Ü²Ê²¶ÆÌ

Ð²Ú²êî²ÜÆ Ð²Üð²äºîàôÂÚ²Ü Î²è²ì²ðàôÂÚàôÜ
à ð à Þ àô Ø

_§ ¦ ÷»ïñí³ñÇ 2010 Ãí³Ï³ÝÇ N -Ü

üÆÜ²Üê²Î²Ü Ð²Þì ºî ì àôÂÚàôÜÜºðÆ ØÆæ²¼¶²ÚÆÜ êî²Ü¸²ðîÜºðÀ º ì ØÆæ²¼¶²ÚÆÜ êî²Ü¸²ðîÜºðÆ àôÔºòàôÚòÜºðÀ Ðð²ä²ð²Î ºÈàô Ø²êÆÜ

ÐÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù³ëÇÝ¦ Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ï áõÃÛ³Ý ûñ»ÝùÇ 6.1-ñ¹ Ñá¹í³ÍÇ 2-ñ¹ Ù³ëÁ` Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ï áõÃÛ³Ý Ï³é³í³ñáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿.

1. Ðñ³å³ñ³Ï»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÁ ¨ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇ áõÕ»óáõÛóÝ»ñÁ Ñ³Û»ñ»Ý É»½íáí` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÇ:
2. êáõÛÝ áñáßáõÙÝ áõÅÇ Ù»ç¿Ù ï ÝáõÙ å³ßï áÝ³Ï³Ý Ññ³å³ñ³ÏÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ï³ëÝ»ñáñ¹ ûñÁ:

Ð²Ú²êî²ÜÆ Ð²Üð²äºîàôÂÚ²Ü
ì²ðâ²äºî **î. ê²ð¶êÚ²Ü**

ÐÆØÜ² ì àðàôØ

§ üÆÜ²Üê²Î²Ü Ð²Þì ºî ì àôÂÚàôÜÜºðÆ ØÆæ²¼¶²ÚÆÜ êî²Ü¸²ðîÜºðÀ º ì ØÆæ²¼¶²ÚÆÜ êî²Ü¸²ðîÜºðÆ àôÔºòàôÚòÜºðÀ Ðð²ä²ð²Î ºÈàô Ø²êÆÜ¦ Ð²Ú²êî²ÜÆ Ð²Üð²äºîàôÂÚ²Ü Î²è²ì²ðàôÂÚ²Ü àðàÞØ²Ü Ü²Ê²¶ÌÆ ì ºð²´ºðÚ²È

§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÁ ¨ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇ áõÕ»óáõÛóÝ»ñÁ Ñ³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ï áõÃÛ³Ý Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý áñáßÙ³Ý ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ան հրաժեշտությունը բխում է §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù³ëÇÝ¦ ÐÐ ûñ»ÝùáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ լրացումներ կատարելու մասին» 2008թ. դեկտեմբերÇ 26-Ç ÐÐ ûñ»ÝùÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇó ¨ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ¿ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշված քաղաքականության: Ð³ßíÇ ¿ ³éÝí»É Ý³¨ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÁ, áñ ÐÐ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 24-Ç §ÐÐ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý 2008-2012ÃÃ.

·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏÁ Ñ³ëï³ï»Ëáõ Ù³ëÇÝ¦ ÃÇí 878-Ն որոշմամբ հաստատված ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÇ Íñ³·ñÇ §4.3.2 ¶áñÍ³ñ³ñ ¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÙÇç³í³Ûñ¦ բաժնի 5-ñ¹ Ï»ïÇ 5.1-ñ¹ »ÝÃ³Ï»ïáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇ ÁÝ¹áõÝáõÙ ¨ áËáñïÁ Ï³ñ·³íáñáÕ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛáõÝÁ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óÝ»Ëáõ å³Ñ³Ýç: àñáßÙ³Ý ընդունմամբ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ûñ»Ýùáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³ñ·áí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù»Ëáõ ¨ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Ëáõ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇÝ ¨ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇ áõÕ»óáõÛóÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇ ÁÝ¹áõÝáõÙÁ ÑÇÙù ÏÑ³Ý¹Çë³Ý³Ý Ñ³Û³ëï³ÝÛ³Ý ¨ ûï³ñ»ñÏñÛ³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáÕ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý áõ ³ñï³ùÇÝ ³áõ¹ÇïÇ ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý` ÙÇç³½·³ÛÝáñ»Ý ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ûñ»Ýë¹ñ³Ï³Ý ¹³ßïÇ ëï»ÕÍÙ³Ý ¨ Ï³ï³ñ»É³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: Արդյունքում կբարձրանա նաև առևտրային կազմակերպությունների կողմից Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáÕ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ã³÷³ÝóÇÏáõÃÛ³Ý ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ, áñÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ïï³ûï³ñ»ñÏñÛ³ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ý»ñ·ñ³íÙ³Ý, Ï³åÇï³É¨ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ßáõÏ³Ý»ñÇ½³ñ-գացման, կազմակերպությունների գործունեության օբյեկտ Çí ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ëï»ÕÍ»Ëáõ ÙÇçáóáí ³é³í»É ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ï»ñåáí Çñ³Ï³Ý³óÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñáõÙÁ և բարձրացնել դրանց գործոնõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï áõÃÛáõÝÁ:

Ð³í»É³Í
ÐÐ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý 2010 Ãí³Ï³ÝÇ
÷»ïñí³ñÇ -Ç N -Ü áñáßÙ³Ý

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 1

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÁ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ï íÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ³å³Ñáí»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝ ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³Ñ³Ýçùëïñ, ղրանց կառուցվածքի վերաբ»ñÛ³É óáõóáõÙùëïñ և բովանդակության նկատմամբ նվազագույն պահանջներ:

¶áñÍáõÓáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. **Կազմակերպությունը պետք է սույն ստանդարտը կիրառի ընդհանուր նշանակության բոլոր ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù å³ïñ³ëï íáõÙ »Ý üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇÝ (üÐØê-Ý»ñ) Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:**

3. ²ÛÉ üÐØê-ëïñ սահմանում են ճանաչման, չափման և բաó³Ñ³ÛïÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñ ÏáÝÏñ»ï ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ-Ý»ñÇ ¨ ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

4. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ÐÐØê 34 *§ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ïñ³ëï í³Í Ñ³Ù³éáï ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³éáõó³Íùç ¨ բովան¹³Ïáõթյան նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, այդպիսի ֆինանսական հաշվետ ï íáõÃÛáõÝների նկատմամբ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý 15-35–ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇրառվում է բոլոր կազմակերպությունների նկատմամբ, ներառյալ այն կազմակերպությունները, որոնք ներկÛ³óÝáõÙ »Ý համախմբված ֆինանսական հաշվետվութÛáõÝÝ»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñÏ³-Û³óÝáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ` ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐØê 27 *«Համախմբված և ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñï áõÙ:

5. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ ï»ñÙÇÝ³ բաÝáõÃÛáõÝ, áñÁ ÏÇñ³é»ÉÇ ¿ ß³ÑáõÛÃ Ñ»ï³åÝ¹áÕ Ï³½Ù³-Ï»ñպությունների նկատմամբ, Ý»ñ³é³É Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Ñ³ï³ÍÇ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ºÃ» Ù³ëÝ³íáñ Ñ³ï³Íáõ Ï³Ù Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Ñ³ï³Íáõ ß³ÑáõÛÃ âÑ»ï³åÝ¹áÕ ·áñÍáõûեությունների զբաղվող Ï³½Ù³Ï»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ »Ý ëéáõÝ ëï³Ý¹³ñï Á, ³å³ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·áõó» ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³Ý ÷á÷áË»Éáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÝÏñ»ï ïáÕ³ÛÇÝ հողվածների, ինչպես նաև ամբողջ ֆինանսական հաշվետվութÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

6. ÜÙ³Ý³å»ë, ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ãáõÝ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦* ëï³Ý¹³ñïáõÙ (ûñÇÝ³Ï` áñáß ÷áË³¹³ñÓ ýáÝ¹»ñ), ¨ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝùëïñ, որոնց բաժնային կապիտ ï³ÉÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É ã¿ (ûñÇÝ³Ï` áñáß Ïáää»ñ³ïÇí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ), ·áõó» ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³Ý Ñ³ñÙ³ñ»óÝ»Éáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ-Ý»ñÁ` ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ Ï³Ù ÷³Û³ ï»ñ»ñÇÙ³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

7. **ê ï áñև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործվում են հետևյալ իմաստներով՝**

   ***ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ* (Ïáãíáõù »Ý §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ-Ý»ñ¦). ³ÛÝ Ñ³ßí»ï íáõÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, áñáÝó ներառյալ է բավարարել այն օգտագործÍáõÝ»ñÇ Ï³ñçÙ³ñÁ, áñáÝù Ç ½áñáõ ã»Ý å³Ñ³Ýç»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó՝ å³ïñ³ëï»É Çñ»Ýó Ñ³ïáõÏ ï»Õ»Ï³ï³ï³Ý կարիքները բավարարող հաշվետվություններ:**

   ²ÝÇñ³·áñÍ»éÇ. **պահանջը համարվում է անիրագործելի, երբ կազմակերպութÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ³Ýáõù ÏÇñ³é»É այն՝ իր կողմից բոլոր խելամիտ ջանքերը ներդնելուց հետո:**

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñ (üÐØê-Ý»ñ). **Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³é-Ù³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñÇ ËáñÑñ¹Ç ÏáÕÙÇó ÁÝ¹áõÝíաð ստանդարտները և դրանց մեկնաբանու-ÃÛáõÝÝ»ñÁ: ¸ñ³Ýù Ý»ñ³éáõÙ »Ý`**

³) üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñÁ.

p) Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñÁ.

·) üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñÇ Ù»ÏÝ³pաննությունների կոմիտեի (ՖՀՍՍՄ) կամ նախկին Մեկնաբանությունների Ûß ï ³Ï³Ý ÏáÙÇï»Ç (ØØÎ) ÏáÕÙÇó Ùß³Ïí³Í մեկնաբանությունները:

¾³Ï³Ý. **հոդվածների բացթողումները կամ ոչ ճիշտ ներկայացումները համարվում են էական, եթե դրանք[a] ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ÙÇ³ëÇÝ, Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»É û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇ` ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇù³Ý íñ³ Ï³Û³óñ³Í ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ íñ³: ¾³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ëí³Í ¿ բացթողման Ï³Ù áã ×ÇßÏ ներկայացման մեծությունից և բնույթից, որոնց մասին դատողություն է կատարվում` »ÉÝ»Éáí ³éÏ³ հանգամանքներից: Հոդվածի մեծությունը կամ բնույթը, կամ երկուսը միասին, կարող են որոշիչ գործոն Ñ³Ý¹Çë³Ý³É:**

àñåեսզի գնահատվի, թե արդյոք բացթողումը կամ ոչ ճիշտ ներկայացումը կարող է ազդել օգտագործողների տնտեսական որոշումների վրա և, հետևաբար, լինել էական, անհրաժեշտ է դիտարկել այդ օգտագործողներին բնութագրող առանձնահատկություններն: *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëï Ù³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇùáõÝùÝ»ñÇ¦* 25-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ³ëïáõÙ ¿. §»ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÝ áõÝ»Ý բավականաչափ գիտելիք Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý, ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù³ëÇÝ, ÇÝåå»ë Ý³¨ å³ïñ³ëï³Ï³ÙáõÃÛáõÝ` ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ï»Õ»Ï³տվությունը պատշաճ ուշադրությամբ ուսումնասիրելու համար»: Հետևաբար, էականությունը գնաÑ³ï»ÉÇë ³ÝÑñ³Å»ß ï ¿ Ë»É³Ù ï áñ»Ý Ñ³ßíÇ ³éÝ»É, Ã» տեղեկատվության բացթողումը կամ ոչ ճիշտ ներկայացումը Û³óáõÙÁ ÇÝãå»ë Ï³ñáÕ է ազդել նման բնութագրող ³é³ÝÓÝ³Ñ³ ï ÏáõÃÛáõÝÝ»ñ áõÝ»óáÕ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ ï Ý ï »ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³Û³óÙ³Ý íñ³:

Ì³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñ. **Ý»ñ³éáõÙ ¿ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ` Ç ÉñáõÙÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý, ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿), ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý: Ì³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý å³ïÙáÕ³Ï³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ãÙ³Ýñ³Ù³ëÝ»óí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ հոդվածների մասին, որոնք չեն բավարարում այդ հաշվետվությունների ×³Ý³ãÙ³Ý ã÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ:**

²ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝù. **Ý»ñ³éáõÙ ¿ »Ï³ÙïÇ ¨ Í³ËëÇ ³ÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ (Ý»ñ³é³Û³É í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ), áñáÝù ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ` ÇÝãå»ë å³Ñ³Ýçíáõ Ï³Ù ÃáõÉ³ ïñíáõÙ¿ ³ÛÉ ÜØØê-Ý»ñáí:**

²ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ բաղադրիչ՝ Ý»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý`

³) í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ï»ë ÐØØê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ¨ ÐØØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÁ).

p) սահմանված հատուցումների պլանների գծով ակտուարային օգուտները և վնասները, որոնք ճանաչվում են ÐØØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ 93² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

·) ³ñï»rկրյա ստորաբաժանման ֆինանսական հաշվետվությունները վերահաßí³ñÏ»ÉÇë ³é³ç³óáÕ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ (ï»ë ÐØØê 21 *§²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï¨³ÝùÝ»ñÁ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

¹) í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï ã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ í»ñ³ã³÷áõÙÇó ³é³ç³óáÕ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ (ï»ë ÐØØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ.* ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦).

») ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Íáí û·áõïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ù³ëÁ (ï»ë ÐØØê 39):

ê»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñ. **áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áñÍÇùÝ»ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñ:**

Þ³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë. **»Ï³Ùáõïݻ֏ Ñ³Ý³Í³Ëë»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ` ³é³Ýó ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ý-ë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ բաղադրիչների:**

ì»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñ. **ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³Ù íÝ³ëÇÝ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÝ»ñ, áñáÝù ×³Ý³ãí³Í »Ý »Õ»É ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ` ÁÝÃ³óÇÏ Ï³Ù Ý³ Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ:**

Ð³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ. **Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝûերի և այլ դեպքերի արդյունքում սեփական կապիտալի փոփոխությունն է, բացառությամբ**

ë»÷³Ï³Ý³տերերի հետ իրականացրած՝ սեփականատիրական հարաբերություններից բխող ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÇ:

Ð³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ §ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ¦ ¨ §³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ» բոլոր բաղադրիչները:

8. âÝ³Û³Í ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ §³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ, §ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë¦ ¨ §Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ¦ ï»ñÙÇÝÝ»ñÁª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÝ»ñÁ ÝÏ³ñ³·ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³é»É ³ÛÉ ï»ñÙÇÝÝ»ñ, ù³ÝÇ ¹»é ÇÙ³ëï Á Ñë ï ³Ï ¿: úñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³é»É §½áõï »Ï³Ùáõï¦ ï»ñÙÇÝÁ՝ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ÝÏ³ñ³·ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

8Ա. Ստորև բերված տերմինները նկարագրված են ՀՀՍՄ 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï áõÙ ¨ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áõÙ û· ï ³·áñÍ íáõÙ »Ý ÐÐØê 32-áõÙ ë³ÑÙ³ÝÍ³Í ÇÙ³ë ï áí՝

ա) որպես բաժնային գործիք դասակարգված՝ վերադարձնելի ֆինանսական գործիք (նկամ³·ñí³Í ¿ ÐÐØê 32-Ç 16² ¨ 16´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ).

բ) գործիք, որը կազմակերպությանը ենթարկում է մեկ այլ կողմին կազմակերպության զուտ ակտիվÝ»ñÇ Ñ³Ù³մասնական բաժինը հատկացÝ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý՝ ÙÇ³ÛÝ ÉáõÍ³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ, ¨ դասակարգվում է որպես բաժնային գործիք (նկարագրված է ՀՀՍՄ 32-Ç 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ):

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÁ

9. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ï³ñ·í³Í Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ »Ý: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ վերաբերյալ տեղեկա ï íáõÃÛ³Ý ï ñ³Ù³¹ñáõÙÝ ¿, áñÝ û·ï³Ï³ñ¿ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ É³ÛÝ ßñç³Ý³ÏÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ï ÝÏ»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý³¨ óáõó³¹ñáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ»Ý íëï³Ñí³Í é»ëáõñëÝ»ñÇ Ï³é³í³ñáõÙÁ: ²Ûë Ýå³ï³ÏÝ³å³Ñáí»Éáõ Ñ³Ù³ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý ï»Õ»ÏáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛ³Ýª

³) ³Ï ïÇíÝ»ñÇ,

բ) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ,

·) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ,

¹) »Ï³Ùáõï Ý»ñÇ ¨ Í³Ëë»ñÇ, Ý»ñ³éÛ³É û·áõï Ý»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ,

») սեփականատիրական հարաբերություններից բխող՝ ë»÷³Ï³Ý³ ï»ñ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ ë»÷³Ï³ նատերերին բաշխումներÇ.

½) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñի վերաբերյալ:

Üßí³Í ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í ³ÛÉ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ ûÅ³Ý¹³ÏáõÙ ¿, áñå»ë½Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ Ï³ÝË³ï»ë»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, Ù³ëÝ³íáñ³å»ë ¹ñ³Ýó Å³Ù՝ï³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ¨ áñáß³ÏÇáõÃÛáõÝÁ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթը

10. Ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթը ներառում է՝

³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ՝ Å³Ù³նակաշրջանի վերջի դրությամբ.

բ) համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ՝ ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ.

·) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ՝ ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ.

¹) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ՝ ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ.

») Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝներ, որոնք բաղկացած են հաշվառÅ³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³-կալի մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացա ï ñ³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ ï íáõÃÛáõÝÇó.

½) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ՝ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ շրջանի սկզբի դրությամբ, երբ կազմակերպությունը հաշվառÅ³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿

Ñ»ïÁÝÃ³ó, Ï³Ù Ï³ï³ñáõÙ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ, կամ երբ այն վերաղասակարգում է իր ֆինանսական հաշվե ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ հաշվետվությունների համար կարող է կիրառել վերնագրեր, որոնք տարբերվում են ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ ÏÇñ³éí³ÍÝ»ñÇó:

11. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջ Ï³Ý ÷³Ã»ÃáõÙ Ñ³í³ë³ñ կարևորությամբ պետք է ներկայացնի իր բոլոր ֆինանսական հաշվե ïíáõÂÛáõÝÝ»ñÁ:

12. ÆÝãå»ë Ãáõû̧³ ïñíáõÙ ¿ 81-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ բաղադրիչները ներկայû³óÝ»É Ï³ٳÙ áñå»ë Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ù»Ï Ñ³ßí»ïíáõÃû³Ý Ù³ë, Ï³ٳÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ: Երբ Ý»ñÏ³ûû³óíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõ-բյունների ամբողջական փաթեթի մաս է և պետք է ցուցադրվի անմիջապես՝ Ý³ËùÝ³Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ý-ë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ:

13. Þ³ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¹áõñë Ý»ñÏ³û³óÝáõÙ »Ý Õ»Ï³í³ñáõÃû³Ý ÏáÕմից իրականացվող ֆինանսական ուսումնասիրություն, որը նկարագրում և բացատրում է Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃû³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³ï³ÝÇßÝ»ñÁ, ինչպես նաև սկզբունքային անորոշությունները: Նման զեկույցը կարող է ներառել ստորև նշված ուսում-Ý³ëÇñáõÃÛáõÝÁ՝

³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ áñáßáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÁ ¨ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éû³É ³ûÝ ÙÇç³-í³ûñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍáõÙ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃû³Ý ³ñÓ³·³ÝùÁ ÝßÍ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ» ï¨³ÝùÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ³å³Ñáí»Éáõ ¨ բարելավելու կազմա Ï»ñåáõÃû³Ý Ý»ñ¹ñáõÙ³ûÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éû³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃû³Ý ß³Ñ³ բաÅÇÝÝ»ñÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ.

բ) կազմակերպության ֆինանսավորման աղբյուրները և Ýñ³ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ áõ պարտավորությունների հարաբեր ³ ÏóáõÃÛáõÝÁ.

·) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃû³Ý é»ëáõñëÝ»ñÁ, áñáÝù üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ûÝ ã»Ý ×³Ý³ãí»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ:

14. Þ³ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¹áõñë Ý»ñÏ³û³óÝáõÙ »Ý Ý³¨ ½»ÏáõÛóÝ»ñ¨ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÇÝãå»ë ûñÇÝ³Ï` ÙÇç³í³ûñ³ûÇÝ ½»ÏáõÛóÝ»ñ¨ ³í»É³óí³Í ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ù³ëÝ³íáñ³å»ë ³ûÝ ×ÛáõÕ»ñáõÙ, áñï»Õ ÙÇç³í³ûñ³ûÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñÁ ÝßÝ³Ý³ï³ÉÇ »Ý, ÇëÏ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý áñå»ë օգտագործողների կարևոր խումբ: Ֆինանսական հաշվետվություններից դուրս Ý»ñÏ³û³óíáÕ ½»ÏáõÛóÝ»ñÁ ¨ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¹áõñë »Ý üÐØê-Ý»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñï Çó:

ÐÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ»ñ

ÖßÙ³ñÇ ï Ý»ñÏ³û³óáõÙ ¨ üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛáõÝ

15. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×ßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³û³óÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃû³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ: ÖßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³û³óáõÙÁ å³Ñ³Ýçáõû ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ûÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ×ÇßïÝ»ñÏ³û³óáõÙ` ³Ïï ÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, »Ï³Ù ïÇ ¨ Í³Ëë»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ ïñí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇ ¨ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ûÝ: üÐØê-Ý»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ, ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃû³Ý ¹»åùáõÙª éñ³óáõóÇã բացահայտումներով, հանգ»óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ×ßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³û³óÙ³ÝÁ:

16. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝûերը բավարարñáõÙ »Ý üÐØê-Ý»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ, å»ïù ¿ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñëï³Ï ¨ ³Ýí»ñ³å³Ñ Ñ³ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝ ³ÝÇ ÝÙ³Ý համապատասխանության վերաբերյ³É: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ áñ³ÏÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñå»ë üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëխաննող, եթե դրանք չեն բավարարում ՖՀՍՄ-Ý»ñÇ բոլոր պահանջներին:

17. ´áÉáñ å³ñ³·³Ý»ñáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×ßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³û³óáõÙÝ ³å³ÑáíáõÙ ¿ ÏÇñ³é»ÉÇ üÐØê-Ý»ñÇ բոլոր պահանջների բավարարմամբ: Ճշմարիտ ներկայացումը կազմակերպությունից պահաջում է նաև՝

³) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃû³Ý ÁÝïñáõÃÛáõÝ áõ ÏÇñ³éáõÙ՝ ÐØØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ûÝ: ÐØØê 8-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ óáõóáõÙÝ»ñÇ å³ñï³-¹Çñ ÑÇ»ñ³ñËÇÏ Ñ»ñÃ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñáí å»ïù ¿ Õ»Ï³í³ñíÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃû³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ûáõñ³Ñ³ տուկ հոդվածների վերաբերյալ ՖՀՍՄ-ի բացակայության դեպքում,

բ) առկա տեղեկատվության, ներառյ³É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃû³Ý Ý»ñÏ³û³óáõÙÝ ³ÛÝ »Õ³Ý³Ïáí, áñÝ ³å³ÑáíáõÙ ¿ ï»ÕÇÝ, ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï, Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ¨ Ñ³ëÏ³Ý³ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ,

·) Éñ³óáõóÇã ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ³ÛÝ ¹»åpերում, երբ ՖՀՍՍ-Ý»ñÇ Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ բաí³ñ³ñ ã»Ý, áñå»ë½Ç û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ï³Ý Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ íñ³:

18. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ áõÕÕ»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý áã ×ßïÏÇñ³éáõÙÁ á'ã ÏÇñ³éí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ûnւթյան բացահայտմամբ, և n' չ էլ Í³ÝáÃ³·ñáõþյուններով կամ բացատրական նյութերով:**

19. **Ծայրահեղ հազվադեպ հանգամանքներում, երբ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ »½ñ³Ï³óÝáõÙ ¿, áñ áñ¨¿ ÜÐØê-Ç áñ¨¿ å³Ñ³ÝçÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï¹³éÝ³ ³ÛÝù³Ý ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã, áñ ïÑ³Ï³ëÇ *ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Õ³Ý³Ïáí Ññ³Å³ñíÇ ³Û¹ å³Ñ³ÝçÇ Ï³ï³ñáõÙÇó, »Ã» Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï³ñ·³íáñáÕ ÝáñÙ»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ã»Ý ³ñ·»Éáõ Ù ÝÙ³Ý Ññ³Å³ñáõÙÁ:**

20. **Երբ կազմակերպությունը հրաժարվում է կատարել որևէ ՖՀՍՍ-Ç áñ¨¿ å³Ñ³Ýª 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ համաձայն, ապա պետք է բացահայտի, որ՝**

³) **Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý »½ñ³Ï³óáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×ßÙ³ñÇï »Ý Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ.**

p) **³ÛÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýáõ٠ի ÏÇñ³é»É ÜÐØê-ûերին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կազմակերպությունը Ññ³Å³ñí»É ¿ áñ¨¿ å³Ñ³ÝçÇ Ï³ï³ñáõÙÇó` ×ßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³Û³óáõÙ ³å³ÑáíÙáõ Ýå³ï³Ïáí.**

·) **ÜÐØê-Ç ³Ýí³ÝáõÙÁ, áñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙÇó Ññ³Å³ñí»É ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ññ³Å³ñÙ³Ý բնույթը, ներառյալ ՖՀՍՍ-áõÙ å³Ñ³ÝçíáÕ ÙáïÙ»óáõÙÁ, å³ï×³éÁ, Ã» ÇÝãáõ ¿ ÏáÝÏñ»ï Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³Û¹ ÙáïÙ»óáõÙÝ ³ÛÝù³Ý ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã, áñ Ñ³Ï³ëáõÙ ¿ *ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó áñ¹»·ñ³Í ÙáïÙ»óáõÙÁ.**

¹) **Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÝ բոլոր Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ íñ³ Ññ³Å³ñÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»ñ ³Û¹ Ññ³Å³ñí³Í å³Ñ³ÝçÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:**

21. **Երբ կազմակերպությունը որևէ ՖՀՍՍ-Ç å³Ñ³ÝçÇó Ññ³Å³ñí»É ¿ Ý³Ëáñ¹ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ¨ ³Û¹ Ññ³Å³ñáõÙÁ ³½¹áõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ïïíçí»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý íñ³:**

23. **Ծայրահեղ հազվադեպ հանգամանքներում, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ »½ñ³Ï³óÝáõÙ ¿, áñ áñ¨¿ ÜÐØê-Ç áñ¨¿ å³Ñ³ÝçÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï¹³éÝ³ ³ÛÝù³Ý ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã, áñ ïÑ³Ï³ëÇ *ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ, ë³Ï³ÛÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï³ñ·³íáñáÕ ÝáñÙ»ñÝ ³ñ·»Éáõ Ù »Ý Ññ³Å³ñí»É ³Û¹ å³Ñ³ÝçÇ Ï³ï³ñáõÙÇó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿, áñù³Ý ÑÝ³ñ³íáñ¿, Ýí³½»óÝÇ ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã ³ëå»Ï ï Ý»ñÁ` բացահայտելով՝**

³) **¹Çï³ñÏíáÕ ÜÐØê-Ç ³Ýí³ÝáõÙÁ, ëï³Ý¹³ñïÇ å³հանգիստ բնույթը, ինչպես նաև å³ï×³éÁ, Ã» ÇÝãáõ ¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ·ïÝáõÙ, áñ ÏáÝÏñ»ï Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³Û¹ å³Ñ³ÝçÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÛÝù³Ý ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã ¿, áñ Ñ³Ï³ëáõÙ ¿ *ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ.**

p) **Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñá¹í³ÍÇ ×ß·ñïáõÙÁ, áñÁ, Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³ñÍÇùáí, ³ÝÑñ³Å»ßï ¿` ×ßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:**

24. 19-23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÇÙ³ëïáí³ ³ÛÝ Ñá¹í³ÍáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÝ ¿ Ñ³Ï³ëáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ, áñÁ ×ßÙ³ñÇï ãÇ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÁ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñÁ Ï³Ù »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿ñ, áñ ³ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿, Ï³Ù Ï³ñ»ÉÇ ¿ñ խելամտորեն ակնկալել, որ այն ներկայացնում է, և, հետևաբար, հավանական է, áñ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕ»ñÇ ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙների կայացման վրա: Երբ ·Ý³Ñ³ïíáõÙ ¿, Ã» ³ñ¹Ûáù ÜÐØê-Ç ÏáÝÏñ» ï å³Ñ³ÝçÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»É ÏÉÇÝç ³ÛÝù³Ý ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã, áñ ïÑ³Ï³ëÇ *ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ, ³å³Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ¹Çï³ñÏíáõÙ ¿`

³) ÇÝãáõ ÏáÝÏñ»ï Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃյուների նպատակը չի բավարարվում, և

բ) ÇÝãå»ë »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³ բերող վերոհիշյալ հանգամանքները տարբերվում տվյալ պահանջիÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÙ³Ý³ïÇå Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó: ºÃ» Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ïíÛ³É å³Ñ³ÝçÇÝ, ³éÏ³ ¿ ³ÝÑ»ñù»ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝ ³é ³ÛÝ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ëï³Ý¹³ñï Ç å³Ñ³ÝçÇÝ Ñ³Ù³-å³ï³ëË³Ý»ÉÁ ãÇ ÉÇÝÇ ³ÛÝù³Ý ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã, áñ ÏÑ³Ï³ëÇ *ÐÇÙáõÝùÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÇÝ:

²ÝÁÝ¹Ñ³ ïáõÃÛáõÝ

25. **üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ïñ³ëï»ÉÇë Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝÁÝ¹Ñ³ï ·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ å³ïñ³ëïÇ ³ÝÁÝ¹Ñ³տությամբ հիմունքով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ³éÏ³ ¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Éáõí³ñ»Éáõ Ï³Ù ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõ Ùï³¹ñáõÃÛáõÝ, Ï³Ù ãÏ³ ¹ñ³ÝÇó Ëáõë³÷»Énu իրատեսական այլընտրանք: Երբ այդպիսի գնահատական ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ï»ÕÛ³Ï¿ ¹»åù»ñÇÝ Ï³Ù Çñ³¹³ñÓáõÃյուներից վերաբերող ¿³Ï³Ý ³Ýáñáßáõ ÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ï³ëï³ÍÝ»ñ Ñ³ñáõó»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí շարունակելու կարողության վերաբերյալ, կազմակերպությունը այդ անոñáßáõÃյուները պետք է բացահայտի: Երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãÇ å³ï-րաստում անընդհատության հիմունքով, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտի այն հիմունքների հետ ÙÇ³ëÇÝ, áñáÝóáí å³ïñ³ëï»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÙյունները, ինչպես նաև պետք է բացահայտի այն å³ï×³éÁ, Ã» ÇÝãáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ù³ñáõÙ ³ÝÁÝ¹Ñ³ï·áñÍáÕ:**

26. ²ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»ÉÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ï»ë³Ý»ÉÇ ³å³·ային վերաբերող Ñ³ë³Ý»ÉÇ ամբողջ տեղեկատվությունը, որն ընդգրկում է Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá áã å³Ï³ë, ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ³ÙëÛ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý: î»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý íñ³ ÑÇÙÝí»Éáõ ³ëïÇ×³ÝÁ Ï³ËÍ³Í ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÏáÝÏñ»ï ¹»åùÇÝ ³éÝãíáÕ ÷³ëï»ñÇó: Երբ կազմակեր-ÅáõÃÛáõÝÝ ունի շահութաբեր գործունեություն վարելու պատմություն և հեշտությամբ հասանելի է ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý é»ëáõñëÝ»ñÇÝ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³é³Ýó Ù³Ýñ³Ù³ëÝ í»ñËáõÍáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕ ¿ »½ñ³Ï³óÝ»É, áñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùÁ ï»ÕÇÝ ¿: ²ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ, Ý³ËùÝ³ ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùÁ ï»ÕÇÝ Ñ³Ù³ñ»ÉÁ, Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É ¹Çï³ñï»É ·áñÍáÝÝ»ñÇ É³ÛÝ ßñç³Ý³Ï, áñáÝù Ï³å³í³Í »Ý ÁÝÃ³óÇï ¨ ³ÏÝï³ÉíáÕ ß³ÑáõÃ³բերության, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ ¨ ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý åáï»ÝóÇ³É աղբյուրների հետ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³ßí»·ñÙ³Ý ÑÇÙáõÝù

27. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ å³ïñ³ëïÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, բացառությամբ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ýª ÏÇñ³é»Éáí Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³ßí»·ñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÁ:**

28. Երբ կիրառíáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³ßí»·ñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ áñå»ë ³ÏïÇíÝ»ñ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É, »Ï³Ùáõï ¨ Í³Ëë»ñ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï³ñ»ñ), երբ դրանք բավարարում են *ÐÇÙáõÝùÝ»ñáõÙ* ë³ÑÙ³Ýí³Í ³Û¹ ï³ññ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ ¨ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ:

¾³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ¨ ÙÇ³íáñáõÙ

29. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¿³Ï³Ý ¹³ë å»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ³é³ÝÓÇÝ: Î³½ամակերպությունը տարբեր բնույթի և գործառույթի հողí³ÍÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ³é³ÝÓÇÝ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք էական չեն:**

30. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñ¹ÛáõÝù »Ý Ù»Í ù³Ý³ÏÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙßÏ³ÏÙ³Ý, áñáÝù Ñ³Ù³Ï³ñ·íáõÙ »Ýª ÙÇ³íáñվելով իրենց բնույթին և գործառույթին Ñ³Ù³å³ï³ëþաան խմբեñáõÙ: ØÇ³íáñÙ³Ý ¨ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇ ³í³ñï³Ï³Ý ÷áõÉÁ Ë ï³óí³Í ¨ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ï íÛ³ÉÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ ¿, áñáÝù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ó¨³íáñáõÙ »Ý ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ: ºÃ» ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í ¿³Ï³Ý ã¿, ³ÛÝ ÙÇ³íáñíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³¹Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³¹Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: àñ¨¿ Ñá¹í³Í, որն առաջին վերգրած բավականաչափ էական չէª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óí»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³ñáÕ ¿ ¿³Ï³Ý ÉÇÝ»Éª Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³é³ÝÓÝ³óí³Í Ý»ñÏ³Û³óí»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

31. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ãïñ³Ù³¹ñ»É áñ¨¿ üÐØê-ով պահանջվող կոնկրետ բացահայտում, եթե ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÝ ¿³Ï³Ý ã¿:

Ð³ßí³ÝóáõÙ

32. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ Ñ³ßí³ÝóÇ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ ¨ òախսերը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցման ենթակա է Ñ³ÝçíáõÙ Ï³Ù ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ¿ ÜÐØê-Ý»ñáí:

33. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ »Ï³Ùáõï Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ-³é³ÝÓÇÝ: Ð³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿) հաշվանցումները, բացի այն դեպքերից, երբ հաշվանցումն արտացոլում է գործառնությունների կամ այլ դեպքերի և իրադարձությունների ¿áõÃÛáõÝÁ, Ýí³½»óÝáõÙ »Ý û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁª Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ï³ï³ñí³Í·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù»ñÝ áõ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ÑÁ: ²ÏïÇíÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁª ³é³Ýó ¹ñ³Ýó ³ñÅ»ù³ÛÇÝ ×ß·ñïÙ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ïª å³ß³ñÝ»ñÁª ³é³Ýó ³ñÅ»ùÇ Çç»óÙ³Ý հետ կապված ծվազեցումների, կամ դեբիտորական պարտքերÁª ³é³ÝóÏ³ëï³Í»ÉÇ å³ñï³ù»ñÇ ·ÍáíÝí³½»óáõÙÝ»ñÇ), Ñ³ßí³ÝóáõÙ ã¿:

34. ÐÐØê 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ §Ñ³ëáõÛÃ¦ ï»ñÙÇÝÁ ¨ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³Û³ã÷Ç ë ï³óí³Í Ï³Ù ë ï³óí»ÉÇù Ñ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñíáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ³é¨ïñ³Ï³Ý ½»Õã»ñÇ ¨ ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ½ÇçáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ: Æñ ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ³ÛÉ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ã»Ý ³é³ç³óÝáõÙ Ñ³ëáõÛÃ, ë³Ï³ÛÝ áõÕ»Ïóáõ Ù »Ý Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ³é³ç³óÝáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ: ²Û¹åÇëÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ª Ñ³ßí³Ýó»Éáí ó³ÝÏ³ó³Í »Ï³ÙáõïÝáõÛÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åùÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Í³Ëë»ñÇ ¹ÇÙ³ó: úñÇÝ³Ïª

³) áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÇ, Ý»ñ³éÛ³É Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ûï³ñáõÙÇó û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿` ûï³ñÙ³Ý ·Íáí Ùáõïù»ñÇó ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ ûï³ñÙ³ÝÑ»ï Ï³åí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Í³Ëë»ñÁ Ñ³Ý»Éáí.

p) կազմակերպությունը կարող է համապատասխան փոխհատուցման գումարից հանել ծախսերը, որոնք վերաբերում են ՀՀՍՍ 37 *§ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇí-Ý»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í å³ÑáõëïÇÝ ¨ ÷áËÑ³ïáõóíáõÙ »Ý »ñ³áñ¹ ÏáÕÙÇ Ñ»ï å³ÛÙ³-Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ûñÇÝ³Ï` Ù³ï³Ï³ñ³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »ñ³ß-ËÇù³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ):

35. Ի լրումն՝ կազմակերպությունը համաձայնեցնում է գուտ հիմունքով, օրինակ՝ արտարժութի փոխարժեքային տարբերություններից օգտուները և ÍÝ³ëÝ»ñÁ, Ï³Ù ³é¨ï³ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù»ñÇ ·Íáí û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹åÇëÇ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ-³é³ÝÓÇÝ, »Ã» ¹ñ³Ýù¿³Ï³Ý»Ý:

Ð³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ

36. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝùերի ամբողջական փաթեթը (Ý»ñ³éÛ³É Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ) ներկայացնի առնվազն տարին մեկ անգամ: Երբ կազմակերպությունն ունի ÷á÷áËáõÙ¿ Çñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ Ù»Ï ï³ñí³ÝÇó ³í»ÉÇ »ñÏ³ñ Ï³Ù ³í»ÉÇ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ÇÉñáõÙÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÁÝ¹·ñÏí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ, å»ïù¿ բացահայտի՝

³) å³ï×³éÁ, Ã» ÇÝãáõ¿û·ï³·áñÍ»É³í»ÉÇ »ñÏ³ñ Ï³Ù ³í»ÉÇ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý.

p) այն փաստը, որ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարները ամբողջովին Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ã»Ý:

37. Սովորաբար, կազմակերպությունը ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý å³ïñ³ë ïáõÙ ¿ Ù»Ï ï³ñÇ ÁÝ¹·ñÏáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ·áñÍÝ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñÇó »Ý»Éáí, áñáß Ï³½Ù³ կերպություններ նախընտրում են հաշվետվությունը ներկայացնել, օրինակ, 52 շաբաթ ընդգրկող Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ: êáõÛÝë ï³Ý¹³ñï Á ãÇ ³ñ·»Éáõ ÝÙ³Ý åñ³Ï ïÇÏ³Ý:

Ð³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ

38. **üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է բացահայտի ընթացիկ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝùերում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, »Ã» ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñáí ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ Ï³Ù ãÇ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ³ÛÉ Ùá ï»óáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ý»ñ³éÇ Ý³¨**

պատմողական և նկարագրական տեղեկատվության մեջ, երբ դա տեղին է՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

39. Կազմակերպությունը, որը բացահայտում է համադրելի տեղեկատվություն, պետք է ներկայացնի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ³éÝí³½Ý »ñÏáõ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ, ÙÛáõë Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ÛáõñÇó »ñÏáõ Ñ³ßí»տվություն, ինչպես նաև դրանց ծանոթագրությունները: Երբ կա½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ñ»ïÁÝÃ³ó, Ï³Ù Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñáõÙ ¿ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ, Ï³Ù Çñ ýÇÝ³Ý-ë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, ³å³ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ³éÝí³½Ý »ñ»ù Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ, ÙÛáõë Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇó »ñÏáõ Ñ³ßí»-ï íáõÃÛáõÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹ñ³Ýó Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëï áñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇ ¹ñությամբ՝

³) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñç,

բ) նախորդ ժամանակաշրջանի վերջ (որը համընկնում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի սկզբի հետ).

·) ³Ù»Ý³í³ÕÑ³Ù³¹ñ»ÉÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëÏÇ½բ:

40. àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ (Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í å³ïÙáÕ³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ß³ñáõÝ³Ïáõ ¿ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É Ý³¨ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ÝáõÙ: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ûում բացահայտում է իրավաբանական í»×Ç Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñÁ, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¹»é ³Ýáñáß »Ý ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý Ý³ËáñÁáÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃյամբ և դեռ պետք է լուծում ստանան: Օգտագործողներին օգտակար է ÇÙ³Ý³É, áñ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ ¹»é ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý Ý³ËáñÁáÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջի դրությամբ, և որ ժամանակաշրջանի ընթացքում միջոցներ են ձեռն³ñÏí»É ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ í»ñ³óÝ»Éáõ ուղղությամբ:

41. Երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÙ ¿ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ Ï³Ù¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ, ³ÛÝ å»ïù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, բացի այն դեպքերից, երբ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍելի է: Երբ կազմակերպությունը վերադասակարգում է համադրելի գումարները, այն պետք է բացահայտի՝

ա) վերադասակարգման բնույթը.

բ) վերադասակարգված յուրաքանչյուր հոդվածի կամ հոդվածների դասի գումարը.

·) í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý å³ï×³éÁ:

42. Երբ համադրելի գումարների վերադասակարգումÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ բացահայտի՝

³) ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ãí»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ å³ï×³éÁ.

բ) այն ճշգրտումների բնույթը, որոնք տեղի կունենային գումարների վերադասակարգումն իրականացնելու ¹»åùáõÙ:

43. Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ³å³ÑáíáõÙÝ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇÝ ûÅ³Ý¹³Ïáõٿ ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³ÛáõÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ, Ù³ëÝ³íáñ³å»ë, երբ անհրաժեշտ է լինում կանխատեսման նպատակով գնահատել միտումները ֆինանսական ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝáõÙ: àñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»É Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³-ïíáõÃÛáõÝÁª ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇáõÃÛáõÝÝ ³å³ÑáíáõÙ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ïª Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ (Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ïÍ³ÉÝ»ñÁ Ñ³í³ù³·ñ³Í ãÉÇÝ»É ³ÛÝ Ó¨áí, áñÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ÁÝÓ»éÇ, ¨ Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ÉÇÝ»É ³Û¹ ïÍ³ÉÝ»ñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÁ:

44. ÐÐØê 8-ը անդրադառնում է համադրելի տեղեկատվության գծով պահանջվող ճշգրտումներին, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áËáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù áõÕÕáõÙ ¿ ëË³ÉÁ:

Ü»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ»ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

45. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ å³Ñå³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ ¨ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ûից մյուսը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ՝

³) å³ñ½ ¿, áñ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ ¿ ï»ÕÇ áõÝ»ó»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßûնությամբ, կամ նրա ֆինանսական հաշվետվություններ վերÉáõÍáõÃÛáõÝÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë, áñ Ù»Ï³Û³É Ý»ñÏ³Û³óáõÙ Ï³Ù¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ÏÉÇÝÇ ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ÐÐØê 8-Ç Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÁÝï ñáõÃÛ³Ý ¨ ÏÇñ³éÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, Ï³Ù

46. úñÇÝ³Ï` Ý¿ñáõëáõÙ³Ý ³ÛÉ ÙÇ ³ÛÝ ³ÝÓÇÏ³Ý ³ÝÓÇÝ³Ë³Ï

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ

54. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÝÁ å»ïù ¿ ÁÝ¹·ñÏÇ ³éÝí³½Ý Ñ»ï¨Û³É ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁª

³) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ.

µ) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù.

·) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ.

¹) ֆինանսական ակտիվներ (բացառությամբ «ե», §Á¦ ¨ §Ã¦ Ï» ï »ñáõÙ ÝßÍ³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ).

») Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñª հաշվարկված բաժնեմասնակցության մեթոդով.

½) կենսաբանական ակտիվներ.

¿) å³ß³ñÝ»ñ.

Á) ³é¨ï ñ³Ï³Ý և այլ դերիտորակաՎ å³ñï ù»ñ.

Ã) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ.

Å) üÐØê 5 *§ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý-¹³ñ ïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ ¨ ûï³ñ-ման խմբում ներառված՝ որպես վաճառքի Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ.

Å³) ³é¨ï ñ³Ï³Ý¨ ³ÛÉ Ïñ»¹Ç ï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñ.

ժբ) պահուստներ.

Å·) ֆինանսական պարտավորություններ (բացառությամբ «ժա» և «ժբ» կետերում նշված գումարների).

Å¹) ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐØØê 12 §Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñ ïáõÙ.

Å») Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐØØê 12-áõÙ.

Å½), üÐØê 5-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ օտարման խմբում ներառված՝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

Å¿) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ãí»ñ³ÑëÏíáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñ.

ÅÁ) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ ï»ñ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÃáÕ³ñÏí³Í Ï³åÇï³É¨é»½ñíÝ»ñ:

55. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Éñ³óáõóÇã ïáÕ³ÛÇÝ Ñոդվածներ, վերնագրեր և միջանկյալ հանրագումարներ, երբ այդպիսի ներկայացումÁ ï»ÕÇÝ ¿ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ñ³ëÏ³Ý³ÉáõÑ³Ù³ñ:

56. Երբ կազմակերպությունÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ¹³ë³Ï³ñ-·áõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ ¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³ÛÝ ãå»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·Ç Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ (å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÁ) áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñ (å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñ):

57. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáí ãÇ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ Ó¨ ¨ Ñ»ñÃ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, Áë ï áñáÝó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ: 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³ñ½å»ë Ñá¹í³ÍÝ»ñի ցանկ է, որոնք իրենց բնույթով կամ գործառույթով բաí³կանաչափ տարբեր են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունÃÛáõÝáõÙ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óí»Éáõ Ñ³Ù³ñ: Æ ÉñáõÙÝ՝

³) ³í»É³óíáõÙ »ն տողային հոդվածներ, երբ հոդվածի չափը, բնույթը կամ գործառույթը, կամ համանման Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÙÇ³íáñáõÙÝ ³ÛÝåÇëÇÝ ¿, áñ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ Ï³ñ¨áñ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨

µ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ Ýñ³ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝûների բնույթը հաշվի ³éÝ»Éáíª ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ñáÕ »Ý»Ý-Ã³ñÏí»É û·ï³·áñÍí³Í ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÁ, Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÙÇ³íáñáõÙÁ ¨ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ñÃ³Ï³-ÝáõÃÛáõÝÁª Ýå³ï³Ï áõÝ»Ý³Éáí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ ³ÛÝåÇëÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ ï»ÕÇÝ ¿ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷á÷áխել վերը բերված նկարագրությունը՝ տրամադրելու հաÙ³ñ ³ÛÝåÇëÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ ï»ÕÇÝ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

58. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Éñ³óáõóÇã Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý í»ñ³բերյալ կատարում է ¹³ïáÕáõ-ÃÛáõÝÝ»ñ՝ ÑÇÙÝí³Í Ñ»ï¨Û³É·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ íñ³՝

³) ակտիվների բնույթը և իրացվելիությունը.

բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñëáõÙ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·áñÍ³éáõÛÃÁ.

գ) պարտավորությունների գումարները, բնույթը և ժամկե ï³ÛÝáõÃÛáõÝÁ:

59. Ակտիվների տարբեր դասերի համար տարբեր չափման հիմունքների կիրառումը ենթադրում է, որ դրանք տարբեր են իրենց բնույթով կամ գործառույթով և, հետևաբար, կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³ÝÙ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ï áÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ: úñÇÝ³Ï³ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ï ³ñÞer դասեր կարող են հաշվառվել ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí Ï³Ù í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í ·áõÙ³ñáíª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 16-Ç:

Տարբերակումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

60. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óûįi առանձին դասակարգմամբ՝ 66-76-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³åայն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ըստ իրացվելիության ներկայացումը ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ¨ ³í»ÉÇ տեղին տեղեկատվություն: Նշված բացառությունը կիրառելիս Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃյունը բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները պետք է ներկայացնի ըստ իր³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ñ»ñÃ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý:

61. ²ÝÏ³Ë Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÁÝïñí³Í Ù»Ãá¹Çóª Ï³½Ù³Ï»ñպրությունը պետք է բացահայտի ³ÛÝ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÏÝÏ³Éíáõٿ, áñ Ï÷áËÑ³ïáõó»Ý Ï³Ù ÏÙ³ñí»Ý ³í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë Ñ»ïá` ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ ·Íáí, áñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ ¿ ·áõÙ³ñÝ»ñ, áñáÝù ³ÏÝÏ³Éíáõٿ ÷áËÑ³ ïáõó»É Ï³Ù Ù³ñ»Éª

³) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá áã ³í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ.

բ) հաշվետու ժամանակաշրջանից ավելի քան տասներկու ամիս հետո:

62. Երբ կազմակերպությունը մատակարարում է ապրանքն»ñ Ï³Ù Ù³ïáõóáõÙ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñëï³Ï áñáß»ÉÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉáõÙ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³ÝÓÝ³óí³Í ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ ³å³ÑáíáõÙ ¿ û·ï³Ï³ñ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ` áñå»ë ·áñÍáÕ Ï³åÇï ³É ÙßÏ³å»ë ßñç³Ý³éíáÕ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ï³ñ³Ýç³ï»Éáí ³ÛÝ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇó, áñáÝù û·ï³·áõÍíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²ÛëåÇëÇ ¹³ë³Ï³ñ·մամբ ցույց են տրվում նաև այն ակտիվները, որոնք ակնկալվում է իրացնել ընթացիկ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉáõÙ, ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÏÝÏ³Éíáõٿ ¿Ù³ñ»É ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

63. àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý, ûñÇÝ³Ï, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝ»ñÁ, ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõûįi իրացվելիության ածող կամ նվազող հերթականությամբ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ³í»ÉÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ¨ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ, ù³Ý ÁÝÃ³óÇÏ/áã ÁÝÃ³óÇÏ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñáõÙ ³å³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Ù³ïáõóáõÙ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñëï³Ï áñáß»ÉÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

64. 60-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Çñ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³-íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ Û³ëÁ` ÏÇñ³é»Éáí ÁÝÃ³óÇÏ/áã ÁÝÃ³óÇÏ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ, ÇëÏ ÙÛáõë Ù³ëÁ` Áëï իրացվելիության հերթականության, երբ այսպիսի ներկայացումը տրամ³¹ñáõÙ ¿ ³í»ÉÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ¨ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ: Ê³éá Ý»ñÏ³Û³gման անհրաժեշտություն կարող է առաջանալ, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ï³ñ³ï»ë³Ï ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ:

65. ²ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³óÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ û·ï³Ï³ñ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³óí»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ¨ í×³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: üÐØê 7 *§üÇÝ³Ýë³-Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. բացահայտումներ*§¦ ë ï³Ý¹³ñïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ã»³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ, ¨ Ã»³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñüáõÙ ժամկետների բացահայտում: ÞÞÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³é¨ï ñ³Ï³Ý¨ ³ÛÉ ¹»pï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñÁ, ÇëÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ³é¨-ï ñ³Ï³Ý¨ ³ÛÉ Ïñ»¹Çï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñÁ: àã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³Ù-Ï»ïÝ»ñÇ, ûñÇÝ³Ïª å³ß³ñÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñüáõÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ, ûñÇÝ³Ï` å³Ñáõëï Ý»ñի, վերաբերյալ տեղեկատվությունÃÛáõÝÝ û·ï³Ï³ñ¿ª ³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇó, ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·í»É »Ý áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ: úñÇÝ³Ïª կազմակերպությունը բացահայտում է ³ÛÝ å³ß³ñÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñáÝù ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ »Ý ÷áËÑ³ ïáõóí»É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ³í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë Ñ»ïá:

ÀÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñ

66. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³կտիվը պետք է դասակարգի որպես ընթացիկ, երբ՝

³) ³ÏÝÏ³Éáõٿ ³ÏïÇíÝ Çñ³óÝ»É Ï³ÙÙï³¹Çñ¿ ³ÛÝ í³×³é»É Ï³Ù ëå³é»É՝ Çñ ëáíáñ³Ï³Ý·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙ.

բ) å³ÑáõÙ¿ ³ÏïÇíÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí.

·) ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ ³Ï ï ÇíÝ Çñ³óÝ»É Ñ³ßí» ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ³ ÁÝÃ³óùáõÙ, Ï³Ù

¹) ³Ï ïÇíÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó ¿ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ù (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 7-áõÙ), բացառությամբ երբ ³Ï ïÇíÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ Ï³Ù û·ï³·áñÍáõÙÁª å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ù³ñ»Éáõ Ýå³ï³-Ïáí, ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïí³Í ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á Ýí³½³·áõÛÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇëÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

Կազմակերպությունը բոլոր այլ ակտիվները պետք է դասակարգի որպես ոչ ընթացիկ:

67. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïáõÙ §áã ÁÝÃ³óÇÏ¦ ï »ñÙÇÝÝ û· ï ³գործվում է՝ ընդգրկելու համար երկարաժամկետ բնույթի ÝÛáõÃ³Ï³Ý, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ: âÇ ³ñ·»ÉáõÙ ³ÛÉÁÝ ï ñ³Ýù³ÛÇÝ ³ÛÉ ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙ, ù³ÝÇ ¹»é ¹ñ³Ýó ÇÙ³ë ï Á Ñë ï ³Ï ¿:

68. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÁ ÙßϳÏÙ³Ý Ýå³տակով ակտիվների ձեռքբերմաՀ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñáí ¹ñ³Ýó Çñ³óÙ³Ý ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ ¿: Երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÁ Ñë ï ³Ï áñáß»ÉÇ ã¿, ÁÝ¹áõÝíáõÙ ¿, áñ ³ÛÝ ÉÇÝ»Éáõ ¿ ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë: ÀÝÃ³óÇÏ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ Ý³ñ³éáõÙ »Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñ (ÇÝãåÇëÇù »Ý՝ å³ß³ñÝ»ñÁ ¨ ³é¨ï ñ³Ï³Ý դեբիտորական պարտքերը), որոնք վաճառվում, սպառվում կամ իրացվում են որպես սովորական գործառնական փուլի մի մաս, նույնիսկ երբ չի ակնկալվում դրանց իրացումը հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ³ ÁÝÃ³óùáõÙ: ÀÝÃ³óÇÏ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ Ý³¨ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³Ï³Ý»ñáí å³ÑíáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï՝ ÐÐØê 39-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, áñå»ë ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³Ï³Ý»ñáí å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñ) ¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ù³ëÁ:

ÀÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

69. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åարտավորությունը պետք է դասակարգի որպես ընթացիկ, երբ՝

³) ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙ.

բ) պահում է պարտավորությունը հիմնականում առևտրաՏ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí.

·) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ Ù³ñÙ³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ³ ÁÝÃ³óùáõÙ, Ï³Ù

¹) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ³Ýí»ñ³å³Ñ Çñ³íáõÝùª Ñ» ï ³Ó·»Éáõ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á Ýí³½³·áõÛÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë:

Կազմակերպությունը բոլոր այլ պարտավորությունները պետք ¿ ¹³ë³Ï³ñ·Çñå»ë áã ÁÝÃ³óÇÏ:

70. àñáß ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ïñ»¹Çï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñÁ, ³ßË³ï³ÏÇÓÝ»ñÇ ·Íáí áñáß Ñ³ßí»·ñáõÙÝ»ñÁ ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñ, Ï³½ÙáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ·áñÍáÕ Ï³åÇï³ÉÇ ÙÇ Ù³ëÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹åÇëÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ¹ñ³Ýù Ù³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë Ñ»ï á: ØÇ¨ÝáõÛÝ ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÝ ¿ ÏÇñ³éáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ï-ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ÝÏ³ï՝ ևնպես: Երբ կազմակերպության սովորական գործ-Í³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÁ Ñë ï ³Ï áñáß»ÉÇ ã¿, ÁÝ¹áõÝíáõÙ ¿, áñ ³ÛÝ ÉÇÝ»Éáõ ¿ ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë:

71. ²ÛÉ ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý Ù³ñíáõÙ áñå»ë ëáíáñ³կան գործառնական փուլի մի մաս, բայց »ÝÃ³Ï³ »Ý Ù³ñÙ³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ³ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³Ù ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ å³ÑíáõÙ »Ý ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ïáí: úñÇÝ³Ïªáñå»ë ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-ի, բանկաՒÇÝ ûí»ñ¹³ýïÝ»ñÁ, áã ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-ի, բանկաՒÇÝ ûí»ñ¹³ýïÝ»ñÁ, áñáÝù ³å³ÑíáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ÑÇÙáõÝùáí (³ÛëÇÝù՝ ã»Ý Ñ³Ù³ñíáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ·áñÍáÕ Ï³åÇï³ÉÇ Ù³ë) ¨ Ù³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ã»Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áã ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý, և դրանց նկատմամբ կիրառվում »Ý 74-ñ¹ ¨ 75-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ:

72. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ, »Ã» ¹ñ³Ýù Ù³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ³ ÁÝÃ³óùáõÙ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã»՝

ա) մարման սկզբնական ժամկետը ի սկզբանե ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÇó ³ í»ÉÇ ¿ñ, ¨

բ) երկարաժամկետ հիմունքով վերաֆինանսե³íáÑÙ³Ý, Ï³Ù í×³ñáõÙÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ í»ñ³Ý³ÛÙ³Ý համաձայնություն է ձեռք բերվել հաշվետու ժամաՎ³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á՝ ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÇ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ³ë ï ³ ïáõÙÁ:

73. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³Éáõù ¿ ¨ Çñ³í³ëáõ ¿ í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñ»É Ï³Ù »ñÏ³ñ³Ó·»É å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ýí³½³·áõÛÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÷áË³éáõ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñ·ñ³íÙ³Ý ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, ³å³ ³Û¹ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ áñå»ë áã ÁÝÃ³óÇÏ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ù³ñí»É ³í»ÉÇ Ï³ñ× Å³Ù³ëå¹ayakaxpjvanin qnkhagqum: Ayspuamtenqayin, tepe pyap ï³íáñáõÃÛ³Ý í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙÁ Ï³Ù »ñÏ³ñ³Ó·áõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³í³ëáõÃÛ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ã¿ (ûñÇÝ³Ïª »Ã» ³éÏ³ â¿ í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ), Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ âÇ ¹Çï³ñÏáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ:

74. Երբ կազմակերպությունը հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ դրությամբ կամ մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանը Ë³Ë ïáõÙ¿ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ÷áË³éáõ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñ·ñ³íÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³éÝáõÙ¿ óå³Ñ³Ýç, ³ÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ³ëï³ïáõÙÁ ÷áË³ïáõÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»É¿ñ ãå³Ñ³Ýç»É í×³ñáõÙÁ áñå»ë Ë³Ë ïÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýù: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ, ù³ÝÇ áñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçի դրությամբ այն չունի անվիճելի իրավունք՝ հեï³Ó·»Éáõ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ýí³½³·áõÛÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë:

75. ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ áñå»ë áã ÁÝÃ³óÇÏ, »Ã» ÷áË³ïáõÝ ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»É¿ ï³ñ³Ù³¹ñ»É Ù³ñÙ³Ý Ñ»ï³Ó·Ù³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ` Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ýí³½³·áõÛÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÕÕ»É Ë³Ë ïáõÙÁ ¨ áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÷áË³ïáõÝ ãÇ Ï³ñáÕ å³Ñ³Ýç»É ³ÝÑ³å³Õ Ù³ñáõÙ:

76. ºÃ» áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í í³ñÏ»ñÇ ·Íáí ëï áñ¨ Ýßí³Í ¹»åù»ñÁ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ³ëï³ï ûաև ամսաթվի միջև ընկած ժամանակահատվածում, ապա այդ դեպքերը բացահայտíáõÙ »Ý áñå»ë ãå×·ñïáÕ ¹»åù»ñª ÐÐØê 10 *§Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª

³) í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ÑÇÙáõÝùáí.

բ) երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագրի խախտման վերացում.

·) ÷áË³ïáõÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ýí³½³·áõÛÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë Ñ»ï³Ó·Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ³Ý ï³ñ³Ù³¹ñáõÙ` í»ñ³óÝ»Éáõ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï í³ñÏ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ Ë³Ë ïáõÙÁ:

î»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³Ï³ÛÉóíÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

77. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù է բացահայտի ներկայացվող տողումÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ »ÝÃ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ ³ÛÝåÇëÇ »Õ³Ý³Ïáí, áñÁ Ñ³ïáõÏ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ:

78. ºÝÃ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý ³ë ïÇ×³ÝÁ Ï³Ëí³Í¿ ÜÐØê-Ý»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³·áõÙ³ñÝերի չափից, բնույթից և գործíáõÛÃÇó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³¨ û·ï³·áñÍáõÙ¿ 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ß³ñ³¹ñí³Í ·áñÍáÝÝ»ñÁ` »ÝÃ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ´³ó³Ñ³Ûï áõÙÝ»ñÝ ³ñíáõÙ »Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñá¹í³ÍÇ ³é³ÝÓÝ³Ñ³ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáí, ûñÇÝ³Ïª

³) հիմնական միջոցների հողվածները բաժանվում են դասերի՝ համաձայն ՀՀՄՍ 16-Ç.

բ) ներքիտորական պարտքերը բաժանվում են առևտրական հաճախորդների գծով պարտքերի, կապակցված ÏáÕÙ»ñÇ å³ñï³ù»ñÇ, Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÇ¨ ³ÛË·áõÙ³ñÝ»ñÇ.

·) å³ß³ñÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 2 *§ä³ß³ñÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³րտի, բաժանվում են այնպիսի դասերի, ինչպիսիք »Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÁ, ÝÍáõÃ»ñÁ¨ ûÅ³Ý¹³Ï ÙÇçáóÝ»ñÁ, ³Ý³í³ñï ³ñï³¹ñáõÃÛáõÝÁ¨ å³ï³ë³ïÇ ³ñï³¹ñ³ÝùÁ.

դ) պահուստները բաժանվում են աշխատակիցների հատուցումների և այլ հողվածների.

ե) սեփական կապիտալը և ռեզերվները բաժանվում են տ³ñբեր դասերի, ինչպիսիք են համալրված կապիï³ÉÁ, ¿ÙÇëÇáÝ »Ï³Ùáõïա¨ é»½»ñíÝ»ñÁ:

79. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³Ù Í³ÝáÃ³գրություններում պետք է բացահայտÇ Ñ»ï¨Û³Éª

ա) բաժնետիրական կապիտալի յուրաքանչյուր դասի գծով՝

(i) **բաժնետոմսերի հայտարարված քանակը.**

(ii) թողարկված և լրիվ վճարված բաժնետոմսերի, ինչպես նաև թողարկված, սակայն լրիվ չվճարված բաժնետոմսերի քանակը.

(iii) բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, կամ նշում այն մասին, որ բաժնետոմսերի անվանական արժեք չունեն.

(iv) ժամանակաշրջանի սկզբի և ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի քանակը.

(v) ինքնակալեցման, ներառյալ ինքնակալեցման ենթակա բաժնետոմսերի վերաբերյալ պայմանների և սահմանաչափերի բացահայտում.

(vi) կազմակերպության բաժնետոմսերը, որոնք պահվում են կազմակերպության կողմից կամ նրա անունից (ներառյալ ինքնակալեցման ենթակա բաժնետոմսերը), ինչպես նաև դուստր ձեռնարկությունների կողմից պահվող բաժնետոմսերը.

(vii) ընդհանուր բաժնետոմսերի, որոնք պահուստավորված են թողարկման համար՝ ըստ տրամադրման պայմանների և գործարքների, ներառյալ պայմանագրերի պայմանները և գումարները, որոնց համար դրանք պահուստավորված են.

բ) սեփական կապիտալում յուրաքանչյուր պահուստի բնույթի և նպատակի նկարագրությունը:

80. Կազմակերպությունը, որը չունի բաժնետիրական կապիտալ (ինչպես, օրինակ՝ անհատ ձեռնարկատերերի կամ անձանց սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների դեպքում), պետք է բացահայտի 79-ին համարժեք տեղեկատվություն՝ ցույց տալով յուրաքանչյուր դասի փոխանցումները սեփականատերերի միջև, ինչպես նաև յուրաքանչյուր դասի սեփականատերերի իրավունքները, նախապատվությունները և սահափակումները, ներառյալ՝

ա) որպես բաժնային գործիք դասակարգված՝ վերադարձնելի ֆինանսական գործիք, կամ

բ) գործիք, որը կազմակերպությանը ենթարկում է միայն լուծարման պահին կազմակերպության զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը մեկ այլ կողմի հատկացնելու պարտականություն, դասակարգվում է որպես բաժնային գործիք

ֆինանսական պարտավորության և սեփական կապիտալի միջև, ապա այն պետք է բացահայտի ենթադրյալ պարտավորության և սեփական կապիտալի միջև բաշխված դրամական հոսքերի գումարները, ինչպես նաև ակնկալվող հարկային ազդեցությունները):

Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաներին վերաբերող տեղեկատվություն

81. Յուրաքանչյուր դասի համար ֆինանսական գործիքների կամ ֆինանսական գործիքների դասերի համար, որոնք չափվում են ամortիզացված արժեքով, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝

ա) ներկայացվող հաշվետվություններում՝ հաշվեկշռի կամ վճասի բաղադրիչները ներկայացնող հաշվետվություններում (ֆինանսական գործիքների կամ ֆինանսական գործիքների դասերի), և

բ) եկամտի և ծախսի բոլոր համապատասխան ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչները ներկայացնող հաշվետվություններում (ֆինանսական գործիքների կամ ֆինանսական գործիքների դասերի):

Ֆինանսական գործիքների ֆինանսական ռիսկերին վերաբերող տեղեկատվություն

82. Ֆինանսական գործիքների ֆինանսական ռիսկերի բնույթի և չափի վերաբերյալ որակական տեղեկատվություն՝ ներառյալ՝

ա) ռիսկերի առաջացման դրդապատճառները.

բ) ֆինանսական ռիսկերը.

գ) ռիսկերի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունները և գործընթացները.

դ) ֆինանսական ռիսկերի չափման մեթոդները և

ե) ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նախորդ ժամանակաշրջանի համեմատ փոփոխությունները.

զ) ամփոփ քանակական տվյալներ՝ ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ՝ հիմնվելով կազմակերպության ղեկավարության ներքին տեղեկատվության վրա՝ ներառյալ՝

(i) ռիսկերի կենտրոնացման որոշման համար օգտագործվող մեթոդները, ներառյալ՝ ինչպես են որոշվում կենտրոնացումները.

(ii) ÁÝ¹Ñ³ï íáÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ï³½ÙáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ûï³ñÙաև խումբը (խմբերը) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ã³÷»ÉÇë Ï³Ù ûï³ñ»ÉÇë ×³Ý³ãí³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ñ³ñÏ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ» ïá.

½) ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ.

է) ըստ բնույթի դասակարգված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների յուրաքանչյուր բաղա¹ñÇã (բացառելով §Á¦ Ï»ïáõÙ ÝßíՏ³Í·áõÙ³ñÝ»ñÁ).

Á) ³ëáõÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքների մասը՝ բաժնեÙ³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹áí Ñ³ßí³éí³Í.

Ã) Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ:

83. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ հաշվետվությունում պետք է բացա-Ñ³Ûտի հետևյալ հոդվածները՝ որպես ժամանակաշրջանի համար բաշխումներ՝

³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿՝

(i) ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ, ¨

(ii) Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ.

բ) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ª

(i) ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ, ¨

(ii) Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ:

84. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 81) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É 82-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÇ §³¦-§½¦ Ï»ï»ñÇ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ¨ 83-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÇ §³¦ կետի բացահայտումները:

85. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ É ñ³óáõóÇã ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ, í»ñÝ³·ñ»ñ ¨ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³Ýñ³-·áõÙ³ñÝ»ñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óáõÙ ¿) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ É ñ³óáõóÇã ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ, ÇëÏ û·ï³·áñÍí³Í ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÁ ¨ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ñÃ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÙ ¿, »Ã» ¹³ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ï³ñ»ñÁ բացատրելու համար: Կազմակեր åõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý »Ï³Ù ï Ç ¨ ծախսի բաղադրիչների էականությունը, բնույÃÁ ¨ ·áñÍ³éáõÙÃÁ: úñÇÝ³Ï՝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ë ï³ ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷á÷áË»É ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ ï ñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝåÇëÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ ï»ÕÇÝ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ë ï³ ïáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »Ï³ÙïÇ ¨ Í³ËëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ãÇ Ï³ñáÕ հաշվանցել, բացառությամբ երբ բավարարված են 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÇã ÷³ÝßíՏ»ñÁ:

87. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »Ï³ÙïÇ Ï³Ù Í³ËëÇ áñ¨¿ Ñá¹í³Í ãå»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ áñå»ë ³ñï³ëáíáñ Ñá¹í³Í Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óáõÙ ¿), Ï³Ù¿É Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë

88. Կազմակերպությունը ժամանակաշրջանի եկամտի և ծախսի բոլոր հոդվածները պետք է ճանաչի շահույթում կամ վնասում, եթե որևէ ՖՀՍՍ այլ բան չի պահանջում կամ թույլ³ïñáõÙ:

89. àñáß üÐØê-ներ սահմանում են հանգամանքներ, երբ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³-ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë ×³Ý³ãáõÙ ¿ ÏáÝÏñ» ï Ñá¹í³ÍÝ»ñ: ÐÐØê 8-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ »ñÏáõ ÝÙ³Ý Ñ³Ý-·³Ù³Ýù. ëË³ÉÝ»ñÇ áõÕÕáõÙ ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³Ýù: ²ÛÉ üÐØê-Ý»ñ å³Ñ³Ýçáõù Ï³Ù Ãáõ¦É³ïñáõÙ »Ý, áñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ բաղադրիչները, որոնք բա í³ñ³ñáõÙ »Ý §ÐÇÙáõÝùÝ»ñÇ¦ »Ï³ÙïÇ Ï³Ù Í³ËëÇ ë³Ñմանմանը, բացառվեն ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 7):

Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ

90. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այլ համաձայնություններ, որոնք ունի իր ֆինանսական արդյունքների բաղադրիչների, ինչպիսիք են վերաբերող շահութահարկի գումարը, ներառյալ վերադասակարգման գծով ճշգրտումները, կամ անհրաժեշտության դեպքում՝ առանձին:

91. Ինչպես նշված է 90-րդ պարագրաֆում, ֆինանսական արդյունքների բաղադրիչները՝

ա) միևնույն համախառնասխան հարկային հետևանքները՝ մեկ գումարով ցույց տալով այդ բաղադրիչներին վերաբերող ճշգրտումները:

92. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այլ տեղեկություններ ֆինանսական արդյունքների բաղադրիչների վերաբերող վերադասակարգման ճշգրտումները:

93. Եթե ընձեռված-ին համաձայն կամ պահանջվող տեղեկությունները չեն բացահայտվում առանձին ֆինանսական արդյունքների բաղադրիչների հետ միասին, ներառվում է այն գումարի կաշրջանում, երբ ճշգրտումը վերաբերում է ընձեռված տեղեկությունները: Ընդհանուր տեղեկությունները կարող են ներառել ֆինանսական արդյունքների բաղադրիչների հետ միասին ներառված

¿) å ³ Ñáõë ï Ý»ñÇ · Íáí ³ÛÉ Ñ ³ Ï ³ ¹ ³ ñÓáõÙÝ»ñÁ:

99. Î ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÙ պետք է ներկայացնի շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով կա՛մ ծախսերի բնույթի, կա՛մ կազմակերպության մեջ դրանց գործառույթի վրա ՆÇÙÝí ³ Í ¹ ³ë ³ Ï ³ñ·áõÙÁª Ï ³ Ëí ³ Í ³ÛÝ Ñ ³ Ý· ³Ù ³ÝùÇó, Ա» ¹ñ ³ÝóÇó áñÝ ¿ Ý»ñÏ ³Û ³óÝáõÙ ³ í»ÉÇ ³ñÅ ³Ý ³Ñ ³ í ³ ï ¨ ï »õÇÝ ï »Õ»Ï ³ ï áõÃÛáõÝ:

100. Êñ ³ Ëáõëíáõ٠ ¿ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó 99-րդ պարագրաֆում նկարագրված բաժանման Ý»ñÏ ³Û ³óáõÙÁ Ñ ³Ù ³ å ³ñ÷ ³ Ï ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï áõÃÛáõÝáõÙ Ï ³Ù ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ³ñ¹Ûáõ ÝùÝ»ñÇ Ù ³ëÇÝ ³é ³ÝÓÇÝ Ñ ³ßí» ï áõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ ³Û ³óáõÙ ¿):

101. Ì ³ Ëë»ñÇ Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÁ »ÝÃ ³ ¹ ³ ë ³ Ï ³ ñ· íáõÙ »Ý, áñå»ë½Ç ÁÝ¹ · Í»Ý ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ բաղադրիչները, որոնք կարող են տարբերվել ըստ հաճախականության, օգուտÝ»ñÇ Ï ³Ù íÝ ³ëÝ»ñÇ ë ï ³óÙ ³Ý åá ï »ÝóÇ ³É ¨ Ï ³ÝË ³ տեսելիության: Այս բաժանումը ներկաÛ ³ óíáõÙ ¿ »ñÏáõ »Õ ³Ý ³ ÏÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»Ïáí:

102. Ծախսերի բաժանման մի մեթոդը կոչվում է ծախսերի բնույթի մեթոդ: Î ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß ³ ÑáõÛÃáõÙ Ï ³Ù íÝ ³ëáõÙ ծախսերը միավորում է՝ ըստ իրենց բնույթի (օրինակ՝ մաշվածություն, նյութերի ձեռքբերումներ, ï ñ ³Ýëåáñ ï ³ÛÇÝ Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñ, ³ ßË ³ ï ³ ÏÇóÝ»ñÇ Ñ ³ ï áõóáõÛÝ»ñ ¨ ·áí ³½ ¹ ³ ÛÇÝ Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñ) ¨ ¹ñ ³Ýù ãÇ վերաբաշխում կազÙ ³ կերպության տարբեր գործառույթÝ»ñÇ ÙÇç¨: ²Ûë Ù»Ãá¹Á Ï ³ñáÕ ¿ Ñ»ß ï ÏÇñ ³ é»ÉÇ ÉÇÝ»É, քանի որ անհրաժեշտ չէ ծախսերը բաշխել ըստ գործառույթների: Ստորև բերվում է ծախսերի բնույթի մեթոդի կիրառմամբ դաս ³ Ï ³ ñ·Ù ³ Ý ûñÇÝ ³ Ï:

Ð ³ ëáõÛÃ		X
²ÛÉ »Ï ³ Ùáõ ï		X
ä ³ ï ñ ³ ë ï Ç ³ ñ ï ³ ¹ ñ ³ ÝùÇ ¨ ³ Ý ³ í ³ ñ ï ³ ñ ï ³ ¹ ñ ³ ÝùÇ å ³ ß ³ ñÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ	X	
ú · ï ³ ·áñÍ í ³ Í ÑáõÙù ¨ ÝÛáõÃ»ñ	X	
²ßË ³ ï ³ ÏÇóÝ»ñÇ Ñ ³ ï áõóáõÛÝ»ñÇ · Íáí Í ³ Ëë»ñ	X	
Ø ³ ßí ³ ÍáõÃÛ ³ Ý ¨ ³ Ùáñ ï Ç½ ³ óÇ ³ ÛÇ Í ³ Ëë»ñ	X	
²ÛÉ Í ³ Ëë»ñ	X	
ÀÝ ¹ ³ Ù»ÝÁ Í ³ Ëë»ñ		(X)
Þ ³ ÑáõÛÃ Ý ³ Ëù ³ Ý Ñ ³ ñÏáõÙÁ		X

103. Ծախսերի բաժանման ÙÛáõë Ù»Ãá¹Á ÏáãíáõÙ ¿ §Í ³ Ëë»ñÇ · áñÍ ³ éáõÛÃÇ¦ Ï ³Ù §í ³ × ³ éùÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇ¦ Ù»Ãá¹: ²Ûë Ù»Ãá¹Ç Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝª Í ³ Ëë»ñÁ ¹ ³ë ³ Ï ³ ñ·íáõÙ »Ý Áë ï · áñÍ ³ éáõÛÃÇ` áñå»ë í ³ × ³ éùÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇ Ù ³ u, կամ, օրինակ՝ բաշխմ ³ Ý Ï ³Ù í ³ ñã ³ Ï ³ Ý · áñÍáõÝ»áõÃÛ ³ Ý Í ³ Ëë»ñ: ²Ûë Ù»Ãá¹Ç Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝª Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃյուն, ևվազագույնը, իր վաճառքի ինքնարժեքը բաó ³Ñ ³ÛïáõÙ ¿ ³ÛÉ Í ³ Ëë»ñÇó ³é ³ÝÓÇÝ: ²Ûë Ù»Ãá¹Á û· ï ³ ·áñÍáõÝ»ñÇ Ñ ³Ù ³ñ Ï ³ñáÕ ¿ ³ å ³ Ñáí»É ³ í»ÉÇ ï »ÕÇÝ ï »Õ»Ï ³ ï áõÃÛáõÝ, ù ³Ý Í ³ Ëë»ñÇª Áë ï բնույթի դաë ³ կարգումը: Սակայն ծախսերի բաշխումը գործառույթով կարող է վիճելի լինել և å ³Ñ ³Ýç»É ³é ³ í»É ËáñÁ ¹ ³ ïÁÕáõÃյուններ: Ստորև բերվում է ծախսերի՝ ըստ գործաéáõÛÃÇ ¹ ³ë ³ Ï ³ñ·Ù ³Ý ûñÇÝ ³ Ï:

Ð ³ ëáõÛÃ	X	
ì ³ × ³ éùÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ù	(X)	
Ð ³ Ù ³ Ë ³ éÝ ß ³ ÑáõÛÃ	X	
²ÛÉ »Ï ³ Ùáõ ï	X	
´ ³ ßËÙ ³ Ý Í ³ Ëë»ñ	(X)	

ì ³ñã³Ï³Ý Í³Ëë»ñ	(X)
²ÛÉ Í³Ëë»ñ	(X)
Þ³ÑáõÛÃÝ³Ëù³Ý Ñ³ñÏáõÙÁ	X

104. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Í³Ëë»ñÁ ¹³ë³Ï³ñqում է ըստ գործառույթի, պետք է բացահայտի լրացուóÇã ï»Õ»Ï³տվություն ծախսերի բնույթի վերաբերյալ, ներառյալ մաշվածությ³Ý ¨ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ ·Íáí Í³Ëë»ñÁ ¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí Í³Ëë»ñÁ:

105. Վերը նկարագրված ծախսերի բաժանման մեթոդներից որևէ մեկի ընտրությունը կախված է ի Ýãå»ë å³ïÙ³Ï³Ý¨ ×ÛáõÕ³ÛÇÝ գործոններից, այնպես էլ կազմակերպության բնույթից: Երկու մեթոդներն էլ ան¹ñ³-¹³éÝáõÙ »Ý Í³Ëë»ñÇ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ÷á÷áËí»É` Ï³å³Í³Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛ³Ý í³×³éùÇ Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Í³í³ÉÝ»ñÇ Ñ»ï: ø³ÝÇ áñ Ù»Ãá¹Ý»ñÇó ÛáõñÇ³ù³ÝãÛáõñÝ Çñ³é³í»ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃáõÝÁ ÁÝïñÇ ³ÛÝ Ù»Ãá¹Á, áñÝ ³å³ÑáíáõÙ¿ ³é³í»É³ñÅ³-Ý³Ñ³í³ï¨ ï»ÕÇÝ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³Ûíիվ, երբ կիրառվում է ըստ գործառույթի ծախսե»ñÇ ¹³ë³-Ï³ñqումը, պահանջվում են լրացուցիչ բացատ³Ûïáõ»Ý³, ù³ÝÇ որ ըստ բնույթի դասակարգված ծախսե»ñÇ í»ñ³բերÛ³É ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÝ ûï³Ï³ñ¿ ³å³.³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ û·ï³·áñÍí³Í§³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦ ï»ñÙÇÝÝ áõÝÇ ÐÐØê 19-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÝáõÛÝ ÇÙ³ëïÁ:

ê»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ

106. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ` Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉáÍ`

³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ` ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉáÍ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ ¨ ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ·áõÙ³ñÝ»ñÁ,

բ) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ÛáõñÇ³ù³ÝãÛáõñ բաղադրիչի համար, ԹԹØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éÙ³Ý Ï³ÙÑ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÇÑ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ.

·) [Ñ³Ýí³Í¿]

¹) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ÛáõñÇ³ù³ÝãÛáõñ բաղադրիչի համար, ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքի միջև համադրում՝ առանձին բացահայտելով ëï áñ¨ Ãí³ñÏí³ÍÇó ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ²

(i) ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë.

(ii) ³ÛÉÑ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñá¹í³Í.

(iii) սեփականատերերի հետ՝ սեփականատիրական հարաբերություններից բխող գործառնություն Ý»ñÁ՝ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉáÍ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ ¨ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ բաշխում Ý»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³ûբաժնեմաëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³ÑëÏÙ³Ý Ïáñëïç³ñ¹ÛáõÝù ã»Ý:

107. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù Í³ÝáÃ³-գրություններում պետք է բացահայտի հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք բերված շահաբաժինների գումարը, ինչպես նաև մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·áõÙ³ñÁ:

108. 106-րդ պարագրաֆում, սեփական կապիտալի բաղա¹ñÇãÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý, ûñÇÝ³Ï` Ý»ñ¹ñí³Í ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ÛáõñÇ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ë, ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÛáõñÇ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ կուտակված մնացորդը և չբաշխված շահույթը:

109. Հաշվետու ժամանակաշրջանների սկզբի և վերջի միջև կազÙ³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý íÛ³É Å³Ù³Ý³ßñç³ÝáõÙ Ýñ³ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³í»É³óáõÙÁ Ï³Ù Ýí³½áõÙÁ: ê»÷³Ï³Ý³ï»ïերի հետ՝ սեփականատիրական հարաբերáõÃÛáõÝներից բխող ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó (ÇÝãå»ë ûñÇÝ³Ï՝ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³կան բաժնային գործիքների վերաճեցքերում և շահաբաժիններ) և áõÕ³ÏÇáñ»Ý ÝÙ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝերին վերաբերող գործÍ³éÝáõÃÛáõÝ»ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñից բացի, Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿

Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ »Ï³Ù ï Ç Ï³Ù Í³ËëÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É û·áõ ï Ý»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ó»É »Ý ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó:

110. ÐÐØê 8-Á å³Ñ³Ýçáõù ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñ»É Ñ»ïÁÝÃ³ó ×ß·ñïáõÙÝ»ñ, áñù³Ýáí ¹³ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ³ÛÉ üÐØê-ների անցումային դրույթներով այլ բան է պահանջվում: ՀՀ ՍՄ 8-Á Ý³¨ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ëË³ÉÝ»ñÇ áõÕÕÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí Ï³ï³ñ»É Ñ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÝ»ñ, áñù³Ýáí ¹³ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿: Ð»ïÁÝÃ³ó ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ ¨ Ñ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý, ³ÛÉ âþաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտումներ են, բացառությամբ երբ այլ ՖՀՍՄ-ներով պահանջվում է կատարել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի հետընթաց ճշգրտում: 106-ñ¹ åարագրաֆի «բ» կետը պահանջում է սե÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ ûåïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ÑÇÙù»ñª ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ ëï»ÕÍ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ³Û¹ ÙÇçáóÝ»ñÝ ûåïáõÝ»ñ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý ներկայացման և բացահայ ï Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

Ì³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñ

Î³éáõóí³ÍùÁ

112. Ì³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿`

³) Ý»ñÏ³Û³óÝ»Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï»Éáõ ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 117-124-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³ó³ÛÝ ÁÝïñí³Í ÏáÝÏñ»ï Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ.

բ) բացահայտեն ՖՀՍՄ-Ý»ñáí å³Ñ³ÝçÝíáÕ ³ÛÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ã¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñ¨¿ ³ÛÉ ï»ÕáõÙ.

·) ïñ³Ù³¹ñ»Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ã¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñ¨¿ ³ÛÉ ï»ÕáõÙ, ë³Ï³ÛÝ ï»ÕÇÝ ¿ª ³Û¹ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

113. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñ³Ù³Ï³ñ·íÍ Ó¨áíª ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ¹³ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿), ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÷áËÏ³å³ïóÇ ï íÛ³É Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ñ»ï:

114. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ սովորաբար ð³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ëïáñ¨ ÝÏ³ñ³·ñí³Í հերթականությամբª û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇÝ û·Ý»Éáõ Ñ³ëÏ³Ý³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³¹ñ»É ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ïª

³) üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 16),

բ) կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքաÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ë»ñÇ Ñ³Ù³éaï ÝÏ³ñ³·Çñ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 117),

·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿), ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñի վերաբերյալ ուղեկցող ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝª ³ÛÝ Ñ»ñÃ³Ï³Ýáõþյամբ, որով ներկայացված է յուրաքանչյուր հաշվետվությունը և Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñá¹í³ÍÁ.

ղ) այլ բացահայտումներ, ներառյալ՝

(i). å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ï»ë ÐÐØê 37-Á) ¨ ã×³Ý³ãí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¨

(ii). ոչ ֆինանսական բնույթի բացահայտումներՀ, ûñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñÁ ¨ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ (ï»ë ՖÐØê 7-Á):

115. àñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï Ï³Ù ó³ÝÏ³ÉÇ ÉÇÝ»É Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñ»É ³é³ÝÓÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ñÃ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³þերÛ³É ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³óÝ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñðÏþքների մարման ժամկետների վերաբերյալ տեղեկա ï íáõÃÛ³ÝÁ, Ã»¨ ³é³çÇÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿) բացահայտումներ են, իսկ վերջիններս վերաբերում »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³ÝÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³ÝáõÙ ¿ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ï³ñ·íÍÏ³éáõó³ÍùÁ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ¹³ Çñ³·áñÍ»É¿:

116. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï»Éáõ ¨ ÏáÝÏñ»ï Ñ³ßí³å³Ñ³-Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÇ í»ñ³þերյալ ծանոթագրություններում տրամադրվող ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝների առանձին բաժին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահ³Ûï áõÙ

117. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³Ï³éÇ Ù³ë»ñÇ Ñ³Ù³éáï ÝÏ³ñ³·ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃյուն պետք է բացահայտի հետևյալը[a]

³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ»ñÇ å³ïñ³ëï Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éí³Íã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÁ (ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÁ),

բ) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éí³Í ³ÛÉ Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ï»ÕÇÝ »Ýª ýÇ-Ý³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

118. Î³ñ¨áñ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ï»Õ»Ï³óÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÏÇñ³éí³Íã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÇÝ Ï³Ù ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÇÝ (ûñÇÝ³Ïª սկզբնական արժեք, ընթացիկ արժեք, իրացման ¼áõï ³ñÅ»ù, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù, ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñ), ù³ÝÇ áñ ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÁ, áñáÝóáí å³ïñ³ëïí»É »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Çñ³Ï³-Ý³óíáÕ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝների վրա: Երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ ù³Ý Ù»Ï ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝù, ûñÇÝ³Ïª երբ վերագնահատվում են որոշակի դասի ակտիվներ, բավարար է ներկայացնել ակտիվների և պարտավորությունների դասերը, որոնց նկատմամբ կիրառվե¿ ï íÛ³É ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÁ:

119. Որոշելու համար, թե արդյոք պետք է բացահայտվի կոնկի»ï Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý քաղաքականությունը, ղեկավարությունը քննության է առնում այն հարցը, թե արդյոք բացահայտումը û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ Ïû·ÝÇ Ñ³ëÏ³Ý³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ íñ³: ÎáÝÏñ»ï Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³կանության բացահայտումը օգտագործողների համար հատկապես օգտակար է, երբ այդ քաղաքաÏ³ÝáõÃÛáõÝÝ ÁÝï ñíáõÙ ¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ãáõ-É³ï»ÉÇ ³ÛÉÁÝï ñ³Ýù³ÛÇÝ Ùáï»óáõÙÝ»ñÇó: ´³ó³Ñ³Û ï Ù³Ý ûñÇÝ³Ï¿ ³ÛÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ý»ñ¹ñáõÃ Ñ³Ù³ï»Õ Í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿` ÏÇñ³é»Éáí Ñ³Ù³Ù³ëÝ³Ï³Ý համախմբման, թե բաժնեմասնակցության մեթոդը (տե՛ë ÐÐØê 31 §Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦ ë ï³Ý¹³ñïÁ): àñáß ÐÐØê-ներ հատկապես պահանջում են բացահայտել հաշվապահական հաշվառման կոնկրետ քաղաքականությունը, ներառյալ տարբեր թույլատրելի Ùáï»óáõÙÝ»ñÇ ÙÇç¨ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñ³Í ÁÝïñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: úñÇÝ³Ï՝ ÐÐØê 16-áí պահանջվում է հիմնական միջոցների դասերի նկատմամբ կիրառված չափման հիմունքների բացահայտում:

120. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ Çñ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝների բնույթը և ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù, օգտագործողի ակնկալմամբ, պետք է բացահայտí»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïíÛ³É ï»ë³ÏÇ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏí×³ñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ³ÏÝÏ³ÉáõÙ »Ý, áñ ³ÛÝ բացահայտÇ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ, Ý»ñ³éÛ³É Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³ÏïÇíÝ»ñÇ, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³կության: Երբ կազմակերպությունն ունի արտերկրյա ստորաբաժանում կամ արտարժույթով նշանակալի ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ, û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ³ÏÝÏ³ÉáõÙ »Ý, áñ ³ÛÝ կբացահայտի արտարժութի փոխարժեքային տարբերությունÝ»ñÇó û·áõï Ý»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

121. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ùáï»óáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÉÇÝ»É` »ÉÝ»Éáí կազմակերպության գործառնության բնույթից, նույնիսկ եթե այդ գործառնության գծով ընթացիկ և նախորդ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ գումարները էական չեն: Նպատակահարմար է նաև բացահայտել հաշվապահական Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ÝÞ³Ý³Ï³ÉÇ Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ë³ÑÙ³Ý³Í³Í ã»Ý ՖÐØê-Ý»ñáí, ë³Ï³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÁÝïñ»É ¨ ÏÇñ³é»É¿ ÐÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

122. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ë»ñÇ Ñ³Ù³éáï ÝÏ³ñ³·ñáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝներում, բացի գնահատումներ պարունակող դատողություններից

(ï»'ë պարագրաֆ 125), պետք է բացահայտի նաև դատողությունները, որոնք կատարվել են ղեկավարության ÏáÕÙÇó Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ, ¨ áñáÝù Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ »Ý ÃáÕ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ íñ³:

123. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³քական ության կիրառման գործընթացում, բացի ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ å³ñáõÝ³ÏáÕ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, Õ»Ï³í³րությունը կատարում է տարբեր ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ íñ³: úñÇÝ³Ïª Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñáõÙ ¿¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ՝

³) ³ñ¹Ûáù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ »Ý.

բ) արդյոք ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í բոլոր ÝßÝ³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÁ ¨ Ñ³ïáõÓÝ»ñÁ ÷áËÝóí»É »Ý ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ.

·) ³ñ¹Ûáù ³åñ³ÝùÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ í³×³éùÁ, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³íáñí³-Íáõքյուն և, հետևաբար, չի առաջացնում հասույթ.

¹) ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ Ñ³ïáõÏ ÝßÝ³Ý³ÏáõÃÛ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ի միջև փոխհարաբերությունների ¿áõÃÛáõÝÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë, áñ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ Ñ³ïáõÏ ÝßÝ³Ý³ÏáõÃÛ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ:

124. 122-ñ¹ åարագրաֆի համաձայն կատարված բացահայ ïáõÙÝ»ñÇó ÙÇ ù³ÝÇëÁ å³Ñ³Ýçíáõ٠ »Ý ³ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñáí: úñÇÝ³Ï՝ ÐÐØê 27-ը կազմակերպությունից պահանջում է բաó³Ñ³Ûï»É, Ã» ÇÝãáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý տիրապետվող բաժÝ»Ù³ëÁ ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý Çñ³íáõÝù՝ Ï³ å՝ված ներդրման օբյեկտի հետ, որը ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ â¿ª âÝ³Û³Í Ýñ³ Ó³ÛÝ»ñÇ Ï³Ù åáï»ÝóÇ³É Ó³ÛÝ»ñÇ Çñ³íáõÙùÇ Ï»ëÇó ³í»ÉÇÝ Çñ»Ý ¿ å³ï Ï³ÝáõÙ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí: ÐÐØê 40 §Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦ ëï³Ý¹³ñտ պահանջում է բացահայտել կազմակերպության ÙßÏ³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝóáí Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ տարբերակվում է սեփականատիրոջ կողմից զրաÕóñ³Í ·áõÛùÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõքյան ընթացքում վաճառքի համար պահվող գույքից, երբ qáõÛùÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ¹Åí³ñ¿:

Գնահատման անորոշության աղբյուրները

125. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ պետք է տեղեկատվություն բացահայտի ապագայի վերաբերյալ իր ենթադրություններից, ինչպես նաև գնահատման անորոշության հիմնական այլ աղբյուրÝ»ñÇ վերաբերյալ, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ýÇÝ³Ý³ë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ù³ï»óÝ»É ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ¿³Ï³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ: ²Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³éáõÙáí Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿Ý»ñ³é»Ýª

³) դրանց բնույթին վերաբերող մանրամասներ, և

բ) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքին վերաբերող Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñ:

126. àñáß ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ ·Ý³Ñ³ï»É ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³ ³å³·³ ³Ýáñáß ¹»åù»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ՝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի վերջի դրությամբ: OñÇÝ³Ïª արդի շուկայական գների բացակայության դեպքում, ապագայի վերաբերյալ գնահատականներն անիրաժեշտ են՝ չափելու հիմնական միջոցների ¹³ë»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, å³ß³ñÝ»ñÇ ï»ËÝáÉá·Ç³Ï³Ý ÑÝ³óí³ÍáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, å³ÑáõëïÝ»ñÁ, áñáÝó Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³Ëí³Í ¿ ÁÝÃ³óùÇ Ù»ç ·ïÝíáÕ¹³ï³í³ñáõÃÛ³Ý å³·³ ³ñ¹ÛáõÝùÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ï³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ÃáßÏ³ÛÇÝ å³ñï³ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²Ûë ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³Íների վերաբերյալ, ինչպիսիք են դրամական միջոցների հոսուն»ñÇ éÇëÏ»ñÇ Ï³Ù ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÇ ×ß·ñïáõÙÁ, ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ ³å³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ íñ³ ³½¹áÕ ·Ý»ñÇ ³å³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

127. ºնթադրությունները և գնահատման անորոշության այլ աղբյուրներ, որոնք բացահայտվում են 125-ñ¹ պարագրաֆի համաձայն, վերաբերում են այն գնահատումներին, որոնք ղեկավարությունից պահանջում են ³é³í»É ¹Åí³ñ, սուբյեկտիվ Ï³Ù բարդ դատողոՇÃÛáõÝÝ»ñ: ²ÝáñáßáõÃÛáõÝÙների վերաբերյալ հնարավոր ³å³·³ áñáßáõÙÝ»ñÇ íñ³ ³½¹áÕ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ ¨ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÃíÇ ³×Ù³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¹³éÝáõÙ »Ý ¿Ì ավելի սուբյեկտիվ և բարդ, և, որպես հետևանք, ակ ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ¿³Ï³Ý ×ß·ñïÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ, սովորաբար, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï»ñåáí ³×áõÙ¿:

128. Ð³çáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ¿³Ï³Ý ÷á÷áËÙ³Ý Ù»Í éÇëÏ áõÝ»óáÕ ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ 125-ñ¹ å³ñ³գրաֆի բացահայտումները չեն å³Ñ³ÝçíáõÙ, »Ã» Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ դրանք չափվում են իրական արժեքով՝ »Éݻéáí ³ñ¹Ç ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇó: ²Û¹åÇëÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ ¿³Ï³Ýáñ»Ý Ï³ñáÕ »Ý ÷á÷áËí»É Ñ³çáñ¹

ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý ³é³ç³Ý³ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ գնահատման անորոշության հետ կապված ենթադրություններից կամ այլ աղբյուրներից:

129. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 125-ñ¹ åարագրաֆի բացահայ ïáõÙÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ û·ÝÇ Ñ³ëï³Ý³É ³å³.³ÛÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ýáñáßáõ-
բյան այլ աղբյուրների վերաբերյալ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÏÇñ³é³Í ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Ü»ñÏ³Û³óíáÕ ï»Õ»կատվության բնույթը և ծավալը տատանվում »Ý` Ï³Ëí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ¨ ³ÛÉ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ բնույթից: Կազմակերպության կողմից կատարվող բացահայտումÝ»ñÇ ï»ë³ÏÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

³) ենթադրության կամ այլ գնահատման անորոշության բնույթը.

բ) Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÇ, »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ·Ý³Ñ³ï³-
Ï³ÝÝ»ñի նկատմամբ հաշվեկշռային արժեքների զգալիության գործոնների ազդեցությունը, Ý»ñ³éÛ³É ³Û¹ ½·³ÙáõÝáõÃÛ³Ý å³ï×³éÝ»ñÁ.

·) ³ÝáñáßáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Éáõ Íáõ ÙÁ ¨ ³½¹»óáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³Í³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ·Íáí Ñ³çáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ Ë»É³ÙÇï ³ñ-
¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÙÇç³Ï³ÛùÁ.

¹) ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí Ý³Ëկին ենթադրությունների վերաբերյալ կատարված ÷á÷áխությունների պարզաբանումÁ, »Ã» ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ ÙÝáõÙ ¿ ãËáõÍí³Í:

130. 125-ñ¹ åարագրաֆի բացահայտումները կատարելիս սույն ստան¹³ñï áí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíում բացառÛ³ï»É բյուջեի վերաբերյալ տեղեկատվությունը կամ կանË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ:

131. Երբեմն Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ անհրագործելի է բացահայտել »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ·Ý³Ñ³ï մման անորոշության այլ աղբյուրի հնարավոր ազդեցությունը Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ ã³÷Á: Ü³Ý¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåությունը բացահայտում է, որ, հիմնվելով առկա գիտելիքների, Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ Ñ³çáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ï³ñբերíáÕ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ å³Ñ³ÝçíÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³Í³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¿³Ï³Ý ճշգրտում: Բոլոր դեպքերում կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ենթադրության հետևանքով ³½¹»óáõÃÛáõÝ ïñ³Í ïáÝïñ»ï ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (Ï³Ù ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ-
ների դասի) հաշվեկշռային արժեքը և բնույթը:

132. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ Õ»Ï³í³-
ñáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñ³Í ÏáÝÏñ»ï ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Éբյալ 122-ñ¹ պարագրաֆի բացահայտումները Ï³åí³Íã»Ý 125-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ·Ý³Ñ³ï ÙÝ³ ³ÝáñáßáõÃÛ³Ý ³Õբյուրների բացահայտումների հետ:

133. ²ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý áñáß »Ýþադրությունների բացառÛ³ï áõÙ, ÇÝãÝ ³ÛÉ³å»ë ÏÏ³ï³ñí»ñ 125-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: úñÇÝ³Ïª ÐÐØê 37-áí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ÏáÝÏրետ հանգամանքներում բացահայտել ³å³.³ ¹»åքերին վերաբերող հիմնական ենթադրությունները, որոնք ³½¹»É »Ý å³ÑáõëïÝ»ñÇ íñ³: ÜÐØê 7-áí å³Ñ³ÝçíáõÙ է բացահայտել իրական արÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³-
íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏÇñ³é³Í Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³-
¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ÐÐØê 16-Á å³հանջում է բացահայտել հիմÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏÇñ³é³Í Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõ-
ÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Î³åÇï³É

**134. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այնպիսի տեղեկատվություն, որն իր ֆինանսական հաշվետվու-
ÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ï ï³ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ïÝ»ñÁ, ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ï³åÇï³ÉÁ Ï³é³í³ñ»Éáõ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ:**

135. 134-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ Ýå³ï³ïáíª Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը բացահայտում է հետևյալըª

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ïÝ»ñÇ, ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¨ Ï³åÇï³ÉÁ Ï³é³í³ñ»Éáõ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ í»-
րաբերյալ որակական տեղեկատվություն, ներառյալ՝

(i) Çñ ÏáÕÙÇó Ï³é³í³ñíáÕ Ï³åÇï³ÉÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

(ii) երբ կազմակերպությունը կապիտալի ³ñï³ùÇÝ Ý»ñ·áñÍáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ³é³ñÏ³ ¿, ³Û¹ å³-
հանջների բնույթը, ինչպես նաև, թե ինչպես են այդ պահանջները ներառվոնÙ Ï³åÇï³ÉÇ Ï³é³í³ñ-
Ù³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ.

(iii) ÇÝãå»ë¿ ³Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙÁ Ýå³ëïáõÙ Ï³åÇï³ÉÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ïÝ»ñÇÝ.

բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³é³í³ñíáÕ կապիտալի վերաբերյալ քայ³Ï³Ï³Ý ³Ù÷á÷ óáõó³ÝÇßÝ»ñ: àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ï`ëïáñ³¹³ë å³ñïù»ñÇ áñáß Ó¨»ñ) Ñ³Ù³ñáõÙ »Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ù³ë: ²ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³åÇï³ÉáõÙ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ

ë»÷³Ï³Ý Ï³պիտալի որոշ բաղադրիչներ (ûñÇÝ³Ï` ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç»ñÇó ³é³ç³óáÕ բաղա¹ñÇãÝ»ñ).

·) Ý³Ëáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó §³¦ ¨ §p¦ Ï»ï»ñáõÙ ³é³ç³óáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ.

¹) ³ñ¹Ûáù Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñ»É ¿ Ï³åÇï³ÉÇ ³ñï³ùÇÝ Ý»ñ·áñ-ÍáõÃÛ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í å³Ñ³Ýç, áñáÝó ³é³ñÏ³ ¿ ³ÛÝ.

») »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ï³ñ»É Ýßí³Í Ï³åÇï³ÉÇ ³ñï³ùÇÝ Ý»ñ·áñÍáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ³å³ãÏ³ï³ñ»Éáõ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ:

Կազմակերպությունը նշված բացահայտումները ներկաÛ³óÝ»ÉÇë ÑÇÙÝíáõÙ ¿ Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇÝ ï ñ³Ù³¹ñíáÕ Ý»ñùÇÝ ï»Õ»Ï³ï áõÃÛ³Ý íñ³:

136. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³åÇï³ÉÁ Ï³é³í³ñ»É ÙÇ ß³ñù »Õ³Ý³ÏÝ»ñáí¨ÉÇÝ»É կապիտալի տարբեր å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñ¹Ù³Ý ³é³ñÏ³: úñÇÝ³Ï` ÏáÝ·ÉáÙ»ñ³ïÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñ³é»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ »Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ և բաև Ï³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¨ Ï³ñáÕ »Ý ·áñÍ»É տարբեր Çñ³í³Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñում: Երբ կապիտալի պահանջների միասնÝ³կան բացահայտումը, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ Ï³é³í³ñíáõÙ Ï³åÇï³ÉÁ, ãÇ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ û·ï³Ï³ñ ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝ Ï³Ù ³Õ³í³ÕáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³åÇï³É ռեսուրսների վերաբերÛ³É ÁÝÏ³ÉáõÙÁ, Ï³½Ù³Ï»ñպությունը պետք է բացահայտի առանձին տեղեÏ³ï áõÃÛáõÝ Ï³åÇï³ÉÇ Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñ å³Ñ³ÝçÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ³é³ñÏ³ ¿ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ:

àñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É¹³ë³Ï³ñ·í³Í í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ

136². àñå»ë բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ կազմակերպությունը պետք է բացահայտի (այնքանով, որքանով բացահայտված չէ որևէ այլ տեղում)՝

³) որպես սեփական կապիտալ դասակարգված գումարի վերաբերյալ քանակական ամփոփ ցուցանիշներ,.

բ) ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ñ»ï ·Ý»Éáõ Ï³Ù Ù³ñ»Éáõ Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³é³í³ñ³ñ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ûպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացը, երբ այդպես պահանջվում է գործիքի ïÇñ³å»ïáÕÇ ÏáÕÙÇó, Ý»ñ³éÛ³É Ý³Ëáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ.

·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ï íÛ³É¹³ëÇ Ù³ñÙ³Ý Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ñï³ÑáëùÁ.

¹) ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ áñáßí»É Ù³ñÙ³Ý Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ñï³ÑáëùÁ:

Այլ բացահայտումներ

137. Ծանոթագրություններում կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝

³) շահաբաժինների գումարները, որոնք ³é³ç³ñÏí»É Ï³Ù Ñ³ÛïÏ³ñ³ñí»É »Ý ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ëï³ïáõÙÁ, ë³Ï³ÛÝ áñáÝù ã»Ý ×³Ý³ãí»É áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ Ï³ï³ñված բաշխումներ, ինչպես նաև մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապատասըË³Ý·áõÙ³ñÁ.

բ) ցանկացած կուտակային արտոնյալ շահաբաժինների չճանաչված գումարը:

138. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալ տեղեկատվությունը, եթե այն չի բացահայտվել ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ññ³å³ñ³ïáõÛ³É ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝáõÙª

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙßÏ³Ï³Ý·ïÝí»Éáõ í³ÛñÁ¨ Ï³½Ù³Ï»ñå³Ï³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ó¨Á, ·ïÝí»Éáõ »ñÏÇñÁ¨ ·ñ³Ýói³Í·ñ³ë»ÝÛ³ÏÇ Ñ³ëó»Ý (Ï³Ù·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý í³ÛñÁ, »Ã» ·ñ³Ýói³Í·ñ³ë»ÝÛ³ÏÇó տարբեր է).

բ) կազմակերպության գործառնությունների բնույթի և նրա հիմնական գործունեության նկարագրությáõÝÁ.

·) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý¨ խմբի ·ËË³íáñÙ³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý³Ýí³ÝáõÙÁ.

¹) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ·áñÍ»Éáõ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï Å³ÙÏ»ï, ³å³ Ýßí³Í Å³ÙÏ»ï Ç ï¨áÕáõÃÛáõÝ վերաբերյալ տեղեկատվություն:

²Ýóáõù ¨ áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

139. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³շրջանների նկատմամբ: Ստան¹³ñïÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ãáõۻ³ïñíáõÙ ¿:

ºÃ» Ï ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ փաստը պետք է բացահ³Û ï ÍÇ:

139². ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ÷á÷áË»É ¿ 106-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõËÇëÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÝÏ³ ï ՝մամբ: Եթե կազմակերպությունը ՀՀՍՄ 27-Ա (÷á÷áËí³Íª 2008 Ãí³Ï³ÝÇÝ) կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանների նկատմամբ, ապա փոփոխությունը պետք է կիրառվի այդ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÝÏ³ ï՝մամբ: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց:

139´. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÷»ï ñí³ñÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ ¨ ÉáõÍ³ñÙ³Ý·Íáí ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ¦* (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 32 ¨ ÐÐØê 1 ëï³Ý¹³ñï Ý»ñáõÙ) ÷³ëï³ÃÕÃÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ÷á÷áËí»É ¿ 138-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ ³í»É³ó»É »Ý 8², 80² ¨ 136² å³ñ³-·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýßí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýùերի նկատմամբ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÉ³ïñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýßí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ûի նկատմամբ, ապա պետք է բացահայտի այդ փաստÁ ¨ ÐÐØê 32, ÐÐØê 39, üÐØê 7 ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõ üÐØØÎ 2 *§Îáå»ñ³ïÇí ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերը և ÝÙ³Ý³ïÇå·áñÍÇùÝ»ñ¦* մեկնաբանությունները ÏÇñ³éÇ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï:

139¶. 68-ñ¹ ¨ 71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§üÐØê-Ý»ñáõÙ բաղե÷áËáõÙÝ»ñÇ¦* ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýùերի նկատմամբ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÉ³ïñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýßí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

ÐÐØê 1-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2003 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ã»Õ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ÑÇÝáõÙ ¿ 2003 Ãí³Ï³ÝÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í, 2005 Ãí³Ï³ÝÇÝ ÷á÷áËí³Í ÐÐØê 1 *§üÇ-Ý³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï ÇÝ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÐ³ßí³éÙ³ÝØÇç³½·³ÛÇÝ êï³Ý¹³ñï 2

ä³ß³ñÝ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ùáï»óáõÙÝ»ñ ë³ÑÙ³Ý»É å³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³Ù³ñ: ä³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ËÝ¹ÇñÁ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ Ù»ÍáõÃÛ³Ý áñáßáõÙÝ ¿, áñÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë ³ÏïÇí ¨ ÙÝ³ ³Û¹åÇëÇÝ ÙÇÝã¨ ¹ñ³Ýó ·Íáí Ñ³ëáõÙÃÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ: êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Á ï ñ³Ù³ñáõÙ ¿ å³ß³ñÝ»ñÇ ÇÝÙ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý ¨ ¹ñ³` Ñ»ï ³·³ÛáõÙ áñå»ë Í³Ëë ×³Ý³ãÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñ, Ý»ñ³éÛ³É ¹ñ³ ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ýí³½óáõÙ ÙÇÝã¨ Çñ³óÙ³Ý qուտ արժեք: Այն նաև տրամադրում է արժեքի հաշվարկման բանաձևեր, որոնք օգտագործվում են å³ß³ñÝ»ñÇÝ Í³Ëëáõ Ý»ñ (³ñÅ»ù) í»ñ³·ñ»É áõ Ýå³ï³Ïáí:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. **Սույն ստանդարտը կիրառելի է բոլոր պաշարները հաշվառելիս, բացառությամբ՝**

   ³) **Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ·Íáí ³Ý³í³ñï ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ, Ý»ñ³éÛ³É ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ (ï»ë ÐÐØê 11 *§Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñï Á*).**

   բ) **ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇ (ï»ë ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦* ¨ ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨å³÷áõÙÁ¦* ë ï ³Ý¹³ñï Ý»ñÁ) ¨**

   ·) **գյուղատնտեսական գործունեության հետ կապված կենսաբանական ակտիվների և բերքահավաքի պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի (ï»ë ÐÐØê 41 *§¶ÛáõÕ³ïÝï»ëáõÃÛáõÝ¦* ë ï ³Ý¹³ñï Á):**

3. **êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ³ÛÝ å ³չարների չափման նկատմամբ, որոնք պահվում են՝**

   ³) **·ÛáõÕ³ ï Ý ï »ë³Ï³Ý ¨ ³Ý ï ³é³ÛÇÝ ï Ý ï »ëáõÃÛ³Ý ³ñտադրանք, բերքահավաքից հետո ·ÛáõÕ³ ï Ý ï »ë³Ï³Ý ³ñ ï ³¹ñ³Ýù, û· ï ³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñ ¨ í»ñ³ÙßÏí³Í û· ï ³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñ ³ñ ï ³¹ñáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó³ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ¹ñ³Ýù ã³÷íáõÙ »Ý Çñ³óÙ³Ý ½áõ ï ³ñÅ»ùáí՝ ³Û¹ áɨáñ ï Ý»ñáõÙ å³ ï ß³× Ó¨³íáñí³Í åñ³Ï ï ÇÏ³ÛÇ Ñ³Ù³ãայն: Երբ նման å³ß³ñÝ»ñÁ ã³÷íáõÙ »Ý Çñ³óÙ³Ý ½áõ ï ³ñÅ»ùáí, ³Û¹ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.**

   բ) **ապրանքային բրոքեր-¹ÇÉ»ñÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó, áíù»ñ Çñ»Ýó å³ß³ñÝ»ñÁ ã³÷áõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ Ñ³Ý³Í í³×³éþh ծախսումները: Երբ նման պայմանագրերը չափվում են իրական արժեքով՝ հաճած í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáõÙ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:**

4. 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ Ï»ï áõÙ ÝßÍ³Í å³ß³ñÝ»ñÁ ï íÛ³É ³ñ ï ³¹ñáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ ÷áõÉ»ñáõÙ ã³÷íáõÙ են իրացման զուտ արժեքով: Դա տեղի է ունենում, օրինակ, երբ հացահատիկը հավաքված է կամ û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÝ ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÍ³Í »Ý, ¨ ¹ñ³Ýó í³×³éùÝ ³å³ÑáíÍ³Í ¿ ýáñÍ³ñ¹³ÛÇÝ պայմանագրով կամ կառավարության երաշխավորությամբ, կամ առկա է գործող շուկա, իսկ վաճառքի ï³å³ÉÙ³Ý éÇëÏÁ Ýßí³Ý³Ï³ÉÇ ã¿: ²Ûë å³ß³ñÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áõÙ ã»Ý ÁÝ¹·ñÏíáõÙ ÙÇ³ÛÝ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ íերաբերող մասով:

5. ´ñáù»ñ-¹ÇÉ»ñÝ»ñÁ Ýñ³Ýù »Ý, áíù»ñ ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éáõÙ »Ý ³åñ³ÝùÝ»ñ áõñÇßÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³Ù áõñÇßÝ»ñÇ Ñ³ßíÇÝ: 3-րդ պարագրաֆի «բ» կետում նշված պաշարները հիմնական նման ձեռք են բերվում Ùá ï ³å³.³ÛáõÙ í³×³é»Éáõ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ·Ý³ÛÇÝ ï ³ï ³նման երի հետևանքով կամ բրոքեր-¹ÇÉ»ñ³ÛÇÝ մարժայից շահույթ ստեղծելու նպատակով: Երբ նման պաշարները չափվում են իրական արժեքով՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¹ñ³Ýù ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áõÙ ã»Ý ÁÝ¹·ñÏíáõÙ ÙÇ³ÛÝ ã³÷Ù³Ý պահանջներին վերաբերող մասով:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

6. **Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտի նպատակներով Ñ» ï ¨Û³É ÇÙ³ë ï Ý»ñáí¹**

   ä³ß³ñÝ»ñ. **³ÛÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù՝**

   ³) **å³ÑíáõÙ »Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ.**

   բ) **³ñ ï ³¹ñáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ »Ý ÝÙ³Ý í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ.**

   ·) **ÑáõÙùÇ Ï³Ù ÝÛáõÃ»ñÇ Ó¨áí »Ý՝ ³ñ ï ³¹ñ³ÝùÇ ÃáÕ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ ïáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ û· ï ³ ·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:**

   Æñ³óÙ³Ý ½áõ ï ³ñÅ»ùÇ. **ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ í³×³éùÇ »ÝÃ³¹ñáÕ ·ÇÝÝ ¿¹ Ñ³Ý³Í Ñ³Ù³É ñÙ³Ý »ÝÃ³¹ñáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ í³×³éùÁ Ï³½Ù³Ï»ñå»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ß ï »ÝÃ³¹ñáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:**

   Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñáí ³Ï ï ÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ï í»É Ï³Ù å³ñ ï ³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ ï ñ³ë ï ³Ù³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨՝ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

7. Իրացման զուտ արժեքը վերաբերում է կազմա Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ å³ß³ñÇ í³×³éùÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ½áõ ï ·áõÙ³ñÇÝ: Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñ ï ³óáÉáõÙ ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñáí ÝÙ³Ý å³ß³ñÁ ßáõÏ³ÛáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ï í»É Çñ³½»Ï ¨ å³ ï ñ³ë ï ³Ï³Ù ·Ýáñ¹Ý»ñÇ ¨ í³×³éáÕùների միջև: Իրացման զուտ արժեքը կազմակերպությանը բնորոշ արժեք է, իսկ իրական արժեքը՝ áã: ä³ß³ñÝ»ñÇ Çñ³óÙ³Ý ½áõ ï ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³í³ë³ñ ãÉÇÝ»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

8. ä³ß³ñÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý ·Ýí³Í ¨ í»ñ³í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ³å³ÑÝùÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É, ûñÇÝ³Ï՝ Ù³Ýñ³Í³Ë í³×³ééáÕÇ ÏáÕÙÇó í»ñ³í³×³éùÇ Ýå³ï ³Ïáí ·Ýí³Í ³ñ³· ëå³éíáÕ ³å³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù í»ñ³í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ÑáÕ³Ù³ëÁ ¨ ³ÛÉ ·áõÙùÁ: ä³ß³ñÝ»ñÁ Ý³¨ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ ï ñ³ë ï Ç ³ñ ï ³¹ñ³ÝùÁ Ï³Ù ³Ý³í³ñ ï ³ñ ï ³¹ñáõÃÛáõÝÁ ¨ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÑáõÙùÁ ¨ ÝÙáõÃ»ñÁ, áñáÝù Ý³Ë³ï »éí³Í »Ý ³ñ ï ³¹ñáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ û· ï ³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ ïáõóáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ å³ß³ñÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, áñáÝó ·Íáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹»é¨ë ãÇ ×³Ý³ã»É Ñ³Ù³å³-ï³ëË³Ý Ñ³ëáõÛÃÁ (ï»ë ÐÐØê 18 §Ð³ëáõÛ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á):

9. **ä ³ß ³ ñÝ»ñÁ å» ï ù ¿ ã ³ ÷ í»Ý ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇó ¨ Çñ ³ óÙ ³ Ý ½áõ ï ³ ñÅ»ùÇó Ýí ³ ½ ³ ·áõÛÝáí:**

ä ³ß ³ ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÁ

10. **Պաշարների ինքնարժեքը պետք է ներառի ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ:**

Ձեռքբերման ծախսումներ

11. Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառÉáõÃjամբ նրանց, որոնք հարկայինի մարÙÇÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó »ÝÃ ³ Ï ³ »Ý Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ ÝÁ » ï í»ñ ³ ¹ ³ ñÓման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախëëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù áõÕÕ ³ ÏÇáñ»Ý Ï ³ å í ³ Í »Ý ³ åñ ³ ÝùÝ»ñÇ, ÝÛáõÃ»ñÇ ¨ Í ³ é ³ Ûáõ Ãjունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ áñáß»ÉÇë ³ é¨ ï ñ ³ ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ, ·Ý»ñÇ Çç»óáõÙÝ»ñÁ ¨ ÝÙ ³ Ý ³ ï Çå ³ Ûɨ ×ß·ñ ï áõÙÝ»ñÁ Ñ ³ Ýíáõ Ù »Ý:

Ì »ñ ³ Ùß ³ ÏÙ ³ Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñ

12. ä ³ß ³ ñÝ»ñÇ í»ñ ³ Ùß ³ ÏÙ ³ Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ ³ éáõÙ »Ý ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ ÝùÇ í»ñ ³ Ùß ³ ÏÙ ³ Ý Ñ» ï áõÕÕ ³ ÏÇáñ»Ý Ï ³ å í ³ Í Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³ ßË ³ ï áõÅÇ ·Íáí áõÕÕ ³ ÏÇ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ: ²ÛÝ Ý»ñ ³ éáõÙ ¿ Ý ³ ¨ å ³ ï ñ ³ ë ï Ç ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ ÝùÇ íñ ³ å ³ ñ tերաբաբար բաշխվող հաստատուն և փո÷áËáõÝ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï ³ ï ³ ñíáõÙ »Ý ÝÛáõÃ»ñÁ å ³ ï ñ ³ ë ï Ç ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ýù ¹ ³ ñÓÝ»Éáõ (í»ñ ³ Ùß ³ - Ï»Éáõ) ÁÝÃ ³ óùáõÙ: Ð ³ ë ï ³ ï áõÝ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ ³ ñ ï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý ³ ÛÝåÇëÇ ³ ÝáõÕÕ ³ ÏÇ Í ³ ËëáõÙներն են, որոնք համեմատաբար կայուն են՝ անկախ արտա¹ñáõÃÛ ³ Ý Í ³ í ³ ÉÇó, ûñÇÝ ³ Ï ª ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý ß»Ýù»ñÇ ¨ ë ³ ñù ³ íáñáõÙÝ»ñÇ Ù ³ ßí ³ ÍáõÃÛáõÝÁ, ¹ñ ³ Ýó ß ³ Ñ ³ ·áñÍÙ ³ Ý ¨ å ³ Ñ- å ³ ÝÙ ³ Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãåëë Ý ³ ¨ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ù ³ ëÇ Ï ³ é ³ í ³ ñÙ ³ Ý ¨ í ³ ñã ³ Ï ³ Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ: öá÷áËáõÝ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ ³ ñ ï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý ³ ÛÝåÇëÇ ³ ÝáõÕÕ ³ ÏÇ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù áõÕÕ ³ ÏÇáñ»Ý Ï ³ Ù Ñ ³ Ù ³ ñÛ ³ áõÕÕ ³ ÏÇáñ»Ý ÷á÷áËíáõÙ »Ý ³ ñ ï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý Í ³ í ³ ÉÇÝ Ñ ³ Ù ³ - Ù ³ ëÝáñ»Ý, ÇÝãå»ë ûñÇÝ ³ Ïª ÝÛáõÃ»ñÇ ¨ ³ ßË ³ ï áõÅÇ ·Íáí ³ ÝáõÕÕ ³ ÏÇ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ:

13. Ð ³ ë ï ³ ï áõÝ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ í»ñ ³ Ùß ³ ÏÙ ³ Ý Í ³ ËëáõÙների վրա բաշխվում են՝ ել- Ý»Éáí ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý Ñ½áñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝáñÙ ³ É Ù ³ Ï ³ ñ ¹ ³ ÏÁ ³ ñ ï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý ëå ³ ëí»ÉÇù Í ³ í ³ ÉÝ ¿, áñÇÝ ÝáñÙ ³ É Ñ ³ Ý· ³ Ù ³ ÝùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ Ï ³ ñ»ÉÇ ¿ Ñ ³ ëÝ»É ÙÇçÇÝÁ ÙÇ ù ³ ÝÇ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇ Ï ³ Ù ë»½áÝÝ»ñÇ ÁÝÃ ³ óùáõÙª Ñ ³ ßíÇ ³ éÝ»Éáí åÉ ³ Ý ³ íáñí ³ Í ß ³ Ñ ³ ·áñÍ- Ù ³ Ý ³ ñ ¹ÛáõÝùáõÙ Ñ½áñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ïáñáõë ï Á: ²ñ ï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý ÷ ³ ë ï ³ óÇ Ù ³ Ï ³ ñ ¹ ³ ÏÁ Ï ³ ñáÕ ¿ û· ï ³ ·áñÍí»É, »Ã» ³ ÛÝ Ùá ï ³ íáñ ³ å»ë Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ ÝáõÙ ¿ ÝáñÙ ³ É Ù ³ Ï ³ ñ ¹ ³ ÏÇÝ: Ùáõñ ³ ù ³ ÝÛáõñ միավոր արտադրանքի վրա բաշխÍáÕ Ñ ³ ë ï ³ ï áõÝ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ ³ ñÁ Ýí ³ ½»óíáõÙ¿ ³ ÛÝå»ë, áñ å ³ ß ³ ñÝ»ñÁ ãã ³ ÷ í»Ý ÇÝùÝ ³ ñժեքից բարձր: Փոփոխուն ծախëëáõÙ- ները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունն»ñÇ ÷ ³ ë ï ³ óÇ û· ï ³ ·áñÍÙ ³ Ý ÑÇÙ ³ Ý íñ ³ :

14. ²ñ ï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý ·áñÍÁÝÃ ³ óÇ ³ ñ ¹ÛáõÝùáõÙ ÙÇ ³ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ï ³ ñáÕ ¿ ³ ñ ï ³ ¹ñí»É Ù»ÏÇó ³ í»ÉÇ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ - ï »ë ³ Ï: Սա տեղի է ունենում, օրինակ, երբ համատեղ ար ï ³ ¹ñíáõÙ ¿ ÙÇ ù ³ ÝÇ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ýù, Ï ³ Ù ³ ñ ï ³ ¹ñíáõÙ ¿ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý ¨ »ñÏñáñ¹ ³ Ï ³ Ý ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ Ýù: Երբ հնաñ ³ íáñ ã¿ ³ é ³ ÝÓÇÝ- ³ é ³ ÝÓÇÝ áñáß»É Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ ï »ë ³ ÏÇÝ í»ñ ³ ·ñíáÕ í»ñ ³ Ùß ³ ÏÙ ³ Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ, í»ñçÇÝÝ»ñë Áë ï արտադրատեսակների բաշËíáõÙ »Ý Ë»É ³ ÙÇ ï ¨ Ñ» ï ¨áõ ³ Ï ³ Ý ÑÇÙáõÝùáí: ´ ³ ßËáõÙÁ Ï ³ ñáÕ ¿ Ï ³ ï ³ ñí»É, ûñÇÝ ³ Ï, Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ ï »ë ³ ÏÇ í ³ ×³ éùÇ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ ÑÇÙ ³ Ý վրա արտադրական գործընթացի փուլում, երբ յուրաքանչյուր արտադրատեսակ արդեն կարելի է տարբերակել, կամ՝ արտադրության ավարտի պահին: Երկկողմանի արտադրատեսակների մեծա- մասնությունն իրենց բնույթով էական չեն: Նման դեպքերում դրանք սովորաբար ã ³ ÷ íáõÙ »Ý Çñ ³ óÙ ³ Ý ½áõ ï ³ ñÅ»ùáí, ¨ ³ Ûª ³ ñÅ»ùÁ Ñ ³ Ýíáõ Ù ¿ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ ï »ë ³ ÏÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇó: ²ñª ÛáõÝùáõÙ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý ³ ñ ï ³ ¹ñ ³ ï »ë ³ ÏÇ Ñ ³ ßí»ÏßÉ ³ ÛÇÝ ³ ñÅ»ùÁ ¿ ³ Ï ³ Ýáրեն չի տարբերվում իր ինքնարժեքից:

²ÛÉ Í ³ ËëáõÙÝ»ñ

15. ä ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç ³ÛÉ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ ³éíáõÙ »Ý ÙÇ ³ÛÝ ³ÛÝ ã ³ ÷áí, áñ ã ³ ÷áí ¹ñ ³Ýù կատարվել են՝ պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար: Օրինակ՝ կարող է ï »ÕÇÝ ÉÇÝ»É ³é ³ÝÓÇÝ ·ÝáñÝ»ñÇ Ñ ³Ù ³ñ Ï ³ ï ³ñí ³Í áã ³ñï ³ ¹ñ ³Ï ³Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ Ï ³Ù ³ñ ï ³ ¹ñ ³ÝùÝ»ñÇ Ý ³Ë ³ ·ÍÙ ³Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ ³é»É ï ÍÛ ³É å ³ß ³ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç:

16. ä ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç ãÝ»ñ ³éíáÕ ¨ ¹ñ ³Ýó Ï ³ ï ³ñÙ ³Ý Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³ßñç ³ÝáõÙ Í ³ Ëë ×³Ý³ãíáÕ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ ³ ÏÝ»ñ »Ý՝

³) ·»ñÝáñÙ ³ ïÇí ³ÛÇÝ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ՝ Ï ³ å í ³ Í ÝÛáõÃ»ñÇ, ³ßË ³ ïáõÅÇ ¨ ³ñï ³ ¹ñ ³Ï ³Ý ³ÛÉ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇ ·»ñ ³ Í ³ ËëÇ Ñ» ï .

բ) å ³Ñå ³ûման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության ·áñÍÁÝÃ ³óáõÙ՝ Ý ³ Ëù ³Ý Ñ ³çáñ¹ ³ñï ³ ¹ñ ³Ï ³Ý ÷áõÉÇÝ ³ÝóÝ»ÉÁ.

·) í ³ñã ³ Ï ³Ý í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï ³ å í ³ Í ã»Ý å ³ß ³ñÝ»ñÁ Ý»ñÏ ³ ·ïÝí»Éáõ í ³ÛñՀ հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

¹) í ³ × ³ éùÇ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ:

17. ÐÐØê 23 §öáË ³ éáõÃÛ ³Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñ¦ ë ï ³Ý ¹ ³ñ ïÁ ³é ³ÝÓÝ ³óÝáõÙ ¿ ë ³ÑÙ ³Ý ³ ÷ ³ Ï Ñ ³Ý ·³Ù ³ÝùÝ»ñ, երբ փոË ³ éáõÃÛ ³Ý Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ ³éíáõÙ »Ý å ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùáõÙ:

18. Կազմակերպությունը կարող է պաշարներ ձեռք բերել հետաձգված մարման ժամկետով: Երբ նման å ³ÛÙ ³Ý ³íáñí ³ ÍáõÃÛáõÝÁ, Áë ï ¿ áõÃÛ ³Ý, Ý»ñ ³éáõÙ ¿ ýÇÝ ³Ýë ³ íáñÙ ³Ý ï ³ññ, ³å ³ ³Û¹ ï ³ ññը, օրինակ՝ վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Ì ³é ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù ³ ïáõóáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÁ

19. ²ÛÝù ³Ýáí, áñù ³Ýáí Í ³é ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù ³ ïáõóáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõÝ»Ý å ³ß ³ñÝ»ñ, ¹ñ ³Ýù ã ³ ÷áõÙ »Ý Çñ»Ýó ³ñ ï ³¹ñ ³կան ծախսումներով: Այդ ծախսումները բաղկաó ³Í »Ý ³ÝÙÇç ³ Ï ³Ýáñ»Ý Í ³é ³ÛáõÃÛáõÝ Ù ³ ïáõgելու գործում զբաղí ³Í ³ÝÓÝ ³ Ï ³½ÙÇ ³ßË ³ ïáõÅÇ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇó, Ý»ñ ³éÛ ³É Ï ³-é ³í ³ñáÕ ï »ËÝÇÏ ³ Ï ³Ý աննկակվմը, ինչպես նաև բաշխÙ ³Ý »ÝÃ ³ Ï ³ í»ñ ³ ¹Çñ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇó: Ì ³ × ³ éùÇ ¨ ÁÝ ¹Ñ ³Ýáõñ í ³ñã ³ Ï ³Ý ³ÝÓÝ ³ Ï ³½ÙÇ Ñ» ï Ï ³ å í ³Í ³ßË ³ ïáõÅÇ ¨ ³ÛÉ Í ³ ËëáõÙÝ»ñ ã»Ý Ý»ñ ³éíáõÙ å ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùáõÙ, ³ÛÉ × ³Ý ³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í ³ Ëë ¹ñ ³Ýó Ï ³ ï ³ñÙ ³Ý Å ³Ù ³-Ý ³ Ï ³ßñç ³ÝáõÙ: Ì ³é ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù ³ ïáõóáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ý»-ñ ³éáõÙ ß ³ÑáõÛբի մարժանները կամ չբաշխվող վերադիր ծախëáõÙ»ñÁ, áñáÝù Ñ ³ × ³ Ë Ý»ñ ³éíáõÙ »Ý Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý áÉáñ ï Ç Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó · ³ÝÓíáÕ í × ³ñÝ»ñáõÙ:

Կենսաբանական ակտիվներից ստացվող գյուղատնտեսական արտադրանքի ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÁ

20. ÐÐØê 41 *§¶ÛáõÕ ³ ïÝï »ëáõÃÛáõÝ¦* ë ï ³Ý ¹ ³ñ ïÇ Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝ՝ ³ÛÝ å ³ß ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñ ³éáõÙ »Ý կազմակերպության կենսաբանական ակտիվներÇó Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ÏáÕÙÇó ë ï ³óíáÕ գյուղատնտեսական արտադրանք, չափվում են սկզբնապես ճանաչման պահին դրանց իրական արժեքով՝ հանած բերքահավաքի պահին վաճառքի ծախսումները: Վերը նշվածը, սույն ստանդարտի ÏÇñ ³éÙ ³Ý ³ éáõÙáí, å ³ß ³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ñÅ»ùÝ ¿՝ ³Û¹ ³Ùë ³ÃíÇ ¹ñáõÃ Û ³Ùբ:

ä ³ß ³ ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇ ã ³ ÷Ù ³ Ý Ù»Ë ³ ÝÇ½ÙÝ»ñÁ

21. ä ³ß ³ ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇ ã ³ ÷Ù ³ Ý Ù»Ë ³ ÝÇ½ÙÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ÃáÍ¹Á Ï ³ Ù Ù ³ Ýñ ³ Í ³ Ë Ù»ÃáÍ¹Á, Ï ³ ñáÕ »Ý û· ï ³ ·áñÍ í»É Ýå ³ ï ³ Ï ³ Ñ ³ ñÙ ³ ñáõÃÛáõÝÇó »ÉÝ»Éáí, »Ã» ³ ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ùá ï ³ íáñ ³ å»ë Ñ ³ í ³ ë ³ ñ »Ý ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÇÝ: êï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ ³ ßíÇ »Ý ³ éÝáõÙ ÑáõÙùÇ ¨ ÝÙáõÃ»ñÇ, ³ ßË ³ ï áõÅÇ, ³ ñ¹ÛáõÝ ³ í» ï áõÃÛ ³ Ý ¨ Ñ½áñ ï ïáÕ ³ Ý ¹ »åùáõÙ, í»ñ ³ Ý ³ ÛíáõÙ »Ý ª ³ ñ¹Ç å ³ ÛÙ ³ ÝÝ»ñÇÓ »ÉÝ»Éáí:

22. Ø ³ Ýñ ³ Í ³ Ë Ù»ÃáÍ¹Á, áñå»ë Ï ³ ÝáÝ, û· ï ³ ·áñÍ íáõÙ ¿ Ù ³ Ýñ ³ Í ³ Ë ³ é¨ ï ñÇ áÉáñ ï áõÙ` Ù»Í ù ³ Ý ³ ÏáõÃÛ ³ Ý ³ ñ ³ · ÷á÷áËíáÕ ÙÇ ³ íáñÝ»ñáí å ³ ß ³ ñÝ»ñ ·Ý ³ Ñ ³ ï »Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ, áñáÝù áõÝ»Ý Ñ ³ í»É ³ ·ÝÇ մոտավորապես նույն տոկոսը և որոնց նկատմամբ կիրառելի չեն ինքÝ ³ ñÅ»ùÇ áñáßÙ ³ Ý ³ ÛË Ù»Ãá¹Ý»ñ: ä ³ ß ³ ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ ¹ñ ³ Ýó í ³ × ³ éùÇ ·ÝáíÑ ³ ßí ³ ñÏ í ³ Í ³ ñÅ»ùÁ ÁÝ¹Ñ ³ Ýáõñ Ñ ³ í»É ³ ·ÝÇ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ Ý ïáÏáëáí Ýí ³ ½»óÝ»Éáõ ÙÇçáóáí: îáÏáëÁ áñáß»ÉÇë å» ï ù ¿ Ñ ³ ßíÇ ³ éÝ»É Ù ³ Ýñ ³ Í ³ Ë í ³ × ³ éùÇ ·ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Ø ³ Ýñ ³ Í ³ Ë ³ é¨ ï ñáõÙ ³ åñ ³ Ýù ³ ï »ë ³ ÏÝ»ñÇ յուրաքանչյուր խմբի համար սովորաբար կիր ³ éíáõÙ ¿ ÙÇçÇÝ ï áÏáë:

Ինքնարժեքի բանաձևերը

23. **Սովորաբար փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաß ³ ñÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ Ñ ³ ï áõÏ Íñ ³ ·ñ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ Ý ³ Ë ³ ï »ëí ³ Í áõ ³ ñ ï ³ ¹ñí ³ Í ³ åñ ³ ÝùÝ»ñÇ Ï ³ Ù Í ³ é ³ ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ ³ íáñÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÁ å» ï ù ¿ áñáßíÇ ¹ñ ³ Ýó ÏáÝÏñ» ï Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇ Ñë ï ³ Ï ³ é ³ ÝÓÝ ³ óÙ ³ Ý ÙÇçáóáí:**

24. Ì ³ ËëáõÙÝ»ñÇ Ñë ï ³ Ï ³ é ³ ÝÓÝ ³ óáõÙÁ Ýß ³ Ý ³ ÏáõÙ ¿, áñ ÏáÝÏñ» ï Í ³ ËëáõÙÝ»ñÁ í»ñ ³ ·ñ»ÉÇ »Ý å ³ ß ³ ñÝ»ñÇ áñáßí ³ Í Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÇÝ: ²ûë Ùá ï »óáõÙÁ ï »ÕÇÝ ¿ ³ ÛÝ Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ, áñáÝù նախատեսված են հատուկ ծրագրերի համար՝ անկախ այն բանից, դրանք ձեռք են բերվել, Ã» ³ ñ ï ³ ¹ñí»É են: Այնուամենայնիվ, ծախսումների հստակ առանձնացումը տեղին չէ, երբ առկա է պաշարների Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÇ Ù»Í ù ³ Ý ³ կություն, որոնք սովորաբար փոխադարձ փոխարկելի են: Նման Ñ ³ Ý· ³ Ù ³ ÝùÝ»ñáõÙ ß ³ ÑáõÛÃÇ Ï ³ Ù íÝ ³ ëÇ Ï ³ ÝËáñáßí ³ Í ³ ñ ¹ÛáõÝùÇ ë ï ³ óÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ Ï ³ ñáÕ ¿ û· ï ³ ·áñÍ í»É å ³ ß ³ ñÝ»ñáõÙ ÙÝ ³ óáÕ Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÇ ÁÝ ï ñáõÃÛ ³ Ý Ù»ÃáÍ¹Á:

25. **Պաշարների ինքնարժեքը, բացի 23-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýáõÙ Ýßí ³ ÍÝ»ñÇó, å» ï ù ¿ áñáßíÇ` ÏÇñ ³ é»Éáí §²é ³ ÇÇÝÁ Ùáõ ï ù` ³ é ³ ÿ ինը ելք» (ՖԻՖՈ) կամ միջին կշռված արժեքի բանաձևերը: Կազմակերպությունը å» ï ù ¿ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ր համանման բնույթ և կիñ ³ ռությունունեցող բոլոր պաշարների համար կիրառի ինքնարժեքի նույն բանաձևը: Տարաբնույթ կամ տարբեր կիրառություն ունեցող պաշարների դեպքում ինքնարժեքի տարբեր բանաձևերի կիրառումը կարող է արդարացվել:**

26. úñÇÝ ³ Ï ª Ù»Ï ·áñÍ ³ éÝ ³ Ï ³ Ý ë»·Ù»Ý ï áõÙ û· ï ³ ·áñÍ íáÕ å ³ ß ³ ñÝ»ñÁ Ï ³ ñáÕ »Ý Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ áõÝ»Ý ³ É ³ ÛÝպիսի կիրառություն, որը տարբեր է մեկ այլ գործ Í ³ éÝ ³ Ï ³ Ý ë»·Ù»Ý ï áõÙ օգտագործվող նույն տեսակի պաշարների կիրառությունից: Այնուամենայնիվ, տարբեր աշխարհագրա-Ï ³ Ý ï ³ ñ ³ ÍùÝ»ñáõÙ å ³ ß ³ ñÝ»ñÇ ·ï ÝÍ»ÉÁ (Ï ³ Ù Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëխան տարբեր հարկային ûñ»Ýë ¹ ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ), ÇÝùÝáë ï ÇÝùÛ ³ Ý, բավարար չէ՝ արդարացնելու ինքնարժեքի տարբեր բանաձևերի ÏÇñ ³ éáõÙÁ:

27. ՖԻՖՈ բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների հոդվածները, որոնք գնվել կամ արտադրվել են առաջինը, վաճառվում են առաջինը և, հետևաբար հո ¹ í ³ ÍÝ»ñÁ, áñáÝù Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ í»ñçÇÝ ÙÝáõÙ »Ý պաշարներում, վերջին գնվածները կամ արտադրվածները են: Միջին կշռված արժեքի բանաՕ¨áí Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ Ñá¹í ³ ÍÇ ÇÝùÝ ³ ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ Å ³ մանակաշրջանի սկզբի դրությամբ համանման Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÇ ¨ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ ÁÝÃ ³ óùáõÙ ·Ýí ³ Í Ï ³ Ù ³ ñ ï ³ ¹ñí ³ Í Ñ ³ Ù ³ Ý ³ ÝÙ ³ Ý Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÇ ÙÇçÇÝ կշռված արժեքով: Միջին կշռված արժեքը կարող է հաշվարկվել պարբերականության հիմունքով կամ լրացուցիչ խմբաքանակների ստացմանը զուգընթաց՝ կախված կազմակերպության մոտեցումից:

Æñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ù

28. ä³ß³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ չփոխհատուցվել, եթե դրանք մասամբ կամ ամբողջությամբ օգտա·áñ-Í»É Ç ã»Ý` ÍÝ³ëí»É »Ý, ÷ã³ó»É »Ý, ÑÝ³ó»É »Ý Ï³Ù ¹ñ³Ýó í³×³éùÇ ·ÇÝÁ Ýí³½»É¿: ä³ß³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ ã÷áËÑ³ïáõóí»É Ý³¨ ³ûÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³×»É »Ý Ñ³Ù³ÉñÙ³Ý »ÝÃ³¹ñíáÕ Í³Ë-ëáõÙÝ»ñÁ, Ï³Ù ³ûÝåÇëÇ »ÝÃ³¹ñíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù å»ïù¿ Ï³ï³ñí»Ý í³×³éùÁ Ï³½Ù³Ï»ñå»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ä³ß³ñÝ»ñÇ` ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇó ÙÇÝã¨ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ù Çç»óÙ³Ý åñ³Ï ïÇÏ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ë- խաննում է այն տեսակետին, որ ակտիվները չպետք է արտացոլվեն ավելի բարձր գումարով, քան ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ åÇïÇë ï³óíÇÝñ³Ýó í³×³éùÇó Ï³Ùû·ï³·áñÍáõÙÇó:

29. Պաշարների ինքնարժեքը սովորաբար իջեցվում է մինչև իրացÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ù` Áëï Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ: àñáß Ñ³Ý·³Ù³Ýùներում, այնուամենայնիվ, կարող է տեղին լինել խմբաíáñ»É Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ï³Ù Ï³å³ÏíóÍ³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ: ³ Ï³ñáÕ¿ í»ñաբերել արտադրատեսակի միևնույն տեսակնում պատկանող å³ß³ñÝ»ñÇ ³ûÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇÝ, áñáÝù áõÝ»Ý ÝáõÛÝ³ïÇå Ýß³Ý³ÏáõÃÛáõÝ Ï³Ù í»ñçÝ³Ï³Ý ÏÇñ³éáõÃÛáõÝ, ÃáÕ³ñÏíáõÙ ¨ ëå³éíáõÙ »Ý ÝáõÛÝ ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý·áïáõÙ ¨ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ã»Ý Ï³ñáÕ ·Ý³Ñ³ï í»É ïíÛ³É ï»ë³Ï³Ýáõ ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ: Î³ÕÇÝ ã¿ Çç»óÝ»É å³ß³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁª ÑÇÙÝí»Éáí պաշարների դասակարգման վրա, օրինակ՝ պատրաստի արտադրանքի դեպքում, կամ իջեցնել բոլոր å³ß³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ áñáß³ÏÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïáõÙ: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ïáõóáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ëáíáրաբար, Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ïáõï³ÏáõÙ »Ý ÁëïÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ տեսակի, որոնց համար սահմանվում է վաճառքի առանձին գին: Հետևաբար, յուրաքանչյուր նման Í³é³ÛáõÃÛáõÝ ¹Çïíáõٿáñå»ë ³é³ÝÓÇÝ Ñá¹í³Í:

30. Æñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ÑÇÙÝíáõÙ »Ý å³ß³ñÝ»ñÇ Çñ³óáõÙÇó ëå³ëí»ÉÇù ·áõÙ³ñÇ` ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³ÑÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ³é³í»É ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï íÏ³ÛáõÃÛ³Ý íñ³: ²Û¹ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»ÉÇë Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝíáõÙ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åù»ñÇ Ñ»ï áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å³íÍ ·Ý»ñÇ Ï³Ù Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÁ` ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ÝÙ³Ý ¹»åù»ñÁ Ñ³ë³ïտում են ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա պայÙ³ÝÝ»ñÁ:

31. Æñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ Ý³¨ Ñ³ßíÇ¿ ³éÝáõÙ å³ß³ñÝ»ñÇ Ýß³Ý³Ïí³ÍáõÃÛáõÝÁ: úñÇÝ³Ï` å³ß³ñÝ»ñÇ ³ÛÝ ù³Ý³ÏÇ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëí³Í»Ý Ñ³ëï³ïáõÝ ·Ýáí ³åñ³Ýù-Ý»ñÇ í³×³éùÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý å³Ûմանագրերը բավարի՞ն»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ÑÇÙÝíáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·ÝÇ íñ³: ºÃ» í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Í ù³Ý³ÏÁ ³í»ÉÇ ÷áùñ¿ ³éÏ³ å³ß³ñÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÇó, ³í»ÉóáõÏÇ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÁ ÑÇÙÝíáõÙ¿ í³×³éùÇ ·Ý»ñÇ ÁÝ¹Ñ³ÝáõñÙ³Ï³ñ¹³ÏÇ íñ³: ä³ß³ñÝ»ñÇ ³éÏ³ ù³Ý³ÏáõÃÛáõÝÁ ·»ñ³½³ÝóáÕ Ñ³ëï³ïáõÝ ·Ýáí í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó Ï³Ù Ñ³ëï³տում գնով ձեռքբերման պայմանագրերից կարող են առաջանալ å³ÑáõëïÝ»ñ: ²Û¹åÇëÇ å³ÑáõëïÝ»ñÁ Ï³ñ·³íáñíáõÙ »Ý ÐÐØê 37 §ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ïï ÇíÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïáí:

32. ä³ß³ñÝ»ñÇ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ù»ç û·ï³·áñÍ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí å³ÑíáÕ ÑáõÙùÇ ¨ ÝÛáõÃ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ ãÇ Çç»óíáõÙ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ, »Ã» ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ å³ï³ñ³ëïÇ ³ñï³¹ñ³ÝùÁ, áñáõÙ ¹ñ³Ýù ÁÝ¹·ñÏí»Éáõ »Ý, í³×³éí»Éáõ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇÝ Ñավասար կամ գերազանցող գնով: Այնուամենայնիվ, երբ ÝÛáõÃ»ñÇ ·Ý»ñÇ ³ÝÏáõÙÁ íÏ³ÛáõÙ¿, áñ å³ï³ñ³ëïÇ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³Ýó»Éáõ¿ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÁ, ÝÛáõÃ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ Çç»óíáõÙ¿ ÙÇÝã¨ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ù: ÜÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ÝÛáõÃ»ñÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É ¹ñ³Ýó Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇ ³éÏ³ É³í³·áõÛÝã³÷áõÙÁ:

33. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõ٠ϳï³ñíáõÙ¿ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇ Ýáñ ·Ý³Ñ³ïáõÙ: Երբ պաշարների ինքնարժեքի՝ մինչև իրացման զուտ արժեք իջեցման նախկին հանգամանքներն այլևս ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý, կամ երբ տնտեսվող Ï³Ý Çñ³íÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³éÏ³ ¿ Ñëï³Ï íÏ³ÛáõÃյուն իրացման զուտ արժեքի բարձրացման վերաբերյալ, իջեցված գումարը հակադարձվում է ³ÛÝå»ë, áñ Ýáñ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ý¹Çë³Ý³ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇó ¨ í»ñ³Ý³ÛÍ³Í Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇó Ýí³½³·áõյնը (այսինքն՝ հակադարձումը սահմանափակված է սկզբնապես իջեցված գումարով): Դա տեղի է ունենում, օրինակ, երբ պաս³ñÇ Ñá¹í³ÍÁ, áñÁ í³×³éùÇ ·ÝÇ Ýí³½Ù³Ý å³ï×³éáí Ñ³ß-Í³éíáõÙ¿ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùáí, Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõٹ»é¨ë ³éÏ³ ¿ ¨ ¹ñ³ í³×³éùÇ ·ÇÝÝ ³í»É³ó»É¿:

àñå»ë Í³Ëë×³Ý³ã»ÉÁ

34. **Երբ պաշարները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արÅ»ùÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë ³ûÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³նում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը: Պաß³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í Çç»óÙ³Ý ·áõÛ³ñ` ÙÇÝã¨ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ù, ¨ å³ß³ռների բոլոր կորուստները պետք է ճանաչվեն որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ ³é³ç³ó»É¿ ÏáñáõëïÁ: ä³ß³ñÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Çç»óÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ·áõÙ³ñ, áñÁ ³é³ç³ó»É¿ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇ ³×Çó, å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë å³ß³ñÝ»ñÇ` Í³Ëë×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ Ýí³½»óáõÙ ³ûÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³ կաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:**

35. àñáß å³ß³ñÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ÁÝ¹·ñÏí»É ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³½ÙáõÙ, ûñÇÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²Ûë Ó¨áí ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ ÁÝ¹·ñÏí³Í å³ß³ñÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

´³ó³Ñ³Ûïáõù

36. üÇÝաևսական հաշվետվությունները պետք է բացահայտեն՝

³) å³ß³ñÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ներառյալ օգտագործված ինքնարժեքի բաևածևը.

p) å³ß³ñÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÁÝ¹áõÝí³Í ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý` å³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

·) å³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ` Ñ³ßí³éí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ

¹) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áñå»ë Í³Ëë×³Ý³ãí³Í å³ß³ñÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.

») 34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áñå»ë Í³Ëë×³Ý³ãí³Í å³ß³ñÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Çç»óí³Í ·áõÙ³ñ.

½) ó³ÝÏ³ó³Í Çç»óí³Í ·áõÙ³ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í ·áõÙ³ñ, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë å³ß³ñÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ Ýí³½»óáõÙ, ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Í³Ëë ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ` 34-ñ¹ å³-ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

¿) այն հանգամանքները կամ դեպքերը, որոնք բերել են պաշարÝ»ñÇ Çç»óÙ³Ý Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³Ý՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ. ¨

Á) áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ »ñ³ßËÇù ·ñ³í³¹ñí³Í å³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

37. Տարբեր դասակարգումներով պահվող պաշարների հաշվեÏßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ¨ ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝների մակարդակի վերաբերյալ տեղեկատվուÃÛáõÝÝ û·ï³Ï³ñ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ä³ß³ñÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ ¿` ³ñ³·ëå³éíáÕ ³å³ÝùÝ»ñ, ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ÑáõÙù ¨ ÝÛáõÃ»ñ, ³Ý³í³ñï ³ñï³¹ñáõÃÛáõÝ ¨ å³ïñ³ëïÇ ³ñï³¹ñ³Ýù: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ïáõóáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ß³ñÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ù³ñí»É ³Ý³í³ñï ³ñï³¹ñáõÃÛáõÝ:

38. Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áñå»ë Í³Ëë×³Ý³ãí³Í å³ß³ñÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ñ³×³Ë ÏáãíáõÙ ¿ í³ßառքի ինքնարժեք, բաղկացած է վաճառված պաշարների չափÙ³Ý Ù»ç Ý³Ë³å»ë Ý»ñ³éí³Í ծախսումներից, ինչպես նաև չբաշխված արտադրական վերադիր ծախսումներից և պաշարների ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ·»ñÝáñÙ³ïÇí³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý³¨ å³ÛÙ³Ý³íáñ»É ³ÛÉ ·áõÙ³ñáõÙ ներառումը, ինչպիսիք են բաշխման Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

39. àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ÏÇñ³éáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ýáñÙ³ï, áñáõÙ բացաÑ³Ûïí³ò գումարները տարբերվում են ժամանակաշրջանի ընÃ³óùáõÙ áñå»ë Í³Ëë×³Ý³ãí³Í å³ß³ñÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇó: Üß³Í ýáñÙ³ïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ներկայացնում է ծախսերի վերլուծություն՝ կիրառելով ծախսերի բնույթի վրա հիմնված դասակարգում: ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñnում կազմակերպությունը բացաÑ³ÛïáõÙ ¿ Í³Ëë×³Ý³ãíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ` ÑáõÙùÇ ¨ ÝÛáõÃ»ñÇ, ³ßË³ïáõÅÇ ¨ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí` Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ å³ß³ñÝ»ñÇ ½áõï ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÇ Ñ» ï ÙÇ³ëÇÝ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

40. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»-ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÝÏ³ï ûմմբ: Uտաև¹³ñïÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³-Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝå¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³յդ փաստը պետք է բացաÑ³Ûï íÇ:

²ÛÉ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ã»Õ³É Ñ³Ûï ³ñ³ñáõÙÁ

41. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ ÐÐØê 2 *§ä³ß³ñÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï ÇÝ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª* 1993 Ãí³Ï³ÝÇÝ):

42. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ ØØÎ-1 *§Ð» ï ¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ – Պաշարների ինքնարժեքի տարբեր բաÝ³Ó¨»ñ¦* մեկնաբանությանը:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 7
Ð³ßí»ï íáõÃÛáõÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ

Üå³ï³ÏÁ

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÝ û·ï³Ï³ñ¿ ³ÛÝ ³éáõÙáí, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ÑÇÙù»ñ` ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ ëï»ÕÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ ¨ ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ýñ³Ýó å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ú·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³Û³óáõÙÁ å³Ñ³Ýçáõ¿ ·Ý³Ñ³ï»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ ëï»ÕÍ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹ñ³Ýó ëï»ÕÍÙ³Ý Å³Ù³Ý³ÏÁ ¨ áñáß³ÏÇáõÃÛáõÝÁ:

êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ¿ ³å³Ñáí»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³Ï³·ñ³Ï³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³þեռյալ տեղեÏ³ï íáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý û·ÝáõÃյամբ, որոնք դրանÙ³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ »Ý Áëï ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ£

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÁ å³ï ñ³ë ï Ç ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ¨ ³ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ áñå»ë Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÝþuÅ³Ý»ÉÇ Ù³ëª Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ:**
2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ¿ 1977 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇÝ Ñ³ëï³ï í³Í ÐÐØê 7 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³Ïáõ Ù÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇÝ:
3. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ Ñ»ï³ùñùñí³Í »Ý, Ã» ÇÝãå»ë¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÛáõÝÁ ë ï»ÕÍáõÙ ¨ û·ï³·áñÍáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ: ê³ í»ñ³þեռում է բոլոր կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝª ³ÝÏ³Ë Ýñ³Ýó ·áñÍáõÝ»áõþյան բնույթից և այն հաû·³Ù³ÝùÇó, áñ երբեմն դրանÙ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ¹ÇïÍ»É áñå»ë ³ñï³դրանք, ինչը բնորոշ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ å³ÛÙ³Ý³ íáñí³Í¿ ÝáõÛÝ å³ï×³éÝ»ñáí, áñքաև էլ տարբեր լիՎÇ Ñ³տույթ բերող նրանց հիմÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ: ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ýñ³Ýó ³ÝÑñ³Å»ï »Ý Çñ»Ýó ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í³ñ»Éáõ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ»Éáõ ¨ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇÝ Ñ³ïáõÛóÝ»ñ ï³ñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÍ: Ð» ï¨³·þար, տույն ստանդարտը բոլոր կազմաÎ»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó å³Ñ³ÝçáõÙ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý û·ï³Ï³ñáõÃÛáõÝÁ

4. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÁ ÙÛáõë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï ÛÇ³ëÇÝ ïñ³Ù³¹ñáõÙ¿ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ¿ ï³ÉÇë·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï³Ï³ïÇíÝ»ñÇ, ¹ñ³ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³éáõóí³ÍùÇ (Ý»ñ³é Û³É Çñ³óí»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ¨ í×³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ) ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ýñ³ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁª ³½¹»Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ¨ Å³Ù³ûակի մեջ բաշխÙ³Ý íñ³ª ÷á÷áËíáÕ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇÝ ¨ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ Ñ³ñÙ³ñí»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÍ: ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ û·ï³Ï³ñ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ ëï»ÕÍ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉçëÇ ¨ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ Ùá¹»ÉÝ»ñ Ùß³Ï»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñությունն է ընձեռում՝ տարբեր կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇջոցների հոսքերի ներկա արժեքները գնահատելու և համադրելու համար: Այն նաև բարձրացնում է տարբեր կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ, ù³Ýի որ բացառում է նույն գործառնությունների և այլ իրադարձությունÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ հաշվաå³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ï³ñեր մոտեցումների կիրառման ոչ ցանկալի հեï¨³ÝùÝ»ñÁ:
5. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³·ñ³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ñ³×³Ë û·ï³·áñÍáõÙ¿` áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñի գումարը, ժամանակի մեջ բաշխումը և որոշաÏÇáõÃÛáõÝÁ: ²ÛÝ Ý³¨ û·ï³Ï³ñ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ å³·³ Ñáëù»ñÇ Ý³Ëáñ¹ ·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñÇ ×ßïáõÃÛáõÝÁ

---

* ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ í»ñ³Ý³ÛÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùáíÐÐØê-Ý 2007 թվականի սեպտեմբերին փոփոխել է ՀՀUU 7-Ç í»ñÝ³·ÇñÁ՝ *§¸ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÁ¦* ¹³ñÓÝ»Éáí *§Ð³ßí»ï íáõÃÛáõÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ¦:*

ë ï áõ·»Éáõ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ß³ÑáõþաբեñáõÃÛ³Ý áõ½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÙÇç¨ ¨ ÷á÷áËíáÕ ·Ý»ñÇ ³½¹»gnւթյան փոխհարաբերությունները ուսումնասիրելու համար:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

6. Ստորև բերված տերÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïáõÙ û· ï ³·áñÍíáõÙ »Ý Ñ» ï ¨Û³É ÇÙ³ë ï Ý»ñáí՝

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ. **¹ñ³Ù³ñÏÕáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÝ »Ý ¨ óå ³Ñ³Ýç ³í³Ý¹Ý»ñÁ:**

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ. **Ï³ñ×³Å³Ùկետ, բարձր իրացվելի ներ¹ñáõÙÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù Ñ»ß ï ÷á-Ë³ñÏíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ՝ Ý³Ë³å»ë Ñ³ÛïÝÇ ·áõÙ³ñÝ»ñáí, ¨ áñáÝó ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËÙ³Ý éÇëÏÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇã¿:**

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ. **¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÝ áõ ³ñï³Ñáëù»ñÝ »Ý:**

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ. **կազմակերպության հաստիք բերող հիմնական գործունեությունն է և Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÛÉ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñ**

Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ. **»ñÏ³ñ³Å³ÙÏ» ï ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ó»éùëïրումն ու օտաñáõÙÝ ¿, áñáÝù ã»Ý ÁÝ¹·ñÏíáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ù»ç:**

üÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ. **·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ ¿, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñ¹ñí³Íë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ¨ ÷áË³éáõ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ù»ÍáõÃÛ³Ý áõ Ï³éáõóí³ÍùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ:**

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ

7. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÁ å³ÑíáõÙ »Ý Ï³ñ×³Å³ÙÏ» ï ¹ñ³Ù³Ï³Ý å³ñï³íáրությունները բա-í³ñ³ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ³ÛÉ áã Ã» Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí: àñå»ë½Ç Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ áñ³ÏíÝ áñ-å»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ, ¹ñ³Ýù å»ïù ¿ ÉÇÝ»Ý ³½³ï ÷áË³ñÏ»Éª Ý³Ë³å»ë Ñ³ÛïÝÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñáí, ¨ ¹ñ³Ýó ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËÙ³Ý éÇëÏÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ áã Ýßաևնակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ ß³ñùÇÝ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք աÙÇë, Ï³Ù ³í»ÉÇ ùÇã: ê»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ մեջ, բացառությամբ այն ¹»åքերի, երբ դրանք ըստ էության դրաÙ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ »Ý, ûñÇÝ³Ï՝ ³ñï áÝÛ³É բաժնետոմսերի դեպքում, որոնք ձեռք են բերվել իրենց մարման ժամկետին մոտ ժամանակաշրջանում և ունեն Ñ»ï·ÝÙ³Ý áñáßí³Í Å³ÙÏ»ï:

8. ´³ÝÏ³ÛÇÝ ÷áË³éáõÃÛáõÝները սովորաբար հաÙ³ñíáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ: ²ÛÝáõ-³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß »ñÏñÝ»րում բանկայինօí»ñ¹ñ³ýï Ý»ñÁ, áñáÝù »ÝÃ³Ï³ »Ý óå ³Ñ³Ýç Ù³ñÙ³Ý, Ï³½ÙáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³éավարման բաղÏ³óáõóÇã Ù³ëÁ: ÜÙ³Ý ¹»åքերում բաüÏ³ÛÇÝ ûí»ñ¹ñ³ýï Ý»ñÁ áñպես բաÕ³¹ñÇã Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáõÙ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ-Å»ùÝ»ñáõÙ: ´³ÝÏ³ÛÇÝ ³ÛëåÇëÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ր են ենթադրում են, որ բաüÏ³ÛÇÝ ÙÝ³óáñ¹Á Ñ³-×³Ë ï³ï³Ýíáõ¿ ¹ñ³կան արժեքի և բացասական արÅ»ùÇ ÙÇç¨:

9. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÙÇç¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ï»Õ³ß³ñÅ»ñÁ ã»Ý ¹Çï³ñÏíáõÙ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, ù³ÝÇ áñ ³Û¹ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ë »Ý Ï³½Ùáõ-Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý, ³ÛÉ áã Ã» ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõ-Ý»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³é³í³ñáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³í»Éóáõ ÏÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ù»ç:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ

10. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ՝ ¹ñ³Ýù ¹³ë³Ï³ñ·»éáí Áëï ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ:

11. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó Çñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ý»ñկայացնում է այն ձևով, որն ավելի բնորոշ է իր գործáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇª Áëï ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝ, áñÁ ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝ ¿ ï³ÉÇë ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³Û¹ Ó¨»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, Ýñ³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ íñ³: ²Û¹åÇëÇ ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»É Ý³¨ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ï»ë³ÏÝ»ñÇ ÷áË³¹³ñÓ Ï³å»ñÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ýå³ï³Ïáí:

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ

13. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ½áõï Ñáëù»ñÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³ñ¨áñ óáõó³ÝÇß¿ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿, Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ ÇÝã ã³-ÿìvÛ Է ստեղծում բավ³ñ³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñ` Çñ í³ñÏ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý, ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ å³Ñ-պանման, շահաբաժինների վճարման և նոր ներդրումÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ` ³é³Ýó ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ³ñï³ùÇÝ ³ÕÿյուրÝ»ñÇÝ ¹ÇÙ»Éáõ: Ä³Ù³Ý³Ï³·ñ³Ï³Ý ³éáõÙáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ÏáÝÏրետ բաղադրիչների մասին տեղեÏ³ï íáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝû·ï³Ï³ñ¿ª ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³å³·³¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ï³ÝË³ï»ë»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

14. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³Ýáõù ·áÛ³Ýáõù »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÞյան հասույթ բերող հիմÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó: Ð»ï¨³քար, դրանք սովորաբար հանդի-ë³Ýáõù »Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù, áñáÝù ÁÝ¹·ñÏíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ áñáßÙ³Ý Ù»ç: ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ûñÇÝ³Ï-Ý»ñ »Ýª

    ³) ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ (³ñï³¹ñ³ÝùÇ) í³×³éùÇó ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóáõÙÇó ëï³óí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõï ù»ñÁ.

    բ) ռոյալթիներից, վարÓ³í×³ñÝ»ñÇó, ÙÇçÝáñ¹³í×³ñÝ»ñÇó ¨ ³ÛÉ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇó ëï³óí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõï ù»ñÁ.

    ·) ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó Ù³ï³Ï³ñ³ñÝ»ñÇÝ í×³ñí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ.

    ¹) ³ßË³ï³ïÇóÝ»ñÇÝ ¨ Ýñ³Ýó ³ÝáõÝÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ.

    ») ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõï ù»ñÁ ¨ í×³ñáõÙÝ»ñÁª ³å³Ñáí³·ñ³-í×³ñÝ»ñ, íÝ³ë³å³Ñ³ÝçÝ»ñ, ³ÝáõÇï»ïÝ»ñ ¨ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÞյանը վերաբերող այլ í×³ñÝ»ñ.

    ½) ß³Ñáõþահարկի գծով դրամական միջոցների վճարումները կամ հետստացումները, բացառությամբ եթե ¹ñ³Ýù Ï³å³í³Íã»Ý ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï.

    ¿) ¹ÇÉ»ñ³ÛÇÝ ¨ ³é¨ïñ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõï ù»ñÁ ¨ í×³ñáõÙÝ»ñÁ:

    àñáß ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, ûñÇÝ³Ïª ë³ñù³íáñÙ³Ý í³×³éùÁ, Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³óÝ»É û·áõï Ï³Ù íÝ³ë, áñÁ Ý»ñ³éí³Í ¿ ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ÜÙ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³քերող դրաÙ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ »Ý: ²ÛÝáõ-³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³Éáõ Ýå³ï³Ïáí å³ÑíáÕ ¨, ³ÛÝáõÑ»ï¨, Ñ»ï³·³ÛáõÙ í×³×éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ` ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ ÐÐØê16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñ-ïÇ 68² å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ³ñï³դրության կամ ձեռքբերման համար կատարված դրաÙ³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ »Ý: Ì³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇó ¨ ÝÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ` Ñ»ï³·³ÛáõÙ í×³×éùÇó ë ï³óí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõï ù»ñÁ ¨ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõ-Ý»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ »Ý:

15. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹ÇÉ»ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³é¨ïñ³ÛÇÝ Ýå³ï³ïÝ»ñáí å³Ñ»É ³ñÅ»ÃÕÃ»ñ¨ ÷áË³-éáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ³Ûë ¹»åùáõÙ ÝÙ³Ý »Ý Ñ³ï Ï³å»ë í»ñ³í×³éùÇ Ýå³ï³կով ձեռք բերված պաշ³ñ-ների: Հետևաբար, դիÉ»ñ³ÛÇÝ ¨ ³é¨ïñ³ÛÇÝ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ³éù áõ í×³×éùÇó ëï³óíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó-Ý»ñÇ Ñáëù»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ: Üáõ-ÛÝ Ï»ñå, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³ï³ñíáÕ ÷áË³ïíáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ïñ³Ù³¹ñíáÕ í³ñÏ»ñÁ ¨ë ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¹ñ³-Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù í»ñ³քեñáõÙ »Ý ï íÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ քերող հիմÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ:

Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ

16. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëքերի առանձին բացաÑ³ÛïáõÙÝ ³ÝÑñ³Å»ßï¿, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù óáõÛó »Ý ï³ÉÇë ³ÛÝ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñí³Í Í³Ëù»ñÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù å»ïù¿ ëï»ÕÍ»Ý ³å³·³ »Ï³Ùáõï Ý³»ñ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ: Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõ-ÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

    ³) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ¨ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³Ï ïÇíների ձեռքբերման համար դրաÙ³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ: ¸ñ³Ýù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ë»÷³Ï³Ý áõÅ»ñáí Ï³éáõóí³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ½³ñ·³óÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ íñ³ Ï³åçï³É³óí³Í Í³Ëëáõ-ÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ:

    բ) հիմնական միջոցների, ոչ նյութական և այլ երÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í³×³éùÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó-Ý»ñÇ Ùáõï ù»ñÁ.

    ·) ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñի բաժնայինն և պարտն³ÛÇÝ ·áñծիքների ձեռքբերման, ինչպես նաև համատեղ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý í×³ñáõÙները (բացի այն գործիքների դիÙ³ó í×³ñáõÙÝ»ñÇó, áñáÝù Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ, Ï³Ù áñáÝù å³ÑíáõÙ »Ý ¹ÇÉ»ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³é¨ïñ³Ï³Ý Ýå³ï³ïÝ»ñáí).

1) ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñph բաժնայինն և պարտն³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ-Ý»ñÇ í³×³éùÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõïù»ppը (բացի այն գործիքների դիմ³ó Ùáõïù»ñÇó, áñáÝù Ñ³-Ù³ñíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ, Ï³Ù áñáÝù å³Ñíáõ Ù »Ý ¹Çé»ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí).

») ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí ïñ³Ù³¹ñí³Í ÷áË³ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ í³ñykերը (բացի ֆինանսե³-Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñí³Í ÷áË³ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¨ í³ñÏ»ñÇó).

½) ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñí³Í ÷áË³ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓáõÙÇó ¨ í³ñÏ»ñÇ Ù³ñáõÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ùáõïքերը (բացի ֆինանսե³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñí³Í ÷áË³ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¨ í³ñÏ»ñÇó),

¿) ýÛáõã»ñë³ÛÇÝ, ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ, ûåóÇáÝ ¨ ëíáå³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ¹ñ³մական վճարումները, բաóÇ այն դեպքերից, երբ նշված պայմանագրերը կնքվում են դիÉ»ñ³ÛÇÝ ¨ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, Ï³Ù ÝßÍ³Í í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ.

Á) ýÛáõã»ñë³ÛÇÝ, ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ, ûåóÇáÝ ¨ ëíáå³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ëï³óíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõïքերը, բացի այն դեպքերից, երբ նշված պայÙ³Ý³·ñ»ñÁ ÏÝùíáõÙ »Ý ¹Çé»ñ³ÛÇÝ ¨ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ Ýå³-ï³ÏÝ»ñáí, Ï³Ù ÝßÍ³Í Ùáõïù»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ:

Երբ պայմանագիրը դիï³ñÏíáõÙ ¿ áñå»ë áñáß³ÏÇ ¹ÇñùÇ Ñ»ç, å³Ûմանագրից բխող դրամական միçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý ÝáõÛÝ Ï»ñå, ÇÝãå»ë áñ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý Ñ»çÇ »ÝÃ³ñÏí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý դիրքից բխող դրամ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ:

üÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ

17. üÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ռանձին բացաÑ³ÛïáõÙÝ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, ù³ÝÇ áñ ³ÛÝ û·ï³Ï³ñ ¿ª ïíÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ï³åÇï³É ï ñ³Ù³¹ñáÕ ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ³Ý¹»å å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ï³ÝËï³ï»ëÉáõ Ñ³Ù³ñ: üÇ-Ý³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

ա) բաժնետոմսերի կամ բաժնայինն այլ գոÑÍÇùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõïù»ñÁ.

բ) դրամական վճարումները սեփականատերերին՝ կազÙ³Ï»ñպության բաժնեïáÙսերը ձեռք բերելու կամ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

·) ã³å³Ñáíí³Í å³ñï³ïáÙë»ñÇ, í³ñÏ»ñÇ, ÙáõñÑ³ÏÝ»ñÇ, ³å³Ñáíí³Í å³ñï³ïáÙë»ñÇ, ·ñ³í³·ñ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ï³Ù »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõïù»ñÁ.

¹) ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ` ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñáõÙÝ»ñÁ.

») í³ÑÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³բեñáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÍáí:

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙ

18. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³-ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ý»ñÏ³Û³óÝÇª û·ï³·áñÍ»Éáí`

³) áõÕÕ³ÏÇ Ù»Ãá¹Á, Áëï áph բացահայտվում են հայÙ³Ë³éÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ùáõïù»ñÇ ¨ Ñ³Ù³Ë³éÝ ¹ñ³Ù³-Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý¹³ë»ñÁ, Ï³Ù

բ) ա՛ն ուղղակի մեթոդը, ըստ nñÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù ÍÝ³ëÁ ×ß·ñïíáõÙ ¿` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí áã ¹ñ³մական բնույթի ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, ³ÝóÙ³É Ï³Ù ³å³·³ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõïù»ñÇ Ï³Ù í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï³Ó·Ù³Ý Ï³Ù Ñ³ßí»·ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Ñ³ëáõÃÝ»ñÇ Ï³Ù í³ñÓ³Ï³ÉÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ:

19. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É` û·ï³·áñÍ»Éáí áõÕÕ³ÏÇ Ù»Ãá¹Á: àõÕÕ³ÏÇ Ù»-Ãá¹Á ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³Ï³ñ ÉÇÝ»É ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë¨ áñÁ ³éÏ³ã¿ ³ÝáõÕÕ³ÏÇ Ù»Ãá¹Ç ¹»åùáõÙ: àõÕÕ³ÏÇ Ù»Ãá¹Á ÏÇñ³é»ÉÇë ¹ñ³-Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ùáõïù»ñÇ ¨ Ñ³Ù³Ë³éÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ¹³ë»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»-Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ï³ñ»ÉÇ¿ë ï³Ý³É`

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·ñ³Ýó³Ù³ï Û³ÝÝ»ñÇó, Ï³Ù

բ) վաճառքների, վաճառùÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª ïáÏáëÝ»ñ ¨ ÝÙ³Ý³-ïÇå ³ÛÉ Ñ³ëáõÃÝ»ñ, ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë»ñ ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ³ÛÉ í×³ñáõÙÝ»ñ), ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ×ß·ñïÙ³Ý ÙÇçáóáí, Ñ³ßíÇ ³é-Ý»Éáí`

i. Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³ß³ñÝ»ñáõÙ ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³-ó³Í ¹»ÉÏï áñ³Ï³Ý áõ Ïñ»¹Çï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

ii. ³ÛÉ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ.

iii. ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñ, áñáÝó ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõ-Ý»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ »Ý£

20. ²ÝáõÕÕ³ÏÇ Ù»ÃáÍÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ áñáßíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ë ï áñ¨ ÝßÍ³Í ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáí ×ß·ñï»Éáõ ÙÇçáóáíª

³) Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³ß³ñÝ»ñáõÙ ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ղեբի ïáñ³Ï³Ý áõ Ïñ»¹Çï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

բ) nչ ղրամային հողí³ÍÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ, å³Ñáõë ï Ý»ñÁ, Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ»ñÁ, ³ñï³ñ-ÅáõÃ³ÛÇÝ ãÇñ³óí³Í û·áõï Ý»ñÁ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõþյունների չբաշխված շաՀáõÛÃÁ.

գ) մյուս բոլոր հողվածները, որոնց համ³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ:

àñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýùª ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñÏ³Û³óí»É ³ÝáõÕÕ³ÏÇ Ù»ÃáÍÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ` óáõÛó ï³Éáí Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõþյաև մեջ բացահայտված հասույթների ու ծախսերը և հաշí»ï áõ Å³Ù³Ý³-Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³ß³ñÝ»ñáõÙ ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ցած ղեբի ïáñ³Ï³Ý áõ Ïñ»-¹Çï áñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙ

21. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³é³ÝÓÝ³óí³Í ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ùáõï ù»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ¹³ë»ñÇ Ù³ëÇÝ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý Ý»ñ¹ñáõ-Ù³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÛերից, բացի այն դրամական միջóáÓÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇÝ í»ñ³ÛեñáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÇó, áñáÝù ÝÏ³ñ³·ñí³Í »Ý 22-ñ¹ ¨ 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÝ»ñáõÙ, ¨ áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý ½áõï ÑÇÙáõÝùáí:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí

22. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ñ»ï¨Û³É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáíª

³) Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ ³ÝáõÝÇó Ï³ï³ñíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ Ùáõï ù»ñÁ, »Ã» ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó-Ý»ñÇ Ñáëù»ñÝ ³ñï³Ñ³Ûï áõÙ »Ý Ñ³×³Ëáñ¹Ç, ³ÛÉ áã Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ.

բ) այն հողվածներով դրամ³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ Ùáõï ù»ñÁ, áñáÝó ßñç³Ý³ëáõÃÛáõÝÝ ³ñ³· ¿, ·áõÙ³ñÝ»ñÁª Ù»Í, ÇëÏ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ» ï Ý»ñÁª Ï³ñ×:

23. 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ Ï» ï áõÙ Ýßí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ùáõï ù»ñÇ ¨ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý`

ա) բանկերի ցպահանջ ա/հ Ý¹Ý»ñÇ ÁÝ¹áõÝáõÙÁ ¨ Ù³ñáõÙÁ.

բ) հաճաËáñ¹Ý»ñÇª Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù Ñ³í³ï³ñÙ³·ñ³ÛÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³éÏ³ ÙÇçáóÝ»ñÁ.

·) í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý í×³ñÁ, áñÁ Ñ³í³ù³·ñíáõÙ¿ ·áõÛùÇ ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç ³ÝáõÝÇó ¨ í×³ñíáõÙ¿ í»ñçÇÝÇë:

22-րդ պարագրաֆի «բ» կետ áõÙ Ýßí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ùáõï ù»ñÇ ¨ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý`

³) Ñ³×³ Ëáñ¹Ý»ñÇ í³ñÏ³ յին քարտերին վերաբեñáõ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÁ.

բ) ներդրումների գնումը և վաճառքը.

·) ³ÛÉ Ï³ñ×³Å³ÙÏ» ï ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ» ï Á, ûñÇÝ³Ï, »ñ»ù ³ÙÇë ¿, Ï³Ù³å³Ï³ë:

24. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ë ï³ïáõÃÛ³Ý Ñ» ï¨Û³É ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ վերաբերյալ տեղեկա ï íáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáíª

³) Ù³ñÙ³Ý Ñ³ëï³ï³·ñí³Í Å³ÙÏ»ïáí ³í³Ý¹Ý»ñÇ ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ¨ í»ñ³¹³ñÓÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³ï³ñíáÕ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ ëï³óíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ.

բ) այլ ֆինանսական հասույթների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն.

·) Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõ í³ñÏ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ù³ñáõÙÁ:

²ñï³ñÅáõÛÃáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ

25. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ó»É »Ý ³ñï³ñÅáõÛÃáí Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, å»ïù ¿ ·ñ³Ýóí»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáíª ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ·áõմպի ընկատմամբ կիñ³-é»Éáí ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÙÇç¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëքերի օրվա դրությամբ առÏ³÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ:

26. ²ñï»ñÏñÛ³ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ýª ÏÇñ³é»Éáí ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÙÇç¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý ûñí³ ղրությամբ առկա փոխանակման փոխարÅ»ùÁ:

27. ²ñï³ñÅáõÛÃáí ³ñï³Ñ³Ûïí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñ³ţերÛ³É ï»Õ»Ï³ ï áõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³ó-áõÙ ¿ ÐÐØê 21 §²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï¨³ÝùÝ»ñÁ¦ ë ï³Ý-¹³ñ ïÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: Üßí³ÍÁ ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝ¿ ï³ÉÇë ÏÇñ³é»Éáõ ³ÛÝåÇëÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷á-Ë³ñÅ»ù, áñÁ Ùáï³ íáñ³å»ë Ñ³í³ë³ñ¿ ÷³ëï³óÇ ÷áË³ñÅ»ùÇÝ: úñÇÝ³Ï³Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ û·ï³·áñÍí»É` ·ñ³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ-Ý»ñÁ Ï³Ù Ï³ï³ñ»Éáõ ³ñï»ñÏñÛ³ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÐÐØê 21-Á âÇ ÃáõÛÉ³ ïñáõÙ ÏÇñ³é»É Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃjuմր առկա փոխË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ ³ñï»ñÏñÛ³ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ:É Çë:

28. ²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ãÇñ³óí³Í û·áõïÝ»ñÝ áõ íÝ³ëÝ»ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ ã»Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ñï³ñÅáõÛÃáí å³ÑíáÕ Ï³Ù í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ íñ³ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñ-Å»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³ñï³óáËíáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ß-í»ïíáõÃÛáõÝáõÙª ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ շրջանի սկզբում և վերջում գոյացած դրամաԻ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³-å³ï³ëË³Ý»óÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí: ²Û¹ ·áõÙ³ñÁ óáõÛó¿ ïñíáõÙ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ¨ Ý»ñ³éáõÙ¿ ³ÛÝ ï³ñţեñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (»Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý), áñáÝù Ï³é³ç³Ý³ÛÇÝ, »Ã» ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ·ñ³Ýói³Í ÉÇÝ»ÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃjuմր գործող փոխանակման ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñáí:

29. [Ð³Ýí³Í¿]

30. [Ð³Ýí³Í¿]

Տոկոսներ և շահաբաժիններ

31. ì×³ñí³Í¨ ëï³óí³Í ïáÏáëÝ»ñÇó áõß³Ñ³ţաÅÇÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ å»ïù ţ բացահայտվեն ապ³ÝÓÇÝ: ¸ñ³ÝóÇó ÛáõñÛ³ù³ÝáÛáõñÁ ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ÙÛáõëÁ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý å»ïù¿¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ:

32. Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í×³ñí³Í ïáÏáëÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï í11nιթյունում բացաÑ³ÛïíáõÙ¿` ³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇó, ³ÛÝ×³Ý³ãí»É¿ áñå»ë Í³Ëëª ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, Ã» Ï³åÇï³É³óí»É¿ª ÐÐØê 23 §ÖáË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñ ï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

33. ì×³ñí³Í ïáÏáëÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ë ï³óí³Í ïálդուներն ու շահաբաÅÇÝÝ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ë ï³ï áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ëáíáñ³բար դասակարգվում են nոå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³ÝÁ í»ñ³ţեñáÕ ÝÙ³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ ãÏ³: ì×³ñí³Í ïáÏáëÝ»ñÁ ¨ ë ï³óí³Í ïáÏáëÝ»ñÝ áõß³հաÅÇÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ß³ÑáõÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ áñáß»ÉÇë: àñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýùª í×³ñí³Í ïáÏáëÝ»ñÁ ¨ ë ï³óí³Í ïáÏáëÝ»ñÝ áõß³հաÅÇÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñë ï³Ý³É áõ Í³ËëáõÙÝ»ñ »Ý, Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¹ÇÙ³óÑ³ïáõÓ³ÛÝ:

34. Վճարված շահաբաÅÇÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇղոցների հոսքերի բաղկացուցիչ Ù³ë, áñå»ë½Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍÕ»ñÇÝ ûÅ³Ý¹³Ï»Ý áñáß»É ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇó շահաբաժիններ վճաñ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ:

Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ

35. Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇղոցների հոսքերը պետք է բաժ³Ñ³ÛïíÝ ³é³ÝÓÇÝ¨ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, »Ã» ¹ñ³Ýù ã»Ý Ï³ñáÕ ÏáÝÏñ»ï áñáß³ÏÇ³óí»É ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇ Ñ»ï:

36. Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÁ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ áñå»ë ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ»ï¨³Ýù, áñáÝó ³é³ç³óñ³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ: âÝ³Û³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ·Íáí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÁ Ï³ţեի է հեշտությամբ որոշակիացնել՝ հարÏ»ñÇ í×³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñáëù»ñÇ áñáß³ÏÇ³óáõÙÁ Ñ³×³Ë ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ¿, ¨ ¹ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÁ ï³ñţերíáõÙ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó£ ²Û¹ å³ï×³éáí í×³ñíáÕ Ñ³ţկերը սովորաբար դաë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõ-

Ý»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³մական միջոցների հոսքեր: Այնուամենայնիվ, երբ իրագործելի է հարկերի í×³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ áñáß³ÏÇ³óáõÙÁ ³é³ÝÓÇÝ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï, áñÝ ³é³ç է բերել դրամական միçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ ¨ ¹³ë³Ï³ñ·í»É ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ, Ñ³ñÏ»ñÇ í×³ñÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëխաևաբար՝ կա՛մ որպես ներ¹ñáõÙ³ÛÇÝ, Ï³Ù áñå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»ություն: Երբ հարկերի վճարման ար¹ÛáõÝùáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ բաշխվում են մեկից ավելի գործáõÝ»áõÃÛ³Ý ï»ë³Ïների միջև, բացահայտվում է վճարí³Í Ñ³ñÏ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³-Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ:

Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ

37. Երբ ասոցիացված կամ դուստր կազմակեñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõմը հաշվառվում է բաժÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³Ù ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ù»Ãá¹áí, Ý»ñ¹ñáõÝ Çñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝáõÙ ë³ÑÙ³Ý³-÷³Ïվում է իր և ներդրման օբ»Ïïç ÙÇç¨ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹ñ³Ù³կան միջոցների հոսքերը բաó³Ñ³Ûï»Éáí (ûñÇÝ³Ï³ß³Ñ³բաÅÇÝÝ»ñÁ ¨ ÷áË³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ):

38. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõûնում իր բաժնեմասի վերաբերյալ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Ûó՝áõÙ ¿` ÏÇñ³é»Éáí Ñ³Ù³մասնական համախմբումը (տե՛ս ՀՀՍՄ 31 *§Ø³ëÝ³Ïóáõûáõݠѳٳï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦*), ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Çñ Ñ³Ù³խմբված Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ÁÝ¹·ñÏáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÇ Çñ Ñ³մասնական բաժինը: Կազմակերպությունը, որը նման մասնակցության Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ Ý»ñկայացնում է՝ կիրառելով բաժÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹Á, Çñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ÁÝ¹·ñÏáõÙ¿ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñը, որոնք վերաբերում »Ý Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇÝ, Çñ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ÙÇջև բաշխումներին և այլ վճաñáõÙÝ»ñÇ áõ ë ï ³óíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ:

¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ ïÇñ³å»ïíáÕ բաժնեմասի փոփոËáõÃÛáõÝÝ»ñ

39. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ ë ï ³Ý³Éáõ Ï³Ù ÏáñóÝ»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý ³é³ÝÓÝ³óí³Í¨ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ:

40. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ÇÝãå»ë í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ë ï ³Ý³Éáõ, ³ÛÝå»ë ¿É í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝ»Éáõ í»ñ³բերյալ å»ïùէ միասնաբար բացաÑ³ÛïÇ՝

³) í×³ñí³Í Ï³Ùëï³óí³Í Ñ³ ïáõóÙ³ÝÁÝ¹Ñ³Ýáõñ·áõÙ³ñÁ.

բ) հաստատման ընդհանուր գումÙ³ñÇ՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ï³½ÙáÕ Ù³ëÁ.

·) ³ÛÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ ·áõմարը, որոնց ընկատմամբ կազմակերպությունը ստացել կամ կորցրել է վերաÑëÏáÕáõ-ÃÛáõÝÁ.

¹) ³ÛÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ՝ ÁÝ¹Ñ³Ýñ³óí³Í Áëï ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ëáßáñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ, áրոնց ընկատմամբ կազմաÏ»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï ³ó»É Ï³Ù Ïáñóñ»É ¿ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ:

41. ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Ó»éÝ³ñկումների ընկատմամբ վերաÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ë ï ³óáõÙÇó Ï³Ù ÏáñáõëïÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³յացումը՝ ձեռքբերված Ï³Ù ûï³ñí³Í³Ï³ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ, û·ÝáõÙ ¿ Ýßí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ï³ñ³Ýç³ï»É ³ÛÉ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇó: Ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñë ï ç ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ýíáõñ ³ÛÝ Ñáëù»ñÇó, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ë ï ³óáõÙÇó:

42. ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ վերաÑëÏáÕáõÃÛáõÝ ë ï ³Ý³Éáõ Ï³Ù ÏáñóÝ»Éáõ ¹ÇÙ³ó áñå»ë Ñ³ïáõóáõÙ í×³ñí³Í Ï³Ù ë ï ³óí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí՝ ³é³ÝÓ Ó»éùբերí³Í Ï³Ù ûï³ñí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ՝ áñå»ë ³Û¹åÇëÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ë:

42².¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõûնում տիրապետվող բաժնեմասի այն փոփոխությունների ար¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù å»Ý Ñ³Ý·»óÝáõÙ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñë ï Ç, å»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ:

42´. ¸áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛáõûnում տիրապետվող բաժնեմասի այն փá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý·»óÝáõÙ í»ñ³hսկողության կորստի, օրինակ՝ մայր կազմակերպության կողմից դուստր կազմակերպության բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ»ï ³ · ³ ·ÝáõÙÁ Ï ³Ù í ³ × ³éùÁ, Ñ ³ßí ³éíáõÙ »Ý áñå»ë ë»÷ ³Ï ³Ý Ï ³åÇï ³ÉÇ ·áñÍ ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ (ï»ë ÐÐØê 27 *«Համախմբված և առ ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ¦* ստանդարտը՝ փոփոխված 2008 թ.): Համապատասխանաբար, վերջիններիս արդյունքում առաջացած ¹ñ ³Ù ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùնÁ ¹ ³ë ³ Ï ³ñ·íáõÙ »Ý ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë 17-ñ¹ å ³ñ ³ · ñ ³ýáõÙ ÝÏ ³ñ ³ · ñí ³ Í ë»÷ ³ Ï ³Ý ³ ï »ñ»ñÇ Ñ» ï ³ÛÉ ·áñÍ ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

àã ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ·áñÍ ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ

43. ¸ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñ Ï ³Ù ¹ñ ³Ýó Ñ ³Ù ³ñÅ»ùÝ»ñ ãå ³Ñ ³ÝçáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ ³Ýë ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍ ³éÝáõ-ÞյուՆները պետք է բաó ³éí»Ý ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÇó: ²ÛëåÇëÇ ·áñÍ ³é-ÝáõÃÛáõÝՆները պետք է բացաÑ ³Ûï í»Ý ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñ¨¿ ³ÛÉ ï »ÕáõÙ ³ÛÝå»ë, áñå»ë½Ç ï ñ ³Ù ³¹ñ»Ý í»ñÁ Ýßí ³Í Ý»ñ¹ñáõÙ ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ ³Ýë ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ ³Ý Ù ³uիև ամբողջ տեղին ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛáõÝÁ:

44. Ü»ñ¹ñáõÙ ³ÛÇÝ ¨ ýÇÝ ³Ýë ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ ³Ý ½· ³ÉÇ Ù ³ëÁ ¹ñ ³Ù ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÁÝÃ ³óÇï Ñáëù»ñÇ íñ ³ áõÕÕ ³ÏÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ âáõÝ»Ý, Ã»¨ ¹ñ ³Ýù ½· ³ÉÇáñ»Ý ³½¹áõÙ »Ý Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý Ï ³ åÇï ³ÉÇ ¨ ³Ï-ïÇíÝ»ñÇ Ï ³éáõó ³ÍùÇ íñ ³: ¸ñ ³Ù ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÇó áã ¹ñ ³Ù ³Ï ³Ý ·áñÍ ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñի բացառումը համապա ï ³ëË ³ÝáõÙ ¿ ¹ñ ³Ù ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõ-ÃÛ ³Ý Ýå ³ ï ³ ÏÝ»ñÇÝ, ù ³ÝÇ áñ ³Û¹ Ñá¹í ³ ÍÝ»ñÁ ÁÝÃ ³óÇï Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³ßñç ³ÝÇ ÁÝÃ ³óùáõÙ ã»Ý Ý»ñ ³éáõÙ ¹ñ ³-Ù ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ: àã ¹ñ ³Ù ³Ï ³Ý ·áñÍ ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ ³ ÏÝ»ñ »Ýª

ա) ակտիվների ձեռքբերում կա՛մ ուղղակիորեն այդ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·Íáí å ³ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝûների ստանձնմամբ, Ï ³Ù ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý í ³ñÓ ³ Ï ³Éáõթյամբ.

բ) կազմա Ï »ñåáõÃÛ ³Ý Ó»éùբերումը բաժնային գործիքների թոՕ ³ñ Ïմամբ.

գ) պարտքի փոխարկումը բաժնային գործիքների:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներÁ

45. Կազմակերպությունը պետք է բացաÑ ³Ûï Ç ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ ³Ýó Ñ ³Ù ³ñժեքների բաղկացուցÇã-Ý»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý ³¨ ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ ³Û ³óÝÇ ³ÛÝ ·áõÙ ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ ³Ù ³ å ³ ï ³ëË ³Ý»óí ³ Í »Ý ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý íÇ× ³ ÏÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõÃÛ ³Ý Ñ ³Ù ³ñÅ»ù Ñá¹í ³ ÍÝ»ñáõÙ ³ñ ï ³óáËí ³ Í ·áõÙ ³ñÝ»ñÇÝ:

46. Ü Ï ³ ï Ç áõÝ»Ý ³Éáí ï ³ñբեր երկրներում դրամական միջáóÝ»ñÇ Ï ³é ³ í ³ñÙ ³Ý Ó¨»րի և բանկային կանոնների բազÙ ³½ ³ÝáõÃÛáõÝÁ, ¨ »ÉÝ»Éáí ÐÐØê 1 *§ÜÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÁõÙ Ý»ñÏ ³Û ³óÝÇ ³ÛÝ ·áõÙ ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ ³Ù ³ å ³ ï ³ëË ³Ý»óí ³ Í »Ý ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý íÇ× ³ ÏÇ Ù ³ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõÃÛ ³Ý Ñ ³Ù ³ñÅ»ù Ñá¹í ³ ÍÝ»ñáõÙ ³ñ ï ³óáËí ³ Í ·áõÙ ³ñÝ»ñÇÝ:*

47. ¸ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ ³Ýó Ñ ³Ù ³ñÅ»ùների բաղÏ ³óáõóÇãÝ»ñÇ áñáßÙ ³Ý ù ³Õ ³ù ³ Ï ³ÝáõÃÛ ³Ý ó ³ÝÏ ³ó ³ Í ÷á÷áËáõÃÛ ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ (ûñÇÝ ³ Ïª ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹ ³ë ³ Ï ³ñ·Ù ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý ³ Ë-ÏÇÝáõÙ Ñ ³Ù ³ñíáõÙ ¿ñ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý Ý»ñ¹ñáõÙ ³ÛÇÝ åáñï ý»լի բաղկացուցիչ մաս), ներÏ ³Û ³óíáõÙ ¿ Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝ ÐÐØê 8 *§Ð ³ßí ³ å ³Ñ ³Ï ³Ý Ñ ³ßí ³éÙ ³Ý ù ³Õ ³ù ³ Ï ³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ ³ßí ³ å ³Ñ ³-Ï ³Ý Ñ ³ßí ³éÙ ³Ý ·Ý ³Ñ ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË ³ÉÝ»ñ¦* ëï ³Ý ¹ ³ñ ïÇ:

Այլ բացահայտումներ

48. Î ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛáõÝÁ Õ»Ï ³ í ³ñáõÃÛ ³Ý Ù»ÏÝ ³ բաÝáõÃÛáõÝÝ»ñի հետ միասին պետք է բացահայտի դրաÙ ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ ³Ýó Ñ ³Ù ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ýß ³Ý ³ Ï ³éÇ ·áõÙ ³ñÝ»ñÇ ÙÝ ³óáñ¹Ý»ñÁ, áñáÝù ³éÏ ³ »Ý Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý Ñ ³ßÇíÝ»ñում և մատչելի չեն խմբի օգ ï ³ ·áñÍÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ:

49. Գոյություն ունեն տարբեր հաû · ³Ù ³ÝùÝ»ñ, áñáÝó ¹»åùáõÙ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý áõÝ»ó ³Í ¹ñ ³Ù ³Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ ¹ñ ³Ýó Ñ ³Ù ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ù ³ ï ¿ëի չեն խմբի օգտա·áñÍÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ: úñÇÝ ³ Ïª ³ÛÝ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï ³Ù ¹ñ ³Ýó Ñ ³Ù ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÙÝ ³óáñ¹Ý»ñÁ, áñÁ ·áñÍáõÙ ¿ ÙÇ »ñÏñáõÙ, áñ ï »Õ ³ñÅáõÃ ³ÛÇÝ ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ Ï ³Ù ³ÛÉ ûñ»Ýë¹ñ ³ Ï ³Ý ë ³ÑÙ ³Ý ³ ÷ ³ Ïáõ-ÙÝ»ñÝ ³ÝÙ ³ ï ã»ÉÇ »Ý ¹ ³ñÓÝáõÙ Ù ³ÛñÏ ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý Ï ³Ù ³ÛÉ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛáõÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ ³Ýáõñ û· ï ³ ·áñÍáõÙÁ:

50. Èñ ³óáõóÇã ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛáõÝ Ï ³ñáÕ ¿ ï »ÕÇÝ ÉÇÝ»É û· ï ³ ·áñÍáÕÝ»ñÇ Ñ ³Ù ³ñª Ñ ³ëÏ ³Ý ³Éáõ ï íÛ ³É Ï ³½-Ù ³Ï »ñåáõÃÛ ³Ý ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý íÇ× ³ ÏÁ ¨ Çñ ³óí»լիությունը: Նման տեղեկատվության բաó ³Ñ ³Ûï íáõÙÁ Õ»Ï ³ í ³ñáõÃÛ ³Ý Ù»ÏÝ ³ բաÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï ÙÇ ³ëÇÝ Ëñ ³ Ëáõë»ÉÇ ¿ ¨ Ï ³ñáÕ ¿ Ý»ñ ³ é»É՝

³) í ³ñÏ ³ÛÇÝ ÑÝ ³ñ ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ âû· ï ³ ·áñÍí ³Í ·áõÙ ³ñÁ, áñÁ Ï ³ñáÕ ¿ Ñ ³ë ³Ý»ÉÇ ÉÇÝ»É ³å ³ · ³ ·áñÍ ³éÝ ³Ï ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ, ÇÝãå»ë Ý ³¨ Ý»ñ¹ñáõÙ ³ûnյքի պարտուíáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï ³ ï ³ñÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ñª Ýß»Éáí ³Û¹ ÷áË ³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ û· ï ³ գործման հետ կապված բոլոր սահմաÝ ³-÷ ³ ÏáõÙÝ»ñÁ.

բ) գործառնական, ներդրումային ՝ ցածր և միջին ռիսկայնության, ինչպես նաև բարձր ռիսկայնության ներդրումներին, և որի վերաբերյալ հաշիվ է բացվել Հաճախորդի անունով Հայաստանի Արժեթղթերի Կենտրոնական Депозитарիում,

գ) ներդրումային, որի վերաբերյալ հաշիվ է բացվել Հաճախորդի անունով Հայաստանի Արժեթղթերի Կենտրոնական Депозитарիում՝ ներդրումային գործունեության իրականացման նպատակով,

դ) [1] Ընկերության կողմից Հաճախորդի անունով Հայաստանի Արժեթղթերի Կենտրոնական Депозитарիում բացված հաշիվը, որի վերաբերյալ Հաճախորդը Ընկերությանը տրամադրել է լիազորագիր՝ Հաճախորդի անունից և հաշվին գործարքներ կնքելու համար:

51. Ընկերությունը Հաճախորդի հանձնարարությամբ և հաշվին կարող է կնքել գործարքներ՝ Հաճախորդի անունից կամ իր անունից՝ Հաճախորդի հաշվին: Ընկերությունը Հաճախորդի անունից և հաշվին գործարքներ կնքելու համար բացում է բավարար ներդրումային հաշիվ՝ Ընկերության անունով, որի միջոցով Ընկերությունը կատարում է Հաճախորդի անունից և հաշվին գործարքների հետ կապված հաշվարկները:

52. Ընկերությունը Հաճախորդի հանձնարարությամբ և հաշվին գործարքներ կնքելիս գործում է որպես գործակալ՝ Հաճախորդի անունից և հաշվին գործարքներ կնքելու համար, եթե Հաճախորդը Ընկերությանը չի տրամադրել լիազորագիր՝ Հաճախորդի անունից գործարքներ կնքելու համար:

ԱՌՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

53. Ընկերությունը Հաճախորդի հանձնարարությամբ և հաշվին կարող է կնքել 1994 թվականի Միջազգային արժեթղթերի շուկայի ասոցիացիայի (ISMA) 1-ին շարքի առքի-վաճառքի պայմանագրի հիման վրա կնքված առքի-վաճառքի պայմանագրեր՝ հետևյալ պայմանագրերի տեսակներով՝

54. Ընկերությունը Հաճախորդի անունից և հաշվին կարող է կնքել 2008 թվականի Միջազգային արժեթղթերի շուկայի ասոցիացիայի (ISMA) կողմից 39-42-րդ դեկտեմբերի 2009 թվականի հրապարակված 2008 թվականի Միջազգային արժեթղթերի շուկայի ասոցիացիայի (ISMA) կողմից

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

3. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ÁÝïñ»ÉÇë áõ ÏÇñ³é»ÉÇë, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ÝÝ»ñÇ ëË³ÉÝ»ñÇ áõÕÕáõÙÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë:

4. Ü³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ëË³ÉÝ»ñÇ áõÕÕÙ³Ý ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³-ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï ÁÝÃ³ó ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ñ³ßvառվում և բաó³-Ñ³Ûïíáõù »Ý` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 12 §Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

5. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործ Ííáõù »Ý Ñ»ï¨Û³ÉÇÙ³ëïÝ»ñáí`

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ. որոշակի սկզբունքներ, հիմունքներ, եղանակներ, ընթացակարգեր, ծրագրեր, ինչպես նաև ներդրումային որոշումներ կայացնելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվության ամբողջական համակարգ ներառող հաշվետվողականության համակարգ ներդնելու և պահպանելու պարտականություն ունեցող անձանց կողմից իրականացվող գործունեություն:

öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ. ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý հաշվեկշռային արժեքի կամ ակտիվի պարբերաբար սպառման Ù»íáõÃÛ³Ý ×ß·ñïáõÙ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³ÏïÇíÝ»ñÇ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ íÇ×³ÏÇ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å í³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ û·áõïÝ»ñÇ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÇó: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý Ýáñ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý ëï³óÙ³Ý Ï³Ù Ýáñ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí¨, հետևաբար, չեն համարվում սխալների ուղղում:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñ (üÐØê-Ý»ñ). Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ Ëáñ¹Ç (ÐØê Ê) ïáÕÙÇó ÁÝ¹áõÝí³Í ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÝ áõ Ù»ÏïûաբանություններÁ: ¸ñ³Ýù բաղկացած »Ý¹

³) üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇó.

բ) Հաշվապահական հաշվ³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇó.

գ) Մեկնաբանություններից՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ÏáÙÇïª (üÐØØÎ) Ï³Ù³Ý³ËÏÇÝ Ø»ÏÝ³բանությունÃÛáõÝÝ»ñÇ Ùßï³Ï³Ý ÏáÙÇïª (ØØÎ) ÏáÕÙÇó Ùß³Ïí³Í:

¾³Ï³Ý. հողվածների բացահայտումներ Ï³Ù áã ×ßïÝ»ñÏ³ÛóáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ¿³Ï³Ý, »Ã» ¹ñ³Ýù, ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ÙÇ³ëÇÝ, Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»É û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇ՝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇù³Ý íñ³ Ï³Û³óíáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ íñ³: ¾³Ï³ÝáõÃÛáõñ կախված է բացթողման կամ ոչ ճիշտ ներկայացման ã³÷Çó¨ բնույÃÇó, áñáÝù ·Ý³Ñ³ïáõÙ »Ý՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ³éÏ³ Ñ³Ý·³մանքները: Հողվածի բնույթը կամ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù»ñÏáõëÁ ÙÇ³ëÇÝ, Ï³ñáÕ »Ý áñáßÇã ·áñÍáÝ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É:

Ü³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÝ»ñÁ. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù»Ï Ï³Ù Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ï³það բացթողումներն ու ոչ ճիշտ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ âû·ï³·áñÍ»Éáõ Ï³Ù áã ×ßï û·ï³·áñÍ»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, áñÁ`

ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակ Ñ³ßíÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í³í»ñ³óí»É ¿ÇÝ Ñ³Ù³ñ³ÏÙ³ÝÑ³Ù³ñ.

բ) խելամտորեն ակնկալվում է, áñ Ï³ñáÕ ¿ñ ëï³óí»É¨ Ñ³ßíÇ ³éÝí»É ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï»ÉÇë¨ Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉÇë:

Նման սխալները ներառում են թվաբանական սխալների, հաշվառման Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý ëË³ÉÝ»ñÇ, ÷³ëï»ïÇ áã ×ßïÝ»ñÏ³Û³óÙ³Ý կամ սխալ մեկնաբանության հետևանքները և կեղծիքը:

Ð»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙ. Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éáõÙÝ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ¹»åù»ñÇ¨ Çñ³ղարձությունների նկատմամբ այնå»ë, Ï³ñÍ»ë ³Û¹ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÙÇßï ÏÇñ³éí»É¿:

Ð»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï³ññ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý, ã³÷Ù³Ý¨ բացահայտման ուղÕáõÙÝ¿ ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³կաշրջանի սխալը երբեք չի եղել:

²ÝÇñ³·áñÍ»éÇ. å³Ñ³ÝçÇ ÏÇñառումը համարվում է անիրագործելի, երբ կազմակերպáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ³ÝáõÙ ÏÇñ³é»É³Û¹ å³Ñ³ÝçÁ¹ñ³ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³մար բոլոր խելամիտ ջանքերը գործ Ï³¹ñ»Éáõó Ñ»ïá: Ù³Ëáñ¹áÕ ÏáÝ-Ïñ»ï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ Ï³Ù ëË³ÉÝ áõÕÕ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÑ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ¿, »Ã»`

³) Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éÙ³Ý Ï³Ù Ñ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ áñáß»ÉÇ ã»Ý.

բ) հետևյալ կիրառումը կամ հետÁÝÃ³ó í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ù³ï³¹ñáõÃÛáõÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ, áñáÝù Ï³ñáÕ ¿ÇÝÉÇÝ»É³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, Ï³Ù

·) Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ Ï³Ù Ñ»ïÁÝÃ³ó í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ÝßíÝ³Ï³ÉÇ qÛáhastումներ և անհնար է օբյեկտիվորեն այլ տեղեկատíáõÃÛáõÝÇó ï³ñ³Ýç³ï»É³Û¹ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ Û³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ, áñÁ`

(i) տրամադրում է վկայություն այն ամսաթվերին առկա հանգամանքների մասին, որոնց դրությամբ այդ գումարները պետք է ճանաչվեին, չափվեին կամ բացաÑ³ÛïíÇÝ.

(ii) կարող էին լինել հասանելի այն պահին, երբ այ¹ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í³í»ñ³óí³Í ÏËÇÝ»ÇÝ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³-Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ³é³çÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³pար, »ÝÃ³¹ñáõÙ ¿ª

³) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ·áñÍ³é-ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ հաշվապահական հաշí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³-Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éáõÙ.

բ) ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա և, հետևաբար, լինել էական, անհրաժեշտ է դիï³ñÏ»É³Û¹ օգտագործողներին բնութագրáÕ ³é³ÝÓÝ³Ñ³ï ÏáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: §ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï-ñ³ëïÙ³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÇ¦ 25-ñ¹ å³ñ³·³ÝÁ ÝßáõÙ ¿. §»ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÝ ունեն բաí³Ï³Ý³չափ գիտելիք բիզՈ»ëÇ, ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù³ëÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ å³ïñ³ëï³Ï³ÙáõÃÛáõÝª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ï»Õ»-Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ å³ï ß³× áõß³¹րությամբ ուսումÝ³ëÇñ»Éáõ Ñ³Ù³ր»: Հետևաբար, էականությունը գնաÑ³ï»ÉÇë ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ Ë»É³մտորեն հաշվի առնել, թե ինչպես նման բնութÃ³·ñáÕ ³é³ÝÓÝ³Ñ³ï ÏáõÃÛáõÝÝ»ñ áõÝ»óáÕ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³Û³óÙ³Ý Ï³Ù·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ íñ³ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»É ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý բացթողումը կամ ոչ ճիշտ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÁÝïñáõÙ ¨ ÏÇñ³éáõÙ

7. Երբ որևէ ՖՀՄՍ կոնկրետ կիրառվում է որևէ գործառÝáõÃÛ³Ý, ³ÛÉ¹»åùÇ Ï³Ù Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý նկատմամբ, այդ հոդվածի նկատմամբ կիրառվող հաշվապահական Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ÁÝïñíÇ` ÏÇñ³é»Éáí³Û¹ ÜÐØê-Ý:

8. ÜÐØê-Ý»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ÐÐØêÊ-Ç áñáßմամբ հանգեցնում են ֆինանսական հաշí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³բերյալ տեÕÇÝ ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ï»Õ»Ï³ïíáõÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³ÝÁ: Ð³ñÏ ãÏ³, áñ Ýßí³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éí»Ý, »Ã» ¹ñ³Ýó ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ ¿³Ï³Ý â¿: ²ÛÝáõ³Ù³Ý³ÛÝÇí, ãå»ïù¿Ï³ï³ñ»É Ï³Ù ã×ß·ñïí³Í ÃáÕÝ»É áã¿³Ï³Ý ß»ÕáõÙÝ»ñÁ üÐØê-Ý»ñÇó, áñáÝù Ï³ï³ñí»É »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñ³բերյալ որոշակի պատÏ»ñÝ»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:**

9. ÜÐØê-Ý»ñÇÝ Ïóí³Í¿ áõÕ»óáõÛó, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ûÅ³Ý¹³ÏáõÙ¿ ÜÐØê-Ý»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³ñóáõÙ: ´áÉáñ ³Û¹åÇëÇ áõÕ»óáõÛóÝ»ñÁ ÝßáõÙ »Ý, Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý ÜÐØê-Ý»ñÇ անրաժանելի մաս: ՖՀՄՍ-ների անբաժանելի մաս հանդիë³óáÕ áõÕ»óáõÛóÁ å³ñï³¹Çñ¿: ÜÐØê-Ý»ñÇ անբաժանելի մաս չհանդիë³óáÕ áõÕ»óáõÛóÁ ãÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ýÇ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ å³Ñ³ÝçÝ»ñ:

10. ÎáÝÏñ»ï ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý, ³ÛÉ¹»åùÇ Ï³Ù Çñ³¹³ñáության նկատմամբ կիրառվող ՖՀՄՍ-Ç բացակայության դեպքում դեÏ³í³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ÇÝùÝáõñáõÙÝ å»ïù¿ ÙßÏ³ÏÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÝåÇëÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ ÉÇÝÇª

³) ï»ÕÇÝ (é»É¨³Ý ï)ª û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñ ÁÝ¹áõÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

բ) արժանահավատ այն առումով, որ ֆինանսական հաշվետվությունները`

(i) ×ßÙ³ñÇ ï Ý»ñÏ³Û³óÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ.

(ii) ³ñï³óáÉ»Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áã ÙÇ³ÛÝ Çñ³í³Ï³Ý Ó¨Á, այլև դրանց տնտեսական բոí³Ý¹³ÏáõÃÛáõÝÁ.

(iii) ã»½áù »Ý, ³ÛëÇÝùÝª Ï³ÝË³Ï³ÉáõÃÛáõÝÇó ½»ñÍ.

(iv) Ñ³ßí»ÝÏ³ï»Ý.

(v) ամբողջական »Ý բոլոր էական դրևոռñáõÙÝ»ñáõÙ:

11. 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í ¹³ ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³Ý»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Ý¹ñ³¹³éÝ³ Ñ»ï¨Û³É Ñ³çորդականությամբ ևերկաÛ³óված աղբյուրներից՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ¹ñ³Ýó ÏÇñ³éÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ՝

³) ÝÙ³Ý¨Ï³å³Ïóí³Í Ñ³ñó»ñÇÝ ³éÝãíáÕ ÜÐØê-Ý»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ.

բ) ակտիվների, պարտավոñáõÛáõÝÝ»ñÇ, »Ï³Ùáõ ï Ý»ñÇ ¨ Í³Ëë»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ, ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³-ÝÇßÝ»ñÁ¨ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÁ՝ Ý»ñÏ³Û³óí³Í §ÐÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ¦:

12. 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í ¹³ ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³Ý»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³¨ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É ëï³Ý¹³ñï Ý»ñ ë³ÑÙ³ÝáÕ ³ÛÉ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ í»ñçÇÝ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ëï³Ý¹³ñï Ý»ñ ÙÛ³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍáõÙ »Ý ÝÙ³Ý³ïÇå Ñ³Û»-ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝÙÝ»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ³ÛÉ ·ñ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ¨ áÉáñïáõÙ ÁÝ¹áõÝí³Í ÷áñÓÝ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí í»ñçÇÝÝ»ñë ã»Ý Ñ³Ï³ëáõÙ 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í աղբյուրներից:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý Ñ»ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ

13. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ·áñÍ³é-ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ¨ Çñ³ղարձությունների ևկատմամբ պետք է ընտրի և կիրառի հեïï¨áÕ³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí, »Ã» áñ¨¿ ÜÐØê Ñ³ïáõÏãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³Ù ÃáõÛլատրում հողվածների այնպիսի դասերի բաժանում, որոնց ևկատմամբ կարող են կիրառվել հաշվ³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éման տարբեր քաղաքակաÝáõ-ÃÛáõÝÝ»ñ: ºÃ» áñ¨¿ ÜÐØê å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³Ù ÃáõÛÉ³ïñáõÙ ¿ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÝÙ³Ý ¹³սերի բաժանում, ապա å»ïù ¿ ÁÝïñ»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ¨ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ý հիմունքով այն կիրառել յուրաքանչյուր դասի ևկատմամբ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ

14. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÷á÷áËÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ՝

³) å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ áñ¨¿ ÜÐØê-áí, Ï³Ù

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում կազÙ³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ íñ³·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý í»ñ³բերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) ï»Õ»Ï³ïáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³ÝÁ:

15. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ç íÇ×³ÏÇ ÉÇÝ»Ý Ñ³Ù»Ù³ï»É Ï³½Ù³-կերպության տարբեր ժանՙ³Ý³Ï³շրջանակներին վերաբերող ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñå»ë½Ç áñáß»Ý Ýñ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùñÇ ÷á÷áËáõÞյունների միտումները: Հետևաբար, յուñ³ù³ÝãÛáõñ¨ Ñ³çáñ¹ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÝáõÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ù³ÝÇ ¹»é Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ ã¿ 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÁ:

16. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý՝

³) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÁÝ¹áõÝáõÙÁ ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý³ËïÇÝáõÙ ï»ÕÇ ã»Ý áõÝ»ó»É Ï³Ù Ñ³Ý¹Çë³ó»É »Ý áã ¿³Ï³Ý:

17. ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦ Ï³Ù ÐÐØê 38 §àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³é»Éáõ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÁÝ¹áõÝáõÙÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ¿, ë³Ï³ÛÝ ¹Çï³ñïíáõÙ¿ áñå»ë í»ñ³-·Ý³Ñ³ïáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 16-Ç Ï³Ù ÐÐØê 38-Ç, ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ:

18. 19-31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ã»Ý ÏÇñ³éíáõÙ 17-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ß-í³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ÝÏ³ ï մասը:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙ

19. **ê ï áñ¨ Ýßí³Í Ï» ï »ñÁ å» ï ù¿ ¹Ç ï ³ñÏí»Ý 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³ ï »ùë ï áõÙ`**

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ Ñ³ßí³éÇ üÐØê-Ç ³é³çÇÝ ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ Ñ³ß-í³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ï íÙ³É üÐØê-Ç ÏáÝÏñ» ï ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (»Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý).

p) երբ կազմակերպությունը փոԸáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª Ï³å í³Í áñ¨¿ üÐØê-Ç ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³éÙ³Ý Ñ» ï, áñÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³ÞtñáÕ ÏáÝÏñ» ï ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ, Ï³Ù Ï³Ù³íáñ ÷áËáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å» ï ù¿ ÏÇñ³éÇ Ñ» ï ÁÝÃ³ó:

20. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç ÇÙ³ë ï áí, áñ¨¿ üÐØê-Ç ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ãÇ Ñ³Ù³ñíáõÙ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ß-í³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³Ù³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ:

21. ÎáÝÏñ» ï ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý, ³ÛÉ ¹»åùÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ÝÏ³ ï ·ñíáõ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ß-í³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ï³ñáÕ¿ ÏÇñ³é»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñ ë³ÑÙ³ÝáÕ ³ÛÝåÇëÇ ³ÛÉ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ÙßÏí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñáÝù Ñ³ß-í³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñ ÙßÏ³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï ³·áñÍáõÙ »Ý ÝÙ³Ý³ï Çå Ñ³Û»ó³Ï³ñ-ցային հիմունքներ: Երբ ûշված հրաå³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ¿ ÷áË»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³é-վում և բացառ Ñ³Ûï íáõÙ ¿ áñå»ë Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³Ù³íáñ ÷á÷áËáõ-ÃÛáõÝ:

Ð» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙ

22. **Ð³ßíÇ ³éÝ»Éáí 23-ñ¹ å³ñ³·րաֆի դրույթները, երբ 19-ñ¹ պարագրաֆի «ա» կամ «բ» կետերի համաձայն Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ñ» ï ÁÝÃ³ó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù¿ ×ß·ñ ï Ç ³Ù»Ý³í³Õ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉÇ Ñ³Ù³å³տասխան հողվածների սկզբնական մնացորդները, որոնց առնչվում են փոփոխությունները, ինչպես Ý³¨ Ùáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³մար բացառ Ñ³Ûï í³Í ³ÛÉ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÝ ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë Ã» Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï ա ն ու թ յ ու ն ը ի ց ե ղ ա ծ ք ա ղ ա ք ա ց ի ա կ ա ն ն ե ր ը, ե ր բ 19-ն ե ր ի պ ա ր ա գ ր ա ֆ ի «ա» կ ա մ «բ» կ ե տ ե ր ի հ ա մ ա ձ ա յ ն Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ñ» ï ÁÝÃ³ó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ» ï ÁÝþաց, բաó³ոռթյամբ այն ¹»åքերի, երբ անիրագործելի է որոշ»É Ï³Ù ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½»óáõÃÛáõÝÁ ÏáÝÏñ» ï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ íñ³, Ï³Ù¹ñ³ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ:

24. **ºÃ» ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ áñáß»É Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ Ý»ñ³éáÕ Ñ³ßí» ï íáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷³Ã»Þում բաó³Ñ³Ûï í³Í Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï »Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý íñ³ ÏáÝÏñ» ï Å³Ù³Ý³Ï³ï³ßñç³ÝÇÝ վերաբերող հաշվառ³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ» ï ¨³ÝùÝ»ñÁ, ³å³ Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÝÏ³ï ա մ ա ն կ ի ր ա ռ ն ու մ է Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ýª ëÏë³Í ³ÛÝ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ (áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³2րջանը) սկզբից, որի համար հետընթաց կիրաեáõÙÝ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿: ØÇ³Å³Ù³Ý³Ï, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù¿ Ï³ ï ³ñÇ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉÇ ³ÛÝ Ñá¹í³Íների սկզբնական մնացóáñ¹Ý»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ×ß·ñ ï áõÙÝ»ñ, áñáÝó ³éÝãíáõÙ »Ý ³Û¹ ÷á÷á-ËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:**

25. **ºÃ» ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³2րջանի սկզբի դրությամբ բոլոր ûшËáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ íñ³ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý Ïáõï³Ï³ÛÇÝ Ñ» ï ¨³ÝùÇ áñáßáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×ß·ñ ï áõÙ ¿ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï »Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ÑÝ³ñ³íáñ ³Ù»Ý³-í³Õ ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Í` Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³é³çÁÝÃ³ó ÏÇñ³é»éáõ Ñ³Ù³ñ:**

26. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ñ» ï ÁÝÃ³ó, ³å³ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý³Ëáñ¹áÕ ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ` հետ գնալով այնքան ժամանա Ï³ßñç³Ý, áñù³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿: Ð» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÝÏ³ï մամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամա Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³կի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացóáñ¹Ý»ñÇ ÏáõÏ³Ï³ÛÇÝ Ñ» ï ¨³ÝùÁ: Ö2գրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³-Û³óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ, í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³-

Ï³ßñç³ÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³½ŋեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացóáñ¹ÇÝ: êáíáñ³բար, ճշգրտումը վեñ³գրվում է չբաշխված շահույթին: Այնու³Ù»Ý³ÛÝÇí, ×ß·ñïáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ í»ñ³գրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի (օրինակª Ù»Ï ³ÛÉ ÜÐØê-Ç å³-Ñ³Ýջները բավաñ³ñ»Éáõ Ýå³ï³ïáí): Ü³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å í³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛáõÝ, ûñÇÝ³Ïª Ý³Ëáñ¹ ï³ñÇÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ ³Ù÷á÷³·ñ»ñÁ, ÝáõÛÝå»ë ×ß·ñïáõÙ »Ý` Ñ»ï ·Ý³Éáí ³ÛÝù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý, áñù³Ý Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿:

27. Երբ կազմակերպության համար անիրագործելի է հաշվառման Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³-ղաքականությունը կիրառել հետևյալ` բոլóáñ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýների նկատմամբ նոր քաղաù³-Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý Ïáõï³Ï³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÁ áñáß»Éáõ ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛ³Ý å³ï×³éái, ³å³ Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, 25-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³é³çÁÝÃ³ó` ÑÝ³-ñ³íáñ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ëÏë³Í: ²Û¹ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ âÇ ³éÝáõÙ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ` ÙÇÝã ³Û¹ ³Ùë³ÃÇíÝ ³é³ç³óáÕ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ճշգրտման բաժինը: Հաշվառման Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Åáõۻ³ï ñíáõÙ¿, »Ñ» ÝáõÛÝÇëÏ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³Û¹ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³é³çÁÝÃ³ó ÏÇñ³é»É ó³ÝÏ³ó³Í Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ: 50-53-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÑáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿, Ã» Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éáõÙÁ áñ ¹»åù»ñáõÙ¿ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ Ù»Ï Ï³Ù Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³-Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

28. **Երբ ՖՀUU-Ç ³é³çÇÝ ÏÇñ³éáõÙÁ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ¿ áõÝ»ó»É ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ï³Ù ó³ÝÏ³ó³Í Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ íñ³, Ï³Ù ÏáõÝ»Ý³ñ ³Ûª ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ (»Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ³Ûª ³½¹»óáõÃÛ³Ý ×ß·ñïÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ áñáßáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿), Ï³Ù Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ íñ³, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñպրությունը պետք է բացահայտի՝**

³) ÜÐØê-Ç ³Ýí³ÝáõÙÁ.

բ) երբ կիրառելի է՝ այն փաստը, որ հաշվառման Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ¿ ³Ûª ëï³Ý³ñïÇ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

·) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áխության բնույթը.

դ) երբ կիրառելի է՝ անցումային դրույթների նկարագրությունը.

ե) երբ կիրառելի է՝ անցումային դրույթներÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ íñ³.

½) ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ×ß·ñïÙ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÁª ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿՝

(i) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³½¹»óáõÃÛáõÝ Ïñ³Í ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ.

(ii) մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բաշխվող զուտ շահույթի (վնասի) հաշվարկման մեթոդաբանությունը, »Ã» ԴԴØê 33 *§Ø»Ï բաժնի ïáÙսին բաÂÇÝ ÁÝÏÝáÕ ß³ÑáõÛÃ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³é»É¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó.

¿) Ý»ñÏ³Û³óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ շրջանառներին վերաբերող ճշգրտման ·áõÙ³ñÁª ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿.

Á) »Ã» 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ և «բ» կետերով պ³Ñ³ÝçíáÕ Ñ» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ Ý»ñ-Ï³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹áÕ áñ¨¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝ Ñ³Ý-·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù Ýå³ë ï»É »Ý ³Û¹åÇëÇ Çñ³íÇ×³ÏÇ ³é³ç³óÙ³ÝÁ, ¨ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝ` ÇÝãå»ë և երբ ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éí»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»ç:

²ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ ãÏ³, áñ Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ë Ý»ñ³éí³Í լինեն վերը նշված բացահայտումները:

29. **ºÃ» Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³Ù³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ¿ áõÝ»ó»É ÁÝÃ³óÇÏ Ï³Ù ó³ÝÏ³ó³Í Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ íñ³ Ï³Ù ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³ñ ³Ûª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ íñ³ (»Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ³Ûª ³½¹»óáõÃÛ³Ý ×ß·ñïÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ áñáßáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿), Ï³Ù Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ íñ³, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù է բացահայտՇª**

³) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áխության բնույթը.

բ) պատճառները, թե ինչու է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականության կիրառումը Ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï¨³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛáõÝ,

·) ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ×ß·ñïÙ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÁª ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿՝

(i) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³½¹»óáõÃÛáõÝ Ïñ³Í ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ.

(ii) մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բաշխվող զուտ շահույթի չափը, »Ա» ԴԴՁԻ 33-Ի կետի պահանջներին համապատասխան հաշվարկված.

ա) ցանկացած հաշվետու տարվա համար, որի ընթացքում հայտնի է դարձել, որ ընկերությունը չի համապատասխանել »Ա» Ն» ՑԱԳՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻՆ, ինչպես նաև ցանկացած հետագա տարվա համար, մինչև ընկերությունը կհամապատասխանի »Ա» Ն» ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻՆ.

բ) հայտնի կամ խելամիտ ճևով ակնհայտելի տեղեկությունների մասին, որոնք ՀԱՅՏՆԻ ԿԱՄ ՀԱՍԱՆԱԲԱՐ ԿԵՐՊՈՎ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ԱԶԴԵԼ ՆՇՎԱԾ ԲԱՑԱՀԱՅՏՄԱՆ ՎՐԱ:

30. **ՈՐՊԵՍԶԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏՎԻ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ, ԱՅՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Է ԲԱՑԱՀԱՅՏԻ`**

ա) ՀՈՒՑԱԴՐՎԻ ԿԱՄ

բ) հայտնի կամ խելամիտ ճևով գնահատելի տեղեկությունների մասին, որոնք ՀԱՅՏՆԻ ԿԱՄ ՀԱՍԱՆԱԲԱՐ ԿԵՐՊՈՎ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՊԱՐԶԵԼ ՆՇՎԱԾ ԲԱՑԱՀԱՅՏՄԱՆ ՎՐԱ:

31. 30-ում նշված կազմակերպությունը դիտարկում է հետևյալ բացահայտումները`

ա) Վարձատրության հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների բնույթը.

բ) հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների բնույթը.

գ) այն ամսաթիվը, որի դրությամբ կազմակերպությունը նախատեսում է վարձատրության պլանի գործողության դադարեցումը.

դ) Ի՝`

(i) Ընկերության ղեկավար մարմնի անդամների վարձատրության պլանի գործողության դադարեցման ամսաթիվը.

(ii) նշված ամսաթվի դրությամբ ընկերության ունեցած պարտավորությունները, որոնք կապված են վարձատրության պլանի հետ:

Ընդհանուր դրույթներ

32. Սույն կանոնների նպատակներով հրապարակային ընկերություն նշանակում է ցանկացած ընկերություն, որի արժեթղթերը ներառված են ցանկացած կարգավիճակի ցանկում.

ա) կարգավորվող շուկայում գործարքների համար.

բ) պաշտոնական ցուցակում.

գ) ընկերության կողմից կամ նրա անունից հրապարակված ցանկացած այլ ցանկում, որը սահմանված է կարգավորվող շուկայի կողմից:

33. Ընկերության տնօրենների հաշվետվությունը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

ա) ընկերության տնօրենների անունները.

բ) ընկերության գործունեության հիմնական գործունեության նկարագրությունը.

գ) ընկերության կողմից ստացված կամ ստացվելիք ցանկացած նշանակալի գործարքների, վարձատրության և փոխհատուցման մասին տեղեկությունները.

դ) ընկերության կողմից կատարված ցանկացած նշանակալի ներդրումների, ներառյալ դրամական միջոցների և այլ ակտիվների ներդրումների մասին տեղեկությունները.

ե) ընկերության կողմից ստացված կամ ստացվելիք ցանկացած նշանակալի ֆինանսական աջակցության մասին տեղեկությունները.

զ) ընկերության կողմից կատարված ցանկացած նշանակալի գործարքների, ներառյալ գործարքների, որոնք կապված են ընկերության կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ, մասին տեղեկությունները.

է) ընկերության կողմից կատարված ցանկացած նշանակալի գործարքների, ներառյալ գործարքների, որոնք կապված են ընկերության կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ, մասին տեղեկությունները.

ը) ընկերության կողմից կատարված ցանկացած նշանակալի գործարքների, ներառյալ գործարքների, որոնք կապված են ընկերության կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ, մասին տեղեկությունները.

36. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÑ»ï¨³Ýpp, pացառությամբ այն փոխ÷áխության, որի նկատմամբ կիրառվում է 37-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ³é³çÁÝÃ³ó` ³ñï³óáËí»Éáí ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇÙ»ç`

³) ÷á÷áËÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, »Ã» ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³½¹áõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ íñ³, Ï³Ù

բ) փոփոխման ժամանակաշրջաՎáõÙ ¨ Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, »Ã» ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ »ñÏáõëÇ íñ³ ¿É ³½¹áõÙ ¿:

37. ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ï³Ù ³éÝãíáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ áñ¨¿ Ñá¹í³ÍÇ Ñ»ï, ³ÛÝ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï ïÇíÇ, å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñá¹í³ÍÇ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ×ß·ñï Ù³Ý ÙÇçáóáí` ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

38. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÇ ³é³çÁÝÃ³ó ×³Ý³ãáõÙÁ Ýß³Ý³ÏáõÙ ¿, áñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ¨ Çñ³¹³ñ-ånıթյունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունեցել փոփոխության ամԵ³ÃíÇó Ñ»ïá: Ð³ßí³éÙ³Ý·Ý³-Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»É ÇÝãå»ë ÙÇ³ÛÝ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ, ³ÛÝå»ë ¿É ¨ ÁÝÃ³óÇÏ, ¨ Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ñ³: úñÇÝ³Ï` ³ÝÑáõë³ÉÇ å³ñïù»ñÇ ·áõÙ³ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³½¹áõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ñ³ ¨, Ñ»ıևաբար, ճա Ý³ãíáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ: êï³ÛÝ ³ÙáñïÇ½³óíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÇ û·-ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ï³Ù ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ùá¹»ÉÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³½¹áõÙ ¿ ³ÙáñïÇ½³óÇáÝ Í³Ëë»ñÇ íñ³` ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ¨ ³Ïï ÇíÇ Í³é³-ÛáõÃÛ³Ý Ñ»ï³·³ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ: ºñÏáõ ¹»åùáõÙ ¿É ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ í»ñ³ բերող փոփáËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë »Ï³Ùáõï Ï³Ù Í³Ëë ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³-ÝáõÙ£ Ð»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë »Ï³Ùáõï Ï³Ù Í³Ëë Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

39. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßվառման գնահատման փոփոխության բնույթն ու գումարը, որոնք ազ¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, Ï³Ù áñáÝù ³½¹»óáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ »Ý áõÝ»Ý³É Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ÝÝ»ñում, պետք է բացահայտվեն, բացեáõթյամբ երբ հաջորդող ժամաÝ³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ íñ³ ³½¹»óáõÃÛ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿:

40. ºÃ» Ñ³çáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ íñ³ ³½¹»óáõÃÛ³Ý·áõմարը չի բացահայտվում դրա գնահատման ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛ³Ý å³ï×³éáí, ³å³Ï³½Ù³կերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը:

êË³ÉÝ»ñ

41. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï³ññ»ñÁ ×³Ý³ã»ÉÇë, ã³÷»lիս, ներկայացնելիս կամ բացա-Ñ³ÛïÍ»ÉÇë Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É ëË³ÉÝ»ñ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýáõù üÐØê-Ý»ñÇÝ, »Ã» ¹ñ³Ýù å³ñáõÝ³Ïáõù »Ý ¿³Ï³Ý ëË³ÉÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÝåÇëÇ áã ¿³Ï³Ý ëË³ÉÝ»ñ, áñáÝù Ï³ï³ñí»É »Ý ÙÇïáõÙÝ³íáñ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñսաբերյալ որոշակի պատկեր ներÏ³Û³óÝ»Éáõ ÙÇ ïáõÙáí: îíÛ³ÉÅ³Ù³-Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ñ³ÛïÝ³բերíՇ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ åáï»ÝóÇ³É ëË³ÉÝ»ñÁ áõÕÕáõÙ »Ý Ý³Ëu³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ` Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ë ï³ïáõÙÁ: ê³Ï³ÛÝ, »ñբեմն էական ËË³ÉÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ûïնախերվում միևչև հաջորդ ժամաÝ³Ï³ßñç³Ý, áõëïÇ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÝ»ñÝ áõÕÕáõÙ »Ý ³Û¹ Ñ³çáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ë ï³ïáõÙÁ: êï³ÛÝ, »ñբեմն էաՇ³Ý ëË³ÉÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ûïնախերվում միևչև հաջորդ ժամաÝ³Ï³ßñç³Ý, áõëïÇ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÝ»ñÝ áõÕÕáõÙ »Ý ³Û¹ Ñ³çáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³Ù»Ù³ï³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÛ³ÝÙ»ç (ï»ë 47-51-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

42. Ð³ßíÇ ³éÝ»Éáí 43-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áõÕÕáõÙ ¿ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³-Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ¿³Ï³Ý ëË³ÉÝ»ñÁ Ñ»ï ÁÝÃ³ó` ³ñ³Ýó Ñ³ÛïÝ³բերումից հետո Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ë-ï³ï³Í³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷³Ã»Åáõ Ù`

³) í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáí Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³ÛÝ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ (Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ) Ñ³Ù»Ù³ï»ÉÇ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ ï»ÕÇ¿ áõÝ»ó»É ëË³ÉÁ, Ï³Ù

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան միևչև ներկայացված ԱՀÝ³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ, ³å³ ³Ï ïÇí-Ý»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ë»÷³կան կապիտալի սկզբնական մնացóáñ¹Ý»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáí Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹áÕ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

Ð» ï ÁÝÃ ³ ó í»ñ ³Ñ ³ ß í ³ ñÏÙ ³ Ý ë ³ ÑÙ ³ Ý ³ ÷ ³ ÏáõÙÝ»ñ

43. **Ü ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ ëË ³ ÉÁ å»ïp t ուղղվի հետընթաց վերահաշվարկմամբ, բացառáõÃjամբ երբ ա՛ի՛րագործելի է կոնÏñ» ï Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ íñ ³ ëË ³ ÉÇ Ñ» ï ¨ ³ ÝùÝ»ñÇ Ï ³ Ù ¹ñ ³ Ïáõ ï ³ Ï ³ ÛÇÝ Ñ» ï ¨ ³ ÝùÝ»ñÇ áñáßáõÙÁ:**

44. **º Ã» ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿ áñáß»É Ù»Ï Ï ³ Ù ³ í»ÉÇ Ý ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñ Ý»ñ ³ éáÕ Ñ ³ ßí» ï - íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ ³ Û ³ óí ³ Í Ñ ³ Ù ³ ¹ñ»ÉÇ ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛ ³ Ý íñ ³ ÏáÝÏñ» ï Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇÝ í» - րարերող սխալի հետևանքները, ապա կազմակերպությունը պետք է վերահաշվարկի այն ամենավաղ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ (áñÁ Ï ³ ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ÁÝÃ ³ óÇÏ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÁ) ³ Ï ï ÇíÝ»ñÇ, å ³ ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ë»÷ ³ կան կապիտալի սկզբնական մնացորդÝ»ñÁ, áñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ Ñ» ï ÁÝÃ ³ ó í»ñ ³ Ñ ³ ß í ³ ñÏáõÙÝ Çñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿:**

45. **º Ã» ÁÝÃ ³ óÇÏ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ շրջանի սկզբի դրությամբ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանÝ»ñÇÝ վերաբերող սխալի կուտա Ï ³ ÛÇÝ Ñ» ï ¨ ³ ÝùÇ áñáßáõÙÝ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿, ³ å ³ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ í»ñ ³ Ñ ³ ß í ³ ñÏÇ Ñ ³ Ù ³ ¹ñ»ÉÇ ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛáõÝÁ³ ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ³ Ù»Ý ³ í ³ Õ ³ Ùë ³ ÃíÇó ëÏë ³ Í ëË ³ ÉÝ ³ é ³ çÁÝÃ ³ ó áõÕÕ»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ:**

46. Ü ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ ëË ³ ÉÇ áõÕÕáõÙÁ ãÇ í»ñ ³ ·ñíáõÙ ³ ÛÝ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ ß ³ ÑáõÛÃÇÝ Ï ³ Ù íÝ ³ ëÇÝ, áñáõÙ ëË ³ ÉÁ Ñ ³ Û ï ûարերվում է: Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալի ազդեցությունը հաշվարկվում է՝ ելնելով ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛáõÝ, ûñÇÝ ³ Ï ª Ý ³ Ëáñ¹ ï ³ ñÇÝ»ñÇ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý óáõó ³ ÝÇßÝ»ñÇ ³ Ù÷á÷ ³ ·ñ»ñÁ, ÝáõÛÝå»ë í»ñ ³ Ñ ³ ß í ³ Ï íáõÙ »Ý` Ñ» ï ·Ý ³ Éáí ³ ÛÝù ³ Ý Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ Ý, áñù ³ Ý Çñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿:

47. º Ã» նախորդող բոլոր ժամանակաշրջանների Ñ ³ Ù ³ ñ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿ áñáß»É ëË ³ ÉÇ ·áõÙ ³ ñÁ (ûñÇÝ ³ Ï` Ñ ³ ß í ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ß í ³ éÙ ³ Ý ù ³ Õ ³ ù ³ Ï ³ ÝáõÃÛ ³ Ý ÏÇñ ³ éÙ ³ Ý ëË ³ É), ³ å ³ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, 45-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÇ Ñ ³ Ù ³ Ó ³ ÛÝ, Ñ ³ Ù ³ ¹ñ»ÉÇ ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛáõÝÁ í»ñ ³ Ñ ³ ß í ³ ñÏáõÙ ¿ ³ é ³ çÁÝÃ ³ ó` ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ³ Ù»Ý ³ í ³ Õ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇó ëÏë ³ Í: ²Û¹ ¹»åùáõÙ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ ³ ßíÇ ãÇ ³ éÝáõÙ ³ Ï ï ÇíÝ»ñÇ, å ³ ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ë»÷ ³ Ï ³ Ý Ï ³ åÇï ³ ÉÇ` ÙÇÝã ³ Û¹ ³ Ùë ³ ÃÇíÝ ³ é ³ ç ³ ó ³ Í ÏáõÏ ³ Ï ³ ÛÇÝ վերահաշվարկման բաժինը: 50-53-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ ³ Û ³ óí ³ Í ¿, Ã» ëË ³ ÉÝ»ñÇ áõÕÕáõÙÁ áñ ¹»åù»ñáõÙ ¿ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ Ù»Ï Ï ³ Ù Ù»ÏÇó ³ í»ÉÇ Ý ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ:

48. Սխալների ուղղումը տարբ»ñíáõÙ ¿ Ñ ³ ß í ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ß í ³ éÙ ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó: Ð ³ ß í ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ß í ³ éÙ ³ Ý ·Ý ³ հատումներն իրենց բնույÃáí Ùá ï ³ íáñ ï íÛ ³ ÉÝ»ñ »Ý ¨ Ï ³ ñáÕ »Ý í»ñ ³ Ý ³ ÛÙ ³ Ý Ï ³ ñÇù áõÝ»ûայլ, երբ ի հայտ է գալիս լրացուցիչ տեղեÏ ³ ï íáõÃÛáõÝ: úñÇÝ ³ Ï` å ³ ÛÙ ³ Ý ³ Ï ³ Ý ¹»åùÇ ³ ñ¹Ûáõ Ýùáõ Ù × ³ Ý ³ ãí ³ Í û·áõ ï Á Ï ³ Ù íÝ ³ ëÁ ëË ³ ÉÇ áõÕÕáõÛ ãÇ Ñ ³ Ù ³ ñíáõÙ:

Նախորդ ժամանակաշրջանների սխալների բացահայտում

49. **42-ñ¹ ահարագրաֆը կիրառելիս կազմակերպությունը պետք է բաó ³ Ñ ³ Û ï Ç Ñ» ï ¨ Û ³ ÉÁ ª**

ա) նախորդող ժամանակաշրջանի սխալի բնույթը.

բ) Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ Ý ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ Ñ ³ Ù ³ ñ ×ß·ñ ï Ù ³ Ý ·áõÙ ³ ñÝ»ñÁ ª ³ ÛÝù ³ Ýáí, áñù ³ Ýáí Çñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿`

(i) ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ ³ ½¹»óáõÃÛáõÝ Ïñ ³ Í ï áÕ ³ ÛÇÝ Ñá¹ í ³ ÍÇ Ñ ³ Ù ³ ñ.

(ii) մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բաց ³ ÛÇÝ ¨ Ýáëñ ³ óí ³ Í ß ³ ÑáõÛÃÇ Ñ ³ Ù ³ ñ, »Ã» ÐÐØê 33 §Ø»Ï բաժնետոմսին բաÅÇÝ ÁÝÏÝáÕ ß ª ÑáõÛÃ¦ ë ï ³ Ý¹ ³ ñ ï Á ÏÇñ ³ é»ÉÇ ¿ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÛ ³ Ý ÏáÕÙÇó.

գ) ներկայացված ամենավաղ նախորդող ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ուղղման գումարը.

¹) »Ã» Ñ» ï ÁÝÃ ³ ó í»ñ ³ Ñ ³ ß í ³ ñÏáõÙÝ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿ Ý ³ Ëáñ¹áÕ ÏáÝÏñ» ï Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ Ñ ³ Ù ³ ñ, ³ ÛÝ Ñ ³ Ý· ³ Ù ³ ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù Ýå ³ ë ï »Ý ³ Û¹ åÇëÇ Çñ ³ íÇ× ³ ÏÇ ³ é ³ ç ³ óÙ ³ ÝÁ, ¨ ÝÏ ³ ñ ³ ·ñáõÃÛáõÝ` ÇÝãå»ë ¨ երբ է այդ սխալն ուղղվել:

² ÝÑñ ³ Å»ß ï áõÃÛáõÝ ãÏ ³ , áñ Ñ» ï ³ · ³ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ß í» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ë Ý»ñ ³ éí ³ Í լինեն վերը նշված բացահայտումները:

Ð» ï ÁÝÃ ³ ó ÏÇñ ³ éÙ ³ Ý ¨ Ñ» ï ÁÝÃ ³ ó í»ñ ³ Ñ ³ ß í ³ ñÏÙ ³ Ý ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ

50. àñáß ¹»åù»ñáõÙ ÁÝÃ ³ óÇÏ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ Ñ» ï Ñ ³ Ù ³ ¹ñ»ÉÇáõÃÛáõÝ ³ å ³ Ñáí»Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí Ù»Ï Ï ³ Ù ³ í»ÉÇ Ý ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ¹ñ»ÉÇ ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛ ³ Ý ×ß·ñ ï áõÙÁ ÉÇÝáõÙ ¿ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ: úñÇÝ ³ Ï ª ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ¿, áñ Ý ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝáõÙ (Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñáõÙ) ï íÛ ³ É»ñÁ ã»Ý Ñ ³ - í ³ ù ³ ·ñí»É ³ ÛÝå»ë, áñ ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ÉÇÝ»ñ ³ å ³ Ñáí»É Ñ ³ ß í ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ß í ³ éÙ ³ Ý Ýáñ ù ³ Õ ³ ù ³ Ï ³ ÝáõÃÛ ³ Ý Ñ» ï ÁÝÃ ³ ó ÏÇñ ³ éáõÙÁ (Ý»ñ ³ éÛ ³ É 51-53-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÝ»ñÇ Ýå ³ ï ³ Ïáí` ¹ñ ³ ³ é ³ çÁÝÃ ³ ó ÏÇñ ³ éáõÙÁ Ý ³ Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ շրջանների նկատմամբ) կամ հետընթաց վերահաշվարկումը՝ նա Ëáñ¹áÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ ëË ³ ÉÁ áõÕÕ»Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí, ¨ ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ¿, áñ ³ Û¹ ï »Õ»Ï ³ ï íáõÃÛ ³ Ý í»ñ ³ Ï ³ Ý · ÝáõÙÁ ÉÇÝÇ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ:

51. ¶áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åքերի և իրադարձությունների գծով ճանաչված կամ բացահայտված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñի տարրերի նկատմամբ հաշվառ³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³-Ï³ÝáõÃÛáõÝ ÏÇñ³é»ÉÇë Ñ³×³Ë ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ ÉÇÝáõÙ Ï³ï³ñ»É·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ: ¶Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñի բնորոշ է սուբյեկտիվիզմը, և գնահատումները կարող են կատարվել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: ¶Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»ÉÁ Ï³րող է ավելի դժվար լինել, երբ հաշվապահական հաշվառման ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éíáõÙ, Ï³Ù Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÝ áõÕÕ»Éáõ Ñ³Ù³ñ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ ¿ Ñ»ïÁÝÃ³ó` Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý, ³ÛÉ ¹»åùÇ ¨ իրադարձության տեղի ունենալուց հետո բավաÏ³ÝÇÝ »ñÏ³ñÅ³Ù³Ý³Ï ³Ýó³ÍÉÇÝ»Éáõ å³ï×³éáí: ²ÛÝáõ-³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ í»ñ³քերÛ³É ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Ýå³ï³ÏÁ ÝáõÛÝÝ ¿, ÇÝã ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ï³ï³ñí³Í·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇÝÁ, ³ÛëÇÝùª Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÁ å»ïù¿ ³ñï³óáÉÇ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ³éÍ³ ¿ÇÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñ-ÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï:

52. Հետևաբար, հաճախ³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ Ï³Ù Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó áõÕÕáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ³ÛÉ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÇó ï³ñ³Ýç³ï»É ³ÛÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, áñÁ`

³) ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý, ³ÛÉ ¹»åùÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ ³Ùë³ÃíÇÝ ³éÏ³ Ñ³Ýգամանքների վերաբերյալ.

բ) հասանելի կլիներ, երբ այդ նախորդող ժամանակաշրջանի ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í³í»ñ³óí³Í ¿ÇÝ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

¶Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ï` Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, áñÁ ÑÇÙÝí³Í ã¿ ¹Çï³ñÏ»É·ÝÇ Ï³Ù ¹Çï³ñÏ»ÉÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñáõÙÝ»ñÇ íñ³) ÝÙ³Ý ï»ë³ÏÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý ï³ñ-բերակումն անիրագործելի է: Եթե հետընթաց կիրառումը կամ հետÁÝÃ³ó í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙÁ å³Ñ³Ýç»Ý ÝßÝ³Ï³ÉÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý í»ñÁ ÝßÍ³Í »ñÏáõ ï»ë³ÏÝ»ñÇ ï³ñբեñ³ÏáõÙÁ ÏÉÇÝÇ ³ÝÑÝ³ñ, ³å³ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³é»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ÙÑ»ïÁÝÃ³ó áõÕÕ»É Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÁ:

53. ºÃ» Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³կաշրջանի նկատմամբ հաշվապաÑ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ÏÇñ³é»վիս կամ այդ ժամանակաշրջանին վերաբերող գումÙ³ñÝ»ñ áõÕÕ»ÉÇë »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¿ ³ñíáõÙ, Ã» ÇÝãåÇëÇÝ ÏÉÇÝ»ÇÝ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ù ï³¹ñáõÞյունները կամ, երբ գնահա-ï³Ï³Ý¿ ïñíáõÙ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í, ã³÷ված կամ բացահայ ï í³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ վերաբերյալ, ապա չեն կարող օգտագործվել այդ ժամանակաßñç³ÝÇÝ Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ëï³óí³Í ï íÛ³ÉÝ»ñը: Օրինակ՝ երբ կազմակեր åáõÃÛáõÝÁ, ÐÐØê 39 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ý³ËïÇÝáõÙ áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïíÇÝ»ñÁ ã³÷»ÉÇë áõÕÕáõÙ¿ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÁ, ³ÛÝ ãÇ ÷áËáõÙ ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÁ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, »Ã» Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ áñáßáõÙ¿ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïíÇÝ»ñÁ ãå³Ñ»É ÙÇÝã¨ Ù³րման ժամկետը: Բացի այդ, երբ կազմակերպությունը, ՀՀՍՄ 19 §²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, áõÕÕáõÙ ¿ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëË³ÉÁ` ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ` ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í í×³ñáíÇ Ïáõï³Ïí³Í ³ñÓ³Ïáõñ¹Ý»ñÇ ·Íáí Çñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Ýï»ëáõÙ ¿ Ñ³çáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·ÑÇåÇ ³Ýëáíáñ áõÅ»Õ Ñ³Ù³×³ñ³ÏÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ¿ ¹³ñáել, երբ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñ¹»Ý í³í»ñ³óí³Í ¿ÇÝ Ññ³-å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³Ù³ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áË»ÉÇë Ñ³×³Ë å³Ñ³Ýçíáõٿ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ, ³ñ·»Éù ãÇ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï×ß·ñï Ù³Ý Ï³Ù áõÕÕÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

54. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ: Ստան¹³ñïÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõٿ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ը սկսվող ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

²ÛÉ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

55. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1993 Ãí³Ï³ÝÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í ÐÐØê 8 §Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ½áõï ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë, ¿³Ï³Ý ëË³ÉÝ»ñ ¨ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³Ýáõ-ÃÛ³Ý Ù»ç¦ ëï³Ý¹³ñïÇÝ:

56. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³րինում է հետևյալ մեկնաբաÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝª

³) ØêÎ-2 §Ð»ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ. ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³åÇï³É³óáõÙ¦.

բ) ՄՄԿ-18 §Ð» ï ¨áÕ ³ Ï ³ ÝáõÃÛáõÝ. ³ÛËÁÝ ï ³ Ýù ³ ÛÇÝ Ù»Ãá¹Ý»ñ¦:

Ð ³ßí ³ å ³Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí ³ éÙ ³ Ý ÙÇç ³½· ³ÛÇÝ ë ï ³ Ý¹ ³ ñ ï 10

Ð ³ßí»ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ

Üå ³ ï ³ ÏÁ

1. êáõÛÝ ë ï ³ Ý¹ ³ ñ ï Ç Ýå ³ ï ³ ÏÝ ¿ ë ³ ÑÙ ³ Ý»É ª

³) երբ պետք է կազմակերպությունը ճշգրտի իր ֆինանսական հաշվետվությունները՝ կապված հաշվետու Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñÇ Ñ» ï .

բ) բացահայտումները, որոնք կազմակերպությունը պետք է կատարի ֆինանսական հաշվետվությունների Ññ ³ å ³ ñ ³ ÏÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ í ³ í »ñ ³ óÙ ³ Ý ³ Ùë ³ ÃíÇ, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ Ñ ³ßí» ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ ունեցող դեպքերի վերաբերյալ:

ê ï ³ Ý¹ ³ ñ ï Á Ý ³ ¨ å ³ Ñ ³ ÝçáõÙ ¿, áñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãå ³ ï ñ ³ ë ï Ç ³ ÝÁÝ¹Ñ ³ ï áõÃÛ ³ Ý ÑÇÙáõÝùáí, »Ã» Ñ ³ßí» ï áõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñÁ óáõÛó »Ý ï ³ÉÇë, áñ ³ ÝÁÝ¹Ñ ³ ï áõÃÛ ³ Ý »ÝÃ ³ ¹ñáõÃÛáõÝÁ ï »ÕÇÝ ã¿:

¶áñÍáõÃáõÃÛ ³ Ý áÉáñ ï Á

2. êáõÛÝ ë ï ³ Ý¹ ³ ñ ï Á å»ï ù ¿ ÏÇñ ³ éíÇ Ñ ³ßí» ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñÁ հաշվառելիս և բացահայտելիս:

ê ³ ÑÙ ³ ÝáõÙÝ»ñ

3. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործվում են հետևյալ իմաստներով՝
Ð ³ßí» ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ՝ **և բարենպաստ, և ոչ բարենպաստ, ներկայացվում է ի ¹»åù»ñ, áñáÝù ï »ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ Ñ ³ßí» ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇ í»ñçÇ ¨ ³ÛÝ ³ Ùë ³ ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ ³ Í Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ûում, երբ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í ³ í»ñ ³ óíáõÙ »Ý Ñ ³ å ³ ñ ³ ÏÙ ³ Ý համար: Տարբերակվում է դեպքերի երկու ի»ë ³ Ï ª**

³) ¹»åù»ñ, áñáÝù ï ñ ³ Ù ³ ¹ñáõÙ »Ý íÏ ³ ÛáõÃÛáõ ներկա Å ³ÛÙ ³ ÝÝ»ñÇ í»ñ ³ pëpÛ ³ É (*Ñ ³ßí» ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ áõÝ»óáÕ ×ß·ñ ïáÕ ¹»åù»ñ*).

բ) դեպքեր, որոնք ցույց են տալիս հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առաջացած պայմանները (*Ñ ³ßí» ïáõ Å ³Ù ³ Ý ³ Ï ³ßñç ³ ÝÇó Ñ» ï á ï »ÕÇ áõÝ»óáÕ ×ß·ñ ïáÕ ¹»åù»ñ*):

4. üÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ññ ³ å ³ ñ ³ ÏÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ í ³ í»ñ ³ óÙ ³ Ý ·áñÍÁÝÃ ³ óÁ Ï ³ ñáÕ ¿ տարբերվել՝ կախված ³ Í Ï ³ é ³ í ³ ñÙ ³ Ý Ï ³ éáõó í ³ ÍùÇó, ûñ»Ýë ¹ñáõÃjամբ սահմանված պահանջներից, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ ³ÛÝ ÁÝÃ ³ ó ³ Ï ³ ñ·»ñÇó, áñáÝó Ñ» ï ¨áõÙ »Ý ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å ³ ï ñ ³ ë ï »ÉÇë ¨ ³ í ³ ñ- ï »ÉÇë:

5. àñáß ¹»åù»ñáõÙ, Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å ³ Ñ ³ Ýçվում է ֆինանսական հաշվետվությունները իր բաժնետերերի կողմից հաստատելու ամսաթվի դրությամբ:

úñÇÝ ³ Ï.

Î ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý Õ»Ï ³ í ³ ñáõÃÛáõÝÁ 20X1Ã. ï ³ ñ»Ï ³ Ý ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý ³ Ë ³ ·ÍÇ Ï ³½ÙáõÙÝ ³ í ³ ñ ï áõÙ ¿ 20X2Ã. ÷» ï ñí ³ ñÇ 28-ÇÝ: 20X2Ã. Ù ³ ñ ï Ç 18-ÇÝ ï Ýûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑáõñ¹Á áõëáõÙÝ ³ ëÇñáõÙ ¿ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ¹ñ ³ Ýù í ³ í»ñ ³ óÝáõÙ ¿ Ññ ³ å ³ ñ ³ ÏÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ: 20X2Ã. Ù ³ ñ ï Ç 19-ÇÝ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ ³ Û ï ³ ñ ³ ñáõÙ ¿ Çñ ß ³ ÑáõÛÃÇ ¨ ³ÛË ÁÝ ï ñí ³ Í ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý ï »Õ» Ï ³ ï íáõÃÛ ³ Ý Ù ³ ëÇÝ: üÇÝ ³ Ýë ³ կան հաշվետվությունները բաժնետերերին և այլոց մատչելի են դառնում 20X2թ. ապրիլի 1-ՀÝ: ´ ³ ÅÝ»- ï »ñ»ñÁ 20X2Ã. Ù ³ ÛÇëÇ 15-ÇÝ Çñ»Ýó ï ³ ñ»Ï ³ Ý ÅáÕáíáõÙ Ñ ³ ë ï ³ ï áõÙ »Ý ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¨ Ñ ³ ë ï ³ ï í ³ Í ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ 20X2Ã. Ù ³ ÛÇëÇ 17-ÇÝ Ñ ³ ÝÓÝíáõÙ »Ý Ï ³ ñ· ³ íáñáÕ Ù ³ ñÙÝÇÝ:

üÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ññ ³ å ³ ñ ³ ÏÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ í ³ í»ñ ³ óí ³ Í »Ý 20X2Ã. Ù ³ ñ ï Ç 18-ÇÝ (ï Ýûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹Ç ÏáÕÙÇó Ñ ³ å ³ ñ ³ ÏÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ í ³ í»ñ ³ óÙ ³ Ý ³ Ùë ³ ÃÇíÁ):

6. àñáß ¹»åù»ñáõÙ, Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý Õ»Ï ³ í ³ ñáõÃÛáõÝÇó å ³ Ñ ³ Ýçíáõ ¿ Çñ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ßí» ï íáõ- ÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ ³ ë ï ³ ï Ù ³ Ý Ý»ñÏ ³ Û ³ óÝ»É Ëáñհրդհû (բաղկացած բացառապես գործադիր մարÙÝáõÙ

ãÝ»ñ·ñ³íí³Í ³ÝÓ³ÝóÇó): ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý հրապարակման համար վավերացված, երբ ղեկավարությունը դրանն í³í»ñ³óÝáõÙ ¿ª ËáñÑñ¹ÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

úñÇÝ³Ï.

20X2Ã. Ù³ñïÇ 18-ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ í³í»ñ³óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁª խորհրդին ներկայացնելու համար: Խորհուրդը բաղկացած է բացառապես գործադիր մարÙÝáõÙ ãÝ»ñ·ñ³íí³Í ³ÝÓ³ÝóÇó ¨ Ï³ñáÕ¿ Ý»ñ³é»É³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñ ¨ ³ÛÉ³ñï³ùÇÝ ß³Ñ³·ñ·Çé ÏáÕÙ»ñ: Êáñ-Ñáõñ¹Á ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ëï³ïáõÙ ¿ 20X2Ã. Ù³ñïÇ 26-ÇÝ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունները բաժնետերերին և այլոց մատչելի են դառնում 20X2 թ. ապրիլի 1-ÇÝ: ´³ÅÝ»ï»ñ»ñÁ 20X2Ã. Ù³ÛÇëÇ 15-ÇÝ Çñ»Ýó ï³ñ»Ï³Ý ÅáÕáíáõÙ Ñ³ëï³ïáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¨ Ñ³ëï³ïí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ 20X2Ã. Ù³ÛÇëÇ 17-ÇÝ Ñ³ÝÓÝáõÙ »Ý Ï³ñ·³íáñáõÙ³ñÙÝÇÝ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ í³í»ñ³óí³Í »Ý 20X2Ã. Ù³ñïÇ 18-ÇÝ (Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í»ñ³ÑëÏÇã ËáñÑñ¹ÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ í³í»ñ³óÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ):

7. Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ í³í»ñ³óÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ï»ÕÇ áõÝ»óաõ բոլոր դեպքն»ñÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³Û¹ ¹»åù»ñÁ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É ß³ÑáõÃÇ Ï³Ù ³ÛÉ ÁÝïñí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ Ññ³å³ñ³Ï³íÑ³Ûï³ñ³ñ»Éáõó Ñ»ïá:

Ö³Ý³ãáõÙ ¨ã³÷áõÙ

Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñ

8. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×ß·ñïÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁª Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:**

9. Ստորև բերված են հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ, áñáÝù å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×ß·ñïÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³Ù×³Ý³âÇÝ³ËÏÇÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ`

³) Ñ³ßí»ïáõ ³Ùë³ÃÍÇó Ñ»ïá Ï³Û³óí³Í ¹³ï³ñ³ÝÇ í×ÇéÁ, áñÁ Ñ³í³ëïáõÙ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ ուներ ներկա պարտա Ï³ÝáõÃÛáõÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×ß·ñïáõÙ ¿ Ýßí³Í ¹³ï³ñ³ÝÇ í×éÇÝ í»ñ³բերող արդեն ճանաչí³Í ó³ÝÏ³ó³Í å³Ñáõëï` ÐÐØê 37 §ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³-Ó³ÛÝ, Ï³Ù ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ýáñ å³ÑáõëÏ: Î³½Ù³կերպությունը չպետք է պարզապես բացաÑ³ÛïÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, ù³ÝÇ áñ ³Û¹ í×ÇéÁ ï³ñÙ³¹ñáõÙ¿ էÑ³óáõóÇã íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, áñÁ å»ïù ¿ ¹Çï³ñÏíÇ ÐÐØê 37-Ç 16-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ.

p) հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղեկատվության ստացումը, որÁ íÏ³ÛáõÙ ¿, áñ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի ղրությամբ ակտիվը արժեզրկված էր, կամ, որ այդ ակտիվի համար նախկինում ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ·áõÙ³ñÁ ×ß·ñïÙ³Ý Ï³ñÇù áõÝÇ: úñÇÝ³Ïª

i. Ñ³×³Ëáñ¹Ç ëÝ³ÝÏ³óáõÙÁ, áñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá, սովորաբար հաստատում է, որ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ղրությամբ առևտրական դեբիտորական å³ñïù»ñÇ ·ÍáíÏáñáõëïÝ³éÏ³ ¿ñ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñÇù áõÝÇ ×ß·ñï»Éáõ ³é¨ïñ³Ï³Ý դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը.

ii. Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá å³ß³ñÝ»ñÇ í³×³éùÁ Ï³ñáÕ ¿ íÏ³Û»É Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի ղրությամբ ղրանց իրացման զուտ արժեքի մասին.

q) հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջը ձեռք բերված ակ ïÇí-Ý»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù³Ï ïÇíÝ»ñÇ í³×³éùÇó Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ áñáßáõÙÁ.

¹) Ñ³ßí»ïáı ժամանակաշրջանից հետո չահույթի բաշխումների կամ պարգևավճարների գումարի որոշումը, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃյամբ ուներ նման վճարումներ Ï³ï³ñ»Éáõ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáõ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª áñå»ë ³ñ¹ÛáõÝù ÙÇÝã¨ ³Û¹ ³Ùë³ÃÇíÁ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åù»ñÇ (ï»ë ÐÐØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁ).

q) կեղծիքների կամ սխալների հայտնաբերումը, որոնք ցույց են տալիս, որ ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ»ñÁ ×ÇßïãÝ:

Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ã×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñ

10. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ×ß·ñïÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁª Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ã×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

11. Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ã×ß·ñïáÕ ¹»åùÇ ûñÇÝ³Ï ¿ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ýí³½áõմ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և այն ամսաթվի միջև ընկած ժամանակաշրջանում, երբ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í³í»ñ³óíáõÙ »Ý Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ÞáõÏ³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ

Ýí³½áõÙÁ ëáíáրաբար կապված չէ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներդրումների վիճակի Ն»տ, այլ արտացոլում է այն հանգամանքները, որոնք առաջացել են հետագայում: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ãÇ ×ß·ñïáõÙ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÍ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óÝáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջի դրությամբ այդ ներդրումների գծով բացահայտված գումարները՝ չնայած կարող է անհրաժեշտ լինել ներկայացնել լրացուցիչ բացահայտումներ՝ համաձայն 21-ի¹ å³ñ³·ñ³ÝÇ:

Շահաբաժիններ

12. Եթե կազմակերպությունը բաժնային գործիքներ տիñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ ß³Ñ³ÞåÇÝÝ»ñ ¿ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ý³Í³Í ¿ ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï áõÙ) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³ կաշրջանից հետո, ապա կազմակերպությունը չպետք է ճանաչի այդ շահաբաժինները որպես պարտ-ï³վորություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

13. Եթե շահաբաժինները հայտ³ñ³ñíáõÙ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ն»ïá, ë³Ï³ÛÝ ÙÇÝã¨ ýÇ-Ý³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý համար վավերացնելը, շահաբաժինները չեն ճա Ý³ãíáõÙ որպես պարտավորություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, քանի որ այդ ժամանակ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³éÏա չէ: Նման շահաբաժինները բացահայտíáõÙ »Ý Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ` ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

²ÝÁÝ¹Ñ³ ïáõÃÛáõÝ

14. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ å³ïñ³ëïÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ÝÁÝ¹Ñ³ ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, »Ã» Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ն»ïá áñáßáõÙ ¿, áñ ³éÏ³ ¿ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Éáõí³ñ»Éáõ, Ï³Ù ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõ Ùï³¹ñáõÃÛáõÝ, Ï³Ù ¿É ãÏ³ ¹ñ³ÝÇó Ëáõë³÷»Éáõ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ³ÛÉÁÝïñ³Ýù:

15. Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ն»ïá ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ í³ïÃ³ñ³óáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ íÏ³Û»É ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý` ¹»é¨ë ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»Éáõ Ñ³ñóÇ ¹Çï³ñÏÙ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ: ºÃ» ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ ³ÛÉ¨ë ÏÇñ³é»ÉÇ â¿, ³å³¹ñ³ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ ³ÛÝù³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ¿, áñ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÁ å³Ñ³Ýçâõù¿ ³ñÙ³ï³Ï³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» ëáëÏ Ñ³ßí³å³հական հաշվառման սկզբնապես ÏÇñ³éí³Í ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ×ß·ñïáõÙ:

16. ÐÐØê 1-ը սահմանում է պահանջվող բացահայ ïáõÙÝ»ñ, »Ã»՝

    ³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý å³ïñ³ëïíáõÙ ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, Ï³Ù

    բ) ղեկավարությունը տեղյակ է էական անորոշություններին՝ կապված այն դեպքերի կամ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ÝßÝ³Ï³ÉÇ Ï³ëï³ÍÝ»ñ Ñ³ñáõó»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝÁÝ¹Ñ³ï ·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃյան վերաբերյալ: Բացահայտում պահանջող դեպքերը կամ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³ÉÑ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ն»ïá:

´³ó³Ñ³Ûïáõ

Ðñ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ³í³í»ñ³óÙ³Ý ³Ùë³ÃÇí

17. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ֆինանսական հաշվետվությáõÝÝ»ñÇ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ³í³í»ñ³óÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ ¨, Ã» áõÙ ÏáÕÙÇó »Ý ¹ñ³Ýù³í³í»ñ³óí»É: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³-ï»ñ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉáù Çñ³í³ëáõ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÷á÷áË»É Ññ³å³ñ³Ï»Éáõó Ն»ïá, Ï³½Ù³Ï»ñպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը:

18. ú·ï³·ñÍáÕÝ»ñÇ Ñ³Ùաn կարևոր է իմանալ, թե երբ են ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý ³ñï³óáÉáõÙ ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇó Ն»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñÁ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա պայմանների բացահայտման ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óáõÙ

19. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ն»ïá ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ ¿ ëï³ÝáõÙ ³ÛÝ պայմանների մասին, որոնք առկա էին հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, ապա պետք է ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óÝÇ ³Û¹ å³ÛÙ³Ýներին վերաբերող բաó³Ñ³ÛïáõÙÝ»ñÁª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ýáñ ï»Õ»Ï³-ïíáõÃÛáõÝÁ:

20. àñáß ¹»åù»ñáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñÇù áõÝÇ ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»-տվություններում կատարված բացահայ ïáõÙÝ»ñÁª Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ն»ïá ëï³óí³Í ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³ïáí, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³Û¹ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ âÇ ³½áõÙ Çñ ýÇ-Ý³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ íñ³: ´³ó³Ñ³Ûïù³Ý ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óÙ³Ý ³ÝÑñ³ժեշտության օրինակ է, երբ հաշվետու ժամանակաßñç³ÝÇó Ն»ïá Ñ³ÛïÝÇ ¿ ¹³éÝáõÙ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý

å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷³ëï Á, áñÝ ³éÏ³ ¿ñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçh ηրույամբ: Ի լրումն այն ¹Çï³ñïÙ³Ý, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ԴՁՁê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ Ï³Ù ÷á÷áËÇ å³ÑáõëïÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óÝáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃյունների վերաբերյալ իր բացահայտումները՝ հաշվի առնելով այդ փաստը:

Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇóÑ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ã×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñ

21. Եթե հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո չճշգրտող դեպքերն էական են, դրանց չբացահայտման կամ սխալ գնահատականների վրա: Հետևաբար, կազմ³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ ունեցող չճշգրտող դեպքի յուրաքանչյուր էական դասի մասին բացահայտի հետևյալը՝

ա) դեպքի բնույթը.

բ) դրա ֆինանսական հետևանքի գնահատումը կամ այդպիսի գնահատում կատարելու անհնարինության ³ëÇÝ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ:

22. Ստորև բերվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո ճշգրտող դեպքերի օրինակներ, որոնք սովորաբար պետք է բացահայտ³ûï í»Ý³

³) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ëáßáñ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ (ÜÐØê 3 *§Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ ÝÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ հատուկ բացահ³ûïáõÙÝ»ñ) Ï³Ù Ëáßáñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý ûï³ñáõÙ.

բ) գործառնության ընդհատման մտադրության մասին հայտարարում.

·) ³Ïï ÇíÝ»ñÇ Ëáßáñ ·ÝáõÙÝ»ñ, ³Ïï ÇíÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³Ñíáõ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÜÐØê 5 *§Ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³Ñíáõ áã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* ëï³Ý¹³ñ-տի, ակտիվների այլ օտարումներ, կամ պետության կողմից խոշոր ակտիվների բռնագրավում.

¹) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ÑÑ¹»ÑÇ å³ï×³éáí Ëáßáñ ³ñï³¹ñ³Ï³Ý Ñ½áñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áãÝã³óáõÙ.

») Ëáßáñ í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙ ëÏë»ÉÁ Ï³Ù ¹ñ³ Ù³ëÇÝ Ñ³ÛïñÅ³ñ»ÉÁ (ïի»ë ÐØê 37).

½) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ëáíáñ³կան բաժնետոմսերով և պտտեցիալ սովորական բաժնե ïáÙ-ë»ñáí Ëáßáñ ·áñÍ³ñùÝ»ñ (ÐØê 33 *«Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ»* ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñպությունը բացահայտի նման գործարքÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, բացառությամբ երբ նման գործարքները ներառում են կապի ի³É³óման կամ բոնուսային թողարկ ïáõÙÝ»ñ, բաժնետոմսերի բաժանումներ կամ բաժÝ»ïáÙսերի միավորումներ, որոնք բոլորն ¿É »ÝÃ³Ï³ »Ý ×ß·ñïÙ³Ý՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØê 33-Ç).

¿) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ Ï³Ù ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ ³Ýëáíáñ Ëáßáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ.

Á) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ñ³Ûï³ñ³ñí³Í Ï³Ù áõÅÇ Ù»ç ÙÏ³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙù³ã³÷»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï³ÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íի³ (ïի»ë ÐØê 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñï»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

Ã) Ýß³Ý³Ï³ÉÇ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëï³ÝÓÝáõÙ, ûñÇÝ³Ï³Ý ß³Ý³Ï³ÉÇ »ñ³ßËçÙÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙ.

Ժ) խոշոր դատական գործընթացի սկիզբը, որն առաջանում է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձության հետևանքով:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

23. Î³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ շրջանների նկատմամբ: Ստանդարտի ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

ԴՁՁê 10-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 1999 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ã»ÕÛ³ÉÑ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

24. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ ԴՁՁê 10 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí»ÏßéÇ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÝ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 1999 Ãí³Ï³ÝÇÝ):

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 11

Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ¨ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ: Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ իրականացվող գործունեության բնույթն այնպիսին է, որ սովորաբար այդպիսի պայմանագրային ·áõÍáíûեությունը սկսելու և աշխատանքներն ավարտելու ժամկետները չեն համընկնում և վերաբերում են տարբեր հաշվապահական ժամանակաշրջանների: Հետևաբար, կառուցման պայմանա·ñ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ËÝ¹ÇñÝ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ բաշխումն ³ÛÝ Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ, áñáÝó ÅÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí* սահմանված ճանաչման չափանիշները՝ որոշելու համար, թե երբ պետք է å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÁ ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ h³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë Ñ³ëáõÛÃ ¨ Í³Ëë»ñ: ²ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ý³¨ ³Û¹ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ·áñÍÝ³Ï³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1. **êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ Ï³å³É³éáõÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë:**

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1978 ÃÍ³Ï³ÝÇÝ Ñ³ëï³ï³Í ÐÐØê 11 *§Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÝ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

3. **Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում ïáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý Ñ»ï¨Û³É ÇÙ³ëï Ý»ñáí՝**

   Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ. **å³ÛÙ³Ý³·Çñ ¿, áñÁ Ñ³ïáõÏ ÏÝùí»É ¿ ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ýó Ý³Ë³·ÍÙ³Ý, ï»ËÝáŁá·Ç³ÛÇ ¨ ·áñÍ³éáõÛÃÇ, Ï³Ù í»ñçÝ³Ï³Ý Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³éáõÙáí ë»ñïáñ»Ý ÷áËï³å³Ïóí³Í Ï³Ù ÷áË³¹³ñÓ Ï³Ë³íáõÃjուն ունեցող ակտիվների համախմբությունը Ï³éáõó»Łáõ Ýå³ï³Ïáí:**

   Ð³ëï³ïáõÝ·Ýáí å³ÛÙ³Ý³·Çñ. **Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ¿, áñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³å³É³éáõÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ñ³ëï³ïáõÝ ·ÝÇÝ, Ï³Ù ³ñ¹ÛáõÝùÇ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ëï³ïáõÝ ·ÝÇÝ« áñÁ, áñáß ¹»åù»ñáõÙ, »ÝÃ³ñÏíáõÙ¿ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ ³×Ç ³½¹»óáõÃÛ³ÝÁ:**

   Ì³Ëëáõ·áõÙ³ñ³Í å³ÛÙ³Ý³·Çñ. **Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ¿, áñáí Ï³å³É³éáõÇÝ ÷áËÑ³ïáõóíáõÙ »Ý ÃáõÛË³ï ñ»ŁÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå áñáßí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ·áõÙ³ñ³Í Ýßí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Łñ³óáõóÇã ïáÏáë Ï³Ù Ñ³ëï³ïáõÝ í×³ñ:**

4. Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÝùí»É ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇí Ï³éáõó»Łáõ Ñ³Ù³ñ, ûñÇÝ³Ï` Ï³Ùáõñç, ß»Ýù, ամբարտակ, խոՇáí³Ï³ß³ñ, ×³Ý³å³ñÑ, Ý³í Ï³Ù ÃáõÝ»É: Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÝùí»É Ý³¨ ÙÇ ß³ñù ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³éáõó»Łáõ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ë»ïáñ»Ý ÷áËï³å³Ïóí³Í »Ý Ï³Ù ÷áË³¹³ñÓ Ï³Ë³íáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý Çñ»Ýó Ý³Ë³·ÍÙ³Ý, ï»ËÝáŁá·Ç³ÛÇ ¨ ·áñÍ³éáõÛÃÇ Ï³Ù í»ñçÝ³Ï³Ý Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³éáõÙáí. ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ù³ùñÙ³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ ¨ Ù»ù»Ý³-Ý»ñÇ Ï³Ù ë³ñù³íáñáõÛÝ»ñÇ, ³ÛÉ Ñ³Ù³ÉÇñ Ù³ë»ñÇ Ï³éáõóáõÙÁ:

5. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³éáõÙáí Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý՝

   ³) å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ ïáõó»Łáõ Ù³ëÇÝ, áñáÝù áõÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³åí³Í »Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³éáõóÙ³Ý Ñ»ï: úñÇÝ³Ï՝ Ý³Ë³·ÍÇ Õ»Ï³í³ñÝ»ñÇ ¨ ×³ñï³ñ³å»ïÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ.

   բ) պայմանագիր՝ ³Ï ïÇíÝ»ñ ù³Ý¹»Łáõ Ï³Ù í»ñ³Ï³Ý·Ý»Łáõ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ù³Ý¹»Łáõó Ñ»ï á ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÁ í»ñ³Ï³Ý·Ý»Łáõ Ù³ëÇÝ:

6. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³éáõÙáí, Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³ նագրերը կազմվում են տարբեր եղանակներով, áñáÝù, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ÇÙ³ë ïáí, ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý Ñ³ëï³ ïáõÝ ·ÝáíÅ³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ¨ Í³ËëáõÙ ·áõÙ³-ñ³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ: àñáß Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É ¨° Ñ³ëï³ïáõÝ ·ÝáíÅ³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, ¨° Í³ËëáõÙ ·áõÙ³ñ³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñ, որինակ՝ այն դեպքում, երբ ծախսում ·áõÙ³ñ³Í å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í ¿ ³é³í»É³·áõÛÝ ·ÇÝÁ: ²ÛëåÇëÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ï³å³É³-ռուն պետք է հաշվի առնի բոլոր այն պայմանները, որոնք նշված են 23-ñ¹ ¨ 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, áñå»ë½Ç ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³ որոշելու, թե երբ պետք է ճանաչվեն պայմա Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÝ áõ Í³Ëë»ñÁ:

Î ³ éáõóáõÙáõÃ պայմանագրերի համախմբումը և տարանջատումը

7. Սույն ստանդարտի պահանջները, սովորաբար, կիրառվում են կառուցման առանձին պայմանագրի նկատմամբ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³ÝÑñ³Å»ß ï ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³é»É Ù»Ï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³é³ÝÓõáõÃõáõÙ պայմանագրերի, կամ մի խումբ պայմանագրերի նկատմամբ, որ å»ë½Ç ³ñ ï ³óáÉíÇ պայմանագրի կամ պայմանագրերի խմբի էությունը:

8. Երբ տվյալ պայմանագիրն ընդգրկում է մի շարք ակտիվներ, յուրաքանչյուր ակտիվի կառուցումը պետք է դիտել áñå»ë Ï ³ éáõóÙ³Ý ³é³ÝÓÇÝ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, »Å»՝

³) ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ï ÇíÇÑ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óí»É ¿ ³é³ÝÓÇÝ ³é³ç³ñÏ.

բ) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ակտիվի համար տարվել են առանձին բանակցություններ, ¨ Ï ³å³É³ éáõÝ áõ å³ï ÍÇñ³ï áõÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ »Ý áõÝ»ó»É ÁÝ¹áõÝ»Éáõ Ï³Ù Ù»ñÅ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³Û¹ Ù³ëÁ՝ Ï³å í³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³Ï ï ÇíÇÑ» ï.

գ) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³Ï ï ÇíÇ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ áñáß»É:

9. Մեկ կամ մի քանի պատվիրատուների հետ կնքված պայմանագրերի խումբը պետք է դիտել որպես կառուցման Ù»Ï å³ÛÙ³Ý³·Çñ, »Ã»՝

ա) այդ պայմանագրերի խումբը բանակցվել է ամբողջությամբ ¿ áñå»ë Ù»Ï ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý ÷ ³Ã»Ã.

բ) պայÙ³Ý³·ñ»ñÝ ³ÛÝù³Ý ë»ñï áñ»Ý »Ý ÷áËÏ³å³Ïóí³Í, áñ ¹ñ³Ýù Çñ³Ï³ÝáõÙ Ù»Ï Íñ³·Çñ »Ý Ï³½ÙáõÙ, որն ունի շահութաբերության ընդհանուր մակարդակ.

գ) պայմանագրերն իրագործվում են միաժամանակ կամ չընդհատվող հաջորդականությամբ:

10. ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É Éñ³óáõóÇã ³Ï ï իվի կառուցում պատվիրատուի ընտրությամբ, կամ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ Ï³ñáÕ »Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³ñí»É՝ Éñ³óáõóÇã ³Ï ï ÇíÇ Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ Ý»ñ³é»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: Èñ³óáõóÇã ³Ï ï ÇíÇ Ï³éáõóáõÙÁ å»ï ù ¿ ¹Çï íÇ áñå»ë Ï³éáõóÙ³Ý ³é³ÝÓÇÝ պայմանագիր, երբ՝

³) Ýßí³Í ³Ï ï ÇíÝ Çñ Ýախագծով, տեխնոլոգիայով կամ գործառույթով զգալիորեն տարբերվում է այն ակտիվից կամ ակտիվներից, որոնք ներառված են եղել սկզբնական պայմանագրում, կամ

բ) ակտիվի գնի վերաբերյալ բանակցությունները տարվում են[a] անկախ սկզբնական պայմանագրի գնից:

ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃ

11. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÁ å»ï ù ¿ Ý»ñ³éÇ՝

³) å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ Ý³ËÝ³Ï³Ý·áõÙ³ñÁ.

բ) պայմանագրային աշխատանքներում փոփոխություններ Ý»ñÁ, íÝ³ë³å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ¨ Ëñ³ËáõëÇã í×³ñáõÙÝ»ñÁ[a]

i) ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ¹ñ³Ýù ÏÑ³Ý·»óÝ»Ý Ñ³ëáõÛÃÇ.

ii) ¹ñ³Ýù ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É:

12. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÁ ã³÷íáõÙ ¿ ë ï ³óí³Í Ï³Ù ë ï ³óí»ÉÇù Ñ³ ï áõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ã³÷Ù³Ý վրա ազդում են բազմապիսի անորոշ գործոններ, որոնք կախված են ապագա Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇó: ¶Ý³Ñ³ ï áõÙÝ»ñÁ Ñ³×³Ë í»ñ³Ý³ÛÙ³Ý Ï³ñÇù áõÝ»Ý ¹»åù»ñÇ ï »ÕÇ áõÝ»Ý³ÉáõÝ ¨ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³óÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó: Հետևաբար, å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ³×»É Ï³Ù Ýí³½»É ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ÙÛáõëÁ: úñÇÝ³Ï՝

³) Ï³å³É³ éáõÝ ¨ å³ï íÇñ³ï áõÝ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óÝ»É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ íÝ³ë³å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, áñáÝó Ñ» ï ¨ ³Ýùáí å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÝ ³×áõÙ Ï³Ù Ýí³½áõÙ ¿ պայմանագրի սկզբնական կնքման Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ.

բ) հաստատáõÝ·Ýáí å³ÛÙ³Ý³·ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ³×»É Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³×Ç ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

·) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ýí³½»É Ï³å³É³ éáõÇ ÏáÕÙÇó å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³í³ñï Ý áõß³óÝ»Éáõ å³ï×³éáí ³é³ç³ó³Í ï áõÅ³ÝùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ« Ï³Ù

դ) երբ հաստատáõÝ·Ýáí å³ÛÙ³Ý³·ÇñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ ¿ ³ñ¹ÛáõÝùÇ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ë ï ³ ï áõÝ·ÇÝ, å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÝ ³×áõÙ ¿ ³Û¹ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÇ ³×ÇÝ ½áõ·ÁÝÃ³ó:

13. öá÷áËáõÃÛáõÝÁ å³ï íÇñ³ï áõÇ óáõóáõÙÝ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³ï³ñí»ÉÇù ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ շրջանակները փոխելու վերաբերյալ: öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý·»óÝ»É å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ³×Ç Ï³Ù Ýí³½Ù³Ý: öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý՝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ³Ï ï ÇíÇ Ý³Ë³·ÍáõÙ Ï³Ù ï »ËÝÇÏ³Ï³Ý ³é³ç³¹ñ³ÝùáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ï¨áÕáõÃÛ³Ý Ù»ç: öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ընդգրկվում են պայմանագրի հասույթի մեջ, երբ՝

³) Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ å³ïíÇñ³ïáõÝ ÏÑ³ë³ï³ïÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¨ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³óáÕ Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ.

բ) հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

14. Ì³Ý³ë³å³Ñ³ÝçÝ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñÁ Ï³å³É³éáõÝ ÷áñÓáõÙ ¿ ë ï³Ý³É å³ïíÇñ³ïáõÇó Ï³Ù ³ÛÉ ÏáÕÙÇó` áñå»ë ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙ, áñáÝù ã¿ÇÝ ÁÝ¹·ñÏí»É å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ ÝßÍ³Í ·ÝÇ Ù»ç: Ì³Ý³ë³å³Ñ³ÝçÁ Ï³ñáÕ ¿ ³é³ç³Ý³É, ûñÇÝ³Ï³ å³ïíÇñ³ïáõÇ áõß³óáõÙÝ»ñÇ, Ý³Ë³·ÍáõÙ Ï³Ù ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ³é³ç³¹ñ³ÝùÝ»ñáõÙ ÃáõÛÉ ïñí³Í ëË³ÉÝ»ñÇ ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñáõÙ íÇ×»ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï×³éáí: Ì³Ý³ë³å³Ñ³ÝçÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ñ³ëáõÛÃÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ ¹Åí³ñ ¿ ã³÷»É ½·³ÉÇ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï×³éáí և հաճախ կախված է բանակցությունների արդյունքից: Հետևաբար, íÝ³ë³å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏíáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃáõÙ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ ÙÇ³ÛÝ, երբ՝

ա) բանակցությունները գտնվում են այն փուլում, երբ հավաÝ³Ï³Ý ¿, áñ å³ïíÇñ³ïáõÝ ÏÁÝ¹áõÝÇ íÝ³ë³å³-Ñ³ÝçÁ.

բ) այն գումարը, որը հավանական է, որ կընդունվի պատíÇñ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó, Ï³ñ»ÉÇ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

15. Խրախուսիչ վճարումներն այն լրացուցիչ գումարներն են, որոնք վճարվում են կապալառուին, երբ կատարման áñáßí³Í ãափանիշները բավարարվել կամ գերազանցվել են: Օրինակ՝ պայմանագիրը կարող է նախատեսել Ëñ³ËáõëÇã í×³ñáõÙ Ï³å³É³éáõÇÝ՝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³í³ñï»Éáõ Ñ³Ù³ñ: Êñ³ËáõëÇã í×³ñáõÙÝ»ñÁ ÁÝ¹·ñÏíáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃáõÙ, երբ՝

³) å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ · ïÝíáõմ է կատարման բավարար առաçÁÝÃ³óÇ այնպիսի փուլում, երբ հավանական է, որ Ï³ï³ñման որոշված չափանիշները կբավարարվեն կամ կգեñ³½³Ýói»Ý.

բ) խրախուսիչ վճարման գումարը հնարավոր է արժանաÑ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ

16. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿Ý»ñ³é»Ý՝

ա) այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերաբերում են կոնկրետ պայմանագրին.

բ) այն ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են í»ñ³·ñí»É ïíÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñÇÝ.

·) ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝù, å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ñ³ïáõÏ ·³ÝÓíáõÙ »Ý å³ïíÇñ³ïáõÇó:

17. Կոնկրետ պայմանագրին ուղղակիորեն վերաբերող ծախսումներն ընդգրկում են՝

³) ï»Õ³Ù³ë»ñáõÙ ³ßË³ïáÕÝ»ñÇ ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ï»Õ³Ù³ë»ñáõÙ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ.

բ) կառուցման աշխատանքների համար օգտագործվող նյութերի ծաËëáõÙÝ»ñÁ.

·) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí û·ï³·áñÍíáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ.

¹) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ ÝÛáõÃ»ñÁ Ï³éáõóÙ³Ý ï»Õ³Ù³ë¨ ï»Õ³Ù³ëÇó ï»Õ³÷áË»Éáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ.

») ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ,

½) Ý³Ë³·ÍÙ³Ý ¨ ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ûÅ³Ý¹³ÏáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å³í³Í »Ý ïíÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñÇÝ.

¿) Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³óÙ³Ý ¨ »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ·Ý³Ñ³ï³í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ëå³ëíáÕ »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ.

Á) »ñáñ¹ ÏáÕÙ»ñÇ íÝ³ë³å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

²ÛëÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ»Ý ÏñÍ³ï»É ó³ÝÏ³ó³Í ãÝ³Ë³ï»ëí³Í»Ï³Ùáõï Ý»ñÇ Ñ³ßíÇÝ, áñáÝù ã»Ý ÁÝ¹·ñÏíáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃáõÙ, ûñÇÝ³Ï՝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ³í»É óáõÏ ÝÛáõÃ»ñÇ í³×³éùÇó Ï³Ù ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ûï ³ñáõÙÇó ëï ³óíáÕ »Ï³Ùáõï Á:

18. ²ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñíáõÙ »Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ ¨ Ï³ñáÕ »Ý í»ñ³·ñí»É ÏáÝÏñ»ï å³ÛÙ³Ý³·ñÇÝ, ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý՝

³) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÁ.

բ) նախագծի և տեխնիկական oÅ³Ý¹³ÏáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å³í³Í ã»Ý ÏáÝÏñ»ï å³ÛÙ³Ý³·ñÇÝ.

·) Ï³éáõóÙ³Ý í»ñ³¹Çñ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñ:

Այսպիսի ծախսումները բաշխվում են պարբերական և խելամիտ մեթոդներով և հետևողականորեն կիրառվում են բոլոր այն ծախսումների նկատմամբ, որոնք կրում են համանման բնութագրեր: Բաշխումը հիմնված է կառուցման ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ÝáñÙ³É Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ íñ³: Î³éáõóÙ³Ý í»ñ³¹Çñ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ï³éáõóáÕ ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ³ßË³ï³í³ñÓÇ ·ÍáíïíÛ³ÉÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý ¨ Ùß³ÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: Ì³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñíáõÙ »Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ ¨ Ï³ñáÕ »Ý բաշխվել կոնկրետ պայմանագ»ñÇÝ, ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý Ý³¨ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

19. Ì³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ïáõÏ·³ÝÓíáõÙ »Ý å³ïíÇñ³ïáõÇó, Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É áñáß ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í³ñã³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ùß³ÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³ñ·³íáñíáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí:

20. Ì³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý Ï³ñáÕ í»ñ³·ñí»É å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ Ï³Ù ã»Ý Ï³ñáÕ í»ñ³·ñí»É å³ÛÙ³Ý³·ñÇÝ, ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç: ²ÛëåÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý`

³) ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í³ñã³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Íã¿.

բ) վաճառքի ծախսումները.

·) Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý¨ Ùß³ÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Íã¿.

¹) ïíÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ãû·ï³·áñÍí³Í ÑÇÙÝ³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ:

21. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ÁÝ·ñÏáõÙ »Ý ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý ïíÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñÇ կնքման վերաբերյալ համաձայնություն ստանալու ամսաթվից մինչև պայմանագրի վերջնական ավարտն ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å³Í »Ý ïíÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï¨³é³ç³ó»É »Ý ÙÇÝã¨ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏÝùÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ ëï³Ý³ÉÁ, ¨ë Ý»ñ³éíáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç, »Ã» ¹ñ³Ýù ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï»ñáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç, »Ã» ¹ñ³Ýù ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç, »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÏÝùíáõÙ¿ Ñ»ï³·³Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ¨ Í³Ë ë»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ

22. Երբ կառáõÓ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É, å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÁ¨ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³å³í³Í »Ý Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï, å»ïù¿ Ñ³Ù³-պատասխանատուն ճանաչվեն որևէ Ñ³ëáõÛÃ¨ áñå»ë Í³Ëë` Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ որությամբ պայմ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ëï×³ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáõÃ íÝ³ëÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ë ³ÝÙÇç³å»ë³ 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

23. Ð³ëï³ïáõÝ ·Ýáí å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹»åùáõÙ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý գնահատել, երբ բավարարվեն ստորև բերված բոլոր պայմանները՝

³) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ëáõÛÃÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É.

բ) հավանական է, որ պայմանագրի հետ կապված տնտեսë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.

·) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃÛáõûմբ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É ¨¹ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³í³ñï³Ù³Ý Ñ³Ù³ñ³ÝÑñ³Å»ßï Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¨¹ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ëï×³ÝÁ.

¹) ÑÝ³ñ³íáñ¿ Ñëï³Ïáñ»Ý áñáß»É¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É å³ÛÙ³Ý³·ñÇÝ í»ñ³·ñíáõÍ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ³ÛÝå»ë, áñ ÑÝ³ñ³íáñ ÉÇÝÇ ÷³ëï³óÇ Ï³ï³ñí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ù»Ù³ï»É Ý³Ëáñ¹·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï:

24. Ì³ËëáõÙ ·áõÙ³ñ³Í å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹»åùáõÙ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáրեն գնահատել, երբ բավարարվեն ստորև բերված բոլոր պայմանները՝

³) Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.

բ) տվյալ պայմանագրին վերագրվող ծախսումները՝ ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó՝ ¹ñ³Ýù ÷áËÑ³ïáõóíáÕ »Ý, Ã» áã, ÑÝ³ñ³íáñ¿ Ñëï³Ïáñ»Ý áñáß»É¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

25. Ð³ëáõÛÃÇ¨ Í³Ëë»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ, Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ëï×³ÝÁ, Ñ³×³Ë ÏáãíáõÙ¿ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ïáÏáëÇ Ù»Ãá¹: ²ÛëÙ»Ãá¹ÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ՝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÁ Ñ³Ù³å³ï³ë-Ë³Ý»óíáõÙ¿ ï³ïÛ³É í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ëï×³ÝÇÝ Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ïñ³Í å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇÝ, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ñ³ßí»ïáõ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ¿ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ Ñ³ëáõÛÃÇ, Í³Ëë»ñÇ¨ ß³ÑáõÛÃÇ í»ñ³բերÛ³É, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý í»ñ³·ñí»É ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³í³ñï³í³Í Ù³ëÇÝ: ²ÛëÙ»Ãá¹Ç ÏÇñ³éáõÙÁ ³å³ÑáíáõÙ¿ û·ï³Ï³ñ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ³ëï×³ÝÇ¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáւմՀրանց արդյունքների վերաբերյալ:

26. ²í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ïáÏáëÇ Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ՝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë Ñ³ëáõÛÃ ³ÛÝ Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ Ï³ï³ñí»É

են: Պայմանագրի ծախսումները, սովորաբ³ñ, ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë ³ÛÝ Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ Çñ³Ï³Ý³óí³Í ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³íÍ³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñí»É »Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ëáõÛÃÇ ÝÏ³ï·ûmմ պայմա-Ý³·ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·»ñ³½³Ýóáõ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë Í³Ëë ³ÝÙÇç³å»ë` 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

27. Î³å³éáõÝ Ï³ñáÕ¿ Ï³ï³ñ»É å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝù í»ñ³ þերում են պայմանագրի հիման վրա Ï³ï³ñíáÕ³å³·³ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇÝ: ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë ³Ï ïÇí, »Ã» Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ¹ñ³Ýù Ï÷áËÑ³ïáõí»Ý: ²Û¹åÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý áñå»ë å³ïíÇñ³ïáõÇó ëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÝ»ñ ¨ Ñ³×³Ë ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³Ý³í³ñï ³ßË³ï³ÝùÝ»ñ:

28. Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ñ¹ûáõÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ·Ý³Ñ³ï í»É ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, երբ հաí³Ý³Ï³Ý ¿, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³Ûûիվ, երբ պայմանագրի հասույթում ներառí³Í ¨ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ñ¹»Ý ÇëÏ Ñ³ëáõÛÃ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý ³é³ç³ÝáõÙ, ãÑ³í³ù³·ñíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ¹ÇÙ³ó ÷áËÑ³ïáõóáõÛÁ ¹³¹³ñáõÙ ¿ ÉÇÝ»É Ñ³í³Ý³Ï³Ý, ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë Í³Ëë, ³ÛÉ áã Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÇ ×ß·ñï áõÙ:

29. Կազմակերպությունը, սովորաբար, Ç íÇ×³ÏÇ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»É å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÏÝù»Éáõó Ñ»ï á, áñÁ ë³ÑÙ³Ýáõ¿`

ա) կառուցվող ակտիվի վերաբերյալ պայմանագրի յուրաù³ÝãÛáõñ ÏáÕÙÇ` ³Ýí»ñ³å³Ñ Ï³ï³ñáõÙ ³å³ÑáíáÕ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ.

բ) փոխանակման ենթակա հատուցումները.

·) í×³ñáõÙÝ»ñÇ »Õ³Ý³ÏÝ»ñÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

Սովորաբար, կազմակերպությանն անհրաժեշտ է նաև ունենալ ներքնÇÝ ýÇÝ³Ýսական բյուջետավորման և Ñ³ßí»ï í³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ³Ù³Ï³ñ·: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó í»ñ³Ý³ÛáõÙ ¨, ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ ×ß·ñï áõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ¨ Í³Ëëáõ Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ: ²ÛëåÇëÇ ×ß·ñï áõÙÝ»ñÇ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ýß³Ý³ÏáõÙ, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É:

30. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáßí»É ï³ñÇtեր եղանակներով: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝ Ù»ÃáÁ, áñáí ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É Ï³ï³ñí³Í ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ: ä³ÛÙ³ նագրի բնույթից կախված՝ այդ մեթոդները կարող են ներ³é»É՝

ա) տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ïñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·Ý³Ñ³ï ված ընդհանուր ծախսումների միջև հարաբերակցուÃÛáõÝÁ.

բ) կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությունը, կամ

·) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ:

ä³ïíÇñ³ïáõÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñí³Í ÙÇç³ÝÏÛ³É í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ã»Ý ³ñï³óáÉáõÙ Ï³ï³ñí³Í ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ÷³ëï³óÇ Í³í³ÉÁ:

31. Երբ ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված պայմանագրի Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÑÇման վրա, տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված ծախëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ »Ý Ï³ï³ñí³Í ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ: ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç ãÝ»ñ³éíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý՝

ա) պայմանագրի ծախսումներ, որոնք վերաբերում են պայÙ³Ý³·ñÇ ³å³·³ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇÝ, ûñÇÝ³Ï՝ ³ÛÝ ÝÛáõÃ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù ï»Õ³÷áËí»É »Ý Ï³éáõóÙ³Ý ï»Õ³Ù³ë, Ï³Ù ³é³ÝÓÝ³óí»É »Ý Ñ»ï³·³ û·ï³-·áñÍÙ³Ý Ñ³մար, բայց դեռևս չեն օգտագործվել պայմանագրի աշխա ï³ÝùÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ, բացի այն դեպքերից, երբ նյութերը պատրաստվել են հատուկ պայմանագրի կա ï³ñÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí.

բ) կանխավճարներ ենթակապաÉ³éáõÝ»ñÇÝ Ï³ï³ñí»ÉÇù »ÝÃ³Ï³å³É³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

32. Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել՝

³) Ñ³ëáõÛÃÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ÙÇ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÷³ëï³óÇ ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ã³÷áí, áñáÝù Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ Ï÷áËÑ³ïáõí»Ý.

բ) պայÙ³Ý³·ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý áñå»ë Í³Ëë ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñí»É »Ý:

Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ íÝ³ëÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë ³ÝÙÇç³å»ë` 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

33. Պայմանագրի կատարման սկզբնական փուլերում պայմանագրի հասույթը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ հնարավոր է հուսալիորեն գնահատել գործարքի արդյունքները: Հետևաբար, պայմանագրի հասույթը ճանաչվում է միայն այն չափով, որով ընդունված ծախսումները ենթակա են հետագա փոխհատուցման: Հետևաբար, պայմանագրի հասույթը ճանաչվում է միայն այն չափով, որով ընդունված ծախսումները ենթակա են հետագա փոխհատուցման: Հետևաբար, պայմանագրի հասույթը ճանաչվում է միայն այն չափով, որով ընդունված ծախսումները ենթակա են հետագա փոխհատուցման:

34. Եթե հնարավոր չէ հուսալիորեն գնահատել պայմանագրի արդյունքները, բայց կան հավանականություններ, որ գործարքի կողմերը կկատարեն իրենց պարտավորությունները, ապա հասույթը ճանաչվում է միայն այն չափով, որով ընդունված ծախսումները ենթակա են հետագա փոխհատուցման: Եթե հնարավոր չէ հուսալիորեն գնահատել պայմանագրի արդյունքները, բայց կան հավանականություններ, որ գործարքի կողմերը կկատարեն իրենց պարտավորությունները, ապա հասույթը ճանաչվում է միայն այն չափով, որով ընդունված ծախսումները ենթակա են հետագա փոխհատուցման:

ա) որոնք չեն ամբողջությամբ են ապահովում անվերապահ կատարման դեպքում,

բ) որոնց ավարտը կախված է դատավարության սպասվող ելքից կամ օրենսդրությունից,

գ) որոնք վերաբերում են այն գույքին, որը հավանաբար կբռնագրավվի կամ հարկադրաբար կօտարվի,

դ) ապահովում են ընկերության կողմից կամ նրա անունից տրված երաշխիքները,

ե) ապահովում են ընկերության կողմից կամ նրա անունից տրված երաշխիքները,

զ) որոնց կատարման ժամկետը երկարաձգվում է ավելի քան 22-ի ամսվա ընթացքում,

Հարկային հարցեր

36. Եթե հավանական է, որ պայմանագրի ծախսումների հանձնումը կհանգեցնի հարկային հետևանքների, ապա հարկային հետևանքները ճանաչվում են պայմանագրի կատարման ընթացքում:

37. Հետևաբար, հարկային հետևանքները ճանաչվում են`

ա) ընկերության պայմանագրի կատարման ընթացքում,

բ) պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանով,

գ) պայմանագրի կատարման ընթացքում, որոնք չեն համապատասխանում ընկերության հաշվապահական քաղաքականությանը, 9–րդ ամսաթվի դրությամբ:

Ընկերության հարկային հարցեր

38. Ընկերության հարկային հարցերը կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությամբ: Հետևաբար, պայմանագրի հաշվառումները հարկային նպատակներով կատարվում են հետևյալ կերպ: Հետևաբար, պայմանագրի հաշվառումները հարկային նպատակներով կատարվում են հետևյալ կերպ (տե՛ս ԴԴՓԵ 8 *Հարկային հաշվառման հարցեր, հարկային հաշվառման հարցեր*): Ընկերության հարկային հարցերը կարգավորվում են հետևյալ կերպ:

Ընկերության հարկային հարցեր

39. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի`

ա) հարկային հարցերը, որոնք կապված են հարկային հաշվառման հետ,

բ) այն մեթոդները, որոնք օգտագործվել են ժամանակային հարկային հաշվառման համար,

գ) հարկային հարցերը, որոնք կապված են հարկային հաշվառման հետ:

40. Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ընթացքի մեջ գտնվող պայմանագրերի համար պետք է բացահայտի հետևյալը՝

³) ÙÇÝã¨ ï íÛ³É ³Ùë³ÃÇíÁ Ïñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ¨ ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÇ (Ñ³Ý³Í ×³Ý³ãí³Í íÝ³ëÝ»ñÁ) ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ.

p) ստացված կանխավճարների գումարը.

·) å³ÑáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ:

41. ä³ÑáõÙÝ»ñÝ ³ÛÝ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù ã»Ý í×³ñíáõÙ ÙÇÝã¨ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ ÝßÍ³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñþ բավարարումը կամ մինչև թերությունÝ»ñÇ í»ñ³óáõÙÁ: ØÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßÇíÝ»ñÁ ·áõÙ³ñÝ»ñ »Ý, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óí»É »Ý Ï³ï³ñí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³ßË³ï³Ýùների դիմաց՝ անկախ այն բանից, թե ¹ñ³Ýù å³ï·ÍÇñ³ï·áõÇ ÏáÕÙÇó í×³ñí»É »Ý, Ã»՝ áã: Î³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ ·áõÙ³ñÝ»ñ »Ý, áñáÝù ë ï³ó»É ¿ Ï³å³É³éáõÝ ÙÇÝã¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ßË³ï³ÝùÇ Ï³ï³ñáõÙÁ:

42. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ý»ñÏ³Û³óÝÇ՝

³) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å³ï·íÇñ³ï·áõÇó ë ï³ó í»ÉÇù Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁ՝ áñå»ë ³Ï ïÇí.

p) պայմանագրի աշխատանքների համար պատվիրատուին հասանելիք համախառն գումարից՝ այն բանի չափով, որով նրանք ներառված են համապատասխան ենթակապալառուների կողմից կատարված աշխատանքների արդյունքում ստացված եկամտի մեջ:

43. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó å³ï·íÇñ³ï·áõÇó ë ï³ó í»ÉÇù Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁ Ñ»ï¨Û³ÉÇ ½áõï·áõÙ³ñÝ ¿՝

³) Ïñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñ՝ ·áõÙ³ñ³Í ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ, Ñ³Ý³Í՝

p) ճանաչված íÝ³ëÝ»ñÇ ¨ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ

ÁÝÃ³óùÇ Ù»ç ·ïÝíáÕ բոլոր պայմանա·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó ·Íáí Ïñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ¨ ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÇ (Ñ³Ý³Í ×³Ý³ãí³Í íÝ³ëÝ»ñÁ) Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ ·»ñ³½³Ýóáõ Ù ¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ:

44. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó å³ï·íÇñ³ï·áõÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇù Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁ Ñ»ï¨Û³ÉÇ ½áõï·áõÙ³ñÝ ¿՝

³) Ïñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñ, ·áõÙ³ñ³Í ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ, Ñ³Ý³Í՝

p) ճանաչված íÝ³ëÝ»ñÇ ¨ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ

ÁÝÃ³óùÇ Ù»ç ·ïÝíáÕ բոլոր պայմանա·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó ·Íáí ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßÇíÝ»ñÁ ·»ñ³½³Ýóáõ Ù »Ý Ïñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ¨ ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÇ (Ñ³Ý³Í ×³Ý³ãí³Í íÝ³ëÝ»ñÁ) Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ:

45. Կազմակերպությունը բացահայտում է ցանկացած պ³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ïïçí՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ïïçíݻñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ: ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ïïçí»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É ³ÛÝåçëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó, ÇÝãåçëçù »Ý »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, íÝ³ë³å³-Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ïáõ·³ÝùÝ»ñÁ Ï³ÙÑÝ³ñ³íáñ íÝ³ëÝ»ñÁ:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

46. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ 1995 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï³Ý¹³ñï 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦*

Üå³ï³ÏÁ

êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ¿ ë³ÑÙ³Ý»É ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ: Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³ñóÝ ³ÛÝ¿, Ã» ÇÝãå»ë Ñ³ßí³é»É ë ï áñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇï¨ ³å³·³ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁª

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³å³·³ ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý (Ù³ñÙ³Ý).

(p) կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններ ×³Ý³ãí³Í ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ¨ ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝ»ñÇ:

Ակտիվի կամ պարտավորության ճանաչումից քխում է, որ հաշվետու կազմակերպությունն ակնկալում է ÷áËÑ³ïáõó»É Ï³Ù Ù³ñ»É ³Û¹ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ºÃ» Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³Û¹ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³Ù Ù³ñáõÙÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ ³í»ÉÇ Ù»Í

(÷áùñ) ³å³·³ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ, ù³Ý Ýñ³Ýù, áñ ÏÉÇÝ»ÇÝ, »Ã» Ýßí³Í ÷áËÑ³ï áõóáõÙÁ Ï³Ù Ù³ñáõÙÁ ãáõÝ»Ý³ñ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ, ³å³ ëáõÙÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãÇ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇí)ª áñáß³ÏÇ սահմանափակ բացառություններով:

êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ñ³ßí³éÇ ³ÛÝ ÝáõÛÝ »Õ³Ý³Ïáí, áñáí Ý³ Ñ³ßí³éáõÙ¿ Ñ»Ýó ³Û¹ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²Ûëå Çëáí, ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ÝáõÛÝå»ë ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: Þ³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë (Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, Ï³Ù áõÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ) ×³Ý³ãí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ¨ë ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë (Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, Ï³Ù áõÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ համապատասխանաբար): Նմանապես, բիզնեսների (ձեռնարկատիրական գործունեության) միավորման Å³Ù³Ý³Ï ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ³½¹áõÙ¿ ³Û¹ ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ½»Õãáí (Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ ·Ýáí) ·ÝáõÙÇó ×³Ý³ãí³Í û·áõïÇ ·áõÙ³ñÇ íñ³:

êáõÛÝ êï³Ý¹³ñïÁÝ³¨ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ¿ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇó Ï³Ù ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇó ³é³ç³ó³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óմանը և շահութահարկերին վերաբերող տեղեկատվության բացահայտմանը:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë:

2. Սույն ստանդարտի նպատակով շահութահարկերը ներառում են բոլոր ազգայՀÝ ¨ ³ñï»ñÏñÛ³ Ñ³ñÏ»ñÁ, áñáÝó ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ¿ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ: Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ý³¨ ³ÛÝåÇëÇ Ñ³ñÏ»ñ, ինչպիսիք են, օրինակ, աղբյուրի մոտ պահվող (գանձվող) հարկերը, որոնք ենթակա են վճարման դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÏáÕÙÇóª Ñ³ßí»ïáõ կազմակերպությանը կատարվող բաշխումների գծով:

3. [Ð³Ýí³Í¿]

4. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ å»ï³Ï³ÝßÝáñÑÝ»ñÇ (ïª ëª *§ä»ï³Ï³ÝßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙ¨ պետական օգնության բացահայտում»* ÐÐØê 20-Á) Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý մեթոդներին: Սակայն, սույն ստանդարտն անդրադառնում է այն ժամանակավոր տարբերությունների Ñ³ßí³éÙ³ÝÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É ³Û¹åÇëÇ ßÝáñÑÝ»ñÇ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ Ñ»ï¨³Ýùáí:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

5. Ð»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍí³Í »Ý ëï áñ¨ Ýßí³Í ÇÙ³ëï Ý»ñáíª

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÁ **Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ ¿ª ÙÇÝã¨ Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ Ñ³Ý»ÉÁ:**

Ð³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ) **հարկային հարաբերությունները կարգավիճակը Ýáñù³ï ÇíÇñ³í³Ï³Ý ³Ï ï»ñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³ÝáÝÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ որոշված շահույթը (վնասն) է, որից վճարվում են (որի նկատմամբ փոխհատուցվում են) ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÁ:**

Ð³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ (Ñ³ñÏÇ ·Íáí »Ï³Ùáõï Á)ª **Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ Ý»ñ³éí³Í Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÝ¿ª ÁÝÃ³óÇï Ñ³ñÏÇ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·Íáí:**

ÀÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏÁ **Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) ·Íáí í×³ñÙ³Ý (÷áËÑ³ï áõóÙ³Ý) »ÝÃ³Ï³ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ¿:**

Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ **³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÝ »Ýª Ï³å³í³Í Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ կավոր տարբերությունների հետ:**

Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ **³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ÷áËÑ³ï áõóÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÝ »Ýª Ï³å³í³Íª**

(³) ներգրավող ժամանակավոր տարբերությունների հետ.
(բ) ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ Ñ³çáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ï»Õ³÷áË»ÉáõÑ»ï.
(·) ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ Ñ³çáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ï»Õ³÷áË»ÉáõÑ»ï:

Ժամանակավոր տարբերություններ **՝ Ի ՝ ՀԻՀ Ի՝Ս ա՝ն ՝ ինձնԱՍ՝Ն ՆՀՆ՝ Ի՝Ն Ի՝ն·՝ ԻՀ×՝ ԻՀ Ս՝ՁՆ Ն՝ՃԻ՝ՆԻՃա՝Ն ×՝Ն՝ձՀ՝ Ի Ն՝ՃԻ՝Ի»ՃԱ՝Ի Ն՝ՃԻ՝ՆԻՃա՝Ն ՆՀՆ

Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáí: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³ËëÁ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ýí³½»óí»Éáõ ¿ ¹ñ³Ù³ñ¨Õ³ÛÇÝ Ù»ÃÁ¹áí: *Հաշվեգրված ծախսերի հարկային բազան գրո է:*

2. ÀÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ï³ÝË³í×³ñÇ Ó¨áí ëï³óí³Í ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÁ, áñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 100 ÙÇ³íáñ ¿: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÁ Ñ³ñÏí»É ¿ ¹ñ³Ù³ñ¨Õ³ÛÇÝ Ù»ÃÁ¹áí: *Î³ÝË³í×³ñÇ Ó¨áí ëï³óí³Í ïáÏáëÝ»ñÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ բազան գրո է:*

3. ÀÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ñ³ßí»·ñí³Í³Ëë»ñ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáí: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³ËëÝ ³ñ¹»Ý Ýí³½»óí»É ¿ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí: *Հաշվեգրված ծախսերի հարկային բազան 100 միավոր է:*

4. ÀÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ñ³ßí»·ñí³Í ïáõÛÅ»ñ¨ ïáõ·³ÝùÝ»ñª 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáí: Îáõ۪ñÁ¨ ïáõ·³ÝùÝ»ñÁ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ã»Ý Ýí³½»óíáõÙ: *Հաշվեգրված տույժերի և տուգանքների հարկային բազան 100 միավոր է**:

5. Ì×³ñí»ÉÇù ÷áË³éáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 100 ÙÇ³íáñ ¿: ÖáË³éáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÁ ãÇ áõÝ»Ý³Éáõ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ: *Փոխառության հարկային բազան 100 միավոր է:*

Ì»ñÉáõÍության կիրառված մեթոդի շրջանակներում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություն չկա: Վերլուծության ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ Ù»ÃÁ¹Á Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿, áñ í×³ñÙ³Ý»ÝÃ³Ï³ Ñ³ßí³ñÏí³Í ïáõÛÅ»ñÝ áõ ïáõ·³ÝùÝ»ñÁ áõÝ»Ý ½ñá Ñ³ñÏ³ÛÇÝ բազա, և ստացվող՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերության (որը Ñ³í³ë³ñ ¿ 100-Ç) íñ³ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ñ³ñÏÇ ½ñá ¹ñáõÙù: Ì»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ »ñÏáõ Ù»ÃÁ¹Ý»ñáí ¿É Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï³ÇíãÇ ³é³ç³ÝáõÙ:

9. Որոշ հոդվածներ ունեն հարկային բազա, սակայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ չեն ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ³Ï³ÇíÝ»ñ¨ å³ñï³íáõÃÛáõÝÝ»ñ: úñÇÝ³Ïª Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÁ áñáß»ÉÇë Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Í³Ëë ¹ñ³Ýó ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ï³Ïßñç³Ýáõ Ù, ë³Ï³ÛÝ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ) áñáß»ÉÇë ¹ñ³Ýó Ýí³½»óáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ï³Ó·í»É³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý: Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý ծախսումների հարկային բազայի (հնչն իրենից ներկայացնում է ·áõÙ³ñ, áñÇ ã³÷áí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ³í»ÉÇ áõß ÏÃáõÉ³ïñ»Ý Ýí³½»óáõÙÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ï³Ó·í»É³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý: Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý ծախսումների հարկային բազայի (հնչն իրենից ներկայացնում է ·áõÙ³ñ, áñÇ ã³÷áí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ³í»ÉÇ áõß ÏÃáõÉ³ïñ»Ý Ýí³½»óáõÙ Ï³ï³ñáÕ¿ Ñ»ï³Ó·í»É³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý: Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý ծախսումների հարկային բազայի (հնչն իրենից ներկայացնում է ·áõÙ³ñ, áñÇ ã³÷áí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ³í»ÉÇ áõß ÏÃáõÉ³ïñ»Ý Ýí³½»óáõÙ Ï³ï³ñáõ¿ Ñ»ï³Ó·í»É³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý: Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý ծախսումների հարկային բազայի (հնչն իրենից ներկայացնում է ·áõÙ³ñ, áñÇ ã³÷áí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ³í»ÉÇ áõß ÏÃáõÉ³ïñ»Ý Ýí³½»óáõÙ Ï³ï³ñáõ հաշվեկշռային արժեքի (որը հավասար է զրոյի) միջև տարբերությունը իրենից ներկայացնում է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերáõÃÛáõÝ¨ ³é³ç³óÝáõÙ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï³ÇíÇ:

10. Այն դեպքերում, երբ ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան որոշակիորեն ակնհայտ չէ՝ օգտակար է դիտարկել սույն ստանդարտի հիմքում ընկած հիմնական սկզբունքը, այն է՝ կազմակերպությունը պետք է, որոշակի սակավաթիվ բ³ó³éáõÃÛáõÝÝ»ñáí, ×³Ý³ãÇ Ñ»ï³Ó·í³Í հարկային պարտավորություն (ակտիվ) բոլոր այն դեպքերում, երբ ակտիվի կամ պարտավորության Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³Ù Ù³ñáõÙÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ ³í»ÉÇ Ù»Í (÷áùñ) ³å³·³ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ, ù³Ý Ýñ³Ýù, áñ ÏÉÇÝ»ÇÝ, »Ã» Ýßí³Í ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³Ù Ù³ñáõÙÁ ãáõÝ»Ý³ñ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ: 52-ñ¹ å³ñ·ñ³ýÇó Ñ»ïá ß³ñ³¹ñí³Í ¶ ûñÇÝ³ÏáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í »Ý հանգամանքներ, որոնք կարող են օգտակար լինել այդ հիմնական սկզբունքը դիտարկելիս, օրինակ, երբ ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան կախված է փոխÑ³ïáõÙ³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ »Õ³Ý³ÏÇó:

11. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ժամանակավոր տարբեñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ýª ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÏïÇíÝ»ñÇ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ñ³Ù»Ù³ï»Éáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ñÏ³ÛÇÝ բազայի հետ: Այն իրավակարգերում, որտեղ կիրառվում (լրացվում) է համախմբված հարÏ³յին հաշվարկ, հարկային բազան որոշվում է՝ հիմնվելով դրա վրա: Այլ իրավակարգերում հարկային բազան որոշվում է՝ հիմք ընդունելով տվյալ խմբի մեջ մտնող յուրաքանչյուր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ:

ÀÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ

12. ÀÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ»ñÁ, ¹ñ³Ýó ãí×³ñí³Í Ù³ëÇ ã³÷áí, å»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ºÃ» ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ñ¹»Ý í×³ñí³Í ·áõÙ³ñÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÁ, ³å³·»ñ³½³ÝóáõÙ Ù³ëÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë ³Ï ïÇí:

13. ²ÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ Ñ»ï Ï³åí³Í û·áõïÁ, áñÁ Ï³ñ»ÉÇ ¿ ï»Õ³÷áË»É Ñ»ïª Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏÁ ÷áËÑ³ ïáõó»éáõ Ýå³ï³Ïáí, å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë ³Ï ïÇí:

14. Երբ հարկային վնասն օգտագործվում է նախորդ ժամանակաշրջանի ընթացիկ հարկը փոխհատուցելու համար, կազմակերպությունը ճանաչում է այդ գումարը որպես ակտիվ այն ժամանակաշրջանում, երբ ³é³ç³ó»É ¿ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ, ù³ÝÇ áñ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Û¹ û·áõïÁ ÏÑáëÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¨ ³Û¹ û·áõïÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ýã³÷»É:

Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ

Հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ

15. Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ åետք է ճանաչվի բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք ³é³ç³ÝáõÙ »Ý՝

(ա) գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից. կամ
(բ) ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը՝

(i) բիզնեսների միավորում չէ. և
(ii) ·áñÍ³ñùÇ å³ÑÇÝ ãÇ ³½¹áõÙ á՛ã Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ, á՛ã ¿É Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) íñ³:

Այնուամենայնիվ, այն հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛáõÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×Ûáõճñáõٻ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛáõÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï, Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ 39-ñ¹ å³ñ·ñ³ýÇÝÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

16. Ակտիվի ճանաչումից բխում է, որ դրա հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցման ¿ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ï»ëùáí, áñáÝù Ñáë»Éáõ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñպություն ապագա ժամանակաշրջաններում: Երբ ³Ïï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³Ýցում է իր հարկային բազան, ապա հարկվող տնտեսական û·áõïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ Ï·»ñ³½³ÝóÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ÏÃáõÛÉ³ ïñíÇÝí³½»óÝ»É Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ïÝ»ñáí: Այդ տարբերությունը հարկվող ժամանակավոր տարբերություն է, իսկ ապագա ժամանակաշրջաններում ³é³ç³óáÕß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÁ í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÙ³Ý ÏáÕÙÇó ³Ïï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ïáõÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó, Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ ï³ñÇßïáõÃÛáõÝÁ ÏÑ³Ï³¹³ñÓíÇ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ïáõÝ»Ý³ Ñ³ñÏíáÕß³ÑáõÛÃ: ê³Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿ ¹³ñÓÝáõÙ ³ÛÝ, áñ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï»ñÁ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ï»ëùáí Ï³ñï³Ñáë»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛáõÝÇó: ²Ûëåçëáí, ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³Ýջում է բոլոր հետաձգված հարկային պարտավորությունների ճանաչումը, բացառությամբ 15-ñ¹ ¨ 39-ñ¹ å³ñ·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ·ní³Íáñáß³ÏÇÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ:

úñÇÝ³Ï.

150 միավոր սկզբնական արժեք ունեցող ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը 100 միավոր է: Հարկային Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ïáõï³Ïí³Í ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý 90 ÙÇ³íáñ¿, ÇëÏ Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙùÁª 25 ïáÏáë:
Ակտիվի հարկային բազան 60 միավոր է (150 միավոր սկզբնական արժեքից հանած 90 միավոր ïáõï³Ïí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý): 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í³ë³ï³ÏÇ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï, ë³Ï³ÛÝ ÏÏ³ñáÕ³Ý³ ûվազեցնել միայն 60 միավոր հարկային ամորտիզացիա: Հետևաբար, կազմակերպությունը ակտիվի Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇë Ïí×³ñÇ 10 ÙÇ³íáñ (40 ÙÇ³íáñÇ 25 ïáÏáëÁ) ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ: 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ 60 ÙÇ³íáր հարկային բազայի միջև տարբերությունը՝ 40 միավորը, հարկվող ժամանակավոր տարբերություն է: Հետևաբար, կազմակերպությունը ճանաչում է 10 միավոր (40 ÙÇ³íáñÇ 25 ïáÏáëÁ) Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ, áñÁ Ý³ í×³ñ»Éáõ ¿ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇë:

17. Որոշ ժամանակավոր տարբերություններ առաջանում են, երբ եկամուտը կամ ծախսը հաշվապահական ß³ÑáõÛÃáõÙ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ Ù»Ï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ÇëÏ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃáõÙª ³ÛÉ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ: Այդպիսի ժամանակավոր տարբերությունները հաճախ անվանվում են ժամանակային: Ստորև բերվում են այդ տեսակի ժամանակավոր տարբերությունների օրինակներ, որոնք հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ են և, հետևաբար, հանգեցնում են հետաձգված հարկային պարտավորությունների.

(³) ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ù»ç Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, ë³Ï³ÛÝ áñáß Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ù»ç Ý»ñ³éí»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ëï³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï: ²Û¹åÇëÇ Ñ³ëáõÛÃÇ ·íáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý

հաշվետվությունում ճանաչված դեբիտորական պարտքի հարկային բազան հավաե³ñ ¿ ½ñáÛÇ, ù³ÝÇ áñ ÙÇÝã¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ë ï ³Ý³ÉÁ Ñ³ëáõÛÃÁ ãÇ ³½¹áõÙ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ íñ³.

(բ) Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý Ï³ñáÕ ¿ տարբերվել հաշվապահական շահույթի որոշման ժամանակ կիրառվողից: Ժամանակավոր տարբերությáõÝÁ ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»կշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի տարբերությունն է, որը ակտիվի սկզբնական արժեքն է՝ հանած այդ ակտիվի հետ կապված բոլոր նվազեցումները, áñáÝù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³Ïáí ÃáõÛÉ³ïñí³Í »Ý ÁÝÃ³óÇï ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ áñáß»ÉÇë: Ժարկվող ժամանակավոր տարբերություն է առաջանում և հանգեցնում հետաձգված հարկային պարտավորության այն դեպքում, երբ հարկային ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý ³ñ³·³óí³Í ¿ (»Ã» Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý ³í»ÉÇ ¹³Ý¹³Õ ¿, ù³Ý հաշվապահականը, ապա առաջանում է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություն ¨ Ñ³Ý·»óÝáõÙ Ñ»ï ³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ïï ÇíÇ ³é³ç³óÙ³Ý).

(·) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÁ áñáß»ÉÇë ÙßÙ³ÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ï³åÇï³É³óí»É ¨ ³ÙáñïÇ½³óí»É ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ë³Ï³ÛÝ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ áñáß»ÉÇë ¹ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý Ýí³½»óí»É ¹ñ³Ýó Ï³ï³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ: ²Ûë åÇëÇ ÙßÙ³ÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ñ³ñÏ³µñí բազան զրո է, քանի որ դրանք արդեն իսկ նվազեցվել են Ñ³ñÏվող շահույթից: Ժամանակավոր տարբերությունը մշակման ծախսումների հաշվեկշռային արժեքի և հարկային բազայի (որը հավասար է զրոյի) միջև տարբերությունն է:

18. Ժամանակավոր տարբերություններ առաջանում են նաև, երբ՝

(ա) բիզնեսների միավորումում ձեռք բերված որոշելի ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ¹ñ³Ýó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ *§ÒÀ»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦* ÜÐØê 3-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ë³Ï³ÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ýó·ÍáíÑ³Ù³ñÅ»ù ×ß·ïáõÙ ãÇ Ï³ï³ñíáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 19).

(բ) ակտիվները վերագնահատվում են, իսկ հարկային նպատակների համար համարժեք ճշգրտում չի Ï³ï³ñíáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 20).

(·) բիզնեսների միավորումից առաջանում է գուդվիլ (տե՛ս պար³·ñ³ý 21).

(¹) սկզբնական ճանաչման ժամանակ ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան տարբերվում է դրա սկզբնական հաշվեկշռային արժեքից, օրինակ՝ երբ կազմակերպությունը օգուտներ է ստանում ակտիվներին վերաբերող չհարկվող պետական շնորհներից (տե՛ս å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 22 ¨ 33). Ï³Ù

(») ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõ-ÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³µñá արժեքը սկսում է տարբերվել ներդրման կամ մասնակցության հարկային բազայից (տե՛ս պարագրաýÝ»ñ 38-45):

´Ç½Ý»ëÝ»ñÇ (Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý) ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ

19. Որոշ սահմանափակ բացառություններով, բիզնեսների միավորումում ձեռք բերված որոշելի ակտիվները և ստանձնած որոշելի պարտավորությունները ճանաչվում են իրենց ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ Çñ³Ï³Ý արժեքներով: Ժամանակավոր տարբերություններ առաջանում են այն դեպքում, երբ բիզնեսների միավորումը որոշելի ձեռք բերված ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների հարկային բազաների վրա չի ազդում, կամ ազդում է այլ ձևով: Օրինակ՝ երբ ակտիվի հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÁ ³í»É³óվում է մինչև դրա իրական արժեքը, իսկ ակտիվի հարկային բազան մնում է նախորդ ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç Ñ³Ù³ñ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇÝ, ³å³ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերություն, որը հանգեցնում է հետաձգված հարկային պարտավորության: Արդյունքում ստացված Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ³½¹áõÙ ¿ ·áõ¹íÉÇ íñ³ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 66):

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñ

20. ÜÐØê-»ñÁ ÃáõÛÉ»Ý ï³ÉÇë Ï³Ù å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ áñáß ³Ï ïÇíÝ»ñ Ñ³ßí³éí»Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ï³Ù í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í»Ý (ï»ë, ûñÇÝ³Ï, ÐÐØê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦*, ÐÐØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦*, ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ å³÷áõÙÁ¦* ¨ ÐÐØê 40 *§Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦*): àñáß Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï áõÙÁ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ³ÛÉ í»ñ³ã³÷áõÙÁ ³½¹áõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) íñ³: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³Ï ïÇíÇ հարկային բազան ճշգրտվում է, և ժամանակավոր տարբերություն չի առաջանում: Այլ իրավակարգերում ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï áõÙÁ Ï³Ù í»ñ³ã³÷áõÙÁ ãÇ ³½¹áõÙ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï Ù³Ý Ï³Ù í»ñ³ã³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի հարկվող շահույթի վրա, և, հետևաբար, ակտիվի հարկային բ³½³Ý ãÇ ×ß·ñï íáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ñ³ßí»ÏßéÇ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³å³·³ ÷áËÑ³ ï áõÓáõÙÁ Ñ³Ý·»óÝ»Éáõ ¿ Ñ³ñÏíáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÑáëùÇ, ÇëÏ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ýí³½»óí»Éáõ ¿,

արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև տարբերությունը ժամանակավոր տարբերություն է և առաջացնում է հետաձգված հարկային ակտիվ կամ պարտավորություն: Դա ճիշտ է նույնիսկ, երբ՝

(ա) Ի՞նչ է նշանակում ունենալ հետաձգված հարկային ակտիվ կամ պարտավորություն, որը կապված է հարկային հաշվարկման համար կիրառվող տարբերությունների հետ

(բ) Ի՞նչ է ներառում հետաձգված հարկային ակտիվի կամ պարտավորության հաշվարկը

Բաժին I

21. Ընկերության կառավարման մարմնի որոշումը (բ) կետում նշվածի վերաբերյալ՝

(ա) ստորև նշվածների ամբողջությունը՝

(i) հարկային հաշվարկման նպատակներով, որը սովորաբար պահանջում է ձեռքբերման օրվա դրությամբ իրական արժեքի կիրառում.

(ii) ձեռք բերված կազմակերպությունը 3-ի դեպքում, որը համապատասխանում է ձեռք բերողի նախապես ունեցած բաժնային մասնակցության՝ ձեռքբերման օրվա իրական արժեքը.

(բ) ձեռքբերման օրվա դրությամբ որոշելի ձեռք բերված ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների 3-ի դեպքում՝

Ավելին՝ նման իրավակարգերում գուդվիլի արժեքը հաճախ չի նվազեցվում, երբ դուստր կազմակերպությունն օտարում է իր համապատասխան բիզնեսը: Նման իրավակարգերում հարկային բազան զրո է: Գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքի և իր զրոյական հարկային բազայի միջև տարբերությունը չի ներառվում ձեռքբերողի հարկային հաշվարկներում, եթե գուդվիլը չի ճանաչվում որպես ակտիվ՝ համաձայն 15(ա) պարագրաֆի: Օրինակ՝ եթե բիզնեսների միավորումում կազմակերպությունը ճանաչում է 100 ՄՄ-ի գուդվիլ, որի հարկային բազան 15(ա) պարագրաֆի համաձայն զրո է, 20 %-ի հավասար արժեզրկումից կորուստ, ապա գուդվիլին վերաբերող հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը 100 %-ից 80 %-ն է, որի համար հետաձգված հարկային պարտավորության արժեքի նվազումը նույնպես համարվում է որպես գուդվիլի սկզբնական ճանաչմանը վերաբերող, և, հետևաբար, դրա հետ կապված 15(ա) պարագրաֆի՝

21Ա. Գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից առաջացած և այդ իսկ պատճառով չճանաչված հետաձգված հարկային պարտավորության հետագա նվազումները նույնպես համարվում են որպես գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից առաջացող և, հետևաբար, չեն ճանաչվում ըստ 15(ա) պարագրաֆի: Օրինակ՝ եթե բիզնեսների միավորումում կազմակերպությունը ճանաչում է 100 ՄՄ-ի գուդվիլ, որի հարկային բազան զրո է, 20 %-ի հավասար արժեզրկումից կորուստ, ապա գուդվիլին վերաբերող հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը 100 %-ից 80 %-ն է, որի համար հետաձգված հարկային պարտավորության արժեքի նվազումը նույնպես համարվում է որպես գուդվիլի սկզբնական ճանաչմանը վերաբերող, և, հետևաբար, դրա հետ կապված 15(ա) պարագրաֆի՝

21Բ. Այնուամենայնիվ, գուդվիլին վերաբերող հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է նույնիսկ, եթե գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը հավասար է նրա հարկային բազային: Օրինակ՝ եթե բիզնեսների միավորումում կազմակերպությունը ճանաչում է 100 ՄՄ-ի գուդվիլ, որի հարկային բազան զրո է, 20 %-ի հավասար արժեզրկումից կորուստ, ապա գուդվիլին վերաբերող հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը 100 %-ից 80 %-ն է, որի համար հետաձգված հարկային պարտավորության արժեքի նվազումը նույնպես համարվում է որպես գուդվիլի սկզբնական ճանաչմանը վերաբերող, և, հետևաբար, դրա հետ կապված 15(ա) պարագրաֆի՝

21Գ. Այնուամենայնիվ, գուդվիլին վերաբերող հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է նույնիսկ, եթե գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը հավասար է նրա հարկային բազային: Օրինակ՝ եթե բիզնեսների միավորումում կազմակերպությունը ճանաչում է 100 ՄՄ-ի գուդվիլ, որի հարկային բազան զրո է, 20 %-ի հավասար արժեզրկումից կորուստ, ապա գուդվիլին վերաբերող հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը 100 %-ից 80 %-ն է, որի համար հետաձգված հարկային պարտավորության արժեքի նվազումը նույնպես համարվում է որպես գուդվիլի սկզբնական ճանաչմանը վերաբերող, և, հետևաբար, դրա հետ կապված 15(ա) պարագրաֆի՝

Ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը

22. Ժամանակավոր տարբերություն կարող է առաջանալ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական հաշվառման, ինչպիսի, օրինակ, ակտիվի սկզբնական արժեքն ամբողջությամբ կամ մասամբ չի նվազեցվելու հարկային նպատակների համար: Այսպիսի ժամանակավոր տարբերության հաշվառման մեթոդը կախված է այն գործարքի բնույթից, որը հանգեցրել է ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչմանը.

(³) բիզնեսների միավորում³Ý ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù³Ï ïÇí, ¨ ¹³ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ¿ ÃáÕÝáõÙ ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ½»Õãáí (Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ ·Ýáí) ·ÝáõÙÇó ×³Ý³ãí³Í û·áõïÇ ·áõÙ³ñÇ íñ³ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 19).

(բ) »Ã» ·áñÍ³ñùÝ ³½¹áõÙ ¿ Ï³Ù Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý, Ï³Ù Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ íñ³, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³Ï ïÇíÁ, Çëï ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáõÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ Ï³Ù »Ï³Ùáõ ïÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 59).

(·) »Ã» ·áñÍ³ñùÁ բիզնեսների միավորում չէ և չի ազդում ո՛չ հաշվապահական, և ո՛չ էլ հարկվող ß³ÑáõÛÃÇ íñ³, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, »Ã» ãÉÇÝ»ÇÝ 15-ñ¹ ¨ 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí նախատեսված բացառություններÝ»ñÁ, Ï×³Ý³ã»ñ ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³Ï ïÇíÁ ¨ ³Û¹ ÝáõÛÝ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí Ï×ß·ñï»ñ ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ²Û¹åÇëÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï¹³ñÓÝ»ÇÝ ³í»ÉÇ ùÇã Ã³÷³ÝóÇÏ: Ð»ï¨³pար, սույն ստանդարտը Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ãáõû̃É âÇ ï³ÉÇë×³Ý³ã»É ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ պարտավորությունները՝ ո՛չ սկզբնական ճանաչման ժամանակ, և ո՛չ էլ հետագայում (տե՛ս ստորև բերված օրինակը): Ավելին՝ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ³Ï ïÇíÝ ³ÙáñïÇ½³óÝ»ÉÇë, ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³Ï ïÇíÇ Ñ»ï³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ë âÇ×³Ý³ãáõÙ:

22-րդ պարագրաֆի (գ) կետը պարզաբանող օրինակ.

Կազմակերպությունը մտադիր է 1000 միավոր սկզբնական արժեք ունեցող ակտիվն օգտագործել դրա ամբողջ օգտակար ծառայության ընթացքում, որը կազմում է հինգ տարի, այնուհետև օտարել այն՝ զրո ÙÝ³óáñ¹³ÛÝ ³ñÅ»ùáí: Ð³ñÏÇ ¹ñáõÙùÁ 40 ïáÏáë¿: Ð³ñÏ³ÛÝ ÝåÇ³ï³ÏÝ»ñáí ³Ï ïÇíÇ ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý ãÇ Ýí³½»óíáõÙ: ú ï³ñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ß³ÑáõÛÃÁ ãÇ Ñ³ñÏí»ÉáõÉ, ÇëÏ íÝ³ëÁ ãÇ Ýí³½»óí»Éáõ:

²Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³ëï³Ïáõ¿ 1000 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï ¨ í×³ñáõÙ¿ 400 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ ³é³ç³óáÕ 400 ÙÇ³íáñ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃյուն, քանի որ այն առաջացել է ակտիվի սկզբնական ×³Ý³ãáõÙÇó:

Ð³çáñ¹ ï³ñÇ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 800 ÙÇ³íáñ¿: 800 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï í³ëï³Ï»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ïí×³ñÇ 320 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ 320 ÙÇ³íáñ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáրությունը, քանի որ այն առաջացել է ակտիվի սկզբնական ×³Ý³ãáõÙÇó:

23. §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦ ÐÐØê 32-ի համաձայն՝ բաղադրյալ ֆինանսական գործիք (ûñÇÝ³Ï³ ÷áËñï»ÉÇ å³ñï³ïáÙë) ÃáÕ³ñÏáÕÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ ·áñÍÇùÇ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý բաղադրիչը որպես պարտավորություն, իսկ սեփական կապիտալի բաղադրիչը՝ որպես սեփական կապիտալ: Որոշ իրավակարգերում սկզբնական ճանաչման պահին պարտավորության բաղադրիչի հարկային բազան հավասար է պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչների սկզբնական հաշվեկշռային արժեքների հանրագումարին: Հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջանում է սեփական կապիտալի բաղադրիչի՝ պարտավորության բաղադրիչից առանձին սկզբնական ճանաչման հետևանքով: Հետևաբար, 15(բ) պարագրաֆով նախատեսված բացառություններն այստեղ չի կիրառվում: àõëïÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի մասին Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý պարագրաֆին համապատասխան՝ հետաձգված հարկը ուղղակիորեն դեբետագրվում է սեփական կապիտալի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքին: 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙª áñå»ë Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³Ëë (»Ï³Ùáõï):

Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ

24. Հետաձգված հարկային ակտիվ պետք է ճանաչվի բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների ·Íáí ³ÛÝ ã³÷áí, áñù³ÝáíÑ³í³Ý³Ï³Ý¿ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÃÇ ëï³óáõÙ, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ï³ñáÕ¿ օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý սկզբնական ճանաչումից այնպիսի ·áñÍ³ñùÇ Ý»ñùá, áñÁ¹

(³) բիզնեսների միավորում չէ.

(բ) ³Û¹ ·áñÍ³ñùÇ å³ÑÇÝ ãÇ ³½¹áõÙ áã Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ, áã¿É Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) íñ³:

Այնուամենայնիվ, այն նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնց Ï³åí³Í »Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨

Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï, Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ 44-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

25. ä³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ×³ßïáõÙÇó ÉÇÝ, áñ ÇÝãå»ë Ñ³Ù³ñ³ïáõÙ ³ÛÉ ¿ ³ÛÝ ÙÇçáõÙ ³ÛÉ ³ÝÓÝ³Ï³ÝáõÙ ¿ ³ÛÝ ³ñ³ï

(¹) áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ßí³éí»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ï³Ù í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í»É³ é³Ýó Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ñ³Ù³ñÅ»ù ×ß·ñ ïáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 20): Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություն կառաջ³նա, եթե ակտիվի հարկային բազան ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ ¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

27. Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումը (í»ñ³óáõÙÁ) ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ áñáß»ÉÇë Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ñ³ÝáõÙÝ»ñÇ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ïñ×³ï Ù³Ý ï»ëùáí ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ïëï³Ý³ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» í³ëï³կի բավարար հարկվող շահույթ, որի դիմաց Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ßí³Ýóí»É Ñ³ÝáõÙները: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíները միայն այն դեպքում, երբ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ÏÉÇÝ»Ý Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÝ»ñ, áñáÝó ¹ÇÙ³ó Ïû·ï³·áñÍí»Ý Ýí³½óíáÕ ժամանակավոր տարբերությունները:

28. Ð³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáõÝ»Ý³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ, áñÇ ¹ÇÙ³ó ÑÝ³ñ³íáñ ÏÉÇÝÇ օգտագործել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, երբ առկա են բավարար չափով հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ, որոնք վերաբերում են նույն հարկային մարմնին և նույն հարկվող իրավաբանական³ÝÓÇÝ, ¨ áñáÝù ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿Ù³ñ»É³

(³) նույն ժամանակաշրջանում, երբ ակնկալվում է նվազեցվող ժամա³Ý³Ï³վող տարբերության Ù³ñáõÙÁ. Ï³Ù

(բ) այն ժամանակաշրջաններում, երբ հետաÓ·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇó ³é³ç³óáõ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ Ï³ñáÕ¿ ÷áË³Ýóí»É Ý³Ëáñ¹áÕ Ï³Ù Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ:

²Û¹åÇëÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ç³ÝáõÙ¿ Ýí³½óíáÕ Å³Ù³Ý³ կավոր տարբերությունը:

29. Երբ առկա չեն նույն հարկային մարմնին և նույն հարկվող իրավաբանական անձին վերաբերող բավարար հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ, հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí¹

(³) Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáõÝ»Ý³ ÝáõÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÝÇÝ ¨ ÝáõÛÝ Ñ³ñÏíáÕ իրավաբանական անձին վերաբերող բավարար հարկվող շահույթ այն ժամ³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, որի ընթացքում մարվում (վերանում) է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը (կամ այն ժամանակաշրջաններում, երբ հետաձգված հարկային ակտիվի մարումից առաջացող Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ Ï³ñáÕ¿ ÷áË³Ýóí»É Ý³Ëáñ¹áÕ Ï³Ù Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñում բավարար հարկվող շահույթ áõÝ»Ý³ÉÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³Ýï»ëáõÙ¿ ³ÛÝ Ñ³ñÏíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù կառաջանան նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից, որոնց ձևավորումը ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáíÑ»ï¨ ³Û¹ Ýí³½óíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվն իրքն է հենց պահանջելու ³å³·³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ Çñû·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ. Ï³Ù

(բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ Ñ³ñÏ»ñÇ åÉ³Ý³íáñÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ë ï»ÕÍ»Éáõ »Ý Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ:

30. Ð³ñÏ»ñÇ åÉ³Ý³íáñÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ÛÝ ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù ÏÓ»éÝ³ñÏí»ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó³ áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ ë ï»ÕÍ»Éáõ Ï³Ù ³í»É³óÝ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíáÙÇÝã¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»ÕãÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇÉñ³Ý³ÉÁ: úñÇÝ³Ïáñáß Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ Ï³ñáÕ¿ ë ï»ÕÍí»É Ï³Ù ³í»É³óÝ»É Ñ»ï¨Û³É»Õ³Ý³ÏÝ»ñáí³

(³) ÁÝïñ»Éáí ïáÏáë³ÛÇÝ »Ï³ÙïÇ Ñ³ñÏÙ³Ý »ñÏáõ ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇó Ù»ÏÁ³ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ñÏÕ³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùÁ, Ï³Ù Ñ³ßí»·ñÙ³Ý.

(բ) Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇó áñáß³ÏÇ Ýí³½óáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ Ñ»ï³Ó·»Éáí.

(·) վաճառելով այն ակտիվները, հնարավոր է՝ հետադարձ վարձակալությամբ, որոնք թանկացել են, սակայն որոնց հարկային բազան չի ճշգրտվել այդ արժեքի աճն արտացոլելու համար.

(¹) í³×³é»Éáí ³ÛÝ ³ÏïÇíÁ, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ¿ âÑ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï (ûñÇÝ³Ï³ áñáß Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ å»ï³Ï³Ý å³ñï³ïáÙë»ñÁ)³ Ýå³ï³Ï áõÝ»Ý³Éáí ·Ý»É Ù»Ï³ÛÉ Ý»ñ¹ñáõÙ, որը բերում է հարկվող եկամուտ:

Երբ հարկերի պլանավորման շնորհիվ հարկվող շահույթը փոխանցվում է ավելի ուշ ժաման³Ï³ßñç³ÝÇó ¹»åÇ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»ÕãÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ ÙÝáõÙ¿ կախված ապագա հարկվող շահույթի գոյությունից, որի աղբյուրը տարբեր պետք է լինի ապագայում առաջացող ժամանակավոր տարբերություններից:

31. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñçÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ íÝ³ëÝ»ñ¿ áõÝ»ó»É, ³å³ Ý³ å»ïù¿ ³é³çÝáñ¹íÇ 35-ñ¹ ¨ 36-րդ պարագրաֆներում բերված ուղեցույցներով:

32. [Ð³Ýí³Í¿]

¶áõ¹ íÇÉ

32². Եթե բիզնեսների միավորումում առաջացող գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը պակաս է իր հարկային բազայից, այդ տարբերությունն առաջացնում է հետաձգված հարկային ակտիվ: Գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվը պետք է ճանաչվի որպես այդ բիզնեսների ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù³ë ³ÛÝ ã³÷áí, áñù³Ýáí Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ ë ï ³óáõÙÁ, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ï ³ñáÕ ¿ ûգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը

33. Ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ հետաձգված հարկային ակտիվի առաջացման դեպքերից մեկն այն է, երբ ակտիվին վերաբերող չհարկվող պետական շնորհը հանվում է ակտիվի հաշ÷ïßé³ÛÇÝ արժեքը որոշելիս, բայց հարկային նպատակներով չի հանվում ակտիվի ամորտիզացվող գումարից (այլ կերպ ասած՝ իր հարկային բազայից). ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պակաս է իր հարկային բազայից, և դա առաջացնում է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություն: Պետական շնորհն»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý³¨ Ý»ñÏ³Û³óí»É áñå»ë Ñ»ï³Ó·ï³Í »Ï³Ùáõï, áñÇ ¹»åùáõÙ Ñ»ï³Ó·ï³Í »Ï³Ù ï Ç ¨ ¹ñ³ ½ñáÛ³Ï³Ý հարկային բազայի միջև եղած տարբերությունը իրենից ներկայացնում է նվազեցվող ժամանակավոր ï³ñÞëñáõÃÛáõÝ: Ù»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÇÝãå»Çëç Ù»ÃáÏ¹ ¿É áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñ¹»·ñÇ, ³ÛÝ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÁ³ 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙß³ñ³¹ñí³Í å³ï×³éáí:

âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñ¨ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñ

34. ²é³çÇÏ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ÷áË³ÝóíáÕ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ¨ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ ·Íáí å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇí ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³å³·³ÛáõÙ ÏáõÝ»Ý³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍí»É ³Û¹ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ¨ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ:

35. âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ³ ³é³çÇÏ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ÷áË³ÝóÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ûույնն են, ինչ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ ·áÛáõÃÛáõÝÁ լուրջ վկայություն է այն բանի, որ ապագա հարկվող շահույթ կարող է և չլինել: Հետևաբար, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñç»ñë¿ Ïñ»É íÝ³ëÝ»ñ, Ý³ ×³Ý³ãáõÙ¿ âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇó Ï³Ù ½»Õã»ñÇó ³é³ç³ó³Í Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ³Û¹ կազմակերպությունը ունի բավարար հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ, կամ առկա է համոզիչ այլ վկայություն, որ նա հետագայում կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է û·ï³·áñÍ»É âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ: ²Ûë Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ 82-ñ¹ պարագրաֆը պահանջում է բացահայտել հետաձգված հարկաÛÇÝ ³ÏïÇíÇ ·áõÙ³ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹ñ³ ճանաչումը հիմնավորող փաստի բնույթը:

36. Ð³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ ë ï ³Ý³Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙù¿ ÁÝ¹áõÝáõÙ Ñ»ï¨Û³É ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

(³) արդյոք կազմակերպությունն ունի բավարար հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ, որոնք վերաբերում են նույն հարկային մարմնին և նույն հարկվող իրավաբանական անձին, որը ÏÑ³Ý·»óÝÇ Ñ³ñÏíáÕ ·áõÙ³ñ»ñÇ, áñáÝó ¹ÇÙ³ó Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍ»É âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ Ï³Ù âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ ÙÇÝã¨ ¹ñ³Ýó û·ï³·áñÍÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ É ñ³Ý³ÉÁ.

(բ) Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿ ³ñ¹ûáù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáõÝ»Ý³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ»ñ ÙÇÝã¨ âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ Ï³Ù âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ É ñ³Ý³ÉÁ.

(·) ³ñ¹ûáù âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÝ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý áñáß³ÏÇ å³ï×³éÝ»ñáí, áñáÝó ÏñÏÝí»Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ó³Íñ¿.

(¹) ³ñ¹ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ Ñ³ñÏ»ñÇ åÉ³Ý³íáñÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 30), áñå»ë½Ç ë ï »ÕÍÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýում, երբ կարող են û·ï³·áñÍí»É âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ Ï³Ù âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ:

²ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáõÝ»Ý³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃ, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ï³ñáÕ »Ý Çñ³óí»É âû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ¨ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ, Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ã»Ý×³Ý³ãíáõÙ:

â×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙ

37. ÚáõÃ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙ ¿ ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ý³ËïÇÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿ ¹³ñÓ»É ³å³·³Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³ßíÇÝ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ: úñÇÝ³Ï³ é¨ ïñÇ պայմանների բարելավմանն ուղղված ներդրումների դեպքում, ներառյալ՝ ներդրողի բաժնեմասը դուստր կազմակերպության, մասնաճյուղի, ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության շահույթի այն մասը, որը չի բաշխվել կամ չի ենթակա բաշխման (կախված նրանից, թե որն է կիրառելի), եթե ներդրողի տարեկան հաշվետվությունները չեն ներառում միավորված հիմունքներով կամ մասնաբաժնային մեթոդով կատարված համախմբում, կամ եթե նման ներդրումը չի ներառվում համախմբման մեջ:

Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ áõ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ

38. Ժամանակավոր տարբերություններ առաջանում են, երբ դուստր կազմակերպությունը ճանաչում է եկամուտ կամ ծախս՝ հաշվետվությունների համար, սակայն դրանք ներառվում են հարկային շահույթի որոշման մեջ մեկ կամ մի քանի հետագա ժամանակաշրջաններում, կամ երբ դրանք հարկային նպատակներով ճանաչվում են եկամուտ կամ ծախս՝ հաշվետվությունների համար, սակայն դրանք ներառվում են հարկային շահույթի որոշման մեջ մեկ կամ մի քանի հետագա ժամանակաշրջաններում: Ժամանակավոր տարբերությունները կարող են առաջանալ մի շարք տարբեր հանգամանքներում, օրինակ՝

(ª) հարկվող շահույթի և հաշվետվությունների համար օգտագործվող շահույթի միջև տարբերությունները կամ համատեղ ձեռնարկություններում չբաշխված շահույթի առկայության պատճառով.

(բ) արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության դեպքում, երբ մայր կազմակերպությունը և դուստր կազմակերպությունը տեղակայված են տարբեր երկրներում.

(·) ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ýí³½»óáõÙÁ ÙÇÝã¨ ¹ñ³÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ժամանակավոր տարբերությունները կարող են տարբերվել մայր կազմակերպության առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում ներդրման հետ կապված ժամանակավոր տարբերություններից, քանի որ մայր կազմակերպությունը կարող է վերահսկել դրանց շրջադարձի ժամանակը և հավանական է, որ տարբերությունը չի շրջադարձվի մոտ ապագայում:

39. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÞյուն բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ կապված դուստր կազմակերպություններում, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ áõ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկություններում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն չափի, որով միաժամանակ բավաÑ³ñíáõÙ »Ý Ñ»ï¨Û³É »ñÏáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ.

(ª) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ¹ñáõÁ Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏáõÝ Ç íÇ×³ÏÇ ¿ í»ñ³ÑëÏ»É Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերության մարման (վերանալու) ժամանակային բաշխումը.

(բ) հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի մարվի (վերանա) տեսանելի ³å³·³ÛáõÙ:

40. Քանի որ մայր կազմակերպությունը վերահսկում է իր դուստր կազմակերպության շահաբաժնային քաղաքականությունը և որոշում է, թե արդյոք ներդրողի ներդրման հետ կապված ժամանակավոր տարբերությունները (ներառյալ ոչ միայն չբաշխված շահույթի տարբերությունները, այլև արտարժութային փոխարժեքային տարբերությունները և համախմբման ճշգրտումները) մարման (հոդված) Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ: ²í»ÉÇ°ª Ñ³×³Ë ·áñÍ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ ãÇ ÉÇÝáõÙ áñáß»É շահութահարկերի գումարը, որոնք ենթակա են վճարման, երբ ժամանակավոր տարբերությունը Ñ³կադարձի: Հետևաբար, երբ մայր կազմակերպությունը որոշում է կայացնում, որ շահույթը չի բաշխվելու տեսանելի ապագայում, նա չի ճանաչում հետաձգված հարկային պարտավորությունը: Նույն մոտեցումները կիրառվում են մասնաճյուղերում կատարված ներդրումների նկատմամբ:

41. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷áõÙ »Ý Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí (ï»ë §²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï¨³ÝùÝ»ñÁ¦ ÐÐØê 21): ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ (¨, ³ûëåÇëáí, Ýñ³ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ñկային բազան) որոշվում է այլ արժույթով, փոխարժեքի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³é³ç³óÝáõÙ »Ý Å³Ù³ßնակավոր տարբերություններ, որոնք հանգեցնում են Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù (24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý) ³Ï ïÇíÇ

ճանաչման: Առաջացող հետաձգված հարկը դեբետագրվում կամ կրեդիտագրվում է շահույթին կամ ÍÝ³ëÇÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 58):

42. ²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÁ ãÇ í»ñ³ÑëÏáõÙ ³Û¹ Ï³½Ù³ կերպությանը և, սովորաբար, ի վիճակի չէ որոշել նրա շահաբաժնային քաղաքականÝáõքյունը: Հետևաբար, տեսանելի ապագայում շահույթի չբաշխման պահանջի մասին համապատասխան պայմանագրի բացակայության å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Çñ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերություններից առաջ³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÝ å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÁ: àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ Ç íÇ×³ÏÇ ãÉÇÝ»É áñáß»É Ñ³ñÏÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ÉÇÝ»Éáõ í×³ñÙ³Ý, »Ã» Ý³ փոխհատուցի ասոցիացված կազմակերպությունում իր ներդրման արժեքը, բայց կարող է որոշել այն ÝÍ³½³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇó å³Ï³ë ãÇ ÉÇÝ»Éáõ Ñ³ñÏÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ: ²Û¹åÇëÇ ¹»åùáõÙ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÝ å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ ¿ ³Û¹ ·áõÙ³ñáí:

43. Համատեղ ձեռնարկման կողմերի միջև պայմանագիրը սովորաբար կարգավորում է շահույթի բաշխումը և սահմանում, թե արդյոք այս հարցի վերաբերյալ որոշումներն ընդունվում են բոլոր մասն³ÏÇóÝ»ñÇ համաձայնությամբ, թե նրանց որոշակի մեծամասնության կողմից: Եթե ձեռնարկողը կարող է վերահսկել շահույթի բաշխումը, և հավանական է, որ շահույթը չի բաշխվելու տեսանելի ապագայում, ապա Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÝ å³ïï³íáñáõÃÛáõÝ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ:

44. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïþ է ճանաչի հետաձգված հարկային ակտիվ բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր կազմակերպություններում, մասնաճյուղերում ու ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇó ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ[ա]

(ա) ժամանակավոր տարբերությունը կմարի տեսանելի ապագայում.
(բ) ³éÏ³ ÏËÇÝÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÃ, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»É Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերությունը:

45. ¸áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ áõ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í ÝÍ³½»óíáÕ ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչման մասին որոշում ÁÝ¹áõÝ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³çÝáñ¹íáõÙ ¿ 28-31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ý»ñáõÙ ÝßÍ³Íáõ»óáõÛóÝ»ñáí:

â³÷áõÙÁ

46. ÀÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (³ÏïÇíÝ»ñÁ) å»ïù¿ã³÷í»Ý ³ÛÝ ·áõÙ³ñáí, áñÝ ³ÏÝÏ³Éíáõٿ, áñ ÏÍ×³ñíÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇÝ (Ï÷áËÑ³ïáõóíÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó)[ա] ÏÇñ³é»Éáí Ñ³ñÏ»ñÇ ¹ñáõÙùÝ»ñÁ (¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»ÝùÝ»ñÁ), áñáÝù áõÅÇ Ù»ç »Ý »Õ»É Ï³Ù Áëï ¿áõÃÛ³Ý áõÅÇ Ù»ç »Ý »Õ»É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ:

47. Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ã³÷í»Ý Ñ³ñÏ»ñÇ ³ÛÝ ¹ñáõÙùÝ»ñÇ oգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, áñ ÏïÇñ³éí»Ý ³ÏïÇíÇ Çñ³óÙ³Ý Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï[ա] ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí Ñ³ñÏ»ñÇ ³ÛÝ ¹ñáõÙùÝ»ñÁ (¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»ÝùÝ»ñÁ), áñáÝù áõÅÇ Ù»ç »Ý »Õ»É Ï³Ù Áëï ¿áõÃÛ³Ý áõÅÇ Ù»ç »Ý »Õ»É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ:

48. ÀÝÃ³óÇÏ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ և պարտավորությունները սովորաբար չափվում են գործող (ուժի մեջ գտնվող) հարկի դրույքների (և հարկային օրենքների) կիրառմամբ: Այնուամենայնիվ, áñáß Çñ³í³Ï³ñ·ñáõÙ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙùÝ»ñÇ (¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»ÝùÝ»ñÇ) Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, áõÝ»Ý³É ÝáõÛÝ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, ÇÝã ÷³ëï³óÇ áõÅÇ Ù»ç Ùï Ý»ÉÁ, áñÁ Ï³ñáÕ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É Ñ³Ûï³ñ³ñ»ÉáõóÙÇ ù³ÝÇ ³ÙÇë ³Ýó: ²Û¹åÇëÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷íáõÙ »Ýª û·ï³·áñÍ»Éáí Ñ³Ûï³ñ³ñí³Í Ñ³ñÏ»ñÇ ¹ñáõÙùÝ»ñÁ (¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»ÝùÝ»ñÁ):

49. Երբ հարկվող շահույթի տարբեր մակարդակների նկատմամբ կիրառվում են տարբեր դրույքներ, Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷íáõÙ »Ýª û·ï³·áñÍ»Éáí ÙÇçÇÝ ¹ñáõÙùÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÏÝÏ³Éíáõٿ ÏÇñ³é»É ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ վնասի) նկատմամբ, երբ սպասվում է ժամանÝ³կավոր տարբերությունների մարումը (վերացումը):

50. [Ð³Ýí³Í¿]

51. Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ å»ïù¿ ³ñï³óáÉÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³é³ç³Ý³Ýª Ï³ËíÍ³ÍÛÝ »Õ³Ý³ÏÇó, áñáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ, ³ÏÝÏ³Éíáõٿ ÷áËÑ³ïáõó»É Ï³Ù Ù³ñ»É Çñ³Ïïíçí»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ:

52. àñáß Çñ³í³Ï³ñ·ñáõÙ ³ÛÝ »Õ³Ý³ÏÁ, áñáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ÷áËÑ³ïáõóíáõÙ (Ù³ñáõÙ) ¿ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, Ï³ñáÕ¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ëï áñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇó Ù»ÏÇ Ï³Ù »ñÏáõëÇ íñ³.

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ ³Ï ïÇíÇ (å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý) Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý (Ù³ñÙ³Ý) Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éíáÕ Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙù.

(բ) ³Ï ïÇíÇ (å³ñï³ínրության) հարկային բազա:

²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ ¿ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ հետաձգված հարկային ակտիվները՝ օգտագործելով հարկի այն դրույքը և հարկային բազան, որոնք Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý Ï³ÛÙ³ñÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ »Õ³Ý³ÏÇÝ:

ú ñ Ç Ý ³ Ï ²

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը 100 միավոր է, իսկ հարկային բազան՝ 60 միավոր: Ակտիվի վաճառքի դեպքում կկիրառվի հարկի 20 տոկոս դրույքը, իսկ ակտիվից ստացվող այլ եկամուտների նկատմամբ՝ Ñ³ñÏÇ 30 ï á Ï á ë ¹ ñ á õ Ù ù Á:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ 8 ÙÇ³íáñ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (40 ÙÇ³íáñÇ 20 ïáÏáëÁ), »Ã» Ý³ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ í³×³é»É ³Ï ïÇíÁª ³é³Ýó Ñ»ï³·³ û·ï³·áñÍÙ³Ý, Ï³Ù 12 ÙÇ³íáñ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (40 ÙÇ³íáñÇ 30 ïáÏáëÁ), »Ã» Ý³ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ å³Ñ»É ³Ï ïÇíÁ ¨ ÷áËÑ³ ïáõó»É ¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí:

ú ñ Ç Ý ³ Ï ´

100 միավոր սկզբնական արժեքով և 80 միավոր հաշվեկշռային արժեքով ակտիվը վերագնահատ íáõÙ ¿ 150 ÙÇ³íáñ: Ð³Ù³ñÅ»ù ×ß·ñïáõÙ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ãÇ Ï³ï³ñíáõÙ: Îáõï³Ï³í³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½ÙáõÙ ¿ 30 ÙÇ³íáñ, ÇëÏ Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙùÁª 30 ïáÏáë: Եթե ակտիվը վաճառվում է սկզբնական արժեքը գերազանցող գումարով, ապա կուտակված հարկային ³Ùáñտիզացիան կներառվի հարկվող շահույթի մեջ, սակայն վաճառքից հասույթի՝ սկզբնական արժեքը ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ëÁ ãÇ Ñ³ñÏíÇ:

Ակտիվի հարկային բազան 70 ÙÇ³íáñ ¿, ¨ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ 80 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերություն: Եթե կազմակերպությունն ակնկալում է փոխհատուցում ïáõó»É Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí, ³å³Ý å»ïù ¿ ë ï»ÕÍÇ 150 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï, ÁÝ¹ áñáõÙª Ý³ Ç íÇ×³ÏÇ ÏÉÇÝÇ ³Ùáñï Ç½³óÇáÝ Ýí³½»óáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»É ÙÇ³ÛÝ 70 ÙÇ³íáñÇ ã³÷áí: ²Ûë ¹»åùáõÙ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ 24 ÙÇ³íáñ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (80 ÙÇ³íáñÇ 30 ïáÏáëÁ): ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÝÏ³ÉáõÙ ¿ ÷áËÑ³ ïáõó»É Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùª ³Ï ïÇíÝ ³ÝÙÇç³å»ë 150 ÙÇ³íáñáí í³×³é»Éáí, ³å³Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÏÑ³ßí³ñÏíÇ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñåª

	Ð³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերություն	*Ð³ñÏÇ ¹ñáõÙùÁ*	*Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íá-ñáõÃÛáõÝ*
Îáõï³Ï³í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ùáñï Ç½³óÇ³	*30*	*30%*	*9*
Սկզբնական արժեքը ·»ñ³½³ÝóáÕ »Ï³Ùáõï	*50*	*½ñá*	*–*
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	*80*		*9*

(Ì³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝ. 61² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ëñ³óáõóÇã Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó, ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛË Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï»Ï³Ù ïáõÙ)£

ú ñ Ç Ý ³ Ï ¶

Փաստերը նույնն են, ինչ Բ օրինակում, բացառությամբ այն բանի, որ, եթե ակտիվը վա×³éíáõÙ ¿ ëկզբնական արժեքը գերազանցող գումարով, կուտակված հարկային ամոր ï Ç½³óÇ³Ý Ý»ñ³éí»Éáõ ¿ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ù»ç (30 ïáÏáë Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙùáí), ÇëÏ í³×³éùÇó Ñ³ëáõÛÃÁ ÏÑ³ñÏíÇ 40 ïáÏáë Ñ³ñÏÇ դրույքով՝ 110 միավոր կազմող սղաճով ճշգրտված սկզբնական արժեքը հաշելուց հետո:

ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ ïáõó»É ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí, Ý³ å»ïù ¿ ë ï»ÕÍÇ 150 ÙÇ³íáñ Ñ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï, ë³Ï³ÛÝ Ç íÇ×³ÏÇ ÏÉÇÝÇ Éáï 70 ÙÇ³íáñ

ամորտիզացիոն նվազեցումներ (հանումներ) կատարել: Դրա արդյունքում հարկային բազան կազմում է 70 միավոր, հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը կազմում է 80 միավոր, իսկ հետաձգված Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª 24 ÙÇ³íáñ (80 ÙÇ³íáñÇ 30 ï»ëáÏëÁ), ÇÝãå»ë ´ ûñÇÝ³Ïáõù:

ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ³ÏÝÏ³ÉáõÙ¿ Ñ³ßí»ÏßéÇÝ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõó»Éª ³Ï¨ÇíÝ³ÝÙÇç³å»ë 150 ÙÇ³վորով վաճառելով, ապա նա կկարողանա 110 միավոր ինդեքսավորված սկզբնական արժեքի Ýí³½»óáõÙ Ï³ï³ñ»É: 40 ÙÇ³íáñ ½áõï »Ï³ÙáõïÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ Ñ³ñÏÙ³Ý 40 ïáÏáë ¹ñáõÛùáí: ´³óÇ³Û¹, Ïáõï³ÏÍ³Í 30 ÙÇ³íáñ ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý ÏÝ»ñ³éíÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ù»ç ¨ ÏÑ³ñÏíÇ 30%-áí: ²ÛëåÇëáí, հարկային բազան 80 միավոր է (110 միավորից հանած 30 միավոր), հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը՝ 70 միավոր, և հետաձգված հարկային պարտավորությունը՝ 25 ÙÇ³íáñ (40 ÙÇ³íáñÇ 40 տոկոսը գումարած 30 միավորի 30 տոկոսը): Եթե հարկային բազան բավարար հստակ չէ այս օրինակի համար, ապա ïë³ñ³ÏËÇÝ»ñ ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»É 10-րդ պարագրաֆում շարադրված հիմնական սկզբունքը:

(Ì³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝ. 61² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Éñ³óáõóÇã Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó, ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ):

52². àñáß Çñ³í³Ï³ñ·ïåðíáõÙ շահութահարկերը ենթակա են վճարման ավելի բարձր կամ ցածր դրույքով, եթե զուտ շահույթը կամ չբաշխված շահույթը ամբողջությամբ կամ մասամբ վճարվում է կազմակերպության բաժնետերերին՝ որպես շահաբաժին: Այլ իրավակարգերում շահութահարկերը կարող են ենթակա լինել ÷áËÑ³ïáõցման կամ վճարման, եթե զուտ շահույթը կամ չբաշխված շահույթն ամբողջությամբ կամ մասամբ վճարվում է կազմակերպության բաժնետերերին՝ որպես շահաբաժին: Այս դեպքերում ընթացիկ և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են չբաշխված շահույթի նկատմամբ ÏÇñ³éíáÕ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ¹ñáõÙùáí:

52´. 52Ա պարագրաֆում նկարագրված դեպքերում շահաբաժինների շահութահարկային հետևանքները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ ճանաչվում է շահաբաժին վճարելու պարտավորությունը: Շահաբաժինների շահութահարկային հետևանքներն ավելի ուղղակիորեն են կապված գործարքներին կամ դեպքերին, քան սեփականատերերին կատարված բաշխումներին: Հետևաբար, շահաբաժինների շահութահարկային հետևանքները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÁ å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ 58-րդ պարագրաֆով, բացառությամբ այն մասի, որով ßահաբաժինների շահութահարկային հետևանքներն առաջացել են 58(ա) և (բ) պարագրաֆներում նշված Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó:

52Ա և 52Բ պարագրաֆները լուսաբանող օրինակ

Ð»ï¨Û³É ûñÇÝ³ÏÁ ³éÝãíáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ Çñ³í³Ï³ñ·áõÙ ·áñÍáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³ÝÁ, áñ»Õ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÁ չբաշխված շահույթի նկատմամբ վճարվում են ավելի բարձր դրույքով (50%), իսկ շահույթի բաշխման դեպքում շահութահարկի որոշակի գումար փոխհատուցվում է: Բաշխված շահույթների նկատմամբ հակի ¹ñáõÙùÁ 35% ¿: Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ýակաշրջանի վերջում՝ 20X1 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ՝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ³é³ç³ñÏí³Í Ï³Ù հայտարարված շահաբաժինների գծով: Արդյունքում, 20X1 թվականին որևէ շահաբաժին չի ճանաչվում: 20X1 Ã.-Ç Ñ³Ù³ñ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ 100000 ¿: 20X1 Ã.-Ç Ñ³Ù³ñ ½áõï Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերությունը 40000 է:

Î³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ 50000-ÇÝ Ñ³í³ë³ñ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ շահութահարկի գծով ծախս: Հետագա շահաբաժինների արդյունքում հնարավոր փոխհատուցվելիք ·áõÙ³ñÇ ·ÍáíáãÙÇ³ÏïÇíãÇ×³Ý³ãáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ý³¨×³Ý³ãáõÙ¿ 20000-ÇÝ (40000-Ç 50%-ÇÝ) Ñ³í³ë³ñÑ»ï³Ó·í³ÍÑ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¨ Ñ»ï³Ó·í³ÍÑ³ñÏÇ ·Íáí Í³Ëë, ÇãÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÁ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ïí×³ñÇ Çñ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ïտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները փոխհատուցելիս կամ մարելիս՝ հիմնվելով չբաշխված շահույթի նկատմամբ կիրառվող հարկային դրույքի վրա:

Ð»ï³·Ûáõù, 20X2 Ã. Ù³ñïÇ 15-ÇÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿ ×³Ý³ãáõÙ Ý³ËáÑ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³ÝßáõÃÇó í×³ñí»ÉÇù 10000-ին հավասար շահաբաժիններ:

20X2 Ã. Ù³ñïÇ 15-ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ 1500-ÇÝ (áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãí³Í շահաբաժինների 15%-Ç) Ñ³í³ë³ñ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇí¨ ÁÝÃ³óÇÏ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ Ýí³½»óáõÙ 20X2 Ã.-Ç Ñ³Ù³ñ:

53. Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãå»ïù¿ ½»Õãí»Ý:

54. Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ½»Õã³Ý ÑÇÙáõÝùáí ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ ï³ñÍերության համար կազմել ըստ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛó: Þ³ï ¹»åù»ñáõÙ ³Û¹åÇëÇ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ

մշակումը անհնարին է կամ չափազանց բարդ: Հետևաբար, հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք համադրելի չէին լինի կազմակերպությունների միջև: Հետևաբար, սույն ստանդարտը չի թույլատրում հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչումը, որոնք առաջանում են նման գործարքներից:

55. Ժամանակավոր տարբերությունները որոշվում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հենց դրանով, թե ինչպես է ընկերությունը ակնկալում, որ հաշվեկշռային արժեքը կվերականգնվի կամ կմարվի: Հետևաբար, սույն ստանդարտը պահանջում է հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների հաշվարկումը՝ հիմնված այն հարկային հետևանքների վրա, որոնք կառաջանան ակտիվի վաճառքից կամ պարտավորության մարումից՝ հաշվի առնելով ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը:

56. Հետաձգված հարկային ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում է ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ցանկացած փոփոխության արդյունքում, նույնիսկ եթե դրամական միջոցների հոսքեր չեն առաջացել (օրինակ՝ վերագնահատման արդյունքում): Եթե հարկվող շահույթը որոշվում է տարբեր հարկային դրույքաչափերով՝ կախված այն բանից, թե ինչպես է ընկերությունը ակնկալում վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը, ապա օգտագործվում են համապատասխան հարկային դրույքաչափերը:

Ընդհանուր սկզբունքներ

57. Սույն ստանդարտի 58-68 պարբերությունները կիրառվում են հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման նկատմամբ՝ բացառությամբ հետևյալ դեպքերի.

Գործարքներ, որոնք ճանաչվում են սեփական կապիտալում

58. Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որն առաջանում է՝

(ա) գործարքներից կամ իրադարձություններից, որոնք ճանաչվում են նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանի սեփական կապիտալում՝ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչվող գործարքների կամ իրադարձությունների հարկային հետևանքների միավորումից (տե՛ս պարագրաֆներ 66-68):

59. Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասն առաջանում է, երբ եկամուտը կամ ծախսը ներառվում է հաշվապահական շահույթի մեջ այն ժամանակաշրջանում, երբ գործարքը կամ իրադարձությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում (օրինակ՝ հետևյալ դեպքերում).

(ա) տոկոսների, ռոյալթիների կամ շահաբաժինների գծով հասույթը ստացվում է ժամանակաշրջանի մեջ, որը հաշվետվողականության նպատակներով նախորդում է 18-ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ընկերության հաշվետու ժամանակաշրջանին (հաշվետու ժամանակաշրջան);

(բ) ապրանքների կամ ծառայությունների վաճառքի գծով հասույթը ստացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո՝ 38-ՖՀՄՍ-ի համաձայն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված ընդհանուր հասույթի մեջ ներառելու նպատակով, եթե ապրանքների կամ ծառայությունների վաճառքի գծով հասույթը ստացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանից առաջ՝ 38-ՖՀՄՍ-ի համաձայն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված ընդհանուր հասույթի մեջ ներառելու նպատակով, կամ եթե ապրանքների կամ ծառայությունների վաճառքի գծով հասույթը ստացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի մեջ՝ 38-ՖՀՄՍ-ի համաձայն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված ընդհանուր հասույթի մեջ ներառելու նպատակով:

60. Եթե հաշվապահական հաշվառման նպատակներով ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը տարբերվում է դրա հարկային հիմքից (տե՛ս պարագրաֆ 7), ապա առաջանում է ժամանակավոր տարբերություն, որը կարող է ունենալ նաև այլ պատճառներ, քան սկզբնական ճանաչումը (տե՛ս պարագրաֆ 15): Օրինակ՝ հետևյալ դեպքերում.

(ա) եկամուտը կամ ծախսը ներառվում է հաշվապահական շահույթի մեջ այն ժամանակաշրջանում, որը տարբերվում է այն ժամանակաշրջանից, որի ընթացքում այն ներառվում է հարկվող շահույթի մեջ (հարկային շահույթ);

(բ) հաշվապահական հաշվառման նպատակներով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է դրա հարկային հիմքի չափով՝ կախված այն բանից, թե ինչպես է ընկերությունը ակնկալում վերականգնել կամ մարել ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը (տե՛ս պարագրաֆներ 66-68):

Ընդհանուր դրույթներ

61. [Ջնջված է]

61[1]. Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվի հաշվեկշռային արժեքից կամ վնասից դուրս, եթե հարկը վերաբերում է գործարքին կամ իրադարձությանը, որը ճանաչվում է նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանի սեփական կապիտալում՝ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչվող գործարքների կամ իրադարձությունների հարկային հետևանքների միավորումից (տե՛ս պարագրաֆներ 66-68):

վնասից դուրս: Հետևաբար, ընթացիկ և հետաձգված հարկերը, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, ինչպես կամ տարբ»ñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ×³Ý³ãí³Í»Ý՝

(³) ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 62).

(p) áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ, å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 62²)£

62. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³Ù ÃáõÛÉ³ï ñáõÙ »Ý áñáß³ÏÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: ²Û¹åÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý¤

(³) Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó (ï»ë ÐÐØê 16).

(p) [Ñ³Ýí³Í¿]

(·) փոխարժեքային տարբերություններ, որոնք առաջանում են արտերկրյա ստորաբաժանման ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÇó (ï»ë ÐÐØê 21).

(¹) [Ñ³Ýí³Í¿]

62². üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³Ù ÃáõÛÉ³ï ñáõÙ »Ý áñáß³ÏÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ïñ»¹Çï³·ñáõÙÁ Ï³Ù ¹»ëï³·ñáõÙÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇÝ: ²Û¹åÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý¤

(³) չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում, որն առաջանում է կա՛մ հետընթաց ÏÇñ³éíáÕ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó, Ï³¹Ù ëË³ÉÇ áõÕÕáõÙÇó (ï»ë §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦ ÐÐØê 8-Á).

(p) այն գումարները, որոնք առաջանում են բաղադրյալ ֆինանսական գործիքÇª ë»÷³Ï³Ý կապիտալի բաղադրիչի սկզբնական ճանաչման ժամանակ (տե՛ս պարագրաֆ 23):

63. Որոշ բացառիկ հանգամանքներում կարող է դժվար լինել՝ շահույթից կամ վնասից դուրս (կա՛մ այլ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, Ï³¹Ù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ) ×³Ý³ãí³Í Ñá¹í³Íներին վերաբերող ընթացիկ կամ հետաձգված հարկի գումարը որոշելը: Դա կարող է տեղի ունենալ, օրինակ, երբ՝

(³) գործում են շահութահարկի տարբերակված դրույքներ, և հնարավոր չէ որոշել այն դրույքը, որով հարկվել է հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) որոշակի առանձին բաղադրիâÁ.

(p) Ñ³ñÏ»ñÇ ¹ñáõÙùÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³½¹áõÙ »Ý ³ÛÝ հետաձգված հարկային ակտիվի կամ պարտավորության վրա, որը, մասամբ կամ ամբողջությամբ, վերաբերում է նախապես շահույթից կամ վնասից դուրս ճանաչված հոդվածին. Ï³Ù

(·) Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը որոշում է, որ հետաձգված հարկային ակտիվը, որը մասամբ կամ ամբողջությամբ վերաբերում է նախապես շահույթից կամ վնասից դուրս ճանաչված հոդվածի, պետք է ճանաչվի կամ չպետք է այլևս ամբողջովին ճանաչվի:

Այդպիսի դեպքերում ընթացիկ և հետաձգված հարկը, որը վերաբերում ¿ ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë ×³Ý³ãí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇÝ, ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ï íÛ³É Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Çñ³í³Ï³ñ·áõÙ ·áñÍáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ընթացիկ և հետաձգված հարկերի հիմնավորված համամասնական բաշխման, կամ մեկ այլ մեթոդի վրա, որով ապահովվում է ավելի ճշգրիտ բաշխում տվյալ հանգամանքներիñáõÙ:

64. ÐÐØê 16-Á ãÇ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ առաջացած ածից ամեն տարի փոխանցի չբաշխված շահույթին մի գումար, որը հավասար է վերագնահատված արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և այդ ակտիվի սկզբնական արÅ»ùÇ ÑÇÙ³Ý վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությանը: Եթե կազմակերպությունը կատարում է ³Û¹åÇëÇ ÷áË³ÝóáõÙ, ³å³ ÷áË³ÝóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Çñ Ù»ç ãÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñïÁ: ÜÙ³Ý³ïÇå Ùáï»óáõÙ ¿ ÏÇñ³éíáõÙ ÑÇÙÝ³kան միջոցների օբյեկտի օտարմաÝ ժամանակ կատարվող փոխանցումների նկատմամբ:

65. ºÃ» ³Ï ïÇíÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ï íáõÙ ¿ Ñ³ñï³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, ¨ ³Û¹ í»ñ³·Ý³Ñ³ï áõÙÁ Ï³åí³Í ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ï³Ù ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ÝóÏ³óí»ÉÇù í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï, ³å³ ¨³Û¹ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý, ¨ հարկային բազայի ճշգրտման հարկային հետևանքները ճանաչվում են այլ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ¹ñ³Ýó Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» Ñ³ñï³-ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ³ÝóÏ³óíáÕ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÁ Ï³åí³Í ã¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ï³Ù ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï, ³å³ հարկային բազայի ճշգրտման հարկային հետևանքները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

65². Երբ կազմակերպությունը իր բաժնետերերին վճարի բաժնեմասեր, կարող է պահանջվել բաժնեմասերից áñnշ մաս վճարել հարկային մարմիններին բաժնետերերի անունից: Շատ իրավակարգերում այս ·áõÙ³ñÁ ÏáãíáõÙ ¿ ·³ÝÓíáÕ Ñ³ñÏ: Ð³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇÝ ³Û¹åÇëÇ í×³ñí³Í Ï³Ù í×³ñí»ÉÇù գումարը դեբետագրվում է սեփական կապիտալին՝ որպես բաժնեմասերի մաս:

´Ç½Ý»ëÝ»ñÇ ÙÇ³ íáñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ

66. Ինչպես բացատրված է 19-րդ և 26(գ) պարագրաֆներում, ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ բիզնեսների միավորման ժամանակ: ÞՀUU 3 ստանդարտի համաձայն՝ կազմակեր åáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ (³ÛÝ ã³÷áí, որով դրանք բավարարում են 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ) Ï³Ù Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ պարտավորությունները՝ որպես որոշելի ակտիվներ և պարտավորություններ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ: Հետևաբար, այս հետաձգված հարկային ակտիվները և հետաձգված հարկային å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³½¹áõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ×³Ý³ã³Í ·áõ¹ÍÇÉÇ Ï³Ù ½»Õãáí (Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ ·Ýáí) ·ÝáõÙÇó û·áõïÇ ·áõÙ³ñÇ íñ³: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, 15(³) å³ñ³·ñ³ýÇÝ համապատասխան՝ կազմակերպությունը չի ճանաչում գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից առաջացած Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

67. Բիզնեսների միավորման արդյունքում, ձեռք բերողի մինչձեռքբերումային հետաձգված հարկային ակտիվի իրացման հավանականությունը կարող է փոփոխվել: Ձեռք բերողը կարող է հավանական Ñ³Ù³ñ»É, áñ Ý³ Ï÷áËÑ³ïáõÓ Çñ ë»÷³Ï³Ý Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ, áñÁ ×³Ý³ãí³Í ã¿ñ մինչև բիզնեսների միավորումը: Օրինակ՝ ձեռք բերողը կարող է ի վիճակի լինել օգտագործել չօգտագործված հարկային վնասները ձեռք բերված կազմա Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ դիմաց: Եվ հակառակը՝ բիզնեսների միավորման արդյունքում կարող է այÉ¨ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý ãÉÇÝ»É ³ÛÝ, áñ ³å³·³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ ÃáõÛÉ Ï ï³ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ: ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ Ó»éù բերողը ճանաչում է հետաձգված հարկային ակտիվի փոփոխությունը բիզնեսների միավորման ժամանակաշրջանում, բայց այն չի ներառում որպես այդ միավորման հաշվա å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý մաս: Հետևաբար, ձեռք բերողը հաշվի չի առնում այն՝ բիզնեսների միավորումում իր ճանաչած գուդվիլը Ï³Ù½»Õãáí (Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ ·Ýáí) ·ÝáõÙÇó û·áõïÁã³÷»ÉÇë:

68. Ձեռք բերողի առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցվող հարկային վնասի կամ այլ հետաձգված հարկային ակտիվի հնարավոր օգուտը կարող է չբավարարել առանձին ճանաչման չափանիշներին բիզնեսների միավորման սկզբնական հաշվառման ժամանակ, բայց կարող է իրացվել հետագայում: Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի ձեռք բերված հետաձգված հարկային օգուտները, որ նա իրացնում է ÐÇ½Ý»ëÝ»ñÇ ÙÇ³ íáñáõÙÇó Ñ»ï á, Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå՝

(ա) չափման ժամանակաշրջանի ընթացքում ճանաչված ձեռք բերված հետաձգված հարկային օգուտները, որոնք առաջացել են ձեռքբերման օրը գոյություն ունեցող փաստերի և հանգամանքների վերաբերյալ նոր տեղեկատվությունից, պետք է կիրառվեն՝ Ýí³½»óÝ»Éáõ համար այդ ձեռքբերմանը վերաբերող գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը: Եթե այդ գուդվիլի Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ ½ñáÛÇ, ³å³ ÙÝ³ó³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.

(բ) մնացած բոլոր իրացված ձեռք բերված հետաձգված h³ñÏ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ (Ï³Ù¿É ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë, »Ã» ³Û¹å»ë¿ å³Ñ³Ýçáõù ëáõÝ ëï³Ý¹³ñïÁ):

´³ÅÝ»ïáÙëÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í ÁÝÃ³óÇÏ ¨Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ»ñ

68². àñáß Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëï³Ýáõù ¿ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýí³½»óáõÙ (³ÛëÇÝùÝ՝ գումար, որը հարկվող շահույթը որոշելիս ենթակա է նվազեցման), որը վերաբերում է այդ կազմակերպության բաժնետոմսերով, բաժնետոմսերի օպցիոններով կամ այլ բաժնային գործիքներով í×³ñíáÕ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇÝ: ²Û¹ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýí³½»ցման գումարը կարող է տարբեր լինել դրան վերաբերող կուտակային հատուցման գծով ծախսից, և կարող է առաջանալ ավելի ուշ հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù: úñÇÝ³Ï՝ áñáß Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ï³ñ³Ù³¹ñí³Í բաժնետոմսերի օպցիոնների դիմաց որպես հատուցում աշխատա ÏÇóÝ»ñÇó ëï³óí³Í Í³é³ç³åáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý ·Íáí ×³Ý³ã»É Í³Ëë՝ *§´³ÅÝ»ïáÙë»ÇÝ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ü ÐØê 2-ÇÝ համապատասխան, սակայն հարկային նվազեցում կարող է ստանալ միայն բաժնետոմսերի օպցիոնները Çñ³·áñÍ»ÉÇë, ÁÝ¹ áñáõÙª Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýí³½»óÙ³Ý ã³÷Á áñáßíáõÙ ¿ Çñ³·ápնման օրվա դրությամբ կազմակերպության բաժնետոմսի գնի հիման վրա:

68´. ÆÝãå»ë ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 9-րդ և 26(բ) պարագրաֆներում նկարագրված հետազոտության Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, ÙÇÝã¨ ÁÝÃ³óÇÏ ³Ùë³ÃÇíÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ հարկային բազայի (որն իրենից Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ÙÇ ·áõÙ³ñ, áñ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ÏÃáõÛÉ³ïñ»Ý

ýí³½»óÝ»É ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ) ¨ ½ñáÛÇÝ Ñ³í³ë³ñ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨ տարբերությունը ևվազեցվող ժամանակավոր տարբերություն է, որը հանգեցնում է հետաձգված Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇ: ºÃ» ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó áñå»ë ևվազեցում թույլատրվող գումարը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հայտնի չէ, այն պետք է ·Ý³Ñ³ïíÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ³éÏ³ ï»Õ»ÏáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³: úñÇÝ³Ï` »Ã» ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó áñå»ë Ýí³½»óáõÙ ÃáõÛÉ³ïñíáÕ ·áõÙ³ñÁ կախված է ապագա ամսաթվի դրությամբ կազմակերպության բաժնետոմսի գնից, ևվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը պետք է չափվի ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կազմակերպության բաժնետոմսի գնի հիման վրա:

68¶. ÆÝãå»ë ÝßíáÍ¿ 68² å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýí³½»óÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ (Ï³Ù ·Ý³Ñ³ïí³Í ³å³·³ հարկային ևվազեցումը՝ չափված 68Ր պարագրաֆին համապատասխան) կարող է տարբեր լինել դրան վերաբերող կուտակային հատուցման գծով ծախսից: Ըստ սույն ստանդարտի 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ՝ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë »Ï³Ùáõï Ï³Ù Í³Ëë ¨ å»ïù¿ Ý»ñ³éíÇ ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որով այդ հարկն առաջանում է՝ (³) ÝáõÛÝ Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë ×³Ý³ãí³Í ·áñÍ³ñùÇó Ï³Ù դեպքից, կամ (բ) բիզնեսների միավորումÇó: ºÃ» Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýí³½»óÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ (Ï³Ù ·Ý³Ñ³ïí³Í ապագա հարկային ևվազեցումը) գերազանցում է դրան վերաբերող կուտակային հատուցման գծով ծախսը, ապա սա նշանակում է, որ հարկային ևվազեցումը վերաբերում է ոչ միայն վճարման գծով Í³ËëÇÝ, ³ÛÉ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñá¹í³ÍÇÝ: ²Ûë ¹»åùáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÁÝÃ³óÇÏ Ï³Ù Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·»ñ³½³ÝóáõÙÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³ÝÏ³åÇï³ÉáõÙ:

Ü»ñÏ³Û³óáõÙ

Ð³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

69. [Ð³Ýí³Í¿]

70. [Ð³Ýí³Í¿]

Ð³ßí³Ýóáõ Ù

71. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³ÝóÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ պարտավորությունները այն և միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը

(³) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
(բ) Ù ï³¹Çñ¿ Ï³Ù Ñ³ßí³ñÏÁ (Ù³ñáõÙÁ) Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí, Ï³¹Ù Çñ³óÝ»É ³ÏïÇíÁ¨ Ù³ñ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï:

72. Â»¨ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¨ ã³÷íáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý Ù»ç ¹ñ³Ýù Ñ³ßí³Ýóíáõ Ù »Ý³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÛÝåÇëÇ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ, áñáÝù ÝÙ³Ý »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÐÐØê 32-áõÙ սահմանվածներին: Որպես կանոն՝ կազմակերպությունն ունենում է իրավաբանորեն ամրագրված Çñ³íáõÝù Ñ³ßí³Ýó»Éáõ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó, երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, áñÁ ·³ÝÓíáõÙ¿ ÝáõÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó, ¨ í»ñçÇÝë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ¿ï³ÉÇë Ï³ï³ñ»É Ï³Ù ëï³Ý³É Ù»Ï ½áõï í×³ñáõÙ:

73. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խմբի մեկ կազմակերպության ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ Ñ³ßí³ÝóíáõÙ¿ ÙÛáõëÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ դեպքում, երբ այդ կազմակերպություններն ունեն մեկ զուտ վճարում կատարելու կամ ստանալու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և կազմակերպությունները մտադիր են կատարել կամ ստանալ ³Û¹åÇëÇ½áõï í×³ñáõÙ Ï³ÙÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï÷áËÑ³ïáõó»É³Ï³ÇíÁ¨ Ù³ñ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ:

74. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³ÝóÇ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ պարտավորությունը այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

(³) կազմակերպությունն ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó.
(բ) Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÁ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßáõÑáõÃ³Ñ³ñÏÇÝ, áñÁ ·³ÝÓíáõÙ¿ ÝáõÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó

(i) ÝáõÛÝ Ñ³ñÏ³ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó. Ï³Ù
(ii) տարբեր հարÏ³ïáõÝ»ñÇó, áñáÝù Ù ï³¹Çñ »Ý Ï³¹Ù Ù³ñ»É ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¨ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí, Ï³¹Ù Çñ³óÝ»É ³ÏïÇíÝ»ñÁ¨ Ù³ñ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï³ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ

å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÝßáÝ³Ï³ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ù³ñáõÙ Ï³Ù ÷áËÑ³ïáõóáõÙ:

75 Յուրաքանչյուր ժամանակավոր տարբերության մարման (վերացման) ժամÏ»ïÝ»ñÇ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ Ùß³ÏÙ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝÇó Ëáõë³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ñ³ßí³Ýó»É ÝáõÛÝ Ñ³ñÏ³ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ակտիվները հետաձգված հարկային պարտավորությունների դիմաց այն և միայն այն դեպքում, երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, իսկ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ÁÝã³óÇÏ Ñ³ÑÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ÁÝã³óÇÏ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք:

76. Ð³½í³·ÛáõÏ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É Ñ³ßí³Ýóáõ Ù³ï³ñ»Éáõ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և զուտ մարում կատարելու մտադրություն միայն որոշ, բայց ոչ բոլոր ժամանակաշրջանների համար: Նման հավաղեպ հանգամանքներում կարող է պահանջվել ³Û¹åÇëÇ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ Ï³½ÙáõÙª Ýå³ï³ÏáÝ»Ý³Éáí ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý å³ñ½»É, Ã» Ù»Ï Ñ³ñÏ³ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ³ñ¹Ûáù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ³í»Éóù³Ý ÝáõÛÝ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñáõÙ »ñÏñáñ¹ հարկատուի հետաձգված հարկային ակտիվը բերելու է այդ երկրորդի հարկային վճարումների Ïñ×³ï³Ù³Ý:

Ð³ñÏÇ·ÍáíÍ³Ëë

Հարկի գծով ծախս (եկամուտ), որը վերաբերում է սովոñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³ÙíÝ³ëÇÝ

77. Սովորական գործունեությունից շահույթին կամ վնասին վերաբերող հարկի գծով ծախսը (եկամուտը) å»ï³ù¿Ý»ñÏ³Û³óíÇÑ³Ù³å³ñ÷³ÏýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ:

77². ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëï բաղադրիչները ներկայացնում է ֆինանսական ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ §*ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ*¦ ÐÐØê 1-Ç (÷á÷áËí³Íª 2007-ÇÝ) 81-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ³å³ëáíáñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³Ù íÝ³ëÇÝ í»ñœáõÙ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ:

Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա հետաձգված հարկային å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí

78. ÐÐØê 21-ը պահանջում է, որ որոշակի փոխարժեքային տարբերություններ ճանաչվե�ý »Ï³Ùáõï Ï³Ù Í³Ëë, ë³Ï³ÛÝ ãÇ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ, Ã» Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ հաշվետվություններում դրանք որտեղ պետք է ներկայացվեն: Հետևաբար, երբ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ »Ý ³ñï»ñÏñÛ³ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñությունների կամ ակտիվների գծով փոխարժեքային տարբերությունները, վերջիններս կարող »Ý¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³Ëë (»Ï³Ùáõï), »Ã» Ñ³Ù³ñíÇ, áñ ³Û¹åÇëÝ »ñÏ³-Û³óáõÙÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝû·ï³·áñÍáÕ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÉÇÝÇ³Ù»Ý³û·ï³Ï³ñÁ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

79. Հարկի գծով ծախսի (եկամտի) խոշոր բաղադրիչները պետք է բացահայտí»Ý ³é³ÝÓÇÝ:

80. Հարկի գծով ծախսի (եկամտի) բաղադրիչները կարող են ներառել՝

(³) ÁÝã³óÇÏ Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³ËëÁ (»Ï³Ùáõï Á),.

(p) ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Íª Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝã³óÇÏ Ñ³ñÏÇ ×ß·ïáõÙÝ»ñÁ.

(·) Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³Ùï Ç) ·áõÙ³ñÁª Ï³åí³Í Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերությունների ձևավորման և մարման (վերացման) հետ.

(¹) Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³Ùï Ç) ·áõÙ³ñÁª Ï³åí³Í Ñ³ñÏ»ñÇ ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ýáñ Ñ³ñÏ»ñÇ áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»Éáõ Ñ»ï.

(») Ý³ËïÇÝáõÙ ãא³Ý³ãí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇó, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»ÕãÇó Ï³Ù Ý³Ëáñ¹áÕ ժամանակաշրջանի ժամանակավոր տարբերությունից առաջացած օգուտի գումարը, որն û·ï³·áñÍáõÙ¿ ÁÝã³óÇÏ Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³ËëÁ Ïñ×³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

(½) Ý³ËÏÇÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇó, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»ÕãÇó Ï³Ù Ý³Ëáñ¹áÕ ժամանակաշրջանի ժամանակավոր տարբերությունից առաջացած օգուտի գումա՝ñÁ, áñÝ û·ï³·áñÍíáõÙ¿Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇ ·ÍáíÍ³ËëÁ Ïñ×³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

(¿) Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇª 56-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇñ³Ï³Ý³óí³Í ÉñÇí Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇ ¹áõñë·ñáõÙÇó Ï³Ù Ý³Ëáñ¹ ¹áõñë·ñÙ³Ý Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÇó ³é³ç³ó³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·ÍáíÍ³ËëÁ.

(Á) Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³ÙïÇ) ·áõÙ³ñÁª Ï³åí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»ç ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ³ÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ëË³ÉÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»çª ÐÐØê 8-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù ã»Ý Ï³ñáÕ Ñ³ßí³éí»É Ñ»ï ÁÝÃ³ó:

81. Առանձին պետք է բացահայտվի նաև հետևյալը՝

(³) **ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁª Ï³åí³Í áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇÝ դերետագրված կամ կրեդիտագրված հոդվածների հետ (տե՛ս å³ñ³·ñ³ý 62²).**

(աբ) Շահութահարկի գումարը, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի յուրաքանչյուր բաղադրիչին (տե՛ս պարագրաֆ 62 և ՀՀՄՍ 1 (փոփոխված՝ 2007-ՉÝ)).

(գ) [Ñ³Ýí³Í ¿]

(·) **Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³ÙïÇ) ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ ÙÇç¨ ÷áËÏ³å³Ïóí³ÍáõÃÛ³Ý բացատրությունը՝ հետևյալ երկու եղանակներից մեկի կամ երկուսի միջոցով՝**

- **(i)** **Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³ÙïÇ) ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ áõ Ñ³ñÏÇ ÏÇñ³éíáÕ դրույքի (դրույքների) արտադրյալի թվային համադրում՝ բացահայտելով նաև հարկի ÏÇñ³éíáÕ ¹ñáõÙùÁ (¹ñáõÙùÝ»ñÁ) Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ ÑÇÙù»ñÁ. Ï³Ù**
- **(ii)** **Ñ³ñÏÇ ÙÇçÇÝ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ¹ñáõÙùÇ ¨ Ñ³ñÏÇ ÏÇñ³éíáÕ ¹ñáõÙùÇ Ãí³ÛÇÝ Ñ³Ù³¹ñáõÙª բացահայտելով նաև հարկի կիրառվող դրույքը (դրույքները) հաշվարկելու հիմքերը.**

(¹) **նախորդ ժամանակաշրջանի համեմատությամբ հարկի կիրառվող դրույքի (դրույքների) ÷á÷ոխությունների բացատրությունը.**

(») **նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, չօգտագործված հարկային վնասների և ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ (¨ áõÅÇ Ù»ç ÉÇÝ»Éáõ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ, »Ã» Ï³Ý³Û¹åÇëÇ Å³ÙÏ»ïÝ»ñ), áñáÝó ·Íáí Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇí ãÇ ×³Ý³ãí»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇÙ³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ.**

(½) **¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ áõ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï կապված ժամանակավոր տարբերությունների համախառն գումարը, որոնց ·Íáí Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý×³Ý³ãí»É (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 39).**

(¿) **ժամանակավոր տարբերության յուրաքանչյուր տեսակի և չօգտագործված հարկային íÝ³ëÝ»ñÇ áõ ãû·ï³·áñÍí³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÇ ·Íáíª**

- **(i)** **ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁª Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ.**
- **(ii)** **ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ Ï³Ù »Ï³ÙïÇ ·áõÙ³ñÁ, »Ã» ³ÛÝ Ñëï³Ïáñ»Ý ãÇ »ñ¨áõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó.**

(Á) **ընդհատված գործառնությունների հետ կապված հարկի գծով ծախսը, որը վերաբերում է՝**

- **(i)** **ÁÝ¹Ñ³ïáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³Ù íÝ³ëÇÝ.**
- **(ii)** **ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ÁÝ¹Ñ³ï í³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ·Íáí ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³Ù íÝ³ëÇÝª Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ.**

(Ã) **կազմակերպության բաժնետերերին տրված այն շահաբաժինների շահութահարկային Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ñÏí»É Ï³Ù Ñ³Ûï³ñ³ñí»É »Ý Ý³Ëù³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունները ներկայացման համար հաստատելը, բայց ֆինանսական արդյունքների Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ã»Ý×³Ý³ãí»É áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ.**

(Å) **եթե բիզնեսների միավորման արդյունքում կազմակերպությունը, որը հանդիսանում է ձեռք բերող, փոփոխում է իր մինչձեռքբերումային հետաձգված հարկային ակտիվի գծով ճանաչված ·áõÙ³ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 67).**

(Å³) **եթե բիզնեսների միավորումում ձեռք բերված հետաձգված հարկային օգուտները չեն ճանաչվել ձեռքբերման ամսաթվին, սակայն ճանաչվել են դրանից հետո (տե՛ս պարագր³ý 68), ³å³ ³ÛÝ ¹»åùÇ Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù Ñ³Ý·»óñ»É »Ý Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ£**

82. **Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետաձգված հարկային ակտիվի գումարը և դրա ճանաչումը հիմնավորող հանգամանքների բնույթը, երբ՝**

(³) **Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇ Çñ³óáõÙÁ Ï³Ëí³Í ¿ ³éÏ³ Ñ³ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերությունների մարումից առաջացման ß³ÑáõÛÃÁ ·»ñ³½³ÝóáÕ ³å³·³ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇó.**

(բ) **Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ íÝ³ë¿ Ïñ»É ÁÝÃ³óÇÏ Ï³Ù Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Çñ³í³Ï³ñ·áõÙ, որին վերաբերում է հետաձգված հարկային ակտիվը:**

82². 52Ա պարագրաֆում նկարագրված հանգամանքներում կազմակերպությունը պետք է բացահայտի իր բաժնետերերին շահաբաժինների վճարելուց առաջացող հնարավոր շահութահարկային հետևանքների բնույթը: Ավելին՝ կազմակերպությունը պետք է բաó³Ñ³ÛïÇ ÑÝ³ñ³íáñ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ·áñÍ³Ý³Ï³ÝáõÙ Ï³ñáÕ »Ý áñáßí»É, ¨ ³ÛÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³Ý ÑÝ³ñ³íáñ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ, áñáÝù ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ áñáß»É:

83. [Ð³Ýí³Í¿]

84. 81(գ) պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումները ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë Ñ³ëÏ³Ý³É, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Ýëáíáñ¿ Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³ÙïÇ)¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ ÙÇç¨ ÷áËÏ³å³Ïóí³ÍáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ëÏ³Ý³É ³ÛÝ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ·áñÍáÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»É ³Û¹ ÷áËÏ³å³Ïóí³ÍáõÃÛ³Ý íñ³ ³å³·³ÛáõÙ: Ð³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³ÙïÇ)¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ ÙÇç¨ Ï³åÇ íñ³ Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»É ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ñ³ñÏáõÙÇó ³½³ï³í³Í Ñ³ëáõÛÃÁ, Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ) áñáß»ÉÇë ãÝí³½»óíáÕ Í³Ëë»ñÁ, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ¨ ³ñï»ïÑÛ³ Ñ³ñÏ»ñÇ ¹ñáõÙÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ:

85. Ð³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÇ (»Ï³ÙïÇ)¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛþh միջև կապը բացատո»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ¿ Ñ³ñÏÇ ÏÇñ³éíáÕ ¹ñáõÙùÁ, áñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³å³ÑáíáõÙ¿ ³é³í»É³·áõÛÝ ÇÙ³ëï³ÉÇó ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ: Ð³×³Ë ³é³í»É³·áõÛÝ ÇÙ³ëï³ÉÇó ¹ñáõÛùÁ Ñ³ñÏÇ Ý³ñùÇÝ ¹ñáõÛùÝ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý é»½Ç¹»ÝïáõÃÛ³Ý »ñÏñáõÙ, áñÁ ÙÇ³íáñáõÙ¿ å»ï³Ï³Ý Ñ³ñÏ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙùÁ¨ ï»Õ³Ï³Ý Ñ³ñÏ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ ³ÛÝ ¹ñáõÛùÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí³ñÏ³Í »Ý Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) Áëï¿áõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÙÇ ù³ÝÇ Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ ·áñÍáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³í»ÉÇ ÇÙ³ëï³ÉÇó ÏÉÇÝ»ñ ÙÇ³íáñ»É ³é³ÝÓÇÝ ÃÍ³ÛÇÝ Ñ³Ù³¹ñáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù å³ïñ³ëï»É »Ýª û·ï³·áñÍ»Éáí Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ Çñ³í³Ï³ñ·áõÙ ÏÇñ³éíáÕ Ý»ñùÇÝ դրույքը: Ստորև բերվող օրինակը ցուցադրում է, թե ինչպես է հարկի կիրառվող դրույքի ընտրությունն ³½¹áõÙ ÃÍ³ÛÇÝ Ñ³Ù³¹ñáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý íñ³:

85-րդ պարագրաֆը պարզաբանող օրինակ.

19X2 ÃÍ³Ï³ÝÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ Çñ³í³Ï³ñ·áõÙ (»ñÏÇñ²) áõÝÇ 1500 ÙÇ³íáñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃ (19X1-ÇÝª 2000 ÙÇ³íáñ)¨ »ñÏÇñ´-áõÙª 1500 ÙÇ³íáñ (19X1-ÇÝª 500 ÙÇ³íáñ): Ð³ñÏÇ ¹ñáõÙùÁ² »ñÏñáõÙ 30 ïáÏáë¿, ´ »ñÏñáõÙª 20: ² »ñÏñáõÙ 100 ÙÇ³íáñ Í³ËëÁ (19X1-ÇÝª 200 ÙÇ³íáñ) Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ýí³½»óíáÕ ã¿:

Ստորև բերվում¿ Ý»ñùÇÝ Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙùÇ Ñ³Ù³¹ñÙ³Ý ûñÇÝ³Ï.

	19X1	*19X2*
Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃ	*2500*	*3000*
Ð³ñÏÁª 30 ïáÏáë Ý»ñùÇÝ ¹ñáõÛùáí	*750*	*900*
Ð³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ãÝí³½»óíáÕ Í³Ëë»ñÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ	*60*	*30*
´ »ñÏñáõÙ Ñ³ñÏÇ ³í»ÉÇ ó³Íñ ¹ñáõÛùÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ	*(50)*	*(150)*
Ð³ñÏÇ ·Íáí Í³Ëë	*760*	*780*

Ստորև բերվում է համադրման օրինակ, որը պատրաստված է յուրաքանչյուր երկրի իրավակարգի համար առանձին համադրումների միավորումով: Այս մեթոդի համաձայն՝ հաշվետու կազմակերպության é»½Ç¹»ÝïáõÃÛ³Ý »ñÏñÇ Ñ³ñÏÇ Ý»ñùÇÝ ¹ñáõÛùÇ¨ ³ÛÉ Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ Ý»ñùÇÝ ¹ñáõÛùÇ ÙÇç¨ տարբերությունների ազդեցությունը համադրման ժամանակ առանձին տողով չի երևում: Հարկի կիրառվող դրույքի (դրույքների) փոփոխությունները բացատրելու համար, ինչպես պահանջում է 81(դ) պարագրաֆը, կազմակերպությանը, հավանաբար, անհրաժեշտ կլինի վերլուծել կամ հարկի դրույքների, կամ տարբեր

Çñ³í³Ï³ñ·»ñáõÙ í³ë ï³Ï³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÇ Ï³éáõóí³ÍùÇ ÝßáÝ³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý³ß³ÑáõÛÃ	*2500*	*3000*
Ð³ñÏÇ Ý»ñùÇÝ ¹ñáõÙùÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý երկրներում առաջացած շահույթների նկատմամբ	*700*	*750*
Ð³ñÏ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ãÝí³½»óíáÕ Í³Ëë»ñÇ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ	*60*	*30*
Ð³ñÏÇ·Íáí Í³Ëë	*760*	*780*

86. Հարկի միջին արդյունավետ դրույքը հարկի գծով ծախսն (եկամուտն) է՝ բաժանած հաշվապահական ß³ÑáõÛÃÇ íñ³:

87. Ð³×³Ë ·áñÍÝ³Ï³Ýáõù ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ Ñ³ßí³ñÏ»É ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇó áõ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï¨³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ գումարը (տե՛ս պարագրաֆ 39): Հետևաբար, սույն ë ï ³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ բացահայտի հիմքում ընկած ժամանակավոր տարբերություններ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçáõù Ñ»ï¨³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáրությունների բացահայտումը: Այնուհանդերձ, որտեղ որ ¹³ ·áñÍÝ³Ï³Ýáõù ÑÝ³ñ³íáñ ¿, áÕçáõÝíáõù ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï¨³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáրությունների գումարների բացահայտումը, քանի որ ֆինանսական հաշվետվու-ÃÛáõÝÝ»ñû·ï¨³·áñÍáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÝÙ³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï¨³Ï³ñÉÇÝ»É:

87². Àëï 82² å³ñ³·ñ³ýÇ՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãետք է բացահայտի իր բաժնետերերին շահաբաժիններ վճարելուց առաջացող հնարավոր շահութահարկային հետևանքների բնույթը: Կազմակերպությունը բացահայտում է շահութահարկի համակարգերի կարևոր առանձնահատկությունները և այն գործոնները, որոնք ազդում են շահաբաժինների հնարավոր շաÑáõÃ³Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ íñ³:

87´. Երբեմն գործնականում հնարավոր չի լինում հաշվարկել բաժնետերերին շահաբաժիններ վճարելուց ³é³ç³óáÕ ÑÝ³ñ³íáñ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ: ÚñÇÝ³Ï՝ ë³ Ï³ñáõ ¿ տեղի ունենալ այն դեպքում, երբ կազմակերպությունն ունի մեծ քանակությամբ արտերկրյա դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÝáõÛÝÇëÏ ÝÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÇ áñáß հատվածներ կարող են հեշտությամբ որոշվել: Օրինակ՝ հնարավոր է, որ համախմբված խմբում մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¨ Çñ áñáß ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ í×³ñ³Í ÉÇÝ»Ý ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ ³í»ÉÇ բարձր դրույքով՝ չբաշխված շահույթների նկատմամբ, և իմանան այն գումարը, որը կփոխհատուցվի համախմբված չբաշխված շահույթից բաժնետերերին ապագայում շահաբաժիններ վճարելիս: Այս դեպքում բացահայտվում է այդ փոխհատուցվող ·áõÙ³ñÁ: ºÃ» ÑÝ³ñ³íáñ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³¨ բացահայտում է, որ գոյություն ունեն լրացուցիչ շահութահարկային հետևանքներ, որոնք գործնականում ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ áñáß»É: Ø³ßñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, »Ã» ³Û¹åÇëÇù Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý, ÑÝ³ñ³ վոր շահութահարկային հետևանքների բացահայտումը վերաբերում է մայր կազմակերպության չբաշխված շահույթին:

87¶. Այն կազմակերպությունը, որը պետք է ապահովի 82Ա պարագրաֆի բացահայտումները, կարող է նաև պարտավոր լինել տրամադրել բացահայտումներ, որոնք վերաբերում են դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Å³Ù³Ý³Ï³íáñ տարբերություններին: Նման դեպքերում կազմակերպությունը հաշվի է առնում այդ հանգամանքը, երբ áñáßáõÙ է, թե ինչ տեղեկատվություն պետք է բացահայտվի՝ համաձայն 82Ա պարագրաֆի: Օրինակ՝ հնարավոր է, որ կազմակերպությունը պարտավոր լինի բացահայտել դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հետ կապված ժամանակավոր տարբերությունների ընդհանուր գումարը, որի գծով Ñ»ï¨³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ãÇ ×³Ý³ãí»É (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 81(½)): ºÃ» ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ Ñ³ßí³ñÏ»É ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï¨³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 87), ապա կարող են լինել շահաբաժինների հնարավոր շահութահարկային հետևանքներ՝ կապված այս ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝó ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ áñáß»ÉÇ ã»Ý:

88. Կազմակերպությունը բացահայտում է հարկերին վերաբերող բոլոր պայմանական ակտիվները և å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ *§ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ïï³ÇíÝ»ñ¦* ÐÐØê 37-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É, ûñÇÝ³Ï, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ Ñ»ï áõÝ»ó³Í չլուծված վեճերի հետևանքով: Իսկ այն դեպքերում, երբ հարկի դրույքների կամ հարկային օրենքների ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áõÅÇ Ù»ç »Ý ÙïÝáõÙ Ï³Ù ¹ñ³Ýó Ù³ëÇÝ Ñ³Ûï³ñ³ñíáõÙ ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá, Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը բացահայտում է իր ընթացիկ և հետաձգված հարկային

³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ (ï»ëÐÐØê 10 *§Ð³ßí»ïáõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇóÑ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ¦*):

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

89. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ·áñÍáõÙ ¿ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý 1998 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÿû կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանները, բացառությամբ 91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ¹»åù»ñÇ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Ûë ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý 1998 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó ßáõï սկսվող ժամանակաշրջաններ, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն փաստը, որ սույն ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³é»É¿ 1979 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ñ³ëï³ïí³Í *§Þ³Ñ³áõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ¦* ÐÐØê 12-Ç ÷áË³ñ»Ý:

90. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1979 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ñ³ëï³ïí³Í *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ¦* ÐÐØê 12-Á:

91. 52², 52´, 65², 81(i), 82², 87², 87´, 87¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 3-ñ¹ ¨ 50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³ÝáõÙÁ ·áñÍáõÙ »Ý ³ÛÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ* Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý 2001 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ: Ì³Õ³Å³Ù ÁÝ¹áõÝáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõ Ù¿: ºÃ» í³Õ³Å³Ù ÁÝ¹áõÝáõÙÝ ³½¹áõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³, ³å³ կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը:

92. ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÷á÷áË»É¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ: ²í»ÉÇÝª ³ÛÝ ÷á÷áË»É¿ 23-ñ¹, 52-ñ¹, 58-ñ¹, 60-ñ¹, 62-ñ¹, 65-ñ¹, 68¶, 77-ñ¹ ¨ 81-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, Ñ³Ý»É¿ 61-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ ³í»É³óñ»É¿ 61², 62² ¨ 77² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»É Ç í³Õ³Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»É Ç í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

93. üÐØê 3-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008-ÇÝ) áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»Éáõ ûñí³ÝÇó 68-րդ պարագրաֆը բիզնեսների միավորումում ձեռք բերված հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչման նկատմամբ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ³é³çÁÝÃ³óª ëÏë³Í üÐØê 3-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Í 2008-ÇÝ) áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»Éáõ ûñí³ÝÇó:

94. Հետևաբար, կազմակերպությունները նախորդ բիզնեսների միավորումների հաշվապահական հաշվառման մեջ չպետք է ճշգրտումներ կատարեն, եթե հարկային օգուտները չեն բավարարել ձեռքբերման օրվա դրությամբ առանձին ճանաչման չափանիշները և ճանաչվել են ձեռքբերման օրվանից հետո, բացառությամբ երբ օգուտները ճանաչվում են չափման ժամանակաշրջանի ընթացքում և առաջանում են ձեռքբերման օրը գոյություն ունեցող փաստերի և հանգամանքների մասին նոր ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛáõÝÇó: Ö³Ý³ãí³Í ³ÛÉÑ³ñÏ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù ÍÝ³ëáõÙ (Ï³Ù ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë, »Ã» ³Û¹å»ë¿ å³Ñ³Ýçíáõù ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáí):

95. üÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008-ÇÝ) ÷á÷áË»É¿ 21-ñ¹ ¨ 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³í»É³óñ»É¿ 32² ¨ 81 (Å) ¨ (Å³) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 3-Á (2008-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) ÏÇñ³éÇ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 16 *ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ*

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ, áñå»ë½Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³Ý ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛáõÝ ëï³Ý³Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñ³Í Ý»ñ-¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ: ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ

* 91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ §ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ» ï»ñÙÇÝÁ, áñÁ համապատասխանում է ուժի մեջ մտնելու ամսաթվերը գրելու ավելի բաց³Ñ³Ûï É»½íÇÝ, áñÝ ÁÝ¹áõÝí»É¿ 1998 Ãí³Ï³ÝÇÝ: 89-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ¿ §ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ» ï»ñÙÇÝÁ:

Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ËÝ¹ÇñÝ»ñÝ »Ý` ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ, ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ áñáßáõÙÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³í³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë, þացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ù»Ï³ÛÉ ëï³Ý¹³ñï å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³ÙÃáõÛÉ³ ïñáõÙ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý³ÛÉ ÙáïÙ»óáõÙÝ»ñ:

3. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ`

³) üÐØê 5 §ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñå³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦ ëï³Ý¹³ñ-ïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ` áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÝÏ³ï ïմամբ.

բ) գյուղատնտեսական գործունեության հետ կապված կենսաբանական ակ ïÇíների նկատմամբ (տե՛ս ՀՀՍՄ 41 §¶ÛáõÕ³ïÝï»ëáõÃÛáõÝ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ).

·) Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý¨ ã³÷Ù³ÝÝÏ³ïÙ³Ùբ (տե՛ս ՖՀՍՄ 6 «ú·ï³Ï³ñÑ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³ËáõÃÛáõÙ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ), Ï³Ù

¹) û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÙ³Ý¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ¨ û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ å³ß³ñÝ»ñÇ ÝÏ³ïմամբ, ինչպիսիք են՝ նավթը, բնական գազը և համանման չվերա Ï³Ý·ÝíáÕ ³ÛÉ é»ëáõñëÝ»ñ:

²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÑÇÙնական միջոցների նկատմամբ, որոնք օգտա·áñÍíáõÙ են «բ»-§¹¦ Ï»ï»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ³Ï ïÇíների մշակման կամ պահպանման նկատմամբ:

4. ²ÛÉ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñáí Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É, áñå»ë½Ç ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÁ ×³Ý³ãíÇ ëáõÛÝ ստանդարտով պահանջվող մոտեցումներից տարբեր մեկ այլ մոտեցմամբ: Օրինակ՝ ՀՀՍՄ 17 §ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦ ëï³Ý¹³ñïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿, áñå»ë½Ç Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉÍ³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ ·Ý³Ñ³ïÇ éÇëÏ»ñÇ¨ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÝÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ ³ÛëåÇëÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óÙ³Ý ³ÛÉ ³ëå»Ï ïÝ»ñ, Ý»ñ³é³ÉªÙ³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÁ, ÝÏ³ñ³·ñí³Í »Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ÑÇÙÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ:

5. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÝ û·ï³·áñÍáõÙ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙÇ Ñ³Ù³ñª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 40 §Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ, å»ïù¿ û·ï³·áñÍÇ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

6. Ստորև բերված տերմիններն այս ստանդարտում օգտագործվում են հետևյալ իմաստներով՝

Ð³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ù. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñáí ³ÏïÇíÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ÏáõïÏ³Ï³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáõïÏ³Ï³Í ³ÏáñáõëïÝ»ñÁ Ñ³Ý»ÉáõóÑ»ïá:**

Սկզբնական արժեք. **ակտիվի ձեռքբերման կամ կառուցման ժամանակ վճարված դրամական միջոցների կամ դրանց համարժեքների գումարն է, կամ այլ հատուցման իրական արժեքը ակտիվի ձեռքբերման պահի դրությամբ, կամ, որտեղ կիրառելի է, ակտիվի սկզբնապես ճանաչման ժամ Ï³Ý³ÏÝñ³Ý í»ñ³·ñí³Í·áõÙ³ñÅ` ³ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñÇ, ûñÇÝ³Ì` ÜÐØê 2 §´³ÅÝ»ïáÜë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³ïáõÏ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:**

Ø³ßíáÕ·áõÙ³ñ. **³ÏïÇíÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÝ¿ Ï³Ù ¹ñ³Ý ÷áË³ñÇÝáÕ ³ÛÉ·áõÙ³ñ` Ñ³Ý³Í ¹ñ³ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:**

Ø³ßí³ÍáõÃÛáõÝ. **ակտիվի մաշվող գումարի պարբերական բաշխումն է դրա օգտակար ծառայության ÁÝÃ³óùáõÙ:**

Կազմակերպությանը բնորոշ արժեք. **¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ ÏÝÏ³Éáõù¿ ëï³Ý³É³ÏïÇíÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó¨ û·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý³í³ñïÇÝ¹ñ³ ûï³ñáõմից, կամ ակնկալում է կրել, երբ մարվում է որևէ պարտավորություն:**

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ù. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Çñ³½Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáõÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáõÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñáí ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:**

ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ. ÝÛáõÃ³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ »Ý, áñáÝù`

³) ³éÏ³ »Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý (Ù³ïáõÙ³Ý) Ï³Ù Ù³ï³Ï³ñ³ñùÇÝ, ³ÛÉ ÏáõÙ»ñÇÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³ÉáõÏ³Ù³íñã³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí û·ï³·áñÍ»ÉáõÑ³Ù³ñ, ¨

բ) ակնկալվում է օգտագործել ավելի քան մեկ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

ÖáËÑ³ïáõóíáÕ·áõÙ³ñ. **³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó ³é³í»É³·áõÛÝÁ:**

²Ï ï ÇíÇ ÙÝ³ óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ù. ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ ï í³Í ·áõÙ³ñÝ ¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñáõÃÛáõÝÁ Ïë ï ³Ý³ ï íÛ³É å³ÑÇÝ ³Ï ï ÇíÇ û ï ³ñáõÙÇó³ Ñ³Ý³Í û ï ³ñÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ï í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, »Ã» ³Ï ï ÇíÝ ³ñ¹»Ý ÉÇÝ»ñ ³ÛÝ ï ³ñÇùÇ ¨ íÇ×³ ÏÇ, áñÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ñ, áñ ÏÉÇÝ»ñ ¹ñ³ û· ï ³Ï ³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý í»ñçáõÙ:

ú· ï ³Ï ³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ.

³) ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ ³Ï ï ÇíÁ Ù³ ï ã»ÉÇ ÏÉÇÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û· ï ³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³Ù

p) արտադրանքի կամ համանման միավորների քանակը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ ³Ï ï ÇíÇ ÙÇçáóáí:

×³Ý³ãáõÙ

7. **Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժ»ùÁ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë ³Ï ï Çí ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, երբ՝**

   ³¤ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¨

   p) միավորի սկզբնական արժեքը կարող է արժանաÑ³í³ ïáñ»Ý ã³÷í»É:

8. ä³Ñ»ë ï ³Ù³ë»ñÁ Ï³Ù ëå³ë³ñÏáÕ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÁ ëáվորաբար հաշվառíáõÙ »Ý áñå»ë å³ß³ñÝ»ñ ¨ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ` ëå³éÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ëáßáñ å³Ñ»ë ï ³Ù³ë»ñÁ ¨ é»½»ñí³ÛÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÁ áñ³Ïվում են որպես հիմնական միջոցներ, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ ¹ñ³Ýù û· ï ³·áñÍ»É ³í»ÉÇ ù³Ý Ù»Ï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» å³Ñ»ë ï ³Ù³ë»ñÁ ¨ ëå³ë³ñÏáÕ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý û· ï ³·áñÍí»É ÙÇ³ÛÝ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ Ñ» ï Ï³å³Ïóí³Í, ¹ñ³Ýù Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý áñå»ë ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáó:

9. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ãÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÙ, Ã» áñÝ ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ã³÷Ù³Ý ÙÇ³íáñÁ, ³ÛëÇÝùÝ³ Ã» ÇÝãÝ ¿ իրենից ներկայացնում հիմնական միջոցի միավոր: Հետևաբար, կազմակերպության ³é³ÝÓÝ³Ñ³ ï ÏáõÃÛáõÝÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáí, ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýçíáõ Ù ¿ ¹³ ï áÕáõÃÛáõÝ: ÐÝ³ñ³íáñ ¿, áñ ï »ÕÇÝ ÉÇÝÇ ÙÇ³íáñ»É ³é³ÝÓÇÝ í»ñóñ³Í áã ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ó¨³ÝÙáõßÝ»ñÁ, ·áñÍÇùÝ»ñÁ, Ï³Õ³å³ñÝ»ñÁ, ¨ ã³÷³ÝÇßÁ ÏÇñ³é»É ÙÇ³íáñí³Í ³ñÅ»ùÇ ûկատմամբ:

10. Ճանաչման նշված սկզբունքի համաձայն՝ կազմակերåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ ïáõÙ ¿ Çñ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Íáí բոլոր ծախëëáõÙÝ»ñÁ ¹ñ³Ýó Ï³ ï ³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ: ²ÛëÍ³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ կառուցման կամ ձեռքբերման սկզբնավորման ծախսումները և հետա·³ÛáõÙ Ï³ ï ³ñí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁª Ï³å³Í ¹ñ³ ³í»É³óÙ³Ý, ÙÇ Ù³ëÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý Ï³Ù ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ñ» ï :

Սկզբնավորման ծախսումներ

11. Որոշ հիմնական միջոցներ կարող են ձեռք բերվել անվտան·áõÃÛ³Ý Ï³Ù ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÇ å³Ñå³-ÝáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ Ïáí: ÜÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñի ձեռքբերումը թեև ոչ ուղղակիորեն է ավելացնում կազ-Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³éÏ³ áñáß³ÏÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ, Ï³ñáõ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁª Çñ ³ÛÉ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇó ³å³·³ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ ëï ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ: ÜÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë ³Ï ï Çí, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ »Ý ï ³ÉÇë Ï³å³Ïóí³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇó ³å³·³ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ ëï ³Ý³Éáõ ³í»ÉÇ մեծ ծավալով, քան կստացվեին, եթե այդ ակտիվները ձեռք բերí³Í ãÉÇÝ»ÇÝ: úÑÇÝ³Ï³ ùÇÙÇ³Ï³Ý ÝÛáõÃ»ñ ³ñï³¹ñáÕ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ùÇÙÇ³Ï³Ý ÝÛáõÃ»ñÇ í»ñ³Ùß³ÏÙ³Ý Ýáñ ï »ËÝáÉá·Ç³Ý»ñ Ý»ñ¹Ý»É³ í ï ³Ý·³íáñ ùÇÙÇï³ ï Ý»ñÇ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ¨ å³հպանման բնապահպանական պաÑ³ÝçÝ»ñÇÝ բավարարելու նպատակով. դրա հետ կապված տեխնոլոգիաների և սարքավորումների բարելավումները ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë ³Ï ï Çí, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³Ýó ¹ñ³Ýó ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ã¿ñ áõÝ»Ý³ ùÇÙÇï³ ï Ý»ñ ³ñï³¹ñ»Éáõ ¨ í³×³é»Éáõ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹åÇëÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ Ï³å³Ïóí³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ï »ë³ÝÏÛáõÝÇó ëï áõ·íáõÙ ¿` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36 *§²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ëï ³Ý¹³ñ ï Ç:

Ð» ï ³·³ Í³ËëáõÙÝ»ñ

12. Ð³Ù³Ó³ÛÝ 7-րդ պարագրաֆի ճանաչման սկզբունքի՝ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ Ù»Ýûñû³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: ÖáË³ñ»ÝÁ, ³Û¹ Í³Ë-ëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ՝ Ï³ ï ³ñÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó: ²Ù»ÝûñÛ³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³ßË³ï áõÅÇ ¨ û· ï ³·áñÍí³Í ÝÛáõÃ»ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ »Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É Ù³Ýñ ¹»ï ³ÉÝ»ñÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: ²Û¹ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ýå³ï ³ÏÁ Ñ³×³Ë ÝÏ³ñ³·ñáõÙ ¿ áñå»ë ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÙÇ³íáñÇ §í»ñ³Ýáñá·áõÙ ¨ å³Ñå³ÝáõÙ¦:

13. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ áñáß ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ù³ë»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç»É å³ñբեñ³բար փոխարինում: úñÇÝ³Ï՝ í³é³ñ³ÝÇ Ý»ñùÇÝ »ñ»ëå³ïáõÙÁ ·áõó» å³Ñ³ÝçíÇ ÷áË»É áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ ï í³Í û· ï ³·áñÍ»Éáõó Ñ» ï á, Ï³Ù û¹³Ý³íÇ Ý»ñùÇÝ Ï³Ñ³íáñ³ÝùÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ýë ï ³ ï »Õ»ñÁ ¨ ËáÑ³ÝáóÁ,

Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É ÙÇ ù³ÝÇ ³Ý·³Ù ÷áË³ñÇÝ»É û¹³Ý³íÇ ÑÇÙÝ³ÏÙ³ËùÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: Հիմնական միջոցների միավորները կարող են ձեռքբերվել նաև պարբերական փոխարինման գործընթացի Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å³Ï³ë»óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ûñÇÝ³Ï` ß»ÝùÇ Ý»ñùÇÝ å³ï»ñÇ ÷áË³ñÇÝáõÙ Ï³Ù ÙÇ³Ý·³Ù³ ÷áË³ñÇÝáõÙÝ»ñ: 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ×³Ý³åáõÙ ¿ ÝÙ³Ý ÙÇ³íáñÇ ÷áË³ñÇÝíáõÕ մասի ծախսումները, երբ այդ ծախսերն ունեն, և եթե բավարար չափով հայտնի են, և եթե բավարար չափով հայտնի են ապագա ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ë»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÙÝ³ñÅ»ùáõÙ ×³Ý³åáõÙ ¿` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ëáõÙÝ ë ï³Ý¹³ñ ïÇ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ (ï»ë 67-72-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

14. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ (ûñÇÝ³Ïª û¹³Ý³íÇ) ß³Ñ³·áñÍáõÙÁ ß³ñáõÝ³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ áñå»ë å³ÛÙ³Ý կարող է լինել անասրքությունների առկայության վերաբերյալ կանոնավոր É³ÛÝ³Í³í³É ëï áõ·áõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁª ³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇó, ¹ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ù³ë»ñ ÷áË³ñÇÝíáõÙ »Ý, Ã»` áã: Úáõñ³ù³Ýãÿáõñ É³ÛÝ³Í³í³É ëï áõ·Ù³Ý ¹»åùáõÙ ¹ñ³ ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÙÝ ³ñÅ»ùáõÙ` áñå»ë ÷áË³ñíúնում, եթե բավարար չափով հայտնի են ապագա Ù³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: Ü³Ëáñ¹ ստուգման գծով ծախսումների (ի տարբերություն ֆիզիկական մաշվածության) Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÝ³óáñ¹Á ապաճանաչվում է: Սա տեղի է ունենում անկախ այն բանից, արդյոք նախորդ ստուգÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óí»É »Ý ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÇ ßñç³նակներում, որում ձեռք է բերվել կամ կառուցվել է միավորը: Ա՛ինքնա-Å»ßï áõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ ³å³·³ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ëï áõ·Ù³Ý ·Ý³Ñ³ï ïáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍí»É որպես ցուցանիշ այն բանի, թե ինչպիսին է եղել առկա ստուգման բաղկացուցչի ինքնարժեքը, երբ միավորը Ó»éù է բերվել կամ կառուցí»É ¿:

â³÷áõÙÁ ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ

15. Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով:

Սկզբնական արժեքի տարրերը

16. Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է՝

³) ·ÝÙ³Ý·ÇÝÁ, Ý»ñ³éÙ³É Ý»ñÏñÙ³Ý ïáõñù»ñÁ ¨ ã÷áËÑ³ ïáõóíáÕ Ñ³ñÏ»ñÁ՝ Ñ³Ý³Í³é¨ï ñ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ ¨ ³ñïáÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

բ) ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և դեկաí³ñáõÃÛ³Ý Ý³Ë³Ýß³Í Ýå³ï³ÏÝ»ñáí û·ï³·áñÍ-Ù³ÝÑ³մար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիáñ»Ý Ï³å³í³ó³ÝÏ³ó³Í Í³ËëáõÙ.

·) հիմնական միջոցների ապատեղակայման և քանդման, ինչպես նաև իր զբաÕ»óñ³Í ï»Õ³ÝùÇ վերականգնման սկզբնապես գնահատված ծախëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñáÝó ·Íáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³é³ç³նում է կա՛մ միավորի ձեռքբերման ժամանակ, կա՛մ միաíáñÝ»ñÁ áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ û·ï³·áñÍման հետևանքով, որի նպատակը տարբեր է, քան այդ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³ß³ñÝ»ñÇ ³ñï³¹ñáõÃÛáõÝÁ:

17. àõÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

³) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 19 *§²ß-Ë³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïáí), áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý áõÕ³ÏÇáñ»Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ կառուցման կամ ձեռքբերման արդյունùáõÙ.

բ) տեղանքի նախապատրաստման ծախսումները.

գ) տրանսպորտային, բեռնման և բեռնաթափման սկզբնաÏ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ.

¹) ï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý ¨ Ñ³í³ùÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ.

») ³Ï ïÇíÇ ³ÝË³÷³Ý ³ßË³ï³ÝùÇ ï»ëï³íáñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁª Ñ³Ý³Í ³Ï ïÇíÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý վայր և վիճակի բերելու ընթացքում արտա¹ñí³Í ÙÇ³íáñÝ»ñÇ í³×³éùÇó ëï³óí³Í ½áõï Ñ³ëáõÙÃÁ (ûñÇÝ³Ïª ë³ñù³íáñáõÙÁ ï»ëï³íáñ»Éáõ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ñï³¹ní³Í ÝÙáõßÝ»ñÁ).

½) Ù³ëÝ³·» ï Ý»ñÇ í³ñÓ³ ï ñáõÃÛáõÝÁ:

18. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 2 *§ä³ß³ñÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³ÏïÇíÇù³Ý¹Ù³Ý, ³å³ï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý և գրաՕ»óñ³Í ï»Õ³ÝùÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý å³ñտակալության գծով ծախսումների նկատմամբ, որոնք ³é³ç³ÝáõÙ »Ý áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, երբ միաíáñÝ»ñÁ ³Ù¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý å³ß³ñÝ»ñÇ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ: ÐÐØê 2-Ç ¨ ÐÐØê 16-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³éí³Í ³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¨ ã³÷áõÙ »Ýª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõë ïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ:

19. Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքում չներառվող ծախսումÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

ա) նոր արտադրամաս բացելու հետ կապված ծախëáõÙÝ»ñÁ.

բ) նոր արտադրատեսակ կամ ծառայություն ներդնելու հետ կապված ծախսումն»ñÁ (Ý»ñ³éÙ³É ·áí³½¹Ç ¨ ³é³çËÑ³Õ³óÙ³Ý ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ).

գ) նոր վայրում կամ հաճախորդների նոր խմբի հետ գործարքներ (ներառյալ նոր ներդրումներ (ներառյալ նոր ներդրումներ).

ա) ներդրումներ, որոնք կատարվել են, երբ միանգամից, ամբողջ ներդրումների նախանշված նպատակներով, դեռևս պետք է տրվի շահագործման կամ շահագործվում է ոչ ամբողջ հզորությամբ.

բ) սկզբնական գործառնական վնասները, ինչպիսիք են այն վնասները, որոնք առաջացել են նախքան նշանակալի գործունեության մի մասը կամ ամբողջը վերաբերվում է նոր ներդրումներին.

գ) ներդրումների, ամբողջության կամ բարելավման կամ բարելավման ներդրումների նկատմամբ ներդրումների վերադարձի նվազում, որոնք առաջանում են նոր ներդրումների հետևանքով նույն սկզբունքներով, որոնք կիրառվում են ձեռք բերվող ակտիվի համար: Եթե կազմակերպությունը համանման ակտիվներ է պատրաստում տնտեսական գործունեության ընթացքում, նոր ներդրումների ներդրումների ինքնարժեքը սովորաբար նույնն է, ինչ վաճառքի համար կառուցվող ակտիվինը (տե՛ս ՀՀՍՄ 2-ը): Հետևաբար, ցանկացած ներդրում, որը նախատեսված է վաճառքի համար, նախքան ներդրումների ավարտը, ներառյալ ներդրումների ներդրումների ինքնարժեքը (·ñÝáñÙ³ïÇí³Ûñ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ) ãÝ Ý»ñ³éíáõÙ ³Ûë ³ÏïÇíÇÝù Ù³ïñ¹ակից բարձր ծախսումները *(տես՝ ՀԳՍ 23 §öáË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïáí ë³ÑÙ³Ýíáõ» »Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñ՝ ë»÷³Ï³Ý áõÅ»ñáí Ï³éáõíáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý միջոցի միավորի սկզբնական արժեքում՝ որպես բաղկացուցիչ, ïáÏáëÝ»ñÇ ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Սկզբնական արժեքի չափումը

23. Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ ×³ñÙ³Ý ·ÝÇ Ñ³Ù³ñժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից Ñ»ï³Ó·íáõÙ ¿, ³ÝÑ³å³Õ ×³ñÙ³Ý ·ÝÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÇ ¨ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ×³ñáõÙÝ»ñÇ ï³ñբերությունը ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ïáÏáë³ÛÇÝ Í³ËëՀետևաբար, ներդրումների ներդրումների ներդրումների

բ) փոխանակման հետևանքով գործառնության փոխհատուցման չափով ձեռքբերվող ակտիվների իրական արժեքի չափման հետ կապված որոշումներ կայացնելը,

գ) «ա» կամ «բ» կետերում տարբերությունը փոխանակվող ակտիվների իրական արժեքի համեմատ ցույց տալը:

Ներդրողական ընկերությունը ունի առևտրային բնույթի ընդհանուր հաշիվ, որի վրա ազդում է կապիտալի շարժը, որը վերաբերում է կապիտալի ներդրումներին, և որի վրա ազդում է նաև ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը: Ներդրողական ընկերությունը կարող է ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը օգտագործել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:

26. Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:

27. Ֆինանսական վարձակալության վարձակալի տիրապետման ենթակա ակտիվների սկզբնական չափման կապակցությամբ կիրառվող հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը ներառում է հետևյալը.

28. Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:

Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը

29. **Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը (կորուստը) 30-րդ պարագրաֆում նկարագրված սկզբնական արժեքի (հնքնարժեքի) մոդելը, կամ 31-ին համապատասխան վերագնահատված գումարի չափով նվազեցված կուտակված մաշվածության և արժեզրկումից կուտակված վնասների գծով ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:**

Սկզբնական արժեքի (հնքնարժեքի) մոդել

30. **Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը (կորուստը) հաշված կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված վնասները:**

Վերագնահատման մոդել

31. **Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:**

32. Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:

33. Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:

34. Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև: Ներդրողական ընկերության գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կարող է օգտագործվել ներդրողական ընկերության գործունեության ընդլայնման համար, կամ այն կարող է բաշխել ներդրողական ընկերության բաժնետերերի միջև:

35. Երբ հիմնական միջոցի միավորը վերագնահատվում է, վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ Ïáõï ³Ïí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éíáõÙ¿ Ñ»ï¨Û³É Ó¨»ñÇóáñ¨¿ Ù»Ïáí՝

³) í»ñ³Ó¨³Ï»ñåíáõÙ ¿ ³Ï ï ÇíÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý ³ÛÝå»ë, áñ ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó Ñ»ïá Ñ³í³ë³ñíáõÙ ¿ ¹ñ³ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í ·áõÙ³ pին: Այս մեթոդը սովորաբար կիրառվում է, երբ ակտիվը վերա·Ý³Ñ³ ï íáõÙ ¿ Ù³ß»óí³Í ÷áË³ñÇÝÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ ·áñÍ³ÏóÇ ÙÇçáóáí.

բ) փոխբացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեÏßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¹ÇÙ³ó, ¨ ½áõï ·áõÙ³ñÁ í»ñ³Ó¨³-Ï»ñåíáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ ³Ï ï ÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï ված գումարը: Այս մեթոդը սովորաբար կիրառíáõÙ ¿ ß»Ýù»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

Կուտակված մաշվածության վերաճևակերպումից կամ փոխբացառումից առաջ³ó³Í ×ß·ñï Ù³Ý ·áõÙ³ñáí ³í»É³óíáõÙ Ï³Ù å³Ï³ë»óíáõÙ ¿ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ 39-ñ¹ ¨ 40-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

36. **ºÃ» ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÙÇ³íáñÁ í»ñ³·Ý³հատվում է, ապա հիմնական միջոցների ամբողջ ¹³ëÁ, áñÇÝ å³ï Ï³Ýáõù¿ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÁ, ÝáõÛÝå»ë å»ï ù¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï íÇ:**

37. Հիմնական միջոցների դասը համանման բնույթով կամ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ù»ç համանման օգտագործման եղանակով ակտիվների խմբավորում է: Առանձին դասերի օրինակներ են՝

³) ÑáÕ³Ù³ë»ñ.

բ) հողամասեր և շենքեր.

·) Ù»ù»Ý³-ë³ñù³ íáñáõÙÝ»ñ.

¹) Ý³í»ñ.

») û¹³Ý³í»ñ.

½) ³í ï áÙ»ù»Ý³Ý»ñ.

¿) ï Ý ï »ë³Ï³Ý ·áõÛù.

Á) ·ñ³ë»Ýû³Ï³ÛÇÝ ·áõÛù:

38. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ï íÛ³É ¹³ëÇ Ù³íáñÝ»ñÁ å»ï ù¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í»Ý Ù³Å³Ù³Ý³Ï՝ Ëáõë³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÁÝ ï ñáíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ï³ñեր ամսաթվերի դրությամբ խառնված համաÏgությամբ՝ սկզբնական արժեքով և գնաÑ³ï í³Í³ñÅ»ùáí, ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõó: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¹³ëÁ Ï³ñáÕ ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í»É հերթականության սկզբունքով՝ պայմաÝáí, áñ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¹³ëÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÁ å»ï ù¿ ³í³ñï íÇ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ ï í³Íáõù, ¨ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ ï í³Íáõù í»ñ³·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óí³Í »Ý:

39. **ºÃ» ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³×áõÙ¿, ³×Ý áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý å»ï ù¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ Ïáõï ³Ïíç ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Ç Ñá¹í³Íáõù: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» ³Û¹ ³×Á í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙ¿ ÝáõÛÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ý³ËÏÇÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ÝÍ³½áõÙÁ, ³ÛÝ å»ï ù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ՝ ³ÛÝã³÷áí, áñáí Ý³Ë³å»ë ÝÍ³½áõÙÁ ×³Ý³ãí»É¿ñß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:**

40. **ºÃ» ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ÝÍ³½áõÙ¿, ÝÍ³½áõÙÁ å»ï ù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÝÍ³½áõÙÁ å»ï ù¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí, áñÁ ãÇ ·»ñ³½³Ýóáõ Ù³ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·Íáí í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Ç ³éÏ³ Ïñ»Ç ï³ÛÇÝ ÙÝ³óáñ¹Á: ²ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÝÍ³½áõÙÁ å³Ï³ë»óÝáõÙ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Ç Ñá¹í³Íáõù Ïáõï ³Ï ï ³Í³·áõÙ³ñÁ:**

41. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á, áñÁ Ý»ñ³éí³Í ¿ñ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉáõÙ, Ï³ñáÕ¿ áõÕÕ³ÏÇáñեն վերագրվել չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվները ապաճանաչվում են: Ì»ñ³·Ý³հատումից արժեքի աճի ամբողջի վերագրումը չբաշխված շահույթին կարող է տեղի ունենալ, երբ ³Ï ï ÇíÁ ¹áõñë¿ ·ñíáõÙ Ï³Ù û ï ³ñíáõÙ¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Ç áñáß Ù³ëÁ կարող է նաև վերագրվել չբաշխված շահույթին՝ կազմակերպության կողմից ակ ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó: ²Ûë ¹»åùáõÙ, í»ñ³·ñíáõÃ ·áõÙ³ñÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ ÏÉÇÝÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»pի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվների սկզբնական արժեքի հիման íñ³ Ñ³ßí³ñÏí³Í Ù³ßí³ծության միջև եղած տարբերությունը: Վերագնահատումից արժեքի աճի վերագրումը չբաշխված շահույթին չի կատարվում շահույթի կամ վնասի միջոցով:

42. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñագնահատումից բխող հարկային Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¨ բացահայտվում են՝ համաձայն ՀՀUU 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ:

Ø³ßí³ÍáõÃÛáõÝ

43. **ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÙÇ³íáñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ù³ëÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ³ñÅ»ùÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ¿ միավորի ընդհանուր արժեքի նկատմամբ, մաշվածությունը պետն ¿ Ñ³ßí³ñÏíÇ ³é³ÝÓÇÝ:**

44. Կազմակերպությունը հիմնական միջոցի միավորի գծով սկզբնապես ճանաչված գումարը բաշխում է ըստ դրա նշանակալի մասերի և այդ յուրաքանչյուր մասի հաÙ³ñÙ³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏáõÙ¿ ³é³ÝÓÇÝ: úñÇÝ³Ï³ Ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É ³é³ÝÓÇÝ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³ñÏ»É ë»÷³Ï³Ý Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃjամբ ստացí³Í û¹³Ý³íÇ ÑÇùÝ³ÏÙ³ËùÇ ¨ ß³ñÅÇãÇ Ñ³Ù³ñ: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñáõակալության տալու նպատակով՝ որպես վարձատու, ձեռք է բերում ÑÇùÝ³Ï³Ý ÙÇçáó, ³å³ Ï³ñáÕ¿ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É ³é³ÝÓÇÝ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ Ñ³ßվարկել այդ միավորի սկզբնա-Ï³Ý ³ñÅ»ùáõÙ ³ñï³óáÉí³Í ·áÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï համեմատած բարենպաստ կամ ոչ բարեÝå³ëï í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ:

45. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ Ù»Ï Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ Ï³ñáÕ¿ áõÝ»Ý³É û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÝáõÛÝ Å³ÙÏ»ïÁ ¨ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ÝáõÛÝ Ù»Ãá¹Á, ÇÝã áñ ÝáõÛÝ ÙÇ³íáñÇ Ù»Ï ³ÛÉ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ մասը: Նման մասերը կարող են խմբավորվել մաշվածության գումարը որոշելիս:

46. ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇ áñáß Ù³ë»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÝ ³é³ÝÓÇÝ-³é³ÝÓÇÝ, ³ÛÝ Ý³¨ ³é³ÝÓÇÝ¿ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ ÙÝ³ó³Í Ù³ëÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ: ØÝ³ó³Í Ù³ëÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ÙÇ³íáñÇ ³ÛÝ Ù³ë»ñÁ, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ-առանձին նշանակալի չեն: Եթե կազմակերպությունը տարբեր ակնկալիքներ ունÇ ³Û¹ Ù³ë»ñÇó, ·áõó» ÙÝ³ó³Í Ù³ëÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝÇ ÏÇñ³é»É Ùáï³ñÏÙ³Ý (³åñáùëÇÙ³óÇ³ÛÇ) Ù»Ãá¹Ý»ñ, áñå»ë½Ç ³ÛÝ ×ßÙ³ñÇï Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ù³ë»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ ¨/Ï³Ù û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ:

47. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³ñÏ»É ÙÇ³íáñÇ ³é³ÝÓÇÝ Ù³ë»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó ³ñÅ»ùÁ ÙÇ³íáñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù»Ù³ï ÝßÝ³Ï³ÉÇ â¿:

48. **Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù վնասում, բացառությամբ եթե այն ներառվել է մեկ այլ ակտիվի հաշվեկշռային աñÅ»ùáõÙ:**

49. Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ ëáíáñ³ բար ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß ¹»åù»ñáõÙ ³Ï ïÇíáõÙ Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÉ³Ýíáõٻݠٻï ³ÛÉ ³Ï ïÇíÇ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: ²Û¹ ¹»åùáõÙ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ Ï³½ÙáõÙ¿ ³ÛÉ ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»ùÇ ÙÇ Ù³ëÁ ¨ Ý»ñ³éíáõÙ¿ ¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ: úñÇÝ³Ï³ ³ñï³¹ñ³Ï³Ý Ù»ù»Ý³Ý»ñÇ ¨ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ¿ å³ß³ñÝ»ñÇ í»ñ³Ùß³ÏÙ³Ý Í³Ëëáõٻ݇ñáõÙ (ï»ë ÐÐØê 2): ÜÙ³Ý³å»ë, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ùß³ÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ¿ Ý»ñ³éíáõÙ³Û¹ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñ ïÇ:

Ø³ßíáÕ·áõÙ³ñÁ ¨ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ

50. **Ակտիվի մաշվող գումարը պետք է պարբերական հիմունքով բաշխվի դրա օգտակար Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:**

51. **²Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý³Ûí»Ý ³éÝí³½Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñ»í»ñÇÇ ¹ñáõÃjամբ, և եթե ակնկալիքները տարբերíáõÙ »Ý Ý³Ëáñ¹·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇó, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý áñå»ë ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ëË³ÉÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñ ïÇ:**

52. Ø³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³Ýóáõٿ ¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ` å³ÙÙ³Ýáí, áñ ³Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ã·»ñ³½³ÝóÇ ¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ²Ï ïÇíÇ í»ñ³Ýáñá·áõÙÁ ¨ ëå³ë³ñÏáõÙÁ ã»Ý »ÝÃ³¹ñáõÙ, áñ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ï³ñÇùÁ í»ñ³ÝáõÙ¿:

53. ²Ï ïÇíÇ Ù³ßíáÕ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ¿ ¹ñ³ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ» ïá: ¶áñÍÝ³Ï³Ýáõٳ Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³×³Ë ³ÝÝß³Ý¿, ¨ Ñ»տևաբար մաշվող գումարը հաշվարկելիս էական չէ:

54. ²Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ ³×»Éª Ñ³í³ë³ñí»Éáí ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ Ï³Ù·»ñ³½³Ýó»Éáí ³Û¹ ³ñÅ»ùÁ: ²Û¹ ¹»åùáõÙ, ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí³ñÏíáÕ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ ½ñá¿ ³ÛÝù³Ý Å³Ù³Ý³Ï, ÙÇÝã¨ áñ ³Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ Ýí³½Ç ¨ å³Ï³ë ÉÇÝÇ, ù³Ý ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

55. Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ ³ÛÝ Ù³ ïã»ÉÇ ¿ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն ապÑñ³Å»ßï ¿ª Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ý³Ë³Ýß³Í Ýå³ï³ÏáíÙ³ÛÝ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²Ï ïÇíÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏáõÙÁ ¹³¹³ñáõÙ¿ ³Ï ïÇíÇ՝ ÜÐØê 5-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ¥Ï³Ù áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ղասակարգված օտարման խմբում ներառí»Éáõ) ¨ ³Ï ïÇíÝ ³å³×³Ý³ã»Éáõ ³Ùë³ÃÍ»ñÇó ³Ù»Ý³í³Õáí: Հետևաբար, մաշվածության հաշվարկը չի դա¹³ñáõÙ ³ÛÝ ¹»åքում, երբ ակտիվը գտնվում է պարապուրդի մեջ Ï³Ù Ñ³ÝíáõÙ¿ ³Ï ïÇí û·ï³·áñðումից, բացառությամբ եթե ակտիվը ամբողջությամբ մաշեցվել է: Այնուա-

Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ûñÇÝ³Ï` Áëï ³ñï³¹ñí³Í ÙÇ³ íáñÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÇ)` Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ÉÇÝ»É ½ñá, ù³ÝÇ ¹»éãÏ³ ³ñï³¹ñáõÃÛáõÝ:

56. ²Ï ïÇíÇ Ù»ç Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëå³éáõÙ ¿ ·ÉË³íáñ³å»ë¹ñ³ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý Ï³Ù ÏáÙ»ñóÇáÝ ÑÝ³ó³ÍáõÃÛáõÝÁ, å³ñ³åáõñ¹Ç ÁÝÃ³óùáõÙ ýÇ½ÇÏ³å»ë Ù³ßí»ÉÁ, Ñ³×³Ë å³ï×³é »Ý ¹³éÝáõÙ ³ÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ýí³½Ù³Ý, áñáÝù Ï³ñáÕ ¿ÇÝ ëï³óí»É ³Ï ïÇíÇó: Ð» ï¨³ þար, ստորև թվարկված բոլոր գործոնները պետք է հաշվի առնվեն ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս՝

³) ³Ï ïÇíÇ »ÝÃ³¹ñíáÕ û·ï³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ·Ý³Ñ³ ïáõÙ ¿` ÝÏ³ïÇ áõÝ»Ý³Éáí ³Ï ïÇíÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ½áñáõÃÛáõÝÁ ¨ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ÃáÕáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է արտադրական գործոններից, օրինակ՝ Ñ»ñÃ³÷áËÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÁ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ï ïÇíÁ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍíÇ, ³Ï ïÇíÇ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý ¨ ëå³ë³ñÏÙ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ å³ñ³åáõñ¹Ç ÁÝÃ³óùáõÙ ¹ñ³Ýó å³Ñå³ÝÙ³Ý ¨ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Íñ³·ñÇó.

·) ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý Ï³Ù ÏáÙ»ñóÇáÝ ÑÝ³ó³ÍáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ù»ç Ï³ï³ñíáÕ ÷á÷áËáõÃյուններից կամ բարելավումÝ»ñÇó, Ï³Ù ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÇó ëï³óíáÕ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃյան նկատմամբ չուկայի պահանջարկի փոփոխությÛáõÝÇó.

¹) ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ³ÛÉ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï` ³Ï ïÇíÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñï Á:

57. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ áñáßíáõÙ ¿ª »ÉÝ»Éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³Ï ïÇíÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ û·ï³Ï³ñáõÃÛáõÝÇó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹áõñë·ñáõÙ áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ïÇó Ï³Ù ³Ï ïÇíÇ Ù»ç Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ áñáչակի մասի սպառումից հետո: Հետևաբար, ակտիվի օգ ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³í»ÉÇ Ï³ñ× ÉÇÝ»É, ù³Ý Ýñ³ ïÝï»ë³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ: ²Ï ïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³-é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÁ ¹³ ïáÕáõÃÛ³Ý ³é³ñÏ³ ¿` ÑÇÙÝí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í»ñաբերյալ փորձի վրա:

58. ÐáÕ³Ù³ëÁ ¨ ß»Ýù»ñÁ ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ »Ý ¨ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ-³é³ÝÓÇÝ, ÝáõÛÝÇëÏ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին: Հողամասը, որոշ բացառություններով, ինչåÇëÇù »Ý Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëí³Í ï³ñ³Íùներն ու ամբարները, ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայություն, հետևաբար ¹ñ³ Ñ³Ù³ñ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ ãÇ Ñ³ßí³ñÏíáõÙ: Þ»Ýù»ñÝ áõÝ»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ, հետևաբար մաշվող ակտիվներ են: ՀՈՒ³Ù³ëÇ ³ñÅ»ùÇ ³×Á, áñÇ íñ³ ·ïÝíáõÙ ¿ ß»ÝùÁ, ãÇ ³½¹áõÙ ß»ÝùÇ Ù³ßíáÕ ·áõÙ³ñÇ áñáßÙ³Ý íñ³:

59. ºÃ» ÑáÕ³Ù³ëÇ ³ñÅ»ùÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ å³ï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý, ù³Ý¹Ù³Ý ¨ ï³ñ³ÍùÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝáñÑÇí ëï³óíáÕ û·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ: àñáß ¹»åù»ñáõÙ ÑáÕ³Ù³ëÁ ÇÝùÝ Çñ»Ýáí Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ, ¨ ³Û¹ ¹»åùáõÙ ¹ñ³ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏíáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, áñå»ë½Ç ³ñï³óáÉí»Ý ¹ñ³ÝÇó ëï³óí»ÉÇù û·áõïÝ»ñÁ:

Ø³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹Á

60. **Ø³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ÏÇñ³éíáÕ Ù»Ãá¹Á å»ïù ¿ ³ñï³óáÉÇ ³ÛÝ Ùá¹»ÉÁ, áñáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ¿ ëå³é»É ³Ï ïÇíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ:**

61. **²Ï ïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹Á å»ïù ¿ ³éÝí³½Ý ÛáõñÛáõñ³ù³ÝãÛáõñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñ»ÿí»ñçù ηηութjամբ վերաևայվի և, եթե այդ ակտիվÝ»ñÇó ëå³ëíáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ùá¹»ÉÇ Ù»ç ï»ÕÇ¿ áõÝ»ó»ÉÝß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, ³å³Ù»Ãá¹Á å»ïù ¿ ÷áËíÇ` ÷á÷áËí³Í Ùá¹»ÉÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ ÝåÛ³ï³Ïáí: ²Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ïáõÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 8-Ç:**

62. Ակտիվի մաշվող գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբե՛ñ³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí բաշխելու համար կարող են կիրառվե՛ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏման տարբեր մեթոդներ: Այդ մեթոդները Ý»ñ³éáõÙ »Ý` ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Á, Ýí³½áÕ ÙÝ³óáñ¹Ç Ù»Ãá¹Á ¨ ÃáÕ³ñÏí³Í ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ù»Ãá¹Á: Ø³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ³Ï ïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Ñ³í³ë³ñ³ã³÷ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ, »Ã» ³Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ãÇ ÷á÷áËíáõÙ: Üí³½áÕ ÙÝ³óáñ¹Ç Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Ýí³½áÕ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: ÂáÕ³ñÏ-í³Í ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÃáÕáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ÁÝï»ñáõÙ¿ ³ÛÝåÇëÇ Ù»Ãá¹, áñÝ ³í»ÉÇ ×ÇßÏ¿ ³ñï³óáÉáõÙ ³Ï ïÇíáõÙ Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ: ÀÝïñí³Í Ù»Ãá¹Á Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³éíáõÙ¿ ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ÙÛáõëÁ, ù³ÝÇ ¹»éãÏ³ ³Ï ïÇíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ùá¹»ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ:

²ñÅ»½ñÏáõÙ

63. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í ¿, Ã» áã, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 36 *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñï: êï³Ý¹³ñï Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ÇÝãå»ë ¿ í»ñ³Ý³ÛáõÙ Çñ ³ÏïÇíÝ»ñÇ

³ÝÑ³å³Õ í×³ñÙ³Ý ·ÝÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÇ միջև տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային հասույթ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 18-Ç՝ ³ñï³óáÉ»Éáí ëï³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñÇ Çñ³Ï³ÝÑ³í»ÉáõÙÁ:

´³ó³Ñ³Ûïáõù

73. **ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù է բացահայտվեն՝**

³) ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ÏÇñ³éíáõÙ »Ý Ñ³Ù³Ë³éÝ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

բ) մաշվածության հաշվարկման օգտագործվող մեթոդները.

·) û·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ÙÙ³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý û·ï³·áñÍíáÕ ¹ñáõÙù³ã³÷»ñÁ.

դ) ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ համախառն հաշվեկշռ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ Ïáõï³Ïí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ՝ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáõï³Ïí³Í ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ.

ե) հաշվեկշռային արժեքի համադրումը ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ, որը ցույց է տալիս՝

i) ³í»É³óáõÙÝ»ñÁ.

ii) áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í Ï³Ù áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ûï³ñáõÙ խմբում ներառված ակտիվները՝ համաÓ³ÛÝ ÜÐØê 5-Ç, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÉ ûï³ñáõÙÝ»ñ.

iii) Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙների միջոցով ձեռքբերումները.

iv) ³×»ñÁ Ï³Ù Ýí³½áõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý Áëï 31-ñ¹, 39-ñ¹ ¨ 40-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ï³ï³ñ-í³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï Ý»ñÇ Ñ»ï¨³Ýùáí, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ×³Ý³ãí»É Ï³Ù Ñ³Ï³¹ñÓí»É »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç.

v) ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï Ý»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç.

vi) ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï Ý»ñÇ Ñ³Ï³¹ñÓáõÙÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç.

vii) Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý·áõÙ³ñÁ.

viii) **փոխարժեքային զուտ տարբերությունները, որոնք առաջ³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇó Ù»Ï ³ÛÉ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ÇÝãå»ë նաև փոխարժեքային զուտ տարբերությունները, որոնք առաջացում են արտերկրյա ստորաբաÅ³Ý-Ù³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñÅáõÛÃáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.**

ix) ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ:

74. **Ֆինանսական հաշվետվություններում պետք է բացաÑ³Ûïí»ÝÝ³¨՝**

³) ÑÇÙÝ³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ë³ÑÙ³Ý÷³ÏáõÙÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ¨·áõÙ³ñÝ»ñÁ, ³Û¹ÃíáõÙÝ³¨å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý »ñ³ßËÇù Ñ³Ý¹Çë³óáÕÝ»ñÇÝÁ.

բ) կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցների վրա կատարված ծախսումների գումարը, որը ճաÝ³ãí³Í ¿ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ.

գ) հիմնական միջոցների ձեռքբերման պայմանագրային պարտականություններÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.

¹) »Ã» ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ ãի բացահայտվել համապարփակ ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ, ³å³ ³ñÅ»½ñÏí³Í, Ïáñ³Í Ï³Ù ïñí³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ù³íáñÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó »ññáñ¹ ÏáÕÙ»ñÇó ÷áËÑ³ïáõÓ³Ý·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ý»ñ³éí»É¿ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

75. Ø³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹Ç ÁÝïñáõÃÛáõÝÁ ¨ ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ¹³ïáÕáõÃյաև խնդիր է: Հետևաբար, ընդունված մեթÃá¹Ý»ñÇ, ·Ý³Ñ³ï³Í û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏման դրույքաչափերի բաó³Ñ³Ûïáõ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ³å³ÑáíáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ï»Õ»Ï³ovությամբ, որը բույլ է տաÉÇë í»ñÉáõÍ»É Õ»Ï³í³ñáõÛÃ³Ý ÏáÕÙÇó ÁÝïñí³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÛÃáõÝÁ ¨ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ï³ÉÇë Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï: ²Û¹ ÇëÏ å³ï×³éáí, ³ÝÑñ³Å»ßï¿ բացահայտել՝

³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ղ՝ անկախ այն բանից, այն ճանաչված է ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, Ã»՝ áñå»ë ³ÛÉ ³Ï ïÇíÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ù³ë.¨

բ) ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը:

76. Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-ի՝ կազմակերպությունը բացառ³Ûï áõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³տումներում փոփոխության բնույթն ու հետևանքը, որն ապ¹»óáõÃÛáõÝ ¿ ÃáÕ»É ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ÝáõÙ Ï³Ù ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ¿ áõÝ»Ý³Éáõ Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í ³Ûëպիսի բացառ³Ûï áõÙÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý³é³ç³Ý³Éëïáñ¨ Ãí³ñÏí³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Íª

³) ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñ.

բ) հիմնական միջոցների միավորների քանդման, ապաï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý ¨ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñ.

·) û·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛáõÝ.

¹) Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹Ý»ñ:

77. **Երբ հիմնական միջոցների միավորները արտացոլվում են վերագնահատված գումարով, պետք է բացահայտվի հետևյալը՝**

ա) այն ամսաթիվը, որի դրությամբ կատարվել է վերագնաÑ³ïáõÙÁ.

բ) գնահատման գծով անկախ փորձագետ ներգրավված լինել կամ չլինելը.

·) ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï û·ï³·áñÍí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÁ ¨ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

¹) áñù³Ýáí »Ý ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ áñáßí»É áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³Ï ïÇí ßáõÏ³ÛáõÙ ·áñÍáÕ ·Ý»ñÇ Ï³Ù ßáõÏ³Ù³Ï³Ý í»ñçÇÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ª §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÇ¦ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, Ï³Ù·Ý³Ñ³ï í»É»Ýª û·ï³·áñÍ»Éáí ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÛËÙ»Ãá¹Ý»ñ.

») ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñÁ կճանաչվեր, եթե ակտիվները հաշվառվեին սկզբնական արժեքի մոդելով.

զ) í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á, áñÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¨ բաժնետերերին մնացորդի բաշխման ցանկացած սահմանա÷³ÏáõÙ:

78. Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Çª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ç ÉñáõÙÝ 73-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §»¦ Ï»ïÇ §iv¦-§vi¦ »ÝÃ³Ï»ï»ñáí å³Ñ³Ýçվող տեղեկատվության, բացահայտում է նաև ապÅ»½ñÏí³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛáõÝ:

79. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ»ï¨Û³É ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛáõÝÁ ï»ÕÇÝ Ñ³Ù³ñ»É Çñ»Ýó Ï³ñÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª

³) Å³Ù³Ý³Ï³íáñ å³ñ³åõñ¹Ç Ù»ç ·ïÝíáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

բ) դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, բայց լրիվ մաշված հիմնական միջոցների համախառն հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÝ»ñÁ.

·) ³ÏïÇí û·ï³·áñÍáõÙÇó Ñ³Ýí³Í ¨ üÐØê 5-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ã¹³ë³-Ï³ñ·í³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

¹) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Çñ³կան արժեքը, եթե կիրառվում է սկզբնական արժեքի (ինքնարժեքի) մոդելÉÁ, ¨ եթե իրական արժեքն էապես տարբերվում է հաշվեկշռային արժեքից:

Հետևաբար, կազմակերպություններին խրախուսվում է բացառ³Ûï»É Ýßí³Í ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ:

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

80. **24-26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª Ï³å³Í³ÏïÇíների փոխանակման գործառնությամբ ձեռքբերված հիմնական միջոցի միավորի սկզբնապես չափման հետ, պետք է կիñ³éí»Ý³é³çÁÝÃ³ó ÙÇ³ÛÝ Ñ»ï³·³ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:**

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

81. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáõÙ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: êï³Ý¹³ñïÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³-ËáõëíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

81². Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2006 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 6-Á ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

81´. ÐØØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÷á÷áË»É¿ ï»ñÙÇßuaբանությունը, որը կիրառվում է ամբողջ ՖՀՍՄ-Ý»ñáõÙ: Æ ÉñáõÙÝª ÷á÷áËí»É »Ý 39-ñ¹ ¨ 40-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 73-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §»¦ Ï»ïÇ §iv¦ »ÝÃ³Ï»ïÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý ժամանակաշրջանների ընդամենը: Եթե կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐØØê 1-Á¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

81¶. üÐØê 3 *§Òéݳñ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008 Ã.) ÷á÷áË»É¿ 44-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 3 ëï³Ý¹³ñïÁ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ý³¨ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

81¸. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§üÐØê-Ý»ռի բաժն»÷áËáõÙÝ»ñáí¦* 6-ñ¹ ¨ 69-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý¨ ³í»É³óí»É¿ 68² å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³մար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը և միևնույն ժամանակ կիñ³éÇ ÐØØê 7 *§Ð³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ÷á÷áËáõÃ-ÛáõÝÝ»ñÁ:

81º. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§üÐØê-ների բարեփոխումներով»* ÷á÷áËí»É¿ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³ô՝ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ¿, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÙÇ¨Ýáõ Û Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éáõÙ¿ Ý³¨ ÐØØê 40-Ç 8, 9, 22, 48, 53, 53², 53´, 54, 57¨ 85´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

²ÛÉ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

82. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ¿ ÐØØê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÝ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 1998 Ã.):

83. êáõÛû ստանդարտը փոխարինում է հետևյալ մեկնաբանությամբ՝

³) ØØÎ-6 *«Առկա ծրագրային ապահովման բարելավման ծախսումներ».*

բ) ՍՄԳ-14 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ - ÙÇ³ íáñÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ï³Ù ïáñëï Ç·Íáí ÷áËÑ³ï áõóáõÙ¦.*

·) ØØÎ-23 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ - ÑÇÙÝ³Ï³Ý ë ï áõ·áõÙ Ï³Ù Ýáñá·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ¦:*

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 17 *ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ*

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É í³ñÓ³Ï³ÉÝ»ñÇ ¨ í³ñÓ³ï áõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáւնների ընդամենը կիրառվող բացահայ ï áõÙÝ»ñ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ բոլոր վարձակալÉáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë, բացառությամբ՝

³) û·ï³Ï³ñÑ³Ý³ÍáÝ»ñÇ, ÇÝãåÇëÇù »Ý՝ նավթը, բնական գազը և համանման չվերականգնվող ռեսուրսները, Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý Ï³Ùû·ï³·áñÍÙ³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ¨

p) արտոնագրային համաՕ³ÛÝ³·ñ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³Íûերի ներգրավմամբ, ինչպիսիք են կիսռնկարՎ»ñÁ, ï»ë³Ó³ÛÝ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ë³Õ»ñÁ, Ó»é³·ñ»ñÁ, å³ï»ÝïÝ»ñÁ ¨ Ñ»ÕÇÝ³Ï³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:

²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãå»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ áñå»ë ÑÇÙù Ñ»ï¨Û³ÉÇã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ`

³) í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó å³Ñíáõ` áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù Ñ³ßí³éíáÕ ·áõÛùÇ (ï»ë ÐÐØê 40 §Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦ ëï³Ý¹³ñïÁ).

p) վարձատուի կողմից գործառնական վարձակալության տրված ներդրումային գույքի (տե՛ս ՀՀՍՍ 40-Á).

·) í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³Éáõթյամբ պահվող կենսաբանական ակտիվների (տե՛ս ՀՀՍՍ 41 §¶ÛáõÕ³ï³Ý»ëáõÃÛáõÝ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ). Ï³Ù

¹) í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³լության տրված կենսաբանական ակտիվների (տե՛ս ՀՀՍՍ 41-Á):

3. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ÝÏ³ï՝մամբ, որոնց համաձայն փոխանցվում է ³Ï³ïÇíÝ»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» í³ñÓ³ïáõÇó Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³ÝÇí»É ½·³ÉÇ Í³í³ÉÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóáõÙª Ï³åí³Í ³ÏïÇíÇß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù å³Ñå³ÝÙ³Ý Ñ»ï: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõÓÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³գրերի նկատմամբ, որոնց համաՕ³ÛÝª ³ÏïÇíÝ»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ ãÇ ÷áË³ÝóíáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÇ ÏáÕÙÇó ÙÛáõëÇÝ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

4. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտա·áñÍíáõÙ »Ý Ñ»ï¨Û³É ÇÙ³ëïÝ»ñáí`

ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ. Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ¿, áñáí í³ñÓ³ïáõÝ í×³ñÇ Ï³Ù í×³ñÝ»ñÇ ß³ñùÇ ¹ÇÙ³ó Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ¿ ÷áË³ÝóáõÙ ³ÏïÇíÇû·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ:

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ. í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï»ë³Ï ¿, áñÁ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ ¿ ÷áË³ÝóáõÙ ³ÏïÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, բոլոր ռիսկերն ու Ñ³ïáõÙóÝ»ñÁ: ê»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ Ï³ñáÕ¿ Ç í»ñçá ÷áË³Ýóí»É Ï³Ùã÷áË³Ýóí»É:

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¿:

â»ÕÛ³É ãÑ³Ù³ñíáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ. í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¿, áñÁ Ï³ñáÕ¿ ã»ÕÛ³É Ñ³Ù³ñí»É ÙÇ³ÛÝª

³) áñáß ùÇã Ñ³í³Ý³Ï³ÝÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÇÑ³Ûï ·³Éáõ ¹»åùáõÙ.

p) վարձատուի բույլտվությամբ.

·) »Ã» í³ñÓ³Ï³ÉÁ ÝáõÛÝ í³ñÓ³ïáõÇ Ñ»ï ÝáõÛÝ Ï³Ù Ñ³Ù³ñÅ»ù ³ÏïÇíÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ýáñ å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿ ÏÝùáõÙ. Ï³Ù

¹) í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó Éñ³óáõóÇã ³ÛÝåÇëÇ ·áõÙ³ñÇ í×³ñման դեպքում, որ վարձակալության սկզբում վարձա-Ï³ÉáõÃÛ³Ý ß³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ Ë»É³Ù³ïáñ»Ý áñáß³ÏÇ¿:

Վարձակալության սկիզբ. í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ³Ùë³ÃíÇó ¨ ÏáÕÙ»ñÇ` í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý ë ï³ÝÓÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó ³Ù»Ý³í³ÕÝ¿: ²Û¹ ³Ùë³ÃíÇÝ`

³) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë Ï³Ù·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ.

p) ֆինանսական վարձակալության դեպքում որոշվում են վարձակալության ժամկետի մեկնարկի դրությամբ ×³Ý³ãí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ:

ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ù»ÏÝ³ñÏ. ³ÛÝ ³Ùë³ÃÇíÝ¿, áñÇó ëÏë³Í í³ñÓ³Ï³ÉÝ Çñ³í³ëáõ¿ Çñ³·áñÍ»É í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ïտիվն օգտագործելու իր իրավունքը: Դա վարձակալության սկզբնապես ճանաչման ամսաՃÇíÝ¿ (³ÛëÇÝùÝ` í³ñÓ³Ï³ÉáõÃյուղից բխող ակտիվների, պահï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, »ï³Ùáõï Ý»ñÇ Ï³Ù Í³Ëë»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÝ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý¹»åùáõÙ):

ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ï. ã»ÕÛ³É ãÑ³Ù³ñíáÕ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ¿, áñÇ Ñ³Ù³ñ í³ñÓ³Ï³ÉÁ ï íÛ³É ³ÏïÇíÁ í³ñÓ³Ï³É»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿ ÏÝù»É, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ»ï³·³ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÝ »Ý, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝÇß³ñáõÝ³Ï»Éáõ ³ÏïÇíÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝª Ñ»ï³·³ í×³ñáõÙáí Ï³Ù ³é³Ýó ¹ñ³, »Ã» í³ñÓ³կալության սկզբում կարելի է խելամտորեն եզրակացնել, որ վարձակալը կիրագործի վերը նշված ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ:

Üí³½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñ. ³ÛÝ í×³ñÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³Ñ³Ýçíáõ Ï³Ù Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýçí»É í³ñÓ³Ï³ÉÇó ³é³Ýó å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ý³Ý»ñÇ, Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÇ ¨ Ñ³ñÏ»ñÇ, áñáÝù å»ïù¿ í×³ñí»Ý í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó¨ ÷áËÑ³ïáõí»Ý Ýñ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ª

³) í³ñÓ³Ï³ÉÇ ¹»åùáõÙª í³ñÓ³Ï³ÉÇ Ï³Ù Ýñ³ Ñ»ï Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙÇ »ñ³ßË³íáñ³Í ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñ, Ï³Ù

p) վարձատուի դեպքում՝ ստորև թվարկվածների կողմից վարÓ³ïáõÇÝ »ñ³ßË³íáñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ù՝

i) Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ Ը.

ii) Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ Ը Ն» ի Ի ՝ ա ՝ Ի ՝ ո ո ՝ Ի ՝ Ո ԻաՕՆ. Ի ՝ Ն

iii) Ի ՝ ՈՏՕ ՝ ի ա ո Ն» ի ա Ի ՝ ա ՝ Ի ՝ ո ո ՝ Ի ՝ Ո »ննաան¹ ԻաՕՆ, աՈԱ ýՉ՝ ՝ Ýե ՝ ա»ե Չ ՈՉ× ՝ ԻՉ ¿ Ի ՝ ի ՝ Ո ՝ ñ»Ը ՝ Ո¹ »ñ ՝ ßË ՝ - ՈաննաօՃՍ ՝ Ý · Ոաի ա ՝ ñ ի ՝ Ի ՝ ÝաօՃՍաօÝÝ»ՈԱ:

²ՍÝաօ ՝ Ն»Ý ՝ ՍÝՉՈ, »Ã» Ո ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ԸԱ ՆÝ ՝ ñ ՝ ՈաննաօՃՍաօÝ աօÝՉ ի ՈՍ ՝ Ը Ի ի ՉՈԱ · Ý»Ըաօ ՝ ՍÝ · Ýաի, աննԱ ëա ՝ ëՈաօՆ ¿, աñ բավա Ի ՝ Ý ՝ ã ՝ ÷ ó ՝ Ոñ ԻԸՉՏՉ ՝ Ո¹ ՆÝ ՝ ñ ՝ ՈաննաօՃՍաօÝÝ Չñ ՝ · աñ Ո»ԸաօՃ ՝ Ն Ի ՝ Ý ՝ ñաննաօՃՍաօÝÁ ԻՉñ ՝ · աñ Ո ՈՉ, ՝ ա ՝ Ýո ՝ ½ ՝ · աօՍÝ ո ՝ ՈՏՕ ՝ ո× ՝ ñÝ»ñԱ Ý»ñ ՝ ԱաօՆ »Ý ո ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ԸԱաօÃՍ ՝ Ý Ա ՝ ÙԻ» ի Չ ÁÝÃ ՝ óùաօÙ` ÙՉÝã¨ ՝ Ո¹ · ÝÙ ՝ Ý ÑÝ ՝ - ñ ՝ ՈաննաօÃՍաօÝÁ Չñ ՝ · աñ Ո»ԸաօëաՆ ՝ ëՈաօÕ ՝ Ùë ՝ ÃՉՈÁ, ո× ՝ ñÙ ՝ Ý »ÝÃ ՝ Ի ՝ Ýո ՝ ½ ՝ · աօՍÝ ո× ՝ ñÝ»ñÁ, ՉÝãաա»ë Ý ՝ ¨ · ÝÙ ՝ Ý ՝ Ո¹ ÑÝ ՝ ñ ՝ ՈաննաօÃՍաօÝÝ Չñ ՝ · աñ Ո»ԸաօÑ ՝ Ù ՝ ñ ա ՝ Ñ ՝ ÝՉՈաօÕ ո× ՝ ñÁ:

***Æñ ՝ Ï ՝ Ý ՝ ñÅ»ù.* ՝ ՍÝ · աօÙ ՝ ñÝ ¿, աñաՈ ՝ Ի ի ՉՈԱ Ի ՝ ñաÕ ¿ ÷ áË ՝ Ý ՝ Ի ՝ í»É Ի ՝ Ù ա ՝ ñ ի ՝ ՈաննաօÃՍաօÝÁ Ù ՝ ñ ՝ í»É Չñ ՝ ½»Ի, ա ՝ ի ñ ՝ ë ի ՝ Ի ՝ Ù ԻաՕÙ»ñՉ ÙՉç¨` § ՝ ÝԻ ՝ Ë ԻաՕÙ»ñՉ ÙՉç¨ · աñ Ի ՝ ñùաօÙ¦:**

îÝ ï »ë ՝ Ï ՝ Ý Ի ՝ é ՝ ՍաօÃՍաօÝ.

³) ՝ ՍÝ Ա ՝ Ù ՝ Ý ՝ Ի ՝ Ñ ՝ ի ՝ Ի ՝ ÍÝ ¿, áñՉ ÁÝÃ ՝ óùաօÙ ՝ ԻÝԻ ՝ ÉՈաօÙ ¿ ՝ Ի ի ՉՈԱ ի Ý ï »ë ՝ ա» û · ï ՝ · աñ Ո»ÉՉաօÃՍաօÝÁ Ù»Ի Ի ՝ Ù ՝ í»ÉՉ û · ï ՝ · աñ ՈաÕÝ»ñՉ ԻաՕÙՉó. Ի ՝ Ù

p) արտադրանքի կամ նմանատիպ հոդվածների այն քանակն է, որը ակտիվից ակնկալում են ë ï ՝ Ý ՝ É Ù»Ի Ի ՝ Ù ՝ í»ÉՉ û · ï ՝ · աñ ՈաÕÝ»ñՉ ԻաՕÙՉó. Ի ՝ Ù

p) արտադրանքի կամ նմանատիպ հոդվածների այն քանակն է, որը ակտիվից ակնկալում են ë ï ՝ Ý ՝ É Ù»Ի Ի ՝ Ù ՝ í»ÉՉ û · ï ՝ · աñ ՈաÕÝ»ñՉ ԻաՕÙՉó.

***ú · ï ՝ ï ՝ ñ Ի ՝ é ՝ ՍաօÃՍաօÝ.* ՝ ՍÝ · Ý ՝ Ñ ՝ ï ՝ ի ՝ Í ÙÝ ՝ óաñ¹ ՝ ÛՉÝ Å ՝ Ù ՝ Ý ՝ Ի ՝ Ñ ՝ ï ՝ ի ՝ ÍÝ ¿` Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉաօÃՍ ՝ Ý Å ՝ ÙԻ» ի Չ Ù»ÏÝ ՝ ñԻՉó ëÏë ՝ Í ¨ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉաօÃՍ ՝ Ý Å ՝ ÙԻ» ի áի ãë ՝ ÑÙ ՝ Ý ՝ ÷ ՝ Ի ի ՝ Ի, áñՉ ÁÝÃ ՝ óùաօÙ ՝ ԻÝԻ ՝ ÉաօÙ ¿ ՝ Ի ի ՉաօÙ Ù ՝ ñÙÝ ՝ ԻաñՈ ՝ Ի ի Ý ի »ë ՝ Ի ՝ Ý û · áօ ի Ý»ñՉ ëå ՝ ëաօÙÁ Ի ՝ ½Ù ՝ Ի »ñåաÃՍ ՝ Ý ԻաÕÙՉó:**

ºñ ՝ ßË ՝ ԻաñՈ ՝ Ի ÙÝ ՝ óաñ¹ ՝ ÛՉÝ ՝ ñÅ»ù.

³) Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉՉ ¹»åùաօÙª ÙÝ ՝ óաñ¹ ՝ ÛՉÝ ՝ ñÅ»ùՉ ՝ ÛÝ Ù ՝ ëÝ ¿, աñÁ »ñ ՝ ßË ՝ ԻաñՈ ՝ Ի ¿ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉՉ Ի ՝ Ù Ýñ ՝ Ñ» ի Ի ՝ å ՝ Ի ՝ Ոի ՝ Ի ՝ ÝÓՉ ԻաՕÙՉó (»ñ ՝ ßË ՝ ԻաննաօÃՍ ՝ Ý · աօÙ ՝ ñÁ ՝ ÛÝ ՝ é ՝ Ի »É ՝ · աօÛÝ · աօÙ ՝ ñÝ ¿, աննԱ ó ՝ ÝԻ ՝ ó ՝ Ի ¹»åùաօÙ Ի ՝ ñաÕ ¿ ¹ ՝ éÝ ՝ É Ի× ՝ ñÙ ՝ Ý »ÝÃ ՝ Ի ՝).

p) վարձատուի դեպքում՝ մնացորդային արժեքի այն մասն է, որը երաշխավորված է վարձակալի կամ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի աօՉ Ñ» ի ãÏ ՝ å ՝ Ի ՝ Ոի ՝ Ի »ննաñ¹ ՝ ÝՓՉ ԻաՕÙՉó, աննԱ ýՉ՝ ՝ Ýե ՝ ա»ë Չ ՈՉ× ՝ ԻՉ ¿ Ի ՝ ի ՝ Ո ՝ ñ»É »ñ ՝ ßË ՝ - ՈաննաօÃՍ ՝ Ý · Ոաի ա ՝ ñ ի ՝ Ի ՝ ÝաննաօÃՍաօÝÝ»ՈԱ:

***â»ñ ՝ ßË ՝ ԻաննՈ ՝ Ի ÙÝ ՝ óաñ¹ ՝ ÛՉÝ ՝ ñÅ»ù.* Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ É Ի ՝ Ի Ի ՝ ՈՉՓ ÙÝ ՝ óաñ¹ ՝ ÛՉÝ ՝ ñÅ»ùՉ ՝ ÛÝ Ù ՝ ëÝ ¿, աñՉ Չñ ՝ óաօÙÁ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի աօՉ ԻաՕÙՉó ՝ å ՝ ÑաíՈ ՝ Ի ã¿ Ի ՝ Ù »ñ ՝ ßË ՝ ԻաննՈ ՝ Ի ¿ ÙՉ ՝ ÛÝ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի աօՉ Ñ» ի Ի ՝ å ՝ Ի ՝ Ոի ՝ Ի ՝ ÝՓՉ ԻաՕÙՉó:**

Ulqpûաíաñù ՝ Ý áôÕՕ ՝ ÏՉ Í ՝ ËëáôÙÝ»ñ. **Éñ ՝ óաôóՉã Í ՝ ËëáôÙÝ»ñ, աննÝù áôÕÕ ՝ ÏՉáñ»Ý í»ñ ՝ · ñ»ÉՉ »Ý վարձակալության շուրջ բանակցություններին և համաձայնության ձեռքբերմանը, բացառությամբ արտադրող կամ ¹ՉÉ»ñ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ ï աôÝ»ñՉ ԻաՕÙՉó Ի ՝ ï ՝ ñ ի ՝ Ի ՝ Û¹ åՉëՉ Í ՝ ËëáôÙÝ»ñՉ:**

ì ՝ ՈՏՕ ՝ Ï ՝ ÉաôÃՍաօÝաôÙ Ñ ՝ Ù ՝ Ë ՝ éÝ Ý»ñ¹ ñաôÙÝ»ñ. **Ñ» ï ¨Û ՝ ÉՉ Ñ ՝ Ýñ ՝ · աôÙ ՝ ñÝ ¿`**

³) ýՉÝ ՝ Ýë ՝ Ի ՝ Ý Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉաôÃՍ ՝ Ý ¹»åùաôÙ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ ï աôÇ ԻաՕÙՉó ë ï ՝ óÙ ՝ Ý »ÝÃ ՝ Ի ՝ Ýի ՝ ½ ՝ · աօՍÝ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի× ՝ ñÝ»ñ.

p) վարձատուին հասանելիք ցանկացած չերաշխավորված մնացորդային արժեք:

ì ՝ ՈՏՕ ՝ Ï ՝ ÉաôÃՍաօÝաôÙ ½աô ï Ý»ñ¹ ñաôÙÝ»ñ. **Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ լությունում համախառն ներդրումներն են՝ վարձակալությամբ »ÝÃ ՝ ¹ ՈíաÕ ï áÏáë ՝ ¹ ñաՍÙùáի ½»ÕãÍ ՝ Í:**

âí ՝ ë ï ՝ Ï ՝ Ý ýՉÝ ՝ Ýë ՝ Ï ՝ Ý »Ï ՝ ÙàՍ ï. **հետևյալ երկու մեծությունների տարբերությունն է՝**

³) Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉաôÃՍաօÝաôÙ Ñ ՝ Ù ՝ Ë ՝ éÝ Ý»ñ¹ ñաôÙÝ»ñՉ ¨

p) վարձակալությունում զուտ ներդրումների:

Վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույք. **½»ÕãÙ ՝ Ý ՝ ÛÝ ¹ñաՍÙùÝ ¿, աննԱ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ Éáôթյան սկզբի դրությամբ հաշվեգնում է, որ՝ ա) ներազգույն վարձավճարների և բ) չերաշխավորված մնացման ՝ ÛՉÝ ՝ ñÅ»ùՉ Ñ ՝ Ýñ ՝ · աôÙ ՝ ñՉ Ý»ñÏ ՝ ՝ ñÅ»ùÁ Ñ ՝ Ի ՝ ë ՝ ñ ÉՉÝՉ՝ (i) Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ Éի ՝ Í ՝ Ի ï ՝ ÇՉ Չñ ՝ Ի ՝ Ý ՝ ñÅ»ùՉ ¨ (ii) Ի ՝ ñճատուի սկզբնավորման ԱôÕՕ ՝ ÏՉ Í ՝ ËëáôÙÝ»ñՉ Ñ ՝ Ýñ ՝ · աôÙ ՝ ñՉÝ:**

ì ՝ ՈՏՕ ՝ Ï ՝ ÉՉ Éñ ՝ óաôóՉã ÷ áË ՝ éաôÃՍ ՝ Ý ï áÏáë ՝ ¹ ñաôÛùÝ. **՝ ՍÝ ï áÏáë ՝ ¹ ñաôÛùÝ ¿, աննԱ Í ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉԱ ë ï Չå Ի ՝ Í ԻÉÇÝ»ñ Ի× ՝ ñ»É Ñ ՝ Ù ՝ ÝÙ ՝ Ý Í ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉաôÃՍ ՝ Ý ¹ÇÙ ՝ ó Ի ՝ Ù, »Ã» ¹ ՝ աննáß»ÉՉ ã¿, ՝ ՍÝ ¹ñաôÛùÝ ¿, աննԱ Ի ՝ ՈՏՕ ՝ Ի ՝ ÉաôÃՍ ՝ Ý սկզբում վարձակալը կներգրավեր համանման ժամկետով և համանման ապաÑáíáôթյամբ փոխառու միջոցներ՝ ï Ի ՝ É ՝ Ի ï ՉÍՉ · ÝÙ ՝ Ý Ýå ՝ ï ՝ Ի ՝ Ոի ՝ ՝ ՝

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»ÝÏ³. í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÝ ¿, áñÁ áñáß³ÏÇ ·áõÙ³ñáí ãÇ ýÇùëíáõÙ, ³ÛÉ ÑÇÙÝí³Í ¿ ³å³·³ ·áñÍáÝÇ Ù»ÍáõÃÛ³Ý íñ³, áñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³å³í³Í ã¿ Å³Ù³Ý³ÏÇ ³ÝóÙ³Ý ·áñÍáÝÇ Ñ»ï (ûñÇÝ³Ï³ ³å³·³ í³×³éùÇó ïáÏáë, ³å³·³ û·ï³·áñÍÙ³Ý Í³í³É, ³å³·³ ·Ý»ñÇ ÇÝ¹ùëÝ»ñ, ³å³·³ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛÙÝ»ñ):

5. Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñ³é»É í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÁ ×ß·ñï»Éáõ ¹ñáõÛÃ` í³ñÓ³կալության սկզբի և վարձակալության ժամÏ»ïÇ Ù»ÍÝ³ñÏÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ í³ñÓ³Ï³Éված գույքի կառուցման կամ ձեռքբերման արժեքի փոփոխÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ ³ÛÉ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ Ï³Ù ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë ûñÇÝ³Ï` ·Ý»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, Ï³Ù í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ í³ñÓ³ïáõÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï Ï³å³í³Í: ÜÙ³Ý ¹»åùáõÙ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å»ïù ¿ »ÝÃ³¹ñ»É, áñ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÝÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½ղեցություն տեղի է ունեցել վարձակալության սկզբի դրությամբ:

6. Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³ëÏ³óáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñï»Õ Ï³¹ñáõÛÃ, áñÁ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ï³ÉÇë áñáß Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙÇó Ñ» ïá, Ó»éù բերելու ակտիվի նկատմամբ իրավունք: Այդ պայմանագրերը երբեմն կոչվում են հետագա գնման հնարավորությամբ պայմանագրեր:

Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ

7. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ïáõÙ ÁÝ¹áõÝí³Í í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ ³ÛÝ ÷³ëï Ç íñ³, Ã» í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ï ïÇíÇë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Ñ» ï Ï³å³Í éÇëÏ»ñÁ ¨ Ñ³ ïáõÛóÝ»ñÁ ÇÝã ³ë ïÇ×³Ýáí »Ý í»ñ³·ñíáõÙ í³ñÓ³ ïáõÇÝ Ï³Ù í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ: èÇëÏ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³Éí³Í Ñ½áñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ñ³å»áõñ¹Çó Ï³Ù ï»ËÝáÉá·Ç³ÛÇ ÑÝ³ó³ÍáõÃÛáõÝÇó íÝ³ëÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËÙ³Ý Ñ» ï¨³Ýùáí Ñ³ïáõÙóÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Ð³ïáõÙóÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñÏ³Û³óí»É áñå»ë ³Ï ïÇíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³ gpում չահութաբեր չահագործումից և արժեքի բարձրացումից Ï³Ù ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Çñ³óáõÙÇó ³í»ÉÇß³ ï û·áõïÇë ï³óÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñ:

8. **Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý, »Ã» í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ »Ý ÷áË³ÝóíáõÙ սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ: Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, »Ã» ã»Ý ÷áË³ÝóíáõÙ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³å³Í Áëï ¿áõÃÛ³Ý բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:**

9. ø³ÝÇ áñ í³ñÓ³ ïáõÇ ¨ í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÙÇç¨ ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝíáõÙ ¿ Ýñ³Ýó ÙÇç¨ ÏÝùí³Í í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ íñ³, ï»ÕÇÝ ¿ û·ï³·áñÍ»É Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ: ²Ûí ë³ÑÙ³ÝáõÙների կիրառումը տարբեր հանգամանքների նկատմամբ, որում գտնվում են վարձատուն և վարձակալը, կարող է հանգեցնել այն բանին, որ նույն վարձակալությունը տարբեր ձևով դասակարգվի Ýñ³Ýó ÏáõÙÇó: úñÇÝ³Ï` ë³ Ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É, »Ã» í³ñÓ³ïáõÝ û·áõïÝ»ñ ¿ ë ï³ÝáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉÇ Ñ» ïãÏ³å³Ïóí³Í ³ÝÓÇ ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñí³Í »ñ³ßË³íáñí³ÍÙ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó:

10. ²ñ¹Ûáù í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¿, Ã» ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, Ï³Ëí³Í ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ¿áõÃÛáõÝÇó, ³ÛÉ áã Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ó¨Çó՝: Ստորև բերվածները այնպիսի իրավիճակÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý, áñáÝù, ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù

համակցությամբ, սովորաբար կհանգեցնեն վարձակալության դասաÏ³ñ·Ù³ÝÁ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÇ՝

³) í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ï ïÇíÇë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ ÷áË³ÝóíáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ.

բ) վարձակալը հնարավորություն ունի տվյալ ակտիվը գնելու այն գնով, որը սպասվում է, որ բավականաչափ ó³Íñ ÏÉÇÝÇ ³Û¹ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ Çñ³·áñÍ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó, ¨ »Ã» í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý սկզբում արդեն կա խելաÙÇï Ñ³Ùá½í³ÍáõÃÛáõÝ, áñ ³Û¹ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³·áñÍíÇ.

·) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ù»ç ¿ Ý»ñ³éíáõÙ ³Ï ïÇíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ù»Í Ù³ëÁ, »Ã» ÝáõÛÝÇëï ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ ãÇ ÷áË³ÝóíáõÙ.

դ) վարձակալության սկզբում նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքը վաÑÓ³Ï³Éí³Í ³Ï ïÇíÇ ³éÝí³½Ý Áëï ¿áõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ¿.

ե) վարձակալված ակտիվների յուրահատուկ բնույթի պատճառով միայն վարձակալն է ի վիճակի դրանք û·ï³·áñÍ»É ³é³Ýó¿³Ï³Ý Ó¨³÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ:

11. Æñ³íÇ×³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝù, ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù Ñ³Ù³Ïóí³Í, ÝáõÛÝå»ë Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý·»óÝ»É, áñ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý, Ñ»ï¨Û³ÉÝ »Ý՝

³) »Ã» í³ñÓ³Ï³ÉÁ Ï³ñáÕ ¿ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñ»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ¹ñ³ÝÇó ³é³ç³óáÕ í³ñÓ³ ïáõÇ íÝ³ëÝ»ñÁ Ïñ»Éáõ¿ í³ñÓ³Ï³ÉÁ.

---

* **î»ë Ý³¨ ØØÎ-27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը»:**

բ) մնացորդային գումարի իրական արժեքի տատանումներից ³é³ç³óáÕ û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ í»ñ³·ñíáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ (ûñÇÝ³Ïª í³ñÓ³í×³ñÇ ·ÍáÍ ½»ÕãÇ ï»ëùáí, áñÁ Ñ³í³ë³ñ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¨ë Ù»Ï Å³ÙÏ»ïáí ³ÛÝåÇëÇ é»Ýï³Ûáí, áñÁ ½·³ÉÇáñ»Ý ó³Íñ¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý í³Ó³í×³ñÇó:

12. 10-ñ¹ ¨ 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ ¨ Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÁ áã ÙÇßï »Ý í»ñçÝ³Ï³Ý: ºÃ» այլ բնութա·ñÇãÝ»ñÇó Ñëï³Ï »ñ¨áõÙ ¿, áñ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ãÇ ÷áË³ÝóáõÙ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, վարձակալությունը դասակարգւմ է ¿ áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ: úñÇÝ³Ï` ë³ Ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É, »Ã» ³ÏïÇíÝ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í»ñçáõÙ ÷áË³ÝóíáõÙ ¿ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ ïíÛ³É å³ÑÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ Ñ³í³ë³ñ ÷á÷áË³Ï³Ý í×³ñáí, Ï³Ù»Ã» Ï³ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ýï³, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉÁ ãÇ ïÇñ³å»ïáõÙ Áëï էության բոլոր ռիսկերին ու հատույցներին:

13. Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ ¿ í³ñÓ³կալության սկզբի դրությամբ: Եթե որևէ պահին í³ñÓ³Ï³ÉÁ ¨ í³ñÓ³ïáõÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝíáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñ»É այնպիսի փոփոխություններ (բացի վարձակալության նորացումից), որոնք, եթե ուժի մեջ մտնեին վարձակալության սկզբի դրությամբ, 7-12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÏÑ³Ý·óÝ»ÇÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý, ³å³ í»ñ³Ý³Ûí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ ¹ÇïñÏíáõÙ ¿ áñå»ë Ýáñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ Çñ ï¨áÕáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï` í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³ïïÇíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ï³Ù ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ) Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ïª í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó ãí×³ñáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ), ã»Ý ³é³ç³óÝáõÙ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ýáñ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ:

14. ÐáÕ³Ù³ëÇ ¨ ß»Ýù»ñÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ýª ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý »Õ³Ý³Ïáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³Ûíhվ, հողամասի բնորոշ հատկություններից է այն, որ դրա տնտեսական ծառայությունը, սովորաբար, որոշելի չէ, և եթե չի ակնկալվում, որ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÙùÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ Ï÷áË³ÝóíÇ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ, ³å³ í»ñçÇÝë սովորաբար չի ստանձնում սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, հետևաբար հողամասի վարձակալությունը կլինի գործառÝ³Ï³Ý: àñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³éíáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÏÝù»ÉÇë Ï³Ù í³ñÓ³Ï³լությունը ձեռք բերելիս կատարված í×³ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ Ï³ÝËí×³ñ, áñÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÙáñïÇ½³óíáõÙ ¿ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ û·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³ÝÙá¹»ÉÇ:

15. ÐáÕ³Ù³ëÇ ¨ ß»Ýù»ñÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³ññ»ñ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ÑáÕ³Ù³ëÁ ¨ ß»Ýù»ñÁ, í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý Ýå³ï³ïáí, ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý ³é³ÝÓÝ³óí³Í: ºÃ» ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ ³Û¹ »ñÏáõ ï³ññ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ Ï÷áË³ÝóíÇ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ` í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ, ³å³ ³Û¹ »ñÏáõ ï³ññ»ñÝ ¿É ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó` ¹ñ³Ýù ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý áñå»ë Ù»Ï, Ã» áñå»ë »ñկու վարձակալություն, բացառությամբ եթե այլ բնութա·ñÇãÝ»ñÇó Ñëï³Ï ¿, áñ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ âÇ ÷áË³ÝóÉ Ù»Ï Ï³Ù »ñÏáõ ï³ññ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í Áëï ¿áõÃÛ³Ý բոլոր ռիսկերը և հատույցները: Եթե հողամասն ունի անորոշ տնտեսական ծառայություն, ապա հողամասի տարրը սովորաբար դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն, բացառությամբ եթե ակնկալվում է, որ սեփականության իրավունքը վարձակալին Ï÷áË³ÝóíÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ` 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: Þ»Ýù»ñÇ ï³ññÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³Ù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ` 7-13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

16. Այն դեպքում, երբ անհրաժեշտ է դասակարգել և հաշվառել հողամասի և շենքերի վարձակալությունը, Ýí³½³·áõÙÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÁ (Ý»ñ³é³ÛÉ ó³ÝÏ³ó³Í ÙÇ³Ýí³· Ï³ÝË³í×³ñները) բաշխվում են հողամասի և շենքերի տարրերի միջև՝ վարձակալության սկզբի դրությամբ վարձակալուÞáõÝáõÙ ÑáÕ³Ù³ëÇ ï³ññÇÝ ¨ շենքերի տարրին բաժին ընկնող մասի՝ իրական արժեքին համամասնորեն: Եթե վարձ í×³ñÝ»ñÁ ã»Ý Ï³ñáÕ ³ñժանահավատորեն բաշխվել վերոնշյալ երկու տարրերի միջև, ապա ամբողջ վարձակալությունը դասա-Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³լություն, բացառությամբ եթե հստակ է, որ երկու տարրերն էլ հանդիսանում են գործառնական վարձակալություն, որի դեպքում ամբողջ վաñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ:

17. Հողամասի և շենքերի վարձակալության դեպքում, երբ այն գումարը, որը սկզբնապես պետք է ճանաչվեր áñå»ë ÑáÕ³Ù³ëÇ ï³ññ` 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ¿³Ï³Ý ã¿, ³å³ ÑáÕ³Ù³ëÁ ¨ ß»Ýù»ñÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹ասակարգման նպատակով կարող են դիտարկվել որպես ամբողջական միավոր և ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³Ù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ` 7-13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÜÙ³Ý ¹»åùáõÙ ß»Ýù»ñÇ ïÝï»ë³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ÁÝ¹áõÝíáõÙ ¿ áñå»ë í³ñÓ³Ï³É³Í ամբողջ ակտիվի տնտեսական Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝ:

18. ÐáÕ³Ù³ëÇ ¨ ß»Ýù»ñÇ ï³ññ»ñÇ ³é³ÝÓÇÝ ã³÷áõÙ ãÇ å³Ñ³Ýçվում, երբ վարձակալի բաժինը և՛ հողամասում, և՛ ß»Ýù»ñáõÙ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù՝ ÐØØê 40-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ¨ ÁÝ¹áõÝíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý

³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ: ²Ûë ·Ý³Ñ³ ï Ù³Ý Ñ³Ù³ñ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñ å³Ñ³Ýçíáõù »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ï ³ññ»ñÇó Ù»ÏÇ Ï³Ù »ñÏáõëÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ ³ÛÉ Ï»ñå ÑÝ³ñ³íáñ ã¿:

19. ÐÐØê 40-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª í³ñÓ³Ï³ÉÁ Ï³ñáÕ ¿ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ³ÛÉ ÙáõÙ³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·»É áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù: ²Û¹ ¹»åùáõÙ ·áõÙùáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ Ñ³ß-í³éíáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë Ã» ¹³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ ¨, ÇÉñáõÙÝ, ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïÇíÇ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ: Ì³ñÓ³Ï³ÉÁ å»ïù ¿ ß³ñáõÝ³ÏÇ Ñ³ßí³é»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» Ñ»ï³·³ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÁ ÷áËáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉÇ գույքում մասնակցության բնույթն այնպես, որ այն այլևս չի կարող դասակարգվել որպես ներդրումային գույք: Նշվածը տեղի է ունենում, երբ, օրինակ, վարձակալը՝

³) զբաղեցնում է գույք, որն այնուհետև վերադաս³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ë»÷³կանատիրոջ կողմից զբաղեցված ·áõÛù՝ áñáßí³Í ³ñÅ»ùáí, áñÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ ³Û¹ ·áõÙùÇ՝ û·ï³·áñÍÙ³Ý »Õ³Ý³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ իրական արժեքին. կամ

բ) ßÝáñÑáõÙ¿ »ÝÃ³í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý, áñÇ ¹»åùáõÙ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Áëï ¿áõÃÛ³Ý բոլոր éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ ÷áË³Óóíáõù »Ý í³ñÓ³Ï³ÉÇ Ï³Ù í³ñÓ³ïáõÇ Ñ»ï ãÏ³å³ÏóíÍ »ñ¶áñ¹ ÏáÕÙÇÝ: ²Ûëåçëç »ÝÃ³í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë »ñ¶áñ¹ ÏáÕÙÇÝ ï ñí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, ãÝ³Û³Í ³ÛÝ »ñ¶áñ¹ ³ÝÓÇ ÏáÕÙÇó Ï³ñáÕ¿ Ñ³ßí³éí»É áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ:

Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ

Սկզբնապես ճանաչում

20. Վարձակալության ժամկետի մեկնարկի դրությամբ ֆինանսական վարձակալությամբ ձեռք բերված ակտիվի նկատմամբ կարող է ձեռք չբերել սեփականության իրավունք, սակայն ֆինանսական վարձակալության դեպքում բոլոր վճարումները (ներառյալ էականորեն նախնական վճարումները) պետք է ներառվեն վճարման ենթակա նվազագույն վճարումների մեջ՝ գնահատված տոկոսադրույքով, եթե այն հնարավոր է որոշել, հակառակ դեպքում՝ օգտագործվում է ընկերության ստորագրային տոկոսադրույքը:

21. ¶áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ ¹»åù»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý áã ÙÇ³ÛÝ Çñ»Ýó Çñ³í³Ï³Ý Ó¨ÇÝ, այլ նաև դրանց բովանդակությանը և ֆինանսական իրողությանը համապատասխան: âÝ³Û³Í í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ Çñ³í³Ï³Ý Ó¨Ý ³ÛÝ ¿, որ վարձակալը վարձակալված ակտիվի նկատմամբ կարող է ձեռք չբերել սեփականության իրավունք, սակայն ֆինանսական վարձակալության դեպքում բոլոր ներառված վճարումները (ներառյալ էականորեն նախնական վճարումները) պետք է ներառվեն նվազագույն վճարումների մեջ՝ գնահատված տոկոսադրույքով, եթե այն հնարավոր է որոշել, հակառակ դեպքում՝ օգտագործվում է ընկերության ստորագրային տոկոսադրույքը: Ընկերության ստորագրային տոկոսադրույքը այն տոկոսադրույքն է, որով ընկերությունը կարող է ֆինանսավորել նմանատիպ ակտիվի ձեռքբերումը նմանատիպ տևողությամբ և նմանատիպ երաշխիքներով:

22. ºÃ» ³Û¹åÇëÇ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³óáÉí³Í ã»Ý í³ñÓ³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý é»ëáõñëÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ ³ñï³óáÉí³Í »Ý Ýí³½óí³Í³ª ³Õ³í³Õ»Éáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý óáõó³ÝÇßïերը: Հետևաբար ի»ÕÇÝ ¿, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãíÇ Ã»' áñå»ë ³ÏïÇí, ¨ Ã»' áñå»ë ³å³·³ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñ í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ: Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ù»ÏÝ³ñÏÇ ¹ñáõÃjամբ, ակտիվը և ապագա վարձավճարներ í×³ñ»Éáõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³-Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÙÇ¨ նույն գումարներով, բացառությամբ վարձակալի ó³ÝÏ³ó³Í սկզբնաíáñÙ³Ý áõÕÕ³ÏÇ Í³Ëëáõ Ù³ëÝáõÙÝ»ñÇ, áñáÝù ³í»É³óíáõÙ »Ý áñå»ë ³ÏïÇí ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇÝ:

23. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ï»ÕÇÝ ãç¿ í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇó Ñ³ÝáõÙÝ»ñ: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝները ներկայացվում են՝ տարբեր³Ï³í»Éáí ÁÝÃ³óÇÏ ¨ áã ÁÝÃ³óÇÏ å³ñ-ï³վորություններ, միևնույն տարբեñ³ÏáõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ¿ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

24. Սկզբնավորման ուղղակի ծախսումներ հաճախ կատարվում են՝ կապված վարձակալության ûáõñ³Ñ³ ï ÏáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ»ï, ÇÝãåÇëÇù »Ýª í³ñÓ³Ï³լության շուրջ բանակցությունները և համաձայնությունների ձեռքբերումը: Վարձակալի կողմից ֆինանսական վարձակալության համար Ï³ï³ñí³Í ·áñíումներին ուղղակիորեն վերագրելի տարբերակված ծախսումներն ավելացվում են áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇÝ:

Ð»ï³·³ã³÷áõÙ

25. **Նվազագույն վարձավճարները պետք է բաշխվեն ֆինանսե³Ï³Ý í×³ñÇ ¨ ãí×³ñí³Í å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ýí³½»óÙ³Ý ÙÇç¨: ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý í×³ñÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Áëï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ պետք է բաշխվի այնպես, որպեսզի ստացվի հաստատուն պարբերական տոկոսա¹ñáõÛù Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի նկատմամբ: ՊայմանÝ³Ï³Ý é»Ýï³Ý»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք կատարվում են:**

26. ¶áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ, í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í×³ñÁ Áëï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ բաշխելիս վարձ³Ï³ÉÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³é»É Ùáï³ñïÙ³Ý áñ¨¿ Ó¨ª Ñ³ßí³ñïÝ»ñÁ å³ñ½»óÝ»ÉáõÝå³ï³Ïáí:

27. **ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý (³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ) Í³Ëë (Í³ËëáõÙ)ª Ù³ßíáÕ (³ÙáñïÇ½³óíáÕ) ³Ï³ÇíÝ»ñÇ ·Íáí, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Í³Ëë»ñª Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ: Ì³ñÓ³Ï³ÉÍ³Í Ù³ßíáÕ (³ÙáñïÇ½³óíáÕ) ³Ï³ÇíÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ë»÷³Ï³Ý ³Ï³ÇíÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ß-í³ñÏÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ, ÇëÏ ×³Ý³ãíáÕ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý (³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ) Ñ³ßí³ñïÁ å»ïù ¿ Ï³ï³ñíÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐêê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç ¨ ÐÐØê 38 *§Àâ ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ: ºÃ» ãÏ³ Ë»É³ÙÇï Ñ³Ùá½í³ÍáõÃÛáõÝ, áñ í³ñÓ³Ï³ÉÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ åtեք է բերելու սեփական Ï³ÝáõÃÛ³ÝÇñ³íáõÝùÁ, ³å³ ³Ï ïÇíÝ ³Ùբողջությունը å»ïù¿ ³Ùáñï Ç½³óíÇ Ñ»ï¨Û³É»ñïÁõ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇó ³é³í»É Ï³ñ×Ç ÁÝÃ³óùáõÙª í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ï³Ù û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ:**

28. Ì³ñÓ³Ï³ÉÍ³Í ³ÏïÇíÇ Ù³ßíáÕ ·áõÙ³ñÁ ³ÏïÇíÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ û·ï³·áñÍման ժամկետում պարբերաբար բաշխվում է յուրաքանչյուրի Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ íñ³ª å³ñբեñ³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí, í³ñÓ³Ï³ÉÇ ë»÷³Ï³Ý Ù³ßíáÕ ³Ï³ÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝ³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: ºÃ» Ï³ Ë»É³ÙÇï Ñ³Ùá½í³ÍáõÃÛáõÝ, áñ í³ñÓ³Ï³ÉÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ավարտին ձեռք է բեր»Éáõ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ, ³å³ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÁ Ñ³ÙÁÝÏ-ÝáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ»ï, ³ÛË³å»ë ³Ï ïÇíÁ ³ÙáñïÇ½³óíáõÙ ¿ Ñ»ï¨Û³É»ñÏáõ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇó ³é³í»É Ï³ñ×Ç ÁÝÃ³óùáõÙª í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ï³Ù û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ:

29. Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ï ïÇíÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Í³Ëë»ñÇ (Í³ËëáõÙÝ»ñÇ) ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Í³Ëë»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ñ³½í³¹»å ¿ Ñ³í³ë³ñíáõÙ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇÝ, ¨, Ñ»ï¨³բար, տեղին չէ վճարման ենթակա վարձավճարները պարզապես ծախս ×³Ý³ã»ÉÁ: Ð³մապատասխանաբար, հավիվ թե ակտիվը և դրա հետ կապí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ù»ÏÝ³ñïÇó Ñ»ï á·áõÙ³ñ³ÛÇÝ ³éáõÙáí Ñ³í³ë³ñÉÇÝ»Ý:

30. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ï ïÇíÁ ³ñÅ»½ñÏí»É¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÐÐØê 36 *§²Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁ:

´³ó³Ñ³Ûïáõ ÙÝ»ñ

31. **Ì³ñÓ³Ï³ÉÁ, Çéñáõ ÙÝ ÜÐØê 7 *«Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ»* ë ï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éáõմով, պետք է կատարի հետևյալ բացահայտումները՝**

³) ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñª Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³ննակաշրջանի վերջի դրությամբ զուտ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

բ) ընդհանուր ապագա նվազագույն վարձավճարÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³-Ý³Ï³շրջանի վերջի դրությամբ: Ի լրումն՝ կազմÏ»ñåáõÃյունը պետք է բացահայտի ընդհանուր ապագա Ýí³½³գույն վարձավճարները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և դրանց ներկա արժեքը Ñ»ï¨Û³É Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª

i. áã áõß, ù³ÝÇ Ù»Ï ï³ñÇ.

ii. մեկ տարուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան հինգ տարի.

iii. ÑÇÝ·ï³ñáõó Ñ»ïá.

·) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ áñå»ë Í³Ëë×³Ý³ãí³Í å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ýï³Ý»ñÁ,

¹) ã»ÕÛ³É ãÑ³Ù³ñíáÕ »ÝÃ³í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³å³·³ Ýí³½³·áõÛÝ վարձավճարները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ,.

») í³ñÓ³Ï³ÉÇ ¿³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³é Û³É, ë³Ï³ÛÝ âë³ÑÙ³Ý³÷³Ï í»éáí Ñ»ï¨Û³ÉÁª

i. í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ýï³Ý»ñÇ áñáßÙ³Ý ÑÇÙù»ñÁ,

ii. Ýáñ³óÙ³Ý Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ë³ÑáÕ ·Ý»ñÇ վերաբերյալ վերապահումը.

iii. Ի՞նչ է լինելու Ձեր գործողությունների ազդեցությունը Ձեր հաճախորդների վրա:

32. Ի լրումն՝ ՀՀՍՄ 16, ՀՀՍՄ 36, ՀՀՍՄ 38, ՀՀՍՄ 40 և ՀՀՍՄ 41 ստանդարտների բացահայտման պահանջի՝ ՊՇՏ-ն պահանջում է նաև վարչակազմի կողմից կատարված գնահատականների և դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտում, ինչպես նաև ակտիվների հնարավոր արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտում:

Ֆինանսական գործիքներ

33. Ֆինանսական գործիքները պետք է ճանաչվեն որպես ծախս (ծախսում) գծային հիմունքով, բացառությամբ եթե մեկ այլ սկզբունքային հնարավորություն է ընտրվում կամ կիրառվում:

34. Ֆինանսական գործիքները (բացառությամբ ծառայությունների՝ Ստանդարտի, ինչպես նաև բացառությամբ այն ֆինանսական գործիքների, որոնք ենթակա են հաշվառման ՀՀՍՄ 39-ի կամ ՀՖՄՍ 9-ի պահանջներին) ներառվում են ֆինանսական գործիքների ամբողջական շրջանակում՝ ներառյալ ածանցյալ գործիքները, ներդրումները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, ինչպես նաև սեփական կապիտալի գործիքները:

Ընդհանուր դրույթներ

35. Ստանդարտը, ընդհանուր առմամբ, պահանջում է, որ ֆինանսական գործիքները դասակարգվեն հետևյալ բացահայտումների նպատակներով՝

ա) ֆինանսական գործիքներ, որոնք չափվում են ամortիզացված արժեքով՝

i. սկզբնական ճանաչում.

ii. մեկ տարուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան հինգ տարի.

iii. Ընդհանուր առմամբ.

բ) չեղյալ չհամարվող ենթավարձակալություններից ակնկալվող ապագա նվազագույն վճարների ներկա արժեքի հաշվարկը՝ օգտագործելով ներքին տոկոսադրույքը.

գ) ֆինանսական գործիքներ, որոնք չափվում են ամortիզացված արժեքով՝ ներառյալ ստացվելիք դեբիտորական պարտքերը և տրամադրված փոխառությունները՝ ըստ.

i. ակնկալվող վարկային վնասների ընդհանուր գումարի.

ii. Ակնկալվող վարկային վնասների փոփոխության վերջին հաշվետվության.

iii. Ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքի՝ ըստ.

դ) ֆինանսական գործիքներ, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ֆինանսական գործիքներ, որոնք դասակարգվում են որպես.

i. Իրական արժեքով՝ արդյունքների հաշվետվության միջոցով չափվող.

ii. Իրական արժեքով՝ սեփական կապիտալի փոփոխությունների հաշվետվության միջոցով չափվող.

iii. Ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքի՝ ըստ կալուածքների.

Ներդրումներ ասոցացված ընկերություններում

Ընդհանուր դրույթներ

Սկզբնական ճանաչում

36. Ներդրումները ասոցացված ընկերություններում պետք է ճանաչվեն որպես ակտիվ և ներկայացվեն որպես դեբիտորական պարտքերի և ներդրումների ասոցացված ընկերություններում առանձին տողեր:

37. Ընդհանուր առմամբ ներդրումների ասոցացված ընկերություններում հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և օգուտները պատկանում են ներդրողին, և, հետևաբար, ներդրումները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ ակտիվներ, եթե ղեկավարությունը չունի մտադրություն դրանք վաճառել տասներկու ամսվա ընթացքում հաշվետու ամսաթվից հետո:

38. Վարձատուի կողմից հաճախ կատարվում են սկզբնական ծախսեր՝ կապված գործարքի կազմակերպման հետ, ինչպիսիք են՝ վաճառական ծառայությունների, իրավաբանական ծառայությունների, գրանցման և նոտարական ծառայությունների համար վճարները, ինչպես նաև գործարքի հետ կապված այլ ծախսերը:

---

* Ուժի մեջ է 01-ԱՊՐ-15 § Ֆինանսական գործիքներ. Ընդհանուր դրույթներ:

áñáÝù Éñ³óáõóÇã »Ý ¨ áõÕÕ³ÏÇnrեն վերագրելի են վարձակալության շուրջ բանակցáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ձեռքբերմանը: ²Û¹ Í³ËëáõÙÝ»ñáõÙ ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³¹Çñ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý í³×³éùÇ ¨ Ù³ñÏ»ïÇÝ·³ÛÇÝ խմբի ծախսումÝ»ñÁ: ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý դեպքում, բացառáõÃjամբ նրանց, որոնք ներառում են արտադրող կամ դիլեր վարÓ³ïáõÝ»ñին, սկզբնáñÙ³Ý áõÕÕ³ÏÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éվում են ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքի սկզբնå»ë ã³÷Ù³Ý Ù»ç ¨ Ýí³½»óÝáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãíáÕ »Ï³ÙïÇ ·áõÙ³ñÁ: Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³մբ ենթադրվող տոկոսադրույքը սահմանվում է այնպես, որ սկզբÝ³ íáñÙ³Ý áõÕÕ³ÏÇ Í³ËëáõÙ-Ý»ñÁ Ù»Ë³ÝÇÏáñ»Ý Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³կալության գծով դեբիտորական պարտքում, ¨ ³ÝÑñ³Å»ß ïáõÃÛáõÝ ãÏ³ ¹ñ³Ýù ³í»É³óÝ»É ³é³ÝÓÇÝ: Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ßáõñç բանակցáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ¨ համաձայնության ձեռքբերÙ³ÝÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ` ³ñï³¹ñáÕ Ï³Ù ¹Ç»ñ í³ñÓ³ïáõÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó կատարված ծախսումները բաó³éíáõÙ են սկզբնáñÙ³Ý áõÕÕ³ÏÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÇó: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ, դրանք բաó³éíáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝáõÙ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÇó ¨ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë í³×³éùÇ ·Íáí ß³ÑáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ, áñÁ ýÇÝ³Ýë³կան վարձակալության դեպքում սովորաբար վարձակալության Å³ÙÏ»ïÇÙ»ÏÝ³ñÏÝ¿:

Ð»ï³·³ã³÷áõÙ

39. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý »Ï³ÙïÇ ×³Ý³ãáõÙÁ å»ïù¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝÇ ÙÇ ·ñ³ýÇÏÇ íñ³, áñÁ Ï³å³ÑáíÇ Ñ³ïáõÓ³Ý Ñ³ë³ïáõÝ պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջաÝ³ÏÝ»ñáõÙ í³ñÓ³ïáõÇ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ïմամբ:

40. Ì³ñÓ³ïáõÇ Ýå³ï³ÏÝ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »Ï³Ùáõïp բաշխել պարբեñ³Ï³Ý ¨ Ë»É³ÙÇïÑÇÙáõÝùáí: ºÏ³Ùïի այդպիսի բաշխումը հիմնվում է ֆինանսë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ í³ñÓ³ïáõÇ զուտ ներդրումների հաստատուն պարբեñ³Ï³Ý Ñ³ïáõÙóÝ ³ñï³óáÉáÕ ·ñ³ýÇÏÇ íñ³: Ä³Ù³Ý³Ï³շրջանին վերաբերող վարձaí×³ñները, բացառությամբ ծառայություններին վերաբերող Í³ËëáõÙÝ»ñÇ, Ñ³ÝíáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝáõÙ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇóª Ïñ×³ï»ÉáõÑ³Ù³ñÃ»Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÁ, ¨ Ã»ãí³ë ï³Ï³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »Ï³ÙáõïÁ:

41. ¶Ý³Ñ³ïí³Í ã»ñ³ßË³íáñí³Í ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝí»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝáõÙ í³ñÓ³ïáõÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³ñեելիս, պարբերաբար վեñ³Ý³ÛíáõÙ »Ý: ºÃ» ·Ý³Ñ³ïí³Í ã»ñ³ßË³íáñí³Í ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»É¿, ³å³ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïáõÙ »Ï³ÙïÇ բաշխումը í»ñ³Ý³ÛíáõÙ¿, ÇëÏ Ñ³ßí»·ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ýí³½áõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÝÙÇç³å»ë:

41². üÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ³ïÇíÁ, áñÁ ¹³ë³Ï³ñ·í»É¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ (Ï³Ù Ý»ñ³éí»É¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í օտարման խմբում) համաձայն üÐØê 5 *§ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇï ³Ïï ÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ` å»ïù¿Ñ³ßí³éíÇ ³Û¹ üÐØê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

42. ²ñï³¹ñáÕ Ï³Ù ¹Ç»ñ í³ñÓ³ïáõÝ»ñÁ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í³×³éùÇó ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿ ×³Ý³ã»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ëáíáñ³Ï³Ý í³×³éùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ áñ¹»·ñí³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: ºÃ» ë³ÑÙ³Ýí»É »Ý ³ñÑ»ëï³Ï³Ýáñ»Ý Çç»óí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙÝ»ñ, í³×³éùÇó ß³ÑáõÛÃÁ å»ïù¿ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏíÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñáí, áñÁ Ïëï³óí»ñ, »Ã» ·³ÝÓí»ñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙ: ²ñï³¹ñáÕ Ï³Ù ¹Ç»ñ í³ñÓ³տուների կողմից վարձակալության շուրջ բանակցություններ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ó»éùբերման գծով կատարված ծախսումները å»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë Í³Ëë í³×³éùÇó Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ:

43. ²ñï³¹ñáÕÝ»ñÁ Ï³Ù ¹Ç»ñÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ·Ýáñ¹Ý»ñÇÝ ³é³ç³ñÏáõÙ »Ý ÁÝïñáõÃÛáõÝ` ³Ïï³ÍÇÁ Ï³Ù ·Ý»É, Ï³Ù í³ñÓ³Ï³É»É: ²ñï³¹ñáÕ Ï³Ù ¹Ç»ñ í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ³Ïï³ÍÇÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³ÉÝ ³é³ç³óÝáõÙ¿ »ñÏáõ ï»ë³ÏÇ»Ï³Ùáõï`

³) ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë, áñÁ Ñ³Ù³ñÅ»ù¿ í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³Ïï³ÍÇÍ` ÝáñÙ³É í³×³éùÇ ·Ý»ñáí ëáíáñ³Ï³Ý í³×³éùÇó ëï³óíáÕ ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³Ù íÝ³ëÇÝª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ó³ÝÏ³ó³Í ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝ ¨ ³é¨ï³ñ³ÛÇÝ ½»Õã»ñ.

բ) ֆինանսական եկամուտ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

44. Վարձակալության ժամկետի մեկնարկի դրությամբ, արտադրող կամ դիլեր վարձատուների կողմից ճանաչվող í³×³éùÇó Ñ³ëáõÛÃÝ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ¿, Ï³Ù í³ñÓ³ïáõÇ` ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙùáí Ñ³ßí³ñÏí³Í Ýí³½³·áõÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ Ý»ñϳ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» í»ñçÇÝë ³í»ÉÇ ó³Íñ¿: Ì³×³éùÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ Ù»ÏÝ³ñեի դրությամբ, վարձaÏ³ÉíáÕ ·áõÙùÇ ինքնարժեքն է կամ դրա հաշվեկշռային արժեքը՝ եթե դրանք տարբեր են՝ հանած չերաշխավորված ÙÝ³óáñ¹ային արժեքի ներկա արժեքը: Վաճառքից հասույթի և վաճառքի ինքնարժեքի միջև տարբերությունը í³×³éùÇó ß³ÑáõÛÃÝ¿, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïáÕÙÇó ëáíáñ³Ï³Ý í³×³éùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝ»É-í³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

45. Արտադրող կամ դիլեր վարձատուները երբեÙÝ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ³ñ»ëï³Ï³Ýáñ»Ý Çç»óí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙÝ»ñ՝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñ Ý»ñ·ñ³í»ÉáõÇ Ýå³ï³Ïáí: ²Û¹åÇëÇ ïáÏáë³¹ñáõÙÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÇó` í³×³éùÇ å³ÑÇÝ ×³Ý³ãíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ »Ï³ÙïÇ ³í»ÉóáõÏ³ÛÇÝ Ù³ëÇ ³é³ç³óÙ³Ý: ºÃ»

ë³ÑÙ³Ýíáõ¿ ³ñÑ»ë ï³Ï³Ýáñ»Ý Çç»óí³Í ïáÏáë³¹ñáõû, í³×³éùÇó ß³ÑáõÛÃÁ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïíáõ¿ ³ÛÝ մեծությամբ, որը կստացí»ñ, »Ã» ÏÇñ³éí»ñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙù:

46. Արտադրող կամ դիլեր վարձատուների կողմից ֆինանսական վարձակալության շուրջ բանակցությունների ընթացքում ծեռքբերվող ·íáí Ï³ï³ñí³Í³ËëáõÙ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë í³ÑÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ժամկետի մեկնարկի դրությամբ, քանի որ դրանք մեծ մասամբ կապված են արտադրողի կամ դիլերի կողմից í³×³éùÇó ß³ÑáõÛÃ í³ë ï³Ï»Éáõ Ñ» ï:

´³ó³Ñ³Ûï áõÙÝ»ñ

47. Ì³ñÓ³ïáõÝ, ÇÉñáõÙÝ ÜÐØê 7-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éáõÙáí å»ïù է բացահայտի հետևյալը՝

³) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝáõÙ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ ¨ ÝÍ³½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ·Íáí ընդհանուր դերիտորական պարտքի ներկա արժեքի համաղրումը հաշվետու ժամանակաւթյունից ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ: Ի լրումն՝ Ï³ÙÙ³Ï»ñպությունը պետք է բացահայտի վարձակալությունների ներդրումները և նվազագույն վարձավճարների գծով դերիտորական պարտքի ներկա արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ հետևյալ յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար՝

i. áã áõß, ù³Ý Ù»Ï ï³ñÇ.

ii. մեկ տարուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան հինգ տարի.

iii. ÑÇÝ· ï³ñáõó Ñ» ïá.

բ) չվաստակած ֆինանսական եկամուտը.

·) ã»ñ³ßË³íáñí³Í ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí»·ñíáõÙ »Ý í³ñÓ³ïáõÇ û·áõïÝ»ñÇÝ.

դ) չհավաքագրվող նվազագույն վարձավճարների գծով դերիտորական պարտքի համար ÑÝ³ñ³íáñ Ïáñáõëï Ý»ñÇ Ïáõï³Ïí³å³ÑáõëïÝ»ñÁ.

») Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áñå»ë »Ï³Ùáõï ×³Ý³ãí³Í å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ý ï³Ý»ñÁ.

½) í³ñÓ³ïáõÇ¿³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³É³Ï³ÝÑ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ:

48. àñå»ë ³×Ç Ñ³Ûï³ÝÇßª Ñ³×³Ë û·ï³կար է նաև բացաÑ³Ûï»É Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ` Ñ³Ý³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù ³í»É³óí³Í Ýáñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ãí³ë ï³Ï³Í »Ï³Ùáõï Á` Ñ³ßíÇ ³é³Í ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñí³Í í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·áõÙ³ñÝ»ñÁ:

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ

49. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³ÝÓÝí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÁ í³ñÓ³ïáõÝ å»ïù¿³ñï³óáÉÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý վիճակի մասին հաշվետվություններում՝ ըստ ակտիվի բնույթի:

50. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÇó ëï³óí³Í »Ï³Ùáõï Á å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ·Í³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí՝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, բացառությամբ »Ã» Ù»Ï ³ÛÉ պարբերության Ï³Ý ÑÇÙáõÝù ³í»ÉÇ É³í¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí³Í³ÏïÇíÇóû·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ·ñ³ýÇÏÁ՝:

51. Ì³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³Ùáõï Á í³ëï³Ï»ÉÇë ÏñÍ³Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ, ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë: Ì³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³Ùáõïp (բացառությամբ մաïáõó³Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ëï³óí³Í »Ï³Ùáõï Á, ûñÇÝ³Ïª ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛáõÝÇó ¨ ëå³ë³ñÏáõÙÇó) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ճանաչվում է գծային հիմունքով, նույնիսկ երբ գումարներն այդ հիմունքով չեն ստացվում, բացառությամբ »Ã» Ù»Ï ³ÛÉ պարբերական ÑÇÙáõÝù ³í»ÉÉ³í¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí³Í ³Ï ïÇíÇó û·áõïÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ·ñ³ýÇÏÁ:

52. Գործառնական վարձակալության շուրջ բանակց»ÉÇë ¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝության ծեռք բերելիս, í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñած սկզբնաíáñÙ³Ý áõÕÕ³ÏÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ ³í»É³óí»Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí³Í ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ ¨ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë Í³Ëë í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÝáõÛÝ ÑÇÙáõÝùáí, áñÁ ÏÇñ³éíáõÙ¿ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³Ùáõï Á ×³Ý³ã»ÉÇë:

53. Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí³Í Ù³ßíáÕ (³Ùáñï Ç½³óíáÕ) ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÁ å»ïù¿ Ï³ï³ñíÇ ³ÛÝ ÑÇÙáõÝùáí, áñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ¿ ÝÙ³Ý³ïÇå ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ÏÇñ³éíáÕ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÛ³ÝÁ, ÇëÏ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý (³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ) Ñ³ßí³ñÏÁ å»ïù¿ Ï³ï³ñíÇ ÐÐØê 16-Ç ¨ ÐÐØê 38-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

54. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹ûáù í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí³Í³ïïÇíÁ ³ñÅ»½ñÏí»É¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÐÐØê 36-Á:

---

*

î»ë Ý³¨ ØØÎ-15 *§¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ` Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ¦:*

55. ²ñï ³¹ñáÕ Ï³Ù ¹Ç£»ñ í³ñÓ³ ïáõÝ»ñÁ ³Ï ïÇíÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³ÉÇë áñ¨¿ í³×³éùÇó ß³ÑáõÛÃ ã»Ý ×³Ý³ãáõÙ, ù³ÝÇ áñ ³ÛÝ í³×³éùÇÝ Ñ³Ù³ñÅ»ù ã¿:

´³ó³Ñ³Ûï áõÙÝ»ñ

56. Ì³ñÓ³ïáõÝ, ÇÉñáõÙÝ üÐØê 7-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý, ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éáõÙáí å»ïù ¿ pաó³Ñ³ÛïÇ Ñ»ï¨Û³ÉÁª

³) ã»ÕÛ³É ãÑ³Ù³ñíáÕ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ³å³·³ ÝÍ³½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñ-Ý»ñÁ` ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñáí ¨ ³é³ÝÓÇÝ` Ñ»ï¨Û³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ Ñ³Ù³ñª

i. áã áõß, ù³Ý Ù»Ï ï³ñÇ.

ii. մեկ տարուց հետո, բայց ոչ ուշ, քան հինգ տարի.

iii. ÑÇÝ· ï³ñáõó Ñ»ïá.

բ) ժամանակաշրջանի ընթացքում áñå»ë »Ï³Ùáõï ×³Ý³ãí³ Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ý ï³Ý»ñÁ.

·) í³ñÓ³ïáõÇ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ:

57. Ի լրումն՝ ՀՀՍՄ 16, ՀՀՍՄ 36, ՀՀՍՄ 38, ՀՀՍՄ 40 և ՀՀՍՄ 41 ստանդարտների բացահայտման պահանջները կիրառվում են վարձատուների՝ գործառնական վարձակալությամբ տրամադրված ակտիվների նկատմամբ:

Վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներ

58. Ì³×ադք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքն իրենից ներկայացնում է ակտիվի վաճառք և նույն ³Ï ïÇíÇ Ñ»ï³¹³ñÓ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ: Ì³ñÓ³í×³ñùները և վաճառքի գները սովորաբար փոխադարձ կախվածություն ունեն, քանի որ դրանք բանակցվում են որպես մեկ փաթեթ: Վաճառքի և հետադարձ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ·áñÍ³ñùÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ùáïï»óáõÙÁ Ï³Ëí³Í¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï»ë³ÏÇó:

59. Եթե վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքը հաշ·»óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý, ³å³Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÝÏ³ï մամբ վաճառքից հասույթի ցանկ³ó³Í ·»ñ³½³ÝóáõÙ ãå»ïù ¿ ³ÝÙÇç³å»ë ×³Ý³ãíÇ áñå»ë »Ï³Ùáõï í³×³éáÕ-í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó: ÖáË³ñ»ÝÁ, ³ÛÝ å»ïù ¿ Ñ»ï³Ó·íÇ ¨ ³Ùáñï Ç½³óíÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³Ù Ï»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

60. ºÃ» Ñ»ï³¹³ñÓ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¿, ³å³ ·áñÍ³ñùÁ í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ Ñ³ï³Ï³óÝ»Éáõ ÙÇçáó¿, áñáõÙ ³Ï ïÇíÁ Ñ³Ý¹»ë¿ ·³ÉÇë áñå»ë »ñ³ßËÇù: ²Ûª å³ï×³éáí Ñ³ßvեկշռային արժեքի նկատմամբ վաճառքից հասույթի գերա½³ÝóáõÙÁ ï»ÕÇÝ ã¿ ¹Çï»É áñå»ë »Ï³Ùáõï: ²Ûª åÇëÇ ·»ñ³½³ÝóáõÙÁ Ñ»ï³Ó·íáõÙ ¨ ³Ùáñï Ç½³óíáõÙ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³Ù Ï»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

61. Եթե վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքը հաշ·»óÝáõÙ ¿ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý, ¨ ³ÏÝÑ³ÛïÇ¿, áñ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÁ Çñ³Ï³Ý³óí»É¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ó³ÝÏ³ó³Í ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë ³ÝÙÇç³å»ë å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ: ºÃ» í³×³éùÇ ·ÇÝÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ¿, ³å³ ó³ÝÏ³ó³Í ß³ÑáõÛÃ կամ վնաս պետք է անմիջապես ճանաչվի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վնասները փոխհատուցվում են ßáõÏ³Ûï³Ý ·Ý»ñÇó ó³Íñ ³å³·³ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñáí: ²Ûë ¹»åùáõÙ ³ÛÝ å»ïù ¿ Ñ»ï³Ó·íÇ ¨ ³Ùáñï Ç½³óíÇ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏÝÏ³Éíáõ Ù¿ ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ: ºÃ» í³×³éùÇ ·ÇÝÝ Çñ³կան արժեքից բարձր է, ապա իրական արժեքը գերազանցող Ù³ëÁ å»ïù ¿ Ñ»ï³Ó·íÇ ¨ ³Ùáñï Ç½³óíÇ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏÝÏ³Éíáõ Ù¿ ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ:

62. ºÃ» Ñ»ï³¹³ñÓ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¿, ¨ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÝ áõ í³×³éùÇ ·ÇÝÁ ÑÇÙÝí³Í »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³, ³å³ ï»ÕÇ¿ áõÝ»ó»É ÝáñÙ³É í³×³éùÇ ·áñÍ³ñù, ¨ ó³ÝÏ³ó³Í ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÝÙÇç³å»ë:

63. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, »Ã» í³×³éù Ñ»ï³¹³pձ վարձակալությամբ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ å³ÑÇÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ó³Íñ¿ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó, ³å³ íÝ³ëÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ¿ ¹ñ³Ýó տարբերությունից, պետք է ճանաչվի անմիջապես:

64. Ֆինանսական վարձակալության դեպքում այդպիսի ճշգրտման անհրաժեշտություն չկա, բացառությամբ եթ» ï»ÕÇ¿ áõÝ»ó»É ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ, áñÇ ¹»åùáõÙ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óíáõÙ¿ ÙÇÝã¨ ÷áËÑ³ïáõóíáõ ·áõÙ³ñ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 36-Ç:

65. ´³ó³Ñ³Ûï³Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ í³ñÓ³Ï³ÉÝ»ñÇ ¨ í³ñÓ³ïáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ »Ý վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործաñùների նկատմամբ: ¾³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ·Íáí å³Ñ³ÝçíáÕ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ¿ í³×³éù Ñ»ï³դարձ վարձակալությամբ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ Ï³Ù å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ûáõñ³Ñ³ï³áõÏ Ï³Ù ³Ýëáíáñ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ բացահայտմանը:

66. Ì³×³éù Ñ»ï³¹³ñÓ í³ñÓ³Ï³Énւթյամբ գործաñùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý·»óÝ»É ÐØØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ ³é³ÝÓÇÝ բացաÑ³ÛïÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÇÝ:

²Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

67. 68-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ` Ëñ³Ëáõëíáõù, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Ç Ñ» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõù: ºÃ» ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõù Ñ» ï ÁÝÃ³ó, Ý³ËÏÇÝáõù ³éÏ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ÙÝ³óáñ¹Á å» ï ù ¿ å³ï ß³× Ï»ñåáí áñáßíÇ í³ñÓ³ ï áõÇ ÏáÕÙÇó ¨ Ñ» ï ³·³ÛáõÙ Ñ³ßí³éíÇ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Ç ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

68. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ÏÇñ³é»É¿ ÐÐØê 17-Ç 1997 Ãí³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբեռ³ ÏÁ, ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï áõÙ ï»Õ ·ï³Í ÷á÷áËáõÃյուններդ պետք է կիրառի հետընթաց բոլոր վարձակալÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇ նկատմամբ, կամ, եթե ՀՀՍՄ 17-Ç 1997 Ãí³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակը չի կիրառվել հետընթաց, պետք է կիրառի հետընթաց բոլոր վաÓ³Ï³լությունների նկատմամբ, որոնք կնքվել են այդ ստանդարտն առաջին ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»Éáõó Ñ» ï á:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

69. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ նկատմամբ: Ստանդարտի ավ»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõù ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

ÐÐØê 17-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 1997 Ã.) ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

70. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1997 Ãí³Ï³ÝÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í ÐÐØê 17 *§Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï ÇÝ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï³Ý¹³ñ ï 18 *Ð³ëáõÛÃ*

Üå³ï³ÏÁ

§ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ë ï Ù³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñáõÙ¦ §»Ï³Ùáõ ï Á¦ ë³Ñ-Ù³ÝíáõÙ ¿ áñå»ë` §Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ï Ý ï»ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñÇ ³× ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ý»ñÑáëùÇ Ï³Ù ³í»É³óÙ³Ý, Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýí³½Ù³Ý ï»ëùáí, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉÇ աս, բացառությամբ մասնակիցների կողմից սեփական Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ï³ï³ñí³Í Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ» ï ¨ ³Ýùáí ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³×Ç¦: ºÏ³Ùáõ ï Ý Çñ Ù»ç Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¨¹Ñ³ëáõÛÃÁ, ¨¹ û·áõ ï Ý»ñÁ: Ð³ëáõÛÃÁ »Ï³Ùáõ ï ¿, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ¨ ÏáãíáõÙ ¿ ï³ñµëp ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñáí, ³Û¹ ÃíáõÙ` í³×³éùներ, վճարներ, տոկոսներ, շահաբաÅÇÝÝ»ñ ¨ éáÛ³ÉÃÇÝ»ñ: êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¨ ¹»åù»ñÇ áñáß³ÏÇ ï»ë³ÏÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ñ³ëáõÛÃÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùá ï »óáõÙÝ»ñÁ:

Հասույթի հաշվառման ամենակարևոր հարցն է որոշել, թե երբ պետք է այն ճանաչվի: Հասույթը ճանաչվում է, երբ հավանական է, áñ ³å³·³ ï Ý ï»ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¨ ³Û¹ û·áõ ï Ý»ñÁ Ï³ñ»É¿ ³ÑÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É: êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝó ¹»åùáõÙ í»ñÁ Ýßí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ å³Ñ³Ýçները կբավարարվեն, և, հետևաբար, Ñ³ëáõÛÃÁ Ï×³Ý³ãíÇ: ê ï³Ý¹³ñ ï Á Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ý³¨ ÝßÍ³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ ·áñÍÝ³Ï³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó:

¶áñÍáõÃáõÃÛ³Ý áÉáñï Á

1. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ» ï ¨Û³É ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó ¨ ¹»åù»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ñ³ëáõÛÃÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë³

³) ³åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éù.

բ) Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ ïáõóáõÙ.

·) ³ÛÉ ³ÝÓանց կողմից կազմակերպության ակտիվների օգտագործում, որը բերում է տոկոսներ, ռոյալթիներ և շահաբաժիններ:

2. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1982 Ãí³Ï³ÝÇÝ ÁÝ¹áõÝí³Í ÐÐØê 18 *§Ð³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï ÇÝ:

3. ²åñ³ÝùÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ ÃáÕ³ñÏí³Í ³ñï³¹ñ³ÝùÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ í»ñ³í³×³éùÇ Ýå³ï³ÏáíÁ ·Ýí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý í»ñ³í³×³éáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ·Ýí³Í ¨ í»ñ³í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ³ñ³· ëå³éíáÕ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ, Ï³ÙÑáÕ³Ù³ëÁ ¨ ³ÛÉ ·áõÙù:

4. Ծառայությունների մատուցումը սովորաբար ներառում է կապÙ³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í ³é³ç³¹ñ³ÝùÇ (³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ)

Ï³ï³ñáõÙ: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ù³ïáõóí»É Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý áñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³åí³Í »Ý Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ»ï, ûñÇÝ³Ï³ Ý³Ë³·Í»ñÇ Õ»Ï³í³ñÝ»ñÇ ¨ ×³ñï³ñ³å»ïÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ: ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï³óíáÕ Ñ³ëáõÛÁÁ ãÇ ¹Çï³ñÏíáõÙ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñ-ïáõÙ, ³ÛÉ Ï³ñ·³íáñíáõÙ ¿ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 11 *§Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç:

5. Այլ անձանց կողմից կազմակերպության ակտիվների օգտագործումը բերում է հասույթ հետևյալ ձևերով՝

³) ï áÏáë. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³ë³Ý»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ í×³ñÝ»ñ.

p) ²ñ¿ալքիներ. կազմակերպության երկարաÅ³ÙÏ» ï ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, ûñÇÝ³Ï` ³ñï áÝ³·ñ»ñÇ, ³åñ³Ýù³ÝÇß»ñÇ, Ñ»ÕÇÝ³Ï³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³Ï³ñ·ã³ÛÇÝ Íñ³·ñ»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ¹ÇÙ³ó í×³ñÝ»ñ.

q) Շահաբաժիններ. Շահույթի բաշխáõÙ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÙÇç¨` Ï³åÇï³ÉÇ ï íÛ³É խմբում նրանց մասնակցությանը համամասնորեն:

6. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Á ãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ³ÛÝ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇÝ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý՝

³) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇó (ï»ë ÐÐØê 17 *§Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Á).

p) Շահաբաժիններից, որոնք առաջանում են բաժÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹áí Ñ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇó (ï»ë ÐÐØê 28 *§Ù»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Á).

·) ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó, áñáÝù ÜÐØê 4 *§²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï áõÙ »Ý.

¹) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ï³Ù¹ñ³Ýó û ï ³ñáõÙÇó (ï»ë ÐÐØê 39 *§ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Á).

») ÁÝÃ³óÇÏ ³ÛÉ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó.

½) ·ÛáõÕ³ï Ý ï »ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³åí³Í Ï»Ýuաբանական ակտիվների սկզբնա»ë ×³Ý³ãáõÙÇó ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó՝ (ï»ë ÐÐØê 41 *§¶ÛáõÕ³ï Ý ï »ëáõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Á).

է) գյուղատնտեսական արտադրանքի սկզբնա»ë ×³Ý³ãáõÙÇó (ï»ë ÐÐØê 41-Á).

Á) Ñ³Ýù³ÝÛáõÃ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝáõÙÇó:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

7. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտ ïáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý Ñ» ï¨Û³É ÇÙ³ë ï Ý»ñáí³

Ð³ëáõÛÃ. **Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñÑáëùÝ ¿, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³×Ç, բացառությամբ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ» ï¨³Ýùáí ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³×Ç:**

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÙ. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ï»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»É Çñ³½Ï, å³ï ñ³ë ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨` §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

8. Ð³ëáõÛÃÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ë ï³óí³Í Ï³Ù ë ï³óí»ÉÇù ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñÑáëùÁ, áñÁ å³ï Ï³ÝáõÙ ¿ ï íÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ: ºñ¶áñ¹ ³ÝÓ³Ýó ³ÝáõÝÇó Ñ³í³ù³·ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï` í³×³éùÇó Ñ³ñÏ»ñÁ, ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ñ³ñïÁ ¨ ³í»É³óí³Í ³ñÅ»ùÇ Ñ³ñïÁ, ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ñáëáõ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñ ã»Ý ¨ ã»Ý Ñ³Ý·»óÝáõÙ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³×Ç: Ð» ï ¨³բար, դրանք չեն ûեñ³éíáõÙ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñáõÙ: ÜÙ³Ý³å»ë, ·áñÍ³-կալական հարաբեñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ý»ñÑáëù»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý åñÇÝóÇå³ÉÇ ³ÝáõÝÇó Ñ³í³ù³·ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý·»óÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³×Ç: äñÇÝóÇå³ÉÇ ³ÝáõÝÇó Ñ³í³ù³·ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ñ³ëáõÛÃ ã»Ý: öáË³ñ»ÝÁ, Ñ³ëáõÛÃ ¿ ÏáÙÇëÇáÝ í×³ñÁ:

Ð³ëáõÛÃÇ ã³÷áõÙ

9. Ð³ëáõÛÃÁ å»ï ù ¿ã³÷íÇ ë ï³óí³Í Ï³Ù ë ï³óí»ÉÇù Ñ³ ï áõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí*:

10. ¶áñÍ³ñùÇó ³é³ç³óáÕ Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙarրը սովորաբար որոշվում է կազմակեր åáõÃÛ³Ý ¨ ³Ï ï ÇíÁ ·ÝáÕÇ Ï³Ù û·ï³·áñÍáÕÇ ÙÇç¨ ÏÝùí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñáí: ²ÛÝ ã³÷íáõÙ ¿ ë ï³óí³Í Ï³Ù ë ï³óí»ÉÇù Ñ³ ï áõóÙ³Ý Çñ³-Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ï ñ³Ù³¹ñíáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ³é¨ ï ñ³Ï³Ý ½»Õã»ñÇ ¨ ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ½ÇçáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ:

* Î»ëÝ³¨ ëØÎ 31 §Ð³ëáõÛÃ. բարտերայինն գործարքներ, որոնք ներառում են գÁÍ³½¹³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ¦ ûնկնաբաննÃÛáõÝÁ:

11. Սովորաբար հատուցումն ունի դրամական միջոցների կամ դրամական միջոցով»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÇ ï»ëù, ÇëÏ Ñ³ëáõÛÃÁ ë ï ³óí³Í ³Ù ë ï ³óí»ÉÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ ë ï ³óáõÙÁ Ñ» ï ³Ó·íáõÙ ¿, Ñ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ë ï ³óí³Í Ï³Ù ë ï ³óí»ÉÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³Ýí³Ý³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ ÉÇÝ»É: úñÇÝ³Ï` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éùÇó ë ï ³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁª áñå»ë ³Ý ï áÏáë í³ñÏ, ï ñ³Ù³¹ñ»É ·Ýáñ¹ÇÝ Ï³Ù ·Ýáñ¹Çó áñå»ë ³åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éùÇ ¹ÇÙ³ó Ñ³ ïáõóáõÙ ÁÝ¹áõÝ»É ÙáõñÑ³Ï, áñÝ áõÝÇ ßáõÏ³Û³կանից ցածր տոկոսադրույք: Երբ պայմանավորվածության արդյունùáõÙ ·áñÍ³ñùÁ í»ñ³ÍíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÇ, Ñ³ ïáõóման իրական արժեքը որոշվում է բոլոր ապագա í×³ñáõÙÝ»ñÇ ½»ÕãÙ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³` ÏÇñ³é»Éáí å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ï áÏáë³¹ñáõÙùÁ: ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ï áÏáë³-¹ñáõÛùÝ ³í»ÉÇ Ñë ï ³Ï áñáßíáõÙ¿`

³) ÝÙ³Ý í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ÃáÕ³ñÏáÕÇ ÝÙ³Ý³ï Çå ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ñ³Ù³ñ ·»ñ³ïßéáÕ ï áÏáë³¹ñáõÙùáí, Ï³Ù

բ) տոկոսադրույքով, որը զեղչում է ֆինանսական գործիքի անվանական գումարը՝ այն հասցնելով ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñáí, ÁÝÃ³óÇï í³×³éùÇ ·ÝÇÝ:

Իրական արժեքի և հատուցման անվանական գումարի տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային Ñ³ëáõÛÃ՝ 29-ñ¹ ¨ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÐÐØê 39-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

12. Երբ ապրանքները կամ ծառայությունները փոխանակվում կամ սվոպի են ենթարկվում նույն բնույթի և արժեքի ³åñ³ÝùÝ»ñáí áõ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñáí, ³Û¹åÇëÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ ãÇ Ñ³Ù³ñíáõÙ Ñ³ëáõÛÃ ³é³ç³óÝáÕ ·áñÍ³ñù: Ð³×³Ë ³Û¹å»ë ¿ ÉÇÝáõÙ Ý³íÃÇ ¨ Ï³ÃÇ å»ë ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¹»åքում, երբ մատակարարները ÷áË³Ý³ÏáõÙ Ï³Ù ëíáåÇ »Ý »ÝÃ³ñÏáõÙ ï³ñբեր վայրերում ·ïÝíáÕ å³ß³ñÝ»ñÁ` ïíÛ³É í³ÛñáõÙ ³é³ç³ó³Í å³Ñ³ÝçÁ Å³Ù³ûակին բավարարելու նպատակով: Երբ ապÑ³ÝùÝ»ñÁ í³×³éíáõÙ »Ý Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ïáõóíáõÙ »Ý áã ÝÙ³Ý³ïÇå ³åñ³ÝùÝ»ñáí ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñáí ÷áË³Ý³Ï»Éáõ ÙÇçáóáí, ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ ¹Çï íáõÙ ¿ áñå»ë Ñ³ëáõÛÃ ³é³ç³óÝáÕ ·áñÍ³ñù: Ð³ëáõÛÃÁ ã³÷íáõÙ ¿ ë ï ³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ ×ß·ñï í³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷áË³Ýóí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùնների գումարով: Երբ ստացված ապրանքների և ծառայությունների իրական ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É, Ñ³ëáõÛÃÁ ã³÷íáõÙ ¿ ïñí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ×ß·ñï í³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷áË³Ýóí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñ-Å»ùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñáí:

¶áñÍ³ñùÇ Ýáõ۳ϳÝ³óáõÙ

13. Սույն ստանդարտի ճանաչման չափանիշները սովորաբար յուրաքանչյուր գործ³ñùÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É·áñ-Í³ñùÇ առանձին բաղկացուցիչների նկատմամբ՝ գործառնùÇ ¿áõÃÛáõÝÝ ³ñï ³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: úñÇÝ³Ï՝ երբ արտադրանքի í³×³éùÇ ·ÇÝÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ ¿ Ñ»ï³·³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñáß»ÉÇ ·áõÙ³ñ, ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ հետագծվում և ճանաչվում է հասույթ այն ժամանակաշրջանում, երբ մատուցíáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ: Æ տարբերությունն վերը նշվածի ª×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ÝÏ³ï-մամբ միասին, երբ դրանք այնպես »Ý ÷áËÏ³å³ÏóÍ³Í, áñ ¹ñ³Ýó ³é¨ï ñ³ÙÇÝ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ãÇ Ï³ñáÕ ÁÝÏ³É í»É ³é³ÝóÙÇß³ñù ·áñÍ³ñùներ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու: Օրինակ՝ կազմակերպությունը կարող է í×³é»É ³åñ³ÝùÝ»ñ¨, ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï, ÏÝù»É Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇÑ՝ ³í»ÉÇ áõß»ï ·Ý»Éáõ ³Û¹ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ՝ ³Û¹åÇëáí ÅË ï»Éáí ·áñÍ³ñùÇ ÇÝùÝáõñáõÛÝ ³ñ¹ÛáõÝùÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙ »ÑÏáõ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý ÙÇ³ëÇÝ:

²åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éù

14. **Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը պետք է ճանաչվի, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ՝**

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ýáñ¹ÇÝ ¿ ÷áË³Ýóáõٳåñ³ÝùÝ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í éÇëÏ»ñÇ ¨ Ñ³ ïáõÛóÝ»ñÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ.

բ) կազմակերպությունը չի պահպանում áã Ï³é³í³ñÙ³Ý ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃյուն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ í³×³éí³Í ³åñ³Ýùների նկատմամբ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï í»ñ³ÑëÏáõÙ.

·) ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ýã³÷»É Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ.

¹) Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ·áñÍ³ñùÇ Ñ» ï Ï³å³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõ ïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.

») ·áñÍ³ñùÇ Ñ» ï Ï³å³Í Ï³ï³ñí³Í Ï³Ù Ï³ï³ñí»ÉÇù Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

15. Որոշելու համար, թե երբ է կազմակերպությունը սեփաÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÁ ¨ Ñ³ ïáõÛóÝ»ñÁ ÷áË³Ýóáõٷ·Ýáñ¹ÇÝ, å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ ·áñÍ³ñùÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ áõëáõÙÝ³ëÇñáõÙ: Þ³ï ¹»åùªñáõÙ, ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í éÇëÏ»ñÇ ¨ Ñ³ ïáõÛóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ·Ýáñ¹ÇÝ Ñ³ÙÁÝÏÝáõÙ ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Ï³Ù ïÇñ³å»ïÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý Ñ»ï:

Í³Ë í³×³éùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ: ²ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ, ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í éÇëÏ»ñÇ ¨ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý å³ÑÁ Ï³ñáõ ¿ ãÑ³ÙÁÝÏÝ»É ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Ï³Ù ïÇñ³å»ïÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý å³ÑÇ Ñ»ï:

16. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ýáõù ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÁ, ³å³ ·áñÍ³ñùÁ í³×³éù ãÇ Ñ³Ù³ñíáõÙ, ¨ Ñ³ëáõÛÃ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñå³Ý»É ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í ù÷ուական ռիսկը տարբեր եղանակներով: ՕրինակÝ»ñÁ, áñáÝó ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñå³Ý»É ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, Ñ»ï¨Û³ÉÝ»Ý`

ա) երբ կազմակերպությունը գործառնության պայմանների անբավարար կատարման հաև¹»å å³Ñå³Ýáõù ¿ å³ï³ëË³Ý³ï³ÛáõÃÛáõÝ, áñÁ ³å³Ñáíí³Í ã¿ ëáíáñ³Ï³Ý»ñ³ßËÇù³ÛÇÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí.

բ) երբ որոշակի վաճառքից հասույթի ստացումը պայմաÝ³íáñí³Í ¿ ·Ýáñ¹Ç ÏáÕÙÇó ³åñ³ÝùÇ í³×³éùÇó ë ï³óíáÕ Ñ³ëáõÛÃáí.

գ) երբ առաքված ապրանքները ենթակա են տեղակայման, իսկ տեղակայումը կազմուÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ, ¨ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ¹»é¨ë í»ñçÝ³Ï³Ýáñ»Ý ãÇ Ï³ï³ñí»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó.

դ) երբ գնորդը իրավունք ունի չեղյալ համարելáõ ·ÝáõÙÁ` í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Í å³ï×³éáí, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ùá½í³Í ã¿ ·áñÍ³ñùÁ ã»ÕÛ³É ÏÑ³Ù³ñíÇ, Ã» áã:

17. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ýáõù ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í éÇëÏ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ, ³å³ ·áñÍ³ñùÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ í³×³éù, ¨ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿: úñÇÝ³Ï` í³×³éáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ պահպանել ապրանքների նկատմամբ սեփականության իրավունքը` բացառապես ստաóÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÇ Ñ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛáõÝÝ ³å³Ñáí»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: ÜÙ³Ý ¹»åùáõÙ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýó»É ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÁ ¨ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, ³å³ ·áñÍ³ñùÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ í³×³éù, ¨ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å-í³Í éÇëÏ»ñÇ áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ å³Ñå³Ý»Éáõ Ù»Ï ³ÛÉ ûñÇÝ³Ï Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É Ù³Ýñ³Í³Ë վաճառքը, երբ հաճախորդի բավարարված չլինելու դեպքում երաշË³íáñíáõÙ ¿ í×³ñÇ í»ñ³¹³ñÓ: ²ûëåÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ í³×³éùÇ å³ÑÇÝ` å³ÛÙ³Ýáí, áñ í³×³éáÕÝ Ç íÇ×³ÏÇ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý գնահատել ապագա վերադարձումները, և նա ճանաչում է վերադարձումների նկատմամբ իր å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª ÑÇÙÝí»Éáí Ý³Ëáñ¹ ÷áñÓÇ ¨ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÇ íñ³:

18. Հասույթը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ հավաÝ³Ï³Ý¿, áñ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ: àñáß ¹»åù»ñáõÙ ³ÛÝ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ áñáß»É, ù³ÝÇ ¹»é Ñ³ïáõóáõÙÁ ãÇ ëï³óí»É Ï³Ù ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý í»ñ³ó»É: úñÇÝ³Ï` Ï³ñáÕ ¿ ³éÏ³ ÉÇÝ»É û ï ³ñ»ñÏñÛ³ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó Çñ»Ýó »ÑÏñáõÙ í³×³éùÇó ëï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ ï»Õ³÷áË»Éáõ բույլտվություն տալու հետ կապված անորոշություն: Երբ տրվում է այդպիսի բույլտվություն, ³Ýáñáչությունը վերանում է, և հասույթը ճանաչվում է: Այնուամենայնիվ, երբ առաջաÝáõÙ ¿ Ñ³ëáõÛÃÇ Ù»ç ³ñ¹»Ý Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÇ Ñ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ³Ýáñáßáõ ÃÛáõÝ, ãÑ³í³ù³·ñíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ÷áËÑ³ ïáõóáõÙÁ ³ÛÉ¨ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿, ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Í³Ëë, ³ÛÉ nչ թե ի սկզբանե ճանաչված հասույթի ·áõÙ³ñÇ ×ß·ñï áõÙ:

19. Նույն գործարքին կամ այլ դեպքի վերաբերող հաëáõÛÃÝ»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï: ²ûë գործընթացը սովորաբար դիտվում է որպես եկամուտների և ծախսերի համապատասխանեցում (հարաբերակցում): Ծախսերը, ներառÛ³É »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ ¨ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ ³é³ù»Éáõó Ñ»ïá Ï³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñ, ëáíáրաբար կարող են արժանահավատորեն չափվել, երբ բավանñ³ñí³Í »Ý Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ³ÛÉ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ: ²ÛÝáõամենայնիվ, հասույթը չի կարող ճանաչվել, երբ ծախսë»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É: ÜÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ³å³ÑùÝ»ñÇ í³×³éùÇó ³ñ¹»Ý ë ï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ:

Ì³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ ïáõóáõÙ

20. Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավí³ïáñ»Ý·Ý³Ñ³ï»É, գործարքից հասույթը պետք է ճանաչվի՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ë ïÇ×³ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: ¶áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ï³ñ»ÉÇ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý·Ý³Ñ³-տել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայÙ³ÝÝ»ñÁ՝

³) ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի կազմակերպություն.

·) ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï աշրջանի վերջի դրությամբ ·áñÍ³ñùÇ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ë ïÇ×³ÝÁ.

1) ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï³ñáõÙ»Ý ã³÷»É ·áñÍ³ñùÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñí³Í ¨ ·áñÍ³ñùÝ ³í³ñï»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï Í³ËëáõÙÝ»ñÁ*:

21. Ð³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãáõÙÁ, Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ·áñÍ³ñùÇ ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ, Ñ³×³Ë ÏáãíáõÙ ¿ ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ïáÏáëÇ Ù»Ãá¹: ²Ûë Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ շրջանում, երբ մատուցվում են ծառայություններ»ñÁ: ²Ûë ÑÇÙáõÝùáí Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ³å³Ñáíáõ Ù ¿ û·ï³Ï³ñ ï»Õ»Ï³ï³íáõÃÛáõÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ³ëïÇ×³ÝÇ ¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù ¹ñ³Ýó ³ñ¹ÛáõÝùíáõñ վերաբերյալ: ՀՀ ՍՍ 11-Ա Ýáõ ÛÝå»ë å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ³Ûë ÑÇÙáõÝùáí Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãáõÙ: Ü ßí³Í ëï³Ýդարտի պահանջներն ընդհանուր առմամբ կիրառելի են՝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó Ñ³ëáõÛÃÁ ¨ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³å³Í³Ë»ñÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

22. Հաստատումը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ հավաÝ³Ï³Ý ¿, áñ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í ïÝï»ë³Ï³Ý օգուտները կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այնուամենայնիվ, երբ առաջանում է հաստատման մեջ արդեն Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÇ Ñ³í³ù³·ñÙ³Ý ³ÝáñáßáõÃÛáõÝ, ãÑ³í³ù³·ñí³Í ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ ³ÛË¨ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿, ×³ßաչվում է ծախս, այլ ոչ թե ի սկզբանե ճանաչված հաստատման ·áõÙ³ñÇ ×ß·ñïáõÙ:

23. Կազմակերպությունը սովորաբար կարող է կատարել արժանահավատ գնահատում այն բանից հետո, երբ Ý³ ·áñÍ³ñùÇ ÙÛáõë Ù³ëÝ³ ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ¿ »Ï»É Ñ»ï ¨Û³ÉÇ ßáõñç՝

³) Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý ¨ ëï³óÙ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÏáÕÙÇ՝ ³Ýí»ñ³ å³Ñ Ï³ï³ñáõÙ ³ å³ÑáíáÕ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ.

p) ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ.

·) í×³ñáõÙÝ»ñÇ »Õ³Ý³ÏÝ»ñÁ ¨ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

êáíáրաբար, կազմակերպությանն անհրաժեշտ է նաև ունեÝ³É Ý»ñùÇÝ ýÇÝ³Ýսական բյուջետավորման և Ñ³ßí»ï í³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ³Ù³Ï³ñ·: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó í»ñ³Ý³ÛáõÙ ¨, ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, ×ß·ïáõÙ ¿ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ: ²ÛëåÇëÇ ×ß·ïáõÙÝ»ñÇ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ýß³Ý³ïáõÙ, áñ ·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ïáñ»Ý ã³÷»É Ù³ïáõóí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ¶áñdարքի բնույÃÇó Ï³Ëí³Í՝ ³Û¹ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É՝

³) Ï³ï³ñí³Í³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ áõëáõÙÝ³ëÇñáõÃÛáõÝÁ.

p) տվյալ ամսաթվի դրությամբ մատուցված ծառաÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Í³í³ÉÇ ¨ Ù³ïáõóí»ÉÇù Í³é³Ûության ամբողջ ծավալի հարաբեñ³ÏóáõÃÛáõÝÁ. Ï³Ù

·) տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված ծախսումների և գործաñùÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ծախսումների հարաբերակցությունը: Տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված ծախսումներն ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³բերում են տվյալ ամսաթվի դրությամբ Ù³ïáõóí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ: ¶áñÍ³ñùÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Í³Ëսումները, որոնք վերաբերում են մատուցված կամ մատուցվելիք Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ:

Ð³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó ëï³óí³Í ÁÝÃ³óÇÏ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ã»Ý ³ñï³óáÉáõÙ Ù³ïáõóí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Í³í³ÉÁ:

25. Գործնական նկատառումներից ելնելով, երբ ծառաÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ù³ïáõóí»É »Ý ³Ýáñáß ù³Ý³ÏÇ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï»ëùáí, Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ Ýßí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹áí, »Ã» âÏ³ áñ¨¿ ³ÛÉ Ù»Ãá¹, áñáí ³í»ÉÇ É³í ¿ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ավարտվածության աստիճանը: Երբ որևէ յուրահատուկ գործողություն շատ ավելի կարևոր է, քան ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝ, Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãáõÙÁ Ñ» ï³Ó·íáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ ³Û¹åÇëÇ Ï³ñ¨áñ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Çñ³·áñÍáõÙÁ:

26. Երբ ծառայությունների մատուցման գործաñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É, Ñ³ëáõÛÃÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ÙÇ³ÛÝ×³Ý³ãí³Í ³ÛÝ Í³Ëë»ñÇ ã³÷áí, áñáÝù Ï÷áËÑ³ïáõóí»Ý:

27. ¶áñÍ³ñùÇ սկզբնական փուլերում գործաñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ñ³×³Ë ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³ñáÕ ¿ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ÉÇÝ»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï÷áËÑ³ïáõóÇ ·áñÍ³ñùÇ ·Íáí Ïñ³Í³Ëսումները: Հետևաբար, հաստատումը ճաÝ³ãíáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ Ïñ³Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ã³-

---

* î»ëÝ³¨ êØÎ 27 §ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ó¨ Ý»ñ³éáÕ ·áñÍ³ñùíáõñ բովանդակության գնահատումÁ¦ ¨ êØÎ 31 §Ð³ëáõÛÃ. բարդ գործաñùÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ·áí³½¹³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ¦ մեկնաբանում-ÃÛáõÝÝ»ñÁ:

÷áí, áñáÝù ³ÏÝÏ³Éíáõù ¿, áñ Ï÷áËÑ³ïáõóí»Ý: ø³ÝÇ áñ ·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É, ß³ÑáõÛÃ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ:

28. Երբ գործառնության պահպանության ժամկետը լրանում է կամ ակտիվը ներկայացվում է որպես ծախս: Երբ անորոշությունները, որոնք խոչընդոտում էին ակտիվի ճշգրիտ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï³ÙÝÁ, ³ÛÉ¨ë ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý, Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ³ÛÉ áã Ã» 26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Տոկոսներ, roյալթիներ և շահաբաժիններ

29. ²ÛÉ ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÝ û·ï³·áñÍ»ÉÇë ³é³ç³óáÕ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ` ïáÏáëÝ»ñ, roյալթիներ և շահաբաժիններ, պետք է ճանաչվեն 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ÑÇÙáõÝùáí, երբ՝

³) Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ·áñÍ³ñùÇ Ñ» ï Ï³åí³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõ ïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.

բ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթների գումարը:

30. Ð³ëáõÛÃÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ Ñ»ï¨Û³É ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí՝

³) ïáÏáëÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ՝ ÏÇñ³é»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáëÇ Ù»Ãá¹Á, ÇÝãå»ë Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ ÐÐØê 39-Ç 9-ñ¹ ¨ Îàô5-Îàô8 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ.

բ) éáÛ³ÉÃÇÝ»ñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý Ñ³ßí»·ñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí՝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ բովանդակությունը, ³í»ÉÇ Ýå³ï³Ï³Ñ³ñÙ³ñ ã¿ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ã»É áñ¨¿ Ù»Ï ³ÛÉ ëÇëï»Ù³ïÇÏ¨é³óÇáÝ³ÉÑÇÙáõÝùáí:

·) շահաբաժինները պետք է ճանաչվեն, երբ սահմանված է վճարը ստանալու բաժնետերերի Çñ³íáõÝùÁ:

31. [Ð³Ýí³Í¿]

32. Երբ նախքան տոկոսաբեր ներդրման ձեռքբերումը կամ ³Ïí»É »Ý ãí×³ñí³Í ïáÏáëÝ»ñ, ë ï³ói»ÉÇù ïá-Ïáëները բաշխվում են ձեռքբերմանը նաÉáñ¹áÕ ¨ Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÙÇç¨, ¨ Ñ³ëáõÛÃ¿ ճանաչվում միայն այն մասը, որը վերաբերում է ձեռքբերմանը հաջորդ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ:

33. èáÛ³ÉÃÇÝ»ñÁ Ñ³ßí»·ñíáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ¨ սովորաբար այդ հիմունքով էլ ճանաչվում են, եթե, նկատի ունենալով Ñ³Ù³Ó³Ûնագրի բովանդակությունը, ³í»ÉÇ Ýå³ï³Ï³Ñ³ñÙ³ñ ã¿ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ã»É áñ¨¿ Ù»Ï ³ÛÉ ëÇëï»Ù³ïÇÏ¨é³óÇáÝ³ÉÑÇÙáõÝùáí:

34. Ð³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Ùիայն այն դեպքում, երբ հավաÝ³Ï³Ý¿, áñ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ կազմակերպություն: Այնուամենայնիվ, երբ առաջանում է Ñ³ëáõÛÃÇ Ù»ç ³ñ¹»Ý Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÇ Ñ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ³ÝáñáßáõÃÛáõÝ, ãÑ³í³ù³·ñíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ ³ÛÉ¨ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿, ×³Ý³ãíáõÙ¿ Í³Ëë, ³ÛÉ nչ թե h սկզբանե ×³Ý³ãí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÇ ×ß·ñïáõÙ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

35. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝

³) Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÇ áñáßÙ³ÝÑ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÁ.

բ) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ խմբի գումարը, ներառյալ հետևյալ աղբյուրներից հասույթները՝

i. ³åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éù.

ii. Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóáõÙ.

iii. ïáÏáëÝ»ñ.

iv. éáÛ³ÉÃÇÝ»ñ.

v. շահաբաժիններ.

·) հասույթների յուրաքանչյուր նշանակալի խմբում ներառված գումարներ, որոնք առաջաó»É »Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÇó:

36. Կազմակերպությունը բացահայտում է å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõë ïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ*¦ ëï³Ý¹³ñïÇ: ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó, ÇÝãåÇëÇù »Ý »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ïáõ·³ÝùÝ»ñÁ Ï³ÙÑÝ³ñ³íáñ Ïáñáõë ïÝ»ñÁ:

37. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ 1995 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝûëåï³ÛÝ ûևտանմամբ:

38. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ï³í³Í §¸áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ¦ (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØê 1 §üÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñÇ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáõÙÁ¦ ¨ ÐÐØê 27 «Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñáõÙ) ÷³ë ï ³ÃáõÕÃÁ ÷á÷áË»É ¿ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³ó` 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝ å» ï ù ¿ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éÇ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï 19
²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý հաշվառման մոտեցումները և դրանց հետ կապված բացահայտման պահանջները: Ստանդարտ ïÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³çáõÙ ¿ ×³Ý³ã»É՝

ա) պարտավորություն, երբ աշխատակիցը մատուցել է ծառայություններ՝ ապագայում վճարվելիք ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó. ¨

բ) ծախս, երբ կազմակերպությունը սպառում է աշխատակցի կողմից՝ աշխատակիցների հատուցáõÙÝ»ñÇ ¹ÇÙ³óÙ³ï áõóí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõ ï Á:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï Á

1. **êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ ·áñÍ³ï áõÇ ÏáÕÙÇó՝ ³ßË³ï³ÏÇóՈՒՄՆԵՐԻ բոլոր հատուցումները հաշվառելիս, բացառությամբ նրանց, որոնց նկատմամբ կիրառվում է ՖՀՍՍ 2 *§´³ÅÝ» ï áÙë»ñÇ íñ³ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Á:**

2. Սույն ստանդարտը չի վերաբերում աշխատակիցների հատուցումների պլանների կողմից Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³ÝÁ (ï»ë ÐÐØê 26 *§ÂáßÏ³ï³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éáõÙÁ ¨ Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¦*):

3. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÝÏ ատմամբ կիրառվում է սույն ստանդարտը, ներառում է այն Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ï ñ³Ù³¹ñíáõÙ »Ý՝

³) ýáñÙ³É åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ ³é³ÝÓÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ, ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ խմբերի կամ նրանց ներկայացուցիչների միջև այլ ֆորմալ համաձայնագրերի համաձայն.

բ) oñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³Ù Ý»ñ×ÛáõÕ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí, áñáÝóáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó å³Ñ³Ýçíáõ ¿ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»É å» ï³Ï³Ý, ×ÛáõÕ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ï áõÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇÝ. Ï³Ù

·) Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ó¨³íáñí³Í åñ³ÏïÇÏ³ÛÇ, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ: Ò¨³íáñí³Í åñ³ÏïÇÏ³Ý ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ í×³ñելուց բացի այլ իրատեսական այլընտրանք չունի: Կառուցողական å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ûñÇÝ³Ï¿ ³ÛÝ ¹»åùÁ, »ñp կազմակերպության ձևավորված պրակ ï ÇÏ³ÛÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³ÝÁÝ¹áõÝ»ÉÇáñ»Ý ÏíÝ³ëÇ Ýñ³ ÷áËÑ³ñ³ քերութիւն Ý»ñÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ» ï :

4. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý՝

³) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ³ï Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÁ, ëáóÇ³É³Ï³Ý ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ, í×³ñáíÇ ï ³ñ»Ï³Ý ³ñÓ³Ïáõñ¹Ý»ñÁ, ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³å³í³Í

վճարովի արձակուրդները, շահույթի բաշխումները և պարգևավճարները (եթե դրանք վճարման ենթակա »Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ), ÇÝãå»ë Ý³¨ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñ³ïáõgումները (ինչպիսիք են բուժսպասարկումը, բնաÏ³ñ³Ýáí ¨ ³íïáÙù»Ý³Ûáí ³å³ÑáíáõÙÁ, ³Ýí×³ñ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇ í×³ñáõÙáí ³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙÁ) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ïáÕ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

բ) հետաշխատանքային հատուցումները, ինչպիսիք »Ý, ûñÇÝ³Ï, Ï»Ýë³Ãáß³ÏÝ»ñÁ, Ï»Ýë³Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ Ñ»ï Ï³å³í³Í ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, Ñ»ï³ßË³ï³Ýքային բուժսպասարկումը և կյանքի ապահովագ-ñáõÃÛáõÝÁ.

գ) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É »ñÏ³ñ³ÙÛ³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ñÓ³Ïáõñ¹Á Ï³Ù ·ÇïÏ³Ý (ëï»ÕÍ³·áñÍ³Ï³Ý) ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ïñíáÕ ³ñÓ³Ïáõñ¹Á, հոբելյանների կամ երկարամյա ծառայության համար այլ հատուցումները, երկարաժամկետ ³Ý³ßË³ïáõÝ³Ïáõթյան նպաստները, ինչպես նաև շահույթի բաշխումները, պարգևավճարները և հե ï³-Ó·í³Í ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, »Ã» ¹ñ³Ýù áã ³մրողջությամբ են վճարÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇóÑ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ.

¹) ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëï Ý»ñÁ:

ø³ÝÇ áñ í»ñÁ Ýßí³Í §¦-«դ» կետերում որոշակիացված յուրաքանչյուր կատեգորիա ունի տարբեր բնութագրեր, սույն ստանդարտը առանձին պահանջներ է սահմանում յոõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ ·ÍáíÍ:

5. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ÛÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ïñ³Ù³¹ñíáõÙ »Ý Ï³¹Ù ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ, Ï³¹Ù Ýñ³Ýó ËÝ³Ù³ñÏÛ³ÉÝ»ñÇÝ, ¨ Ï³ñáÕ »Ý Çñ³Ï³Ý³óí»É í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí (Ï³Ù ապրանքների կամ ծառայությունների տրամադրմամբ), որոնÙù Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Ï³¹Ù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ, Ýñ³Ýó ³ÙáõëÇÝÝ»ñÇÝ, »ñ»Ë³Ý»ñÇÝ, Ï³¹Ù ³ÛÉ ËÝ³Ù³ñÏÛ³ÉÝ»ñÇ, Ï³Ù ¿É ³ÛÉáõ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³å³ÑáíáõÙ³ï³ÝÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

6. ²ßË³ï³ÏÇóÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ïáõó»É ÉñÇí ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ qբաղվածության, մասնակի աշխատանքային qբաղվածությամ Û³Ý, ÙßÏ³Ï³Ý, áã Ï³ÝáÝ³íáñ Ï³Ù Å³Ù³Ý³Ï³íáñ ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí: êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñáíª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÃíÇÝ »Ý ¹³ëíáõÙ ïÝûñ»ÝÝ»ñÁ¨ ³ÛÉ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½Ù:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

7. **Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օ·ï³·áñÍí³Í»Ý Ñ»ï¨Û³É ÇÙ³ëïÝ»ñáíª**

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ. **³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ù³ïáõó³Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ó³ÝÏ³ó³Í Ó¨áí ïñíáÕ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñ:**

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ. **³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõgումներ (բացի ազատման Ýå³ëïÝ»ñÇó), áñáÝù å»ïù ¿ Ù³ñí»Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõóáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ:**

Ð»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ. **աշխատակիցների հատուցումներ (բաóÇ ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëïÝ»ñÇó), áñáÝù »ÝÃ³Ï³ »Ý í×³ñÙ³Ý ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ ³í³ñï»Éáõó Ñ»ïá:**

Ð»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ. **ýáñÙ³É Ï³Ù áã ýáñÙ³É Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ:**

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý. **Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ, áñáÝó Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñáõÙ ¿ ýÇùëí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ áñ¨¿ ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (ÑÇÙÝ³¹ñ³-ÙÇ) ¨ ãáõÝÇ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ»ï³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ, »Ã» ÑÇÙãաղրամը չունենա բաí³բար ակտիվներ, որպեսզի վճարի աշխատակիցների բոլոր հատուցումները՝ Ï³å³Í³ÍÁÝÃ³óÇÏ ¨Ý³Ëáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ßË³ï³ÏóÇ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ»ï:**

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý. **սահմանված մասհանումների պլաններից տարբեր Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ:**

Ø»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ. **ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ûումների պլաններ (բացի պետական պլաններից) կամ սահմանված հատուցումների պլաններ (բացի պետական պլաններից), որոնք՝**

ա) միավորում են ընդհանուր վերահսկման տակ չգտնվող տարբեր կազմաÏ»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ïÏ³óí³Í³ÏïÇíÝ»ñÁ.¨

բ) օգտագործում են նշված ակտիվները՝ մեկից ավելի կազմակերåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñª ³ÛÝåÇëÇ ÑÇÙáõÝùáí, áñ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ-¹³ÏÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ýª ³é³Ýó Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ, Ã» áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ »Ý ³ßË³ïáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³ßË³ï³ÏóÇÝ»ñÁ:

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ. աշխատակիցների հատուցումներ (բացառությամբ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ¨ ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëïÝ»ñÇ), áñáÝù ãå»ïù ¿ Ù³ñí»Ý ³ÛÝ Å³Ù³-Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõóáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ:

²½³ïÙ³Ýå³ëïÝ»ñ. ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, áñáÝù »ÝÃ³Ï³ »Ý í×³ñÙ³Ý áñå»ë Ñ»ï¨³Ýù՝

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý áñáßÙ³Ý՝ ³ßË³ï³ÝùÇó ³½³ï»É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ÙÇÝã¨ Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ ÁÝ¹áõÝí³Í Å³ÙÏ»ïÁ, Ï³Ù

բ) աշխատակցի որոշման՝ աշխատակիցների թվաքանակի կրճատման դեպքում Ï³Ù³íáñ ³½³ï»É÷áË³ñ»ÝÁ ëï³Ý³Éáí ³Û¹Ýå³ëïÝ»ñÁ:

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ »ñ³ßË³íáñí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ. ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, áñáÝù å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ã»Ý ³ßË³ï³ÏóÇ Ñ»ï³·³ ³ßË³ï³Ýùáí՝

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÅ³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ù. ³ÏÝÏ³ÉíáõÃ å³·³ ³ÛÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ (³é³Ýó åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõ) Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù å³Ñ³ÝçíáõÙ »Ý՝ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ßË³ï³ÏóÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

ÀÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù. ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³×Á, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ï³ÏóÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó:

îáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëëáõ Ù. ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³×Á Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ Ù»Ï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáíÙáï»Ý³Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

äÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý՝

³) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ å³ï³ÝáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñ. ¨

բ) ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñ:

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñ. ³Ï ïÇíÝ»ñ եև (բացառությամբ հաշվետու կազմակերպության ÃáÕ³ñÏí³Íáã ÷áË³Ýó»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇù-Ý»ñÇ), áñáÝù՝

ա) պատկանում եև կազմակերպությանը (հիմնադրամին), որն իրավաբ³Ýáñ»Ý ³é³ÝÓÝ³óí³Í ¿ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÙյունից և գոյություն ունի բացառաå»ë ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñ»Éáõ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ. ¨

բ) մատչելի եև միայն աշխաu ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñ»Éáõ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍÙ³Ý Ýå³ï³ïáí, Ù³ïã»ÉÇ ã»Ý Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ïñ»¹Çïáñ Ý»ñÇÝ (ÝáõÛÝÇëÏ ëÝ³ÝÏ³óÙ³Ý¹»åùáõÙ) ¨ ã»Ý Ï³ñáÕí»ñ³¹ñÓí»É Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÙյունը՝ բացառությամբ եթե՝

i. հիմնադրամի մնացած ակտիվները բավարար եև ³ Ù³ñ»Éáõ åÉ³ÝÇ Ï³Ù Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙյունների գծով բոլոր պարտականությունները, կամ

ii. ³Ï ïÇíÝ»ñÁ í»ñ³¹ñÓíáõÙ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ՝ ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ ³ñ¹»Ý í×³ñí³Í ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ:

ê³ÑÙ³Ý³÷³ïáõÙÝ»ñáí ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇë. Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 24 *«Կապակցված կողմերի բացահայտումներ»* ëï³Ý¹³ñïáõÙ) ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÇó*, »Ã» åáÉÇëÇó Ùáõïù»ñÁ՝

³) Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍí»É ÙÇ³ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñ»Éáõ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ՝ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.¨

բ) մատչելի չեև հաշվետու կազմակերպության կրեդիտորներին (նույնիսկ սնանկացման դեպքում) և չեև կարող վճարվել հաշվետու կազմակերպությանը, բացառությամբ եթե՝

i. Ùáõïù»ñÝ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³ÛÝ³óÝáõÙ »Ý ³í»Éáõ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñ, áñáÝù ³ÝÑñ³Å»ßï ã»Ý³ßխատակիցների հատուցումների գծով բոլոր Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý պարտականությունները բավարարելու Ñ³Ù³ñ, Ï³Ù

ii. ³Û¹ Ùáõïù»ñÁ í»ñ³¹ñÓíáõÙ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ՝ ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ ³ñ¹»Ý í×³ñí³Í ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ:

---

* ê³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÁ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ÉÇÝÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ üÐØê 4 *§²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïáõÙ:

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ù. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É, Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨` §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

äÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ïáõÛó. **տոկոսներ, շահաբաժիններ և այլ հասույթներ, որոնք ստացվում են պլանի ³ÏïÇíÝ»ñÇó åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·ÍáíÇñ³óí³Í ¨ âÇñ³óí³Í û·áõïÝ»ñÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝª Ñ³Ý³Í åÉ³ÝÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (բացառությամբ նրանց, որոնք ներառվում են սահմանված Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíåñïÏ³ÝáõÃÛáõÝÁã÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ) ¨ åÉ³ÝÇ ÏáÕÙÇó í×³ñí»ÉÇù Ñ³ñï»ñÁ:**

²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝû·áõïÝ»ñÁ¨íÝ³ëÝ»ñÁ **Ý»ñ³éáõÙ »Ý³**

³) ÷áñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ (Ý³ËÏÇÝ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ÷³ëï³óÇ ï»ÕÇ ունեցածների միջև տարբերությունների հետևանքները). և

բ) ակտուարային ենթադրություններում փոփոխությունների հետևանքÝ»ñÁ:

²ÝÓÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù. **Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ßË³ï³Ïgի ծառայությանը վերաբերող ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíåñïÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñï³ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ¿ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ýáñ Ñ»ï³ßË³ï³ÝÙ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ý»ñ¹ñáõÙÇó Ï³Ù ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ-ներից: Ապագայում ծառայության արժեքը կարող է լինել կա՛մ դրական (երբ հատուցÓáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ¹ñíáõÙ Ï³Ù ÷á÷áËíáõÙ »Ý ³ÛÝå»ë, áñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíåñïÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½áõÙ¿), կա՛մ բացասական (երբ գոյություն ունեցող հատուցումները փոփոխվում են ապÛÝå»ë, áñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíåñïÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½áõÙ¿):**

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ

8. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý³

   ³) ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÁ ¨ ëáóÇ³É³Ï³Ý ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ.

   բ) կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները), երբ բացակայությունների համար ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ù³ñáõÙÝ»ñÁ ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõ»É »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ.

   գ) շահույթի բաշխումները և պարգևավճարները, որոնք ենթակա են վճարման այն ժամանակաշրջանի ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõ»É »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ. ¨

   դ) ոչ դրամային հատուցումները (ինչպիսիք են բուժսպասարկումը, բնակարանով և ավտոմեքենայով ³å³ÑáíáõÙÁ, ³Ýí×³ñ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇ í×³ñáõÙáí ³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï³Ù³¹ñáõÙÁ) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ï³ÏáÕ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

9. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³ռումը սովորաբար պարզ է, ù³ÝÇ áñ å³ïï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù Í³ËëáõÙÝ»ñÁã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñã»Ý å³Ñ³Ýçíáõù, ¨ ã»Ý Ï³ñáÕ ³é³ç³Ý³É ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñ: ²í»ÉÇÝª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíåñïÏ³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁã³÷íáõÙ »Ý ³é³Ýó½»ÕãÙ³Ý:

Ö³Ý³ãáõÙÁ¨ã³÷áõÙÁ

Աշխատակիցների բոլոր կարճաժամկետ հատուցումները

10. **Երբ աշխատակիցը հաշվառման ժամանակաշրջանÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ù³ïáõó»É ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ã½»Õãí³Í ·áõÙ³ñÁ, áñÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ í×³ñ»É³Ù¹Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó, å»ïù¿×³Ý³ãÇª**

   ³) áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (Ñ³ßí»·ñí³Í Í³Ëë)ª ³ñ¹»Ý í×³ñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá: ºÃ» ³ñ¹»Ý í×³ñí³Í ·áõÙ³ñÁ ·»ñ³½³Ýóáõù¿ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ã½»Õãí³Í ·áõÙ³ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (Ï³ÝËÉ³í×³ñí³Í Í³Ëë)ª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ï³ÝËÉ³í×³ñÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ, ûñÇÝ³Ï, ³å³·³ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ïñ×³ïÙ³Ý ÏÙ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³-¹³ñÓÇ.¨

   բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այլ ստանդարտներով պահÑ³Ýçíáõù Ï³Ù Ãáõû̳ïñíáõù¿ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³é»É Ù»Ï ³ÛÉ ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç (ï»ë, ûñÇÝ³Ï, ÐÐØê 2 *§äå³ß³ñÝ»ñ¦*¨ ÐÐØê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÁ):

11-ñ¹, 14-ñ¹ ¨ 17-ñ¹ պարագրաֆները բացատրում են, թե կազմակերպությունն ինչ֊ը» ը» ի ¿ ³ûë պահանջը կիրառի փոխհատուցելի բացակայությունների և շաÑáõÙքի բաշխումների ու պարգևավճարների åÉ³ÝÝ»ñÇ Ó¨áí ³ßË³ ï ³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ûկատմամբ:

Կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայություններ

11. **Կազմակերպությունը փոխհատուցելի բացակայությունÝ»ñÇ Ó¨áí ³ßË³ ï ³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁª 10-ñ¹ Áëï å³ñ³·ñ³ýÇ, å»ïù¿×³Ý³ãÇª**

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ¹»åùáõÙª ³ÛÝ Å³Ù³ûնակ, երբ աշխաւ ï ³ÏÇóÝ»ñÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ »Ý Ù³ïáõóáõÙ, áñÝ ³í»É³óÝáõÙ ¿ Çñ»Ýó Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ³å³·³ ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇ բացակայությունների ûկատմամբ. և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացաÏ ³ÛáõÃÛáõÝÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ:

12. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áËհատուցել աշխատակիցների՝ տարբեր պատճառներով առաջացող բացակայությունները, ներառյալ տարեկան արձակուրդը, հիվանդությունը, կարճաÅ³ÙÏ»ï ³Ý³ßË³ ïáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ, »ñ»Ë³ÛÇ ËÝ³ÙùÁ, áñå»ë »ñ¹íÛ³É ³ï»Ý³Ï³É ³ßË³ï»ÉÁ ¨ ½ÇÝíáñ³Ï³Ý Íառայությունը: Փոխհատուցելի բացաÏ ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÏ³ ï մամբ իրավունքները բաժանվում են երկու Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇª

³) ÏáõÏ³ÏíáÕ.

բ) ãÏáõÏ³ÏíáÕ:

13. Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունները այն բացակայություններն են, որոնք փոխա¹ñíáõÙ »Ý Ñ»ï³.³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ¨ Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍí»É ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, »Ã» ÁÝÃ³óÇÏ ժամանակաշրջանի իրավունքները ամբողջությամբ չեն օգï³·áñÍí»É: Îáõï³ÏíáÕ ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇ բացակայությÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É Ï³Ù »ñ³ßË³íáñí³Í (³ÛÉ Ï»ñå ³ë³Íª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ¹áõñë ·³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï ÇÑ³íáõÝù áõÝ»Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý í×³ñáõÙ ëï³Ý³Éáõ âû·ï³·áñÍí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ·Íáí), Ï³Ù â»ñ³ßË³íáñí³Í (³ÛÉ Ï»ñå ³ë³Íª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ¹áõñë ·³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï ÇÑ³íáõÝù âáõÝ»Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý í×³ñáõÙ ëï³Ý³Éáõ âû·ï³-·áñÍí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ·Íáí): ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³ı առաջանում, երբ աշխատաÏÇóÝ»ñÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ »Ý Ù³ïáõóáõÙ, áñÝ ³í»É³óÝáõÙ ¿ Ýñ³Ýó Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ³å³·³ ÷áËÑ³ïáõցելի բացակայությունների ûկատմամբ: Պարտականությունը գոյություն ունի և ճանաչíáõÙ ¿, ÝáõÛÝçëÏ »Ã» ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇ բացակայությÛáõÝÝ»ñÁ ã»ñ³ßË³íáրված են: Այնուամենայնիվ, այն բանի հնարավորությունը, որ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹áõñë ·³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ÙÇÝã¨ Çñ»Ýó ÏáõÏ³Ïí³Í ã»ñ³ßË³íáñí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ, ³½¹áõÙ¿ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷Ù³Ý íñ³:

14. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ã³÷Ç ÏáõÏ³ÏíáÕ ÷áËÑատուցելի բացաÏ ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ áñå»ë Éñ³óáõóÇã ·áõÙ³ñ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ í×³ñ»É áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ûի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:**

15. Àëï Ý³Ëáñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Ù»Ãá¹Çª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ã³÷íáõÙ ¿ ³ÛÝ Éñ³óáõóÇã վճարումների գումարով, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան բացառապես հատուցումների կուտակման å³ï×³éáí: Þ³ï ¹»åù»ñáõÙ Ï³ñáÕ ¿ Ï³ñÇù ãÉÇÝ»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñ Ï³ï³ñÇª ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³րդյոր չօգտագործված փոխհատուցելի բացաÏ ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ± ¿³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ: úñÇÝ³Ïª ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ³ñÓ³Ïáõñ¹Ç ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¿³Ï³Ý ÏÉÇÝÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ýáñÙ³É Ï³Ù áã ýáñÙ³É ÑÇÙù»ñª »ÝÃ³¹ñ»Éáõ, áñ ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í âû·ï³·áñÍí³Í í×³ñáíÇ ³ñÓ³Ïáõñ¹Á Ï³ñáÕ ¿ ¹Ç ï»Éáñå»ë í×³ñáíÇ ³ñÓ³Ïáõñ¹:

14-ñ¹ ¨ 15-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ 100 ³ßË³ï³ÏÇó, áñáÝóÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÝ áõÝÇ ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í í×³ñáíÇ ³ñÓ³կուրդի իրավունք՝ տարեկան հինգ աշխատանքային օր տևողությամբ: Հիվանդության հետ Ï³åí³Í âû·ï³·áñÍí³Í ³ñÓ³Ïáõñ¹Á Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³¹ñí»É Ù»Ï ûñ³óáõó³ÛÇÝ ï³ñáí: ÐÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ³ñÓ³Ïáõñ¹Á Ý³Ë Ñ³Ýíáõ Ù¿ÁÝÃ³óÇÏ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñÑ³ë³Ý»ÉÇù ûñ»ñÇ ÃíÇó, ³ÛÝáõÑ» ï¨` Ý³Ëáñ¹ ï³ñí³ÝÇó ÷áË³Ýóí³Í ÙÝ³óáñ¹Çó (ÈÆüà ÑÇÙáõÝù): 20X1 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ³ñÓ³Ïáõñ¹Ç ÙÇçÇÝ âû·ï³·áñÍí³Í ûñ»ñÇ ÃÇíÁ Ù»Ï ³ßË³ïáõÇ Ñ³ßíáí Ï³½Ùáõù ¿ñ »ñÏáõ ûñ: ÐÇÙÝí»Éáí ³ÝÓÛ³ÉÇ ÷áñÓÇ íñ³, áñÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ ÏßÏ³ñáõÝ³ÏíÇª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ¿, áñ 20X2 Ãí³Ï³ÝÇÝ 92 ³ßË³ï³ÏÇó Ïí»ñóÝÇ ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í í×³ñáíÇ ³ñÓ³Ïáõñ¹ ÑÇÝ· ûñÇó áã ³í»ÉÇ, ÇëÏ ÙÝ³ó³Í 8 ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ` Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ ÙÇçÇÝ Ñ³ßíáí í»ó ¨ Ï»ë ûñ:

Կազմակերպությունն ակնկալում է, որ 20X1 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կուտակված âû·ï³·áñÍí³Í ³ñÓ³Ïáõñ¹Ç Ñ»ï¨³Ýùáí ÇÝùÁ Ïí×³ñÇ ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í Éñ³óáõóÇã 12 ûñí³ ³ñÓ³Ïáõñ¹³ÛÇÝ í×³ñ (Ù»Ï áõ Ï»ë ûñ` áõÃ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ Ñ³Ù³ñ): Հետևաբար,

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ ÑÇí³Ý¹áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í 12 ûñí³ ³ñÓ³ Ïáõñ¹³ÛÇÝ í×³ñÇÝ:

16. Չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունները չեն փոխադրվում հետա·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ. ¹ñ³Ýù ÏáñáõÙ »Ý, »Ã» ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ã»Ý û·ï³·áñÍáõÙ Ï³Ù û·ï³·áñÍáõÙ »Ý áã ամբողջությամբ, և աշխատաՏՇóÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ¹áõñë ·³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï ãû·ï³·áñÍí³Í ÷áËÑ³-Ïáõցելի բացակայությունների դիմաց դրամական միջոցներ ստանալու իրավունք չունեն: Սա սովորաբար վերաբերում է հիվանդության հետ կապված արձակուրդներին (այն չափով, որով անցÙ³ÉáõÙ ãû·ï³·áñÍ³Í Çñ³ÍáõÝùÝ»ñÁ ã»Ý ³í»É³óÝáõÙ ³å³·³ Çñ³ÍáõÝùÝ»ñÁ), »ñ»ËªÛÇ ËÝ³ÙùÇ Ñ³Ù³ñ ³ñÓ³Ïáõñ¹Ý»ñÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ áñå»ë »ñ¹íÛ³É ³ï»Ý³Ï³É ³ßË³ï»Éáõ Ï³Ù ½ÇÝíáñ³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ñÓ³ÏáõñÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ:

Շահույթի բաշխումներ և պարգևավճարների պլաններ

17. **Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի շահույթի բաշխումներից վճարումների և պար·¨³í×³ñÝ»ñÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 10-րդ պարագրաֆի, և միայն այն ժամանակ, երբ՝**

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³Û¹åÇëÇ í×³ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ý»ñÏ³ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª áñå»ë ³ÝóÛ³É ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù.¨

բ) պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ü»րկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը վճարում ãÏ³ï³ñ»Éáõ áã ÙÇ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ³ÛÉÁÝïñ³Ýù ãáõÝÇ:

18. Շահույթի բաշխումների ոñáß åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª աշխատակիցները ստանում են շահույթի իրենց բաժինը, ÙÇ³ÛÝ »Ã» Ýñ³Ýù ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÙÝáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ: ÜÙ³Ý åÉ³ÝÝ»ñÁ ëï»ÕÍáõÙ »Ý Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ù³ÝÇ áñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõóáõÙ »Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝ, áñÝ ³í»É³óÝáõÙ ¿ í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ñÁ, »Ã» Ýñ³Ýù ÙÝ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÇÝã¨ ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï»Á: ²Û¹åÇëÇ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷»ÉÇë հաշվի է առնվում այն բանի հնարաւáõñáõÃÛáõÝÁ, áñ áñáß ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ¹áõñë ·³É Ï³½Ù³Ï»ñ-պությունից՝ առանց շահույթի բաշխումներից վճարումներ ստանալու:

18-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

Þահույթի բաշխումների պլանի համաձայն՝ կազմակերպությունը պետք է տարվա իր շահույթի սահմանված մասնաբաժինը վճարի այն աշխատակիցÝ»ñÇÝ, áñáÝù Í³é³ÛáõÃÛáõÝ »Ý Ù³ïáõóáõÙ ³Ûբողջ տարվա ÁÝÃ³óùáõÙ: ºÃ» ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ áã ÙÇ ³ßË³ï³ÏÇó ¹áõñë ã·³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó, ³å³ ï³ñí³ Ïïñí³Íùáí ÁÝ¹Ñ³ûուր շահույթի բաշխումների գումարը կկազմի շահույթի 3%-Á: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿, áñ ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ÑáëáõÝáõÃÛáõÝÁ ÏÝí³½»óÝÇ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ÙÇÝã¨ ß³ÑáõÛÃÇ 2.5%-Á:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¨ Í³Ëë` ß³ÑáõÛÃÇ 2.5%-Çã³÷áí:

19. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñ í×³ñ»Éáõ Çñ³í³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³É: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÉÇÝáõÙ ¿ å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñ í×³ñ»Éáõ å³ñ³Ï³ÏÇï³: ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ù³ÝÇ áñ å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñ ãí×³ñ»Éáõ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ³ÛÉÁÝïñ³Ýù ãáõÝÇ: Î³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷áõÙÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ այն բանի հնարավորությունը, որ որոշ աշխաւ ï³ÏÇóÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ¹áõñë ·³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇóª ³é³Ýó å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñë ï³Ý³Éáõ:

20. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ արժանահավատորեն գնահատել շահույթի բաշխման կամ պարգևաí×³ñÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, երբ՝

ա) պլանի ֆորմալ պայմանները պարունակում են հատուցման գումարի որոշման բանաձևը.

բ) կազմակերպությունÝÁ í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ áñáßáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ³ëï³ï»ÉÁ, Ï³Ù

·) ³ÝóÛ³É ÷áñÓÁ Ñëï³Ï íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ¿ ïñ³Ù³¹ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý պարտականության գումարի վերաբերյալ:

21. Շահույթի բաշխումների և պարգևավճարների պլ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏóÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó, ³ÛÉ áã Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ Ñ»ï ·áõÍ³ñùÝ»ñÇó: Հետևաբար, կազմակերպությունը ճանաչում է շահույթի բաշխումների և պարգևավճարÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ·Íáí ծախսումները ոչ որպես շահույթի բաշËáõÙ, ³ÛÉ áñå»ë Í³Ëë:

22. Եթե շահույթի բաշխումների և պարգևավճարների գծով վճարումները ոչ ամբողջáõÃյամբ են ենթակա í×³ñÙ³Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ï á ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõó»É »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ³Û¹ í×³ñáõÙÝ»ñÝ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý

³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ (ï»ë 126-131-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

´³ó³Ñ³Ûïáõù

23. Ø©ել սույն ստանդարտը չի պահանջում աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների վերաբերյալ հատուկ բացահայտումներ, նման պահանջներ կարող են պարունակվել ÉÇ³ÛÉ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñáõÙ: úñÇÝ³Ï³ ÐÐØê 24-ը պահանջում է բացահայտել հանգուցÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ·ÍáíÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ: ÐÐØê 1 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦ ë ï³Ý¹³ñ-տը պահանջում է բացահայտել աշխատակիցÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÍ³ËëÁ:

Ð»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ. ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ¨ սահմանված հատուցումների պլանների տարբերակումը

24. Ð»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý, ûñÇÝ³Ïª

³) Ï»Ýë³Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ Ñ»ï Ï³åí³Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ï»Ýë³Ãáß³ÏÝ»ñÁ. ¨

բ) այլ հետաշխատանքային հատուցումներ, ինչպիսիք են հետաշխատ ï³Ýù³ÛÇÝ ÏÛ³ÝùÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ÙÑ»ï³ßË³ï³Ýքային բուժսպաëª³ñÏáõÙÁ:

²ÛÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝóáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ, Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ »Ý: ´áÉáñ ³Û¹åÇëÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ նկատմամբ կազմակերպությունը կիñ³ռում է սույն ստանդարտը՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք դրանք Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëï»ÕÍáõÙ՝ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ ¨ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

25. Ð»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý Ï³Ù áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ, Ï³Ù áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñª Ï³Ëí³Í åÉ³ÝÇª Çñ հիմնական պայմաններից բխող տնտեսական բովանդակÏáõÃÛáõÝÇó: Àëï ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇª

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏíáõÙ ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñáí, áñÁ Ý³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝí»É ¿ Ù³ëÑ³Ý»É ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ: ²Û¹åÇëáíª ³ßË³ï³ÏóÇ ÏáÕÙÇó ë ï³óíáÕ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (ÑÝ³ñ³íáñ ¿ª Ý³¨ ³ßË³ï³ÏóÇ) ÏáÕÙÇó Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇÝ Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í×³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñáíª Û³¹ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³ï áõóÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ. ¨

բ) որպես հետևանք, ակտուարային ռիսկը (որ հատուցումները կլինեն ակնկալí³ÍÇó ùÇã) ¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ռիսկը (որ ներդրված ակտիվները բավարար չեն լինի ակնկալվող հատուցումները ապահովելու համար) ÁÝÏÝáõÙ »Ý ³ßË³ï³ÏóÇ íñ³:

26. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏíáõÙ ³ÛÝ ·áõÙ³ñáí, áñÁ Ý³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝí»É ¿ մասհանել հիմնաղբամին այն դեպքերում, երբ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Ï³åí³Í, ûñÇÝ³Ïª

³) պլանի հատուցումների բանաձևի հետ, որը կախված չէ միայն մասհաÝáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇó.

բ) Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíáñáßíÇ Ñ³ï áõÛóÇ »ñ³ßËÇùÇ Ñ»ïª ÉÇÝÇ ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª åÉ³ÝÇ ÙÇçáóáí, Ã»ª áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý. Ï³Ù

·) Ó¨³íáñí³Í åñ³ÏïÇÏ³ÛÇ Ñ»ï, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ: úñÇÝ³Ïª Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÞյուն կարող է առաջանալ այն դեպքում, երբ կազմակերպությունում Ó¨³íáñí»É ¿ Ý³ËÏÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ í×³ñíáÕ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ ³í»É³óÝ»Éáõ ³í³Ý¹áõÛª ëÕ³×Ç Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ í»ñ³óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ ³Û¹å»ë í³ñí»Éáõ Çñ³í³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ:

27. Àëï ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇª

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ áõÝÇ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ï áõ¨ Ý³ËÏÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ. ¨

բ) ակտուարային ռիսկը (որ հատուցումները կլինեն ակնկալí³ÍÇó ß³ï¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ éÇëÏÁ, Áëï¿áõÃÛ³Ý, ÁÝÏÝáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³: ºÃ» ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÷áñÓÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ³ÏÝÏ³Éí³ÍÇó ³í»ÉÇ í³ï »Ý, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ³×»É:

28. êïáñ¨ª 29-42-ñ¹ պարագրաֆներում, բացատրվում է սահմանված մասհանումÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ¨ ë³ÑÙ³Ýí³Í հատուցումների պլանների տարբերակումը՝ մեկից ավելի գործատուների պլանների, պետական պլանների և ³å³Ñáí³·ní³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ³éáõÙáí:

Ø»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ï áõÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ

29. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·Ç Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÁ áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý Ï³Ù áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ýª åÉ³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (Ý»ñ³éÛ³É ó³ÝÏ³ó³Í Ï³éáõóáõÃÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõG, որը դուրս է մնում ֆորմալ պայմաններից): Երբ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿`

    ³) Ñ³ßí³éÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ åÉ³ÝÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Í Ï³ËëáõÙÝ»ñÇ Çñ Ñ³Ù³Ù³ëûական բաժինը ճիշտ այնպես, ինչպես ցանկացած այլ սահմանված Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ¹»åùáõÙ.

    բ) բացահայտի **120²** å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ:

30. Երբ առկա տեղեկատվությունը բավարար չէ, որպեսզի իրենից սահÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÝáõª Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ûի ներառվի սահմանված հատուցումների åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ·ï³·áñÍíáÕÑ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÛ³Ý Ù»ÃáÉ¹Á, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿`

    ³) åÉ³ÝÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ **44-46-ñ¹** å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ³ÛÝÉÇÝ»ñë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý.

    բ) բացահայտի`

    i. ³ÛÝ ÷³ëï Á, áñ åÉ³ÝÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý. ¨

    ii. պատճառը, թե ինչու չկա բավարար տեղեկատվություն, որպեսզի կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ³Ý³ñ åÉ³ÝÁ Ñ³ßí³é»É ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý. ¨

    ·) ³ÛÝã³÷áí, áñáí åÉ³ÝÇ Ñ³í»Éáõñ¹Á Ï³Ù å³Ï³ëáõñ¹Á áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ·ï³·áñÍí³Í ÑÇÙáõÝùÁ. ¨

    iii. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ¹ñ³ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, »Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý:

31. Մեկից ավելի գործատուների սահմանված հատուցումների պլանի օրինակ է, երբ`

    ³) åÉ³ÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñíáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ ÑÇÙáõÝùáí, ³ÛëÇÝùÝª Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýíáõù »Ý ³ÛÝ Ù³Ï³ñ-¹³Ïով, որը համարվում է բավարար՝ վճարելու այդ նույն ժամանակ Ï³ßñç³ÝáõÙ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, ÇëÏ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ í³ëï³Ï³Í ³å³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñí»Éáõ »Ý ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇó. ¨

    բ) աշխատակիցների հատուցումները որոշվում են իրենց ծառայության տևողությամբ (աշխաï³Ýù³ÛÇÝ ëï³ÅÇ), ¨ åÉ³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ»ñÁ ãáõÝ»Ý Çñ³ï»ë³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ, áñå»ë½Ç ¹áõñë·³Ý åÉ³ÝÇóª ³é³Ýó Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ í×³ñ»Éáõ ³ÛÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù í³ëï³Ï»É»Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ ÙÇÝã¨ ¹áõñë·³Éáõ ûñÁ: ÜÙ³Ý åÉ³ÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ñ³Ù³ñ ëï»ÕÍáõÙ ¿ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ éÇëÏ. »Ã» հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ արդեն վաստակած հատուցումների վերջնական արժեքը ³ÏÝÏ³ÉÍ³ÍÇó ³í»ÉÇ ¿, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù å»ïù¿ ³í»É³óÝÇ Çñ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ, Ï³ÙÇñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ³Ùá½Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝí»É Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ïñ×³ï³ÝÁ: Ð»ï¨³բար, նման պլանն իրենից Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý:

32. Երբ առկա է բավարար տեղեկատվություն իրենից սահմանí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ Ù»ÏÇó ավելի գործատուների պլանի վերաբերÛ³É, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ åÉ³ÝÇ Ñ»ï Ï³å³Í Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ գծով ծախսումների իր համամասնական բաժինը ճիշտ այնպես, ինչպես ցանկաó³Í ³ÛÉ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ¹»åùáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÇíÇ×³ÏÇ ãÉÇÝ»É áñáß³ կիացնել իր բաժինը պլանի ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏáõÙ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùներում բավարար ³ÑÅ³Ý³Ñ³í³ ïáõþjամբ՝ հաշվապահական հաշվառման նպա ï³ÏÝ»ñáí: ²Û¹å»ë Ï³ñáÕ¿ÉÇÝ»É, »Ã»՝

    ³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ù³ï ã»É չէ պլանի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որը բավարարում է սույն ë ï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ. Ï³Ù

    բ) պլանը մասնակից կազմակերպություններին ենթարկում է ակտուարային ռիսÏ»ñÇª Ï³å³Í ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ï³ÏáõÝ Ý³ËÏÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ ³ÛÝ¿, áñ ãÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ¨ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ åÉ³ÝÇÝ Ù³ëÝ³ÏóáÕ Ï³½մակերպությունների միջև բաշխելու հետևանÕ³Ï³Ý¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ï ÑÇÙáõÝù:

    ²ÛëåÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ åÉ³ÝÝ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ³ÛÝ ÉÇÝ»ñë³ÑÙ³Ýí³Í մասհանումների պլան, և բացահայտում է 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕÉñ³óáõóÇã ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ:

32². Ø»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ¨ ¹ñ³ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÙÇç¨ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ, áñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù ¿ åÉ³ÝáõÙ »Õ³Í Ñ³í»Éáõñ¹Á (Ï³Ù ýáÝ¹³íáñí³Í å³Ï³ëáõñ¹Á) բաշխվի մասնակիցներին: Մեկից ավելի գործատուների պլանում նման համաձայնáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ù³ëÝ³ÏÇóÁ, áñÁ åÉ³ÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý՝ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ³Ï³ÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, ¨ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ` »Ï³Ùáõ ïÁ Ï³Ù Í³ËëÁ, å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Û íÝ³ëáõÙ:

32² å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ëÝ³ÏóáõÙ ¿ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝáõÙ, áñÁ ãÇ å³ïñ³ëïáõÙ åÉ³ÝÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ ÐÐØê 19-ի հիմունքով: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åÉ³ÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ³ÛÝ ÉÇÝ»ñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý: üáÝ¹³íáñÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, áñÁ ãÇ Ï³½ÙíáõÙ ÐÐØê 19-Ç ÑÇÙáõÝùÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, óáõÛó ¿ ï³ÉÇë åÉ³ÝáõÙ 100 ÙÇÉÇáÝ ÙÇ³íáñÇ å³Ï³ëáõñ¹: ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ, åÉ³ÝÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝí»É ¿ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇÝ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñÇª åÉ³ÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏÇó ·áñÍ³ïáõÝ»ñÁ Ñ»ï³·³ ÑÇÝ· ï³ñÇÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ïí»ñ³óÝ»Ý å³Ï³ëáõñ¹Á: Î³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ù³ëÑ³ÝáõÙÁ Ï³½ÙáõÙ ¿ 8 ÙÇÉÇáÝ ÙÇ³íáñ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ` ×ß·ñï»Éáí ¹ñ³ÙÇ ³ñÅ»ùÁ Å³Ù³Ý³ÏÇ Ù»ç ¨ Ñ³Ù³ñÅ»ù Í³ËëÁ` ß³ÑáõÃáõÙ Ï³Û íÝ³ëáõÙ:

32´. ÐÐØê 37 §ä³Ñáõë ïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáùÇ տեղեկատվություն բացահայտի որոշ պայմանական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ í»ñ³բերյալ: Մեկից ավելի գործատուների պլանի առումով պայմանական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ¿ ³é³ç³Ý³É, ûñÇÝ³Ïª

ա) այլ մասնակից կազմակերպություններին վերաբերող ակտուարային վնասÝ»ñÇó, ù³ÝÇ áñ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáÕ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ÏÇëáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³ÛÉ Ù³ëÝ³ÏÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ éÇëÏÁ. Ï³Ù

բ) պլանի պայմաններով նախատեսված ցանկացած պարտավորվածությÃÛáõÝÇó՝ ÝÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ åÉ³ÝÇ å³Ï³ëáñ¹Á, »Ã» ÙÛáõë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¹³¹³ñ»Ý Ù³ëÝ³Ïó»Éáõó:

33. Մեկից ավելի գործատուների պլանները տարբերվում են խմբային կառավարման պլաններից: Խմբային Ï³é³í³ñÙ³Ý åÉ³ÝÁ å³ñ½³å»ë ³é³ÝÓÇÝ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝ ¿, áñáÝù ÙÇ³íáñí»É »Ý, áñå»ë½Ç ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ï³Ý Ù³ëÝ³ÏÇó ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇÝ Çñ»Ýó ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ÙÇ³íáñ»Éáõ åáõÉáõÙª Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ ¨ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý áõ í³ñã³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ïñ×³ï»Éáõ նպատակով, սակայն այս դեպքում տարբեր գործատուների պահանջներն առանձնացված են՝ միայն իրենց ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝեր վճարելու նպատակով: Խմբային կառավարÙ³Ý åÉ³ÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÛáõñÓ³ñ³ïáõÏ ËÝ¹ÇñÝ»ñ ã»Ý ³é³ç³óÝáõÙ, ù³ÝÇ áñ տեղեկատվությունը հեշտությամբ մատչելի է՝ դրանք դիտարկելու համար ճիշտ այնպես, ինչպես ցանկաó³Í ³ÛÉ Ù»Ï ·áñÍ³ïáõÇ åÉ³ÝÇ ¹»åùáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ ÝÙ³Ý åÉ³ÝÝ»ñÁ Ù³ëÝ³ÏÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ã»Ý »ÝÃ³ñÏáõÙ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ éÇëÏ»ñÇª Ï³åí³Í ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ïáÕ¨ Ý³ËÏÇÝ ³ßË³տակիցների հետ: Սույն ստանդարտում բերված ë³ÑÙ³ÝáõÙ»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը խմբային կառավարման պլ³ÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·Ç Ï³Ù áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý, Ï³Ù áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý» »ÉÝ»Éáí åÉ³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó (Ý»ñ³éÛ³É ó³ÝÏ³ó³Í Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñÁ ¹áõñë ¿ ÙÝáõÙ ýáñÙ³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó):

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ, áñáÝù éÇëÏ»ñÁ ÏÇëáõÙ »Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ վերահսկման տակ գտնվող տարբեր կազմակերպությունների միջև

34. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù éÇëÏ»ñÁ ÏÇëáõÙ »Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ տարբեր կազմակերպությունների միջև, օրինակ՝ մասÑ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¨ Çñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ ã»Ý:

34². ì»ñÁ Ýßí³Í åÉ³ÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åÉ³ÝÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëï³Ý³ որպես մեկ ամբողջություն՝ չափված ՀՀՍՄ 19-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ ÏÇñ³éíáõÙ է պլանի նկատմամբ՝ որպես մեկ ամբողջության: Երբ գոյություն ունի առանձին խմբային Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ÐÐØê 19-Ç Ñ³Ù³ãայն որպես մեկ ամբողջություն չափված պլանի գծով ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ½áõï ³ñÅ»ùÁ ·³ÝÓ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ Ï³Ù ë³ÑÙ³Ýí³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ·³ÝÓí³Í ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ½áõï ³ñÅ»ùÁ: ºÃ» ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ ÝÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ Ï³Ù ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ½áõï ³ñÅ»ùÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÝ խումբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù ûñ»Ýë¹ñáñ»Ý åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý »ñ³ßË³íáñáõ ·áñÍ³ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ: ØÛáõë խումբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÝ Çñ»Ýó ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù ¿ ×³Ý³ã»Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Çñ»Ýó ÏáÕÙÇó í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³Ù³ëÑ³ÝáõÙ»ñÇÝ Ñ³í³ë³ñ Í³ËëáõÙ:

34´. ÜÙ³Ý åÉ³ÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ առանձին խումբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ: Հետևաբար, Çñ ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ï³ï³ñÇ Ñ»ï¨Û³É բացահայտումները՝

³) ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ½áõï ³ñÅ»ùÁ ·³ÝÓ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ë³ÑÙ³Ýí³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ÷³ëïÁ, áñ ÝÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ.

բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ áñáßÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ.

գ) եթե կազմակերպությունը հաշվառում է սահմանված հատուցումների զուտ արժեքի բաշխումը 34² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³å³` åÉ³ÝÇ, որպես մեկ ամբողջության, վերաբերյալ ամբողջ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ` 120-121-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

¹) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÁ 34² պարագրաֆի համաձայն, ապա՝ պլանի, որպես մեկ ամբողջության, վերաբերյալ 120Ա պարագրաֆի «բ»-§»¦, §Å¦, §Å¹¦, §Å»¦, §Å½¦ Ï»ï»ñÇ ¨ 121-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ: 120² ևարագրաֆով պահանջվող այլ բացահայտումները չեն կիրառվում:

35. [Ð³Ýí³Í¿]:

ä»ï³Ï³Ý åÉ³ÝÝ»ñ

36. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï³Ï³Ý åÉ³ÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë Ñ³ßí³éáõÙ¿ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ åÉ³ÝÁ (ï»ë 29-ñ¹ ¨ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):**

37. Պետական պլանները հիմնադրվում են օրենսդրությամբ՝ բոլոր կազմակերպություններին ընդգրկելու համար (կամ որոշակի կատեգորիայի, օրինակ՝ որոշակի ճյուղի բոլոր կազմակերպություններ), ¨ Ï³é³í³ñíáõÙ »Ý ³½·³ÛÇÝ Ï³Ù ï»Õ³Ï³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ, Ï³Ù ¿É ³ÛÉ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ïª Ñ³ïáõÏ ³Û¹ Ýå³ï³ÏáíëïµÕÍí³Í ÇÝùÝ³í³ñ ·áñÍ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý) ÏáÕÙÇó, áñÁ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó »ÝÃ³Ï³ ã¿ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý Ï³Ù ³½¹»óáõÃÛ³Ý: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÑÇÙÝ³¹ñ³Í áñáß åÉ³ÝÝ»ñ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ »Ý ¨º å³ñï³¹Çñ Ñ³ïáõóáõÙ»ñ, áñáÝù ÷áËÑ³ñÇÝáõÙ »Ý ³ÛÝ Ñ³ïáõóáõÙ»ñÇÝ, áñáÝù ³ÛÉ Ï»ñå ÏÁÝ¹·ñÏí»ÇÝ å»ï³Ï³Ý åÉ³ÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ, ¨º Éñ³óáõóÇã, Ï³Ù³íáñ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ: ÜÙ³Ý åÉ³ÝÝ»ñÁ å»ï³Ï³Ý åÉ³ÝÝ»ñ ã»Ý:

38. äÉ³ÝÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ïազմակերպության պարտականության բնույթից ելնելով՝ պետական պլանները բնութագրվում են որպես սահմանված հատուցումների կամ սահմանված մասհանումների պլաններ: Շատ å»ï³Ï³Ý åÉ³ÝÝ»ñ ýÇÝ³Ýë³íáñíáõÙ »Ý ÁÝÃ³óÇÏ ÑÇÙáõÝùáí, ³ÛëÇÝùÝª Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ »Ý ³ÛÝ Ù³Ï³ñ¹³Ïáv, որը համարվում է բավարար՝ վճարելու այդ նույն ժամանակ Ï³ßñç³ÝáõÙ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ. ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ í³ëï³Ï³Í ³å³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñí»Éáõ են ապագա մասհանումներից: Այնուամենայնիվ, բազմաթիվ պետական պլանÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ³Û¹ ³å³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñ»Éáõ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ. կազմակերպության միակ պարտականությունն է վճարել մասհանումներ, երբ դրանք ենթակա են վճարման, ¨, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝáõÙ ¿ ³ßË³ï»óÝ»É å»ï³Ï³Ý åÉ³ÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇÝ, ³å³ ³ÛÝ ãÇ áõÝ»Ý³ Ý³Ëáñ¹ ï³ñÇÝ»ñÇÝ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó í³ëï³Ï³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³Ýáõþյուն: Այս դեպքում, պետական պլանները սովորաբար սահմանÝí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ են: Այնուամենայնիվ, հազվագյուտ դեպքերում, երբ պետական պլանը սահմանված հատուցումների պլանÝ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ 29-ñ¹ ¨ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ùàï»óáõÙÁ:

²å³Ñáí³·ní³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ

39. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ í×³ñ»É³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý í×³ñÝ»ñª Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ Ýå³ï³ïáñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹åÇëÇ åÉ³ÝÁ ¹ÇïÇ áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ ûնումների պլան, բացի այն դեպքերից, երբ կազմակերպությունն ունի (կա՛մ ուղղակիÇáñ»Ý, Ï³Ù³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª åÉ³ÝÇ ÙÇçáóáí) Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª**

³) í×³ñ»Éáõ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ áõÕÕ³ÏÇáրեն, երբ դրանք ենթակա են վճարման. կամ

բ) վճարելու լրացուցիչ գումարներ, եթե ապահովագրողը չի վճարում ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջաններում աշխատակցի ծառայությանը վերաբերող բոլոր ապագա հատուցումները:

ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³ÝáõÙ¿ ³Û¹åÇëÇ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ³å³ ³ÛÝ å»ïù¿ åÉ³ÝÁ ¹ÇïÇ áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý:

40. ä³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÇçáóáí ³å³Ñáí³·ní³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å³í³Í ÉÇÝ»Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï: ²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Ý»ñ³éáÕ Ñ»ï³ßË³ï³ÝùÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ ÝáõÛÝå»ë »ÝÃ³Ï³ »Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ¨ ýáÝ¹³íáñÙ³Ý ÙÇç¨ ï³ñերակման, ինչպես որ այլ ýáÝ¹³íáñíáÕ åÉ³ÝÝ»ñÁ:

41. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ ¿ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíåñÏ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáí Áëï ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÇ, áñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (Ï³Ù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª åÉ³ÝÇ ÙÇçáóáí, ³å³·³ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý í×³ñë³ÑÙ³Ý»Éáõ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÇ ÙÇçáóáí Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñáÕÇÑ»ï áñå»ë Ï³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙÇ ÷áËÑ³ñ³pեñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí) å³Ñå³ÝáõÙ ¿ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý í×³ñÇ í×³ñáõÙÁ Ñ³Ù³ñÅ»ù ã¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ·Íáí í×³ñáõÙÝ»ñÇÝ: ²Ûë ï»ÕÇó Ñ»ï¨áõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

³) Ñ³ßí³éáõÙ ¿ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÁ áñå»ë åÉ³ÝÇ ³ÏïÇí (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 7).

p) ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³ÛÉ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñÁ áñå»ë ÷áËÑ³ïáõÓÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ (»Ã» åáÉÇëÝ»ñÁ pավարարում են 104² å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Íã³÷³ÝÇß»ñÇÝ):

42. ºÃ» ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÁ åÉ³ÝÇ áñáß³ÏÇ Ù³ëÝ³ÏóÇ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇÓûերի խմբի անունով է, և Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ áñ¨¿ íÝ³ë Í³ÍÏ»Éáõ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý áñ¨¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Áëï ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ í×³ñ»Éáõ áã ÙÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ, ¨ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ÙÇ³ÛÝ³Ï ¿ª å³ï³ëË³Ý³ïáõ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇùëí³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÇ í×³ñáõÙÝ Áëï ¿áõÃÛ³Ý Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙ, ³ÛÉ áã Ä» å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ ³å³Ñáí»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ý»ñ¹ñáõÙ: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÛÉ¨ë ãáõÝÇ á՝ã ³Ï ïÇí, á՝ã ¿É å³ñï³íáրություն: Հետևաբար, կազմակերպությունը նման վճարումները դիտում է áñå»ë Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇÝ:

Ð» ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ. ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ

43. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ ëáíáրաբար պարզ է, քանի որ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ áñáßíáõÙ ¿ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ëÑ³Ýման ենթակա գումարներով: Հետևաբաո, å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù Í³ËëÁ ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Ï¨íáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý å³Ñ³ÝçíáõÙ, ¨ ãÏ³ ³Ï¨íáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ: ²í»ÉÇÝª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷íáõÙ »Ý ³é³Ýó ½»ÕãÙ³Ý, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք ոչ ամբողջությամբ են ենÃ³Ï³ Ù³ñÙ³Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï¨Çó Ñ»ï á ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõó»É »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ

44. **Երբ աշխատակիցը ժամանակաշրջանի ընթացքում ծառայություն է մատուցում կազմակերպությանը, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇÝ í×³ñ»ÉÇù Ù³ëÑ³ÝáõÙÁ å»ïù¿×³Ý³ãÇª**

³) áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (Ñ³ßí»·ñí³Í Í³Ëë)ª ³ñ¹»Ý í×³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá: ºÃ» ³ñ¹»Ý í×³ñ³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï¨Á Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó í×³ñ»ÉÇù Ù³ëÑ³ÝáõÙÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÞրությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ³Ïï»Çí (Ï³ÝË³í×³ñí³Í Í³Ëë)ª ³ÛÝã³÷áí, áñáí Ï³ÝË³í×³ñÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ, ûñÇÝ³Ï, ³å³·³ í×³ñáõÙ-Ý»ñÇ Ïñ×³ïÙ³Ý Ï³Ù¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓÇ.¨

p) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այլ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³é»É Ù»Ï ³ÛË ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç (ï»ë, ûñÇÝ³Ï, ÐÐØê 2 §ã³ß³ñÝ»ñ¦ ¨ ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÁ):

45. **Երբ սահմանված մասհանումների պլանին մասհանումÙնեերը ոչ ամբողջությամբ են ենթակա վճարման այն Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñïáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõó»É »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ, ¹ñ³Ýù å»ïù¿ ½»Õãí»Ýª û·ï³·áñÍ»Éáí 78-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ½»ÕãÙ³Ý¹ñáõÙùÁ:**

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

46. **Î³½մակերպությունը պետք է բացահայտի սահմանված մասհանումÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ·Íáí áñå»ë Í³Ëë ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ:**

47. ÐÐØê 24-áí å³Ñ³Ýçվող դեպքերում կազմակերպությունը բացաÑ³ÛïáõÙ¿ ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝ Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ·Íáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇÝ Ï³ï³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ í»ñ³քերյալ:

Ð» ï ³ßË ³ ï ³Ýù ³ÛÇÝ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñ. ë³ÑÙ³Ý³í³Í Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ å³ÝÝ»ñ

48. Սահմանված հատուցումների պլանների հաշվապահական հաշվառումը բարդ է, քանի որ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Í³ËëÁ ã³÷»éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ¨ ÑÝ³ñ³íáñ »Ý ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ï Ý»ñ ¨ íÝ³ëÝ»ñ: ²í»ÉÇª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷»éáõÙ »Ý ½»ÕãÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñí»É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ù³ ï áõó»Éáõó ß³ï ï³ñÇÝ»ñ Ñ»ï á:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ

49. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ å É³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É ãýáÝ¹³íáñíáÕ, Ï³Ù ¹ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý ամբողջությամբ կամ մասամբ ֆոնդավորվել կազմակերպության և երբեմն էլ իր աշխատակիցների կողմից áñ¨¿ ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ï³Ù ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ ³Ý»Éáõ ÙÇçáóáí, áñÝ իրավաբանորեն առանձնացված է հաշվ»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ¨ áñÇó ¿É í×³ñíáõÙ »Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÁ: ÜáÝ¹³íáñíáÕ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ í×³ñáõÙÁ, երբ դրանք ենթակա են í×³ñÙ³Ý, Ï³Ëí³Í ¿ áã ÙÇ³ÛÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇó ¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇó, ³ÛÉ Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ÑáÕáõÃÛáõÝÇó (¨ ó³ÝÏáõÃÛáõÝÇó)ª Í³ÍÏ»Éáõ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ å³կատորդը: Հետևաբար, կազմակերպությունը ենթակա է ոչ ֆինանսական ռիսկերի: Հետևաբար, սահմանված հատուցումÝ»ñÇ å É³ÝÇ ·Íáí ×³Ý³ãíáÕ Í³ËëÁ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ñ³í³ë³ñÉÇÝÇ ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇÝ:

50. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ å É³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ñ» ï ¨Û³É ù³ÛÉ»ñÃª

³) ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ Ù»ÃáÏÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáõÙÁª ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ï áñ»Ý·Ý³Ñ³ ï »Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ Ñ³ ï áõóÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ, áñÁ í³ë ï ³Ï»É »Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Çñ»Ýó Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó: ê³ ³Ï½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ áñáß»É, Ã» ÇÝã ã³÷Ç Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñ »Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ (ï»ë 67-71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ¨ ³Ý»É ·Ý³Ñ³ ï áõÙÝ»ñ (³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ) ÅáõÁíñ¹³·ñ³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ (ÇÝãåÇëÇù »Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÑáëáõÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ù³Ñ³óáõÃÛáõÝÁ) ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ (ÇÝãåÇëÇù »Ý աշխատավարձերի և բժշկական ծախսումների ապագա ածը) վերաբերյալ, որոնք ազդեցություն կունենան Ñ³ ï áõóÙ³Ý ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÇ íñ³ (ï»ë 72-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

բ) ³Û¹ Ñ³ ï áõóÙ³Ý ½»ÕãáõÙÁ §Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ³ ï áõóÙ³Ý ÙÇ³íáñÇ Ù»Ãá¹Ç¦ û·ï³գործմամբ՝ որոշելու Ñ³Ù³ñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë 64-66 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

·) åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßáõÙÁ (ï»ë 102-104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

¹) ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ï Ý»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ï Ý»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ áñáßáõÙÁ, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý (ï»ë 92-95-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ),

») åÉ³ÝÝ»ñÇ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ï³Ù ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙª ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßáõÙÁ (ï»ë 96-101-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ¨

½) åÉ³ÝÇ Ïñ×³ï Ù³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý ¹»åùáõÙª ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ û·áõ ï Ç Ï³Ù íÝ³ëÇ áñáßáõÙÁ (ï»ë 109-115-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

Երբ կազմակերպությունն ունի մեկից ավելի սահմանված հատումÝ»ñÇ å É³ÝÝ»ñ, ³ÛÝ å»ï ù ¿ յուրաքանչյուր էական պլանի նկատմամբ այս ընթացա Ï³ñ·»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³ÓÇÝ:

51. àñáß ¹»åù»ñáõÙ ·Ý³Ñ³ ï áõÙÝ»ñÁ, ÙÇçÇÝ³óí³Í óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ ¨ Ïñ×³ï Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³å³Ñáí»É ëáõÙÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áí Ý³Ë³ï»ëí³Í Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï Ùá ï ³ñÏáõÙ:

Î³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ

52. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ Ñ³ßí³éÇ áã ÙÇ³ÛÝ Çñ Çñ³í³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª Áëï ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ å É³ÝÇ ýáñÙ³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ Ý³¨ ó³ÝÏ³ó³Í Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ó¨³íáñí³Í åñ³Ï ïÇÏ³ÛÇó: Ò¨³íáñí³Í åñ³Ï ïÇÏ³Ý ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Ï³éáõóáõÃ³կամ պարտականություն այն դեպքում, երբ կազմÏ»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÁ ãí×³ñ»Éáõ áã ÙÇ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ³ÛÉÝïñ³Ýù ãáõÝÇ: Î³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý օրինակ է այն, երբ կազմակերպության ձևավորված պրակտիկայի փոփոխությունն անընդունÝ»ÉÇ íÝ³ë կպատճառի իր և իր աշխատակիցների փոխհարաբերությունների:**

53. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ å É³ÝÇ ýáñÙ³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ ï³É ¹³¹³ñ»óÝ»É ÇÑª å É³Ýáí Ý³Ë³ï»ëí³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý համար սովորաբար դժվար է չեղյալ համարել պլանը, եթե այն ձգտում է պահպանել աշխատակիցներին:

Հետևաբար, հակառակն ապացուցող վկայությունների բացակայության պայման՝ ñáõÙ, Ñ»ï ³ßË³ï ³Ý-ù³ÛÝ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ Ý»ñÏ³Ûáõ Ù ³Û¹åÇëÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ Ëáëï³óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ïß³ñáõÝ³ÏÇ ³Û¹å»ë í³ñí»É Ý³¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ûևացած ամբáÕç ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ

54. **¶áõÙ³ñÁ, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ ÉÇÝÇ Ñ»ï¨Û³É Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõï Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁª**

³) ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջի դրությամբ (տե՛ս պարագրաֆ 64).

բ) գումարած ցանկացած ակտուարային օգուտ (հանած ակտուարային վնաս՝ ñÁ), áñáÝù ã»Ý ×³Ý³ãí»É 92-ñ¹ ¨ 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ÙáïÏ»óÙ³Ý å³ï×³éáí.

·) Ñ³Ý³Í ¹»éã×³Ý³ãí³Íª ó³ÝÏ³ó³Í ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 96).

¹) Ñ³Ý³Í Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պլանի ակտիվների իրական արժեքը (եթե ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý), áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ý³Ë³ï»ëí³Í »Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ (ï»ë 102-104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

55. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ñ³Ù³Ë³éÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëù³Ý å³É³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ý»ÉÁ:

56. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ¨ å É³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³ûոշի արժեքը որոշի բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝներում ճանաչված գումարներն էականորեն չտարբերվեն այն գումարներից, որոնք Ïáñáßí»ÇÝ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:**

57. Սույն ստանդարտով խրախուսվում է, բայց չի պահանջվում, որ Ï³½Ù³Ï»ñպությունը բոլոր էական Ñ»ï³ßË³ï³ÝÙ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷»ÉÇë Ý»ñ·ñ³íÇ áñ³Ï³íáñí³Í ³Ïïáõ³ñÇÇ: ¶áñÍÝ³Ï³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáíª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³íÇñ»É áñ³Ï³íáñí³Í ³Ïïáõ³ñÇÇª Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÝÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÝ ³ñ¹Ç³Ï³Ý³óíáõÙ »Ýª հաշվի առնելով միևչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջը տեղի ունեցած բոլոր էական ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ³ÛÉ ¿³Ï³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ (Ý»ñ³éÛ³É ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ¨ ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ):

58. **54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É բացաë³Ï³Ý (³Ï ïÇí): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³é³ç³óáÕ ³Ï ïÇíÁã³÷Ç Ñ»ï¨Û³É Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÛÝáí`**

³) 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ·áõÙ³ñÇó. ¨

բ) ստորև բերվածների հաշվագումարից`

i. ã×³Ý³ãí³Í ïáõï³Ï³ÛÇÝ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ ½áõï íÝ³ëÝ»ñ ¨ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù (ï»ë 92-ñ¹, 93-ñ¹ ¨ 96-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ). ¨

ii. åÉ³ÝÇó ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù åÉ³ÝÇÝ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÇ Ó¨áí Ñ³ë³Ý»ÉÇ ó³ÝÏ³ó³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ù: ²Û¹ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ áñáßíÇª û·ï³·áñÍ»Éáí 78-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ:

58². 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ ãå»ïù ¿ Ñ³Ý·»óÝÇ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ûոմ բացառապես ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ Ï³Ù ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï¨Ù³Ùáí ճանաչված օգուտի, կամ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացառապես ակտուարային օգուտի հետևանքով ճանաչված վնասի: Հետևաբար, կազմակերպությունը, 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, å»ïù¿ ³ÝÙÇç³å»ë ×³Ý³ãÇ ëïáñ¨ ÝßÍ³ÍÁª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïÇíÇ áñáßÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ` 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի համաձայն`

³) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ½áõï ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ ¨ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýù ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §բ¦ Ï»ïÇ (ii) »ÝÃ³Ï»ïáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ýí³½»óáõÙ: ºÃ» ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ արժեքի որևէ փոփոխություն կամ ամ չի նկատվում, ապա ընթացիկ ժամանակաշրջանի ամբողջ զուտ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ ³ÝÙÇç³å»ë×³Ý³ãí»Ýª 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

բ) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ï á ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ½áõï ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýù ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կ» ï Ç (ii) »ÝÃ³Ï»ïáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í ³×: ºÃ» ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ áñ¨¿ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ï³Ù Ýí³½áõÙ ãÇ ÝÏ³ïáõÙ, ³å³ ÁÝÃ³óÇÏ

ժամանակաշրջանի ամբողջ զուտ ակտուարային օգուտները՝ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ» ï á, å» ï ù ¿ ³ÝÙÇç³å»ë ×³Ý³ãí»Ý³ 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

58Բ. 58Ա պարագրաֆը կիրառվում է կազմակերպության նկատմամբ, միայն եթե այն հաշվի է առնում ժամանակաշրջանի սկզբի կամ վերջի դրությամբ սահմանված հաս ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝáõÙ áõÝÇ Ñ³í»Éáõñ¹⁺¹ ¨, åÉ³ÝÇ Ý»ñÏ³ÛÇë å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, չի կարող ամբողջությամբ վերականգնել այդ հավելուրդը í»ñ³¹³ñÓáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí: ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ, Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ÝáõÙ ³é³ç³óáÕ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝó ×³Ý³ãáõÙÁ Ñ» ï ³Ó·í»É ¿ª 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ï³í»É³óÝ»Ý 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի (i) ենթակետում ë³ÑÙ³Ýí³Í ·áõÙ³ñÁ: ºÃ» ³Û¹ ³í»É³óáõÙÁ ãÇ Ñ³ßí³ÝóíáõÙ 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի (ii) ենթակետի ճանաչմանը բավարարող տնտեսական օգուտների ներկա արժեքի հավասարաչափ ևվա½»óմամբ, ապա ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³ 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ «բ» կետում սահմանված ընդհանուր զուտ գումարի ած, և հետևաբար՝ ×³Ý³ãí³Í û·áõï: ÜÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ, 58² å³ñ³·ñ³ýÝ³ñ·»Éáõٿ û·áõï Ç×³Ý³ãáõÙÁ: Ð³Ï³é³Ï ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ³é³ç³ÝáõÙ ¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³é³ç³óáÕ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝó ×³Ý³ãáõÙÁ Ñ» ï ³Ó·íáõÙ ¿ 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÁ Ýí³½»óÝáõÙ »Ý Ïáõï ³Ï³ÛÇÝ ã×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ: ÜÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ 58² å³ñ³·ñ³ýÝ ³ñ·»Éáõٿ í³ëÇ ×³Ý³ãáõÙÁ: (êáõÛÝ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ ï»ë ¶ Ñ³í»Éí³ÍáõÙ):

59. Ակտիվ կարող է առաջանալ, երբ սահմանված հատուցումÝ»րի պլանը գերֆինանսավորվել է կամ էլ, երբ áñáß³ÏÇ ¹»åù»ñáõÙ ×³Ý³ãí»É »Ý ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñ: ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõٿ ³Ï ï Çí, ù³ÝÇ áñ՝

ª) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ ÙÇçáó, áñÝ ³å³·³ û·áõïÝ»ñ ·»Ý»ñ³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ³í»Éáõñ¹Ý û·ï³·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ¿.

բ) այդ վերահսկումն անցյալ դեպքերի (կազմակերպության կողմից մասհանումների վճարման և ³ßË³ï³ÏóÇ ÏáÕÙÇó Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ù³ ïáõÙ³Ý) ³ñ¹ÛáõÝù¿. ¨

·) ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ë³Ý»ÉÇ »Ý ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ïñ×³ï Ù³Ý Ó¨áí Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ó¨áí՝ Ï³٠áõÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, Ï³٠ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª å³Ï³ëáõñ¹ áõÝ»óáÕ Ù»Ï ³ÛÉ åÉ³ÝÇ:

60. 58-րդ պարագրաֆի «բ» կետում նշված սահմանափակումÙÁ ãÇ Ë³Ã³ñáõÙ áñáß³ÏÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ (ï»ë 92 ¨ 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ¨ áñáß³ÏÇ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 96) Ñ» ï ³Ó·í³Í ×³Ý³ãáõÙÁ, բացառությամբ հնչպես սահմանված է 58² å³ñ³·ñ³ýáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ Ë³Ã³ñáõÙ ¿ 155-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի անցումային այլընտրանքը: 120Ա å³ñ³·ñ³ýÇ §½¦ Ï» ï Ç §iii¦ »ÝÃ³Ï» ïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³կերպությունը բացահայտի այն ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ã» Ý ×³Ý³ãí»É áñå»ë ³Ï ï Çíª 58-րդ պարագրաֆի «բ» կետի սահմանափակման å³ï×³éáí:

60-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

Սահմանված հատուցումների պլանն ունի հետևյալ բնութագրերը՝

ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ	1,100
äÉ³ÝÇ ³Ï ï Çíÿ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ	(1,190)
	(90)
â×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ	(110)
â×³Ý³ãí³Í ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ	(70)
155-ñ¹ åարագրաֆի «բ» կետի համաձայª ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã×³Ý³ãí³Í ³×Á	(50)
54-ñ¹ åարագրաֆի հանաձայն որոշված բացասական գումարը	(320)
²éÏ³ ³å³·³ í»ñ³¹³ñÓáõÙÝ»ñÇ ¨ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ	90

58-րդ պարագրաֆի «բ» կետով նախատեսվ³Í ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ Ñ³ßí³ñÏíáõÙ¿Ñ» ï ¨Û³É Ï»ñå¹

â×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñ	*110*

*

Ð³í»Éáõñ¹Á åÉ³ÝÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·»ñ³½³ÝóáõÙÝ¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ûկատմամբ:

â×³Ý³ãí³Í ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù 70

²éÏ³ ³å³.³ í»ñ³¹³ñÓáõÙÝ»ñÇ ¨ ³å³.³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ 90

ê³ÑÙ³Ý³÷³ ÏáõÙÁ 270

270-Á 320-ից փոքր է: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ¿ ³Ï ïÇí 270-ի չափով և բացահայտում է, áñ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ Ýí³½»óñ»É¿ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 50-áí (ï»ë 120² å³ñ³·ñ³ýÇ §½¦ Ï» ïÇ §iii¦ »ÝÃ³Ï» ïÁ):

Þ³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë

61. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ë ïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõ ï Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, բացառությամբ դրա այն մասի, որը մեկ այլ ստան¹³ñ ïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ Ï³Ù ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ¿ Ý»ñ³é»É áñ¨¿ ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç[a]**

³) ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë 63-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

բ) տոկոսային ծախսումները (տե՛ս պարագրաֆ 82).

·) åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (ï»ë 105-107-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ¨ ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³ íáõÝùÇ (ï»ë 104² å³ñ³·ñ³ýÁ) ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ ïáõÛóÁ.

¹) ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë å³Ñ³Ýçíáõ Ù ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ï»ë 92-93¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

») ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 96).

½) ó³ÝÏ³ó³Í Ïñ×³ ïáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù³ñáõÙÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ (ï»ë 109-ñ¹ ¨ 110-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ). ¨

¿) 58-րդ պարագրաֆի «բ» կետի սահմանափակման ազդեցությունը, բացառությամբ եթե ա՝Ý ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë՝ 93¶ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

62. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÉ ë ï³Ý¹³ñ ï Ý»ñáí å³Ñ³Ýçíáõ Ù ¿, áñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí áñáß³ÏÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ Ý»ñ³é»Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, ûñÇÝ³Ïª å³ß³ñÝ»ñÇ Ï³Ù ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñ-Å»ùáõÙ (ï»ë ÐÐØê 2 ¨ ÐÐØê 16): ÜÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»ùáõÙ Ý»ñ³é³Í Ñ» ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³Ù³Ù³ëÝáõþյամբ ներառում են 61-ñ¹ պարագրաֆում թվարկված բաղադրիչÝ»ñÁ:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ. ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ-Ý»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ¨ ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ

63. Սահմանված հատուցումների պլանի գծով վերջնական ծախսումների վրա կարող են ազդել բազմաթիվ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³íÑ»ñÁ, ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÑáëáõÝáõÃÛáõÝÁ ¨ մահացությունը, բուժսպասարկÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÙÇïáõÙÝ»ñÁ ¨, ýáÝ¹³íáñíáÕ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ ïáõÛóÝ»ñÁ: äÉ³ÝÇ ·Íáí í»ñçÝ³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ áñáß³ÏÇ ã»Ý, ¨ հավանաբար այդ ոչ որոշակի լինելը կպահպանվի երկար ժամանակաշրջանի ընթացքում: Ð» ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ³ÝÑñ³Å»ßï¿[a]

³) ÏÇñ³é»É ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ù»ÃáÁ (ï»ë 64-66-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ),

բ) վերագրել հատուցումը ծառայության ժամանակաշրջաններին (տե՛ս 67-71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ¨

·) Ï³ï³ñ»É ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ (ï»ë 72-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

²Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ù»ÃáÁ

64. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ïù ¿ ÏÇñ³éÇ §Ý³Ë³ï »ëí³Í Ñ³ ïáõóÙ³Ý ÙÇ³íáñÇ Ù»ÃáÁ¦[a] áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Çñë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ áõ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨, áñ ï»Õ ÏÇñ³é»ÉÇ¿, ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ:**

65. «Նախատեսված հատուցման միավորի մեթոդի» (երբեմն կոչվում է «կուï³Ïí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇª ÁëïÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ù³ëնական բաշխման մեթոդ» կամ «հատուցումներ՝ բաժան³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ Ù»ÃáÁ¹¦) Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ¹Çï ïáõÙ ¿ áñå»ë Éñ³óáõóÇã ÙÇ³íáñ Ñ³ ïáõóáõÙ ë ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝù ³é³ç³óÝáÕ (ï»ë 67-71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ÇëÏ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ ÙÇ³íáñ Ñ³ ïáõóáõÙ ë ã³÷áõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝª Ó¨³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ í»ñçÝ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ (ï»ë 72-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

65-ñ¹ å ³ñ ³ ·ñ ³ýÇ óáõó ³ ¹ñ ³ Ï ³ Ý ûñÇÝ ³ Ï

Ì ³é ³ÛáõÃÛáõÝÝ ³í ³ñï »Éáõ Å ³Ù ³Ý ³ Ï å»ïù ¿ í×³ñíÇ ÙÇ ³Ýí ³· Ñ ³ïáõóáõÙ, áñÁ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý Ûáõñ ³ù ³Ýãÿáõñ ï ³ñí ³ Ñ ³Ù ³ñ Ñ ³í ³ë ³ñ ¿ í»ñÇÝ ³Ï ³Ý ³ßË ³ï ³í ³ñÓÇ 1 ïáÏáëÇÝ: ²é ³çÇÝ ï ³ñáõÙ ³ßË ³ï ³í ³ñÓÁ 10.000 ¿, ¨ »Ýþաղրվում է, որ այն տարեկան 7 տոկոսով (բարդ տոկոս) աճելու է: ú· ï ³ ·áñÍ íáÕ ½»Õåման դրույքը տարեկան 10 տոկոս է: Ստորև բերված աղյուսակում ցույց է տրվում, թե ÇÝãå»ë ¿ Ó¨ ³ íáñíáõÙ å ³ñï ³ Ï ³ÝáõÃÛáõÝÝ ³ÛÝ ³ßË ³ï ³ïóÇ Ñ ³Ù ³ñ, áí ³ÏÝÏ ³Éíáõ ¿, áñ ³ßË ³ï ³ÝùÇó ¹áõñë Ï· ³ 5-ñ¹ ï ³ñí ³ í»ñçáõÙ, ÁÝ¹ áñáõÙª »ÝÃ ³¹ñáõÙ ¿, áñ ³Ï ïáõ ³ñ ³ÛÇÝ »ÝÃ ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ï »ÕÇ ã»Ý áõÝ»Ý ³Éáõ: ä ³ñ½áõÃÛ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ ³Ûë ûñÇÝ ³ÏáõÙ ³Ý ï »ëíáõÙ »Ý Éñ ³óáõóÇã ×·ñ ïáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÑñ ³Å»ß ï »Ýª ³ñ ï ³óáÉ»Éáõ Ñ ³Ù ³ñ այն բանի հավանաւԻ ³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñ ³ßË ³ï ³ÏÇóÁ Ï ³ñáÕ ¿ ¹áõñë · ³É Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ³ í»ÉÇ í ³Õ Ï ³Ù ³ í»ÉÇ áõß:

î ³ñÇ	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*
Ð ³ ïáõóáõÙ, áñÁ í»ñ ³ ·ñíáõÙ ¿ª					
-Ý ³ Ëáñ¹ ï ³ñÇÝ»ñÇÝ	*0*	*131*	*262*	*393*	*524*
-ÁÝÃ ³óÇÏ ï ³ñí ³ Ý (í»ñçÝ ³ Ï ³ Ý ³ßË ³ ï ³ í ³ñÓÇ 1 %-Á)	*131*	*131*	*131*	*131*	*131*
-ÁÝÃ ³óÇÏ ¨ Ý ³ Ëáñ¹ ï ³ñÇÝ»ñÇÝ	*131*	*262*	*393*	*524*	*655*
Պարտականությունը տարեսկզբին	*-*	*89*	*196*	*324*	*476*
îáÏáë ³ÛÇÝ Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñÁ (10 % ½»ÕãÙ ³ Ý ¹ñáõÛùáí)	*-*	*9*	*20*	*33*	*48*
ÀÝÃ ³óÇÏ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý ³ñÅ»ùÁ	*89*	*98*	*108*	*119*	*131*
ä ³ñ ï ³ Ï ³ÝáõÃÛáõÝÁ ï ³ñ»í»ñçÇÝ	*89*	*196*	*324*	*476*	*655*

Ì ³ÝáÃ ³ ·ñáõÃÛáõÝ.

1. Տարեսկզբի պարտականությունն իրենից ներկայացնում է նախորդ տարիÝ»ñÇÝ í»ñ ³ ·ñíáÕ Ñ ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ ³ ³ñÅ»ùÁ:
2. ÀÝÃ ³óÇÏ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý ³ñÅ»ùÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ ³Û ³óÝáõÙ ¿ ÁÝÃ ³óÇÏ ï ³ñí ³Ý í»ñ ³ ·ñíáÕ Ñ ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ ³ ³ñÅ»ùÁ:
3. î ³ñ»í»ñçÇ å ³ñ ï ³ Ï ³ÝáõÃÛáõÝÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ ³Û ³óÝáõÙ ¿ ÁÝÃ ³óÇÏ ¨ Ý ³ Ëáñ¹ ï ³ñÇÝ»ñÇÝ í»ñ ³ ·ñíáÕ Ñ ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ ³ ³ñÅ»ùÁ:

66. Î ³½Ù ³ Ï»ñåáõÛÃÛáõÝÁ ½»Õãáõù ¿ Ñ»ï ³ßË ³ï ³Ýù ³ÛÇÝ Ñ ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å ³ñï ³ Ï ³ÝáõÃÛáõÝÝ ամբողջությամբ, ûույնիսկ եթե դրա մի մասը ենթակա է վճարման հաշվետու ժամանակաշրջաÝÇó Ñ»ï á ï ³ëÝ»ñÏáõ ³ÙëÍ ³ ÁÝÃ ³óùáõÙ:

Ð ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ í»ñ ³ ·ñáõÙÁ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³ßñç ³ÝÝ»ñÇÝ

67. **ê ³ÑÙ ³Ýí ³ Í Ñ ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å ³ñï ³ Ï ³ÝáõÃÛ ³Ý Ý»ñÏ ³ ³ñÅ»ùÝ áõ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý ÁÝÃ ³óÇÏ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨, áñ ï »Õ ÏÇñ ³é»ÉÇ ¿, ³ÝóÛ ³É Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ ³ ïáõóáõÙÁ í»ñ ³ ·ñÇ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³ßñç ³ÝÝ»ñÇÝª Áë ï åÉ ³ÝÇ Ñ ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ բանածևի: Այնուամենայնիվ, եթե ավելի ուշ տարիներին աշխատակցի ծառայÛáõÃÛáõÝÁ ÏÑ ³Ý·»óÝÇ հատուցումների էապես ավելի բարձր մակարդակի, քան ավելի վաղ տարիÝ»ñÇÝ, ³ å ³ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ հատուցումները պետք է վերագրի (բաշխի) գծային հիմունքով՝**

³) սկսած այն ամսաթվից, երբ, համաձայն պլանի, աշխատակցի կողմից ծառայÛáõÃÛáõÝÝ ³é ³çÇÝ ³Ý·³Ù հանգեցրել է հատուցումների առաջացմանն ըստ պլանի (անկախ այն բանից, թե արդյոք հատուցումները Ï ³Ë í ³Í »Ý Ñ» ï ³ · ³ Í ³é ³ÛáõÃÛáõÝÇó, Ã» áã), ÙÇÝã¨

բ) այն ամսաթիվը, երբ աշխատակցի կողմից հետագա ծառայությունն ըստ պլանի չի հանգեցնում հետագա հատուցումների էական գումարի, բացառությամբ աշխա ï ³ í ³ñÓÇ Ñ» ï ³ · ³ ³ í»É ³ óáõÙÝ»ñÇ:

68. §Ü ³Ë ³ ï »ëí ³Í Ñ ³ ïáõÙ ³Ý ÙÇ ³ íáñÇ Ù»Ãá¹Á¦ å ³Ñ ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ ³ ïáõóáõÙÁ í»ñ ³ ·ñÇ ÁÝÃ ³óÇÏ Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³ßñç ³ÝÇÝ (áñå»ë½Ç áñáßÇ ÁÝÃ ³óÇÏ Í ³é ³ÛáõÃÛ ³Ý ³ñÅ»ùÁ) ¨ ÁÝÃ ³óÇÏ áõ

Ý³ Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ (áñå»ë½Ç áñáßÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ï³ãõóáõÙÁ í»ñ³·ñáõÙ ¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ, áñáÝóáõÙ ³é³ç³ó»É ¿ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñ í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ: ²Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ առաջանում է, երբ աշխա ï³ÏÇóÝ»ñÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý Ù³ï³ãõóáõÙ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³Éáõ¿ í×³ñ»É Ñ»ï³·³ Ñ³ßí»ï³ãõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: ²Ï ï³ãõ³ñ³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ Ï³½Ù³ կերպությանը թույլ են տալիս չափել այդ պարտականությունը բավարար ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ տոությամբ՝ հիմնավորելու համար պարտավորության ճանաչումը:

68-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

1. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ ³å³ÑáíáõÙ¿ ÙÇ³Ýí³·Ñ³ï³ãõóáõÙª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ 100 ÙÇ³íáñ, áñÁ í×³ñÙ³Ý¿ »ÝÃ³Ï³ Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»ÉÇë:

Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³Ý í»ñ³·ñíáõÙ ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ï³ãõóáõÙ: ÀÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ 100 ÙÇ³íáñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ: ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ արժեքն իրենից ներկայացնում է 100 միավորի ներկա արժեքը՝ բազմապատկված մինչև հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ ÃíáíÍ

²Ã» Ñ³ï³ãõóáõÙÁ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ¿ ³ßË³ï³ÏóÇª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ¹áõñë ·³Éáõó ³ÝÙÇç³å»ë Ñ»ïá, ³å³ ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ »Ýª »ÉÝ»Éáí ³ÛÝ ³Ùë³ þվից, որի դրությամբ ակնկալվում է, որ աշխատակիցը դուրս կգա կազ-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó: Ð»ï Նպատակ, հաշվի առնելով գեղչման ազդեցությունը, ¹ñ³Ýù³í»Éç å³Ï³ë»Ý, ù³Ý³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ÏáñáßíÇÝ, »Ã» ³ßË³ï³ÏÇóÁ ¹áõñë ·³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

2. äÉ³Ýáí Ý³Ë³ï»ëíáõÙ¿ ³Ùë³Ï³Ý Ï»Ýë³ÃáßÏª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ 0,2 ïáÏáëÇ ã³÷áí: Âáß³ÏÁ»ÝÃ³Ï³¿ í×³ñÙ³Ý 65 ï³ñ»Ï³ÝÇó:

Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³Ý í»ñ³·ñíáõÙ ¿ Ñ³ï³ãõóáõÙ, áñÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó ÙÇÝã¨ Ù³Ñí³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³ÃÇíÁ í×³ñí»ÉÇùª ·Ý³Ñ³ï³Í Í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ 0,2 ïáÏáëÇÝ Ñ³í³ë³ñ ³Ùë³Ï³Ý Ï»Ýë³Ãáß³ÏÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝª Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõþյամբ: ÀÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÝ ³Û¹ Ñ³ï³ãõóÙ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ ¿: ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ 0,2 ïáÏáëÇÝ Ñ³í³ë³ñ ³Ùë³Ï³Ý Ï»Ýë³Ãáß³ÏÇ í×³ռումների ներկա արժեքը՝ բազմապատկված մինչև հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ ÃíáíÍ: ÀÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ½»ÕãíáõÙ »Ý, ù³ÝÇ áñ Ï»Ýë³Ãáß³ÏÇ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ëÏëíáõÙ »Ý 65 ï³ñ»Ï³ÝÇó:

69. ²ßË³ï³ÏóÝ»ñÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³óÝáõÙ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ համաձայն, նույնիսկ այն դեպքում, երբ հատուցÓáõÙÝ»ñÁ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í »Ý Ñ»ï³·³ ³ßË³ï³ÝùáíՈ (³ÛÉ Ï»ñå ³ë³Íª ¹ñ³Ýù »ñ³ßË³íáñí³Í â»Ý): ²ßË³ï³ÏóÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ÙÇÝã¨ »ñ³ßË³íáñí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ Çñ³íáõÝù ë ï³Ý³Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ³é³ç³óÝáõÙ¿ Ï³éáõóáõ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ù³ÝÇ áñ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³çáñ¹ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃյամբ կրճատվում է աշխատակցի կողմից ÙÇÝã¨ Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñ ë ï³Ý³Éáõ Çñ³վուից ձեռք բերելը մատուցÍ»ÉÇù ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ã³÷Á: Æñª ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ã³÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ³ÛÝ բանի հավանականությունը, որ որոշ աշխատակիցներ կարող են չբավարարել երաշխաÍáñí³Í Ñ³ï³ãõóáõÙ-Ý»ñ ë ï³Ý³Éáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, áñáß³ÏÇ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñ, ûñÇÝ³Ï³Ñ»ï³ßË³ï³Ýքայինն բուժսպասարկումը, դառնում են վճարման ենթակա միայն նախապես որոշված Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³լու դեպքում, երբ աշË³ï³ÏÇóÁ ³ÛÉ¨ë ãÇ ³ßË³ï³ãõÙ, ãÝ³Û³Í ¹ñ³Ýª å³ñï³-Ï³ûնություն ստեղծվում է, երբ աշխա ï³ÏÇóÁ Ù³ï³ãõóáõÙ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ, áñÝ ³å³ÑáíáõÙ¿ Ñ³ï³ãõóáõÙÁ ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝù Ý³Ë³å»ë áñáßí³Í Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ ¹»åùáõÙ: Ü³Ë³å»ë áñáßí³Í Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³½¹áõÙ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷Ù³Ý íñ³,ë³Ï³ÛÝ ¹ñ³Ýáí ãÇ áñáßíáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³ÉÁ:

ä³ñ³·ñ³ý 69-Ç óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

1. Àëï åÉ³ÝÇ í×³ñíáõÙ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ï³ãõóáõÙª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ: Ð³ï³ãõóáõÙÝ»ñÁ ¹³éÝáõÙ »Ý »ñ³ßË³íáñí³Í ï³ë ï³ñí³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó Ñ»ï³·

Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³Ý í»ñ³·ñíáõÙ ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ï³ãõóáõÙ: ²é³çÝ ï³ëÁ ï³ñÇÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñáõÙ ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ³ÛÝ բանի հավանականությունը, որ աշխատակիցը կարող է աշխ³ï³ÝùÇó ¹áõñë ·³É ÙÇÝã¨ ï³ëÁ ï³ñí³ Éñ³Ý³ÉÁ:

2. Ըստ պլանի վճարվում է 100 միավոր հատուցում՝ ծառայության յուրաքանչյուր տարվա համար, բացառությամբ ÙÇÝã¨ 25 ï³ñ»Ï³Ý ¹³éÝ³ÉÁ Ù³ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý: Ð³ïáõóáõÙÝ»ñÁ »ñ³ßË³íáñíáõÙ »Ý ³ÝÙÇç³å»ë:

ØÇÝã¨ 25 ï³ñÇÝ Éñ³Ý³ÉÁ Ù³ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ïáõóáõÙ ãÇ í»ñ³·ñíáõÙ, ù³ÝÇ áñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ÙÇÝã¨ ³Û¹ ³Ùë³ÃÇíÁ âÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ Ñ³ï³ãõóáõÙÝ»ñÇ (å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ï³Ù áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý): Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³çáñ¹ ï³ñí³Ý í»ñ³·ñíáõÙ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ï³ãõóáõÙ:

70. ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ³×áõÙ¿ ÙÇÝã¨ ³ÛÝ ³Ùë³ÃÇíÁ, երբ աշխատակցի հեռ ï³·³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ ³Û¨ë ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ Ñ»ï³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ¿³Ï³Ý ·áõÙ³pի: Հետևաբար հատուցումն ամբողջությամբ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ, áñáÝù ³í³ñïáõÙ »Ý ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇÝ Ï³Ù ÙÇÝã¨ ³Û¹ ³Ùë³ÃÇíÁ: Ð³ïáõóáõÙÁ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³éÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇÝ Áëï åÉ³ÝÇ հատուցումների բանաձևի: Այնուամենայնիվ, եթե աշխատակցի ծառայությունն ավելի ուշ տարիներին կհանգեցնի էապես ավելի բարձր մակարդակի հատուցման, քան ավելի վաղ տարիներինՇÝ, ³å³ կազմակերպությունը հատուցումը վերագրում (բաշխում) է գծային հիմունքով մինչև այն ամսաթիվը, երբ ³ßË³ï³ÏóÇ Ñ»ï³·³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ ³Û¨ë ãÇ Ñ³Ý·»óÝ»ÉáõÑ»ï³·³Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ¿³Ï³Ý·áõÙ³ñÇ: ê³ տեղի է ունենում այն պատճառով, որ աշխատակցի ծառայությունն ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում ի í»ñçáÑ³Ý·»óնելու է այդ՝ բարձրÙ³Ï³ñ¹³ÏÇÑ³ïáõÙ³ÝÁ:

70-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

1. Àëï åÉ³ÝÇ í×³ñíáõÙ ¿ 1000 ÙÇ³íáñ ÙÇ³Ýí³· Ñ³ïáõóáõÙ, áñÁ »ñ³ßË³íáñí³Í ¿ ¹³éÝáõÙ ï³ëÁ ï³ñí³Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó Ñ»ïá: äÉ³Ýáí Ñ»ï³·³ Í³é³ÛáõÃÙ³Ý ¹ÇÙ³óáñ¨¿ ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙ ãÇÝ³Ë³ï»ëáõÙ:

²é³çÇÝ ï³ëÁ ï³ñÇÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñÇÝ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ïáõóáõÙ (1.000-ը բաժանած 10-Ç): ²é³çÇÝ ï³ëÁ ï³ñÇÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñáõÙ ÁÝÃ³óÇï Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝíáõÙ ¿ ³ÛÝ բանի հավանականությունը, որ աշխատակիցը կարող է աշխատանքից դուրս գալ մինչև տասը ï³ñí³ÉñÙ³ÝÉÁ: Ð»ï³·³ ï³ñÇÝ»ñÇÝ Ñ³ïáõóáõÙ ãÇ í»ñ³·ñíáõÙ:

2. Ըստ պլանի վճարվում է 2.000 միավոր միանվագ կենսաթոշակ բոլոր այն աշխատաÏÇóÝ»ñÇÝ, áí»ñ 55 ï³ñ»Ï³Ý»Ý¨ áõÝ»Ýùë³Ý ï³ñí³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ (ëï³Å) Ï³Ùáíù»ñ 65 ï³ñ»Ï³Ý»Ý³ÝÏ³Ë Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï¨áÕáõÃÛáõÝÇó (ëï³ÅÇó):

²ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ³ßË³ï³ÝùÇ »Ý ³Ýó»É ÙÇÝã¨ 35 ï³ñ»Ï³Ý ¹³éÝ³ÉÁ, Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ åÉ³ÝÇ, Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ 35 ï³ñ»Ï³ÝÇó ëÏë³Í (³ßË³ï³ÏÇóÁ Ï³ñáÕ¿ ¹áõñë ·³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó 30 ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ë³ÏáõÙ¨ í»ñ³¹³éÝ³É 33-áõÙª ³é³Ýó Ñ³ïáõó³Ý ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù í×³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÇ íñ³ áñ¨¿ ³½¹»óáõÃÛ³Ý): ²ÛëÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ պայմանավորված են հետագա ծառայությամբ: Բացի այդ, ծառայությունը 55 տարեÏ³ÝÇó Ñ»ïáãÇ Ñ³Ý·»óÝ»ÉáõÑ»ï³·³Ñ³ïáõó³Ý ¿³Ï³Ý³í»É³óÙ³Ý: ²Û¹ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 35-Çó ÙÇÝã¨ 55 ï³ñ»Ï³ÝÝ ÁÝÏ³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³Ý í»ñ³·ñáõÙ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ïáõóáõÙ (2.000-ը բաժանած 20-Ç):

²ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ³ßË³ï³ÝùÇ »Ý ³Ýó»É 35-Çó 45 ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ë³ÏáõÙ, ùë³Ý ï³ñáõó³í»ÉÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝ»ÉáõÑ»ï³·³Ñ³ïáõÙ³Ý¿³Ï³Ý³í»É³óÙ³Ý: ²Û¹ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³çÝ³ùë³Ý ï³ñÇÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇÝ í»ñ³·ñáõÙ¿ 100 ÙÇ³íáñ Ñ³ïáõóáõÙ (2.000-ը բաժանած 20-Ç):

²ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ³ßË³ï³ÝùÇ »Ý ³Ýó»É 55 ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ë³ÏáõÙ, ï³ëÁ ï³ñáõó³í»ÉÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝ»ÉáõÑ»ï³·³Ñ³ïáõÙ³Ý¿³Ï³Ý³í»É³óÙ³Ý: ²Û¹ ³ßË³ï³Ï ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³çÝ³ï³ëÁ ï³ñÇÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇÝ í»ñ³·ñáõÙ¿ 200 ÙÇ³íáñ Ñ³ïáõóáõÙ (2.000-ը բաժանած 10-Ç):

´áÉáñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝÃ³óÇï Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë հաշվի է առնվում այն բանի հավանականությունը, որ աշխաï³ÏÇóÁ Ï³ñáÕ¿ ãÉñ³óÝ»É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ:

3. Ըստ հետաշխատանքային բժշկական ապահովությÛ³Ý åÉ³ÝÇª ÷áËÑ³ïáõóáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏóÇ հետաշխատանքային բուժսպասարկման ծախսումների 40 տոկոսը, եթե աշխատակիցը կազմակերպությունում ³ßË³ï»É¿ áã å³Ï³ë, ù³Ý ï³ëÁ, ¨ áã ³í»ÉÇ, ù³Ý ùë³Ý ï³ñÇ, ¨ 50 ïáÏáëÁ, »Ã» ³ßË³ï³ÏÇóÁ ³ßË³ï»É¿ ùë³Ý¨ ³í»ÉÇ ï³ñÇ:

Àëï åÉ³ÝÇ Ñ³ïáõgումների բանաձևի՝ կազմակերպությունն առաջին տասը տարիÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñÇÝ í»ñ³·ñáõÙ¿ ³ÏÝÏ³Éվող բուժսպասարկման ծախսումների ներկա արժեքի 4 տոկոսը (40 տոկոսը բաժանած 10-Ç), իսկ հաջորդ տասը տարիներից յուրաքանչյուրին՝ 1 տոկոսը (10 տոկոսը բաժանած 10-Ç): ÚáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³ ÁÝÃ³gիկ ծառայության արժեքը որոշելիս հաշվի է առնվում այն բանի հավանականÝáõÃÛáõÝÁ, áñ ³ßË³ï³ÏÇóÁ կարող է չլրացնել հատուցումն ամբողջությամբ կամ մասամբ ստաÝ³Éáõ Ñ³Ù³ñ³ÝÑñ³Å»ßï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ: ²ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ ¹áõñë Ï·³Ý ³ßË³ï³ÝùÇó ï³ëÁ ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, Ñ³ïáõóáõÙ ãÇ í»ñ³·ñíáõÙ:

4. Ըստ հետաշխատանքային բժշկական ապահովության պլանի՝ փոխհատուցíáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏóÇ հետաշխատանքային բուժսպասարկման ծախսումների 10 տոկոսը, եթե աշխատակիցը կազմակերպությունում ³ßË³ï»É¿ áã å³Ï³ë, ù³Ý ï³ëÁ, ¨ áã ³í»ÉÇ, ù³Ý ùë³Ý ï³ñÇ, ¨ 50 ïáÏáëÁ, »Ã» ³ßË³ï³ÏÇóÁ ³ßË³ï»É¿ ùë³Ý¨ ³í»ÉÇ ï³ñÇ:

*Ծառայությունն ավելի ուշ տարիներին հանգեցնելու է ավելի բարձր մակարդակի հատուցման, քան ավելի վաղ տարիներին: Հետևաբար, այն աշխատակիցների համար, ովքեր ակնկալվում է, áñ ¹áõñë Ï·³Ý ³ßË³ï³ÝùÇó ùë³Ý¨ ³í»ÉÇ ï³ñÇ Ñ»ïá, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ïáõóáõÙÁ í»ñ³·ñáõÙ ¿ ·Í³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝÙùáíª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 68-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ: øë³Ý ï³ñÇÝ ·»ñ³½³ÝóáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝ»ÉáõÑ»ï³·³ Ñ³ïáõÙ³Ý ¿³Ï³Ý

ավելացման: Հետևաբար, առաջին քսան տարիներից յուր³ù³ÝãÛáõñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ Ñ³ï áõóáõÙÁ Ï³½ÙáõÙ ¿ ակնկալվող բուժսպասարկման ծախսումների ներկա արժեքի 2,5 տոկոսը (50 տոկոսը բաժանած քսանի):

²ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ ³ÏÝÏ³Éíáõñ¿, áñ ³ßË³ï³ÝùÇó ¹áõñë Ï·³Ý ï³ëÇó ùë³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³é³çÇÝ ï³ëÁ ï³ñÇÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ Ñ³ïáõóáõÙÁ Ï³½Ùáõù ¿ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ բուժսպասարկման ծախսումների ներկա արժեքի 1 տոկոսը: Այդ աշխատակիցների համար տասներորդ տարվա ³í³ñïÇó ÙÇÝã¨ ³ßË³ï³ÝùÇó ¹áõñë·³Éáõ Ï³ÝË³ï»ëíáÕ ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ïáõóáõÙ ãÇ í»ñ³·ñíáõÙ:

²ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ ³ÏÝÏ³Éíáõù¿, áñ ¹áõñë Ï·³Ý ³ßË³ï³ÝùÇó ï³ëÁ ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ, áã ÙÇ Ñ³ïáõóáõÙ ãÇ í»ñ³·ñíáõÙ:

71. Երբ հատուցման գումարը ծառայության յուրաքանչյուր տարի³ Ñ³Ù³ñÇñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ Ñ³ëï³ïáõÝÙ³ëÁ, ³ßË³ï³í³ñÓÇ ³ åագա բարձրացումները կազդեն այն գումարի ñÇ íñ³, áñÁ å³Ñ³Ýçíáõù ¿ª ÙÇÝã Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ Ù³ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·ÍáíÁ ·ÁÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ë³Ï³ÛÝ Éñ³óáõóÇã å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ã»Ý ëï»ÕÍÇ: Հետևաբար՝

³) 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ «բ» կետի Ýå³ï³ÏÝ»ñÇó »Éݻɻáí ª ³ßË³տավարժի բարձրացումը չի հանգեցնում լրացուցիչ հատուցումների նույնիսկ այն դեպքում, երբ հատուցումների գումարը կախված է վերջնական աշխատա-í³ñÓÇó. ¨

բ) յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանին վերագրվող հատուցման գումարն իրենից ներկայացնող՝ ¿ ³ÛÝ ³ßË³ï³í³ñÓÇ Ñ³ëï³ïáõÝÙ³ëÁ, áñÇ Ñ»ï Ï³å³Í¿ ³Û¹ Ñ³ïáõóáõÙÁ:

71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÝ Çñ³íáõÝù áõÝ»Ý ëï³Ý³Éáõ Ñ³ïáõóáõÙ í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ 3 ïáÏáëÇ å³÷áí³ÙÇÝã¨ 55 ï³ñ»Ï³Ý¹³éÝ³ÉÁ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³Ñ³Ù³ñ:

ØÇÝã¨ 55 ï³ñ»Ï³Ý¹³éÝ³ÉÁ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñí³Ý í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ·Ý³Ñ³ïí³Í í»ñçÝ³Ï³Ý աշխատավարժի 3 տոկոսի չափով հատուցում: Սա այն ամսաթիվն է, երբ աշխատակցի հետագա ծառայությունը ãÇ Ñ³Ý»óÝáõÙ Áëï åÉ³ÝÇ Ñ»ï³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ¿³Ï³Ý³í»É³óáõÙÝ»ñÇ: àã ÙÇ Ñ³ïáõóáõÙ ãÇ í»ñ³·ñíáõÙ Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ ³Û¹ï³ñÇÙÇó Ñ»ïá:

²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ

72. **²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ÉÇÝ»Ý³Ý³ã³é¨ ÷áË³¹³ñÓ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ:**

73. ²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù áñáß»Éáõ »Ý Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ í»ñçÝ³Ï³Ý³Í³Ëëáõ ÙÝ³ñÁ: ²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ª

³) ÅáÕáíñ¹³·ñ³Ï³Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ª Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ ë ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝù áõÝ»óáÕ Ý»ñÏ³ ¨ Ý³ËÏÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ (¨ Ýñ³Ýó ËÝ³Ù³ñÏÛ³ÉÝ»ñÇ) ³å³ գա բնութագրերի վերաբերյալ: Ժողովրդագրական ենթադրությունները վերաբերում են այնպիսի հարցերի, ինչպիսիք են՝

i. Ù³Ñ³óáõÃÛáõÝÁ¨՝ ³ßË³ï³ÝùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ¨՝ ¹ñ³ÝÇó Ñ» ïá.

ii. ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ÑáëáõÝáõÃÛ³Ý, Ñ³ßÙ³Ý¹³ÙáõÃÛ³Ý ¨ í³Õ³Å³ÙÏ» ï ÃáßÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ.

iii. åÉ³ÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñáÝù áõÝ»Ý Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ ë ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝù áõÝ»óáÕ ËÝ³Ù³ñÏÛ³ÉÝ»ñ.

iv. բժշկական ապահովման պլանների օգտագործման (պահանջների ներÏ³Û³óÙ³Ý) Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ. ¨

բ) ֆինանսական ենթադրություններ, որոնք վերաբերում են այնպիսի հոդí³ÍÝ»ñÇ, ÇÝãåÇëÇù »Ýª

i. ½»ÕãÙ³Ý¹ñáõÛùÁ (ï»ë 78-82-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

ii. ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ¨ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³å³·³Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÁ (ï»ë 83-87-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

iii. բուժսպասարկման հատուցումների դեպքում՝ ապագա բուժսպասարկÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É, երբ դրանք էակաՎ »Ý, å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ í³ñã³ñ³ñáõÃÛ³Ý (Ï³é³í³ñÙ³Ý) ¨ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (ï»ë 88-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ). ¨

iv. åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõÛ³¹ñáõÛùÁ (ï»ë 105-107-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

74. ²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³Ý³ã³é»Ý, »Ã» ¹ñ³Ýù ½·áõß³íáñ են, բայց միաժամանակ չափազանց å³Ñå³ÝáÕ Ï³Ý¿Ég»Ý:

75. ²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÷áË³¹³ñÓ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ »Ý, »Ã» ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ ï Ý ï»ë³Ï³Ý Ï³åÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ëÕ³×Á, ³ßË³ï³í³ñÓÇ ³×Ç ï»Ùå»ñÁ, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÍáíÑ³ïáõÛÁ ¨ ½»ÕãÙ³Ý¹ñáõÛùÝ»ñÁ: Օրինակ՝ բոլոր ենթադրությունները, որոնք կախված են սղաճի որոշակի Ù³Ï³ñ¹³ÏÇó (ÇÝãåÇëÇù »Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ, ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ Ï³Ù

հատուցումների բարձրացումների վերաբերյալ) տարեկան ծախսերի ավելացումներ, որոնք կապված են ընթացիկ տարվա ընթացքում ծագած հանգամանքների հետ, որոնք ողջամտորեն չէին կարող հաշվի առնվել նախորդ տարվա համար հաշվարկների ժամանակ, ինչպես նաև ծախսերի նվազեցումներ, որոնք ողջամտորեն չէին կարող հաշվի առնվել նախորդ տարվա համար հաշվարկների ժամանակ, որոնք ներառում են հետևյալ գործոնները.

76. Ընդհանուր տնտեսական պայմանների, այդ թվում՝ գնաճի, զեղչման դրույքաչափերի, արտարժույթների փոխարժեքների, տոկոսադրույքների, աշխատավարձերի, հարկերի, տուրքերի, վճարների, ապահովագրավճարների, ինչպես նաև ֆինանսական շուկաների ընդհանուր զարգացումների հետ կապված ծախսերի փոփոխություններ.

77. **Ֆինանսական ենթադրությունները պետք է հիմնված լինեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ցանկացած հետագա իրադարձությունների, ինչպես նաև ընթացիկ պայմանների վերաբերյալ ցանկացած ակնկալիքների վրա:**

Ներդրումային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման հիմնական ենթադրությունները

78. **Ներդրումային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման համար օգտագործվող ենթադրությունները (այդ թվում՝ ակնկալվող ներդրումների եկամտաբերության տոկոսադրույքները, ինչպես նաև ակնկալվող ներդրումների ծախսերի տոկոսադրույքները) պետք է հիմնված լինեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, և ներկայացնի ենթադրությունների ցանկացած փոփոխության ազդեցությունը:**

79. Ապահովագրական պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման համար օգտագործվող ենթադրությունները պետք է հիմնված լինեն ընթացիկ շուկայական պայմանների վրա: Ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, և ներկայացնի ենթադրությունների ցանկացած փոփոխության ազդեցությունը:

80. Ապահովագրական պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման համար օգտագործվող ենթադրությունները պետք է հիմնված լինեն ընթացիկ շուկայական պայմանների վրա: Ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, և ներկայացնի ենթադրությունների ցանկացած փոփոխության ազդեցությունը:

81. Ներդրումային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման համար օգտագործվող ենթադրությունները պետք է հիմնված լինեն ընթացիկ շուկայական պայմանների վրա: Ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, և ներկայացնի ենթադրությունների ցանկացած փոփոխության ազդեցությունը:

Ներդրումային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման հիմնական ենթադրությունները

82. Ընդհանուր ծախսումները հաշվարկվում են՝ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ որոշված զեղչման դրույքը բազմապատկելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում սահմանված ներդրումների ծախսերի տոկոսադրույքով: Ներդրումների ծախսերի տոկոսադրույքը հիմնված է ներդրումների պորտֆելի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ներդրումների պորտֆելի վրա, և ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, որոնք ազդեցություն են ունենում ներդրումների պորտֆելի վրա: Ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, որոնք ազդեցություն են ունենում ներդրումների պորտֆելի վրա:

Ներդրումային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների չափման հիմնական ենթադրությունները

83. **Ընկերությունը պետք է հիմնավորի, թե ինչպես է որոշել յուրաքանչյուր ենթադրության արժեքը, որոնք ազդեցություն են ունենում ներդրումների պորտֆելի վրա:**

    ա) ներդրումների պորտֆելի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ներդրումների պորտֆելի վրա, և

    բ) հատուցումները, որոնք արտահայտված են պլանի պայմանագրերով (ներդրումային պայմանագրերի դեպքում՝ ներդրումների արժեքի փոփոխությունները), որոնք ազդեցություն են ունենում ներդրումների պորտֆելի վրա ընթացիկ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ. և

    **գ) ներդրումային պայմանագրերից բխող պարտավորությունները, որոնք արտահայտված են պլանի պայմանագրերով (ներդրումային պայմանագրերի դեպքում՝ ներդրումների արժեքի փոփոխությունները), որոնք ազդեցություն են ունենում ներդրումների պորտֆելի վրա ընթացիկ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և`

i. ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõÅÇ Ù»ç »Ý Ù ï »É ÙÇÝã¨ Ñ³ßí» ï áõ Å³Ù³Ý³ Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ. Ï³Ù

ii. ³ÝóÛ³ÉÇ ÷áñÓÁ Ï³Ù ³ÛÉ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ï íÏ³ÛáõÃÛáõÝ óáõÛó ¿ ï ³ÉÇë, áñ å» ï ³Ï³Ý Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÁ ÷á÷áËí»Éáõ »Ý ÇÝã-áñ Ï³ÝË³ ï »ë»ÉÇ Ó¨áí, ûñÇÝ³Ï¹ ·Ý»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ï³Ù ³ßË³-ï³í³ñÓÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ ³å³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

84. ²ßË³ï³í³ñÓÇ ³å³·³ ³í»É³óáõÙÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝíáõÙ ëÕ³×Á, ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ ë ï ³ÅÁ, Í³é³ÛáÕ³Ï³Ý ³é³çË³Õ³óáõÙÁ ¨ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ï ³ëË³Ý ·áñÍáÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³é³ç³ñÏÁ ¨ å³Ñ³Ýç³ñÏÁ ³ßË³ ï áõÅÇ ßáõÏ³ÛáõÙ:

85. ºÃ» åÉ³ÝÇ ýáñÙ³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ (Ï³Ù ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó ¹áõñë ÙÝ³ó³Í Ï³éáõóáõÃÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ÷á÷áË»É Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÝ ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, ³å³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷áõÙÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Այդպես է, օրինակ, երբ՝

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÝóÛ³ÉáõÙ ³í»É³óñ»É ¿ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï³ ëÕ³×Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ù»ÕÙ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ ãÏ³ áñ¨¿ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, áñ ³Û¹ åñ³Ï ï ÇÏ³Ý ³å³·³ÛáõÙ ÷á÷áËí»Éáõ ¿. Ï³Ù

բ) ֆինանսական հաշվետվություններում արդեն ճանաչվել են ակտուարային օգուտներ, և Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ÙÛ åÉ³ÝÇ ýáñÙ³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí (Ï³Ù ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó ¹áõñë ÙÝ³óáÕ կառուցողական պարտականությամբ), կա՛մ օրենսդրությամբ պարտավորված է՝ պլանÝÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ³í»Éáõñ¹ û·ï³·áñÍ»É åÉ³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ û·ï ÇÝ (ï»ë 98-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §·¦ Ï»ï Á):

86. ²Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý ³ñï³óáÉáõÙ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ³ÛÝ ³å³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí» ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ սահմանված չեն պլանի ֆորմալ պայմ³ÝÝ»ñáí (Ï³Ù Ï³éáõóáõÃÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³Ýáõþյամբ): Նման փոփոխÉáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñï³Ñ³ÛïíÝª

³) ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùáõÙª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýù ÷á÷áËáõÙ »Ý ³ÛÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÁ, áñÁ Ù³ ï áõóí»É ¿ ÙÇÝã¨ Ýßí³Í ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ï »ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ. ¨

բ) ընթացիկ ծ³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùáõÙª ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó Ñ» ï á ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýù ÷á÷áËáõÙ »Ý ³ÛÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÁ, áñÁ Ù³ ï áõóí»É ¿ Ýßí³Í ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ï »ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁó Ñ» ï á:

87. àñáß Ñ» ï ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñ Ï³å³í³Í »Ý ³ÛÝåëÇ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ Ñ» ï, ÇÝãåÇëÇù »Ý պետական կենսաթոշակային հատուցումների մակարդակը կամ պետական բժշկական ապահովության Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ: ²Û¹åÇëÇ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ ã³÷áõÙÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Ýßí³Í ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ³ÝóÛ³É ÷áñÓÁ ¨ ³ÛÉ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ï íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ:

88. **Բժշկական ապահովության ծախսումների վերաբերյալ ենթադրություններ՝ կապված և՛ տոկոսի, և՛ բժշկական ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÛáõñÏ³Ñ³ ï áõÏ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï :**

89. Ð» ï ³ßË³տանքային բուժսպասարկման հատուցումների չափումը պահանջում է »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ³å³·³ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ ¨ Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃյան, ինչպես նաև այդ պահանջները բավարարելու ծախսումների վերաբերյալ: Կազմակերպությունը ապագա բուժսպասարկման ծախսումները գնահատում է՝ ÑÇÙÝ³Éáí Çñ ë»÷³Ï³Ý ÷áñÓÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ë ï ³óí³Í ï íÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³, áñáÝù Áë ï ³ÝÑñ³Å»ß ï áõÃÛ³Ý Éñ³óíáõÙ »Ý ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, ³éáÕç³å³-Ñ³Ï³Ý Ñ³ë ï ³ ï áõþյուններից կամ այլ աղբյուրներից ստացված տվյալÝ»ñáí: ²å³գա բժշկական ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ ï »ÉÇë Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝíáõÙ ï »ËÝÇï³Ï³Ý ³é³çÁÝÃ³óÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, ³éáÕç³å³Ñ³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý Ï³Ù ï ñ³Ù³¹ñÙ³Ý »Õ³Ý³ÏÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ å É³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ³éáÕç³Ï³Ý íÇ×³ÏáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

90. ´áõÅû·ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ ¨ Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³ ï Ï³å»ë ½·³ÛáõÝ »Ý աշխատակիցների (և նրանց խնամարկյալների) տարիքի, առողջական վիճակի և սեռի նկատմամբ և կարող են զգայուն լինել այնպիսի գործոնների նկատմամբ, ինչպիսին է, օրինակ, աշխարհագրական տեղադիրքը: Հետևաբար, անցյալ փորձի տվյալները ճշգրտվում են այն չափով, որով բնակչության ժողովրդա·ñ³Ï³Ý կազմը տարբերվում է նրանից, որը օգտագործվել է՝ որպես հիմք անցյալի փորձի համար: Դրանք ճշգրտվում են նաև այն դեպքերում, երբ գոյություն ունի արժանահավատ վկայություն, որ անցյալի միտումÝ»ñÁ ã»Ý ß³ñáõÝ³Ï í»Éáõ:

91. Հետաշխատանքային բուժսպասարկման որոշ պլաններ պահանջում են, որ աշխատակիցները իրենց մասնակցությունը բերեն պլանում ընդգրկված բուժսպասարկÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇÝ: ²å³·³ բուժսպասարկման ծախսումները գնահատելիս հաշվի է առնվում ցանկացած այդպիսի մասÝ³ÏóáõÃÛáõÝª հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պլանի պայմանները (կամ հիմք ընդունելով ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó ¹áõñë ÙÝ³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ï³éáõóáõÃ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ): ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÝÙ³Ý Ù³ëÝ³ ÏóáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ »Ý ³ÝóÛ³É Í³é³յության արժեքի կամ, երբ կիրառելի է, կրճատումների: Բուժօգնության համար դիմողների պահանջները բավարարելու ծախëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ýí³½»óí»É å»ï³Ï³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ³éáÕç³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ëï³ ï áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ï ñ³Ù³¹ñíáÕ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ ã³÷áí (ï»ë 83-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §·¦ Ï»ï Á ¨ 87-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ):

²Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñ¨ íÝ³ëÝ»ñ

92. **54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 58² å³ñ³·ñ³ýÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Çñ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ÙÇ Ù³ëÁ (áñÁ áñáßíáõÙ ¿ª Áë ï 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ) å» ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ áñå»ë »Ï³ÙàõïÏ³Ù Í³Ëë, »Ã» Ý³Ëáñ¹ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակային չճանաչված ակտուարային զուտ օգուտները և ÍÝ³ëÝ»ñÁ ·»ñ³½³Ýgում են ստորև բերված մեծություններից առավելագույնը՝**

ա) այդ ամսաթվի դրությամբ սահմանված h³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ 10 ïáÏáëÁ (ÙÇÝã¨ åÉ³ÝÇ ³Ï ï ÇÍÝ»ñÇ Ñ³Ý»ÉÁ).¨

բ) այդ ամսաթվի դրությամբ պլանի ակտիվների իրական արժեքի 10 տոկոսը:

²Ûë ë³ÑÙ³ÝÝ»ñÁ å» ï ù ¿ Ñ³ßí³ñÏí»Ý¨ ÏÇñ³éí»Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ³é³ÝÓÇÝ:

93. **Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý, Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í գերազանցումը՝ բաժանի³Í ³Û¹ åÉ³ÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáÕ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇª ÙÇÝã¨ Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»ÉÁ ÙÝ³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ÍÝÏ³ÉíáõÙ ÙÇçÇÝ ï¨áÕáõÃÛ³Ý íñ³: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÁÝ¹áõÝ»É ³ÛÉ ëÇëï»Ù³ï ÇÏ Ù»ÃáÀ¹, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ¿ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ³ñ³·³óí³Í ×³Ý³ãÙ³ÝÁª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ÝáõÛÝ ÑÇÙáõÝùÝ¿ ÏÇñ³éíáõÙ¨՝ û·áõ ïÝ»ñի, և՛ վնասների նկատմամբ, և այդ ÑÇÙáõÝùÁ Ñ» ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³éíáõÙ¿ ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ÙÛáõëÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ í»ñÁ Ýßí³Í ëÇë ï»Ù³ ï ÇÏ Ù»ÃáÀ¹Ý»ñÁ ÏÇñ³é»É ³Ï ïáõ³ñ³ յին օգուտների և վնասների նկատմամբ ճուլյնիսկ այն դեպքում, երբ դրանք չեն գերազանցում 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ë³ÑÙ³ÝÝ»ñÁ:**

93². ºÃ», ÇÝãå»ë ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ ¿ 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñ¹»·ñáõÙ ¿ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÝ áõ íÝ³ëÝ»ñÝ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ã»Éáõ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñáõÙ ¹ñ³Ýù ³é³ç³ó»É »Ý, ³å³ ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ ¹ñ³Ýù ×³Ý³ã»É ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙª 93´-93¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª å³ÛÙ³Ýáí, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³ñíáõÙ¿ ³Û¹å»ë`

³) իր բոլոր սահմանված հատուցումների պլանների համար.

բ) իր բոլոր ակտուարային օգուտների և վնասների համար:

93´. ²ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÁ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ ¿ 93² å³ñ³·ñ³ýáí, å» ï ù ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝáõÙ:

93¶. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÝ áõ íÝ³ëÝ»ñÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ 93² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ý³¨ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ «բ» կետի սահմանափակումից առ³ç³óáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ×ß·ñ ïáõÙ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ:

93¸. ²Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÁ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի սահմանափակումից ³é³ç³óáÕ ×ß·ñ ïáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, å» ï ù ¿ անմիջապես ճանաչվեն չբաշխված շահույթում: Դրանք չպետք է վերադասակարգվեն հետագա Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

94. ²Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñ¨ íÝ³ëÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É Ï³Ù ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ, Ï³Ù Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ³í»É³óáõÙÝ»ñÇó Ï³Ù Ýí³½áõÙÝ»ñÇó: ²Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ å³ï×³é»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ, ûñÇÝ³Ï³

³) ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ÑáëáõÝáõÃÛ³Ý, í³Õ³Å³ÙÏ»ï ÃáÕ³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ Ï³Ù Ù³Ñ³óáõÃÛ³Ý, ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ, Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ (»Ã» åÉ³ÝÇ ýáñÙ³É Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí Ý³Ë³ï»ëíáõÙ¿ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ëÕ³×áí å³ÛÙ³Ý³ վորված բարձրացումներ) կամ բուժսպասարկման ծախսումների ավելացումների անսպասելի բարձր Ï³Ùó³ÍñÙ³Ï³ñ¹³ÏÁ.

բ) անձնակազմի հոսու՝ÝáõÃÛ³Ý, í³Õ³Å³ÙÏ»ï ÃáÕ³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ Ï³Ù Ù³Ñ³óáõÃÛ³Ý, ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ, Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ (»Ã» åÉ³ÝÇ ýáñÙ³É Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí Ý³Ë³ï»ëíáõÙ¿ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ëÕ³×áí å³ÛÙ³Ý³ վորված բարձրացումներ) կամ բուժսպասարկման ծախսումների գնահատումներում փոփոխությունÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

·) ½»ÕãÙ³Ý¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

դ) պլանի ակտիվների գծով փաստացի հատույցի և ակնկալվող հատույցի միջև տարբերությունները (տե՛ս 105-107 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

95. ºñÏ³ñ³ï¨ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÁ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ã»½áù³óÝ»É Ù»ÏÁ մյուսին: Հետևաբար, հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտականությունների ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÝ ³í»ÉÇ É³í¿ ¹Çï»É áñå»ë ïÇñáõÛÃ (Ï³Ù §ÙÇç³Ýóù¦) É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ ßáõñç: ÂáõÛÉ³ ïñíáõÙ¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ Ù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãÇ ³ÛÝ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÁ¨

ÍÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù ÁÝÏÝáõÙ »Ý ³Û¹ ïÇñáõÛÃáõÙ: êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³éÝí³½Ý ×³Ý³ãÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ Ù³ëÁ, áñÁ ¹áõñë ¿ åÉÛáõë-ÙÇÝáõë 10 ³áÏáë §ÙÇç³ÝóùÇó¦: (² Ñ³í»É³ÍÁ, Ç ÃÇíë ³ÛÉ Ñ³ñó»ñÇ, óáõó³¹ñáõÙ ¿ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÇ Ï³Ù ÍÝ³ëÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ): êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÁ ÃáõÛÉ³ ïñáõÙ ¿ Ý³¨ ³ñ³·³óí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý ëÇëï»Ù³ïÇÏ Ù»ÃáÉ¹Ý»ñÇ ÏÇñ³éáõÙª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³Û¹ Ù»ÃáÉ¹ïëրը բավարարեն 93-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ: ²Û¹åÇëÇ ÃáõÛÉ³ ï ñ»ÉÇ Ù»ÃáÉ¹Ý»ñÇóէ, օրինակ՝ բոլոր ակտուարային օգուտները և վնասների՝ ÇÝãå»ë §ÙÇç³ÝóùÇ¦ Ý»ñëáõÙ, ³ÛÝå»ë ¿É ¹ñ³ÝÇó ¹áõñë, ³ÝÑ³å³Õ ×³Ý³ãáõÙÁ: 155-րդ պարագրաֆի «բ» Ï»ïÇ §iii¦ ենթակետում մեկնաբանվում է հետագա ակտուարային օգուտները հաշվառելիս անցումային å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý áñ¨¿ ã×³Ý³ãí³Í Ù³ëÇ ¹Çï³ñÏÙ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝÁ:

²ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù

96. **54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 58² å³ñ³·ñ³ýÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ áñå»ë Í³Ëë·Í³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáíª ÙÇÝã¨ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ »ñ³ßË³íáñí³Í ¹³éÝ³ÉÁ ÙÝ³ó³Í ÙÇçÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: ²ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÝ ³ñ¹»Ý ÇëÏ »ñ³ßË³íáñí³Í »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÁ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¹Ý»Éáõó Ï³Ù ¹ñ³ÝáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³-ñ»Éáõó ³ÝÙÇç³ å»ë Ñ»ïá, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ×³Ý³ãÇ ³ÝÙÇç³ å»ë:**

97. Ամփոփ ծառայության արժեքն առաջանում է, երբ կազմակերպությունը գործունեության ընթացքում՝ անկախ այն բանից, որ այն վերաբերում է նախորդ ժամանակաշրջանին, ստանձնում է պարտավորություններ, որոնք ենթակա են ապագա ակտուարային ենթադրությունների ազդեցության: Այդպիսի փոփոխությունները վերաբերում են այն ժամանակաշրջանին, որի ընթացքում դրանք առաջանում են: Ակտուարային շահույթները և վնասները ներառում են այն ակտուարային օգուտները և վնասները, որոնք առաջանում են, երբ կազմակերպությունը փոփոխում է անցյալ ծառայությանը վերագրելի հատուցումները՝ անկախ այն բանից, որ այն վերաբերում է նախորդ ժամանակաշրջանին, որի ընթացքում՝ անկախ այն բանից, որ այն վերաբերում է անցյալ ծառայությանը վերագրելի հատուցումներն ստանձնում է, երբ կազմակերպությունը փոփոխ

·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ ï í³Í ³í»É³óáõÙÝ»ñÁ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ ÙåÉ³ÝÇ ýáñÙ³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí (Ï³Ù ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó ¹áõñë ÙÝ³óáÕ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³Ýáõþյամբ), կա՛մ օրենս¹ñáõþյամբ å³ñï³íáñí³Í ¿ åÉ³ÝÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ³í»Éáõñ¹ û·ï³·áñÍ»É åÉ³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ û·ïÇÝ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³í»É³óáõÙÁ å³ßïáÝ³å»ë ¹»éãÇ ³Ùñ³·ñí»É (³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³í»É³óáõÙÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ë, ³ÛÉ áã Ã» ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù, ï»ë 85-րդ պարագրաֆի «բ» կետը).

¹) երաշխավորված հատուցումների ավելացումը, երբ նոր կամ ավելացված հատուցումների բացակայության å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»րը բավարաñáõÙ »Ý »ñ³ßË³íáñÙ³Ý å³Ñ³çÝ»ñÁ (âÏ³ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ·Ý³Ñ³ï í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ã»É¿áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ù³ïáõóÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó). ¨

») åÉ³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝóáí Ýí³½»óíáõÙ »Ý ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ (Ïñ×³ïáõÙÝ»ñ):

99. Երբ գործողությամբ Ù»ç »Ý ¹ñíáõÙ Ýáñ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ Ï³Ù ÷á÷áËáõÃÛ³Ý »Ý »ÝÃ³ñÏíáõÙ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕÝ»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ ³ÙáñïÇ½³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛó: Î³ñáÕ ¿ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ÉÇÝ»É ÝßÍ³Í Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ ·ñ³éáõÙÝ»ñÇ վարումը՝ բոլոր հետագա փոփոխությունները որոշակիացնելու և իրականացնելու համար: Ավելին՝ արդյունքը, հավանաբար, կարող է էական լինել միայն այն դեպքում, երբ իրականացվում է պլանի կրճատում կամ մարում: Հետևաբար, կազմակերպությունը անցյալ ծառայությամբ ³ñÅ»ùÇ ³ÙáñïÇ½³óÙ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ¿ Ï³ï³ñáõÙ ÙÇ³ÛÝ åÉ³ÝÇ Ïñ×³ï³Ù³Ý Ï³Ù³ñÙ³Ý¹»åùáõÙ:

100. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýí³½»óÝáõÙ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñí»ÉÇù Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, ³å³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï³óíáÕ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ýí³½áõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñպես անցյալ ծառայության արժեք (բացառ³Ï³Ý)ª ÙÇÝã¨ Ýí³½»óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ »ñ³ßË³íáñí³Í ¹³éÝ³ÉÁÙÝ³ó³Í ÙÇçÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

101. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýí³½»óÝáõÙ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñí»ÉÇù áñáß³ÏÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¨ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ³í»É³óÝáõÙ¿ ÝáõÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ³Û¹ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñí»ÉÇù ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¹Çïáõ¿ áñå»ë Ù»Ï ½áõï ÷á÷áËáõÃÛáõÝ:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ. åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñ

äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ

102. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ýíáõ¿: ºÃ» ãÏ³ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝ, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ ï íáõÙ¿, ûñÇÝ³Ï, ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ½»Õã»Éáõ ÙÇçáóáí ûï³·áñÍ»Éáí ½»ÕãÙ³Ý ³ÛÝåÇëÇ ¹ñáõÙù, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ ÇÝãå»ë åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í éÇëÏ»ñÁ, ³ÛÝå»ë ¿É ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Ï³Ù ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ûï³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ (Ï³Ù, »Ã» ¹ñ³Ýù Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ï ãáõÝ»Ý, ³å³ ÙÇÝã¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñáõÙÝ ÁÝÏ³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ):

103. äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ù»ç ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ãí×³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó »ÝÃ³Ï³ »Ý í×³ñÙ³Ý ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í ¨ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ áã ÷á˳Ýó»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ: äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ýí³½»óíáõÙ »Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å ãáõÝ»óáÕ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ó³ÝÏ³ó³Í å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý â³÷áí, ûñÇÝ³Ï` ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³é¨ï³ñ³ÛÇÝ ¨ ³ÛÉ Ïñ»¹Çï áñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ:

104. Երբ պլանի ակտիվները ներառում են սահմանափակումներով ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñ, áñáÝù ·áõÙ³ñáí ¨ Å³ÙÏ»ïÝ»ñáí ×ß·ñïáñ»Ý Ñ³Ùå³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñվելիք բոլոր Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ýó ÙÇ Ù³ëÇÝ, ³å³ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõ¿, áñ ³Û¹ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ ÉÇÝÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ (áñÁ å³Ñ³Ýçáõ¿ Ýí³½»óÝ»É, »Ã» ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ստացվելիք դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին փոխհատուցելի չեն):

öáËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñ

104Ա. Այն և միայն այն դեպքում, երբ ակնհայտորեն պարզ է, որ մեկ այլ կողմ կփոխհատուցի սահմանված հատուցումների գծով պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ամբողջ գումարը կամ դրա մի մասը, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ Çñ ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ՝ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Ï ïÇíÁ ã³÷Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ´áÉáñ ³ÛÉ Ñ³ñó»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ³Ï ïÇíÁ ¹ÇïÇ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ: Ð³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý

³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, ë³ÑÙ³Ý³Í³Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ å¨ÙÛáõ վերաբերող ծախսը կարող է Ý»ñÏ³Û³óí»É áñå»ë ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý Ñ³Ù³ñ×³Ý³ãí³Í½áõï ·áõÙ³ñ:

104Ը. Երբեմն կազմակերպությունը կարող է դիտարկել սահմանված հատուցումÝ»ñÇ ·ÍáÍ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ մարելու համար պահանջվող ամբողջ ծախքերի կամ դրանց մի մասի վճարման հնարավոñáõÃÛáõÝÁ Ù»Ï ³ÛÉ ³ÝÓÇ, ûñÇÝ³Ï` ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó: ê³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñ »Ý: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ապահովագրական պոլիսները հաշվառում է այնպես, ինչպես պլանի բոլոր ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÁ, ¨ 104² å³ñ³·ñ³ýÁ ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ (ï»ë 39-42-ñ¹ ¨ 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

104¶. ºÃ» ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÁ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ã¿, ³å³ ³Û¹ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÁ åÉ³ÝÇ ³ÏïÍí ã¿: 104² å³ñ³·ñ³ýÝ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ¿ ÝÙ³Ý ¹»åù»ñÇÝ. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ×³Ý³ãáõÙ ¿ Çñ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇí, ³ÛÉ áã áñå»ë Ýí³½óáõÙ` 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáÍ պարտավորությունը որոշելիս. բոլոր այլ դեպքերում կազմաÏ»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ Ñ»ï í³ñíáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáÍ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ³í»É³Ýáõù ¿ (å³Ï³ëáõÙ ¿) ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáÍ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ·ÍáÍ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ ½áõï û·áõïÝ»ñÁ (íÝ³ëÝ»ñÁ) ÙÝáõÙ »Ý ã×³Ý³ãí³Í` 92-ñ¹ ¨ 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: 120² å³ñ³·ñ³ýÇ §½¦ Ï»ïÇ §iv¦ »ÝÃ³Ï»ïÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó պահանջում է բացահայտել փոխհատուցման իրավունքի և համապատասխան պարտականության միջև Ï³åÇÑ³Ù³éáïï ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ:

104²-104¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ	1,241
â×³Ý³ãí³Í ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñ	17
üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ	1258
²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Çñ³íáõÝùÝ»ñ, áñáÝù ×ß·ñïáñ»Ý Ñ³ÙÁÝÏÝáõÙ »Ý åÉ³ÝÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ í×³ñí»ÉÇù Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ÙÇ Ù³ëÇ ·áõÙ³ñÇÝ ¨ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇÝ: ²Û¹ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³½Ùáõù ¿ 1,092	1092

17 ÙÇ³íáñ Ï³½ÙáÕ ã×³Ý³ãí³Í ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·ÍáÍ ¨ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ·ÍáÍ ½áõï Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÝ »Ý:

104¸. ºÃ» ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ, áñÁ ·áõÙ³ñáí ¨ Å³ÙÏ»ïÝ»ñáí ×ß·ñïáñ»Ý Ñ³Ùå³ï³ëË³ÝáõÙ ¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ վճարվելիք բոլոր հատուցումÝ»ñÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ýó ÙÇ Ù³ëÇÝ, ³å³ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ 54-րդ պարագրաֆում (որը պահանջվում է ևվազեցնել, եթե փոխհատուցումն ամբողջովին ÷áËÑ³ïáõó»ÉÇ ã¿):

äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³ïáõÙóÁ

105. äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·ÍáÍ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõÙóÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãíáÕ Í³ËëÇ բաղադրիչներից մեկն է: Պլանի ակտիվÝ»ñÇ ·ÍáÍ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõóÇ ¨ ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõóÇ ÙÇç¨ տարբեÑáõÃÛáõÝÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ï³Ù íÝ³ë. ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ ³ÛÝ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáÍ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»çª ³ÛÝ ½áõï ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë, áñÁ Ñ³Ù»Ù³ï íáõÙ¿ 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í 10 ïáÏáë³Ýáó §ÙÇç³ÝóùÇ¦ ë³ÑÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï:

106. äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·ÍáÍ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõóÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í »Ý å³ñï³կանության ամբողջ ժամկետի ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³ïáõóÝ»ñÇ ·ÍáÍ ßáõÏ³Û³Ï³Ý Ï³ÝË³ï»ëáõÙներ՝ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: äÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·ÍáÍ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõóÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ å³ÑíáÕ åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³ñ¹ÛáõÝù »Ý ÑÇÙÝ³¹ñ³Ù í×³ñí³Í ÷³ëï³óÇ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ¨ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇó í×³ñí³Í ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ:

106-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

20x1 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի դրությամբ պլանի ակտիվների իրական արժեքը 10.000 միավոր էր, իսկ Ïáõï³Ïí³Í ã×³Ý³ãí³Í ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ ½áõï û·áõïÝ»ñÁª 760 ÙÇ³íáñ: 20x1 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-ÇÝ åÉ³ÝÁ í×³ñ»É ¿ 1.900 ÙÇ³íáñ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ ¨ ë ï³ó»É 4.900 ÙÇ³վոր մասհանումներ: 20x1 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պլանի ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³½ÙáõÙ ¿ñ 15.000 ÙÇ³íáñ, ÇëÏ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáÍ å³ñï³Ï³-

ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁª 14.792 ÙÇ³íáñ: ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·ÍáíÏ³ï³ñáõ³ñ³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ 20x1 Ãí³Ï³ÝÇ Ñ³Ù³ñÏ³½Ù»É »Ý 60 ÙÇ³íáñ:

20x1 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի դրությամբ հաշվետու կազմակերպությունը, հիմք ընդունելով այդ ամսաթվի դրությամբ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÁ, Ï³ï³ñ»É¿Ñ»ï¨Û³É ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ.

	%
Տոկոսային և շահաբաժնային եկամուտ՝ հիմնադրամի կողմից վճարվելիք հարկերը հանելուց Ñ»ïá	9.25
äÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÍáíÇñ³óí³Í ¨ãÇñ³óí³Í û·áõïÝ»ñ (Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá)	2.00
ì³ñã³Ï³Ý (Ï³é³í³ñÙ³Ý) Í³ËëáõÙÝ»ñ	(1.00)
²ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõÛó³¹ñáõÛù	10.25

20x1 Ãí³Ï³ÝÇ Ñ³Ù³ñ åÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¨ ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ »Õ»É »Ý Ñ»ï¨Û³ÉÁ.

12 ³ÙÇë å³ÑíáÕ 10.000 ÙÇ³íáñÇ ·Íáí Ñ³ïáõÛóÁª 10,25 %-áí	*1.025*
6 ³ÙÇë å³ÑíáÕ 3.000 ÙÇ³íáñÇ ·Íáí Ñ³ïáõÛóÁª 5 %-áí (Ñ³Ù³ñÅ»ù¿ ï³ñ»Ï³Ý 10,25 %-hÛ՝ բարդ տոկոսով, որը հաշվեգրվում է յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ)	*1111111 50*
20x1-ÇÑ³Ù³ñ åÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõÛóÁ	*1.175*
Պլանի ակտիվների իրական արժեքը 20x1թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	*15.000*
Ð³Ý³Í 20x1 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի դրությամբ åÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ	*(10.000)*
Ð³Ý³Íë ï³óí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ	*(4.900)*
¶áõÙ³ñ³Í í×³ñí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ	*1.900*
äÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõÛóÁ	*2.000*

Պլանի ակտիվների գծով ակնկալվող (1.175) և փաստացի (2.000) հատույցների միջև տարբերությունը (825) ակտուարային օգուտ է: Հետևաբար, կուտակված չճանաչված ակտու³ñ³ÛÇÝ ½áõï û·áõïÁ Ï³½ÙáõÙ¿ 1.525 ÙÇ³íáñ (760 + 825 - 60): 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª §ÙÇç³ÝóùÇ¦ ã³÷Á ÏÉÇÝÇ 1.500 ÙÇ³íáñ (15.000-Ç 10 %-Çó ¨ 14.792-Ç 10 %-Çó ³é³í»É³·áõÛÝÁ): Ð³çáñ¹ ï³ñÇ (20x2Ã.) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãáõÙ¿ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïª 25 ÙÇ³íáñÁ (1.525-ից հանած 1.500)՝ բաժանված ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇª ÙÇÝã¨ Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»ÉÁ ÙÝ³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÙÇçÇÝ ï¨áÕáõÃÛ³Ý íñ³:

20x2 Ãí³Ï³ÝÇ Ñ³Ù³ñ åÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõÛóÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÏÉÇÝ»Ý 01.01.x2 Ã. դրությամբ պարտականության ամբողջ ժամկետի ընթացքում հատույցների վերաբերյալ չուկայական Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ:

107. äÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÍáíÏ³ÉíáÕ ¨ ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõÛóÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ÝáõÙ¿ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í³ñã³Ï³Ý (Ï³é³í³ñÙ³Ý) Í³Ëëùáõñ, բացառությամբ նրանց, որոնք ներառվել են å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍí³Í³Ï³ïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ

108. Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ï³ïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãáõÙ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùáí՝ Ñ³Ý³Í åÉ³ÝÇ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë üÐØê 3 §Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ): Պարտականության ներկա արժեքը ներառում է բոլոր ստորև ÝßÍ³ÍÝ»րը, նույնիսկ եթե ձեռքբերվողը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանք դեռևս չի ճանաչել՝

³) ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ó»É »Ý ÙÇÝã¨ Ó»éùբերման ամսաթիվը (³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇó, ¹ñ³Ýù 10%-Ç §ÙÇç³ÝóùáõÙ¦ »Ý, Ã»՝ áã).

բ) ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÝ ³é³ç³ó»É ¿ Ñ³ï³ñáõóáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó Ï³Ù åÉ³ÝÇ ներդրումից՝ մինչև ձեռքբերման ամսաթիվը. և

բ) ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù, 155-րդ պարագրաֆի «բ» կետի անցումային դրույթների համաձայն, ձեռքբերվողը ãÇ ×³Ý³ã»É:

Îñ×³ ï³ñáõÙÝ»ñ ¨ Ù³ëáõÙÝ»ñ

109. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ñáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ïñ×³ï³ñáõÙÇó Ï³Ù Ù³ëáõÙÇó ³é³ç³óáÕ û·áõï³Ý»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ, երբ իրականացվում է Ïñ×³ï³ñáõÙÁ Ï³Ù Ù³ëáõÙÇó Ï³Ù Ù³ëáõÙÇó ³é³ç³óáÕ û·áõï³Á Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿Ý»ñ³éÇª**

³) ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ñáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ.

բ) պլանի ակտիվների իրական արժեքի ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ. ¨

·) Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï³ï³áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï³Ý»ñÝ áõ íÝ³ëÝ»ñÁ ¨ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 92-ñ¹ ¨ 96-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ, Ý³ËÏÇÝáõÙ ã»Ý×³Ý³ãí»É:

110. **ØÇÝã¨ Ïñ×³ï³Ý³ Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ áñáß»ÉÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ í»ñ³ã³÷Ç å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ (¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý åÉ³ÝÇ ³Ï³ÇíÝ»ñÁ, »Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý)ª û·ï³·áñÍ»ÉáíÁÝÃ³óÇÏ ³Ï³ïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ (Ý»ñ³éÛ³É ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý·Ý»ñ):**

111. Îñճատում իրականացվում է, երբ կազմակերպությունը՝

ա) ցուցադրաբար պարտավորվում է նշանակալիորեն նվազեցնել պլանում ընդգրկված աշխատակիցների Ãí³ù³Ý³ÏÁ. Ï³Ù

բ) փոփոխում է սահմանված հատուցումների պլանի պայմաններն այնպես, որ ընթացիկ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ßË³ï³áÕ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÉ¨ë ãÇ ¹Çï³ñÏíÇ, Ï³Ù Ï¹Çï³ñÏíÇ ÙÇ³ÛÝ Ýí³½»óí³Í Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

Îñ×³ï³áõÙ Ï³ñáÕ ¿ ³é³ç³Ý³É ÇÝã-áñ ³é³ÝÓÇÝ Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ûñÇÝ³Ïª ·áñÍ³ñ³ÝÇ ÷³ÏÙ³Ý, áñ¨¿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³ï³Ù³Ý, åÉ³ÝÇ ¹³¹³ñ»óÙ³Ý Ï³Ù Ï³ë»óÙ³Ý, Ï³Ù ¿É ÝÍ³½»óÙ³Ý արդյունքում՝ այն չափով, որով ապագա աշխատավարձի բարձրացումները կապված են անցյալ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Íáí í×³ñí»ÉÇù Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñÇÝ: Îñ×³ï³áõÙÝ»ñÁ Ñ³×³Ë Ï³å³íÍ »Ý í»ñ³Ï³½-մակերպումների հետ: Երբ սա տեղի է ունենում, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ïñ×³ï³áõÙÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ Ñ³Ù³-å³ï³ëË³Ý í»ñ³Ï³½Ù³Ï»ñåÙ³Ý Ñ»ï¨ÙÇ¨ÝáõÛÝ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï:

111². ºÃ» åÉ³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ýí³½»óÝáõÙ ¿ Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñÁ, ³å³ Ïñ×³ï³áõÙ ¿ Ñ³Ù³ñíáõÙ ÙÇ³ÛÝ ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Íáí Ýí³½»óÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÁ: ²ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í Ýí³½»óÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýù անցյալ ծառայության բացասական արժեք է:

112. Մարում իրականացվում է, երբ կազմակերպությունը կնքում է գործարք, որը վերացնում է բոլոր հետագա Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ïñ³Ù³¹ñí»ÉÇù բոլոր հատուցումների կամ դրանց մի մասի գծով, օրինակ՝ երբ պլանի մասնակիցÝ»ñÇÝ Ï³Ù Ýñ³Ýó ³ÝáõÝáí Ï³ï³ñíáõÙ ¿ ÙÇ³Ýí³· í×³ñáõÙª Ýñ³Ýó áñáß³ÏÇ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ÷áË³ñ»Ý:

113. Որոշ դեպքերում կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապահովագր³Ï³Ý åáÉÇë՝ ýáÝ¹³íáñ»Éáõ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóների կողմից մատուցած ծառայությանը վերաբերող աշխատակիցների հատուցումների մի մասը կամ ամբողջը: Այդպիսի պոլիսի ձեռք բերումը մարում չէ, եթե Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³ÝáõÙ ¿ Çñ³í³Ï³Ý³Ù³Ï³éáõóáÕ³Ý³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 39)ª í×³ñ»Éáõ Ñ»ï³·³ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, »Ã» ³å³ÑáíáõÙ³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñÁ: 104²-104¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÝ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ »Ý ³å³ÑáíáõÙ³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÷áËÑ³ï³áõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ ¨ ã³÷Ù³ÝÁ, áñáÝù åÉ³ÝÇ ³Ï³ÇíÝ»ñã»Ý:

114. ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ Ïñ×³ï³Ù³Ý Ñ»ï ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï, »Ã» åÉ³ÝÁ ¹³¹³ñ»óíáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, áñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñíáõÙ ¿, ÇëÏ åÉ³ÝÁ ¹³¹³ñáõÙ ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, åÉ³ÝÇ ¹³¹³ñ»óáõÙÁ Ïñ×³ï³áõÙ Ï³Ù Ù³ñáõÙ ã¿, »Ã» åÉ³ÝÁ ÷áË³ñÇÝíáõÙ ¿ ÙÇ Ýáñ åÉ³Ýáí, áñÝ ³é³ç³ñÏáõÙ¿ Áëï ¿áõÃÛ³Ý ÝáõÝ³Ï³Ý³Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñ:

115. Երբ կրճատումը վերաբերում է պլանում ընդգրկված միայն որոշ աշխատակիցների, կամ երբ մարվում է å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÁ, û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý³ËÏÇÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ ³Ï³ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÇ áõ íÝ³ëÝ»ñÇ (¨ 155-րդ պարագրաֆի «բ» կետի Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ã×³Ý³ãí³Í ÙÝ³ó³Í ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ) համամասնական բաժինը: Համամասնության բաժինը որոշվում է կրճատումից կամ մարումից առաջ և Ñ»ïá å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ÑÇù³Ý

íñ³, »Ã» Ù»Ï ³ÛÉ ÑÇÙáõÝù ³í»ÉÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ã¿ ï íÛ³É Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ: úñÇÝ³Ï³ ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É ÝáõÛÝ åÉ³ÝÇ Ïñ×³ïáõÙÇó Ï³Ù Ù³ñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï û·ï³·áñÍ»Éª ÝáõÛÝ åÉ³ÝÇÝ վերաբերող ցանկացած չճանաչված անցյ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÝ ³é³çÇÝÁ ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

115-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ÁÝ¹Ñ³ïáõÙ ¿ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÁ, ¨ ÁÝ¹Ñ³ïíáÕ ë»·Ù»ÝïÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ñ»ï³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ ã»Ý í³ëï³Ï»Éáõ: ê³ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ïñ×³ïáõª ³é³Ýó Ù³ñÙ³Ý: ú·ï³·áñÍ»Éáí ÁÝÃ³óÇÏ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙÙ»ñÝ áõ ³ÛÉ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñ) Ïñ×³ïáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³çª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáß»É ¿, áñ Çñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ½áõï Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ï³½Ùáõù ¿ 1,000 ÙÇ³íáñ, åÉ³ÝÇ ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª 820 ÙÇ³íáñ, ÇëÏ ã×³Ý³ãí³Í Ïáõï³Ïí³Í ³Ïï³ñ³ÛÇÝ ½áõ¨ û·áõï Ý»ñÁª 50 ÙÇ³íáñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝë ï³Ý¹³ñïáõÙ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÁÝ¹áõÝ»É ¿ Ù»Ï ï³ñÇ ³é³ç: Üßí³ÍÁ 100 ÙÇ³íáñáí ³í»É³óñ»É ¿ ½áõï å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáß»É ¿ ×³Ý³ã»É ÑÇÝ· ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ (ï»ë 155-րդ պարագրաֆի «բ» կետը): Îñ×³ïáõÙÁ Ýí³½»óÝáõÙ ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ½áõï Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ 100 ÙÇ³íáñáíª ³ÛÝ Ñ³ëóÝ»Éáí 900 ÙÇ³íáñÇ:

Ü³ËÏÇÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÇ 10 %-ը (100/1,000) վերաբերում է պարտականության այն Ù³ëÇÝ, áñÁ í»ñ³óí»É ¿ Ïñ×³ï Ù³Ý ÙÇçáóáí: ²ÛëåÇëáí, Ïñ×³ï Ù³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ÏÉÇÝÇ Ñ»ï¨Û³ÉÁ.

	ØÇÝã¨ Ïñ×³ïáõÙÁ	*Î ñ×³ïáõÙ Çó û·áõï*	*Î ñ×³ïáõÙ Çó Ñ»ïá*
ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ½áõï Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ	*1,000*	*(100)*	*900*
äÉ³ÝÇ ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ	*(820)*	*-*	*(820)*
	180	*(100)*	*80*
â×³Ý³ãí³Í³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñ	*50*	*(5)*	*45*
â×³Ý³ãí³Í³Ýóáõ³ÛÇÝ ·áõÙ³ñ (100 x 4/5)	*(80)*	*8*	(72)
üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ½áõï å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝ	*150*	*(97)*	*53*

Ü»ñÏ³Û³óáõÙ

Ð³ßí³Ýóáõ Ù

116. **Կազմակերպությունը պետք է հաշվանցի մի պլանին վերաբերող ակտիվը մեկ այլ պլանի վերաբերող å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý¹ÇÙ³ó³ÛÝ¨ÙÇ³ÛÝ³ÛÝ¹»åքում, երբ կազմակերպությունը՝**

ա) ունի իրավաբանորեն անվերապահ կատարում ապահովող իրավունք՝ o·ï³·áñÍ»Éáõ ÙÇ åÉ³ÝÇ·Íáí ³í»ÉáõÏÁ Ù»Ï³ÛÉ åÉ³ÝÇ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.¨

բ) մտադիր է կա՛մ մարել պարտականությունը զուտ հիմունքով, կա՛մ միաժամանակ իրացնել մի պլանի ³í»ÉáõÏÁ¨Ù³ñ»É ÙÛáõë åÉ³ÝÇ·Íáí Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

117. Ð³ßí³ÝóÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÐØØê 32 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦ ë ï³Ý¹³ñïáõÙë³ÑÙ³Ýí³ÍÝ»ñÇÝ:

Տարբերակումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

118. àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ï³ñ³Ýç³ïáõÙ »Ý ÁÝÃ³óÇÏ ³Ïï³ÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ïï³ÇíÝ»ñÇó áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó: êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙ, ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ïï³ÇíÝ»ñÁ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ åïù ¿ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ïï³ÇíÝ»ñÁ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ:

Ð»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ·Íáí Í³Ëëáõ ֆինանսական բաղադրիչները

119. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙ, ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ, ïáÏáë³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ¨ åÉ³ÝÇ ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ïáõÛóÁ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ áñå»ë »Ï³Ù ïÇ Ï³Ù Í³ËëÇ Ù»Ï Ñá¹í³ÍÇ բաղադրիչներ:

´ ³ó ³Ñ ³Û ï áõÙ

120. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այնպիսի տեղեկատվություն, որը ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï ³·áñÍáõÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ï ï ³ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Çñ»Ýó ë³ÑÙ³Ýí³Í հատուցումների պլանների բնույթը և ժամÙ³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Û¹ åÉ³ÝÝ»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ:

120Ա. Կազմակերպությունը պետք է սահմանված հատուցումների պլանների վերաբերյալ բացահայտի հետևյալ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ՝

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ.

բ) պլանի տեսակի ընդհանուր նկարագրությունը.

գ) սահմանված հատուցումների գծով պարտականության ներկա արժեքի սկզբնական և վերջնական ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ՝ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí, »Ã» ÏÇñ³é»ÉÇ ¿, Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý ëï áñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇóÛáõñ³ù³ÝãÛáõñÇÝ՝

i. ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù.

ii. ï áÏáë³ÛÇÝ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ.

iii. åÉ³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ.

iv. ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñ ¨ íÝ³ëÝ»ñ.

v. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³gման արժույթից տարբեր արժույթով չափված պլանի գծով ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ.

vi. í×³ñí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñ.

vii. ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ù.

viii. Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³ íáñáõÙÝ»ñ.

ix. Ïñ×³ ïáõÙÝ»ñ. ¨

x. Ù³ñáõÙÝ»ñ.

¹) ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ï³ñ³Ýç³ïáõÙÁ ամբողջովին չֆոնդավորվող åÉ³ÝÝ»ñÇó ³é³ջացող գումարների և ամբողջովին կամ մասամբ ֆոնդավորվող պլաններից առաջացող ·áõÙ³ñÝ»ñÇ.

») պլանի ակտիվների իրական արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների և 104² å³ñ³·ñ³ýÇ համաձայն որպես ակտիվ ճանաչված ցանկացած փոխհատուցման իրավունքի սկզբնական և վերջնական ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ՝ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí, »Ã» ÏÇñ³é»ÉÇ ¿, Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý ëï áñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇóÛáõñ³ù³ÝãÛáõñÇÝ՝

i. åÉ³ÝÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕÑ³ ï áõÛó.

ii. ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñ ¨ íÝ³ëÝ»ñ.

iii. կազմակերպության ներկայացման արժույթից տարբեր արժույթով չափված պլանի գծով ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ.

iv. ·áñÍ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ.

v. åÉ³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ.

vi. í×³ñí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ.

vii. Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³ íáñáõÙÝ»ñ. ¨

viii. Ù³ñáõÙÝ»ñ.

½) §·¦Ï»ïáõÙ ÝßÍ³Íë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ¨ §»¦Ï»ïáõÙ ÝßÍ³Í åÉ³ÝÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï`Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí Ýí³½³·áõÛÝÁ՝

i. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í ³Ï ï áõ³ñ³ÛÇÝ ½áõï û·áõï Ý»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 92).

ii. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 96).

iii. 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի սահմանափակման պատճառով որպես ակտիվ չճանաչված ցանկացած ·áõÙ³ñ.

iv. 104² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ηπռւթյամբ (վոխհատուցման իրավունքի և Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ Ï³åÇÑ³Ù³éáï ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ). ¨

v. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ×³Ý³ãí³Í ³ÛÉ·áõÙ³ñÝ»ñ.

¿) ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Í³ËëÁ Ñ»ï¨Û³É Ñ³¹í³ÍÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ ·Íáí, ÇÝãå»ë Ý³¨ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ (Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ), áñáÝóáõÙ ¹ñ³Ýù Ý»ñ³éí»É»Ý`

i. ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ.

ii. ïáÏáë³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ.

iii åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ ïáõÛóÁ.

iv. 104² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ ïáõÛóÁ.

v. ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ.

vi. ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ.

vii. ó³ÝÏ³ó³Í Ïñ×³ï Ù³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý Ñ» ï¨³ÝùÁ. ¨

viii. 58-րդ պարագրաֆի «բ» կետի սահմանափակման հետևանքը.

Á) ëïáñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ×³Ý³ãí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ`

i. ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ. ¨

ii. 58-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի սահմանափակման հետևանքը.

Ã) 93² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ` ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÁ.

Å) åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ëáßáñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ Ñ³Ù³ñ, áñÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³éÇ (ë³Ï³ÛÝ ãë³ÑÙ³Ý³÷³ÏíÇ) բաժնային գործիքները, պարտքային գործիքները, գույքը և բոլոր այլ ակտիվները, ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáõÙ Ý»ñ³éí³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ëáßáñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ ïáÏáëÁ Ï³Ù·áõÙ³ñÁ.

Å³) åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáõÙ Ý»ñ³éí³Í·áõÙ³ñÝ»ñÁ`

i. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ Ñ³Ù³ñ. ¨

ii. կազմակերպության կողմից զբաղեցրած գույքի կամ կազմակերպության կողմից û·ï³·áñÍ³Í³ÛÉ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

ժբ) ակտիվների ընդհանուր ակնկալվող հատուկծ³¹ñáõÛùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í ÑÇÙáõÝùÇ Ñ³Ù³éáï ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ëáßáñ Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

Å·) åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõÛóÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 104² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ·Íáí ÷³ëï³óÇ Ñ³ïáõÛóÁ.

ժդ) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ օգտագործված հիմնական ակտուարային »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É, áñï»Õ ÏÇñ³é»éÇ ¿`

i. ½»ÕãÙ³Ý¹ñáõÛùÁ.

ii. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ ïáõÛó³¹ñáõÛùÁ.

iii. 104² å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ·Íáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ ïáõÛó³¹ñáõÛùÁ.

iv. աշխատավարձերի բարձրացման ակնկալվող տեմպ»ñÁ (Ï³Ù ÇÝ¹»ùëÇ Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñÁ, Áëï åÉ³ÝÇ ýáñÙ³É Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ, áñáßí³Í ¿ áñå»ë Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³å³·³ ³í»É³óáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙù).

v. բուժսպասարկման ծախսումների փոփոխման միտումների տեմպերը. և

vi. û·ï³·áñÍí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ¿³Ï³Ý ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝ:

Î ³½Ù³Ï»ñåáõÙնդ պետք է յուրաքանչյուր ակտուարային ենթադրություն բացահայտի բացարձակ մեծություններով (օրինակ՝ որպես բացարձակ տոկոս), այլ ոչ թե որպես տարբեր տոկոսաչափերի կամ այլ փոփոխականների միջև հարաբերության ձևով:

Å») ÐáõÅëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËÙ³Ý ÙÇ ïáõÙÝ»ñÇ »ÝÃ³¹ñíáÕ ï»Ùå»ñÇ Ù»Ï ïáÏáë ³×Ç ¨ Ù»Ï ïáÏáë Ýí³½»óÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ՝

i. հետաշխատանքային բուժսպասարկման զուտ պարբերական ծախսումÝ»ñÇ՝ ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý արժեքի և տոկոսային ծախսումների բաղադրիչների հանրագումարի íñ³.¨

ii. բուժսպասարկման ծախսումների կուտակված հետաշխատանքային հատուցումների գծով å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý íñ³:

Սույն բացահայտման նպատակով՝ բոլոր այլ ենթադրությունները պետք է լինեն հաստատուն: Գերսղաճային տնտեսություններում գործող պլանների դեպքում բացահայտումը պետք է արտացոլի բուժսպասարկման Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËÙ³Ý »ÝÃ³¹ñíáÕ ï»ÙåáõÙ ³ÛÝåÇëÇ ïáÏáë³ÛÇÝ ³×Ç Ï³Ù Ýí³½Ù³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ¿ ó³Íñ ëÕ³× áõÝ»óáÕ ïÝï»ëáõÃÛ³Ý ïáÏáë³ÛÇÝ Ù»Ï ÙÇ³íáñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛ³ÝÁ:

Å½) ÁÝÃ³óÇÏ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ¨ Ý³Ëáñ¹ãáñë ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ՝

i. ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ åÉ³ÝáõÙ Ñ³í»Éáõñ¹Á Ï³Ù å³Ï³ëáõñ¹Á.¨

ii. ÷áñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý՝

². åÉ³ÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, áñÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղռությամբ ³ñï³Ñ³ÛïÍ³Í¿ Ï³Ù (1) åÉ³ÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ ï»ëùáí, Ï³Ù (2) åÉ³ÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïáÏáëÇ ï»ëùáí,¨

´. åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇó, áñÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղռությամբ ³ñï³Ñ³ÛïÍ³Í¿ Ï³Ù (1) åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ ï»ëùáí, Ï³Ù (2) åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ïáÏáëÇ ï»ëùáí.¨

Å¿) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá Ù»ÏÝ³ñÏáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ åÉ³ÝÇÝ í×³ñí»ÉÇù ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ՝ ·áñÍ³ïáõÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ՝ áñù³Ý ³ÛÝ ÑÝ³ñ³íáñ¿ Ë»É³Ù ïáñ»Ý áñáß»É:

121. 120Ա պարագրաֆի «բ» կետով պահանջվում է պլանի տեսակի ընդհանուր նկարագրությունը: Այդպիսի ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ ¿ ï³ÉÇë, ûñÇÝ³Ï, ÙÇçÇÝ³óí³Í ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ÃáßïÛáõÝ պլանները տարբեր³Ï»É í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ÃáßïÛáõÝ åÉ³ÝÝ»ñÇó ¨ հետաշխատանքային բժշկական ապահովագրության: äÉ³ÝÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³éÇ Ó¨³íáñí³Í åñ³ÏïÇÏ³Ý, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ 52-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ, ÇÝãåÇëÇù »Ýª

³) åÉ³ÝÝ»ñÇ ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï»Õ³¹ÇñùÁ, ûñÇÝ³Ïª Áëï ï»Õ³Ï³Ý åÉ³ÝÝ»ñÇ¨ ³ñï»ñÏñÛ³ åÉ³Ý»ñÇ տարբերակումը. կամ

բ) պլանների ենթարկվածությունը էականորեն տարբեր ռիսկերի, օրինակ՝ միջիÝ³óí³Í ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ÃáßïÛáõÝÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ ï³ñµeñ³Ï»Éáí í»ñçÝ³Ï³Ý ³ßË³ï³í³ñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ÃáßïÛáõÝÇ åÉ³ÝÝ»ñÇó¨ Ñ»ï³ßË³տանքային բժշկական ապահովության պլաններից:

Երբ կազմակերպությունը բացահայտումներ է տրամադրում պլանների խմբաíáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ հանրագումարով, նման բացահայտումները տրամադրվում են միջին կշռված ցուցանիշների կամ ցուցանիշների համեմատաբար նեղ միջակայքերի տեսքով:

123. 30-րդ պարագրաֆով պահանջվում են լրացուցիչ բացահայտումներ այն մեկից ավելի գործատուների ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ í»ñ³բերյալ, որոնք դիտվում են այնպես, իբրև թե դրանք ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ»Ý:

124. Երբ ՀՀՄՍ 24-ով պահանջվում է, կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվություն հետևյալի վերաբերյալ՝

³) ï³å³ïóí³Í ïáÕÙ»ñÇ·áñÍ³ñùÝ»ñ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï.

բ) հանգուցային կառավարչական անձնակազմի համար հետաշխատանքային հատուցումներ:

125. ÐÐØê 37-áí å³Ñ³ÝçíáÕ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÙնդ բացառ³ÛïáõÙ ¿ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ

Ñ»ï ³ßË ³ ï ³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÁ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñի վերաբերյալ:

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ»ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ

126. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ»ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý, ûñÇÝ³Ï³

ա) երկարաժամկետ փոխհատուցվող բացակայությունները, ինչպիսիք են երկար³ÙÛ³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ïñíáÕ ³ñÓ³ÏáõñÁ Ï³Ù·Çï³Ï³Ý (ë ï»ÕÍ³·áñÍ³Ï³Ý) ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ïñíáÕ ³ñÓ³ÏáõñÁ.

բ) հոբելյանների կամ երկարամյա ծառայության համար այլ հատուցումներ.

·) »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³Ý³ßË³ïáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý Ýå³ëï Ý»ñÁ.

դ) շահույթի բաշխումները և պարգևավճարները, որոնք ենթակա են վճարման այն ժամանակաշրջանի ³í³ñïÇó ï³ëÝ»ñÏáõ Ï³Ù³í»ÉÇ ³ÙÇëÝ»ñÑ»ïá, áñáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ù³ïáõ»É»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ. ¨

») Ñ»ï³Ó·í³Í ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù »ÝÃ³Ï³ »Ý í×³ñÙ³Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó ï³ëÝ»ñÏáõ Ï³Ù³í»ÉÇ ³ÙÇëÝ»ñÑ»ïá, áñáõÙ ¹³Ýù í³ëï³Ï í»É»Ý:

127. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ, ëáíáñ³pար, »ÝÃ³Ï³ ã¿ ³Ýáñáßáõ ÃÛ³Ý ÝáõÛÝ ³ë ï Ç×³ÝÇÝ, ÇÝã áñ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇÝÁ: ²í»ÉÇÝª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ï³Ù ¹ñ³Ýó ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³½í³¹»å ¿ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ³ÝóÛ³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ ¿³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ: ²Û¹ å³ï×³éáí ¿É ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Á ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýçáõ Ù ¿ ÏÇñ³é»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý å³ñ½»óí³Í Ù»ÃáõÙ: ²Ûë Ù»ÃáõÁ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý համար պահանջվող մեթոդից տարբեՙíáõÙ ¿ Ñ»ï¨Û³Éáíՙՙ

³) ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ³ÝÙÇç³å»ë, ¨ âÇ ÏÇñ³éíáõÙ áñ¨¿ §ÙÇç³Ýóù¦.

բ) ամբողջ անցյալ ծառայության արժեքը ճանաչվում է անմիջապես:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ

128. **²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÁ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãíáÕ ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝóÇ Ñ»ï¨Û³ÉÙ»Íáõ ÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõïÑ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ`**

³) ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÅ³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջի դրությամբ (տե՛ս պարագրաֆ 64).

բ) հանած հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պլանի ակ ïÇÝ»ñÇ (»Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñáÝóÇó å»ïù¿ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ù³ñí»Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ï»ë 102-104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 49-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, բացառությամբ 54-ñ¹ ¨ 61-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ: ÖáËÑ³ïáõÙ³Ý áñ¨¿ Çñ³íáõÙù ×³Ý³ã»ÉÇë ¨ ã³÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 104² å³ñ³·ñ³ýÁ:

129. **²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ ëïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõïÑ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ áñå»ë Í³Ëë Ï³Ù (Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ղրույթները) եկամուտ, բացառությամբ դրա այն մասի, որը մեկ այլ ստանձնարտով պահանջվում կամ թույ-É³ ïñíáõÙ¿ Ý»ñ³é»É áñ¨¿ ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»ùáõÙ`**

³) ÁÝÃ³óÇÏ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë 63-91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

բ) տոկոսային ծախսումները (տե՛ë å³ñ³·ñ³ý 82).

·) åÉ³ÇÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (ï»ë 105-107-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ¨ áñå»ë ³Ï ïÇí×³Ý³ãí³Í ÷áËÑ³ ïáõÙ³Ý áñ¨¿ Çñ³íáõÙùÇ (ï»ë 104² å³ñ³·ñ³ýÁ) ·Íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ³ ïáõÙóÁ.

¹) ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïûերը և վճասները, որոնք ամբողջությամբ պետք է ճանաչվեն անմիջապես.

») անցյալ ծառայության արժեքը, որը ամբողջությամբ պետք է ճանաչվի անմիջապես. և

½) åÉ³ÝÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ïñ×³ ïÙ³Ý Ï³ÙÙ³ñÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ (ï»ë 109-ñ¹ ¨ 110-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

130. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ÙÇ ï»ë³Ï ¿ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³Ý³ßË³ïáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý Ýå³ëïÁ: ºÃ» Ýå³ëïÇ ã³÷Á Ï³Ë Í³Í ¿ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï¨áÕáõÃÛáõÝÇó, ³å³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ³é³ç³ÝáõÙ¿ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ù³ ïáõóÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï: ²Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷áõÙ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Ñ³ïáõóáõÙ å³Ñ³Ýçí»Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ í×³ñ»É Ñ³ïáõóáõÙÁ: ºÃ» Ýå³ëïÇ ã³÷Á ÝáõÛÝÝ¿ ó³ÝÏ³ó³Í

³Ý³ßË³ ïáõÝ³Ï ³ßË³ï³ÏóÇ Ñ³Ù³ñª ³ÝÏ³Ë Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ ÃíÇó, ³å³ ³Û¹ Ýå³ëï Ý»ñÇ ·ÍáÍ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³âíáõÙ »Ý ³ÛÝ Å³Ù³ùակ, երբ տեղի է ունենում դեպք, որը հանգեցնում է »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³Ý³ßË³ ïáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý:

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

131. Թեև սույն ստանդարտը չի պահանջում հատուկ բացահայտումներ աշխատակիցների այլ երÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï հատուցումների վերաբերյալ, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÉ ëï³Ý¹³ïÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç»É բացահայտումներ, օրինակª ³ÛÝ ¹»åù»ñáõÙ, երբ նման հատուցումներից առաջացող ծախսերն էական են, ¨ հետևաբար կպահանջվի բացահայտում ՀՀՍՄ 1-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÐÐØê 24-áí å³Ñ³ÝçíáÕ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñպությունը բացահայտում է տեղեկատվություն հանգուցային կառավարչական անձնակազմի այլ երկարաժամկետ հատուցումների վերաբեñÛ³É:

²½³ïÙ³Ý Ýå³ëï Ý»ñ

132. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëï Ý»ñÁ ¹Çï³ñÏáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ, ù³ÝÇ áñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ³é³ç³óÝáÕ ¹»åùÁ ¹³¹³ñ»óáõÙÝ ¿, ³ÛÉ áã Ã» ³ßË³ï³ÏóÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ:

Ö³Ý³ãáõÙÁ

133. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëï Ý»ñÁ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¨ Í³Ëë ³ÛÝ ¨ միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը ցուցադրաբար պարտավորված է՝**

ա) դադարեցնել աշխատակցի կամ աշխատակիցների խմբի աշխատանքը մինչև թոշակի անցնելու ÁÝ¹áõÝí³Í Å³ÙÏ»ïÁ. Ï³Ù

բ) տրամադրել ազատման նպաստներ՝ որպես առաջ³ñÏáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝù, áñÝ ³ñí»É ¿՝ ³ßË³ï³ÝùÇó Ï³Ù³íáñ ³½³ï í»ÉÁ Ëñ³ËáõëÉáõ Ñ³Ù³ñ:

134. **Կազմակերպությունը ցուցադրաբար պարտավորված է դադարեցնել աշխատանքը այն և միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունն ունի աշխատակիցների ծառայությունների դադարեցման մանրամասն ýáñÙ³É åÉ³Ý, áñÇó Ññ³Å³ñí»Éáõ áã ÙÇ Çñ³ï»ë³Ï³ÝÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ: Ø³Ýñ³Ù³ëÝ åÉ³ÝÁ å»ïù¿ ³éÝí³½Ý Ý»ñ³éÇª**

³) ³ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ·ÏÝí»Éáõ í³ÛñÁ, ·áñÍ³éáõÛÃÝ»ñÁ ¨ Ùáï³íáñ ÃÇíÁ, áñáÝó Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ¹³¹³ñ»óíÇ.

բ) ազատման նպաստները յուրաքանչյուր աշխատանքայÇÝÙ³ëÝ³·ÇïáõÃÛ³Ý Ï³Ù·áñÍ³éáõÛÃÇ ·Íáí. ¨

·) åÉ³ÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý Å³Ù³Ý³ÏÁ: Æñ³·áñÍáõÙÁ å»ïù¿ ëÏëíÇ áñù³Ý ÑÝ³ñ³íáñ¿ ßáõï, ÇëÏ Çñ³·áñÍáõÙÝ ³í³ñï»Éáõ Å³Ù³Ý³ÏÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ ³ÛÝåÇëÇÝ, áñ åÉ³ÝáõÙ ¿³Ï³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³ñ»ÉÁ Ñ³í³Ý³Ï³Ýãí»ÉÇÝÇ:

135. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ կարող է օրենսդրությամբ, աշխատակիցների կամ նրանց ներկայացուցիչների հետ ÏÝùí³Í å³ÙÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõþյամբ կամ էլ գործարար պրակտիկայի, ավանդույթների Ï³Ù ³ñ¹³ñ ·áñÍ»Éáõ ó³ÝÏáõþյան վրա հիմնված կառուցողական պարտականությամբ պարտավորí³Í ÉÇÝ»É í×³ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»É (Ï³Ù ïñ³Ù³¹ñ»É ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ) ³ßË³տակիցներին, երբ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝáõÙ ¿ Ýñ³Ýó ³ßË³ï³ÝùÁ: ²Û¹åÇëÇ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëï Ý»ñ »Ý: ²½³ïÙ³Ý նպաստները սովորաբար միանվագ վճարումներ են, սակայն երբեմն ներառում են նաև՝

³) Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ»ï³ßË³ï³ÝÙ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³í»É³óáõÙÝ»ñÁª Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí, Ï³Ù¿É áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý. ¨

բ) մինչև նախապես սահմանված ժամկետի ավարտը վճարվող աշխատավարÓ»ñ, »Ã» ³ßË³ï³ÏÇóÝ ³ÛÉ¨ë ãÇ Ù³ ïáõóáõÙ áñ¨¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ï³å³ÑáíÉ»ñ:

136. ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ áñáß Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ »ÝÃ³Ï³ »Ý í×³ñÙ³Ýª ³ÝÏ³Ë ³ßË³ï³ÏóÇ ³½³ïÙ³Ý å³ï×³éÇó: ÜÙ³Ý Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ í×³ñáõÙÁ áñáß³ÏÇ ¿ (¨ Ï³Ëí³Í ¿ »ñ³ßË³íáñÙ³Ý Ï³ÛÝí³½³·áõÛÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»þրի բավարաñáõÙÇó), ë³Ï³ÛÝ ³Ýáñáß¿ ¹ñ³Ýó í×³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³ÏÁ: Â»¨ ³Û¹åÇëÇ հատուցումները որոշ երկրներում կարող են բնորոշվել որպես դադարեցման հետ կապված վճասների ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý »ñ³ßËÇùÝ»ñ Ï³Ù ¹³¹³ñ»óÙ³Ý ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñ, ¹ñ³Ýù Ñ»ï³ßË³ï³ÝÙ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ »Ý, ³ÛÉ áã Ã» ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëï Ý»ñ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³Ýù Ñ³ßí³éáõÙ ¿ áñå»ë Ñ»ï³ßË³ï³ÝÙ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ: àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ³í»ÉÇ ó³Íñ³Ù³Ï³ñ¹³ïÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ են վճարում, երբ աշխատաÏÇóÁ ³½³ïáõÙ ¿ Ï³Ù³íáñª Çñ³Ý³Ë³Ó»éՈւթյամբ (ըստ էության՝ հետաշ-Ë³ï³ÝÙ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ), ù³Ýª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³Ë³Ó»éÝáõþյամբ իրականացվող հարկադիր ³½³ïÙ³Ý ¹»åùáõÙ: Ð³ñÏ³¹Çñ ³½³ïÙ³Ý ¹»åùáõÙ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ

³½³ ï Ù³Ý Ýå³ë ï Ý»ñ »Ý:

137. ²½³ ï Ù³Ý Ýå³ë ï Ý»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ã»Ý ³å³ÑáíáõÙ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñ ¨ ³ÝÙÇç³å»ë×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë:

138. Երբ կազմակերպությունը ճանաչում է ազատման նպաստÝ»ñ, Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ß ï áõÃÛáõÝ ÉÇÝÇ Ï³ ï ³ñ»Éáõ Ý³¨ Äáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ³ßË³ ï ³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ Ïñ×³ ï Ù³Ý Ñ³ßí³éáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 109):

â³÷áõÙÁ

139. **ºÃ» ³½³ ï Ù³Ý Ýå³ë ï Ý»ñÁ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ »Ý ¹³éÝáõÙ Ñ³ßí» ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ³í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÙÇë Ñ» ï á, ¹ñ³Ýù å» ï ù ¿ ½Õãí»Ý³ û· ï ³·áñÍ»Éáí 78-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ:**

140. **Այն դեպքում, երբ առաջարկ է արվում աշխատանքից կամավոր ազատí»ÉÁ Ëñ³Ëáõë»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ³½³ï Ù³Ý Ýå³ë ï Ý»ñÇ ã³÷áõÙÁ å» ï ù ¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝÇ ³ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÇ íñ³, áíù»ñ ³ÏÝï³ÉíáõÙ¿, áñ ÏÁÝ¹áõÝ»Ý ³Û¹ ³é³ç³ñÏÁ:**

´³ó³Ñ³Ûï áõÙ

141. Երբ առկա է անորոշություն՝ կապված այն աշխաï³ÏÇóÝ»ñÇ Ãí³ù³Ý³ÏÇ Ñ» ï, áíù»ñ Ýå³ë ï Ý»ñ ë ï³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ýáí ÁÝ¹áõÝ»Éáõ »Ý ³½³ï Ù³Ý ³é³ç³ñÏÁ, ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ÆÝãå»ë å³Ñ³Ýçáõ Ù ¿ ÐÐØê 37-ը, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն պայմանական պարտավորությունների վերաբերյալ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ù³ÑÙ³ÝÝå³ ï ³Ïáí ³ñï ³ÑáëùÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ ß³ ï ÷áùñ¿:

142. ÆÝãå»ë å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ÐÐØê 1-ով, կազմակերպությունը բացահայտում է ծախսի բնույթը և գումարը, եթե ³ÛÝ ¿³Ï³Ý ¿: ²½³ï Ù³Ý Ýå³ë ïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý·»óÝ»É ³ÛÝåÇëÇ Í³Ëë Ç, áñÁ ³ÝÑñ³Å»ß ï ¿ բացահայտել՝ նշված պահանջը բավարարելու համար:

143. ÐÐØê 24-áí å³հանջվող դեպքերում կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվություն հանգուցային կառավարչական անձնակազմի գծով ազատման նպաստների վերաբերյալ:

144.-152 [Ð³Ýí³Í¿]:

²Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

153. Սույն բաժինը սահմանում է անցումային մոտեցում սահմանված հատուցումÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»րի համար: Երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÁÝ¹áõÝáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ, ³ÛÝ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ëË³ÉÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ:

154. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÝ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ áñáßÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ·Íáí Çñ ³Ýóáõ Ù³ÛÇÝ å³ñï³íáրությունը այդ ամսաթվի դրությամբ հետևյալ Ï»ñå՝

³) å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 64)՝ ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõÃÛ³Ùp.

p) հաշած ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõթյամբ պլանի ակտիվների (եթե այդպիսիք կան) իրական արժեքը, որոնóÇó áõÕÕ³ ÏÇáñ»Ý Ù³ñí»Éáõ »Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ï»ë 102-104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

·) Ñ³Ý³Í³Ýóû³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÁ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 96-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, å» ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ ³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ:

155. ºÃ» ³Ýóáõù³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ ³í»ÉÇÝ ¿, ù³Ý ³ÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³Ëáñ¹ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãí»ñ ³Û¹ ÝáõÛÝ ամսաթվի դրությամբ, կազմակերպուÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ Ï³ï³ñÇ ³ÝÑ»ñù»ÉÇ ÁÝïñáõÃÛáõÝ՝ ×³Ý³ã»É ³Û¹ ³×Á áñå»ë Çñë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ë՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ՝

³) ³ÝÙÇç³å»ë՝ ÐÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ. Ï³Ù

p) áñå»ë Í³Ëë ·Í³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí՝ ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó ÙÇÝã¨ ÑÇÝ· ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ÁÝïñáõÙ¿ §p¦ տարրերակը, ապա այն պետք է՝

i. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãíáÕ ³Ï ïÇíÁ ã³÷»ÉÇë ÏÇñ³éÇ 58-ñ¹ պարագրաֆի «p» կետի սահմանափակումը.

ii. յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բացահայտի՝ (1) ã×³Ý³ãí³Í ÙÝ³ó³Í ³í»É³óÙ³Ý·áõÙ³ñÁ, ¨ (2) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í·áõÙ³ñÁ.

iii. ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÇ Ñ»ï³·³ Ïï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÇ (սակայն ոչ բացասական անցյալ ծառայության ³ñÅ»ùÇ) ×³Ý³ãáõÙÁ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå: ºÃ» ³Ïï áõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Á ×³Ý³ãíáõÙ ¿ 92-ñ¹ ¨ 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ ³Û¹ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Á ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ½áõï Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ã×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÁ (Ý³Ëù³Ý ³Û¹ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ç×³Ý³ãáõÙÁ) ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã×³Ý³ãí³Í Ù³ëÁ. ¨

iv. Ù³ñÙ³Ý Ï³Ù Ïñ×³ïÙ³Ý ·Íáí Ñ»ï³·³ û·áõï Á Ï³Ù íÝ³ëÁ áñáß»ÉÇë Ý»ñ³éÇ ã×³Ý³ãí³Í ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ëÁ:

ºÃ» ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ å³Ï³ë¿, ù³Ý ³ÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³Ëáñ¹ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï×³Ý³ãí»ñ ³Û¹ ÝáõÛÝ ³Ùë³ÃíÇ ηրությամբ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿×³Ý³ãÇ ³Û¹ Ýí³½»óáõÙÝ ³ÙÇç³å»ë՝ ԹՀՀ 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

156. Սույն ստանդարտի սկզբնական ընդունման ժամանակ, հաշվապահական Ñ³ßí³éÙ³Ý քաղաքականությունում փոփոխության ազդեցությունը ներառում է բոլոր ակտուար³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÝ áõ ÍÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ó»É »Ý ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ¹ñ³Ýù 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³ÝÍ³Í 10% §ÙÇç³ÝóùÇ¦ ë³ÑÙ³ÝÝ»ñáõÙ »Ý:

154-156-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï

1998 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմակերպության ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ 100 ÙÇ³íáñ ÃáÕ³Ï³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Ç Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ 1999 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ից, երբ պարտականության ներկա արÅ»ùÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ùáõ Ù ¿ 1.300 ÙÇ³íáñ, ÇëÏ åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª 1,000 ÙÇ³íáñ: 1993 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի դրությամբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³í»É³óñ»É ¿ Ãáß³ÏÝ»ñÁ (ã»ñ³ßË³íáñí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ Ï³½Ùáõ Ù ¿ñ 160 միավոր, իսկ մինչև երաշխավորումը մնացած միջին ժամանակաշրջանը այդ ամսաթվի դրությամբ կազմում էր 10 ï³ñÇ):

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÏÉÇÝÇ Ñ» ï¨Û³ÉÁ.

ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ	*1,300*
äÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ	*(1,000)*
Ð³Ý³Í ³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí»ÉÇù ³Ýó³É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ (160 x 4/10)	*(64)*
²ÝóáõÙ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ	*236*
²ñ¹»Ý×³Ý³ãí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ	*100*
ä³ñï³íáñáõÃÛ³Ý³×	*136*

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝïñ»É 136 ÙÇ³íáñ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³×Á×³Ý³ã»É ³ÝÙÇç³å»ë Ï³Ù ÙÇÝã¨ ÑÇÝ·ï³ñí³ÁÝÃ³óùáõÙ: ÀÝïñáõÃÛáõÝÝ³ÝÑ»ñù»ÉÇ ¿:

1999 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, պարտականության ներկա արժեքը սույն ստ³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ùáõ Ù ¿ 1,400 ÙÇ³íáñ, ÇëÏ åÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ՝ 1,050 ÙÇ³íáñ: ê ï³Ý¹³ñïÇ ÁÝ¹áõÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ç í»ñ, ½áõï Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ã×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñÁ Ï³½Ùáõ Ù »Ý 120 ÙÇ³íáñ: äÉ³ÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáÕ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÙÝ³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÙÇçÇÝ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ կազմում է 8 տարի: Կազմակերպության որդեգրած քաղաքականության համաձայն՝ բոլոր ակտուարային û·áõï Ý»ñÁ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ³ÝÙÇç³å»ë, ÇÝãå»ë ÃáõÛÉ³ï ñíáõÙ ¿ 93-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí:

155-րդ պարագրաֆի «բ» կետի (iii) ենթակետի սահմանափակման ազդեցությունը Ñ»ï¨Û³ÉÝ ¿.

½áõï Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ã×³Ý³ãí³Í ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõï Ý»ñ	*120*
²ÝóáõÙ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã×³Ý³ãí³Í Ù³ëÁ (136 x 4/5)	*(109)*
Ö³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ³é³í»É³·áõÛÝ û·áõï Á (155-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի (iii) »ÝÃ³Ï» ï)	*11*

157. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ 1999 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջաններն ընդգրկող ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացառությամբ 159-159¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ë³ÑÙ³Ý³í³ÍÝ»ñÇ: êï³Ý¹³ñïÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ãáß³Ï ային հատուցումների գծով ծախսումների ներառմամբ ÙÇÝã¨ 1999 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝûերի համար, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն փաստը, որ սույն ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³é»É ¿ 1993 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ñ³ë ï ³ ï í³Í ÐÐØê 19 *§Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ · Íáí Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç ÷áË³ñ»Ý:

158. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1993 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ñ³ë ï ³ ï í³Í ÐÐØê 19 *§Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇ · Íáí Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï ÇÝ:

159. ê ï áñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÁ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç »Ý ¹ñíáõÙ 2001 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáÕ ï ³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ* Ñ³Ù³ñª

³) 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ åÉ³ÝÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ í»ñ³Ý³ÛÍ³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ßË³ï ³ÏÇóÝ»ñÇ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ» ï Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñáí ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý åáÉÇëÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï ³ëË³Ý ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ. ¨

բ) 104², 128-ñ¹ ¨ 129-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í ÷áËÑ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ¨ 120² å³ñ³·ñ³ýÇ §½¦ Ï» ï Ç §iv¦ »ÝÃ³Ï» ï Ç, 120² å³ñ³·ñ³ýÇ §ç¦ Ï» ï Ç §iv¦ »ÝÃ³Ï» ï Ç, 120² å³ñ³·ñ³ýÇ §Å·¦ Ï» ï Ç ¨ 120² å³ñ³·ñ³ýÇ §Å¹¦ Ï» ï Ç §iii¦ »ÝÃ³Ï» ï Ç Ñ³Ù³å³ï ³ëË³Ý բացահայտումները:

²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÝ ³½¹áõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունների վրա, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ³Û¹ ÷³ëï Á:

159². 58² å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ 2002 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇ 31-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ³í³ñï íáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáÕ ï ³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÝ ³½¹áõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունների վրա, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը:

159´. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ 32², 34-34´, 61-ñ¹ ¨ 120-121-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2006 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2006 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ը սկսվող ժամանակաշրջանի համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ ÷³ëï Á:

159¶. 93²-93¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ³ÛÉÁÝï ñ³ÝùÁ Ï³ñáÕ ¿ Ïիրառվել 2004 թվականի դեկտեմբերի 16-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ³í³ñï íáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ýßí³Í ³ÛÉÁÝï ñ³ÝùÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2006 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ Ý³¨ 32², 34-34´, 61-ñ¹ ¨ 120-121-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

159¸. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛëÇÝ Ññ³å³ñ³Ï³Í *§üÐØê-ների բարեփոխումների»* ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ÷á÷áËí»É »Ý 7-րդ, 8 «բ», 32Բ, 97-ñ¹, 98-ñ¹ ¨ 111-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ³í»É³óí»É ¿ 111² å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ 7-րդ, 8 «բ» ¨ 32´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ï ñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³ÛÝ պետք է բացահայտի այդ փաստը: Կազմակերպությունը պետք է 97-ñ¹, 98-ñ¹, 111-ñ¹ ¨ 111² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù դրանից հետո կատարվող հատուցումների փոփոխությունների նկատմամբ:

160. ÐÐØê 8-ը կիրառվում է, երբ կազմակերպությունÝÁ ÷á÷áËáõÙ ¿ Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ` ³ñï ³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ 159-159¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Ü ßí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³é»ÉÇë, ÇÝãå»ë å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ÐÐØê 8-áí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÁ ¹Ç ï áõÙ ¿ այնպես, կարծես դրանք կիրառվել են այն նույն ամսաթվի դրությամբ, որի դրությամբ կիրառվել է սույն ստանդարտի մնացած մասը: Բացառություն է այն, որ կազմակերպությունը կարող է բացահայտել 120Ա պարագրաֆի «ժզ» կետով պահանջվող գումարները, քանի որ այդ գումարները áñáßí»É »Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ³é³çÁÝÃ³ó` ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõ-

---

* 159-ñ¹ ¨ 159² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÑÕáõÙ »Ý Ï³ï ³ñáõÙ §ï ³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ¦` 1998 Ãí³Ï³ÝÇ ÁÝ¹áõÝí³Í áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ ³í»ÉÇ Ñ³ëÏ³Ý³ÉÇ ß³ñ³¹ñ³ÝùáíÝ»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: 157-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÑÕáõÙ ¿ Ï³ï ³ñáõÙ §ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ¦:

ÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³ÛÝ ³é³çÇÝ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ëÏë³Í, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»É¿ 120² å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

161. ÐÐØê 1-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ÷á÷áËí»É¿ üÐØê-ûåðñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Æ ÉñáõÙÝª ³ÛÝ ÷á÷áË»É¿ 93²-93¸, 106-ñ¹ (ûñÇÝ³ÏÁ) ¨ 120² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ áñ¨¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 20

ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙ ¨ å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³Ý þwgwhwjunuմ

¶áñÍáõáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1. Սույն ստանդարտը պետք է կիրառվի պետական շնորհները հաշվառելիս և բացահայտելիս, ինչպես նաև պետական օգնության այլ ձևերը բացահայտելիս:

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁãÇ³éÝãíáõÙª

³) Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ ËÝ¹ÇñÝ»ñÇÝ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ÷á÷áËíáÕ ·Ý»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ³ñï³óáÉáÕ ֆինանսական հաշվետվություններում կամ համանման բնույթի լրացուցիչ տեղեկատվության մեջ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë.

բ) å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³ÝÁ, áñÁ ïñíáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÝ ³ñïáÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ó¨áí, áñáÝù ³éÏ³ »Ý Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÁ áñáß»ÉÇë, ¨ áñáßíáõÙ Ï³Ù ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïíáõª »Ýß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÇó »ÉÝ»Éáí: ²Û¹åÇëÇ ³ñïáÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇó Å³Ù³Ý³Ï³íáñ³å»ë ³½³ï»ÉÁ, Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇó Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, ³ñ³·³óí³ÍÙ³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ¨ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ¹ñáõÙù³ã³÷»ñÇ Ýí³½óáõÙÁ.

·) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ å»ïáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ.

¹) ÐÐØê 41 ¶ÛáõÕ³ï Ý ï»ëáõÃÛáõÝ ë ï³Ý¹³ñïáí Ï³ñ·³íáñíáÕ å»ï³Ï³ÝßÝáñÑÝ»ñÇÝ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

3. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով՝

ä»ï³áõÃÛáõÝ. **Ï³é³í³ñáõÃÛáõÝÁ, Ï³é³í³ñ³Ï³Ý ·áñÍ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ÝÙ³Ý³ï Çå Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁª ï»Õ³Ï³Ý, ³½·³ÛÇÝ Ï³Ù ÙÇç³½·³ÛÇÝ:**

ä»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝÁ **å»ïáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ÙÇçáó³éáõÙ ¿, áñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ ïñ³Ù³¹ñ»É áñáß³ÏÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝûերի խմբի, որոնք բավարարում են որոշակի չափանիշների: Սույն ստանդարտի նպատակներով՝ պետական û·ÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ³ÛÝ ³ñïáÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ïñíáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÝáõÕ³ÏÇáñ»Ý՝ ³é¨ïñ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ íñ³ ³½¹áÕ ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÇ Ó¨áí, ÇÝãåÇëÇù »Ý ½³ñ·³óáÕ շրջաններում ենթակառուցվածքների ապահովումը կամ մրցակիցների նկատմամբ առևտրային ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ:**

ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ **Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ é»ëáõñëÝ»ñÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý ï»ëùáí å»ïáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñíáÕ û·ÝáõÃÛáõÝ »Ýª Ï³½Ù³Ï»ñպությանն զործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ ³ÝóÙ³Éáõ Ï³Ù ³å³·³ÛáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó: ¸ñ³Ýù ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³Ý ³ÛÝ Ó¨»ñÁ, áñáÝó ÑÝ³ñ³íáñ ¿ Ë»É³Ù ïáñ»Ý áñ¨¿ ³ñÅ»ù í»ñ³·ñ»É, ÇÝãå»ë Ý³¨

---

* 2008 Ã.-Ç Ù³ÛëÇÝ üÐØê-ûåðñ բարելավումների շրջան ³ÏÝ»ñáõÙ ËáñÑáõñ¹Á ÙÇ ß³ñù ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ¿ Ï³ï³ñ»É ëáõÙÝ ë ï³Ý¹³ñï áõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ï»ñÙÇÝÝ»ñáõÙ` ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇ Ñ» ï Ñ» ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³å³Ñáí»Éáõ Ñ³Ù³ñ. ³) §Ñ³ñÏíáÕ »Ï³Ùáõï¦-Á¹³ñÓ»É¿ §Ñ³ñÏíáÕ շահույթ կամ վնաս». բ) «ճանաչվել եկամուտ/ծախս»-Á¹³ñÓ»É¿ §×³Ý³å»Éß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë¦.¨¹) §Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý·Ý³Ñ³ï áõÙÝ»ñÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙ¦-Á¹³ñÓ»É¿ §Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý·Ý³Ñ³ï áõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ¦:

å»ï áõÃÛ³Ý Ñ»ï ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ, áñáÝù ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ï³ñ³Ýç³ï»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ³é¨ï³ñ³ÛÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó•:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներՁ **å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñ »Ý, áñáÝó ÑÇÙÝ³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ ³ÛÝ ¿, áñ ¹ñ³Ýó ëï³óÙ³Ý Çñ³íáõÝù áõÝ»óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ·ÝÇ, Ï³éáõóÇ Ï³Ù áñ¨¿ ³ÛÉ Ï»ñå Ó»éù բերի երկարաժամկետ ակտիվներ: Երկրորդական պայմաններ նույնպես կարող են կցվել՝ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï»Éáí ³ÏïÇÍÝ»ñÇ ï»ë³ÏÁ Ï³Ù í³ÛñÁ Ï³Ù Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÁ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ ¹ñ³ նը պետք է ձեռք բերվեն կամ պահվեն:**

Եկամուտներին վերաբերող շնորհներՁ **ակտիվներին վերաբերող շնորհներից տարբերվող պետական ßÝáñÑÝ»ñ »Ý:**

Ü»ñ»ÉÇ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ **÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý, áñáÝó ¹»åùáõÙ ÷áË³ïáõÝ å³ñï³íáñíáõÙ ¿ ãå³Ñ³Ýç»É ¹ñ³Ýó Ù³ñáõÙÁª áñáß³ÏÇë³ÑÙ³Ýí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ:**

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ù. **·áõÙ³ñ, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Ç ¨ Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ëï³Ï³Ù í³×³éáÕÇ ÙÇç¨`§³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

4. Գոյություն ունեն պետական օգնության շատ ձևեր, որոնք տարբերվում են և' տրվող օգնության բնույթով, և' դրան սովորաբար կցվող պայմաններով: Օգնության նպատակը կարող է լինել կազմակերպության խրախուսումը՝ ձեռնարկելու գործունեության այնպիսի ուղղություն, որն այն սովորաբար չէր ձեռնարկի, »Ã» ãï³ñ³Ù³¹ñí»ñ û·ÝáõÃÛáõÝÁ:

5. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³Ý ë ï³óáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÉÇÝ»Éª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, »ñÏáõ å³ï×³éáí: Ü³Ëª »Ã» ÙÇçáóÝ»ñÝ ³ñ¹»Ý ÷áË³Ýóí»É »Ý, ³å³ å»ïù¿ ÁÝïñíÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù»Ãá¹: ºñÏñáñ¹ª ó³ÝÏ³ÉÇ¿ Ýß»É, Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ÇÝã ã³÷áí¿ û·ï íª³Ûª û·ÝáõÃÛáõÝÇó: ¸³Ñ»ßï³óÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï:

6. Պետական շնորհները երբեմն անվանվում են այլ կերպ, ինչպես՝ սուբսիդիաներ, սուբվենցիաներ կամ å³ñ·¨³ ïñáõÃÛáõÝÝ»ñ:

ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñ

7. ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷áõÃ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ßÝáñÑÝ»ñÁ, ãå»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý, ù³ÝÇ ¹»é ãÏ³ ÑÇÙÝ³íáñ Ñ³í³ëï Ç³óáõÙ, áñ.

³) կազմակերպությունը բավարարելո՞ ¿ ¹ñ³Ýó Ïóí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ. ¨

բ) ßÝáñÑÝ»ñÁ ëï³óí»Éáõ »Ý:

8. ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ, ù³ÝÇ ¹»é ãÏ³ ÑÇÙÝ³íáñ Ñ³í³ëï Ç³óáõÙ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñ»Éáõ¿ ¹ñ³Ý ÏóíªÍ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, ¨ áñ ßÝáñÑÁ ëï³óí»Éáõ¿: ÞÝáñÑÇ ëï³óáõÙÁ ÇÝùÝÇÝ Ñ³Ùá½Çã ³å³óáõÙó ã¿, áñ ßÝáñÑÇÝ ÏóíªÍ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñí»É Ï³Ù Ï³ï³ñí»Éáõ »Ý:

9. ÞÝáñÑÁ ëï³Ý³Éáõ Ó¨Á ãÇ ³½¹áõÙ ßÝáñÑÇ ·Íáí Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù»Ãá¹Ç ÁÝïñáõÃÛ³Ý íñ³: Այսպիսով, անկախ այն բանից՝ շնորհը ստացվել է դրամական միջոցների տեսքով, թե որպես պետության Ñ³Ý¹»å áõÝ»ó³Í å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ýí³½»óáõÙ, ³ÛÝ å»ï¿ Ñ³ßí³éíÇ ÝáõÛÝ »Õ³Ý³Ïáí:

10. Պետության կողմից տրամադրված ներելի փոխառությունը դիտվում է որպես պետական շնորհ, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ կազմակերպությունը կբավարարի փոխառությունը չմարելու å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ:

10². ÞáõÏ³Û³Ï³ÝÇó ó³Íñ ïáÏáë³¹ñáõÛùáí å»ï³Ï³Ý ÷áË³éáõÃÛáõÝÇó û·áõïÁ ¹Çï íáõÙ¿ áñå»ë å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑ: Ì³ñÏÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ¨ ã³÷íÇ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ¨ ã³÷áõÙÁ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ: ÞáõÏ³Û³Ï³ÝÇó ó³Íñ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇó û·áõïÁ å»ïù¿ ã³÷íÇ áñå»ë ÷áË³éáõÃÛ³Ý` ÐÐØê 39-ի համաձայն որոշված սկզբնական հաշվեկշռային արժեքի և ստացված մուտքերի տարբերություն: Օգուտը հաշվառվում է սույն ստանդարտի համաձայն: Կազմակերպությունը å»ïù¿ Ñ³ßíÇ³éÝÇ³ÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ï³ñí»É »Ý Ï³Ù å»ïù¿ Ï³ï³ñí»Ý³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ áñáß»ÉÇë, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëí³Í¿ ÷áË³éáõÃÛáõÝÇó û·áõïÁ:

11. Երբ պետական շնորհը ճանաչվում է, դրա հետ կապված ցանկացած պայմանական պարտավորություն Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ïïÇí ¹Çï³ñÏáõÙ¿ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37 §ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ:

• î»ë Ý³¨ ØØÎ 10 §ä»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝ` ³é³Ýó·áñÍ³éÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï ÛáõñÑ³Ï³ï áõÏ Ï³åÇ¦:

12. ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ëÇëï»Ù³ïÇÏ ÑÇÙáõÝùáí ³ÛÝ ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»ëí³Í»Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ:

13. È³ÛÝáñ»Ý ÏÇñ³éíáõÙ ¿ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ñÏáõ Ùáï»óáõÙ` Ï³åÇï³É Ùáï»óáõÙÁ, áñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ßÝáñÑÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë, ¨ »Ï³Ùï³ÛÇÝ Ùáï»óáõÙÁ, áñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ßÝáñÑÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ù»Ï Ï³Ù³í»ÉÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

14. Կապիտալ մոտեցման կողմնակիցները բերում են հետևյալ փաստարկները.

ա) å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ÙÇçáó »Ý ¨ å»ïù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÛáõÝáõÙ Ý»ñ³éí»Ý áñå»ë ³Ûª åÇëÇù, ³ÛÉ áã Ã» ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ` Ñ³ßí³Ýóí»Éáí ³ÛÝ Í³Ëë³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝó ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ »Ý ¹ñ³Ýù: ø³ÝÇ áñ áñ¨Çó» í»ñ³¹³ñÓáõÙ ãÇ ³ÏÝÏ³Éíáõù, ³Ûª åÇëÇ ßÝáñÑÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë.

բ) å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ï»ÕÇÝ ã¿, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù ã»Ý í³ëï³Ïíáõù, ³ÛÉ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý å»ïáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñíáÕ Ëñ³Ëáõëáõù` ³é³ÝóÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ:

15. Եկամտային մոտեցման օգտին բերվում են հետևյալ փաստարկները.

ա) քանի որ պետական շնորհները հանդիսանում են բաժնետերերից տարբեր այլ աղբյուրից ëï³óí³Í ÙÇçáóÝ»ñ, ¹ñ³Ýù ã»ïù ¿ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ×³Ý³ãí»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõù, ³ÛÉ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ.

բ) å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ Ñ³½í³¹»å »Ý ³Ýí³ñÓ³Ñ³ïáõÙó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³Ýù í³ëï³ÏáõÙ ¿ ¹ranց պայմաններին բավարարելու և նախատեսված պարտականությունները կատարելու միջոցով: Հետևաբար, դրանք պետք է ճանաչվեն շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»ëí³Í¿ ßÝáñÑÁ.

գ) քանի որ շահութահարկը և այլ հարկեր ծախսեր են, տրամաբանական է, որ պետական շնորհները, որոնք հարկաբյուջետային քաղաքականության մաս են կազմում, նույնպես ¹Çï³ñÏí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

16. ºï³Ù³ÛÇÝ Ùáï»óáõÙÁ ýáõÝ³Ù»Ýï³É¿, áñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í¿ ³ÛÝ, áñ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ëÇëï»Ù³ïÇÏ ÑÇÙáõÝùáí ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñå»ë Í³Ëë¿ ×³Ý³ãáõÙ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÷áËÑ³ïáõÓÙ³Ý Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»ëí³Í¿ ßÝáñÑÁ: ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÙÇçáóÝ»ñÇ ÷³ëï³óÇ ëï³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýáõù Ñ³ßí»·ñÙ³Ý »Õ³Ý³Ïáí Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³ÝÁ (ï»ë ÐÐØê 1 §üÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ) ¨ ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ÏÉÇÝ»ñ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³ñ áñ¨¿ հիմունք՝ շնորհը ժամանակաշրջանների միջև բաշխելու, բացի այն ժամանակաշրջանից, որի ընթացքում ßÝáñÑÁ ëï³óí»É¿:

17. Մեծ մասամբ այն ժամանակաշրջանները, որոնց ընթացքում կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ¿ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Í³Ëë»ñÁ Ï³Ù Í³Ëսումները, հեշտությամբ որոշելի են: Այսպիսով, որոշակի Í³Ëë»ñÇ Ñ³Ù³ñ ïñí³Í ßÝáñÑÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ³Û¹ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³Ëë»ñÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, Ù³ßíáÕ (³Ùáñï Ç½³óíáÕ) ³ÏïÇíÝ»ñÇÝ í»ñ³pերող շնորհները սովորաբար ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ¨ ³ÛÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñáí, áñáÝù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Í³Ëë»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ:

18. Չմաշվող (չամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ÙուÛÝå»ë Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç»É áñáß³ÏÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙ ¨ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: úñÇÝ³Ï` ÑáÕ³Ù³ëÇ Ó¨áí ßÝáñÑÇ ë ï³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ å³ÛÙ³Ý Ñ³Ý¹Çë³Ý³É ³Û¹ ÑáÕ³Ù³ëÇ íñ³ ß»ÝùÇ Ï³éáõóáõÙÁ, ¨ Ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É ßÝáñÑÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³Û¹ ß»ÝùÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

19. Շնորհները երբեմն ստացվում են որպես ֆինանսական կամ հարկաբյուջետային օգնության փաթեթ Ù³ë, áñáÝó Ïóí³Í »Ý ÙÇ ß³ñù å³ÛÙ³ÝÝ»ñ: ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ ½·áõßáõÃÛáõÝ ¿ Ñ³ñÏ³íáñ Í³ËëáõÙÝ»ñ ¨ Í³Ëë»ñ ³é³ç³óÝáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë, áñáÝóáí ¿É áñáßíáõÙ »Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³Í³ÍÝ»ñÁ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ ßÝáñÑÁ í³ëï³Ïí»Éáõ ¿: Î³ñáÕ ¿ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É ßÝáñÑÇ ÙÇ Ù³սը բաշխել մի հիմունքով, իսկ մյուսը՝ այլ:

20. ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ, áñÁ ëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ¿ ¹³éÝáõÙª Ç Ñ³ïáõóáõÙ ³ñ¹»Ý Ïñ³Í Í³Ëë»ñÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ, Ï³Ù áñÇ Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ïñ³Ù³¹ñ»É ³ÝÑ»ï³Ó·»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý

û·ÝáõÃÛáõÝ` ³é³Ýó ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ»ï³·³ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ, å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

21. àñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ï³Ï³óí»É ³ÝÑ»ï³Ó·»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ç³ÏóáõÃÛáõÝ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë áñáß³ÏÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ëñ³ËáõëÙ³Ý ÙÇçáó: ²ÛëåÇëÇ ßÝáñÑÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïí»É ³é³ÝÓÝ³Ñ³ïáõÏ կազմակերպությամբ, և կարող են շահառուների (բենեֆիցիարների) ամբողջ դասի համար առկա չլինել: ²Ûë Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÑÇÙù Ñ³Ý¹Çë³Ý³É, áñ ßÝáñÑÁ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ շահույթում կամ վնասում, երբ կազմակերպությունը որակավորվում է դրա ստացման համար՝ կից բացահայտումով, որը կապահովվի դրա հստակ ընկալումը:

22. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ï Ï³óí»É áñå»ë Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ïñ³Í³Ëë»ñÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙ: ²Û¹åÇëÇ ßÝáñÑÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ շահույթում կամ վնասում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա՝ կից բացահայտումով, որը կապահովի ¹ñ³ Ñëï³Ï ÁÝÏ³ÉáõÙÁ:

àã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñ

23. ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ Ï³ñáÕ ¿ ïñí»É áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇ Ó¨áí, ÇÝãå»ë ÑáÕÁ Ï³Ù ³ÛÉ é»ëáõñëÝ»ñ, áñáÝù պետք է օգտագործվեն տվյալ կազմակերպության կողմից: Այսպիսի հանգամանքներում, սովորաբար, ·Ý³Ñ³ïáõÙ »Ý áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ¨ ßÝáñÑÝ áõ ³ÏïÇíÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ³Û¹ իրական արժեքով: Երբեմն օգտվում են ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ Ùáï»óáõÙÇó, Áëï áñÇ` Ã»' ³ÏïÇíÁ, ¨ Ã»' ßÝáñÑÁ ·ñ³ÝóíáõÙ »Ý ³Ýí³Ý³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհների ներկայացումը

24. Ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային ßÝáñÑÝ»ñÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý` Ï³Ù ßÝáñÑÁ ·ñ³Ýó»Éáí áñå»ë Ñ»ï³Ó·í³Í »Ï³Ùáõï, Ï³Ù áñå»ë Ýí³½»óáõÙ ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë:

25. Ֆինանսական հաշվետվություններում ակտիվներին վերաբերող շնորհների (կամ շնորհների Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ë»ñÇ) Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý »ñÏáõ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ÃáõÛÉ³ïñ»ÉÇ ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÝ»ñ:

26. Àëï Ù»Ãá¹Ý»ñÇó Ù»ÏÇ` ßÝáñÑÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë Ñ»ï³Ó·í³Í»Ï³Ùáõï, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ëÇëï»Ù³ ïÇÏ ÑÇÙáõÝùáí ³Ïï³ÏÇíÇû·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

27. ØÛáõë Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ` ßÝáñÑÁ Ýí³½»óíáõÙ ¿ ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë: ÞÝáñÑÁ ³ñï³óáÉíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ù³ßíáÕ (³Ùáñï Ç½³óíáÕ) ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ` Ýí³½»óí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Í³ËëÇ Ó¨áí:

28. Ակտիվների գնումը և դրանց վերաբերող շնոհÑÝ»ñÇ ë ï³óáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñáõÙ ½·³ÉÇ ß³ñÅ»ñÇ Ñ³Ý·»óÝ»É: ²Ûë å³ï×³éáí, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ համախառն ներդրումը ցույց տալու նպատակով, նման շարժերը հաճախ բացահայտվում են որպես ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃյունում առանձին հոդվածներ՝ անկախ այն բանից, թե ßÝáñÑÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉÇë Ýí³½»óíáõÙ ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³ÏïÇíÇó, Ã» áã:

Եկամուտներին վերաբերող շնորհների ներկայացումը

29. Եկամուտներին վերաբերող շնորհները համապարփակ ֆինանսական՝ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ հաշվետվություններում երբեմն ներկայացվում են որպես կրեդիտագրում կա՛մ առանձին, կա՛մ ընդհանուր í»ÑÝ³·ñÇ ï³Ï, ÇÝãå»ë ûñÇÝ³Ï` §²ÛÉ »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ¦, Ï³Ù` áñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýù ¹ñ³Ýù Ýí³½»óíáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³ËëÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉÇë:

29². ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ մասին հաշվետվությամբ, ինչպես նկարագրված է ՀՀՄՍ 1-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) 81-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ապա այն ներկայացնում է եկամուտներին վերաբերող շնորհները այդ առանձին հաշվետվությունում՝ ըստ 29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝÇÝ»ñÇ:

30. ²é³çÇÝ Ù»Ãá¹Ç ÏáÕÙÝ³ÏÇóÝ»ñÁ åÝ¹áõÙ »Ý, áñ ï»ÕÇÝ ã¿ »Ï³Ùï³ÛÇÝ ¨ Í³Ëë³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ, ¨ áñ ßÝáñÑÇ ï³ñ³Ýç³ïáõÙÁ Í³ËëÇó ¹ÛáõñÇÝ ¿ ¹³ñÓÝáõÙ Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ Í³Ëë»ñÇ Ñ»ï, áñáÝó íñ³ ßÝáñÑÁ ãÇ ³½¹áõÙ: ºñÏñáñ¹ Ù»Ãá¹Ç û·ïÇÝ ÷³ëï³ñÏíáõÙ ¿, áñ կազմակերպությունում կարող էին չառաջանալ այդ ծախսերը, եթե առկա չլիներ շնորհը, և, հետևաբար, Í³ËëÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁª ³é³ÝóßÝáñÑÇ Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý, Ï³ñáÕ ¿ ³å³ïáÕÙÝáñáßÇã ÉÇÝ»É:

31. ºñÏáõ Ù»Ãá¹Ý»ñÝ ¿É ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ »Ý Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ï³Ùուտներին վերաբերող շնորհների ներկայացման համար: Շնորհի բացահայտումը կարող է անհրաժեշտ լինել ֆինանսական հաշվետվությունները հասկանալի դարձնելու համար: Սովորաբար, տեղին է համարվում շնորհի ազդեցության բացահայտումը այն »Ï³Ù՝ ³ÛÇÝ Ï³Ù Í³Ëë³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ íñ³, áñÇ ·ÍáÍ åահանջվում է առանձին բացահայտում:

ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓáõÙÁ

32. ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ, áñÁ ¹³éÝáõÙ ¿ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, å»ïù ¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ (ïí»ë ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦ ստանդարտը): Եկամուտներին վերաբերող շնորհի վերադարձումը առաջին հերթին պետք է կատարվի ïíÛ³ÉßÝáñÑÇ ·ÍáÍ ã³ÙáñïÇ½³óí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ïñ»¹ÇÏ³ÛÇÝ ÙÝ³óáñ¹Ç Ñ³ßíÇÝ: ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí í»ñ³¹³ñÓáõÙÁ ·»ñ³½³Ýóáõ ¿ ³Û¹åÇuի հետագծված կրեդիտային մնացորդը, կամ երբ հետագծված Ïñ»¹Ç Ï³ÛÇÝ ÙÝ³óáñ¹ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ, í»ñ³¹³ñÓáõÙÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÝÙÇç³å»ë ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù վնասում: Ակտիվին վերաբերող շնորհի վերադարձումը պետք է ճանաչվի ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի ³í»É³óáõÙ Ï³Ù í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí Ñ»ï³Ó·í³Í »Ï³ÙïÇ ÙÝ³óáñ¹Ç Ýí³½óáõÙ: Îáõ Ï³Ï³ÛÇÝ Éñ³óáõóÇã Ù³ßí³ÍáõÛáõÝÁ, áñÁ ×³Ý³ãí³Í ÏÉÇÝ»ñ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÙÇÝã¨ ï íÛ³É ³Ùë³ÃÇíÁ, »Ã» ãÉÇÝ»ñ ßÝáñÑÁ, å»ïù¿ ³ÝÙÇç³å»ë ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

33. Ակտիվին վերաբերող շնոհÑÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³ÝÁ Ñ³Ý·»óÝáÕ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç ³é³ç³óÝ»É՝ ¹Ç ï³ñÏ»Éáõ ³Ï ïÇíÇ Ýáñ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ:

ä»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝ

34. ä»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³Ý áñáß Ó¨»ñ, áñáÝó ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ Ë»É³Ùïáñ»Ý ³ñÅ»ù í»ñ³·ñ»É, ÇÝãå»ë Ý³¨ պետության հետ գործարքները, որոնք հնարավոր չէ տարանջատել կազմակերպության բնականոն ³é¨ïñ³ÛÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó, ã»Ý ÁÝ¹·ñÏíáõÙ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý Ù»Ç՝ Áëï 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

35. î»ËÝÇÏ³Ï³Ý Ï³Ù Ù³ñù»ÃÇÝ·³ÛÇÝ ³Ýí×³ñ ËáñÑñ¹³ï íáõÃÛáõÝÁ ¨ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙÁ ³ÛÝåÇëÇ û·ÝáõÃÛ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý, áñáÝó ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ Ë»É³Ùïáñ»Ý ³ñÅ»ù í»ñ³·ñ»É: ä»ï³Ï³Ý ·ÝáõÙÝ»ñÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³å³ÑáíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³óáõÙÝ»ñÇ ÙÇ մասը, այնպիսի օգնության օրինակ է, որը հնարավոր չէ տարանջատել կազմակերպության բնականոն ³é¨ïñ³ÛÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó: ú·áõïÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑ»ñù»ÉÇ ÉÇÝ»É, ë³Ï³ÛÝ ³é¨ïñ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝÇó ï³ñ³Ýç³ï»Éáõ áñ¨¿ ÷áñÓ Ï³ñáÕ¿ ãÑÇÙÝ³íáñí³Í ÉÇÝ»É:

36. Ì»ñáÑÇßÛ³É ûñÇÝ³ÏÝ»ñáõÙ û·áõïÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÛÝåÇëÇÝ ÉÇÝ»É, áñ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ առաջանա բացահայտելու օգնության բնույթը, չափը և ժամկետները, որպեսզի ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ»ñÁ ³å³ÏáÕÙÝáñáßáÕ ãÉÇÝ»Ý:

37. [Ð³Ý³Í¿]

38. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÝ»ñÇ ³å³ÑáíáõÙÁ ÁÝ¹Ñ³-Ýáõñ ïñ³ùսպրոտային և կապի ցանցերի բարելավմամբ, ինչպես նաև բարելավված հարմարությունների ³å³ÑáíáõÙÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý áéá·Ù³Ý Ï³Ù çñ³Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý ó³ÝÓ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ë³Ý»ÉÇ »Ý անժամկետ շարունակական հիմունքներով՝ ամբողջ տեղական հանրության բարեկեցությունÛ³Ý Ñ³Ù³ñ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

39. Պահանջվում է կատարել հետևյալ բացահայտումները՝

³) å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÁÝ¹áõÝí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÁ.

p) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñում ճանաչված պետական շնորհների բնույթն ու չափը, ինչպես Ý³¨ å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ Ó¨»ñ, áñáÝóÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý û·ï í»É¿.

·) ×³Ý³ãí³Í å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛ³ÝÁ Ïóí³Í ¨ ãÏ³ï³ñí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ:

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹áõÛÃÝ»ñ

40. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù, å»ïù¿.

³) բավարարի բացահայտման պահանջները, որտեղ դա տեղին է, և

բ) Ï³ÙÇ

I. Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ×ß·ñïÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç. Ï³Ù

II. ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ շնորհների կամ շնորհների մասերի նկատմամբ, որոնք դառնում են ստացման կամ Í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ áõÅÇ Ù»ç Ùï Ý»Éáõó Ñ»ï á:

àõÅÇ Ù»ç Ùï Ý»ÉÁ

41. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á ·áñÍáõÃõÃÛ³Ý Ù»ç¿ ¹ñíáõÙ 1984 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջաններ ընդգրկող ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ:

42. ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007ÃíÇÝ) ÷á÷áË»É¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ É³ÛÝáñ»Ý û·ï³·áñÍíáÕ տերմինաբանությունը: Բացի wÛ¹ª ³ÛÝ Ñ³Ý·»óñ»É¿ 29² å³ñ³·ñ³ýÇ ³í»É³óÙ³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը ՀՀՍՍ 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ïի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա փոփոխությունները պետք է կիրառվեն այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

43. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ ÃáÕ³ñÏí³Í üÐØê-ների բարելավումները հանգեցրել են 37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³ÝÙ³ÝÁ ¨ 10² å³ñ³·ñ³ýÇ ³í»É³óÙ³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí՝ 2009Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ստացված պետական փոխառությունների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է: Եթե Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Åամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 21

²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ

Üå³ï³ÏÁ

1. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ñï»ñïñÛ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É»ñÏáõ »Õ³Ý³Ïáí: ²ÛÝ Ï³ñáÕ¿ Ï³-ï³ñ»É³ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù áõÝ»Ý³É³ñï»ñïñÛ³ ստորաբաժանումներ: Æ ÉñáõÙÝª Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É³ï³ñÅáõÛÃáí: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñ-ïÇÝå³ï³ÏÝ¿ë³ÑÙ³Ý»É, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ñ-ï³óáÉí»Ý ³ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³ñï»ñÏրյա ստորաբաժանումները և, թե ինչպես պետք է ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí:
2. ²Ûë ³éáõÙáí ÑÇÙÝ³Ï³Ý ËÝ¹ÇñÝ»ñÝ »Ýª áñáß»É, Ã» ÇÝãåÇëÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ù (÷áË³ñÅ»ùÝ»ñ) å»ïù¿ ÏÇñ³é»É, ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÇÝãå»ë å»ïù¿ ×³Ý³ã»É ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ:

¶áñÍáõÃõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

3. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ*

³) ³ñï³ñÅáõÛÃáí ·ործառնություններ և մնացորդները հաշվառելիս, բացառությամբ ածանցյալ ·áñÍÇùÝ»ñáí Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áõ ¹ñ³Ýó ·Íáí ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÇ, áñáÝù ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáõÃõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý.

բ) արտերկրյա ստորաբաժանումների ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ í»ñ³Ñ³ß-í³ñÏ»ÉÇë, áñáÝù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙª համախմբման, համամասնական համախմբման կամ բաժնեմասնակցության մեթոդով. և

·) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

* î»ë Ý³¨ êØÎ-7 *§²ÝóáõÙÁ »íñáÛÇ¦ մեկնաբանությունը:*

4. ÐÐØê 39-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ բազմաթիվ ածանցյալ գործիքների նկատմամբ, ¨, հետևաբար, ¹ñ³Ýù բացառվում »Ý ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï Çó: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÝ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ÐÐØê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï áõÙ (ûñÇÝ³Ï` ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ áñáß ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ), Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï áõÙ: Æ ÉñáõÙÝ Ýßí³ÍÇª ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ï ½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇó Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:
5. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ³ñï³ñÅáõÛÃáí Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý, Ý»ñ³éÛ³É արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրման հեջավորման նպատակով: ÐÐØê 39-Á ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ¿ Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³ÝÁ:
6. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³ñÅáõÛÃáí Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉÇë ¨ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ë ï ³óí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ` üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñï Ý»ñÇÝ (üÐØê-Ý»ñ) Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ³ñï³ñÅáõÛÃáí ·ñ³հաշվարկելիս չեն բավարարվում վերը նշված å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ³å³ սույն ստանդարտը սահմանում է բացահայտման ենթակա տեղեկատվությունը:
7. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇ-çáóÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ կամ արտերկրյա ստորաբաժանումների դրամական հոսքերի ներդրումային հեջավորման նպատակով (ինչպես ՀԴՄԳ 7 *§Ð³ßí»ï íáõÃÛáõÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ¦*):

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

8. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործվում են հետևյալ իմաստներով՝

ö³ÏÙ³Ý÷áË³ñÅ»ù. **ë÷áÃ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý÷áË³ñÅ»ùÝ ¿ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:**

öáË³ñÅ»ù³Ûɨ տարբերություն. **տարբերություն է, որն առաջանում է մեկ արժույթով մեկ այլ արժույթի միևնույն քանակը տարբեր փոխանակման փոխարժեքներով վերահաշվարկելու արդյունքում:**

öáË³Ý³ÏÙ³Ý÷áË³ñÅ»ù. **»ñÏáõ ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÷áË³Ý³Ï տման հարաբերակցությամբ ¿:**

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù. **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨¦ ·áñÍ³ñùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:**

²ñï³ñÅáõÛÃ. **³ñÅáõÛÃ ¿, որը տարբերվում է կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթից:**

Արտերկրյա ստորաբաժանում. **Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛáõÝÁ, Ñ³Ù³ï»õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÁ Ï³Ù Ù³ëÝ³×ÛáõÕÝ ¿, áñáÝó ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ï»Õ³Ï³ÛïáõÃÛ³Ý »ñÏñÇó ¹áõñë Ï³Ù Í³ï³ÉíáõÙ¿ ³ÛÉ ³ñÅáõÛÃáí:**

üáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃ. **³ÛÝ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñÇ ³ñÅáõÛÃÝ ¿, áñ ï»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ¿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ:**

Խումբ. **մայր կազմակերպությունն է և իր բոլոր դուստր կազմակերպությունները:**

¸ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³Ý»ñ. **³éÏ³ ³ñÅáõÛÃÇ ÙÇ³íáñÝ»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñ, áñáÝó ¹ÇÙ³ó å»ï ù¿ë ï³óí»Ý Ï³Ù í×³ñí»Ý ýÇùëï³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ ·áõÙ³ñáí ³ñÅáõÛÃ:**

Զուտ ներդրումներ արտերկրյա ստորաբաժանումում. **Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ ¿ ³Û¹ արտերկրյա ստորաբաժանման զուտ ակտիվներում:**

Ü»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃ. **³ñÅáõÛÃ ¿, áñáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý:**

ê÷áÃ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý÷áË³ñÅ»ù. **³ÝÑ³å³õ÷áË³Ý³ÏÙ³ÝÑ³Ù³ñÙ³ïã»É÷áË³Ý³ÏÙ³Ý÷áË³ñÅ»ù:**

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇ ½³ñ·³óáõÙ

üáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃ

9. ÐÇÙÝ³Ï³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñÁ, áñ ï»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ, սովորաբար այն միջ³í³ÛñÝ ¿, áñ ï»Õ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ë ï³óíáõÙ ¨ Í³ËëíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ: üáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ë ï áñ¨ Ýßí³Í ·áñÍáÝÝ»ñÁª
   ³) ³ñÅáõÛÃÁ`
   i. áñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³½¹áõÙ ¿ ³å ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³×³éùÇ ·Ý»ñÇ íñ³ (Ñ³×³Ë ³ÛÝ ³ñÅáõÛÃÁ, áñáí Çñ ³å ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³×³éùÇ ·Ý»ñÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ ¨ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý). ¨
   ii. ³ÛÝ »ñÏñÇ ³ñÅáõÛÃÁ, áñÇ Ùñó³Ïó³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñÝ áõ Ï³ÝáÝÝ»ñÝ »Ý ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ áñáßáõÙ Çñ

³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³×³éùÇ ·Ý»ñÁ.

բ) ³ñÅáõÛÃ, áñÁ ÑÇÙÝ³Ï³Ýáõù ³½¹áõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý Ñ³Ù³ñ³ÝÑñ³Å»ßï ³ßË³ïáõÅÇ, ÝÛáõÃ³Ï³Ý¨ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ íñ³ (Ýßí³ÍÁ Ñ³×³Ë ³ÛÝ ³ñÅáõÛÃÝ¿, áñáí ÝÙ³Ý Í³ËëáõÙ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ¨ Ï³ï³ñíáõÙ»Ý):

10. êïáñ¨ Ýßí³Í ·áñÍáÝÝ»ñÁ ÝáõÛÝå»ë Ï³ñáÕ »Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ ïñ³Ù³¹ñ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ Ù³ëÇÝª

³) ³ñÅáõÛÃ, áñáí ³ñï³Ñ³Ûï³Í³Í »Ý ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ë ï³ói³Í ÙÇçáóÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï` å³ñïù³ÛÇÝ¨ ë»÷³Ï³Ý³Ï³åçï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙ).

բ) արժույթ, որով սովորաբ ³ñ å³ÑíáõÙ »Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ÙáõïÙ»ñÁ:

11. Արտերկրյա ստորաբաժանման ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս, ինչպես նաև ֆունկցիոնալ արժույթը Ñ³ßí»ïáõ Ï³Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ Ñ»ï ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝíáõÙ ëï áñ¨ Ýßí³Í Ñ»ï¨Û³É Éñ³óáõóÇã ·áñÍáÝÝ»ñÁ (³Ûë Ñ³Ù³ï»ùëïáõÙ, Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ կազմակերպությունն է, որն ունի արտերկրյա ստորաբաժանում՝ որպես իր դուստր կազմակերպություն, Ù³ëÝ³×ÛáõÕ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ï³ÙÑ³Ù³ï»ÕÓ»éÝ³ñÏáõÙ)՝

³) արդյոք արտերկրյա ստորաբաժանման գործուն»áõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ¿ áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ß³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝ, թե ունի ինքնուրույնության բավականին բարձր աստիճան: Առաջին տարբերակի օրինակ է ³ÛÝ, երբ արտերկրյա ստորաբաժանումը վաճառում է միայն հաշվետու Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ý»ñÙáÍí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñ ¨ ëï³óí³Í ÙáõïÙ»ñÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ: Երկրորդ տարբերակի օրինակ է, երբ ստորաբաժանումը ըստ էության ամբողջությամբ իր տեղական արժույթով է կուտակում դրամական միջոցներ և այլ դրամական Ñá¹í³ÍÝ»ñ, Ï³ï³ñáõÙ Í³Ëë»ñ, ë ï³ÝáõÙ »Ï³Ùáõï Ý»ñ¨ í»ñóÝáõÙ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñ.

բ) ³ñ¹Ûáù Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ùáõù »Ý ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման գործունեությունՀՀ³Ý ·ñ³ÏßÇé, Ã» ÷áùñÙ³ëÁ.

·) ³ñ¹Ûáù ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³½¹áõÙ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÇ íñ³, ¨ ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ýù ó³ÝÏ³ó³Í å³ÑÇÑ³ë³Ý»ÉÇ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÷áË³ÝóÙ³Ý Ñ³Ù³ñ.

¹) արդյոք արտերկրյա ստորաբաժանման գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցները բավարար են՝ մարելու առկա և սովորաբար ակնկալվող պարտքային պարտավորություններըՀª ³é³ÝóÑ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÙÇçáóÝ»ñ Ñ³ïÏ³óÝ»Éáõ:

12. ºÃ» í»ñÁ Ýßí³Í Ñ³ÛïÝ³ÝÇßÝ»ñÁ ³é³ÝÓÇÝ ÑÝ³ñ³íáñã¿ ¹Çï³ñÏ»É, ÇÝãÇ Ñ»ï¨³Ýùáí ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ ³ÏÝÑ³Ûïáñ»Ý áñáß»ÉÇ â¿, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Çñ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÁ` áñáß»Éáõ ³ÛÝ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ, áñÝ ³é³í»É ×ßÙ³ñÇï ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ: ²Ûë Ùáï»óÙ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ, Ý³Ëù³Ý 10-ñ¹ ¨ 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÇ ¹Çï³ñïáõÙÁ, ³é³çÝ³Ñ»ñÅáõÃÛáõÝÁ ï³ÉÇë¿ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÇÝ, ù³ÝÇ áñ 10-ñ¹ ¨ 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í »Ý Ï³½Ù³Ïերպության ֆունկցիոնալ արժույթի որոշման վերաբերյալ լրացուցիչ օժանդակող տեղեկատվություն ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

13. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñպության վերաբերող՝ հիմքում ընկած ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¹»åù»ñÁ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: àõëïÇ, ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ áñáß»Éáõó Ñ»ïá ³ÛÝ ենթակա չէ փոփոխման, բացառությամբ եթե փոփոխության են ենթարկվում հիմքում ընկած այդ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¹»åù»ñÁ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

14. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ¿ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ »ñÏñÇ ³ñÅáõÛÃ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ¿ ÐÐØê 29 *§ùÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ Ëáõë³÷»É ÐÐØê 29-áí Ý³Ë³ï»éí³Í í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙÇóª áñå»ë Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃ ÁÝ¹áõÝ»Éáí, ûñÇÝ³Ï, ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÛÉ ³ñÅáõÛÃ (ûñÇÝ³Ï` Çñ³Ùûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ):

Զուտ ներդրում արտերկրյա ստորաբաժանումáõÙ

15. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áıüëÑáì արտերկրյա ստորաբաժանմանը վճարման կամ նրանից ստացման »ÝÃ³Ï³ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³Í: Ðá¹í³ÍÁ, áñÇ Ù³ñáõÙÁ Ùáï ³å³·³ÛáõÙ áã Íñ³·ñí³Í¿, ¨ áã¿É Ñ³í³Ý³Ï³Ý, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ñíáõÙ¿ կազմակերպության արտերկրյա այդ ստորաբաÅ³ÝáõÙáõÙ áõÝ»ó³Í ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ù³ë¨ Ñ³ßí³éíáõÙ¿ 32-ñ¹ ¨ 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÜÙ³Ý ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ կարող են ներառել երկարաժամկետ դեբիտորական պարտքերը կամ փոխառությունները, բայց չեն ներառում առևտրական դեբիտորական պարտքերը կամ առևտրական կրեդիտորական պարտքերը:

15². Î³½Ù³Ï»ñåւթյունը, որն ունի արտերկրյա ստորաբաժանմանը վճարման կամ նրանից ստացման »ÝÃ³Ï³ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³Í, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñ³Í¿ 15-րդ պարագրաֆում, կարող է լինել խմբի ցանկացած ¹áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ »ñÏáõ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ` ² ¨ ´: ´ դուստր կազմակերպությունը արտերկրյա ստորաբաժանում է: Ա դուստր կազմակերպությունը փոխառություն

¿ ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ á õ Ù ´ ¹ á õ ë ï ñ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý Á : ´ ¹ á õ ë ï ñ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Ç ó ² ¹ á õ ë ï ñ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý Á í × ³ ñ Ù ³ Ý » Ý Ã ³ Ï ³ ÷ á Ë ³ é á õ Ã Û á õ Ý Á Ï Ñ ³ Ù ³ ñ í Ç ² ¹ á õ ë ï ñ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý ½ á õ ï Ý » ñ ¹ ñ Ù ³ Ý Ù Ç Ù ³ ë Á ´ ¹ á õ ë ï ñ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý á õ Ù , » Ã » ³ Û ¹ ÷ á Ë ³ é á õ Ã Û ³ Ý Ù ³ ñ á õ Ù Á Í ñ ³ · ñ í ³ Í ã ¿ Ï ³ Ù Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ã ¿ , á ñ ï » Õ Ç Ï á õ Ý » Ý ³ ï » ë ³ Ý » É Ç ³ å ³ · ³ Û á õ Ù : Ü á õ Û Ý Á Ý ³ ¨ ï » Õ Ç Ï á õ Ý » Ý ³ ñ , » Ã » ² ¹ á õ ë ï ñ կազմակերպությունն ինքը լիներ արտերկրյա ստորաբաժանում:

¸ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ

16. ¸ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÁ ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»É Ç ³ñÅáõÛÃÇ ù³Ý³ÏÇ ë ï ³ó Ù ³ Ý Çñ ³ íáõÝùÝ ¿ (Ï³Ù í×³ñÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ): ¸ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý ª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ýå³ëïÝ»ñ ¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³ñ·³íáñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÑáõëïÝ»ñÁ ¨ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãíáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí վճարման ենթակա շահաբաժինները: Նմանապես, կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների ÷á÷áËíáÕ ù³Ý³Ï Ï³Ù ³ Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËíáÕ ·áÙ³ñëï³Ý³Éáõ (Ï³Ù ï ñ³Ù³¹ñ»Éáõ) å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, Áëï áñÇª ë ï ³ó Ù ³ Ý (Ï³Ù ï ñ³Ù³¹ñÙ³Ý) »ÝÃ³Ï³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñ¿ ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»É Ç ³ñÅáõÛÃÇ բանակի, իրենից ներկայացնում է դրամային հոդված: Ի տարբերություն դրամային հոդվածների՝ ոչ դրամային Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÁ ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»É Ç ³ñÅáõÛÃÇ ù³Ý³ÏÇ ë ï ³ó Ù ³ Ý Çñ³íáõÝùÇ (Ï³Ù í×³ñÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý) բացակայությունն է: Ոչ դրամային հոդվածների օրինակներ են՝ ապրանքների ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñí³Í Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï՝ Ý³ËûñáùÍ×³ñí³Í í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý í×³ñ), ·áõ¹íÇÉÁ, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ, å³ß³ñÝ»ñÁ, ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ å³ÑáõëïÝ»ñÁ, áñáÝó Ï³ñ·³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ï ÇíÇ տրամադրմամբ (սպառմամբ):

êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï á í å³Ñ³Ýç íáÕ Ùá ï »óÙ³Ý ³Ù÷á÷ ÝÏ³ñ³·Çñ

17. ü Ç Ý³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ï ñ³ë ï »É Çë ÛáõñÙ³ù³Ýã Ûáõñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó՝ ÇÝùÁ áñ¨¿ ï Ý ï ³ë³Ï³Ý ÙÇ³ íáñáõÙ ãÝ»ñ³éí³Í Ù Ç³ íáñ ¿, ³ñï»ñÏñÛ³ ë ï áñ³ բաժանում áõÝ»óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ (ûñÇÝ³Ïª մայր կազմակերպություն), թե արտերկրյա ստորաբաժանում (օրինակª ¹ á õ ë ï ñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ï ³ Ù Ù ³ ëÝ³×áõÕ), áñáßáõÙ ¿ Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ 9-14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ñï³ñÅáõÛÃáí Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí ¨ ³Û¹ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÇ Ñ» ï ¨ ³ÝùÝ»ñÁ ³ñï ³óáÉáõÙ 20-37-ñ¹ ¨ 50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:
18. ´ ³½Ù³ÃÇí Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÙÇ ß³ñù ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª երբ խումբը կազմված է մայր կազմակերպությունից և մեկ կամ ավելի դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃáõÝÝ»ñÇ ï ³ñեր տեսակներª անկախ այն հանգամանքից՝ խմբի ³Ý¹³ÙÝ»ñ »Ý, Ã» áã, Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ áõÝ»Ý³É ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ÙÑ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ: ¸ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý áõÝ»Ý³É Ý³¨ Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñ: Ð³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ³éíáÕ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»É ³ÛÝ ³ñÅáõÛÃáí, áñáí Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: êáõÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ÑÁáõÛÃÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅáõÛÃ (Ï³Ù ³ÑÁáõÛÃÝ»ñ): Ð³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³½Ùáõ ó³ÝÏ³ó³Í ³é³ÝÓÇÝ ÙÇ³íáñ, áñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ արտացոլման ֆունկցիոնալ արժույթը տարբերվում է հաշվետու կազմակերպության ներկայացման արժույթից, í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ ¿ 38-50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:
19. êáõÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ï ñ³ë ï áÕ, áñ¨¿ ï Ý ï »ë³Ï³Ý Ù Ç³ íáñáõÙ ãÝ»ñ³éí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ÐÐØê 27 *«Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվե-ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ï ñ³ë ï áÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅáõÛÃáí (Ï³Ù ³ñÅáõÛÃÝ»ñáí): ºÃ» Ï³½Ù³կերպության ներկայացման արժույթը տարբերվում է ֆունկցիոնալ արժույ-ÃÇó, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ýáõ Ûå»ë í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí՝ 38-50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

²ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñï³óáÉáõÙÁ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí

Սկզբնական ճանաչում

20. ²ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ ¿, áñÁ ë³ÑÙ³Ý³í³Í ¿ ³ñï³ñÅáõÛÃáí, Ï³Ù áñÁ å³Ñ³Ýçáõ Ù ¿ ³ñï³ñÅáõÛÃáí Ï³ñ·³íáñáõÙ, Ý»ñ³é Ù³É ³ÛÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝùերը, որոնք առաջանում են, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ՝

³) ·ÝáõÙ Ï³Ù í×³éáõÙ ¿ ³å ñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó ·ÇÝÁ ë³ÑÙ³Ý³í³Í ¿ ³ñï³ñÅáõÛÃáí.

բ) ëï³ÝáõÙ Ï³Ù Ñ³ïÏ³óÝáõÙ ¿ ÙÇçáóÝ»ñ, áñáÝó í×³ñÙ³Ý Ï³Ùëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ý-
í³Í»Ý³ñï³ñÅáõÛÃáí. Ï³Ù

·) այլ ձևով ձեռք է բերում կամ օտարում է ակտիվներ, ստանձնում կամ մարում է պարտավորություններ, áñáÝù ë³ÑÙ³Ýí³Í»Ý³ñï³ñÅáõÛÃáí:

21. Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնաձևորման ենթակա է ՀՀ դրամի նկատմամբ կիրառելով ՀՀ դրամի նկատմամբ արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեքը կամ դրան հավասար փոխարժեքը, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն հոդվածի 22-րդ կետով:

22. ¶áñí³éÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇí ¿ Ñ³Ù³ñáõÙ ³ÛÝ ³Ùë³ÃÇíÁ, երբ գործառնությունն առաջին անգամ որակվում է áñå»ë ×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³` üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ¶áñÍÝ³Ï³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáí³ Ñ³×³Ë ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÙÇ ÷áË³ñÅ»ù, áñÁ Ùáï³íáñ³å»ë Ñ³í³ë³ñ ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷á-Ë³ñdžêÞ, օրինակ՝ շաբաթվա կամ ամսվա միջին փոխարժեքը կարող է կիրառվել միևնույն արտարժույթով կատարված բոլոր գործառնությունների նկատմամբ, áñáÝù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É ï ÍÛ³É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óքում: Այնուամենայնիվ, երբ փոխանակման փոխարժեքը ենթարկվում է զգալի տատանումների, միջին փոխարժեքի կիրառումն ամբողջ ժամանակաշրջանի համար նպատակահարմար չէ:

Ð³çáñ¹áÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության Ý»ñÏ³Û³óáõÙ

23. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇÝ՝

³) ³ñï³ñÅáõÛÃáí ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ å»ïù¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý՝ ÏÇñ³é»Éáí ÷³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ.

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները պետուն¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý (Ý»ñÏ³Û³óí»Ý) ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí.¨

·) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ ³ñï³ñÅáõÛÃáí áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ å»ïù¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý (Ý»ñÏ³Û³óí»Ý) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý ûñí³ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí:

24. Ðá¹í³ÍÇÑ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ ³ÛÉÑ³Ù³å³ï³ëË³Ýëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: úñÇÝ³Ï՝ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ï³ñnn են չափվել իրական կամ սկզբնական արժեքով՝ ՀՀ ՍՄ 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó՝ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ սկզբնական արժեքÇ ÑÇÙáõÝùáí, Ã՝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáí, »Ã» ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ ³ñï³ñ-ÅáõÛÃáí, ³ÛÝ ³ÛÝáõÑ»ï¨ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ¿ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí՝ ëáõÛÝëï³Ý¹³ñïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

25. àñáß Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñ Ñ³Ù»Ù³ï»Éáõ ÙÇçáóáí: úñÇÝ³Ï՝ å³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ¨ Çñ³óÙ³Ý½áõï ³ñÅ»ùÇ Ýí³½³·áõÛÝÝ¿՝ ÐØØê 2 *§ä³ß³ñÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÜÙ³Ý³å»ë, ÐØØê 36 *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ ¿ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ñ³ÛïÝ³ÝÇß, Ý³Ëù³Ý ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÏáñáõëïÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éհ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ¨ ÷áËÑ³ïáõíáÕ ·áõÙ³ñÇ ûվազագույնն է: Երբ նման ակտիվը ոչ դրամային է և չափվում է արտարժույթով, հաշվեկշռային արժեքը áñáßíáõÙ¿ª Ñ³Ù»Ù³ï»Éáí՝

³) ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñÁ ï»ÕÇÝ¿, í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í ³ÛÝ ûñí³ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý փոխարժեքով, որի դրությամբ այդ գումարը որոշվել է (այսինքն՝ սկզբնական արժեքով չափված հոդվածի ·ÍáíՙÝáñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ÷áË³ñÅ»ùÁ).¨

բ) Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ï»ÕÇÝ¿, í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í ³ÛÝ ûñí³ փոխանակման փոխարժեքով, որի դրությամբ այդ արժեքը որոշվել է (օրինակ՝ փակման փոխարժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ):

ÜÙ³Ý Ñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ³ÛÝ, áñ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ Ï×³Ý³ãíÇ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí, ³ÛÉ áã ³ñï³ñÅáõÛÃáí Ï³ÙÑ³Ï³é³ÏÁ:

26. ØÇ ù³ÝÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ¿ ³ÛÝ ÷áË³ñÅ»ùÁ, áñáí ï íÛ³É ·áñÍ³éÝáõÃյուից բխող դրամական հոսքերը կամ հաշիվների մնացորդՀ»ñÁ Ï³ñáÕ ¿ÇÝ Ï³ñ·³íáñí»É (Ù³ñí»É), »Ã» ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÛÇÝ ã³÷Ù³Ý ³Ùսապվի դրությամբ: Եթե երկու ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ³å»ë ³ÝÑÝ³ñÇÝ¿, û·ï³·áñÍíáõÙ¿ ³é³çÇÝ Ñ³çáñ¹áÕ ÷áË³ñÅ»ùÁ, áñÁ ÏïÇñ³éí»ñ ÑÝ³ñ³íáñ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ¹»åùáõÙ:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչումը

27. ÆÝãå»ë ß³ñ³¹ñí³Í ¿ 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ÐØØê 39-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ç³íáñáõÙÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë: Ð»ç³íáñÙ³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÏÇñ³éáõÙÁ å³Ñ³Ýçáõٿ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó áñáß ÷áË³ñdžêÞային տարբերությունների հաշվառումն իրականացվի սույն ստանդարտով å³Ñ³ÝçíáÕ՝ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ï³ñերությունների հաշվառումից տարբերվող ձևով: Օրինակ՝ ÐØØê 39-Á å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ áñ³ÏÍ³Í ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·Íáí փոխարժեքային տարբերությունները սկզբնապես ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ å³ÛÙ³Ýáí, áñ Ñ»çÝ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï¿:

28. Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջացÝáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, կամ երբ դրան³յին հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու

ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ×³Ý³ãÙ³Ý Ï³Ù Ý³Ëáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇó, å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù, որում դրանք առաջացել են, բացառությամբ այն փոխարժեքային տարբերությունների, որոնք նշված են 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ:

29. Երբ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ³é³ç³Ýáõù »Ý ³ñï³ñÅáõÛÃáí ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, ¨ ³éÏ³ ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³ÙëÃíÇ ¨ Ù³ñÙ³Ý ³ÙëÃíÇ ÙÇç¨ ÷áËÝ³Ï³Ù³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, ³é³ç³Ýáõù ¿ փոխարժեքային տարբերություն: Երբ գործառնության հետ կապված հոդվածների մարումը կատարվում ¿ Ýáõ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñí»É ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÁ, ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ամբողջ տարբերությունը ճանաչվում է այդ ժամանակաշրջանում: Այնուամենայնիվ, երբ գործառÝáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³å³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ù³ñáõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ ¿ Ñ³çáñ¹áÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ ÁÝï³Í ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù ×³Ý³ãí³Í ÷áË³ñÅ»քային տարբեñáõÃÛáõÝÁ áñáßíáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ փոփոխությամբ:

30. ºÃ» áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ ·ÍáíûáõïÏ³Ù íÝ³ë¿ ×³Ý³ãíáõÙ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքում, ապա այդ օգուտի կամ վնասի ցանկացած փոխանակման բաղադրիչ պետք է ճանաչվի այլ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: ºí Ñ³Ï³é³ÏÁ¹ »Ã» áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ ·ÍáíûáõïÏ³Ù íÝ³ë¿ ×³Ý³ãíáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, ³å³ ³Û¹ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý բաղադրիչ ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

31. ²ÛÉ üÐØê-Ý»ñáí å³Ñ³ÝçíáõÙ¿, áñ áñáß û·áõïÝ»ñ¨ íÝ³ëÝ»ñ×³Ý³ãí»Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: úñÇÝ³Ï` ÐØØê 16 ëï³Ý¹³ñïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ¿, áñ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó առաջացած որոշ օգուտներ ու վնասներ ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Երբ նման ³Ïï ÇíÁã³÷íáõÙ¿ ³ñï³ñÅáõÛÃáí, ëáõÝëï³Ý¹³ñï Ç 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §·¦ »ÝÃ³Ï»ïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíÇª ÏÇñ³é»Éáí ³Û¹ ³ñÅ»ùÇ որոշման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը՝ հանգեցնելով փոխարժեքային տարբերության, որը նույնպես ճանաչվում է այլ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

32. ¸ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ Ñ»ï Ï³å³Í ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ï³ñþëñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³½ÙáõÙ »Ý ³ñï»ñÏñÛ³ ëïáñ³ÐաժÝáõÙáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñ³Í ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 15), ÏáÝÏñ»ï Çñ³íÇ×³ÏÇó »Éª»Éáí, ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ñï»ñÏñáõ ստորաբաժանման ենթակա ֆինանսական հաշվետվությունների ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¨ ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանումը, և՛ հաշվետու կազմակերպությունը (օրինակ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, երբ արտերկրյա ստորաբաժանումը ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ¿), ³Û¹åÇëÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ տարբերությունները սկզբնապես ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և սեփական Ï³åÇï³ÉÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ûï³ñáõÙÇó ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 48-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

33. ºÃ» ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ Ï³½ÙáõÙ¿ ³ñï»ñÏñÛ³ ëïáñ³ÐաÅ³ÝáõÙáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ¨ ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí, ³å³ արտերկրյա ստորաբաժանման անհատական ֆինանսական հաշվետվությունների այն հոդվածների մարումը, որոնք չեն ներառվում ստորաբաժանման զուտ ներդրման մեջ (տե՛ս 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ), կատարվում է փոխարժեքային տարբերությունների առաջացման պահին: Ինչ վերաբերում է ոչ դրամական հոդվածների, որոնք վերաչափվում են պատմական արժույթով, ինչպիսիք են սեփական կապիտալի գործիքները, փոխարժեքային տարբերությունները չեն առաջանում, քանի որ դրանք չափվում են իրական արժեքով, ապա փոխարժեքային տարբերությունները հաշվետվություններում ներկայացվում են այն ժամանակաշրջանում, որում առաջացել են իրական արժեքի փոփոխությունները: Օրինակ՝ երբ ոչ դրամական հոդվածի, օրինակ՝ բաժնետոմսերի նկատմամբ շահույթ կամ վնաս է ճանաչվում այլ համապարփակ եկամտում, ցանկացած արտարժութային տարբերության բաղադրիչ ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ շահույթում կամ վնասում:

34. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·³éáõÙÝ»ñÝ áõ ·ñ³Ýó³Ù³ï³ÛÝ»ñÁ í³ñáõÙ¿ Çñ ýունկցիոնալ արժույթից տարբերվող արժույթով, ապա իր ֆինանսական հաշվետվություններում՝ Ï³½ÙÙ³Ý պահին բոլոր գումարները վերահաշվարկվում են կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթով՝ 20-26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²Ûë ¹»ùàáõÙ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ÁÅ»ïù¿ Ñ³í³ë³ñÉÇÝ»Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñïnerին, որոնք կլինեին, եթե այդ հոդվածներն ի սկզբանե գրանցված ÉÇÝ»ÇÝ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí: úñÇÝ³Ï¹³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É արժույթով՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը, իսկ սկզբնաÏ³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáí ã³÷íáÕ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ýª ÏÇñ³é»Éáí ¹ñ³Ýó ×³Ý³ãÙ³ÝÁ Ñ³Ý·»óÝáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³ÙëÃíÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ:

üáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ

35. Երբ կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթը փոփոխվում է, կազմակերպությունը պետն ¿ վերահաշվարկման ընթացակարգերը նոր ֆունկցիոնալ արժույթի նկատմամբ կիրառի առաջընթաց՝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÙëÇÝóïëÏë³Í:

36. ÆÝãå»ë ÝßíÍ ¿ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ կազմակերպությանը վերաբերող՝ հիմքում ընկած գործաéÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¹»åù»ñÁ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Հետևաբար, ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելուց հետո այն կարող է փոփոխվել միայն այն դեպքում, եթե հիմքում ÁÝÏ³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ ¿ Ï³ï³ñí»É: úñÇÝ³Ï՝ ³ñÅáõÛÃÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³½¹áõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³×³éùÇ ·Ý»ñÇ íñ³, Ï³ñáÕ¿Ñ³Ý·»óÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý:

37. üáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ» ï¨³ÝùÁ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ ³é³çÁÝÃ³ó: ²ÛëÇÝùÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛáõÝÁ բոլոր հոդվածները վ»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ Ýáñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí՝ ÏÇñ³é»Éáí ³ÛÝ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý փոխարժեքը, որն առկա է փոփոխության ամսաթվի դրությամբ: Ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկված գումարների նկատմամբ կիրառվում է այն մոտեցումը, որը կիրառվում է դրանց սկզբնական արժեքի նկատմամբ: Արտերկրյա ստորաբաժանման վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբեհáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙª 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ¨ 39-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §·¦ Ï»ïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ã»Ý í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ áñå»ë ß³ÑáõÛÃ կամ վնաս՝ մինչև ստորաբաժանման օտարումը:

üáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃÇ ÏÇñ³éáõÙÁ

Ì»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙÁ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí

38. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅáõÛÃáí (Ï³Ù ³ñÅáõÛÃÝ»ñáí): ²ÛÝ դեպքում, երբ ներկայացման արժույթը տարբերվում է կազմակերպության ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇó, ³ÛÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ ներկայացման արժույթով: Օրինակ՝ երբ խումբը ներառում է առանձին կազմակերպություններ տարբեր ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñáí, ÙáõñÙ³ùÝãÛáõñ ÙÇ³íáñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ արտահայտվում են մեկ ընդհանուր արժույթով, որպեսզի հնարավոր լինի ներկայացնել համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ:

39. ²ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ, áñÇ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ »ñÏñÇ ³ñÅáõÛÃÁ ã¿, å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý ³ÛÉ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí՝ ëïáñ¨ ÝßíÍÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ՝

³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÛáõñÙ³ùÝãÛáõñ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (³ÛëÇÝùÝ՝ Ñ³Ù³¹ñ»Éáõ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ¨ë) å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï՝ վերլուծության ամսաթվի դրությամբ առկա փակման փոխարժեքով.

բ) Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ÛáõñÙ³ùÝãÛáõñ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ÛáõñÙ³ùÝãÛáõñ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý »Ï³ÙáõïÝ»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ (³ÛëÇÝùÝ՝ Ñ³Ù³¹ñ»Éáõ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ¨ë) å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ³ÙëÃíÇ ղրությամբ առկա փականակման փոխարժեքով. և

·) առաջացող բոլոր փոխարժեքային տարբերությունները պետք է ճանաչáí»Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

40. ¶áñÍÝ³Ï³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáíª Ñ³×³Ë ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÙÇ ÷áË³ñÅ»ù, áñÁ ·ñ»Ã» Ñ³í³ë³ñ ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇÝ, ûñÇÝ³Ïª »Ï³ÙïÇ ¨ Í³ËëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ¿ ÏÇñ³éí»É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇçÇÝ ÷áË³ñժեքը: Այնուամենայնիվ, երբ փոխանակման փոխարժեքը ենթարկվում է զգալի տատանումների, միջին փոխարժեքի կիրառումն ամբողջ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñÝå³ï³Ï³Ñ³ñÙ³ñ¿:

41. 39-րդ պարագրաֆի «գ» կետում նշված փոխարժեքային տարբերություններն առաջանում են՝

³) »Ï³ÙáõïÝ»ñÇ ¨ Í³Ëë»ñÇ՝ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí, ÇëÏ ³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ ÷³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

բ) զուտ ակտիվների սկզբնական մնացորդը նախկին փակման փոխարժեքից տարբերվող փակման ÷áË³ñÅ»ùáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

Այս փոխարժեքային տարբերությունները չեն ճանաչվում տվյալ ժամանակաßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, áñáíÑ»ï¨ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý Ï³Ù ùÇã ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³ó³Í Ý»ñÏ³ ¨ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ հոսքերի վրա: Փոխարժեքային տարբերությունների կուտակային գումարը ներկայացվում է սեփական կապիտալի առանձին բաղադրիչում մինչև արտերկրյա ստորաբաժանման օտարումը: Երբ փոխարժեքային տարբերությունները վերաբերում են արտերկրյա ստորաբաժանմանը, որը համախմբված է, բայց ամբողջովին չի պատկանում հաշվետու կազմակերպությանը, կուտակված փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են վերահաշվարկումից և վերաբերում են չվերահսկող բաժնեմասին, բաշխվում և ճանաչվում են որպես չվերահսկող բաժնեմասեր՝ համախմբված ֆինանսական վիճակի մասիÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç:

42. ²ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ, áñÇ ýáõÝÏ¤ÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ »ñÏñÇ ³ñÅáõÛÃ, å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý Ù»Ï ³ÛÉ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí` ÏÇñ³é»Éáí Ñ» ï¨Û³ÉÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ`

³) բոլոր գումարները (³ÛëÇÝùÝ` ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, »Ï³Ùáõ ïÝ»ñÁ ¨ Ï³Ëë»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ) å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý ³ÛÝ ÷³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí, áñÝ ³éÏ³ ¿ñ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý օրվա դրությամբ, բացառությամբ՝

բ) երբ գումարները վերահաշվարկվում են ոչ գերադաշնային տնտեսություն ունեցող երկրի արժույթով, áñå»ë Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñ å»ïù ¿ Ñ³Ù³ñí»Ý ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³Ëáñ¹ ï³ñí³ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí»É »Ý áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ ï³ñí³ ·áõÙ³ñÝ»ñ (³ÙëÇÝùÝ` ×ß·ñï³Í ã»Ý ·Ý³ÛÇÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ï³Ù ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ Ñ»ï³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí):

43. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ »ñÏñÇ ³ñÅáõÛÃ¿, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ ÐÐØê 29-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ý³Ëù³Ý 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹Á կիրառելը, բացառությամբ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ, áñáÝù í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í »Ý áã ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ »ñÏñÇ ³ñÅáõÛÃáí (ï»ë 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ «բ» կետը): Եթե ïÝï»ëáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñáõÙ ¿ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ÉÇÝ»Éáõ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñáõÙ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»É ÐÐØê 29-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³å³ ³ÛÝ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ¹³¹³ñ»óÙ³Ý ³մասթվի դրությամբ առկա գների մակարդակով վերահաշվարկված գումարները՝ որպես ներկայացման արժույթով վերահաշվարկման համար սկզբնական արժեք:

²ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ

44. Æ ÉñáõÙÝ 38-43-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇª 45-47-րդ պարագրաֆները կիրառվում են, երբ արտերկրյա ëïáÑաբաժանման ֆինանսական արդյունքները և ֆինանսական վիճակը վերահաշվարկվում են Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí, áñå»ë½Ç ³ñï»ñÏñÛ³ ëïáñ³բաժանումը կարողանա ներառվել հաշվետու Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³կան հաշվետվություններում համախմբման, համամասնական համախմբÙ³Ý կամ բաժնեÙ³ëÝ³ ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹áí:

45. Արտերկրյա ստորաբաժանման ֆինանսական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի ներառումը հաշվետու Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ßí»ï íáõÞյուններում կատարվում է համախմբման սովորական ÁÝÃ³ó³Ï³ñգերով, ինչպիսին է դուստր կազմակերպության ներխմբային մնացորդների և ներխմբային ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»րի բացառումը (տե՛ս ՀՀՍՄ 27-Á ¨ ÐÐØê 31 *§Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï ը): Այնուամենայնիվ, ներխմբային դրամային ակտիվը (կամ պարտáñáñáõÃÛáõÝÁ)ª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇóª Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ¿, Ã» »ñÏ³ñ³ժամկետ, չի կարող բացառվել ներխմբային Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (Ï³Ù ³ÏïÇíÇ) Ñ³Ý¹»å` ³é³Ýó Ñ³Ù³խմբված ֆինանë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ: ê³ Ñ»ï¨³Ýù ¿ ³ÛÝ բանի, որ դրամային հոդվածի առկաÛáõÃÛáõÝÁ íÏ³Ûáõ٠ ¿ Ù»Ï ³ñÅáõÛÃÁ ³ÛÉ ³ñÅáõÛÃáí ÷áË³ñÏ»Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ ¨ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ñ³ßí»ï áõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ñÅáõÛÃÇ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ³é³ջացման: Հետևաբար, հաշվետու կազմակերպության համախմբված ֆինանë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»րում այդպիսի փոխարժեքային տարբերուÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, Ï³Ù, »Ã» ¹ñ³Ýù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó, ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ¨ Ïáõï³Ïíáõ٠ »Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³éաննախի բաղադրիչում մինչև արտերկրյա ստորաբաժանման օտարումը:

46. Եթե արտերկրյա ստորաբաժանման ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հաշվետու կազմակերպության հաշվետու ամսաթվից տարբերվող ամսաթվով, ապա արտերկրյա ստորաբաժանումը շատ ¹»åù»ñáõÙ å³ïñ³ëï³ÛáõÙ ¿ Éñ³óáõóÇã Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý ³Ùë³Ãíáí: ºÃ» ¹³ ÑÝ³ñ³íáñ ãի, ³å³ ÐÐØê 27-Á ÃáõÉ¿ ï³ÉÇë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óնել տարբեր ամսաթվերով՝ պայմանով, որ դրանց միջև տարբերությունը երեք ամսից ավելի չլինի, և Ï³ï³ñí»É »Ý ³Û¹ ³Ùë³Ãí»ñÇ ÙÇç¨ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÙáõñÃ³ù³ÝãÛáõñ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ: ÜÙ³Ý ¹»åùáõÙ ³ñï»ñÏրյա ստորաբաժանÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ý ³ñï»ñÏñÛ³ ëïáÑ³բաժանման հաշվետու ժաման³Ï³ßñç³Ýç í»ñçÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí: ØÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýç í»ñçÁ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×ß·ñï íáõÙ »Ý` ÐÐØê 27-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÜáõÛÝ Ùá ï»ցումը կիրառվում է բաժնեմասնակցության մեթոդը ասոÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ կիրառելիս, ինչպես նաև համատեղ ձեռնարկումներում համամասÝ³-կան համախմբումը կիñ³é»ÉÇë` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 28 *§Ù»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç ¨ ÐÐØê 31-Ç:

47. ò³ÝÏ³ó³Í ·áõ¹ÍÇÉ, որն առաջանում է արտերկրյա ստորաբաժանումը ձեռք բերելիս, և ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ իրական արժեքի ցանկացած ճշգրտում, որն առաջանում է այդ արտերկրյա ստորաբաժանումը ձեռք բերելիս, դիտարկվում են որպես արտերկրյա ստորաբաժանման ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: ¸ñ³Ýù å»ïù ¿ ³ñï³Ñ³ÛïÍ»Ý ³ñï»ñÏñÛ³

ստորաբաժանման ֆունկցիոնալ արժույթով և վերահաշվարկվեն փակման փոխարժեքով՝ 39-ին¹ ¨ 42-ին¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Արտերկրյա ստորաբաժանման օտարում կամ մասնակի օտարում

48. Արտերկրյա ստորաբաժանումը օտաճ»ÉÇë արտերկրյա ստորաբաժանման հետ կապված ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ï³ñÇßéñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáõÏ³Ï³Í³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքում և կուտակվել են սեփական կապիտալի առանձին բաղադրիչում, պետք է սեփական կապիտալից í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë (áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ), երբ ճանաչվում ¿ ûï³ñáõÙÇó ³é³ç³ó³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ (ïաÉ ÐÐØê 1 *§ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñտի՝ 2007 թվականին վերանայված տարբեր³ÏÁ):

48Ա. Ի լրումն արտերկրյա ստորաբաժանումում կազմակ»ñåáõթյան ամբողջ բաժնեմասի օտարմանը՝ ստորև ÝßÍ³ÍÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý áñå»ë ûï³ñáõÙÝ»ñ, »Å» ³Ý·³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³ÝáõÙ ¿ áñ¨¿ բաժնեմաս նախկին դուստր կազմակերպությունում, ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙª

³) արտերկրյա ստորաբաժանում ներառող դուստր կազմակերպության նկատմամբ վերահսկման կորուստը.

բ) արտերկրյա ստորաբաժանում ներառող ասոցիացված կազմա Ï»ñպության նկատմամբ նշանակալի ³½¹»óáõÃÛ³Ý Ïáñáõë ïÁ. ¨

·) արտերկրյա ստորաբաժանում ներառող համատեղ վերահսկվող կազմակերպության նկատմամբ Ñ³Ù³ ï»Õ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý ÏáñáõëïÁ:

48´. Արտերկրյա ստորաբաժանում ներառող դուստր կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ûï³ñ»ÉÇë ³ÛÝ³ñï»ñÏñÛ³ ëïáñ³-բաժանման հետ կապված փոխարժեքային տարբերուÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáõïÏ³Í³Í ·áõÙ³ñÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»É ¿ ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ, å»ïù ¿ ³å³×³Ý³ãíÇ, ë³Ï³ÛÝ åå»ïù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë:

48¶ Արտերկրյա ստորաբաժանում ներառող դուստր կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ëÝ³ÏÇ ûï³ñ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ տարբերությունների կուտակված գումարի համամասնական բաժինը հետ վերագրի այդ արտերկրյա ստորաբաժանումում չվերահսկող մասնակցությանը: Արտերկրյա ստորաբաժանման ցանկացած այլ մասնակի ¹áõñë·ñÙ³Ý ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÷áË³ñծեքային տարբերությունների կուտակված գումարի միայն համամասնական բաժինը:

48Դ. Արտերկրյա ստորաբաժանումում կազմակերպության մասնակցության մասնակի օտարումը արտերկրյա ստորաբաժանումում կազմակերպության տիրապետվող բաժնեմասի ցանկացած նվազեցումն է, բացառությամբ 48Ա պարագրաֆի այն նվազեցումների, որոնք հաշվ³éíáõÙ »Ý áñå»ë ûï³ñáõÙÝ»ñ:

49. Կազմակերպությունը արտերկրյա ստորաբաժանումում ունեցած իր բաժնեÙ³ëÁ Ï³ñáÕ ¿ ûï³ñ»É Ï³Ù մասամբ օտարել վաճառքի, լուծարման, բաժնային կապիտալի վեñ³¹³ñÓÙ³Ý ÙÇçáóáí, Ï³Ùª Ññ³Å³ñí»Éáí ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³Ù Ýñ³ ÙÇ Ù³ëÇó: ²ñï»ñÏñÛ³ ëïáñ³բաÅ³ÝÙ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Çç»óáõÙÁ Çñ ë»÷³Ï³Ý íÝ³ëÝ»ñÇ Ï³Ù Ý³ñ¹ñáÕÇ ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý å³ï×³éáí ãÇ Ýß³Ý³ÏáõÙ Ù³ëÝ³ÏÇ ûï³րում: Հետևաբար, այլ համապարփաÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ տարբերություններից առաջացած օգուտի կամ վնասի որևէ մաս իջեցման պահին չի վերադասակարգվում áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë:

Բոլոր փոխարժեքային տարբերությունների հարկային հետևանքները

50. ²ñï³ñÅáõÛÃáí ·áõÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (ներառյալ արտերկրյա ստորաբաժանման) ֆինանսական արդյունքները և ֆինանë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ù»Ï ³ÛÉ ³ñÅáõÛÃáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³ցած փոխարժեքային տարբերություններÁ Ï³ñáÕ »Ý áõÝ»Ý³É Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ: ÐÐØê 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³Ûë Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

51. 53-ին¹ ¨ 55-57-ին¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í §ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃ¦ ï»ñÙÇÝÁ, խմբի ¹»åùáõÙ, վերաբերում ¿ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇÝ:

52. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åետք է բացահայտի՝

³) շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունների գումարը, բացառությամբ այն տարբերությունների, որոնք առաջանում են իրական արժեքով չափվող և չափման արդյունքները ß³ÑáõÛÃáí Ï³Ù íÝ³ëáí ³ñï ³óáÉíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇã³÷áõÙÇó` Ñ³Ù³ó³ÛÝ ÐÐØê 39-Ç. ¨

p) զուտ փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք ճանաչվածՙ »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ¨ ÏáõÏ³ÏíáõÙ »Ý ë»փակման կապիտալի առանձին բաղադրիչում, և այդպիսի փոխարժեքային տարբերությունների գումարների համադրումը հաշվետու ժամ³Ý³Ï³շրջանի սկզբում և ի»ñçáõÙ:

53. Երբ ներկայացման արժույթը տարբերվում է ֆունկցիոնալ արժույթից, ապա այդ փաստը պետք է արտացոլվի ֆունկցիոնալ արժույթի, ինչպես նաև մեկ այլ ներկայացման արժույթ կիրառելու պատճառի բացահայտման Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ:

54. Երբ հաշվետու կազմակերպության կամ նշանակալի արտերկրյա ստորաբաժանման ֆունկցիոնալ արժույթը ÷á÷áËíáõÙ ¿, ³Ûˡ ÷³ëï Á, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ÷á÷áËÙ³Ý å³ï×³éÝ»ñÁ å»ïù ¿ բացահայտվեն:

55. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝ ³ñÅáõÛÃáí, áñÁ տարբերվում է Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇó, ³å³ ³ÛÝ å»ïù ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñ³ÏÇ áñå»ë ÜÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ÜÐØê-ների բոլոր պահանջներըՇÝ, Ý»ñ³éÛ³É 39-ñ¹ ¨ 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹ÇÝ:

56. Երբեմն կազմակերպությունը՝ չբավարարելով 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ ³ñÅáõÛÃáí, áñÝ Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ ã¿: úñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ÙÇ³ÛÝ ÁÝïñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³ñÏ»É Ù»Ï ³ÛÉ ³ñÅáõÛÃáí, Ï³Ù ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ýáõÝóÏÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÁ ãÇ Ñ³Ù³ñíáõÙ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛ³Ý ³ñÅáõÛÃ, Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³ñÏ»É Çñ ֆինանսական հաշվետվությունները մեկ այլ արժույթով՝ բոլոր հոդվածներն ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ÷³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáí: ÜÙ³Ý ÷áË³ñÏáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ üÐØê-Ý»ñÇÝ, áõëïÇ պահանջվում է կատարել բացահայտումներ՝ 57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

57. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ արժույթով, որը տարբերվում է իր ֆունկցիոնալ արժույթից կամ ներկայացման ³ñÅáõÛÃÇó, և չեն բավարարվում 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù՝

³) Ñëï³Ï տարբերակի ³Ûˡ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ áñå»ë Éñ³óáõóÇã, áñå»ë½Ç ³ÛÝ ³é³ÝÓÝ³óÝÇ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÇó.

p) բացահայտի արժույթը, որով ներկայացված է լրացուցիչ տեղեկատվությունը. և

·) բացահայտի կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթը, ինչպես նաև լրացուցիչ տեղեկատվությունÃÛáõÝÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éí³Í í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹Á:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ¨ ³ÝóáõÙÁ

58. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ստանդարտի ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանների համար, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

58². ÐÐØê 21-ի՝ 2005 թվականի դեկտեմբերին հրապարակված *«Զուտ ներդրում արտերկրյա ստորաբաÅ³Ýáõ ÙáõÙ¦* ÷á÷áËáõÃÛáմամբ ավելացվել է 15Ա պարագրաֆը և փոփոխվել է 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Ûˡ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ 2006 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáËÏëíáÕ ï³ñ»կան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է:

59. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ 47-րդ պարագրաֆն առաջընթաց կիրառի այն բոլոր ձեռքբերումների նկատմամբ, որոնք առաջացել են սույն ստանդարտն առաջին ան·³Ù ÏÇñ³é»Éáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի սկզբից սկսած: Ավելի վաղ ձեռքբերումների նկատմամբ 47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛïատրելի է: Առաջընթաց եղանակով արտերկրյա ստորաբաժանման ձեռքբերման հաշվառման ¹»åùáõÙ, áñÁ, ë³Ï³ÛÝ, ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó ³é³ç, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñ¹ ï ³ñÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ãå»ïù ¿ Ï³ï ³ pի վերահաշվարկ և, հետևաբար, եթե տ»ÕÇÝ է, կարող է այդ ձեռքբերման գծով առաջացող գուդվիլը և իրական արժեքի ճշգրտումները դիտարկել որպես իր ակտիվներ և պարտավորություններ, այլ ոչ թե որպես արտերկրյա ստորաբաժանման ակտիվներ և å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: àõեïÇ, ·áñ¹íÇÉÇ ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ³Ûˡ ×ß·ñï áõÙÝ»ñÁ Ï³Ù ³ñ¹»Ý ³ñï ³Ñ³Ûïí³Í »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí, Ï³Ù Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³ñï ³ñÅáõÃ³ÛÇÝ հոդվածներ, որոնք գրանցվում են՝ կիրառելով ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ փոխանակման փոխարժեքը:

60. Սույն ստանդարտի կիրառումից առաջացող բոլոր այլ փոփոխություններն å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

60². ԴԴՈԵ 1-Ա կոմիտեի 2007 թվականի ՄԱՐՏԻ 21-ի նիստի որոշմամբ հաստատված ԱՄՆ-ում կիրառվող տերմինաբանությունը: Ի տարբերություն 27-րդ, 30–33-րդ, 37-րդ, 39-րդ, 41-րդ, 45-րդ, 48-րդ և 52-րդ հաշվետվությունների՝ ԱՄՆ ՀՀՇՄ-ն 2009 ԹՎԱԿԱՆԻ 1-ԼՈՒ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՀԱՄԱՐ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ներկայացման: Եթե կազմակերպությունն 2007 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ի ԴԴՈԵ 1-Ի ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ պահանջների ներքո: Եթե կազմակերպությունը 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ի ԴԴՈԵ 27-Ի ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ պահանջների ներքո:

60´. 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ի ԴԴՈԵ 27-Ի և 48²–48¸ հաշվետվությունների՝ ԱՄՆ ՀՀՇՄ-ն 2009 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 1-Ին ՊԱՀԱՆՋՈՂ հաշվետվությունների ներկայացման: Եթե կազմակերպությունը 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ի ԴԴՈԵ 27-Ի ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ պահանջների ներքո:

²ÛÉ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

61. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 1993 ԹՎԱԿԱՆ ի»ñ³Ý³Ûí³Í ԴԴՈԵ 21 *§²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ¦ ë ï³Ý¹³ñ ïÇÝ:*

62. êáõÛù ստանդարտը փոխարինում է հետևյալ մեկնաբանությունները՝

³) *ՈՈÎ-11 §²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙ. ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ËÇëï ¹»í³Éí³óÇ³ÛÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ íÝ³ëÝ»ñÇ Ï³åÇï³É³óáõÙ¦.*

p) *ՈՈÎ-19 §Ð³ßí»ïáõ ³ñÅáõÛÃ. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷áõÙ ¨ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 21-Ç ¨ ÐÐØê 29-Ç¦. ¨*

·) *ՈՈÎ-30 §Ð³ßí»ïáõ ³ñÅáõÛÃ. ÷áË³ñÏáõÙÁ ã³÷Ù³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇó Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇÝ¦:*

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 23

ÖáË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ

Հիմնական սկզբունք

1. **ÖáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý áñ³Ï³íáñíáõ ³Ï ïÇíÇ ձեռքբերման, Ï³éáõÙ³ÝÁ Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³ÝÁ, Ï³½Ùáõ»Ý ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»ùÇ Ù³ë: ²ÛÉ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë:**

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë:**

3. êï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É÷³ëï³óÇ Ï³Ù »ÝÃ³¹ñíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÇÝ, Ý»ñ³éÛ³É ³ñïáÝյալ բաժնետոմսերը, որոնք դաե³Ï³ñ·í³Í å»Ý áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ:

4. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ë ï³Ý¹³ñïÁ ãÏÇñ³é»É ³ÛÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ïմամբ, áñáÝù ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý Ï³å í³Í »Ï Ñ»տևյալ ակտիվների ձեռքբերման, կառուցման և արտա¹ñáõÃÛ³Ý Ñ»ï ª

³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ áñ³Ï³íáñíáõ ³Ï ïÇí, ûñÇÝ³Ï՝ Ï»Ýë³բանական ակտիվ. կամ

p) պաշարները, որոնք շարուՙ³Ï³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ÃáÕ³ñÏíáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ³ñï³¹ñíáõÙ »Ý Ù»Í ù³-նակությամբ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

5. **Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով՝**

ÖáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ. **ïáÏáëÝ»ñÇ íս³ñÙ³Ý ¨ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³-ï³ñáõÙ¿՝ Ï³å í³Í ÷áË³éáõ ÙÇçáóÝ»ñÇ ë ï³óÙ³Ý Ñ»ï:**

àñ³Ï³íáñíáõÃ³Ï՝ïÇí. **³Ï ïÇí ¿, áñÇÝ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ Å³Ù³Ý³ÏÇ ÙÇ ½·³ÉÇ Ñ³ï í³Í, áñå»ë½Ç ³ÛÝ å³ï-ñ³ë ï ÉÇÝÇ Áë ï Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ:**

6. ÖáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»Éª

³) արդյունավետ տոկոսային մեթոդի կիրառմամբ հաշվի առնելիք ցանկացած Ընկերության, ՉԳաå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ԴԴՈԵ 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ, ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦* ë ï³Ý¹³ñ ïáõÙ,

բ) (Ñ³Ýí³Í¿)

·) (Ñ³Ýí³Í¿)

¹¤ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³ÝÁ í»ñաբերող ֆինանսë³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÁ` ×³Ý³ãí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17 *§ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦ ë ï³Ý¹³ñ ï Ç.* ¨

») ÷áË³ñÅեքայինն տարբեռնáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ñï³ñÅáõÛÃáí ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇóª ³ÛÝù³-Ýáí, áñù³Ýáí ¹ñ³Ýù ¹Ç ï íáõÙ »Ý áñå»ë ï áÏáëÝ»ñÇ ·íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ×ß·ñ ï áõÙ:

7. Ð³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó Ï³Ëí³Íªë ï áñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇó ó³ÝÏ³ó³ÍÁ Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñª

³) å³ß³ñÝ»ñÁ.

բ) արտադրական սաñù³ íáñáõÙÝ»ñÁ.

·) ¿É»Ï ï ñ³Ï³Û³ÝÝ»ñÁ.

¹) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ.

») Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ ¨ å³ß³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ÃáÕ³ñÏíáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ³ñï³¹ñíáõÙ »Ý Ï³ñ× Å³Ù³-Ý³Ï³Ñ³ ï í³ÍáõÙ, áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ã»Ý: ²Ï ï ÇíÝ»ñÁ, áրոնք ձեռքբերÙ³Ý å³ÑÇÝ å³ ï ñ³ë ï »Ý Çñ»Ýó Ý³Ë³ ï »ëí³Í û·ï ³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ, áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ã»Ý:

Ö³Ý³ãáõÙ

8. öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ ձեռքբերմաûÁ, Ï³éáõóÙ³ÝÁ Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³ÝÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å»ï ù ¿ Ï³åÇï ³É³óí»Ý` áñå»ë ³Û¹ ³Ï ï ÇíÇ ³ñÅ»ùÇ Ù³ë: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ áñå»ë Í³Ëë ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ¹ñ³Ýù Ï³ï ³ñí»É »Ý:

9. öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý Ï³ åված են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերÙ³Ý, Ï³éáõóÙ³Ý Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ñ»ï, Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ³Û¹ ³Ï ï ÇíÇ ³ñÅ»ùáõÙ: ²Û¹åÇëÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³åÇï ³É³óվում են որպես տվյալ ակտիվի արժեքի մաս, երբ հավանական է, որ այն կապմակերպությանը կբերի ա å³·ï Ý Ï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñ, ¨ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷í»É: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 29 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Á, ³å³ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ ÷áËÑ³ ï áõóáõÙ ¿ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëÕ³×Á, ³Û¹ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç 21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãáõÙ¿ áñå»ë Í³Ëë:

Î³åÇï ³É³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ

10. öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý áñ³Ï³ íáñվող ակտիվի ձեռքբերÙ³ÝÁ, Ï³éáõóÙ³ÝÁ Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³ÝÁ, ³ÛÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÝ »Ý, áñáÝóÇó ÑÝ³ñ³íáñ ¿ñ Ëáõë³÷»É, »Ã» áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ íñ³ Í³Ëù»ñ ãÏ³տարվեին: Երբ կազմակերպությունը միջոցները բաó³é³å»ë ÷áË ¿ ³éÝáõÙ ÏáÝÏñ»ï áñ³Ï³վորվող ակտիվ ձեռք բեñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ³Û¹ áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇÝ ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý í»ñ³բերող փոխանéáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ»ßտությամբ որոշվել:

11. Î³ñáÕ¿ ¹Åí³ñ ÉÇÝ»É áñáß»É ³ÝÙÇç³Ï³Ý Ï³åÁ ÏáÝÏñ»ï ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ áñ³Ï³ íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ ÙÇç¨, ¨ áñáß»É ³ÛÝ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝóÇó ³ÛÉ³å»ë Ï³ñ»ÉÇ ¿ñ Ëáõë³÷»É: ÜÙ³Ý ¹Åí³ñáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ¿ ³é³ջաևալ, օրինակ, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³Ï³ñ·íáõÙ¿ Ï»Ýï ñáÝ³óí³Í: ¸Åí³ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ³é³ç³ûում են ևաև, երբ խումբը միçáóÝ»ñ ÷áË ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇ ß³ñù å³ñï ù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñ` ï ³ñբեր տոկոսա¹ñáõÙùներով, և տարբեր հիÙáõÝÙÝ»ñáí ³Û¹ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ï ñ³մաղում է խմբի այլ կազÙ³կերպություններ: Այլ բար¹áõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý ³é³ç³ÝáõÙ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ï ³ï ³ÝáõÙÝ»ñÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ñï³ñÅáõÛÃáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³Ù ³ñï ³ñÅáõÛÃáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í վարկեր օգտագործելիս, երբ խումբը գործում է բարձր սղաճային տնտեսություն մեջ: Որպես հետևանք՝ դժվաñ³ÝáõÙ¿ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ï Çվի ձեռքբերման հետ անմիջա Ï³Ýáñ»Ý Ï³å í³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ áñáßáõÙÁ, ¨ å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ ¹³ ïáÕáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éáõÙ:

12. ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ï³½Ù³կերպությունը միջոցները բաó³é³å»ë ÷áË¿ ³éÝáõÙ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ ձեռք բերելու ևպա Ï³Ïáí, ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÇ íñ³ Ï³åÇï ³É³óÙ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ áñáßÇ áñå»ë ÷áË³éáõÃÛ³Ý ÷³ë ï ³óÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³Û¹ ÷áË³éáõÃÛáõÝÇó ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ` Ñ³Ý³Í ³Û¹ ÷áË³éáõ ÙÇçáóÝ»ñÇ Å³Ù³-Ý³Ï³ íáñ Ý»ñ¹ñáõÙÇó ë ï ³óíáÕ ó³ÝÏ³ó³Í »Ï³Ùáõï:

13. àñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý·»óÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕմից փոխառու միջոցների ձեռքբերÙ³ÝÁ ¨ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³ÝÁ` Ý³Ëù³Ý ³Û¹ ÙÇçáóÝ»ñÁ Ï³Ù ¹ñ³Ýó ÙÇ Ù³ëÁ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ íñ³ û·ï ³·áñÍ»É: ²Û¹åÇëÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ÷áË³éáõ ÙÇçáóÝ»ñÁ Ñ³×³Ë Å³Ù³Ý³Ï³íáñ³å»ë Ý»ñ¹ñíáõÙ »Ý ÙÇÝã¨ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ï ÇíÇ íñ³ ¹ñ³Ýó û·ï ³·áñÍ»É: Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³åÇï ³É³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ÷áË³éáõ-

ÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë, ³Û¹åÇëÇ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ë ï³óí³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ »Ï³Ùáõ ï Ñ³ÝíáõÙ¿ ÷áË³éáõÃÛ³Ý ·ÍáíÏñ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇó:

14. ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÙÇçáóÝ»ñÁ ÷áË¿ ³éÝáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ¨û·ï³-·áñÍáõÙ¿ áñ³Ï³íáñվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արï³¹ñáõÃÛ³Ý) Ýå³ï³Ïáí, Ï³½Ù³Ï»ñåõ-ÃÛáõÝÁ Ï³åçï³É³óÙ³Ý »ÝÁ³Ï³ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ áñáßÇ` ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ ·Íáí ծախքերի ընկատմամբ կիñ³é»Éáí Ï³åçï³É³óÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ: Î³åçï³É³óÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³-Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ãÙ³ñí³Í ÷áË³éáõÃÛáõÝûերիի վերաբերող փոխ³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í Ù»ծություն է, բացառությամբ այն փոխառությունների, որոնք բացառ³å»ë Ï³ï³ñí»É »Ý áñ³Ï³íáñíáõ ³Ïտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) ընդհանÏáí: ØÇ Å³-Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ï³åçï³É³óí³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ ãå»ïù¿ ·»ñ³½³ÝóÇ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ï³ï³ñí³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇÝ:

15. àñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ï»ÕÇÝ¿ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë Ý»ñ³é»É Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ Çñ ¹áõëïñ Ï³½ծակերպությունների բոլոր փոË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²ÛÉ Ñ³Ý-·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ï»ÕÇÝ¿ ÛáõñÓ³ù³ÝáÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñí»É Çñ ÇëÏ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³é»ÉÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ:

àñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ·»ñ³½³ÝóáõÙÁ ÷áË-Ñ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³րի ընկատմամբ

16. Երբ որակավորվող ակտիվի հաշվ³Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù³ÏÝÏ³ÉíáÕ í»ñçÝ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ ¹ñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù Çñ³óÙ³Ý ½áõï³ñÅ»ùÁ, Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óíáõÙ¿ Ï³Ù ¹áõñë¿ ·ñíáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÛÉ ë ï³Ý¹³ñ ïÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ: àñáß³ÏÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ, Ýí³½»óí³Í Ï³Ù ¹áõñë ·ñí³Í ·áõÙ³ñÁ Ñ³Ï³¹³ñÓíáõÙ¿` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³Û¹ ³ÛÉ ë ï³Ý¹³ñ ïÝ»ñÇ:

Î³åçï³É³óÙ³Ý Ù»ÏÝ³ñÏÁ

17. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëÏëÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³åçï³É³óáõÙª áñå»ë áñ³Ï³-íáñíáÕ ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»ùÇ Ù³ë, Ù»ÏÝ³ñÏÇ ³Ùë³ÃíÇÝ: Î³åçï³É³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ù»ÏÝ³ñÏÇ ³Ùë³ÃÇíÁ ³ÛÝ ամսաթիվն է, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³çÇÝ ³Ýզամ բավաñ³րում է հետևյալ բո£áñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ`

³) ³ïïÇíÇÑ³Ù³ñ Ï³ï³ñáõÙ¿ Í³Ëù»ñ.

բ) կատարում է փոխառության ծախëáõÙÝ»ñ. ¨

·) Ó»éÝ³ñÏáõÙ¿ ³ÛÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÑñ³Å»ßï »Ýª ³Ïïçíá û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ý³-խատեված վիճակի բերելու համար:

18. àñ³Ï³íáñíáÕ ³Ïïçíç·Íáí Í³Ëù»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ Í³Ëù»ñÁ, áñáÝù Ñ³Ý·»óñ»É »Ý ¹ñ³Ù³-Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý, ³ÛÉ ³ÏïçíÝ»ñÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý Ï³Ù »ÝÃ³¹ñáõÙ »Ý ïáÏáë³ÏÇñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: Ì³Ëù»ñÁ Ýí³½»óíáõÙ »Ý ³ÏïçíÇ Ñ³Ù³ñ ëï³óí³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ï³ÝË³í×³ñÇ ¨ ßÝáñÑÇ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí (ï»ë ÐÐØê20 *§ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙ ¨ å»ï³Ï³Ý û·Ýáõþյան բացա-Ñ³Ûïáõ¦): Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏïçíÇ ÙÇçÇÝ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ý³Ë-ÏÇÝáõÙ Ï³åçï³É³óí³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»րը, սովորաբար այն ծախքերի խեÉ³ÙÇï Ùáï³íáñ»óáõÙÝ ¿, ÁñáÝó ÝÏ³ï մամբ այդ ժամանակաշրջանում կիրառվել է կապիտաÉ³óÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ:

19. ²ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÑñ³Å»ßï »Ýª ³Ïïçíá û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ý³Ë³ï»éí³Í íÇ×³ÏÇ բեñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³í»ÉÇ ÁÝ¹·ñÏáõÝ »Ý, ù³Ý ³Û¹ ³ÏïçíÇ ýÇ½ÇÏ³å»ë Ï³éáõóáõÙÁ: ¸ñ³Ýù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÙÇÝã¨ ýÇ½ÇÏ³å»ë Ï³éáõóáõÙÁ ëÏë»ÉÁ Ï³ï³ñíáÕ ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý¨ í³ñã³Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÁ, ûñÇÝ³Ï`Ï³éáõóÙ³Ý ÃáõÛÉïáõÃÛáõÝ ëï³Ý³Éáõ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹åÇëÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ³ÏïçíÇ ³ÛÝåÇëÇ ïÇñ³å»ïáõÙÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ñï³¹ñ³Ï³Ý Ï³Ù ³Û¹ ³ÏïçíÇ íÇ×³ÏÁ ÷á÷áËáÕ áñ¨¿ բարելավման գործընթաց տեղի չի ունենում: Օրինակ՝ փոխառության այն ծախëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ï³ñíáõÙ »Ý ÑáÕÁ Ý³Ë³å³ïñ³ëï»ÉÇë, Ï³åçï³É³óíáõÙ »Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý ÑáÕÇ Ý³Ë³å³ïñ³ëï»Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ: ê³Ï³ÛÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ï³ñíáõÙ »Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ûում, երբ չինաñ³ñáõÃÛ³Ý Ýå³ï³Ïáí Ó»ոք բերված հողը պահվում է, և չի Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¹ñ³ ·Íáí áñ¨¿Ý³Ë³å³ïñ³ëï³Ï³Ý ³ßË³ï³Ýù, ã»Ï³åçï³É³óíáõÙ:

Î³åçï³É³óÙ³Ý Ï³ë»óáõÙÁ

20. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³åçï³É³óáõÙÁ å»ïù¿ Ï³ë»óÝÇ ¨ ëÏëÇ ¹ñ³Ýó ծախս ճանաչումը, երբ երÏ³ñ³ï¨ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏïçíÇ íñ³ Ï³ï³ñíáÕ ³ßË³-ï³ÝùÝ»ñÝ ÁÝ¹Ñ³ïíáõÙ »Ý:

21. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáõ¿ Ï³ï³ñ»É »ñÏ³ñ³ï¨ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³-ÍáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏïçíÁ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ý³Ë³ï»ëված վիճակի բեñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÝÑñ³-Å»ßï ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÝ ÁÝ¹Ñ³ïáõÙ¿: ²Û¹åÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ »Ý Ù³ëÝ³ÏÇáñ»Ý ³í³ñïí³Í ³ÏïçíÁ å³Ñ»ÉáõÑ»ï Ï³åí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý áñ³Ï³íáñíáõÙ Ï³åçï³É³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³åçï³É³óáõÙÁ, ëáíáñ³բար, չի կասեցնում հաշվետու ժամ-

նակաշրջանի ընթացքում, երբ կա ï ³ñáõÙ ¿ ¿³Ï³Ý ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ¨ í³ñã³Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñ: öáË³-éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ Ï³åÇï³É³óáõÙÁ ãÇ Ï³ë»óíáõÙ Ý³¨ ³ÛÝ ¹»åpում, երբ ժամանակավոր հետաÓ·áõÙÁ ³Ï ïÇíÁ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»éí³Í íÇñակի բեñ»Éáõ ·áñÍÁÝÃ³óÇ ³ÝÑñ³Å»ßï Ù³ëÝ¿ Ï³½Ùáõù: úñÇÝ³Ï` Ï³åÇï³É³óáõÙÁ ß³ñáõÝ³Ï íáõÙ ¿ »ñÏ³ñ³ï¨Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñÇ ժամանակ ջրի բարձր մակարդակը ուշացնում է կամրջի կառուóáõÙÁ, »Ã» Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ³ßË³ñÑ³-·ñ³Ï³Ý ³Û¹ ßñç³ÝÇ Ñամար ջրի բարձր մակարդակը սովոñ³Ï³Ý »ñ¨áõÛÃ ¿:

Î³åÇï³É³óÙ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

22. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ¹³¹³ñ»óÝÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³åÇտալացումը, երբ որաÏ³-íáñíáÕ ³Ï ïÇíÁ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ý³Ë³տեսված վիճակի բեñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ³ßË³-ï³ÝùÝ»ñÝ Áëï ¿áõÃÛ³Ý Ï³ï³ñí³Í»Ý:

23. ²Ï ïÇíÁ, áñå»ë Ï³ÝáÝ, Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ Ý³Ë³ï»ëí³Í û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ïñ³ëï, երբ ակտիվի ֆիզիկականապես կառուóáõÙÝ ³í³ñïí³Í ¿, ÝáõÙÝÇëÏ »Ã» ³éûñÛ³ í³ñã³Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ ß³ñáõÝ³Ïíáõ»Ý: ºÃ» ß³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ Ï³åí³Í »Ý áã ¿³Ý÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñ-Ù³Ý Ñ»ï, ûñÇÝ³Ï` ·Ýáñ¹Ç Ï³Ù å³ï íÇñ³ïáõÇ ó³ÝÏáõþµñáõÙÁ, ³å³¹³ íÏ³ÛáõÙ¿, áñ Áëï էության բոլոր աշË³ï³ÝùÝ»ñÝ ³í³ñïí³Í»Ý:

24. Երբ կազմակերպությունը որաÏ³íáñíáÕ ³Ï ïÇíÇ Ï³éáõóáõÙÝ ³í³ñïáõÙ ¿ Ù³ë-Ù³ë, ¨ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ մաս պատրաստ է օգտագործման, երբ այլ մասերում կաáõóáõÙÁ ¹»é¨ë ß³ñáõÝ³Ïíáõ»Ý, ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³Ë-ëáõÙÝ»ñÇ Ï³åÇï³É³óáõÙÁ ³Û¹ Ù³ëÇ Ñ³Ù³ñ å»ïù ¿ ¹³դարեցնի, երբ այդ մասն իր նախաï»ëí³Í û·-ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ýå³ï³Ïáí å³ïñ³ëï»Éáõ Ñ³մար անհրաժեշտ բոլոր աշխաï³ÝùÝ»ñÝ Áëï ¿-áõÃÛ³Ý ³í³ñïí³Í»Ý:

25. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ù³ëÇ ³é³ÝÓÇÝ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ïÇíÇ ûñÇÝ³Ï ¿ ÙÇ ù³ÝÇ ßÇÝáõþյուններից բաղկացած ձեռնարÏ³ ïÇñ³Ï³Ý Ñ³Ù³ÉÇñÁ, áñÇ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ù³ëÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍվել, երբ մյուս մասերի կառուցումը շահáõÝ³Ïíáõ ¿: ´áÉáñ Ù³ë»ñÇ Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³-ï³ÝùÝ»ñÁ ³í³ñïí»Éáõó Ñ»ïá û·ï³·áñÍíáÕ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ïÇíÇ ûñÇÝ³Ï ¿ ³ñ¹Ûáõûաբերական ձեռÝ³ñ-ÏáõÃÛáõÝÁ, áñÝ áõÝÇ ÙÇ ß³ñù ³ñï³¹ñ³Ï³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ, áñáÝù Çñ³Ï³Ý³óվում են հաջորդաբար, ևույն ï³ñ³Ípում գտնվող տարբեր տեղամաë»ñáõÙ, ÇÝãå»ë Ù» ï³Õ³ÓáõÉ³Ï³Ý ·áñÍ³ñ³ÝÁ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

26. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի¹

³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ï³åÇï³É³óí³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ. ¨

բ) կապիտալացման դրույքը, որÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³åÇï³É³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõ-Ù³ñÁ áñáß»ÉÇë:

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

27. Երբ սույն ստանդարտի կիրաëáõÙÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ áñ³Ï³íáñíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å í³Í ³ÛÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëunումների ներքին ևկատմամբ, որոնց հաÙ³ñ Ï³åÇï³É³óÙ³Ý Ù»ÏÝ³ñÏÇ ³Ùë³ÃÇíÁ ëï³Ý¹³ñïÇ áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÝ¿Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïááñ¨¿ ³ÛÉ ³Ùë³ÃÇí:

28. ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝïñ»É ó³ÝÏ³ó³Í ³Ùë³ÃÇí ÙÇÝã¨ ëï³Ý¹³ñïÇ áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ¨ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇրառել բոլոր այն որաÏ³íáñíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å í³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ ÝÏ³ïմար, որոնց համար կապհï³É³óÙ³Ý Ù»ÏÝ³ñÏÇ ³Ùë³ÃÇíÁ ³Û¹ ³Ùë³-ÃÇíÝ¿Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïááñ¨¿ ³ÛÉ ³Ùë³ÃÇí:

àôÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

29. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñ»ÉÇ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á, ³Û¹ ÷³ëïÁ å»ïù ¿ բացահայտի:

29². 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËí»É ¿ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*üÐØê-ûերի բարեփոխումներով*¦: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñ»ÉÇ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷³ëïÁ å»ïù է բացահայտի:

ÐÐØê 23-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Í¹ 1993 Ã.) ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

30. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ÑÇÝáõÙ ¿ 1993 Ãí³Ï³ÝÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í ÐÐØê 23 *§öáË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÝ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 24

Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Ç Ýå³ï³ÏÝ¿ ³å³Ñáí»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ պարունակեն այն բացահայտումները, որոնք անհրաժեշտ են՝ ուշադրáõÃÛáõÝ Ññ³íÇñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ բանի հնարավորության վրա, որ կազմակերպության ֆինանսական վիճակի և շահույթի կամ վնասի վրա Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ·áñÍ³Í ÉÇÝ»É Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ·áÛáõÃÛáõÝÁ ¨ ÝÙ³Ý ÏáÕÙ»ñÇ Ñ»ï ·áñÍ³ñùÝ»ñÝ áõ ãÙ³ñí³Í ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ՝

(³) կապացված կողմերի միջև փոխհարաբերություններն ու գործարքները որոշելիս.
(բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý¨ Çñ Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ãÙ³ñí³Í ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÁ Ñ³ëï³ï»ÉÇë.
(·) այն հանգամանքները որոշելիս, որոնց պարագայում (ա) և (բ) կետերում նշված հո¹í³ÍÝ»ñÇ բացահայտումը պարտադիր է.
(¹) այդ հոդվածների վերաբերյալ կատարվելիք բացահայտումները որոշելիս:

3. Սույն Ստանդարտը պահանջում է բացահայտել կապակցված կողմերի միջև գործարքներն ու չմարված ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÁ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ó»éÝ³ñÏáÕÇ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý §Համախմբված և առանձին ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ¦ ÐÐØê 27-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

4. Սիննույն խմբի այլ կազմակերպությունների հետ կապակցված կողմերի միջև գործարքները և չմարված մնացորդները բացահայտվում են կազմակ»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: Ներխմբային կապակցված կողմերի միջև գործարքներն ու չմարված մնացորդները բացառվում (վերացվում) են խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Կապակցված կողմերի գծով բացահայտումների նպատակը

5. Î³å³ïóí³Í կողմերի միջև փոխհարաբերություններն առևտրում և ձեռնարկատիրական ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝáõÙ ëáíáñ³Ï³Ý »ñ¨áõÛÃ »Ý: úñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë Çñ»Ýó ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ »Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí: ²ûë Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ կազմակերպության՝ ներդրման օբյեկտի ֆինանսական և գործառնական քաղաքականության վրա Ý»ñ·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý ÙÇçáóáí:

6. Î³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñի փոխհարաբերությունները կարող են ազդել կազմակերպության շահույթի կամ íÝ³ëÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ íñ³: Î³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇ¨ Ï³ñáÕ »Ý Ï³ï³ñí»É ·áñÍ³ñùÝ»ñ, áñáÝù ï»ÕÇ ã¿ÇÝ áõÝ»Ý³, »Ã» ÏáÕÙ»ñÁ Ï³å³ïóí³Í ãÉÇÝ»ÇÝ: úñÇÝ³Ï՝ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí ³åñ³Ýù¿ í³×³éáõÙ Çñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, ÝÙ³Ý å³ïÙ³ÝÝ»ñáí Ï³ñáÕ¿ ³åñ³ÝùÁ ãí³×³é»É Ù»Ï ³ÛÉ ·Ýáñ¹Ç: ´³óÇ ³Û¹, Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ãÏ³ï³ñí»É ³ÛÝåÇëÇ Í³í³ÉÝ»ñáí, ÇÝãª ãÏ³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨:

7. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ íñ³ Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»É Ï³å³ïóí³Í կողմերի փոխհարաբերությունները, նույնիսկ եթե կապակցված կողմերի միջև գործարքներ չեն կատարվում: Այդպիսի փոխհարաբերության գոյությունն ինքնին կարող է բավարար լինել Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ Ñ»ï áõÝ»ó³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ íñ³ ³½¹»Éáõ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ï՝ ¹áõëïñ կազմակերպությունը կարող է դադարեցնել իր հարաբերությունները առևտրական գործընկերոջ հետ, երբ մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերում մեկ ուրիշ դուստր կազմակերպություն, որը զբաղված է նույն գործունեությամբ, ինչ նախկին առևտրական ·áñÍÁÝÏ»ñÁ: ºí ÁÝ¹Ñ³Ï³é³ÏÁª ÙÇ ÏáÕÙÁ Ï³ñáÕ¿ Ó»éÝå³Ñ ÙÝ³É ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Í³í³É»Éáõó ÙÛáõëÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý å³ïï×³éáí, ûñÇÝ³Ï՝ մայր կազմակերպությունը կարող է հրահանգել դուստր կազմակերպությանը չզբաղվել հետազոտությամբ և մշակմամբ:

8. ²Ûë å³ï×³éÝ»ñáí ¿É, Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ, ãÙ³ñí³Í ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÇ ¨ փոխհարաբերությունների իմացությունը կարող է ազդել այն բանի վրա, թե ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÝ ÇÝãå»ë Ï·Ý³Ñ³ï»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÝ éÇëÏ»ñÝ áõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ»ùÇùները, որոնց բախվում է կազմակերպությանը:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

9. Ð»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍí³Í »Ýëïáñ¨ Ýßí³Í ÇÙ³ëïÝ»ñáí՝

Î³å³Ïóí³Í ÏáÕÙ. **ÏáÕÙÁ Ï³å³Ïóí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, »Ã»՝**

(³) áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý՝ Ù»Ï Ï³Ù³í»ÉÇ ÙÇçÝáñ¹Ý»ñÇ ÙÇçáóáí, ÏáÕÙÁ՝

(i) í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, í»ñ³ÑëÏíáõÙ ¿ Ýñ³ ÏáÕÙÇó Ï³Ù Ýñ³ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï ¿ ·ïÝíáõÙ (³Ûëï»Õ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ).

(ii) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ áõÝÇ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ, áñÝ ³å³ÑáíáõÙ ¿ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý կազմակերպության ընկատմամբ. կամ

(iii) համատեղ վերահսկողություն է իրականացնում տվյալ կազմակերպության ընկատմամբ.

(բ) ÏáÕÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ¿ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ *§Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* ÐÐØê 28-áõÙ).

(·) ÏáÕÙÁ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ ¿, áñï»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ó»éÝ³ñÏáÕ ¿ (ï»ë *§Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦* ÐÐØê 31-Á).

(¹) ÏáÕÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ýñ³ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³Ýóù³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ³Ý¹³Ù¿.

(») ÏáÕÙÁ (³) Ï³Ù (¹) Ï»ï»ñáõÙ Ýßí³Í ³ÝÓ³Ýó ÁÝïª³ÝÇùÇÙï»ñÇÙ ³Ý¹³Ù¿.

(½) ÏáÕÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ¿, áñÁ í»ñ³ÑëÏíáõÙ¿, Ñ³Ù³ï»Õ¿ í»ñ³ÑëÏíáõÙ Ï³Ù Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý¿ »ÝÃ³ñÏíáõÙ (¹) Ï³Ù (») Ï»ï»ñáõÙ Ýßí³Í ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó, Ï³Ù ³Û¹åÇëÇ կազմակերպությունում զգալի քանակությամբ ձայների իրավունքը, ուղղակիորեն կամ ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, å³ïÏ³ÝáõÙ¿ ÝßÍ³Í ³ÝÓ³Ýó. Ï³Ù

(¿) ÏáÕÙÁ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý ¿՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Î³å³Ïóí³Í ÏáÕÙÇ Ñ»ï·áñÍ³ñùÁ **é»ëáõñëÝ»ñÇ, Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙ¿ Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨՝ ³ÝÏ³Ë í×³ñÇ·³ÝÓáõÙÇó:**

²ÝÓÇ ÁÝï³ÝÇùÇ Ùï»ñÇÙ ³Ý¹³ÙÝ»ñÝ **ընտանիքի այն անդամներն են, ովքեր ենթադրաբար կարող են ³½¹»É ³Û¹ ³ÝÓÇ íñ³ Ï³Ù »ÝÃ³ñÏí»É Ýñ³ ³½¹»óáõÃÛ³ÝÁª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï Çñ»Ýó փոխհարաբերություններում: Դրանց թվին կարող են դասվել՝**

(³) ³ÝÓÇ ½áõ·ÁÝÏ»ñÁ (³Ùáõë ÇÝÁ) ¨ »ñ»Ë³Ý»ñÁ.

(բ) ³ÝÓÇ ½áõ·ÁÝÏ»ñáç (³Ùáõë ÝáõÙ) »ñ»Ë³Ý»ñÁ.

(·) ³ÝÓÇ Ï³Ù Ýñ³ ½áõ·ÁÝÏ»ñáç (³Ùáõë ÝáõÙ) ËÝ³Ù³ñÏÛ³ÉÝ»ñÁ£

Ð³ïáõóáõÙÁ **ներառում է աշխատակիցների բոլոր հատուցումները (ինչպես սահմանված է *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ÐÐØê 19-áõÙ), Ý»ñ³éÛ³É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ÝÏ³ï³Ù³մր կիրառվում է *§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Íí×³ñáõÙ¦* üÐØê 2-Á.՝ ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïáÕÙÇó Ï³Ù ³ÝáõÝÇó ó³ÝÏ³ó³Í Ó¨áí í×³ñí³Í, վճարվելիք կամ տրամադրվող բոլոր տեսակի հատուցումները՝ կազմակերպությանը մատուցված Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó: ²ÛÝ Ý³¨ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í՝ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÇó í×³ñíáÕ Ñ³ïáõóáõÙÁ: Ð³ïáõóáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ª**

(³) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý, ûñÇÝ³Ï, ³ßË³ï³í³ñÓÁ, ëáõÇ³É³Ï³Ý ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ, í×³ñáíÇ ï³ñ»Ï³Ý ³ñÓ³Ïáõñ¹Ý»ñÁ ¨ հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները, շահույթի բաշխումները և å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñÁ (»Ã» ¹ñ³Ýù »ÝÃ³Ï³ »Ý í×³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ), ÇÝãå»ë Ý³¨ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï՝ բուժապասարկում, բնակարանով ¨ ³íïáÙ»ù»Ý³Ûáí ³å³ÑáíáõÙ, ³Ýí×³ñ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇ í×³ñáõÙáí ³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙ) ÁÝÃ³óÇï ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(բ) Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý, ûñÇÝ³Ï, Ï»Ýë³Ãáß³ÏÝ»ñÁ, Ãáß³ÏÇ ³ÝóÙ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ ÏÛ³ÝùÇ ³å³ÑáíÍ³·ñáõÃÛáõÝÁ և հետաշխատանքային բուժապասարկումը.

(·) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É »ñÏ³ñ³ÙÛ³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó ³ñÓ³Ïáõñ¹Á Ï³Ù·Çï³Ï³Ý Ï³Ù ëï»ÕÍ³·áñÍ³Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ïñíáõ

արձակուրդը, հոբելյանական կամ երկարամյա Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ, երկարատև անաշխատունակության նպաստները, ինչպես նաև շահույթի բաշխումները, պարգևավճարները և հետաձգված փոխհատուցումները, եթե դրանք ամբողջությամբ ենթակա ã»Ý í×³ñÙ³Ý ï íÛ³É Å³Ù³Ý³ Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇóÑ»ï á ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ.

(¹) ³½³ ï Ù³Ý Ýå³ëï Ý»ñÁ.

(») բաժնետոմսի վրա հիմնված վճարումները:

***ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ* Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ áñáß»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ ¿` ¹ñ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·ï³·áõ ïÝ»ñë ï³Ý³Éáõ Ýå³ï³Ïáí:**

***Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ* ïÝï»ë³Ï³Ý գործունեության ընկատմամբ վերահսկողության պայմանագրով համաձայնեցված բաժանումն է:**

***²é³Ýóù³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý³ÝÓÝ³Ï³½ÙÁ* ³ÛÝ ³ÝÓÇÝù »Ý, áíù»ñ Çñ³í³ëáõ ¨ å³ï³ëË³Ý³ïáõ »Ý` áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý åÉ³Ý³íáñÙ³Ý, áõÕÕáñ¹Ù³Ý ¨ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, Ý»ñ³éÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïÝûñ»ÝÝ»ñÁ (·áñÍ³¹Çñ Ï³Ù ³ÛÉ):**

***Üß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ* Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý որոշումներին մասնակցելու կարողությունն է, բայց ոչ այդ քաղաքականությունների ընկատմամբ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÙը: Նշանակալի ազդեցություն կարող է ձեռք բերվել բաժնեմասնակցությամբ, կանոնադրությամբ կամ համաձայնագրով:**

10. Կապակցված կողմերի միջև յուրաքանչյուր հնարավոր փոխհարաբերություն դիտարկելիս պետք է ուշադրություն դարձնել ոչ միայն տվյալ փոխհարաբերության սոսկ իրավական Ó¨ÇÝ, ³ÛÉ¨ ¿áõÃÛ³ÝÁ:

11. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³ï»ùëïáõÙ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ëïáñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÁ Ñ³Ù³ñí»Ý Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñ`

(³) »ñÏáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñª ½áõï ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ áõÝ»Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ïÝûñ»Ý Ï³Ù ³é³ÝóùáõÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ³Ý¹³Ù` ãÝ³Û³Í §Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙÇ¦ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý (¹) ¨ (½) Ï» ï »ñÇÝ:.

(p) »ñÏáõ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñª½áõï ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ Ýñ³Ýù ÏÇëáõÙ »Ý Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ համատեղ ձեռնարկման ընկատմամբ.

(·) (i) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ï ñ³Ù³¹ñáÕÝ»ñÁ.

(ii) ³ñÑÙÇáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(iii) Ñ³Ýñ³ÛÇÝ ÝßÍ³Ý³ÏáõÃÛ³Ý (ÏáÙáõÝ³É) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(iv) å»ï³Ï³Ý¨ ï»Õ³Ï³Ý ÇÝùÝ³Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÝ áõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁª »ÉÝ»Éáí ½áõï ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï Çñ»Ýó áõÝ»ó³Í ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍÝ³Ï³Ý հարաբերություններց (չնայած, որ նրանք կարող են ազդել կազմակերպության ·áñÍ»Éáõ ³½³ ïáõÃÛ³Ý íñ³ Ï³ÙÙ³ëÝ³Ïó»ÉÝñ³ áñáßáõÙ ÁÝ¹áõÝ»Éáõ ·áñÍÁÝÃ³óÇÝ).

(¹) գնորդը, մատակարարը, ֆրանշիզ տրամադրող ընկերությունը, դիստրիբյուտորը կամ գլխավոր ·áñÍ³Ï³ÉÁ, áñáÝó Ñ»ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ½·³ÉÇ Í³í³ÉÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñ ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³Û¹ å³ï×³éáí ¿ ³é³ç³óÝáõÙ ïÝï»ë³Ï³Ý Ï³Ëí³ÍáõÃÛ³Ý:

´³ó³Ñ³Ûïáõ ÙÁ

12. Մայր կազմակերպությունների և դուստր կազմակերպությունների միջև փոխհարաբերությունները պետք է բացահայտվեն՝ անկախ այդ կապակցված կողմերի միջև գործարքներ տեղի ունեցած լինելուց: Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տվյալ կազմակերåáõÃÛ³Ý Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÁ ¨ í»ñçÝ³Ï³Ý í»ñ³ÑëÏáÕ ÏáÕÙÇ ³ÝáõÝÁ, »Ã» ¹ñ³Ýù ÝáõÛÝÁ ã»Ý: ºÃ» á'ã ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, á'ã í»ñçÝ³Ï³Ý í»ñ³ÑëÏáÕ ÏáÕÙÁ ã»Ý å³ï³ë¡áõÙ Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ³ë³Ý»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõþյուններ, ապա պետք է նաև բացահայտվի Ñ³çáñ¹ ³í»ÉÇ ³í³·Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÁ, áñ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ:

13. àñå»ë½Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ Ï³ñáÕ³Ý³Ý Ï³ñÍÇù Ï³½Ù»É կապակցված կողմերի միջև փոխհարաբերությունÛáõÝÝ»ñÇª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³ ³½¹»óáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ, նպատակահարմար է բացահայտել կապակցված կողմերի միջև փոխհարաբերությունները í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» ³Û¹ Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñ »Õ»É»Ý, Ã» áã:

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ:

15. ºÃ» á'ã ïíÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, á'ã ¿É í»ñçÝ³Ï³Ý í»ñ³ÑëÏáÕ ÏáÕÙÁ ãÇ å³ïñ³ëïáõÙ Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններ, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հաջորդ ավելի ավագ մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ýí³³ÝáõÙÁ, áñÁ Ý»ñÏ³ûóÝáõÙ ¿ ³û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ: Հաջորդ ավելի ավագ մայր կազմակերպությունը խմբի մեջ անմիջական մայր կազմակեñåáõÃÛáõÝÇó í»ñ Ï³Ý·Ý³Í ³é³çÇÝ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿, áñ Ï³½Ùáõù ¿ Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý համար հասանելի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ:

16. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումները՝ ամբողջը և ի»ï¨Û³É Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇó ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñÇ Ñ³Ù³ñ³é³ÝÓÇÝ՝

(³) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ.
(բ) Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ.
(·) ³ÛÉ»ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ.
(¹) ³½³ïÙ³Ý Ýå³ëïÝ»ñ.
(») բաժնետոմսի վրա հիմնված վճարումներ:

17. ºÃ» Ï³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ եղել են գործարքներ, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի կապակցված կողմերի միջև փոխհարաբերությունների բնույթը, ինչպես նաև տեղեկատվություն գործարքների և չմարված մնացորդների վերաբերյալ, որոնք անհրաժեշտ են՝ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա այդ հարաբերությáõÝÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ: Այս բացահայտումները պետք է կատարվեն ի լրումն 16-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ, áñáÝù վերաբերում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումների բացահայտմանը: ´³ó³Ñ³ÛïáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿³éÝí³½Ý Ý»ñ³é»Ý՝

(³) ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.
(բ) ãÙ³ñí³Í ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÇ ·áõÙ³ñÁ ¨՝

(i) ¹ñ³Ýó Å³ÙÏ»ïÝ»ñÝáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É¹ñ³Ýó ³å³ÑáíÍ³Í ÉÇÝ»ÉÁ ¨ Ù³ñÙ³Ý համար վճարվելիք հատուցման բնույթը.
(ii) ցանկացած ստացված կամ տրված երաշխիքի վերաբերյալ մանրամասներ.

(·) ãÙ³ñí³Í ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÇ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï Ï³å í³Í Ï³ëÏ³Í»ÉÇ å³ñïù»ñÇ å³ÑáõëïÝ»ñÁ.
(¹) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í Í³Ëë»ñÁ Ï³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙ»ñÇó ëï³óí»ÉÇù ³ÝÑáõë³ÉÇ Ï³Ù Ï³ëÏ³Í»ÉÇ å³ñïù»ñÇ ·ÍáíÉ

18. 17-րդ պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումները հետևյալ կատեգորիաներից յուրաքանչյուրի Ñ³Ù³ñ å»ïù¿Ï³ï³ñí»Ý³é³ÝÓÇÝ՝

(³) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.
(բ) կազմակերպության նկատմամբ համատեղ վերահսկողություն կամ նշանակալի ազդեցություն áõÝ»óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ.
(·) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ.
(¹) ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ.
(») Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñ, áñ ï»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ó»éÝ³ñÏáÕ ¿.
(½) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù Çñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³Ýóù³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÁ.
(¿) ³ÛÉ Ï³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙ»ñ£

19. Î³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙ»ñÇÝ í×³ñí»ÉÇù ¨ ¹ñ³ÝóÇó ëï³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ 18-ñ¹ պարագրաֆով պահանջվող տարբեր կա ï»·áñÇ³Ý»ñáõÙ h³Ù³ñíáõÙ ¿ ß³ñáõÝ³ ÏáõÃÛáõÝ *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ûóÝáõÙ¦* ÐÐØê 1-áí å³Ñ³ÝçíáÕ ³ûÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý, áñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³ûóíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²û¹Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÝ ÁÝ¹É³ÛÝí»É »Ýª ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áÑÍ³ñùÝ»ñÇ ·ÍáíՈւմացորդների առավել համապարփակ վերլուծություն, և վերաբերում են կապակցված կողմերի միջև ·áÑÍ³ñùÝ»ñÇÝ£

20. Ստորև բերված են այնպիսի գործարքների օրինակներ, որոնք բացահայտվում են, եթե կատարված են Ï³å³ÏóÍ³Í ÏáÕÙÇ Ñ»ï՝

(³) ³åñ³ÝùÝ»ñÇ, ³ñï³¹ñ³ÝùÇ (å³ïñ³ëïÇ Ï³Ù³Ý³Ý³Í³ñï) ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù.

(բ) ·áõÙùÇ ¨ ³ÛÉ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù.

(·) Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ ïáõóáõÙ Ï³Ù ë ï³óáõÙ.

(¹) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(») Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ¨ ÙßÏ³Ï³Ù³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÷áË³Ýóáõù.

(½) ÉÇó»Ý½³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ Ý»ñùá Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñ.

(¿) ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ Ý»ñùá ÙÇçáóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñ (Ý»ñ³éÛ³É í³ñÏ»ñÁ ¨ կանոնադրական կապիտալում ներդրումները դրամական կամ բնաիրային տեսքով).

(Á) »ñ³ßËÇùÝ»ñÇ Ï³Ù·ñ³íÇ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ.

(Ã) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÇó Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ù»Ï ³ÛÉ ÏáÕÙÇ ³ÝáõÝÇó:

Ø³Ûñ Ï³Ù ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇÝ, áñÁ կիսում է խմբի կազմակերպությունների միջև ռիսկերը, կապակցված կողմերի միջև գործարն¿ (ï»ë ÐÐØê 19-Ç å³ñ³·ñ³ý 34´):

21. Այն փաստի բացահայտումը, որ կապակցված կողմերի միջև գործարքները կատարվել են այնպիսի å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, áñáÝù Ñ³Ù³ñÅ»ù »Ý *å³ñ½³Í Ó»éùÇ Ñ»é³íáñáõÃÛ³Ý* ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³Ï ·»ñ³ÏßéáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ, Ï³ï³ñíáõÙ¿ ÙÇ³ÛÝ ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÑÇÙÝ³íáñ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ:

22. Նմանատիպ բնույթի հոդվածները կարող են միասնաբար բացահայտվել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ առանձին բացահայտումն անհրաժեշտ է՝ կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների ի՛նչ ի³å³ÏóÍ³Í ÏáõÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

23. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éÇ 2005 ÃÍ³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ëñ³Ëáõë»ÉÇ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ¿ 2005 ÃÍ³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ժամանակշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

23². Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ï³ï³ñí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2006 ÃÍ³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ÑÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ÐÐØê 19-áõÙ Ï³ï³ñí³Í *§²Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ չահույթներ և վնասներ, խմբային պլաններ և բացահայտումներ»* ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³ÏßñÇ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

ÐÐØê 24-Ç (í»ñ³÷áËí³Í` 1994-ÇÝ) ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

24. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ¿ *«Կապակցված կողմերի բացահայտումներ»* (í»ñ³÷áËí³Í`1994-ÇÝ) ÐÐØê 24-ÇÝ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï 26

Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ ¨ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï Á

1. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունների նկատմամբ, այդպիսի ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս:

2. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙմների պլանները երբեմն կոչվում են զանազան այլ անվանումներով, օրինակ՝ §Ï»Ýë³ÃáÃ³Ï³ÛÇÝ ëË»Ù³Ý»ñ¦, §Í»ñáõÃÛ³Ý ëË»Ù³Ý»ñ¦ Ï³Ù §ÃáÃ³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ëË»Ù³Ý»ñ¦: êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÃáÃ³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿ áñå»ë åÉ³ÝÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇó ³é³ùáñù հաշվետու միավոր: Մյուս բոլոր ստանդարտները կիրառվում են թոշակային հատուցումների պլանների ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ այնքանով, որքանով դրանք ã»Ý ÷áË³ñÇÝíáõÙ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áí:

3. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï³Ý ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ¿ åÉ³ÝÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³ÝÁ ¨ Ñ³ßí³ï³ íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïèrկայացմանը մասնակիցներին՝ որպես խմբի: Այն չի անդրադառնում առանձին մասնակիցներին՝ իրենց Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ï³ëóáõÙÝ»ñÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ Ñ³ßí³ï³ íáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ:

4. ÐÐØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñï³Á ¹Çï³ñÏáõÙ ¿ åÉ³ÝÝ»ñ áõÝ»óáÕ ·áñÍ³ï³ëáõÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí³ï³ íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ áñáßáõÙÁ: àõë ï Ç, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï³Á Éñ³óÝáõÙ ¿ ÐÐØê 19-Á:

5. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ Ï³Ù ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ: Þ³ï ¹»åù»ñáõÙ å³Ñ³Ýçíáõ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ ստեղծում, որոնք կարող են լինել կամ չլինել առանձին իրավաբանական անձ, կարող են ունենալ կամ ãáõÝ»Ý³É ÉÇ³½áñ³·ñ³ÛÇÝ Ï³é³í³ñÇãÝ»ñ, ¨ áñáÝó Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ, ¨ áñáÝó ÏáÕÙÇó í×³ñíáõÙ »Ý Ãáß³Ï³ÛÇÝ հատուցումները: Սույն ստանդարտը կիրառվում է՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք ստեղծվել է հիմնադրամ, և անկախ այն բանից, թե արդյոք կան լիազորագրային կառավարիչներ:

6. ²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñí³Í ³ï³ïÇíÝ»ñ áõÝ»óáÕ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ »ÝÃ³Ï³ »Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ¨ ýáÝ¹³íáñÙ³Ý ÙÇ¨ÝáõÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³ßË³ï³ÝùÇó ³½³ï³Ù³Ý ÷áËÑ³ï³ëóáõÙÝ»ñÁ, Ñ»ï³Ó·í³Í ÷áËÑ³ï³ëóÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ³¹³ñ»óÝ»Éáõ å³ÑÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ¥ï³ñ»ÿկան եկամուտների կամ միանվագ գումարի տեսքով), երբ այդպիսի Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù ¹ñ³Ýó áõÕÕí³Í ·áñÍ³ï³ëáõÝ»ÇÝ Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý áñáßí»É Ï³Ù ·Ý³-Ñ³ï³í»É Ý³Ëù³Ý Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»ÉÁ ÷³ë ï³ÃÕÃ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝóÛ³ÉÇ ÷áñÓÇ ÑÇÙ³Ý íñ³:

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ »Ý, áñáÝó Ñ³Ù³Ó³ÛÝª áñå»ë Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙ í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ Ï³ï³ñíáÕ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñáíª ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñ¹ñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ »Ï³Ùáõï Ý»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ:

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñ »Ý, áñáÝó Ñ³Ù³Ó³ÛÝª áñå»ë Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙ Ñատուցում վճարվելիք գումարները որոշվում են բանաձևի միջոցով, որի հիմքում սովորաբար ընկած են աշխատակիցների վաստակը և (կամ) ծառայության տարիները:

üáÝ¹³íáñáõÙÝ ³Ï³ÇíÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ ¿ ·áñÍ³ï³ëóáõ ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ)ª Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý ³å³·³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï³Ç Ýå³ï³ÏÝ»ñáí û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý Ý³¨ Ñ»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ.

Ø³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ ³ÝÓÇÝù »Ý, áíù»ñ Çñ³íáõÝù áõÝ»Ý Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ ³Û¹ åÉ³ÝÇ Ý»ñùá:

Ð³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÁ åÉ³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÝ »Ýª Ñ³Ý³Í պարտավորություններ, բացի խոստացված թոշակային հատուցումների ակտուարային ներկա արժեքից:

Êáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ ³ÏïáõÃ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ý»ñÏ³ ¨ Ý³ËÏÇÝ ³ß-Ë³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ÛÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ներկա արժեքն է, որոնք վերաբերում են արդեն իսկ մատուցված ծառայությունների:

ì³ë³Ïí³Í Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÁ հատուցումներ են, որոնց նկատմամբ իրավունքները, թոշակային Ñ³ï³ëóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ï³ËÍ³Íã»Ý ³ßË³ï³ ³ÝùÇß³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÇó:

9. Որոշ թոշակային հատուցումների պլաններ ունեն գործատուներից տարբեր հովանավորներ. սույն ստանդարտը կիրառվում է նաև այդպիսի պլանների ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ:

10. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝ»ñÇ Ù»Í Ù³ëÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ ýáñÙ³É Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ íñ³: àñáß պլաններ ոչ ֆորմալ են, բայց, որպես գործատուների հաստատված փորձի արդյունք, ձեռք են բերել å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ëï×³Ý: ØÇÝã¹»é áñáß å³ÉÝ»ñ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇÝ ÃáõÛÉ³ïñáõÙ »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï»Éáõ å³ÉÝ»ñÇ Ý»ñùá Çñ»Ýó å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ëáվորաբար գործատուի համար ¹Åí³ñ¿ å³ÉÝÁ ã»ÕÛ³É Ñ³Ù³ñ»É, »Ã» å»ïù¿, áñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ ãÑ»é³Ý³Ý ³ßË³ï³ÝùÇó: àã ýáñÙ³É պլանի նկատմամբ կիրառվում է հաշվառման և հաշվետվությունների ներկայացման միևնույն հիմունքը, իսկ ֆորմալ պլանի նկատմամբ:

11. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ ß³ï å³ÉÝ»ñ Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ ë ï»ÕÍáõÙ, áñáÝó Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ, ¨ áñáÝó ÏáÕÙÇó í×³ñíáõÙ »Ý Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñ: ÜÙ³Ý ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ï³é³í³ñí»É ³ÛÝåÇëÇ ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó, áíù»ñ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ³Ï³ï ÇÍÝ»ñÁ Ï³é³í³ñ»ÉÇë ·áñÍáõÙ »Ý ³ÝÏ³Ë: àñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ ³Û¹ ³ÝÓÇÝù ÏáãíáõÙ »Ý ÉÇ³½áñ³·ñ³ÛÇÝ Ï³é³í³ñÇãÝ»ñ: È³½áñ³·ñ³ÛÇÝ Ï³é³í³ñÇã ï»ñÙÇÝÁ ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñïáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇ անձանց բնութագրելու համար՝ անկախ այն բանից, թե լիազորագրային կառավարում (տրաստ) Ó¨³íáñí»É¿, Ã» áã:

12. Սովորաբար թոշակային հատուցումների պլանները բնութագրվում են կա՛մ որպես սահմանված Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝ»ñ, Ï³ºÙ áñå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝ»ñ, áñáÝóÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÝ ունի իրեն բնորոշ տարբերակիչ առանձնահատկությունները: Երբեմն գոյություն ունեն պլաններ, որոնք å³ñáõÝ³ÏáõÙ են երկուսի բնութագրիչները: Սույն ստանդարտի նպատակներով այդպիսի հիբրիդային å³ÉÝ»ñÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝ»ñ:

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝ»ñ

13. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ý»ñ³é»Ý Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ¨ ýáÝ¹³íáñÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝ:

14. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝÇ Ý»ñùá Ù³ëÝ³ÏóÇ ³å³·³ Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ ¿ ·áñÍ³ï³ñõÇ, Ù³ëÝ³ÏóÇ Ï³Ù Ýñ³Ýó »ñÏáõëÇ ÏáÕÙÇó í×³ñíáõÍ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñáí ¨ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ գործունեության արդյունավետությամբ ու ներդրումային եկամուտներով: Գործատուի պարտականությունները սովորաբար մարվում են՝ հիմնադրամին մասհանումներ կատարելով: Որպես Ï³ÝáÝª ³Ï³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ Ù³ëÝ³·ïÇ ËáñÑñ¹³ïíáõÃÛáõÝ ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙª ãÝ³Û³Í ³Û¹åÇëÇ ËáñÑáõñ¹ »ñբեմն օգտագործվում է՝ գնահատելու համար ապագա հատուցումները, որոնք կարող են հասանելի ÉÇÝ»É՝ »ÉÝ»Éáí Ý»ñÏ³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇó ¨ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ áõ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ »Ï³Ùáõï Ý»ñÇ տարբեր մակարդակներից:

15. Ø³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ»ï³ùñùñáõÙ¿ å³ÉÝÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ, áñáíÑ»ï¨ ³ÛÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³½¹áõÙ¿ Ýñ³Ýó ³å³·³ Ñ³ï³ñõóáõÙÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ íñ³: Ø³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ ß³Ñ³·ñ·éí³Í »Ý ÇÙ³Ý³Éáõ` ³ñ¹ÛáùÙ³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ëï³ói»É »Ý, ¨ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ¿ ³ñ¹Ûáù å³ï³ß³× í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ` ß³Ñ³éáõÝ»ñÇ (բենեֆիցիարների) իրավունքները պաշտպանելու համար: Գործատուհ ß³Ñ³·ñ·éí³Í ¿ å³ÉÝÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï¨ å³ïß³×·áñÍ»Éáí:

16. Սահմանված մասհանումների պլանի հաշվետվությունների նպատակն է պարբերաբար տեղեկատվություն տրամադրել պլանի և դրա ներդրումային գործունեության արդյունքների վերաբերյալ: Այդ նպատակին սովորաբար կարելի է հասնել՝ Ñ»ï¨Û³ÉÁ Ý»ñ³éáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáíª

(³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ պլանին, դրա անդամակցությանը և պայմաններին վերաբերող որևէ փոփոխության ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

(բ) Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÝ áõ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ å³ÉÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý վիճակը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

(·) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ:

ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝ»ñ

17. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ å³ÉÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ å³ñáõÝ³Ï»Ý Ï³ºÙ`

(³) Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ª

(I) h³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÑ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÁ.

(II) Ëáëï³óí³Í ÃáßáÏ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ÏïáõáñáõÙÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ` ï³ñ³Ýç³ï»Éáí í³ëï³Ï³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ ¨ ãí³ëï³Ï³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ.

(III) ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ³í»ÉóáõÏÁ Ï³Ù å³Ï³ëáñ¹Á. Ï³Ù

(բ) հ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÑ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ï»Õ ·ï³Í ³Û¹ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³ÝÁ:

ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇ ηրությամբ ակտուարային գնահատում å³ïñ³ëïí³Í ã¿, ³å³, áñå»ë ÑÇÙù, å»ïù ¿ û·ï³·áñÍíÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, ¨ բացահայտվի գնահատման ամսաթիվը:

18. 17-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ýå³ï³ÏÝ³ñáí Ëáëï³óí³Í ÃáßáÏ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ÏïáõáñáõÙÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ÙÇ պետք է հիմնված լինի տվյալ ամսաթվի դրությամբ մատուցված ծառայության գծով պլանի å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí Ëáëï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ íñ³` û·ï³·áñÍ»Éáí Ï³Ù ÁÝÃ³óÇÏ, Ï³Ù Ï³ÝË³ï»ëíáÕ աշխատավարձերի մակարդակները՝ բացահայտելով կիրառված հիմունքը: Պետք է բացահայտվի նաև ³ÏïáõñáõÙÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÝåÇëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù Ëáëï³óí³Í ÃáßáÏ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ÏïáõñáõÙÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ íñ³ áõÝ»ó»É »Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ:

19. Ֆինանսական հաշվետվություններում պետք է բացատրվի խոստացված թոշակային հատուցումների ներկա արժեքի բացահայտման ամսաթիվը՝ ներառյալ ակտուարների անունները կամ որակավորումները, ինչպես նաև ներկայացված տեղեկատվության բնույթը և չափը:

20. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ¹»åùáõÙ Ëáëï³óí³Í ÃáßáÏ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ í×³ñáõÙÁ Ï³Ëí³Í ¿ åÉ³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇó ¨ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñáÕÝ»ñÇ` åÉ³ÝÇÝ ³å³·³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ åÉ³ÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇó¨ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÇó:

21. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ ³Ïïáւարային մասնագետի պարբերական խորհրդատվության Ï³ñÇùÝ áõÝÇ` åÉ³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¹ñáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ, »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ í»ñ³Ý³Û»Éáõ¨ ³å³·³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ³é³ç³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

22. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ýå³ï³ÏÁ åÉ³ÝÇ ֆինանսական միջոցների և գործունեության վերաբերյալ պարբերաբար տեղեկատվության տրամադրումն ¿, ÇÝãÝ û·ï³Ï³ñ ¿ Å³Ù³Ý³ÏÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ïáõï³ÏÙ³Ý ¨ åÉ³ÝÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ùçç¨ փոխկապվածության գնահատման համար: Այս նպատակին սովորաբար կարելի է հասնել՝ հետևյալը Ý»ñ³éáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáíª

(³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ պլանին, դրա անդամակցությանը և պայմաններին վերաբերող որևէ փոփոխության ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

(բ) Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÝ áõÝ»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ åÉ³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý վիճակը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

(·) ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ` Ï³Ù áñå»ë Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ë, Ï³Ù ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáıթյամբ.

(¹) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ:

Êáëï³óí³Í ÃáßáÏ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ïïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ

23. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ÏáÕÙÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí³ñÏí»É ¨ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí»É` û·ï³·áñÍ»Éáí ³ßË³ï³í³ñÓÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÁ Ï³Ù ÙÇÝã¨ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ å³ÑÝ ³ßË³ï³í³ñÓÇ Ï³ÝË³ï»ëíáÕ Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÁ:

24. ÀÝÃ³óÇÏ աշխատավարձի մակարդակի մոտեցումը որդեգրելու օգտին բերվող պատճառները ներառում »Ý.

(³) Ëáëï³óí³Í ÃáßáÏ³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ÏïáõáñáõÙÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, ÉÇÝ»Éáí åÉ³ÝÇ Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñ Ù³ëÝ³ÏóÇÝ Ý»ñÏ³ÛáõÙë í»ñ³·ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ, Ï³ñáÕ ¿

հաշվարկվել ավելի օբյեկտիվորեն, քան աշխատավարձի կանխատեսվող մակարդակների հիման ի՛ն, ա՛ն՛ա՛ն» ի¨ ³ÛÝ ³ í»ÉÇ ùÇã »ÝÃ³ ¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¿ å³ñáõÝ³ Ï՛áõÙ.

(բ) աշխատավարձի ավելացմամբ պայմանավորված հատուցումների աճը դառնում է պլանի å³ñ ï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ³ßË³ ï³ í³ñÓÝ³ í»É³Ý³Éáõ å³ÑÇó.

(·) ÁÝÃ³óÇÏ ³ßË³ ï³ í³ñÓÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ï՛áõáõÙÝ»ñÇ ակտուարային ներկա արժեքի գումարը սովորաբար ավելի մոտ է ³ßË³ï³ÝÙÇó ³½³ï՛Ù³Ý Ï³Ù åÉ³ÝÇ ¹³¹³ñ»óÙ³Ý ¹»åùáõÙ í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ÑÇÝ:

25. Կանխատեսվող աշխատավարձի մակարդակի մոտեցումը որդեգրելու օգտին բերվող պատճառները Ý»ñ³éáõÙ »Ý.

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ å³ïñ³ëï՛íÇ ³ÝÁÝ¹Ñ³ï՛áõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí՝ ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ¨ ·Ý³Ñ³ï՛áõÙÝ»ñÇó, áñ å»ïù¿ ³ñí»Ý.

(բ) í»ñÇÝ³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ý Ãáß³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ կամ դրան մոտ ամսաթվի դրությամբ եղած աշխատավարձերի մակարդակով. ուստի ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÁ, Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÁ ¨ Ñ³ï՛áõÛó³¹ñáõÛùÝ»ñÁ å»ïù¿ Ï³ÝË³-ï»ëí»Ý.

(·) աշխատավարձի կանխատեսումները չներառելը, երբ ֆոնդավորումը մեծ մասամբ հիմնվում է ³ßË³ï³í³ñÓÇ Ï³ÝË³ï՛ëáõÙÝ»ñÇ íñ³, Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñ³Ý·»óÝ»É ÃÍ³óáÕ գերֆոնդավորման, երբ պլանը գերֆոնդավորված չէ, կամ պատշաճ ֆոնդավորման, երբ պլանը Ã»ñýáÝ¹³íáñí³Í¿:

26. ÀÝÃ³óÇÏ ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï՛áõ³ñ³ÛÇÝ ներկա արժեքը բացահայտվում է պլանի ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ վաստակած հատուցումների ընթացիկ ³ÝáõÃÛáõÝÁ óáõÛó ï³Éáõ Ñ³Ù³ñ: Î³ÝË³ï՛ëíáÕ ³ßË³ï³í³ñÓ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ակտուարային ներկա արժեքը բացահայտվում է՝ պոտենցիալ պարտականությունների մեծությունն ³ÝÁÝ¹Ñ³ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí óáõÛó ï³Éáõ Ñ³Ù³ñ, ÇÝãÁ, ëáíáñ³բար, հիմք է հանդիսանում ֆոնդավորման Ñ³Ù³ñ: Æ Éñáõ ÙÝ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï՛áõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñï³ ³ñÅ»ùÇ բացահայտմանը՝ կարող է բավականաչափ բացատրություններ կարիք լինել, որպեսզի հատակ կերպով Ù³ï՛Ý³ÝßíÇ ³ÛÝ Ñ³Ù³ï՛»ùëï՛Á, áñáõÙ å»ïù¿ ÁÝÏ³ÉíÇ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ակտուարային ներկա արժեքը: Նման բացատրություն կարող է լինել պլանավորված ապագա ýáÝ¹³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³å³ï՛³ëË³ÝáõÃÛ³Ý ¨ ³ßË³ï՛³í³ñÓÇ Ï³ÝË³ï՛»ëáõÙÝ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ýáÝ¹³íáñÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï՛³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ ï՛Õ»Ï³ï՛íáõÃÛ³Ý Ó¨áí: ê³Ï³ñáÕ¿Ý»ñ³éí»É ýÇÝ³Ýë³Ï՛³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù ³Ï՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ù³ëÝ³·»ïÇ½»ÏáõÛóáõÙ:

²Ï՛áõ³ñ³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ï՛áõÙÝ»ñÇ Ñ³×³Ë³Ï՛³ÝáõÃÛáõÝÁ

27. Þ³ï »ñÏñÝ»ñáõÙ ³Ï՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ï՛áõÙÝ»ñ Çñ³Ï՛³Ý³óíáõÙ »Ý áã Ñ³×³Ë, ù³Ý »ñ»ù ï՛³ñÇÝ Ù»Ï անգամ: Եթե ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակ՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ï՛áõÙ ãÇ պատրաստվել, ապա որպես հիմք օգտագործվում է ամենավերջին գնահատումը և բացահայտվում է ·Ý³Ñ³ï՛Ù³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների բովանդակությունը

28. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ï»Õ»Ï³ï՛íáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ Ñ»ï¨Û³É Ó¨»ñÇó որևէ մեկով, որոնք արտացոլում են ակտուարային տեղեկատվության բացահայտման և ներկայացման տարբեր գործնական փորձեր.

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ h³ßí»ïíáõÃÛáõÝ, áñÁ óáõÛó ¿ ï՛³ÉÇë Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï՛³Ï՛ïÇíÝ»ñÁ, Ëáëï՛³óí³Í Ãáß³Ï՛³ÛÇÝ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñï³ ³ñÅ»ùÁ ¨ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï՛³óíáÕ ³í»ÉóáõÏÁ Ï՛³Ù å³Ï՛³ëáñ¹Á: äÉ³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ñáõÝ³Ïáõ»Ý Ý³¨ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï՛³Ï՛ïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ¨ Ëáëï՛³óí³Í Ãáß³Ï՛³ÛÇÝ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñï³ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ÏÇó Ï³ñáÕ¿Ý»ñï³Û³óí»É ³Ï՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ù³ëÝ³·»ïÇª Ëáëï՛³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï՛ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñï³ ³ñÅ»ùÁ ÑÇÙÝ³íáñáÕ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ.

(բ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï՛³Ï՛ïÇíÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ¨ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï՛³Ï՛ïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ: Êáëï՛³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ï՛áõóáõÙÝ»ñÇ ակտուարային ներկա արժեքը բացահայտվում ¿ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ÏÇó Í³ÝáÃ·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ÏÇó Ï³ñáÕ¿Ý»ñï³Û³óí»É

³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ù³ëÝ³·»ïÇª Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ÑÇÙÝ³ íáñáÕ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ.

(·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ¨ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ` Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ակտուարային ներկա արժեքը բացահայտող առանձին ակտուարայիÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ:

Üßí³Í Ó¨»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãáõñÇ ¹»åùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ÏÇó Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»É Ý³¨ ÉÇ³½áñ³·ñ³ÛÇÝ Ï³é³í³ñÇãÝ»ñÇ ½»ÏáõÓ` Ï³½Ùí³Í Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ½»ÏáõÓÇ բնույթով, ինչպես նաև ներդրումների վերաբերյալ հաշվետíáõÃÛáõÝ:

29. 28-րդ պարագրաֆի «ա» և «բ» կետերում նկարագրված ձևերի կողմնակիցները կարծում են, որ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ¨ ³Û¹ Ùáï»óáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³ÛÉ ï»Õ»Ï³ ïáõÃÛ³Ý ù³Ý³Ï³Ï³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ û·ÝáõÙ ¿ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ` ·Ý³Ñ³ï»Éáõ åÉ³ÝÇ ÁÝÃ³óÇï Ï³ñ·³íÇ×³ÏÁ ¨ åÉ³ÝÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ: Üñ³Ýù նաև կարծում են, որ ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է ինքնին ամբողջական լինեն, այլ ոչ թե ÑÇÙÝí»Ý ÏÇó Ý»ñÏ³Û³óíáÕ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³ñÍÇù Ï³, áñ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ó¨Á Ï³ñáÕ¿ ³ÛÝåÇëÇ ï å³íáñáõÃÛáõÝ ë ï»ÕÍ»É, Ã» ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ÙÇÝã¹»é Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ արժեքը, ըստ այդ կարծիքի, չունի պարտավորությանը բնորոշ բոլոր գծերը:

30. 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ó¨Ç ÏáÕÙÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ï³ñÍáõÙ »Ý, áñ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ åå»ïù ¿ Ý»ñ³éíÇ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ, ÇÝãå»ë 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ó¨Ç ¹»åùáíª, կամ նույնիսկ բացահայտվի ծանոթագրությամբ, ինչպես նկարագրված է 28-րդ պարագրաֆի «բ» կետում, քանի որ այն ուղղակիորեն կիամեմատվի պլանի ակտիվների հետ, իսկ ³Û¹åÇëÇ Ñ³Ù»Ù³ ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ãÉÇÝ»É: Üñ³Ýù åÝ¹áõÙ »Ý, áñ ³Ýå³ÛÙ³Ý ã¿, áñ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ù³ëÝ³·»ïÝ»ñÁ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ համեմատեն ներդրումների չուկայական արժեքի հետ, բայց, փոխարենը, կարող են գնահատել ներդրումներից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքը: Հետևաբար, այս ձևի ÏáÕÙÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ï³ñÍáõÙ »Ý, áñ ³Û¹åÇëÇ Ñ³Ù»Ù³ ïáõÃÛáõÝÁ ¹ÅÍ³ñ Ã» ³ñï³óáÉÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ù³ëÝ³·»ïÇ ÏáÕÙÇó åÉ³ÝÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ·Ý³Ñ³ï³ÝÁ, ¨ áñ ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ ×ÇßïãÁÝÏ³Éí»É: Ü³¨ Ï³ñÍÇù Ï³, áñ, ³ÝÏ³Ë ù³Ý³Ï³Ï³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÇó, Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ ïáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³éíի բացառապես առանձին ակտուարային հաշվետվություններում, որտեղ կարող են պատշաճ բացատրություններ տրվել:

31. Սույն ստանդարտն ընդունում է խոստացված թոշակային հատուցումների վերաբերյալ տեղեկատվության՝ առանձին ակտուարային հաշվետվություններում բացահայտումը թույլատրելու ο·ÏÇÝ ï»ë³Ï»ïÝ»ñÁ: ²ÛÝ Ñ»ñùáõÙ ¿ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ քանակական ներկայացմանը դեմ բերվող փաստարկները: Հետևաբար, սույն ստանդարտի ներքո ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ »Ý Ñ³Ù³ñíáõÙ 28-րդ պարագրաֆի «ա» և «բ» կետերում նկարագրված ձևերը, ինչպես նաև 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ó¨Áª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÑÕáõÙ å³ñáõÝ³Ï»Ý ÏÇó Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³ÝÁ, áñÁ ÏÝ»ñ³éÇ Ëáëï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ:

´áÉáñ åÉ³ÝÝ»ñÁ

äÉ³ÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ·Ý³Ñ³ ïáõÙÁ

32. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: Ðáõï³Ûáõù ³½³ï ßñç³Ý³éíáÕ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ¹»åùáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¹ñ³Ýó ßáõï³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ¿: ºÃ» Ï³Ý պլանի ներդրումները, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ գնահատել, պետք է բացահայ ï íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãû·ï³·áñÍ»Éáõ å³ï×³éÁ:

33. Շուկայում ազատ շրջանառվող արժեթղթերի դեպքում ներդրումների իրական արժեքը, սովորաբար, դրանց չուկայական արժեքն է, քանի որ այն համարվում է հաշվետվու ամսաթվի դրությամբ արժեթղթերի և Á³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ³é³í»É ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï գնահատականը: Այն արժեթղթերը, որոնք ունեն ֆիքսված մարման արժեք և ձեռք են բերվել պլանի å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù¹ñ³Ýó áñáß³ÏÇ Ù³ë»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ßí³éí»É ¹ñ³Ýó í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³ñÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñáíª ÝÏ³ï³Ç áõÝ»Ý³Éáí ÙÇÝã¨ Ù³ñáõÙÁ Ñ³ëï³ïáõÝ Ñ³ ïáõÛó³¹ñáõÛÙÁ: ºÃ» Ï³Ý åÉ³ÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ, áñáÝó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ հնարավոր չէ գնահատել, ինչպես, օրինակ, որևէ կազմակերպության նկատմամբ լիակատար սեփականությունը, ապա բացահայտվում է իրական արժեքը չօգտա·áÑÍ»Éáõ å³ï×³éÁ: ²ÛÝù³Ýáí, որքանով ներդրումները հաշվառվում են չուկայական արժեքից կամ իրական արժեքից տարբեր

գումարներով, դրանց իրական արժեքը սովորաբար նույնպես բացահայտվում է: Այն ակտիվները, որոնք ունի սահմանափակ ժամկետով նախատեսված օգտագործման, ենթակա են ամորտիզացիայի: Ամորտիզացիայի ծախսերը հաշվետվության մեջ ներառվում են ըստ գործառույթների:

Հարկեր

34. Ընկերությունը հարկման նպատակներով ենթակա է տարբեր հարկերի, որոնք ներառում են շահութահարկ, ավելացված արժեքի հարկ, գույքահարկ, սոցիալական հարկ և այլ հարկեր, որոնք վճարվում են պետական և տեղական մակարդակներում:

(ա) Ընկերության ընթացիկ հարկային ծախսերը հաշվարկվում են հարկման նպատակներով շահույթի հիման վրա, որը տարբերվում է հաշվետվությունում հաշվառված շահույթից, քանի որ հարկման նպատակներով շահույթը չի ներառում հարկման նպատակներով չհարկվող կամ չհարկվող եկամուտները կամ չհարկվող ծախսերը:

(բ) Ընկերության ընթացիկ հարկային ծախսերը հաշվարկվում են հարկման նպատակներով շահույթի հիման վրա, որը տարբերվում է հաշվետվությունում հաշվառված շահույթից, քանի որ հարկման նպատակներով շահույթը չի ներառում հարկման նպատակներով չհարկվող կամ չհարկվող եկամուտները կամ չհարկվող ծախսերը:

(գ) Ընկերության հարկային ծախսերը հաշվարկվում են հարկման նպատակներով շահույթի հիման վրա, որը տարբերվում է հաշվետվությունում հաշվառված շահույթից, քանի որ հարկման նպատակներով շահույթը չի ներառում հարկման նպատակներով չհարկվող կամ չհարկվող եկամուտները կամ չհարկվող ծախսերը:

35. Ընկերությունը հարկման նպատակներով ենթակա է տարբեր հարկերի, որոնք ներառում են շահութահարկ, ավելացված արժեքի հարկ, գույքահարկ, սոցիալական հարկ և այլ հարկեր, որոնք վճարվում են պետական և տեղական մակարդակներում:

(ա) հատուցումների համար հասանելի զուտ ակտիվների մասին հաշվետվության, բացահայտելով՝

I. ակտիվները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ համապատասխան դասակարգմամբ.

II. ներդրումների շուկայական արժեքը.

III. ներդրումների ներդրումային եկամտաբերությունը՝ 5%-ից, ներդրումների 5%-ից ցածր ներդրումային եկամտաբերության դեպքում՝ ներդրումների ներդրումային եկամտաբերության վերաբերյալ մանրամասնություններ.

IV. ներդրումների կառավարման կատարած ցանկացած ներդրման վերաբերյալ հայտարարություն.

V. խոստացված թոշակային հատուցումների ակտուարային ներկա արժեքից տարբեր թոշակային հատուցումների ակտուարային ներկա արժեքը.

(բ) ներդրումների շուկայական արժեքի փոփոխությունների վերաբերյալ հայտարարություն՝

I. ներդրումների գծով ստացված շահաբաժինները.

II. շահաբաժինների վճարման ենթակա ներդրումների գծով ստացված տոկոսները.

III. ներդրումների գծով ստացված տոկոսները, որոնք չեն ներառվում շահաբաժինների մեջ.

IV. շահաբաժինների վճարման ենթակա ներդրումների գծով ստացված տոկոսները.

V. ներդրումների գծով ստացված տոկոսները (ներառյալ ներդրումների գծով ստացված տոկոսները, որոնք չեն ներառվում շահաբաժինների մեջ).

VI. ներդրումների գծով ստացված եկամուտը.

VII. ներդրումների գծով ստացված եկամուտը.

VIII. ներդրումների գծով ստացված շահույթը.

IX. ներդրումների գծով ստացված վնասները և ներդրումների գծով ստացված շահույթի (վնասների) զուտ փոփոխությունը.

X. ներդրումների գծով ստացված եկամուտի և ներդրումների գծով ստացված շահույթի (վնասների) զուտ փոփոխությունը.

(գ) ներդրումների գծով ստացված եկամուտի և ներդրումների գծով ստացված շահույթի (վնասների) զուտ փոփոխությունը.

(դ) եկամտի հարկման ենթակա ընկերության ներկա արժեքը (որը կարող է տարբերակվել վաստակված և չվաստակված ներդրումների)՝ հիմնված տվյալ ամսաթվի դրությամբ մատուցված ծառայության գծով պլանի ակտուարային գնահատականների վրա, որոնք ներառում են ներդրումների գծով ստացված տոկոսները, որոնք չեն ներառվում շահաբաժինների մեջ, և ներդրումների գծով ստացված տոկոսները, որոնք ներառվում են շահաբաժինների մեջ, և ներդրումների գծով ստացված շահույթը կամ վնասները, որոնք չեն ներառվում շահաբաժինների մեջ, և ներդրումների գծով ստացված շահույթը կամ վնաս

36. Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ å³ñáõÝ³Ïáõù ¿ åÉ³ÝÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁª Ï³ºÙ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ë, Ï³ºÙ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ½»ïáõÛó: ²ÛÝ Ï³ñáÕ¿ å³ñáõÝ³Ï»É Ñ»ï¨Û³ÉÁª

(³) գործատուների անունները և ընդգրկված աշխատակիցների խմբերը.

(բ) հատուցում ստացող մասնակիցների թիվը և այլ մասնակիցների թիվը՝ պատշաճ դասակարգմամբ,

(·) åÉ³ÝÇ ï»ë³ÏÁª ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý Ï³Ù ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³Ý.

(¹) Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ åÉ³ÝÇÝ Ï³ ï³ñáõÙ »Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ.

(») Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ëáë ï³óí³Í Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

(½) åÉ³ÝÇ áñ¨¿ ¹³¹³ñ»óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

(¿) Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÁÝ¹·ñÏí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ §³¦-§½¦ Ï»ï»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Ընդունված է հղում կատարել այլ փաստաթղթերի, որոնք հեշտությամբ մատչելի են օգտագործողներին, և որոնցում նկարագրված է պլանը՝ ներառելով միայն հետագա փոփոխությունների վերաբերյալ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ:

àôÅÇ Ù»ç Ùï Ý»ÉÁ

37. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ՝ 1998 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ÁÝ¹·ñÏáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունների նկատմամբ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 27 *Համախմբված ¨ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ*

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1 êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ý»ñùá·ïÝíáÕ կազմակերպությունների խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉÇëÉ

2 êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ³éÝãվում այնպիսի հարցերի, ինչպիսիք են բիզնեսների (ձեռնարկատիրական գործունեության) միավորումների հաշվառման մեթոդները և համախմբման վրա դրանց ազդեցությունը, ներառյալ բիզնեսների միավորման ժամանակ առաջացող գուդվիլը (տե՛ս *§Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ*¦ üÐØê 3-Á)£

3 êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ å»ïù ¿ Ý³¨ ÏÇñ³éíÇ ¹áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ կազմակերպություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառելիս, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù³íáñ áñáßáõÙ ¿ Ï³Ù ³½·³ÛÇÝ Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ñï³íáñ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ£

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

4 Ð»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍí³Í»Ý ë ï áñ¨ Ýßí³Í ÇÙ³ë ï Ý»ñáí.

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները **խմբի՝ որպես մեկ տնտեսական կազմակերպության Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý£**

ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ **Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ áñáß»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ ¿ª ¹ñ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³ïáí£**

Խումբը **մայր կազմակերպությունը և իր բոլոր դուստր կազմակերպություններÝ »Ý£**

Չվերահսկող բաժնետոմսը ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ë»÷ ³Ï ³Ý Ï ³åÇï ³ÉÇ ³ÛÝ Ù ³ëÝ ¿, áñÁ, áõÕÕ ³ÏÇáñ»Ý Ã» ³ÝáõÕÕ ³ÏÇáñ»Ý, ãÇ í»ñ ³ ·ñíáõÙ Ù ³ÛñÏ ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ÝÁ£

Ø ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù»Ï Ï ³Ù ³ í»ÉÇ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ ¿£

²é ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù ³ÛñÏ ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý, ³ëáóÇ ³óí ³Í Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÇ Ï ³Ù Ñ ³Ù ³ ï»Õ í»ñ ³ÑëÏ íáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ó»éÝ ³ñÏáÕÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñÏ ³Û ³óíáÕ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, áñáÝóáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ ³ßí ³éíáõÙ »Ý ë»÷ ³Ï ³Ý Ï ³åÇï ³Éáõù áõÕÕ ³Ïի մասնակցության (բաժնետոմսի), այլ ոչ թե ներդրման օբյեկտի ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ ³Û ³óíáÕ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ ¨ ½áõ ï ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÑÇÙ ³Ý íñ ³£

¸áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ կազմակերպություն է, ներառյալ ոչ կորպորատիվ (իրավաբանական անձի Ï ³ñ· ³ íÇ× ³ Ï ãáõÝ»óáÕ) Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãåÇëÇÝ ÁÝÏ»ñ ³ ÏóáõÃÛáõÝÝ ¿, áñÁ í»ñ ³ÑëÏ íáõÙ ¿ Ù»Ï ³ÛË Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ÏáÕÙÇó (áñÁ Ïáã íáõÙ ¿ Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ)£

5 Ø ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³Ù Çñ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ³ëáóÇ ³óí ³Í Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáÕ Ï ³Ù Ñ ³Ù ³ ï»Õ í»ñ ³ÑëÏ íáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ó»éÝ ³ñÏáÕ£ ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ ëáõÝ ë ï ³Ý¹ ³ñ ï ÇÝ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý å ³ ï ñ ³ë ï íáÕ ¨ Ý»ñÏ ³Û ³óíáÕ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է նաև այնպես պատրաստվեն, որպեսզի Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý»Ý §Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ ³óí ³Í Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦ ÐÐØê 28-ÇÝ ¨ §Ø ³ëÝ ³ ÏóáõÃÛáõÝ Ñ ³Ù ³ ï »Õ Ó»éÝ ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦ ÐÐØê 31-ÇÝ£

6 5-ñ¹ å ³ñ ³ ·ñ ³ýáõÙ ÝÏ ³ñ ³ ·ñí ³Í Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ ³é ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÛÝ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù å ³ï ³ñ ³ë ï íáõÙ ¨ Ý»ñÏ ³Û ³óíáõÙ »Ý Ç ÉñáõÙÝ 5-ñ¹ å ³ñ ³ ·ñ ³ýáõÙ Ýßí ³Í ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ£ âÇ å ³Ñ ³Ýçíáõù, áñ ³é ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ ³í»Éí»Ý Ï ³Ù Ïóí»Ý ³Û¹ Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ£

7 ¸áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ³ëáóÇ ³óí ³Í Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ï ³Ù ¿É Ñ ³Ù ³ ï»Õ í»ñ ³ÑëÏ íáÕ կազմակերպությունում բաժնեմաս (մաëÝ ³ÏóáõÃÛáõÝ) ãáõÝ»óáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³é ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý£

8 Ø ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ 10-րդ պարագրաֆին համապատասխան ազատված է համախմբված ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ ³Û ³óÝ»Éáõ å ³ñï ³ íáñáõÃÛáõÝÇó, Ï ³ñáÕ ¿ ³é ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ ³Û ³óÝ»É áñå»ë ÇñÙÇ ³ Ï ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ£

Համախմբված ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ ³Û ³óáõÙÁ

9 **Մայր կազմակերպությունները, բացի 10-ñ¹ å ³ñ ³ ·ñ ³ýáõÙ ÝÏ ³ñ ³ ·ñí ³ ÍÝ»ñÇó, å» ï ù ¿ Ý»ñÏ ³Û ³óÝ»Ý համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնցում պետք է համախմբեն դուստր Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ»Ýó Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ ëáõÝ ë ï ³Ý¹ ³ñ ï ÇÝ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý£**

10 **Մայր կազմակերպությունը կարող է չներկայացնել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ այն և միայն այն դեպքում, երբ.**

(ª) **Ù ³ յր կազմակերպությունը ինքն է հանդիսանում մեկ այլ կազմակերպությանը ամբողջությամբ Ï ³Ù Ù ³ëÝ ³ ÏÇáñ»Ý å ³ ï Ï ³ÝáÕ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¨ Çñ ÙÛáõë ë»÷ ³Ï ³Ý ³ ï»ñ»ñÁ, Ý»ñ ³éÛ ³É Ýñ ³Ýù, áíù»ñ ³ÛË ¹»åù»ñáõÙ ãáõÝ»Ý ùí» ³ ñÏáõÃÛ ³Ý Çñ ³ íáõÝù, ï»Õ»Ï ³óí ³Í »Ý, áñ Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÙ ³ïբյունը չի ներկայացնելու համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, ¨ ¹ñ ³ ¹»Ù ã»Ý ³é ³ñÏ»É.**

(բ) **Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ Ñ ³å ³ñ ³ Ï ³ÛÇÝ ßáõÏ ³ÛáõÙ (ï»Õ ³ Ï ³Ý Ï ³Ù ³ñ ï»ÏñÛ ³ ֆոնդային բորսայում կամ արտաբորսայական կարգավորվող շուկայում, ներառյալ տեղական և ï ³ñ ³ Í ³ßñçաևային շուկաները) շրջանառվող պարտքային կամ բաժնային գործիքներ.**

(·) **Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãÇ Ý»ñÏ ³Û ³óÝáõÙ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ ³ÝÓÝ ³ÅáÕáíÇÝ Ï ³Ù ³ÛÉ Ï ³ñ· ³ íáñáÕ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ýª áñ¨¿ ¹ ³ëÇ ·áñÍÇù Ñ ³ å ³ñ ³ Ï ³ÛÇÝ ßáõÏ ³ÛáõÙ ÅáÕ ³ñÏ»Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí, ¨ áã ¿É · ï ÝíáõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇ Ý»ñÏ ³Û ³óÙ ³Ý ·áñÍÁÝÃ ³óáõÙ.**

(¹) **Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý í»ñçÝ ³Ï ³Ý Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³Ù áñ¨¿ ÙÇç ³ÝÏÛ ³É Ù ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝ å ³ ï ñ ³ë ï íáõÙ ¿ Ñ ³Ýñáõ ÃÛ ³Ý ÏáÕÙÇó û· ï ³ ·áñÍÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ Ñ ³ë ³Ý»ÉÇ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, ոñáÝù Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ ³Ýë ³Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç ³½· ³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹ ³ñ ï Ý»ñÇÝ£**

11 Ø ³Ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ 10-ñ¹ å ³ñ ³ ·ñ ³ýÇÝ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý áñáßáõÙ ¿ ãÝ»ñÏ ³Û ³óÝ»É համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, և ներկայացնում է միայն առանձին ֆինանսական Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ, å» ï ù ¿ Ï ³ ï ³ñÇ 38–43-ñ¹ å ³ñ ³ ·ñ ³ýÝ»ñÇ å ³Ñ ³ÝçÝ»ñÁ£

12 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում պետք է ներառվեն մայր կազմակերպության բոլոր ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝

13 ºÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ í»ñ³ÑëÏողությունն առկա է, երբ մայր կազմակերպությանն է պատկանում՝ áõÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý՝ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí, áñ¨¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý քվեարկության իրավունքների կեսից ավելին, բացի այն բացառիկ հանգամանքներից, երբ հստակորեն Ï³ñ»ÉÇ ¿ óáõó³¹ñ»É, áñ ³Û¹ Çñ³íáõÝùÝ»ñÝ áõÝ»Ý³ÉÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ í»ñ³hëÏáÕáõÃÛ³Ý: Վերահսկողությունն առկա է նաև այն դեպքում, երբ մայր կազմակերպությունն ունի կազմակերպության ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï»ëÁ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó å³Ï³ë, »Ã» ³ÛÝ Çñ³í³½áñ¿ª †

(³) Ï³é³í³ñ»É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï»ëÇó ³í»ÉÇÝ ³ÛÉ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇ Ñ»ï áõÝ»ó³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³.

(բ) áñáß»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³ÙÑ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

(·) Ýß³Ý³Ï»É Ï³Ù ³½³ï»É ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹Ç Ï³Ù¹ñ³Ý Ñ³Ù³ñÅ»ù Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ Ù»Í³Ù³ëÝáõÃÛ³ÝÁ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ ³Û¹ ËáñÑñ¹Ç Ï³ÙÙ³ñÙÝÇ ÙÇçáóáí. Ï³Ù

(¹) Çñ³óÝ»É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ù»Í³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÁ ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹Ç Ï³Ù¹ñ³Ý Ñ³Ù³ñÅ»ù Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÝÇ ÝÇëï»ñÇÝ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ ³Û¹ ËáñÑñ¹Ç Ï³ÙÙ³ñÙÝÇ ÙÇçáóáí£

14 Կազմակերպությունը կարող է ունենալ բաժնետոմսերի վարանտներ, բաժնետոմսերի գնման օպցիոններ, պարտքային կամ բաժնային գործիքներ, որոնք փոխարկելի են սովորական բաժնետոմսերի, կամ այլ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù áõÝ»Ý åáï»ÝóÇ³Éª Çñ³·áñÍí»Éáõ Ï³Ù ÷áË³ñÏí»Éáõ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ï³Éáõ ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ Ï³Ù Ýí³½»óÝ»Éáõ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁª ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûկատմամբ (պոտենցիալ քվեարկության իրավունքներ): Երբ գնահատվում է, թե արդյոք Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ, å»ïù¿Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý ³ÛÝ åáï»ÝóÇ³Éùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ·áÛáõÃÛáõÝÁ ¨ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ïíÛ³É å³ÑÇÝ Çñ³·áñÍ»ÉÇ Ï³Ù ÷áË³ñÏ»ÉÇ »Ý, Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ å³ïÏ³ÝáÕ åáï»ÝóÇ³Éùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ£ äáï»ÝóÇ³É քվեարկության իրավունքները տվյալ պահին իրագործելի կամ փոխարկելի չեն, երբ, օրինակ, դրանք չեն Ï³ñáÕ Çñ³·áñÍí»É Ï³Ù ÷áË³ñÏí»É ÙÇÝã¨ ³å³·³ áñ¨¿ ³Ùë³ÃÇíÁ Ï³Ù ³å³·³ ¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ£

15 ¶Ý³Ñ³ï»ÉÇë, Ã» åáï»ÝóÇ³Éùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ³ñ¹Ûáù ¹»ñ »Ý Ë³Õáõù í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý համար, կազմակերպությունն ուսումնասիրում է բոլոր փաստերն ու հանգամանքները (ներառյալ åáï»ÝóÇ³Éùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý å³ÛÙ³Ý»ñÝ áõÅ³ÙÏ»ï Ý»ñÁ ¨ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ պայմանագրային համաձայնություններ՝ անկախ այն բանից, թե դրանք դիտարկվում են առանձին, թե միասին վերցրած), որոնք ազդում են պոտենցիալ քվեարկության իրավունքների վրա, բացի Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ýª ³Û¹åÇëÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÝ Çñ³·áñÍ»Éáõ Ï³Ù ÷áË³ñÏ»Éáõ Ùï³¹ñáõÃÛáõÝÇó áõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÇó£

16 Դուստր կազմակերպությունը չի բացառվում համախմբումից լոկ այն պատճառով, որ ներդրողը í»Ýãáõñ³ÛÇÝ Ï³åÇï³ÉáíÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ¿, ÷áË³¹³ñÓ ÑÇÙÝ³¹ñ³Ù, ÷³Û³ÛÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³Ù (ïñ³ëï)Ï³ÙÝÙ³Ý³ïÇå Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ£

17 Դուստր կազմակերպությունը չի բացառվում համախմբումից այն պատճառով, որ դրա գործունեության տեսակները տարբերվում են խմբի մյուս կազմակերպությունների գործունեության տեսակներից: Îñ³Ù³¹ñíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Û¹åÇëÇ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ համախմբվում են, և համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է լրացուցիչ տեղեկատվություն դուստր կազմակերպությունների գործունեության տարբեր տեսակների մասին: úñÇÝ³Ï՝ *§¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñ¦* üÐØê 8-ով պահանջվող բացահայտումներն ընդգրկում են ներդրողի կողմից ներդրումային կազմակերպությունների ձևավորված համախմբման շրջանակի վերաբերյալ տրամադրված տեղեկատվությունը:

---

* **Եթե ձեռքբերման պահին դուստր կազմակերպությունը բավարարում է որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁª *§ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇï ³Ï¨ÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï¨³Í·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ¦* üÐØê 5-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ³å³ ³ÛÝ å»ïù¿Ñ³ßí³éíÇ ³Û¹ üÐØê-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£**

† *Տե՛ս «Համախմբում. հատուկ նշանակության կազմակերպություններ» ØØÎ-12-Á£*

18 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս կազմակերպությունը միավորում է Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý¨ Çñ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ïáÕ³éïáÕ Çñ³ñ·áõÙ³ñ»Éáí³ÏïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ë»÷³Ï³ÝÏ³åçï³ÉÇ, »Ï³Ùï Ç¨ ծախսի միանման հոդվածները: Որպեսզի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնեն ֆինանսական տեղեկատվություն խմբի՝ որպես մեկ տնտեսական կ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ, å»ïù¿Çñ³Ï³Ý³óí»Ý Ñ»ï¨Û³É ù³ÛÉ»ñÁ.

(ա) ÛáõñÙ³ýãÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ¨ ÛáõñÙ³ýãÛáõñ ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ մայր կազմակերպության բաժինը փոխբացառվում են (ï»ë ÜÐØê 3, áñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ ³é³ç³óáÕ·áõ¹íÇÉÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ).

(բ) որոշվում են համախմբված դուստր կազմակերպությունների հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում չվերահսկող բաժնեմասերը.

(գ) համախմբված դուստր կազմակերպությունների զուտ ակտիվներում չվերահսկող բաժնեմասերը որոշվում են մայր կազմակերպությանը պատկանող բաժնեմասից առանձին: Զուտ ակտիվներում չվերահսկող բաժնեմասերը բաղկացած են՝

(i) սկզբնական միավորման ամսաթվի դրությամբ այդ չվերահսկող բաժնեմասերի ·áõÙ³ñÇó, áñÁ Ñ³ßí³ñÏí»É¿ ÜÐØê 3-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(ii) ÙÇ³íáñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í փոփոխություններում չվերահսկող բաժնեմասերից:

19 Պոտենցիալ քվեարկության իրավունքների առկայության պարագայում, երբ շահույթը կամ վնասը, ինչպես նաև սեփական կապիտալում փոփոխությունները բաշխվում են Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý¨ չվերահսկող բաժնեմասերի միջև, բաշխման համամասնությունները որոշվում են՝ հիմք ընդունելով ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ³Û¹ å³ÑÇÝ »Õ³Í Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³ÛÉ áã Ã» åáï»ÝóÇ³É ùï»³ñïáõÃÛ³Ý Çñ³ íáõÝùÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñ Çñ³·áõÍáõÙÁ Ï³Ù÷áËñïáõÙÁ£

20 Ներխմբային մնացորդները, գործարքները, եկամուտն ու ծախսերը պետք է ամբողջությամբ բացառվեն (÷áËÙ³ñí»Ý)£

21 Ներխմբային մնացորդները և գործարքները, ներառյալ եկամուտը, ծախսերը և շահաբաժինները բացառվում են ամբողջությամբ: Ներխմբային գործարքներից առաջացած շաÑáõÃÝ»ñÁ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, որոնք ճանաչվում են ակտիվներում, օրինակ՝ պաշարներում և հիմնական միջոցներում, բացառվում են ամբողջությամբ: Ներխմբային վնասները կարող են վկայել արժեզրկման մասին, որը պետք է ճանաչվի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում: Ներխմբային գոÑÍ³ñùÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í շահույթների և վնասների բացառումից առաջացող ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ ÏÇñ³éíáõÙ¿ §Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñï»ñ¦ ÐÐØê 12-Á£

22 Ø³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý¨ Çñ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù û·ï³·áÑÍáõÙ »Ý Ñ³Ù³Ëմված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս, պետք է պատրաստվեն միևնույն ամսաթվի դրությամբ: Երբ մայր կազմակերպության հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջը տարբերվում է դուստր կազմակերպության հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջից, դուստր կազմակերպությունը, համախմբման նպ³ï³ÏÝ»ñáí, å³ï³ñ³ëïáõÙ¿ Éñ³óáõóÇã ֆինանսական հաշվետվություններ նույն ամսաթվի դրությամբ, որով մայր կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններն են, բացառությամբ երբ դա անիրագործելի է:

23 Երբ, 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ å³ïñ³ëï»ÉÇë, å³ïñ³ëïíÍ »Ý Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ամսաթվից տարբեր ամսաթվի դրությամբ, պետք է կատարվեն ճշգրտումներ՝ արտացոլելու համար այն ÝßÝ³Ï³ÉÇ·áÑÍ³ñùÝ»ñÇ Ï³Ù¹»åù»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É³Û¹ ³ÙëÃíÇ¨ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝï³ÍÅ³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍáõÙ£ ´áÉáñ ¹»åù»ñáõÙ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý¨ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ í»ñçերի միջև տարբերությունը չպետք է երեք ամսից ավել լինի: Հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ í»ñç»ñÇ ÙÇç¨ տարբերությունը պետք է ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան մնան նույնը:

24 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է պատր³ëï»Ýª ÙÇ³ÝÙ³Ý·áñÍ³ñùÝ»ñÇ¨ նմանատիպ հանգամանքներում տեղի ունեցող այլ դեպքերի նկատմամբ կիրառելով միասնական Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£

25 Եթե խմբի մի անդամն օգտագործում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, որը տարբերվում է համախմբված ֆÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÙÇ³ÝÙ³Ý·áñÍ³ñùÝ»ñÇ¨ նմանատիպ հանգամանքներում տեղի ունեցող այլ դեպքերի նկատմամբ օգտագործվողից, ապա,

համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս, նրա ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ »ÝÃ³ñÏí»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ£

26 Դուստր կազմակերպության եկամուտներն ու ծախսերը ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ սկսած ձեռքբերման ամսաթվից, ինչպես սահմանված է ՖՀՍՍ 3-ում£ ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »Ï³Ùáõïí»ÝÁ áõ Í³Ëë»ñÁ å»ïù¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝ»Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íորությունների՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա: Օրինակ՝ ձեռքբերման ամսաթվից հետո համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվող Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ·Íով ծախսը պետք է հիմնված լինի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված համապատասխան մաշվող ակտիվների իրական արժեքների վրա: Դուստր կազմակերպության եկամուտներն ու ծախսերը ներառվում են համախմբված ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÙներում մինչև այն ամսաթիվը, երբ մայր կազմակերպությունը դադարում է í»ñ³ÑëÏ»É ¹áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ£

27 Չվերահսկող բաժնեմասերը համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պետք է Ý»ñÏ³Û³óí»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙª Ù³ßñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ³é³ÝÓÇÝ£

28 Þ³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ûáõñ³ù³Ýầáõñ բաղադրիչ վերագրվում է մայր կազմակերպության սեփականատերերին և չվերահսկող բաժնեմասերին: ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սեփականատերերին և չվերահսկող բաժնեմասերին, նույնիսկ եթե դրա արդյունքում չվերահսկող բաժնեմասերի մնացորդը դառնա բացասական:

29 Եթե դուստր կազմակերպությունն ունի շրջանառվող կուտակային արտոնյալ բաժնետոմսեր, որոնք ¹³ë³Ï³ñ·í³Í»Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³ պիտալ և պահվում են չվերահսկող բաժնեմասերի կողմից, ապա մայր կազմակերպությունը շահույթի կամ վնասի իր բաժինը հաշվարկում է այդպիսի բաժնետոմսերի գծով շահաբաժնի հետ կապված ճշգրտում կատարելից հետո՝ անկախ շահաբաժինների հայտարարված ÉÇÝ»ÉáõÓ£

30 ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõ սեփական կապիտալում մայր կազմակերպության բաժնեմասի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý·»óÝáõÙ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ÏáñëïÇ, Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñ (³ÛëÇÝùÝª ·áñÍ³ñùÝ»ñ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝóáõÙ Ýñ³Ýù ·áñÍáõÙ »Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ Çñ»Ýó Ï³ñ·³íÇ×³Ïáí)£

31 Նման հանգամանքներում վերահսկող և չվերահսկող բաժնեմասերի հաշվեկշռային արժեքները պետք է ճշգրտվեն՝ արտացոլելու համար դուստր կազմակերպությունում իրենց հարաբերական բաժնեմասերի փոփոխությունները: Չվերահսկող բաժնեմասերի ճշգրտման գումարի և ստացված Ï³Ù í×³ñí³Í հատուցման իրական արժեքի միջև տարբերությունը պետք է ճանաչվի ուղղակիորեն սեփական Ï³åÇï³ÉáõÙ¨ í»ñ³·ñíÇÙ³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ£

Ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñáõë ï

32 Ø³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏáñóÝ»É ¹áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁª սեփականության բաժնեմասի բացարձակ կամ հարաբերական մակարդակների փոփոխությամբ կամ առանց դրա: Դա կարող է տեղի ունենալ, օրինակ, երբ դուստր կազմակերպությունը անցնում է Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý, ¹³ï³ñ³ÝÇ, ³¹ÙÇÝÇëï³ñ³ïáñÇ Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕÇ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³ÝÁ£ ¸³Ï³ñáÕ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É Ý³¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ£

33 Ø³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏáñóÝ»É ¹áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ »ñÏáõ Ï³Ù ավելի պայմանավորվածությունների (գործարքների) արդյունքում: Այնուամենայնիվ, երբեմն հանգամանքներից բխում է, որ մի ù³ÝÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý áñå»ë Ù»Ï ·áñÍ³ñù£ àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ»ñÁ »ÝÃ³Ï³ »Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý áñå»ë մեկ գործարք, մայր կազմակերպությունը պետք է դիտարկի պայմանավորվածությունների բոլոր å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ»ï¨ ³ÝùÝ»ñÁ£ ê ïáñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇó Ù»ÏÁ Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇëÁ Ï³ñáÕ »Ý ÝßÙ³Ý³Ï»É, áñ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÙÇ ù³ÝÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ áñå»ëÙ»Ï ·áñÍ³ñù.

(³) ¹ñ³Ýù ÏÝùí»É »Ý ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï, Ï³Ù ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñÁ ÏÝùí»É ¿ª ÙÛáõëÝ»ñÁ ÝÏ³ï Ç áõÝ»Ý³Éáí.

(բ) ¹ñ³Ýù Ï³½ÙáõÙ »Ý Ù»Ï ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ïÝï»ë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³·Íí³Í ·áñÍ³ñù.

(·) ÙÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É Ï³Ëí³Í ¿ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõó.

(¹) ³é³ÝÓÇÝ ¹Çï³ñï»ÉÇë ÙÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ ÇÝùÝÇÝ ïÝï»ë³å»ë ³ñ¹³ñ³óí³Í ã¿, ë³Ï³ÛÝ ¹³ ïÝï»ë³å»ë ³ñ¹³ñ³óí³Í ¿ ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ

դիտարկելիս: Օրինակ՝ բաժնետոմսերը օտարվում են շուկայականից ցածր գնով, ինչը փոխհատուցվում է շուկայականից բարձր գնով հաջորդ օտարումով:

34 **ºÃ» Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝáõÙ ¿ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝª**

(³) ³å³×³Ý³ãáõÙ ¿ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É ·áõ¹íÇÉÁ) ¨ պարտավորությունները իրենց հաշվեկշռային արժեքներով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ÏáñóíáõÙ¿.

(բ) ³å³×³Ý³ãáõÙ ¿ Ý³ËÏÇÝ դուստր կազմակերպությունում չվերահսկող բաժնեմասերի հաշվեկշռային արժեքը այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վերահսկողությունը կորցվում է (Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇª ¹ñ³Ýó í»ñ³·ñíáÕ ³ÛÉ բաղադրիչները).

(·) ×³Ý³ãáõÙ¿.

(i) ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÇ, ¹»åùÇ Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï³óí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù Ñ³Ý·»óñ»É »Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñëï Ç. ¨

(ii) »Ã» í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñëï Ç Ñ³Ý·»óñ³Í ·áñÍ³ñùÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¹áõëïñ կազմակերպության բաժնետոմսերի բաշխումը սեփականատերերին, որոնք գործում են áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ տեր իրենց կարգավիճակով, ապա այդ բաշխումը.

(¹) ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ý³ËÏÇÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÝ³ó³Í Ý»ñ¹ñáõÙÁ Çñ³ÛÝ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ իրական արժեքով, երբ վերահսկողությունը կորցվել է.

(») 35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç Ï³Ù փոխանցում է ուղղակիորեն չբաշխված շահույթին, եթե այդպես է պահանջվում այլ ՖՀՄՍ-Ý»ñáí.

(½) արդյունքում առաջացող տարբերությունը որպես օգուտ կամ կորուստ ճանաչում է մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ£

35 ºÃ» Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝáõÙ ¿ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ, ³å³ Ý³ դուստր կազմակերպության գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված բոլոր ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éÇ ³ÛÝ ÝáõÛÝ ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí, áñáÝù Ïå³Ñ³Ýçí»ÇÝ, »Ã» Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ûï³ñ»ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ Հետևաբար, եթե նախապես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված օգուտը կամ ÏáñáõëïÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ûï³ñ»ÉÇë Ïí»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»ñ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç, ³å³ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç (áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ), երբ այն կորցնում է դուստր կազմակերպության վերահսկողությունը: Օրինակ՝ եթե դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, ¨ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝáõÙ¿ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ, ³å³ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·ÍáíÝ³Ë³å»ë ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·ÇßáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» Ý³Ë³å»ë ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõóÙ ³×Á³ÏïÇíÇ օտարման ժամանակ կփոխանցվեր ուղղակիորեն չբաշխված շահույթին, ապա մայր կազմակերպությունը վերագնահատումից ածը փոխանցում է ուղղակիորեն չբաշխված շահույթին, երբ ³ÛÝ ÏáñóÝáõÙ¿ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ£

36 **áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝ»Éáõ ¹»åùáõÙ Ý³ËÏÇÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÝ³ó³Í Ý»ñ¹ñáõÙÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ý³ËÏÇÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ëï³Ý³ÉÇù Ï³Ù³Ýñ³Ý í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁª í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Í, å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£**

37 Ü³ËÏÇÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÝ³ó³Í Ý»ñ¹ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ կորցնելու ամսաթվի դրությամբ պետք է դիտարկվի որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ×³Ý³ãÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ïª *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ.* ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦ ÐÐØê 39-ÇÝ համապատասխան, կամ, երբ տեղին է, ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում ներդրման ինքնարժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

áõëïñ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

38 **Երբ կազմակերպությունը պատրաստում է առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ, այն պետք է ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³éÇ Ï³Ùª**

(³) ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí, Ï³Ùª

(բ) ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇ¨Ýáõ ÛÝ Ùáï»óáõÙÁ ÏÇñ³éÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ Ñ³Ù³ñ£ ÆÝùÝ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý

§ì ³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï¨ÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï¨³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦ üÐØê 5-ÇÝ համապատասխան, երբ դրանք դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող (կամ ներառվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում)՝ üÐØê 5-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£ ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ ÝÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ãÇ ÷á÷áËíáõÙ£

38² Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³Ù ասոցիացված կազմակերպությունից ստացվելիք շահաբաժինը Çñ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններում պետք է ճանաչի շահույթում կամ վնասում, երբ սահմանվում է շահաբաժինը ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÁ£

38´ Երբ մայր կազմակերպությունը վերակառուցում է իր խմբի կառուցվածքը, հիմնադրելով նոր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝª áñå»ë Çñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»րպություն, այնպիսի եղանակով, որը բավարարում է Ñ»ï¨Û³É ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ.

(³) նոր մայր կազմակերպությունը ստանում է սկզբնական մայր կազմակերպության վերահսկողությունը՝ թողարկելով բաժնային գործիքներ սկզբնական մայր կազմակերպության բաժնային գործիքների դիմաց.

(բ) Ýáñ ËÙբի և սկզբնական խմբի ակտիվներն ու պարտավորությունները վերակառուցումից ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç¨Ñ»ïáÝáõÛÝÝ»Ý.

(·) սկզբնական մայր կազմակերպության սեփականատերերը վերակառուցումից առաջ ունեն նույն բացարձակ և հարաբերական մասնակցությունը (բաժնեմասերը) սկզբնական խմբի և նոր խմբի ½áõï³ïïÇÍÝ»ñáõÙª í»ñ³Ï³éáõóáõÙÇó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç¨Ñ»ïá.

և նոր մայր կազմակերպությունն իր ներդրումը սկզբնական մայր կազմակերպությունում իր առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ 38(³) å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Ýáñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է ինքնարժեքը չափի սկզբնական մայր կազմակերպության առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում վերակառուցման ամսաթվի դրությամբ արտացոլված սեփական կապիտալի հողվածներում իր բաժնի հաշվեկշռային արժեքով:

38¶ ÜÙ³Ý³å»ë, Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÑÇÙÝ³¹ñ»É ÙÇ Ýáñ կազմակերպությունն՝ որպես իր մայր կազմակերպություն, այնպիսի եղանակով, որը բավարարում է 38Ð å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ£ 38´ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ³å»ë կիրառվում են այդպիսի վերակառուցումների նկատմամբ: Այդպիսի դեպքերում «սկզբնական մայր կազմակերպությանը» և «սկզբնական խմբին» արվող հղումները պետք է հասկանալ որպես հղում «սկզբնական կազմակերպությանը»:

39 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ë³ÑÙ³Ýáõ Ù, Ã» áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý å³ñï³íáñ å³ï³ñ³ëï»É Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ³ñ³ë³Ý»ÉÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ£ 38-ñ¹ ¨ 40–43-րդ պարագրաֆները կիրառվում են, երբ կազմակերպությունը պատրաստում է առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇÝ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³¨ å³ï³ñ³ëïáõÙ ¿ Ñ³ÝñáõÃ³Ý ÏáÕÙÇó օգտագործման համար հասանելի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, ինչպես å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ 9-րդ պարագրաֆով, բացառությամբ երբ կիրառվում է 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí նախատեսված բացառությունը:

40 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ներդրումները, որոնք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվառվում են ՀՀՍՍ 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, å»ïù ¿ ÝáõÝ »Õ³Ý³ÏáíÑ³ßí³éí»Ý Ý³¨ Ý»ñ¹ñáõÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ£

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

41 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում պետք է կատարվեն հետևյալ բացահայտումները՝

(³) մայր կազմակերպության և դուստր կազմակերպության միջև փոխհարաբերության բնույթը, երբ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ á¹ã áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, á¹ã ¿É ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí, ãáõÝÇ ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï»ëÇó ³í»ÉÇÝ.

(բ) այն բանի պատճառները, թե ինչու ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն՝ դուստր կազմակերպությունների միջոցով, ներդրման օբյեկտի քվեարկության իրավունքների կամ åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï»ëÇó ³í»ÉÇÝ áõÝ»Ý³ÉÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý.

(·) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջը, երբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար û·ï³·áñÍáõÙ »Ý ³Û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ, ¨ ¹ñ³Ýù ³ÛÝåÇëÇ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ են կամ այնպիսի ժամանակաշրջանի համար, որոնք տարբերվում են մայր

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇó ¨ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó, ինչպես նաև տարբեր ամսաթիվ կամ ժամանակաշրջան օգտագործելու պատճառները.

(¹) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ûñ կազմակերպությանը դրամական շահաբաժինների կամ ¿É ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ï³ÝË³í×³ñŸ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ó¨áí ÙÇçáóÝ»ñ ÷áË³Ýó»éáõ կարողության նկատմամբ առկա նշանակալի սահմանափակումների (օրինակ՝ փոխառության համաձայնագրերից կամ կարգավորող պահանջներից առաջացող) բնույթը և ã³÷Á.

(») ³ÕÛáõë³Ï, áñÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë, Ã» ÇÝã ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý áõÝ»ó»É Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ íñ³ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ մայր կազմակերպության սեփականության բաժնեմասերի այն փոփոխությունները, որոնք չեն Ñ³Ý·»óñ»É í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñëï Ç.

(½) »Ã» ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ Ïáñóíáõٿ, ³å³ Ù³ûñ կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն օգուտը կամ կորուստը, որը ճանաչվել է 34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ¨¹

(i) ³Û¹ û·áõïÇ Ï³Ù Ïáñëï Ç ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ Ý³ËÏÇÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÝ³ó³Í Ý»ñ¹ñáõÙÁ ×³Ý³ã»Éáõ٠ÇñÇñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ³ÛÝ ամսաթվի դրությամբ, երբ վերահսկողությունը կորցվել է.

(ii) Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ (Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ), áñáõÙ (áñáÝóáõÙ) ³Û¹ û·áõïÁ Ï³Ù Ïáñáõëï Á×³Ý³ãí»É¿ (»Ã» Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ³é³ÝÓÇÝ ãÇ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ)£

42 Երբ պատրաստվում են առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ այնպիսի մայր կազմակերպության Ñ³Ù³ñ, áñÁ¹ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, áñáß»É ¿ ãå³տրաստել համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³å³ ³Û¹ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ բացահայտեն՝

(³) ³ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններ են, և որ օգտագործվել է համախմբման բացառությունը. այն Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝÍ³ÝáõÙÁ ¨ ·ñ³ÝÓÙ³Ý Ï³Ù ·ïÝí»Éáõ »ñÏÇñÁ, áñÁ å³ïñ³ëï»É¿ հանրության կողմից օգտագործման համար հասանելի համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ հասցեն, որտեղ կարելի է ձեռք բերել այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները.

(բ) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»ïÕ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏÁ, Ý»ñ³éÙ³É ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÁ, ·ñ³ÝóÙ³Ý Ï³Ù ·ïÝí»Éáõ »ñÏÇñÁ, ¹ñ³ÝóáõÙ սեփականության բաժնեմասը, ինչպես նաև քվեարկության իրավունքների բաժնեմասը, եթե վերջինս տարբերվում է սեփականության բաժնեմասից.

(·) (բ) կետում նշված ներդրումների հաշվառման համար օգտագործված մեթոդների ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ£

43 Երբ մայր կազմակերպությունը (բացի 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó), համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում բաժնեմաս ունեցող ձեռնարկողը կամ ասոցիացված Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõÁ å³ïñ³ëïáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³Û¹ առանձին ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է բացահայտեն՝

(³) ³ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ ³Û¹ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹³ÝÓ å³ïñ³ëïÙ³Ý å³ï×³éÝ»ñÁ, »Ã» å³ïñ³ëïáõÙÁ ûñ»Ýùáí ãÇ å³Ñ³Ýçíáõٿ.

(բ) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»ïÕ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏÁ, Ý»ñ³éÙ³É ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÁ, ·ñ³ÝóÙ³Ý Ï³Ù ·ïÝí»Éáõ »ñÏÇñÁ, ¹ñ³ÝóáõÙ սեփականության բաժնեմասը, ինչպես նաև քվեարկության իրավունքների բ³ÅÝ»Ù³ëÁ, »Ã» վերջինս տարբերվում է սեփականության բաժնեմասից.

(·) (բ) կետում նշված ներդրումների հաշվառման համար օգտագործված մեթոդների ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

¨ å»ïù¿ ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óÝ»Ý ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù å³ïñ³ëïí»É »Ý Áëï ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ï³Ù ÐØØê 28-Ç ¨ ÐØØê 31-ի, որին դրանք վերաբերում են:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

44 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ëñ³Ëáõë»ÉÇ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

45 Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ÐÐØê 27-Ç 4-ñ¹, 18-ñ¹, 19-ñ¹, 26–37-ñ¹ ¨ 41(») áõ (½) å ³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ 2008 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ï³ï³ñí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõËÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì ³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ï ñíáõÙ ¿£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ åå»ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ Ý³Ëù³Ý 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõËÇëÇ 1-ը սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ երբ նա նաև ÏÇñ³éáõÙ ¿ üÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³ÛÍ³Íª 2008-ÇÝ)£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý³Ëù³Ý 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõËÇëÇ 1-ը, նա պետք է բացահայտի այդ փաստը: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ այդ փոփոխությունները պետք է կիրառի հետընթաց, բացի հետևյալից՝

(³) 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ ³éáõÙáí, áñ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³ÏýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ ¨ âí»ñ³ÑëÏáÕ բաժնեմասերին, նույնիսկ եթե դա կհանգեցնի չվերահսկող բաժնեմասերի բացասական մնացորդի: Հետևաբար, կազմակերպությունը չպետք է վերաներկայացնի շահույթի կամ վնասի í»ñ³·ñáõÙÝ»ñÁª ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³ÝÁ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(բ) 30-ñ¹ ¨ 31-րդ պարագրաֆների պահանջները՝ վերահսկողություն ձեռք բերելոõó Ñ»ï á ¹áõë ï ñ կազմակերպությունում սեփականության բաժնեմասերի փոփոխությունների հաշվառման գծով: Հետևաբար, 30-ñ¹ ¨ 31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ã»Ý ÏÇñ³éíáõÙ ³ÛÝ փոփոխությունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունեցել նախքան այդ պարագրաֆների ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÏÇñ³é»ÉÁ.

(·) 34–37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñë ï Ç ·Íáí£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ï ù ¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ý³ËÏÇÝ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ Ïáñóí»É ¿ñ Ý³Ëù³Ý ³Û¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÏÇñ³é»É£ ´³óÇ ³Û¹, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ï ù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÇ Ý³Ëù³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÁ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñë ï Çó ³é³ç³ó³Í û·áõ ï Á Ï³Ù Ïáñáõë ï Á£

45² 38-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËí»É ¿ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ûÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*üÐØê-Ý»ñÇ բարելավումներ*¦-áí£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáíª ëÏë³Í ³ÛÝ ³Ùë³ÃíÇó, »ñµ ûս առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 5-Á£ ì ³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ï ñíáõÙ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ ժամանակաշրջանների համար, նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

45´ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ûÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ¦ (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØê 1-áõÙ ¨ ÐÐØê 27-áõÙ) ÷³ëï³ÃáõÕÃÁ Ñ³Ý»É ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ù»ÃáÃ¹Ç ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇó ¨ ³í»É³óñ»É ¿ 38² å³ñ³·ñ³ýÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³óª 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì ³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ï ñíáõÙ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, Ý³ պետք է բ³ó³Ñ³ÛïÇ ³Û¹ ÷³ëïÁ ¨ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 18-Ç, ÐÐØê 21-Ç ¨ ÐÐØê 36-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£

45¶ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ûÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ¦ (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØê 1-áõÙ ¨ ÐÐØê 27-áõÙ) ÷³ëï³ÃáõÕÃÁ ³í»É³óñ»É ¿ 38´ ¨ 38¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ³Û¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³óª ³ÛÝ վերակառուցումների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունեցել 2009 թվականի հունվարի 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ£ ì ³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ï ñíáõÙ¿£´³óÇ ³Û¹, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É 38´ ¨ 38¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É Ñ»ïÁÝÃ³óª ³ÛÝ պարագրաֆների գործողության ոլորտում գտնվող ամբողջ վերակառուցումների նկատմամբ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ áñ¨¿ í»ñ³Ï³éáõóáõÙª 38´ Ï³Ù 38¶ պարագրաֆները բավարարելու համար, նա պետք է վերաներկայացնի այդ պարագրաֆների գործողության ոլորտում գտնվող բոլոր հետագա վերակառուցումները: Եթե կազմակերպությունը 38Բ կամ 38¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»Éի վաղ ժամանակաշրջանի համար, նա պետք է բացահայտի այդ ÷³ëïÁ£

ÐÐØê 27 (2003)-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

46 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ *«Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»* (í»ñ³Ý³ÛÍ³Íª 2003-ÇÝ) ÐÐØê 27-ÇÝ£

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 28
Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝçí, ³ÛÝ ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ï·ïíáõÙ, ïñ³Ù³ëÝ³Ï³Ý ·áõÛù ³ÛÉ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ï·ïíáõÙ ³ÛÉ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÝÏ³ï·ïíáõÙ, ïñ³Ù³ëÝ³Ï³Ý ·áõÛù

4 ²é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ýñ³Ýù »Ý, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý Ç ÉñáõÙÝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների, այն ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնցում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ, ինչպես նաև այն ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ڃվետվությունների, որոնցում ձեռնարկողների բաժնեմասերը (մասնակցությունները) համատեղ ձեռնարկումներում համամասնորեն համախմբվում են: Առանձին ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³í»É³Í³Ù ãÑ³í»É³Í»É, Ï³ñáÕ »Ý Ïóí»É Ï³Ù ãÏóí»É ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ£

5 Կազմակերպությունները, որոնք ազատված են համախմբման պահանջից՝ *«Համախմբված և առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ»* ԴԴՕԹ 27-Ç 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, համամասնական համախմբում կիրառելու պահանջից՝ *§Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ»* ԴԴՕԹ 31-Ç 2-րդ պարագրաֆին համապատասխան, կամ բաժնեմասնակցության Ù»ÃáÁ ÏÇñ³é»Éáõ å³Ñ³ÝçÇóª ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Ç 13(·) å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñª áñå»ë Çñ»Ýó ÙÇ³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ£

Üß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ

6 ºÃ» áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý (ûñÇÝ³Ïª ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí) Ý»ñ¹ñáÕÇÝ ¿ պատկանում ներդրման օբյեկտի քվեարկության իրավունքների 20 տոկոսը կամ ավելին, ապա ենթադրվում է, որ ներդրողն ունի նշանակալի ազդեցություն, բացառությամբ երբ հստակորեն Ï³ñ»ÉÇ ¿ óáõó³¹ñ»É, áñ ³Û¹å»ë ã¿£ ºí Ñ³Ï³é³ÏÁª »Ã» áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý (ûñÇÝ³Ïª ¹áõë ï ñ կազմակերպությունների միջոցով) ներդրողին է պատկանում ներդրման օբյեկտի քվեարկության Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ 20 ïáÏáëÇó å³Ï³ë, ³å³ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ Ý»ñ¹ñáÕÁ ãáõÝÇ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, բացառությամբ երբ այդպիսի ազդեցությունը հստակորեն կարելի է ցուցադրել: Մեկ այլ ներդրողին զգալի բաժնեմաս կամ բաժնեմասերի մեծամասնությունը պատկանելը պարտադիր չէ, որ խանգարի ներդրողին ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É£

7 Ü»ñ¹ñáÕÇ ÏáÕÙÇó ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹եցություն ունենալը սովորաբար վկայվում է ստորև նշվածներից մեկով Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇëáíª

(³) ներկայացուցչություն ներդրման օբյեկտի տնօրենների խորհրդում կամ համարժեք Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÝáõÙ.

(բ) Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ó¨³íáñÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇÝ, Ý»ñ³é Û³É Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ»ուն շահաբաժինների վճարման կամ այլ բաշխումների վերաբերյալ áñáßáõÙÝ»ñÇÝ.

(·) ներդրողի և ներդրման օբյեկտի միջև էական գործարքներ.

(¹) Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙ.

(») Ï³ñ¨áñ ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý ï ñ³Ù³¹ñáõÙ£

8 Կազմակերպությունը կարող է ունենալ բաժնետոմսերի վարանտներ, բաժնետոմսերի գնման օպցիոններ, պարտքային կամ բաժնային գործիքներ, որոնք փոխարկելի են սովորական բաժնետոմսերի, կամ այլ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù áõÝ»Ý åáï»ÝóÇ³É Çñ³·áñÍí»Éáõ Ï³Ù ÷áË³ñÏí»Éáõ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ï³Éáõ Éñ³óáõóÇã ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ Ï³Ù Ýí³½»óÝ»Éáõ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁª ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý քաղաքականությունների նկատմամբ (այսինքն՝ պոտենցիալ քվեարկության իրավունքներ): Երբ ·Ý³Ñ³ï íáõÙ ¿, Ã» ³ñ¹ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, å»ï¿Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý ³ÛÝ åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ·áõÃÛáõÝÁ ¨ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ïíÛ³É å³ÑÇÝ Çñ³·áñÍ»ÉÇ Ï³Ù ÷áË³ñÏ»ÉÇ »Ý, Ý»ñ³é Û³É ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ å³ï Ï³ÝáÕ åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ£ äáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ïíÛ³É å³ÑÇÝ Çñ³·áñÍ»ÉÇ կամ փոխարկելի չեն, երբ, օրինակ, դրանք չեն կարող իրագործվել կամ փոխարկվել մինչև ապագա որևէ ³Ùë³ÃÇíÁ Ï³Ù³å³·³¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ£

9 ¶Ý³Ñ³ï»ÉÇë, Ã» åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ³ñ¹ûáù ¹»ñ »Ý Ë³ÕáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý Ñ³մար, կազմակերպությունն ուսումնասիրում է բոլոր փաստերն ու հանգամանքները (Ý»ñ³éÛ³É åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÝ áõ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ ¨ ցանկացած այլ պայմանագրային համաձայնություններ՝ անկախ այն բանից, թե դրանք դիտարկվում են ³é³ÝÓÇÝ, Ã» ÙÇասին վերցրած), որոնք ազդում են պոտենցիալ քվեարկության իրավունքների վրա, բացի Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ýª ³Û¹åÇëÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÝ Çñ³·áñÍ»Éáõ Ï³Ù ÷áË³ñÏ»Éáõ Ùï³¹ñáõÃÛáõÝÇó áõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÇó£

10 Կազմակերպությունը կորցնում է նշանակալի ազդեցությունը ներդրման օբյեկտի նկատմամբ, երբ այն կորցնում է այդ ներդրման օբյեկտի ֆինանսական և գործառնական քաղաքականությունների վերաբերյալ որոշումներին մասնակցելու կարողությունը: Նշանակալի ազդեցության կորուստը կարող է տեղի ունենալ սեփականության բաժնեմասի բացարձակ կամ հարաբերական մակար¹³ÏÝ»ñÇ

փոփոխությամբ կամ առանց դրա: Դա կարող է տեղի ունենալ, օրինակ, երբ ասոցիացված Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÝóÝáõÙ ¿ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý, ¹³ï³ñ³ÝÇ, ³¹ÙÇÝÇëï ñ³ïáñÇ Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕÇ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³ÝÁ£ ¸ ³ Ï³ñáÕ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É³¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ£

´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹

11 Բաժնեմասնակցության մեթոդի ներքո ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումը սկզբնապես ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí, ¨ Ñ³ßí³ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³í»É³óíáõÙ Ï³Ù å³Ï³ë»óíáõÙ ¿ª ×³Ý³ã»Éáõ համար ներդրողի բաժնեմասը ներդրման օբյեկտի հետձեռքբերումայիÝ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ£ Ներդրման օբյեկտի շահույթում կամ վնասում ներդրողի բաժնեմասը ճանաչվում է ներդրողի շահույթում կամ վնասում: Ներդրման օբյեկտից ստացված բաշխումների չափով նվազեցվում է ներդրման Ñ³ßí³ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ£ Ð³ßí³ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ Ï³ñÇù Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É Ý³¨ Ý»ñ¹ñÙ³Ý օբյեկտում ներդրողի համամասնական բաժնեմասի այն փոփոխությունների գծով, որոնք առաջանում են ներդրման օբյեկտի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի փոփոխություններից: Այդպիսի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ վերահաշվարկումից առաջացող փոփոխությունները: Ներդրողի բաժինը այդ փոփոխություններում ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÇ ³ÛË Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ (ï»ë ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ))£

12 Երբ առկա են պոտենցիալ քվեարկության իրավունքներ, ներդրման օբյեկտի շահույթում կամ վնասում և սեփական կապիտալի փոփոխություններում ներդրողի բաժինը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով սեփական Ï³åÇï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ³Û¹ å³ÑÇÝ »Õ³Í Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³ÛË áã Ã» åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï³Ù ÷áË³ñÏáõÙÁ£

´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹Ç ÏÇñ³éáõÙÁ

13 Ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրում պետք է հաշվառվի բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ, բացառությամբ երբ՝

(³) Ý»ñ¹ñáõÙÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕª *§ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ÁÝ¹Ñ³ï í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* üÐØê 5-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(բ) ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 27-Ç 10-րդ պարագրաֆի բացառությունը, որը թույլ է տալիս մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, áñÁ Ý³¨ Ý»ñ¹ñáõÙ áõÝÇ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, չներկայացնել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ. կամ

(·) տեղի ունեն հետևյալ բոլոր պայմանները.

(i) ներդրողն ինքն է հանդիսանում մեկ այլ կազմակերպությանը ամբողջությամբ կամ Ù³ëÝ³ÏÇáñ»Ý å³ï³Ï³ÝáÕ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¨ Çñ ÙÛáõë ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ýñ³Ýù, áñáÝù ³ÛË ¹»åù»ñáõÙ ãáõÝ»Ý ù í»³ñÏáõÃÛ³Ý իրավունք, տեղեկացված են, որ ներդրողը չի կիրառելու բաժնեմասնակցության մեթոդ, ¨ ¹ñ³ ¹»Ù ã»Ý ³é³ñÏ»É.

(ii) Ý»ñ¹ñáÕÁ ãáõÝÇ Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ßáõÏ³ÛáõÙ (ï»Õ³Ï³Ý Ï³Ù ³ñï»ñÏñÛ³ ýáÝ¹³ÛÇÝ բորսայում կամ արտաբորսայական կար·³íáñíáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ, Ý»ñ³éÛ³É ï»Õ³Ï³Ý¨ տարածաշրջանային շուկաները) շրջանառվող պարտքային կամ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñ.

(iii) Ý»ñ¹ñáÕÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãÇ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ³ÝÓÝ³ÅáõÃíÇÝ Ï³Ù ³ÛË Ï³ñ·³íáñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý¹ áñ¨¿ ¹³ëÇ ·áñÍÇù Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ßáõÏ³ÛáõÙ Ãáõ³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ¨ áã ¿É ·ïÝíáõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý·áñÍÁÝÃ³óáõÙ.

(iv) Ý»ñ¹ñáÕÇ í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù áñ¨¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ å³ïñ³ëïáõÙ ¿ Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ հասանելի համախմբված ֆինանս³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇÝ£

14 13(³) å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý üÐØê 5-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

15 Երբ ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումը, որը նախապես դաս³Ï³ñ·í»É ¿ñ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, ³ÛË¨ë ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ, ³ÛÝ պետք է հաշվառվի բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ ¹³ë³Ï³ñ·í»É ¿ñ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ£ àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ սկսած ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է համապատասխանաբար ×ß·ñï»Ý£

16 [Ð³Ý³Í¿]

17 Ստացված բաշխումների հիմունքով եկամտի ճանաչումը կարող է տեղին չլինել ասոցիացված Ի³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ·ÍáÍ Ý»ñ¹ñáÕÇ í³ëï³Ï³Í »Ï³ÙïÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ ստացված բաշխումները կարող են քիչ կապ ունենալ ասոցիացված կազմակերպության գործունեության ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ñ»ï£ ø³ÝÇ áñ Ý»ñ¹ñáÕÁ ÝßÍ³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý նկատմամբ, ներդրողը մասնակցություն (բաժնեմաս) ունի ասóóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý գործունեության արդյունքում և, հետևաբար, հատույց իր ներդրման գծով: Ներդրողն այդ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿ª Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ ÁÝ¹É³ÛÝ»Éáí ³ÛÝå»ë, որ դրանք ներառեն իր բաժինը ասոցիացված կազմակերպության շահույթների Ï³Ù íÝ³ëáõÙ£ ²ñ¹ÛáõÝùáõÙª բաժնեմասնակցության մեթոդի կիրառումն ապահովում է առավել բովանդակային տեղեկատվություն ներդրողի զուտ ակտիվների և շահույթի կամ վնասի վերաբերյալ:

18 Ներդրողը պետք է դադարեցնի բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործումը՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ նա դադարում է նշանակալի ազդեցություն ունենալ ասոցիացված կազմակերպության նկատմամբ, և ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇó å»ïù ¿ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ³ßí³éÇ ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ¹³éÝáõÙ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ï³ÙÑ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 31-áõÙ£ Üß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝ»ÉÇë Ý»ñ¹ñáÕÁ å»ïù ¿ Ý³ËÏÇÝ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ¹»é å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ã³÷Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí£ Ü»ñ¹ñáÕÁ å»ïù է շահույթում կամ վնասում ճանաչի ստորև նշվածների միջև տարբերությունը՝

(ª) ¹»é å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃ³Ý ÙÇ Ù³ëÇ ûï ³ñáõÙÇó ëï ³óí³Í Ùáõïù»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ,

(բ) նշանակալի ազդեցությունը կորցնելու ամսաթվի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեք:

19 Երբ ներդրումը դադարում է լինել ասոցիացված կազմ³Ï³ñåáõÃÛáõÝ ¨ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 39-ÇÝ համապատասխան, ներդրման իրական արժեքը այն ամսաթվի դրությամբ, երբ այն դադարում է լինել ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ ¹ÇïñïÍÇ áñå»ë ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù ÐÐØê 39-ÇÝ համապատասխան որպես ֆինանսական ակտիվ սկզբնական ճանաչմաÝ Å³Ù³Ý³Ï£

19² Երբ ներդրողը կորցնում է նշանակալի ազդեցությունը ասոցիացված կազմակերպության նկատմամբ, նա ³ÛÍ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ·ÍáÍ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í բոլոր գումարները պետք է հաշվառի այն նույն հիմունքներով, որոնք կպահանջվ»ÇÝ, »Ã» ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ûï ³ñ»ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ Հետևաբար, եթե նախապես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված օգուտը կամ ÏáñáõëïÁ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ûï ³ñ»ÉÇë Ïí»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»ñ ß³ÑáõÙÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç, ³å³Ý»ñ¹ñáÕÁ ³Û¹ û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ ß³ÑáõÙÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç (áñå»ë վերադասակարգման ճշգրտում), երբ նա կորցնում է նշանակալի ազդեցությունը ասոցիացված Ï³½Ù³Ïերպության նկատմամբ: Օրինակ՝ եթե ասոցիացված կազմակերպությունն ունի վաճառքի համար Ù³ï ã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ, ¨ Ý»ñ¹ñáÕÁ ÏáñóÝáõÙ ¿ ÝßÍ³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³ëáóÇ³óí³Í կազմակերպության նկատմամբ: Ապա ներդրողն այդ ակտիվների գծով նախապես այլ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ å»ïù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ß³ÑáõÙÃÇ Ï³Ù վնասի մեջ: Եթե ներդրողի բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպությունում նվազում է, սակայն Ý»ñ¹ñáõÙÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ÉÇÝ»É ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ³å³Ý»ñ¹ñáÕÁ å»ïù ¿ ß³ÑáõÙÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ÙÇ³ÛÝ Ý³Ë³å»ë ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõïÇ Ï³Ù ÏáñëïÇ Ñ³Ù³Ù³ëÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÁ£

20 ´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»ÃáÍÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇó ß³ï»ñÁ ÝÙ³Ý »Ý ÐÐØê 27-áõÙ նկարագրված համախմբման ընթացակարգերին: Ավելին՝ դուստր կազմակերպության ձեռքբերումը Ñ³ßí³é»ÉÇë û·ï³·áñÍíáÕ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ñ³Ù»ó³Ï³ñ·»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý Ý³¨ ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրման ձեռքբերումը հաշվառելու համար:

21 Ասոցիացված կազմակերպությունում խմբի բաժինը բաղկացած է այդ ասոցիացված Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³ÝÁ ¨ Ýñ³ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ å³ïÏ³ÝáÕ բաժիններից (բաժնեմասերից): Խմբի այլ ասոցիացված կազմակերպություններին կամ համատեղ ձեռնարկումներին պատկանող բաժինները (բաժնեմասերը) այս նպատակի համար հաշվի չեն առնվում: Երբ ասոցÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ»ñ, ³ëáóÇ³óí³Í կազմակերպություններ, կամ համատեղ ձեռնարկումներ, բաժնեմասնակցության մեթոդը կիրառելու Ýå³ï³ÏáíÑ³ßíÇ »Ý ³éÝíáõÙ ß³ÑáõÙÃÝ»ñÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ ¨ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí³Í »Ý ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ (Ý»ñ³éÛ³É ասոցիացված կազմակերպության բաժինը իր ասոցիացված կազմակերպությունների և համատեղ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ß³ÑáõÙÃÝ»ñáõÙ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñáõÙ ¨ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ)ª ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÝ ³å³ÑáíáõÙ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»ÉáõóÑ»ïá (ï»ë 26 ¨ 27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ)£

22 Ներդրողի (ներառյալ իր համախմբված դուստր կազմակերպությունների) և ասոցիացված Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ §í»ñÁÝÃ³ó¦ ¨ §í³ÛñÁÝÃ³ó¦ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ Ý»ñ¹ñáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ëáóÇ³óí³Í կազմակերպություններում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: «Վերընթաց» գործարքներ են,

ûñÇÝ³Ï, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í³×³éùÁ Ý»ñ¹ñáÕÇÝ£ §Ì ³ÛñÁÝÃ³ó¦ ·áñÍ³ñùÝ»ñ »Ý, ûñÇÝ³Ï, Ý»ñ¹ñáÕÇ ÏáÕÙÇó ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í³×³éùÁ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ£ Ներդրողի բաժինը ասոցիացված կազմակերպության՝ նշված գործարքներից առաջացած շահույթներում և վնասներում բացառվում է:

23 ²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ³ßí³ռվում է բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ այդ ներդրումը դառնում է ասոցիացված կազմակերպություն: Ներդրումը ձեռք բերելիս ներդրման ինքնարժեքի և ասոցիացված Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óíáÕ (áñáß»ÉÇ) ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõï Çñ³Ï³Ý արժեքում ներդրողի բաժնի միջև տարբերությունը հաշվառվում է հետևյալ կերպ.

(³) ասոցիացված կազմակերպությանը վերաբերող գուդվիլը ներառվում է ներդրման հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÇ Ù»ç£ ²Ûª ·áõ¹íÇÉÁ ãÇ ÄáõÛÉ³ ïñíáõÙ ³Ùáñï Ç½³óÝ»É.

(բ) ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óíáÕ (áñáß»ÉÇ) ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ պարտավորությունների զուտ իրական արժեքում ներդրողի բաժնի՝ ներդրման ինքնարժեքը ·»ñ³½³ÝóáÕ ·áõÙ³ñÁ áñå»ë »Ï³Ùáõï Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝíáõÙ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý շահույթում կամ վնասում ներդրողի բաժնեմասը որոշելիս՝ այն ժամանակաշրջանում, երբ ձեռք է բերվել ներդրումը:

Չեռքբերումից հետո ևս ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում ներդրողի բաժինը Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ ¿ »ÝÃ³ñÏíáõÙ, áñå»ë½Ç, ûñÇÝ³Ï, Ù³ßíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ մաշվածությունը հաշվառվի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ այդ ակտիվ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ հիման վրա: Նմանապես, ասոցիացված կազմակերպության ձեռքբերումից հետո շահույթում կամ վնասում ներդրողի բաժինը համապատասխան ճշգրտումների է ենթարկվում՝ արտացոլելու համար ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Íáí£

24 ´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹Á ÏÇñ³é»ÉÇë Ý»ñ¹ñáÕÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý առկա ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունները: Երբ ներդրողի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջը տարբերվում է ասոցիացված կազմակ»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇó, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ¹ñáÕÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ å³ïñ³ëïáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններ նույն ամսաթվի դրությամբ, որով ներդրողի ֆինանսական հաշվետվությունները են, բացառությամբ երբ դա անիրագործելի է:

25 Երբ, 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունները, որոնք օգտագործվում են բաժնեմասնակցության մեթոդը կիրառելիս, պատրաստված են ներդրողի ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվից տարբեր ամսաթվի դրությամբ, պետք է կատարվեն ճշգÏïáõÙÝ»ñª ³ñï³óáÉ»éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ï³Ù¹»åù»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇ ¨ Ý»ñ¹ñáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ£ ´áÉáñ ¹»åù»ñáõÙ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ Ý»ñ¹ñáÕÇ Ñ³ßí»ïáõ Åաամանակաշրջանների վերջերի միջև տարբերությունը չպետք է »ñ»ù ³ÙëÇó ³í»É ÉÇÝÇ£ Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանների վերջերի միջև տարբերությունը պետք է ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան ÙÝ³Ý ÝáõÛÝÁ£

26 Ü»ñ¹ñáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ å³ïñ³ëïí»Ýª ÙÇ³ÝÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¨ նմանատիպ հանգամանքներում տեղի ունեցող դեպքերի նկատմամբ կիրառելով միասնական Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£

27 ºÃ» ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, որը տարբերվում է միանման գործարքների և նմանատիպ հանգամանքներում տեղի ունեցող դեպքերի նկատմամբ ներդրողի կողմից օգտագործվողից, ապա, ներդրողի կողմից բաժնեմասնակցության մեթոդը կիրառելիս ասոցիացված կազմակերպության ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍ»ÉÇë, å»ïù ¿ Ï³ï³ñí»Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñª ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ¹ñáÕÇ ïáÕÙÇó û·ï³·áñÍíáÕÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óÝ»É£áõ Ñ³Ù³ñ£

28 Եթե ասոցիացված կազմակերպությունն ունի շրջանառվող կումուլյատիվ արտոնյալ բաժնետոմսեր, áñáÝù ¹³ë³Ï³ñ·í³Í »Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É¨ å³ÑíáõÙ »Ý ³ÛÉáõª áã Ý»ñ¹ñáÕÇ ÏáÕÙÇó, ³å³ ներդրողը շահույթի կամ վնասի իր բաժինը հաշվարկում է այդպիսի բաժնետոմսերի գծով շահաբաժնի հետ կապված ճշգրտում կատարելուց հետո՝ անկախ շահաբաժինների հայտարարված լինելուց:

29 ºÃ» ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³կերպության վնասում ներդրողի բաժնեմասը հավասարվում կամ գերազանցում ¿ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÇñÝ»ñ¹ñÙ³ÝÁ (Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ), ³å³Ý»ñ¹ñáÕÁ ¹³¹³ñ»óÝáõÙ է հետագա վնասներում իր բաժնեմասի ճանաչումը: Ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումը (Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ) ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրման՝ ըստ բաժնեմասնակցության մեթոդի Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ ¿ ³ÛÝ »ñÏ³ñ³Å³Ù»ï Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ, áñáÝù, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ï³½ÙáõÙ »Ý Ý»ñ¹ñáÕÇª ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ù³ëÁ£ úñÇÝ³Ïª ³ÛÝ

Ñá¹í³ÍÁ, áñÇ Ù³ñáõÙÁ Ï³ÝË³ï»ë»ÉÇ ³å³·³Ûáõù á'ã åÉ³Ý³íáñí³Í ¿, á'ã ¿É Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ñ³Ý¹Çë³Ýáõù ¿ ³Û¹ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Éñ³óáõóÇã ներդրում: Այդպիսի հոդվածներ կարող են լինել արտոնյալ բաժնետոմսերը և երկարաժամկետ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñը կամ դեբիտորական պարտքերը, սակայն չեն ներառում առևտրական դեբիտորական պարտքերը, առևտրական կրեդիտորական պարտքերը կամ այն երկարաժամկետ դեբիտորական å³ñï³ñÁ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³å³ÑáíáõÃÛáõÝ, ûñÇÝ³Ï¨ ³å³Ñáíí³Í ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ ´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»ÃáÍáí ×³Ý³ãí³Í íÝ³ëÝ»ñÁ, ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերում ներդրողի ներդրումը գերազանցող չափով, կիրառվում են ներդրողի՝ ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրման (մասնակցության) այլ հոդվածների նկատմամբ՝ ըստ դրանց ëï áñ³¹³ëí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ»ñÃ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý (³ÛëÇÝùÝ¨ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³é³çÝ³Ñ»ñÃáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ï³é³Ï)£

30 Ü»ñ¹ñáÕÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ (Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ) ÙÇÝã¨ ½ñá Ýí³½»óÝ»Éáõó Ñ»ïá Éñ³óáõóÇã íÝ³ëÝ»ñ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ý»ñ¹ñáÕÁ ëï³ÝÓÝ»É¿ ÇÑ³í³Ï³Ý Ï³Ù Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù Ï³ï³ñ»É¿ í×³ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÇó£ ºÃ» ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³·³Ûáõù áõÝ»ÝáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃÝ»ñ, Ý»ñ¹ñáÕÁ վերսկսում է այդ չահույթներում իր բաժնի ճանաչելը միայն այն պահից հետո, երբ չահույթներում իր բաժինը հավասարվում է չճանաչված վնասներում իր բ³ÅÝÇÝ£

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñ

31 ´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»ÃáÍÁ ÏÇñ³é»Éáõó, Ý»ñ³éÛ³É ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íÝ³ëÝ»ñÁ 29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý×³Ý³ã»Éáõó Ñ»ïáÝ»ñ¹ñáõÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÐÐØê 39-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÝÑñ³å»ßï¿ ×³Ý³ã»É Éñ³óáõóÇã ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï ª ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÇ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ·ÍáíÉ£

32 Ü»ñ¹ñáÕÁ ÐÐØê 39-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ª Ý³¨ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÝÑñ³å»ßï¿ ×³Ý³ã»É Éñ³óáõóÇã ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï ª ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÇ ³ÛÝ Ý»ñ¹ñÙ³Ý (Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý) ·Íáí, áñÁ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ù³ë ãÇ Ï³½Ùáõù, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Û¹ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç ·áõÙ³ñÁ£

33 ø³ÝÇ áñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ù³ë Ï³½ÙáÕ ·áõ¹íÇÉÁ ³é³ÝÓÇÝ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ, ³ÛÝ, *§²ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ÐÐØê 36-Ç ·áõ¹íÇÉÇ ³ñÅ»½ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý ստուգման պահանջների կիրառմամբ, արժեզրկվածության գնով առանձին ստուգման չի ենթարկվում: Փոխարենը՝ ներդրման ամբողջ հաշվեկշռային արժեքն է ՀՀՍՍ 36-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ëï áõ·íáõÙ ³ñÅ»½ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý ·Íáí áñå»ë Ù»Ï ³ÏïÇíª¹ñ³ ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ (û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó ¨ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùª Ñ³Ý³Í í×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-Çó ³é³í»É³·áõÙÝÁ) Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï համեմատելով, երբ ՀՀՍՍ 39-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ óáõÚó¿ ï³ÉÇë, áñ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É£ ²Û¹ Ñ³Ý·Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙից կորուստը չի բաշխվում որևէ ³Ï ïÇíÇ, Ý»ñ³éÛ³É ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ù³ë Ï³½ÙáÕ գույվիլին: Համապատասխանաբար՝ այդ արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ՀՀՍՍ 36-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ñ»ï³·³Ûáõù ³×áõÙ¿£ Ü»ñ¹ñÙ³Ý û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ¿ª

(³) իր բաժինը այն գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքում, որոնք ³ÏÝÏ³Éíáõù¿, áñ Ïëï»ÕÍí»Ý ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó, Ý»ñ³éÛ³É ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ¨ Ý»ñ¹ñÙ³Ý í»ñçÝ³Ï³Ý û ï ³ñáõÙÇó Ùáõï ù»ñÁ. Î³Ù

(բ) ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ï í³Í ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù ³ÏÝÏ³Éíáõù¿, áñ կառաջանան ներդրումից ստացվելիք չահաբաժիններից և վերջնական օտարումից:

Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ »ñÏáõ Ù»Ãá¹Ý¿É ï³ÉÇë »Ý Ýáõ۪ Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ£

34 ²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ·Ý³Ñ³ï íáõÙ¿ ÛáõñÙ³ù³ÝáÛáõñ ասոցիացված կազմակերպության համար, բացառությամբ երբ ասոցիացված կազմակերպությունը ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕÝ»ñÇó£

²é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ

35 ²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ¹ñáÕÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ï ù¿Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 27-Ç 38–43-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

36 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Áãç ë³ÑÙ³ÝáõÙ, Ã» áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý å³ñï³íáñ å³ï³ñ³ëï»É Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ³ë³Ý»ÉÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ£

37 ä»ïù¿ Ï³ï³ñíեն հետևյալ բացահայտումները՝

(³) ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ »Ý Ññ³å³ñ³ÏíáÕ ·Ý³ÝßáõÙÝ»ñ.

(բ) ասոցիացված կազմակերպությունների վերաբերյալ ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվություն, Ý»ñ³éÙ³É ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ¨ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ³Ù÷á÷ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ.

(·) այն բանի պատճառները, թե ինչու է շրջանցվում այն ենթադրությունը, որ, եթե ներդրողը, áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí, ïÇñ³å»ïáõÙ ¿ ներդրման օբյեկտի քվեարկության Ï³Ù åáï»ÝóÇ³É ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ 20 ïáÏáëÇó å³Ï³ë, ³å³ Ý³ ãáõÝÇ ÝßÝ³Ï³É Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝ, ¨ »½ñ³Ï³óíáõÙ ¿, áñ Ý»ñ¹ñáÕÝ áõÝÇ ÝßÝ³Ï³É Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝ.

(¹) այն բանի պատճառները, թե ինչու է շրջանցվում այն ենթադրությունը, որ, եթե ներդրողը, áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí ïÇñ³å»ïáõÙ ¿ ներդրման օբյեկտի քվեարկության կամ պոտենցիալ քվեարկության իրավունքների 20 տոկոսից ³í»ÉÇÝ, ³å³ Ý³ áõÝÇ ÝßÝ³Ï³É Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝ, ¨ »½ñ³Ï³óíáõÙ ¿, áñ Ý»ñ¹ñáÕÁ ãáõÝÇ ÝßÝ³Ï³É Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝ.

(») ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջը, երբ բաժնեմասնակցության մեթոդը կիրառելիս օգտագործվում են այդպիսի ֆինանսական հաշվետվություններ, և դրանք այնպիսի ամսաթվի դրությամբ են կամ ³ÛÝåÇëÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ïարքերվում են ներդրողի ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվից և ժամանակաշրջանից, ինչպես նաև տարբեր ամսաթիվ կամ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý û·ï³·áñÍ»Éáõ å³ï×³éÝ»ñÁ.

(½) ասոցիացված կազմակերպությունների՝ ներդրողին դրամական շահաբաժինների կամ էլ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ó¨áí ÙÇçáóÝ»ñ ÷áË³Ýó»Éáõ կարողության նկատմամբ առկա նշանակալի սահմանափակումների (օրինակ՝ փոխառության համաձայնագրերից կամ կարգավորող պահանջներից առաջացող) բնույթը և չափը.

(¿) ասոցիացված կազմակերպության վնասների չճանաչված բաժնեմասը՝ ինչպես Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝå»ë ¿É ³×áÕ³Ï³Ý, »Ã» Ý»ñ¹ñáÕÁ ¹³¹³ñ»óñ»É¿ ³ëáóÇ³óí³Í կազմակերպության վնասների իր բաժնեմասի ճանաչումը.

(Á) այն փաստը, որ ասոցիացված կազմակերպությունը չի հաշվառվում բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ՝ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(Ã) ³Ù÷á÷ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝª ³é³ÝÓÇÝ-առանձին կամ խմբերով, այն ասոցիացված կազմակերպությունների վերաբերյալ, որոնք չեն հաշվառվում բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ, ներառյալ ընդամենը ակտիվների, ընդամենը å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ¨ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ£

38 Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները, որոնք հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ, պետք է դասակարգվեն որպես ոչ ընթացիկ ակտիվներ: Այդպիսի ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթում կամ վնասում ներդրողի բ³ÅÝ»Ù³ëÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ հաշվեկշռային արժեքը պետք է բացահայտվեն առանձին: Ներդրողի բաժնեմասը այդպիսի ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³ï³í³Í ·áõÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÝáõÛÝå»ë å»ïù ¿ բացահայտվի առանձին:

39 ²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í փոխհսկություններում ներդրողի բաժնեմասը վերջինիս կողմից պետք է ճանաչվի այլ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ£

40 *§ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ÐÐØê 37-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýª Ý»ñ¹ñáÕÁ å»ïùէ բացահայտի՝

(³) իր բաժինը ասոցիացված կազմակերպության այն պայմանական պարտավորություններում, áñáÝù ëï³ÝÓÝí»É»Ý³ÛÉ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³ï»Õ.

(բ) å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ Ý»ñ¹ñáÕÁ Ñ³Ù³å³ñï å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿ ÏñáõÙ ³unոցիացված կազմակերպության բոլոր å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù¹ñ³ÝóÙÇÙ³ëÇ Ñ³Ù³ñ£

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

41 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ëñ³Ëáõë»ÉÇ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

41² ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ï³ï³ñ»ó üÐØê-Ý»ñáõÙ û·ï³·áñÍáõ ï»ñÙÇÝÝ»ñáõÙ£ ´³óÇ ³Û¹, ³ÛÝ ÷á÷áË»ó 11-ñ¹ ¨ 39-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ Ñáõ Ý³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ£

41´ ÐÐØê 27-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008-ÇÝ) ÷á÷áË»ó 18-ñ¹, 19-ñ¹ ¨ 35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ³í»É³óñ»ó 19² å³ñ³·ñ³ýÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ£

41¶ 1-ÇÝ ¨ 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛçëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*üÐØê-Ý»ñÇ բարելավումներ*¦-áí£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ãáõۣ³ï³ñíáõÙ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ ժամանակաշրջանի համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը և այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éÇ *«Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ»* üÐØê 7-Ç 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ÐÐØê 31-Ç 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÇ ¨ *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦ ÐÐØê 32-Ç 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇª 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛçëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ ÂáõÛ£³ï³ñíáõÙ ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É³é³çÁÝÃ³ó£

²ÛÉ ÷³ëï³ÃÕÃ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

42 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ *§Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2000-ÇÝ) ÐÐØê 28-ÇÝ£

43 Սույն ստանդարտը փոխարինում է հետևյալ Մեկնաբանություններին՝

(³) ØØÎ-3 *§²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Íáí ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù վնասների բացթողումներ*¦.

(µ) ØØÎ-20 *§´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹. Ïáñáõë ïÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ¦*.

(·) ØØÎ-33 *«Համախմբում և բաժնեմասնակցության մեթոդ. պոտենցիալ բվեարկության իրավունքներ և սեփականության բաժնեմասերի բաշխումը»*£

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ÑÙ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 31

Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1 Սույն ստանդարտը պետք է կիրառվի համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունը (բաժնեմասերը) Ñ³ßí³é»ÉÇë, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ¨ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, »Ï³Ùáõï Ý»ñÝ áõ Í³Ëë»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»ÉÇëª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ï³éáõóí³ÍùÝ»ñÇó Ï³Ù Ó¨»ñÇó, áñáÝó Ý»ñùá ï»ÕÇ¿ áõÝ»ÝáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÝ ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ կազմակերպություններում ձեռնարկողների այն բաժնեմասերի նկատմամբ, որոնք պահվում են՝

(³) í»Ýãáõñ³ÛÇÝ Ï³åÇï³Éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó, Ï³Ù

(µ) ÷áË³¹³ñÓ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ, ÷³Û³ÛÇÝ ï³ñ³ëï³Ý»ñÇ ¨ ÝÙ³Ý³ï³ÇÅ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (Ý»ñ³é³Û³É Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ) ÏáÕÙÇó,

որոնք ակզբնական ×³Ý³ãÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ý Ëáñáßíáõ »Ý áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ Ï³Ù¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ³é¨ï³Ï³Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ¨Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ¨ã³÷áõÙÁ¦* ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£ ²Ûª åÇëÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ ã³÷»í»Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýª Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ã»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ£ ²Ûª åÇëÇ բաժնեմասեր ունեցող ձեռնարկողը պետք է կատարի 55-ñ¹ ¨ 56-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³Ýç³íáÕ բացահայտումները:

2 Ð³Ù³ï»Õ í»ñահսկվող կազմակերպությունում բաժնեմաս ունեցող ձեռնարկողն ազատվում է 30-ñ¹ (համամասնական համախմբում) և 38-րդ (բաժնեմասնակցության մեթոդ) պարագրաֆների պահանջից, երբ այն բավարարում է հետևյալ պայմանները.

(³) բաժնեմասը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող §*ì³×³éùÇÑ³Ù³ñå³ÑíáÕáã ÁÝÃ³óÇÏ³ÏïÇíÝ»ñ¨ÁÝ¹Ñ³ï·í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* üÐØê 5-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(բ) ÏÇñ³éíáõÙ ¿ «Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ» ÐÐØê 27-Ç 10-ñ¹ պարագրաֆի բացառությունը, որը թույլ է տալիս մայր կազմակերպությանը, որը նաև բաժն»Ù³ë ունի համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում, չներկայացնել համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³Bí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ï³Ù³

(·) տեղի ունեն հետևյալ բոլոր պայմանները.

(i) ձեռնարկողը հանդիսանում է մեկ այլ կազմակերպությանը ամբողջությամբ կամ Ù³ëÝ³ÏÇáñ»Ý å³ïÏ³ÝáÕ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¨ Çñ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ýñ³Ýù, áñáÝù ³ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ ãáõÝ»Ý ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝù, տեղեկացված են, որ ձեռնարկողը չի կիրառելու համամասնական համախմբման կամ բաժնեմասնակցության մեթոդը, և դրա դեմ չեն առարկել.

(ii) Ó»éÝ³ñÏáÕÁ ãáõÝÇ Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ßáõÏ³ÛáõÙ (ï»Õ³Ï³Ý Ï³Ù³ñïáÏñÛ³ ýáÝ¹³ÛÇÝ բորսայում կամ արտաբորսայական կարգավորվող շուկայում, ներառյալ տեղական և տարածաշրջանային շուկաները) շրջանառվող պարտքային կամ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñ.

(iii) Ó»éÝ³ñÏáÕÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãÇ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáíÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ Ï³ñ·³íáñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý³ áñ¨¿ ¹³ëÇ ·áñÍÇù Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ßáõÏ³ÛáõÙ ÃáÕ³ñï»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ¨ áã ¿É ·ïÝíáõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý·áñÍÁÝÃ³óáõÙ.

(iv) Ó»éÝ³ñÏáÕÇ í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù áñ¨¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ å³ïñ³ëïáõÙ ¿ Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ հասանելի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇÝ£

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

3 Ð»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍí³Í»Ý ëïáñ¨ ÝßÍ³Í ÇÙ³ëïÝ»ñáí.

ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñí³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ áñáß»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ¿¹³ÝÇó û·áõïÝ»ñëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³Ïáí£

´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹Á Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù»Ãá¹ ¿, áñáí Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»rպությունում բաժնեմասը սկզբնապես ճանաչվում է ինքնարժեքով, իսկ այնուհետև ճշգրտվում է ձեռքբերումից հետո համատեղ վերահսկվող կազմակերպության զուտ ակտիվներում ձեռնարկողի բաժնեմասի փոփոխությունների չափով: Ձեռնարկողի շահույթը կամ վնասը ներառում է համատեղ í»ñ³ÑëÏíող կազմակերպության շահույթում կամ վնասում ձեռնարկողի բաժնեմասը:

Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÁ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÏáÕÙ ¿, áñÝ ³Û¹ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ûկատմամբ չունի համատեղ վերահսկողություն:

Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ տնտեսական գործունեության ûկատմամբ վերաÑëÏáÕáõÃÛ³Ý պայմանագրով համաձայնեցված բաժանում է, որը գոյություն ունի միայն, երբ այդ գործունեությանը վերաբերող ռազմավարական ֆինանսական և գործառնական որոշումների ընդունման համար ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ÏÇëáÕ ÏáÕÙ»ñÇ (Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ) ÙÇ³Ó³ÛÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ£

Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ ¿, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñÇª »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ÏáÕÙ»ñ Ó»éÝ³ñÏáõÙ »Ý ïÝï»ë³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý£

Համամասնական համախմբումը Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù»Ãá¹ ¿, áñáí Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇó, å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, »Ï³Ùáõïݻñçó ¨ Í³Ëë»ñÇó յուրաքանչյուրում ձեռնարկողի բաժնեմասը տող առ տող միավորվում է ձեռնարկողի ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ñáն³í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ£

²é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÇ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, áñáÝóáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý սեփական կապիտալում ուղղակի մասնակցության (բաժնեմասի), այլ ոչ թե ներդրման օբյեկտի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ ¨ ½áõï³ÏïÇíÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³£

Üß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ **ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý քաղաքականությունների վերաբերյալ որոշումների ընդունմանը մասնակցելու կարողությունն է, բայց ոչ ³Û¹ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ Ï³ÙÑ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ£**

Ò»éÝ³ñÏáõÃ **Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÏáÕÙ ¿, áñÝ ³Û¹ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ûկատմամբ ունի Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ£**

4 Ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնցում կիրառված է համամասնական համախմբում կամ բաժնեմասնակցության մեթոդ, առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ չեն, ինչպես որ այդպիսիք ã»Ý Ý³¨ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñÁ ãáõÝÇ á¹ã ¹áõëïñ կազմակերպություն, ո՛չ ասոցիացված կազմակերպություն և ոչ էլ ձեռնարկողի բաժնեմաս համատեղ í»ñ³ÑëÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ£

5 ²é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ýñ³Ýù »Ý, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óÍáõÙ »Ý Ç ÉñáõÙÝ համախմբված ֆինանսական հ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, áñáÝóáõÙ ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ, ինչպես նաև այն ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնցում ձեռնարկողների բաժնեմասերը համատեղ ձեռնարկումներում համամասնորեն համախմբÍáõÙ »Ý: âÇ å³Ñ³ÝçÍáõÙ, áñ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³í»É³Ý Ï³Ù ÏóÍ»Ý ³Û¹ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ£

6 Կազմակերպությունները, որոնք ազատված են համախմբման պահանջից՝ ՀՀՍՍ 27-Ç 10-ñ¹ պարագրաֆին համապատասխան, բաժնեմասնակցության մեթոդը կիրառելու պահանջից՝ *§Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦* ԴԴՁê 28-Ç 13(·) å³ñ³·ñ³ýÇÝ համապատասխան, կամ համամասնական համախմբում կիրառելու պահանջից՝ սույն ստանդարտի 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñª áñå»ë Çñ»Ýó ÙÇ³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ£

Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ó¨»ñÁ

7 Համատեղ ձեռնարկումները կարող են ընդունել բազմազան ձևեր և կառուցվածքներ: Սույն ստանդարտն ³é³ÝÓÝ³óÝáõÙ ¿ »ñ»ù ÑÇÙÝ³Ï³Ý ï»ë³Ï³ª Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ Ñ³մատեղ վերահսկվող կազմակերպություններ, որոնք սովորաբար կոչվում են համատեղ ձեռնարկումներ և բավարարում են դրա սահմանումը: Բոլոր համատեղ ձեռնարկումներն ունեն հետևյալ ընդհանուր բնորոշ գծերը.

(³) »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñ Ï³åí³Í »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõամբ.

(բ) å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýáõٿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ£

Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ

8 Համատեղ վերահսկողությունը կարող է վերանալ, երբ ներդրման օբյեկտը իրավական í»ñ³Ï³½Ù³Ï»ñåÙ³Ý Ï³Ù ëÝ³ÝÏ³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ ¿, Ï³Ù ·áñÍáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏáÕÇÝ ÙÇçáÓÝ»ñ փոխանցելու իր հնարավորությունների նկատմամբ երկարաժամկետ խիստ սահմանափակումների å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ£ ºÃ» Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É, ³å³ ³Ûë դեպքերն ինքնին բավարար չեն, որպեսզի համատեղ ձեռնարկումները չհաշվառվեն այս ստանդարտին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

9 Պայմանագրային համաձայնության գոյությամբ է, որ համատեղ վերահսկողություն ենթադրող բաժնեմասերը (մասնակցությունը) տարբերվում են ասոցիացված կազմակերպություններում Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇó, áñáÝóáõÙ Ý»ñ¹ñáõÝ áõÝÇ ÝÏ³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ (ï»ë ԴԴՁê 28)£ ²ÛÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝó ·ÍáíãÏ³ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ ë³ÑÙ³ÝáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ, ëáõÙÝ ë ï³Ý¹³ñï Ç Ýå³ï³ïÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÑ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñ ã»Ý£

10 ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·áÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ í³Ï³Û³í»É ÙÇ ß³ñù »Õ³Ý³ÏÝ»ñáí, ûñÇÝ³Ïª Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ÙÇç¨ ÏÝùí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ÙÇç¨ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ùÝÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ արձանագրությամբ: Որոշ դեպքերում համաձայնությունը ներառվում է համատեղ ձեռնարկման Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ï³ÝáÝ³¹ñ³Ï³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ»ñÇ Ù»ç£ ÆÝãåÇëÇ Ó¨áí ¿É ÉÇÝÇª պայմանագրային համաձայնությունը սովորաբար գրավոր է լինում և վերաբերում է այնպիսի հարցերի, ÇÝãåÇëÇù »Ýª

(³) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ, ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ³ßí»ïí³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(բ) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹Ç Ï³Ù Ï³é³í³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñÅ»ù ³ÛÉ Ù³ñÙÝÇ Ýß³Ý³ÏáõÙÁ ¨ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝÙÝ»ñÁ.

(·) Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ ï Ï³óáõÙÝ»ñÁ Ï³åÇï³ÉÇÝ.

(¹) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ñï³¹ñ³ÝùÇ (Í³é³ÛáõÃÛ³Ý), »Ï³Ùáõï Ý»ñÇ, Í³Ëë»ñÇ Ï³Ù արդյունքների բաժանումը ձեռնարկողների միջև:

11 ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկման նկատմամբ: Նման պահանջը երաշխավորում է, որ որևէ մեկ ձեռնարկող ի վիճակի չէ ÙÇ³ÏáÕÙ³ÝÇáñ»Ý í»ñ³ÑëÏ»É·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ£

12 Պայմանագրային համաձայնությամբ՝ ձեռնարկողներից մեկը կարող է ë³ÑÙ³Ýí»É áñå»ë Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ûå»ñ³ïáñ Ï³Ù Ï³é³í³ñÇã£ ú å»ñ³ïáñÁ ãÇ í»ñ³ÑëÏáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÁ, ³ÛÉ ·áñÍáõÙ ¿ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏáõÙ, áñáÝù համաձայնեցված են ձեռնարկողների միջև պայմանագրային համաձայնությամբ և պաïíÇñ³Íí»É »Ý ûå»ñ³ïáñÇÝ£ ºÃ» ûå»ñ³ïáñÁ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ áõÝÇ áñáß»Éáõ ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³å³Ý³ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ ³Û¹ Ó»éÝ³ñÏáõÙÁ, ¨ í»ñçÇÝë ûå»ñ³ïáñÇ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿ áõ ãÇ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ£

Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏ íáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ

13 àñáß Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ é»ëáõñëÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý, ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ï³Ù ÙÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³éáõóí³ÍùÇ ÑÇÙÝ³¹ñáõÙ, áñÝ ³é³ÝÓÇÝ ¿ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇó£ Ùáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Çñ ë»÷³Ï³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ áõÝÇ Çñ ë»÷³Ï³Ý å³ß³ñÝ»ñÁ£ Ùáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ Ý³¨ Ï³ï³ñáõÙ ¿ Çñ ë»÷³Ï³Ý Í³Ëë»ñÁ ¨ ëï³ÝÓÝáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ÛÃ³ÛÁáõÙ Çñ ë»÷³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ, ÇÝãÝ Çñ ë»÷³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ¿£ Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³Ï³Ý³óí»É Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇóª Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ ½áõ·³Ñ»é£ Համատեղ ձեռնարկման համաձայնությունը սովորաբար նախատեսում է, թե ÇÝãå»ë å»ïù ¿ ձեռնարկողների միջև բաշխվեն համատեղ արտադրանքի վաճառքից հասույթը և համատեղ կրած Í³Ëë»ñÁ£

14 Համատեղ վերահսկվող գործառնության օրինակ է այն, երբ երկու կամ ավելի ձեռնարկողներ միավորում »Ý Çñ»Ýó ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ ÷áñÓ³éáõÃÛáõÝÁª áñáß³ÏÇ ³ñï³¹ñ³Ýù, ûñÇÝ³Ï¹ û¹Ý³í, Ñ³Ù³ï»Õ ³ñï³¹ñ»Éáõ, í³×³é³Ñ³Ý»Éáõ ¨ Çñ³óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí£ Ùáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ³ñï³¹ñ³Ï³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ Çñ Ù³ëÁ£ Ùáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ Ñá·áõÙ ¿ Çñ ë»÷³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ ëï³Ýáõù ¿ û¹Ý³íÇ í³×³éùÇó Ñ³ëáõÙÃÇ Çñ բաժինը, որը որոշվում է պայմանագրային համաձայնությամբ:

15 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏ íáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ·Íáí Ó»éÝ³ñÏáÕ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù¿×³Ý³ãÇª

(³) Çñ ÏáÕÙÇó í»ñ³ÑëÏ íáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ Çñ ë ï ³ÝÓÝ³Í å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(բ) Çր կրած ծախսերը և իր բաժինը այն եկամտում, որը նա վաստակում է համատեղ ձեռնարկման ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³×³éùÇó£

16 ø³ÝÇ áñ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³Û¹ Ñá¹Í³ÍÝ»ñþ գծով այլևս որևէ ճշգրտման կամ համախմբման ընթացակարգերի կարիք չի առաջանում, երբ ձեռնարկողը ներկայացնում է համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ£

17 ´áõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·Íáí ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·ñ³ÝóáõÙÝ»ñÇ í³ñáõÙ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïáõÙ Ï³ñáÕ¿ãå³Ñ³Ýçí»É£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý å³ïñ³ëï»É Ï³é³í³ñã³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñå»ë½Ç Ï³ñáÕ³Ý³Ý ·Ý³Ñ³ï»É Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ£

Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏ íáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñ

18 àñáß Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñ »ÝÃ³¹ñáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³ÝÁ Ñ³ïÏ³óí³Í Ï³Ù ³Û¹ Ýå³ï³ÏáíÁ ·ÝÍ³Í ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»ëÍ³Í Ù»Ï Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ¨ Ñ³×³Ë Ý³¨ Ñ³Ù³ï»Õ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£ ²Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ û·áõïÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³Ïáí£ Ò»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ Ï³ñáÕ¿í»ñóÝ»É ³ÏïÇíÇëï»ÕÍ³Í ³ñ¹ÛáõÝùÇ ÙÇ Ù³ëÁ, ¨ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ Ïñáõٿ Ï³ï³ñí³Í Í³Ëë»ñÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í Ù³ëÁ£

19 ²ÛëåÇëÇ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÁ ã»Ý »ÝÃ³¹ñáõÙ ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý, ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ï³Ù ÙÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³éáõóí³ÍùÇ ÑÇÙÝ³¹ñáõÙ, áñÝ ³é³ÝÓÇÝ ¿

ձեռնարկողներից: Յուրաքանչյուր ձեռնարկող ապագա տնտեսական օգուտների իր բաժինը վերահսկում է համատեղ վերահսկող ակտիվի իր բաժնի միջոցով:

20 Ü³íÃÇ, ·³½Ç ¨ Ñ³Ýù³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÙ³Ý ×ÛáõÕ»ñáõÙ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë Ñ³×³Ë »Ý û·ï³·áñÍíáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñ£ úñÇÝ³Ï³ Ý³íÃ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝáÕ ÙÇ ù³ÝÇ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏ»É ¨ ß³Ñ³·áñÍ»É ÙÇ Ý³íÃ³ÙáõÕ£ Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ Ý³íÃ³ÙáõÕÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Çñë»÷³Ï³Ý ³ñï³¹ñ³ÝùÁ ÷áË³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ¹ÇÙ³ó Ý³ ëï³ÝÓÝáõÙ ¿ Ïñ»É Ý³íÃ³ÙáõÕÇ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³Ëë»ñÇ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í Ù³ëÁ: Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ ³ÏïÇíÇ Ù»Ï ³ÛÉ ûñÇÝ³Ï ¿ ³ÛÝ, áñ »ñÏáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáõÙ »Ý ·áõÛùÁ, ¨ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ ëï³ÝáõÙ ¿ ·áõÛùÇ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ÙÇ Ù³ëÁ ¨ Ïñáõ Í³Ëë»ñÇ ÙÇ Ù³ëÁ£

21 **Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ·Íáí, Ó»éÝ³ñÏáÕÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù¿×³Ý³ãÇª**

(³) համատեղ վերահսկվող ակտիվների իր բաժինը՝ դասակարգված ակտիվի բնույթին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(բ) Çñëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(·) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·Íáí ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³ï»Õ ëï³ÝÓÝ³Í պարտավորությունների իր բաժինը.

(¹) համատեղ ձեռնարկման արդյունքի իր բաժնի վաճառքից կամ օգտագործումից ստացված եկամուտը՝ համատեղ ձեռնարկման կրած ծախսերի իր բաժնի հետ համատեղ.

(») Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ·Íáí Çñ Ïñ³Í³Ëë»ñÁ£

22 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ·Íáí, Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·ñ³ÝóáõÙÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éáõÙ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãáõÙ ¿ª

(³) համատեղ վերահսկվող ակտիվներում իր բաժինը՝ դասակարգված ակտիվի բնույթին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ£ úñÇÝ³Ïª Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ý³íÃ³ÙáõÕÇ բաժինը դասակարգվում է որպես հիմնական միջոց.

(բ) իր ստանձնած պարտավորությունները, օրինակ՝ ակտիվների իր բաժինը ֆինանսավորելու Ñ³Ù³ñëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(·) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·Íáí ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³ï»Õ ëï³ÝÓÝ³Í պարտավորությունների իր բաժինը.

(¹) համատեղ ձեռնարկման արդյունքի իր բաժնի վաճառքից կամ օգտագործումից ստացված եկամուտը՝ համատեղ ձեռնարկման կրած ծախսերի իր բաժնի հետ համատեղ.

(») Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ·Íáí Çñ Ïñ³Í³Ëë»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ ձեռնարկողի մասնակցությունը ֆինանսավորելու և ակտիվի ստեղծած արդյունքի իր բաժինը í³×³é»Éáõ Ñ»ï Ï³å³Í³Í³Ëë»ñÁ£

ø³ÝÇ áñ ³ÏïÇíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ֆինանսական հաշվետվություններում, այդ հոդվածների գծով այլևս որևէ ճշգրտման կամ համախմբման ընթացակարգերի կարիք չի առաջանում, երբ ձեռնարկողը ներկայացնում է համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ£

23 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý էությունը, տնտեսական իրողությունը և, սովորաբար, նաև իրավական ձևը: Համատեղ ձեռնարկման Ñ³Ù³ñ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·ñ³ÝóáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïí»É ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ վերաբերյալ տվյալներով, որոնք կատարվել են ձեռնարկողներիցÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³ï»Õ, ¨, í»ñçÇÝ Ñ³ßíáí, պայմանավորված բաժիններով իրենց վրա են վերցնում ձեռնարկողները: Համատեղ ձեռնարկման Ñ³Ù³ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý åå³ï³ñ³ë»É ³é³í³ñã³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñå»ë½Ç Ï³ñáÕ³Ý³Ý ·Ý³Ñ³ï»É Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ£

Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ

24 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ ¿, áñÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ ¿ ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý, ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÑÇÙÝ³¹ñáõÙ, áñáõÙ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ áõÝÇ բաժնեմաս (մասնակցություն): Կազմակերպությունը գործում է նույն եղանակով, ինչ՝ այլ կազմակերպություններ, բացառությամբ այն բանի, որ ձեռնարկողների միջև պայմանագրային համաձայնությունը կազմակերպության տնտեսական գործունեության նկատմամբ սահմանում է Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ£

25 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ, ëï³ÝÓÝáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ïñáõ ¿ Í³Ëë»ñ ¨ í³ëï³Ïáõ»Ï³Ùáõï Ý»ñ£ ²ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ÏÝù»É Çñ ÇëÏ ³ÝáõÝÇó ¨ ýÇÝ³ÝëÝ»ñ Ý»ñ·ñ³í»É Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ Çñ³íáõÝù áõÝÇ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ

կազմակերպության շահույթի բաժնի նկատմամբ, թեև որոշ համատեղ վերահսկվող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý Ý³¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ (³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛ³Ý) բաժանում:

26 Համատեղ վերահսկվող կազմակերպության սովորական օրինակ է այն, երբ երկու Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ ï»ë³ÏáõÙ ÙÇ³íáñáõÙ »Ý Çñ»ÝÓ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÷áË³Ýó»Éáí Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåությանը: Մեկ այլ օրինակ է այն, երբ կազմակերպությունը գործունեություն է սկսում ³ñï»ñÏñáõÙ ³Û¹ »ñÏñÇ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù áñ¨¿ ·»ñ³ï»ëãáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝª ÑÇÙÝ³¹ñ»Éáí ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, áñÁ Ñ³Ù³ï»Õ ¿ í»ñ³ÑëÏíáõÙ Ýßí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù·»ñ³ï»ëãáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó£

27 Þ³ï Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Áëï ¿áõÃÛ³Ý ÝÙ³Ý »Ý ³ÛÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇÝ, áñáÝù ÏáãíáõÙ »Ý Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñ£ úñÇÝ³Ïª Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÁ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ ³Ï ïÇí, ÇÝãåÇëÇÝ Ý³íÃ³ÙáõÕÝ ¿, Ï³ñáÕ »Ý ÷áË³Ýó»É Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁª »ÉÝ»Éáí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇó£ ÜÙ³Ý³å»ë, Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÷áË³Ýó»É ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù ß³Ñ³·áñÍí»Éáõ »Ý Ñ³Ù³ï»Õ£ àñáß Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ë Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý հիմնադրում՝ զբաղվելու համար գործունեության որոշակի ասպեկտներով, ինչպիսիք են նախագծումը, Ù³ñï»ïÇÝ·Á, ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Çñ³óáõÙÁ Ï³ÙÑ»ï í³×³éù³ÛÝ ëå³ë³ÑÏáõÙÁ£

28 Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³ñáõÙ ¿ Çñ ë»÷³ï³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·ñ³ÝóáõÙÝ»ñÁ ¨ å³ï³ñ³ë ïáõÙ áõ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ ³ÛÝ ÝáõÛÝ Ó¨áí, ÇÝãª ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

29 Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñկող սովորաբար համատեղ վերահսկվող կազմակերպությանը հատկացնում է ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáÓ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ é»ëáõñëÝ»ñ£ ²Û¹ Ñ³ï Ï³óáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏáÕÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·ñ³ÝóáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ×³Ý³ãíáõÙ Ýñ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙª áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ£

Ò»éÝ³ñÏáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ

Ð³Ù³ë³ÑÝ³Ï³Ý համախմբում

30 Ձեռնարկողը պետք է համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում իր բաժնեմասը ճանաչի՝ օգտագործելով համամասնական համախմբումը կամ 38-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ Ù»ÃáÃ¹ը: Երբ օգտագործվում է համամասնական համախմբումը, պետք է օգտագործվի ëïáñ¨ ÝÏ³ñ³·ñí³Í »ñÏáõ Ñ³ßí»ïí³Ï³Ý Ó¨»ñÇó Ù»ÏÁ£

31 Ձեռնարկողը համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում իր բաժնեմասը ճանաչում է՝ օգտագործելով համամասնական համախմբման երկու հաշվետվական ձևերից մեկը՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք նա Ý³¨ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ áõÝÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³Ù ³ñ¹Ûáù Ý³ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունները բնութագրում է որպես համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ:

32 Համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում բաժնեմասը ճանաչելիս Ï³ñ¨áñ ¿, áñ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ ³ñï³óáÉÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ¿áõÃÛáõÝÁ ¨ ïÝï»ë³Ï³Ý ÇñáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÉ áã Ã» Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý áñáß³ÏÇ Ï³éáõó³ÍùÁ Ï³Ù Ó¨Á£ Ò»éÝ³ñÏáÕÁ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ³å³·³ տնտեսական օգուտների իր բաժնի նկատմամբ վերահսկողությունը իր³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկման ակտիվների և պարտավորությունների իր բաժնի միջոցով: Այդ էությունը և տնտեսական իրողությունը արտացոլվում են ձեռնարկողի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, երբ Ó»éÝ³ñÏáÕÁ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, եկամուտներում և ծախսերում իր մասնակցությունը (բաժնեմասը) ճանաչում է՝ օգտագործելով 34-ñ¹ պարագրաֆում նկարագրված համամասնական համախմբման երկու հաշվետվական ձևերից մեկը:

33 Համամասնական համախմբման կիրառումը նշանակում է, որ ձեռնարկողի ֆինանë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ հաշվետվությունը ներառում է այն ակտիվների իր բաժինը, որոնք նա համատեղ է վերահսկում, և այն պարտավորությունների իր բաժինը, որոնց համար նա համատեղ է պատասխանատու: Ձեռնարկողի Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ կազմակերպության եկամուտների և ծախսերի իր բաժինը: Համամասնական համախմբման կիրառման ընթացակարգերից շատերը նման են դուստր կազմակերպություններում ներդրումների համախմբման ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇÝ, áñáÝù ß³ñ³¹ñí³Í »Ý ÐÐØê 27-áõÙ£

34 Համամասնական համախմբում իրականացնելու համար կարող են օգտագործվել տարբեր Ñ³ßí»ïí³Ï³Ý Ó¨»ñ£ Ò»éÝ³ñÏáÕÁ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇó, պարտավորություններից, եկամուտներից և ծախսերից յուրաքանչյուրում իր բաժինը կարող է տող առ

ïáÕ ÙÇ³ íáñ»É Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÙ³Ý³ïÇå Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï£ ²Ûëå»ëª Ý³ Ï³ñáÕ է համատեղ վերահսկվող կազմակերպության պաշարների իր բաժինը միավորել իր պաշարների հետ, իսկ համատեղ վերահսկվող կազմակերպության հիմնական միջոցների իր բաժինը՝ իր հիմնական միջոցների Ñ»ï£ àñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³ÝÙª Ó»éÝ³ñÏáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի իր բաժնի գծով իր ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³é»É ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ ÑÁ¹í³ÍÝ»ñ£ úñÇÝ³Ïª Ý³ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ áñ¨¿ ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÇ Çր բաժինը առանձին ցույց տալ որպես իր ընթացիկ ակտիվների մաս, իսկ հիմնական միջոցների իր բաժինը՝ ցույց տալ առանձին որպես իր հիմնական միջոցների մաս: Այս երկու հաշվետվական ձևերն էլ հանգեցնում են այն բանին, որ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Ûó íáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, »Ï³Ùáõïݻñç ¨ Í³Ëë»ñÇ ÑÇÙÝ³ï³Ý ¹³ë»ñÇ ·ÍáÍ ÝáõÛÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñ£ ºñÏáõ Ñ³ßí»ïí³Ï³ÝÓ¨»ñÝ ¿É ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ »Ý ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÇÝå³ ï ³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£

35 Հաշվետվական ձևերից որն էլ օգտագործվելիս լինի համամասնական համախմբում Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë, ³ÝÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ¿ áñ¨¿ ³Ï³ÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ÝóáõÙÁª ¹ñ³ÝÇó ³ÛÉ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ³Ï³ÇíÑ³Ý»Éáí, ÇÝãå»ë Ý³¨ áñ¨¿ »Ï³Ù³ï Ç¨ Í³ËëÇ Ñ³ßí³ÝóáõÙÁª ³ÛÉ Í³Ëë Ï³Ù »Ï³Ùáõï ¹ñ³ÝÇó հանելով, բացառությամբ երբ գոյություն ունի հաշվանցման իրավաբանորե՝ ³Ùñ³·ñí³Í Çñ³íáõÝù, ¨ Ñ³ßí³ÝóáõÙÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³Ï³ÇíÇ Çñ³óÙ³Ý¨ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñÙ³Ý ³ïÝÏ³ÉÇù£

36 Ձեռնարկողը պետք է դադարեցնի համամասնական համախմբման օգտագործումը այն ամսաթվից, երբ ¹³¹³ñáõÙ ¿ áõÝ»Ý³É Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý նկատմամբ:

37 Ձեռնարկողը դադարեցնում է համամասնական համախմբման օգտագործումը այն ամսաթվից, երբ ¹³¹³ñáõÙ ¿ Ù³ëÝ³Ïó»É Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³ÝÁ£ ²Ûª å»ë Ï³ñáÕ է լինել, օրինակ, երբ ձեռնարկողն օտարում է իր բաժնեմասը, կամ երբ այնպիսի արտաքին սահմանափակումներ են դրվում համատեղ վերահսկվող կազմակերպության նկատմամբ, որ ձեռնարկողն ³ÛÉ¨ë ãáõÝÇ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ£

´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹

38 àñå»ë 30-րդ պարագրաֆում նկարագրված համամասնական համախմբման այլընտրանք, ձեռնարկողը համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում իր բաժնեմասը պետք է ճանաչի բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ:

39 Ձեռնարկողը համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում իր բաժնեմասը ճանաչում է բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք նա նաև Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ áõÝÇ ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³Ù ³ñ¹Ûáù Ý³ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ բնութագրում է որպես համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ:

40 Որոշ ձեռնարկողներ համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում իրենց բաժնեմասը ճանաչում են բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ, ինչպես նկարագրված է ՀՀՄՍ 28-áõÙ£ ´³ÅÝ»Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»Ãá¹Ç û·ï³·áñÍÙ³Ý ÏáÕÙÝ³ ÏÇóÝ»ñÇó »Ý Ýñ³Ýù, áíù»ñ ÷³ëï³ñÏáõÙ »Ý, áñ ï»ÕÇÝ ã¿ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ÙÇ³íáñ»É Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ýñ³Ýù, áíù»ñ Ï³ñÍáõÙ »Ý, áñ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÁ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ áõÝ»Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, ³ÛÉ áã Ã» Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ£ êáõÝ ë ï³Ý¹³ñïáí ËáñÑáõñ¹ ãÇ տրվում բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործումը, քանի որ համամասնական համախմբումն ավելի É³í ¿ ³ñï³óáÉáõÙ Ó»éÝ³ñÏáÕÇª Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ¿áõÃÛáõÝÝ áõ ïÝï»ë³Ï³Ý ÇñáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝ ¿ª í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ձեռնարկողի բաժնի նկատմամբ: Այդուհանդերձ, սույն ստանդարտը թույլատրում է բաժնեմասնակցության մեթոդի օգ³·áÑíáõÙª áñå»ë Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ կազմակերպություններում մասնակցության (բաժնեմասի) ճանաչման այլընտրանքային մոտեցում:

41 Ձեռնարկողը պետք է դադարեցնի բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործումն այն ամսաթվից, երբ ¹³¹³ñáõÙ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ Ï³Ù Ýß³Ý³Ï³É ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É Ñ³Ù³ï»Õ վերահսկվող կազմակերպության նկատմամբ:

´³ó³éáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³Ù³Ù³ëÝ³Ï³Ý համախմբումից և բաժնեմասնակցության Ù»Ãá¹Çó

42 Համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում այն բաժնեմասերը, որոնք դասակարգվում են որպես í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕª üÐØê 5-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ³Û¹ üÐØê-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

43 Երբ համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում բաժնեմասը, որը նախկինում դասակարգված էր áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, ³ÛË¨ë ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ ¹³ë³Ï³ñ·í»ÉáõãÇ÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ, ³ÛÝ å»ïù ¿ հաշվառվի համամասնական համախմբման կամ բաժնեմասնակցության մեթոդի օգտագործմամբ՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ այն դասակարգվել էր որպես վաճառքի համար

å³ÑíáÕ£ àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõó ëÏë³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿Ñ³Ù³ պատասխանաբար ճշգրտվեն:

44 [Ð³Ýí³Í¿]

45 Երբ ներդրողը դադարում է համատեղ վերահսկողություն ունենալ կազմակերպության նկատմամբ, նա å»ïù ¿ ÙÝ³ó³Í Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ³ßí³éÇ ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ ëÏë³Í ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇó³ å³ÛÙ³Ýáí, áñ Ý³ËÏÇÝ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ¹³éÝáõÙ ¹áõëïñ կազմակերպության կամ ասոցիացված կազմակերպության: Սկսած այն ամսաթվից, երբ համատեղ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³éÝáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáÕÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ¹ñáÕÁ å»ïù¿ Çñ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ³ßí³éÇ ÐÐØê 27-ÇÝ ¨ §Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦ ÜÐØê 3-ÇÝ (í»ñ³Ý³Ûí³Í` 2008-ին) համապատասխան: Սկսած այն ամսաթվից, երբ համատեղ վերահսկվող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³éÝáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáÕÇ ³ëáõÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ¹ñáÕÁ å»ïù¿ Çñ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ³ßí³éÇ ÐÐØê 28-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£ Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕáõÃÛáõÝÁ ÏáñóÝ»ÉÇë Ý»ñ¹ñáÕÁ Ý³ËÏÇÝ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ¹»é å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÁ å»ïù¿ã³÷Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí£ Ü»ñ¹ñáÕÁ å»ïù¿ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù ÍÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãÇ ëïáñ¨ ÝßíÍÝ»ñÇ ÙÇç¨ տարբերությունը.

(³) ¹»é å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÇ ûï³ñáõÙÇó ëï³óí³Í Ùáõïù»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ.

(բ) համատեղ վերահսկողությունը կորցնելու ամսաթվի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեք:

45² Երբ ներդրումը դադարում է լինել համատեղ վերահսկվող կազմակերպություն և հաշվառվոõÙ ¿ ÐÐØê 39-ին համապատասխան, ներդրման իրական արժեքն այն ամսաթվի դրությամբ, երբ այն դադարում է լինել Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, å»ïù¿ ¹Çï³ñÏíÇáñå»ë ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ù ÐÐØê 39-ÇÝ համապատասխան որպես ֆինանսական ակտիվ սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

45´ Երբ ներդրողը կորցնում է համատեղ վերահսկողությունը կազմակերպության նկատմամբ, ներդրողը այդ կազմակերպության գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված բոլոր գումարները å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ ³ÛÝ ÝáõÛÝ ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí, áñáÝù Ïå³Ñ³ÝçÍ»ÇÝ, »Ã» Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ûï³ñ»ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ Հետևաբար, եթե նախապես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված օգուտը կամ Ïáñáõëï Á, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ûï³ñ»ÉÇë, Ïí»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»ñ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç, ³å³ Ý»ñ¹ñáÕÁ ³Û¹ û·áõïÁ Ï³Ù Ïáñáõëï Á ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó վերադասակարգում է շահույթի կամ վնասի մեջ (որպես վերադասակարգման ճշգրտում), երբ նա կորցնում է համատեղ վերահսկողությունը կազմակերպության նկատմամբ: Օրինակ՝ եթե համատեղ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï ã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ, ¨ Ý»ñ¹ñáÕÁ կորցնում է համատեղ վերահսկողություն կազմակերպության նկատմամբ, ապա ներդրողը այդ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÍáíÝ³Ë³å»ë ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõïÁ Ï³Ù Ïáñáõëï Á å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç շահույթի կամ վնասի մեջ: Եթե ներդրողի բաժնեմասը համատեղ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÝÍ³½áõÙ ¿, ë³Ï³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ÉÇÝ»É Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ³å³ Ý»ñ¹ñáÕÁ å»ïù¿ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ÙÇ³ÛÝ Ý³Ë³å»ë ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõïÇ Ï³Ù Ïáñë ïÇ Ñ³Ù³ë Ý³Ï³Ý·áõÙ³ñÁ£

Ò»éÝ³ñÏáõÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ

46 Համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում բաժնեմասերը ձեռնարկողի առանձին ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ å»ïù¿Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 27-Ç 38–43-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

47 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙ, Ã» áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý å³ñï³íáñ å³ïñ³ëï»É Ñ³ÝñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ£

¶áñÍ³ñùÝ»ñ Ó»éÝ³ñÏáõÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÙÇç¨

48 Երբ å»éÝ³ñÏáõÁ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙáõÙ Ý»ñ¹ÝáõÙ Ï³Ù í»ñçÇÝÇë í³×³éáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÝ»ñ, ·áñÍ³ñùÇ գծով օգուտի կամ կորստի որևէ մասի ճանաչումը պետք է արտացոլի գործարքի բովանդակությունը: Երբ ակտիվները պահվում են համատեղ ձեռնարկման կողմից, և երբ ձեռնարկողը փոխանցել է ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÝ áõ û·áõïÝ»ñÁ, Ó»éÝ³ñÏáõÃ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ û·áõïÇ Ï³Ù Ïáñë ïÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ í»ñ³·ñíáõÙ¿ ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáõÝ»ñÇ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ£ Ձեռնարկողը պետք է ճանաչի կորստի ամբողջ գումարը, երբ ներդրումը կամ վաճառքը վկայում է ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÇ Çñ³óÙ³Ý ½áõï ³ñÅ»ùÇ Ýí³½Ù³Ý Ï³Ù ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ïÇ Ù³ëÇÝ£

---

* **î»ë Ý³¨ ØØÎ-13 §Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ. Ó»éÝ³ñÏáõÝ»ñÇ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ¦:**

49 Երբ ձեռնարկողը համատեղ ձեռնարկումից ակտիվներ է գնում, ձեռնարկողը չպետք է ճանաչի այդ գործարքից համատեղ ձեռնարկման ստացած շահույթի իր բաժինը, քանի դեռ ակտիվները չեն ի»ñ³í³×³éí»É ³ÝÏ³Ë ÏáÕÙÇ£ Ձեռնարկողը այդ գործարքներից առաջացող վնասի իր բաժինը պետք է ճանաչի ևույն եղանակով, ինչ շահույթի դեպքում, բացառությամբ այն բանի, որ վնասը պետք է ճանաչվի անմիջապես, երբ այն իրենից ներկայացնում է ընթացիկ ակտիվի իրացման զուտ արժեքի նվազում կամ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï£

50 ¶Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÁ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ¿ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ³Ï ï ÇíÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ù³ëÇÝ, Ó»éÝ³ñÏáÕÁ áñáßáõÙ ¿ ³Ï ï ÇíÇ ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ *²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ÐÐØê 36-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï ³ëË³Ý£ ú·ï ³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ó»éÝ³ñÏáÕÝ ³Ï ï ÇíÇ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÏáÕÙÇó ակտիվի շարունակական օգտագործման և վերջնական օտարման ենթադրությամբ:

Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

51 **Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙáõÙ Ý»ñ¹ñáÕÁ, áñÁ ãáõÝÇ Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ³ßí³éÇ ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Ï³Ù ¿É, »Ã» Ý³ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝÇ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ, ³å³ª ÐÐØê 28-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£**

Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ûå»ñ³ï áñÝ»ñÁ

52 **Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ûå»ñ³ï áñÝ»ñÁ Ï³Ù Ï³é³í³ñÇãÝ»ñÁ Çñ»Ýó í³ñÓ³ï ñáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³é»Ý §*Ð³ëáõÛÃ¦* ÐÐØê 18-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£**

53 àñå»ë Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ûå»ñ³ï áñ Ï³Ù Ï³é³í³ñÇã Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý¹»ë ·³É Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ձեռնարկողներ: Սովորաբար, օպերատորներն այդ պարտ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ëï³ÝáõÙ »Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý í×³ñ£ Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ÏáÕÙÇó ³Û¹ í×³ñÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë£

´³ó³Ñ³Ûïáõù

54 **Ձեռնարկողը պետք է, այլ պայմանական պարտավորությունների գումարից առանձին, բացահայտի Ñ»ï¨Û³É å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ գումարը, բացառությամբ երբ վնաս կրելու Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ß³ï ÷áùñ¿ª**

(³) **³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ó»éÝ³ñÏáÕÁ Ïñ»É ¿ Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկումներում իր մասնակցությունների գծով, ինչպես նաև իր բաժինը այն պայմանական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñáõÙ, áñáÝù Ý³ Ïñ»É ¿ ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³ï»Õ.**

(բ) **իր բաժինը հենց համատեղ ձեռնարկումների պայմանական պարտավորություններում, որոնց Ñ³Ù³ñÇÝùÁ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý¿ å³ï³ëË³Ý³ïáõ.**

(·) **պայմանական պարտավորությունները, որոնք արդյունք են այն բանի, որ ձեռնարկողը å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý å³ï³ëË³Ý³ïáõ ¿ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£**

55 **Ձեռնարկողը պետք է համատեղ ձեռնարկումներում իր մասնակցությունների գծով բացահայտի հետևյալ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁª ³ÛÉ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ÝóÇÝª**

(³) **Ó»éÝ³ñÏáÕÇ Ï³åçï³É Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկումներում իր մասնակցությունների գծով, ինչպես նաև իր բաժինը այլ ձեռնարկողների Ñ»ï Ñ³Ù³ï»Õë ï³ÝÓÝ³Í Ï³åçï³É Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.**

(բ) **իր բաժինը հենց h³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ Ï³åçï³É Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ£**

56 **Ձեռնարկողը պետք է բացահայտի նշանակալի համատեղ ձեռնարկումներում իր մասնակցությունների (բաժնեմասերի) ցուցակը, ներառյալ նկարագրությունը, ինչպես նաև համատեղ վերահսկվող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ունեցած սեփականության հարաբերական բաժնեմասերը: Ձեռնարկողը, որը Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ª û·ï³·áñÍ»ÉáÍ համամասնական համախմբման տող առ տող ներկայացման ձևը կամ բաժնեմասնակցության մեթոդը, պետք է բացահայտի համատեղ ձեռնարկումներում իր մասնակցությանը վերաբերող ընթացիկ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇó, »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³Ï ï ÇíÝ»ñÇó, ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, »Ï³Ùáõï Ý»ñÇó ¨ Í³Ëë»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ£**

57 **Ձեռնարկողը պետք է բացահայտի այն մեթո¹Á, áñÁ Ý³ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ª Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ Ù³ëÝ³ ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ£**

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

58 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ» Ï ³ Ý Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ Ì ³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ëñ³Ëáõë»ÉÇ ¿£ ºÃ» Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

58² ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008-ÇÝ) ÷á÷áË»ó 45-ñ¹ ¨ 46-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ³í»É³óñ»ó 45² ¨ 45´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ» Ï ³ Ý Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ºÃ» Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ£

58´ 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËí»É¿ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*üÐØê-ների բարելավումներ*¦-áí£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ» Ï ³ Ý Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì ³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿£ ºÃ» Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³ Ï ³ßñç³ÝÇ համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը և այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար ÏÇñ³éÇ §*Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ*» üÐØê 7-Ç 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ÐÐØê 28-Ç 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÇ ¨ §*üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ*¦ ÐÐØê 32-Ç 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇª 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ ÂáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É³é³çÁÝÃ³ó£

ÐÐØê 31-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2000-ÇÝ) ·áñÍáõÃÛ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

59 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ÑÇÝáõÙ ¿ §*Ð³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ³ñï³óáÉáõÙÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ*¦ ÐÐØê 31-ÇÝ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2000-ÇÝ)£

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï 32 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ*

Üå³ï³ÏÁ

1 [Ð³Ýí³Í¿]

2 Սույն ստանդարտի նպատակն է սահմանել սկզբունքներ՝ ֆինանսական գործիքները որպես å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ£ ²ÛÝ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ÃáÕ³ñÏáÕÇ ï »ë³ÝÏÛáõÝÇó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների և բաժնային գործիքների դասակարգման, դրանց հետ կապված տոկոսների, շահաբաժինների, կորուստների և օգուտների դասակարգման, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ նկատմամբ, որոնցում ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները պետք է Ñ³ßí³ÝóÍ»Ý£

3 Սույն ստանդարտի սկզբունքները լրացնում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ճանաչման և չափման սկզբունքները, որոնք ß³ñ³¹ñí³Í »Ý §*üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ* ¨ ã³÷áõÙÁ¦ ÐÐØê 39-ում, և դրանց վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտման սկզբունքները, որոնք շարադրված են «*Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ*¦ üÐØê 7-áõÙ£

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

4 Սույն ստանդարտը պետք է կիրառվի բոլոր ïáÉáñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ բոլոր տեսակների նկատմամբ, բացառությամբ՝

(³) ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáõÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկումներում այն բաժնեմասերի (մասնակցությունների), որոնք հաշվառվում են *§Ð³Ûախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»* ÐÐØê 27-ÇÝ, *§Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáõÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ*¦ ÐÐØê 28-ÇÝ Ï³Ù *§Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ*¦ ÐÐØê 31-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß ¹»åù»ñáõÙ, ÐÐØê

27-áí, ÐÐØê 28-áí Ï³Ù ÐÐØê 31-áí ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ¿, áñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, ասոցհացված կազմակերպություն կամ համատեղ ձեռնարկումում բաժնեմասերը հաշվառվեն՝ û·ï³·áñÍ»Éáí ÐÐØê 39-Á. ³Û¹ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³é»Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³é»Ý Ý³¨ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ ձեռնարկումներում բաժնեմասերի հետ կապված բոլոր ածանցյալների նկատմամբ.

(բ) **³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ý»ñùá ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ å³ßïտականությունների, որոնց նկատմամբ կիրառվում է «²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦ ÐÐØê 19-Á.**

(·) **[Ð³Ýí³Í¿]**

(¹) **³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ §²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦ üÐØê 4-áõÙ£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝçí, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ ³Í³ÝóÛ³ÉÝ»ñþ ûկատմամբ, որոնք ներկառուցված են ապահովագրական պայմանագրերում, »Ã» ÐÐØê 39-áí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ¹ñ³Ýù ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³é»É£ ²í»ÉÇÝª ÃáÕ³ñÏáõÃ å»ïù¿ ëáõÛÝ ստանդարտը կիրառի ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի նկատմամբ, եթե նա այդ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ×³Ý³ã»ÉÇë ¨ã³÷»ÉÇë ÏÇñ³éáõÙ¿ ÐÐØê 39-Á, ë³Ï³ÛÝ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ üÐØê 4-Á, »Ã» Ý³, üÐØê 4-Ç 4(¹) å³ñ³·ñ³ÝçÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, áñáß»É¿ ¹ñ³Ýù ×³Ý³ã»ÉÇë ¨ã³÷»ÉÇë ÏÇñ³é»É üÐØê 4-Á.**

(») **³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ, áñáÝù ·ïÝíáõÙ »Ý üÐØê 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙª Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ïÏ³ÝÇß å³ñáõÝ³Ï»Éáõ å³ï×³éáí£ ²¹ ·áñÍÇùÝ»ñÇ þողարկողն ազատվում է այդ հատկանիշների նկատմամբ սույն ստանդարտի՝ ֆինանսական պարտավորությունները բաժնային գործիքներից զանազանելուն վերաբերող 15–32 ¨ Îàô25–Îàô35 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõ å³Ñ³ÝçÓ£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ ·áñÍÇùÝ»ñÁ »ÝÃ³Ï³ »Ý սույն ստանդարտի բոլոր մնացած պահանջներին: Ավելին՝ սույն ստանդարտը կիրառում է այն ածանցյալների նկատմամբ, որոնք ներկառուցված են այդ գործիքներում (տե՛ս ՀՀՍՍ 39).**

(½) **ֆինանսական գործիքներ, պայմանագրեր և պարտականություններ՝ բաժնետոմսերի վր³ հիմնված վճարման գործարքների ներքո, որոնց նկատմամբ կիրառում է «´³ÂÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ÑÇÙÝí³Íí×³ñáõÛ¦ üÐØê 2-ը, բացառությամբ՝**

- (i) **ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 8–10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ պայմանագրերի, որոնց նկատմամբ կիրառում է սույն ստանդարտը.**
- (ii) **ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 33-ñ¹ ¨ 34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ, áñáÝù å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³ÛÝ հետագված բաժնետոմսերի նկատմամբ, որոնք գնվում, վաճառվում, թողարկվում կամ չեղյալ են արվում (մարվում են)՝ կապված աշխատակիցների համար բաժնետոմսերի օպցիոնների պլանների, աշխատակիցների համար բաÃÝ»ïáÙë»ñÇ ·ÝÙ³Ý åÉ³ÝÝ»ñÇ ¨ այլ բոլոր բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնագրերի հետ:**

5-7 [Ð³Ýí³Í¿]

8 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ ³ÛÝ պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցների Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáí, ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ³Û¹ պայմանագրերը լինեին ֆինանսական գործիքներ, բացառությամբ այն պայմանագրերի, որոնք կնքվել և ß³ñáõÝ³ïáõÙ »Ý å³Ñí»É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ë³óÙ³Ý Ï³Ù ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ÝåÉ³ï³ÏáíªÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ïÝÏ³ÉíáÕ ·ÝÙ³Ý, í×³éùÇ Ï³Ùû·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³ñÇùÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

9 ¶áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÙÇ ù³ÝÇ »Õ³Ý³ïÝ»ñ, áñáÝóáí áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ¿ Ù³ñí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáíª ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí կամ ֆինանսական գործիքներ փոխանակելով: Դրանցից են այն իրավիճակները, երբ.

(³) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÏáÕÙ»ñÇóÛáõñ³ù³ÝãÛáõñÇÝ ÃáõÛÉ»Ý ï³ÉÇë Ù³ñáõÙÁ Ï³ï³ñ»É½áõï ÑÇÙáõÝùáíª ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáí.

(բ) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇóÑëï³Ï ã¿ ½áõï ÑÇÙáõÝùáíª ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáí, Ù³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ, ë³Ï³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÝÙ³Ý³ïÇå å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ½áõï ÑÇÙáõÝùáíª ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáí Ù³ñ»Éáõ åñ³ÏïÇÏ³ áõÝÇ (ÏáÝïñ³·»ïÇ Ñ»ï Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ ÏÝù»Éáí Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÙÇÝã¨ ¹ñ³ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï³Ù áõÅÇ Ù»ç ÉÇÝ»Éáõ Å³Ù»ï»ÏÁ É ñ³Ý³ÉÁ í×³é»Éáí).

(·) ÝÙ³Ý³ïÇå å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åñ³ÏïÇÏ³ áõÝÇª ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³ÏïÇíÇ ³é³ùáõÙÝ ÁÝ¹áõÝ»Éáõ ¨ ³é³ùáõÙÇó Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï ³Ýó ³ÛÝ í×³é»Éáõª·Ý»ñÇ Ï³Ù ¹ÇÉ»ñ³ÛÇÝ Ñ³í»É³·Ý»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ï³ï ³ÝáõÙÝ»ñÇóß³ÑáõÛÃ ëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³ÏáíÁ.

(¹) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÁ Ñ»ßïáñ»Ý ÷áË³ñÏ»ÉÇ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ£

Պայմանագիրը, որի նկատմամբ կիրառելի է (բ) կամ (գ) կետը, չի կնքվում ոչ ֆինանսական հոդվածի ներառման կարիքներին համապատասխան, և, հետևաբար, գնվողն իր գործողության ոլորտում: Այլ պայմանագրերը, որոնց նկատմամբ կիրառվում է 8-ին հոդվածի »Ոչ ֆինանսական ակտիվների վերաբերյալ ¨ ՇՀՄՏՄՈՒՄՆԵՐ ԱՅԼ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ գնման, վաճառքի կամ օգտագործման կարիքներին համապատասխան, և, հետևաբար, արդյոք դրանք իրականում »Ոչ ֆինանսական հոդվածի վերաբերյալ ¨ ՇՀՄՏՄՈՒՄՆԵՐ

10 Այն պայմանագրերը, որոնք կնքվել կամ շահագործման են հանձնվել նախքան 2005 թվականի հունվարի 1-ը, կարող են չվերանայվել, եթե դրանք չեն փոփոխվում զգալիորեն հետագայում:

Կանոնադրության (հոդված 23 և հոդված 49)

11 Եթե ֆինանսական պարտավորությունը դադարում է գոյություն ունենալ, քանի որ այն մարվել է, չեղյալ է հայտարարվել կամ դրա ժամկետը լրացել է:

Պայմանագրի փոփոխությունը զգալիորեն, եթե ոչ ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուսում՝ ֆինանսական պարտավորությունում կամ բաժնային գործիք:

Պայմանագրի փոփոխությունը կարող է, մասնավորապես.

(ա) հանգեցնել այլ կազմակերպության բաժնային գործիք է.

(բ) այլ կազմակերպության բաժնային գործիք է.

(գ) ենթադրել հետևյալ հատկանիշներից մեկը կամ մի քանիսը.

(i) ենթադրել, որ ապագայում կնքվելիք գործարքը կհանգեցնի ոչ ֆինանսական ակտիվի գնմանը կամ վաճառքին կամ օգտագործման կարիքներին համապատասխան, և, հետևաբար, արդյոք դրանք կարող են չվերանայվել, եթե դրանք չեն փոփոխվում զգալիորեն հետագայում:

(ii) ենթադրել, որ ապագայում կնքվելիք գործարքը կհանգեցնի ոչ ֆինանսական ակտիվի գնմանը կամ վաճառքին կամ օգտագործման կարիքներին համապատասխան, և, հետևաբար, արդյոք դրանք կարող են չվերանայվել, եթե դրանք չեն փոփոխվում զգալիորեն հետագայում:

(դ) պայմանագիրը, որը մարվելու է կամ կարող է մարվել կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքներով, եթե.

(i) այն ոչ ածանցյալ է, որը կարող է մարվել կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների փոփոխական քանակությամբ իր սեփական բաժնային գործիքներ.

(ii) այն ածանցյալ է, որը կարող է մարվել կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների հետ փոխանակելով: Այս նպատակի համար կազմակերպության բաժնային գործիքները չեն ներառում այն գործիքները, որոնք դասակարգվել են որպես բաժնային գործիքներ 16-ի ¨ 16 և 16-ի պարագրաֆներին համապատասխան, կամ այն գործիքները, որոնք դասակարգվել են որպես սեփական բաժնային գործիքներ միայն լուծարման ժամանակ, և դասակարգվում են որպես բաժնային գործիքներ` 16Գ և 16Դ

(ii) **³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù, áñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ Ï³Ù Ï³ñáÕ ¿ Ù³ñí»É ³ÛÉ Ï»ñå, ù³Ý ýÇùëí³Í գումարի դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ֆիքսված քանակությամբ կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների հետ փոխանակելով: Այս Ýå³ï³ÏÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½մակերպության բաժնային գործիքները չեն ներառում վերադարձնելի ֆինանսական գործիքները, որոնք դասակարգվել են որպես բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñª 16² ¨ 16´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ »Ý ¹ÝáõÙª ³ÛÉ ÏáÕÙÇÝ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Çñ զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը միայն լուծարման ժամանակ, և դասակարգվում են որպես բաժնային գործիքներ՝ 16Գ և 16Դ պարագրաֆներին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Ï³Ù³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սեփական բաժնային գործիքների ապագա ստացման կամ տրամադրÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ£**

Որպես բացառություն՝ ֆինանսական պարտավորության սահմանմանը բավարարող գործիքը դասակարգվում է որպես բաժնային գործիք, եթե այն ունի բոլոր հատկանիշները և բավարարում է բոլոր å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ, áñáÝù ÝßÍ³Í»Ý 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ£

´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÁ **պայմանագիր է, որը հավաստում է կազմակերպության՝ բոլոր պարտավորությունները հանելուց հետո մնացած ակտիվների բաժնի նկատմամբ իրավունք:**

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ùù **³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨`§³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

Ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÁ **ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù¿, áñÝ Çñ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÝù¿ ï³ÉÇë ·áñÍÇùÁ Ñ»ï í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹ÇÙ³ó, Ï³Ù ĥÇùëïáõÙ հետ է վերադարձվում բողարկողÕÇÝ ³å³·³ ÙÇ ³Ýáñáß ¹»åù ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÇë, Ï³Ù ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÙ³ÑÍ³Ý Ï³Ù ¹áõñë·³Éáõ ¹»åùáõÙ£**

12 Ð»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý ÐÐØê 39-Ç 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ¨ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý ÐÐØê 39-áõÙ ÝßÍ³Í ÇÙ³ëï Ý»ñáíª

- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ù.
- í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ.
- ³å³×³Ý³ãáõÙ.
- ³Í³ÝóÛ³É (³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù).
- ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»Ãá¹.
- §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ.
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý»ñ³ßËÇùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ.
- Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ.
- Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñù.
- Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝ.
- Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í.
- Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù.
- ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ï Á å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ.
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր.
- ëáíáñ³Ï³Ý Ó¨Ç ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù.
- ·áñÍ³ñùÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñ£

13 Սույն ստանդարտում «պայմանագիր» և «պայմանագրային» տերմինները վերաբերում են երկու կամ ³í»ÉÇ ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇÝ, áñÝ áõÝÇ Ñëï³Ï ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ, áñáÝóÇó Ëáõë³÷»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ÏáÕÙները չունեն կամ գրեթե չունեն՝ սովորաբար այն պատճառով, որ համաձայնագրի կատարումն ապահովվում է իրավական հարկադրանքով: Պայմանագրերը, հետևաբար, նաև ֆինանսական գործիքները կարող են ընդունել տարբեր ձևեր, և պարտադիր չէ դրանց գրավոր ÉÇÝ»ÉÁ£

14 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ §Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ¦ ï»ñÙÇÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ³ÝÓ³Ýó, ընկերակցություններ, իրավաբանական անձինք, տրաստներ (հավատարմագրային հիմնադրամներ) և å»ï³Ï³Ý·áñÍ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñ£

ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É (ï»ëÝ³¨ Îàô13–Îàô14Ä ¨ Îàô25–Îàô29² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ)

15 Ֆինանսական գործիք թողարկողը, սկզբնական ճանաչման ժամանակ, պետք է գործիքը կամ դրա բաղադրիչ մասերը դասակարգի որպես ֆինանսական պարտավորություն, ֆինանսական ակտիվ կամ բաժնային գործիք՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական å³ñï³íáրության, ֆինանսական ակտիվի և բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

16 Երբ թողարկողը կիրառում է 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ, áñå»ë½Ç áñáßÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù ֆինանսական գործիքը բաժնային գործիք է, այլ ոչ թե ֆինանսական պարտավորություն, գործիքը համարվում է բաժնային գործիք այն և միայն այն դեպքում, երբ այն բավարարում է ստորև (ա) և (բ) Ï»ï»ñáõÙ ÝßíÍ³Í»ñÏáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ.

(ª) ·áñÍÇùÁ ãÇ å³ñáõÝ³Ïáõù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª

(i) ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï¨Çí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ, Ï³Ù

(ii) ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï, ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ñ³Ù³ñ åáï»ÝóÇ³É áã Ýå³ëï³íáñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï¨ÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáõ.

(բ) եթե գործիքը մարվելու է կամ կարող է մարվել հենց թողարկողի բաժնային գործիքներով, ապա ³ÛÝª

(i) áã ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù ¿, áñÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ñ³Ù³ñ ãÇ å³ñáõÝ³Ïáõù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ պարտականություն՝ տրամադրելու փոփոխական քանակությամբ իր իսկ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÁ. Ï³Ù

(ii) áã ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù ¿, áñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ª ÙÇ³ÛÝ ÃáÕ³ñÏáÕÇ ÏáÕÙÇó ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³կտիվ ֆիքսված քանակությամբ իր իսկ բաժնային գործիքների հետ փոխանակելով: Այս նպատակի համար թողարկողի բաժնային գործիքները չեն ներառում այն գործիքները, որոնք ունեն բոլոր հատկանիշները և բավարարում են բոլոր պայմաններին, որոնք նշված են 16Ա և 16Բ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, Ï³Ù ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý թողարկողի սեփական բաժնային գործիքների ապագա ստացման կամ տրամադրման å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ£

²ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇó ³é³ç³óáÕÁ, áñÁ Ñ³Ý·»óÝ»Éáõ ¿ Ï³Ù Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝել թողարկողի սեփական բաժնային գործիքների ապագա ստացման կամ տրամադրման, սակայն չի բավարարում վերը (ա) և (բ) կետերում նշված պայմաններին, բաժնային գործիք չի համարվում: Որպես բացառություն՝ ֆինանսական պարտավորության սահմանմանը բավարարող գործիքը դասակարգվում է որպես բաժնային գործիք, եթե այն ունի բոլոր հատկանիշները և բավարարում է բոլոր պայմաններին, որոնք նշված են 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ£

Ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñ

16² Ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Ñ»ï ·Ý»Éáõ Ï³Ù Ù³ñ»Éáõ ³Û¹ ·áñÍÇùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï¨Çíáíª í»ñ³¹³ñÓÇ Çñ³íáõÝùÁ Çñ³·áñÍ»ÉÇë£ àñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝáõÙÇó բացառություն՝ այդպիսի պարտականություն նախատեսող գործիքը դասակարգվում է որպես բաժնային ·áñÍÇù, եթե այն ունի հետևյալ բոլոր հատկանիշները.

(ª) ³ÛÝ Çñ ïÇñ³å»ïáõÇÝ Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³Ï¨ÇíÝ»ñÇ համամասնական բաժնի նկատմամբ՝ կազմակերպության լուծարման դեպքում: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³Ï¨ÇíÝ»ñÝ ³ÛÝ ³Ï¨ÇíÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù ÙÝáõÙ »Ý Çñ ³Ï¨ÇíÝ»ñÇ Ýկատմամբ բոլոր պահանջները հաՏելուց հետո: Համամասնական բաժինը որոշվում է՝

(i) Éáõí³ñÙ³Ý å³ÑÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³Ï¨ÇíÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ³Ù»Í ÙÇ³íáñÝ»ñÇ բաժանելով.

(ii) այդ մեծությունը բազմապատկելով ֆինանսական գործիքի տիրապետողի ունեցած ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ãíáí.

(բ) ³Û¹ ·áրծիքը այնպիսի դասի է, որը ստորակարգված է մյուս բոլոր գործիքների դասերին: ¶áñÍÇùÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇÝ, »Ã»ª

(i) լուծարման պահին կազմակերպության ակտիվների նկատմամբ այլ պահանջների Ն³Ý¹»å ãáõÝÇ ³é³çÝ³Ñ»ñÃáõÃÛáõÝ.

(ii) Ï³ñÇù ãÏ³, áñ ³ÛÝ ÷áË³ñÏíÇ Ù»Ï ³ÛÉ ·áñÍÇùÇ, áñå»ë½Ç ÉÇÝÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ դասում, որը ստորակարգված է գործիքների բոլոր այլ դասերին.

(·) բոլոր ֆինանսական գործիքները, որոնք պատկանում են գործիքների այնպիսի դասի, որ ստորակարգված են գործիքների բոլոր մնացած դասերին, ունեն համանման բնութագրեր (Ñ³ï Ï³Ýիշներ): Օրինակ՝ այդ բոլորը պետք է լինեն վերադարձնելի, և հետգնման կամ մարման գինը հաշվարկելու համար օգտագործվող բանաձևը կամ այլ մեթոդը նույնն է այդ դասին պատկանող բոլոր գործիքների համար.

(¹) ÃáÕ³ñÏáÕÇª ·áñÍÇùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíáí Ñ»ï·Ý»Éáõ Ï³Ù մարելու պայմանագրային պարտականությունից բացի, գործիքը չի պարունակում որևէ այլ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ïï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ, Ï³Ù ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï, ÇñÑ³Ù³ñ åáï»ÝóÇ³É áã Ýå³ë ï³íáñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáõ, ¨ ¹³ ãÇ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ կամ կարող է մարվել կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքներով, ինչպես շարադրված է ֆինանսական պարտավորության սահմանման (բ) կետում.

(») ·áñÍÇùÇ ÏÛ³ÝùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áñÍÇùÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÇÙÝí³Í »Ý ·áñÍÇùÇ ÏÛ³ÝùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³Ù ×³Ý³ãí³Í ¨ ã×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý íñ³ (Ñ³ßíÇ ã³é³Í ³Û¹åÇëÇ ·áñÍÇùÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ÛÉ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñ)£

16´ Որպեսզի գործիքը դասակարգվի որպես բաժնային գործիք, բացի այն բանից, որ գործիքը ունենա վերը նշված բոլոր հատկանիշները, անհրաժեշտ է, որ թողարկողը չունենա որևէ այլ ֆինանսական գործիք կամ å³ÛÙ³Ý³·Çñª

(³) áñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÇÙÝí³Í »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³Ù ×³Ý³ãí³Í ¨ ã×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý íñ³ (Ñ³ßíÇ ã³é³Í ³Û¹åÇëÇ ·áñÍÇùÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ÛÉ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñ).

(բ) áñÝ áõÝÇ ³ÛÝåÇëÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, áñ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ Ï³Ù ³Ùñ³·ñáõÙ ¿ í»ñ³¹³ñÓÝ»Éª ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇù ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ñ³ïáõÛóÁ£

êáõÛÝ å³ÛÙ³ÝÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ýå³ï³ÏáíªÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ¹Çï³ñÏÇ 16² å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÇ Ñ»ï áõÝ»ó³Í áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñáÝó Å³ÙÏ»ïÝ»ñÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÝÙ³Ý »Ý ³ÛÝ Ñ³Ù³ñÅ»ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ñ ÉÇÝ»É ·áñÍÇùÁ ãïÇñ³å»ïáÕÇ ¨ ÃáÕ³ñÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç¨£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ åարզել, որ այդ պայմանը բավարարված է, ապա նա պետք է վերադարձնելի գործիքը դասակարգի որպես բաժնային գործիք:

Գործիքներ կամ գործիքների բաղադրիչներ, որոնք կազմակերպության վրա պարտականություն են դնում՝ այլ կողմի տրամադրելու իր զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը մի³ÛÝ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï

16¶ àñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÃáÕ³ñÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý պայմանագրային պարտականություն՝ իր զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը այլ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ ÙÇ³ÛÝ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³ÏÉ²Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ ÉáõÍ³ñÙ³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ Ï³¹Ù áñáß³ÏÇ ¿ ¨ ¹áõñë ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÇó (ûñÇÝ³Ïª ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏïÛ³Ýùáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ), Ï³¹Ù ³Ýáñáß ¿, ë³Ï³ÛÝ Ï³Ëí³Í ¿ ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÇ Ñ³Û»óáÕáõÃÛáõÝÇó£ àñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³Ýáõմից բացառություն՝ այդպիսի պարտականություն նախատեսող գործիքը դասակարգվում է որպես բաժնային գործիք, եթե այն ունի հետևյալ բոլոր հատկանիշները.

(³) ³ÛÝ Çñ ïÇñ³å»ïáÕÝ Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ համամասնական բաժնի նկատմամբ՝ կազմակերպության ÉáõÍ³ñÙ³Ý ¹»åùáõÙ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÝ ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù ÙÝáõÙ »Ý Çñ ³ÏïÇíÝ»ñÇ նկատմամբ բոլոր պահանջները հանելուց հետո: Համամասնական բաժինը որոշվում է՝

(i) ÉáõÍ³ñÙ³Ý å³ÑÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ³Ù»Í ÙÇ³íáñÝ»ñÇ բաժանելով.

(ii) այդ մեծությունը բազմապատկելով ֆինանսական գործիքի տիրապետողի ունեցած ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ãíáí.

(բ) այդ գործիքը այնպիսի դասի է, որը ստորակարգված է մյուս բոլոր գործիքների դասերին: ¶áñÍÇùÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ¿ ³Û¹åÇëÇÝ, »Ã»ª

(i) Éáõí³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÝÏ³ïÙամբ այլ պահանջների Ñ³Ý¹»å ãáõÝÇ ³é³çÝ³Ñ»ñÃáõÃÛáõÝ.

(ii) Ï³ñÇù ãÏ³, áñ ³ÛÝ ÷áË³ñÏíÇ Ù»Ï ³ÛÉ ·áñÍÇùÇ, áñå»ë½Ç ÉÇÝÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ դասում, որը ստորակարգված է գործիքների բոլոր այլ դասերին.

(·) բոլոր ֆինանսական գործիքները, որոնք պատկանում են գործիքների այնպÇëÇ ¹³ëÇ, áñ ստորակարգված են գործիքների բոլոր մնացած դասերին, պետք է թողարկող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ë»Ýª ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Çñ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ համամասնական բաժինը տրամադրելու միևնույն պայմանագրային պարտականությունը:

16¸ àñå»ë½Ç ·áñÍÇùÁ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë բաժնային գործիք, բացի այն բանից, որ գործիքը ունենա վերը նշված բոլոր հատկանիշները, անհրաժեշտ է, որ թողարկողը չունենա որևէ այլ ֆինանսական գործիք կամ å³ÛÙ³Ý³·ÇÑª

(³) áñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÑáëùáÑ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÇÙÝí³Í »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³Ù×³Ý³ãí³Í ¨ â×³Ý³ãí³Í ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý íñ³ (Ñ³ßíÇ ã³é³Í ³Û¹åÇëÇ ·áñÍÇùÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ÑÇ ³ÛÉ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñ).

(բ) áñÝ áõÝÇ ³ÛÝåÇëÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, áñ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ë³ÑÙ³Ý÷³ÏáõÙ Ï³Ù ³Ùñ³·ñáõÙ¿ ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕ»ñÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇù ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ñ³ ïáõÛóÁ£

êáõÛÝ å³ÛÙ³ÝÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ýå³ï³ÏáíªÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åå»ïù¿ ¹Çï³ñÏÇ 16¶ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÇ Ñ»ï áõÝ»ó³Í áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñáÝó Å³Ùï»ïÝ»ñÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÝÙ³Ý »Ý ³ÛÝ Ñ³Ù³ñÅ»ù å³ÛÙ³Ý³·ÑÇ Å³Ùï»ïÝ»ñÇÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ñ ÉÇÝ»É ·áñÍÇùÁ ãïÇñ³å»ïáÕÇ ¨ ÃáÕ³ñÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç¨£ ºÃ» կազմակերպությունը չի կարող պարզել, որ այդ պայմանը բավարարված է, ապա նա պետք է վերադարձնելի գործիքը դասակարգի որպես բաժնային գործիք:

ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¨ ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ »Ý ¹ÝáõÙª ³ÛÉ ÏáÕÙÇ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Çñ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ համամասնական բաժինը միայն լուծարման ժամանակ

16º Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքը պետք է դասակարգի որպես բաժնÛÇÝ ·áñÍÇù 16² ¨ 16´ կամ 16Գ և 16Դ պարագրաֆներին համապատասխան՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ գործիքն ունի բոլոր հատկանիշները և բավարարում է բոլոր պայմաններին, որոնք նշված են այդ պարագրաֆներում: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁª ëÏë³Í ³ÛÝ ամսաթվից, երբ գործիքը դադարում է ունենալ բոլոր հատկանիշները կամ բավարարել բոլոր պայմաններին, որոնք նշված են այդ պարագրաֆներում: Օրինակ՝ եթե կազմակերպությունը մարում է իր թողարկած բոլոր չվերադարձնելի գործիքները, իսկ շրջանառության մեջ (չմարված) մնացած բոլոր í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ գործիքներն ունեն բոլոր հատկանիշները և բավարարում են բոլոր պայմաններին, որոնք նշված են 16Ա և 16´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÁ վերադասակարգի որպես բաժնային գործիքներ՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ մարում է չվեր³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÁ£

16¼ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 16º å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Çñ³Ï³Ý³óñ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ å»ïù¿Ñ³ßí³éÇ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(³) այն պետք է բաժնային գործիքը վերադասակարգի որպես ֆինանսական պարտավորություն՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ գործիքը դադարում է ունենալ բոլոր հատկանիշները կամ բավարարել բոլոր պայմաններին, որոնք նշված են 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ£ üÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ã³÷íÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ամսաթվի դրությամբ գործիքի իրական արժեքով: Վերադասակարգման ամսաթվի դրությամբ բաժնային գործիքի հաշվեկշռային արժեքի և ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի միջև տարբերությունը պետք է ճանաչվի սեփական կապիտալում.

(բ) ³ÛÝ å»ïù¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ª սկսած այն ամսաթվից, երբ գործիքն ունի այն ունի բոլոր հատկանիշները և բավարարում է բոլոր å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ, áñáÝù ÝßÍ³Í »Ý 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ£ ´³ÅÝ³ÛÇÝ գործիքը պետք է չափվի վերադասակարգման ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáí£

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ պարտականության բացակայություն (å³ñ³·ñ³ý 16(³))

17 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ պարագրաֆներում նկարագրված բացառություններով հանդերձ, ֆինանսական պարտավորությունը բաժնային գործիքից զանազանող առանցքային հատկանիշը ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ÙÇ ÏáÕÙÇ (ÃáÕ³ñÏáÕÇ) Ùáï å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ ¿ª ÙÛáõë ÏáÕÙÇÝ (ïÇñ³å»ïáÕÇÝ) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ï³Ù, ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ñ³Ù³ñ åáï»ÝóÇ³É áã Ýå³ëï³íáñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, ïÇñ³å»ïáÕÇ Ñ»ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù ֆինանսական պարտավորություններ փոխանակելու: Թեև բաժնային գործիքի տիրապետողը կարող է իրավունք ունենալ ստանալու շահաբաժինների կամ սեփական կապիտալի այլ բաշխումների համամասնական բաժինը, թողարկողը չունի այդպիսի բաշխումներ Ï³ï³ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ù³ÝÇ áñ Ýñ³ÝÇó ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ å³Ñ³Ýç»É Ù»Ï ³ÛÉ ÏáÕÙÇ ïñ³Ù³¹ñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí£

18 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ դասակարգումը որոշվում է այդ գործիքի բովանդակությամբ, այլ ոչ թե իրավական ձևաí£ Բովանդակությունն ու իրավական ձևը սովորաբար համահունչ են, բայց՝ ոչ միշտ: Որոշ ֆինանսական գործիքներ ունեն սեփական կապիտալի իրավական ձև, բայց ըստ բովանդակության պարտավորություն են, իսկ որոշ ֆինանսական գործիքներում կարող են մեկտեղվել բաժնային գործիքների և ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ»ñÁ£ úñÇÝ³Ï³

(³) արտոնյալ բաժնետոմսը, որը նախատեսում է թողարկողի կողմից պարտադիր մարում ֆիքսված Ï³Ù áñáß»ÉÇ ·áõÙ³ñáí ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ ³å³·³ ³Ùë³ÃíÇÝ, Ï³Ù ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÙù¿ ï³ÉÇëª ÃáÕ³ñÏáÕÇó å³Ñ³Ýç»Éáõ Ù³ñ»É ·áñÍÇùÁ áñáß³ÏÇ ³Ùë³ÃíÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáª ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ ·áõÙ³ñáí, Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ.

(բ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ, áñÁ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÙù¿ ï³ÉÇë ·áñÍÇùÁ Ñ»ï í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ¹ÇÙ³ó (§í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ գործիք»), ֆինանսական պարտավորություն է, բացառությամբ այն գործիքների, որոնք դասակարգվել են որպես բաժնային գործիքներ 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ պարագրաֆներին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£ üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿ ÝáõÛÝÇëÏ ³ÛÝ դեպքում, երբ դրամական միջոցի կամ այլ ֆինանսական ակտիվի գումարը որոշվում է ինդեքսի Ï³Ù ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ Ï³ñáÕ¿ ³×»É Ï³Ù Ýí³½»É: ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ¹ÇÙ³ó ·áñÍÇùÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ Ñ»ï í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ ïÇñ³å»ïáÕÇ Çñ³íáõÙù ·áÛáõÃÛáõÝÁ ü¿ÙáõÃÛáõÝÁ ü¿ÙáõÃÛáõÝÁ ü¿Ù

(բ) Ա³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ա³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³Ëí³Í ¿ ÏáÝïñ³·»ÝïÇª ·áñÍÇùÁ Ñ»ï í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ (Ù³ñ»Éáõ) Çñ Çñ³íáõÝùÇ Çñ³·áñÍáõÙÇó, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ա³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ áã Ա³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïïí Çí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõó Ëáõë³÷»Éáõ£

20 Ֆինանսական գործիքը, որը բացահայտորեն չի սահմանում դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ³Ïïí Çí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ա³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ա³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, Ï³ñáÕ ¿ Ա³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ë³ÑÙ³Ý»É ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ÇñÅ³ÙÏ»ïÝ»ñÇ ¨ Ա³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí£ úñÇÝ³Ïª

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÁ Ï³ñáÕ¿ Ա³ñáõÝ³Ï»É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ա³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñÁ Ա»ïù¿ կատարվի այն և միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությանը չի հաջողվում Ï³ï³ñ»É բաշխումներ կամ մարել գործիքը: Եթե կազմակերպությունը կարող է խուսափել դրամական ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÇóª ÙÇ³ÛÝ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ա³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñ»Éáí, ³Ա³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ա³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿.

(բ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ա³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿, »Ã» ³ÛÝ Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿, áñ Ù³ñÙ³Ý Ա³Ù³Ý³Ïï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ա»ïù¿ ï³Ù³¹ñÇ Ï³ª

(i) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí, Ï³ª

(ii) իր իսկ բաժնետոմսերը, որոնց արժեքը զգալիորեն գերազանցելու է դրամական միջոցի Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»ùÁ£

Â»¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ բացահայտ պայմանագրային պարտականություն, բաժնետոմսերով այլընտրանքային մարման արժեքն ³ÛÝåÇëÇÝ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ñáõÙÁ ÏÏ³ï³ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí: ´áÉáñ ¹»åù»ñáõÙ ïÇñ³å»ïáÕÇ Ñ³Ù³ñ Áëï ¿áõÃÛ³Ý »ñ³ßË³íáñí³Í ¿ ³ÛÝåÇëÇ ·áÕÙ³ñÇ ëï³óáõÙÁ, áñÝ ³éÝí³½Ý Ñ³í³ë³ñ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ù³ñÙ³Ý ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÇÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 21)£

Ø³ñáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñáí (å³ñ³·ñ³ý 16(բ))

21 ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ãÇ Ñ³Ù³ñíáíª բաժնային գործիք լոկ այն պատճառով, որ կարող է հանգեցնել կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների տրամադրմանը կամ ստացմանը: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ áõÝ»Ý³É å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ë ï³Ý³Éáõ կամ տրամադրելու իր իսկ բաժնետոմսերի կամ այլ բաժնային գործիքների այնպիսի քանակություն, որը տատանվում է այնպես, որ տրամադրման կամ ստացման ենթակա սեփական բաժնային գործիքների Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñíáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÇ Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·áÕÙ³ñÇÝ£ ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É ýÇùëí³Í ·áÕÙ³ñáí Ï³Ù այնպիսի գումարով, որը տատանվում է՝ ամբողջությամբ կամ մասամբ ազդվելով այնպիսի փոփոխականի փոփոխություններից, որը կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների ßáõÏ³Û³Ï³Ý·ÇÝÁ ã¿ (ûñÇÝ³Ïª ïáÏáë³¹ñáõÛù, ³åñ³ÝùÇ ·ÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇù ·ÇÝ)£ ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ »ñÏáõ ûñÇÝ³Ï »Ýª (³) å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñáí Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ ïñ³Ù³¹ñ»É կազմակերպության այնքան սեփական բաժնային գործիքներ, որ դրանց արժեքը կազմի 100 ԱՄ՝ և (բ) å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñáí Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ ïñ³Ù³¹ñ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÝù³ü սեփական բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñ, áñ ¹ñ³Ýó ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñíÇ 100 áõÝóÇ³ áëÏáõ ³ñÅ»ùÇÝ£ ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿, Ã»¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñ¿ Ï³Ù կարող է այն մարել՝ իր իսկ բաժնային գործիքները տրամադրելով: Այն բաժնային ·áñÍÇù ã¿, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñå»ë å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ÙÇçáó, û·ï³·áÑíáõÙ ¿ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÁ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñå»ë å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ÙÇçáó, ûï³·áÑíáõÙ ¿ ÷á÷áËáõÃÛ³Ï³Ý քանակությամբ իր իսկ բաժնային գործիքներ: Համապատասխանաբար, պայմանագիրը չի վկայում մնացորդային մասնակցություն կազմակերպության ակտիվների բաժնի նկատմամբ՝ նրա բոլոñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá£

22 Բացառությամբ 22Ա պարագրաֆում նշվածի, այն պայմանագիրը, որը կազմակերպության կողմից մարվելու է՝ (ստանալով կամ) տրամադրելով ֆիքսված քանակությամբ իր իսկ բաժնային գործիքներ ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹ÇÙ³ó, Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ բաժնային գործիք: Օրինակ՝ թողարկված բաժնետոմսի օպցիոնը, որը կոնտրագենտին իրավունք է տալիս գնելու ֆիքսված քանակությամբ կազմակերպության բաժնետոմսեր ֆիքսված գնով կամ ֆիքսված անվանական արժեքով պարտատոմսերով, հանդիսանում է բաժնայիÝ ·áñÍÇù£ ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùª ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙÝ»ñÇ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý ³½¹áõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇíÇ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý »ÝÃ³կա բաժնային գործիքների քանակի վրա, չեն խանգարում, որ պայմանագիրը հանդիսանա բաժնային գործիք: Ստացված հատուցումը (օրինակ՝ կազմակերպության սեփական բաժնետոմսերի գնով դուրս գրված օպցիոնի կամ ³ñ³Ý ïÇ ¹ÇÙ³ó ë ï³óí³Í í×³ñáõÙÁ (åñ»ÙÇ³Ý)) áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³í»É³óíáõÙ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇÝ£

*** êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïáõÙ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÝ ³ñ ï ³Ñ³Ûï íáõÙ »Ý §³ñÅáõÛÃÇ ÙÇ³íáñÝ»ñáí (²Ø)¦£**

Վճարված հատուցումը (օրինակ՝ գնված բաժնետոմսի օպցիոնի դիմաց վճարած պրեմիան) հանվում է áõÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó£ ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ£

22² ºÃ» å³ÛÙ³Ý·ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ëï³óÙ³Ý Ï³Ù í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքները վերադարձնելի ֆինանսական գործիքներ են, որոնք ունեն այն բոլոր հատկանիշները և բավարարում են բոլոր պայմաններին, որոնք նկարագրված են 16² ¨ 16´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, Ï³Ù ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ են դնում՝ այլ կողմի տրամադրելու իր զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը միայն լուծարման ժամանակ, և որոնք ունեն այն բոլոր հատկանիշները և բավարարում են բոլոր պայմաններին, որոնք ÝÏ³ñ³·ñí³Í »Ý 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, ³å³ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿£ ê³ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ կազմակերպության կողմից՝ ստանալով կամ տրամադրելով ֆիքսված քանակությամբ այդպիսի ·áñÍÇùÝ»ñ ýÇùëï³Í ·áõÙ³ñáí ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹ÇÙ³ó£

23 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ պարագրաֆներում նկարագրված բացառություններով հանդերձ, å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ·Ý»Éáõ Çñ ÇëÏ բաժնային գործիքներ դրամական միջոցով կամ այլ ֆինանսական ակտիվով, առ³ç³óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ã³÷áí (ûñÇÝ³Ï³ ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ Ñ» ï·ÝÙ³Ý·ÝÇ, ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý·ÝÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ù³ñÙ³Ý·áõÙ³ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ã³÷áí)£ ¸³ ×Çßï է նույնիսկ այն դեպքում, երբ պայմանագիրն ինքնին բաժնային գործիք է: Այդպիսի մի օրինակ է այն, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùá å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ áõÝÇ ·Ý»Éáõ Çñ ÇëÏ բաժնային գործիքները դրամական միջոցով: Երբ սկզբնապես ճանաչվում է ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ÁëïÐÐØê 39-Ç, ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ (Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ) í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ª Ñ³Ýí»Éáí ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó£ Ð»ï³·³ÛáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ¿ ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£ ºÃ» å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÁÉñ³Ýáõٿ ³é³Ýó Ï³ï³ñÙ³Ý, ³å³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ª Ý»ñ³éí»Éáí ë»փական կապիտալում: Կազմակերպության՝ իր իսկ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÁ ·Ý»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ã³÷áí, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ·ÝÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ëí³Í¿ ÏáÝïñ³·»Ý ïÇ ÏáÕÙÇó Ù³ñÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Çñ³·áñÍáõÙÇó (ûñÇÝ³Ïª ÃáÕ³ñÏí³Í í³×³éùÇ ûåóÇáÝÁ, áñÁ ÏáÝïñ³·»ÝïÇÝ Çñ³íáõÝù¿ ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ýÇùëí³Í ·Ýáí í³×³é»Éáõ կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքները):

24 ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ù³ñí»Éáõ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇóª ï³ñ³Ù³¹ñ»Éáí Ï³Ù ë³Ý³Éáí ýÇùëí³Í քանակությամբ իր իսկ բաժնային գործիքներ փոփոխական գումարով դրամական միջոցի կամ այլ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹ÇÙ³ó, Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ£ ²Û¹åÇëÇ ûñÇÝ³Ï¿ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ï³ñ³Ù³¹ñÇ 100 Ñ³տ իր իսկ բաժնային գործիքներ՝ 100 ունցիա ոսկու արժեքին հավասար գումարով ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÇ ¹ÇÙ³ó£

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñ

25 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ å³ñï³íáñ»óÝ»É ï³ñ³Ù³¹ñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí, Ï³Ù ³ÛÝ Ù³ñ»É ³ÛÉ Ï»ñå ³ÛÝå»ë, áñ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹Çë³Ý³ ÙÇ³ÛÝ ³å³·³ ³Ýáñáß¹»åù»ñÁ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÇë Ï³Ù ãáõÝ»Ý³ÉÇë (Ï³Ù Ï³Ëí³Í ³Ýáñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÇó), áñáÝù ¹áõñë »Ý ÇÝãå»ë ·áñÍÇùÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇ, ³ÛÝå»ë ¿É ïÇñ³å»ïáÕÇ ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÇó, ÇÝãåÇëÇù »Ý, ûñÇÝ³Ï, ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ßáõÏ³ÛÇ ÇÝ¹»ùëÇ, ëå³éáÕ³Ï³Ý·Ý»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ, ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ, Ï³Ù ÃáÕ³ñÏáÕÇ ³å³·³ հասույթների, զուտ եկամտի կամ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցության ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ ²Û¹åÇëÇ ·áñÍÇùÇ ÃáÕ³ñÏáÕÁ ãáõÝÇ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùª Ëáõë³÷»Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíáí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõó (Ï³Ù ³ÛÝ ³ÛÉ Ï»ñå ³ÛÝå»ë Ù³ñ»Éáõó, որ հանդիսանա ֆինանսական պարտավորություն): Հետևաբար, այն թողարկողի ֆինանսական պարտավորությունն է, բացառությամբ երբ.

(³) å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýç»É Ù³ñáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíáí (Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ³ÛÝå»ë, áñ Ñ³Ý¹Çë³Ý³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ), §Çñ³Ï³Ý¦ ã¿.

(բ) ÃáÕ³ñÏáÕÇó Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíáí (Ï³Ù ³ÛÝ ³ÛÉ Ï»ñå ³ÛÝå»ë Ù³ñ»É, áñ Ñ³Ý¹Çë³Ý³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ) ÙÇ³ÛÝ ÃáÕ³ñÏáÕÇ Éáõí³ñÙ³Ý¹»åùáõÙ. Ï³Ù

(·) գործիքն ունի այն բոլոր հատկանիշները և բավարարում է բոլոր պայմաններին, որոնք ß³ñ³¹ñí³Í »Ý 16² ¨ 16´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ£

Ø³ñÙ³Ý ÁÝïñ³ÝùÝեր (տարբերակներ)

26 **Երբ ածանցյալ ֆինանսական գործիքը մի կողմին տալիս է իրավունք ընտրելու, թե ինչպես կատարել Ù³ñáõÙÁ (ûñÇÝ³Ï¹ ÃáÕ³ñÏáõÁ Ï³Ù ïÇñ³å»ïáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É Ù³ñáõÙÁ Ï³ï³ñ»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí դրամական միջոցով կամ բաժնետոմսերը դրամական միջոցով փոխանակելու í), ³å³ ³ÛÝ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ է ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն, բացառությամբ երբ մարման բոլոր այլընտրանքները կհանգեցնեն դրա բաժնային գործիք լինելուն:**

27 Ø³ñÙ³Ý ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÝ»ñ Ý³Ë³ï»ëáÕ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·ñրդիքի օրինակ է բաժնետոմսի օպցիոնը, որի թողարկողը կարող է որոշել մարումը կատարել զուտ հիմունքով դրամական միջոցով կամ իր իսկ բաժնետոմսերը դրամական միջոցով փոխանակելով: Նմանապես, կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների հետ ÷áË³Ý³Ï³í»É³áÍ³ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ áñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ·ï³ÝíáõÙ»Ý ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ, ù³ÝÇ áñ ¹³Ýù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñí»É Ï³ÙáãýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÁ ïñ³Ù³¹ñ»É³áí, Ï³Ù ¿É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 8–10)£ ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորություններ են, այլ ոչ թե բաժնային գործիքներ:

´³Õ³¹ñÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ (ï»ëÝ³¨ Îàô30–Îàô35 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ 9–12 óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ)

28 **àã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ÃáÕ³ñÏáõÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý, ¨ ë»÷³Ï³Ý կապիտալի բաղադրիչներ: Այդպիսի բաղադրիչները պետք է դասակարգվեն առանձին՝ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, ֆինանսական ակտիվներ կամ բաժնային գործÇùÝ»ñ¹ 15-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£**

29 Կազմակերպությունն առանձին է ճանաչում ֆինանսական գործիքի այն բաղադրիչները, որոնք՝ (ա) ստեղծում են կազմակերպության ֆինանսական պարտավորություն, և (բ) գործիքի տիրապետողին Çñ³íáõÝù»Ý ï³ÉÇë ·áñÍÇùÁ ÷áË³ñÏ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÞյան բաժնային գործիքի: Օրինակ՝ բաղադրյալ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ¿ ³ÛÝ å³ñï³ïáÙëÁ ï³ÙÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍÇùÁ, áñÁ ïÇñ³å»ïáÕÇ ÏáÕÙÇó Ï³ñáÕ է փոխարկվել ֆիքսված քանակությամբ կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի: Կազմակերպության տեսանկյունից՝ այդպիսի գործիքը բաղկացած է երկու բաղադրիչներից՝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÇó (¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ պայմանագրային համաձայնությունից) և բաժնային գործիքից (գնման օպցիոնից, որը տիրապետողին Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áñÍÇùÁ ÷áË³ñÏ»Éáõ կազմակերպության ֆիքսված քանակությամբ սովորական բաժնետոմսերի): Այդպիսի գործիք թողարկելն áõÝ»ÝáõÙ ¿ Áë ï ¿áõÃÛ³Ý ÝáõÛÝÝ ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÁ, ÇÝã í³Õ³Å³ÙÏ»ï Ù³ñÙ³Ý Çñ³íáõÝùáí պարտքային գործիքի և սովորական բաժնետոմսերի գնման վարանտի միաժամանակյա թողարկումը, կամ բաժնետոմսերի գնման կտրոնային վարանտով պարտքային գործիք թողարկելը: Համապատասխանաբար, բոլոր դեպքերում կազմակերպությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչները ներկայացնում է ³é³ÝÓÇÝ£

30 ÖáË³ñÏ»ÉÇ ·áñÍիքի պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչների դասակարգումը չի í»ñ³Ý³ÛíáõÙª áñå»ë ÷áË³ñÏÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Çñ³ï³Ý³óÙ³Ý Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý արդյունք, նույնիսկ այն դեպքում, երբ կարող է թվալ, որ այդ իրավունքի իրագործումը տնտեսապես ß³Ñ³ï»ï ¿ ¹³ñÓ»É áñáß ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ îÇñ³å»ïáÕÝ»ñÁ ÙÇßï ã¿, áñ Ï³ñáÕ »Ý ·áñÍ»É ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë Ï³ñáÕ¿ñ ³ÏÝï³Éí»É, ù³ÝÇ áñ, ûñÇÝ³Ï, ÷áË³ñÏÙ³Ý Ñ³ñï³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ են տարբեր լինել տարբեր տիրապետողների համար: Ավելին՝ փոխարկման հավանականությունը կարող ¿ Å³Ù³Ý³ÏÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÷á÷áËí»É: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ³å³·³ í×³ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÙÝáõÙ ¿ ãÙ³ñí³Í, ÙÇÝã¨ ³ÛÝ Ù³ñíáõÙ ¿ ÷áË³ñÏÙ³Ý, ·áñÍÇùÇ áõÅÇ Ù»ç ÉÇÝ»Éáõ Å³ÙÏ»ï Á Éñ³Ý³Éáõ Ï³Ù áñ¨¿ ³ÛÉ ·áñÍ³ñùÇ ÙÇçáóáí:

31 ÐÐØê 39-áõÙ ¹Çï³ñÏíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ£ ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý, áñáÝù Ñ³í³ëï³éáõÙ »Ý ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ կազմակերպության ակտիվներում՝ նրա բոլոր պարտավորությունները հանելուց հետո: Հետևաբար, երբ բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը բաշխվում է դրա պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչներին, սեփական կապիտալի բաղադրիչին վերագրվում է այն գումարը, որը մնում է ամբողջությամբ վերցրած գործիքի իրական արժեքից պարտավորության բաղադրիչի համար առանձին որոշված գումարը հանելուց հ»ïá£ ´³Õ³¹ñÛ³É ֆինանսական գործիքում ներկառուցված՝ սեփական կապիտալի բաղադրիչից (օրինակ՝ բաժնային գործիքի փոխարկվելու հնարավորությունից) տարբեր ցանկացած այլ ածանցյալ հատկանիշի (օրինակ՝ գնման օպցիոնի) արժեքը ներառվում է պարտավորության բաղադրիչում: Պարտավորութ³Ý ¨ սեփական կապիտալի բաղադրիչներին սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրված հաշվեկշռային

արժեքների հանրագումարը միշտ հավասար է ամբողջությամբ վերցրած գործիքին վերագրված իրական արժեքին: Սկզբնապես գործիքի բաղադրիչներն առանձին ճանաչելուց օգուտ կամ կորուստ չի ³é³ç³ÝáõÙ£

32 31-րդ պարագրաֆում նկարագրված մոտեցմամբ՝ սովորական բաժնետոմսերի փոխարկվող պարտատոմս թողարկողը նախ որոշում է պարտավորության բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքը՝ չափելով համանման, սակայն դրա հետ կապված սեփական կապիտալի բաղադրիչ չունեցող å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (Ýերառյալ ներկառուցված ոչ բաժնային ածանցյալ հատկանիշները) իրական արժեքը: Այնուհետև, ամբողջությամբ վերցրած բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքից ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ý»Éáí, áñáßíáõÙ ¿ ·áñÍÇùÁ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի փոխարկելու օպցիոն հանդիսացող բաժնային գործիքի հաշվեկշռային արժեքը:

Ð» ï ·Ýí ³ Í բաժնետոմսեր (ï »ë Ý ³ ¨ å ³ñ ³ ·ñ ³ ý Îàõ36)

33 Եթե կազմակերպությունը հետ է գնում իր իսկ բաժնային գործիքները, այդ գործիքները («հետգնված բաժնետոմսեր») պետք է հանվեն սեփական կապիտալից: Որևէ օգուտ կամ կորուëï ãå» ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ շահույթում կամ վնասում կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ մարման գործարքներից: Այդպիսի «հետգնված բաժնետոմսերը» կարող են հետգնվել և պահվել կազմակերպության կողմից կամ համախմբվող խմբի այլ անդամների կոՕÙÇó£ ì ×³ñí³Í Ï³Ù ëï ³óí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÁ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë÷ ³Ï³Ý Ï³ åÇï ³Éáõ Ù£

34 Պահվող հետգնված բաժնետոմսերի գումարը բացահայտվում է առանձին՝ կա՛մ ֆինանսական վիճակի Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³ÙÍ³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙª §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦ ÐÐØê 1-ին համապատասխան: Կազմակերպությունը կատարում է բացահայտումներ *«Կապակցված կողմերի բացահայտումներ»* ÐÐØê 24-ին համապատասխան, եթե նա իր իսկ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ñ»ï ¿ ·ÝáõÙ Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇó£

îáÏáëÝ»ñ, շահաբաժիններ, Ïáñáõë ï Ý»ñ ¨ û·áõ ï Ý»ñ (ï »ë Ý ³ ¨ å ³ñ ³ ·ñ ³ ý Îàõ37)

35 Տոկոսները, շահաբաժինները, կորուստները և օգուտները, որոնք վերաբերում են ֆինանսական պարտավորություն հանդիսացող ֆինանսական գործիքին կամ բաղադրիչին, պետք է ճանաչվեն որպես »Ï³Ùáõ ï Ï³Ù Í³Ëë ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ£ ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ï Çñ³å» ï áÕÝ»ñÇÝ Ï³ï ³ñíáÕ բաշխումները կազմակերպության կողմից պետք է դեբետագրվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալին՝ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí ó³ÝÏ³ó³Í ³ñ ï áÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ» ï á£ ¶áñÍ³ñùÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁª կապված սեփական կապիտալին վերաբերող գործարքի հետ, պետք է հաշվառվեÝ áñå»ë Ýí³½»óáõÙ ë» ÷ ³Ï³Ý Ï³ åÇï ³ÉÇóª ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí ó³ÝÏ³ó³Í ³ñ ï áÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ» ï á£

36 Ֆինանսական գործիքի՝ որպես ֆինանսական պարտավորություն կամ բաժնային գործիք դասակարգումն է, որ որոշում է, թե արդյոք այդ գործիքին վերաբերող տոկոսները, շահաբաժինները, Ïáñáõë ï Ý»ñÁ ¨ û·áõ ï Ý»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë »Ï³Ùáõ ï Ï³Ù Í³Ëë ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ£ Այսպիսով, ամբողջովին որպես պարտավորություններ ճանաչված բաժնետոմսերի գծով վճարվող շահաբաժինները ճանաչվում են որպես ծախս ճիշտ նույն ձևով, ինչպես պարտատոմսի գծով տոկոսը: ÜÙ³Ý³å»ë, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Ï³Ù í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í օգուտները և կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, մինչդեռ բաժնային գործիքների Ù³ñáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù í»ñ³ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ë» ÷ ³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉáõÙ£ ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ£

37 Կազմակերպությունը, սովորաբար, իր իսկ բաժնային գործիքները թողարկելիս կամ ձեռք բերելիս կրում է ½³Ý³½³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ£ ²Û¹ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù»ç Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³éí»É ·ñ³ÝóÙ³Ý Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ մարմիններին կատարվող այլ վճարներ, իրավաբանական, հաշվապահական և այլ մասնագիտական ËáñÑñ¹³ ïáõÝ»ñÇÝ í×³ñáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, ï å³·ñ³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ å» ï ³Ï³Ý ïáõñù»ñÁ£ Գործարքի գծով ծախսումները՝ կապված սեփական կապիտալին վերաբերող գործարքի հետ, Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý áñå»ë Ýí³½»óáõÙ ë» ÷ ³Ï³Ý Ï³åÇï ³ÉÇó (ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí ó³ÝÏ³ó³Í ³ñ ï áÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ» ï á) ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñù³Ýáí ¹ñ³Ýù Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý ë» ÷ ³Ï³Ý կապիտալին վերաբերող գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումներ, որոնցից ÑÝ³ñ³íáñ ÏÉÇÝ»ñ Ëáıսափել, եթե այդ գործարքը չլիներ: Սեփական կապիտալին վերաբերող այն ·áñÍ³ñùÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñÝ ³é³Ýó ³í³ñï ÇÝ Ñ³ëóí»Éáõ ¹³¹³ñ»óí»É ¿, ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³Ëë£

38 Գործարքի գծով ծախսումները՝ կապված բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի թողարկման հետ, բաշխվում են գործիքի պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչներին՝ ստացված մուտքերի բաշխման համամասնությամբ: Գործարքի գծով ծախսումները՝ կապված մեկից ավելի համատեղ գործարքների հետ (օրինակ՝ բաժնետոմսերի թողարկման և միաժամանակ ֆոնդային բորսայում այլ

բաժնետոմսերի ցուցակման ծախսումները), բաշխվում են այդ գործարքների միջև՝ խելամիտ և ÝÙ³Ý³ ïÇå ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ»ï ¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³éíáÕ ÑÇÙáõÝùáí£

39 àñå»ë ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó Ýí³½»óáõÙ Ñ³ßí³éí³Í ·áñÍ³ñùÇ ·Íáí ծախսումների գումարը բացահայտվում է առանձին՝ համաձայն ՀԴՓê 1-Ç£ àõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ ¨ հետաձգված շահութահարկի ընդհանուր գումարի մեջ, որը դեբետագրվում կամ կրեդիտագրվում է սեփական կապիտալին և բացահայտվում է §Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦ ԴՓê 12-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

40 Որպես ծախս դասակարգված շահաբաժինները կարող են ներկայացվել համապարփակ ֆինանսական ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿) Ï³Ù ³ÛÉ å³ïï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ ·Íáí ïáÏáëÝ»ñÇ Ñ»ï, Ï³Ù՝ որպես առանձին հոդված: Բացի սույն ստանդարտի պահանջներից, տոկոսների և շահաբաժինների բացահայտումը ենթակա է նաև ՀՀՄՍ 1-Ç ¨ ÜÐØê 7-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ£ àñáß ¹»åù»ñáõÙ ïáÏáëÝ»ñÇ ¨ շահաբաժինների միջև այնպիսի հարցերի հետ կապված տարբերությունների պատճառով, ինչպիսին Ñ³ñÏÙ³ù առումով ևվազեցվելն է, ցանկալի է, որ դրանք առանձին բացահայտվեն համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ հաշվետվությունում (եթե ներկայացվում է): Հարկային հետևանքները բացահայտվում են ՀՀՄՍ 12-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£.

41 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í û·áõïÝ»ñÁ և կորուստները ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս շահույթում կամ վնասում, նույնիսկ երբ դրանք վերաբերում են այնպիսի գործիքի, որը պարունակում է իրավունք կազմակերպությÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ մնացորդային մասնակցության (բաժնի) նկատմամբ՝ դրամական միջոցի կամ այլ ֆինանսական ակտիվի դիմաց (տե՛ս պարագրաֆ 18(բ)): ՀՀՄՍ 1-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ³Û¹åÇëÇ ·áñÍÇùÇ í»ñ³ã³÷áõÙÇó ³é³ç³óáÕ û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ ³é³ÝÓÇÝ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, երբ այն տեղին է՝ կազմակերպության գործունեության արդյունքները բացատրելու համար:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ÝóáõÙÁ (ï»ëÝ³¨ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô38 ¨ Îàô39)

42 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³Ýóí»Ý, ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý վիճակի մասին հաշվետվությունում պետք է ներկայացվի զուտ գումարը այն և միայն այն դեպքում, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ.

(³) տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված Çñ³íáõÝù.

(բ) Ù ïÏ³¹Çñ¿ Ï³ÙÑ³ßí³ñÏÁ (Ù³ñáõÙÁ) Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ½áõïÑÇÙáõÝùáí, Ï³¹Ù Çñ³óÝ»É ³ÏïÇíÁ¨ Ù³ñ»É å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï£

Երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշների, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ Ñ³ßí³ÝóÇ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÁ (ï»ëÐØê 39, å³ñ³·ñ³ý 36)£

43 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ներկայացումը զուտ հիմունքով, երբ դա արտացոլում է կազմակերպության երկու կամ ավելի առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Íáí Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙÇó (Ù³ñáõÙÇó) ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ դրամական հոսքերը: Երբ կազմակերպությունն իրավունք ունի ստանալու կամ վճարելու մեկ զուտ ·áõÙ³ñ ¨ Ù ïÏ³¹Çñ¿ ³Û¹å»ë í³ñí»É, Ý³, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, áõÝÇ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛáõÝ£ ²ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý Çñ³ñÇó ³é³ÝÓÇÝª áñå»ë Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý é»ëáõñëÝ»ñ ¨ պարտականություններ՝ իրենց բնութագրերին համապատասխան:

44 Ö³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¨ ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ïï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ÝóáõÙÁ ¨ ½áõï գումարի ներկայացումը տարբերվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ³å³×³Ý³ãáõÙÇó£ Ð³ßí³ÝóáõÙÁ ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ û·áõïÇ Ï³Ù ÏáñëïÇ ×³Ý³ãáõÙ, ÙÇÝã¹»é ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ áã ÙÇ³ÛÝ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÇó Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ñ³Ý»ÉáõÝ, ³ÛÉ¨ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ ×³Ý³ã»ÉáõÝ:

45 Հաշվանցման իրավունքը պարտապանի՝ պայմանագրով կամ այլ կերպ իրավաբանորեն ամրագրված Çñ³íáõÝùÝ¿ª Ù³ñ»ÉáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå í»ñ³óÝ»ÉáõÙ å³ñï³ïÇրոջ հանդեպ պարտքի ամբողջ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù ¹ñ³ ÙÇ Ù³ëÁª å³ñï³ïÇñáçÇó ëï³Ý³ÉÇù ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí å³ñï³ïÇñáç å³ñïùÁ Ù³ñ»ÉáíÝ àã ëáíáñ³Ï³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ, å³ñï³å³ÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³íáõÝù áõÝ»Ý³É å³ñï³ïÇñáç Ñ³Ý¹»å å³ñïùÇ ·áõÙ³ñÁ Ñ³ßí³Ýó»ÉáõÙ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍ»ÉáõÙ »ññáñ¹ ÏáÕÙÇª Çñ Ñ³Ý¹»å áõÝ»ó³Í å³ñï³ùÁª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ »é³ÏáÕÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ, áñÁ Ñëï³Ï ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ñ³ßí³ÝóáõÙ կատարելու պարտապանի իրավունքը: Քանի որ հաշվանցման իրավունքն իրավաբանորեն ամրագրված

իրավունք է, այն պայմանները, որոնցում կիրառվում է այդ իրավունքը, կարող են տարբեր լինել տարբեր իրավակարգերում, և պետք է ուշադրություն դարձնել կողմերի միջև հարաբերությունների նկատմամբ ÏÇñ³éíáÕ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³ÝÁ:

46 Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված Çñ³íáõÝùÇ ·áÛáõÃÛáõÝÝ ³½¹áõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³ ¨ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª å³ñï³ù³ÛÇÝ ¨ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏ»ñÇÝ »ÝÃ³ñÏ³íáõÃÛ³Ý íñ³: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Çñ³íáõÝùÇ գոյությունն ինքնին դեռ բավարար հիմք չէ հաշվանցում կատարելու Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ãÏ³ Çñ³íáõÝùÝ Çñ³óÝ»Éáõ Ï³ÙÙÇ³Å³Ù³Ý³ÏÛ³ Ù³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ ÙïÝ³1ñáõÃÛáõÝ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³.³ դրամական հոսքերի գումարներն ու ժամկետները մնում են անփոփոխ: Երբ կազմակերպությունը Ùï³1Çñ ¿ Çñ³óÝ»É Çñ³íáõÝùÁ Ï³Ù Ï³ï³ñ»É ÙÇ³Å³Ù³Ý³ÏÛ³ Ù³ñáõÙ, ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí ³é³í»É ï»ÕÇÝ Ï»ñåáí ¿ ³ñï³óáÉáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³.³ 1ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÝáõÅ³ÙÏ»ïÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ éÇëÏ»ñÁ, áñáÝó »ÝÃ³ñÏí³Í »Ý ³Û¹ 1ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ£ Ø»Ï Ï³Ù »ÑÏáõ ÏáÕÙ»ñÇª ½áõï ÑÇÙáõÝùáí Ù³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ մտադրությունը՝ առանց դրա համար իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի, բավարար չէ Ñ³ßí³ÝóáõÙÁ ÑÇÙÝ³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÙÝáõÙ »Ý ³Ý÷á÷áË:

47 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª Çñ áñáß³ÏÇ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³Ýó»Éáõ Ñ»ï Ï³å³í³Í Ùï³1ñáõÃÛ³Ý íñ³ Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»É Ýñ³ ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý å³ÏïÇÏ³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ßáõÏ³Ý»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí Ï³Ù ÙÇ³Å³Ù³Ý³ÏÛ³ Ù³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý Çñ³íáõÝù áõÝÇ, ë³Ï³ÛÝ Ùï³1Çñ ãÇ Ù³ñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí, áã ¿É Çñ³óÝ»É ³ÏïÇíÁ ¨ Ù³ñ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï, ³å³ ³Ûë Çñ³íáõÝùÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ å³ñï³ù³Ûիս ռիսկին կազմակերպության ենթարկվածության վրա բացահայտվում է ÜÐØê 7-Ç 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

48 ºñÏáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÙÇ³Å³Ù³Ý³ÏÛ³ Ù³ñáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É, ûñÇÝ³Ï, Ï³½Ù³Ï»ñåí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ßáõÏ³ÛáõÙ ùÉÇñÇÝ·³ÛÇÝ å³É³ïÇ ·áñÍáõÉÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù¹»Ù ³é¹»Ù (áõÕÕ³ÏÇ) ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÙÇçáóáí: ÜÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ 1ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÝ Áëï ¿áõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñÅ»ù »Ý Ù»Ï ½áõï ·áõÙ³ñÇÝ, ¨ ³éÏ³ ã¿ å³ñï³ù³ÛÇÝ Ï³Ù Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³íáõÃÛáõÝ£ ²ÛÉ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ù³ñ»É »ñÏáõ ·áñÍÇùÝ»ñÁª ëï³Ý³Éáí ¨ í×³ñ»Éáí ³é³ÝÓÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁª ³ÛëåÇëáí »ÝÃ³ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáí å³ñï³ù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ակտիվի ամբողջ գումարով կամ իրացվելիության ռիսկին՝ պարտավորության ամբողջ գումարով: ²ÛëåÇëÇ éÇëÏ»ñÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÉÇÝ»É, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³ÛÝ Ñ³Ù»vմատաբար կարճատև է: Համապատասխանաբար, ֆինանսական ակտիվի իրացումը և ֆինանսական պարտավորու-ÃÛ³Ý Ù³ñáõÙ Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ÙÇ³Å³մանակ միայն այն դեպքում, երբ գործարքները տեղի են ունենում ÝáõÛÝ å³ÑÇÝ:

49 42-րդ պարագրաֆում թվարկված պայմանները սովորաբար չեն բավարարվում, ¨ Ñ³ßí³ÝóáõÙÁ սովորաբար տեղին չէ, երբ՝

(³) մի քանի տարբեր ֆինանսական գործիքներ օգտագործվում են մեկ ֆինանսական գործիքի Ñ³ï³ÝÇßÝ»ñÁ ÝÙ³Ý³Ï»Éáõ (í»ñ³Ï³Ý·Ý»Éáõ) Ñ³Ù³ñ (ëÇÝÃ»ïÇÏ ·áñÍÇù).

(բ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ֆինանսական գործիքներից, որոնք ունեն միևնույն սկզբնական ռիսկայնությունը (օրինակ՝ ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÙÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ³Í³ÝóÙ³É գործիքների պորտֆելում), սակայն տարբեր կոնտրագենտների հետ են.

(·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ·ñ³í³1ñáõÙ »Ý áñå»ë ³å³ÑáíáõÃÛáõÝ ³Ýßñç»ÉÇ (³é³Ýó é»·ñ»ëÇ Çñ³íáõÝùÇ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(¹) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ å³ñï³å³ÝÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ÝÓÝíáõÙ »Ý ïñ³ëïÇª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ñÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí³ ³é³Ýó å³ñï³ïÇñáç ÏáÕÙÇó áñå»ë å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙ ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÁÝ¹áõÝÙ³Ý (ûñÇÝ³Ï³Ù³ñÙ³Ý ÑÇÙÝ³1ñ³ÙÇ ëï»ÕÍáõÙÁ). Ï³Ù

(») Ïáñáõëï ³é³ç³óñ³Í 1»åùÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙëï³ÝÓÝí³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ Ï÷áËÑ³ïáõóí»Ý »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇ ÏáÕÙÇóª ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùá Ý»ñÏ³Û³óí³Í å³Ñ³ÝçÇ ÑÇÙ³Ý íñ³£

50 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ù»Ï ·áñÍÁÝÏ»ñáç Ñ»ï Ó»éÝ³ñÏáõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Íáí ÙÇù³ÝÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñ, Ï³ñáÕ ¿ ³Û¹ Ù»Ï ÏáÕÙÇ Ñ»ï ÏÝù»É §Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý ·ÉË³íáñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ¦£ ²Û¹åÇëÇ համաձայնագիրը նախատեսում է դրա մեջ ընդգրկված բոլոր ֆինանսական գործիքների գծով մեկ գուտ Ùարում՝ այն դեպքում, երբ պայմանագրերից որևէ մեկը խախտվում կամ դադարեցվում է: Այսպիսի համաձայնագրերը, սովորաբար, օգտագործվում են ֆինանսական հաստատությունների ÏáÕÙÇóª Ýå³ï³Ï áõÝ»Ý³Éáí å³ßï³å³Ýí»É ÏáñáõëïÝ»ñÇóª ëÝ³ÝÏáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝù Ñ³Ý·»óÝáõÙ »Ý ÏáÝïñ³·»ÝïÇ ÏáÕÙÇó Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ

անկարողության: Հաշվանցման գլխավոր համաձայնագիրը, սովորաբար, առաջացնում է հաշվանցման Çñ³íáõÝù, áñÁ áõÅÇ Ù»ç ¿ Ù ï ÝáõÙ ¨ ³½¹áõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³óÙ³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý íñ³ ÙÇ³ÛÝ áñáß³ÏÇ å³ÛÙ³Ý Ë³Ë ï»Éáõ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝó ³é³ç³óáõÙÁ â¿ñ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: Ð³ßí³ÝóÙ³Ý ·ÉË³íáñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ ãÇ ï³ÉÇë Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý ÑÇÙù, »Ã» 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í »ñÏáõ ã³÷³ÝÇ÷ներն էլ բավարարված չեն: Երբ հաշվանցման գլխավոր Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÝ áõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³ßí³ÝóíáõÙ, ³Û¹ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª պարտքային ռիսկին ենթարկվածության վրա բացահայտվում է ՖՀՍՍ 7-Ç 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

´³ó³Ñ³Ûïáõù

51-95 [Ð³Ýí³Í¿]

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

96 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå» ï ù ¿ ëáõÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éÇ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ տարեկան ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ երբ նաև կիրառում է ՀՀՍՍ 39-Á (Ñ³å³ñ³Ï³í³Íª 2003-ի դեկտեմբերին), ներառյալ 2004 թվականի մարտին հրապարակած ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ից առաջ սկսվող ժամանակաշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

96² 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÷» ï ñí³ñÇÝ Ññ³å³ñ³Ï³í³Í *§Ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ* ¨ *ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ*¦ (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 32-áõÙ ¨ ÐÐØê 1-áõÙ) փաստաթղթով պահանջվեց, որ 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ պարագրաֆներում նշված բոլոր հատկանիշներն ունեցող և բոլոր պայմաններին բավարարող ֆինանսական գործիքները դասակարգվեն որպես բաժնային գործիքներ, և, բացի այդ, փոփոխվեցին 11-ñ¹, 16-ñ¹, 17–19-ñ¹, 22-ñ¹, 23-ñ¹, 25-ñ¹, Îàõ13, Îàõ14 ¨ Îàõ27 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ³í»É³óí»óÇÝ 16²–16¼, 22², 96´, 96¶, 97¶, Îàõ14² – Îàõ14Ä ¨ Îàõ29² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ավելի վաղ ժամանակաշրջանների համար, նա պետք է բացահայտի այդ փաստը և միաժամանակ ÏÇñ³éÇÝ³¨ ÐÐØê 1-Ç, ÐÐØê 39-Ç, ÜÐØê 7-Ç¨ ÜÐØê Î 2-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£

96´ *§Ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ* ¨ *ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ*¦-ով մտցվեցին գործողության ոլորտի սահմանափակ բացառություններ: Կազմակերպությունը չպետք է այդ բացառությունները կիրառի անալո·Ç³Ûáí£

96¶ Այդ բացառության համաձայն՝ գործիքների դասակարգումը պետք է սահմանափակվի այդպիսի ·áñÍÇùÝ»ñÁ ÐÐØê 1-ÇÝ, ÐÐØê 32-ÇÝ, ÐÐØê 39-ÇÝ ¨ ÜÐØê 7-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ßí³é»Éáí£ Գործիքը չպետք է դիտվի որպես բաժնային գործիք այլ ուղեցույցների համաձայն, օրինակ՝ *§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ*¦ ÜÐØê 2-Ç£

97 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ» ï ÁÝÃ³ó£

97² ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÷á÷áË»ó ÜÐØê-Ý»ñáõÙ û· ï ³·áñÍíáÕ ï »ñÙÇÝÝ»ñÁ£ ´³óÇ ³Û¹, ³ÛÝ ÷á÷áË»ó 40-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ë å» ï ù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ£

97´ ÜÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008-ÇÝ) Ñ³Ý»ó 4(·) å³ñ³·ñ³ýÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÜÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¨ë å» ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ£

97¶ 96² å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ բաղադրյալ ֆինանսական գործիքը, որը պարունակում է պարտականություն՝ այլ կողմՇÝ ï ñ³Ù³¹ñ»Éáõ իր զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը միայն լուծարման ժամանակ, բաժանի առանձին պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչների: Եթե պարտավորության բաղադրիչն այլևս ãÏ³, ³å³ ÐÐØê 32-áõÙ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ ÏÑ³Ý·»óÝ»ñ ë»÷³Ï³Ý կապիտալի երկու բաղադրիչների առանձնացման: Առաջին բաղադրիչը, որը կներառվի չբաշխված

չահույթում, իրենից ներկայացնում է պարտավորության բաղադրիչի նկատմամբ հաշվեգրված կուտակված տոկոսը: Երկրորդ բաղադրիչը կլինի սկզբնական սեփական կապիտալի բաղադրիչը: Հետևաբար, եթե այդ փոփոխությունների կիրառման պահին պարտավորության բաղադրիչն այլևս չկա, ապա կարիք չկա, որ կազմակերպությունն այդ երկու բաղադրիչներն իրարից առանձնացնի:

97¸ 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËí»É ¿ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*üÐØê-Ý»ñÇ բարելավումներ*¦-áíÉ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÉ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ¿É ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ ժամանակաշրջանի համար, նա պետք է բացահայտի ³Û¹ ÷³ëïÁ¨ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éÇ üÐØê 7-Ç 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ÐÐØê 28-Ç 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÇ¨ ÐÐØê 31-Ç 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÇª 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ Âáõۃ³ïíáõÙ ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É ³é³çÁÝÃ³ó£

²ÛÉ ÷³ëï³ÃÕÃ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

98 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ÑÇÝáõÙ ¿ 2000-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í *«Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումը և Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ*¦ ÐÐØê 32-ÇÝ£

99 Սույն ստանդարտը փոխարինում է հետևյալ մեկնաբանություններին՝

(³) ØØÎ-5 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ. å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ù³ñÙ³Ý¹ñáõÛÃÝ»ñ*¦.

(p) ØØÎ-16 §*Բաժնետոմսային կապիտալ. հետգնված սեփական բաժնային գործիքներ (հետգնված բաժնետոմսեր)*¦.

(·) ØØÎ-17 §*Սեփական կապիտալ. սեփական կապիտալին վերաբերող գործարքների գծով Í³ËëáõÙÝ»ñ*¦£

100 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ßñç³Ý³éáõÃÛáõÝÇó Ñ³ÝáõÙ ¿ ՍՄԿ մեկնաբանության Դ-34 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ·áñÍÇùÝ»ñ Ï³ÙÇñ³íáõÝùÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñí»É ïÇñ³å»ïáÕÇ ÏáÕÙÇó*¦ *Ý³Ë³·ÇÍÁ*£

* 2005-Ç û·áëïáëÇÝ ÐÐØêÊ-ն ֆինանսական գործիքներին վերաբերող բոլոր բացահայտումները տեղափոխեց ՖՀՄՍ 7 §*Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ*¦:

Ð³í»Éí³Í
ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó
ÐÐØê 32 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦

Այս հավելվածը համարվում է սույն ստանդարտի անբաժան մաս:

Îàô1 Սույն կիրառման ուղեցույցը բացատրում է ստանդարտի որոշակի ասպեկտների կիրառումը:

Îàô2 Ստանդարտը չի վերաբերում ֆինանսական գործիքների ճանաչմանը և չափմանը: Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ճանաչման և չափման վերաբերյալ պահանջները ë³ÑÙ³Ýí³Í»Ý ÐÐØê 39-áõÙ£

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 11–14)

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

Îàô3 ²ñÅáõÛÃÁ (¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÁ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ¿, ù³ÝÇ áñ ³ÛÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ փոխանակման միջոց և հետևաբար հիմք, որով ֆինանսական հաշվետվություն»ñáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ ¨ չափվում են բոլոր գործարքները: Դրամական միջոցով ավանդը բանկում կամ նմանատիպ ֆինանսական Ñ³ë³ï³ïáõÃÛáõÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ¿, ù³ÝÇ áñ ³ÛÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³í³Ý¹³ïáõÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁª ³Û¹ Ñ³ë³ï³ïáõÃÛáõÝÇó ë³Ý³Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù Ñû·áõï å³ñï³ïÇñáç ÙÝ³óáñ¹Ç ¹ÇÙ³ó ¹áõñë ·ñ»Éáõ ã»Ï Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍÇù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ£

Îàô4 ²å³·³ÛáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó ë³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվների և համապատասխանաբար ապագայում դրամական միջոց ï³Ù³¹ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³ï³ÝáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëáíáñ³Ï³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ»Ýª

(³) առևտրական դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը.

(µ) í×³ñÙ³Ý ¨ ë³ï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ùáõñ³ÏÝ»ñÁ.

(·) í×³ñÙ³Ý ¨ ë³ï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(¹) å³ñï³ïáÙë»ñÇ ·ÍáíÍ×³ñí»ÉÇù ¨ ë³ï³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ£

Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹»åùáõÙ ÙÇ ÏáÕÙÇª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó ë³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÇÝ (Ï³Ù í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ) Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ¿ ÙÛáõë ÏáÕÙÇ í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ (Ï³Ù ë³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÁ)£

Îàô5 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ù»Ï ³ÛÉ ï»ë³Ï¿ ³ÛÝ ·áñÍÇùÁ, áñÇ ·ÍáíëïóÙ³Ý Ï³Ù ïñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ տնտեսական օգուտը դրամական միջոցից տարբեր ֆինանսական ակտիվ է: Օրինակ՝ պետական å³ñï³ï³áÙë»ñáí í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ùáõñ³ÏÁ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ ï³ÉÇë¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù, ÇëÏ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝª å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³ï³ÝáõÃÛáõÝª ë³ï³Ý³Éáõ¨ í×³ñ»Éáõ áã Ã» ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó, ³ÛÉ å»ï³Ï³Ý å³ñï³ï³ïáÙë£ ä³ñï³ïáÙë»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ý»ñ»Ý, áñáíÑ»ï¨ ¹ñ³Ýù Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ÃáÕ³ñÏáÕ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ýª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ£ Հետևաբար՝ մուրհակը դրա տիրոջ համար ֆինանսական գործիք է, որը ենթակա է վարկային ռիսկի և տոկոսադրույքի ռիսկի ենթակա ապագա դրամական միջոցների ստացման պայմանագրի£

Îàô6 «Հարատև» պարտքային գործիքները (օրինակ՝ «հարատև» պարտատոմսերը) սովորաբար ïÇñ³å»ïáÕÇÝ ï³ÉÇë»Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÙùª ë³ï³Ý³Éáõ ïáÏáë³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñ ë³ÑÙ³Ýí³Í ³Ùë³Ãí»ñÇÝ ÙÇÝã¨ ³Ýáñáß ³å³·³Ýª ³é³Ýó ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÁ Ñ»ï ë³ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÇ Ï³Ù ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ Ñ»ï ë³ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùáí, áñ ¹ñ³Ýù ³ÛÝ ¹³ÑÓÝáõÙ »Ýß³ï ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý Ï³Ù ¿É í»ñ³·ñáõÙ ß³ï Ñ»é³íáñ ³å³·³ÛÇÝ£ úñÇÝ³Ï ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÃáÕ³ñÏ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù, áñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ¿ Ï³ï³ñ»É ³Ýí»ñç ï³ñ»Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñ, áñáÝù Ñ³í³ë³ñ»Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í 1000 ²Ø* ամվաճառական կամ հիմնական գումարի նկատմամբ կիրառված սահմանված 8% ïáÏáë³¹ñáõÛùÇÝ£ ºÝÃ³¹ñ»Éáí, áñ 8%-Á ·áñÍÇùÇ ÃáÕ³ñÏÙ³Ý å³ÑÇßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ¿ »Õ»É, ÃáÕ³ñÏáÕÁ ë³ÝÓÝáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³ï³ÝáõÃÛáõÝª Ï³ï³ñ»Éáõ ÙÇ ß³ñù ³å³·³ տոկոսային վճարումներ, որոնց իրական արժեքը (ներկա արժեքը) սկզբնական ճանաչման ժամանակ կազմում է 1000 ԱՄՆ: Գործիքի թողարկողն ու տիրապետողն ունեն համապատասխանաբար ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí£

* êáõÛÝ áõÕ»óáõÛóáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý·áõÙ³ñÝ»ñÝ ³ñï³Ñ³Ûï³Í»Ý§³ñÅáõÛÃÇ ÙÇ³íáñÝ»ñáí (²Ø)¦:

Îàô7 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ, ï³ñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ï³Ù ÷áË³Ý³Ï»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ÇÝùÝÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ¿£ ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ իրավունքների կամ պայմանագրային պարտականությունների շղթան բավարարում է ֆինանսական ·áñÍÇùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, »Ã» ³ÛÝ Ç í»ñçá Ñ³Ý·»óÝ»Éáõ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ëï³óÙ³Ý Ï³Ù í×³ñÙ³Ý կամ բաժնային գործիքի ձեռքբերման կամ թողարկման:

Îàô8 ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ Çñ³óÝ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ կատարելու պահանջը կարող է լինել բացարձակ, Ï³Ù³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ Ï³ËÍ³ÍÉÇÝ»É³å³·³ ¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõó£ úñÇÝ³Ï¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÁ ÷áË³ïáõÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ ¿¹ ëï³Ý³Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó »ñ³ßËÇù ïí³Í ³ÝÓÇó, ¨ í»ñçÇÝÇë Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ¹ í×³ñ»Éáõ ÷áË³ïáõÇÝ, »Ã» ÷áË³éáõÝ ãÏ³ï³ñÇ í×³ñáõÙÁ£ ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·áÛáõÃÛáõÝ áõ»Ý ³ÝóÛ³É ·áñÍ³ñùÇ Ï³Ù ¹»åùÇ (»ñ³ßËÇùÇ ï³Ù³¹ñÙ³Ý) Ñ»ï¨³Ýùáí, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ÷áË³ïáõÇª Çñ Çñ³íáõÝùÁ Çñ³·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ ¨ »ñ³ßËÇù ïí³Í ³ÝÓÇó Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ï³ï³ñ»ÉÁ å³Ñ³Ýç»ÉÁ Ï³Ëí³Í »Ý ÷áË³éáõÇ ÏáÕÙÇó Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³å³·³Ûáõ ãÏ³ï³ñ»Éáõó: ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùÝ áõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ բավարարում են ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության սահմանումներին, նույնիսկ »Ã» ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áã ÙÇßï »Ý ×³Ý³ãíáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ£ àñáß ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñáÝù ïÝíáõÙ »Ý üÐØê 4-Ç ·áñÍáõÁõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ£

Îàô9 §ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦ ÐÐØê 17-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹Çïíáõٿݳ˨³éªç áñå»ë í³ñÓ³ïáõÇ Çñ³íáõÝùÁª ëï³Ý³Éáõ, ¨ í³ñÓ³Ï³ÉÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª í×³ñ»Éáõ ÙÇ ß³ñù í×³ñáõÙÝ»ñ, áñáÝù, ÁëïÇ¿áõÃÛ³Ý, ÝáõÛÝÝ »Ý, ÇÝã í³ñÏ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ Ý»ñùá ÑÇÙÝ³Ï³Ý·áõÙ³ñÇ¨ ïáÏáëÝ»ñÇ Ë³éÁ í×³ñáõÙÝ»ñÁ: Ì³ñÓ³ïáõÝ Ñ³ßí³éáõÙ¿ Çñ Ý»ñ¹ñáõÙÁ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý պայմանագրի ներքո դեբիտորական պարտքի գումարում, այլ ոչ թե հենց վարձակալության տրված ³ÏïÇíÁ£ ØÛáõë ÏáÕÙÇóª ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ¹Çïíáõٿݳ˨ë¨³é³ç áñå»ë ³Ý³í³ñï (Ï³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³) å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ í³ñÓ³ïáõÇÝ å³ñï³íáñ»óÝáõٿݳå³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Çñ ³ïÇíÝ û·ï³·áñÍÙ³Ý ïñ³Ù³¹ñ»É ³ÛÝåÇëÇ Ñ³ïáõóÙ³Ý ¹ÇÙ³ó, áñÁ ÝÙ³Ý¿ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó í×³ñÇÝ£ ì³ñÓ³ïáõÝ ß³ñáõÝ³ÏáõٿݳÍ³é»É³ÛÝ³Ï³Ý ÙÇçáó ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ëï³Ý³Éáõ Ý»ñÏ³ Çñ³íáõÝù£

Îàô10 üÇ½ÇÏ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ (ÇÝãåÇëÇù »Ý å³ß³ñÝ»ñÁ ¨ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ), í³ñÓ³Ï³É³Í ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ (ÇÝãåÇëÇù »Ý ³ñïáÝ³·ñ»ñÁ ¨ ³åñ³Ýù³ÛÇÝ ÝßÝ³ÝÝ»ñÁ) ֆինանսական ակտիվներ չեն: Այդպիսի ֆիզիկական և ոչ նյութական ակտիվների նկատմամբ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ëï»ÕÍáõÙ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ý»ñÑáëù ³é³ç³óÝ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ, ë³Ï³ÛÝ ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ëï³Ý³Éáõ Ý»ñÏ³ Çñ³íáõÝù£

Îàô11 ²ÏïÇíÝ»ñÁ (ÇÝãåÇëÇù »Ý í×³ñí³Í Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ), áñáÝó ·Íáí ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëï³óáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝù, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ã»Ý£ ÜÙ³Ý³å»ë, ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ëï³óí³Í Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ ¨ »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ß³ï»ñÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³í³Í ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù Á ³åñ³ÝùÝ»ñÇ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙÝ¿, ³ÛÉ áã Ã» ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ï³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£

Îàô12 ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³ÏïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ã»Ý (ÇÝãåÇëÇù »Ý ß³ÑáõÃ³Ñ³ñï»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ûñ»Ýë¹ñ³Ï³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ), ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ã»Ý£ Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñïÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ ¹Çï³ñïíáõÙ¿ ÐÐØê 12-áõ٣ ÜÙ³Ý³å»ë, Ï³éáõóáõ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ *§ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ*¦ ÐÐØê 37-áõÙ, å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ã»Ý առաջանում և, հետևաբար, ֆինանսական պարտավորություններ չեն:

´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñ

Îàô13 Բաժնային գործիքների օրինակներ են չվերադարձնելի սովորական բաժնետոմսերը, որáß í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñ (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 16² ¨ 16´), áñáß ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³ պարտականություն են դնում՝ այլ կողմի տրամադրելու իր զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը միայն լուծարման ժամանակ (տե՛ս պարագրաֆներ 16Գ և 16Դ), արտոնյալ բաժնետոմս»ñÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñ (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô25 ¨ Îàô26), ÇÝãå»ë Ý³¨ í³ñ³Ý³ïÝ»ñÁ Ï³Ù ÃáÕ³ñÏí³Í ·ÝÙ³Ý օպցիոնները, որոնք տիրապետողին իրավունք են տալիս բաժանորդագրվելու կամ գնելու թողարկող կազմակերպության ֆիքսված քանակությամբ չվերադարձնելի սովորական բաժնետոմսեր՝ ֆիքսված ·áõÙ³ñáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹ÇÙ³ó£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý

պարտականությունը՝ թողարկելու կամ գնելու ֆիքսված քանակությամբ իր իսկ բաժնային գործիքները ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹ÇÙ³ó, Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåությաև բաժնային գործիքը (բացառությամբ պարագրաֆ 22Ա-áõÙ ÝßÍ³ÍÇ)£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý·ÇñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ պարտականություն՝ վճարելու դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ (բացի 16Ա և 16Բ կամ 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ïասխան որպես բաժնային գործիք դասակարգված å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ), ³å³ ¹³ Ý³¨ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ³ Ù³ÑÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ չափով (տե՛ս պարագրաֆ ԿՈՒ27(ա)): Չվերադարձնելի սովորական բաժնետոմսերի թողարկողը ստանձնում է պարտավորություն, երբ նա իրականացնում է բաßËáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõݠáõճí³Í ýáñÙ³É գործողություններ և արդյունքում բաժնետերերի հանդեպ իրավաբանորեն պարտավորված է դառնում կատարելու այդ բաշխումները: Այդպես կարող է լինել շահաբաժինների հայտարարումից հետո կամ երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·ïÝíáõÙ ¿ ÉáõÍ³ñÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ, ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ»Éáõó Ñ»ïá մնացող բոլոր ակտիվները դառնում են բաժնետերերին բաշխման ենթակա:

Îàôì14 Ձեռք բերված գնման օպցիոնը կամ կազմակերպության կողմից գնված այլ նմանատիպ պայմանագիրը, որն իրեն իրավունք է տալիս հետ գնելու ֆիքսված քանակությամբ իր իսկ բաժնային գործիքները՝ դրանց ¹ÇÙ³ó ïñ³Ù³¹ñ»Éáí ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí, կազմակերպության ֆինանսական ակտիվը չէ (բացառությամբ 22Ա պարագրաֆում նշվածի): Այդպիսի å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ Ñ³ÝíáõÙ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó£

¶Ործիքների դաս, որը ստորակարգված է մյուս բոլոր դասերին (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 16²(բ) ¨ 16¶(բ))

Îàôì14² 16² ¨ 16¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝßÍ³Í Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñÇó Ù»ÏÝ ³ÛÝ ¿, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ պատկանում է գործիքների այնպիսի դասի, որը ստորակարգված է մյուս բոլոր դասերին:

Îàôì14´ ºñÞ որոշվում է, թե արդյոք գործիքը ստորակարգված դասի է, կազմակերպությունը գնահատում է գործիքի պահանջների բավարարման հերթականությունը լուծարման ժամանակ այնպես, ասես գործիքի ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý å³ÑÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛáõÝÁ ÉáõÍ³ñí»ÉÇë ÉÇÝ»ñ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ, »Ã» Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É»Ý£ úñÇÝ³Ïª »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛáõÝÁ ÃáÕ³ñÏáõÙ Ï³Ù Ù³ñáõÙ ¿ Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù, ¹³ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»É ³ÛÝ բանի վրա, թե արդյոք խնդրո առարկա գործիքը գործիքների այնպիսի դասում է, որը ստորակարգված է բոլáñ ÙÛáõë ¹³ë»ñÇÝ£

Îàôì14¶ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ñïáÝÛ³É Çñ³íáõÝù áõÝ»óáÕ ·áñÍÇùÝ ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍÇù ã¿, որն իրավունք է տալիս կազմակերպության զուտ ակտիվների համամասնական բաժնի նկատմամբ: úñÇÝ³Ïª ·áñÍÇùÁ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï áõÝÇ ³ñïáÝÛ³É Çñ³íáõÝù, »Ã» ³ÛÝ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÝù ¿ տալիս լուծարման ժամանակ ստանալու ֆիքսված շահաբաժին՝ ի լրումն կազմակերպության զուտ ակտիվների համամասնական բաժնի, այն դեպքում, երբ ստորակարգված դասի մյուս գործիքները, որոնք Çñ³íáõÝù »Ý ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ù³ëÝ³կան բաժնի նկատմամբ, ևույն Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ã»Ý ï³ÉÇë ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï£

Îàôì14¸ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ¹³ë, ³Û¹ ¹³ëÁ å»ïù ¿ ¹Çï íÇ որպես մյուս բոլոր դասերին ստորակարգված:

¶áñÍÇùÇ ÏÛ³ÝùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áñÍÇùÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ (å³ñ³·ñ³ý 16²(»))

Îàôì14º ¶áñÍÇùÇ ÏÛ³ÝùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áñÍÇùÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ å»ïù¿ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝ»Ý ·áñÍÇùÇ ÏÛ³ÝùÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ×³Ý³ãí³Í ¨ å×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý íñ³£ Þ³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ¨ ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ã³÷»Ýª Áëï Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý üÐØê-Ý»ñÇ£

¶áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÇª áã áñå»ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç ÏáÕÙÇó ÏÝùí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 16² ¨ 16¶)

Îàôì14¼ ì»ñ³¹³ñÓ»É Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ï³Ù ³ÛÝ ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý íñ³ պարտականություն է դնում՝ այլ կողմի տրամադրելու իր զուտ ակտիվների համամասնական բաժինը ÙÇ³ÛÝ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï, Ï³ñáÕ ¿ ·áñÍ³ñù ÏÝù»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï áã áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç ¹³ñáõÙ£ úñÇÝ³Ïª ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÁ Ï³ñáÕ¿ Ý³¨ ÉÇÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý աշխատակից: Երբ գնահատվում է, թե արդյոք գործիքը 16Ա կամ 16Գ պարագրաֆին համապատասխան պետք է դասակարգվի որպես բաժնային գործիք, պետք է հաշվի առնվեն միայն գործիքի ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý հոսքերը և պայմանագրային ժամկետներն ու պայմանները, որոնք վերաբերում են գործիքի ïÇñ³å»ïáÕÇÝª áñå»ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç£

Î àô14¾ àñå»ë ûñÇÝ³Ï Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï (ÏáÙ³Ý¹Çï³ÛÇÝ) ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛáõÝÁ, áñÝ áõÝÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ¨ ÉÇ³Ï³ï³ñ ÁÝÏ»ñÝ»ñ£ àñáß ÉÇ³Ï³ï³ñ ÁÝÏ»ñÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ »ñ³ßËÇùï ñ³Ù³1ñ»É¨ 1ñ³ 1ÇÙ³ó Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ïáõóáõÙë ï³Ý³É£ ÜÙ³Ý Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñáõÙ »ñ³ßËÇùÁ¨ դրա հետ կապված դրամական հոսքերը վերաբերում են գործիքի տիրապետողներին՝ որպես երաշխիք ïíáÕÝ»ñÇ, ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë Ï³½Ùակերպության սեփականատերերի: Հետևաբար, այդպիսի երաշխիքը և 1ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í 1ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ã»Ý Ýß³Ý³ÏáõÙ, áñ ÉÇ³Ï³ï³ñ ÁÝÏ»ñÝ»ñÁ å»ïù ¿ ստորակարգված համարվեն սահմանափակ ընկերներին, և չպետք է հաշվի առնվեն, երբ գնահատվում է, Ã» ³ñ1Ûáù ÝáõÛÝ³Ï³Ý »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¨ ÉÇ³Ï³ï³ñ ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ£

Î àô14À Մեկ այլ օրինակ է շահույթի կամ վնասի բաժանման համաձայնագիրը, որը շահույթը կամ վնասը բաշխում է գործիքի տիրապետողներին՝ ընթացիկ և նախորդ տարիների ընթացքում Ù³ïáõí³Í ծառայությունների կամ ստեղծած բիզնեսների հիման վրա: Այդպիսի համաձայնագրերը հանդիսանում »Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝóáõÙ Ýñ³Ýù Ñ³Ý¹»ë ã»Ý ·³ÉÇë áñå»ë սեփականատեր իրենց դերով, և չպետք է հաշվի առնվեն, երբ գնահատվում են 16Ա կ³Ù 16¶ պարագրաֆում թվարկված չափանիշները: Այնուամենայնիվ, շահույթի կամ վնասի բաժանման համաձայնագրերը, որոնք շահույթը կամ վնասը բաշխում են գործիքների տիրապետողներին՝ հիմք ընդունելով իրենց և այլոց նույն դասի գործիքների անվանական արժեքների հարաբերակցությունը, Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝóáõÙ Ýñ³Ýù Ñ³Ý¹»ë »Ý ·³ÉÇë որպես սեփականատեր իրենց դերով, և պետք է հաշվի առնվեն, երբ գնահատվում են 16Ա կամ 16Գ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ãí³ñÏí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ£

Î àô14Â ¶áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÇ (áã áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç) ¨ ÃáÕ³ñÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÝ áõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÝ áõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÉÇÝ»Ý ³ÛÝ Ñ³Ù³ñÅ»ù ·áñÍ³ñùÇÝ, áñÁ Ï³ñáÕ¿ñ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É ÃáÕ³ñÏáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ ·áñÍÇù ãáõÝ»óáÕÇ ÙÇç¨£

àñ¨¿ ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ï³Ù å³ıմանագրի բացակայությունը, որի ընդհանուր դրամական Ñáëù»ñÝ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ Ï³Ù ³Ùñ³·ñáõÙ »Ý ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇù ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ñ³ ïáõÛóÁ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 16´ ¨ 16¸)

Î àô14Ä 16Ա կամ 16Գ պարագրաֆում նշված չափանիշները բավարարող ֆինանսական գործիքը որպես ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉÇ ·áñÍÇù ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ å³ÛÙ³Ý¿ ³ÛÝ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝ»Ý³ áñ¨¿ ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·Çñª (³) áñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÇÙÝí³Í »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³Ù ճանաչված և չճանաչված զուտ ակտիվների իրական արժեքի փոփոխության վրա, և (բ) որն ունի ³ÛÝåÇëÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, áñ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ Ï³Ù ³Ùñ³·ñáõÙ ¿ ·áñÍÇùÇ տիրապետողներին հասանելիք մնացորդային հատույցը: Հետևյալ գործիքները, երբ կնքվում են ãÏ³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ Ñ»ï ëáíáñ³Ï³Ý ³é¨ ï³ñ³ÛÇÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, ¹Åí³ñÃ» Ë³Ý·³ñ»Ý, áñ ³ÛÉ³å»ë 16Ա կամ 16Գ պարագրաֆում նշված չափանիշները բավարարող ֆինանսական գործիքը դասակարգվի áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³Éª

(³) ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝó ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÇÙÝí³Í »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ íñ³.

(բ) ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝó ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ÑÇÙÝí³Í »Ý Ñ³ëáõÛÃÇ áñ¨¿ ïáÏáëÇ íñ³.

(·) å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëí³Í »Ý Ñ³ïáõó»Éáõ (å³ñ·¨³ïñ»Éáõ) Ñ³Ù³ñ ³é³ÝÓÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁÙ³ïáõí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó.

(¹) å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ ³ÝÝß³Ý ïáÏáëÇ ã³÷áí í×³ñáõÙ Ï³ï³ñ»É Ù³ïáõí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ïñ³Ù³¹ñí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñ ¹ÇÙ³ó£

²Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ

Î àô15 Ֆինանսական գործիքները ներառում են ինչպես հիմնական գործիքներ (ինչպիսիք են դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերն ու բաժնային գործիքները), այնպես էլ ածանցյալ ֆինանսական ·áñÍÇùÝ»ñ (ÇÝãåÇëÇù »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ûåóÇáÝÝ»ñÁ, ýÛáõã»ñëÝ»ñÁ ¨ ýáñí³ñ¹Ý»ñÁ, ïáÏáë³¹ñáõÙù³ÛÇÝ ավոպերը և արժութային ավոպերը): Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները բավարարում են ֆինաÝë³Ï³Ý գործիքի սահմանմանը և, հետևաբար, գտնվում են սույն ստանդարտի գործողության ոլորտում:

Î àô16 ²Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ ³é³ç³óÝáõÙ »Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ·áñÍÇùÇ ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ï»ÕÇ¿ áõÝ»ÝáõÙ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ³ÛÝåÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ»ñÇ փոխանցում, որոնք հատուկ են հիմքում ընկած հիմնական ֆինանսական գործիքին: Սկզբնավորման å³ÑÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ ÙÇ ÏáÕÙÇÝ ï³ÉÇë »Ý Ù»Ï ³ÛÉ ÏáÕÙÇ Ñ»ï åáï»ÝóÇ³É Ýå³ëï³íáñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ÏáÕÙÇ Ñ»ï åáï»ÝóÇ³É áã Ýå³ëï³íáñ

å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáõ պայմանագրային պարտականություն: Սակայն դրանք սովորաբար* ã»Ý Ñ³Ý·»óÝáõÙ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ýÇÝանական գործիքի փոխանցմանը պայմանագրի սկզբում, և նույնիսկ պարտադիր չէ, որ ³Û¹åÇëÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ£ àñáß·áñÍÇùÝ»ñ å³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ÇÝãå»ë Çñ³íáõÝù, ³ÛÝå»ë ¿É å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£ ø³ÝÇ áñ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý å³ÛÙանները որոշվում են ածանցյալ գործիքի սկզբնավորման պահին, ֆինանսական ßáõÏ³Ý»ñáõÙ ·Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó ³Û¹ å³ÙÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹³éÝ³É Ï³Ù Ýå³ëï³íáñ, Ï³Ù áã Ýå³ëï³íáñ£

Îàô17 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (³ÛëÇÝùÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սեփական բաժնային գործիքներ չհանդիսացող ֆինանսական գործիքներ) փոխանակելու համար Ý³Ë³ï»ëí³Í í³×³éùÇ Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÁ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë ëï³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ïÏ³å í³Í ÑÝ³ñ³íáñ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ£ ºí Ñ³Ï³é³ÏÁª ûåóÇáÝ ÃáÕ³ñïáÕÁ ëï³ÝÓÝáõÙ ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Ññ³Å³ñí»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇó Ï³Ù Ïñ»Éáõ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ÏáñáõëïÝ»ñÁª Ï³å í³Í ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï£ îÇñ³å»ïáÕÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ ¨ ÃáÕ³ñïáÕÇ պարտականությունը բավարարում են համապատասխանաբար ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇÝ£ úåóÇáÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïÇí, Ý»ñ³é³É ³ÛÉ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր և ïáÏáë³ÏÇñ ·áñÍÇùÝ»ñ£ úåóÇáÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ å³ñï³íáñ»óÝ»É ÃáÕ³ñÏ»É å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇù, ³ÛÉ áã Ã» ÷áË³Ýó»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïÇí, ë³Ï³ÛÝ ûåóÇáÝÝ Çñ³·áñÍí»Éáõ ¹»åùáõÙ ¹ñ³ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ·áñÍÇùÁ Ï¹³éÝ³ñ ïÇñ³å»ïáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ£ úåóÇáÝÁ ïÇñ³íáõÝùÁ ¨ ÃáÕ³ñÏáÕÇª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ åáï»ÝóÇ³É Ýå³ëï³íáñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ÷áË³Ý³Ï»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ ¨ ÃáÕ³ñÏáÕÇª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ åáï»ÝóÇ³É áã Ýå³ëï³íáñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ÷áË³Ý³Ï»Éáõ պարտականությունը տարբերվում են հիմքում ընկած ֆինանսական ակտիվից, որը ենթակա է ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ¹»åùáõÙ£ îÇñ³å»ïáÕÇ Çñ³íáõÝùÇ, ÇÝãå»ë ¨ ÃáÕ³ñÏáÕÇ պարտականության բնույթը կախված չեն ապգիոնի իրագործման հավանականությունից:

Îàô18 ²Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ù»Ï ³ÛÉ ûñÇÝ³Ï ¿ ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ï³ï³ñí»Éáõ ¿ í»ó³ÙëÛ³ Å³ÙÏ»ïáõÙ, ¨ áñáõÙ ÙÇ ÏáÕÙÁ (·Ýáñ¹Á) Ëáëï³Ýáõ¿ ïñ³Ù³¹ñ»É 1000000 ²Ø ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóª 1000000 ²Ø ³Ýí³Ý³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùáí å»ï³Ï³Ý å³ñï³ïáÙë»ñÇ ¹ÇÙ³ó, ÇëÏ ÙÛáõë ÏáÕÙÁ (í³×³éáÕÁ) Ëáëï³Ýáõ¿ ïñ³Ù³¹ñ»É 1000000 ²Ø ³Ýí³Ý³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùáí å»ï³Ï³Ý å³ñï³ïáÙë»ñª 1000000 ²Ø ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ¹ÇÙ³ó£ ì»ó³ÙëÛ³ Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ »ñÏáõ ÏáÕÙÝ ¿É áõÝ»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£ ºÃ» å»ï³Ï³Ý å³ñï³ïáÙë»ñÇ չուկայական արժեքը բարձրանա 1000000 ²Ø-Çó í»ñ, ³å³ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ýå³ëï³íáñ ÏÉÇÝ»Ý ·Ýáñ¹Ç Ñ³Ù³ñ ¨ áã Ýå³ëï³íáñª í³×³éáÕÇ, ÇëÏ »Ã» ßáõÏ³Ù³Ï³Ý ·ÇÝÁ ÇçÝÇ 1000000 ²Ø-Çó Ý»ñù¨, ³å³ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ÏÉÇÝÇ Ñ³Ï³é³ÏÁ£ ¶Ýáñ¹Ý áõÝÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí), áñÁ ÝÙ³Ý ¿ å³ÑíáÕ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ ïí³Í Çñ³íáõÝùÇÝ, ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ), áñÁ ÝÙ³Ý ¿ ÃáÕ³ñÏí³Í í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ ³é³ç³óñ³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ£ ì³×³éáÕÝ áõÝÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí), áñÁ ÝÙ³Ý ¿ å³ÑíáÕ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ ïí³Í Çñ³íáõÝùÇÝ, ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ), áñÁ ÝÙ³Ý ¿ ÃáÕ³ñÏí³Í ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ ³é³ç³óñ³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ£ ÆÝãå»ë ûåóÇáÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ùáõ Ù»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃյուններ, որոնք առանձին և տարբեր են ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó (÷áË³Ý³ÏÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ñï³ïáÙë»ñÇó ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇó)£ üáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ »ñÏáõ ÏáÕÙÝ ¿É å³ñï³íáñ »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³ÏÇÝ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÙÇÝã¹»é ûåóÇáÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùá Ï³ï³ñáõÙÁ տեղի է ունենում միայն այն դեպքում և այն ժամանակ, երբ ապգիոնի տիրապետողը որոշում է այն Çñ³·áñÍ»Éª

Îàô19 ²Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ ß³ï ³ÛÉ ï»ë³ÏÝ»ñ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³å³·³ ÷áË³Ý³ÏáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ Çñ³íáõÝù Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, Ý»ñ³éÛ³É ïáÏáë³¹ñáõÙù³ÛÇÝ ¨ ³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ëíáå»ñÁ, ïáÏáë³¹ñáõÙù³ÛÇÝ §Ï»å»ñÁ¦ §ÏáÉ³ñÝ»ñÁ¦ ¨ §ýÉáñÝ»ñÁ¦, í³ñÏ ï³Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÙáõñÑ³ÏÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏÙ³Ý ëË»Ù³Ý»ñÁ ¨ ³Ïñ»¹ÇïÇíÝ»ñÁ: îáÏáë³¹ñáõÙù³ÛÇÝ ëíáåÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ ¿ ¹ÇïÍ»É áñå»ë ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ï³ñ³ï»ë³Ï, áñáõÙ ÏáÕÙ»ñÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝíáõÙ »Ý Ï³ï³ñ»É ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ÙÇ ß³ñù ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ»ñ, ÁÝ¹ áñáõÙª ·áõÙ³ñÝ»ñÇó Ù»ÏÁ áñáßíáõÙ ¿ ÉáÕ³óáÕ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, ÇëÏ ÙÛáõëÁª ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ£ üÛáõã»ñë³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ù»Ï ³ÛÉ ï³ñ³ï»ë³Ï »Ý, áñáÝó ÑÇÙÝ³Ï³Ý ³é³ÝÓÝ³Ñ³ïÏáõÃÛáõÝ ³ÛÝ ¿, áñ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ëï³Ý¹³ñï³óí³Í »Ý ¨ ßñç³Ý³éíáõÙ »Ý բորսայում:

---

* Սա ճիշտ է ածանցյալներից չատերի, բայց ոչ բոլորի համար: Օրինակ, որոշ արտարժութային տոկոսադրույքային սվոպերի դեպքում հիմնական գումարը փոխանակվում է սկզբնավորման ժամանակ (¨ í»ñ³÷áË³Ý³ÏíáõÙ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï)£

àã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 8–10)

Îàô20 àã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñերը չեն բավարարում ֆինանսական ·áñÍÇùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ù³ÝÇ áñ ÙÇ ÏáÕÙÇª áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝ ë ï ³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ ¨ ÙÛáõë ÏáÕÙÇ Ñ³Ù³å³ï ³ëË³Ý å³ñï ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏáÕÙ»ñÇó áã Ù»ÏÇ Ñ³Ù³ñ ã»Ý ³é³ç³óÝáõÙ Ý»ñÏ³ Çñ³íáõÝù Ï³Ù å³ñï ³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ë ï ³Ý³Éáõ, ï ñ³Ù³¹ñ»Éáõ Ï³Ù ÷áË³Ý³Ï»Éáõ£ úñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ã»Ý ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñáÝó մարումը նախատեսվում է միայն ոչ ֆինանսական հոդվածի տրամադրմամբ կամ ստացման (օր.՝ ³ñÍ³ÃÇ ·Íáí ûåóÇáÝ, ýÛáõã»ñë Ï³Ù ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·Çñ)£ Þ³ï ³åñ³Ýù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Ñ»Ýó ³Û¹ ï»ë³ÏÇ »Ý£ àñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ë ï ³Ý¹³ñ ï ³óí³Í Ó¨Ç »Ý ¨ ßñç³Ý³éíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåí³Í ßáõÏ³Ý»ñáõÙ ·ñ»Ã» ÝáõÛÝ Ó¨áí, ÇÝã áñáß ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ£ úñÇÝ³Ïª ³åñ³Ýù³ÛÇÝ ýÛáõã»ñë³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ßïáñ»Ý ·Ýí»É ¨ í³×³éí»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí, քանի որ այն ցուցակված է բորսայում, և կարող է ձեռքից ձեռք անցնել շատ անգամներ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ·ÝáÕ ¨ í³×³éáÕ ÏáÕÙ»ñÝ, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, ·ÝáõÙ ¨ í³×³éáõÙ »Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í³åñ³ÝùÁ£ ²åñ³Ýù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ·Ý»Éáõ ¨ í³×³é»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝ ·Ý»Éáõ Ï³Ù í³×³é»Éáõ Ñ»ßïáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³åñ³ÝùÁ ëï³Ý³Éáõ Ï³Ù ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ պարտականությունը դրամական միջոցով մարելու վերաբերյալ պայմանավորվելու հնարավորությունը չեն փոխում պայմանագրի հիմնարար բնույթն այնպես, որ այն դառնա ֆինանսական գործիք: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ áñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ÷áË³Ý³Ï»Éáí, Ï³Ù áñáÝó áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÁ Ñ»ßïáñ»Ý ÷áË³ñÏ»ÉÇ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ, ·ïÝíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ¹ñ³Ýù ÉÇÝ»ÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 8)£

Îàô21 ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ë ï ³óáõÙ Ï³Ù ï ñ³Ù³¹ñáõÙ, ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ÙÇ ÏáÕÙÇ Ùáï ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï ³íáñáõÃÛáõÝ ÙÛáõë ÏáÕÙÇ Ùáï, բացառությամբ երբ համապատասխան վճարումը հետաձգվում է ֆիզիկական ակտիվի փոխանցմանը Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý£ ²Û¹åÇëÇ Çñ³íÇ×³Ï ¿ ³é³ç³ÝáõÙ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ í³ñÏáí ³å ñ³ÝùÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ ¹»åùáõÙ£

Îàô22 àñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Ï³å³í»Í »Ý ³å ñ³ÝùÝ»ñÇ Ñ»ï, ë³Ï³ÛÝ ã»Ý Ý³Ë³ï»ëáõÙ Ù³ñÙ³Ý Ï³ï³ñáõÙ ³å ñ³ÝùÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý Ï³Ù ë ï ³óÙ³Ý ÙÇçáóáí£ ¸ñ³Ýù Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý Ù³ñÙ³Ý կատարում դրամական վճարումներով պայմանագրում նշված բանաձևին համապատասխան որոշված ·áõÙ³ñÝ»ñáí, ³ÛÉ áã Ã» ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý ÙÇçáóáí£ úñÇÝ³Ïª å³ñï ³ïáÙëÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí³ñÏí»Éª ¹ñ³ Ù³ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ ·»ñÇßËáÕ Ý³íÃÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ բազմապատկելով նավթի ֆիքսված քանակությամբ: Հիմնական գումարը ինդեքսավորվում է ապրանքի ·ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, ë³Ï³ÛÝ Ù³ñáõÙ¿ ÙÇ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí£ ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù¿£

Îàô23 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý ï³Ï¿ ÁÝÏÝáõÙ Ý³¨ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÝ Ç Éñáõ ÙÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï ³íáñáõÃÛ³Ý, ³é³ç³óÝáõÙ¿ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï ³íáñáõÃÛáõÝ£ ²Û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ÙÇ ÏáÕÙÇÝ ï³ÉÇë»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíáí ÷áË³Ý³Ï»Éáõ Çñ³íáõÝù£ úñÇÝ³Ïª Ý³íÃÇ Ñ»ï Ï³åí³Í å³ñï³ïáÙëÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÝù ï³É ëï³Ý³Éáõ ýÇùëí³Í պարբերական տոկոսային վճարումներ և մարման ժամկետի ավարտին ֆիքսված գումարի դրամական ÙÇçáóª ÑÇÙÝ³Ï³ù գումարը ֆիքսված քանակությամբ նավթի հետ փոխանակելու ընտրանքով: Այդ ÁÝïñ³ÝùÝ Çñ³·áñÍ»Éáõ ó³ÝÏ³ÉÇáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÷á÷áËí»É Å³Ù³Ý³ÏÇ ÁÝÃ³óùáõÙª Ï³Ëí³Í Ý³íÃÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ å³ñï³ïáÙëáí Ý³Ë³ï»ëí³Íª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÁ Ý³íÃáí ÷áË³Ý³Ï»Éáõ ·áñÍ³ÏóÇ (÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ·ÝÇ) հարաբերակցությունից: Պարտատոմսի տիրապետողի Ùï³¹ñáõÃÛáõÝ»ñÁª Ï³å³Í ÁÝïñ³ÝùÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï, ã»Ý ³½¹áõÙ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³½ÙáÕ ակտիվների բովանդակության վրա: Պարտատոմսը տիրապետողի ֆինանսական ակտիվը և թողարկողի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ å³ñï³ïáÙëÁ ¹³ñÓÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùª ³ÝÏ³Ë³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÉ ï»ë³ÏÝ»ñÇó, áñáÝù ÝáõÛÝå»ë å³ñï³ïáÙëÁ ë ï »ÕÍáõÙ¿£

Îàô24 [Ð³Ýí³Í¿]

ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 15–27)

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ պարտականության բացակայություն (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 17–20)

Îàô25 Արտոնյալ բաժնետոմսերը կարող են թողարկվել տարբեր իրավունքներով: Երբ որոշվում է, թե արդյոք արտոնյալ բաժնետոմսը ֆինանսական պարտավորություն է, թե բաժնային գործիք, թողարկողը ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ å³ñï³ïáÙëÇÝ Ïóí³Í ÏáÝÏñ»ï Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, áñå»ë½Ç å³ñ½Ç, Ã» ³ñ¹ûáù ³ÛÝ ցուցադրում է ֆինանսական պարտավորության հիմնարար բնութագրերը: Օրինակ՝ արտոնյալ բաժնետոմսը, որը նախատեսում է մարում որոշակի ամսաթվին կամ տիրապետողի հայեցողությամբ, å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³ùուն, որովհետև թողարկողն ունի բաժնետիրոջը ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ÷áË³Ýó»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ£ ÂáÕ³ñÏáÕÇ åáï»ÝóÇ³É ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛáõÝÁª կատարելու արտոնյալ բաժնետոմսը մարելու պարտականությունը, երբ դա պահանջվում է պայմանագրով (լինի դա միջոցների անբավարարության, օրենսդրական կամ պահուստների անբավարարության պատճառով), չի վերացնում պարտականությունը: Թողարկողի՝ բաժնետոմսերը դրամական միջոցով մարելու ընտրանքը չի բավարարում ֆինանսական պարտավորության սահմանմանը, որովհետև թողարկողը չունի բաժնետեր»ñÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ փոխանցելու ներկա պարտականություն: Այս դեպքում բաժնետոմսերի մարումը բացառապես կախված է թողարկողի հայեցողությունից: Այնուամենայնիվ, պարտականություն կարող է առաջանալ, երբ բաժնետոմսերի թողարկողը իրագործում է իր ընտրանքը՝ սովորաբար բաժÝ»ï»ñ»ñÇÝ å³ßïáÝ³å»ë ծանուցելով բաժնետոմսերը մարելու իր մտադրության մասին:

Îàô26 Երբ արտոնյալ բաժնետոմսերը մարելի չեն, համապատասխան դասակարգումը որոշվում է դրանց Ïóí³Í³ÛÉÇñ³íáõÝùÝ»ñáí£ ¸³ë³Ï³ñ·áõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ բովանդակության գնահատման և ֆինանսական պարտավորության և բաժնային գործիքի սահմանումների հիման վրա: Երբ արտոնյալ բաժնետոմսերի (լինեն դրանք կուտակային, թե ոչ կուտակային) տիրապետողներին բաշխումների կատարումը կախված է թողարկողի հայեցողությունից, բաժնետոմսերը բաժնային գործիքներ են: Արտոնյալ բաժնետոմսը որպես բաժնային գործիք կամ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ íñ³ å»Ý³½¹áõÙ, ûñÇÝ³Ïª

(³) բաշխումներ կատարելու պատմությունը.

(բ) ապագայում բաշխումներ կատարելու մտադրությունը.

(·) թողարկողի սովորական բաժնետոմսերի գնի վրա բաշխումներ չկատարելու հնարավոր բացասական հետևանքները (արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինների չվճարման դեպքում սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինների հայտարարման նկատմամբ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ»ñÇ å³ï×³éáí):

(¹) ÃáÕ³ñÏáÕÇ å³ÑáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.

(») Å³Ù³Ý³Ï³ßñçանի շահույթի կամ վնասի վերաբերյալ թողարկողի ակնկալիքը. կամ

(½) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Çñ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³ ³½¹»Éáõ ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛáõÝÁ£

Ø³ñáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սեփական բաժնային ·áñÍçùÝ»ñáí (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 21–24)

Îàô27 Ð»ï¨Û³É ûñÇÝ³ÏÝ»ñáõÙ óáõó³¹ñíáõÙ ¿, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սեփական բաժնային գործիքների գծով պայմանագրերի տարբեր տեսակները:

(³) ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ù³ñí»Éáõ ¿ª ë³ï³Ý³Éáí Ï³Ù ïñ³Ù³¹ñ»Éáí ֆիքսված քանակությամբ իր սեփական բաժնետոմսերÁª ³é³Ýó ³å³·³ Ñ³ïáõóáõÙÝ, Ï³Ù փոխանակելով ֆիքսված քանակությամբ իր սեփական բաժնետոմսերը ֆիքսված գումարով դրամական միջոցով կամ այլ ֆինանսական ակտիվով, հանդիսանում է բաժնային գործիք (բացառությամբ 22Ա պարագրաֆում նշվածի): Համապատասխանաբար, այդպիսի å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹ÇÙ³ó ë³ï³óí³Í Ï³Ù í×³ñí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³í»É³óíáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇÝ Ï³Ù Ñ³ÝíáõÙ ³ÛÝï»ÕÇó£ ²Û¹åÇëÇ ÙÇ ûñÇÝ³Ï ¿ ÃáÕ³ñÏí³Í բաժնետոմսի օպցիոնը, որը կոնտրագենտին իրավունք է տալիս գնելու կազմակերպության ֆիքսված քանակությամբ բաժնետոմսեր ֆիքսված գումարոí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ¹ÇÙ³ó£ ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·ÝÇ (Ù³ñÇ) Çñ սեփական բաժնետոմսերը դրամական միջոցի կամ այլ ֆինանսական ակտիվի դիմաց ֆիքսված Ï³Ù áñáß»ÉÇ ³Ùë³ÃíÇÝ Ï³Ù Áëï å³Ñ³ÝçÇ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³¨ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ֆինանսական պարտավորություն մարման գումարի ներկա արժեքի չափով (բացառությամբ

այն գործիքների, որոնք ունեն բոլոր հատկանիշները և բավարարում են բոլոր այն պայմանները, áñáÝù ÝßíÍ »Ý 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ)£ ²Û¹åÇëÇ ÙÇ ûñÇÝ³Ï ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ýáñí³ñ¹³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùáª ·Ý»Éáõ ýÇùëí³Í քանակությամբ իր սեփական բաժնետոմսերը ֆիքսված գումարով դրամական միջոցով:

(բ) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí ·Ý»Éáõ Çñ ë»÷³Ï³Ý բաժնետոմսերը, առաջացնում է ֆինանսական պարտավորություՎ Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ Ý»ñÏ³ արժեքի չափով, նույնիսկ եթե բաժնետոմսերի այն քանակությունը, որը կազմակերպությունը å³ñï³íáñ ¿ Ñ»ï ·Ý»É, ýÇùëí³Í ã¿, Ï³Ù »Ã» ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ëí³Í ¿ կոնտրագենտի կողմից մարման իր իրավունքը իրագործելուց (բացառությամբ 16Ա և 16Բ կամ 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝßíÍ¹»åù»ñÇ)£ ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÙÇ ûñÇÝ³Ï ¿ ÃáÕ³ñÏí³Í ûåóÇáÝÁ, áñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï ·ÝÇ Çñ ë»÷³Ï³Ý բաժնետոմսերը դրամական միջոցով, եթե կոնտրագենտն իրագործի օպցիոնը:

(·) ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíáí, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù ï ñ³Ù³¹ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ·áõÙ³ñÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ կազմակերպության սեփական կապիտալի չուկայական գնի վրա (բացառությամբ 16Ա և 16Բ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝßíÍ¹»åù»ñÇ)£ ²Û¹åÇëÇ ûñÇÝ³Ï ¿ ½áõ ï ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ù³ñáõÙ å³Ñ³ÝçáÕ ûåóÇáÝÁ£

(¹) Պայմանագիրը, որը մարվելու է փոփոխական քանակությամբ կազմակերպության սեփական բաժնետոմսերով, որոնց արժեքը հավասար է ֆիքսված գումարի կամ այնպիÇëÇ ·áõÙ³ñÇ, áñÁ ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷á÷áËï³Ï³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (ûñ.ª ³åñ³ÝùÇ ·ÝÇ) íñ³, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿£ úñÇÝ³Ïª áëÏÇ ·Ý»Éáõ ÃáÕ³ñÏí³Í ûåóÇáÝÁ, áñÁ Çñ³·áñÍí»Éáõ ¹»åùáõÙ Ù³ñíáõÙ ¿ ½áõ ï ÑÇÙáõÝùáíª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ïաև բաժնային գործիքներով՝ կազմակերպության կողմից ïñ³Ù³¹ñ»Éáí ³Û¹ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ ù³Ý³ÏáõÃÛáõÝ, áñ ¹ñ³Ýó ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñíÇ ûåóÇáÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ñÅ»ùÇÝ£ ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷á÷áË³Ï³ÝÁ կազմակերպության սեփական բաժնետոմսի, այլ ոչ թե ոսկու գինն է: Նմանապես, պայմանագիրը, որը մարվելու է ֆիքսված քանակությամբ կազմակերպության սեփական բաժնետոմսերով, սակայն այդ բաժնետոմսերին կցված (դրանցով հավաստվող) իրավունքները ÷á÷áËí»Éáõ »Ý ³ÛÝå»ë, áñ Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ Ñ³í³ë³ñ ÉÇÝÇ ÙÇ ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù ÙÇ ·áõÙ³ñÇ, áñÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿£

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ý 25)

Îàô28 25-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿, áñ »Ã» å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÇ Ù³ëÁ, áñ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýç»É Ù³ñáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíáí (Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ³ÛÝå»ë, áñÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ այն բանին, որ գործիքը կհանդիսանա ֆինանսական պարտավորություն), «իրական» չէ, ապա այդ Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÁ ãÇ ³½¹áõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý íñ³£ ²Ûëå³Çëáíª å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ Ù³ñáõÙÁ Ï³ï³ñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÷á÷áË³Ï³Ý քանակությամբ սեփական բաժնետոմսերով միայն այնպիսի դեպք տեղի ունենալիս, որը ծայրահեղ Ñ³½í³·Ûáõï ¿, ËÇëï ³Ýëáíáñ, ¨ áñÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éը չատ անհավանական է, հանդիսանում է բաժնային գործիք: Նմանապես, ֆիքսված քանակությամբ կազմակերպության սեփական բաժնետոմսերի միջոցով Ù³ñÙ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñáí ³ñ·»Éí³Í ÉÇÝ»É ³ÛÝåÇëÇ Ñ³Ý·Ù³ÝùÝ»ñáõÙ, áñáÝù ¹áõñë »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÇó, ë³Ï³ÛÝ »Ã» ³Û¹ հանգամանքները չունեն ի հայտ գալու «իրական» հնարավորություն, ապա որպես բաժնային գործիք ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ï»ÕÇÝ ¿£

²ñï³óáÉáõÙÁ համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

Îàô29 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում կազմակերպությոՎÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ãí»ñ³ÑëÏáÕ բաժնեմասերը, այսինքն՝ այլ կողմերի մասնակցությունները (բաժնեմասերը) իր դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ¨ »Ï³ÙáõïÝ»ñáõÙª ÐÐØê 1-ÇÝ ¨ ÐÐØê 27-ÇÝ համապատասխան: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գáñÍÇùÁ (Ï³Ù դրա բաղադրիչը) դասակարգելիս կազմակերպությունը հաշվի է առնում խմբի անդամների և գործիքի տիրապետողների միջև համաձայնեցված բոլոր ժամկետներն ու պայմանները, որպեսզի որոշի, թե արդյոք խումբը՝ որպես ամբողջություն, ունի պարտականություն գործիքի գծով տրամա¹ñ»Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù Ï³ï³ñ»Éáõ Ù³ñáõÙ ³ÛÝåÇëÇ »Õ³Ý³Ïáí, áñÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ որպես պարտավորություն դասակարգմանը: Երբ խմբի դուստր կազմակերպությունը թողարկում է ֆինանսական գործիք, իսկ մայր կազմակերպությունը կամ խմբի այլ կազմակերպությոՎ áõÕ³ÏÇáñ»Ý ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕ»ñÇ (ûñÇÝ³Ïª »ñ³ßËÇù ïáÕÝ»ñÇ) Ñ»ï Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ¿ ·³ÉÇë Éñ³óáõóÇã

պայմանների վերաբերյալ, բաշխումները կամ մարումները խմբի հայեցողությունից կարող են կախված ãÉÇÝ»É£ Â»¨ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ ¿ ×Çß ï ¹ ³ë ³ Ï ³ñ·»É ·áñÍÇùÁª ³é ³ÝÓ Ñ ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ այդ լրացուցիչ պայմանները իր անհատական ֆինանսական հաշվետվություններում, խմբի անդամների ¨ ·áñÍÇùÇ ïÇñ ³å» ïáÕÝ»ñÇ ÙÇç¨ ³ÛÉ Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝ ³ · ñ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ Ñ ³ßíÇ ³éÝíÇ ³ÛÝ բանն ապահովելու համար, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլեն խմբի՝ որպես ամբողջության կողմից կնքված պայմանագրերն ու գործարքները: Այնքանով, որքանով գոյություն ունի այդպիսի պարտականություն կամ մարման դրույթ, գործիքը (կամ դրա բաղադրիչը, որը Ñ ³Ý¹Çë ³ÝáõÙ ¿ å ³ñ ï ³ Ï ³ÝáõÃÛ ³Ý ³é ³ñÏ ³) ¹ ³ë ³ Ï ³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý պարտավորություն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Îàô29² ¶áñÍÇùÝ»ñÇ áñáß ï »ë ³ ÏÝ»ñ, áñáÝù Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý íñ³ ¹ÝáõÙ »Ý å ³ÛÙ ³Ý ³ · ñ ³ÛÇÝ պարտականություն, դասակարգվում են որպես բաժնային գործիքներ՝ 16Ա և 16Բ կամ 16Գ և 16Դ å ³ñ ³ · ñ ³ýÝ»ñÇÝ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý£ ²Û¹ å ³ñ ³ · ñ ³ýÝ»ñÇÝ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý Çñ ³Ï ³Ý ³óíáÕ դասակարգումը հանդիսանում է բացառություն սույն ստանդարտում այլ դեպքերում գործիքի դասակարգման նկատմամբ կիրառվող սկզբունքներից: Այդ բացառությունը չի տարածվում չվերահսկող բաժնեմասերի վրա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում: Հետևաբար, անհատական Ï ³Ù ³é ³ÝÓÇÝ ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ 16² ¨ 16´ å ³ñ ³ · ñ ³ýÝ»ñÇÝ Ï ³Ù 16¶ ¨ 16¸ պարագրաֆներին համապատասխան որպես բաժնային գործիքներ դասակարգված գործիքները, որոնք հանդիսանում են չվերահսկող բաժնեմասեր, դասակարգվում են որպես պարտավորություններ խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

´ ³Õ ³ ¹ñÛ ³É ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ (å ³ñ ³ · ñ ³ýÝ»ñ 28–32)

Îàô30 28-րդ պարագրաֆը կիրառվում է միայն ոչ ածանցյալ բաղադրյալ ֆինանսական գործիքներ թողարկողի նկատմամբ: Այդ պարագրաֆը չի վերաբերում բաղ ³ ¹ñÛ ³É ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇÝª տիրապետողների տեսանկյունից: Պարտքային և բաժնային հատկանիշներ պարունակող բաղադրյալ ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ï »ë ³ÝÏÛáõÝÇó Ý»ñÏ ³éáõó ³Í ³Í ³ÝóÛ ³ÉÝ»ñÇ ³é ³ÝÓÝ ³óÙ ³Ý Ñ ³ñóÁ ¹Ç ï ³ñÏ íáõÙ ¿ ÐØÔê 39-áõÙ£

Îàô31 ´ ³Õ ³ ¹ñÛ ³É ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ·áñÍÇùÇ ï ³ñ ³ Íí ³Í ûñÇÝ ³ Ï ¿ å ³ñ ï ù ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÁª Ý»ñÏ ³éáõó ³Í (պարունակվող) փոխարկման օպցիոնով, ինչպիսին է թողարկողի սովորական բաժնետոմսերի ÷áË ³ñÏ íáÕ å ³ñ ï ³ ï áÙëÁ, áñÁ âáõÝÇ áñ¨¿ ³ÛÉ Ý»ñÏ ³éáõó ³Í ³Í ³ÝóÛ ³É Ñ ³ ï Ï ³ÝÇß£ 28-ñ¹ å ³ñ ³ · ñ ³ýÁ å ³Ñ ³ÝçáõÙ ¿, áñ ³Û¹ åÇëÇ ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý ·áñÍÇù ÃáÕ ³ñÏ íáÕÁ ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý íÇ× ³ ÏÇ մասին հաշվետվությունում պարտավորության բաղադրիչը և սեփական կապիտալի բաղադրիչը Ý»ñÏ ³Û ³óÝÇ ³é ³ÝÓÇÝª Ñ» ï ¨Û ³É Ï »ñå.

(³) ÃáÕ ³ñÏ íáÕÇ å ³ñ ï ³ Ï ³ÝáõÃÛáõÝÁª Ï ³ ï ³ñ»Éáõ åÉ ³Ý ³ íáñí ³Í ï áÏ íáëÝ»ñÇ ¨ ÑÇÙÝ ³ Ï ³Ý ·áõÙ ³ñÇ í× ³ ñáõÙÝ»ñ, ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý å ³ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝ ¿, áñÁ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ, ù ³ÝÇ ¹»é ·áñÍÇùÁ âÇ փոխարկվել: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ պարտավորության բաղադրիչի իրական ³ñÅ»ùÁ å ³ÛÙ ³Ý ³ · ñáí áñáßí ³Í ³å ³ . ³ ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ ³ ³ñÅ»ùÝ ¿ª ½»Õãí ³Í ³ÛÝåÇëÇ ï áÏáë ³ ¹ñáõÛùáí, áñÝ ³Û¹ Å ³Ù ³Ý ³ Ï ÏÇñ ³éíáõÙ ¿ ßáõÏ ³ÛÇ ÏáÕÙÇó Ñ ³Ù ³ÝÙ ³Ý í ³ñÏ ³ÛÇÝ Ï ³ñ· ³íÇ× ³ Ï áõÝ»óáÕ, Áë ï ¿áõÃÛ ³Ý ÝáõÛÝ ¹ñ ³Ù ³ Ï ³Ý Ñáëù»ñÝ ³é ³ç ³óÝáÕ գործիքների նկատմամբ, որն ունի նույն պայմանները, սակայն՝ առանց փոխարկման օպցիոնի.

(բ) բաժնային գործիքը ներկառուցված օպցիոն է՝ պարտավորությունը թողարկողի բաժնային ·áñÍÇùի փոխարկելու: Օպցիոնի իրական արժեքը բաղկացված է դրա ժամանակային արժեքից և ներքին արժեքից, եթե այդպիսին կա: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ այդ օպցիոնն ունի արժեք, նույնիսկ երբ այն անբարենպաստ է (այսինքն՝ դրա իրագործման գինը ձեռնտու չէ):

Îàô32 öáË ³ñÏ »É·áñÍÇùÁ Ù ³ñÙ ³Ý Å ³ÙÏ» ï Ç ³ í ³ñ ï ÇÝ ÷áË ³ñÏ »É Çë Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛáõÝÁ ³ å ³ × ³Ý ³ãáõÙ ¿ պարտավորության բաղադրիչը և ճանաչում է այն որպես սեփական կապիտալ: Սեփական կապիտալի սկզբնական բաղադրիչը մնում է որպես սեփական կապիտալ (թեև այն կարող է կապիտալի ներսում մի Ñá¹ í ³ÍÇó ÙÛáõëÁ ÷áË ³Ýóí»É£ Ø ³ñÙ ³Ý Å ³ÙÏ» ï Ç ³ í ³ñ ï ÇÝ ÷áË ³ñÏ »ÉÇë û·áõ ï Ï ³Ù ÏáñáõëïâÇ ³é ³ç ³ÝáõÙ£

Îàô33 Երբ կազմակերպությունը մարում է փոխարկելի գործիքը նախքան դրա մարման ժամկետի ավարտը՝ վաղաժամ մարման կամ հետգնման միջոցով, երբ փոխարկման սկզբնական իրավունքները մնում են ³Ý÷á÷áË, Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ» ï ·ÝÙ ³Ý Ï ³Ù Ù ³ñÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ í× ³ñí ³Í Ñ ³ ïáõóáõÙÁ ¨ ·áñÍ ³ñùÇ գծով ծախսումները բաշխում է գործիքի պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչներին՝ գործարքի օրվա դրությամբ: Այդ վճարված հատուցումը և գործարքի գծով ծախսումները առանձին բաղադրիչներին բաßË»éáõ Ñ ³Ù ³ñ û· ï ³ ·áñÍíáÕ Ù»Ãá¹Á å» ï ù ¿ Ñ ³Ù ³ÑáõÝã ÉÇÝÇ ³ÛÝ Ù»Ãá¹ÇÝ, áñÝ û· ï ³ ·áñÍí»É ¿ ÷áË ³ñÏ »É ·áñÍÇùÇ ÃáÕ ³ñÍÙ ³Ý Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³Ý ÏáÕÙÇó ë ï ³óí ³Í մուտքերը սկզբնապես առանձին բաղադրիչներին բաշխելիս՝ 28–32-ñ¹ å ³ñ ³ · ñ ³ýÝ»ñÇÝ Ñ ³Ù ³å ³ ï ³ëË ³Ý£

Îàô34 Ð³ïáõóÙ³Ý բաշխումը կատարելուց հետո առաջացող օգուտը կամ կորուստը հաշվառվում է համապատասխան բաղադրիչների նկատմամբ կիրառելի հաշվապահական սկզբունքներին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(³) օգուտի կամ կորստի գումարը, որը վերաբերում է պարտավորության բաղադրիչին, ճանաչվում է ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.

(բ) սեփական կապիտալի բաղադրիչին վերաբերող հատուցման գումարը ճանաչվում է սեփական Ï³åÇï³ÉáõÙ£

Îàô35 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷á÷áË»É ÷áË³ñÏ»ÉÇ ·áñÍÇùÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁª í³Õ³Å³Ù ÷áË³ñÏáõÙÁ ËÃ³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ûñÇÝ³Ï, ³é³í»É Ýå³ëï³íáñ ÷áË³ñÏÙ³Ý ·áñÍ³ÏÇó ³é³ç³ñÏ»Éáí Ï³Ù ³ÛÉ Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙ í×³ñ»Éáíª ÙÇÝã¨ áñáß³ÏÇ ³Ùë³ÃÇíÁ ÷áË³ñÏáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ¹»åùáõÙ: Պայմանների փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, գործիքի փոխարկման ժամանակ տիրապետողի կողմից í»ñ³Ý³ÛÍ³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ñ³ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ¨ ³ÛÝ հատուցման իրական արժեքի միջև տարբերությունը, որը տիրապետողը կստանար սկզբնական å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë Ïáñáõë ï ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ£

Ð»ï·Ýí³Í բաժնետոմսեր (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 33 ¨ 34)

Îàô36 Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքները ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíª ³ÝÏ³Ë ¹ñ³Ýó Ñ»ï·ÝÙ³Ý å³ï×³éÝ»ñÇó£ 33-րդ պարագրաֆը պահանջում է, որ իր իսկ բաժնային գործիքները հետ գնած կազմակերպությունը այդ բաժնային գործիքները նվազեցնի սեփական կապիտալից: Այնուամենայնիվ, երբ կազմակերպությունը պահում (ïÇñ³å»ïáõÙ) ¿ Çñ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÁ ³ÛÉáó ³ÝáõÝÇó, ûñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝ, áñÁ å³ÑáõÙ ¿ Çñ ë»÷³Ï³Ý կապիտալը հաճախորդի անունից, այդտեղ առաջանում է գործակալական հարաբերություն, և հետևաբար այդպիսի տիրապետումը չի ներառվում կազմակերպության ֆինանսական վի×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ£

îáÏáëÝ»ñ, շահաբաժիններ, Ïáñáõë ï Ý»ñ ¨ û·áõ ï Ý»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 35–41)

Îàô37 Հետևյալ օրինակները ցուցադրում են բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի նկատմամբ 35-ի¹ պարագրաֆի կիրառումը: Ենթադրենք՝ ոչ կուտակային արտոնյալ բաժնետոմսը պարտադիր են՝Ã³Ï³ ¿ մարման դրամական միջոցով հինգ տարի անց, սակայն մինչև մարման ամսաթիվը շահաբաժինները ենթակա են վճարման կազմակերպության հայեցողությամբ: Այդպիսի գործիքը բաղադրյալ ֆինանսական գործիք է, որի պարտավորության բաղադրիչը մարման գումարի ներկա արժեքն է: Այդ բաղադրÇãÇ ·Íáí ½»ÕãÇ ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ¨ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ¿ áñå»ë ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë£ ò³ÝÏ³ó³Í íճարված շահաբաժինները վերաբերում են սեփական կապիտալի բաղադրիչին և, հետևաբար, ճանաչվում են որպես շահույթի կամ վնասի բաշխումներ: ÜÙ³Ý³ïÇå Ùáï»óáõÙ կկիրառվեր նաև այն դեպքում, երբ մարումը լիներ ոչ թե պարտադիր, այլ տիրապետողի հայեցողությամբ, կամ եթե այդ բաժնետոմսը պարտադիր փոխարկելի լիներ փոփոխական քանակությամբ սովորական բաժնետոմսերի՝ հաշվարկված այնպես, որ դրանց գումարը հավասար լիներ ýÇùëí³Í ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù ÙÇ ·áõÙ³ñÇ, áñÁ ÑÇÙÝí³Í¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷á÷áË³Ï³ÝÇ (ûñ.ª ³åñ³ÝùÇ) փոփոխությունների վրա: Այնուամենայնիվ, եթե չվճարված շահաբաժինները գումարվում են մարման գումարին, ապա ամբողջ գործիքը պարտավորություն է: Նման դեպքում շահաբաժինները ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë£

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ÝóáõÙÁ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 42–50)

Îàô38 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է ունենա ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցե Éáõ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ áõÝ»Ý³É×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ñ³ßí³Ýó»Éáõ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝù, ûñÇÝ³Ïª §Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý ·ÉËë³íáñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñáõÙ¦ Ï³Ù ³Ýßñç»ÉÇ (³é³Ýó é»·ñ»ëÇ Çñ³íáõÝùÇ) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñáõÙ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¹»åù»ñáõÙ, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹åÇëÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ Çñ³·áñÍ»ÉÇ »Ý ¹³éÝáõÙ ÙÇ³ÛÝ áñáß³ÏÇ ³å³·³ ¹»åù ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÇë, սովորաբար՝ կոնտրագենտի կողմից վճարումը ժամանակին չկատարելիս: Հետևաբար, այդպիսի համաձայնագիրը չի բավարարում հաշվանցման չափանիշները:

Îàô39 êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ãÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³ïáõÏ Ùáï»óáõÙ ³Ûëå»ë ÏáãÍ³Í §ëÇÝÃ»ïÇÏ գործիքների» համար, որոնք առանձին ֆինանսական գործիքների խմբեր են, որ ձեռք են բերվել և պահվում են մեկ այլ ֆինանսական գործիքի բնութագրերը նմանակելու (վերարտադրելու) համար: úñÇÝ³Ïª ÉáÕ³óáÕ ¹ñáõÛùáí »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï å³ñï³ùÁª ÙÇ³íáñí³Í ³ÛÝåÇëÇ ïáÏáë³¹ñáõÛù³ÛÇÝ ëíáåÇ Ñ»ï, áñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿ ÷á÷áË³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ ë ï³óáõÙ ¨ ýÇùëí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙ,

ëÇÝÃ»½áõÙ ¿ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùáí »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï å³ñïù£ ØÇ³ëÇÝ ëÇÝÃ»ïÇÏ ·áñÍÇù Ï³½ÙáÕ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Çñ ë»÷³Ï³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñáí ¨ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, ¨ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ýói»É Ï³Ù Ù³ñí»É ³é³ÝÓÇÝ£ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù »ÝÃ³ñÏí³Í ¿ այնպիսի ռիսկերի, որոնք կարող են տարբեր լինել այլ ֆինանսական գործիքների ռիսկերից: Հետևաբար, երբ «սինթետիկ գործիքի» մի ֆինանսական գործիքը ակտիվ է, իսկ մյուսը՝ պարտավորություն, դրանք ã»Ý Ñ³ßí³ÝóíáõÙ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí չեն ներկայացվում, բացառությամբ երբ դրանք բավարարում են 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ£

´³ó³Ñ³Ûïáõù

§Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ý 94(½))

Îàô40 [Ð³Ýí³Í¿]:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 33

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Üå³ï³ÏÁ

1. Սույն ստանդարտի նպատակն է սահմանել մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի որոշման և ներկայացման սկզբունքները՝ բարելավելու համար միևնույն հաշվետու ժամանակաշրջանում տարբեր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝների, ինչպես նաև տարբեր հաշվետու ժամանակաձñç³ÝÝ»ñáõÙ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛáõÝÁ: âÝ³Û³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý տարբեր քաղաքականություններ å³ï×³éáí, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍí»É §ß³ÑáõÛÃÁ¦ որոշելու համար, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի վերաբերյալ տվյալներն ունեն ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñ՝ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý որոշված հայտարարը բարելավում է ֆինանë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñտը հիմնականում անդրադառնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝïÝáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñïÇ Ñ³Ûï³ñ³ñÇÝ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇª

³) ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûկատմամբ՝

i) áñÇ ëáíորական բաժնետոմսերը կամ պրոտեզիալ սովորական բաժնետոմսերը ßñç³Ý³éíáõÙ »Ý Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ßáõÏ³ÛáõÙ (Ý»ñùÇÝ Ï³Ù ûï³ñ»ñÏñÛ³ ýáÝ¹³ÛÇÝ բորսայում կամ արտաբորսայական շուկայում, ներառյալ տեղային և ï³ñ³Í³ßñç³Ý³ÛÇÝ ßáõÏ³Ý»ñÁ). Ï³Ù

ii) áñÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáíÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ Ï³ñ·³íáñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù ·ïÝíáõÙ ¿ ներկայացման գործընթացում՝ հրապարակային շուկայում սովորական բաժնետոմսեր ÃáÕ³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÁ.

p) այն խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ûկատմամբ, որն ուÝÇ ³ÛÝåÇëÇ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ՝

i) որի սովորական բաժնետոմսերը կամ պրոտեզիալ սովորական բաժնետոմսերը ßñç³Ý³éíáõÙ »Ý Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ßáõÏ³ÛáõÙ (Ý»ñùÇÝ Ï³Ù ûï³ñ»ñÏñÛ³ ýáÝ¹³ÛÇÝ բորսայում կամ արտաբորսայական շուկայում, ներառյալ տեղային և ï³ñ³Í³ßñç³Ý³ÛÇÝ ßáõÏ³Ý»ñÁ). Ï³Ù

ii) áñÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáíÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ Ï³ñ·³íáñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù ·ïÝíáõÙ ¿

ներկայացման գործընթացում՝ հրապարակային շուկայում սովորական բաժնետոմսեր ÃáÕ³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

3. ²ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, որը բացահայտում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ, պետք է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը հաշվարկի և բացահայտի սույն ստանդարտի համաձայն:

4. Եթե կազմակերպությունը ներկայացնում է ինչպես համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, ³ÛÝå»ë ¿É ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ՝ **ÐÐØê 27 *«Համախմբված և առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ»*** ë ï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ïñ³ëï³í³Í, ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáí պահանջվող բացահայտումները անհրաժեշտ է ներկայացնել միայն համախմբված տեղեկատվության ÑÇÙ³Ý íñ³: ²ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ևրը որոշում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը բացահայտել իր առանձին ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա, պետք է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի վերաբերյալ այդպիսի տեղեկատվությունը ներկայացնի միայն համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Çñ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ Ù»Ï բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի վերաբերյալ այդպիսի տեղեկատվությունը ներկայացնի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

4². Եթե կազմակերպությունը շահույթի կամ վնասի բաղկացուցիչները ներկայացնում է ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ÐÐØê 1 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Ûó՝ëï³Ý¹³ñïÇ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) 81-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ապա մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը ներկայացնում է միայն այդ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

5. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով՝

Ð³Ï³Ýáëñ³óáõÙ՝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի ածն է կամ մեկ բաժնետոմսի բաժին ընկնող íÝ³ëÇ Ýí³½áõÙÁª ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, áñ ÷áË³ñï»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ÷áË³ñï»É »Ý, áñ օպցիոնները կամ վարանտները իրագործվել են, կամ որ սովորական բաժնետոմսերը թողարկվել են՝ սահմանված պայմանների բավարարման դեպքում:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ. բաժնետոմë»ñ ÃáÕ³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ ¿, áñÁ Ï³Ëíած է սահմանված պայմանների բավարարումից:

Պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսեր. սովորական բաժնետոմսեր են, որոնք ÃáÕ³ñÏ»ÉÇ »Ý ³é³Ýó ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý Ï³Ù ³ÝÝß³Ý ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý ¹ÇÙ³ó՝ բ³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ պայմանական համաձայնագրով սահմանված պայմանների բավարարման ¹»åùáõÙ:

Üáëñ³óáõÙ՝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի նվազումն է կամ մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ íÝ³ëÇ ³×Á՝ ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, áñ ÷áË³ñï»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ÷áË³ñï»É »Ý, áñ օպցիոնները կամ վարանտներն իրացվել են, կամ որ սովորական բաժնետոմսերը թողաÑÏí»É »Ý՝ սահմանված պայմանների բավարարման դեպքում:

ú å óÇáÝÝ»ñ, í³ñ³Ý ï Ý»ñ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý, áñáÝù ïÇñ³å»ïáÕÇÝ սովորական բաժնետոմսներ գնելու իրավունք են տալիս:

Սովորական բաժնետոմս. բաժնային գործիք է, որը ստորադասված է սեփական կապիտ³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ մյուս բոլոր դասերին:

Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմս. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ¿ Ï³Ù ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ տիրապետողին կարող է սովորական բաժնետոմսեր ունենալու իրավունք տալ:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով *í³×³éùÇ ûåóÇáÝÝ»ñ.* å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ »Ý, áñáÝù ïÇñ³å»ïáÕÇÝ իրավունք են տալիս սահմանված գնով սովորական բաժնետոմսեր վաճառելու որոշակի Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

6. Սովորական բաժնետոմսերը ժամանակաշրջանի շահույթին մասնակցում են միայն բաժնետոմսերի մնացած տեսակների, օրինակ՝ արտոնյալ բաժնե ïáÜë»ñÇ, Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÇó Ñ»ïá: Կազմակերպությունը կարող է ունենալ սովորական բաժնետոմë»ñÇ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ¹³ë»ñ: ØÇ¨ÝáõÛÝ ¹³ëÇ սովորական բաժնետոմսերն ունեն շահաբաժինÝ»ñ ë ï³Ý³ÉáõÙ՝ Ç¨ÝáõÛÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:

7. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի օրինակներ են՝

³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ կամ բաժնային գործիքները, ներառյալ արտոնյալ բաժնետոմսերը, որոնք փոխարկելի են սովորական բաժնետոմսերի.

բ) ûåóÇáÝÝ»ñÁ ¨ í³ñ³Ýï Ý»ñÁ.

·) այն բաժնետոմսերը, որոնք կթողարկվեն պայմանագրային դրույթների արդյունքում առաջացող պայմանների բավարարման դեպքում, օրինակ՝ ձեռÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÝáõÙÁ:

8. ÐÐØê 32 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦ ë ï³Ý¹³ñïáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍí³Í »Ý ÐÐØê 32-Ç 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ÇÙ³ëï Ý»ñáí, »Ã» ³ÛÉ բան նշված չէ: ՀՀՍՄ 32-Á ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունը, բաժնային գործիքը և իրական արժեքը և տալիս է այդ սահմանումները կիրառելու օáõóáõÙÝ»ñ:

â³÷áõÙ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

9. Կազմակերպությունը պետք է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի գումարները հաշվարկի մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ շահույթի կամ վնասի և, եթե ներկայացվում է, այդ բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող՝ ß³ñáõÝ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ·Íáí:

10. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը պետք է հաշվարկվի՝ մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը (համարիչը) բաժանելով այդ ժամանակաշրջանում ÁÝÃ³óùáõÙ ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի (հայտարարի) վրա:

11. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի մասին տեղեկատվության նպատակն է Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙáõñÇù³Ýãûáõñ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսի մասնակցությունը ã³÷áÕ óáõó³ÝÇß:

Þ³ÑáõÛÃ

12. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկելու նպատակով մայր կազմակերåáõÃÛ³Ý սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին հետևյալի գծով վերագրվող գումարները՝

³) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕª ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ.

µ) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ

իրենցից ներկայացնում են (ա) և (բ) կետերում նշված գումարները՝ ճշտված հարկումից հետո արտոնյալ շահաբաժինների գումարների, արտոնյալ բաժնետոմսերը մարելիս առաջացող տարբերությունների և որպես սեփական կապիտալ դասակարգված արտոնյալ բաժնետոմսերի այլ համանման ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷áí:

13. Մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող եկամուտների և ծախսերի բոլոր հոդվածները, որոնք ճանաչվել են տÍÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, Ý»ñ³é³É Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ ¨ áñå»ë å³ñ³վորությունն դասակարգված արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները, Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ïÍÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի՝ մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրա-å»ïáÕÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ áñáß»ÉÇë (ïë ÐÐØê 1):

14. Հարկումից հետո արտոնյալ շահաբաժինների գումարը, որը հանվում է շահույթից կամ վնասից, իրենից Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ª

³) տվյալ ժամանակաշրջանի համար ոչ կուտակային արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով հայտարարված ցանկացած արտոնյալ շահաբաժինների գումարÁ Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá.

µ) տվյալ ժամանակաշրջանի համար կուտակային արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով պահանջվող արտոնյալ շահաբաժինների գումարը հարկումից հետո, անկախ այն բանից՝ շահաբաժիններ հայտարարվել են, թե ոչ: Տվյալ ժամանակաշրջանի համար արտոնյալ շահաբաժինների գումարը ãի ներառում կուտակային արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ընթացիկ ժամանակաշրջանում í×³ñí³Í Ï³Ù Ñ³Ûï³ñ³ñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ñïáÝÛ³É շահաբաժինների գումարը, որը վերաբերում է նախորդ ժամանակաշրջաններին:

15. Այն արտոնյալ բաժնետոմսերը, որոնք նախատեսում են ցածր սկզբնական շահաբաÅÇÝ՝ կազմակերպությանը արտոնյալ բաժնետոմսերը զեղչով վաճառելու դիմաց փոխհատուցելու համար, կամ էլ շուկայականից բարձր շահաբաժին ավելի ուշ ժամանակաշրջաններում՝ ներդրողներին արտոնյալ բաժնետոմսերը հավելավճարով գնելու դիմաց փոխհատուցելու համար, երբեմն կոչվում են ա×áÕ ¹ñáõÛùáí արտոնյալ բաժնետոմսեր: Ածող դրույքով արտոնյալ բաժնետոմսերի սկզբնական թողարկման ցանկացած զեղչ կամ հավելագին ամորտիզացվում է չբաշխված շահույթին՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և դիտվում է որպես արտոնյալ շահաբաժին՝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ß³ÑáõÛÃÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

16. Կազմակերպությունը կարող է հետ գնել արտոնյալ բաժնետոմսերը՝ տիրապետողներին արված տենդերային առաջարկի ներքո: Արտոնյալ բաժնետոմսերի տիրապետող՝ñÇÝ í×³ñí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý իրական արժեքի գերազանցումը արտոնյալ բաժնետոմսերի հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ իրենից ներկայացնում է հատույց արտոնյալ բաժնետոմսերի տիրապետողներին, և չբաշխված շահույթից ÝÍ³½»óáõÙ՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ: ²Ûë ·áõÙ³ñÁ Ñ³ÝíáõÙ ¿ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի տիրապետող՝ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁÑ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

17. Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի վաղաժամկետ փոխարկումը կարող է խթանվել կազմակերպության կողմից՝ փոխարկման սկզբնական պայմանների բարենպաստ փոփոխություններ կամ լրացուցիչ հատուցում վճարելու միջոցով: Սովորական բաժնետոմսերի կամ վճռñí³Í ³ÛÉ հատուցման իրական արժեքի գերազանցումը փոխարկման սկզբնական պայմանների ներքո թողարկելի սովորական բաժնետոմսերի իրական արժեքի նկատմամբ իրենից ներկայացնում է հատույց արտոնյալ բաժնետերերին և հանվում է մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետող՝ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁÑ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

18. Արտոնյալ բաժնետոմսերի իրական արժեքի ցանկացած գերազանցում դրանք մարելու համար վճարված հատուցման իրական արժեքի նկատմամբ գումարվում է մայր կազմակերåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁÑ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

´³ÅÝ» ïáÙë»ñ

**19. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկելու նպատաÏáí ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի թիվը պետք է լինի այդ ժամանակաßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßñç³Ý³éáõþյան մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը իրենից Ý»ñÏ³Ï³óÝáõÙ ¿ ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի սկզբում շրջանառության մեջ գտնվող ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի թիվը՝ ճշգրտված այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում հետ գնված կամ թողարկված սովորական բաժնետոմսերի թվով՝ բազմապատկված ժամÙ³Ý³Ï³ÛÇÝ ÏßéáÕ ·áñÍ³Ïóáí: Ä³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ կշռող գործակիցը բաժնետոմսերի շրջանառության մեջ գտնվելու օրերի թիվն է՝ բաժանած հ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ûñ»ñÇ ÃíÇ íñ³. ÏßéÍ³ÍÙÇçÇÝÇ Ë»É³ÙÇ ï Ùá ï ³ñÏáõÙÁß³ ï ¹»åù»ñáõÙ ï»ÕÇÝ¿:

21. Սովորաբար, բաժնետոմսերը ներառվում են բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հաշվարկում այն ամսաթվից սկսած, երբ հատուցումը դառնում է ստացման ենթակա (որը սովորաբար դրաÝó ÃáÕ³ñÏÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ¿), ûñÇÝ³Ï՝

³) դրամական միջոցների դիմաց թողարկված սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են, երբ ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÁ¹³éÝáõÙ »Ý ë ï ³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³.

բ) սովորական կամ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինների կամավոր վերաներդրման ¹ÇÙ³ó ÃáÕ³ñÏí³Í սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են, երբ շահաբաժինները í»ñ³Ý»ñ¹ñíáõÙ »Ý.

·) սովորական բաժնետոմսերը, որոնք թողարկվել են պարտքային գործիքÁ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի փոխարկելու արդյունքում, ներառվում են տոկոսների հաշվեգրումը դադարեցնելու ³Ùë³ÃíÇó.

¹) ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Íáí ïáÏáëÝ»ñÇ Ï³Ù Ù³Ûñ ·áõÙ³ñÇ ÷áË³ñ»Ý ÃáÕ³ñÏí³Í սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են տոկոսների հաշվեգրումը դադարեցնելու ամսաթվից.

») կազմակերպության պարտավորության մարման դիմաց թողարկված սովորական բաժնետոմսերը Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Ù³ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó.

½) դրամական միջոցներից տարբեր ակտիվի ձեռքբերման դիմաց որպես հատուցում թողարկված սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են այն ամսաթվի դրությամբ, երբ ճանաչվում է ձեռքբերումը.

¿) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ ïáõó»éáõ ¹ÇÙ³ó ÃáÕ³ñÏí³Í ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերը ներառվում են, երբ ծառայությունները մատուցվում են:

Սովորական բաժնետոմսերի ներառման պահը որոշվում է դրանց թողարկմանը առնչվող դրույթներով և å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí: ´³ÅÝ» ïáÙë»ñÇ ÃáÕ³ñÏմանը վերաբերող յուրաքանչյուր պայմանագրի բովանդակությունը ուսումնասիրվում է, ինչ»ë Ñ³ñÏÝ¿:

22. àñå»ë Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ¹ÇÙ³ó ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý Ù³ë թողարկված սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հաշվարկի մեջ

ձեռքբերման ամսաթվից: Պատճառն այն է, որ ձեռք բերողը իր ամբողջական շահույթÇ Ï³Ù íÝ³ëÇÙ³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõթյունում ձեռք բերվողի շահույթները և վնասները ներառում է ձեռքբերման ամսաթվից:

23. Այն սովորական բաժնետոմսերը, որոնք կթողարկվեն պարտադիր փոխարկելի գործիքը փոխարկելիս, ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հ³ßí³ñÏáõÙ³ÛÝ ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Í, երբ կնքվում է պայմանագիրը:

24. Պայմանականորեն թողարկելի բաժնետոմսերը համարվում են շրջանառության մեջ գտնվող և ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկում միայն այն ամսաթվից, երբ բոլոր ³ÝÑñ³Å»ßï å³ÛÙ³Ýները բավարարվում են (այսինքն՝ դեպքերը տեղի են ունենում): Բաժնետոմսերը, որոնք թողարկելի են միայն ժամանակի անցնելուց հետո, պայմանականորեն թողարկելի բաժնետոմսեր ã»Ý, ù³ÝÇ áñ Å³Ù³Ý³ÏÇ ³ÝóÝ»ÉÁ Ñ³ëï³ï ¿: Þñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերը, որոնք պայÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý í»ñ³¹³ñÓ»ÉÇ »Ý (³ÛëÇÝùÝ՝ Ñ»ï Ï³ÝãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ »Ý), ã»Ý համարվում շրջանառության մեջ գտնվող և բացառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկից մինչև այն ամսաթիվը, երբ բաժնետոմսերը այլևս հետ կանչման ենթակա չեն լինի:

25. [Ð»é³ó í»É¿]

26. Տվյալ ժամանակաշրջանի և ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը պետք է ճշգրտվի՝ հաշվի առնելով պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի փոխարկումից տարբեր այն դեպքերը, որոնք փոփոխել են ßñç³Ý³éáõÂÛ³Ý մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը՝ առանց միջոցների համաå³ï³ëË³Ý÷á÷áËáõÃÛ³Ý:

21. Սովորական բաժնետոմսերը կարող են թողարկվել կամ շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի ÃÇíÁ Ï³ñáÕ¿ Ýí³½»Éª ³é³Ýó ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý÷á÷áËáõÂÛ³Ý: úñÇÝ³ÏÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ýª

³) կապիտալացումը կամ արտոնյալ թողարկումը (երբեմն կոչվում է բաժնետոմսերի ձևով վճարվող ß³Ñ³ բաժիններ).

բ) ցանկացած այլ թողարկման մեջ առկա արտոնության տարրը, օրինակ՝ առկա բաժնետերերի Ñ³Ù³ñ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏÙ³Ý Ù»ç ³éÏ³ ³ñïáÝáõÂÛ³Ý ï³ññÁ.

·) բաժնետոմսերի տրոհումը.

¹) բաժնետոմսերի հակադարձ տրոհումը (բաժնետոմսերի միացումը):

28. Կապիտալացման կամ արտոնյալ թողարկման կամ բաժնետոմսերի տրոհման դեպքում սովորական բաժնետոմսերը թողարկվում են առկա բաժնետերերին՝ առանց լրացուցիչ հատուցման: Հետևաբար, շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը մեծանում է՝ առանց միջոցների աճի: Մինչ այդ դեպքը շրջանառության մեջ եղած սովորական բաժնետոմսերի թիվը ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թվի համամասնական փոփոխությունÝ ³ÛÝå»ë, կարծես թե այդ դեպքը տեղի էր ունեցել ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբում: Օրինակ՝ «մեկ բաժնետոմսի դիմաց երկուսը» հարաբերակցությամբ արտոնյալ թողարկման դեպքում մինչև թողարկումը շրջանառության մեջ եղած բաժնետոմսերի թիվը բազմապատկվում է երեքով՝ բաժնետոմë»ñÇ նոր ընդհանուր թիվը ստանալու համար, կամ երկուսով՝ լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի թիվը ë ï³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

29. Սովորական բաժնետոմսերի միացումը հիմնականում նվազեցնում է շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը՝ առանց միջոցների համաå³ï³ëË³Ý Ýí³½Ù³Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, երբ ընդհանուր ազդեցությունը բաժնետոմսերի հետ գնումն է իրական արժեքով, շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թվի նվազումը հետևանք է միջոցների համաå³ï³ëË³Ý Ýí³½Ù³Ý: Նման օրինակ է բաժնետոմսերի միացումը՝ միավորված հատուկ շահաբաժնի հետ: Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ միավորված գործարքը, ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով սովորական բաժնետոմսերի թվի նվազումը այն ամսաթվից, երբ ճանաչվում է հատուկ շահաբաժինը:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ

30. Կազմակերպությունը պետք է հաշվարկի մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի գումարները մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ և, եթե ներկայացվում է, այդ բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող՝ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÂÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ·Íáí:

31. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով կազմակերպությունը å»ïù¿ ×ß·ñïÇ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÂÛ³Ý ëáíáñ³Ïաև բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը՝ բոլոր նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնե ïáÙë»ñÇ ³½¹»óáõÂÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

32. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի նպատակը համահունչ է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի նպատակին, այն է՝ ներկայացնել կազմակերպության գործունեության արդյունքներում յուրաքանչյուր սովորական բաժնետոմսի մասնակցությունը չափող ցուցանիշ, միևնույն

Å³Ù³Ý³Ï Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ³Ûª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßñç³Ý³éáõþյաև մեջ գտնվող բոլոր ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնե ïáÙë»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙª

³) մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասն ավելացվում է ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժÝ»ïáÙë»ñÇ ·ÍáÍ ³Ûª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ß³Ñ³ÐաՃÝÝ»ñÇ ¨ ïáÏáëÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ã³÷áí` Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá, ¨ ×ß·ñïíáõÙ ¿` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí »Ï³ÙáõïÝ»ñáõÙ áõ Í³Ëë»ñáõÙ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ փոփոխություններ, որոնք կառաջանային ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետáÙë»ñÇ ÷áË³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

բ) ßñç³Ý³éáõþյան մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը ավելացվում է այն լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվով, որոնք շրջանառության մեջ կլինեին՝ ենթադրելով ևոսրացնող հետևանք ունեցող բոլոր պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ÷áË³ñÏáõÙÁ:

Þ³ÑáõÛÃ

33. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ևոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով կազմակերպությունը պետք է մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ՝ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³ñÏí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ×ß·ñïÇ՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ñ»ï¨Û³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá:

³) ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի գծով ցանկացած շահաբաժինները կամ այլ հոդվածներ, որոնք նվազեցվել են մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë.

բ) ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի գծով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ïáÏáë.

·) »Ï³ÙáõïÝ»ñáõÙ áõ Í³Ëë»ñáõÙ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³é³ç³Ý³ÛÇÝ Ýáëñ³óÝáÕ åáï»Ýghյալ սովորական բաժնետոմսերի փոխարկման արդյունքում:

34. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը սովորական բաժնետոմսերի փոËñÏ»Éáõó Ñ»ïá 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ (³)–(·) Ï»ï»ñáõÙ Ýßí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ³ÛÉ¨ë ã»Ý ³é³ç³Ý³: ÖáË³ñ»ÝÁª Ýáñ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերը իրավունք ունեն մասնակցելու մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթին կամ վնասին: Հետևաբար, մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող՝ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³ñÏí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ×ß·ñïíáõÙ ¿` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ (³)–(·) Ï»ï»ñáõÙ Ýßí³Í հոդվածները և դրանց հետ կապված ցանկացած հարկեր: Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի հետ Ï³åí³Í Í³Ëë»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ ½»Õã»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ï»ë 2003 Ã. í»ñ³Ý»ñÏ³Ûó³Í ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ):

35. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի փոխարÏáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É»Ï³ÙáõïÝ»ñáõÙ Ï³Ù Í³Ëë»ñáõÙ Ñ»ï¨³Ýù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ: úñÇÝ³Ï¹ åáï»Ýóիալ սովորական բաժնետոմսերի գծով ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÇ Ýí³½áõÙÁ ¨ ¹ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ß³ÑáõÛÃÇ ³×Á Ï³Ù íÝ³ëÇ Ýí³½áõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ հանգեցնել ծախսերի ածի, որը վերաբերում է շահույթում աշխատակիցների մասնակցության ոչ-հայեցողական ծրագրին: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ևոսրացվ³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÙ³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³կան բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ×ß·ñïíáõÙ ¿` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí »Ï³ÙáõïÝ»ñÇ Ï³Ù Í³Ëë»ñÇ ÝÙ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï¨³Ýù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñ

36. Մեկ բաժնետոմսին բ³ÅÇÝ ÁÝÏÝáÕ Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի թիվը պետք է լինի սովորական բաժնետոմսերի՝ 19-ñ¹ ¨ 26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ համաձայն հաշվարկված կշռված միջին թիվը՝ գումարած այն սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին ÃÇíÁ, áñáÝù ÏÃáÕ³ñÏí»ÇÝ Ýոսրացնող բոլոր պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը սովորական բաժնետոմսերի փոխարկելիս: Նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը պետք է դիտարկվեն որպես սովորական բաժնետոմսերի փոխարկված ժամանակաշրջանի սկզբի կամ, եթե պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը թողարկվել են ավելի ուշ, այդ թողարկման ամսաթվի դրությամբ:

37. Նոսրացնող սովորական բաժնետոմսերը պետք է որոշվեն ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար առանձին: Տարեսկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Ý³ñ³éíáÕ Ýáëñ³óÝáÕ åáï»ÝóÇ³É ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի թիվը յուրաքանչյուր միջանկյալ հաշվարկում ներառված պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի կշռված ÙÇçÇÝ ÃÇíÁ ã¿:

38. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը կշռվում են այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում ¹ñ³Ýù · ï ÝíáõÙ »Ý ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç: ²ÛÝ åáï»ÝóÇ³É սովորական բաժնետոմսերը, որոնք տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում չեղյալ են համարվել կամ ուժը կորցրել են, մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Ñ³ï í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ÁÝÃ³óáõÙ ¹ñ³Ýù ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç »Ý: äáï»ÝóÇ³É ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերը, որոնք տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում փոխարկվել են սովոñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ևոսñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý տվյալ ժամանակաշրջանի սկզբից մինչև փոխարկման ամսաÃÇíÁ. ÷áË³ñÏÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ï á արդյունքում ստացված սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ինչպես բազային, այնպես էլ ևոսրացված շահույթներում:

39. Սովորական բաժնետոմսերի թիվը, որոնք կթողարկվեին ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը փոխարկելիս, որáßվում է այդ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի պայմաններից: Երբ առկա է փոխարկման մեկից ավելի հիմունք, հաշվարկում ենթադրվում է պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողների տեսանկյունից առավել շահավետ փոխարկման դրույքը կամ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ:

40. ¸ áõë ï ñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ñ³Ù³ ï »Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÁ Ï ³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ »Ý մայր կազմակերպությունից, ձեռնարկողից կամ ներդրողից տարբեր այլ կողմերի թողարկել պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր, որոնք փոխարկ»ÉÇ »Ý Ï ³٠Ù ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ ï »Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï ³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáրական բաժնետոմë»ñÇ, Ï ³٠Ù ¿É Ù³ÛñՀ կազմակերպության, ձեռնարկողի կամ ներդրողի (հաշվետու կազմակերպության) սովորական բաժնե-ïáÙë»ñÇ: ºÃ» ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ ï »Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý, Ï ³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Û¹ åáï»ÝóՀալ սովորական բաժնետոմսերը հաշվետու կազմակերպության մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի վրա ունեն ևոսրացնող ազդեցություն, դրանք ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ևոսրացված շահույթի հաշվարկում:

ԵՒոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր

41. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը պետք է համարվեն ևոսրացնող այն և միայն այն դեպքում, եթե դրանց փոխարկումը սովորական բաժնետոմսերի կնվազեցներ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը կամ կավելացներ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնասը՝ շարունակական գործունեությáõÝÇó:

42. Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ÛñՀ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕª ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÁ Ï ³Ù íÝ³ëÁ û·ï ³·áñÍáõÙ ¿ áñå»ë ë ï áõ·Çã ÃÇí՝ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù åáï»ÝóÇ³É սովորական բաժնետոմսերը ևոսրացնող են, թե հակաևոսրացնող: Մայր կազմակերպությունÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕª ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÁ Ï ³Ù íÝ³ëÁ ×ß·ñ ï íáõÙ ¿ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¨ բացառում է ընդհատված գործառնություններին վերաբերող հոդվածները:

43. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը հակաևոսրացնող են, եթե դրանց փոխարկումը սովորական բաժնետոմսերի կմեծացներ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը կամ կփոքñ³óÝ»ñ շարունակական գործունեությունից մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնասը: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛթի հաշվարկը չի ենթադրում այնպիսի պոտենցիալ սովորական բաժնետոմ-ë»ñÇ ÷áË³ñÏáõÙÁ, Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï ³Ù ³ÛË ÃáÕ³ñÏáõÙ, áñáÝù Ñ³Ï³Ýáëñ³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³ÛÇÝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույÃÇ íñ³:

44. Որոշելիս, թե արդյոք պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը ևոսրացնող են, թե հակաևոսրացնող, պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր թողարկում կամ խմբաքանակ դիտարկվում է առանձին, այլ ոչ թե մյուսների հետ միասին: Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի դիտարկման հաջորդականությունը կարող է ազդել, թե արդյոք դրանք ևոսրացնող են: Հետևաբար, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի ևոսñ³óáõÙÝ ³é³í»É³·áõÛÝÇ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ åáï»ÝóÇ³É սովորական բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր թողարկում կամ խմբաքանակ դիտարկվում է ամենից շատ Ýáëñ³óÝáÕÇó ÙÇÝã¨ ³Ù»ÝÇó ùÇã Ýáëրացնողը հաջորդականությամբ, այսինքն՝ այն ևոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը, որոնց համար «լրացուցիչ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ» ամենափոքրն է, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ևոսրացված շահույթի հաշվարկում ներառվում են մինչև լրացուցիչ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ավելի մեծ շահույթ ունեցողները: ú åóÇáÝÝ»ñÁ ¨ í³ñ³Ý³ï Ý»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³é³çÇÝÝ »Ý Ý»ñ³éíáõÙ, áñáíÑ»ï ¨ ¹ñ³Ýù ã»Ý ³½¹áõÙ Ñ³ßí³ñÏÇ Ñ³Ù³ñÇãÇ íñ³:

ú åóÇáÝÝ»ñ, í³ñ³Ý³ï Ý»ñ ¨ ¹ñ³ÝóÑ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ

45. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ևոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով կազմակերպությունը å»ïù ¿ »ÝÃ³¹ñÇ Çñ Ýáëñ³óÝáÕ ûåóÇáÝÝ»ñÇ ¨ í³ñ³Ý³ï Ý»ñÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ: ²Ûë ·áñÍÇùÝ»ñÇó ենթադրվող մուտքերը պետք է դիտարկվեն այնպես, կարծես թե դրանք ստացված էին սովորական բաժÝ»-տոմսերի թողարկումից՝ տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ÙÇçÇÝ շուկայական գնով: Թողարկվելիք սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ Ãíի և այն սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ÃíÇ միջև տարբերությունը, որոնք թողարկված կլինեին տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում սովորական

բաժÝ»տոմսերի միջին շուկայական գնով, պետք է դիտարկվի որպես սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙª ³é³ÝÓ áñ¨¿ Ñ³ ïáõóÙ³Ý:

46. úåóÇáÝÝ»ñÁ ¨ í³ñ³Ýï»ñÁ Ýáëրացնող են, եթե դրանք հանգեցնում են սովորական բաժնետոմսերի թողարկման՝ տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Ûó³Ï³Ý ·ÝÇÓ ցածր գնով: Նոսրացման գումարը հավասար է տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում սովորական բաժÝ»-ïáÙëների միջին շուկայական գնի և թողարկման գնի տարբերությանը: Հետևաբար, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկելու նպատակով համարվում է, որ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը բաղկացած են հետևյալ երկուսից՝

³) ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áñáß³ÏÇ թվով սովորական բաժնետոմսեր միջին ßáõÏ³Ûó³Ï³Ý ·Ýáí ÃáÕ³ñÏ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·Çñ: ºÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ³Ûº¹åÇëÇ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերը թողարկվում են իրական գնով և ոչ նոսրացնող են, ոչ էլ հականոսրացնող: Դրանք անտեսվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում.

բ) մնացած սովորական բաժնետոմսերն առանց որևէ հատուցման թողարկելու պայմանագիր: Այդպիսի սովորական բաժնե ïáÙë»ñÁ Ùáõ ïù»ñ ã»Ý ³é³ç³óÝáõÙ ¨ áñ¨¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ã»Ý թողնում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերին վերագրվող շահույթի կամ ÍÝ³ëÇ íñա: Հետևաբար, այդպիսի բաժնետոմսերը նոսրացնող են և գումարվում են շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թվին՝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ:

47. úåóÇáÝÝ»ñÁ ¨ í³ñ³Ýï»ñÁ Ýáëñ³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý, ÙÇ³ÛÝ »Ã» ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ընթացքում սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ ·»ñ³½³Ýóáõ٠ ¿ ûåóÇáÝÝ»ñÇ Ï³Ù վարանտների իրագործման գինը (այսինքն՝ դրանք «փող բերող» են): Նախկինում ներկայացված՝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը հետընթաց չի ճշգրտվում՝ սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ·Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

47². Բաժնետոմսերի օպցիոնների և բաժնետոմսերի վրա հիմնված այլ վճարումների å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÜÐØê 2 *§´³ÅÝ» ïáÙë»ñÇ íñ³ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñï Á, 46-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í ÃáÕ³ñÏÙ³Ý ·ÇÝÁ ¨ 47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ նշված իրագործման գինը պետք է ներառեն ապագայում այդ բաժնետոմսերի օպցիոնների և բաժնետոմսերի վրա հիմնված այլ վճարումների պայմանավորվածությունների ներքո Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ù³ ï³Ï³ñ³ñí»ÉÇù ³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ:

48. Աշխատակիցների՝ հաստատագրված կամ որոշելի պայմաններով բաժնետոմսերի օպցիոնները և չվաստակված սովորական բաժÝ»տոմսերը մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¹ÇïíáõÙ »Ý áñå»ë ûåóÇáÝÝ»ñª ãÝ³Ûó³Í ¹ñ³Ýù í³ëï³ÏÙ³Ý ³ééõÙáí Ï³ñáÕ »Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ÉÇÝ»É: ¸ñ³Ýù Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ ßñç³Ý³ééõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ: Աշխատակիցների՝ կատարողականի վրա հիմնված բաժնետոմսերի օպցիոնները դիտվում են որպես պայմանականորեն թողարկելի բաժնետոմսեր, որովհետև դրանց թողարկումը պայմանավորí³Í ¿ ë³ÑÙ³Ýíած պայմանների բավարարմամբ՝ ի լրումն ժամանակի անցնելու:

ÖáË³ñÏ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñ

49. Փոխարկելի գործիքների նոսրացնող ազդեցությունը պետք է արտացոլվի մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃáõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 33-ñ¹ ¨ 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ:

50. Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերը հականոսրացնող են բոլոր այն դեպքերում, երբ այդ բաժնետոմսերի գծով ընթացիկ ժամանակաշրջանում հայտարարված կամ կուտակված շահաբաժնի գումարը, որը բաժին է ընկնում փոխարկման ժամանակ ստացվելիք մեկ բաժնետոմսին, գերազանցում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազ³ÛÇÝ ß³ÑáõÛÃÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, ÷áË³ñÏ»ÉÇ å³ñïùÁ Ñ³Ï³Ýáëñ³ó-նող է բոլոր այն դեպքերում, երբ դրա գծով տոկոսը (հաշվի առած հարկերը և եկամուտներում կամ ծախսերում այլ փոփոխություններ), որը բաժին է ընկնում փոխարկման ժամանակ ստացվելիք մեկ բաժնետոմսին, գերազանցում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը:

51. Փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի մարումը կամ հարկադրված փոխարկումը կարող է ազդել նախկինում շրջանառության մեջ գտնվող փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի միայն մի մասի վրա: ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ, áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ßñç³Ý³ééõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ ÙÝ³ó³Í ÷áË³ñÏ»ÉÇ արտոնյալ բաժնետոմսերը նոսրացնող են, 17-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ·»ñ³½³Ýóáõ հատուցում վերագրվում է այն բաժնետոմսերին, որոնք մարվել կամ փոխարկվել են: Մարված կամ փոխարկված բաժնետոմսերը դիտարկվում են այն բաժնետոմսեՇó ³é³ÝÓÇÝ, áñáÝù ã»Ý Ù³ñï»É Ï³Ù ã»Ý ÷áË³ñÏí»É:

Պայմանականորեն թողարկելի բաժնետոմսեր

52. Ինչպես մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկում, պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսերը դիտվում են որպես շրջանառության մեջ գտնվող և ներառվուՙ »Ý մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում, եթե պայմանները բավարարվում են (այսինքն՝ դեպքերը տեղի են ունենում): Պայմանականորեն թողարկելի բաժնետոմսերը ներառվում են

ï íÛ³É Å³Ù³ նակաշրջանի սկզբից (կամ բաժÝ»ï áÙë»ñÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ³Ùë³ÃíÇó, »Ã» í»ñçÇÝë ³í»É áõß ¿): ºÃ» å³ÛÙ³Ýները չեն բավարարվում, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում ներառվող պայմանականորեն թողարկելի բաժնե ïáÙë»ñÇ ÃÇíÁ հիմնվում է բաժնետոմսերի այն թվի վրա, որոնք կթողարկվեին, եթե տվյալ ժ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ Ñ³ÙÁÝÏÝ»ñ å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇ Ñ»ï: Ì»ñ³Ý»ñÏ³Û³óáõÙ âÇ þույլատրվում, եթե պայմանները չեն բավարարվում, երբ պայմանականության ժամանակաշրջանը ³í³ñï íáõÙ¿:

53. ºÃ» å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ÃáÕ³ñÏÙ³Ý å³ÛÙ³Ý ¿ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃÇ` áñáß³ÏÇ գումարի հասնելը կամ պահպանելը, և այդ գումարը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Ñ³ëóí»É ¿, ë³Ï³ÛÝ ³ÛÝ å»ïù ¿ å³Ñå³ÝíÇ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïáÉñ³óáõóÇã ժամանակաշրջանի համար, ապա մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահáõÛÃÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերը դիտվում են որպես շրջանառության մեջ գտնվող, եթե դրանց ազդեցությունը նոսրացնող է: Այդ դեպքում մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկը հիմնվում է սովորական բաժնետոմսերի այն թվի վրա, որոնք թող³ñÏí³Í ÏÉÇÝ»ÇÝ, »Ã» ï íÛ³É Å³Ù³Ý³ կաշրջանի վերջի դրությամբ շահույթը լիներ պայմանականության ժամանակաշրջանի ավարտի դրությամբ շահույթը: Քանի որ ապագա ժամանաÏ³ßñç³ÝáõÙ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷á÷áËí»É, ³Û¹åÇëÇ պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսերը չեն ներառվում մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկում մինչև պայմանականության ժամանակաշրջանի ավարտը, որովհետև ոչ բոլոր անհրաժեշտ պայմաններն են բավարարվել:

54. Պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսերի թիվը կարող է կախված լինել ապագայում ëáíáñական բաժնետոմսերի շուկայական գնից: Այդ դեպքում, եթե ազդեցությունը նոսրացնող է, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկը հիմնվում է սովորական բաժնետոմսերի ³ÛÝ ÃíÇ íñ³, áñáÝù ÃáÕ³ñÏí³Í ÏÉÇÝ»ÇÝ, »Ã» Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³կաշրջանի վերջի դրությամբ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ ÉÇÝ»ñ å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇÝ ³éÏ³ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ: ºÃ» å³ÛÙ³ÝÁ ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ÙÇ ³ÛÝåÇëÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ ï í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÙÇçÇÝÇ íñ³, áñÝ ³ÝóÝáõÙ ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇó, ³å³ û·ï³·áñÍíáõÙ¿ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇ ³Ýó³Í Ù³ëÇ Ñ³Ù³ñ ÙÇçÇÝÁ: ø³ÝÇ áñ ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ Ï³ñáÕ ¿ փոփոխվել, այդպիսի պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսերը չեն ներառվում մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկում մինչև պայմանականության Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³րտը, որովհետև ոչ բոլոր անհրաժեշտ պայմաններն են բավարարվել:

55. Պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմë»ñÇ ÃÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³Ëí³Í ÉÇÝ»É ³å³·³ շահույթներից և սովորական բաժնետոմսերի ապագա գներից: Նման դեպքերում մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում ներառվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը հիմնվում ¿ »ñÏáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ íñ³ (³ÛëÇÝùÝ` ÙÇÝã ³Ûë å³ÑÁ ß³ÑáõÛÃÇ ¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ ընթացիկ շուկայական գնի վրա): Պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսերը մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում չեն ներառվում, բացառությամբ երբ երկու պայմաններն էլ բավարարված են:

56. Այլ դեպքերում պայմանականորեն թողարկելի սովորական բաժնետոմսերի թիվը կախված է այլ` շահույթից կամ շուկայական գնից տարբեր պայմանից (օրինակ՝ որոշակի ÃíáíÙ³ÝñÍ³Ë Ë³ÝáõÃÝ»ñ բացելուց): Նման դեպքերում, ենթադրելով, որ այդ պայմանի ներկա կարգավիճակը մնում է անփոփոխ ÙÇÝã¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÁ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý ÃáÕ³ñÏ»ÉÇ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերը ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացվ³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ` հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա կարգավիճակի հիման վրա:

57. Պայմանականորեն թողարկելի պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը (բացի բաժÝ»ïáÙë»ñÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³ÍÝ»ñÇó, ÇÝãåÇëÇù »Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý ÃáÕ³ñÏ»ÉÇ փոխարկելի գործիքները) ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի Ñ³ßí³ñÏáõÙ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå`

³) կազմակերպությունը որոշում է, թե արդյոք պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը կարող են »ÝÃ³¹ñí»É áñå»ë ÃáÕ³ñÏ»ÉÇ` »ÉÝ»Éáí ¹ñ³Ýó ÃáÕ³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ áñáßí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó՝ համաձայն պայմանական սովորական բաժնետոմսերի վերաբերյալ 52-56-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ. ¨

բ) եթե այդ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը պետք է արտացոլվեն մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթում, կազմակերպությունը որոշում է դրանց ազդեóáõÃÛáõÝÁ Ù»Ï բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկի վրա՝ օպցիոնների և ³ñ³Ý³ïÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³é»Éáí 45-48-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ, ÷áË³ñÏ»ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª 49-51-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ, ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñï»É ëvdnրական բաժնետոմսերով կամ դրամական միջոցներով՝ 58-61-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ, Ï³Ù ³ÛÉ ¹ñáõÛÃÝ»ñ, ÇÝãå»ë ï»ÕÇÝ¿:

Այնուամենայնիվ, իրագործում կամ փոխարկում չի ենթադրվում մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով, բացառությամբ երբ իրագործում կամ փոխարկում

ենթադրվում է շրջանառության մեջ գտնվող համանման պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսե»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý ÃáÕ³ñÏ»ÉÇ ã»Ý:

Պայմանագրեր, որոնք կարող են մարվել սովորական բաժնետոմսերով կամ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí

58. **ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃյունը թողարկել է պայմանագիր, որը կարող է մարվել սովորական բաժնետոմսերով կամ դրամական միջոցներով՝ կազմակերպության ընտրությամբ, կազմակեր**åáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ »ÝÃ³¹ñÇ, **áñ պայմանագիրը մարվելու է սովորական բաժնետոմսերով, ¨ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ åáï»ÝóÇ³É ëáíáñ³Ïաև բաժնետոմսերը պետք է ներառվեն մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված ß³ÑáõÛÃáõÙ, »Å» ¹ñ³Ýó ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ýáëñ³óÝáÕ¿:**

59. ºÃ» ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ áñå»ë ³Ï ïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, Ï³Ù ¿É áõÝÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇտալի բաղադրիչ և պարտավորության բաղադրիչ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×ß·ñïÇ Ñ³Ù³ñÇãÁ` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³é³ç³Ý³ÛÇÝ ժամանակաշրջանի ընթացքում, եթե պայմանագիրը դասակարգված լիներ ամբողջությամբ որպես բաժնային գործիք: Այս ճշգրտումը համանման է 33-ñ¹ å³ñ·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ×ß·ïáõÙÝ»ñÇÝ:

60. **Այն պայմանագրերի համար, որոնք կարող են մարվել սովորական բաժնետոմսերով կամ դրամական ÙÇçáóÝ»ñáí՝ դրա տիրապետողի ընտրությամբ, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ հաշվարկելիս օգտագործվում է դրամական միջոցներով մարումից և սովորական բաժնետոմսերով Ù³ñáõÙÇó ³é³í»É Ýáëñ³óÝáÕÁ:**

61. ä³ÛÙ³Ý³·ñÇ ûñÇÝ³Ï, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ù³ñí»É սովորական բաժնետոմսերով կամ դրամական միջոցներով, Ñ³Ý¹ÇëÝ³ÝáõÙ ¿ å³ñï³ùÇÝ ·áñÍÇùÁ, áñÁ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÇ ³í³ñïÇÝ ãë³ÑÙ³Ý³÷³Ï³Í Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ` Ù³ñ»Éáõ Ù³ûñ ·áõÙ³ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Çñ ë»÷³Ï³Ý սովորական բաժնետոմսերով: Մեկ այլ օրինակ է դուրս գրված վաճառքի օպցիոնը, որն իր տիրապետողին տալիս է սովորական բաժնետոմսերով Ï³Ù¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñÙ³Ý ÁÝïñáõÃÛáõÝ:

¶Ýí³Íûå óÇáÝÝ»ñ

62. ä³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ·Ýí³Í í³×³éùÇ ûåóÇáÝÝ»ñÁ ¨ ·Ýí³Í ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñÁ (³ÛëÇÝùÝ` կազմակերպության կողմից պահվող՝ իր սեփական սովորական բաժնետոմսերի գծով օպցիոնները), ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýó Ý»ñ³éáõÙÁ ÏÉÇÝ»ñ Ñ³Ï³Ýáëñ³óÝáÕ: ²Û¹åÇëÇ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÁ ÏÇñ³·áñÍí»ñ, ÙÇ³ÛÝ »Ã» իրագործման գինը լիներ շուկայական գնից բարձր, և այդպիսի գնման օպցիոնը կիրագործվեր, միայն եթե Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ ÉÇÝ»ñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇó ó³Íñ:

¸áõñë ·ñí³Íí³×³éùÇ ûåóÇáÝÝ»ñ

63. **Պայմանագրերը, որոնք կազմակերպությունից պահանջում են ետ գնել իր սովորական բաժնետոմսերը, ÇÝãåÇëÇù »Ý, ûñÇÝ³Ï, ¹áõñë ·ñí³Íí³×³éùÇ ûåóÇáÝÝ»ñÁ ¨ ·ÝÙ³Ý ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, ³ñï³óáÉíáõÙ »Ý մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում, »Ã» ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ýáëñ³óÝáÕ¿: ºÃ» ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ §÷áÕ բերող» են (այսինքն՝ իրագործման կամ մարման գինը բարձր է ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇó), ³å³ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի íñ³ ¹ñ³Ýó åáï»ÝóÇ³É Ýáëñ³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ñ³ßí³ñÏíÇÑ»ï¨Û³É Ï»ñå՝**

- **³) å»ïù¿ »ÝÃ³¹ñÍÇ, áñ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի սկզբում բավարար քանակության ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսեր »Ý ÃáÕ³ñÏí»Éáõ (³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ýáí)՝ å³ÛÙ³Ý³·Çñ բավարարելու համար մուտքեր առաջացնելու նպատակով.**
- **բ) å»ïù¿ »ÝÃ³¹ñÍÇ, áñ ÃáÕ³ñÏáõÙÇó Ùáõïù»ñÝ û·ï³·áñÍáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ բավարարելու Ñ³Ù³ñ (այսինքն՝ սովորական բաժնետոմսերը հետ գնելու համար).**
- **·) հավելյալ սովորական բաժնետոմսերը (³ÛÝ ëáվորական բաժնետոմսերի թվի, որոնք ենթադրվում »Ý ÃáÕ³ñÏí³Í, ¨ å³ÛÙ³Ý³·րի բավարարումից ստացված սովորական բաժնետոմսերի թվի տարբերությունը) å»ïù¿ Ý»ñ³éÍÇ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի Ñ³ßí³ñÏáõÙ:**

Ð»ïÁÝÃ³ó ×ß·ñïáõÙÝ»ñ

64. **ºÃ» ßñç³Ý³ëáõÃÛ³Ý Ù»ç գտնվող սովորական կամ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի թիվը մեծանում է կապիտալացման, արտոնյալ թողարկման կամ բաժնետոմսերի տրոհման արդÛáõÝùáõÙ, Ï³Ù¿É փոքրանում է բաժնետոմսերի հակադարձ տրոհման արդյունքում, ապա մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթի հաշվարկը ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար պետք է Ñ»ïÁÝÃ³ó ×ß·ñïÍÇ: ºÅ» ³ÛëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó**

**հետո, բայց նախքան ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվում են թողարկման համար, ապա այդ և նախորդ բոլոր ֆինանսական հաշվետվություններում մեկ բաժնետոմսի գծով հաշվարկները պետք է հիմնվեն բաժնետոմսերի նոր թվի վրա: Այն փաստը, որ մեկ բաժնետոմսի գծով հաշվարկներն արտացոլում են բաժնետոմսերի թվի փոփոխությունները ժամանակաշրջանների համար մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթները և՛ ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար, և՛ նաև ցանկացած ներկայացված ժամանակաշրջանի համար, եթե բաժնետոմսերի թվի փոփոխությունը տեղի է ունեցել հաշվետու տարվա վերջից հետո, բայց նախքան ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացումը թողարկման համար, ապա այդ և նախորդ բոլոր հաշվետվություններում մեկ բաժնետոմսի գծով հաշվարկները պետք է հիմնվեն բաժնետոմսերի նոր թվի վրա: Այն փաստը, որ մեկ բաժնետոմսի գծով հաշվարկներն արտացոլում են բաժնետոմսերի թվի փոփոխությունները ժամանակաշրջանների համար մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթները և՛ ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար, եթե բաժնետոմսերի թվի փոփոխությունը տեղի է ունեցել հաշվետու տարվա վերջից հետո, բայց նախքան ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկ

բ) **մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթները հաշվարկելիս որպես Ñ³Ûï³ñ³ñ û·ï³·áñÍí³Í ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը և այս հայտարարների համադրումը միմյանց հետ: Համադրումը պետք է ներառի մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի վրա ազդող գործիքների յուրաքանչյուր դասի առանձին ազդեցությունը.**

·) **·áñÍçùÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É պայմանականորեն թողարկելի բաժնետáÙë»ñÁ), áñáÝù ³å³·³Ûáõù կարող են պոտենցիալ կերպով նոսրացնել մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը, սակայն չեն ներառվել մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում, քանի որ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý(Ý»ñ)áõÙ ¹ñ³Ýù Ñ³Ï³Ýáëñ³óÝáÕ »Ý.**

¹) **ëáíáñ³կան բաժնետոմսերով գործարքների կամ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերով գործարքների նկարագրությունը, բացի 64-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³éí³ÍÝ»ñÇó, áñáÝù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá, ¨ áñáÝù Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý Ï÷áË»ÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃÛ³Ùµ ßñç³Ý³éáõþյան մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կամ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի քիվը, եթե այդ գործարքները տեղի ունենային ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ:**

71. 70(¹) å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý՝

³) բաժնետոմսերի թողարկումÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó.

բ) բաժնետոմսերի թողարկումը, երբ մուտքերն օգտագործվում են պարտքի կամ հաշվետու Å³Ù³Ý³կաշրջանի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող արտոնյալ բաժնետոմսերի մարման համար.

·) շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի հետ գնáõÙÁ.

¹) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի փոխարÏáõÙÁ Ï³Ù Çñ³·áñÍáõÙÁ ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմë»ñáí.

») ûåóÇáÝÝ»ñÇ, í³ñ³Ýï Ý»ñÇ Ï³Ù ÷áË³ñÏ»ÉÇ ·áñÍçùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙÁ.

½) å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³ëÝ»ÉÁ, áñáÝù ÏÑ³Ý·»óÝ»ÇÝ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý ÃáÕ³ñÏí»ÉÇ բաժնետոմսերի թող³ñÏÙ³Ý:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի գումարները չեն ճշգրտվում հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի áõÝ»óáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñáíÑ»ï¨ ³Ûչåçëç ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ ã»Ý ³½¹áõÙ Å³Ù³Ý³-Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ë ï»ÕÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍí³Í Ï³åçï³ÉÇ Ù»ÍáõÃÛ³Ý íñ³:

72. Պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր առաջացնող ֆինանսական գործիքները և այլ պայմանագրեր կարող են ներառել այնպիսի դրույթներ և պայմաններ, որոնք ազդում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթների չափման վրա: Այդ դրույթները և պայմանները կարող են որոշել, թե արդյոք պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը նոսրացնող են, և, եթե այո, ապա՝ դրանց ազդեցությունը շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի վրա և սովորական բ³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï¨³Ýù³ÛÇÝ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ: ²Û¹åçëÇ ֆինանսական գործիքների և այլ պայմանագրերի դրույթների և պայմանների բացահայտումը Ëñ³Ëáõëíáõٿ, »Ã» ³Ûɳå»ë ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ٠ (ï»ë üÐØê 7 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍçùÝ»ñ. բ³ó³Ñ³ÛïáõÙÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñïÁ):

73. **Եթե, ի լրումն մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթների, կազմակերպությունը բացահայտում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող գումարներ՝ օգտագործելով համապարփակ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ¨ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïáí պահանջվողից տարբեր այլ բաղադրիչ, ապա նման գումարները պետք է հաշվարկվեն՝ օգտագործելով սույն ստանդարտի համաձայն որոշված սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը: Այդ բաղադրիչի գծով մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացÍ³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù¿ բացահայտվեն հավասարապես ակնառու կերպով և ներկայացվեն ծանոթագրություններում: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÝßÇ ³ÛÝ ÑÇÙáõÝùÁ, áñáí áñáßí»É¿ (»Ý) Ñ³Ù³ñÇãÁ (Ñ³Ù³ñÇãÝ»ñÁ), Ý»ñ³éÛ³É այն, թե արդյոք մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող գումարները նախքան հաÑÏáõÙÝ »Ý, Ã» Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá: ºÃ» û·ï³·áñÍíáõÙ¿ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý այնպիսի բաղադրիչ, որը ամբողջական շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում որպես առանձին տողային հոդված ներկայացված չէ, պետք է բացահայտվի օգտագործված բ³Õ³¹ñÇãÇ ¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óí³Í ïáõÛÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ:**

73². **73-րդ պարագրաֆը կիրառվում է նաև այնպիսի կազմակերպության նկատմամբ, որը, ի լրումն մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթների, բացահայտում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող գումարներ՝ օգտագործելով առանձին ֆինանսական արդյունքների մասին Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ (ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ ÐÐØê 1-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Í¹ 2007 ÃÍ³Ï³ÝÇÝ) 81-ñ¹ պարագրաֆում) ներկայացված և սույն ստանդարտով պահանջվողից տարբեր այլ բաղադրիչ:**

74. Î ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éÇ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ» Ï ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõ Ù ¿: ºÃ» Ï ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï ³- չրջանի համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

74². ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ÷á÷áË»É ¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ É³ÛÝáñ»Ý û· ï ³ ·áñÍíáÕ տերմինաբանությունը: Ի լրումն՝ այն հանգեցրել է 4Ա, 67Ա, 68Ա և 73Ա պարագրաֆների ավելացմանը: Î ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ³Ûª ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ» Ï ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Ûª ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Ûª ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

²ÛÉ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ã»ÕÛ³É Ñ³Û ï ³ñ³ñáõÙÁ

75. Սույն ստանդարտը փոխարինում է 1997 թվականին հրապարակված ՀՀՄՄ 33 «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ß³ÑáõÛÃ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á:

76. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ êØÎ-24 «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ – üÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքներ և այլ պայմանագրեր, որոնք կարող են մարվել սովորական բաժնետոմսերով» մեկնաբանությանը:

Ð³í»Éí³Í²
ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

Սույն հավելվածը կազմում է ստանդարտի բաղկացուցիչ մասը:

Ø³Ûñ Ï³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë

²1. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկելու նպատակով մայր կազմակերպությանը վերագրվող շահույթը կամ վնասը նշանակում է համախմբված կազմակերպության շահույթը կամ վնասը՝ չվերահսկող բաժնեմասերի գծով ×ß·ñ ï »Éáõó Ñ» ï á:

Æñ³íáõÝùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙÝ»ñ

²2. Սովորական բաժնետոմսերի թողարկումը պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի իրագործման կամ փոխարկման ժամանակ սովորաբար չի առաջացնում արտոնյալ տարր: Պատճառն այն է, որ պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը սովորաբար թողարկվում են լրիվ արժեքով, որը հանգեցնում է կազմակեր-åáõÃÛ³ÝÁ Ù³ ï ã»ÉÇ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ù³ëÝ³Ï³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý: Æñ³íáõÝùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏÙ³Ý ¹»åùáõÙ, այնուամենայնիվ, իրագործման գինը հաճախ ավելի ցածր է, քան բաժնե ï áÙë»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: Հետևաբար, ինչպես նշված է 27(բ) պարագրաֆում, նման իրավունքների թողարկումը ներառում է արտոնյալ տարր: Եթե իրավունքների թողարկումը առաջարկվում է գոյություն ունեցող բոլոր բաժնետերերին, սովորական բաժնետոմսերի թիվը, որը պետք է օգտագործվի մինչև իրավունքների թողարկումն ընկած բոլոր ժամանակաշրջանների համար մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë, Ñ³í³ë³ñ ¿ ÙÇÝã¨ ÃáÕ³ñÏáõÙÁ ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç »Õ³Í սովորական բաժնետոմսերի թվի և հետևյալ գործակցի արտադրյալին.

Մեկ բաժնետոմսի իրական արժեքը իրավունքների իրագործումըÇó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç

Մեկ բաժնետոմսի տեսական իրական արժեքը՝ առանց իրավունքների

Մեկ բաժնետոմսի տեսական իրական արժեքը՝ առանց իրավունքների, հաշվարկվում է իրավունքների իրագործումից անմիջապես առաջ բաժնետոմսերի հանրագումարային շուկայական արժեքին գումարելով Çñ³íáõÝùÝների իրագործումից մուտքերը և բաժանելով իրավունքների իրագործումից հետո շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի թվի վրա: Եթե մինչև իրագործման ամսաթիվը իրավունքները հրապարակայնորեն շրջանառվում են՝ բաժնետոմսերից առանձին, ապա այս հաշվարկի նպատակով Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñոշվում է այն վերջին օրվա ավարտին, երբ բաժնետոմսերը շրջանառվում էին Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ñ» ï ÙÇ³ëÇÝ:

ê ï áõ·Çã ÃÇí

²3. 42-ñ¹ ¨ 43-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ë ï áõ·Çã ÃíÇ Ñ³ë Ï³óáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éáõÙÁ óáõó³¹ñ»Éáõ

Ñ³Ù³ñ »ÝÃ³¹ñ»Ýù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ 4,800 ²Ø* Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ` ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃ, (7,200 ²Ø) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ` ÁÝ¹Ñ³ï³í³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó íÝ³ë, (2,400 ²Ø) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ íÝ³ë, ինչպես նաև շրջանառության մեջ գտնվող 2,000 սովորական բաժնետոմսեր: Կազմակերպության մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը 2.40 ԱՄՆ է ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, (3.60 ²Ø)` ÁÝ¹Ñ³ï³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ¨ (1.20 ԱՄՆ)` վնասի համար: 400 պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում, քանի որ արդյունքում ստացվող մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շարունակական գործունեության մասով 2.00 ԱՄՆ շահույթը նոսրացնող է՝ ենթադրելով, որ այդ 400 պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը որևէ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³éÇ íñ³: Ø³ÝÇ áñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ` ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ß³ÑáõÛÃÁ ëï³Ï³ÝáõÙ է հանդիսանում, կազմակերպությունը այդ 400 պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը ներառում է նաև մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող ß³ÑáõÛÃÇ ³ÛÉ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙª ãÝ³Ù³Í ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ստացվող մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի գումարները հականոսրացնող են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համադրելի բազային շահույթի գումարների նկատմամբ, այսինքն՝ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնասն ավելի փոքր է [մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող (3.00 ԱՄՆ)` ընդհատված գործառնություններից վնասի համար և մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող (1.00 ԱՄՆ)` վնասի Ñ³Ù³ñ]:

Սովորական բաժÝ» ïáÙë»ñÇ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·ÇÝ

A4. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով սովորական բաժÝ»տոմսերի միջին շուկայական գինը, որոնք, ենթադրաբար թողարկվելու են, հաշվարկվում է տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում սովորական բաժÝ»ïáÙë»ñÇ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: Տեսականորեն՝ կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերով յուրաքանչÛáõñ ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·áñÍ³ñù Ï³ñáÕ ¿ñ Ý»ñ³éí»É ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·ÝÇ áñáßÙ³Ý Ù»ç: ¶áñÍÝ³Ï³Ýáõù, ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, սովորաբար տեղին է շաբաթական կամ ամսական գների պարզ միջինը:

²5. ÐÇÙÝ³Ï³Ýáõù, ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·ÇÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ï»ÕÇÝ »Ý ÷³ÏÙ³Ý ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·Ý»ñÁ: Այնուամենայնիվ, երբ գները լայնորեն տատանվում են, ամենաբարձր և ամենացածր գների միջինը սովորաբար տալիս է ավելի ներկայացուցչական գին: Միջին շուկայական գինը հաշվարկելու համար û·ï³·áñÍí³Í Ù»Ãá¹Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý, ù³ÝÇ ¹»é ³ÛÝ ³ÛÉ¨ë Ý»ñÏ³Ûª óáõóã³Ï³Ý ã¿` ÷á÷áËí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ å³ï×³éáí: úñÇÝ³Ï` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·ÇÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÷³ÏÙ³Ý ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·Ý»ñÁ Ù» ù³ÝÇ ï³ñÇ ß³ñáõÝ³Ï, áñáÝó ընթացքում գները համեմատաբար կայուն էին, կարող է անցնել ամենաբարձր և ամենացածր գների ÙÇçÇÝÇÝ, »Ã» ·Ý»ñÁ Ù»Í³å»ë ï³ï³ÝíáõÙ »Ý, ¨ ÷³ÏÙ³Ý ßáõÏ³Ûª Ï³Ý·Ý»ñÁ ³ÛÉ¨ë ã»Ý ï³ÉÇë Ý»ñÏ³Ûª óáõóã³Ï³Ý ÙÇçÇÝ·ÇÝ:

úåóÇáÝÝ»ñ, í³ñ³Ýï»ñ¨¹ñ³ÝóÑ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ

²6. ºÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ÷áË³ñÏ»É ·áñÍÇùÝ»ñ ·Ý»Éáõ ûåóÇáÝÝ»ñÁ Ï³Ù í³ñ³Ýï»ñÁ Çñ³·áñÍí»É »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷áËarկելի գործիքը գնելու համար բոլոր այն դեպքերում, երբ և' փոխարկելի գործիքի, և' փոխարկելիս ձեռք բերվելիք սովորական բաժÝ»տոմսերի միջին գները ավելի բարձր են, քան ³Û¹ ûåóÇáÝÝ»ñÇ Ï³Ù í³ñ³Ýï»ñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·Ý»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Çñ³·áñÍáõÙ ãÇ »ÝÃ³¹ñíáõÙ, »Ã» ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç ·ï³ÝíáÕ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÷áË³ñÏ»É ·áñÍÇùÝ»ñÇ, »Ã» ³Û¹åçëÇù ³éÏ³ »Ý, ÷áË³ñÏáõÙ ¨ë ãÇ »ÝÃ³¹ñíáõÙ:

²7. úåóÇáÝÝ»ñÁ Ï³Ù í³ñ³Ýï»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÃáõÛÉ³ï»É Ï³Ù å³Ñ³Ýç»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ï³Ù Ýñ³Ù³ûñ Ï³Ù ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý) å³ñï³ù³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ³é³ç³ñÏáõÙ` áñå»ë իրագործման գնի ամբողջությամբ կամ մասնակի վճարում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ³Û¹åçëÇ ûåóÇáÝÝ»ñÁ Ï³Ù í³ñ³Ýï»ñÁ áõÝ»Ý Ýáëñ³óÝáÕ ազդեցություն, եթե. (ա) համապատասխան սովորական բաժÝ»ïáÙë»ñÇ ï³ÛÉÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇçÇÝ շուկայական գինը գերազանցում է իրագործման գինը. կամ (բ) առաջարկման ենթակա գործիքի վաճառքի ·ÇÝÁ ³í»ÉÇ ó³Íñ¿ ³ÛÝ ·ÝÇó, áñáí ³Û¹ ·áñÍÇùÁ Ï³ñáÕ¿ ³é³ç³ñÏí»É ûåóÇáÝÇ Ï³Ù í³ñ³Ýï³ç պայմանագրի ներքո, և արդյունքում ստացվող գեղչը սահմանում է գնից: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ³Û¹ ûåóÇáÝÝ»ñÁ Ï³Ù í³ñ³Ýï³Ý»ñÁ »ÝÃ³¹ñíáõÙ »Ý Çñ³·áñÍí³Í, ¨ å³ñï³ù³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ ·áñÍÇùÝ»ñÁ »ÝÃ³¹ñíáõÙ »Ý ³é³ç³ñÏí³Í: ºÃ» ûåóÇáÝÇ Ï³Ù í³ñ³Ýï³ç ïÇñ³å»ïáõÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³é³ç³ñÏáõÙÝ ³í»É ß³Ñ³í»ï¿, ¨ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ãáõۻ ïñáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³é³ç³ñÏáõÙ, ³å³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÝ »Ý »ÝÃ³¹ñíáõÙ ³é³ç³ñÏí³Í: ä³ñï³ùÇ ·Íáí ïáÏáëÁ (³é³ÝóÑ³ñÏ»ñÇ), áñÁ »ÝÃ³¹ñíáõÙ¿ ³é³ç³ñÏí³Í, »ï¿ ·áõÙ³ñíáõÙ` áñå»ë Ñ³Ù³ñÇãÇ ×ß·ñïáõÙ:

²8. Ð³Ù³Ý³Ý Ùáï»óáõÙ¿ ÏÇñ³éíáõÙ ³ÛÝ ³ñï³ÝÛ³ç բաժնետոմսերի նկատմամբ, որոնք ունեն նմանատիպ դրույքներ, կամ այլ այնպիսի գործիքների նկատմամբ, որոնք պարունակում են փոխարկման օպցիոններ, áñáÝù Ý»ñ¹ñáÕÇÝ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë í×³ñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ³í»ÉÇ Ýå³ë ï³íáñ ÷áË³ñÏÙ³Ý

---

* *êáõÛÝ áõÕ»óáõÛóáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³Ñ³Ûï³Í »Ý §³ñÄáõÃ³ÛÇÝ ÙÇ³íáñÝ»ñáí (²Ø)¦:*

¹ñáõÛùáí:

²9. àñáß³ÏÇ ûåóÇáÝÝ»ñÇ Ï³Ù í³ñ³ÝïÝ»ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç»É, áñ ³Û¹ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³·áñÍáõÙÇó ëï³óí³Í Ùáõïù»ñÁ û·ï³·áñÍí»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ï³Ù Ýñ³ Ù³ÛñÏ³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý) պարտքային կամ այլ գործիքները մարելու համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված ß³ÑáõÙÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ³Û¹ ûåóÇáÝÝ»ñÁ Ï³Ù í³ñ³ÝïÝ»ñÁ Çñ³·áñÍ³Í »Ý, ÇëÏ Ùáõïù»ñÁ û·ï³·áñÍí³Í »Ý å³ñïùÁ Çñ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ýáí ·Ý»Éáõ, ³ÛÉ áã Ã» սովորական բաժնետոմսեր գնելու համար: Այնուամենայնիվ, ենթադրվող իրագործումից ստացված Ùáõïù»ÑÇ ·»ñ³զանցումը պարտքի ենթադրվող գնման համար օգտագործված գումարի նկատմամբ հաշվի է առնվում (այսինքն՝ ենթադրվում է, որ այն օգտագործվել է սովորական բաժնետոմսերը հետ գնելու համար) մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում: Պարտքի գծով ïáÏáëÁ (³é³Ýó Ñ³ñÏ»ñÇ), áñÁ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ Ñ»ï¿·Ýí»É, »ï¿·áõÙ³ñíáõÙ` áñå»ë Ñ³Ù³ñÇãÇ ×ß·ñïáõÙ:

¸áõñë·ñí³Í í³×³éùÇ ûåóÇáÝÝ»ñ

²10. 63-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³ééáõÙÁ óáõó³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ »ÝÃ³¹ñ»Ýù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áõÝÇ շրջանառության մեջ գտնվող 120 սովորական բաժնետոմսերի վա×³éùÇ ûåóÇáÝÝ»ñ՝ 35 ²Ø Çñ³·áñÍÙ³Ý ·Ýáí: ²Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի համար իր սովորական բաժնետոմսերի միջին շուկայական գինը 28 ԱՄՆ է: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելիս կազմակերպությունը ենթադրում է, որ տվյալ ժամանակաշրջանի սկզբում թողարկել է 150 բաժնետոմս մեկ բաժնետոմսի դիմաց 28 ԱՄՆ-áí՝ 4200 ²Ø-ի չափով իր վաճառքի պարտականության կատարման համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելիս թողարկվելիք 150 սովորական բաժնետոմսերի և վաճառքի օպցիոնի բավարարումից ստացվելիք 120 սովորական բաժնետոմսերի տարբերությունը (30 լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսեր) գումարվում է հայտարարին:

¸áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ñ³Ù³ï»ÕÓ»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áñÍÇùÝ»ñ

²11. ¸áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»ÕÓ»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý åáï»ÝóÇ³É սովորական բաժնետոմսերը, որոնք փոխարկելի են կա՛մ դուստր կազմակերպության, համատեղ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáրական բաժնետոմսե»ñÇ, Ï³ÙÙ³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ó»éÝ³ñÏáõÇ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÇ (Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý) ëáíորական բաժնետոմսերի, ներառվում են մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկում հետևյալ Ï»ñå՝

³) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÃáÕ³ñÏ³Í ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù Çñ»Ýó ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ »Ý ï³ÉÇë Ó»éù բերելու դուստր կազմակերպության, համատեղ ձեռնարկման կամ ասոցիացված կազմակերպության սովորական բաժնետոմսեր, ներառվում են դուստր կազմակերպության, համատեղ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñպության մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող Ýáëñ³óí³Í շահույթի տվյալները հաշվարկելիս: Այնուհետև այդ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթները ներառվում են հաշվետու կազմակերպության մեկ բաժնետոմսին բաժին ÁÝÏÝáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñáõÙ` ÑÇÙÝí»Éáí Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ` ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ íñ³.

բ) մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù ÷áË³ñÏ»ïի են հաշվետու կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի, հաշվի են առնվում հաշվետու կազմակերպության պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերին համանման: Նմանապես, մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համախմբված նոսրացված շահույթը Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÙ³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í՝ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սովորական բաժնետոմսեր գնելու օպցիոնները կամ վարանտները հաշվի են առնվում հաշվետու Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերին համանման:

²12. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ù»Ï բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի վրա, որոնք փոխարկելի են դուստր կազմակերպության, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñպության սովորական բաժնետոմսերի, այդ ·áñÍÇùÝ»ñÁ »ÝÃ³¹ñíáõÙ »Ý ÷áË³ñÏ³Í, ¨ Ñ³Ù³ñÇãÁ (Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը) անհրաժեշտության դեպքում ×ß·ñïáõÙ¿` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ: Æ ÉñáõÙÝ ³Û¹ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇª Ñ³Ù³ñÇãÁ ×ß·ñïáõÙ¿` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ñ³Ýó³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ó³ÝÏ³ó³Í փոփոխություն օրինակ՝ շահաբաժնային եկամուտը կամ բաժնեմասնակցության մեթոդով եկամուտը), որը Í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ »ÝÃ³¹ñíáÕ ÷áË³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյան՝ շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թվի

աճին: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկի հայտարարի վրա դա չի ազդի, որովհետև հաշվետու կազմակերպության՝ շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը ã¿ñ ÷á÷áËíÇ »ÝÃ³¹ñíáÕ ÷áË³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

Մասնակցող բաժնային գործիքներ և սովորական բաժնետոմսերի երկու դասեր

²13. àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ª

³) գործիքներ, որոնք մասնակցում են շահաբաժիններին սովորական բաժնետոմսերի հետ՝ նախապես որոշված բանաձևի համաձայն (օրինակ՝ մեկի դիմաց երկուսը), երբեմն նաև մասնակցության չափի վերին սահմանով (օրինակ՝ մինչև, բայց ոչ ավելի, քան մեկ բաժնետոմսի ¹ÇÙ³ó áñáß³ÏÇ ·áõÙ³ñ).

բ) սովորական բաժնետոմսերի այնպիսի դաս, որի շահաբաժնի դրույքը տարբեր է սովորական բաժնետոմսերի մյուս դ³ëÇó, ë³Ï³ÛÝ ãáõÝÇ Ý³Ë³å³ï íáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³é³çÝ³Ñ»ñÃáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ:

²14. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը հաշվարկելու նպատակով փոխարկումը »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿ ²13 å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ëáíáñ³Ï³Ý բաժնետոմսերով փոխարկելի »Ý, »Ã» ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ýáëñ³óÝáÕ ¿: ²ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù սովորական բաժնետոմսերի դասի փոխարկելի չեն, այդ ժամանակաշրջանի շահույթը կամ վնասը բաշխվում է բաժնետոմսերի տարբեր դասերի և մասնակցող բաժնային գործիքների միջև՝ համաձայն դրանց շահաբաժնային իրավունքների կամ չբաշխված շահույթում այլ մասնակցության իրավունքների: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթը հաշվարկելու համար՝

³) Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը Ï³Ù íÝ³ëÁ ×ß·ñïíáõÙ ¿ (ß³ÑáõÛÃÁ Ýí³½»óíáõÙ ¿, ÇëÏ íÝ³ëÁ՝ ³í»É³óíáõÙ) ïíÛ³É ժամանակաշրջանում բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր դասի գծով հայտարարված շահաբաժինների գումարի և այն շահաբաժինների (Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏóáÕ å³ñï³ïáÙë»ñÇ ·íáí ïáÏáëÝ»ñÇ) å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ã³÷áí, áñáÝù å»ïù ¿ í×³ñí»Ý ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ï՝ãí×³ñí³Í ÏáõÙáõÉÛ³ïÇí շահաբաժիններÁ).

բ) ÙÝ³ó³Íß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ բաշխվում է սովորական բաժնետոմսերի և մասնակցող բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÙÇç¨ ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõñ ·áñÍÇùÇ՝ ß³ÑáõÛÃÝ»ñáõÙ ÷³ÛÇ ã³÷áí՝ ³ÛÝå»ë, »Ã» Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ áÕç ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù վնասը բաշխված լիներ: ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ յուրաքանչյուր դասին բաշխված ամբողջ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ áñáßíáõÙ ¿՝ ·áõÙ³ñ»Éáí áñå»ë շահաբաժիններ բաշխված գումարը և մասնակցության հատկանիշի համար բաշխված գումարը.

·) բաժնային գործիքների յուրաքանչյուր դասին բաշխված ամբողջ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ բաժանվում է շրջանառության մեջ գտնվող գործիքների թվին, որոնց բաշխվել է շահույթը՝ այդ գործիքի գծով մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթը որոշելու համար:

Øեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթի հաշվարկման համար բոլոր պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը, որոնք ենթադրվում են թողարկված, ներառվում են ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ սովորական բաժնետոմսերի մեջ:

Մասնակիորեն վճարված բաժնետոմսեր

²15. Երբ սովորական բաժնետոմսերը թողարկված են, բայց լրիվ վճարված չեն, դրանք մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկում դիտվում են որպես սովորական բաժնետոմսերի մաս՝ այն ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýù ÇñíáõÝù »Ý ï³ÉÇë Ù³ëÝ³ÏóíÉáõ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ շահաբաժիններին՝ լրիվ վճարված սովորական բաժնետոմսի համեմատությամբ:

²16. ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ù³ëÝ³ÏÇ íճարված բաժնետոմսերը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում իրավունք չեն տալիս մասնակցելու շահաբաժիններին, դրանք մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող Ýáëñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¹Çï³ÉáõÙ »Ý áñå»ë í³ñ³Ýï³Ý»ñÇ Ï³Ù ûåóÇáÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ: ºÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ãí×³ñí³Í ÙÝ³óáñ¹Ý իրենից ներկայացնում է սովորական բաժնետոմսեր գնելու համար օգտագործված մուտքեր: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթում ներառվող բաժնետոմսերի թիվը հավասար է բաժանորդագրված բաժնետոմսերի թվի և այն բաժնետոմսերի թվի տարբերությանը, որոնք, ենթադրաբար, գÝí»É »Ý:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 34

ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ¿ë³ÑÙ³Ý»É ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýí³½³·áõÛÝ բովանդակությունը, ինչպես նաև միջանկյալ ժամանակաշրջանի համար ամբողջ³Ï³Ý Ï³Ù Ëï³óí³Í ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչման և չափման սկզբունքները: Ժամանակին å³ïñ³ëïíáõÍ¨³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³í»ÉÇ Ù»Í ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ »Ý ï³ÉÇë Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇÝ, ÷áË³ïáõÝ»ñÇÝ ¨ ³ÛÉáõ` Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ ß³ÑáõÛÃÝ»ñ áõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ ëï»ÕÍ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÂÛ³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ýñ³ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¹ñáõÃÛáõÝÝ áõ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛáõÝÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ë³ÑÙ³Ýáõ Ù, Ã» áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ññ³å³ñ³Ï»Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõûñեր, ինչ հաճախականությամբ և միջանկյալ ժամանակաՃՀ³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá ÇÝã Å³ÙÏ»ïáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³é³í³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ շրջանառությունը կարգավորող մարմինները, ֆոնդային բորսաները և հաշվապահական հաշվառումը Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝó å³ïï³ÛÇÝ կամ բաժնային արժեթղթերն ազատ շրջանառվում են, հրապարակեն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ: Սույն ստանդարտը կիրառվում է այն դեպքերում, երբ կազմակերպությունից å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ Ññ³å³ñ³Ï»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÂÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇÝ (üÐØê-Ý»ñÇÝ) Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ÎáÙÇï»Ý* ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, áñáÝó ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÁ ³½³ï ßñç³Ý³éíáÕ »Ý, Ëñ³Ëáõëáõû¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ սահմանված ճանաչման, չափման և բացահայտման սկզբունքներին: Մասնավորապես, խրախուսելի է, երբ ազատ շրջանառվող արժեթղթեր ունեցող կազմակերպությունները.

   ³) å³ïñ³ëïáõÙ »Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ ³éÝí³½Ý Çñ»Ýó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý տարվա առաջին կիսամյակի վերջի դրությամբ.

   բ) Ù³ïã»ÉÇ »Ý ¹³ñÓÝáõÙ Çñ»Ýó ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó áã áõß, ù³Ý 60 ûñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ:

2. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñ»Ï³Ý Ï³Ù ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛáõÝÁ üÐØê-Ý»ñÇÝ ·Ý³Ñ³ïíáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ: ²ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß³ÏÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ Ý»ñÏ³Û³óñ³Í ãÉÇÝ»É ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ï³Ù Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óñ³Í ÉÇÝ»É ³ÛÝåÇëÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇÝ, ãÇ ËáãÁÝ¹áïáõÙ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Ý üÐØê-Ý»ñÇÝ, »Ã» ¹ñ³Ýù ÙÝ³ó³Í ³éáõÙÝ»ñáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý:
3. Եթե կազմակերպության միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունը բնութագրվում է որպես ՖՀՍՍ-Ý»ñÇÝ համապատասխանող, ապա այն պետք է բավարարի սույն ստանդարտի բոլոր պահանջներին: 19-ñ¹ պարագրաֆը, այս առումով, պահանջում է որոշակի բացահայտումներ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

4. Êտորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով.

***ØÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ* ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý¿, áñÝ ³í»ÉÇ Ï³ñ× ¿, ù³Ý ÉñÇí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñç³Ý:**

***ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ* Ýß³Ý³ïáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ½»ÏáõÛó, áñÁ å³ñáõÝ³ïáõÙ ¿ տվյալ միջանկյալ ժամանակաշրջանի համար ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական ÷³Ã»ÃÁ (ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñïáõÙ (í»ñ³Ý³ÛÍ³Íª 2007 ÃÍ³Ï³ÝÇÝ)), Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ëï³óí³Í ÷³Ã»ÃÁ (ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ):**

---

* Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ÎáÙÇï»ÇÝ ÷áË³ñÇÝ»ó Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ÊáñÑáõñ¹Á, áñÝ Çñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ëÏë»É¿ 2001ÃíÇÝ:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվության բովանդակությունը

5. ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ë³ÑÙ³Ýáõù ¿, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ամբողջական փաթեթը ներառում է հետևյալ բաղկացուցիչները՝

³) ýÇÝ³Ýë³Ïան վիճակի մասին հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

բ) Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ՝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ՝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ՝ ï»Õ»Ï³

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների ձևը և բովանդակությունը

9. **ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ½»ÏáõÙóáõÙ Ññ³å³ñ³ÏáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթ, ապա այդ հաշվետվությունների ձևը և բովանդակությունը å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ÐÐØê 1-ի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթին Ý»ñÏ³Û³óíáÕ å³Ñ³ÝÇÝ»ñÇÝ:**

10. **ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ½»ÏáõÙóáõÙ Ññ³å³ñ³ÏáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ëï³óí³Í ÷³Ã»Ã, ³å³ ³Û¹ Ëï³óí³Í Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³éÝí³½Ý å»ïù ¿ Ý»ñ³é»Ý ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñÝ³·ñ»ñÇó ¨ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³Ýñ³զումարներից յուրաքանչյուրը, ինչպես նաև ընտրված բացատրաÏ³Ý Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë å³Ñ³Ýç íáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáí: Èñ³óáõóÇã ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ Ï³Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñ պետք է ներառվեն, եթե դրանց բացթողումը խտացված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունÝ»ñÁ Ï¹³ñÓÝÇ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã:**

11. **Երբ կազմակերպությունը ՀՀՍՍ 33 «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ» ստանդարտի գործողության ոլորտում է, միջանկյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի բաղկացուցիչները Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõ Ù մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթները*:**

11². **Եթե կազմակերպությունը շահույթի կամ վնասի բաղկացուցիչները ներկայացնում է առանձին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությամբ, ինչպես նկարագրված է ՀՀՍՍ 1-Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) 81-րդ պարագրաֆում, ապա այն ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթները այդ առանձին հաշվետվությունում:**

12. ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ï³ñ³Ù³1ñáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ կառուցվածքի վերաբ»ñÛ³É áõÕ»óáõÛóÝ»ñ: ÐÐØê 1-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ óáõó³1ñáõÙ ¿ Ó¨»ñ, Ã» ÇÝãå»ë Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñÏ³Û³óí»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ, Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ:

13. [Ð³Ýí³Í¿]

14. ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ å³ïñ³ëïíáõÙ ¿ Ñ³Ù³խամբված հիմունքով, եթե կազմակերպության ամենավերջին տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները եղել են համախմբված Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ: Ø³ßñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ï»Õ»ÉÇ Ï³ÙÑ³Ù³1ñ»ÉÇã»Ý³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ï»Õ·ï³Í համախմբված հաշվետվությունների հետ: Եթե կազմակերպության տարեկան ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³é»É ¿ Ù³ßñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ç լրումն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների, ապա սույն ստանդարտը ոչ պահանջում, ոչ էլ ³ñ·»ÉáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ù³ßñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñ³éáõÙÁ:

Ընտրված բացատրական ծանոթագրություններ

15. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáÕÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ÏÉÇÝÇ Ý³¨ այդ կազմակերպության ամենավերջին տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը: Հետևաբար, ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ ãÏ³, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³ÝÁ ÏÇó Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³é»Ý ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ñ¹»Ý Ý»ñÏ³Û³óí³Í տեղեկատվության համեմատաբար ոչ նշանակալի թարմացումները: Միջանկյալ ամսաթվի դրությամբ ավելի օգտակար է այն դեպքերի և գործարքների բացատրությունը, որոնք նշանակալի են՝ վերջին ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ ¨ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ÁÝï³É»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

16. **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ÏÇó Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³éÝí³½Ý å»ïù ¿ Ý»ñ³éÇ Ñ»ï¨Û³É ï»Õ»Ï³ïíáõþյունը, եթե դրանք էական են և չեն բացահայտվել միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվության որևէ այլ հատվածում: Տեղեկատվությունը սովորաբար պետք է ներկայացվի «ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը» հիմունքով: Այնուամենայնիվ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõևը պետք է բացահայտի նաև բոլոր այնպիսի դեպքերը կամ գործարքները, որոնք ¿³Ï³Ý»Ý՝ ÁÝÃ³óÇÏ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ ÁÝï³É»Éáõ Ñ³Ù³ñ:**

³) Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÏÇñ³éí»É »Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇ¨ÝáõÛÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»ÃáÕ»ñÁ, áñáÝù ÏÇñ³éí»É ¿ÇÝ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³Ù, »Ã» ³Û¹ քաղաքականությունը կամ մեթոդները փոփոխվել են, ապա այդ փոփոխությունների բնույթի և ³½¹»óáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ·ñáõÃÛáõÝÁ.

---

* ²Ûë å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ¿ »ÝÃ³ñÏí»É ¿ 2008Ã. Ù³ñï ÇÝ ÃáÕ³ñÏí³Í *ÜÐØê-ների բարելավումներով*՝ ÐÐØê 34-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ՝ Ñëï³Ï³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

բ) ÙÇç³ÝÏÛ³É ·áñÍ³éÝáւթյունների սեզոնային կամ ցիկլային բնույթի վերաբերյալ բացատրական մեկնաբանություններ.

գ) այն հոդվածների բնույթը և գումարը, որոնք ազդում են ակտիվների, պարտավորությունների, ë»÷³Ï³Ý Ï³ åÇï³ÉÇ, ½áõï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ï³Ù¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ íñ³, ¨ áñ՝ոնք սովորական չեն իրենց բնույթի, չափի և երևան գալու հավանականության պատճառով.

դ) ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ý³Ëáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ï³Ù Ý³Ëáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ գնահատումներում փոփոխությունների բնույթը և գումարը, եթե այդ փոփոխությունները ÃÛáõÝÝ»ñÁ ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÁÝÃ³óÇÏ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ.

ե) պարտքային և բաժնային արժեթղթերի թողարկումները, հետգնումները և մարումն»ñÁ.

զ) վճարված շահաբաժինները (ամբողջությամբ կամ մեկ բաժնետոմսի կտրվածքով) առանձին՝ սովորական և այլ բաժնետոմսերի գծով.

է) Ñ»ï¨Û³É ë·Ù»Ýï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ (Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունում սեգմենտային տեղեկատվության բացահայտումը å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿, ÙÇ³ÛÝ »Ã» ÜÐØê 8 §¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñ¦ë ï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ³Û¹Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ իր տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտի սեգմենտային ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ)[a]

(I) ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ, »Ã» ¹ñ³Ýù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ·áñÍÝ³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝáÕ Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó í»ñ³Ý³ÛíáÕ՝ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ կամ վճասի չափման մեջ, կամ այլ կերպ պարբերաբար տրամադրվում են գործառնական áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝáÕÇÝ.

(II) ÙÇçë»·Ù»Ýï³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ, »Ã» ¹ñ³Ýù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Ûացնող բարձրագույն մարմնի կողմից վերանայվող՝ սեգմենտի շահույթի կամ վնասի չափման մեջ, կամ այլ կերպ պարբերաբար տրամադրվում են գործառնական որոշումներ կայացնող բարձրագույն մարմնին.

(III) ë»·Ù»ÝïÇß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßÁ.

(IV) ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ, áñáÝó ·Íáí í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններում բացահայտված գումարից էական փոփոխություն է տեղի ունեցել.

(V) ë»·Ù»Ýï³íáñÙ³Ý ÑÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ Ï³Ù ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÝ»ñáõÙ í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ñ»ïá »Õ³Í ï³ñերությունների ընկարագրությունը.

(VI) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇÝã¨ Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³ËëÁ (Ñ³ñÏÇ·Íáí »Ï³Ùáõï Á) ¨ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ»ï: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» Ï³½Ù³կերպությունը հաշվետու սեգմենտների միջև բաշխում է այնպիսի հոդվածներ, ÇÝãåÇëÇÝ ¿ Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³ËëÁ (Ñ³ñÏÇ·Íáí »Ï³Ùáõï Á), ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ñ³Ù³¹ñ»É Ýßí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó Ñ»ïá ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ»ï: ¾³Ï³Ý Ñ³Ù³¹ñáõÙ ï³ññ»ñÁ å»ïù¿ ³Û¹Ñ³Ù³¹ñÙ³Ý Ù»ç ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óí»Ý¨ÝÏ³ñ³·ñí»Ý ³é³ÝÓÇÝ.

Á) ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¿³Ï³Ý ¹»åù»ñÁ, áñáÝù ã»Ý ³ñï³óáÉí»É ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.

Ã) ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³éáõó³ÍùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÁ, ¹áõëï ñ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý իրավունքների ձեռքբերումն ու կորուստը, վերակառուցումÝ»ñÁ ¨ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ՖՀՍՍ 3 «Հատվածային գործունեության ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦ë ï³Ý¹³ñïáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ.

(Å) å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³íï³ñïÇó Ñ»ïá:

17. êïáñ¨Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý 16-րդ պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումների տեսակների օրինակներ:

²é³ÝÓÇÝ üÐØê-Ý»ñ áõÕ»óáõÛóÝ»ñ »Ý ï³ÉÇë ³Ûë Ñá¹í³ÍÝերից շատերի բացահայտումները վերաբերյալ՝

³) å³ß³ñÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÇ Çç»óáõÙ ÙÇÝã¨ Çñ³óÙ³Ý½áõï ³ñÅ»ù¨ ³Û¹åÇëÇ Çç»óÙ³Ý Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ.

բ) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó

Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ×³Ý³ãáõÙ ¨ ³Û¹ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ.

·) í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í å³Ñáõë ï Ý»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ.

¹) հիմնական միջոցների ձեռքբերումներ և օտարումներ.

») ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ.

½) ¹³ï³Ï³Ý í»×»ñÇ Ï³ñ·³íáñáõÙÝ»ñ.

¿) Ý³Ëáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ëË³ÉÝ»ñÇ áõÕÕáõÙÝ»ñ.

Á) [Ñ³Ýí³Í¿]

Ã) í³ñÏÇ ó³ÝÏ³ó³Í ãí×³ñáõÙ Ï³Ù í³ñÏ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ë³Ë ï áõÙ, áñÁ ãÇ áõÕÕí»É Ñ³ßí»ï áõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կամ դրանից հետո.

Å) Ï³å³Ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñ:

18. ²ÛÉ üÐØê-ները հատկանշում են այն բացահայտումները, որոնք պետք ¿ Ï³ï³ñí»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²Ûë Ñ³Ù³ï»ùëï áõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÝßÝ³Ý³ÏáõÙ »Ý ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթների այն տեսակը, որը սովորաբար ներառվում է տարեկան ֆինանսական զեկույցում և երբեմն ներառվում է այլ հաշվետվություններում: Բացառությամբ 16-ñ¹ å³ñ³·³ýÇ (Ã) Ï»ïáí å³Ñ³ÝçíáÕ ¹»åù»ñÇ, ³ÛÉ üÐØê-ներով պահանջվող բացահայտումները å³ñï³¹Çñã»Ý, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ խտացված ֆինանսական հաշվետվություններ և ընտրված բացատրաÏ³Ý Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³ÛÉ áã Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÞյունների ամբողջական փաթեթը:

üÐØê-ների համապատասխանության բացահայտումը

19. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ ¿ ëáõÛÝ ստանձնարտին, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի: ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ áñ³ÏíÇ áñå»ë üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëÏսանող, եթե այն չի բավարարում ՖՀՍՄ-ների բոլոր å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ:

Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýçíáõٿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ

20. ØÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ý»ñ³é»Ý ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ (խտացված կամ ամբողջական) հետևյալ ժամանակաշրջանÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ³

³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ ÁÝÃ³óÇÏ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ և համեմատական ֆինանսական վիճակի մասÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ ³ÝÙÇç³å»ë նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ.

p) Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ ÁÝÃ³óÇÏ ÙÇç³ÝÏÛ³É ժամանակաշրջանի համար և ընթացիկ ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ` ³×áÕ³Ï³Ý, ¨ Ñ³Ù»Ù³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÝÙÇç³å»ë Ý³Ëáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýների (ընթացիկ և տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ³Ùë³ÃÇíÁ) Ñ³Ù³ñ: ÆÝãå»ë ÃáõÛÉ³ï³ñí³Í ¿ ÐÐØê 1-ái (í»ñ³Ý³Ûí³Í³Ë 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ), Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ ¿ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ï³¹Ù Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ù»Ï Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ, Ï³¹Ù ß³ÑáõÛÃÇó կամ վնասի բաղադրիչները ցուցադրող հաշվետվություն (առանձին ֆինանսական արդյունքների Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ) ¨ ÙÇ »ñÏñáñ¹ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ, áñÁ ëÏëíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃÇó ¨ íÝ³ëÇó ¨ ցուցադրում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների բաղադրիչները (համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ).

·) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը ընկած ժամանակաշրջանի համար՝ ամողական, և Ñ³Ù»Ù³ï³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ ³ÝÙÇç³å»ë Ý³Ëáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ միջանկյալ ժամանակաշրջանի (տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը) համար.

¹) դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը ընթացիկ ֆինանսական տարվա սկզբից ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ³ ³×áÕ³Ï³Ý, ¨ Ñ³Ù»Ù³ï³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ ³ÝÙÇç³å»ë Ý³Ëáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ (ï³ñí³ սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը) համար:

21. Այն կազմակերպության համար, որի գործունեությունը հիմնականում սեզոնային բնույթ է կրում, կարող է û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇÝ û·ï³Ï³ñ ÉÇÝ»É ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇÝ Ý³Ëáñ¹áÕ ï³ëÝ»ñÏáõ³ÙëÛ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝÁ ¨ ¹ñ³Ý Ý³Ëáñ¹áÕ ï³ëÝ»ñÏáõ³ÙëÛ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù»Ù³ï³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝÁ: Ð»ï¨³բար, խրախուսելի է, որ այն կազմակերպությունները, որոնց

գործունեությունը հիմնականում սեզոնային բնույթ է կրում, հաշվի առնեն նաև այսպիսի ի»Õ»Ï³ ï íáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁª ÇÉñáõÙÝ Ý³ Ëáñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ ï íáõÃÛ³Ý:

22. Ա հավելվածում լուսաբանված են այն ժամանակաշրջանները, որոնք պահանջվում է ներկայացնել ÏÇë³ÙÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ¨ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó:

¾³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

23. Որոշելիս, թե ինչպես ճանաչել, չափել, դասակարգել կամ բացահայտել հողվածը՝ միջանկյալ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï ñ³ëï Ù³Ý Ýå³ï³Ïáí, å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ï»é ¹ñ³ ¿³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ` »éÝ»éáí ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï íÛ³ÉÝ»ñÇó: ¾³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»éÇë å»ïù ¿ ÁÝ¹áõÝ»É, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ã³÷áõÙÝ»ñÝ ³í»éÇ ß³ï Ï³ñáÕ »Ý ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝ»É ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ íñ³,ù³Ý ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ã³÷áõÙÝ»ñÁ:

24. ÐÐØê 1 ¨ ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý, áñ հողվածը էական է, եթե դրա բացթողումը կամ ոչ ճիշտ ներկայացումը կարող է ազդել ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ï³Û³óíáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ íñ³: ÐÐØê 1-Á պահանջում է առանձին բացահայտել ¿³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÙ³É (ûñÇÝ³Ï) ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇëÏ ÐÐØê 8-ը պահանջում է բացահայտել հաշվապաÑ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ëË³ÉÝ»ñÁ ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²Ûë »ñÏáõ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÁ ã»Ý å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÝ»ñ:

25. ¾³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»éÇë ÙßÏ ¿É å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ ³Ý»É, ¨ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáí միջանկյալ ժամանակաշրջանի տվյալներն իրենք են դրվում ճանաչման և բացահայտման որոշման ÑÇÙùáõÙ` ÙÇç³ÝÏÛ³É Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³ëï³Ý³ÉÇáõÃÛ³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñáí: ²Ûëå»ë, ûñÇÝ³Ï, ³Ýëáíáñ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³Ù ·Ý³Ñ³ï»Ù³Ý փոփոխությունները և սխալները ճանաչվում և բացահայտվում են էականության հիման վրա՝ ելնելով ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ïíÛ³ÉÝ»ñÇó` Ëáõë³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³å³ÏáÕÙÝáñáßÇã Ñ»ï¨áõÃÛáõÝÝ»ñÇó, որոնք կարող էին ի հայտ գալ չբացահայտման արդյունքում: Կարևորագույն խնդիրն է ապահովել, որ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունը ներառի այն ամբողջ տեղեկատվությունը, որը տեղին է՝ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ ¨ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ñ³ëï³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙÝ»ñ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

26. ºÃ» ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ¿ »ÝÃ³ñÏíáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ í»ñçÇÝ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹ í»ñçÇÝ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ãÇ Ññ³å³ñ³Ïվում, ապա գնահատման այդ փոփոխության բնույթը և գումարը պետք է բացահայտվեն տվյալ ֆինաÝë³Ï³Ý ï³ñí³ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ÏÇó Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝáõÙ:

27. ÐÐØê 8-ը պահանջում է գնահատման փոփոխության բնույթի և (եթե իրագործելի է) գումարի բացահայտում, որը կամ էական ազդեցություն ունի ընթացիկ ժամանաÏ³ßñç³ÝáõÙ, Ï³Ù ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³ Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 16-ñ¹ պարագրաֆի (դ) կետը պահանջում է նույնպիսի բացահայտում միջանկյալ ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ: úñÇÝ³ÏÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý í»ñçÇÝ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ` Ï³åí³Í å³ß³ñÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÇ Çç»óáõÙÝ»ñÇ, í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý Ï³Ù ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óí»É »Ý ï íÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ³í»ÉÇ í³Õ միջանկյալ ժամանակաշրջանի հաշվետվություններում: Նախորդ պարագրաֆով պահանջվող բացահայ-ïáõÁ Ñ³Ù³ï»Õ»ÉÇ ¿ ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÇ Ñ»ï ¨ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ý»Õ áÉáñïÇ Ñ³Ù³ñª վերաբերելով միայն գնահատման փոփոխությանը: Կազմակերպությունից չի պահանջվում իր տարեկան ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³é»É ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Éñ³óáõóÇã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ ïíáõÃÛáõÝ:

Ö³Ý³ãáõÙ ¨ ã³÷áõÙ

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇ¨Ýáõ ÛÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãª ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

28. ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÝáõÛÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ýñ³ ï³ñ»Ï³Ý

ýÇÝաևսական հաշվետվությունները՝ բացառությամբ հաշվապահական հաշվառման ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, áñáÝù Ï³ï³ñí»É »Ý ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ¨ å»ïù ¿ ³ñï³óáÉí»Ý Ñ³çáñ¹ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ (ï³ñ»Ï³Ý, ÏÇë³ÙÛ³Ï³ÛÇÝ Ï³Ù »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ) ãå»ïù ¿ ³½¹Ç ¹ñ³ ï³ñ»Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý íñ³: ²Û¹ Ýå³ï³ÏÇÝ Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëï³Ý Ýå³ï³Ïáí ã³÷áõÙÝ»ñÁ å»ïù ¿ կատարվեն «տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ³Ùë³ÃÇíÁ¦ ÑÇÙáõÝùáí:

29. ä³Ñ³Ýç»ÉÁ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÏÇñ³éÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÝáõÛÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãª Çñ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³ñáÕ ¿ Ãí³É, Ã» »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ã³÷áõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ³é³ÝÓÇÝ ³ÝÏ³Ë Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ³½¹Ç Ýñ³ ï³ñ»Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý íñ³, 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ ÁÝ¹áõÝáõÙ ¿, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ ³í»ÉÇ ÁÝ¹·ñÏáõÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ մաս: Տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը չափումները կարող են ընդգրկել ընթացիկ ֆինանսական ï³ñí³ Ý³Ëáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ê³Ï³ÛÝ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝûերի, եկամուտների և ծախսերի ճանաչման սկզբունքները նույնն են, ինչ տարեկան ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

30. ÒáõÓ³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñª

³) ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ å³ß³ñÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÇ Çç»óáõÙÝ»ñÇó, í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÝ»ñÇó կամ արժեզրկումներից կորուստների ճանաչման և չափման սկզբունքները նույնն են, ինչ նրանք, áñáÝó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÑ»ï¨»ñ, »Ã» å³ïñ³ëï»ñ ÙÇ³ÛÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» ³Û¹åÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ×³Ý³ãí»É ¨ ã³÷í»É »Ý Ù»Ï ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³Ñ»ï³·³ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ³å³ Ñ»ï³·³ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ սկզբնական գնահատումը փոփոխվում է կա՛մ կորստի լրացուցիչ գումարի հաշվեգրման, կա՛մ Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓÛ³Ý ÙÇçáóáí.

բ) Í³Ëëáõ ÙÁ, áñÁ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³ûակաշրջանի վերջի դրությամբ չի բավաñ³ñáõÙ ³Ï ïÇíÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ãÇ Ñ»ï³Ó·íáõÙª áã ëå³ë»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ»ï³·³ ï»Õ»Ï³տվությանը այն մասին, թե արդյոք այն բավարարել է ակտիվի ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, áã ¿É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ ß³ÑáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ñ³ñÃ»óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ.

·) ß³ÑáõÃ³Ñ³ñïÇ ·Íáí Í³ËëÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ` հիմնվելով ամբողջ ֆինանսական տարվա համար ակնկալվող չահութաÑ³ñïÇ ï³ñ»Ï³Ý ÏßéÍ³Í ÙÇçÇÝ ¹ñáõÙÇ É³í³·áõÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ íñ³: Ø»Ï ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñïÇ ·Íáí Í³ËëÇÑ³ßí»·ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ï³ñÇù áõÝ»Ý³É ×ß·ñï³í»Éáõ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ñ»ï³·³ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, »Ã» ÷á÷áËíÇ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñïÇ ï³ñ»Ï³Ý ¹ñáõÙùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ:

31. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëï³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ×³Ý³ãáõÙÁ §Ñ³ßí»ÏßéáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ³ÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ներառման գործընթացն է, որոնք համապատասխանում են տարրի սահմանմանը և բավարարում են ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ¦: ²Ï³ÇÍÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, »Ï³Ùáõï³Ý»ñÇ ¨ Í³Ëë»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ ÑÇÙÝ³¹ñáõÃ³ÛÇÝ »Ý ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ã»ª ï³ñ»Ï³Ý, ¨ Ã»ª ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ:

32. ²Ï³ÇÍÝ»ñÇó ³å³·³ ï³Ý³»ë³Ï³Ý û·áõï³Ý»ñÇ ³ÏÝ³É»Éáõ ÙÇ¨Ýáõ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ å»ïù ¿ Ï³Çñ³éíÇ Ã»ª ÙÇç³ÝÏÛ³É ³Ùë³Ãí»ñÇ, ¨ Ã»ª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ í»ñçÇ ¹ñáõÛ³մբ: Ծախսումները, որոնք իրենց բնույթով չէին որակվի որպես ակտիվներ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ, միջանկյալ հաշվետու ամսաթվերի դրությամբ նույնպես չեն որակվի որպես այդպիսին: Նմանապես, միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պարտավորուÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ առկա պարտքը, ճիշտ այնպես, ինչպես պետք է լինի տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

33. ºÏ³Ù³ïÇ (Ñ³ëáõÛÃÇ) ¨ Í³Ëë»ñÇ Ï³ñ¨áñ³·áõÛÝ Ñ³ï³ÝÇßÝ ³ÛÝ ¿, áñ ³Ï³ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ý»ñÑáëù»ñÁ ¨ ³ñï³Ñáëù»ñÁ ³ñ¹»Ý ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É: ºÃ» Ýßí³Í Ý»ñÑáëù»ñÁ ¨ ³ñï³Ñáëù»ñÁ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É, ³å³ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ëáõÛÃÁ ¨ Í³ËëÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý. Ñ³Ï³é³Ï ¹»åùáõÙ ¹ñ³Ýù ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ: Àëï ÐÇÙáõÝùÝ»ñÇª §ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Í³Ëë»ñÁ ×³Ýաչվում են, երբ տեղի է ունեցել ապագա ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ýí³½áõÙª Ï³å³Í³ Ï³ïÇíÝ»ñÇ Ýí³½Ù³Ý Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³í»É³óÙ³Ý Ñ»ï, áñáÝù ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É... ÐÇÙáõÝùÝ»ñÁ Ãáõû»Ý ï³ÉÇë

հաշվեկշռում ճանաչել այնպիսի հոդվածներ, որոնք չեն բավարարում Ï ïçíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇÝ¦:

34. Æñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³ïïçíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ, Í³Ëë»ñÁ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ã³÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ÙÇ³ÛÝ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ, Ç íÇ×³ÏÇ ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É ³ÛÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ստացվում է ամբողջ տարվա ընթացքում: Այդ չափումները, ըստ էության, «տարվա սկզբից մինչև Ñ³ßí»ïáõ ³Ùë³ÃÇíÁ¦ ÑÇÙáõÝùáí »Ý:

35. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ÏÇë³ÙÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³é³çÇÝ í»ó³ÙëÛ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ã³÷áõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»ÉÇë û·ï³·áñÍáõÙ ¿ տեղեկատվություն, որն առկա է տարվա կեսի դրությամբ կամ մի փոքր ավելի ուշ, իսկ տասներկուամսյա Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñª ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ, áñÝ ³éÏ³ ¿ ï³ñí³ í»ñçÇ ¹րությամբ կամ մի փոքր ³í»ÉÇ áõß: Î³ëÝ»ñÏáõ³ÙëÛ³ Ï ïñí³Íùáí ã³÷áõÙÝ»ñÁ Ï³ñï³óáÉ»Ý ³é³çÇÝ í»ó³ÙëÛ³ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ÝÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²é³çÇÝ í»ó³ÙëÛ³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ñ»ï³¹³ñÓ ã»Ý ×ß·ïíáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, 16-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ (¹) Ï»ïÁ ¨ 26-ñ¹ å³ñ³գրաֆը պահանջում են, որ բացահայտվի գնահատումներում ցանկացած նշանակալի փոփոխության բնույթը և գումարը:

36. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ÏÇë³ÛÛ³ÏÁ Ù»Ï ³նգամից ավելի հաճախությամբ է ներկայացնում Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ չափում է «տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը» հիմունքով՝ օգտագործելով այն Ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³éÏ³ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÷³Ã»Ã å³ïñ³ëï»ÉÇë: ÀÝÃ³óÇÏ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ï³Ùáõï Ý»ñÇ ¨ Í³Ëë»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³ñï³óáÉ»Ý ïíÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ý³Ëáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ: Ü³Ëáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ñ»ï³¹³ñÓ ã»Ý ×ß·ïíáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, 16-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ (¹) Ï»ïÁ ¨ 26-ñ¹ å³ñ³գրաֆը պահանջում են, որ բացահայտվի գնահատականներում ցանկացած նշանակÏ³ÉÇ փոփոխության բնույթը և գումարը:

Սեզոնայնորեն, ցիկլայնորեն կամ պատահաբար ստացվող հասույթներ

37. ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ ë»½áÝ³ÛÝáñ»Ý, óÇÏÉ³ÛÝáñ»Ý Ï³Ù å³ï³հաբար ստացվող հասույթները չպետք է միջանկյալ ամսաթվի դրությամբ ակնկալվեն (նախապես ճանաչվեն) Ù³Ù Ñ»ï³Ó·í»Ý, »Ã» ³ÏÝÏ³ÉáõÙÁ Ï³Ù Ñ»ï³Ó·áõÙÁ ï»ÕÇÝ ã¿ñ ÉÇÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý տարվա վերջի դրությամբ:

38. Օրինակները ներառում են շահաբաժիններից հասույթը, ռոյալթիները և պետական շնորհÝ»ñÁ: Æ ÉñáõÙÝª որոշ կազմակերպություններ շարունակաբար վաստակում են ³í»ÉÇ ß³ï Ñ³ëáõÛÃÝ»ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ áñáß³ÏÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, ù³Ý ÙÛáõë ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, ûñÇÝ³Ï¹Ù³Ýñ³Í³Ë ³é¨ïñ³Ï³ÝÝ»ñÇ ë»½áÝ³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ: ²ÛëåÇëÇ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Áëï ¹ñ³Ýó ³é³ç³óÙ³Ý:

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÝÑ³í³ë³ñ³ã³÷ ³é³ç³óáÕ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ

39. Ì³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, áñáÝù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ÝÑ³í³ë³ñ³ã³÷ Ï»ñåáí, å»ïù ¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý Ýå³ï³ïáí ³ÏÝÏ³Éí»Ý (Ý³Ë³å»ë ×³Ý³ãí»Ý) Ï³Ù Ñ»ï³Ó·í»Ý ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³Û¹ ïÇåÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉáõÙÁ Ï³Ù հետաձգումը տեղին է նաև ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ:

Ճանաչման և չափման սկզբունքների կիրառումը

40. ´Ñ³í»É³ÍÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ¿ 28-39-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ³ñÍ³ÑÍí³Í×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ սկզբունքների կիրառման օրինակներ:

¶Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ

41. ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÏÇñ³éí»ÉÇù ã³÷Ù³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ å»ïù ¿ Ý³Ë³·ÍÍ³Í ÉÇÝ»Ý ³ÛÝå»ë, áñ ³å³Ñáí»Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï³óíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý արժանահավատությունը և այն, որ, ինչպես հարկն է, բացահայտվի ամբողջ էական ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ï»ÕÇÝ ¿՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÍÁ Ï³Ù ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÝ ÁÝÏ³É»Éáõ Ñ³Ù³ñ: âÝ³Û³Í Ã»ª ï³ñ»Ï³Ý, ¨ Ã»ª ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõ-ÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ã³÷áõÙÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ÑÇÙÝíáõÙ »Ý Ë»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ íñ³ª ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïáõÙ, սովորաբար, կպաÑ³ÝçÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ù»ÃáÏÝ»ñÇ ³í»ÉÇ É³ÛÝ ÏÇñ³éáõÃÛáõÝ, ù³Ý ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïáõÙÁ:

42. Գ հավելվածը բերում է միջանկյալ ժամանակաշրջաններում գնահա ïáõÙÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ:

Ü³ËÏÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óáõÙ

43. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ÿականության փոփոխությունը, բացառությամբ երբ այդ անցումը ë³ÑÙ³Ýíáõٿ Ýáñ ÜÐØê-áí, å»ïù¿ ³ñï³óáÉíÇª

³) í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³Ý³Ëáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýաների համար և նախորդ բոլոր այն ֆինանսական ï³ñÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ÐØÊê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óí»Éáõ »Ý ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ. Ï³Ù

բ) երբ բոլոր նախորդ ժամանակաշրջանների նկատմամբ հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականության կիրառման՝ ֆինանսական տարվա սկզբի դրությամբ գումարային ազդեցության áñáßáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ª ×ß·ñï»Éáí ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ý³ËáñÙ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ¨ Ý³Ëáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýáñ ù³Õ³ÿականությունը առաջընթաց կերպով ամենավաղ ամսաթվից կիրառելու համար, երբ դա Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿:

44. Նախորդ սկզբունքի նպատակներից մեկն է՝ ապահովել, որպեսզի ամբողջ ֆինանսական տարվա ընթացքում գործարքների որոշակի դասի նկատմամբ կիրառվի հաշվապահական հաշվառÙ³Ý ÝáõÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ: Àëï ÐÐØê 8-Çª Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³ñï³óáÉíáõÙ ¿ Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éմամբ՝ վերաներկայացÝ»Éáí Ý³Ëáñ¹ ժամանակաշրջանի ֆինանսական տվյալները՝ վերահաշվարկված այն պահից սկսած, երբ դա գործնականում հնարավոր է: Այնուամենայնիվ, եթե նախորդ ֆինանսական տարիներին վերաբերող ×ß·ñï³Ý ·áõÙ³ñ³ÛÇÝ Ù»ÍáõÃ³Ý áñáßáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, ³å³, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Çª Ýáñ ù³Õ³ù³Ï³ նությունը կիրառվում է առաջընթաց կերպով ամենավաղ ամսաթվից, երբ դա իրագործելի է: 43-րդ պարագրաֆում տեղ գտած սկզբունքի ազդեցությունն այն է, որ պահանջվի ընթացիկ ֆինանսական ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éáõÙÁ Ï³ÙÑ»ïÁÝÃ³ó Ï»ñåáí, Ï³Ù, »Ã» ¹³ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí սկսած ոչ ուշ, քան տվյալ ֆինանսական տարվա սկզբից:

45. ÂáõÛÉ³ï»ÉÁ, áñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñï³óáÉí»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ Ùիջանկյալ ամսաթվի դրությամբ, կնշանակեր թույլ տալ միևնույն ֆինանսական տարվա ընթացքում գործարքների որոշակի դասի նկատմամբ հաշվապահական հաշվառման երկու տարբեր քաղաքականությունների կիրառումը: Դա կհանգեցներ միջանկյալ բաշխումների դժվարությունների, ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝÙÝ»ñÇ ³Õ³í³ÕÙ³Ý ¨ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛ³Ý վերլուծության և հասկանալիության բարդացման:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

46. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ 1999 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñ ÁÝ¹·ñÏáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõٿ:

47. ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ÷á÷áË»É ¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ É³ÛÝáñ»Ý û·ï³·áñÍíáÕ տերմինաբանությունը: Ի լրումն՝ այն հանգեցրել է 4-ñ¹, 5-ñ¹, 8-ñ¹, 11-ñ¹, 12-ñ¹ ¨ 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³ÝÙ³ÝÁ ¨ 8² ¨ 11² å³ñ³·ñ³ý»ñÇ ³í»É³óÙ³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»É³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»É³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

48. üÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008 Ãí³Ï³ÝÇÝ) Ñ³Ý·óñ»É ¿ 16-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ (Ã) Ï»ïÇ ÷á÷áËÙ³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008 Ãí³Ï³ÝÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»É³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ Ý³¨ ³Û¹ ³í»É³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 36
²Ïï ÇíÝ»ñÇ³ñÅ»½ñÏáõÙ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ ë³ÑÙ³Ý»É ³ÛÝ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿` Ñ³Ùá½í»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñ Çñ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý áã ³í»ÉÇ ·áõÙ³ñáí, ù³Ý ¹ñ³Ýó ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ ¿: ²Ï ï ÇíÁ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÇó ³í»ÉÇ Ù»Í ·áõÙ³ñáí, »Ã» Ýñ³ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³Ýóáõù ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ÷áËÑ³ï áõóíáõ ¿ ³Ï ï ÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ ûåïnղnvի: Այդ դեպքում ակտիվը ընորոշվում է որպես արժեզրկված, և ստանդարտը կազմՏ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³Ýçáõù ¿ ×³Ý³ã»É ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï: êï³Ý¹³ñտը նաև որոշակիացնում է, թե երբ պետք է կազմա-Ï»ñպությունը հակադարձի արժեզրկումից կորուստը, ինչպես նաև սահմանում է բացահայ ï áõÙÝ»ñ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. **Սույն ստանդարտը պետք է կիրառվի բոլոր ակտիվներըÇ ³ñÅ»½ñÏáõմը հաշվառելիս, բացառությամբ՝**

   ³) å³ß³ñÝ»ñÇ (ï»ë ÐØÊê 2 *§ã³ß³ñÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   p) կառուցման պայմանագրերից առաջացող ակտիվների (տե՛ս ՀՀUU 11 *§Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   ·) Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ (ï»ë ÐØÊê 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   ¹) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáóáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ (ï»ë ÐØÊê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   ») ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, áñáÝù Ý»ñ³éí³Í »Ý ÐØÊê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ å³÷áõÙÁ¦* ëï³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ.

   ½) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ (ï»ë ÐØÊê 40 *§Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   ¿) ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í Ï»Ýë³µaûïÝ³ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, áñáÝù ã³÷íáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` Ñ³Ý³Í ³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ (ï»ë ÐØÊê 41 *§¶ÛáõÕ³ï Ý ï»ëáõÃÛáõÝ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   p) հետաձգված ծեռքբերման ծախսումների և ոչ նյութական ակ ïÇíÝ»ñÇ, áñáÝù ³é³ç³Ýáõù »Ý üÐØÊê 4 *§²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ Ý»ñ³éí³Í ³å³Ñáí³·ñáÕÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇó.

   ½) áñå»ë í³×³éùÇ Ýå³ï³ÏáíåïÙ³Ñíáõ¹³ë³Ï³ñ·í³Í áã ընթացիկ ակտիվների (կամ օտարման խմբերի)` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØÊê 5 *§ì³×³éùÇ Ýå³ï³ÏáíåïÙ³Ñíáõ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï ï³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ:

3. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á ãÇ ÏÇñ³éáõÙ å³ß³ñÝ»ñÇ, Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, ³ßË³ï ³ ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ ï áõóáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ï³Ù áñå»ë í³×³éùÇ Ýå³ï³ÏáíåïÙ³Ñíáõ¹³ë³Ï³ñ·í³Í (Ï³Ù áñå»ë í³×³éùÇ Ýå³ï³ÏáíåïÙ³Ñíáõ¹³ë³Ï³ñ·í³Í û ï³ñման խմբում ներառված) ակտիվÝ»ñÇ, ù³ÝÇ áñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáõÃÕ üÐØÊê-Ý»ñÁ, áñáÝù ÏÇñ³é»ÉÇ »Ý ³Û¹ ³Ï ï ÇíÝ»ñի ընկատմամբ, պարուՏ³ÏáõÙ »Ý ³Û¹ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñ:

4. Սույն ստանդարտը կիրառվում է այն ֆինանսական ակտիվների ընկատմամբ, որոնք դասակարգված են áñå»ë`

   ³) ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÇÝã»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐØÊê 27 §Ð³Ù³խմբված և առանձին ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñï áõÙ.

   p) ասոցիացված կազմակերպություններ, ինչպես սահմանí³Í ¿ ÐØÊê 28 §Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¦ ëï³Ý¹³ñï áõÙ.

   ·) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñ, ÇÝã»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐØÊê 31 §Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦ ëï³Ý¹³ñï áõÙ.

²ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ¹Ç ï ³ñÏíáõÙ ¿ ÐØÊê 39-áõÙ:

5. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Á ãÇ ÏÇñ³éáõÙ ÐØÊê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ · ïÝíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, ÐØÊê 40-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ` Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ, Ï³ÙÐØÊê 41-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ` Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ã³÷íáÕ ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í Ï»Ý-սարաևական ակտիվների ընկատմամբ: Այնուամենայնիվ, սույն ստան¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ընկատմամբ, որոնք հաշí³éáõÙ »Ý í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í ·áõÙ³ñáí (³ÛëÇÝùÝ` Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí)` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÛÉ üÐØÊê-Ý»ñÇ, ÇÝã»ë ûñÇÝ³Ï` ÐØÊê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ: àñáßáõÙÁ, Ã» ³ñ¹Ûáù í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í ³ïï ÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, Ï³Ëí³Í ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáßª»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍí³Í ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇó`

³) »Ã» ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¹ñ³ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ¿, ³å³ ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ Çñ³Ï³Ý արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումները, միջև միակ տարբեռնáõÃÛáõÝÁ ³Ï ïÇíÇ ûï ³ñÙ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í áõÕÕ³ÏÇ É ñ³óáõóÇã Í³ËëáõÙÝ»ñÝ »Ý՝

(i) »Ã» ûï ³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ³ÝÝß³Ý »Ý, ³å³ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ ³ÝËáõë³÷»ÉÇáñ»Ý Ùáï ¿ Ï³Ù ³í»ÉÇ Ù»Í ¿, ù³Ý ¹ñ³ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ (³ÛëÇÝùÝ՝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ): ²Ûë ¹»åùáõÙ, í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõó Ñ»ïá, ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³Ï ïÇíÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝÇ, ¨ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ ãÏ³ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ¹ñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ.

(ii) »Ã» ûï ³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ³ÝÝß³Ý ã»Ý, ³å³ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³ÝËáõë³÷»ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ ÷áùñ ¿, ù³Ý ¹ñ³ Çñ³կաև արժեքը: Հետևաբար, í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³Ï ïÇíÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÏÉÇÝÇ, »Ã» ¹ñ³ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÝ ³í»ÉÇ ÷áùñ ¿, ù³Ý ¹ñ³ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ (³ÛëÇÝùÝ՝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ): ²Ûë ¹»åùáõÙ, í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõó Ñ»ïá, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ՝ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³ÍÉÇÝ»É:

p) »Ã» ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ ¹ñ³ ßáõÏ³Û³կաև արժեքից տարբեր մեկ այլ հիմունքով, ապա այդ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ (³ÛëÇÝùÝ՝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ) Ï³ñáÕ ¿ ³í»ÉÇ Ù»Í Ï³Ù ³í»ÉÇ ÷áùñ ÉÇÝ»É, ù³Ý ¹ñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõմարը: Հետևաբար, վեñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõó Ñ»ïá, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³ÍÉÇÝ»É:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

6. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ ÇÙ³ëï Ý»ñáí՝

¶áñÍáÕßáõÏ³. **Հուկա, որում գոյություն ունեն հետևյալ բոլոր պայմանÝ»ñÁ՝**

³) ßáõÏ³ÛáõÙ ßñç³Ý³éíáÕ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ Ñ³Ù³ë»é »Ý.

p) սովորաբար ցանկացած պահի հնարավոր է գտնել պատñ³ëï³Ï³Ù·Ýáñ¹Ý»ñ áõ í³×³éáÕÝ»ñ.

·) ·Ý»ñÁ Ù³ ïã»É Ç »Ý Ñ³ÝñáõÃÛ³ÝÁ:

Ð³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ù. **·áõÙ³ñ, áñáí ³Ï ïÇíÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ª Ïáõï³Ï ï³Í³Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ (³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý) ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáõï³Ï ï³Í³Ï ïáñáõë ïÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá:**

¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñ. **³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷áùñ³·áõÛÝ áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ý ïÇýÇÏ³óվող) խումբ, որն առաջացնում է այլ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó Ï³ մ ակտիվների խմբերից առաջացող դրամական միջոցների ներÑáëù»ñÇó Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ:**

Îáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÝ»ñ. **ակտիվներ, բացառությամբ գուդվիլի, որոնք օժան¹³ÏáõÙ »Ý ¨՝ ùÝÝ³ñÏíáÕ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ, ¨՝ ³ÛÉ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ³é³ç³óÙ³ÝÁ:**

ú ï ³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ. **Éñ³óáõóÇã Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñíáõÙ »Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ միավորի օտարմանը, բացառությամբ ֆինանսական ծախսումների և շահութահարկի գծով ծախսի:**

Ø³ßíáÕ (³ÙáñïÇ½³óíáÕ) ·áõÙ³ñ. **³Ï ïÇíÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÝ ¿ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¹ñ³Ý ÷áË³ñÇÝáÕ ³ÛÉ ·áõÙ³ñÁ՝ Ñ³Ý³Í ¹ñ³ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:**

Ø³ßí³ÍáõÃÛáõÝ (³ÙáñïÇ½³óÇ³). **³Ï ïÇíÇ Ù³ßíáÕ ·áõÙ³ñÇ å³ñբերական բաշխումն է, որա օգտակար Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ՝:**

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ. **³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ûï ³ñáõÙÇó ëï ³óíáÕ ·áõÙ³ñÝ ¿ Çñ³½»Ï ¨ å³ïñ³ëï ³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦՝ Ñ³Ý³Í ûï ³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:**

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï. **·áõÙ³ñÁ, áñáí ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ Ýñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:**

öáËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñ. **³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó ³é³í»É³·áõÛÝÁ:**

ú·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛáõÝª

³) ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ ÏÝÏ³Éáõù ¿ û·ï³·áñÍ»É³Ï ïÇíÁ. Ï³Ù

p) արտադրանքի կամ համանման միավորների քանակը, որը կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ ÏÝÏ³Éáõù ¿ ë ï³Ý³É³Ï ïÇíÇ ÙÇçáóáí:

---

* àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÇ Ï³Ù·áõ¹íÇÉÇ ¹»åùáõÙ §Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ¦ ï»ñÙÇÝÇ ÷áË³ñ»Ý ëáíáñ³ բար օգտագործվում է «ամորտիզացիա» ï»ñÙÇÝÁ: ºñÏáõ ï»ñÙÇÝÝ»ñÝ áõÝ»Ý ÝáõÛÝ ÇÙ³ëï Á:

ú·ï³·áñÍÙ³Ý³ñÅ»ù. **³å³·³ ¹ñ³Ù³ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, áñÝ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ ëï³Ý³É³ÏïÇíÇó Ï³Ù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇó:**

²Ï ï ÇíÇ áñáß³ ÏÇ³óáõÙÁ, áñÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É

7. 8-17-րդ պարագրաֆները որոշակիացնում են, թե երբ պետք է որոշվի փոխՀ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ: ²Ûë å³Ñ³ÝçÝ»ñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ §³ÏïÇí¦ ï»ñÙÇÝÁ, ë³Ï³ÛÝ³Ûï å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ¨ ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÇ, ¨ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÝÏ³ï մամբ: Սույն ստանդարտի մնացած մասը ուի Ñ»ï¨Û³É³éáõóí³ÍùÁ՝

³) 18-57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ã³÷Ù³ÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ²Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÝáõÛÝå»ë û·ï³·áñÍáõÙ »Ý §³ÏïÇí¦ ï»ñÙÇÝÁ, ë³Ï³ÛÝ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ¨ ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÇ, ¨ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³ վորի նկատմամբ.

բ) 58-108-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ²é³ÝÓÇÝ ³Ïտիվների, բացառությամբ գույվիի, արժե½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ ¹ÇïÏ³ñÏíáõÙ ¿ 58-64-ñ¹ å³ñ³·³ýÝ»ñáõÙ: 65-108-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÝ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ¨ ·áõ¹íÉÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÝ áõã³÷Ù³ÝÁ.

·) 109-116-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ·Íáíׇ³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³Ý ÝÏ³ï մամբ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙ ¨ë ³Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ §³ÏïÇí¦ ï»ñÙÇÝÁ, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ¨ ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÇ, ¨ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³վորի նկատմամբ: È ñ³óáõóÇã å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý 117-121-ñ¹ å³ñ³·³ýÝ»ñáõÙ, ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³Ù³ñ՝ 122-ñ¹ ¨ 123-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, ¨ ·áõ¹íÉÇ Ñ³Ù³ñ՝ 124-ñ¹ ¨ 125-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ.

¹) 126-133-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ëÑÙ³ÝáõÙ »Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓÙ»ñ վերաբերյալ բացառությամբ ՙ»Õ»Ï³ï ïáõÃÛáõÝÁ: 134-137-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ վերաբերյալ լրացուցիչ բացառությամբ՝ ïáõÙÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, áñáÝó íñ³, ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëïáõ·Ù³Ý նպատակով, բաշխվել են գույվիի կամ անորոշ օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ակտիվներ:

8. Ակտիվն արժեզրկված է, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ ¿ Ýñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ: 12-14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÝÏ³ñ³·ñáõÙ »Ý áñáß Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñ, ÁëïáñáÝóª Ï³ñáÕ¿ ³é³ç³ó³Í ÉÇÝ»É ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëïՙ ºÃ» ³Û¹ Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÝ ³éÏ³ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÇó å³Ñ³Ýçáõ ¿ Ï³ï³ñ»É ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ýáñÙ³É·Ý³Ñ³ïáõÙ: ºÃ» ³éÏ³ ã¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ որևէ հայտանիշ, սույն ստանդարտը, բ³ó³éáõÃjամբ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¹»åù»ñÇ, Ï³½Ù³-Ï»ñåõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³ï³ñ»É ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ýáñÙ³É·Ý³Ñ³ïáõÙ:

9. Î³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³Ûí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի վերջի դրությամբ պետք է գնահատի՝ ³éÏ³ ¿ ³ñ¹Ûáù áñ¨¿ Ñ³Ûï³ÝÇß, Áëï áñÇ ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É: ºÃ» ³éÏ³ ¿ áñ¨¿ ³Û¹åÇëÇ Ñ³Ûï³ÝÇß, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù¿·Ý³Ñ³ïÇ ³ÏïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:

10. ²ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇóª ³éÏ³ ¿ ³ñ¹Ûáù ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ Ñ³Ûï³ÝÇß, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ý³¨՝

³) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñÇ ëïáõ·Ç ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ¹»é¨ë áã Ù³ïã»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ՝ ¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ù»Ù³ï»Éáí ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï: ²Ûë ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëïáõ·áõÙÁ Ï³ñáÕ¿ Çñ³Ï³Ý³óí»É ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ó³ÝÏ³ó³Í å³ÑÇ՝ å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ÛÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ տարի ընյն պահին: Տարբեր ոչ նյութական ակտիվների համար կարող են օգտակար լինել տարբեր պահերի: Այնուամենայնիվ, «Ã» ³Û¹åÇëÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ սկզբնապես ճանաչված Ï³ï³ñí»É¿ ÁÝÃ³óÇÏ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³å³ ³Û¹ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ å»ïù¿ëïáõ·íÇÝ³ËùÇÝ³ÝÁÝÃ³óÇÏ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ.

բ) յուրաքանչյուր տարի ստուգի ձեռնարկատիրական գործÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³ íորման արդյունքում ձեռքբերվող ·áõ¹íÉÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 80-99-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ:

11. Սովորաբար ոչ նյութական ակտիվի՝ իր հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցելու համար բավարար ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ ³é³ç³óÝ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ³í»ÉÇ Ù»Í ³Ýáñáßáõ Ã Û³Ý Ý³Ëù³Ý ³Û¹ ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍման համար մատչելի լինելը, քան՝ մատչելի լինելուց հետո: Հետևաբար, սույն ëï³Ý¹³ñïÁ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ¹»é¨ë áã Ù³ïã»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ·áõÙ³ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëïáõ·áõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ³éÝí³½ÝÛáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñÇ:

12. ¶Ý³Ñ³ï»ÉÇë, Ã» ³éÏ³ ¿ ³ñ¹Ûáù áñ¨¿ Ñ³Ûï³ÝÇß, Áëï áñÇª ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù¿¹Çï³ñÏÇ ³éÝí³½Ý Ñ»ï¨Û³É Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÁ՝

Տեղեկատվության արտաքին աղբյուրներ

³) ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÏïÇíÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»É ¿ ½·³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ Ù»Í ã³÷áí, ù³Ý Ï³ÏÝÏ³Éí»ñ áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï ³ÝóÝ»Éáõ Ï³Ù ëáíáñ³Ï³Ý û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

p) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունեÝ³Ý Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃյաև համար անբաñ»Ýå³ëï Ñ»ï¨³Ýù áõÝ»óáÕ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ³ÛÝ ï»ËÝáÉá·Ç³Ï³Ý, ßáõÏ³Û³Ï³Ý, ïÝï»ë³Ï³Ý Ï³Ù ÇñÍ³í³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñáõÙ, áñ ï»Õ ·áñÍáõÙ ¿ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ³ÛÝ ßáõÏ³Ûáõù, áñÇ Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»éí³Í¿ ïíÛ³É³ÏïÇíÁ.

·) ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙùÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ÛÉ Ñ³ïáõÛó³¹ñáõÙùÝ»ñ ³×»É»Ý, ¨ Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³Û¹ ³×Á Ï³½¹Ç ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÝ»ñÇ íñ³, áñáÝù ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë, ¨ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ÏÝí³½óÝÇ ³ÏïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ.

¹) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ Ýñ³ ßáõÏ³Û³Ï³Ý Ï³åÇï³-É³óáõÙÁ.

Տեղեկատվության ներքին աղբյուրներ

ե) վկայություն կա ակտիվի բարոյական մաշվածության կամ ֆիզիկական վնասվածության վերաբերյալ.

½) ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É Ï³Ù ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ Ùáï ³å³·³ÛáõÙ ï»ÕÇ կունենան կազմակերպության համար անբարենպաստ ազդեõáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ³ÏïÇíÇ Ý»ñÏ³ Ï³Ù ³ÏÝÏ³ÉíáÕ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ëïÇ×³ÝÇ (ÇÝï»ÝëÇíáõÃÛ³Ý) Ï³Ù »Õ³Ý³ÏÇ Ù»ç: ²ÛëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ÏïÇíÇ å³ñ³åáõñ¹Ç Ù³ïÝí»ÉÁ, ³ÛÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³ïÙ³Ý Ï³Ù í»ñ³Ï³éáõóÙ³Ý Íñ³·ñ»ñÁ, áñáÝó å³ïÏ³ÝáõÙ¿ ïíÛ³É³Ï³ïÇíÁ, ³ÏïÇíÁ Ý³Ë³å»ë ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³ÃíÇó ßáõïûï³ñ»Éáõ Íñ³·ñ»ñÁ¨ ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃ-ÛáõÝÁ` ³Ýáñáßհ÷áË³ñ»Ý áñå»ë ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï í»ñ³Ý³Û»ÉÁ*:

¿) Ý»ñùÇÝ Ñ³ßí»ï í³Ï³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·Á íÏ³ÛáõÙ¿, áñ ³ÏïÇíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ ³í»ÉÇ ó³Íñ »Ý Ï³Ù ÏÉÇÝ»Ý ³í»ÉÇ ó³Íñ, ù³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ñ.

¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÇó, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÇó Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í կազմակերպությունից շահաբաժին

Á) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»åõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåõÃյաև ներդրումների դեպքում ներդրողը ճանաչում է ներդրումից ստացվող շահաբաժինը, ¨ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ Ï³, áñ`

(i) ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ·»ñ³½³Ýóáõ¿ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներդրման օբյեկտի զուտ ակտիվները, ներառյալ դրան վերաբերող գուդվիլը. կամ

(ii) շահաբաժինների հայտարարման ժամանակաշրջ³ նում շահաբաժինը գերազանցում է դուստր կազմա-Ï»ñåõÃÛ³Ý, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý Ñ³-Ù³å³ñ÷³ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ:

13. 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ó³ÝÏÁ ëå³éÇã ã¿: Î³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ë³ÑÙ³Ý»É ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ Ù³ëÇÝ íÏ³ÛáÕ ³ÛË Ñ³Ûï³ÝÇßÝ»ñ, ¨ ¹ñ³Ýó ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ ÝáõÛÝå»ë Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÇó Ïå³Ñ³Ýçíç áñáß»É ³ÏïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù, ·áõ¹íÇÉç ¹»åùáõÙ, Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëïáõ·áõÙ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 80-99-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ:

14. Ü»ñùÇÝ Ñ³ßí»ïí³Ï³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·Çíï³ÛáõÃÛáõÝÁ, áñÁ óáõÛó¿ ï³ÉÇë, áñ ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, Ý»ñ³éáõÙ¿ Ñ»ï¨Û³ÉÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ`

ա) ակտիվի ձեռքբերման համար դրամական միջոցների հոսù»ñÁ Ï³Ù ³ÏïÇíÇ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù å³Ñå³ÝÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ å³Ñ³ÝçÁ ½·³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ Ù»Í »Ý, ù³Ý սկզբնապես բյուջետավորված էր.

բ) ³ÏïÇíÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÷³ëï³óÇ ½áõï Ñáëù»ñÁ Ï³Ù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ß³ÑáõÛÃÇ ½·³լի ևվազումը, կամ բյáõ»ï³íáñí³Í íÝ³ëÝ»ñÇ ½·³ÉÇ ³×Á. Ï³Ù

¹) ³ÏïÇíÇ ·Íáí ÏÉÇÝ»Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý íÝ³ëÝ»ñ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóների զուտ արտահոսքեր, երբ ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ ÙÇ³ վորվեն բյուջետավորված¦ ë ï³Ý¹³ñïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

15. ÆÝãå»ë Ýßí³Í¿ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáí å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ ³ÝáñáßհûïÏ³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ¹»é¨ë áã Ù³ ïã»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý

* Այն պահից, երբ ակտիվը բավարարում է որպես վաճառքի նպատակով պահվող ակտիվ դասակարգվելու չափանիշին (կամ ներառվում է որպես վաճառքի նպատակով պահվող դասակարգված օտարման խմբում), այն բացառվում է սույն ստանդարտի գործողության ոլորտից և Ñ³ßí³éíáõÙ¿ üÐØê 5 §ì³×³éùÇÑ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñ¨ÁÝ¹Ñ³ï í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦ ë ï³Ý¹³ñïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

³Ï ïÇíÇ ¨ ·áõ¹íÇÉÇ ¹»åùáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ïáõ·áõÙ` ³éÝí³½Ý ï³ñ»Ï³Ý Ù»Ï ³Ý·³Ù: ´³óÇ ûrաևից, թե երբ են կիñ³éíáõÙ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ³ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ գնահատման ամիրաժեշտությունը որոշելիս կիրառվում է էականության սկզբունքը: Օրինակ՝ եթե նախ ÏÇÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ óáõÛó »Ý ï³ÉÇë, áñ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ½·³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ Ù»Í ¿, ù³Ý Ýñ³ Ñ³ßí³ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³å³ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ âÏ³, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÝáñÇó ·Ý³Ñ³ïÇ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, »Ã» ï»ÕÇ ã»Ý áõÝ»ó»É ³Û¹ ï³ñÇëïñóáõÙ ÿեզուն³óÝáÕ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñ: ÜÙ³Ý³å»ë, Ý³ËÏÇÝ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ óáõÛó ï³É, áñ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ½·³ÛáõÝ ã¿ 12-րդ պարագրաֆում թվարկված որևէ հայտանիշի ûկատմամբ:

16. 15-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³Ï. »Ã» ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÁ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ÛÉ Ñ³ïáõó³¹ñáõÛùÝ»ñ ³×»É»Ý, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù Ï³ï³ñ»É ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ýáñÙ³É·Ý³Ñ³ ïáõÙ Ñ»ï¨Û³É¹»åù»ñáõÙ`

³) »Ã» ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë û·ï³·áñÍí³Í ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ ¹Åí³ñ Ã» ³½¹í³Í ÉÇÝÇ Ýßí³Í ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇ ³×Ç Ñ»ï¨³Ýùáí: úñÇÝ³Ï³ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ ³×Á Ï³ñáÕ ¿ ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³É ½»ÕãÙ³Ý ³ÛÝ ¹ñáõÛùÇ íñ³, áñÝ û·ï³·áñÍí»É ¿ »ñÏ³ñ ÙÝ³óáñ-¹³ÛÇÝ û·ï³կար ծառայություն ունեցող ակտիվի ûկատմամբ.

բ) եթե հնարավոր է, որ ûշված չուկայական դրույքների ազդի կազդի ակտիվի օգտա·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë û·ï³·áñÍí³Í ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÇ íñ³, ë³Ï³ÛÝ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ½·³ÛáõÝáõÃÛ³Ý Ý³ËÏÇÝ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ óáõÛó¿ ï³ÉÇë, áñ`

(i) ¹Åí³ñ Ã» ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ¿³Ï³Ý Ýí³½áõÙ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÁ ¨ë ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ ³×»Ý (ûñÇÝ³Ï³ áñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ç íÇ×³ÏÇ ÉÇÝ»É óáõÛó ï³É, áñ Çñ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ ×ß·ñï íáõÙ »Ý³ ÷áËÑ³ ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇ ³×Á). Ï³Ù

(ii) ¹Åí³ñ Ã» ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ýí³½áõÙÁ Ñ³Ý·»óÝÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó¿³Ï³Ý ÏáñëïÇ:

17. ºÃ» ³éÏ³ ¿ Ñ³ÛïÝ³ÝÇß, Áëï áñÇª ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, ³å³ ¹³ Ï³ñáÕ¿ íÏ³Û»É, áñ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ, Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý (³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ) Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ù»Ãá¹Á Ï³Ù ³Ï ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³ÝÑñ³Å»ßï¿ í»ñ³Ý³Û»É¨ ×ß·ñï»Éª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ïíÛ³É ³Ï ïÏ³ÛÇ ûկատմամբ ÏÇñ³éíáÕ ë ï³Ý¹³ñïÇª ÝáõÛÝÇëÏ ³ÛÝ ¹»åքերում, երբ ակտիվի գծով չեն ճանաչվում արժեզրկումից Ïáñáõë ï Ý»ñ:

öáËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ã³ ÷áõÙÁ

18. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ë³ÑÙ³Ýáõٿ áñå»ë ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó ³é³í»É³·áõÛÝÁ: 19-57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ²Ûë å³Ñ³ÝçÝ»ñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ¿ §³Ï ïÇí¦ ï»ñÙÇÝÁ, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ¨³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ, և դրամաստեղծ միավորի ûկատմամբ:

19. ØÇßï ã¿, áñ ³ÝÑñ³Å»ßï¿ áñáß»É¨³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¨³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ: ºÃ» ³Ûë »ñÏáõ ·áõÙ³ñÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÁ ·»ñ³½³Ýóáõٿ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí³ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³å³ ³Ï ïÇíÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í ã¿, ¨ ÙÛáõë ·áõÙ³ñÁ ·Ý³Ñ³ ï»Éáõ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ ãÏ³:

20. ²Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ï³ñáÕ¿ ÑÝ³ñ³íáñ ÉÇÝ»É áñáß»É, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ³Ï ïÇíÁ ãÇ ßñç³Ý³éíáõÙ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»ãայնիվ, երբեմն հնարավոր չի լինում որոշել Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Çñ³½»Ï¨ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦` ³Ï ïÇíÇ í³×³éùÇó ëï³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñÁ ³ñÅ»Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ÑÇÙáõÝÙÝ»ñ ãÉÇÝ»Éáõ å³ï×³éáí: ²Ûë ¹»åùáõÙ áñå»ë ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñ Ï³ñáÕ¿ ÁÝ¹áõÝí»É Ýñ³ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ:

21. ºÃ» ÑÇÙù ãÏ³ »ÝÃ³¹ñ»Éáõ, áñ ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÝ¿³å»ë·»ñ³½³Ýóáõٿ Ýñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³å³ áñå»ë ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñ Ï³ñáÕ¿ ÁÝ¹áõÝí»É Ýñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: Ð³×³Ë ³Û¹å»ë¿ ÉÇÝáõÙ ³ÛÝ ³Ï ïÇíÇ ¹»åùáõÙ, áñÁ å³Ñíáõٿ ûï³ñÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí: ¸³ ³ÛÝ å³ï×³éáí¿, áñ ûï³ñÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí å³Ñíáõ ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÇÙÝ³Ï³Ýáõٿ Ï³ÙíÍ³Í¿ ûï³ñáõÙÇó ½áõï ÙáõïùÑÇó, ù³ÝÇ áñ ÙÇÝã¨ ûï³ñáõÙÁ ³Ï ïÇíÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³գա հոսքերը հավանաբար անկշռան ÏÉÇÝ»Ý:

22. öáËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ¿ ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ Ñ³մար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ³Ï ïÇíÁ ãÇ ³é³ç³óÝáõٹñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó կամ ակտիվների խմբերից առաջաóáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó: ²Û¹ ¹»åùáõÙ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ¿ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇÝ å³ï³Ýáõٿ ïíÛ³É ³Ï ïÇíÁ (ï»ë 65-103-ñ¹ պարագրաֆները), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ`

³) ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³í»ÉÇ Ù»Í ¿, ù³Ý Ýñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ. Ï³Ù

բ) ակտիվի օգտագործման արժեքը կարող է գնահատվել որպես ÙáïÝñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÇëÏ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ï³ñáÕ ¿ áñáßí»É:

23. àñáß ¹»åù»ñáõÙ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ, ÙÇçÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ ¨ ÏñÃ³ï Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ïñ³Ù³¹ñ»É Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»óí³Í Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÇ Ë»É³ÙÇï ÙáïÃ³ñÏáõÙÝ»ñ, áñáÝù óáõó³¹ñí³Í »Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ` áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ:

²Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇã³÷áõÙ

24. 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³Ýçíáõ Ù ¿ ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ¹»åùáõÙ ³Ù»Ý³ÙÛ³ ÑÇÙáõÝùáí Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï áõ·áõÙ` ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ï»Éáõ ÙÇçáóáí³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇó` Ï³ ³ñ¹Ûáù áñ¨¿ Ñ³Ûï ³ÝÇß, áñ ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, Ã» áã: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ý³Ëáñ¹áÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ·íáí Ï³ï³ñí³Í ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»É ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÇ ³ñÅ»qpկման ստուգման համար, եթե բավարարվում են ստորև բերված բոլոր չափանիշները՝

³) »Ã» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñ-Ñáëù»ñ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³Ï ï ÇíÝ»ñîg կամ ակտիվների խմբերից առաջ³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëքերից, և, հետևաբար, այդ ակ ïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ ë ïáõ·áõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ áñå»ë ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ù³ë, áñÇÝ å³ïÏ³Ýáõ ¿ ï íÛ³É ³Ï ï ÇíÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨, »Ã» ³Û¹ ÙÇ³íáñÁ Ï³½ÙáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ÁÁ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ßí³ñÏÇóÑ»ï á ã»Ý »ÝÃ³ñÏí»É Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ.

բ) փոխհատուցվող գումարի ամենավերջին հաշվարկը հանգեցնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ã³÷áí ·»ñ³½³ÝóáÕ ·áõÙ³ñÇ.

·) ÑÇÙÝí»Éáí ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ßí³ñÏÇó Ñ»ï á ï »ÕÇ áõÝ»ó³Í Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛ³Ý íñ³ª ùÇã Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ÁÝÃ³óÇÏ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ÉÇÝÇ ³í»ÉÇ ÷áùñ, ù³Ý ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ

25. ²Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, É³í³·áõÛÝ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ í³×³éùÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ·ÇÝÝ ¿ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦, áñÁ ×ß·ñï íáõÙ ¿ª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ³Ï ï ÇíÇ ûï³ñÙ³ÝÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñíáÕ Éñ³óáõóÇã Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

26. ºÃ» ³éÏ³ ãÇ í³×³éùÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ, ë³Ï³ÛÝ ³Ï ï ÇíÁ ßñç³Ý³éíáõÙ ¿ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ, ³å³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³Ï ï ÇíÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÝ ¿ª Ñ³Ý³Í ûï³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: ÀÝ¹áõüëçի չուկայական գինը սովորաբար ընթացիկ հայտագինն է: Երբ ընÃ³óÇÏ Ñ³Ûï³·ÇÝÁ Ù³ï»ÉÇ ã¿, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ áñå»ë ÑÇÙù Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É í»ñçÇÝ ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÁª ³ÛÝ å³ÛÙ³Ýáí, áñ ·áñÍ³ñùÇ ³Ùë³ÃíÇó ÙÇÝã¨ ·Ý³Ñ³ï áõÙÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ï»ÕÇ ã»Ý áõÝ»ó»É ï ÝÏ³ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ½·³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ:

27. ºÃ» ³Ï ï ÇíÇ Ñ³Ù³ñ ãÏ³ í³×³éùÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ Ï³Ù ·áñÍáÕ ßáõÏ³, ³å³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ³ÛÝ Ù³ï ã»ÉÇ É³í³·áõÛÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý íñ³, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ կարող էր ստանալ ակտիվի օտաճման ÙáõÙÇó` Çñ³½»Ï ¨ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦ª ûï³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá: ²Ûë ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ÝáõÛÝ ×ÛáõÕáõÙ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·Íáí í»ñç»ñë ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝÙÝ»ñÁ: ä³ñï³¹ñí³Í í³×³éùÁ ãÇ ³ñï³óáÉáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ ծախսումները, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը ստիպված է վաճառք իրականացնել ³ÝÑ³å³Õ:

28. Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáß»ÉÇë Ñ³ÝíáõÙ »Ý ûï³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÙáïրը, բացի ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇó, áñáÝù ³ñ¹»Ý ×³Ý³ãí»É »Ý áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ²Û¹åÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý Çñ³í³ÑuÝ³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, å»ï³Ï³Ý ïáõñù»ñÁ ¨ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³ñÏ»ñÁ, ³Ï ï ÇíÁ ï»Õ³÷áË»Éáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ áõÕÕ³ÏÇ éñ³óáõóÇã Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³å³í³Í »Ý ³Ï ï ÇíÁ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³ժշտ վիճակի բերելու հետ: Այնուամենայնիվ, ազատման նպաստÝ»ñÁ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 19-áõÙ) ¨ ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³å³í³Í »Ý ³Ï ï ÇíÇ û ï³ñÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÏñÃ³ï Ù³Ý Ï³Ù í»ñ³Ï³½Ù³ïáñÙ³Ý Ñ»ï, ³Ï ï ÇíÝ û ï³ñ»Éáõ Ñ»ï Ï³å³Í áõÕ³ÏÇ éñ³óáõóÇã Í³ËëáõÙÝ»ñ ã»Ý:

29. àñáß ¹»åù»ñáõÙ ³Ï ïÇíÇ ûï ³ñáõÙÁ ·Ýáñ¹Çó Ïå³Ñ³ÝçÇ ëï ³ÝÓÝ»É å³ñï ³íáñáõÃÛáõÝ, ¨ ³Ï ïÇíÇ áõ å³ñï ³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ ÏÉÇÝÇ í³×³éùÇ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: 78-ñ¹ å³ñ³ գրաֆը բացատրում է, թե ինչպես վարվել այդպիսի դեպքերում:

ú·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ù

30. êïáñ¨ Ýßí³Í ï³ñ»ñÁ å»ïù¿ ³ñï³óáÉí»Ý³Ï ïÇíÇû·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏáõÙ`

³) ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ ëï³Ý³É ïíÛ³É ³Ï ïÇíÇó.

բ) այդ դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գումարների և ժամÏ» ïÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇ վերաբերյալ սպասումÝ»ñÁ.

·) ¹ñ³ÙÇ ³ñÅ»ùÁ Å³Ù³Ý³ ÏÇÙ»ç` Ý»ñÏ³Û³óí³Í áã éÇëÏ³ÛÇÝ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùáí.

¹) ³Ï ïÇíÇÝÑ³ ïáõÏ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ Ïñ»Éáõ ·ÇÝÁ.

») ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ³ÝÇñ³óí»ÉÇáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãÁ ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ï³ñï³óáÉ»Ý ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ ëï³Ý³É ïñí³Í³ÏïÇíÇó:

31. ²ÏïÇíÇû·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ñ»ïÛ³É ù³ÛÉ»ñÁ`

³) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ý»ñÑáëù»ñÇ ¨ ³ñï³Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, áñáÝù ³é³ç³Ý³Éáõ »Ý ³ÏïÇíÇß³ñáõÝ³Ï³ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ¨ Ýñ³ í»ñçÝ³Ï³Ý û ï³ñáõÙÇó.

բ) Ներված դրամական միջոցների ապագա հոսքերի ներառմամբ ընդունելի զեղչման դրույքի կիրառումը:

32. 30-րդ պարագրաֆի «բ», «դ» և «ե» կետերում որոշակիացված տարñ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý³ñï³Ñ³ÛïÝ»É Ï³¹Ù áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ, Ï³¹Ù áñå»ë ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ: ²ÝÏ³Ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñ ï³ï³ÝáõÙների վերաբերյալ սպասումները արտացոլելու նպաï³Ïáí ÁÝ¹áõÝí³Í Ùáï»óáõÙÇó³ñ¹ÛáõÝùÁ å»ïù¿ ÉÇÝÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³ñï³óáÉáõÙÁ, այսինքն՝ բոլոր հնարավոր ելքերի կշռված միջինը: Ա հաí»Éí³ÍÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÏïÇíÇû·ï³·áñÍÙ³Ý արժեքի չափման ժամանակ ներկա արժեքի որոշման տեխնիկաների կիրառման վերաբերյալ լրացուցիչ օáõóáõÙÝ»ñ:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙáõÝÙÝ»ñ

33. ú·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁã÷»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿`

³) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ Ë»É³ÙÇï ¨ ûÅ³Ý¹³ÏáÕ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ ³ÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³Ýների վերաբերյալ, որոնք գոյություն կունենան ակտիվի մնացորդային օգտակար Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: ²é³í»ÉÙ»Í ï³ñ¨áñáõÃÛáõÝ å»ïù¿ ïñíÇ³ñï³ùÇÝ íï³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ.

բ) դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումները իրա Ï³Ý³óÝÇ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ñ³ëï³ï í³Í ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ýÇÝ³Ýսական բյուջեÝ»ñÇ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, ë³Ï³ÛÝ ãå»ïù¿ Ý»ñ³éÇ ³å³·³ í»ñ³Ï³ռուցումից կամ ակտիվի արդյունավետության բարելավումից կամ կատաñ»É³·áñÍáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ³å³·³ Ý»ñÑáëù»ñ Ï³Ù ³ñï³Ñáëù»ñ: ²Û¹ բյուջեÝ»ñÇ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ï³ÝÉ³ï»ëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ ÁÝ¹·ñÏ»Ý ³é³-Í»É³·áõÛÝÁ ÑÇÝ· ï³ñí³Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý, »Ã» ³í»ÉÇ »ñÏ³ñÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ãÇ Ï³ñáÕ ÑÇÙÝ³íáñí»É.

·) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³ բերում են ամենավերջին ֆինանսական բյուç»Ý»ñÇ /Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇó Ñ»ïá ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ շրջաններին, պետք է զննահատվեն ֆինանսական բյուç»Ý»ñÇ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³-ïáõÙÝ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ ¿üëï³ñ³åáÉÛ³óÇ³ÛÇ ÙÇçáóáí¹ Ñ»ï³·³ ï³ñÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍ»Éáí Ï³Ûáõ Ï³Ù Ýí³½áÕ ³×Ç ï»ÙåÁ, »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ÑÇÙÝ³íáñ»É ³í»É³óáÕ ³×Ç ï»ÙåÁ: ú·ï³·áñÍíáÕ ³×Ç ï»ÙåÁ ãå»ïù¿ ·»ñ³½³ÝóÇ »ñÏ³ñ³Å³Ù³Ï»ï ³×Ç ÙÇçÇÝ ï»ÙåÇÝ ³ÛÝ ³ñï³-¹ñ³ÝùÝ»ñÇ, ×ÛáõÕ»ñÇ Ï³Ù »ñÏñÇ (»ñÏñÝ»ñÇ) Ñ³Ù³ñ, áñï»Õ ·áñÍáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ³ÛÝ ßáõÏ³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñï»Õû·ï³·áñÍվում է ակտիվը, եթե հնարավոր չէ հիմնավորել ավելի բարձր տեմպ:

34. Ô»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ` ùÝÝ³ñÏ»Éáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý³ËÏÇÝ Ï³ÝË³ï»-ëáõÙÝ»ñÇ ¨ ÷³ëï³óÇ ¹ñ³մական միջոցների հոսքերի միջև տարբեñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï×³éÝ»ñÁ: Ô»Ï³í³-ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³å³ÑáíÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛáõÝÁ Ý³ËÏÇÝ ÷³ëï³óÇ »Éù»ñÇ Ñ»ïª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ¹³Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óíáõÙ ¿ Ñ³çáñ¹áÕ ¹»åù»ñÇ ¨ ÇñÑ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù ã»Ý »Õ»É ³Û¹ ÷³ëï³óÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï:

35. Սովորաբար, մատչելի չեն հինգ տարուց ավելը »ñÏ³ñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù Í³Í ¹ñ³Ù³-Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ, ×ß·ñÇï ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ýÇÝ³Ýë³կան բյուջեներ/կանË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ: ²Ûˆ å³ï×³éáí, Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ÑÇÙÝíáõÙ »Ý ³é³í»É³·áõÛÝÁ ÑÇÝ· ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù Í³Í ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ բյուջեների/կանխատեսական գնաÑ³ïáõÙÝ»ñÇ íñ³: Ô»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇ-çáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñ, áñáÝù ÑÇÙÝíáõÙ »Ý ÑÇÝ· ï³ñáõó ³í»ÉÇ »ñÏ³ñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ùí³Í ýÇÝ³Ýë³կան բյուջեների/կանË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ íñ³, »Ã» Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ íëï³Ñ ¿, áñ ³Ûˆ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï »Ý, ¨ Ï³ñáÕ ¿ óáõÛó ï³É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÝ ³Ûˆ¹` ³í»ÉÇ »ñÏ³ñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ×ß·ñÇï Ï»ñåáí Ï³ÝË³ï»ë»Éáõª ³ÝóÛ³ÉÇ ÷áñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Çñ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

36. ØÇÝã¨ ³Ï ïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³í³ñï Ý ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³կան բյուջեÝ»ñÇ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ ¿ùëï ñ³ åáÉÛ³óÇ³ÛÇ ÙÇçáóáíª Ñ³çáñ¹áÕ ï³ñÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍ»Éáí ³×Ç ï»ÙåÁ: ²Ûë ï»ÙåÁ Ï³Ù Ï³ÛáõÝ¿, Ï³Ù Ýí³զոր, բացառությամբ այն ¹»åքերի, երբ ածի տեմպը համաå³ï³ëË³ÝáõÙ¿ ³ÛÝ ³ÝÏáÕÙ³Ï³É ï»Õ»Ï³տվությանը, որը վերաբերում է ïíÛ³É ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù×ÛáõÕÇ ï»Ýë³ßñç³ÝÇ Ï³éáõó³ÍùÇÝ: Ð³ñÏ »Õ³Í ¹»åù»ñáõÙ ³×Ç ï»ÙåÁ í»ñóíáõÙ է զրոյական կամ բացասական:

37. Նպաստավոր պայմանների դեպքում, հավանաբար, շուկա մուտք կգործեն մրցակիցÝ»ñ, ÇÝãÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ ածի սահմանափակմանը: Հետևաբար, կազմաÏ»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¹Åí³ñ ÏÉÇÝÇ »ñÏ³ñ Å³ÙÏ» ïáõÙ (ûñÇÝ³Ïª ùë³Ý ï³ñáõÙ) ·»ñ³½³Ýó»É ÷³ëï³óÇ ³×Ç ÙÇçÇÝ ï»ÙåÝ ³ÛÝ ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ, ×ÛáõÕ»ñÇ Ï³Ù »ñÏñÇ (»ñÏñÝ»ñÇ) Ñ³Ù³ñ, áñï»Õ ·áñÍáõÙ¿ ï íÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ³ÛÝ ßáõÏ³ÛÇ Ñ³Ù³ñ, áñï»Õ û·ï³·áñÍíáõÙ¿ ï íÛ³É ³Ï ïÇíÁ:

38. Ֆինանսական բյուջեների/կանխատեսական գնահատումÝ»ñÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ Ë»É³ÙÇï áõ ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ¨ ³ñ¹Ûáù Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ ³ÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ í»ñ³-բերյալ, որոնք գոյություն կունենան ակ ïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óÙáõÙ:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Ï³½ÙÁ

39. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿Ý»ñ³é»Ýª

³) ³Ï ïÇíÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ.

բ) դրամական միջոցների արտահոսքերի կանխա ï»ëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÑñ³Å»ßտապար առաջանում են ³Ï ïÇíÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ ³å³Ñáí»Éáõ Ýå³ï³ïáí (Ý»ñ³éÛ³É ³Ï ïÇíÁ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³å³ï³ñ³ëï»Éáõ Ýå³ï³ïáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù»ñÁ), ¨ áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ë»É³ÙÇï ¨ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñí»É Ï³Ù բաշխվել տվյալ ակտիվին.

·) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ½áõï Ñáëù»ñÁ, »Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý, áñáÝù ëï³óí»Éáõ »Ý (Ï³Ù í×³ñí»Éáõ »Ý) ³Ï ïÇíÇ ûï³ñÙ³Ý ¹ÇÙ³óª Ýñ³ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³í³ñï ÇÝ:

40. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ¨ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ëÕ³×áí å³Ûմաևավորված գների աճի վերաբերյալ հետևնÕ³Ï³Ý »ÝÃ³դրույթներ: Հետևաբար, եթե ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ëÕ³×áí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ·Ý»ñÇ ³×Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ¹ñ³-Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ »Ý ³Ý³Ý³Ï³Ý Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáí: ºÃ» ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ëÕ³×áí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ·Ý»ñÇ ³×Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý (é»³É) Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáí (ë³Ï³ÛÝ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ·Ý»ñÇ ³å³·³ Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ ³×Á Ï³Ù Ýí³½áõÙÁ):

41. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³Ï ïÇíÇ ³ÛÝ ³Ù»ÝûñÛ³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ñáëù»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³å³·³ í»ñ³¹Çñ Í³Ëë»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í Ñáëù»ñÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý խելամիտ և հետևողական հիմունքով բաշխվել կամ ուղղակիորեն վերագրվել տվյալ ակտիվի օգտա·áñÍ³ÝÁ:

42. Երբ ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի համար դեռևս պատրաստ չէ, դրաÙ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ ³ñï³Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ ³ñï³Ñáëù»ñ, áñáÝù, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÛ³Ý, Ï³é³ç³Ý³Ý ÙÇÝã¨ ³Ï ïÇíÁ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ï³ñ³ëïÇ վիճակի բեռ»ÉÁ: úñÇÝ³Ïª Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ·ïÝíáÕ ßÇÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù½³ñ·³óÙ³Ý Íñ³·ÇñÁ, áñÁ ¹»é¨ë ãÇ ³í³ñï í»É:

43. ÎñÏÝ³Ñ³ßí³ñÏÇó Ëáõë³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙª

³) ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÁ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ¹Çï³ñÏíáÕ ³Ï ïÇíÇÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó (ûñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ÇÝãåÇuhp են դեբիտոռ³Ï³Ý å³ñï ù»ñÁ).

բ) դրամական միջոցների արտահոսքերը, որոնք վերաբեռնաթափման ժամանակ առաջանում են ապահովագրական պայմանագրերից (ներառյալ վերաապահովագրական պայմանագրերը);

44. Ապահովագրական ընկերության՝ ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է հետևյալ կերպ՝

ա) ապահովագրական ընկերության՝ ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է հետևյալ կերպ՝

բ) ակտիվի գործունեության արդյունավետության բարձրացումից կամ բարելավումից:

45. Ապահովագրական ընկերությունը ներկայացնում է ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որը թույլ է տալիս գնահատել ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի ազդեցությունը ֆինանսական դիրքի, համապարփակ եկամտի, սեփական կապիտալում կատարված փոփոխությունների և դրամական հոսքերի վրա:

ա) դրամական միջոցների ապագա արտահոսքեր, որոնք բարձրացնելու կամ բարելավելու են ակտիվի գործունեության արդյունավետության բարձրացումից կամ բարելավումից, և դրամական միջոցների ապագա արտահոսքեր, որոնք չեն բարձրացնելու կամ բարելավելու են ակտիվի գործունեության արդյունավետության բարձրացումից կամ բարելավումից:

46. Ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է հետևյալ կերպ՝

ա) ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է հետևյալ կերպ՝

բ) վերակառուցման գծով դրամական միջոցների ապագա արտահոսքերը ներկայացվում են՝ հաշվի առնելով, թե երբ է համարվում, որ ներդրումային պայմանագրերից եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացնելու պահանջները դադարել են գործել՝ համաձայն ՀԴՁԵ 37 *«Ապահովագրական պայմանագրեր»* կամ *ապահովագրական պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ* տեղեկատվությունը ներկայացնելու պահանջները դադարել են գործել՝ համաձայն ՀԴՁԵ 37-ի:

47. Երբ կազմակերպությունը ստանձնում է վերակառուցման պարտավորություններ, որոնք առաջանում են ներդրումային պայմանագրերից, որոնց նկատմամբ կազդի որոշ ակտիվների վրա: Այն պահից, երբ կազմակերպությունը ներդրումային պայմանագրերից եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացնելու պահանջները դադարել են գործել՝

ա) ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է հետևյալ կերպ՝

բ) վերակառուցման գծով դրամական միջոցների ապագա արտահոսքերը ներկայացվում են համաձայն ՀԴՁԵ 37-ի:

Աղյուսակ 5-ը լրացնելիս կազմակերպությունը ներկայացնում է ապահովագրական պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը՝

48. Ապահովագրական պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը կամ կարող է ներկայացվել առանձին հաշվետվությունների տեսքով, կամ ներառվել այլ հաշվետվությունների մեջ: Եթե տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին հաշվետվությունների տեսքով, ապա այդ հաշվետվությունները պետք է ներկայացվեն այլ հաշվետվությունների հետ միասին:

49. Ապահովագրական ընկերությունը ներկայացնում է ապահովագրական պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը՝ հաշվի առնելով ապահովագրական պայմանագրերի խմբերը, որոնք ունեն տարբեր գնահատված օգտակար ծառայություններ, և որոնք բոլորն էլ կարող են ունենալ տարբեր ռիսկեր: Եթե դրամաստեղծ միավորն ունի ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը չի համապատասխանում վերոնշյալ պահանջներին, ապա այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին (տես աղյուսակ 6):

50. Ապահովագրական ընկերությունը ներկայացնում է ապահովագրական պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը՝ ներառելով ներդրումային պայմանագրերից ստացված եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

ա) ընդհանրացված մոտեցման կիրառման դեպքում՝

բ) հաշվեբանկային գծով մուտքերը կամ վճարումները:

51. Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները կարող են ֆինանսավորման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված փոխառությունների դիմաց ստանալ տոկոսներ: Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ ծառայությունների դիմաց վճարներ:

52. Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները (ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց ստանալ վճարներ) կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ տոկոսներ:

53. Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները (ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների) արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումները, գնահատումը, բացառությամբ այն հանգամանքի, որ ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ տոկոսներ.

ա) կազմակերպությունը ճշգրտում է այդ գները՝ ինչպես ընդհանուր սղաճով պայմանավորված փոփոխությունները, այնպես էլ կոնկրետ ակտիվների հետ կապված գործոնները, որոնք ազդում են դրանց արժեքի վրա,

բ) կազմակերպությունը ճշգրտում է այդ գները՝ ինչպես ընդհանուր սղաճով պայմանավորված փոփոխությունները, այնպես էլ կոնկրետ ակտիվների հետ կապված գործոնները, որոնք ազդում են դրանց արժեքի վրա՝ հաշվի առնելով միջոցների զուտ հոսքերը գնահատելիս բացառում է նաև այդ ազդեցությունը:

Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ տոկոսներ

54. Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները, որոնք ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարներ են ստանում, կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ տոկոսներ: Ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ տոկոսներ, եթե դրանք ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների մի մասն են կազմում, և դրանց չափը կախված չէ ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների չափից:

Ակտիվների հատուկ ռիսկերը

55. Ակտիվների (ակտիվներ) և ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների, որոնց վրա կարող են ազդել հետևյալ գործոնները.

ա) ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների արժեքի հաշվարկի ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխարժեքը:

56. Ակտիվների, որոնց գծով ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից ստանալ տոկոսներ, կարող են կրել ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների (ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների) կամ ակտիվների (ակտիվների) կամ ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների (ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների) արժեքի հետ կապված ռիսկեր:

57. Երբ ակտիվին հատուկ դրույքը ուղղակիորեն մատչելի չէ շուկայական գործոնների, ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունները կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների արժեքի հաշվարկի համար օգտագործել դրույքի գնահատման վերաբերյալ լրացուցիչ ցուցումներ:

Հաճախորդների միջոցների զուտ հոսքերի գնահատում

58. 59-64-ի նպատակներով կազմակերպությունները կարող են ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների (ներդրումների կառավարման գործառույթներ իրականացնող կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ծառայությունների դիմաց վճարների) արժեքի հաշվարկի համար օգտագործել դրույքի գնահատման վերաբերյալ լրացուցիչ ցուցումներ, որոնք տրամադրվում

59. ²Ï ïÇíÇÑ³ßí»ÏßÉ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å» ï ù ¿ Ýí³½»óíÇÙÇÝã¨ ¹ñ³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ ³í»ÉÇ ÷áùñ ¿, ù³Ý ¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßÉ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ²Û¹ Ýí³½áõÙÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï:

60. Արժեզրկումից կորուստը պետք է անմիջապես ճանաչվի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը, համաձայն մեկ այլ ստանդարտի, հաշվառվում ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í ·áõÙ³ñáí (ûñÇÝ³Ì³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 16-Ç í»ñ³·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý Ùá¹»ÉÇ): Ì»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõë ï å» ï ù ¿ ¹Çï íÇ áñå»ë í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ Ýí³½áõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³Û¹ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ:

61. âí»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í ³Ï ïÇíÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, í»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í ³Ï ïÇíÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³ï ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ãÇ ·»ñ³½³Ýóáõ³Û¹ ÝáõÛÝ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á: Ì»ñ³·Ý³Ñ³ ï í³Í ³Ï ïÇíÇ ·Íáí ³Û¹ åÇëÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ Ýí³½»óÝáõÙ ¿ ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ³ñÅ»ùÁ:

62. ºÃ» ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ·Ý³Ñ³ ï í³Í ·áõÙ³ñÝ ³í»ÉÇ Ù»Í ¿, ù³Ý ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßÉ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ¹³ å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ù»Ï ³ÛÉ ë ï ³Ý¹³ñ ïáí:

63. ²ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ×³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³Ï ïÇíÇ ·Íáí Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý (³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ) Ñ³ßí»·ñáõÙÁ å» ï ù ¿ ×ß·ñï íÇª ³Ï ïÇíÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í Ñ³ßí»ÏßÉ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ÇÝ (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը ևրա մնաóáñ¹³ÛÇÝ օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

64. ºÃ» ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÇ, ³å³ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ»ï ³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 12-Çª ³Ï ïÇíÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í Ñ³ßí»ÏßÉ³ÛÇÝ արժեքը դրա հարկային բազայի հետ համեմատելով (տե՛ս ցուցադրական օրինակ 3):

¸ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÝ»ñ

65. 66-108-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ¶ Ñ³í»Éí³ÍÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ áñáß³ÏÇ³óÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, áñÇÝ å³ ï Ï³Ýáõ ¿ ï íÛ³É ³Ï ïÇíÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ¨ ·áõ¹íÇÉÇ Ñ³ßí»ÏßÉ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

¸ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ áñáß³ÏÇ³óáõÙÁ, áñÇÝ å³ ï Ï³Ýáõ¿ ³Ï ïÇíÁ

66. ºÃ» ³éÏ³ ¿ áñ¨¿ Ñ³Ûï³ÝÇß, Áëï áñÇª ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, ³å³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ å» ï ù ¿ ·Ý³Ñ³ ï íÇ ³é³ÝóÇÝ ³Ï ïÇíÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ·Ý³Ñ³ ï»É ³é³ÝóÇÝ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ áñáßÇ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, áñÇÝ å³ ï Ï³Ýáõ¿ ï íÛ³É ³Ï ïÇíÁ (³Ï ïÇíÇ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñ):

67. ²é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ãÇ Ï³ñáÕ áñáßí»É, »Ã»`

³) ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ï³ñáÕ ·Ý³Ñ³ ï í»É áñå»ë Ùáï ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ` Ñ³Ý³Í ï³×³éùÇ Í³Ëuոմները (օրինակ՝ երբ ակտիվի շարունակ Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÁ ã»Ý Ï³ñáÕ ·Ý³Ñ³ ï í»É áñå»ë ³ÝÝß³Ý). ¨

բ) ակտիվը չի առաջացնում դրամական միջոցÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³é³ç³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó:

Այդպիսի դեպքերում օգտագործման արժեքը, հետևաբար նաև փոխÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, Ï³ñáÕ »Ý áñáßí»É ÙÇ³ÛÝ ³Ï ïÇíÇ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ Ñ³Ù³ñ:

úñÇÝ³Ï.

Հանքարդյունաբերական կազմակերպությունն ունի սեփ÷³Ï³Ý »ñÏ³Ã·ÇÍ՝ Çñ Ñ³Ýù³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÝ ûÅ³Ý¹³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ê»÷³Ï³Ý »ñÏ³Ã·ÇÍÁ Ï³ñáÕ¿ í³×³éí»É ÙÇ³ÛÝ ç³ñ¹áÝÇ ³ñÅ»ùáí, ¨ ³Û¹ »ñÏ³Ã·ÇÍÁ ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý Ñ³ÝùÇ ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó:

ê»÷³Ï³Ý »ñÏ³Ã·ÍÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ·Ý³Ñ³ ï»É, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ÇÝ չի կարող որոշվել, և, հավանաբար, այն տարբերվում է ջարդոնի արժեքից: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ ï áõÙ ¿ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ·Íáí, áñÇÝ պատկանում է սեփական երկաթգիծը, այսինքն՝ հանքը՝ որպես մեկ ամբողջության:

68. ÆÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ³Ï ïÇíÇ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÁ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ÛÝ փոքրագույն խումբն է, որը ներառում է այդ ակտիվը, և որը առաջացնում է դրամական միջոցների այնպիսի ներհոսքեր, որոնք մեծապես անկախ են այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից առաջացող դրամա Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó: ²Ï ïÇíÇ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ áñáß³ÏÇ³óáõÙÁ ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³: ºÃ» ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ãÇ Ï³ñáÕ áñáßí»É, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ

áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ ¿ ³Ïտիվների այն փոքրագույն խմբավորումը, որը առաջ³óÝáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë Ý»ñÑáëù»ñ:

úñÇÝ³Ï.

Ավտոբուսային ընկերությունը քաղաքապետարանի հետ կնքված պայմանագրի շրջանակներում մատուցում է Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ: ä³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ »Ý ÑÇÝ· ³é³ÝÓÇÝ »ñÃáõÕÇÝ»ñÇ íñ³ Ù³ïáõó»ÉÇù Ýí³½³·áõÛÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ »ñթուղուն բաժին ընկնող ակտիվները և յուրաքանչյուր »ñÃáõÕáõó ëï³óí»ÉÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý áñáß³ÏÇ³óí»É ³é³ÝÓÇÝ: ºñÃáõÕÇÝ»ñÇó Ù»ÏÁ ß³Ñ³·áñÍíáõÙ¿½·³ÉÇ íÝ³ëáí:

ø³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ »ñÃáõÕÇÝ»ñÇó Ù»ÏÇ Ïñ×³ïÙ³Ý ³ÛÉÁÝïñ³Ýù, ³å³ ³ÛÝ áñáß³ÏÇ³óíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇ Ýí³½³·áõÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÏïÇíների խմբերի կողմից ստացված դրամական միջոցների ներÑáëù»ñÇó ÑÇÝ· »ñÃáõÕÇÝ»ñÇ` áñå»ë Ù»Ï ÙÇ³ëÝáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ë ï »ÕÍí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÝ »Ý: Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ »ñÃáõÕáõ ·íáí ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÁ Ñ³Ýդիաանում է ավտոբուսային կազմակերպությունը՝ որպես մեկ ամբողջության:

69. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÝ »Ý, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï ³ÝáõÙ ¿ ³ñï³ùÇÝ ÏáÕÙ»ñÇó: àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹ÛáÙ ³ï ïÇíÇó (Ï³Ù³Ï ïÇíների խմբից) առաջ³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÁ Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³ï ïÇíÝ»ñÇó (կամ ակտիվների խմբերից) առաջացող դրամական միջոցների ներհոսն»ñÇó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ընկարկում է տարբեր գործոններ, ներ³éÙ³É, Ã» ÇÝãå»ë ¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ÙáÝÇï áñÇÝ·Ç »ÝÃ³ñÏáõÙ Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ÇÝãåÇëÇù »Ý` Áëï ³é³ñÏ³ÛÝ³-³ñï ³¹ñ³Ï³Ý Ù³ëÝ³·Çï ³óÙ³Ý, Ó»é-Ý³ñÏ³ï Çñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý áÉáñï Ý»ñÇ, ³é³ÝÓÇÝ ï ³ñ³ íùÝ»ñÇ, ßñç³ÝÝ»ñÇ Ï³Ù ï ³ñ³Í³ßñç³ÝÝ»-ñÇ), Ï³Ù ÇÝãå»ë ¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙÝ»ñ Ï³ÛÝ³óÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ïïÇíÝ»ñÇ ¨ ·áñ-ÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³Ù ûï³ñÙ³Ý í»ñ³ բերՈ³É: 1-ին ցուցադրական օրինակում բերված »Ý ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ áñáß³ÏÇ³óÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ:

70. Եթե ակտիվի կամ ակտիվների խմբÇ ÙÇçáóáí ³ñï³¹ní³Í³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ñ³Ù³ñ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ ·áñÍáÕ չուկա, ապա այդ ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է որոշ ÏÇ³óíÇ áñå»ë ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñ, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ³Û¹ ³ հետաքրքրությամբ կամ մասամբ օգտա·áñÍáõÙ ¿ Ý»ñùÇÝ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ý»ñùÇÝ ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Ý³·áÛ³óáõÙÁ ³½¹áõÙ ¿ ³ÏïÇíÇó Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇ íñ³, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍÇ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ýª ³å³·³·ÝÇ (·Ý»ñÇ) É³í³·áõÛÝ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, áñÇÝ Ï³ñ»ÉÇ¿Ñ³ëÝ»É§³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨·áñÍ³ñùáõÙ¦ª Ñ»ï¨Û³É¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë`

³) ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ýå³ï³Ïáí û·ï³·áñÍí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³Ý»ñÑáëù»ñÁ,.

բ) ներքին փոխանցման գնագոյացման կողմից ազդեóáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ýå³ï³Ïáí û·ï³·áñÍí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ñï³Ñáëù»ñÁ:

71. Եթե նույնիսկ ակտիվի կամ ակտիվների խմբի միջոցով ար ï ³¹ñí³Í ³ñï ³¹րանքի ամբողջությամբ կամ մասամբ օգ ï ³·áñÍíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ë ï áրաբաÅ³ÝáõÙÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó (ûñÇÝ³Ïª ïÇë³å³ï ñ³ë-ïáõùÝ»ñÁ ³ñï ³¹ñ³Ï³Ý ·áñÍրնթացի միջանկյալ փուլերում), ապա այդ ակտիվը կամ ակտիվների խումբը Ï³½ÙáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÛÝ ³ñï ³¹ñ³ÝùÁ í³×³é»É ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ: ¸³ ³ÛÝ å³ï×³éáí ¿, որ նշված ակտիվը կամ ակտիվների խումբը կարող է առաջ³óÝ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³ï ïÇíÝ»ñÇó Ï³Ù ³Ïտիվների խմբերից ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó: ÜÙ³Ý ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ` Ý»ñùÇÝ ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Ý³·áÛ³óÙ³Ý ïáÕÙÇó ³½¹»óáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³Í ³ïïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ í»ñ³-բերՈ³É ³ÛÝ ï »Õ»Ï³ïíáõÃյուն օգտագործելիս, որը հիմնված է ֆինանսական բյուջ»Ý»ñÇ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñÇ íñ³, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×ß·ñïáõÙ ¿ ³ÛÝ ï »Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, »Ã» Ý»ñùÇÝ ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Ý»ñÁ ã»Ý ³ñï³óáÉáõÙ ³å³·³ ·Ý»ñÇ` Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ³ÛÝ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, áñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ Ñ³ëÝ»É§³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨·áñÍ³ñùáõÙ¦:

72. Üáõ ÛÝ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ å»ïù ¿ áñáß³ÏÇ³óí»Ý Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ýª ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ÙÛáõëÁ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոփոխությունը ÑÇÙÝ³íáñí³Í¿:

73. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿, áñ ïíÛ³É ³ÏïÇíÁ å³ïï³ÝáõÙ ¿ Ù»Ï ³ÛÉ ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ, áñÁ ï ³ñբերվում է նախորդ ժամանակաշրջանների համար որոշí³Í ÙÇ³íáñÇó, Ï³Ù áñ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý »Ý »ÝÃ³ñÏí»É ¹ñ³Ù³ստեղծ միավորում խմբավորված ակտիվների տիպերը, ապա 130-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõ ¿ ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³վորի վերաբերյալ բացահայտումներ, եթե վերջինիս գծով ճանաչվում կամ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ ¿ ³ñÅ»ñÏáõÙÇó ÏáñáõëÏ:

¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñ¨ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ù

74. ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó ³é³í»É³·áõÛÝÝ ¿: ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³-ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ýå³ï³ïáí ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ Ñ³Ù³ñ 19-57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ß³ñ³¹ñí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇ »Ý Ý³¨ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³Ù³ñ:

75. ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ áñáßíÇ ³ÛÝ ÑÇÙáõÝùÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, áñáí áñáßíáõÙ¿ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:

76. ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª

³) Ý»ñ³éáõÙ¿ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ³ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñí»É Ï³Ù խելամիտ և հետևողական հիմունքով բաշխվել համապատասխան դրամաստեղծ միավորին, և որոնք ³é³ç³óÝ»Éáõ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë.

բ) չի ներառում որևէ ճանաչված պարտավորության հաշվապահական արժեքը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրամÙ³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ãÇ Ï³ñáÕ áñáßí»Éª ³é³Ýó Ýßí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ:

¸³ ³ÛÝ å³ï×³éáí ¿, áñ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ »Ýª ãÝ»ñ³é»Éáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÛÝ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù í»ñ³ÞtÞrnut tù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ù³ëãÏ³½ÙáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ñ¹»Ý×³Ý³ãí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ (ï»ë 28-ñ¹ ¨ 43-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

77. Երբ ակտիվները խմբավորվում են փոխհատուցվելիության գնահատման հաÙ³ñ, Ï³ñ¨áñ¿ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ միավորի մեջ ներառել բոլոր այն ակտիվները, որոնք առաջացնում են համապատասխան դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ Ï³Ù û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý ¹ñ³Ýù ³é³ç³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: Ð³Ï³é³Ï ¹»åùáõÙ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ միավորը կարող է թվալ ամբողջáõÃÇայմբ փոխհատուցելի, այնինչ իրականում առկա է արժեզրկումից կորուստ: àñáß ¹»åù»ñáõÙ, ãÝ³Û³Í áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ ûÅ³Ý¹³Ïáõ »Ý ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ ·Ý³Ñ³ï í³Í Ñáëù»ñÇ ³é³ç³óÙ³ÝÁ, ¹ñ³Ýù ã»Ý Ï³ñáÕ Ë»É³ÙÇï ¨ Ñ»ï¨áõ³Ï³Ý հիմունքով բաշխվել տվյալ դրամաստեղծ միավորին: Դա կաñáÕ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù Ïáñåáñ³ ïÇí ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ·ÉË³íáñ ·³ë»Ý³Ï³ Ï³ïÇíÝ»ñÁ: 80-103-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ բացատրվում է, թե ինչ»ë í³ñí»É ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ ëï áõ·»ÉÇë:

78. ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É Ñ³ßíÇ ³éÝ»É áñáß ×³Ý³ãí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: ¸³ Ï³ñáÕ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É, »Ã» ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ûï³ñáõÙÁ ·Ýáñ¹Çó å³Ñ³ÝçÇ ëï³ÝÓÝ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ²Ûë ¹»åùáõÙ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, (Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï í³Í Ñáëù»ñÁ Ýñ³ í»ñçÝ³-Ï³Ý ûï³ñáõÙÇó) ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï í³Í í³×³éùÇ ·ÇÝÝ¿ ³Û¹ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝª Ñ³Ý³Í ûï³ñÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ: ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ÙÇç¨ ÇÙ³ëï³ÉÇ Ñ³Ù»Ù³ï áõÃÛáõÝ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ¨º û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ, ¨º Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ýíáõٿ:

úñÇÝ³Ï.

Կազմակերպությունը հանք է շահագործում մի երկրում, որի օրենսդրությամբ պահանջվում է, որ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñÁ å»ïù¿ ï³ñ³ÍùÁ í»ñ³Ï³Ý·ÝÇ Ñ³ÝùÇ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÝ ³í³ñï»Éáõó Ñ»ïá: Ì»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ í»ñÝ³ß»ñïÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÁ, áñÁ å»ïù¿ Ñ»é³óíÇ Ý³Ëù³Ý Ñ³ÝùÇ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ ëÏë»ÉÁ: Ì»ñÝ³ß»ñïÁ í»ñ³Ï³Ý·Ý»Éáõ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ ·ÍáíÅ³Ñáõëï Á ×³Ý³ãí»É¿ í»ñÝ³ß»ñïÁ Ñ»é³óÝ»Éáõ Å»ë: ä³Ñáõëï Ç ·ÍáíÍ³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ ×³Ý³ãí»É¿ áñÅ»ë Ñ³Ý-ùÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ù³ë¨ Ù³ß»óí»É¿ Ñ³ÝùÇ û·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ: Ì»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ³ßË³ï³Ýù-Ý»ñÇ ·Íáí å³Ñáõëï Ç Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³½ÙáõÙ¿ 500 ²Ø³, áñÁ Ñ³í³ë³ñ¿ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇÝ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëï áõ·áõÙ¿ Ñ³ÝùÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ: Ð³ÝùÇ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ Çñ»ÝÇó ներկայացնում է հանքը՝ որպես մեկ ամբողջություն: Կազմակերպությունը ստացել է հանքը մոտ 800 ԱՄ-áí í³×³é»Éáõ ÙÇ ß³ñù ³é³ç³ñÏÝ»ñ: ¶ÇÝÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ ·Ýáñ¹Ç ÏáÕÙÇó í»ñÝ³ß»ñïÁ í»ñ³Ï³Ý·Ý»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ër ³ÝÓÝáõÙÁ: Ð³ÝùÇ û·ï³ñÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ Ï³ÝßÝ³Ý»Ý: Ð³ÝùÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³½ÙáõÙ¿ Ùáï³íáñ³å»ë 1,200 ²Øª ³é³Ýó í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ: Ð³ÝùÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³½ÙáõÙ¿ 1,000 ²Ø:

¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, Ï³½ÙáõÙ¿ 800 ²Ø: ²Ûë ·áõÙ³ñáõÙ Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝí³Í ³ñ¹»ÝÇëÏ Ý³Ë³ï»ëí³Í í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ: àñå»ë Ñ»ï¨³Ýùª ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ¿ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõó Ñ»ïá¨ ·Ý³Ñ³ï íáõÙ¿ 700 ²Ø (1,200 ²Ø-Çó Ñ³Ý³Í 500 ²Ø): ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ

Ï³½ÙáõÙ ¿ 500 ²Ø, áñÁ Ñ³ÝùÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÝ ³ñÅ»ùÝ ¿ (1,000)ª Ñ³Ý³Í í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·ÍáÍ պահուստի հաշվեկշռային արժեքը (500 ԱՄՆ): Հետևաբար, դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը ·»ñ³½³ÝóáõÙ ¿ ÇñÑ³ßí»ÏßéáõÛÝ ³ñÅ»ùÁ:

ª êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïáõÙ, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇ³ íáñÝ»ñÁ ³ñï ³Ñ³ï í³Í »Ý§³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ÙÇ³ íáñÝ»ñáí (²Ø)¦:

79. ¶áñÍÝ³Ï³Ý ÝÏ³ï ³éáõÙÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáíª ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ÷áËÑ³ïáõóվող գումարը երբեմն áñáßíáõÙ ¿ ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõó Ñ»ï á, áñáÝù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ Ù³ë ã»Ý Ï³½ÙáõÙ (ûñÇÝ³Ï³ª դեբիտորական պարտքերը կ³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ), Ï³Ù ³ÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõó Ñ»ï á, áñáÝù ³ñ¹»Ý ×³Ý³ãí»É »Ý (ûñÇÝ³Ï³ª Ïñ»¹Çïáñ³Ï³Ý å³ñï ù»ñÁ, Ï»Ýë³ÃáßÏ³Ý»ñÁ ¨ ³ÛÉ å³Ñáõë ï Ý»ñ): ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÇÝ ³ñÅ»ùÝ ³×áõÙ ¿ ÝßíÍ ³Ï ïÇí-Ý»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ Ýí³½áõÙ ¿ ÝßíÍ å³ñï ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÇÝ ³ñÅ»ùÇ ã³÷áí:

¶áõ¹ÍÇÉ

Գույների բաշխումը դրամաստեղծ միավորներներին

80. ²ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï áõ·Ù³Ý Ýå³ï³ÏáíªÓ»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ·áõ¹ÍÇÉÁ, Ó»éþքերման ամսաթվից սկսած, պետք է բաշխվի ճեռք բերողի յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավորին կամ դրամաստեղծ միավորների խմբին, որոնք, ըստ ակնկալության, օգուտներ ÏëïÝ³Ý³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ëÇÝ»ñ·Ç½ÙÝ»ñÇó` ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» ³ñ¹Ûáù Ó»éùքերման օբյեկտի այլ ակտիվներ կամ պարտավորություններ վերա·ñí³Í »Ý ³Û¹ միավորներին կամ միավորների խմբերին: Յուñ³ù³ÝãÛáõñ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ միավորների խումբ, որոնց բաշխվում է գույվիլը, պետք է՝

³) Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÝ Ýí³½·áõÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ïÁ, áñáõÙ Ý»ñùÇÝ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ïÝ»ñáí ·áõ¹ÍÇÉÁ »ÝÃ³ñÏíáõÙ ¿ ÙáÝÇïáñÇÝգի, երբեմն կազմված է մի շարք դրամաստեղծ միաíáñÝ»-ñÇó, áñáÝó վերաբերում է գույվիլը, սակայն որոնց այն չի կարող բաշխվել: 83-99-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ¨ ¶ հավելվածում դրամաստեղծ միավորի հղումները, որին բաշխվում է գույվիլը, կիրառելի են նաև այն դրաÙ³-ստեղծ միավորների խմբի համար, որոնց բաշխվել է գույÍÇÉÁ:

82. 80-ñ¹ å³ñ³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇë ·áõ¹ÍÇÉÁ »ÝÃ³ñÏíáõÙ ¿ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·Ù³ÝÝ ³ÛÝåÇëÇ Ù³Ï³ñ¹³ïáõÙ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ կառավարելու եղանակը, և որի հետ բնականոն պայմաններում կապված կլիներ գույվիլը: Հետևաբար, Éñ³óáõóÇã Ñ³ßí»ï í³Ï³ÝÑ³Ù³Ï³ñ·ÇÓ¨³ íáրում, սովորաբար, անհրաժեշտ չէ:

83. Այն դրամաստեղծ միավորը, որին արժեզրկման ստուգման նպատակով բաշխվել է գույվիլը, կարող է ãÑ³ÙÁÝÏ»É ³ÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ñ»ï, áñÇÝ, ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý Ýå³ï³ÏáíÏ, բաշխվում է գույվիլը՝ համաÓ³ÛÝ ÐÐØê 21 *§²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áËí³Ý³ÏÙ³Ý ÷áËí³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ¦* ë ï ³Ý¹³ñïÇ: úñÇÝ³Ï`»Ã» ÐÐØê 21-Á Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³Ýçáõ Ù¿ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ ã³íելու նպատակով գույվիլը բաշխել հարաբերականորեն ցածր Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÇÝ, ³å³ ãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ ·áõ¹ÍÇÉÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ù³Ï³ñ-¹³կում, բացառությամբ երբ կազմակերպությունը ներքին կազ³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ·áõ¹ÍÇÉÁ ¨ë »ÝÃ³ñÏáõÙ ¿ ÙáÝÇïáñÇÝ·Ç ³Û¹ ÝáõÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏáõÙ:**

84. ºÃ» Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹յուրում ճեռքբերված գույվիլի սկզբնապես բաշխումը չի կարող ավարտվել մինչև այն տարեկան ժամանակաշրջանի վերջը, որում միավորումը, ապա այդ սկզբնապես բաշÉáõÙÁ å»ïù¿ ³í³ñï ÍÇ ÙÇÝã¨ ճեռքբերÙ³Ý ³Ùë³ÃÍÇó Ñ»ï áëÏëíáÕ ³é³çÇÝ ï ³ñ»Ï³Ý å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï Á:

85. Ð³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 3 *§ÒÇ»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñïÇ, »Ã» Ó»éÝ³Ï³ïÇñ³Ï³Ý ·áñðíաննության միավորման սկզբնապես հաշվառումը՝ մինչև այդ միավորման Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï Á, Ï³ñáÕ ¿ Ï³ï³ñí»É ÙÇ³ÛÝ Ý³ËÝ³Ï³Ýáñ»Ý, ³å³ Ó»éù բերողը՝

³) ³Û¹ ÙÇ³íáñáõÙÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿՝ û·ï³·áñÍ»Éáí ³Û¹ Ý³ËÝ³Ï³Ý Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¨

բ) ճանաչում է այդ նախնական մեծությունների ցանկում՝ որպես արդյունք սկզբնապես նշված ցանկում չներառված՝ 12 նշված մեծությունների փոփոխության հետևանքով առաջացած մեծությունները:

2. Հաշվարկային մեծությունների ցանկում ներառված մեծությունների հաշվարկման կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից՝ հաշվի առնելով հաշվարկային մեծությունների ցանկում ներառված մեծությունների հաշվարկման առանձնահատկությունները:

86. Եթե գույդվիլը բաշխվել է դրամաստեղծ միավորին, և կազմում է նախնական մեծությունից պակաս՝

ա) չափվի օտարված գործունեության և դրամաստեղծ միավորին վերագրվող մեծությունների հարաբերությամբ, բացառությամբ եթե կազմում է նախնական մեծությունից ոչ պակաս՝ ելնելով օտարված մասի հարաբերական մեծությունների հիմունքով:

ուշադրություն.

Նախկինում գույդվիլը բաշխվել էր Ա դրամաստեղծ միավորին: Բ-ին բաշխված գույդվիլը ոչ կամայական հիմունքով չի կարող որոշակիացվել կամ կապակցվել ակտիվի որևէ խմբի հետ, որն ավելի ցածր մակարդակում է գործում, այսինքն՝ Բ-ին բաշխված գույդվիլը վերաբաշխվում է Բ, Գ և Դ գործառնական հատվածների հարաբերական մեծությունների հիմունքով՝ նախքան Բ, Գ և Դ գործառնական հատվածների օտարումը:

Քանի որ դրամաստեղծ միավորին բաշխված գույդվիլը չի կարող որոշակիացվել կամ կապակցվել ակտիվի որևէ խմբի հետ, որն ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Ա-ն, այսինքն՝ Ա-ն չի կարող ներառվել ակտիվների այն խմբում, որի համար կատարվում է արժեզրկման ստուգում, այդ պատճառով Ա-ին բաշխված գույդվիլը չի ստուգվում արժեզրկման համար առանձին՝ Ա-ի հետ կապված գույդվիլի հետ միասին:

87. Եթե գործառնական հատվածի կազմում ներառված դրամաստեղծ միավորների կազմը, որոնց բաշխված է եղել գույդվիլը, ապա գույդվիլը նույնպես պետք է վերաբաշխվի փոփոխության ենթարկված միավորներին: Այդ վերաբաշխումն իրականացվի, երբ կազմակերպությունը օտարում է գործառնական հատվածում ներառված դրամաստեղծ միավորին, բացառությամբ երբ կազմակերպությունը կանխում է օգտագործման հնարավորությունից զրկվելու ծեռքբերման հետ կապված ծախսերի ներառումը դրամաստեղծ միավորի հետագա հաշվեկշռային արժեքում:

ուշադրություն.

Նախկինում գույդվիլը բաշխվել էր Ա դրամաստեղծ միավորին: Բ-ին բաշխված գույդվիլը ոչ կամայական հիմունքով չի կարող որոշակիացվել կամ կապակցվել ակտիվի որևէ խմբի հետ, որն ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Ա-ն, այսինքն՝ Ա-ն չի կարող ներառվել ակտիվների այն խմբում, որի համար կատարվում է արժեզրկման ստուգում, այդ պատճառով Ա-ին բաշխված գույդվիլը չի ստուգվում արժեզրկման համար առանձին՝ Ա-ի հետ կապված գույդվիլի հետ միասին:

Եթե Բ-ին բաշխված գույդվիլը ոչ կամայական հիմունքով չի կարող որոշակիացվել կամ կապակցվել ակտիվի որևէ խմբի հետ, որն ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Բ-ն, այսինքն՝ Բ-ն չի կարող ներառվել ակտիվների այն խմբում, որի համար կատարվում է արժեզրկման ստուգում՝ Բ-ի հետ կապված գույդվիլի հետ միասին, որը ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Բ-ն, այսինքն՝ Բ-ի երեք մասերի հարաբերական մեծությունների հիմունքով՝ նախքան Բ, Գ և Դ գործառնական հատվածների օտարումը:

¶ձ) չափվի օտարված գործունեության և դրամաստեղծ միավորին վերագրվող մեծությունների ՆՉՍձԸքով, բացառությամբ եթե կազմում է նախնական մեծությունից ոչ պակաս՝ ելնելով օտարված մասի հարաբերական մեծությունների հիմունքով:

Ի տարբերություն վերը նշված 100 ՀՄ-ի դեպքում, որի համար բաշխվել էր գույդվիլը: Միավորին բաշխված գույդվիլը ոչ կամայական հիմունքով չի կարող որոշակիացվել կամ կապակցվել ակտիվի որևէ խմբի հետ, որն ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Ա-ն, որի համար կատարվում է արժեզրկման ստուգում, այդ պատճառով Ա-ին բաշխված գույդվիլը չի ստուգվում արժեզրկման համար առանձին՝ Ա-ի հետ կապված գույդվիլի հետ միասին: Հետևաբար, դրամաստեղծ միավորին բաշխված գույդվիլը վերաբաշխվում է Ա-ին՝ ելնելով Ա-ի հարաբերական մեծությունների հիմունքով: Հետևաբար, դրամաստեղծ միավորին բաշխված գույդվիլը վերաբաշխվում է 25 ՀՄ-ի չափով՝ ելնելով Ա-ի հարաբերական մեծությունների հիմունքով:

87. Եթե գործառնական հատվածի կազմում ներառված դրամաստեղծ միավորների կազմը, որոնց բաշխված է եղել գույդվիլը, ապա գույդվիլը նույնպես պետք է վերաբաշխվի փոփոխության ենթարկված միավորներին: Այդ վերաբաշխումն իրականացվի, երբ կազմակերպությունը օտարում է գործառնական հատվածում ներառված դրամաստեղծ միավորին, բացառությամբ երբ կազմակերպությունը կանխում է օգտագործման հնարավորությունից զրկվելու ծեռքբերման հետ կապված ծախսերի ներառումը դրամաստեղծ միավորի հետագա հաշվեկշռային արժեքում:

ուշադրություն.

Նախկինում գույդվիլը բաշխվել էր Ա դրամաստեղծ միավորին: Բ-ին բաշխված գույդվիլը ոչ կամայական հիմունքով չի կարող որոշակիացվել կամ կապակցվել ակտիվի որևէ խմբի հետ, որն ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Բ-ն, այսինքն՝ Բ-ն չի կարող ներառվել ակտիվների այն խմբում, որի համար կատարվում է արժեզրկման ստուգում՝ Բ-ի հետ կապված գույդվիլի հետ միասին, որը ավելի ցածր մակարդակում է գործում, քան Բ-ն, այսինքն՝ Բ-ի երեք մասերի հարաբերական մեծությունների հիմունքով՝ նախքան Բ, Գ և Դ գործառնական հատվածների օտարումը:

¶ձ) չափվի օտարված գործունեության և դրամաստեղծ միավորին վերագրվող մեծությունների ՆՉՍձԸքով, բացառությամբ եթե կազմում է նախնական մեծությունից ոչ պակաս՝ ելնելով օտարված մասի հարաբերական մեծությունների հիմունքով:

88. Երբ, ինչպես նկարագրված է 81-ի դեպքում, ակտիվը չի բաշխվում, սակայն չի իրականացվի, երբ առկա է այդ միավորին վերագրվող մեծությունների փոփոխության ենթարկված միավորին, բացառությամբ գույդվիլի, հաշվում է ներառված ակտիվների հետ կապված ծախսերի ներառումը դրամաստեղծ միավորի հետագա հաշվեկշռային արժեքում, եթե առկա է այդ միավորին վերագրվող մեծությունների փոփոխության ենթարկված միավորին, բացառությամբ գույդվիլի, հաշվում է 104-ի դեպքում:

89. Ինչպես նկարագրված է 88-ի դեպքում, եթե ներառված ակտիվների հետ կապված ծախսերի ներառումը դրամաստեղծ միավորի հետագա հաշվեկշռային արժեքում չի իրականացվի, երբ առկա է այդ միավորին վերագրվող մեծությունների փոփոխության ենթարկված միավորին, բացառությամբ գույդվիլի, հաշվում է 10-ի դեպքում, եթե ներառված ակտիվների հետ կապված ծախսերի ներառումը դրամաստեղծ միավորի հետագա հաշվեկշռային արժեքում չի իրականացվի, երբ առկա է այդ միավորին վերագրվող մեծությունների փոփոխության ենթարկված միավորին, բացառությամբ գույդվիլի:

90. Դրամաստեղծ միավորը, որին բաշխվել է գույդվիլը, պետք ենթարկվի արժեզրկման ստուգման յուրաքանչյուր տարի, ինչպես նաև երբ առկա է միավորի արժեզրկման որևէ հայտանիշ: ՀԱ ԳՀ ենթարկվի արժեզրկման ստուգման՝ ելնելով ՀԱ ԳՀ-ի հարաբերական մեծությունների հիմունքով: ՀԱ ԳՀ-ի արժեզրկման ստուգման համար առանձին՝ ՀԱ ԳՀ-ի հետ կապված գույդվիլի հետ միասին:

·»ñ³½³Ýóáõù ¿ ¹ñ³ ÷áËÑ³ï áõõíáÕ ·áõÙ³ñÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ ³ñÅ»½ñïáõÙÇó Ïáñáõë ï`Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

91-95 [Ð³Ýí³Í»Ý]

²ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·Ù³Ý Å³ÙÏ» ï Ý»ñÁ

96. Դրամաստեղծ միավորի արժեզրկման տարեկան ստուգումը, որին քաշխւí»É ¿ ·áõ¹íÇÉÁ, Ï³ñáÕ ¿ Çñ³Ï³Ý³óí»É ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ó³ÝÏ³ó³Í å³ÑÇ` å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ÛÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñÇ ÝáõÛÝ å³ÑÇÝ: Î³ñïեր դրամաստեղծ միավորների արժեզրկման ստու·áõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ իրականացվել տարբեր ժամկետÝ»ñáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ յնիվ, եթե դրամաստեղծ միավորին քաշխված գուդíÇÉÇ մի մասը կամ ամբողջը ձեռք է բերվել ձեռնարÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ÁÝÃ³óÇÏ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³å³ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ å»ï ù ¿ Çñ³Ï³Ý³óíÇ Ý³Ëù³Ý ÁÝÃ³óÇÏ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï Á:

97. ºÃ» ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áւմր, որոնք կազմում են դրամաստեղծ միավոր, որին քաշխվել է ·áõ¹íÇÉÁ, Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï, ÇÝã ·áõ¹íÇÉ å³ñáõÝ³ÏáÕ ÙÇ³íáñÇÝÁ, ³å³ ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ å»ï ù ¿ Çñ³Ï³Ý³óíÇ Ý³Ëù³Ý ·áõ¹íÇÉ å³ñáõÝ³ÏáÕ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ, áñáÝù Ï³½Ùáõù »Ý ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñûերի խումբ, որին քաշխվել է գուդíÇÉÁ, Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï, ÇÝã ·áõ¹íÇÉ å³ñáõÝ³ÏáÕ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ, áñ ³Ûëï³½Ùáõù »Ý ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñûերի խմբին, որին քաշխվել է գուդíÇÉÁ, Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï, ÇÝã ·áõ¹íÇÉ å³ñáõÝ³ÏáÕ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ, ÇÝãáõ Ï³ñáÕ ¿ ³éÏ³ ÉÇÝ»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ñ³Ûï³ÝÇß: ²Û¹åÇëÇ Çñ³íÇ×³ïáõÙ Ï³½Ùáõ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí ³ñáÕ¿ ³éÏ³ ÉÇÝ»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ñ³Ûï³ÝÇß: ²Û¹åÇëÇ Çñ³íÇ×³ïáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³é³çÇÝ Ñ»ñÃÇÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙ ¨ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëÏ Ý³Ëù³Ý ·áõ¹íÇÉ å³ñáõÝ³ÏáÕ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, ·áõ¹վիլ պարունակող դրամաստեղծ միավորների խմբի մաս Ï³½ÙáÕ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí Ï³ñáÕ¿ ³éÏ³ ÉÇÝ»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ñ³Ûï³ÝÇß: ²Û¹åÇëÇ Çñ³íÇ×³ïáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³é³çÇÝ Ñ»ñÃÇÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙ ¨ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëÏ Ý³Ëù³Ý ·áõ¹íÇÉ å³ñáõÝ³ÏáÕ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ միավորների խմբի արժեզրկման ենթակա ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÁ:

99. Դրամաստեղծ միավորի, որին քաշխվել է գուդվիլը, փոխհաÏáõóíáõÕ ·áõÙ³ñÇ` Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÏÇñ³éí»É ÁÝÃ³óÇÏ ժամանակաշրջանում այդ միավորի արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ պայմանով, որ հետևյալ բոլոր չափանիշները բավարարված են՝

³) ÙÇ³íáñÁ Ï³½ÙáõÃ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÷áËÑ³ïáõóíáõ ·áõÙ³ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ß-í³ñÏÇó Ñ»ïá ã»Ý »ÝÃ³ñÏí»É Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ.

բ) փոխհաïáõóíáõÕ ·áõÙ³ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ßí³ñÏÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï ³óí»É ¿ ·áõÙ³ñ, áñÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ·»ñ³½³Ýóáõù ¿ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéÃ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

·) ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ßí³ñÏÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åù»ñÇ ¨ ÷á÷áËí³Í Ñ³Ý·³-Ù³ÝùÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ íÏ³ÛáõÙ ¿, áñ ÷áùñ ¿ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñ ÁÝÃ³óÇÏ áñáßí³Í ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ÏÉÇÝÇ ³í»ÉÇ ÷áùñ, ù³Ý¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇÑ³ßí»ÏßéÃ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

Îáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÝ»ñ

100. Կորպորատիվ ակտիվները ներառում են խմբի կամ ստորաբաժանման ակտիվները, ինչպիսիÇù »Ý Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ÉË³íáñ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÇ Ï³Ù ëï áñ³ բաժանման չենքը, տվյալների էլեկտրոնային մշակման (ՏԷՄ) ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÁ Ï³ÙÑ» ï³½áï³Ï³Ý Ï»Ýï ñáÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³éáõóí³ÍùÝ¿ å³ÛÙ³Ý³íáñáõÙ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Ï ïÇíÁ ï íÛ³É ¹ñ³Ù³ëտեղծ միավորի համար բավարարուÙ ¿ ëáõÛÝ ëï ³Ý¹³ñïáõÙ ïñí³Í Ïáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ: Îáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³é³Ýóù³ÛÇÝ ³é³ÝÓÝ³Ñ³ï ïÏáõÃÛáõÝÝ այն է, որ դրանք այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից անկախ չեն առաջացնում դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ, ¨ áñ ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»ÏßéÃ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ï³ñող ամբողջությամբ վերագրվել քննարկվող ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇÝ:

101. ø³ÝÇ áñ Ïáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÝÏ³Ë Ý»ñÑáëù»ñ ã»Ý ³é³ç³óÝáõÙ, ³é³ÝÓÇÝ Ïáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ áñáչել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեկալí³ñáõÃÛáõÝÁ áñáß»É ¿ ûï³ñ»É ³Û¹ ³Ï ïÇíÁ: àñå»ë Ñ»ï¨³Ýù, »Ã» ³éÏ³ ¿ Ïáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ñ³Ûï³ÝÇß, ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ ¿ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ï³Ù դրամաստեղծ միավորների խմբի համար, որին պատկանում է տվյալ կորպորատիվ ակտիվը՝ այն համեÙ³-ï»Éáí ÝáõÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñ»րի խմբի հաշվեկշռային արժեքի հետ: ²ñÅ»½ñÏáõÙÇó ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõë ï ×³Ý³ãíáõÙ¿` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

102. ¸ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ որոշակիացնի բռնáñ ³ÛÝ Ïáñåáñ³ïÇí ³ÏïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³Þերում են քննարկíáÕ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇÝ: ºÃ» Ïáñåáñ³ïÇí ³Ï ïÇíÇÑ³ßí»ÏßéÃ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇÙ³ëÅ`

ա) կարող է խելամիտ և հետևողական հիմունքով բաշխվել այդ դրամաստեղծ միավորին, ապա Ի³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, Ý»ñ³éÛ³É ÙÇ³íáñÇÝ բաշխված կորպորատիվ ակ ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ù³ëÁ, Ñ³Ù»Ù³ ïÇ ¹ñ³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï: ²ñÅ»½ñÏáõÙÇó ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõëïå»ïù¿×³Ý³ãíÇ`Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.

բ) չի կարող խելամիտ և հետևողական հիմունքով բաշխվել այդ դրամաստեղծ միավորին, ապա Ի³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù¿`

(i) ³Û¹ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ միավորի հաշվեկշռային արժեքը, բացառությամբ կորպորատիվ ակտիվի, համեմատի ¹ñ³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï ¨ ×³Ý³ãÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõëï`Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.

(ii) áñáß³ÏÇ³óÝÇ ùÝÝ³ñÏíáÕ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÁ Ý»ñ³éáÕ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ³Ù»Ý³÷áùñ Ëáõûրը, որին խելամիտ և հետևողական հիմունքով կարող է բաշխվել կորպորատիվ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մի մասը, դրամաստեղծ միավորների այդ խմբի փոխհատուցվող գումարի հետ: Արժեզրկումից ցանկացած կորուստ պետք է ճանաչվի՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

103. 8-ñ¹ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³ÏÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ ³Ûë å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ïáñáåáñ³ï Ç ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï

104. ¸ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ (¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ÷áùñ³գույն խմբի, որին բաշխված է գուդվիլը կամ Ïáñåáñ³ïÇí ³Ïï ÇíÁ)·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³վորի (միավորների խմբի) փոխհատուցվող գումարը փոքր է դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի) հաշվեկշռային արժեքից: Դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի) ակ ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÝíÇ³½»óÝ»ÉáõÝå³ï³Ïáí ³ñÅ»½ñկումից կորուստը պետք է բաշխվի հետևյալ կերպ՝

³) Ý³Ëáíի³½»óíáõÙ¿ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇÝ (ÙÇ³íáñների խմբին) բաշխված ցանկացած գուդվիլի հաշվեՏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.¨

բ) այնուհետև, միավորի (միավորների խմբի) այլ ակ ïÇíÝ»ñÇÝ՝ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñáõÙ (ÙÇ³íáñÝ»ñÇ խմբում) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³Ïï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý:

Ð³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ³Û¹ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ ¹Çï í»Ý áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ×³Ý³ãí»Ý 60-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

105. ²ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ 104-րդ պարագրաֆի համաձայն բաշËéÇë Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óÝÇ ³í»ÉÇ ù³Ý Ñ»ï¨Û³É Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝÁª

³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ (»Ã» áñáß»ÉÇ¿).

բ) օգտագործման արժեքը (եթե որոշելի է).

·) ½ñá:

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ·áõÙ³ñÁ, որն այլապես բաշխվելու էր այդ ակտիվին, պետք է համամասնական հիմունքով բաշխվի դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի) այլ ակտիվÝ»ñÇ:

106. ºÃ» ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ¿, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáրուստը կամայական բաշխվի այդ միավորի ակտիվների միջև, բացեáõÃյամբ գուդվիլի, քանի որ դրամաստեղծ միավորի բոլոր ակտիվները ·áñÍáõÙ»Ý ÙÇ³ëÇÝ:

107. ºÃ» ãÇ Ï³ñáÕ áñáßí»É³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ (ï»ë 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ), ³å³ª

³) ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ ·Íáí ×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï, »Ã» í»ñçÇÝÇë Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ ³í»ÉÇ Ù»Í¿, ù³Ý Ýñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÓ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ¨ 104-105-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ներկայացված բաշխման ընթացաÏ³ñ·»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝÁ.¨

բ) այդ ակտիվի գծով չի ճանաչվում արժեզրկումից կորուստ, եթե դրան վերաբեñáÕ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÁ ³ñÅ»½ñÏí³Í ã¿: ²Ûë ÙáïՈ»óáõÙÁ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ÝáõÛÝÇëÏ ³ÛÝ Å³մանակ, երբ ակտիվի իրական արժեքը՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³í»ÉÇ ó³Íñ¿, ù³Ý Ýñ³ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

úñÇÝ³Ï.

Մեքենան ֆիզիկապես վնասվել է, սակայն դեռևս աշխատում է, բայց ոչ այնպես, ինչպես նախքան վնասվելը: Ø»ù»Ý³ÛÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³í»ÉÇ ó³Íñ¿, ù³Ý Ýñ³ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: Ø»ù»Ý³Ý ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÝÏ³Ë Ý»ñÑáëù»ñ: ²Ï ïÇíÝ»ñÇ áñáß»ÉÇ փոքրագույն խումբը, որը ներառում է մեն»Ý³Ý ¨ ³é³ç³óÝáõÙ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ, áñáÝù

Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë »Ý ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñÇó, ³ÛÝ Ñáëù³ÛÇÝ ·ÇÍÝ ¿, áñÇÝ å³ï Ï³Ýáõû Ù»ù»Ý³Ý: Ðáëù³ÛÇÝ ·ÍÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë, áñ Ñáëù³ÛÇÝ ·ÇÍÁ` որպես մեկ ամբողջություն, արժեզրկված չէ:

Ենթադրություն 1. ղեկավարության կողմից հաստատված բյուջ»Ý»ñÁ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ã»Ý ³ñï³óáÉáõÙ í»ñçÇÝÇë ÏáÕÙÇó Ù»ù»Ý³Ý Ýáñáí ÷áË³ñÇÝ»Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ:

Ø»ù»Ý³ÛÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ ³é³ÝÓÇÝ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ·Ý³Ñ³ï»É, ù³ÝÇ áñ Ù»ù»Ý³ÛÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁª

ա) կարող է տարբեր լինել նրա իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները. և

բ) կարող է որոշվել միայն այն դրամաստեղծ միավորի հաÙ³ñ, áñÇÝ å³ï Ï³Ýáõù ¿ ³Û¹ Ù»ù»Ý³Ý (Ñáëù³ÛÇÝ ·ÇÍÁ):

Հոսքային գիծն արժեզրկված չէ: Հետևաբար, մեքենայի գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:
²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³Ý³ÛÇ Ù»ù»Ý³ÛÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ Ï³Ù Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñïÙ³Ý Ù»ÃáÀ: Ð³í³Ý³ýար, Ïå³Ñ³ÝçíÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ³í»ÉÇ Ï³ñ× Å³ÙÏ»ï Ï³Ù ³ñ³·³óí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñïÙ³Ý Ù»ÃáÀª Ù»ù»Ý³ÛÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ û·ï³-Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý Ï³éáõóí³ÍùÁ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

ºÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝ 2. Õ»Ï³վարության կողմից հաստատված բյուջ»Ý»ñÁ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý í»ñçÇÝÇë ÏáÕÙÇó Ù»ù»Ý³Ý Ýáñáí ÷áË³ñÇÝ»Éáõ ¨ ³ÛÝ Ùáï ³å³·³ÛáõÙ í³×³é»Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ: ØÇÝã¨ ûï³ñáõÙÁ Ù»ù»Ý³ÛÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉáõÙ »Ý áñå»ë ³ÝÝß³Ý:

Ø»ù»Ý³ÛÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ·Ý³Ñ³ï»É áñå»ë Ùáï Ýñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ` Ñ³Ý³Íí×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ: Հետևաբար, մեքենայի փոխհատուցվող գումարը հնաի³áñ ¿ áñáß»É, ÇëÏ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÁ (Ñáëù³ÛÇÝ ·ÇÍ), áñÇÝ å³ï Ï³ÝáõÙ ¿ Ù»ù»Ý³Ý, ãÇ ùÝÝ³ñÏíáõÙ: ø³ÝÇ áñ Ù»ù»Ý³ÛÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Íí×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³í»ÉÇ ó³Íñ¿, ù³Ý¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, Ù»ù»Ý³ÛÇ ·Íáí×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï:

108. 104-ñ¹ ¨ 105-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõó Ñ»ïá ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç ó³ÝÏ³ó³Í ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÇ Ù³ëáí ×³Ý³ãíáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ³ÛÝ ¨ միայն այն դեպքում, երբ դա պահանջվում է մեկ այլ ՖՀՍՍ-ով:

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ

109. 110-116-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: ²Ûë å³Ñ³ÝçÝ»ñáõÙ û·ï³·áñÍáõÙ¿ §³Ï ïÇí¦ ï»ñÙÇÝÁ, ë³Ï³ÛÝ ³ÛÝ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ¿ ¨º ³é³ÝÓÇÝ ակտիվի, և՛ դրամաստեղծ միավորի նկատմամբ: Առանձին ակտիվի համար լր³óáõóÇã å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ý»ñÏ³-Û³óí³Í »Ý 117-121-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³Ù³ñª 122-ñ¹ ¨ 123-ñ¹ å³ñ³·ñ³ý-Ý»ñáõÙ, ÇëÏ ·áõ¹ÍÉÇ Ñ³Ù³ñ` 124-ñ¹ ¨ 125-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

110. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇÝ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ³éÏ³ ¿ ³ñ¹µnp nրևէ հայտանվի2, ըստ որի՝ ակտիվի, բացառությամբ գույքÍÇÉÇ, ·Íáí Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³-Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Á ÑÝ³ñ³íáñ ¿, áñ ³ÛË¨ë ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ Ï³Ù Ýí³½»É ¿: ºÃ» áñ¨¿ ³Û¹åÇëÇ Ñ³ÛïÝ³ÝÇß ³éÏ³ ¿, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:

111. ¶Ý³Ñ³ï»ÉÇë, Ã» ³éÏ³ ¿ ³ñ¹Ûáù áñ¨¿ Ñ³ÛïÝ³ÝÇß, Áëï áñÇª ³ÏïÇíÇ ·Íáí Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Á ÑÝ³ñ³íáñ ¿, áñ ³ÛË¨ë ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ Ï³Ù Ýí³½»É ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ¹Çï³ñÏÇ ³éÝí³½Ý Ñ»ï¨Û³ÉÑ³Ûï³ÝÇßÝ»ñÁ`

Տեղեկատվության արտաքին աղբյուրներ

³) ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ï ïÇíÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ½·³ÉÇáñ»Ý ³×»É ¿.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան կազմա Ï»ñ-åáõÃÛ³Ý Ñ³Ùաո բարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն տեխնոլոգիական, ßáõÏ³Û³Ï³Ý, ï Ý ï »ë³Ï³Ý Ï³Ù Çñ³í³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñáõÙ, áñ ï »Õ ·áñÍáõÙ ¿ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ³ÛÝ ßáõÏ³ÛáõÙ, áñÇ Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»ëí³Í ¿ ï íÛ³É ³ÏïÇíÁ.

·) ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÁ Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ÛË Ñ³ ïáõÛó³¹ñáõÛùÝ»ñ ÝÍ³½»É »Ý, ¨ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Û¹ ÝÍ³½áõÙÁ Ï³½¹Ç ½ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇ íñ³, áñáÝù ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ³ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí³ñï»ÉÇë, ¨ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ïÙ»Í³óÝÇ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ.

Տեղեկատվության ներքին աղբյուրներ

1) Ներքին հաշվետվական համակարգը վկայում է, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր:

բ) Ներքին հաշվետվական համակարգը վկայում է, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր:

112. ՀՀ-ն ստորագրել է Եվրոպական միության հետ Համաձայնագիր, որը նախատեսում է ԵՄ-ի հետ ազատ առևտրի գոտու ստեղծում: Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո ՀՀ-ն ստանձնել է ԵՄ-ի հետ ազատ առևտրի գոտու ստեղծման վերաբերյալ պարտավորություններ: Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո ՀՀ-ն ստանձնել է ԵՄ-ի հետ ազատ առևտրի գոտու ստեղծման վերաբերյալ պարտավորություններ:

113. Եթե առկա է հայտանիշ, որ որևէ ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով ճանաչված արժեզրկումից վերականգնման հնարավորություն կա, ապա ընկերությունը գնահատում է այդ ակտիվի վերականգնվող գումարի մեծությունը, որպեսզի հաշվի առնի արժեզրկման վերացման չափը: Ընկերությունը վերականգնում է միայն այն դեպքում, եթե, սկսած այն պահից, երբ վերջին անգամ ճանաչվել է արժեզրկման վնասը, փոխվել են այն գնահատականները, որոնք հիմք են ծառայել ակտիվի վերականգնվող գումարի հիման վրա: Վերականգնվող գումարի հիմքում ընկած է օգտագործման արժեքը կամ իրացման զուտ գինը, որոնցից մեծագույնն է: Ընկերությունը վերականգնում է միայն այն չափով, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր:

114. Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկման վերականգնումը պետք է հակադարձվի այն և միայն այն դեպքում, եթե, սկսած այն պահից, երբ վերջին անգամ արժեզրկման վնասը ճանաչվել է, փոխվել են այն գնահատականները, որոնք հիմք են ծառայել ակտիվի վերականգնվող գումարի հիման վրա: Վերականգնվող գումարի հիմքում ընկած է օգտագործման արժեքը կամ իրացման զուտ գինը, որոնցից մեծագույնն է: Ընկերությունը վերականգնում է միայն այն չափով, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր:

115. Ընկերությունը ճանաչում է հայտանիշ, որ ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով ճանաչված արժեզրկումից վերականգնման հնարավորություն կա, եթե, սկսած այն պահից, երբ վերջին անգամ արժեզրկման վնասը ճանաչվել է, փոխվել են այն գնահատականները, որոնք հիմք են ծառայել ակտիվի վերականգնվող գումարի հիման վրա: Վերականգնվող գումարի հիմքում ընկած է օգտագործման արժեքը կամ իրացման զուտ գինը, որոնցից մեծագույնն է: Ընկերությունը վերականգնում է միայն այն չափով, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր: 130-ն. Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, հաշվեկշռային արժեքի վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը, համաձայն մեկ այլ ՖՀՄՍ-Ի, հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Նման դեպքում վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապատասխան ՖՀՄՍ-ի համաձայն:

116. Ընկերությունը ճանաչում է հայտանիշ, որ որևէ ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, հաշվեկշռային արժեքի վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվել է: Հետևաբար, ընկերությունը վերականգնում է նախկին պատճառով (երբեմն կոչվում է գեղչի «ազդեցության թուլացման») հաշվեգրված վնասը միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կորոշվեր, եթե վնասը չհաշվեգրվեր: Հետևաբար, ընկերությունը հաշվեգրում է նախկին արժեզրկման վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը միայն այն դեպքում, եթե, սկսած այն պահից, երբ վերջին անգամ ճանաչվել է արժեզրկման վնասը, փոխվել են այն գնահատականները, որոնք հիմք են ծառայել ակտիվի վերականգնվող գումարի հիման վրա: Վերականգնվող գումարի հիմքում ընկած է օգտագործման արժեքը կամ իրացման զուտ գինը, որոնցից մեծագույնն է: Ընկերությունը վերականգնում է միայն այն չափով, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր:

Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման հիմքերը

117. Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, բացառությամբ գուդվիլի, ավելացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք ճանաչվել են գործարքների արդյունքում, որոնք ի սկզբանե չեն ազդել հաշվապահական շահույթի կամ հարկման նպատակներով հաշվարկված շահույթի կամ վնասի վրա, և հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք ճանաչվել են ընկերության կողմից դուստր ձեռնարկությունների, մասնակցություն ունեցող ընկերությունների և համատեղ գործունեության մասնակցության նկատմամբ ներդրումների գծով, որոնց դեպքում ժամանակային տարբերությունների հակադարձման ժամանակը կարող է վերահսկվել և հավանական է, որ ժամանակային տարբերությունները չեն հակադարձվի մոտակա ապագայում, պատրաստվել են ՖՀՄՍ-ների համաձայն:

118. Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, հաշվեկշռային արժեքի վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը, համաձայն մեկ այլ ՖՀՄՍ-Ի, հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Նման դեպքում վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապատասխան ՖՀՄՍ-ի համաձայն: Ընկերությունը հաշվեգրում է նախկին արժեզրկման վերականգնումից առաջացող շահույթը կամ վնասը միայն այն դեպքում, եթե, սկսած այն պահից, երբ վերջին անգամ ճանաչվել է արժեզրկման վնասը, փոխվել են այն գնահատականները, որոնք հիմք են ծառայել ակտիվի վերականգնվող գումարի հիման վրա: Վերականգնվող գումարի հիմքում ընկած է օգտագործման արժեքը կամ իրացման զուտ գինը, որոնցից մեծագույնն է: Ընկերությունը վերականգնում է միայն այն չափով, որ ակտիվի տնտեսական ցուցանիշները ավելի բարձր են կամ կլինեն ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր:

119. Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կոնկրետ ընկերության Ֆինանսական հաշվետվությունների նախապատրաստման համար կիրառելի ՖՀՄՍ-Ի համաձայն ճանաչվել է վնասում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը, համաձայն մեկ այլ ՖՀՄՍ-Ի, հաշվառվում է վերագնահատված գումարով (օրինակ՝ ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն վերագնահատման մոտեցմամբ): Նման դեպքում արժեզրկումից առաջացող վնասը հաշվեգրվում է նախկին վերագնահատման նկատմամբ կիրառելի ՖՀՄՍ-ի համաձայն:

120. Ì»ñ³·Ý³Ñ³ï³í³Í ³ÏïÇíÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ ³í»É³óÝáõÙ ¿ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ÝáõÛÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ï³í³Í ³ÏïÇíÇ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É¿ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ ¨ë ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

121. ²ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ ×³Ý³ã»Éáõó Ñ»ïá ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÏïÇíÇ ·Íáí Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý (³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ) Ñ³ßí»·ñáõÙÁ å»ïù ¿ ×ß·ñïíÇª ³ÏïÇíÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ŗdեի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃյան ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

¸ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ

122. ¸ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³Ù³ սնորեն բաշխվի այդ միավորի դրամաստեղծ ակտիվներին, բացառությամբ գուդվիլի՝ այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների համամասնությամբ: Հաշվեկշռային արժեքների այդ ավելացումները պետք է դիտվեն որպես ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ ¨ ×³Ý³ãí»Ý 119-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

123. 122-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ բաշխելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի հետևյալներից ևվազագույնին՝

³) ¹ñ³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ (»Ã» áñáß»éÇ ¿).

բ) հաշվեկշռային արժեքÁ, áñÁ áñáßí³Í ÏéÇÝ»ñ (³é³ÝóÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ùáñï½³óÇ³ÛÇ Ï³ÙÙ³ßí³ÍáõÃÛ³Ý), »Ã» Ý³Ëáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï×³Ý³ãí³ÍãÉÇÝ»ñ:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձման գումարը, որը այլապես կբաշխվեր ակտիվին, պետք է համամասնորեն բաշխվÇ ÙÇ³վորի այլ ակտիվներին, բացառությամբ գուդվիլի:

¶áõ¹ÍÇÉÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ

124. ¶áõ¹ÍÇÉÇ ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ãå»ïù ¿ Ñ³Ï³¹³ñÓíÇ Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³-ÝáõÙ:

125. ÐÐØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ ³ñ·»Éáõ Ù ¿ Ý»ñëï»ÕÍí³Í ·áõ¹ÍÇÉÇ ×³Ý³ãáõÙÁ: ¶áõ¹ÍÇÉÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÇ ×³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ·áõ¹ÍÇÉÇ ÷áË-Ñ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ áñ¨¿ ³í»É³óáõÙ, Ñ³í³Ý³ բար, իրենից ներկայացնելու է ներëï»ÕÍí³Í ·áõ¹ÍÇÉÇ ³×, քան՝ ձեռքբերված գուդվիլի գծով ճանաչված ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

126. ²ÏïÇíÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ ·Íáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃյուՐ պետք է բացահայտի հետևյալ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ՝

³) ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ïáõ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ (Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ), áñï»Õ Ý»ñ³éí³Í»Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ.

բ) շահույթում կամ վնասում տվյալ ժամանակաշրջանում ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³-Ï³¹³ñÓÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ (Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ), áñï»Õ Ý»ñ³éí³Í»Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÝ»ñÁ.

·) ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ. ¨

¹) ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ:

127. ²ÏïÇíÝ»ñÇ ¹³ëÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃյան գործունեության մեջ համանման բնույթով ¨ Ñ³Ù³ևման օգտագործմամբ ակտիվների խմբաíáñáõÙ:

128. 126-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»É ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹³ëÇ ·Íáí բացահայտվող այլ տեղեկատվության հետ: Օրինակ՝ նման տեղեկա ïíáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñ³éí»É Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արÅ»ùÇ Ñ³Ù³¹ñÙ³Ý Ù»ç, ÇÝãå»ë å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ ÐÐØê 16-áí:

129. ²ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ë»·Ù»Ýï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝª ÜÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, å»ïù ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»տnու սեգմենտի գծով բացահայտի հետևյալը՝

³) ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ¨ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շահույթում կամ վնասների Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÙáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³Ý·áõÙ³ñÁ:

130. **Î íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ï ÇíÇ, Ý»ñ³éÛ³É ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¿³Ï³Ý ×³Ý³ãí³Í Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³ÝÁ.**

³) ³ÛÝ ¹»åù»ñÁ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³Ý·»óñ»É »Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³ÝÁ.

բ) ճանաչված կամ հակադարձված արժեզրկումից կորուստÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.

·) ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ï ÇíÇ·Íáí¹

(i) ակտիվի բնույթը.

(ii) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ë»·Ù»Ý ï ³ÛÇÝ ï »Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ¹ ÜÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³å³ ³ÛÝ Ñ³ßí»ï áõ ë»·Ù»Ý ï Á, áñÇÝ å³ï Ï³ÝáõÙ ¿ ³Ï ï ÇíÁ.

¹) ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ·Íáí¹

(i) ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ (ûñÇÝ³Ï` ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óáõÙ ¿ ³é³ñÏ³Û³-³ñï³-¹ñ³Ï³Ý Ù³ëÝ³·Ç ï ³óáõÙ, ·áñÍ³ñ³Ý, Ó»éÝ³ñÏ³ ï Çñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý áÉáñ ï , ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï ³ñ³ Íù Ï³Ù Ñ³ßí» ï áõ ë»·Ù»Ý ï , ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÜÐØê 8-áõÙ).

(ii) ×³Ý³ãí³Í Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç ·áõÙ³ñÝ Áë ï ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¹³ë»ñÇ, ¨ Áë ï Ñ³ßí» ï áõ ë»·Ù»Ý ï Ý»ñÇ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ¹ ÜÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ë»·Ù»Ý ï ³ÛÇÝ ï »Õ»Ï³-ï íáõÃÛáõÝ. ¨

(iii) եթե դրամաստեղծ միավորի որոշակիացման համար ակտիվների խմբավորումը փոփոխություններ է ենթարկվել՝ սկսած այն պահից, երբ կատարվել էր դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցման ÓíáÕ·áõÙ³ñÇ (»Ã» ³Û¹åÇëÇÝ »Õ»É ¿) Ý³ËáñÑ¹ ·Ý³Ñ³ï áõÙÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ÝÏ³ñ³·ñÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ընթացիկ և նախորդ խմբավորման եղանակները, ինչպես նաև դրամաստեղծ միավորի որոշակիացման »Õ³Ý³ÏÁ ÷á÷áË»Éáõ å³ï ×³éÝ»ñÁ.

») ³ñ¹Ûáù ³Ï ï ÇíÇ (¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ) ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, Ã»` û·ï ³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ.

½) »Ã» ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, ³å³ å» ï ù ¿ ÝÏ³ñ³·ñíÇ ³ÛÝ ÑÇÙáõÝùÁ, áñÝ û·ï ³·áñÍí»É ¿ª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, (ûñÇÝ³Ï` ³ñ¹Ûáù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»É¿ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ ÑÇù³Ý íñ³).

¿) »Ã» ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ û·ï ³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ, ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ (¹ñáõÛùÝ»ñÁ), áñÁ ÏÇñ³éí»É¿ û·ï ³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ ÁÝÃ³óÇï ¨ Ý³Ëáñ¹ (»Ã» ³Û¹åÇëÇÝ »Õ»É¿) ·Ý³Ñ³ï áõÙÝ»ñáõÙ:

131. **Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալ տեÕ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙëրի վերաբերյալ, որոնք ճանաչվել են ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáÝó ·Íáí 130-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ï »Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ãÇ բացահայտվել՝**

³) ³ÛÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý¹³ë»ñÁ, áñáÝó íñ³ ³½¹»óáõÃÛáõÝ »Ý ÃáÕ»É ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÁ, ¨ ³ÛÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý¹³ë»ñÁ, áñáÝó íñ³ ³½¹»óáõÃÛáõÝ »Ý ÃáÕ»É ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÝ»ñÁ.

բ) այն հիմնական դեպքերը և հանգամանքները, որոնք հանգ»óñ»É »Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³ÝÁ:

132. Խրախուսվում է, որ կազմակերպությունը բացահայտի այն ենթադրություններ, որոնք ο·ï³·áñÍí»É »Ý³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ (¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ) ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, 134-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ տեղեկատվություն բացահայտի այն գնաÑ³ï³կանների վերաբերյալ, որոնÝù ÏÇñ³éí»É »Ý ¹ñ³Ù³ë ï »ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³մար, երբ գուդվիլը կամ ևնորոշ օգտակար ծառայáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ï ÇíÁÝ»ñ³éí³¿ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ:

133. **ºÃ», 84-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ó»éÝ³ñÏ³ï Çñ³Ï³Ý գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլի որևէ մաս հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին չի բաշխվել դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի), ապա չբաշխված գուդվիլի գումարը, չբաշխված մնալու պատճառների հետ միասին, պետք է բացահայտվի:**

¶áõ¹íÇÉ Ï³Ù ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ Ý»ñ³éáÕ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë ÏÇñ³éíáÕ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ

134. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալ «ա»-§½¦ Ï»ï»ñáí å³Ñ³Ýçíáõ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛ¤ուր դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի) գծով, որին բաշխված գուդվիլի կամ անորոշ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ï³Í, Ýß³Ý³Ï³ÉÇ¿`

ա) միավորին (միավորների խմբին) բաշխված գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը.

բ) միավորին (միավորների խմբին) բաշխված անորոշ օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ակտիվների Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

գ) ÙÇ³íáñÇ (ÙÇ³íáñÝ»ñÇ խմբի) փոխհատուցվող գումարի որոշման հիմունքը (այսինքն՝ օգտա·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ÙÇñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ).

դ) եթե միավորի (միավորների խմբի) փոխհատուցվող գումարը հիմնված է օգտագործման արժեքի վրա՝

(i) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñÇ íñ³ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝí»É¿ Çñ³Ù»Ý³í»ñ-ջիև բյուջեÝ»ñÇ/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñÇ ÏáÕÙÇó ÁÝ¹·ñÏíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ¹ñ³Ù³-Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë: Î³ñ¨áñ »Ý ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝó ÝÏ³ï³Ù³մր միավորի (միավորների խմբի) փոխհա ïáõóíáÕ·áõÙ³ñÁ ³é³í»É½·³ÛáõÝ¿.

(ii) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ùá-ï»óÙ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ` ³ñ¹Ûáù ³Û¹ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý Ý³ËÏÇÝ ÷áñÓÁ, Ï³Ù, »Ã» ÏÇñ³-é»ÉÇ¿, ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃյան արտաքին աղբյուրներին, և, եթե ոչ, ինչպես և ինչու են դրանք տարբերվում նախկին փորձից կամ տեղեկատվության արտաքին աղբյուրներից.

(iii) ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ, áñÇ Ï ï ñí³ Íùáí Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ÝË³ï»ë¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ñ³ë-ï³ï ված ֆինանսական բյուջեներից/Ï³ÝË³ï»ë³Ï³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóՆերի հոսքերը, և, այն դեպքում, երբ դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի) համար օգտա·áñÍí»É¿ Ï³ÝË³ï»ëÙ³Ý ÑÇÝ· ï³ñáõó »ñÏ³ñÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý, ³í»ÉÇ »ñÏ³ñÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÑÇÙÝ³íáñí³Í լինելու բաó³ïñáõÃÛáõÝÁ.

(iv) ամենավերջին բյուջեների/կանխատեսական գնահա ïáõÙÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ» ï á ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ ¿üë ï ñ³-åáÉÛ³óÇ³ÛÇ Ýå³ï³ïáí ÏÇñ³éí³Í ³×Ç ï»ÙåÁ, ¨ ³ÛÝ ó³ÝÏ³ó³Í ³×Ç ï»ÙåÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ÑÇÙÝ³íáñáõÙÁ, áñÁ ·»ñ³½³Ýóáõٿ»ñÏ³ñ³Å³ÙÏ» ï ÙÇçÇÝ ³×Ç ï»ÙåÁ ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ, ×ÛáõÕ»ñÇ Ï³Ù »ñÏñÇ (»ñÏñÝ»ñÇ) Ñ³Ù³ñ, áñï»Õ·áñÍáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ³ÛÝ ßáõÏ³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñï»Õ û·ï³·áñÍáõÙ¿ ÙÇ³-վորը (միավորների խումբը).

(v) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ Ýå³ï³ïáí ÏÇñ³éí³Í ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ (¹ñáõÛùÝ»ñÁ).

ե) եթե միավորի (միավորների խմբի) փոխհատուցվող գումարը հիմնված է իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, íñ³, Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáß»Éáõ Ýå³ï³ïáí û·ï³·áñÍí³Í մեթոդաբանությամբ: ºÃ» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáß»Éáõ Ýå³ï³ïáí ãÇ û·ï³·áñÍí»É ÙÇ³íáñÇ (ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ËÙµի) փոխհատուցվող գումարը առանձին½·³ÛáõÝ¿.

(i) ³ÛÝ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ áñáß»Éáõ¿ Çñ³կան արժեքը՝ հանած վաճառքի ծախսումները: Կարևոր են այն ենթադրությունները, որոնց նկատմամբ ÙÇ³íáñÇ (ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ËÙµի) փոխհատուցվող գումարը առանձին½·³ÛáõÝ¿.

(ii) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ (Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ) áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Õ»Ï³-í³ñáõÃÛ³Ý Ùáï»óÙ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ՝ ³ñ¹Ûáù ³Û¹ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý Ý³ËÏÇÝ ÷áñÓÁ, Ï³Ù, »Ã» ÏÇñ³é»ÉÇ¿, ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ûում են տեղեկատվության արտաքին աղբյուրներին, և, եթե ոչ, ինչպես և ինչու են դրանք տարբերվում նախկին փորձից կամ տեղեկատվության արտաքին աղբյուրÝ»ñÇó.

ºÃ» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáßíáõÙ ¿ª û·ï³·áñÍ»Éáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ զեղչված հոսքերի կանխատեսումները, հետևյալ տեղեկատվությունը նույնպես պետք է բացահայտվի՝

(iii) ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñÕ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ÝË³ï»ë¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ.

(iv) ³ÛÝ ³×Ç ï»ÙåÁ, áñÝ û·ï³·áñÍí»É¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ ¿üë ï ñ³ åáÉ³óÝ»-Éáõ Ýå³ï³ïáí.

(v) ³ÛÝ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ (¹ñáõÛùÝ»ñÁ), áñÁ ÏÇñ³éí»É¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÇ Ýå³ï³ïáí.

½) եթե միավորի (միավորների խմբի) փոխհատուցվող գումարը որոշելիս ղեկավարության կողմից կիրառված Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñությաև խելամտորեն հնարավոր փոփոխության պարագայում միավորի (միավորների խմբի) Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï·»ñ³½³ÝóÇ Ýñ³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ՝

(i) այն գումարը, որի չափով միավորի (միավորների խմբի) փոխհատուցվող գումարը գերազանցում է նրա Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

(ii) Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ.

(iii) ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ã³÷áí Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÷á÷áËíÇ՝ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáÕ ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ íñ³ ÝÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõó Ñ»ïá, áñå»ë½Ç ÙÇ³íáñÇ (ÙÇ³ëորների խմբի) փոխհատուցվող գումարը Ñ³í³ë³ñíÇ Ýñ³ Ñ³Bí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ:

135. ºÃ» ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇ Ù³ սը կամ ամբողջը բաշխված է մի քանի դրամաստեղծ միավորների (միավորների խմբերի) միջև, և այդ եղանակով յուրաքանչյուր միավորին (միավորների խմբին) բաշխված գումարը՝ կազմակերպության ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ï³Í, áã ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ¿, ապա այդ հանգամանքը պետք է բացահայտվի այդ ÙÇ³íáñÝ»ñÇÝ (ÙÇ³վորների խմբին) բաշխված գումարի կամ անորոշ օգ ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï Ù»Ï ï»Õ: Æ ÉñáõÙÝ, »Ã» ³Û¹ ÙÇ³íáñÝ»ñÇó (ÙÇ³վորների խմբից) որ¨Çó» Ù»ÏÇ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý (»ÝÃ³¹ñáõÃյուների) վրա, և դրանց բաշխված գումարի կամ անորոշ օգ ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ¿ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áõ¹íÇÉÇ Ï³Ù ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ï³Í, ³å³ Ï³½մակերպությունը պետք է բացահայտի այդ հանգամանքը, ինչպես նաև պետք է բացահայտի՝

ա) այդ միավորներին (միավորների խմբին) բաշխված գումարիչ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

բ) այդ միավորներին (միավորների խմբին) բաշխված անորոշ օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

·) Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý (»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

¹) Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý (»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÏÇñ³éí³Í Ùá ï»óÙ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ՝ ³ñ¹Ûáù ³Û¹ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý Ý³ËÏÇÝ ÷áñÓÁ, Ï³Ù, »Ã» ÏÇñ³é»ÉÇ ¿, ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛ³ù արտաքին աղբյուրներին, և, եթե ոչ, ինչպես և ինչու են դրանք տարբերվում նախկին փորձից կամ տեղեկատվության արտաքին աղբյուրներից.

») »Ã» Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝáõÙ ¥»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ¤ Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí միավորի (միավորների խմբի) հանրագում ³ñ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï·»ñ³½³ÝóÇ ¹ñ³ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ՝

(i) ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ã³÷áí ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ ÷áËÑ³ ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ·»ñ³½³Ýóáõ¿ ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

(ii) Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý (»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(iii) ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ ã³÷áí Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛ³Ý (»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÷á÷áËí»Ý ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáÕ ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ íñ³ ÝÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõó Ñ»ïá, áñå»ë½Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÇ (ÙÇ³íáñÝների խմբերի) հանգ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ñ³í³ë³ñíÇ¹ñ³ÝóÑ³ßí»ÏßéÝ³ ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ:

136. Ü³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Çñ³Ï³Ý³óí³Í ¹ñ³Ù³ստեղծ միավորի (միավորների խմբի) փոխ-Ñ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñïÁ Ï³ñáÕ ¿, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 24-ñ¹ Ï³Ù 99-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ÷áË³Ýóí»É Ñ³çáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ¨ û·ï³·áñÍí»É ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ (ÙÇ³վորների խմբի) ÁÝÃ³óÇÏ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ñÅ»ղրկման ստուգման նպատակով՝ այն դեպքում, երբ բաí³ñ³ñí³Í »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Íã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: ºÃ» ¹³ ³Û¹å»ë¿, ³å³ ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ (ÙÇ³íáñÝերի խմբի) կտրվածքով 134-ñ¹ ¨ 135-րդ պարագրաֆներում ներառված տեղեկատվության բացահայտումների պահանջները վերաբերում են Ý³¨Ñ³çáñ¹Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ÷áË³Ýóí³Í ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ³ßí³ñÏÇÝ:

137. 9-ñ¹ óáõó³¹ñ³Ï³Ý ûñÇÝ³ÏÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ 134-ñ¹ ¨ 135-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ բացահայտումները:

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ ¨ áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

138. [Ð³Ýí³Í¿]

139. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ïÁ՝

³) Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ÛÝ ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹յունքում ձեռքբերված գումարիչի և ոչ նյութական ակ-ïÇíների նկատմամբ, որի վերաբերյալ համաձայնագիրը կնքվել է 2004 թ. մարտի 31-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇóÑ»ïá.

բ) բոլոր այլ ակտիվների նկատմամբ առաջընթաց հիմունքով՝ 2004 թ. մարտի 31-ՀԴ Ի³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ առաջին տարեկան ժամանակաշրջանի սկզբից:

140. Կազմակերպություններին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է 139-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, Ëñ³Ëáõëíáõù ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É Ý³Ëù³Ý 139-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõù ë³ÑÙ³Ýí³Í áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»Éáõ ³Ùë³Ãí»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý³Ëù³Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»Éáõ ³Ùë³Ãí»ñÁ, ³ÛÝ å»ïù¿ ÙÇ³Å³Ù³Ý³ÏÝ³¨ ÏÇñ³éÇ üÐØê 3-Á¨ ÐÐØê 38-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2004 Ã.):

140². ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÷á÷á-Ë»É¿ ï»ñÙÇïաբանությունը, որը կիրառվում է ամբողջ ՖՀՄՍ-Ý»ñáõÙ: Æ ÉñáõÙÝª ÷á÷áÉí»É»Ý 61-ñ¹, 120-ñ¹, 126-ñ¹¨ 129-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Եթե Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÑ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÑ³Ù³ñ:

140´. üÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008 Ã.) ÷á÷áË»É¿ 65-ñ¹, 81-ñ¹, 85-ñ¹¨ 139-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, Ñ³Ý»É¿ 91-95-ñ¹¨ 138-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ¨ ³í»É³óñ»É¿ ¶ Ñ³í»Éí³ÍÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý-Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 3-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³-Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ý³¨ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÑ³Ù³ñ:

140¶. 2008 Ã, Ù³ÛçëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§üÐØê-ûëրի բաñ»÷áËáõÙÝ»ñáí¦* ÷á÷áËí»É¿ 134-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §»¦ Ï»ïÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýßí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ փաստը պետք է բացաÑ³Ûïíլ:

140¸. 2008 Ã. Ù³ÛçëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ¦* (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáõÙÁ¦* ëï³Ý¹³ñïáõÙ¨ ÐÐØê 27-áõÙ) ³í»É³óñ»É¿ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §Á¦ Ï»ïÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³ó` 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 27-Ç 4-ñ¹¨ 38² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝ å»ïù¿ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éÇ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §Á¦ Ï»ïÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ:

ÐÐØê 36-Ç (1998 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í) ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñ»ÉÁ

141. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áË³ÑÇÝáõÙ¿ ÐÐØê 36 *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÝ ¥Ñ³å³ñ³Ïí³Íª 1998 Ãí³Ï³ÝÇÝ):

Ð³í»Éí³Í²

úï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÇ ûï³·áñÍáõÙÁ

Սույն հավելվածը այս ստանդարտի անբաժան մասն է: Այն ներկայացնում է օգտագործման արժեքի չափման ժ³-Ù³Ý³ÏÝ»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñáõÙ ûï³·áñÍáõÙ¿ §³ÏïÇí¦ ï»ñÙÇÝÁª ³ÛÝ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³é»É¿ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³ վոր կազմող ակտիվների խմբի նկատմամբ:

Ներկա արժեքի չափման բաղադրիչները

²1. Ð»ï¨Û³É ï³ññ»ñÁ ÙÇ³ëÇÝ արտահայտում են ակտիվների միջև եղած տնտեսական տարբերությունները՝

³) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ ³ÛÝ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ï áõմը, կամ ավելի բարդ դեպքում՝ դրամական միջոց-Ý»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ³ÛÝ ß³ñù»ñÇ ·Ý³Ñ³ï áõÙÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³Éáõù¿ ëï³Ý³É ³Ï ïÇíÇó.

բ) ëå³ëáõÙÝ»ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³Û¹ Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñáõÙ Ï³Ù Å³ÙÏ»ïÝ»ñáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ տատանումներ վերաբերյալ.

գ) ¹ñ³ÙÇ ³ñÅ»ùÁ Å³Ù³Ý³ÏÇ Ù»ç` ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý áã éÇëÏ³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙùáí ³ñï³Ñ³Ûï³í³Í.

դ) ³Ï ïÇíÇÝÑ³ïáõÏ ³Ýáñáßáõñáõ ÏñÝáõ ·ÇÝÁ. ¨

ե) այլ, երբեմն ãáñáß³ÏÇ³óíáÕ ·áñÍáÝÝ»ñ (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ³ÝÇñ³óí»ÉÇáõÃÛáõÝÁ), áñáÝù ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ Ï³éÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Åå³ï³Ïáí ÏÇñ³éíáÕ տեխնիկաները տարբեր իրավիճակներում տարբեր կլինեն՝ դիտարկելով ներկայումս կիրառվող ռազմական միջոցների ակնկալվող հոսքերը ստանալու համար: Անկախ այն բանից, թե կազմակերպված

ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ, ¨ ã³÷áÕ ³Ï ïÇíÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ: â³÷áÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ³Ù³ñ ï»ÕÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙßp պետք է դուրս բերվի այդ ուրիշ ակտիվի առկա ïáÏáë³¹ñáõÙùÇó: ²Û¹ դուրսբերումն իրականացնելու նպատակով ³Ï³ÏáÍ ³Û¹ áõñÇß ³Ï ïÇíÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ³ï-ÏáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÝÙ³Ý ÉÇÝ»Ý ã³÷áÕ ³Ï ïÇíÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ³ï-ÏáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ: Ð»ï¨³բար, չափում իրականացնողը պետք է կատարի հետևյալը՝

³) áñáß³ÏÇ³óÝÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÛÝ Ñáëù»ñÇ Ï³½ÙÁ, áñÁ å»ïù¿ ½»ÕãíÇ.

բ) չուկայում որոշակիացնի մեկ ուրիշ ակտիվ, որի դրամական միջոցների հոսքերը առերևույթ ունեն համանման բնութագրեր.

·) Ñ³Ù»Ù³ïÇ »ñÏáõ ï³ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³½Ù»ñÁ՝ Ñ³í³ëïÇ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñ ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý »Ý (ûñÇÝ³Ï՝ ³ñ¹Ûáù »ñÏáõëÝ ¿É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñáëù»ñÇ »Ý, Ã» Ù»ÏÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ¿, ÇëÏ ÙÛáõëÁ՝ ·Ý³Ñ³ïí³Í).

դ) գնահատի, արդյոք տարրերից մեկում գոյություն ունի այնպիսի բաղադրիչ, որը առկա չէ մյուսում (օñÇÝ³Ï՝ ³ñ¹Ûáù Ù»ÏÁ ³í»ÉÇ Çñ³óí»ÉÇ¿, ù³Ý ÙÛáõëÁ). ¨

») ·Ý³Ñ³ïÇ, ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ »ñÏáõ Ï³½Ù»ñÝ ¿É ÷á÷áËíáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ áõÝ»Ý ÝáõÛÝ Ó¨áí ¹ñë¨áñí»Éáõ (³ÛëÇÝùÝª ÷á÷áËí»Éáõ) Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝ:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óáõÙ

²7. àñáß Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óáõÙÝ ³í»ÉÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ã³÷Ù³Ý ·áñÍÇù¿, ù³Ý ³í³Ý¹³Ï³Ý Ùáï»óáõÙÁ: â³÷Ù³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ù»Ï ³é³í»É Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ÷áË³ñ»Ý, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óáõÙÝ û·ï³·áñÍáõÙ¿ ÑÝ³ñ³íáñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñի հոսքերի բոլոր ակնկալվող տարբերակները: Օրինակ՝ դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É 100 ²Ø, 200 ²Ø Ï³Ù 300 ²Ø, Ñ³մապատասխանաբար 10 տոկոս, 60 տո-ÏáëÙ 30 ïáÏáë Ñ³í³Ý³կանությամբ: Դրան³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÑáëùÁ Ï³½ÙáõÙ¿ 220 ²Ø: ¸ñ³Ù³-կան միջոցների ակնկալվող հոսքերի մոտեցումը տարբերáõÙ¿ ³í³Ý¹³Ï³Ý Ùáï»óáõÙÇó Ýñ³Ýáí, áñ ³ÛÝ Ï»ÝïñáÝ³ÝáõÙ¿ ¹Çï³ñÏíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ áõÕÕ³ÏÇ í»ñÉáõÍáõÃÛ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ³é³í»É Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³:

²8. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óáõÙÁ ÝáõÛÝå»ë ÃáõÉ³ïñáõÙ¿ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ տեխնիկաների կիրառումը այն դեպքերում, երբ դրամական միջոցÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÁ áñáß³ÏÇ ã»Ý: úñÇÝ³Ï՝ 1,000 ²Ø ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÁ Ï³ñáÕ¿ ëï³óí»É Ù»Ï, »ñÏáõ Ï³Ù»ñ»ù ï³ÑÇ Ñ»ïá, Ñ³Ù³-պատասխանաբար 10 տոկոս, 60 տոկոս և 30 տոկոս հավանականությամբ: Ստորև բերված օրինակը Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ ³Û¹åÇëÇ ¹»åùáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏÁ:

1,000 ²Ø-Ç Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ù»Ï ï³ñáõó, 5%-áí	952.38 ²Ø	
Ð³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ՝	10.00%	95.24 ²Ø
1,000 ²Ø-Ç Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ »ñÏáõ ï³ñáõó 5.25%-áí	902.73 ²Ø	
Ð³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ՝	60.00%	541.64 ²Ø
1,000 ²Ø-Ç Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ՝ »ñ»ù ï³ñáõó, 5.50%-áí	851.61 ²Ø	
Ð³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ՝	30.00%	255.48 ²Ø
²ÏÝÏ³ÉíáÕ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ù		892.36 ²Ø

Ա9. 892.36 ԱՄՆ ակնկալվող ներկա արժեքը տարբերվում է լավա·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ ³í³Ý¹³Ï³Ý Ñ³ëï³-óáõÃÛáõÝÇó, áñÁ Ï³½ÙáõÙ¿ 902.73 ²Ø (60 ïáÏáë Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ): Ü»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³í³Ý¹³Ï³Ý Ñ³ßí³ñÏÁ ëáõÛÝ ûñÇÝ³կի նկատմամբ կիրառելիս պահանջվում ¿ áñáß»É, Ã» ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ որ հնարավոր ժամկետը պետք է օգտագործվի և, համապատասխանաբար, անտեսí»Ý ³ÛÉ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ¸³ ³ÛÝ å³ï×³éáí¿, áñ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³í³Ý¹³Ï³Ý Ñ³ßí³ñÏÇ ¹»åùáõÙ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ ãÇ Ï³ñáÕ ³ñï³óáÉ»É Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

²10. Ð³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óÙ³Ý Ï³ñ¨áñ ï³ñ»ñÇó ¿: Æñ³Ï³ÝáõÙ, ¹»é¨ë ëï³óí³Í ã¿ ³ÛÝ Ñ³ñóÇ å³ï³ëխսանը, թե արդյոք բարձր սուբյեկտիվությամբ գնաÑ³ïáõÙ»ñÇ í»ñ³·ñí³Í Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ý·óÝáõÙ »Ý ³í»ÉÇ Ù»Í ×ß·ñïáõÃÛ³Ý, ù³Ý ÷³ëï³óÇ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³í³Ý¹³Ï³Ý Ùáï»óÙ³Ý ×Çßï ÏÇñ³éáõÙÁ (ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ ²6 å³ñ³·ñ³ýáõÙ) å³Ñ³Ýçում է այդ միևնույն գնահատումները և սուբյեկ ïÇíáõÃ-ÛáõÝÁ, ÇÝã áñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óáõÙÁ, ë³Ï³ÛÝ ãÇ ³å³ÑáíáõÙ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ Ã³÷³ÝóÇÏáõÃÛáõÝ, ÇÝã í»ñÇÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ:

Ա11. Ներկայումս կիրառվող պրակտիկայում մշակված բազմաÃÇí ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ ³ñ¹»Ý ÇëÏ áã ýáñÙ³É Ó¨áí Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùáï»óÙ³Ý ï³ññ»ñÁ: ´³óÇ ³Û¹, Ñ³ßí³å³ÑÝ»ñÁ հաճախ բախվում են ակտիվը չափելու անհրաժեշտության հետ՝ ունենալով միայն դրամական միջոցների

ÑÝ³ñ³íáñ Ñáëù»ñÇ Ñ³í³Ý³կանությունների վերաբերյալ սահմանափակ տեղեկա ïíáõÃÛáõÝ: úñÇÝ³Ï՝ հաշվապահը կարող է բախվել հե ï¨Û³ÉÇñ³íÇ×³ÏÇ Ñ» ï՝

³) ·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ ÁÝÏ³Í ¿ 50 ²Ø-Ç ¨ 250 ²Ø-Ç ÙÇç³Ï³Ûùáõù, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹ ÙÇç³Ï³Ûùáõù áã ÙÇ ·áõÙ³ñ ³ÛÉ ·áõÙ³ñÇó ³é³í»É Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿: ²Û¹ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý íñ³ ÑÇÙÝí»Éáí՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÑáëùÁ ÏÏ³½ÙÇ 150 ²Ø [(50 + 250)/2].

բ) գնահատված գումարը ընկած է 50 ԱՄ-Ç ¨ 250 ²Ø-Ç ÙÇç³Ï³ÛùáõÙ ¨ ³Ù»Ý³Ñ³í³Ý³Ï³Ý ·áõÙ³ñÁ 100 ²Ø-Ý ¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ·áõÙ³ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ûï ÝÇ ã»Ý: ²Û¹ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý íñ³ ÑÇÙÝí»Éáí՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÑáëùÁ ÏÏ³½ÙÇ 133.33 ²Ø [(50 + 100+250)/3].

·) ·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ ÏÏ³½ÙÇ 50 ²Ø (10 ïáÏáë Ñ³í³ևականությամբ), 250 ԱՄ (30 տոկոս հավանա-Ï³ÝáõÃյամբ) կամ 100 ԱՄ (60 տոկոս հավանականությամբ): Այդ սահմանափակ տեղեկատվության վրա ÑÇÙÝí»Éáí՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÑáëùÁ ÏÏ³½ÙÇ 140 ²Ø [(50 x 0.10) + (250 x 0.30) + (100 x 0.60)]:

Յուրաքանչյուր դեպքում դրամական միջոցների գնահատված ակնկալվող հոսքը, հավանաբար, օգտագործման ³ñÅ»ùÇ ³í»ÉÇ É³í ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿, ù³Ý »Ã» í»ñóí»ñ ÙÇ³ÛÝ ÝÍ³½³·áõÙÝ, ³é³í»É Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³Ù ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ:

²12. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ë ï³óí³Í ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ñ³Ù»Ù³ï Ï³ñáÕ »Ý ³ñ¹³ñ³óí³Í ãÉÇÝ»É (Í³ËëáõÙÝ»ñ-û·áõïÝ»ñ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ): àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ë³Ý»ÉÇ ÉÇÝ»É Ù»Í Í³í³ÉÇ ï՝Û³ÉÝ»ñ, ¨ ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ùß³Ï»É ղրամական միջոցների հոսքերի բազմաթիվ սցենարներ: Այլ դեպքերում կազմակեր åáõÃÛáõÝÁª ³é³Ýó É ñ³óáõóÇã ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ, Ï³ñáÕ ¿ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ փոփոխականության վերաբեր Û³É ë ï³Ý³Éáõ ³í»ÉÇÝ, ù³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ »½ñ³Ï³óáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³í³ë³ñ³ÏßéÇ Éñ³óáõóÇã ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ ë ï³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ³ÛÝ Éñ³óáõóÇã ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáõÃÛ³Ý Ñ»ï, áñÝ ³Û¹ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ ¹ñ³ ÙÇçáóáí ã³÷áõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë:

²13. ¶ÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³ÛÝåÇëÇ Ï³ñÍÇù, áñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÇ ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ Ù»Ï Ï³Ù ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ÑÝ³ñ³íáñ »Éù»ñ áõÝ»óáÕ ï³ñÑç ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ï»ÕÇÝ ã»Ý: ´»ñíáõÙ¿ÙÇ ³Ï ïÇíÇ ûñÇÝ³Ï, áñÝ áõÝÇ »ñÏáõ ÑÝ³ñ³íáñ »Éù»ñ՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ñáëù Á 90 ï áկnu հավանականությամբ կազմելու է 10 ԱՄ, և դրամական միջոցների հոսքը 10 տոկոս հավանականությամբ կազմելու է 1,000 ԱՄ: Այդպիսի կարծիքի Ñ»ÕÇÝ³ÏÝ»ñÁ ÝßáõÙ »Ý, áñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÝ ³Ûë ûñÇÝ³ÏáõÙ Ï³½ÙáõÙ »Ý 109 ²Ø, ¨ ùÝÝ³¹³ ï áõÙ »Ý ³Û¹ ³ñ¹ÛáõÝùÁ, ù³ÝÇ áñ ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇÝ, áñÁ Ï³ñáÕ¿ Ç í»ñçá í×³ñí»É:

²14. äÝ¹áõÙÝ»ñÁ, áñáÝóÇó Ù»ÏÇ Ù³ëÇÝ ÝßÍ»ó, ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ã³÷Ù³Ý ËÝ¹ñÇ í»ñ³ þերÛ³ÉÑÇÙÝ³Ï³Ý ³ÝÑ³Ù³-Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ: ºÃ» ã³÷Ù³Ý ËÝ¹ÇñÁ Ï³ï³ñí»ÉÇù Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ïáõï³ïáõÙÝ¿, ³å³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõóã³Ï³Ýáñ»Ý Ñ³í³ëïÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ãÉÇÝ»É: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ ËÝ¹ÇñÁ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áõÙÝ¿: Ì »ñÁ բերված օրինակում դիտարկ íáÕ ³Ï ïÇíÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ 10 ²Ø ÉÇÝ»ÉÁ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿ª ÝáõÛÝÇëÏ այն դեպքում, երբ դա դրամական միջոցների ամենահավանական հոսքն է: Պատ×³éÝ ³ÛÝ ¿, áñ 10 ²Ø ³ñ¹ÛáõÝùÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ³Ï ïÇíÇ ã³÷Ù³ÝÁ Ù³ëÝ³ÏóáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: öáË³ñ»ÝÁª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³Ýáñáß Ñáëù»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë Ã» ¹ñ³Ýù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ Ñáëù»ñ »Ý: àã ÙÇ é³óÇáÝ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ÝÙ³Ý Ñ³ï ÏáõÃÛáõÝÝ»ñáí ³Ï ïÇíÁ ãÇ í³×³éÇ 10 ²Ø-áí:

¼»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙ

²15. ²Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ýå³ï³Ïáí ÁÝ¹áõÝ³Í Ùáï»óáõÙÇó ³ÝÏ³Ëª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ½»ÕãÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí û·ï³·áñÍí³Í ïáÏáë ³¹ñáõÙùÁ ãå»ïù¿ ³ñï³óáÉÇ ³ÛÝ éÇëï»ñÁ, áñáÝó ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í Ñáëù»ñÁ ³ñ¹»Ý ×ß·ñïí»É »Ý: ²Û¯³å»ë, áñáß »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÏñÏÝ³ÏÇ Ñ³ßí³ñÏí»É:

²16. ²ÛÝ ¹»պբերում, երբ ակտիվին հատուկ դրույքը ուղղա ÏÇáñ»Ý Ù³ïã»ÉÇ ã¿ ßáõÏ³ÛÇó, ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ¹ñ³Ý ÷áË³ñÇÝáÕÝ»ñ: Üå³ï³ÏÝ ³ÛÝ ¿, áñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñáí ÑÝ³ñ³íáñÇÝë Çñ³Ï³Ý³óÍÇ Ñ» ï¨Û³ÉÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙ՝

³) ¹ñ³ÙÇ ³ñÅ»ùÁ Å³Ù³Ý³ÏÇ Ù»ç՝ Ý³Ëù³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³í³ñïÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³-Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

բ) Ա1 պարագրաֆում նկարագրված «բ», «դ» և «ե» կետերում նշված գործոնները՝ այնքանով, որքանով այդ ·áñÍáÝÝ»ñÁ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ ã»Ý ³é³ç³óñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í Ñáëù»ñÁ áñáß»ÉÇë:

Ա17. Որպես նման գնահատում իրականացնելու սկզբնակետ՝ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É Ñ» ï¨Û³É ¹ñáõÙùÝ»ñÁ՝

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ïßéí³Í ÙÇçÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñÁ áñáßí»É ¿ ³ÛÝåÇëÇ ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÇ կիրառմամբ, ինչåÇëÇÝ ¿ §Ï³åÇï³É³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ¦.

բ) կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոë³¹ñáõÛùÁ.

·) ³ÛÉ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ñáõÛùÝ»ñ:

²18. ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ ¹ñáõÛùÝ»ñÁ å»ïù¿ ×ß·ñïí»Ý, áñå»ë½Ç`

³) ³ñï³óáÉíÇ ³ÛÝ »Õ³Ý³ÏÁ, áñáí ßáõÏ³Ý å»ïù¿ ·Ý³Ñ³ïÇ ³ÏïÇíÇ` ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï-í³Í Ñáëù»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ éÇëÏ»ñÁ.

բ) բացառվեն այն ռիսկերը, որոնք չեն վերաբերում ակտիվի դրամական միջոցների գնահատված հոսքերին, Ï³Ù áñáÝó ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í Ñáëù»ñÁ ³ñ¹»Ý ×ß·ñïí»É»Ý:

àõß³¹ñáõÃÛáõÝ å»ïù¿ ¹³ñÓíÇ ³ÛÝåÇëÇ éÇëÏ»ñÇ íñ³, ÇÝãåÇëÇù »Ý »ñÏñÇ éÇëÏÁ, ³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÁ ¨ ·Ý³ÛÇÝ éÇëÏÁ:

²19. ¼»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ ³ÝÏ³Ë ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ï³éáõó³ÍùÇó ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ակտիվի ձեռքբերումը ֆինանսավորելու եղանակից, քանի որ ակտիíÇó ³é³ç³óáÕ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÁ Ï³Ëí³Í ã»Ý ³ÛÝ »Õ³Ý³ÏÇó, áñáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ ¿ ակտիվի ձեռքբերումը:

²20. 55-րդ Պարագրաֆը պահանջում է, որ գեղչման դրույքը լինի մինչև հարկումը դրույքը: Հետևաբար, այն դեպքում, երբ գեղչման դրույքի գնահատման ÑÇÙùÁ Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá¿, ³å³ ³Û¹ ÑÇÙùÁ ×ß·ñïíáõÙ¿` ÙÇÝã¨ Ñ³ñÏÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³ÏáÍ:

²21. Սովորաբար կազմակերպությունը ակտիվի օգտագործման արժեքի գնահատման նպատակով օգտագործում ¿ Ù»Ï ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛù: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ï³ñբեր ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñðում է զեղչման տարբեր դրույքներ այն դեպքերում, երբ օգտագործման արժեքը զգայուն է տարբեր ժամանակային շրջաններում ռիսկերի տարբերությունների կամ տոկոսադրույքների ժամկետային Ï³éáõó³ÍùÇ ÝÏ³ïմամբ:

Ð³í»Éí³Í´

[öá÷áËáõÃÛáõÝÁ կիրառելի չէ ստանդարտների բուն տեքստի ընկատմամբ]

Ð³í»Éí³Í¶

¶áõ¹íÇÉ ¨ ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï áõ·áõÙÁ

Սույն հավելվածը այս ստանդարտի անբաժան մասն է:

¶1. üÐØê 3-ի (վերանայված՝ 2008 թ.) համաձայն՝ ձեռքբերողը գուդվիլը չափում և ճանաչում է ձեռքբերման ամսաթվին՝ որպես ստորև բերված «ա» կետի գերազանցում «բ» կետի ընկատմամբ՝

³) Ñ»ï¨Û³ÉÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ՝

(i) ÷áË³Ýói³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ՝ ã³÷í³Í üÐØê 3-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Áëï áñÇ, áñå»ë Ï³ÝáÝ, å³Ñ³Ýçíáõٿ ã³փումն իրականացնել ձեռքբերման ամë³ÃíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí.

(ii) ձեռքբերման օբյեկտում ցանկացած չվերահսկող մասÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ՝ ã³÷í³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 3-Ç.¨

(iii) ÷áõÉ»ñáí Ó¨³íáñí³Í Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõնեության միավորման դեպքում, ձեռքբերման օբյեկտում ձեռքբերողի նախկինում ունեցած բաժնեմասի ձեռքբերման ամսաթվի իրական արժեքը.

բ) ձեռքբերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած որոշելի պարտավորութÛáõÝների ձեռքբերման ամսաթվի ½áõï·áõÙ³ñÝ»ñÁ՝ ã³÷í³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 3-Ç:

Գուդվիլի բաշխումը

¶2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 80-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ù³íáñÙ³Ý ³ñ¹յուն քում առաջացող գուդվիլը բաշխվի ձեռք բերողի յուñ³ù³ÝãÛáõñ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ Ù³íáñÇÝ Ï³Ù

¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³ վորների խմբին, որոնք, ըստ ակնկալության, կստանան օգուտÝ»ñ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ëÇÝ»ñ·Ç½ÙÝ»ñÇó՝ ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» ³ñ¹Ûáù Ó»éùբերման օբյեկտի ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃյուններ վերագրված են այդ միավորներին կամ միավորների խմբերին: ÐÝ³ñ³íáñ¿, áñ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ëÇÝ»ñ·Ç½ÙÝ»ñÇó որոշները կբաշխí»Ý ³ÛÝåÇëÇ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ, áñáÝóáõÙ ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ:

²ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï áõ·áõÙÁ

¶3. ²ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï áõ·áõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù»Ù³ ïáõÃÛáõÝÁ:

¶4. ºÃ» կազմակերպությունը չվերահսկող մասնակցությունները չափում է որպես ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դուստր կազմակերպության որոշելի զուտ ակտիվներում իր համաÙ³ëÝ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ, ³ÛÉ ոչ թե չափում է իրական արժեքով, ապա չվերահսկող մասնակցություններին բաշխíáÕ ·áõ¹íÇÉÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ù»ç, ë³Ï³ÛÝ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ Ù³Ûñ կազմակերպության համախմբված ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: àñå»ë Ñ»ï¨³Ýùª Ï³½-մակերպությունը պետք է հետհաշվարկի միջոցով ստանա միավորին բաշխված գուդվիլի Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁ՝ ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ·áõ¹íÇÉÁ Ý»ñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõÑ»ï¨, Ýßí³Í Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁ Ñ³Ù»Ù³ ï áõÙ¿ ÙÇ³íáñÇ ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï՝ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í¿, Ã»՝ áã:

Արժեզրկումից կորստի բաշխումը

¶5. 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿, áñ áñáßí³Í ³ñÅ»½ñÏáõմից կորուստը բաշխվի այնպես, որ նախ Ýí³½»óíÇ ¹ñ³Ù³ստեղծ միավորին բաշխված գուդվիլի հաշվեկշռային արժեùÁ, ¨, ³ÛÝáõÑ»ï¨, ³Û¹ ÙÇ³íáñÇ ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇÝ՝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý՝ ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ³Û¹ ÙÇ³íáñáõÙ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

¶6. ºÃ» ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÝ ÇÝùÝ ¿ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñ, ³å³ ³ñÅ» qրկումից կորուստը բաշËíáõÙ ¿ Ù³Ûñ կազմակերպության և չվերահսկող մասնակցության միջև այն նույն հիմունքով, որով բաշխվում է շահույթը Ï³Ù íÝ³ëÁ:

¶7. ºÃ» ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÝ ÇÝùÝ ¿ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ³í»ÉÇ Ù»Í ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ù³ë, ·áõ¹íÇÉÇ ·ÍáíÁ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇÓ կորուստները բաշխվում են դրամաստեղծ միաíáñÇ ³ÛÝ Ù³ë»ñÇÝ, áñáÝù áõÝ»Ý ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ, ¨ ³ÛÝ Ù³ë»ñÇÝ՝ áñáÝù ãáõÝ»Ý ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ: ²ñÅ»½ñÏáõÙÇÓ Ïáñáõë ï ները պետք է բաշխվեն ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ù³ë»ñÇÝ Ñ»ï¨Û³É ÑÇÙáõÝùáí՝

³) այնքանով, որքանով արժեզրկումը վերաբերում է դրաÙ³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñáõÙ ³éÏ³ ·áõ¹íÇÉÇÝ, Ý³Ëù³Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ³Û¹ Ù³սերի գուդվիլի հարաբերական հաշվեկշռային արÅ»ùÝ»ñáí. ¨

բ) այնքանով, որքանով արժեզրկումը վերաբերում է դր³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ áñáß»ÉÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇÝ, Ý³Ëù³Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ³Û¹ Ù³ë»ñÇ áñáß»ÉÇ ½áõ ï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ñ³ բեñ³Ï³Ý Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáí: Ò³ÝÏ³ցած նման արժեզրկում բաշխվում է մասերի ակտիվÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý՝ ³Û¹ Ù³ëáõÙ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙ³Ý íñ³:

²ÛÝ Ù³ë»ñáõÙ, áñáÝù áõÝ»Ý ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ, ³ñÅ»qրկումից կորուստը բաշխվում է մայր կազմակերպության և չվերահսկող մասնակցության միջև այն նույն հիմունքով, որով բաշխվում է շահույթը Ï³Ù íÝ³ëÁ:

¶8. ºÃ» ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñ»É ³ñÅ»½ñÏáõմից կորուստը վերաբերում է գուդվիլին, որը չի ճանաչվում մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվությÛáõÝÝ»ñáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý ¶4), ³å³ ³Û¹ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ âÇ ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ·áõ¹íÇÉÇ ·ÍáíÁ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇÓ ÏáñáõëïÏ: ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ ÙÇ³ÛÝ Ù³ÛñÏ³½Ù³կերպությանը բաշխված գուդÍÇíին վերաբերող արժե½ñÏáõÙÇÓ ÏáñáõëïÝ¿ ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ·áõ¹íÇÉÇ ·ÍáíÁ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇÓ ÏáñáõëïÝ:

¶9. 7-րդ ցուցադրական օրինակը ցուցադրում է գուդվիլ ունեցող ոչ ամբողջությամբ տիրապետվող դրամաստեղծ ÙÇ³íáñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï áõ·áõÙÁ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 37

ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ ¿ ³å³Ñáí»É å³Ñáõëï Ý»ñÇ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ պայմանական ակտիվների նկատմամբ հաÙ³å³ï³ëË³Ý ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ áõ ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ ¨ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÛáõրում բավարար տեղեկատվության բացահայտումը, որպեë½Ç û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ÁÝÓ»éíÇ Ñ³ëÏ³ նպատակը, ժամÏ»ïÝ»ñÁ ¨ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

1. **êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ բոլոր կազմակերպությունների կողմից å³Ñáõëï Ý»ñÁ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³ íáրոթյունները և պայմանական ակտիվները հաշվառելիս, բացառությամբ նրանց, որոնք՝**

   ³) ³é³ç³ÝáõÙ »Ý Ï³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ñ»րից, բացառությամբ երբ պայÙ³Ý³·ñերը անբարեÝå³ëï »Ý.

   բ) [Ñ³Ýí³Í¿]

   ·) Ï³ñ·³íáñíáõÙ »Ý ³ÛÉ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñáí:

2. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ (Ý»ñ³éÙ³É »ñ³ßËÇùÝ»ñÇ) նկատմամբ, áñáÝù ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÙ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý:

3. Î³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ »Ý, áñáÝó Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ÏáÕÙ»ñÇó áã Ù»ÏÁ ãÇ Ï³ï³ñ»É Çñ å³ñï³կանություններից և nչ մեկը, կամ երկու կողմն էլ հավասար չափով մասամբ կատարել են իրենց å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ âÇ ÏÇñ³éíáõÙ Ï³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ նկատմամբ, բացառությամբ երբ դրանք անբարեՆպաստ են:

4. **[**Ñ³Ýí³Í¿**]**

5. Երբ մեկ այլ ստանդարտ դիտարկում է պահուստի, պայմաÝ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÛáõñÑ³Ï³ïáõÏ ï»ë³Ï, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ÷áË³ñ»Ý: úÑÇÝ³Ïª å³ÑáõëïÝ»ñÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñÇ »Ý ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ³ÛÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³-բերում են՝

   ³) Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇÝ (ï»ëÐÐØê 11 *§Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   բ) չահութահարկին (տե՛ս ՀՀՍՄ 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ).

   ·) í³ÑÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ (ï»ëÐÐØê 17 *§ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ): ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ù³ÝÇ áñ ÐÐØê 17-Á âÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ áã ÙÇ Ñ³ïáõÏ å³Ñ³Ýç³Ï³åí³Í ³ÛÝ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ÑÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ» ï, áñáÝù ¹³ñáել են անբաñ»Ýå³ëï, ³å³ ³Û¹ ¹»åù»ñáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ.

   ¹) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇÝ (ï»ëÐÐØê 19 §²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ).

   ») ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇÝ (ï»ë ÜÐØê 4 *§²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ): ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáõÝ»ñÇ å³Ñáõëï Ý»ñÇ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ, բացառությամբ ՖՀՍՄ 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ý»ñùá ³é³ç³óáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³Ýáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ:

6. àñáß ·áõÙ³ñÝ»ñ, áñáÝù ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý áñå»ë å³Ñáõëï, Ï³ñáÕ »Ý Ï³å³Í ÉÇÝ»É Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ»ï, ûñÇÝ³Ïª երբ կազմակերպությունը փոխհատուցման դիմաց տրաÙ³¹áõÙ ¿ »ñ³ßËÇùÝ»ñ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ: ÐÐØê 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³Ý-·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝó ¹»åùáõÙ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿, ÇÝãå»ë Ý³¨ï³ñ³Ù³¹áõÙ ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ·áñÍÝ³Ï³Ý óáõóáõÙÝ»ñ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ âÇ ÷á÷áËáõÙ ÐÐØê 18-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

7. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å³Ñáõëï ïÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ áñå»ë ³ÝáñáßÅ³ÙÏ»ïáí Ï³Ù ·áõÙ³ñáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ-Ý»ñ: àñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ §å³Ñáõëï¦ ï»ñÙÇÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Ý³¨ ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ï»ùëïáõÙ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ, ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ¨ Ï³ëÏ³Í»ÉÇ å³ñïù»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ¹³Ýù ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÇ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ×ß·ñï áõÙÝ»ñ »Ý, áñáÝó ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ âÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ:

8. ²ÛÉ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ »Ýª ³ñ¹Ûáù Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý áñå»ë ³Ï ïÇíÝ»ñ, Ã»ª áñå»ë Í³Ëë»ñ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ âÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ³Ûë Ñ³ñó»ñÇÝ: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý³բար, սույն ստանդարտը áã³ñ·»Éáõ Ù, áã¿É å³Ñ³Ýçáõ Ù¿ Ï³åÇï³É³óÝ»É å³Ñáõëï ÁÓ¨³íáñ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï×³Ý³ãí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

9. Եթե որևէ պետություն կամ միջազգային կազմակերպություն, որի անդամ է Կողմը, ունի հակասական պարտավորություններ՝ կապված սույն Կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի 3-րդ կամ 4-րդ պարբերության հետ, ապա նրանք կարող է պահանջվել լրացուցիչ բացահայտումներ:

Հոդված 10

10. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործվում են հետևյալ իմաստով՝

ա) Հանձնարարական. Գործառույթ, որը կատարվում է Կողմի կողմից՝ ի պատասխան Կողմի կամ Կողմի անունից ներկայացված հարցման՝ հանձնարարելով մեկ այլ Կողմի կամ Կողմի անունից գործող կենտրոնական մարմնին կատարել հատուկ գործողություններ՝ կապված Կոնվենցիայի կիրառման հետ:

բ) Հանձնարարական ստացող Կողմ. Կողմ, որի կենտրոնական մարմնին ուղղված է հանձնարարականը:

գ) Հանձնարարական ներկայացնող Կողմ. Կողմ, որի կողմից կամ անունից ներկայացվում է հանձնարարականը:

դ) Կենտրոնական մարմին. Կողմի կողմից նշանակված մարմին՝ պատասխանատու Կոնվենցիայի համաձայն հանձնարարականների ստացման և կատարման կամ դրանց կատարման համար պատասխանատու մարմնին դրանք փոխանցելու համար:

ե) Կոնվենցիա. Սույն Կոնվենցիան:

զ) Ֆինանսական հաստատություն. Ցանկացած հաստատություն, որն իրականացնում է մեկ կամ ավելի հետևյալ գործունեությունները կամ գործառույթները՝

i. ընդունելիության հաստատություն՝ ինչպես սահմանված է Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետում, ներառյալ Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի ii) ենթակետում նշված հաստատությունները, բացառությամբ այն հաստատությունների, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ կամ չեն կարող օգտագործվել այդ գործունեության համար:

ii. պարտականության գումարը չի կարող չափվել բավարար արդյունավետությամբ:

ը) Ընդհանուր կանոններ. Նշանակում է հանձնարարականների կատարման վերաբերյալ կանոններ, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ կամ չունենալով կամ չունենալով, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ:

Անբարենպաստ պայմանագիր. Պայմանագիր, որի դեպքում Կողմի կողմից կատարման ենթակա պարտավորությունները գերազանցում են այն օգուտները, որոնք Կողմը ակնկալում է ստանալ պայմանագրից (բացահայտորեն նշված լիազորությունների կամ Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության համար պատասխանատվության բացակայության դեպքում):

բ) օրենսդրությունից. կամ

գ) ունի էական ազդեցություն:

Իրավասության հիմքեր. Պետությունների միջև միջազգային հարաբերություններում ընդունված սկզբունքներ, որոնք թույլ են տալիս որոշել, թե արդյոք պետությունը կարող է օրենքներ ընդունել, կատարել դատական իրավասություն կամ կատարել հարկադրանք՝ կապված անձի, գույքի, գործունեության կամ իրադարձությունների հետ:

Ֆինանսական հաստատություն. Ցանկացած հաստատություն, որն իրականացնում է մեկ կամ ավելի հետևյալ գործունեությունները կամ գործառույթները՝

ա) ընդունելիության հաստատություն՝ ինչպես սահմանված է Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետում, ներառյալ Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի ii) ենթակետում նշված հաստատությունները, բացառությամբ այն հաստատությունների, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ կամ չեն կարող օգտագործվել այդ գործունեության համար:

բ) ներկա պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որը, սակայն, չի ճանաչվում հետևյալ իրավիճակներում՝

i. Ֆինանսական հաստատությունը կամ անձը, որը կատարում է հանձնարարականը, որը, սակայն, չի ճանաչվում հետևյալ իրավիճակներում՝

ii. պարտականության գումարը չի կարող չափվել բավարար արդյունավետությամբ:

Ընդհանուր կանոններ. Կանոնների մի շարք, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ կամ չունենալով կամ չունենալով, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ:

Անբարենպաստ պայմանագիր. Պայմանագիր, որի դեպքում Կողմի կողմից կատարման ենթակա պարտավորությունները գերազանցում են այն օգուտները, որոնք Կողմը ակնկալում է ստանալ պայմանագրից (բացահայտորեն նշված լիազորությունների կամ Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության համար պատասխանատվության բացակայության դեպքում):

բ) այն եղանակը, որով վարվում է այդ գործունեությունը:

Հոդված 11

11. Պահուստները կարող են տարբերակվել այլ պարտավորություններից, եթե այդ տարբերակումը հիմնված է հետևյալ չափանիշների վրա՝

ա) Կողմի կողմից կատարման ենթակա պարտավորությունները՝ ինչպես սահմանված է Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետում, ներառյալ Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի ii) ենթակետում նշված հաստատությունները, բացառությամբ այն հաստատությունների, որոնք ամբողջովին չեն ներգրավված Կանոնադրության 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի ա) ենթակետի iii) ենթակետում նշված գործունեության մեջ կամ չեն կարող օգտագործվել այդ գործունեության համար:

բ) այլ հաշվեգրված պարտավորությունները ստացված կամ մատակարարված ապրանքների և ծառայությունների համար, որոնք դեռևս չեն վճարվել կամ չեն ներառվել ա) կամ բ) ենթակետերում նշված գումարների մեջ (ներառյալ առևտրային պարտքերը և հետաձգված եկամուտները):

Չնայած երբեմն անհրաժեշտ է գնահատական կատարել, սակայն հաշվետվողականության նպատակներով պահուստները սովորաբար ավելի ճշգրիտ են, քան նախատեսվող պարտավորությունները:

Պահուստների և պայմանական պարտավորությունների միջև փոխհարաբերությունները

12. Ընդհանուր առմամբ, բոլոր պահուստները պայմանական են, քանի որ դրանք անորոշ ժամկետով կամ գումարով են: Այնուամենայնիվ, ձեռնարկությունները պահուստները պայմանական պարտավորություններից տարբերում են հետևյալ կերպ.

    ա) պահուստների դեպքում առկա է ներկա պարտավորություն, որի կատարման համար հավանական է, որ կպահանջվի ռեսուրսների արտահոսք, և կարելի է կատարել հուսալի գնահատական: Այս պայմանները չեն բավարարվում պայմանական պարտավորությունների դեպքում:

13. Սույն ստանդարտը միմյանցից տարբերակում է՝

    ա) պահուստները, որոնք ներառում են՝

        i. ներկա պարտավորությունները, որոնք բխում են անցյալ իրադարձություններից, և որոնց համար հավանական է, որ կպահանջվի ռեսուրսների արտահոսք, սակայն ժամկետը կամ գումարը անորոշ են,

        ii. ներկա պարտավորություններ են, որոնք չեն բավարարում հավանականության չափանիշը (այսինքն՝ հավանական չէ, որ կպահանջվի ռեսուրսների արտահոսք), կամ որոնց համար հնարավոր չէ բավարար հուսալիությամբ գնահատել):

Ծ ա հ ման ում

Դ ի տ ո ղ ու թ յ ուն

14. Պահուստը պետք է ճանաչվի, երբ՝

ա) ընկերությունն ունի ներկա պարտավորություն (իրավական կամ կառուցողական) անցյալ իրադարձության արդյունքում.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը կպահանջի ռեսուրսների արտահոսք՝ տնտեսական օգուտներ պարունակող, որպեսզի կարգավորվի պարտավորությունը, և

գ) կարելի է կատարել պարտավորության գումարի հուսալի գնահատական:

Եթե վերը նշված պայմանները չեն բավարարվում, ապա պահուստ չպետք է ճանաչվի:

Ներկա պարտավորություններ

15. Գործնականում հազվադեպ է լինում, որ ընկերությունը հստակորեն գիտակցի, որ ներկա պարտավորություն ունի: Հետևաբար, անհրաժեշտ է հաշվի առնել հասանելի բոլոր վկայությունները, որոնք կարող են ներառել նաև գիտնականների կարծիքը, որոնք հիմնված են հրատարակված նոր տեղեկությունների վրա: Հաշվի առնվող վկայությունները ներառում են բոլոր այն լրացուցիչ ապացույցները, որոնք ապահովվում են հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների կողմից: Հաշվի առնվող վկայությունները ներառում են նաև այն ապացույցները, որոնք ստեղծվում են գործարքի կողմերի կողմից:

16. Գրեթե բոլոր դատական վեճերում, որոնք ընկերությունը ստեղծում է, անորոշություն կա այն հարցում, թե արդյոք ընկերությունը ունի ներկա պարտավորություն, որի համար կպահանջվի ռեսուրսների արտահոսք: Նման դեպքերում, հաշվի առնելով հասանելի բոլոր վկայությունները, ներառյալ, օրինակ, փորձագետների կարծիքը, որոշվում է՝ արդյոք գոյություն ունի ներկա պարտավորություն՝ անցյալ իրադարձության արդյունքում: Հաշվի առնվող վկայությունները ներառում են բոլոր այն լրացուցիչ ապացույցները, որոնք ապահովվում են հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների կողմից: Ելնելով հանգամանքներից՝ անհրաժեշտ է նաև հաշվի առնել գործարքի կողմերի կողմից ստեղծված ապացույցները:

ա) երբ ավելի հ³ í³Ý³Ï³Ý¿, áñ Ý»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ գոյություն ունի, կազմակերպությունը ճանաչում է պահուստ (եթե բավարարվում են ճանաչման ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ).

բ) երբ ավելի հավանական է, որ ներկա պարտականությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գոյություն չունի, կազմակերպությունը բացահայտում է պայմա Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõթյուն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տնտեë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³ÑáëùÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ß³ï ÷áùñ¿ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 86):

²ÝóÛ³É ¹»åù

17. ²ÝóÛ³É ¹»åùÁ, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ý»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, ÏáãíáõÙ ¿ å³ñï³íáñ»óÝáÕ ¹»åù: àñå»ë½Ç ¹»åùÁ ÉÇÝÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ, ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝ»Ý³ ³Û¹ ¹»åùÇ Ñ»ï¨³Ýùáí ³é³ç³ó³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÇó Ëáõë³÷»Éáõ áñ¨¿ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ³ÛÉÁÝïñ³Ýù: ²Û¹å»ë¿ ÙÇ³ÛÝª

³) երբ պարտականության մարումը կարող է պարտադրվել օրենսդրությամբ. կամ

բ) կառուցողական պարտականության պարագայում, երբ դեպքը (որը կարող է լինել կազմակերպության որևէ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝ) ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ ßñç³ÝáõÙ ëï»ÕÍáõÙ ¿ ÑÇÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñ»Éáõ¿ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

18. üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñï³óáÉáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ çրջանի վերջի դրությամբ, այլ ոչ թե նրա հնարավոր դիրքն ապագայում: Հետևաբար, չի ճանաչ-íáõÙ áã ÙÇ å³ÑáõëïÝ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù Ïå³Ñ³Ýçí»Ý³å³·³ÛáõÙ ·áñÍ»ÉáõÑ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÙÇ³Ï å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ գոյություն ունեցող պարտավորություններն են:

19. àñå»ë å³Ñáõëï Ý»ñ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³Ýáõ Ù »Ý ³ÝóÛ³É ¹»åù»ñÇó ¨ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ýª ³ÝÏ³Ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇó (³ÛëÇÝùÝ` ³å³·³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý³óáõÙÇó): ÜÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÇ ³ÝûñÇÝ³Ï³Ý ³ÕïáïÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ïáõÅ³Ýùáերը կամ բարեկարգման ծախëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù »ñÏáõëÝ ¿É ÏÑ³Ý·»óÝ»Ý ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³ÑáëùÇª ³ÝÏ³Ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇó: ÜÙ³Ý³å»ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ý³íÃ³ÑáñÇ Ï³Ù³ïáÙ³Ï³Û³ÝÇ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³Ñáõë ï Á ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñí³Í ¿ ÷áËÑ³ïáõó»É ³ñ¹»Ý ÇëÏ å³ï×³é³Í íÝ³ëÁ: Ð³Ï³é³Ï ¹ñ³Ýª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ßáõÏ³ÛÇ Ã»É³¹ñ³Ýùáí Ï³Ù Çñ³í³Ï³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñáí Ï³ñáÕ¿ ³å³·³Ûáõù áñáß³ÏÇ Ó¨áí ·áñÍ»ÉáõÑ³Ù³ñ Í³Ëëáõ Ù Ý»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ù ï³¹ñáõÃÛáõÝ Ï³Ù Ï³ñÇù áõÝ»Ý³É (ûñÇÝ³Ï` áñáß³ÏÇ ï»ë³ÏÇ ³ñï³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÍËÇ ½ïÇãÝ»ñÇ ï»Õ³¹ñáõÙ): ø³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³å³·³ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇçáóáí Ï³ñáÕ ¿ Ëáõë³÷»É ³å³·³ Í³Ëù»ñÇó, ûñÇÝ³Ïª ÷áË»Éáí Çñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý »Õ³Ý³ÏÁ, ³ÛÝ ãáõÝÇ ³Û¹ ³å³·³ Í³Ëù»ñÇ ·Íáí Ý»ñï³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ¨ áã ÙÇ å³Ñáõëï ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ:

20. Պարտականությունը միշտ ներառում է մեկ այլ կողմ, որի նկատմամբ այն առաջացել է: Այնուամենայնիվ, ³ÝÑñ³Å»ßï ã¿ ÇÙ³Ý³É ³Û¹ ÏáÕÙÇ áí ÉÇÝ»ÉÁ, áñáíÑ»ï¨ Çñ³Ï³ÝáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ³é³ç³Ý³É ողջ հաղորության նկատմամբ: Քանի որ պարտականությունը ÙÇßï »ÝÃ³¹րում է մեկ այլ կողմի նկատմամբ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ËáñÑñ¹Ç áñáßáõÙÝ ÇÝùÝáëïÇÝùÛ³Ý ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý` Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ, բացառությամբ երբ նախքան հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ ³Û¹ áñáßáõմը բավա Ï³Ý³ã³÷ áñáß³ÏÇ »Õ³Ý³ÏáíÑ³Õáñ¹í»É¿ Ý»ñ·ñ³íí³Í ÏáÕÙ»ñÇÝ, áñÁ Ýñ³Ýó ßñç³ÝáõÙëï»Õ Í»É¿ ÑÇÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉÇù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñ»Éáõ¿ Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

21. ²ÛÝ ¹»åùÁ, áñÝ ³ÝÙÇç³å»ë ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇ áñ¨¿ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí (ûñÇÝ³Ïª բաí³Ï³Ý³ã÷ áñáß³ÏÇ Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ) Ï³ñáÕ¿ ³í»ÉÇ áõß ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ ³é³ç³óÝ»É Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³Ûուության: Օրինակ, երբ վնաս է հասցվում շրջակա միջավայրին, ¹ñ³ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ í»ñ³óÝ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ¿ ã³é³ç³Ý³É: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, íÝ³ë å³ï×³é»ÉÁ Ï¹³éÝ³ å³ñï³íáñ»óÝáÕ դեպք, երբ ներ օրենսդրությամբ պահանջվի պատճառված վնասի փոխհատուցում, կամ երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ññ³å³ñ³Ï³ÛÝáñ»Ý ÁÝ¹áõÝÇ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³ÛÝåÇëÇ Ó¨áí, áñÁ ëï»ÕÍáõÙ¿ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ:

22. Երբ առաջարկվող նոր օր»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñÁ ¹»é¨ë Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉáõÙ »Ý, å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Å³Ù³ûակ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ օրենսդրությունն ուժի մեջ կմտնի Ý³Ë³·ÍÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: êáõÛÝë ï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇó »ÉÝ»ÉáíªÝÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¹Çï·áõÙ¿ áñå»ë Çñ³í³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ: àõժի մեջ մտնելու հետ կապված տարբեր հանգամանքները ³ÝÑÝ³ñÇÝ »Ý ¹³ñÓÝáõÙë³ÑÙ³Ý»ÉáõÙ»Ï ³é³ÝÓÇÝ ¹»åù, áñÝ ûñ»ÝùÇ áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÝ Áëï ¿áõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ Ï¹³ñÓÝÇ: Þ³ï ¹»åù»ñáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ Ñ³Ùá½í³Í ÉÇÝ»É, áñ ûñ»ÝùÇ áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÝ Áëï ¿áõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ ¿, ÙÇÝã¨ ³ÛÝ áõÅÇ Ù»ç ãÙ ï ÝÇ:

îÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñ Ù³ñÙÝ³ íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³ñï³Ñáëù

23. ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, áñ áã ÙÇ³ÛÝ ³éÏ³ ÉÇÝÇ Ý»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ³ÛÉ¨ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ÉÇÝÇ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáí*ª ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáë ùÁ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù ¹Çïíáõٿ áñå»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý, »Ã» ¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÝ ³í»ÉÇß³ï Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, ù³Ý áã, ³ÛëÇÝùÝª ³Û¹ ¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ³í»ÉÇ Ù»Ï¿, ù³Ý ¹ñ³ ï»ÕÇ ãáõÝ»Ý³Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ: Երբ հավանաÏ³Ý â¿ Ý»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·áÛáõÃÛáõÝÁ, Ï³½Ù³Ï»ñպության ընթացքում է å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³վորության, բացառությամբ երբ տնտեսական օգուտÝ»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ß³ï ÷áùñ¿ (ïաë å³ñ³·ñ³ý 86):

24. ºÃ» ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÙÇ ß³ñù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª ³åñ³ÝùÝ»ñÇ »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ í×³éù Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ), Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñ ¹ñ³Ýù Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ïå³Ñ³ÝçíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñ Ï³Ù û·ï³Ï³ñ åáï»ÝóÇ³É Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù, áñáßíáõÙ ¿ª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Û¹ ¹³ëÁ ¹ÇïÏ³ñÏ»Éáí áñպես մեկ ամբողջումÃÛáõÝ: Â»¨ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·íáí ³ñï³ÑáëùÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áùñ ÉÇÝ»É, ³ÛÝáõÑ³Ý¹»ñÓ, Ï³ñáÕ ¿ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ÉÇÝ»É, áñ ³ÝÑñ³Å»ßï ÏÉÇÝÇ ÙÇçáóÝ»ñÇ áñáß ³ñï³Ñáëù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Û¹ ¹³ëÇª որպես մեկ ամբողջության մարման համար: Այդպիëç ¹»åù»ñáõÙ å³հուստը ճանաչվում է (եթե բավարարվում »Ý×³Ý³ãÙ³Ý ³ÛÉã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ):

ä³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï·Ý³Ñ³ïáõÙ

25. ¶Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ïñ³ëï»Éáõ ·áñÍÁÝÃ³óÇ Ï³ñ¨áñ Ù³ëÝ¿, ¨ ³ÛÝ ãÇ Ë³Ã³ñáõÙ ¹ñ³Ýó ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáõÃÛáõÝÁ: ¸³ Ñ³ï³Ï³å»ë×ÇßïÇ å³Ñáõëï Ý»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝù իրենց բնույթով ավելի անորոշ են, քան ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý ß³ï ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñ: Բացառությամբ ծայրահեղ հազվագյուտ դեպքերի, կազմակերåáõÃÛáõÝÝ Ç íÇ×³ÏÇ ÏÉÇÝÇ áñáß»É Ñ³í³Ý³Ï³Ý արդյունքների տիրույթը և, հետևաբար, կատարել պարï³կանության գնահատում, որը բավականաչափ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï¿³å³Ñáõëï Ç×³Ý³ãÙ³ÝÝå³ï³ÏáíÏÇñ³éí»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

26. Այն ծայրահեղ հազվագյուտ դեպքերում, երբ հնարավոր չէ արժաÝ³Ñ³í³ï·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý ï³É, ³éÏ³ ¿ å³ñï³íպրություն, որը հնարավոր չէ ճանաչել: Այդ պարտավորությունը բացահայտվում է որպես պայմա-Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (ïաë å³ñ³·ñ³ý 86):

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

27. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿×³Ý³ãÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ:

28. Պայմանական պարտավորությունը բացահայտվում է 86-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, բացառությամբ երբ դրա մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտաÑáëùÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ ß³ï ÷áùñ¿:

29. Ð³Ù³å³ñï å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ, áñÇ Ù³ñáõÙÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó, ¹Çïíáõٿ áñå»ë å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñáõëï ×³Ý³ãáõٿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ÛÝ Ù³ëÇ ·íáí, áñÇ Ù³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³հnup, բացառությամբ Í³ûñ³Ñ»Õ Ñ³½í³·ûáõï Ñ³Ý·³Ù³Ýùների, երբ այն ÑÝ³ñ³íáñã¿ ³ÑÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý·Ý³Ñ³ï»É:

30. ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½³ñ·³óáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝÃ³Ý³É ³ÛÉ »Õ³Ý³Ïáí, ù³Ý Ý³Ë³å»ë ակնկալվում էր: Հետևաբ³ñ, ¹ñ³Ýù ß³ñáõÝ³Ï³բար գնահատվում են՝ որոշելու համար՝ արդյոք տնտեսական û·áõï Ý»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³ÑáëùÁ ¹³ñÓ»É ¿ Ñ³í³Ý³Ï³Ý: ºÃ» Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿ ¹³éÝáõÙ, áñ Ý³ËÏÇÝáõÙ áñå»ë å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹ÇïíáÕ Ñá¹í³ÍÇ ·íáí Ïå³Ñ³ÝçíÇ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñÇ ³ñï³Ñáëù, å³Ñáõëï ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É Ñ³í³Ý³Ï³Ýáõþյան փոփոխություն (բացառությամբ ³ÛÝ Í³ûñ³հեղ հազվագյուտ հանգամանքների, երբ հնարավոր չէ արժանաÑ³í³ïáñ»Ý·Ý³Ñ³ï»É):

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ

31. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿×³Ý³ãÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ:

32. Պայմանական ակտիվներ սովորաբար առաջանում են չպլա՝ն³íáñí³Í Ï³Ù ³ÛÉ ãÝ³Ë³ï»ëí³Í ¹»åù»ñÇó, áñáÝù ³é³ç³óÝáõÙ »Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñÇ Ý»ñÑáëùÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ: àñå»ë ûñÇÝ³Ï Ï³ñáÕ ¿ Í³é³Û»É Ñ³ÛóÁ, áñÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³Ùáõï ¿ ÉÇÝáõÙ ¹³ï³Ï³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇ ÙÇçáóáí, ¨ áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ³Ýáñáß¿:

33. ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ù³ÝÇ áñ ¹³ ³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É ³ÛÝåÇëÇ »Ï³Ù³ïÇ ×³նախանը, որը կարող է երբևէ չիրագվել: Այնուամենայնիվ, երբ ըստ էության

** The interpretation of 'probable' in this Standard as 'more likely than not' does not necessarily apply in other Standards.*

** êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ ßÑ³í³Ý³Ï³Ý¦ ï»ñÙÇÝÇ`§³í»éÇ ß³ï Ñ³í³-Ý³Ï³Ý¿, ù³Ýáã Ñ³í³Ý³Ï³Ý» մեկնաբանությունը պարտադիր չէ, որ ÏÇñ³éíÇ Ùáõëë ëï³Ý¹³ñïÝ»ñáõÙ:*

áñáß³ÏÇ ¿, áñ »Ï³Ùáõï Á ÏÇñ³óíÇ, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï ïÇíÝ ³ÛÉ¨ë å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ã¿, ¨ ¹ñ³ ×³Ý³ãáõÙÁ ï»ÕÇÝ ¿:

34. Պայմանական ակտիվը բացահայտվում է 89-ñ¹ պարագրաֆի պահանջների համաձայն, երբ տնտեսական û·áõï Ý»ñÇ Ý»ñÑáëùÁ Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿:

35. Պայմանական ակտիվները շարունակաբար գնահատ íáõÙ »Ý³ å³Ñáí»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñ ¹ñ³ÝóÑ»ï Ï³åí³Í ½³ñ·³óáõÙÝ»ñÁÑ³Ù³ñÅ»ùáñ»Ý ³ñï³óáÉí³Í ÉÇÝ»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ºÃ» Áëï ¿áõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ ¿ ¹³ñÓ»É, áñ ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñÇ Ý»ñÑáëù, ³Ïï ÇíÁ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý »Ï³Ùáõï Á×³Ý³ãíáõÙ »Ý³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñí»É¿: ºÃ» ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñÇ Ý»ñÑáëùÁ ¹³éÝáõÙ¿ Ñ³í³Ý³Ï³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñ-պությունը բացահայտում է պÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ï ïÇí (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 89):

â³÷áõÙ

È³í³·áõÛÝ·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý

36. àñå»ë å³Ñáõë ï ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ ûերկա պարտակաÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ:

37. Ü»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ë»É³Ù ïáñ»Ý ÏíÇ³ñ»ñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ï³Ù ³Û¹ å³ÑÇÝ »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇ ÷áË³ÝóÉáõ Ñ³Ù³ñ: Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ պարտակաÝáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÁ Ï³Ù »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇÝ ¹ñ³ ÷áË³ÝóáõÙÁ Ñ³×³Ë ³ÝÑÝ³ñÇÝ Ï³Ù ³ÝÁÝ¹áõÝ»ÉÇ Ã³ÝÏ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ղրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լուí³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³-ï³Ï³ÝÁ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ë»É³Ù ïáñ»Ý Ïí×³ñ»ñª ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ï³Ù ÷áË³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

38. ²ñ¹ÛáõÝùÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ¹³ ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñáÝù Éñ³óíáõÙ »Ý Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ³éÏ³ ÷áñÓáí¨, áñáß ¹»åù»ñáõÙ, Ý³¨ ³ÝÏ³Ë ÷áñÓ³·»ïÝ»ñÇ »½ñ³Ï³óáõÃÛáõÝÝ»ñáí: Ð³ßíÇ ³éÝíáÕ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ý³¨ ³ÛÝ Éñ³óáõóÇã íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³Ûï ÝÇ »Ý ¹³éÝáõÙ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åù»ñÇ ßÝáñÑÇí:

39. àñå»ë å³Ñáõë ï ×³Ý³ãíáÕ ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï ¨Ï³åí³Í ³Ýáñáßáõþյունները դիտարկվում են տարբեր եղանակ-Ý»ñáíª Ï³Ëí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó: ºÃ» ã³÷áÕ å³Ñáõë ï Ý ÁÝ¹·ñÏáõÙ ¿ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ մեծ բազմություն, ապա å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³հատվում է՝ կշռելով բոլոր հնարաíáñ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ¹ñ³ÝóÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛամք: ²Ûë íÇ×³Ï³·ñ³Ï³Ý Ù»Ãá¹Á ÏáãíáõÙ ¿ §³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ñÅ»ùÇ գնահատման մեթոդ»: Հետևաբար, պահուստը կրնդունի տարբեր մեծություններ՝ կախված այն բանից, թե ³ñ¹Ûáù ï íÛ³É·áõÙ³ñÇ ·Íáí íÝ³ëÇ Ñ³í³Ý նակաևությունը կազմում է, օրինակ, 60% կամ 90%: Երբ հնարավոր ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ïÇñáõÛÃÝ ³ÝÁÝ¹Ñ³ï¿, ¨ ïÇñáõÛÃÇ Ûåõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï»ïÁ ÝáõÝù³Ý Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñù³Ý Ù»Ï áõñÇßÁ, ³å³ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ïÇñáõÛÃÇ ÙÇçÇÝ Ï»ïÁ:

úñÇÝ³Ï.

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ í³×³éù, áñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇÝ Ñ³ïáõóíáõÙ »Ý ·ÝáõÙÇó Ñ»ïá û·ï³·áñÍÙ³Ý ³é³çÇÝ í»ó ³ÙÇëÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ç Ñ³Ûï »Ï³Í ³åñ³ÝùÇ ³ñï³¹ñ³Ï³Ý Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: ºÃ» í×³éված բոլոր ³åñ³ÝùÝ»ñáõÙ Ñ³Ûï ûաբերվեն փոքր թերությունները, ³å³ ³ÝÑñ³Å»ßï ÏÉÇÝÇ Ï³ï³ñ»É 1 ÙÇÉÇáÝ ÙÇ³íáñÇ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ: ºÃ» í×³éí³Í բոլոր ապրանքÝ»ñáõÙ հայտնաբերվեն խոշոր թերություններ, ³å³ ³ÝÑñ³Å»ßï ÏÉÇÝÇ Ï³ï³ñ»É 4 ÙÇÉÇáÝ ÙÇ³íáñÇ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ýó-Û³É÷áñÓÁ ¨ ³å³·³ÛÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ óáõÛó »Ý ï³ÉÇë, áñ í×³éí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ 75%-Á ·³ÉÇù ï³ñáõÙ ãÇ áõÝ»Ý³ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, 20%-Á ÏáõÝ»Ý³ ÷áùñ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÙÝ³ó³Í 5%-Áª ËáßáñÃ»ñáõ-ÃÛáõÝÝ»ñ: 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï³ÛÙ¿ »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ å³ñï³Ï³Ýáõ-þյունների՝ որպես մեկ ամբողջության գծով արտահոսքի հավանաï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

ì»ñ³Ýáñá·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ñÅ»ùÁ ÏÏ³½ÙÇª

(½ñáÛÇ 75%-Á) + (1 ÙÇÉÇáÝÇ 20%-Á) + (4 ÙÇÉÇáÝÇ 5%-Á) = 400,000

40. Երբ չափվում է որևէ առանձին պար ï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ³å³ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É ³Ù»Ý³Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÝáõÛÝÇëÏ ³Û¹ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿ ³ÛÉ ÑÝ³ñ³íáñ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ: ºÃ» ³ÛÉ ÑÝ³ñ³íáñ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³í»ÉÇ Ù»Ï»Ý Ï³Ù ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³í»ÉÇ ÷áùñ, ù³Ý ³Ù»Ý³Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ, ³å³ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ ÏÉÇÝÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ûաբար ավելի մեծ կամ ավելի փոքր գումար: Օրինակ՝ եթե կազմակերպությունը պետք է ի»ñ³óÝÇ Ñ³×³Ëáñ¹Ç Ñ³Ù³ñ Ï³éáõóí³Í Ëáßáñë³ñù³íáñÙ³Ý Éáõñç Ã»ñáõÃÛáõÝ, ³å³ ³Ù»Ý³Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÏÉÇÝÇ ³ÛÝ, áñ í»ñ³Ýáñá·áõÙÁ ÏÇñ³Ï³Ý³óíÇ ³é³çÇÝ ÇëÏ ÷áñÓÇóª 1,000 ÙÇ³íáñÇ ã³÷áí

Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñ ³ Ý»Éáõó Ñ» ï á, ë ³ Ï ³ ÛÝ å ³ Ñáõë ï ³ íáñáõÙÁ Ï ³ ï ³ ñ íáõÙ ¿ ³ í»ÉÇ Ù» Í ·áõÙ ³ ñÇ ã ³ ÷áí, »Ã» ½· ³ ÉÇ Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ ÝáõÃÛáõÝ Ï ³, áñ Ïå ³ Ñ ³ Ýçí»Ý Ñ» ï ³ · ³ ÷áñÓ»ñ:

41. ä ³ Ñáõë ï Á ã ³ ÷ íáõÙ ¿ Ý ³ Ëù ³ Ý Ñ ³ ñ ÏáõÙÁ, ù ³ ÝÇ áñ å ³ Ñáõë ï Ç Ñ ³ ñ Ï ³ ÛÇÝ Ñ» ï ¨ ³ ÝùÝ»ñÁ ¨ ¹ñ ³ ÷á÷áËáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ Ï ³ Û ³ óí ³ Í »Ý ÐØØê 12 ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï áõÙ:

èÇëÏ»ñ ¨ ³ ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñ

42. ä ³ Ñáõë ï Ç É ³ í ³ ·áõÛÝ ·Ý ³ Ñ ³ ï ³ Ï ³ ÝÁ áñáß»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ å» ï ù ¿ Ñ ³ ßíÇ ³ éÝí»Ý ³ ÛÝ éÇëÏ»ñÁ ¨ ³ ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñ, որոնք անխուսափելիորեն ի հայտ են գալիս բազմաՃՇí ¹ »å ù»ñáõÙ ¨ Ñ ³ Ý· ³ Ù ³ ÝùÝ»ñáõÙ:

43. èÇëÏÁ ÝÏ ³ ñ ³ ·ñáõÙ ¿ ³ ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÷á÷áË ³ Ï ³ ÝáõÃÛáõÝÁ: èÇëÏáí å ³ ÛÙ ³ Ý ³ íáñí ³ Í ×ß·ñ ï áõÙÁ Ï ³ ñáÕ ¿ Ñ ³ Ý·»óÝ»É ³ ÛÝ ·áõÙ ³ ñÇ ³ í»É ³ óÙ ³ ÝÁ, áñáí ã ³ ÷ íáõÙ ¿ å ³ ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝÁ: ² ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å ³ ÛÙ ³ ÝÝ»ñáõÙ ¹ ³ ï áÕáõÃÛáõÝÝ»ñ ³ Ý»ÉÇë ³ ÝÑñ ³ Å»ß ï ¿ áõß ³ ¹Çñ ÉÇÝ»É, áñå»ë½Ç ã·»ñ ³ ·Ý ³ Ñ ³ ï í»Ý »Ï ³ Ùáõ ï Ý»ñÁ Ï ³ Ù ³ Ï ï ÇíÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ ãÃ»ñ ³ ·Ý ³ Ñ ³ ï í»Ý Í ³ Ëë»ñÁ Ï ³ Ù å ³ ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ² ÛÝáõ ³ Ù»Ý ³ ÛÝÇí, ³ ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ ãÇ ³ ñ ¹ ³ ñ ³ óÝáõÙ ã ³ ÷Çó ³ í»ÉÇ Ù» Í å ³ Ñáõë ï Ç ë ï »ÕÍáõÙÁ Ï ³ Ù å ³ ñ ï ³ - íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ ï áõÙÝ ³ íáñ ·»ñ ³ ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÁ: úñÇÝ ³ Ïª »Ã» Ñ ³ ï Ï ³ å»ë ³ Ýpաñ»Ýå ³ ë ï ³ ñ ¹ ÛáõÝùÇ ¹ »åùáõÙ Ï ³ ÝË ³ ï »ë íáÕ Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ·Ý ³ Ñ ³ ï í»Ý Ñ ³ ßí»ÝÏ ³ ï áõÃÛ ³ Ý ÑÇÙáõÝùáí, ³ å ³ Ïë ï ³ óíÇ, áñ ÝÙ ³ Ý ³ ñ ¹ ÛáõÝùÁ ÙÇ ï áõÙÝ ³ íáñ ¹ Çï í»É ¿ áñå»ë ³ í»ÉÇ Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý, ù ³ Ý Çñ ³ Ï ³ ÝáõÙ ¿: ² ÝÑñ ³ Å»ß ï ¿ ½·áõÛß ÉÇÝ»Éª Ëáõë ³ ÷»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ éÇëÏ»ñÇ ¨ ³ ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÇ · Íáí ×ß·ñ ï áõÙÝ»ñÇ ÏñÏÝáõÃÛáõÝÇó, áñÇ Ñ» ï ¨ ³ ÝùÁ Ï ³ ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É å ³ Ñáõë ï Ç ·»ñ ³ ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÁ:

44. Ծախսումների հետ կապված անորոշություններ բացաÑ ³ Û ï áõÙÁ Ï ³ ï ³ ñ íáõÙ ¿ 85-ñ¹ պարագրաֆի «բ» կետի Ñ ³ Ù ³ Ó ³ ÛÝ:

Ü»ñÏ ³ ³ ñÅ»ù

45. ºÃ» Å ³ Ù ³ Ý ³ ÏÇ Ù»ç ¹ñ ³ ÙÇ ³ ñÅ»ùÇ ³ ½¹»óáõÃÛáõÝÁ ¿ ³ Ï ³ Ý ¿, ³ å ³ å ³ Ñáõë ï Ç ·áõÙ ³ ñÁ å» ï ù ¿ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ ³ Û ³ óÝÇ ³ ÛÝ Í ³ ËëáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ ³ ³ ñÅ»ùÁ, áñáÝù, Áë ï ³ ÏÝÏ ³ ÉáõÃÛ ³ Ý, Ïå ³ Ñ ³ Ýçí»Ý ³ Û¹ å ³ ñ ï ³ Ï ³ - ÝáõÃÛáõÝÁ Ù ³ ñ»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ:

46. Ä ³ Ù ³ Ý ³ ÏÇ Ù»ç ¹ñ ³ ÙÇ ³ ñÅ»ùÇ Ñ» ï Ï ³ å í ³ Í` Ñ ³ ßí» ï áõ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇó ³ ÝÙÇç ³ å»ë Ñ» ï á ³ é ³ ç ³ óáÕ ¹ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ ñ ï ³ Ñáëù»ñÇÝ í»ñ ³ pերող պահուստներն ավելի անբարենպաստ են, ù ³ Ý ³ ÛÝ å ³ Ñáõë ï Ý»ñÁ, áñáÝù í»ñ ³ pեñáõÙ »Ý ³ í»ÉÇ áõß ³ é ³ ç ³ óáÕ ÝáõÛÝ ·áõÙ ³ ñÇ ¹ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ ñ ï ³ Ñáëù»ñÇÝ: Ð» ï ¨ ³ բար, եթե այդ ազդեցություն էական է, ապա պահուստները զեղչվում են:

47. ¼»ÕãÙ ³ Ý ¹ñáõÛùÁ (Ï ³ Ù ¹ñáõÛùÝ»ñÁ) å» ï ù ¿ ÉÇÝÇ ³ ÛÝ ¹ñáõÛùÁ (Ï ³ Ù ¹ñáõÛùÝ»ñÁ)ª ³ é ³ Ýó Ñ ³ ßíÇ ³ éÝ»Éáõ Ñ ³ ñÏÙ ³ Ý ³ ½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³ ñ ï ³ óáÉáõÙ ¿ Å ³ Ù ³ Ý ³ ÏÇ Ù»ç ¹ñ ³ ÙÇ ³ ñÅ»ùÇ ¨ ³ Û¹ å ³ ñ ï ³ íáñáõÃÛ ³ ÝÁ Ñ ³ ï áõÏ éÇëÏ»ñÇ ÁÝÃ ³ óÇÏ ßáõÏ ³ Û ³ Ï ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÝ»ñÁ: ¼»ÕãÙ ³ Ý ¹ñáõÛùÁ ãå» ï ù ¿ ³ ñ ï ³ óáÉÇ ³ ÛÝ éÇëÏ»ñÁ, áñáÝó · Íáí ¹ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ å ³ · ³ Ñáëù»ñÇ · Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÝ»ñÝ ³ ñ¹»Ý ×ß·ñ ï »É »Ý:

² å ³ · ³ ¹»åù»ñ

**48. ² å ³ · ³ ¹»åù»ñÁ, áñáÝù Ï ³ ñáÕ »Ý ³ ½¹»óáõÃÛáõÝ ÃáÕÝ»É å ³ ñ ï ³ Ï ³ ÝáõÃÛáõÝÁ Ù ³ ñ»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ å ³ Ñ ³ Ýçíáõ ·áõÙ ³ ñÇ íñ ³ , å» ï ù ¿ ³ ñ ï ³ óáÉí ³ Í ÉÇÝ»É, áñ û· ï ³ Ï ³ ñ Í ³ é ³ ÛáõÃÛ ³ Ý í»ñçáõÙ ßÇÝ ³ ñ ³ ñ ³ Ï ³ Ý Ññ ³ å ³ ñ ³ ÏÇ բարեկարգման ծախսեáõÙÝ»ñÁ Ï ³ ñáÕ »Ý Ïñ× ³ ï í»É ï »ËÝáÉá·Ç ³ Ý»ñÇ ³ å ³ · ³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßÝáñÑÇí: Ö ³ Ý ³ ãí ³ Í ·áõÙ ³ ñÝ ³ ñ ï ³ óáÉáõÙ ¿ ï »ËÝÇÏ ³ å»ë áñ ³ Ï ³ íáñí ³ Í, ³ ÝÏ ³ Ë ÷áÑÓ ³ ·» ï Ý»ñÇ ÑÇÙÝ ³ íáñí ³ Í ³ ÏÝÏ ³ ÉÇùÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ Ñ ³ ßíÇ »Ý ³ éÝí ³ Í ³ ÛÝ ï »ËÝáÉá·Ç ³ Ý»ñÇ վերաբերյալ բոլոր վկայուÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ù ³ ï ã»լի կլինեն բարեկարգման ժամանակ: Այսպիսով, նպատա-Ï ³ Ñ ³ ñÙ ³ ñ ¿ Ñ ³ ßíÇ ³ éÝ»É, ûñÇÝ ³ Ï, Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñÇ ³ ÏÝÏ ³ ÉíáÕ Ïñ× ³ ï áõÙÝ»ñÁª Ï ³ å í ³ Í · áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ï »ËÝáÉá·Ç ³ Ý»ñÇ ÏÇñ ³ éÙ ³ Ý ÷áñÓÇ ³ ×Ç Ñ» ï , Ï ³ Ù ³ ÛÝ ³ ÏÝÏ ³ ÉíáÕ Í ³ Ëëáõ ÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï ³ å í ³ Í »Ý · áÛáõ-ÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ï »ËÝáÉáqհաներն ավելի բարդ կամ ավելի մեծ ծավալով բարեÏ ³ ñ·Ù ³ Ý ³ ßË ³ ï ³ ÝùÝ»ñÇ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ÏÇñ ³ é»Éáõ Ñ» ï , ù ³ Ý Ý ³ ËÏÇÝáõÙ Çñ ³ Ï ³ Ý ³ óí ³ ÍÝ»ñÁ: ² ÛÝáõ ³ Ù»Ý ³ ÛÝÇí, Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ հաշվի չի առնում բարեկարգման բոլորոíÇÝ Ýáñ ï »ËÝáÉá·Ç ³ ների մշակման ակնկալիքները, բացեáõթյամբ երբ դա հիմնավորվում է բավակաÝ ³ ã ³ ÷ ³ ÝÏáÕÙÝ ³ Ï ³ É íÏ ³ ÛáõÃÛáõÝÝ»ñáí:

50. ¶ áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å ³ ñ ï ³ Ï ³ ÝáõÃÛáõÝÁ ã ³ ·»ÉÇë Ñ ³ ßíÇ »Ý ³ éÝíáÙ ÑÝ ³ ñ ³ íáñ Ýáñ ûñ»Ýë ¹ ñáõÃÛ ³ Ý Ñ» ï ¨ ³ ÝùÝ»ñÁ, երբ գոյություն ունեն բավակաÝ ³ ã ³ ÷ ³ ÝÏáÕÙÝ ³ Ï ³ É íÏ ³ ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ñ ³ Ù ³ Ó ³ ÛÝ áñáÝóª Áë ï ¿áõÃÛ ³ Ý áñáß ³ ÏÇ ¿, áñ ³ Û¹ Ýáñ ûñ»Ýë ¹ ñáõÞթյունն ուժի մեջ կմտնի: Հանգամանքների բազմազանությունÃÛáõÝÁ, áñáÝù ³ é ³ ç ³ ÝáõÙ »Ý ·áñÍÝ ³ Ï ³ ÝáõÙ, ³ ÝÑÝ ³ ñÇÝ »Ý ¹ ³ ñÓÝáõÙ Ù»Ï ³ é ³ ÝÓÇÝ ¹ »åù ë ³ Ñ Ù ³ Ý»ÉÁ, áñÁ, Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ ¹ »åùáõÙ, Ï ³ ñáÕ ¿ ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ»É ÑÇÙÝ ³ íáñ, ³ ÝÏáÕÙÝ ³ Ï ³ É íÏ ³ ÛáõÃÛáõÝ: ² ÝÑñ ³ Å»ß ï »Ý íÏ ³ ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ÇÝãå»ë ³ ÛÝ ³ éáõÙáí, Ã» ÇÝã ¿ å ³ Ñ ³ Ýçí»Éáõ Ýáñ ûñ»Ýë ¹ ñáõÞթյամբ, այնå»ë ¿É ³ ÛÝ ³ éáõÙáí, Ã» ³ ñ ¹ Ûáù Áë ï ¿áõÃÛ ³ Ý áñáß ³ ÏÇ ¿, áñ ³ Û¹ ûñ»Ýë ¹ ñáõÃÛáõÝÁ áõÅÇ Ù»ç ¿ Ù ï Ý»Éáõ ¨ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ ûաբար Çñ ³ Ï ³ Ý ³ óí»Éáõ ¿: Þ ³ ï ¹»åù»ñáõÙ, ù ³ ûի դեռ ևոր օրենսդրությունը ուժի մեջ չի մտել, բավաÏ ³ Ý ³ ã ³ ÷ ³ ÝÏáÕÙÝ ³ Ï ³ É íÏ ³ ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ · áÛáõÃÛáõÝ ã»Ý áõÝ»Ý ³ :

²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ ³ÉíáÕ û ï ³ñáõÙ

51. ²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ ³ÉíáÕ û ï ³ñáõÙÇó û·áõ ï Ý»ñÁ ãå» ï ù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý å ³Ñáõë ï Á ã³ ÷»ÉÇë:

52. ²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ ³ÉíáÕ û ï ³ñáõÙÇó û·áõ ï Ý»ñÁ ãå» ï ù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý å ³Ñáõë ï Á ã³ ÷»ÉÇë, ÝáõÛÝÇë Ï »Ã» ³ÏÝÏ ³ÉíáÕ û ï ³ñáõÙÁ ë»ñ ï áñ»Ý Ï ³å í ³Í ¿ ³ÛÝ ¹»åùÇ Ñ» ï , áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ å ³Ñáõë ï Ç ³é³ç³óÙ³ÝÁ: ÖáË³ñ»ÝÁª Ï ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ÏÝÏ ³ÉíáÕ û ï ³ñáõÙÇó û·áõ ï Ý»ñÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³ÛÝ å ³ÑÇÝ, որը սահմանված է տվյալ ակտիվին վերաբերող ստանդարտ ի ա ր:

ÖáËÑ³ ï áõóáõÙÝ»ñ

53. ºÃ» ³ÏÝÏ ³ÉíáõÙ ¿, áñ áñ¨¿ ³ÛÉ ÏáÕÙ ³Ùբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու Ñ³Ù³ñ å ³Ñ³ÝçíáÕ Í ³ËëáõÙÝ»ñÁ, ³ å ³ ÷áËÑ³ ï áõցումը պետք է ճանաչվի այն և միայն այն դեպքում, երբ Áë ï ¿áõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ ¿, áñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å ³ñï ³Ï ³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ ¹»åùáõÙ ÷áËÑ³ ï áõóáõÙÁ Ïë ï ³óíÇ: ÖáËÑ³ ï áõóáõÙÁ å» ï ù ¿ ¹Ç ï íÇ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ï Çí: ÖáËÑ³ ï áõóÙ³Ý ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ ãå» ï ù ¿ ·»ñ³½³ÝóÇ å ³Ñáõë ï Ç ·áõÙ³ñÁ:

54. Ð³Ù³å ³ñ÷ ³Ï ýÇÝ³Ýë ³Ï ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõßíում պահուստին վերաբեռնáõ Í ³ËëÁ Ï ³ñáÕ¿ Ý»ñÏ ³Û ³óí»É½áõ ï ÑÇÙáõÝùáí ª Ñ³Ý»Éáí ÷áËÑ³ ï áõóÙ³Ý ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ:

55. Երբեմն կազմակերպությունն ի վիճակի է դիմել այլ կողմի, որպեսզի վերջինս ամբողջությամբ կամ մասամբ í×³ñÇ å ³Ñáõë ï Á Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï Í ³ËëáõÙÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï ª å ³Ñáí³·ñ³Ï ³Ý å ³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, ÷áËÑ³ ï áõóÙ³Ý í»ñ³ þեր Û³É Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï ³Ù Ù³ ï ³Ï ³ñ³ñÇ »ñ³ßËÇÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí): ²ÛÉ ÏáÕÙÁ Ï ³ñáÕ ¿ Ï ³ª Ù ÷áËÑ³ ï áõó»É Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í×³ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, Ï ³ª Ù ·áõÙ³ñÁ í×³ñ»É áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý:

56. ¸»åù»ñÇ Ù»Í Ù³ëáõÙ, »Ã» »ñ³ñáñ¹ ÏáÕÙÁ ÇÝã-áñ å ³ï×³éÝ»ñáí ãÇ Ï ³ñáÕ³ÝáõÙ Ï ³ï ³ñ»É í×³ñáõÙÁ, կազմակերպությունը խնդրո առարկա գումարի գծով մնում է ամբողջությամբ պարտավորí ³Í ¨ ³Û¹åÇëáí պետք է մարի ամբողջ գումարը: Այս իրավիճակում պահուստ ճանաչվում է պարտավորության ամբողջ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí, ¨ ³ÏÝÏ ³ÉíáÕ ÷áËÑ³ ï áõóÙ³Ý ·Íáí ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³é³ÓÇÝ ³Ï ï Çí, երբ ըստ էության áñáß³ÏÇ ¿, áñ ³Û¹ ÷áËÑ³ ï áõóáõÙÁ Ïë ï ³óíÇ, »Ã» Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ñÇ ³Û¹ å ³ñï ³íáñáõÃÛáõÝÁ:

57. àñáß ¹»åù»ñáõÙ, »Ã» »ñ³ñáñ¹ ÏáÕÙÁ ãÇ Ï ³ñáÕ³ÝáõÙ Ï ³ï ³ñ»É í×³ñáõÙÁ, ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å ³ñï ³íáñí³Í ãÉÇÝÇ ËÝ¹ñá ³é³ñÏ³ Í ³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí: ²Û¹ ¹»åùáõÙ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å ³ñï ³íáñáõÃÛáõÝ ãÇ Ïñáõ³Û¹ Í ³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí, ¨ ¹ñ³Ýùã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ å ³Ñáõë ï Ç Ù»ç:

58. ÆÝãå»ë Ýßí³Í ¿ 29-ñ¹ å ³ñ³·ñ³ýáõÙ, å ³ñï ³ï ³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³å ³ñï å ³ñï ³ï ³ÝáõÃÛáõÝ ¿ Ïñáõ Ù, å ³ÛÙ³Ý³Ï ³Ý å ³ñï ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí, Áë ï ³ÏÝÏ ³ÉáõÃÛ³Ý, ³Û¹ å ³ñï ³ï ³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó:

ä³Ñáõë ï Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ

59. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí» ï áõ Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõþյամբ պահուստները պետք է վերաճայվեն և ×ß·ñ ï í»Ý³ ÁÝÃ³óÇÏ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï ³Ï ³ÝÁ ³ñï ³óáË»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ³ÛÉ¨ë Ñ³í³Ý³Ï ³Ý å¿, áñ å³ñï ³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ïå³Ñ³Ýçíç ï Ý ï »ë³Ï ³Ý û·áõ ï Ý»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáõ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï ³Ñáëù, ³å ³ å ³Ñáõë ï Á å» ï ù ¿ Ñ³Ï ³¹ ³ñÓíÇ:

60. ºÃ» ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ½»ÕãáõÙ, ³å ³ å ³Ñáõë ï Ç Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝáõÙ ³í»É³óíáõÙ ¿ª Å³Ù³Ý³ÏÇ ³ÝóÝ»ÉÁ ³ñï ³óáË»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²Û¹ ³í»É³óáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í ³ËëáõÙ:

ä³Ñáõë ï Ý»ñÇ û· ï ³·áñÍáõÙÁ

61. Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ×³Ý³ãí»É ¿ñ:

62. ä³Ñáõë ï Ç Ñ³ßíÇÝ å» ï ù ¿ Ù³ñí»Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ Í ³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó ·Íáí å³հուստը սկզբնապես ճանաչվել ¿ñ: Ì ³ËëáõÙների մարումը սկզբնապես մեկ այլ նպա ï ³ïáí ×³Ý³ãí³Í å ³Ñáõë ï Ç Ñ³ßíÇÝ ÏùáÕ³ñÏÇ »ñÏáõ տարբեր դեպքերի ազդեցուÃÛáõÝÁ:

Ö³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý Ï ³ÝáÝÝ»ñÇ ÏÇñ³ éáõÙÁ

²å³·³ ·áñÍ³éÝ³Ï ³Ý ½áõ ï å ³Ï ³ëáõñ¹

63. ²å³·³ ·áñÍ³éÝ³Ï ³Ý íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å ³Ñáõë ï Ý»ñ ãå» ï ù ¿ ×³Ý³ãí»Ý:

64. ²å³·³ ·áñÍ³éÝ³Ï ³Ý íÝ³ëÝ»ñÁ ã»Ý þավañ³ñáõÙ 10-ñ¹ å ³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í å ³ñï ³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ ¨ 14-ñ¹ å ³ñ³·ñ³ýáõÙ Ãí³ñÏí³Í å ³Ñáõë ï Ý»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñã³÷ ³ÝÇßÝ»ñÇÝ:

65. ²å³·³ ·áñÍ³éÝ³Ï ³Ý íÝ³ëÝ»ñÇ ակնկալվիքը հայտանիշ է այն բանի, որ տվյալ գործունեությ ³ÝÁ å³ ï Ï ³ÝáÕ áñáß³ÏÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñ Ï ³ñáÕ »Ý ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É: ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï áõ·áõÙ¿ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36 *§²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç:

Անբարենպաստ պայմանագրեր

66. Եթե կազմակերպությունն ունի անբարենպաստ պայմա՝·Çñ, ³å³ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ·ÍáíÝ»ñÏ³ å³ñï³-Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ¨ã³÷íÇáñå»ë å³Ñáõëï:

67. Þ³ï å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ (ûñÇÝ³Ï` ³éûñÛ³ ·ÝÙ³Ý å³ï í»ñÝ»ñÁ) Ï³ñáÕ »Ý ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñí»É³ é³ÝóÙÛáõë ÏáÕÙÇÝ ÷áËÑ³ïáõóáõÙ í×³ñ»Éáõ, ¨, հետևաբար, ãÏ³ áñ¨¿ å³ïï³ÏÝáõÃÛáõÝ: ²ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ë³ÑÙ³Ý»É ÇÝãå»ë Çñ³íáõÝùÝ»ñ, ³ÛÝå»ë ¿É å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ¹»åù»ñÁ ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ¹³ñÓÝáõÙ են անբարենպաստ, ապա այդ պայմÙ³Ý³·ñ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ï áõÙ »Ý, ¨ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿: Î³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñáÝù ³Ýբաñ»Ýå³ë ï ã»Ý, ¹áõñë »Ý ÙÝáõÙ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ-ï Çó:

68. êáõյն ստանդարտը անբարենպաստ պայմանագիրը սահմանում է որպես այն åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñáí Ý³Ë³ï»ë³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÝËáõë³÷»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ë ï ³óí»ÉÇù ï Ý ï »ë³Ï³Ý û·áõ ï Ý»ñÁ: ä³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»ë í³Í³Ý-Ëáõë³÷»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ¹ñ³ Ï³ï³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇó ¨ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ãÏ³ï³ñ»Éáõ ¹»åùáõÙ ³é³ç³óáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ï áõóáõÙÇó Ï³Ù ï áõÅ³ÝùÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÛÝÁ:

69. Նախքան անբարենպաստ պայմանագրի գծով առանձին պահուստի ձևավորումը Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëÏ, áñÝ ³é³ç³ó»É¿ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ³Ý³Ë³ï»ë³Í ³ÏïÇÍÝ»ñÇ·Íáí (ï»ë ÐØê 36):

Ì»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙ

70. êïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý ³ÛÝåÇëÇ ¹»åù»ñÇ ûñÇÝ³Ïներ, որոնք կարող են բավարարել վերակազմավորման ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ`

³) Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý áñ¨¿ áõÕÕáõÃÛ³Ý í³×³éù Ï³Ù¹³¹³ñ»óáõÙ.

բ) տվյալ երկրում կամ տարածաշրջանում տեղաբաշխí³Í Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÷³ÏáõÙÁ Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ï íÛ³É ï»ë³ÏÇ ï»Õ³÷áËáõÙÁ ÙÇ »ñÏñÇó Ï³Ù ï ³ñ³Í³ßñç³ÝÇó ÙÛáõëÁ.

·) Ï³é³í³ñÙ³Ý Ï³éáõóí³ ÍùáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï³Õ»Ï³í³ñÙ³Ý áñ¨¿ ûÕ³ÏÇ í»ñ³óáõÙÁ. ¨

¹) ³ñÙ³ï³Ï³Ý í»ñ³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÙÁ, áñÝ ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ-ների բնույթի և ուղղվածության վրա:

71. Ì»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³Ñáõëï ×³Ý³ãíáõû է միայն, երբ բավարարված են 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ãí³ñÏí³Í å³Ñáõëï Ý»ñÇ×³Ý³ãÙ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: 72-83-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ¿, Ã» í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙների նկատմամբ ինչպես են կիրառվում ճանաչման ընդհանուր ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

72. Ì»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ïï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ³é³ç³ûում է միայն, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ`

³) áõÝÇ í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝ ýáñÙ³É åÉ³Ý, áñ ï»Õ ³éÝí³½Ý áñáß³ÏÇ³óí³Í »Ý³

i. ËÝ¹ñá ³é³ñÏ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ï³Ù¹ñ³ ÙÇ Ù³ëÁ.

ii. ³½¹»óáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³ÍÝ»ñÇ·ïÝí»Éáõ í³Ûñ»ñÁ.

iii. ³ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ·ïÝí»Éáõ í³ÛñÁ, ·áñÍ³éáõÛÃÝ»ñÁ ¨ Ùáï³íáñ Ãí³ù³Ý³ÏÁ, áñáÝó í×³ñí»Éáõ ¿ ÷áËÑ³ïáõóáõÙª Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

iv. Ï³ï³ñí»ÉÇù Í³ËëáõÙÝ»ñÁ. ¨

v. åÉ³ÝÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ. ¨

բ) պլանի իրականացումը սկսելու կամ այդ պլանի հիմնական Ý¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ý»ñ·ñ³íí³Í ÏáÕÙ»ñÇÝ ï»Õ»Ï³óÝ»Éáõ ÙÇçáóáí Ýñ³Ýó ßñç³ÝáõÙ ëï»Õí»É¿ ÑÇÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉÇù, áñ í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÁ ÏÇñ³Ï³Ý³óíÇ:

73. Որպես վկայություն այն բանի, որ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëÏë»É¿ í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý åÉ³ÝÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ, Ï³ñáÕ¿ Ñ³Ù³ñí»É, ûñÇÝ³Ï³ ·áñÍ³ñ³ÝÇ ³å³ÙáÝï³ÅáõÙÁ Ï³Ù ³Ï³ïÇíÝ»ñÇ í³×³éùÁ, Ï³Ù¿É åÉ³ÝÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ í»ñ³ բեր Û³É Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ: Ì»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝ պլանի վերաբեր Û³É Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý·óÝáõÙ¿ í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÛ³Ý, ÙÇ³ÛÝ »Ã» ¹³ Ï³ï³ñíáõÙ¿ ³ÛÝåÇëÇ »Õ³նակով և բավարար ³ëïÇ×³ÝÇ Ù³Ýñ³Ù³ëնութամբ (այսինքն՝ պլանի հիմÝ³Ï³Ý ¹ñáõÃÝ»ñÁ ß³ñ³¹ñ»Éáõ ÙÇçáóáí), áñ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ, ûñÇÝ³Ï³Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ, Ù³ï³Ï³ñ³ñÝ»ñÇ¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ (Ï³Ù Ýñ³Ýó Ý»ñÏ³Û³óáõÇãÝ»ñÇ)

ßñç³ÝáõÙ ë ï »ÕÍ íáõÙ ¿ ÑÇÙÝ³ íáñí³Í ³ ÏÝÏ³ÉÇù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ¿ í»ñ³Ï³½Ù³íá-ñáõÙÁ:

74. Ùրպեսզի բավարար լինի, որ ներգրավված կողմերին հաղոր¹»Éáõ å³ÑÇÝ åÉ³ÝÁ ÏÑ³Ý·»óÝÇ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, å»ïù ¿ åÉ³Ý³íáñíÇ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ ëÏë»É áñù³Ý ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ßáõï ¨ ³í³ñï»É ³ÛÝåÇëÇ Å³ÙÏ»ïÝ»ñáõÙ, áñáÝù ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý»Ý ¹³ÑÓÝáõÙ åÉ³ÝáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ºÃ» ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ Ý³Ëù³Ý í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÁ ëÏë»ÉÁ »ñÏ³ñ Å³Ù³Ý³Ï ¿ ³ÝóÝ»Éáõ, Ï³Ù áñ í»ñ³-Ï³½Ù³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óí»Éáõ ¿ åå³ï×³é³ßaûí³Í »ñÏ³ñ Å³ÙÏ»ï Ý»ñáõÙ, ³å³ ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ åÉ³ÝÁ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇó ÙÇ Ù³ëÇ ßñç³ÝáõÙ ÑÇÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉÇù ³é³çaûgûh այն բանի վերաբերյալ, որ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³ å³ÑÇÝ ³ñ¹»Ý å³ñï³íáñí³Í ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÁ, ù³ÝÇ áñ Å³ÙÏ»ï Ý»ñÁ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³ñÇ:

75. Ü³Ëù³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý í»ñ³þերÛ³É Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ËáñÑñ¹Ç áñáßáõÙÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÞյամբ չի առաջացնում կառուցողական å³ñï³Ï³ûnւթյուն, բացառությամբ երբ նախքան հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

³) ëÏë»É ¿ í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý åÉ³ÝÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ. Ï³Ù

բ) ներգրավված կողմերին բավականաչափ որոշակի եղան՝ Ï³ïáí ï»Õ»Ï³óñ»É ¿ í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý åÉ³ÝÇ հիմնական դրույթների վերաբերյալ, որը նրանց շրջանՎáõÙ ë ï »ÕÍ»É ¿ ÑÇÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉÇù, áñ Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ¿ ³Û¹ í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÁ:

ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëÏëáõÙ ¿ í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý åÉ³ÝÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ Ï³Ù Ý»ñ·ñ³íí³Í ÏáÕÙ»ñÇÝ ¹ñ³ ÑÇÙÝ³կան դրույթների վերաբերյալ տեղեÏ³óÝáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá, ÐÐØê 10 §Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ¦ ëï³Ý¹³ñտով պահանջվում է բացա-Ñ³ÛïáõÙ, »Ã» í»ñ³Ï³½մավորումը էական է, և դրա չբացաՑ³ÛïáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»É û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Ï³Û³óñ³Í ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ íñ³:

76. Չնայած միայն ղեկավարության որոշմամբ կառուցվածքային ãÇ ë ï »ÕÍ íáõÙª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ý·»óÝ»É ³í»ÉÇ í³Õ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ³ÛÉ¹»åù»ñª ÝÙ³Ý áñáßÙ³Ý Ñ» ï ÙÇ³ëÇÝ: úñÇÝ³Ïª ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñÇ Ñ» ï ³½³ï Ù³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ·Ýáñ¹Ý»ñÇ Ñ» ï ·áñÍ³é-ÝáõÃÛ³Ý í×³éùÇ í»ñ³բերյալ բանակՑáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³í³ñï í³Í Ñ³Ù³ñí»É ÙÇ³ÛÝ ËáñÑñ¹Ç ÏáÕÙÇó հաստատվելուց հետո: Երբ այդ հաստա ï»ÕÙÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ, ¨ ³Û¹ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³óíáõÙ ¿ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï ³ÝÓÝáõÙ ¿ í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, »Ã» 72-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝÇները բավարարված են:

77. àñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ í»ñÇÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝ»Éáõ Çñ³í³ëáõÃÛáõÝÁ í»ñ³å³Ñí³Í ¿ ËáñÑñ¹ÇÝ, áñÇ անդամները բաղկացած են ղեկավարության չահերից տարբեր այլ չահեր ունեցող կողմերի (օրինակ՝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ) Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñÇó, Ï³Ù ³Ûë Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñÇÝ Í³ÝáõóáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É Ý³Ëù³Ý ËáñÑñ¹Ç áñáßÙ³Ý ÁÝ¹áõÝáõÙÁ: ø³ÝÇ áñ ÝÙ³Ý ËáñÑñ¹Ç áñáßáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³Û¹ Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý ÷áË³ÝóáõÙ, ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý:

78. ø³ÝÇ ¹»é Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñí³Í ã¿ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É í³×³éùÁ, ³ÛëÇÝùÝª ù³ÝÇ ¹»é ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ í³×³éùÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ, ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý í³×³éùÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ãÇ ³é³ç³ÝáõÙ:

79. ÜáõÛÝÇëÏ »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ ÁÝ¹áõÝ»É í³×³é»Éáõ áñ¨¿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ ¨ ³Û¹ áñáßÙ³Ý վերաբերյալ հայտարարել է հանրությանը, այն պարՏ³íáñí³Í ã¿ í³×³éùÝ ÇñÏ³Ï³Ý³óÝ»É, ù³ÝÇ ¹»é ãÇ áñáß³ÏÇ³óí»É ·Ýáñ¹Á, ¨ ù³ÝÇ ¹»é ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ í³×³éùÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË»É Çñ Ù ï³¹ñáõÃÛáõÝÁ ¨ Çñ³Ï³ÝáõÙ áñ¹»·ñ»É ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»Ï³ûÉ áõÕÕáõÃÛáõÝ, »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ ãÉÇÝÇ ·ï Ý»É ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ å³ÛÙ³Ý-Ý»ñáí ·Ýáñ¹: Երբ գործունեության վաճառքը դիտարկվում է որպես վերակառուցման մի մաս, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ùÝÝ³ñ³ÏáõÙ ¿ ³Û¹ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³Ï ïÇÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç: Երբ վաճառքը վերակաՑ³íáñÙ³Ý ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÝ ¿, Ï³éáõóáÕ³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ ¿ ³é³ç³ûanալ վերակազմավորման այլ բաղադրիչների գծով՝ մինչև վաճառՇÇ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÑÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ:

80. Ì»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý·Íáí å³ÑáõëïÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³éÇ ÙÇ³ÛÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝùª

³) ³Ýå³Ù³Ýáñ»Ý Ñ»ï¨³Ýù »Ý í»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý.

բ) կապված չեն կազմակերպության անընդհատ գործուՎáõÃÛ³Ý Ñ»ï:

81. ì»ñ³Ï³½Ù³íáñÙ³Ý·Íáí å³ÑáõëïÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ³ÛÝåÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ýª

³) Ù³ëÝ³·Çï³Ï³Ý í»ñ³å³ïñ³ëïáõÙÁ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÝ³óáÕ ³ÝÓûակազմի վերաբաշՁáõÙÁ

բ) մարքեթինգը. կամ

գ) նոր համակարգերում և բաշխման ցանցերում ներդրումՎ»ñÁ:

Այս ծախսումները վերաբերում են գործունեության հետա· ³ Çñ³ Ï³Ý³óÙ³ÝÁ ¨ Ñ³ßí»ïáõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջի դրությամբ վերակազմավորում իրակաՎ³óÝ»Éáõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ã»Ý: ²ÛëåÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÅ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ÝáõÛÝ ÑÇÙáõÝùáí, ÇÝãå»ë »Ã» ¹ñ³Ýù ³é³ç³ó³ÍÉÇÝ»ÇÝ í»ñ³Ï³½Ù³ íáñáõÙÇó ³ÝÏ³Ë:

82. Ü³Ëù³Ý í»ñ³Ï³½Ù³ íáñÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ áñáß»ÉÇ ³å³·³ ·áõÍ³éÝ³Ï³Ý íÝ³ëÝ»ñÁ ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ պահուստում, բացառությամբ երբ այն վերաբերում է անբարենպաստ պայմանագաñÇÝª ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ý³Í³Í ¿ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ:

83. Ð³Ù³Ó³ÛÝ 51-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇª ³ÏïÇíÝ»ñÇ ûï³ñáõÙÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ û·áõïÝ»ñÁ í»ñ³Ï³½Ù³ íáñÙ³Ý å³Ñáõëï Á ã³÷»ÉÇë Ñ³ßíÇ ã»Ý ³éÝíáõÙ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³ÏïÇíÝ»ñÇ í³×³éùÁ Ý³Ë³ï»ëíáõÙ¿ áñå»ë í»ñ³Ï³½Ù³ íáñÙ³Ý ÙÇ Ù³ë:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

84. ä³Ñáõëï Ý»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ ·Íáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõþjուՆը պետք է բացահայտի՝

ա) ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ հաշ í»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

բ) ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված պահուս ï³íáñáõÙÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ³éÏ³ å³Ñáõëï Ý»ñÇ ³í»É³óáõÙÝ»ñÁ.

·) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ û·ï³·áñÍí³Í (³ÛëÇÝùÝª å³Ñáõëï Ç Ñ³ßíÇÝ Ï³ï³ñí³Í ¨ Ù³ñí³Í) ·áõÙ³ñÝ»ñÁ.

¹) ãû·ï³·áñÍí³Í ¨ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í·áõÙ³ñÝ»ñÁ. ¨

») Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ½»ÕãÍ³Í·áõÙ³ñÝ»ñÇ ³í»É³óáõÙÁ, áñÁ Ï³å³Í¿ Å³Ù³Ý³ÏÇ ³ÝóÝ»Éáõ ¨ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï:

Ð³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝ ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ:

85. ä³Ñáõëï Ý»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ ·Íáí Ï³½Ù³Ï»ñպությունը պետք է բացահայտի նաև հետևյալը՝

ա) պարտականության բնույթի համառոտ նկարագրությունը ¨ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÁ.

բ) անորոշությունների հայտանիշները, որոնք վերաբեñáõÙ »Ý Ýßí³Í ³ñï³Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñÇÝ Ï³Ù ժամկետին: Երբ անհրաÅ»ßï ¿ ïñ³Ù³¹ñ»É Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»Õ»Ï³ï áõÃÛáõÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է բացահայտի ապագա դեպքերին վերաբերող հիմնական ենթադրությունները՝ ÇÝãå»ë Ýßí³Í¿ 48-ñ¹ å³ñ³·ñ³ý. ¨

·) ó³ÝÏ³ó³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý ·áõÙ³ñª Ýß»Éáí ³ÛÝ ³Ï ïÇíÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É¿ ³Û¹ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý ·Íáí:

86. Բացառությամբ, երբ մարման նպատակով ցանկó³Í ³ñï³ÑáëùÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ß³ï ÷áùñ¿, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý յուրաքանչյուր դասի գծով պետք է բացահայտի պայմանական պարտավորության բնույÃÇ Ñ³Ù³éáï ÝÏ³ñ³·ñáõÃյունը և, երբ իրագործելի է՝

³) ¹ñ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, áñÁ ã³÷íáõÙ ¿ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 36-52-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ.

բ) անորոշությունների հայտանիշները, որոնք վերաբեñáõÙ »Ý ó³ÝÏ³ó³Í ³ñï³ÑáëùÇ ·áõÙ³ñÇÝ Ï³Ù Å³ÙÏ»ïÇÝ.

·) ó³ÝÏ³ó³Í ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ:

87. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ÇÝãåÇëÇ å³ÑáõëïÝ»ñ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ÙÇ³ íáñí»É մի դասում, անհրաժեշտ է դիտարկել, թե բավարար նման է արդյոք հողվածների բնույթը, որպեսզի դրանց Ñ³Ù³ï»Õ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ 85-րդ պարագրաֆի «ա» և «բ», ինչպես նաև 86-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ ¨ §բ» ենթակետերի պահանջներին: Այսպիսով, կարող է նպա ï³կահարմար լինել տարբեր ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ·áí »ñ³ßËÇùÝ»ñÇÝ í»ñ³բերող գումարները դիտարկել որպես å³ÑáõëïÇ ³é³ÝÓÇÝ ¹³ë, ë³ï³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ýå³ï³ï³Ñ³ÑÙ³ñ ãÉÇÝ»É ÝáõÛÝ Ï»ñå ¹Çï³ñÏ»É, ûñÇÝ³Ï, ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³բերում են սովորական երաշխիքներին, և այն գումարները, որոնք բխում են դատական գործընթացից:

88. Երբ պահուստն ու պայմանական պարտավորությունն առաç³ÝáõÙ »Ý Ñ³Ý·³ մանքների միևնույն ամբողջու-ÃÛáõÝÇó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Î³ï³ñáõÙ¿ 84-86-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíողբացաÑ³Ûïáõ Ù»ñÝ ³ÛÝ-å»ë, áñ óáõÛó ïñíÇ å³Ñáõëï Ç¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³ íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ¨ Ï³åÁ:

89. Երբ հավանական է տնտեսական օգուտների ներհոսք, կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÙը պետք է բացահայտի հաշվետու Å³Ù³Ý³կաշրջանի վերջի դրությամբ պայմանական ակ ïÇíÝ»րի բնույթի Ñ³Ù³éáï ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨, »Ã» Çñ³·áñÍ»ÉÇ¿, ¹ñ³Ýó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, áñÁ ã³÷íáõÙ¿ª ÏÇñ³é»Éáí å³Ñáõëï Ý»ñÇ í»րաբերյալ 36-52-ñ¹ å³ñ³ գրաֆներում ներկայացված սկզբունքները:

90. Կարևոր է, որ պայմանական ակտիվների գծով բացահայտումները համապատասխանեն ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին վերաբերյալ ապակողմնորոշիչ հայտնվելու ռիսկը նվազեցնելու նպատակով:

91. Երբ 86-ից 89-ից առանձին գործարքի տվյալները չի բացահայտվել, այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

92. Ներդրումային միջոցների կամ ամբողջական բիզնեսների ձեռքբերման դեպքում ձեռնարկությունը պետք է ներկայացնի ձեռքբերման ենթակա հիմնական ռիսկերը, որոնք ներառում են ոչ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ստանձնվել են ձեռքբերման ենթակա կազմակերպության կողմից:

Ընդհանուր դրույթներ

93. **Ընկերությունը պետք է բացահայտի ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը, որի դրությամբ ղեկավարությունը եզրակացրել է, որ ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակման համար հաստատելու իրավունքը գոյություն ունի:**

94. [Ոչ էական]

Ընդհանուր տեղեկություններ

95. Ընկերությունը պետք է ներկայացնի տեղեկատվություն 1999 թվականի 1-ին հունվարի դրությամբ ձեռնարկության սեփական կապիտալի վերաբերյալ: Ստանդարտը չի պահանջում ներկայացնել տեղեկատվություն 1999 թվականի 1-ի դրությամբ սեփական կապիտալի վերաբերյալ:

96. [Ոչ էական]

Ոսկերչական իրերի և գոհարների մասին

Նպատակը

1 Ընկերությունը պետք է կիրառի ՖՀՄՍ-ները ակտիվների նկատմամբ, որոնք առանձնահատուկ կերպով չեն դիտարկվում հաշվապահական ստանդարտներում որպես ոսկերչական իրեր և գոհարներ: Սույն ստանդարտը միմիայն այն դեպքում, երբ բավարարվում են որոշակի չափանիշներ: Սույն ստանդարտը պահանջում է ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ որոշակի բացահայտումներ:

Գործունեության բնույթը

2 Ընկերությունը պետք է ներկայացնի հետևյալ տեղեկատվությունը, եթե այդ տեղեկատվությունը չի ներկայացվում այլ տեղեկատվության մեջ, որը ներկայացվում է ֆինանսական հաշվետվությունների հետ միասին:

(ա) ակտիվների բնույթը և ֆինանսական հաշվետվությունների հետ միասին ներկայացվող այլ տեղեկատվության մեջ ներկայացվող ռեսուրսների բնույթը:

(բ) ընդհանուր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, որը կիրառվում է 32 *Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում* ստանդարտի համաձայն:

(գ) ներդրումային միջոցների կամ ամբողջական բիզնեսների ձեռքբերման ենթակա ռիսկերը, որոնք ներառում են ոչ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ստանձնվել են ձեռքբերման ենթակա ակտիվների կողմից:

(դ) հանքանյութերի, նավթի, բնական գազի և համանման չվերականգնվող ռեսուրսների հանքամշակման գործունեության բնույթը:

3 Եթե այդ ակտիվների նկատմամբ կիրառվող հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվում է ոսկերչական իրերի և գոհարների նկատմամբ՝

(գ) Ի՝ն՝ղ՝ն՝ա՝ն՝ա՝ն՝ ե՝ւ ա՝յ՝լ ա՝ն՝հ՝ա՝տ՝ն՝ե՝ր՝ի՝ ա՝ն՝ո՝ւ՝ն՝ն՝ե՝ր՝ը՝ (ա՝յ՝ս՝ ե՝ւ հ՝ե՝տ՝ա՝գ՝ա՝յ՝ հ՝ա՝մ՝ա՝ր՝ն՝ե՝ր՝ը՝) ա՝ն՝կ՝ա՝խ՝ա՝կ՝ա՝ն՝ ե՝ն՝ մ՝ի՝ա՝յ՝ն՝ ա՝ն՝հ՝ա՝տ՝ն՝ե՝ր՝ի՝ ա՝ն՝ո՝ւ՝ն՝ն՝ե՝ր՝ը՝ ե՝ւ ա՝յ՝լ ա՝ն՝հ՝ա՝տ՝ն՝ե՝ր՝ի՝ ա՝ն՝ո՝ւ՝ն՝ն՝ե՝ր՝ը՝, ո՝ր՝ո՝ն՝ք՝ ա՝ն՝մ՝ի՝ջ՝ա՝զ՝գ՝ա՝յ՝ի՝ն՝ ե՝ն՝ ա՝ն՝կ՝ա՝խ՝ա՝կ՝ա՝ն՝ ե՝ւ ա՝յ՝լ ա՝ն՝հ՝ա՝տ՝ն՝ե՝ր՝ի՝ ա՝ն՝ո՝ւ՝ն՝ն՝ե՝ր՝ը՝ ա՝ն՝կ՝ա՝խ՝ա՝կ՝ա՝ն՝ ե՝ն՝ ա՝յ՝ն՝ ա՝ն՝հ՝ա՝տ՝ն՝ե՝ր՝ի՝ ա՝ն՝ո՝ւ՝ն՝ն՝ե՝ր՝ը՝ ե՝ւ ա՝յ՝լ ա՝ն՝հ՝ա՝տ՝ն՝ե՝ր՝ի՝ ա՝ն՝ո՝ւ՝ն՝ն՝ե՝ր՝ը՝ ե՝ն՝ ա՝ն՝կ՝ա՝խ՝ա՝կ՝ա

8 Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով[a]

¶áñÍáÕ ßáõÏ³. Հուկա, որտեղ առկա են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

(³) ßáõÏ³ÛáõÙ ßñç³Ý³éíáÕ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ Ñ³Ù³ë»é »Ý.

(բ) ցանկացած պահի դրությամբ սովորաբար հնարավոր է գտնել պատրաստական գնորդներ և í³×³éáÕÝ»ñ.

(·) գների վերաբերյալ տեղեկատվությունը մատչելի է հաë³ñ³ÏáõÃÛ³ÝÁ:

²ÙáñïÇ½³óÇ³. ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխում դրա օգտակար Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

²ÏïÇí. ÙÇçáóª

(³) áñÁ í»ñ³ÑëÏíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇóª áñå»ë ³ÝóÛ³É ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù.

(բ) áñÇó ³ÏÝÏ³Éíáõٿ, áñ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ:

Ð³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ù. ·áõÙ³ñ, áñáí ³ÏïÇíÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙª ¹ñ³ ·Íáí ÏáõïÏ³Íí³Í ³ÙáñïÇ½óÇ³Ý ¨ ÏáõïÏ³Ïí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá:

Սկզբնական արժեք. ակտիվի ձեռքբերման կամ Ï³éáõóÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï í×³ñí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù, Ï³Ù, »Ã» կիրառելի է, տվյալ ակտիվին վերագրված գումարը սկզբնական ճանաչման ժամանակ՝ այլ ÞÇUU-Ý»ñÇ (ûñÇÝ³Ï՝ üÐØê2§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇíñ³ÑÇÙÝí³Íí×³ñáõÙ¦) Ñ³ïáõÏå³Ñ³ÝçÝ»ñÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

²ÙáñïÇ½³óíáÕ ·áõÙ³ñ. ակտիվի սկզբնական արժեքի կամ սկզբնական արժեքին փոխարինող այլ գումարի և մնացորդային արժեքի տարբերությունը:

Øß³ïáõÙ. Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ·Çï»ÉÇùÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ýáñ Ï³Ù ¿³Ï³Ýáñ»Ý բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակÝ»ñÇ, ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ, Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝ»ñÇ ëï»ÕÍáõÙÁ åÉ³Ý³íáñ»Éáõ ¨ Ý³Ë³·Í»Éáõ Ñ³Ù³ñ` ÙÇÝã¨ ¹ñ³Ýó ³é¨ïñ³ÛÇÝ արտադրության կամ օգտագործման սկիզբը:

Կազմակերպությանը բնորոշ արժեք. Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÝ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³Éáõٿ ³Ï ïÇíÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍÙ³Ý ¨ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ Éñ³Ý³ÉáõÝ å»ë ¹ñ³ ûï³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, Ï³Ù ¿É å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»ÉÇë:

²ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù. ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí\»É Çñ³½»Ï ¨ å³ïñ³ëï³Ï³Ù §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï. ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñáí ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³Ýóáõٿ Ýñ³÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ:

àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³ÏïÇí. որոշելի ոչ դրամային ակտիվ՝ առանց ֆիզիկական սուբստանցիայի:

ñ³Ù³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñ. å³ÑíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ¨ Ñ³ëï³ïáõÝ Ï³Ù áñáß»Éª ·áõÙ³ñáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ï»ëùáí ëï³óí»Éçù ³ÏïÇíÝ»ñ:

Ð»ï³½áïáõÃÛáõÝ. ûոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռք բերելու ակնկալիքով Ï³ï³ñíáÕ ÇÝùÝ³ïÇå ¨ Íñ³·ñí³Íáõëáõٿ³ëÇñáõÃÛáõÝ:

àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ù. ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³ÛáõÙ ïëï³Ý³ñ ³ÏïÇíÇ ûï³ñáõÙÇó` û ï³ñÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïí³Í Í³Ëë»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá, »Ã» ³ÏïÇíÝ ³ñ¹»Ý ÇëÏ ÉÇÝ»ñ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ í»ñçáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ íÇ×³ÏáõÙ, ¨ ³Û¹ Å³ÙÏ»ïÁ Éñ³ó³ÍÉÇÝ»ñ:

ú·ï³Ï³ñí³é³ÛáõÃÛáõÝª

(³) ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ û·ï³·áñÍ»É ³Ïï ÇíÁ. Ï³Ù

(բ) ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù ³ÛÉ ÝÙ³Ý³ïÇå ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ³ÛÝ ù³Ý³ÏÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ ëï³Ý³É ïíÛ³É ³ÏïÇíÇó:

àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ

9 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ÙÇçáóÝ»ñ »Ý Í³Ëëáõٿ³Ù å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ëï³ÝÓÝáõٿ ³ÛÝ å ÇëÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ó»éppերման, ստեղծման, պահպանման կամ բարելավման համար, ինչպիսիք են ·Çï³Ï³Ý Ï³Ù ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ·Çï»ÉÇùÝ»ñÁ, Ýáñ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ Ý³Ë³·ÍáõÙÁ ¨ Ý»ñ¹ñáõÙÁ, ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÁ, Ùï³íáñ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ßáõÏ³ÛÇ ÇÙ³óáõÃÛáõÝÁ ¨ ³é¨ïñ³ÛÇÝ Ýß³ÝÝ»ñÁ

(Ý»ñ³éÛ³É ³åñ³Ýù³ÝÇß»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÁ ¨ Ñå³ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÁ): Ì»ñÁ Ýßí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇ ï³Ï Ý»ñ³éíáÕ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ï³ñ³Íí³Í ûñÇÝ³ÏÝ»ñÇó »Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·ã³ÛÇÝ Íñ³·ñ»ñÁ, ³ñïáÝ³·ñ»ñÁ, Ñ»ÕÇÝ³Ï³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ÏÇÝáÝÏ³ñÝ»ñÁ, Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ óáõó³ÏÝ»ñÁ, ÑÇåáï»Ï³ÛÇÝ í³ñÏ»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ÓÏÝáñëáõÃÛ³Ý ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÁ, Ý»ñÏñÙ³Ý քվոտաները, վստահագրերը, հաճախորդների կամ մատակարարների հետ հարաբերությունÝ»ñÁ, հաճախորդների հավատարմությունը, շուկայի բաժինը և Ù³ëÏ»ïÇÝ·³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:

10 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýում նկարագրված ոչ բոլոր միավորներն են բավարարում ոչ նյութական ակտիվի ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ³ÛëÇÝùÝª որոշելիությանը, միջոցների նկատմամբ վերահսկողությանը և ապագա ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛ³ÝÁ: ºÃ» ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ միավորը չի բավարարում ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանը, ապա այն ձեռք բերելու կամ Ý»ñëï»ÕÍÙ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Í³Ëë ¹ñ³Ýó ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ å³ÑÇÝ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» Ùիավորը ձեռք է բերվում ձեռնարկատիրական Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý արդյունքում, ապա այն կազմում է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչվող գուդվիլի մի մաս (ïë å³ñ³·ñ³ý 68):

àñáß»ÉÇáõÃÛáõÝ

11 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇë³ÑÙ³ÝáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ÉÇÝÇ áñáß»ÉÇª ·áõ¹íÇÉÇó ³ÛÝ ï³ñ³Ýç³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ: Ò»éÝ³ñï³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ·áõ¹íÇÉÁ ³Ï ïÇí ¿, áñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերված ԱÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇó, áñáÝù ³ÝÑ³ï³å»ë áñáß»ÉÇ ã»Ý ¨ ³é³ÝÓÇÝ ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ: ²å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý առաջանալ ձեռք բերված որոշելի ակտիվների սիներգիզմից կամ այն ակտիվÝ»ñÇó, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ վերցրած չեն բավարարում ֆինանսական հաշվետվությունÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ:

12 **²ÏïÇíÁ áñáß»ÉÇ ¿, »Ã» ³ÛÝª**

(³) առանձնացվելի է, այսինքն՝ եթե կարող է առանձնացվել կամ բաժանվել կազմակերպությունից և ի³×³éí»É, ÷áË³ÝÓí»É, ïñ³Ù³¹ñí»É ÉÇÓ»Ý½Ç³ÛáÍ, ïñí»É ³ñÓ³Ï³ լրությամբ կամ փոխանակվել ³ÝÑ³ï³å»ë Ï³Ù Ñ³ñ³ÏÇó å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ՝ ³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇó, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù ï³¹ñáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³Û¹å»ë í³ñí»Éáõ. Ï³Ù

(բ) առաջանում է պայմանագրային կամ այլ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքներից՝ անկախ Ýñ³ÝÇó, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Û¹ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ÷áË³Ýó»ÉÇ »Ý Ï³Ù ³é³ÝÓ³óí»ÉÇ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³Ù ³ÛÉ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇó áõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó:

Ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ

13 Կազմակերպությունը վերահսկում է ակտիվը, եթե կարող է ձեռք բերել հիմք հանդիսացող միջոցից ëï³óíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ¨ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï»É ³Û¹ û·áõïÝ»ñÇ Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉáó Ñ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇó ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ í»ñ³ÑëÏ»Éáõ կարողությունը սովորաբար բխում է իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքներից, որոնք կարող են Ñ³ñÏ³¹Çñ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ÉÇÝ»É ¹³ï³կան կարգով: Իրավաբանորեն ամրագրված իրավոõÝÙÝ»ñÇ բացակայության դեպքում ավելի դժվար է ցուցադրել վերահսկողության կարողությունը: Այնուամենայնիվ, Çñ³íáõÝùÇ ¹³ï³Ï³Ý Ï³ñ·áí Ñ³ñÏ³¹ÇñÇñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ³ÝÑñ³Å»ïå³ÛÙ³Ý ã¿ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ç íÇ×³ÏÇ ÉÇÝ»É í»ñ³ÑëÏ»Éáõ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ áñ¨¿ ³ÛÉ »Õ³Ý³Ïáí:

14 Þáõß³Û³Ï³Ý ¨ ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ·ÇïÉÇùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³óÝ»É ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ ³Û¹ û·áõïÝ»ñÁ, »Ã», ûñÇÝ³Ï, ÝßíÍ·ÇïÉÇùÁ å³ßï å³Ýí³Í ¿ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքով, ինչåÇëÇÝ ¿ Ñ»ÕÇÝ³Ï³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ, ³é¨ïñ³ÛÇÝ պայմանագրով սահմանափակումը (երբ դա թույլատրվում է) կամ աշխատողների՝ գաղտնիության å³Ñå³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

15 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É ÑÙáõï աշխատողների խումբ և ի վիճակի լինել որոշել անձնակազմÇ լրացուցիչ հմտությունները, որոնք ձեռք են բերվել վերապատրաստումից, և որոնք հանգեցնում են ապագա ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³¨ ³ïÝÏ³É»É, áñ ³Û¹ ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÁ ß³ñáõÝ³Ï»Éáõ ¿ Í³é³Û»óÝ»É Çñ ÑÙïáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ç ß³Ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáíáրաբար չունի բավարար վերահսկողություն ÑÙáõï ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇó ¨ վերապատրաստումից ակնկալվող ապագա տնտեսական օգուտների նկատմամբ, որպեսզի այդ միավորները բավարարեն ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանÁ: ÜáõÛÝ å³ï×³éáí, áñ¨¿ Ñ³ïáõÏ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý Ï³Ù տեխնիկական ունակություն դժվար թե բավարարի ոչ նյութական ակտիվի ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ՝ բացառությամբ, երբ դա պաշտպանված է դրա օգտագործման և դրանից ակնկալվող ապագա տնտեսական օգուտներ ստանալու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքներով, և եթե դա բավարարում է ոչ նյութական ակտիվÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý ÙÛáõë ¹ñáõÛÃÝ»ñÇÝ:

16 Կազմակերպությունը կարող է ունենալ հաճախորդների պորտֆել կամ շուկայի բաժին և ակնկալել, որ հաճախորդների հետ հարաբերությունները կամ դրանց որոշ մասը կունենան կայուն բնույթ: Այնուամենայնիվ, կազմակերպության՝ հաճախորդների հետ հարաբերությունները կարող են դադարեցվել առանց նախազգուշացման կամ երկարաձգվել՝ ելնելով պայմանագրային պահանջներից, որոնք սահմանում են, թե երբ և ինչպես կարող է հաճախորդը դադարեցնել հարաբերությունները կամ դրանք երկարաձգել: Հետևաբար, հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման հավանականության գնահատումը կարող է ներառել ղեկավարության դատողություն՝ հիմնված հաճախորդների հետ նմանատիպ հարաբերությունների պատմական վարքագծի վերլուծության վրա: Կազմակերպությունը գնահատում է, որ հաճախորդների հետ հարաբերությունները, որոնք բխում են հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման ենթակա ծախսերից, ունեն կայուն բնույթ:

Հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացում

17 Եթե կազմակերպությունը կատարում է հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսեր, որոնք ուղղակիորեն կապված են հաճախորդների հետ հարաբերությունների հետ, ապա կազմակերպությունը կապիտալացնում է հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերը, եթե՝

(ա) հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերը կարող են նույնականացվել առանձին և չափվել հուսալիորեն (օրինակ՝ հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերը կարող են ներառել հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման հետ ուղղակիորեն կապված աշխատողների աշխատավարձերը և հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման հետ ուղղակիորեն կապված ծառայությունների համար վճարվող գումարները);

(բ) կազմակերպությունը կարող է ցույց տալ, որ հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերը հավանաբար կհանգեցնեն ապագա տնտեսական օգուտների, որոնք կարող են ներառել հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման հետ ուղղակիորեն կապված աշխատողների աշխատավարձերը և հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման հետ ուղղակիորեն կապված ծառայությունների համար վճարվող գումարները, որոնք բխում են հաճախորդների հետ հարաբերություններից:

Ծախսերի ամորտիզացիա

18 Ամորտիզացիայի մեթոդը, որն օգտագործվում է հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի համար, պետք է արտացոլի այն ակնկալվող ժամանակաշրջանը, որի ընթացքում կազմակերպությունը կստանա տնտեսական օգուտներ՝ հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում: Ամորտիզացիայի մեթոդը պետք է կիրառվի հետևողականորեն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանների միջև, եթե չկան հիմնավորված պատճառներ այլ մեթոդի կիրառման համար: Ամորտիզացիայի մեթոդը պետք է փոխվի միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը ունի հիմնավորված պատճառներ՝ ենթադրելու, որ ակնկալվող տնտեսական օգուտների սպառման նախկինում կիրառված մոտեցումը այլևս հուսալի չէ: Ամորտիզացիայի մեթոդի փոփոխությունը պետք է հաշվառվի որպես հաշվապահական գնահատականի փոփոխություն՝ համաձայն ՀՀՄՍ 8-ի:

19 Ամորտիզացիայի ժամկետը պետք է որոշվի՝ հիմնվելով հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում ստացված ակնկալվող տնտեսական օգուտների ակնկալվող ժամանակաշրջանի վրա: Ամորտիզացիայի ժամկետը պետք է որոշվի՝ հաշվի առնելով հետևյալ գործոնները՝

(ա) հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում ստացված ակնկալվող տնտեսական օգուտների ակնկալվող ժամանակաշրջանը, որը կարող է որոշվել՝ հիմնվելով հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում ստացված ակնկալվող տնտեսական օգուտների ակնկալվող ժամանակաշրջանի վերաբերյալ մոտեցումների վրա: Ամորտիզացիայի ժամկետը պետք է որոշվի՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում ստացված ակնկալվող տնտեսական օգուտների ակնկալվող ժամանակաշրջանի վերաբերյալ մոտեցումների վրա: Ամորտիզացիայի ժամկետը պետք է որոշվի՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում ստացված ակնկալվող տնտեսական օգուտների ակնկալվող ժամանակաշրջանի վերաբերյալ մոտեցումների վրա:

20 Ոչ նյութական ակտիվների բնույթն այնպիսին է, որ շատ դեպքերում այդպիսի ակտիվի ավելացում կամ դրա մի մասի փոխարինում տեղի չի ունենում: Համապատասխանաբար, հետագա ծախսումների մեծ մասը, հավանաբար, ուղղված կլինեն հաճախորդների հետ հարաբերությունների պահպանման ծախսերի կապիտալացման արդյունքում ստացված ակնկալվող տնտեսական օգուտների սպառման նախկինում կիրառված մոտեցումը վերաբերյալ մոտեցումներին: 51–67-ին վերաբերում են ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական հաշվառման

22 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª û·ï³·áñÍ»Éáí Ë»É³ÙÇï ¨ ÑÇÙÝ³íáñí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ ëå ηեկավարության՝ այն տնտեսական պայմանների ամբողջական կազմի լավագույն գնահատականը, áñáÝù ³éÏ³ ÏÉÇÝ»Ý ³Ï ïÇíÇû·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

23 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ ï íÛ³É ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³ÝÁ վերագրելի ապագա տնտեսական օգուտների որոշակիության աստիճանը՝ հիմք ընդունելով սկզբնական ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ ³éÏ³ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ³í»ÉÇÙ»Í ÏßÇé ï³Éáí ³ñï³ùÇÝ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ:

24 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ïï ÇíÁ սկզբնապես պետք է չափվի սկզբնական արժեքով:

²é³ÝÓÇÝ Ó»éքր»ñáõÙ

25 Սովորաբար, ոչ նյութական ակտիվն առանձին ձեռք բերելու համար կազմակերպության կողմից վճարվող ·ÇÝÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý վերաբերյալ ëå³ëáõÙÝ»ñÁ, áñ ï íÛ³É ³ÏïÇíáõÙ Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ ÝÏ³ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù ÝáõÛÝÇëÏ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, երբ այդ ներհոսքի վերաբերյալ առկա է անորոշություն՝ ժամանակային Ï³Ù ·áõÙ³ñ³ÛÇÝ ³éáõÙáí: Հետևաբար, առանձնՀ ձեռք բերվող ոչ նյութական ակտիվների համար 21 (³) å³ñ³·ñ³ýÇ ×³Ý³ãÙ³Ý հավանականության չափանիշը մշտապես բավարարված է համարվում:

26 ´³óÇ ³Û¹, ³é³ÝÓÇù ձեռք բերվող ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը, սովորաբար, ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ýã³÷»É: Ð³ï³å»ë¹³ ³Ûդպես է, երբ գնմ³Ý Ñ³ïáõóáõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ïï ÇíÝ»ñÇ ï»ëùáí:

27 Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

(³) ¹ñ³ ·ÝÙ³Ý ·ÇÝÁ՝ Ý»ñ³éÛ³É Ý»ñïÑÙ³Ý ïáõñù»ñÝ áõ ·ÝÙ³Ý ã÷áËÑ³ïáõóíáÕ Ñ³ñÏ»ñÁª ³é¨ïñ³ÛÇÝ ½»Õã»ñÁ ¨ ³ñïáÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ý»Éáõó Ñ»ïá.

(բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

28 àõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ Í³ËëáõÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÇó »Ý՝

(³) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (Áëï ÐÐØê 19-ում բերված սահմանման), որոնք անմիջականորեն կապված են ակտիվն իր աշխատանքային վիճակին բերելու հետ.

(բ) Ù³ëÝ³·Çï³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÇ ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÙÇç³Ï³Ýáñ»Ý³å³Í»Ý ³Ï ïÇíÝ Çñ աշխատանքային վիճակին բերելու հետ.

(·) ³Ï ïÇíÇ å³ïß³×³ßË³ï³ÝùÇ ëïáõ·Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

29 àչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքի մաս չկազմող ծախսումների օրինակներՀó »Ý՝

(³) Ýáñ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ßáõÏ³ÛáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É ·áí³½¹Ç¨³é³çË³Õ³óÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ).

(բ) Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ýáñ í³ÛñáõÙ Ï³Ù Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ Ýáñ ¹³ëÇ Ñ»ïÇñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É ³ßË³ï³Ï³½ÙÇ í»ñ³å³ïñ³ë ï Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ).

(·) Í³ñã³Ï³Ý¨ ³ÛÉ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³¹Çñ Í³ËëáõÙÝ»ñ:

30 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ïï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛ³ÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ¹³¹³ñ»óíում է, երբ ակտիվն ³ÛÝåÇëÇ íÇ×³ÏáõÙ¿, áñÝ ³ÝÑñ³Å»ßï¿, áñå»ë½Ç ³ÛÝ Ï³ñáÕ³Ý³ ·áñÍ»É Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó նախատեսված ձևով: Հետևաբար, ոչ նյութական ակտիվի օգտագործման կամ վերագործարկման Å³Ù³Ý³Ï ÏñÍ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ ³Û¹ ³Ïï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛ³ÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ: úñÇÝ³Ï՝ Ñ»ï¨Û³É Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ïï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛ³ÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ՝

(³) ծախսումներ, որոնք տեղի են ունենում, երբ ղեկավարության կողմից նախատեսված ձևով ·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ³Ï ïÇíÁ ¹»é¨ë å»ïù¿ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Ù»ç ¹ñíÇ.

(բ) սկզբնական գործ³éÝ³Ï³Ý íÝ³ëÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª ÙÇÝã¨ ï íÛ³É ³Ï ïÇíÇó ëï ³óíáÕ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýç³ñÏÇÓ¨³íáñáõÙÁ Ïñ³Í íÝ³ëÝ»ñÁ:

31 àñáß ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ՝ Ï³å³Í³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÙßÏ³ÏÙ³Ý Ñ»ï, ë³Ï³ÛÝ ¹ñ³Ýù ան հրաժեշտ չեն, որպեսզի ակտիվը բերíÇ ³ÛÝåÇëÇ íÇ×³ÏÇ, áñÝ ³ÝÑñ³Å»ßï¿, áñå»ë½Ç ³ÛÝ Ï³ñáÕ³Ý³ ·áñÍ»É Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí³Í Ó¨áí: ²Û¹åÇëÇ å³ï³Ñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É Ý³Ëù³Ý Ùß³ÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ëÏë»ÉÁ Ï³Ù ¹ñ³ÁÝã³óùáõÙ: ø³ÝÇ áñ å³ï³Ñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ñï³¹Çñ ã»Ý ³Ï ïÇíÝ ³ÛÝåÇëÇ íÇ×³ÏÇ բերելու համար, որն անհրաժեշտ է, որå»ë½Ç ³ÛÝ Ï³ñáÕ³Ý³ ·áñÍ»É Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí³Í Ó¨áí, å³ï³Ñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó »Ï³Ùáõï Á ¨ Ï³å³ïóí³Í Í³Ëë»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ³ÝÙÇç³å»ë ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ¨ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñáõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹ñ³Ýó¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ýª áñå»ë »Ï³Ùáõï ¨ Í³Ëë:

32 ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ïï ÇíÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñáõÙÁ Ñ»ï³Ó·íáõÙ ¿ª գերազանցելով վճարման համար սովորաբար ընդունված ժամկետները, ապա դրա սկզբնական արժեքն իրենից ներկայացնում է այդ ակտիվի գնին Ñ³Ù³ñÅ»ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóների գումարը: Այդ գումարի և ընդհանուր վճարների միջև տարբերությունը

×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë í×³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ` բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ³ÛÝ Ï³åÇï ³É³óíáõÙ ¿ ÐÐØê 23 *§öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñ ïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Չեռքբերումը՝ որպես ձեռնարկ³ ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ù³ë

33 ÜÐØê 3 §Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñ ïÇ Ý»ñùá, »Ã» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ակտիվը ձեռք է բերվում Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ³å³ ³Û¹ áã նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ï íÛ³É ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ¿` Ó»éppp»ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ: àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñï³óáÉ»Éáõ ¿ ³ÛÝ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý վերաբերյալ ëå³ëáõÙÝ»ñÁ, áñ ï íÛ³É ³Ï ïÇíáõÙ Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³Éáõ ¿ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ներհոսք նույնիսկ այն դեպքում, երբ այդ ներհոսքի վերաբերյալ առկա է անորոշություն՝ ժամանակային Ï³Ù ·áõÙ³ñային առումով: Հետևաբար, 21(ա) å³ñ³·ñ³ýÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áբյան միավորման արդյունքում ձեռք բերվող ոչ նյութական ակտիվների Ñ³Ù³ñ ÙÇß ï Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ բավարարված: Եթե ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերվող ակտիվը առանձնացí»ÉÇ ¿ Ï³Ù ³é³ç³ó»É ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքներից, ապա առկա է բավարար տեղեկատվություն՝ տվյալ ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²ÛëåÇëáí, Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերվող ոչ նյութական ակտիվների համար 21(բ) պարագրաֆում բերված ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ã³÷Ù³Ý ã³÷³ÝÇßÁ ÙÇß ï Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ բավարարված:

34 Ð³Ù³Ó³ÛÝ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ïÇ ¨ ÜÐØê 3-ի (2008 թ. վերանայված տարբերակ), ձեռք բերողը ձեռքբերման ամսաթվով ճանաչում է ձեռք բերվողի ոչ նյութական ակտիվը՝ գուդվիլից առանձնացված՝ անկախ նրանից, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Û¹ ³Ï ïÇíÁ Ý³Ëù³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ×³Ý³ãí»É ¿ Ó»éù բերվողի կողմից: Սա նշանակում է, որ ձեռք բերողը ձեռք բերվողի հետազոտության ու մշակման անավարտ նախագիծը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ գուդվիլից առանձնացված,, եթե այդ նախագիծը բավարարում է ոչ ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ýը: Չեռք բերվողի հետազոտության ու մշակման անավարտ նախագիծը բավարարում է ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանը, երբ այն.

(³) բավարարում է ակտիվի սահմանմանը.

(բ) áñáß»ÉÇ ¿, ³ÛëÇÝùÝª ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇ ¿ Ï³Ù ³é³ç³ó»É ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ իրավաբանորեն ամրագրված Çñ³íáõÝùÝ»ñÇó:

Չեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում ձեռք բերված ոչ նյութական ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÁ

35 Եթե ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվը ³é³ÝÓÝ³óíելի է կամ առաջացել է պայմանագրային կամ այլ իրավաբանորեն ամրագÑí³Í իրավունքներից, ապա առկա է բավարար տեղեկատվություն՝ տվյալ ակտիվի իրական արժեքն ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷»Éáõ Ýå³ï³ïáí օգտագործված գնահատումների համար առկա է տարբեր հավանականություններով հնարավոր ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÙÇ ß³ñù, ³å³ ³Û¹ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ï íÛ³É ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ù»ç:

36 Չեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվը կարող է ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇ ÉÇÝ»É, բայց ÙÇ³ÛÝ ³éÝãíáÕ ÝÛáõÃ³Ï³Ý Ï³Ù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ñ» ï ÙÇ³ëÇÝ: úñÇÝ³Ï` ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ ³Ùë³·ÑÇ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý ³Ýí³ÝáõÙը անկարելի լինի վաճառել առնչվող բաժանորդների տվյալների շտեմարանից առանձնացված, կամ բնական հանքային ջրի ³é¨ï³ÛÇÝ Ýß³ÝÁ Ï³ñáÕ ¿ վերաբերել առանձին աղբյուրի, և հնարավոր չլինի այն վաճառել այդ աղբյուրից առանձն³óí³Í: ÜÙ³Ý դեպքերում ձեռք բերողը ճանաչում է ակտիվների խումբը որպես առանձին ակտիվ՝ գուդվիլից առանձնացված, եթե այդ խմբում ակտիվների անհատական իրական արժեքներÝ ³ÝÑÝ³ñÇÝ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

37 ÜÙ³Ý³å»ë, §³åñ³Ýù³ÝÇß¦ ¨ §³åñ³Ýù³ÝÇßÇ ³Ýí³ÝáõÙ¦ Ñ³ëÏ³óáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë û·ï³·áõÍíáõÙ »Ý áñå»ë ÑáÙ³ÝÇßÝ»ñ` ³é¨ï³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ Ýß³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ê³Ï³ÛÝ ³é³çÇÝÝ»ñÁ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ù³ïÏ»ïÇÝ·³ÛÇÝ ï»ñÙÇÝÝ»ñ են, որոնք սովորաբար օգտագործվում են համալրող ակտիվների խմբի Ñ³Ù³ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³é¨ï³ÛÇÝ Ýß³ÝÁ (Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ýß³ÝÁ) ¨ ¹ñ³Ñ»ï Ï³å³Ïóí³Í ³é¨ï³ÛÇÝ անունը, բանաձևերը, բաղադրատոմսերը և տեխնոլոգիական ÷áñÓ³éáõÃÛáõÝÁ: Չեռք բերողը համալրող ոչ նյութական ակտիվների խումբը, որոնք ³åñ³Ýù³ÝÇß »Ý Ï³½ÙáõÙ, áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇí ¿ ×³Ý³ãáõÙ այն դեպքում, երբ համալրող ակտիվներից յուրաքանչյուրի իր³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É: ºÃ» Ñ³Ù³éñáճ ³ÏïÇíÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ արժանահավատորեն չափելի է, ապա ձեռք բերողը կարող է դրանք ճանաչել որպես ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý ³ÏïÇí միայն այն դեպքում, երբ այդ ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները մի³ÝÙ³Ý »Ý:

38 [Ð³Ýí³Í¿]

39 ¶áñÍáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ ·Ý³ÝßíáÕ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÁ ³å³ÑáíáõÙ »Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ³é³í»É ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ã³÷áõÙÁ (ï»ë Ý³¨ 78-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ): Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ սովորաբար ընթացիկ հայտագինն է (գնորդի կողմից առաջարկվող ամենաբարձր գինը): Եթե ընթացիկ

Ñ³Ûï³·Ý»ñÁÙ³ïã»ÉÇã»Ý, ³å³ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÑÇÙùÑ³Ý¹Çë³Ý³É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ÝßÍ³Í ·áñÍ³ñùÇ ³ÙëÃíÇ ¨ ³ÏïÇíÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÙëÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ã»Ý »ÝÃ³ñÏí»É ½·³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÇ:

40 ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ, ³å³ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ó»éppբերման ամսաթվի դրությամբ կվճարեր ակտիվի դիմաց իրագեկ և å³ïñ³ëï³Ï³Ù §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦ª ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí É³í³·áõÛÝ Ù³ïã»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ: ²Ûë ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ¿ ³éÝáõÙ ÝÙ³Ý³ïÇå ³ÏïÇíÝ»ñÇ վերաբերյալ վերջին գործարքների արդյունքները:

41 Կազմակերպությունները, որոնք պարբերաբար իրականացնում են եզակի ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներ, ներառում են դրանց իրական արժեքները անուղղակիորեն՝ ներառելով դրանց ներդրումները միավորման արդյունքում ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական չափման մեջ, և ներկայացնում են դրանց իրական արժեքի փոփոխությունները շահույթի կամ վնասի հաշվետվության մեջ: Ներդրումային կազմակերպությունները չեն կիրառում այս ուղեցույցը, քանի որ դրանք չեն ներդրում

³Ï ïÇíáí, ë³Ï³ÛÝ ³ÛÝ ÏÇñառելի է նաև նախորդ նախադասության մեջ նկարագրված բոլոր ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ»ñÇ նկատմամբ: Այդպիսի ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը չափվում է իրական արժեքով՝ բացի այն դեպքերից, երբ. (³) ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ·áñÍ³ñùն իր էությամբ առևտրային չէ, կամ (բ) ո՛ã ë ï ³óí³Í ³Ï ïÇíÇ, ¨ á՛ã ¿É Ñ³ÝÓÝ³Í ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ïáñ»Ý ã³÷»É: Ձեռք բերված ակտիվը չափվում է այս եղանակով նույնիսկ այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը ãÇ Ï³ñáÕ ³ÝÙÇç³å»ë ³å³×³Ý³ã»É Ñ³ÝÓÝ³Í ³Ï ïÇíÁ: Եթե ձեռք բերված ակտիվը չի չափվում իրական ³ñÅ»ùáí, ³å³ ¹րա սկզբնական արժեքը չափվում է հանձնած ակտիվի հաշվեկշռային արժեքով:

46 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿, Ã» ³ñ¹Ûáù ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ Çñ ¿áõÃÛáմբ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ ¿ª ¹Ç ï³ñÏ»Éáí ³Û¹ ·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ã³÷Á: ÖáË³Ý³ÏÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ իր էությամբ առևտրային է համարվում, եթե.

(³) ստացված ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագիրը (այսինքն՝ ռիսկը, ժամկետները և գումարը) տարբերվում է փոխանցված ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագրից. Ï³Ù

(բ) ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ¿ »ÝÃ³ñÏíáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý գործառնությունների այն մասի կազմակերպությանը բնորոշ արժեքը, որը կրել է գործարքի ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

(·) (ա) կամ (բ) կետերում առաջացած տարբերությունը փոխանակված ակտիվների իրական արժեքի Ñ³Ù»Ù³ ï ¿³Ï³Ý¿:

àñáß»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, Ã» ³ñ¹Ûáù ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ իր էությամբ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ ¿ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ այն մասի կազմակերպությանը բնորոշ արժեքը, որը կրել է ·áñÍ³ñùÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, å»ï ù ¿ ³ñï³óáÉÇ Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ»ïá ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ: ²Ûë í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ï³ñáÕ ¿ å³ñ½ ÉÇÝ»Éª ³é³Ýó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý:

47 21(բ) å³ñ³·ñ³ýáí ë³ÑÙ³ÝíáõÙ ¿, áñ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ ³ÛÝ ¿, áñ ³Ï ïÇíÇ սկզբնական արժեքը հնարավոր լինի ստÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É: àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý Ñ³Ù»Ù³ï»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ, Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷í»É, »Ã». (³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ áÕç³ÙÇï ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÙÇç³Ï³Ûùáõ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ ¿³Ï³Ý ã¿ այդ ակտիվի համար, կամ (բ) նշված ÙÇç³Ï³Ûùում տարբեր ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý áÕç³Ù³ïáñ»Ý ã³÷»É ¨ ÏÇñ³éí»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»É Ï³ Ù ë ï ³ó³Í ³Ï ïÇíÇ, Ï³Ù Ñ³ÝÓÝ³Í ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³ Ñ³ÝÓÝ³Í ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ օգտագործվում է սկզբնական արժեքը ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ë ï ³óí³Í ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³é³í»É ³ÏÝÑ³Ûï ã¿:

Ü»ñë ï »ÕÍí³Í ·áõ¹íÇÉ

48 Ü»ñë ï »ÕÍí³Í ·áõ¹íÇÉÁ ãå» ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇáñå»ë ³Ï ïÇí:

49 àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³ï³ñíáõÙ »Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ` ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ ³é³ç³óÝ»Éáõ ևպատակով, բայց դա չի հանգեցնÝáõÙ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ բավարարող ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման: Այդպիսի ծախսումները հաճախ նկարագրվում են որպես Ý»ñë ï »ÕÍí³Í ·áõ¹íÇÉÇÝ Ýå³ë ï áÕ Í³ËëáõÙÝ»ñ: Ü»ñë ï »ÕÍí³Í ·áõ¹íÇÉÁ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ³Ï ïÇí, ù³ÝÇ áñ ³ÛÝ áñáß»ÉÇ ÙÇçáó ã¿ (³ÛëÇÝùª ³ÛÝ ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇ ã¿ ¨ ãÇ ³é³ç³ÝáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³Ù այլ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքներից), áñÁ í»ñ³ÑëÏíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó, ¨ áñÇ սկզբնական արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

50 Ժամանակի ցանկացած պահի դրությամբ կազմակերպությ³Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ Ýñ³ áñáß»ÉÇ ½áõï ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերությունÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÁÝ¹·ñÏ»É ÙÇ ß³ñù ·áñÍáÝÝ»ñ, որոնք ազդում են կազմակերպության արժեքի վրա: Այնուամենայնիվ, այդպիսի տարբերություններÝ Çñ»ÝóÇó ã»Ý Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í»ñ³ÑëÏíáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ սկզբնական արժեք:

Ü»ñë ï »ÕÍí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ

51 Երբեմն դժվար է գնահատել, թե արդյոք ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվը բավարարում է ճանաչման Ñ³Ù³ñë³ÑÙ³Ýí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ, ù³ÝÇ áñ áñáß³ÏÇ ËÝ¹ÇñÝ»ñ »Ý ³é³ç³ÝáõÙª

(³) որոշելու համար, թե արդյոք առկա է և թե երբ է առկա որոշելի ակտիվ, որն առաջացնելու է ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ.

(բ) արժանահավատորեն որոշելու համար ակտիվի սկզբնական արժեքը: Որոշ դեպքերում Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇí ³é³ç³óÝ»Éáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ï³ñ³Ýç³ï»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª Ý»ñë ï »ÕÍí³Í ·áõ¹íÇÉÇ å³Ñå³ÝÙ³Ý Ï³Ù ³í»É³óÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇó Ï³Ù ³éûñÛ³ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇó:

Հետևաբար, բացի այն, որ պետք է բավարարվեն ոչ նյութական ակտիվի ճանաչման ու սկզբնական գ³÷Ù³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³hանջները, կազմակերպությունը ներստեղծված բոլոր ոչ նյութական ակտիվների նկատմամբ կիրառում է 52-67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙß³ñ³¹ñí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ áõ óáõóáõÙÝ»ñÁ:

52 Գնահատելու համար, թե արդյոք ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվը բավարարում է ճանաչման գ³÷³ÝçßÝ»ñÇÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ Áëï Ñ»ï¨Û³É ÷áõÉ»ñÇª

(³) Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉ.

(բ) ÙßÏ³ÏÙ³Ý ÷áõÉ:

Â»¨ §Ñ»ï³½áïáõÃÛáõÝ¦ ¨ §ÙßÏ³ÏáõÙ¦ ï»ñÙÇÝÝ»ñÝ áõÝ»Ý Çñ»Ýó Ñëï³Ï ë³ÑÙ³Ýáõ Ù Ý»ñÁ, ëáõÛÝ ëï³¹³ñï Ç Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ §Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉ¦ ¨ §ÙßÏ³ÏÙ³Ý ÷áõÉ¦ ï»ñÙÇÝÝ»ñÝ ³í»ÉÇ É³ÛÝ ÇÙ³ëï »Ý ÏñáõÙ:

53 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Ç íÇ×³ÏÇ ã¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ëï»ÕÍÙ³Ý Ý»ñùÇÝ Ý³Ë³·ÍÇ Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉÁ ï³ñ³Ýç³ï»É ÙßÏ³ÏÙ³Ý ÷áõÉÇó, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ Ý³Ë³·ÍÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿ ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë ¹ñ³Ýù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É ÙÇ³ÛÝ Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉáõÙ:

Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉ

54 Ð»ï³½áïáõÃÛáõÝÇó (Ï³Ù Ý»ñùÇÝ Ý³Ë³·ÍÇ Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉÇó) ³é³ç³óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ãå»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý: Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý (Ï³Ù Ý»ñùÇÝ Ý³Ë³·ÍÇ Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉÇ) Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ýáñå»ë Í³Ëë¹ñ³Ýó ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ å³ÑÇÝ:

55 Ü»ñùÇÝ Ý³Ë³·ÍÇ Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ óáõó³¹ñ»É, áñ ³éÏ³ ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí, áñÁ Ï³é³ç³óÝÇ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ: ²Û¹ ÇëÏ å³ï×³éáí, ³Ûë Í³ËëáõÙÝ»ñÁ áñå»ë Í³Ëë »Ý×³Ý³ãíáõÙ ¹ñ³Ýó ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ å³ÑÇÝ:

56 Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

(³) գործունեություն նոր գիտելիքների ձեռքբերման նպատակով.

(բ) Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ·ÇïÉÇùÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñáÝáõÙ, ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¨ í»ñçÝ³Ï³ÝÁÝïñáõÃÛáõÝ.

(·) ÝÛáõÃ»ñÇ, ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ, ³ñï³¹ñ³ï»ë³ÏÝ»ñÇ, ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ, Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÝ»ñÇ áñáÝáõÙ.

(¹) նոր կամ բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÑÝ³ñ³íáñ ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÝ»ñÇ Ó¨³ï»ñåáõÙ, Ý³Ë³·ÍáõÙ, ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¨ í»ñçÝ³Ï³ÝÁÝïñáõÃÛáõÝ:

ØßÏ³ÏÙ³Ý ÷áõÉ

57 ØßÏ³ÏáõÙÇó (Ï³Ù Ý»ñùÇÝ Ý³Ë³·ÍÇ ÙßÏ³ÏÙ³Ý ÷áõÉÇó) ³é³ç³óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ å»ïù ¿ ճանաչվի միմիայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը կարող է ցուցադրել ստորև բեñí³ÍÝ ամբողջությամբ՝

(³) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ ³ÛÝåÇëÇ ³í³ñïáõÝ íÇ×³ÏÇ Ñ³ëóÝ»Éáõ ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ, áñ ³ÛÝÙ³ïã»ÉÇ ÉÇÝÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ï³Ùí³×³éùÇÑ³Ù³ñ.

(բ) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ ¨ ³ÛÝ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ï³Ù í³×³é»Éáõ Çñ Ùï³¹ñáõÃÛáõÝÁ.

(·) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ï³Ùí³×³é»Éáõ Çñ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ.

(¹) ³ÛÝ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ ³é³ç³óÝ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ: Æ ÃÇíë ³ÛÉáó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ óáõó³¹ñÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÙÇçáóáí ëï»ÕÍíáÕ ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ï³ÙÑ»Ýó ³Û¹ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ßáõÏ³ÛÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù, »Ã» ³ÏïÇíÁ û·ï³·áñÍí»Éáõ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñëáõÙ, ³å³ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñáõÃÛáõÝÁ.

(») ÙßÏ³ÏáõÙÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ ¨ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ï³Ùí³×³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý¨ ³ÛÉ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ.

(½) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇÝ ÙßÏ³ÙÝ ÁÝÃ³óùáõÙ í»ñ³·ñ»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»Éáõ Çñ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ:

58 Ü»ñùÇÝ Ý³Ë³·ÍÇ ÙßÏ³ÙÝ ÷áõÉáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñáß ¹»åù»ñáõÙ, Ï³ñáÕ ¿ áñáß³ÏÇ³óÝ»É áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¨ óáõó³¹ñ»É, áñ ³Û¹ ³ÏïÇíÁ Ï³é³ç³óÝÇ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý օգուտներ: Սա բացատրվում է նրանով, որ Ý³Ë³·ÍÇ ÙßÏ³ÙÝ ÷áõÉáõÙ ³é³çÁÝÃ³óÝ ³í»ÉÇ Ù»Í¿, ù³Ý Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉáõÙ:

59 ØßÏ³ÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

(³) Ý³Ë³³ñï³¹ñ³Ï³Ý Ï³Ù Ý³Ë³û·ï³·áñÍÙ³Ý ÷áñÓ³ÝÙáõßÝ»ñÇ ¨ Ùá¹»ÉÝ»ñÇ Ý³Ë³·ÍáõÙÁ, Ï³éáõóáõÙÁ ¨ ÷áñÓ³ñÏáõÙÁ.

(բ) ·áñÍÇùÝ»ñÇ, ÓáõÉ³Ù³Ûñ»ñÇ, Ï³Õ³å³ñÝ»ñÇ ¨ ¹ñáßÙáóÝ»ñÇ Ý³Ë³·ÍáõÙÁª Ýáñ ï»ËÝáÉá·Ç³ÛÇ կիրառմամբ.

(·) ÷áñÓÝ³Ï³Ý Ï³Û³ÝùÇ Ý³Ë³·ÍáõÙÁ, Ï³éáõóáõÙÁ ¨ ß³Ñ³·áñÍáõÙÁ, áñÝ Çñ Ù³ա՛տաբներով ïÝï»ë³å»ë åÇï³ÝÇã¿ ³é¨ïñ³ÛÇÝ Ýå³ï³Ïáí ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ.

(¹) ևոր կամ բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝïñí³Í ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÝ»ñÇ Ý³Ë³·ÍáõÙÁ, Ï³éáõóáõÙÁ ¨ ÷áñÓ³ñÏáõÙÁ:

60 òáõó³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ ³é³ç³óÝ»Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ¿ ³ÏïÇíÇóëï³óí»ÉÇù ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý օգտատերը՝ կիրառելով ՀՀՍՄ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտի սկզբունքները: Եթե ակտիվը ïÝï»ë³Ï³Ý օգտատեր է առաջացնելու բացառապես այլ ակտիվների հետ համատեղ, ապա Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ñ³Û»ó³Ï³ñ·Á, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ ԴԴØê 36-áõÙ:

61 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ, û·ï³·áñÍ»Éáõ ¨ ¹ñ³ÝÇó ëï³óíáÕ û·áõïÝ»ñÁ ù³Õ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ևիրաժեշտ միջոցների առկայությունը կարող է ցուցադրվել, օրինակ, բիզնես ծրագրի միջոցով, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ å³Ñ³ÝçíáÕ ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ³ÛÉ ÙÇçáóÝ»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ ³Û¹ ÙÇçáóÝ»ñÝ ³å³Ñáí»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ: àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ óáõó³¹ñáõÙ ¿ ³ñï³ùÇÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ³éÏ³ãáõÃÛáõÝÁª í³ñÏ³ïáõÇó ëï³Ý³Éáí ³Û¹ Íñ³·ÇñÁ ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ å³ïñ³ë ï³Ï³ÙáõÛ³Ý íÏ³ÛáõÃÛáõÝ:

62 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñÇ ÙÇçáóáí Ñ³×³Ë Ï³ñ»ÉÇ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ýã³÷»É³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³å³Í»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ³é³ç³óÙ³Ý Ñ»ï, ûñÇÝ³Ïª ³ßË³ï³í³ñÓÁ ¨ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝù ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ Ñ»ÕÇÝ³Ï³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÇ ëï³óÙ³Ý, Ï³Ù Ñ³Ù³Ï³ñ·ã³ÛÇÝ Íñ³·ñÇ Ùß³ÏÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï:

63 Ü»ñëï»ÕÍí³Í ³åñ³Ýù³ÝÇß»ñÁ, Ëáñ³·ñ»ñÁ, Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÁ, Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ óáõó³ÏÝ»ñÁ¨ ³ÛÉ ¿áõÃÛ³մ՝ ÝÙ³Ý³ïÇå ÙÇ³íáñÝ»ñÁ ãå»ï ù¿×³Ý³ãí»Ý áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ:

64 Ü»ñëï»ÕÍí³Í ³åñ³Ýù³ÝÇß»ñÇ, Ëáñ³·ñ»ñÇ, Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÇ, Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ ցուցակների և այլ էությամբ նմանատիպ միավորների համար Ï³ïñí³Í Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ տարանջատել ձեռնարկատիրական գործունեության՝ որպես ամբողջության, զարգացման ծախսումներից: Հետևաբար, նմանատիպ միավորները չեն ճանաչվում որպես ոչ նյութական ակտիվներ:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը

65 Ü»ñëï»ÕÍí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇվի սկզբնական արժեքը, 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, այն ծախսումների հանրագումարն է, որոնք տեղի են ունեցել՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ ոչ նյութական ակտիվն առաջին անգամ բավ³ñ³ñ»É¿ 21-ñ¹, 22-ñ¹ ¨ 57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ: Ð³Ù³Ó³ÛÝ 71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇª ³ñ·»ÉáõÙ¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É »Ý áñå»ë Í³Ëë:

66 Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է բոլոր այն ծախսումները, որոնք ÑÝ³ñ³íáñ¿ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»É ÝßÍ³Í ³ÏïÇíÇ ëï»ÕÍÙ³ÝÁ, ³ñï³¹ñÙ³ÝÁ ¨ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí³Í Ó¨áí ·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³å³ïñ³ëïÙ³ÝÁ: àõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÇó »Ý՝

(³) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³é³ç³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í Ï³Ù ëå³éí³Í ÝÛáõÃ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ,.

(բ) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³é³ç³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ (Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ԴԴØê 19-Ç).

(·) իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի գրանցման հետ կապված վճարները.

(¹) áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³é³ç³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáÕ ³ñïáÝ³·ñ»ñÇ ¨ ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÇ ³Ùáñïç½³óÇ³Ý:

ԴԴØê 23-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ¿ ã³÷³ÝÇßÝ»ñ՝ ïáÏáë³í×³ñÁ áñå»ë Ý»ñëï»ÕÍí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ սկզբնական արժեքի տարր ճանաչելու համար:

67 Ստորև բերվածները ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքի բաղադրիչներ չեն՝

(³) í³×³éùÇ, í³ñã³Ï³Ý ¨ ³Ûլ ընդհանուր վերադիր ծախսումները, բացառությամբ եթե այդ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»É ³ÏïÇíÝ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³å³ïñ³ëï»Éáõ Ý.

(բ) որոշելի անարդյունավետությունների հետևանքները և սկզբնական գործառնական ծախսերի ամրագրման ենթակա գումարները:

(գ) ցանկացած այլ տեղեկություններ:

65-րդ պարագրաֆին վերաբերող օրինակ՝ ներկայացման ձևաչափ

Ընկերությունը 20X5 թ. հունվարի 1-ին ձեռք է բերել 1000 դրամ անվանական արժեքով, 900 դրամ շուկայական արժեքով արտոնյալ բաժնետոմսերի 1-ին տեսակը: 20X5 թ. դեկտեմբերի 1-ին ընկերությունը ձեռք է բերել 100 դրամ անվանական արժեքով սովորական բաժնետոմսերի 31-ը՝ դրանց շուկայական արժեքը համապատասխանաբար 1200 դրամ և 120 դրամ: Ընկերությունը որոշել է չափել արտոնյալ բաժնետոմսերի 1-ին տեսակը շուկայական արժեքով: Ընկերությունը որոշել է չափել սովորական բաժնետոմսերը սկզբնական արժեքով, քանի որ դրանց շուկայական արժեքը հնարավոր չէ հուսալիորեն որոշել:

20X5 թ. հունվարի 1-ին ընկերությունը ձեռք է բերել 100 դրամ սկզբնական արժեքով (այն ծախսումները, որոնք տեղի են ունեցել՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ բավարարվել են ճանաչման չափանիշները, այսինքն՝ 20X5 թ. դեկտեմբերի 1-ը): 900 դրամը շուկայական արժեքն է, այսինքն՝ 20X5 թ. դեկտեմբերի 1-ին, որ տեղի են ունեցել մինչև 20X5 թ. դեկտեմբերի 1-ը ճանաչման չափանիշները չեն բավարարվել: Այս ծախսումները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արտադրական գործընթացի սկզբնական գումարի մաս են:

20X6 թ. ընթացքում կրած ծախսումները կազմել են 2000 ԱՄ: 20X6 թ. վերջի դրությամբ գործընթացում ներառված նյութերի (որոնք ներառում են նաև ավելորդ ծախսերը) ինքնարժեքը կազմել է 1900 դրամ:

20X6 թ. վերջին արտադրական գործընթացի սկզբնական արժեքը կազմել է 2100 ԱՄ (20X5 թ. վերջին 100 դրամ և 20X6 թ. 2000 դրամ): Ընկերությունը որոշել է չափել արտոնյալ բաժնետոմսերի 1-ին տեսակը (2100 դրամ) և սովորական բաժնետոմսերի 1-ը (1900 դրամ): Ընկերությունը սովորական բաժնետոմսերի 1-ին տեսակի համար ճանաչված գումարի մաս է համարում 1200 դրամ և սովորական բաժնետոմսերի 1-ին տեսակի համար ճանաչված գումարի մաս՝ 120 դրամ: Ընկերությունը ձեռք բերված արտոնյալ բաժնետոմսերի 1-ին տեսակի համար ճանաչված գումարի մաս է համարում 900 դրամ և սովորական բաժնետոմսերի 1-ին տեսակի համար ճանաչված գումարի մաս՝ 1900 դրամ:

- *ընկերությունը ձեռք բերված արտոնյալ բաժնետոմսերի 1-ին տեսակի համար ճանաչված գումարի մաս է համարում 1200 դրամ և սովորական բաժնետոմսերի 1-ին տեսակի համար ճանաչված գումարի մաս՝ 120 դրամ:*

Գործառնական հատված

68 **Ոչ ֆինանսական միավորի գծով ծախսումները պետք է ճանաչվեն որպես ծախս, երբ դրանք տեղի են ունենում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ.**

(ա) դրանք կազմում են ոչ ֆինանսական ակտիվի ճանաչման սահմանված չափանիշները բավարարող սկզբնական արժեքի մաս (տե՛ս 18-67-ին). կամ

(բ) միավորը ձեռք է բերվում ձեռնարկությունների միաձուլման միջոցով և դրանք ներառում են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որպես գուդվիլի ճանաչված գումարի մաս (տե՛ս ՖՀՄՍ 3-Ա):

69 Հաճախ ընկերությունը ձեռք է բերում կամ չի ստեղծվում որևէ ոչ ֆինանսական ակտիվ կամ այլ ակտիվներ, սակայն ձեռք չի բերվում կամ չի ստեղծվում որևէ ոչ ֆինանսական ակտիվ կամ այլ ակտիվներ, որոնք միասին ապահովում են ներդրողների համար ներդրումների հետ կապված ռիսկերի և օգուտների ենթակա հատվածի գործունեության հիմքը: Օրինակ՝ հետազոտության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին (տե՛ս պարագրաֆ 54)՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք ձեռք են բերվել որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մի մաս: Ընկերությունը ձեռք է բերում նաև այլ ակտիվներ, որոնք չեն համապատասխանում ֆինանսական ակտիվների սահմանմանը, ինչպիսիք են ապրանքները և ծառայությունների ստացման հետ կապված ծախսերը, որոնք ընկերությունը ճանաչում է ծախսերի մեջ, երբ նա ստանում է ապրանքները կամ ծառայությունները: Ընկերությունը ձեռք է բերում նաև հիմնական միջոցներ, որոնք օգտագործվում են ապրանքների արտադրության կամ ծառայությունների մատուցման գործընթացում՝ ներառյալ սեփական օգտագործման համար նախատեսված հիմնական միջոցները: Հիմնական միջոցները ճանաչվում են ակտիվների մեջ, եթե և միայն եթե ընկերությունը հավանական է համարում, որ ապագա տնտեսական օգուտներ կբերի ընկերությանը, և հիմնական միջոցի արժեքը կարող է հուսալիորեն չափվել: Որոշ դեպքերում ծախսերը, որոնք անհրաժեշտ են հիմնական միջոցի ձեռքբերման կամ կառուցման համար, ներառում են հետագա ծախսեր՝ պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման համար: Նման ծախսերը ճանաչվում են հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե և միայն եթե դրանք համապատասխանում են հիմնական միջոցների ճանաչման չափանիշներին: Հիմնական միջոցների պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման ծախսերը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մեջ, երբ դրանք կատարվում են: Հիմնական միջոցների ճանաչման չափանիշները կիրառվում են առանձին-առանձին յուրաքանչյուր միավորի նկատմամբ: Ընկերությունը ձեռք է բերում նաև ոչ նյութական ակտիվներ, որոնք չեն համապատասխանում ոչ ֆինանսական ակտիվների սահմանմանը, ինչպիսիք են հաճախորդների ցուցակները և հաճախորդների հետ հարաբերությունները: Ընկերությունը ոչ նյութական ակտիվները ճանաչում է ակտիվների մեջ, եթե և միայն եթե ընկերությունը հավանական է համարում, որ ապագա տնտեսական օգուտներ կբերի ընկերությանը, և ոչ նյութական ակտիվի արժեքը կարող է հուսալիորեն չափվել: Որոշ դեպքերում ծախսերը, որոնք անհրաժեշտ են ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման կամ ներքին կերպով ստեղծման համար, ներառում են հետագա ծախսեր՝ պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման համար: Նման ծախսերը ճանաչվում են ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում, եթե և միայն եթե դրանք համապատասխանում են ոչ նյութական ակտիվների ճանաչման չափանիշներին: Ոչ նյութական ակտիվների պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման ծախսերը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մեջ, երբ դրանք կատարվում են: Ոչ նյութական ակտիվների ճանաչման չափանիշները կիրառվում են առանձին-առանձին յուրաքանչյուր միավորի նկատմամբ: Ընկերությունը ձեռք է բերում նաև ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չեն համապատասխանում ֆինանսական ակտիվների սահմանմանը, ինչպիսիք են ներդրումները դուստր ձեռնարկություններում, ասոցիացված ընկերություններում և համատեղ ձեռնարկություններում: Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները ճանաչում է ակտիվների մեջ, եթե և միայն եթե ընկերությունը հավանական է համարում, որ ապագա տնտեսական օգուտներ կբերի ընկերությանը, և ֆինանսական ակտիվի արժեքը կարող է հուսալիորեն չափվել: Որոշ դեպքերում ծախսերը, որոնք անհրաժեշտ են ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման կամ ներքին կերպով ստեղծման համար, ներառում են հետագա ծախսեր՝ պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման համար: Նման ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում, եթե և միայն եթե դրանք համապատասխանում են ֆինանսական ակտիվների ճանաչման չափանիշներին: Ֆինանսական ակտիվների պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման ծախսերը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մեջ, երբ դրանք կատարվում են: Ֆինանսական ակտիվների ճանաչման չափանիշները կիրառվում են առանձին-առանձին յուրաքանչյուր միավորի նկատմամբ: Ընկերությունը ձեռք է բերում նաև ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք չեն համապատասխանում ֆինանսական պարտավորությունների սահմանմանը, ինչպիսիք են հետաձգված հարկային պարտավորությունները և հետաձգված հարկային ակտիվները: Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչում է պարտավորությունների մեջ, եթե և միայն եթե ընկերությունը հավանական է համարում, որ ապագա տնտեսական օգուտներ կբերի ընկերությանը, և ֆինանսական պարտավորության արժեքը կարող է հուսալիորեն չափվել: Որոշ դեպքերում ծախսերը, որոնք անհրաժեշտ են ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերման կամ ներքին կերպով ստեղծման համար, ներառում են հետագա ծախսեր՝ պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման համար: Նման ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքում, եթե և միայն եթե դրանք համապատասխանում են ֆինանսական պարտավորությունների ճանաչման չափանիշներին: Ֆինանսական պարտավորությունների պարբերական սպասարկման կամ վերանորոգման ծախսերը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մեջ, երբ դրանք կատարվում են: Ֆինանսական պարտավորություն

·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ó»éÝ³ñÏ»Ëáõ Ï³Ù Ýáñ ³ñï³¹ñ³ï»ë³ÏÝ»ñ Ï³Ù ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ Ý»ñ¹Ý»Ëáõ Ñ»ï Ï³åí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (Ý³Ë³ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ).

(բ) í»ñ³å³ïñ³ëïÙ³Ý ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ.

(·) ·áí³½¹Ç ¨ ³é³çË³Õ³óÙ³Ý ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É ÷áëï³ÛÇÝ å³ï»ñÝ»ñÇ Ï³ï³Éá·Ý»ñÁ).

(¹) ամբողջ կազմակերպության կամ նրա մի մասի գտնվելու վայրը փոխելու կամ վերակազմավորելու ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ:

69² Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³åñ³ÝùÇ նկատմամբ հասանելիության իրավունք, երբ ապրանքը պատկանում է իրեն: Նմանապես, նա ունի հասանելիության իրավունք ապրանքի նկատմամբ, երբ այն Ï³éáõóíáõÙ ¿ Ù³ï³Ï³ñ³ñÇ ÏáÕÙÇó՝ Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýç»É ¹ñ³ Ù³ï³Ï³ñ³ñáõÙÁ í×³ñÇ ¹ÇÙ³ó: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ստացվում են, երբ դրանք մատուցվում են մատակարարի կողմից՝ համաձայն կազմակերպությանը դրանց մատուցման պայմանագրի, այլ ոչ թե այն ժամանակ, երբ կազմակերպությունը դրանք օգտագործում է մեկ ³ÛÉ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ïáõ»Ëáõ Ñ³Ù³ñ, ûñÇÝ³Ï³Ñ³×³ËáñÑ³ÝñÇÝ ·áí³½¹ ï³Ù³¹ñ»Ëáõ Ñ³Ù³ñ:

70 68-րդ պարագրաֆը չի արգելում կազմակերպությանը ճանաչել կանխավճարը որպես ակտիվ, երբ ապրանքի համար վճարը կատարվել է նախքան կազմակերպության կողմից այդ ապրանքի նկատմամբ իրավունք ձեռք բերելը: Նմանապես, 68-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ âÇ ³ñ·»ÉáõÙ Ï³ÝË³í×³ñÁ ճանաչել որպես ակտիվ, երբ ծառայության համար վճարը կատարվել է նախքան կազմակերպության ÏáÕÙÇó ³Û¹ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ë ï³Ý³ÉÁ:

Ü³ËÏÇÝáõÙ Ï³ï³ñí³Í³Ëë»ñ, áñáÝù ãå»ïù ¿×³Ý³ãí»Ý áñå»ë ³Ï ïÇí

71 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ÙÇ³ íáñÇ ·ÍáíÍ³Ëëáõñûëïñ, որոնք կազմակերպության կողմից սկզբնապես ճանաչվել են որպես ծախս, ավելի ուշ ամսաթվով չպետք է ճանաչվեն որպես ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական ³ñÅ»ùÇ Ù³ë:

Սկզբնական ճանաչմանը հաջորդող չափումներ

72 àñå»ë Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÁÝïñÇ Ï³Ù 74-րդ պարագրաֆում ներկայացված սկզբնական արժեքի մոտեցումը, կամ 75-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ïÛ³Ý ÙáïªóáõÙÁ: ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ïÇíÁ Ñ³ßí³éáõÙ ¿` ÏÇñ³é»Ëáí վերագնահատման մոտեցումը, ապա իր դասին վերաբերող բոլոր մնացած ակտիվների համար չկա ·áñÍáÕ ßáõÏ³:

73 Ոչ նյութական ակտիվների դաս է կազմակերպության գործառնություններում նույնանման բնույթ և օգտագործում ունեցող ակտիվների խմբավորումը: Ոչ նյութական ակտիվների դասերի օրինակներ են՝ ¹³ëáõÙ ÁÝ¹·ñÏí³Í ÙÇ³íáñÝ»ñÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ïíáõÙ »Ý ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï՝ Ëáõë³÷»Ëáõ Ñ³Ù³ñ ³ïïÇíÝ»ñÇ ÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ վերագնահատումից և ֆինանսական հաշվետվություններում տարբեր ամսաթվերով սկզբնական ³ñÅ»ùÝ»ñÇ áõ ·Ý³Ñ³ïí³Í³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ë³ñÝáõñ¹Çó Ï³½Ùí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÇó:

Սկզբնական արժեքի մոտեցումը

74 Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը պետք է հաշվառվի իր սկզբնական արժեքով՝ Ñ³Ý³Íó³Ý Ï³ó³Í Ïáõï³Ïí³Í³ÙáñïÇ½³óÇ³ ¨ ó³ÝÏ³ó³Í Ïáõï³Í³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï Ý»ñ:

Ì»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ

75 Սկզբնական ճանաչումըÇó Ñ»ï á áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ïïÇíÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í·áõÙ³ñáí, որն իրենից ներկայացնում է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ դրա իրական արժեքը՝ հանած ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ Ïáõï³Ïí³Í³Ùáñï Ç½³óÇ³ ¨ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ Ïáõï³Ï³Ï³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï Ý»ñ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñùá í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñÇ Ýå³ï³Ïáí, Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ áñáßíÇª íÏ³Û³Ïáã»Ëáí ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ý: Ì³ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñÁ å»ïù¿ Ï³ï³ñí»Ý ³ÛÝåÇëÇ պարբերականությամբ, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ էականորեն չտարբերվի դրա իրական ա՛ñÅ»ùÇó:

76 Ì»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ ÃáõÛÉ ãÇ ï³ÉÇë³

(³) í»ñ³·Ý³Ñ³ï»É³ÛÝ ãã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï³ïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³ËÏÇÝáõÙ ã»Ý×³Ý³ãí»É áñå»ë³Ï³ïÇí. Ï³Ù

(բ) ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչել իրենց սկզբնական արժեքից տարբերվող ·áõÙ³ñÝ»ñáí:

77 Ì»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ùáï»óումը կիրառվում է սկզբնապես ակտիվը սկզբնական արժեքով ճանաչելուց Ñ»ïá: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ïïÇíÇ ·ÍáíÍ³ËëáõÙÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÝ ¿ ×³Ý³ãí»É որպես ակտիվ, որովհետև ակտիվը չի բավարարել ճանաչման չափանիշներին մինչև գործընթացի մի

Ù³ëÇ ³í³ñïÁ (ï»ë å³ñագրաֆ 65), ապա վերագնահատման մոտեցումը կարող է կիրառվել ամբողջ ակտիվի նկատմամբ: Նաև՝ վերագնահատման մոտեցումը կարող է կիրառվել այն ոչ նյութական ակտիվի նկատմամբ, որը ստացվել է պետական շնորհի միջոցով և ճանաչվել է նոմինալ գումարով (տե՛ս å³ñ³·ñ³ý 44):

78 êáíáñ³բար, ոչ նյութական ակտիվի համար 8-րդ պարագրաֆում նկարագրված բնութագրերով օժտված ·áñÍáÕ ßáõÏ³ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ, Ã»¨ ³Û¹å»ë Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É: úñÇÝ³Ï¤ áñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ï³ñáÕ ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ³½³ï ßñç³Ý³éíáÕ ï³ùëÇÇ ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÇ, ÓÏÝáñëáõÃÛ³Ý ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÇ Ï³Ù ³ñï³¹ñ³Ï³Ý ùíáï³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ê³Ï³ÛÝ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ âÇ Ï³ñáÕ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ³åñ³Ýù³ÝÇß»ñÇ, Ã»ñÃ»ñÇ Ëáñ³·ñ»ñÇ, »ñ³Åßïáõ۳Ý ¨ ÏÇÝáÝÏ³ñÝ»ñÇ Ññ³ï³ñ³ÏÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ, ³ñïáÝ³·ñ»ñÇ Ï³Ù ³é¨ï³ñ³ÛÇÝ Ýß³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ ³Ûë ³ÏïÇíÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñÁ »½³ÏÇ ¿: ´³óÇ ³Û¹, Ã»¨ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ·ÝíáõÙ ¨ í×³éíáõÙ »Ý, ·áñÍ³ñùÇ պայմանները համաձայնեցվում են առանձին գնորդների և վաճառողների միջև բանակցություններների միջոցով, և այդպիսի գործարքները համեմատաբար հազվադեպ են: Այդ պատճառով էլ մի ակտիվի Ñ³Ù³ñ í×³ñí³Í գինը կարող է բավարար վկայություն չտրամադրել մեկ այլ ակտիվի իրական արժեքի վերաբերյալ: Ավելին՝ գների վերաբերյալ տեղեկատվությունը հաճախ մատչելի չէ հասարակությանը:

79 ì»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ëí³Í ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý »ÝÃ³ñÏíáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÇó: ºÃ» í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý արժեքը էականորեն տարբերվում է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա անհրաժեշտ է կատարել նոր í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙ: àñáß áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ½·³ÉÇ ¨ ÷á÷áË³Ï³Ý բնույթի տատանումÙÝ»ñ áõÝ»Ý³É, ÇÝãÁ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ ¹³ñÓÝáõÙ ï³ñ»Ï³Ý í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ: ²Û¹åÇëÇ Ñ³×³Ë³ÏÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÝ ³ÝÑñ³Å»ßï ã»Ý ³ÛÝ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÝ áõÝ»Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÝÝß³Ý ï³ï³ÝáõÙÝ»ñ:

80 ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ïվում է, ապա վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ Ïáõï³Ï³Í³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý³

(³) í»ñ³Ó¨³Ï»ñåíáõÙ ¿ ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³ëÝáñ»Ý³ ³ÛÝå»ë, áñ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó Ñ»ïá ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñÉÇÝÇ ¹ñ³ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÇÝ. Ï³Ù

(բ) Ñ³Ýíáõٿ ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó, ¨ ½áõï ·áõÙ³ñÁ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ¿ ³ÏïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÇã³÷áí:

81 ºÃ» í»ñ³·Ý³Ñ³ï՝áõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹³ëáõÙ ÁÝ¹·ñÏí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ãÇ Ï³ñáÕ í»ñ³·Ý³Ñ³ïí»É, ù³ÝÇ áñ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ, ³å³ Ýßí³Í ³ÏïÇíÁ պետք է հաշվառվի իր սկզբնական արժեքով՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñ:

82 ºÃ» í»ñ³·Ý³Ñ³ïáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ÛÉ¨ë ãÇ Ï³ñáÕ áñáßí»É³ íÏ³Û³Ïáã»Éáí ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ý, ³å³ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å» ï ù ¿ ÉÇÝÇ ¹³ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í ·áõÙ³ñÁ` ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇÝ íÏ³Û³Ïáã»Éáõ ÙÇçáóáí í»ñçÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÙëªÃíÇ ¹ñáõÞjuմը, հանած ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ Ïáõï³Ïí³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³ ¨ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ Ïáõï³Ïí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñ:

83 ²ÛÝ ÷³ëï Á, áñ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ ³ÛÉ¨ë ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ, Ï³ñáÕ ¿ Ù³ï³Ý³Ýß»É, áñ ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É, ¨ áñ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ ¹³ ëïáõ·»É ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç:

84 ºÃ» ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»Éáí íÏ³Û³Ïáã»Éáí Ñ»ï³·³ ãափման ամսաթվի դրությամբ ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ý, ³å³ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ýùáï»óáõÙÁ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Í:

85 ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí ³×áõÙ¿, ³å³ ³Û¹ ³×Á å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ Ïáõï³ÏíÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ` §í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×¦ í»ñÝ³·ñÇ Ý»ñùá: ê³Ï³ÛÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝã³÷áí, áñáí Ý³ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙ¿ Ý³Ë ÏÇÝáõÙ ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ×³Ý³ãí³Í ÝáõÛÝ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í Ýí³½áõÙÁ:

86 ºÃ» ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí Ýí³½áõÙ¿, ³å³ ³Û¹ Ýí³½áõÙÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ê³Ï³ÛÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ Ýí³½áõÙÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ïíÛ³É ³ÏïÇíÝ í»ñ³·ñí³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×Ç Ïñ»¹ÇïÛÇÝ ÙÝ³óáñ¹Ç ã³÷áí, ¹ñ³ ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ: ²ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ýí³½áõÙÁ Ýí³»óÝáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ§í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×¦ í»ñÝ³·ñÇ Ý»ñùá Ïáõï³Ïí³Í ·áõÙ³ñÁ:

87 ì»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ³×Ç ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ý»ñ³éí³Í ¿ ë»÷³Ï³Ý կապիտալում, կարող է ուղղակիորեն վերագրվել չբաշխված շահույթին այդ աճի իրացման պահին: Աճի ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³óí»É ï íÛ³É ³ÏïÇíÁ ßñç³Ý³éáõÛáõÝÇó ÁÝ¹Ñ³Ýñ³å»ë Ñ³Ý»Éáõ Ï³Ù û ï³ñ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³×ի մի մասը կարող է իրացվել, երբ ակտիվն օգտագործվում է

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó: ²Ûëå¨ëÇ ¹»åùáõÙ Çñ³óí³Í ³×Ç ·áõÙ³ñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ »ñÏáõ ամորտիզացիաների միջև տարբերությունը, որոնցից առաջինն ակտիվի վերագնահատված Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Ñ³ßí³ñÏí³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý¿, ÇëÏ ÙÛáõëÝ ³ÛÝ ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý¿, áñÁ Ï×³Ý³ãí»ñ` ÑÇÙÝí»Éáí ³Ï ïÇíÇ å³ïÙ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³: Ì»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ առաջացած ածի վերագրումը չբաշխված շահույթին չի կատարվում շահույթի կամ վնասի միջոցով:

ú·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛáõÝ

88 **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñáßÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ áñáß³ÏÇ ¿, Ã» ³Ýáñáß, ÇëÏ áñáß³ÏÇ É¨Ý»Éáõ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñáßÇ Ý³¨ ³Û¹ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ï¨áõÃáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÁ: àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å»ïù¿¹Çï³ñÏÇ որպես անորոշ օգտակար ծառայություն ունեցող, երբ բոլոր առնչվող գործոնների վերլուծության հիման íñ³ Ï³ñ»É¿ »½ñ³Ï³óÝ»É, áñ ãÏ³ áñ¨¿ Ï³ÝË³ï»ë»ÉÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Û¹ ³ÏïÇíÇó ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ý»ñÑáëù ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ:

89 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³: àñáß³ÏÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ »ÝÃ³Ï³¿ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 97-106), ÇëÏ ³Ýáñáß û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ` áã (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 107–110): êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇÝ áõÕ»ÏóáÕ óáõó³¹ñ³Ï³Ý օրինակները լուսաբանում են տարբեր ոչ ֆինանսական ակտիվների համար օգտակար ծառայության Å³ÙÏ»ïÇ áñáßÙ³Ý ¨, ÑÇÙÝí»Éáí û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇ íñ³, ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï³·³Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý ËÝ¹ÇñÝ»ñÁ:

90 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ áñáß»ÉÇë ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É ÙÇ ß³ñù ·áñÍáÝÝ»ñ, Ý»ñ³éÙ³Éª

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ÏïÇíÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ û·ï³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ÛÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Û¹ ակտիվը կարող է արդյունավետորեն կառավարվել մեկ այլ կառավարչական խմբի կողմից.

(բ) ակտիվին բնորոշ կենսաշրջանը, ինչպես նաև նույնանման եղանակով օգտա·áñÍíáÕ ÝÙ³Ý³ïÇå ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատականների վերաբերյալ Ññ³å³ñ³Ï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ.

(·) ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý, ï»ËÝáÉá·Ç³Ï³Ý, ³é¨ïñ³ÛÇÝ ÑÝ³óáõÙÁ Ï³ÙÑÝ³óÙ³Ý ³ÛÉ ï»ë³ÏÝ»ñ.

(¹) ³ÛÝ ×ÛáõÕÇ Ï³ÛáõÝáõÃÛáõÝÁ, áñáõÙ ·áñÍáõÙ ¿ ïíÛ³É ³ÏïÇíÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÏïÇíÇ ÙÇçáóáí ստացվող արտադրանքի կամ ծառայությունների նկատմամբ շուկայական պաÑ³Ýç³ñÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(») Ùñó³ÏÇóÝ»ñÇ Ï³ÙÑÝ³ñ³íáñ Ùñó³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(½) ³ÏïÇíÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ ëï³Ý³ÉáõÑ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ å³Ñå³ÝÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` ³Û¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇÝ Ñ³ëÝ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ ¨ Ù³ï³¹ñáõÃÛáõÝÁ.

(¿) ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության ժամանակաշրջանը և ակտիվի օգտագործման Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï³ éÝãíáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇÉñ³Ý³ÉÁ.

(Á) ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ï³Ëí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó:

91 §²Ýáñáß¦ Ñ³ëÏ³óáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ýß³Ý³ÏáõÙ §³Ýë³ÑÙ³Ý³÷³Ï¦: àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ å³Ñå³ÝÙ³Ý ³å³·³ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ ³Û¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, áñÁ å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿, áñ ³ÏïÇíÁ å³Ñå³ÝÇ Çñ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý áñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ·Ý³Ñ³ï í³Í ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` ³Û¹ åÇëÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ñ³ëÝ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ áõ ó³ÝÏáõÃÛáõÝÁ: àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³Ýáñáß ÉÇÝ»Éáõ վերաբերյալ եզրակացությունը չպետք է կախվածության մեջ լինի Ýßí³Í ³ÏïÇíÁ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ³Û¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ íñ³ å³Ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáõÍ ³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ·»ñ³½³ÝóáõÍ íñ³·ní³Í ³å³·³ Í³ËëáõÙÝ»ñÇó:

92 î»ËÝáÉá·Ç³Ý»ñÇ ³ñ³·ÁÝÃ³ó ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ »Ý, áñ Ñ³Ù³Ï³ñ·ã³ÛÇÝ Íñ³·ñ»ñÁ ¨ բազմաթիվ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ ենթակա են տեխնոլոգիական հնացման: Հետևաբար Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ¹ñ³Ýó û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ñ× ÏÉÇÝÇ:

93 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ß³ï »ñÏ³ñ Ï³Ù ÝáõÛÝÇëÏ ³Ýáñáß: ²Ýáñáßáõ ÃÛáõÝÁ ³ñ¹³ñ³óÝáõÙ ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ½·áõß³íáñáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³, ë³Ï³ÛÝ ãÇ ³ñ¹³ñ³óÝáõÙ ³ÝÇñ³ï»éáñ»Ý Ï³ñ× û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝïñáõÃÛáõÝÁ:

94 **Ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայությունը, որը բխում է պայմանագրային կամ այլ իրավաբանորեն ³ÙÑ³·ñí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇó, ãå»ïù ¿ ·»ñ³½³ÝóÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ կամ այլ իրավաբանորեն ³ÙÑ³·ñí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Å³ÙÏ»ïÁ, ë³Ï³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ³í»ÉÇ Ï³ñ× Ï³ËÍ³Í ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇó, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ ¿ û·ï³·áñÍ»É ïíÛ³É ³ÏïÇíÁ: Եթե պայմանագրային կամ այլ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքները փոխանցվում »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÅ³ÙÏ»ïáí, áñÁ Ï³ñáÕ¿ Ýáñ³óí»É, ³å³ áãÝÛáõÃ³Ï³Ý³ÏïÇíÇû·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛáõÝÁ պետք է ներառի նորացման ժամանակահատվածը (ժամանակահատվածները) միայն այն դեպքում, երբ ³éÏ³ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ýáñ³óáõÛÝ ³é³Ýó ¿³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ³պացույցը: Օգտակար ծառայությունը կրկին ձեռք բերված իրավունքի, որը ճանաչվել է որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվ, ÙÝ³ó³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Å³ÙÏ»ïÝ¿ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñÇ ßÝáñÑí»É¿ ³Û¹ Çñ³íáõÝùÁ, ¨ ³ÛÝ ãå»ïù¿Ý»ñ³éÇ Ýáñ³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ»ñÁ:**

95 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇû·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý íñ³ Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É Ã»ª ïÝï»ë³Ï³Ý, ¨ Ã»ª Çñ³í³Ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÁ: îÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÁ áñáßáõÙ »Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ïëï³óí»Ý ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ: Æñ³í³Ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï»É ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ ³Û¹ û·áõïÝ»ñÇ Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ: ú·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ ³Ù»Ý³Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ¿, áñÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ¿ ÝßíÍ³Í ·áñÍáÝÝ»ñáí:

96 Ð»ï¨Û³É ·áñÍáÝÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ, Ç ÃÇíë ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇ, Ù³ïÝ³ÝßáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ կկարողանա նորացնել պայմանագրային կամ այլ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքները՝ առանց ¿³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ, »Ã»ª

(³) առկա է հավանաբար փորձառության վրա հիմնվ³Í ³å³óáõÛó, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքները կնորացվեն: Եթե նորացումը պայմանավորված է երրորդ կողմի համաձայնությամբ, ապա այն ներառում է ապացույց, որ երրորդ կողմը կտա իր Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ.

(բ) առկա է ապացույց, որ կբավարարվեն նորացÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ó³ÝÏ³ó³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñ.

(·) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ïñ³Í Ýáñ³óÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¿³Ï³Ý ã»Ý ÉÇÝÇ` Ñ³Ù»Ù³ï³Í ³Û¹ Ýáñ³óáõÙÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ:

ºÃ» Ýáñ³óÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÝ ¿³Ï³Ý »Ý` Ñ³Ù»Ù³ï³Í ³Û¹ Ýáñ³óáõÙÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ³å³ §Ýáñ³óÙ³Ý¦ Í³ËëáõÙÝ իրենից ներկայացնում է, ըստ էության, նորացման ամսաթվով նոր ոչ նյութական ակտիվի ձեռքբերման ³ñÅ»ùÁ:

ú·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ïáí áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ²Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý ¨ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ù»Ãá¹

97 **ú·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ï áõÝ»óáõ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³Ùáñï Ç½³óíáÕ ·áõÙ³ñÁ պետք է պարբերաբար բաշխվի դրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ամորտիզացիան պետք է Ñ³ßí³ñÏíÇ ³ÛÝ å³ÑÇó, »ñÇ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ գտնվում է այն í³ÛñáõÙ¨ ³ÛÝ íÇ×³ÏáõÙ, áñÝ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, áñå»ë½Ç ³ÛÝ Ï³ñáÕ³Ý³ ·áñÍ»É Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó նախատեսված ձևով: Ամորտիզացիայի հաշվարկումը դադարեցվում է, երբ տվյալ ակտիվը ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ (Ï³Ù Ý»ñ³éíáõÙ ¿ û·ï³ñíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³ÛÝ խմբում, որը դասակարգված է որպես վաճառքի համար պահվող)՝ համաձայն ՖՀՄՍ 5-ի, կամ երբ այդ ³ÏïÇíÝ ³å³×³Ý³ãíáõÙ ¿` Ý³Û³Í, Ã» ³Û¹ ³Ùë³ÃÍ»ñÇó áñÝ ³í»ÉÇ ßáõï ÏÉÇÝÇ: ²Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ ÏÇñ³éíáÕ Ù»Ãá¹Á å»ïù¿ ³ñï³óáÉÇ ³ÛÝ Ùá¹»ÉÁ, Áëï áñÇ³ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ ³Ïï ÇíÇó ëï³óíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ Ïëå³éí»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó: ºÃ» ³Û¹ Ùá¹»ÉÁ ÑÝ³ñ³íáñã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»É, ³å³ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Á: Úáõñ³ù³Ýâûáõñ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí³ñÏí³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Í³Ëëáõ ÙÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ëáõÛÝ Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ëï³Ý¹³ñïáí ãÇ ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ Ï³Ù å³Ñ³ÝçíáõÙ, áñ ³ÛÝ Ý»ñ³éíÇ Ù»Ï ³ÛÉ ³Ï ïÇíÇÑ³ßí»ÏßéÇ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ:**

98 ²Ïïçíç û·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ¹ñ³ ³Ùáñï Ç½³óíáÕ ·áõÙ³ñÁ ëÇëï»Ù³ïÇÏ ÑÇÙáõÝùáí բաշխելու համար կարող են կիրառվել ամորտիզացիայի տարբեր մեթոդներ: Այս մեթոդները ներառում են ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Á, Ýí³½áÕ ÙÝ³óáñ¹Ç Ù»Ãá¹Á¨ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ ÙÇ³íáñÇ Ù»Ãá¹Á: ²Ïïçíç Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ Ù»Ãá¹Á ÁÝïñíáõÙ ¿ª ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ïíÛ³É ³Ïïçíçó ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¨ ³ñ³ÝáõÙ Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ùá¹»ÉÁ, ¨ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³éíáõÙ ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոփոխություն է տեղի áõÝ»ÝáõÙ ³Û¹ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ùá¹»ÉáõÙ:

99 ²Ùáñï Ç½³óÇ³Ý ëվորաբար ճանաչվում է որպես ծախս շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, երբեմն ակտիվում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները կլանվում են կազմակեր åáõÃÛ³Ý

ÏáÕÙÇó ³ÛÉ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñï ³¹ñáõÃÛ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ: ²Û¹åÇëÇ ¹»åùáõÙ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³½ÙáõÙ ¿ ³ÛÉ ³Ï ï ÇíÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ù³ë ¨ Ý»ñ³éíáõÙ ¹ñ³ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç: úñÇÝ³Ï³ñï ³¹ñáõÃÛ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ û·ï ³ ·áñÍíáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý Ý»ñ³éíáõÙ ¿ å³ß³ñÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç (ï»ë ÐÐØê 2 §ä ³ß³ñÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á):

ØÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ù

100 ú·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ï áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ ½ñá Ñ³Ù³ñíÇ, ÞUGWUHJVU WJÛ ղեպքերի, երբ՝

(³) ³éÏ³ ¿ »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ՝ ·Ý»Éáõ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÁ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³í³ñïÇÝ. Ï³Ù

(բ) ³Ï ï ÇíÇ Ñ³Ù³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ ·áñÍáÕ ßáõÏ³¨

(i) ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ áñáßí»É՝ íÏ³Û³Ïáã»Éáí ³Û¹ ßáõÏ³Ý.

(ii) Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Û¹åÇëÇ ßáõÏ³ ·áÛáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³ ï íÛ³É ³Ï ï ÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ï Ç í»ñçáõÙ:

101 àñáß³ÏÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ³Ï ï ÇíÇ ³Ùáñï Ç½³óíáÕ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ ¿ ¹ñ³ մնացորդային արժեքը հանելուց հետո: Ձրոյից տարբերվող մնացորդային արժեքը ենթադրում է, որ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ û ï ³ñ»É áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ ÙÇÝã¨ ¹ñ³ ï Ý ï »ë³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³í³ñï Á:

102 ²Ï ï ÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ ï Ù³Ý ÑÇÙùáõÙ ÷áËÑ³ ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÝ ¿ û ï ³ñáõÙÇó³ ÏÇñ³é»Éáí գնահատման ամսաթվի դրությամբ նմանատիպ այն ակտիվի վաճառքի համար գերակշռող գները, որի û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ï Á Éñ³ó»É ¿, ¨ áñÁ ·áñÍ»É ¿ ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù ÝÙ³Ý »Ý ï íÛ³É ³Ï ï ÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ: ØÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ í»ñ³Ý³Ûíáõٿ ³éÝí³½Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï ³ñí³ í»ñçÇÝ: ²Ï ï ÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ï Ù³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ï áõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç:

103 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ ³×»É ÙÇÝã¨ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ·»ñ³½³Ýó»É ³ÛÝ: ºÃ» ¹³ ³Û¹å»ë¿, ³å³ ³Ï ï ÇíÇ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Í³ËëáõÙÁ Ñ³í³ë³ñ¿ ½ñáÛÇ` բացառությամբ այն դեպքի, երբ դրա ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ» ï ³·³ÛáõÙ Ýí³½áõÙ¿ ÙÇÝã¨ ï íÛ³É ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó ³í»ÉÇ ó³Íñ ·áõÙ³ñÁ:

²Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ¨ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ù»Ãá¹Ç í»ñ³Ý³ÛáõÙ

104 àñáß³ÏÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ ¨ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ù»Ãá¹Á å»ïù¿ í»ñ³Ý³Ûí»Ý ³éÝí³½Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ï³ñí³ í»ñçáõÙ: ºÃ» ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայությունը տարբերվում է նախորդ գնահատականներից, ³å³ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ å»ïù¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ բար փոփոխվի: Եթե ակտիվից ³é³ç³óáÕ ¨ ¹ñ³ÝáõÙ Ù³ñÙÝ³íáñí³Í ï Ýï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ëå³éÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ùá¹»Éáõ÷á÷áËáõÃÛáõÝ¿ ï»ÕÇ áõÝ»ó»É, ³å³ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ù»Ãá¹Á å»ïù¿ ÷á÷áËíÇ ³ÛÝå»ë, áñ ³ñï³óáÉÇ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²Û¹åÇëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý áñå»ë Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ï áõÙÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç:

105 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ³ÏÝÑ³Ûï ¹³éÝ³É, áñ ¹ñ³ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ ï áõÙÁ ï íÛ³É å³ÑÇÝ ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ Çñ³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ: úñÇÝ³Ï³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ×³Ý³ãáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ óáõó³Ýß»É, áñ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³ñÇù áõÝÇ:

106 Ä³Ù³Ý³ÏÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí»É ³ÛÝ Ùá¹»ÉÁ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñÇª áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇó ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ »Ý ÑáëáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ: úñÇÝ³Ï³ñ Ï³ñáÕ ¿ ³ÏÝÑ³Ûï ¹³éÝ³É, áñ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ýí³½áÕ ÙÝ³óáñ¹Ç Ù»Ãá¹Á ³í»ÉÇ նպատակահարմար է, քան գծային մեթոդը: Մեկ այլ օրինակ է, երբ լիցենզիայով տրված իրավունքների û·ï³·áñÍáõÙÁ Ñ» ï ³Ó·íáõÙ ¿ª պայմանավորված լինելով բիզնես ծրագրի այլ բաղադրիչների նկատմամբ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñի կատարմամբ: Այսպիսի դեպքերում տնտեսական օգուտները, որոնք առաջանում են ³Ï ï ÇíÇó, Ï³ñáÕ »Ý ë ï ³óí»É ³í»ÉÇ áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ:

ú·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ï áí áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñ

107 ú·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ï áí áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ »ÝÃ³Ï³ ã¿:

108 Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Çª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ëïáõ·»É û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ïáí áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ` í»ñçÇÝÇë ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ñ³Ù»Ù³ï»Éáí ¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï`

(³) ï³ñ»Ï³Ý Ïïñí³Íùáí.

(բ) ցանկացած պահի, երբ առկա են ցուցանիշներ, որ ոչ նյութական ակտիվը կարող է արժեզրկված ԷÇÝ»É:

ú·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛ³Ý·Ý³Ñ³ïÙ³Ý í»ñ³Ý³ÛáõÙ

109 ²ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ ã»ÝÃ³ñÏíáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý³ÛíÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ` å³ñ½»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³íáñ»É ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ïáí û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ï íÛ³É ³Ïï ÇíÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ¹³ ³Û¹å»ë ã¿, ³å³ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ï ço ¹»åÇ áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ï å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç:

110 Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Çª áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ïÇó ¹»åÇ áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ï Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ ï íÛ³É ³ÏïÇíÇ ÑÝ³ñ³íáñ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý óáõó³ÝÇßÁ: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëïáõ·áõÙ¿ ³Û¹ ³ÏïÇíÁ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ` ÐÐØê 36-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ¹ñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ Ñ³Ù»Ù³ï»Éáí Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï ¨ ó³Ý³ó³Í ·áõÙ³ñ, áñáí Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³Ýóáõ¿ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, ×³Ý³ã»Éáí áñå»ë ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ:

Ð³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ïáõóí»ÉÇáõÃÛáõÝ. ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñ

111 àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í¿, Ã» áã, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 36-ը: Այդ ստանդարտը պարզաբանում է, թե երբ և ինչպես է կազմակերպությունը վերանայում իր ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը, ինչպես է որոշում ակտիվի փոխհատուցվող գումարը և երբ է ×³Ý³ãáõÙ Ï³ÙÑ³Ï³¹³ñÓáõÙ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ:

Þñç³Ý³éáõÃÛáõÝÇó Ñ³ÝáõÙ ¨ ûï³ñáõÙ

112 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ å»ïù¿ ³å³×³Ý³ãíÇª

(³) ûï³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ. Ï³Ù

(բ) երբ դրա օգտագործումից կամ հետագա օտարումից այլևս չեն ակնկալվում ապագա ïÝï»ë³Ï³Ýû·áõïÝ»ñ:

113 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÇó ³é³ç³óáÕ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿ áñáßíÇ áñå»ë ûï³ñáõÙÇó ½áõï Ý»ñÑáëùÇ, »Ã» Ï³ ³Û¹åÇëÇÝ, ¨ ïíÛ³É ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨ տարբերություն: Այն պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում ակտիվի ապաճանաչման պահին (եթե ÐÐØê 17-ը այլ բան չի պահանջում վաճառքի և հետվարձ³Ï³ÉÙ³Ý ¹»åùáõÙ): ú·áõïÁ ãå»ïù¿ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ëÑ³ëáõÛÃ:

114 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ûï³ñáõÙը կարող է իրականացվել տարբեր եղանակներով (օրինակ՝ վաճառքի, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÙÙ³Ý³·ñÇ ÏÝùÙ³Ý Ï³Ù ÝíÇñ³ïíáõÃÛ³Ý ÙÇçáóáí): ²Û¹åÇëÇ ³ÏïÇíÇ ûï³ñÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 18 §Ð³ëáõÛÃ¦ ë ï³Ý¹³ñïÇ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ³å³ñ³ÝùÇ í³×³éùÇó ë ï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ÐÐØê 17-Á ÏÇñ³éíáõÙ¿ í³×³éùÇ ¨ Ñ»ïí³ñÓ³Ï³ÉÙ³Ý ÙÇçáóáí ûï³ñÙ³Ý¹»åùÇ Ñ³Ù³ñ:

115 ºÃ» 21-րդ պարագրաֆում բերված ճանաչման սկզբունքի համաձայն կազմակերպությունը ակտիվի Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ ×³Ý³ãáõÙ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÙÇ Ù³ëÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý³ñÅ»ùÁ, ³å³ ³ÛÝ ³å³×³Ý³ãáõÙ¿ ³Û¹ ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÇ Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÇ Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ áñáßáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»É¿, ³å³ ³ÛÝ Ï³ñáõ¿ û·ï³·áñÍ»É ÷áË³ñÇÝÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ` óáõó³Ýß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ÇÝãåÇëÇÝ ¿ »Õ»É ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÇ ³ñÅ»ùÁ ¹ñ³ ձեռքբերման կամ ներստեղծման պահին:

115A Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կրկին ձեռք բերված իրավունքի դեպքում, »Ã» ³Û¹ Çñ³íáõÝùÁ Ñ»ï³·ÛáõÙ í»ñ³ÃáÕ³ñÏíáõÙ¿ (í³×³éíáõÙ¿) »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇÝ, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ßí»ÏßéÙ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» Ï³ ³Û¹åÇëÇÝ, å»ïù¿ û·ï³·áñÍíÇ í»ñ³ÃáÕ³ñÏíáõÙÇó ³é³ç³ó³Í û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

116 Ոչ նյութական ակտիվի օտարումից ստացվելիք հատուցումը սկզբնապես ճանաչվում է դրա իրական ³ñÅ»ùáí: ºÃ» áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñÁ Ñ»ï³Ó·íáõÙ ¿, ³å³ ëï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ սկզբնապես ճանաչվում է կանխիկ գնի համարժեքով: Հատուցման անվանական գումարի և կանխիկ գնի

համարժեքի միջև տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային եկամուտ՝ համաձայն ՀՀՍՍ 18-Ç, áñÝ արտացոլում է դեբիտորական պարտքի էֆեկտիվ եկամտաբերությունը:

117 ê³ÑÙ³Ý³÷³Ï û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïáí áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³Ý ãÇ դադարեցվում, երբ ոչ նյութական ակտիվն այլևս չի օգտագործվում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ այդ ակտիվը ամբողջությամբ մաշվել է կամ դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ (կամ ÁÝ¹գրկվում է օտարման ենթակա ակտիվների խմբում, որը դասակարգված է որպես վաճառքի համար å³ÑíáÕ)ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÜÐØê 5-Ç:

´³ó³Ñ³Ûïáõù

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ

118 Կազմակերպությունը ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր դասի համար պետք է բացահայտի Ñ»ï¨Û³ÉÁ՝ ï³ñ³Ýç³ï»Éáí Ý»ñëï»ÕÍí³Íáã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÁ ³ÛÉ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇóª

(³) û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³Ýáñáß Ï³Ù áñáß ³ÏÇ ÉÇÝ»ÉÁ ¨, áñáß³ÏÇ ÉÇÝ»Éáõ ¹»åùáõÙ, ³Û¹ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³ÛÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ ¹ñáõÛù³ã³÷»ñÁ.

(բ) û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ Å³ÙÏ»ïáí áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³ÛÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ Ù»ÅáÉ¹Ý»ñÁ.

(·) հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում համախառն հաշվեկշռային արժեքը և ó³ÝÏ³ó³Í ÏáõïÏ³ÏÍ³Í ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý (Ñ³ßíÇ ³é³Í ÏáõïÏ³ÏÍ³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ).

(¹) Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ (Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ), áñáõÙ Ý»ñ³éí³Í¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³Ý.

(») հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում հաշվեկշռային արժեքի Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÁ, áñÁ óáõÛó¿ ï³ÉÇëª

(i) ³í»É³óáõÙÝ»ñÁª ³é³ÝÓÇÝ Ýß»Éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñëáõÙ ë ï»ÕÍí³ÍÝ»ñÁ, ³é³ÝÓÇÝ åեղք բերվածները և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների արդյունքում ձեղք բերվածները.

(ii) ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ Ï³Ù Ý»ñ³éíáõÙ են օտարման խմբում, áñÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÜÐØê 5-Ç, ¨ ³ÛÉ ûï³ñáõÙÝ»ñ.

(iii) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³í»É³óáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù Ýí³½áõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý 75-ñ¹, 85-ñ¹ ¨ 86-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ý»ñùá Ï³ï³ñí³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇó ¨ ÐÐØê 36-Ç Ý»ñùá ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇó (»Ã» Ï³Ý ³Û¹åÇëÇù).

(iv) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ (»Ã» Ï³Ý ³Û¹åÇëÇù)ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç.

(v) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ (»Ã» Ï³Ý ³Û¹åÇëÇù)ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç.

(vi) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Íó³ÝÏ³ó³Í ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³.

(vii) փոխարժեքային զուտ տարբերություններ, որոնք առաջանում են ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí ÷áË³ñÏ»Éáõ ¨ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí ÷áË³ñÏ»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

(viii) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ:

119 Ոչ նյութական ակտիվների դասն ակտիվների խմբավորում է, որոնք նման են բնույթով և Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ù»ç Çñ»Ýó û·ï³·áñÍÙ³Ý »Õ³Ý³Ïáí: ²é³ÝÓÇÝ ¹³ë»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»Éª

(³) ³åñ³Ýù³ÝÇß»ñÇ ³Ýí³ÝáõÙÝ»ñÁ.

(բ) պարբերականների խորագրերը և հրապարակումների անվանումները.

(·) Ñ³Ù³Ï³ñ·ã³ÛÇÝ Íñ³·ñ»ñÁ.

(¹) ÉÇó»Ý½Ç³Ý»ñÁ ¨ íëï³Ñ³·ñ»ñÁ (ýñ³ÝßÇ½Ý»ñÁ).

(») Ñ»ÕÇÝ³Ï³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ³ñïáÝ³·ñ»ñÁ ¨ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³ÍÛÉ Çñ³íáõÝùÝ»ñ, Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¨ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ.

(½) բաղադրատոմսերը, բանաձևերը, մոդելները, նախագծերը և փորձանմուշն»ñÁ.

(¿) Ùß³ÏÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ·ïÝíáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ:

Վերը նշված դասերը բաժանվում են ավելի փոքր խմբերի (միավորվում են ավելի խոշոր խմբերում), եթե ՀՀ Նախագծով նախատեսվող գործունեությունը կամ գործունեության որոշակի տեսակները ներառում են մի քանի գործունեություններ, որոնք ներառված են տարբեր դասերում:

120 Կազմակերպությունը բացահայտում է ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների՝ ԴԴՁ 36-ի պահանջներին համապատասխան, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ 118-րդ պարբերության (ա)-(ե) ենթակետերի համաձայն տեղեկատվությունը չի պահանջվում:

121 Դրամական միջոցների՝ ԴԴՁ 8-ի համաձայն, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հաշվապահական հաշվառման գնահատման մեջ տեղի ունեցած փոփոխության բնույթը և գումարը, որը էական ազդեցություն է ունենալու ընթացիկ և հետագա ժամանակաշրջանների վրա, եթե նման փոփոխությունը կարող է ազդեցություն ունենալ հետագա ժամանակաշրջանների վրա:

(ա) ցանկացած ֆինանսական գործիքի, որը չի չափվում իրական արժեքով.

(բ) ներդրումային անշարժ գույքի.

(գ) կենսաբանական ակտիվների, որոնց հետ կապված չափման հուսալի եղանակը սկզբնական ճանաչման պահին չի պահպանվում.

122 Կազմակերպությունը պետք է նաև բացահայտի՝

(ա) այն հանգամանքները, որոնք ղեկավարությունը դատողություններ է կատարել, երբ որոշվել է, որ ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետն անորոշ է.

(բ) ներդրումային անշարժ գույքի գծով ընդունված հաշվապահական հաշվառման մոդելի համաձայն չափված ներդրումային անշարժ գույքի համար օգտագործված գնահատման մեթոդները և նշանակալի ենթադրությունները.

(գ) պետական շնորհի միջոցով ձեռք բերված և սկզբնապես իրական արժեքով ճանաչված ոչ ֆինանսական ակտիվների համար (տե՛ս 44)՝

(i) այդ ակտիվների համար սկզբնապես ճանաչված իրական արժեքը.
(ii) նշված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները.
(iii) ակտիվների ճանաչմանը հաջորդող չափման եղանակը՝ սկզբնական արժեքի մուտքագման համար.

(դ) այն ոչ ֆինանսական ակտիվների առկայությունը և հաշվեկշռային արժեքները, որոնց նկատմամբ գործում է վերականգնման վերաբերյալ սահմանափակում, և հանձնարարականների համար դրված գումարները, որոնք վերաբերում են հիմնական միջոցների կառուցմանը.

(ե) ոչ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման համար պայմանագրային պարտավորությունների չափը.

123 Երբ կազմակերպությունը նկարագրում է այն գործոնները, որոնց վրա ազդեցություն է ունեցել ղեկավարության դատողությունը, որոշելիս, որ ներդրումային անշարժ գույքի պորտֆելի կառավարումը դադարեցնելու դեպքում դրա վաճառքը ենթադրվում է 90-օրյա ժամանակահատվածում, ապա կարող է անհրաժեշտ լինել նկարագրել այն գործոնները, որոնք հանգեցրել են այդ եզրակացությանը:

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման վերաբերյալ հատուկ պահանջներ

124 Ֆինանսական ակտիվների յուրաքանչյուր դասի համար, որը ճանաչվել է սկզբնական ճանաչման պահին կամ հետագա ժամանակաշրջանում, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալը՝

(ա) Ակտիվների՝ ԴԴՁ 9-ի համաձայն չափված դասերի համար՝

(i) ներդրումների տեսակները.
(ii) ներդրումների քանակները.
(iii) ներդրումների իրական արժեքի մուտքագման համար օգտագործված մեթոդները՝ ԴԴՁ 13-ի 91-93-րդ պարբերությունների համաձայն.

(բ) ոչ ֆինանսական ակտիվներին վերաբերող վերագնահատման արդյունքում առաջացած ամփոփ գումարը՝ նշելով հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ՝ ցույց տալով հաշվետու ժամանակաշրջանում բաշխման ցանկացած սահմանափակումները և բաժնետերերին՝ մնացորդի բաշխման ցանկացած սահմանափակում:

(·) ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÝ áõ Ï³ñ¨áñ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

125 ´³ó³Ñ³Ûï Ù³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï áõÃÛáõÝ ³é³ç³Ý³É, áñ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¹³ë»ÑÁ ÙÇ³íáñí»Ý ³í»ÉÇ Ù»Í ¹³ë»ñáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ¹³ë»ÑÁ ã»Ý ÙÇ³íáñíáõÙ, »Ã» ¹³ ÏÑ³Ý·»óÝÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ ¹³ëÇ ³é³ç³óÙ³Ý, áñáõÙ ÏÝ»ñ³éí»ïù ևՙ սկզբնական ³ñÅ»ùÇ, ¨՝ í»ñ³·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ã÷í³Í·áõÙ³ñÝ»ñÁ:

Ð»ï³½áïáõÃÛ³Ý¨ÙßÏ³ÝÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ

126 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում որպես ծախս ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý¨ÙßÏ³ÝÍ³ËëáõÙÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ·áõÙ³ñÁ:

127 Հետազոտության և մշակման ծախսումներն ընդգրկում են բոլոր այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý Ï³Ù ÙßÏ³ÙÝ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ (ï»ë 66-ñ¹ ¨ 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁª որպես ուղեցույց ծախսումների այն տեսակի վերաբերյալ, որոնք պետք է ù»ñ³éí»Ý 126-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí սահմանված բացահայտման պահանջի նպատակների համար):

²ÛÉ ï»Õ»Ï³ ï íáõÃÛáõÝ

128 Կազմակերպության համար խրախուսելի է, սակայն պարտադիր պահանջ չէ, որ նա բացահայտի Ñ»ï¨Û³É ï»Õ»Ï³ ï íáõÃÛáõÝÁª

(³) լրիվ ամորտիզացված, բայց դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող ակտիվների արժեքը և

(բ) ³ÛÝ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ÏÇñ× ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý կողմից վերահսկվում են, սակայն ակտիվ չեն ճանաչվում, որովհետև դրանք չեն բավարարել սույն ë ï³Ý¹³ñïáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝերին, կամ որովհետև դրանք դեռ են բերվել Ï³Ù ³é³ç³ó»É »Ý ÙÇÝã¨ ÐÐØê 38 §àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñ ë ï³Ý¹³ñïÇ 1998 Ã. ÃáÕ³ñÏí³Í տարբերակի ուժի մեջ մտնելը:

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ¨ áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

129 [Ð³Ýí³Í¿]

130 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Áª

(³) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների արդյունքում ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվների հաշվապահական հաշվառման նկատմամբ, որոնց համար համապատասխան Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ ÏÝùí»É¿ 2004 Ã. Ù³ñï Ç 31-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ.

(բ) առաջընթաց կերպով՝ բոլոր այլ ոչ հիմնական ակտիվների հաշվապահական հաշվառման նկատմամբ՝ 2004 Ã. Ù³ñï Ç 31-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ ëÏëí³Í ³é³çÇÝ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ սկզբից: Այսպիսով, կազմակերåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ×ß·ñï Ç ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇÝ ×³Ý³ãí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ê³Ï³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ³Ùë³ÃíáíÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ` í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Û¹åÇëÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ: ºÃ» ³Û¹åÇëÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áËáõÙ¿ ³Ï ï ÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Çñ·Ý³Ñ³ïáõÙ, ³å³ Ýßí³Í÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý³Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ù»ç` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç:

130A Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ ëÏë³Í ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÜÐØê 6-Á ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ կիրառվեն այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

130B ÐÐØê 1 §üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦ ë ï³Ý¹³ñïÁ (2007 Ã. í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակը) փոփոխումÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏ»ó ÜÐØê-ներում օգտագործված տերմինաբանությունը: Բացի այդ, ÷á÷áËáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí»óÇÝ 85-ñ¹, 86-ñ¹, ¨ 118 (») (iii) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ ëÏë³Í ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (2007 Ã. í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ կիրառվեն այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

130C ÜÐØê 3-Á (2008 Ã. í»ñ³·áËված տարբերակը) փոփոխել է 12-ñ¹, 33–35-ñ¹, 68-ñ¹, 69-ñ¹, 94-ñ¹ ¨ 130-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, Ñ³Ý»É¿ 38-ñ¹ ¨ 129-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ³í»É³óñ»É¿ 115A å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ ëÏë³Í ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ շրջանների համար: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ×ß·ñï Ç ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É »Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ¨ ·áõ¹íÇÉÇ Ñ³Ù³ñ Ý³ËáñÃáÕ Ó»éÝ³ñÏ³ï Çñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: ºÃ»

Ï ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÜÐØê 3-ր (2008 թ. վերափոխված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éí»Ý Ý³¨ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

130D 69-ñ¹, 70-ñ¹ ¨ 98-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý, ÇëÏ 69A å³ñ³·ñ³ýÁ ³í»É³ó»É ¿ 2008 Ã. Ù³ÛÇë ³ÙëÇÝ ÃáÕ³ñÏí³Í §ÜÐØê-ների բարեփոխումներով»: Կազմակերպությունը պետք է այդ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ ï ñ»ÉÇ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï աշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի ³Û¹ ÷³ëï Á:

ÜÙ³Ý³ï Çå³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ»ñÁ

131 Սույն ստանդարտը առաջընթաց կերպով կիրառելու վերաբերյալ 129-րդ և 130(բ) պարագրաֆների å³Ñ³ÝçÁ ÝßÝ³Ý³ÏáõÙ ¿, áñ »Ã» ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ ã³÷í»É ¿ ÙÇÝã¨ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ` ÑÇÙÝí»Éáí Ñ³ÝÓÝ³Í ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ íñ³, ³å³ կազմակերպությունը չի վերաներկայացնում ձեռք բերված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրա իրական արժեքն արտացոլելով Ñ³Ù³ñ:

Ä³ÙÏ»ï Çó ßáõ ï ÏÇñ³éáõÙÁ

132 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ՝ ÙÇÝã¨ 130-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í áõÅÇ Ù»ç մտնելու ամսաթվերը, խրախուսելի է այն կազմակերպություններ համար, որոնց նկատմամբ կիրառելի է 130-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý³Ëù³Ý áõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»Éáõ ³Û¹ ³Ùë³ÃíáÑ, ³å³ Ý³ å»ï ù ¿ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éÇ Ý³¨ ÜÐØê 3-Á ¨ ÐÐØê 36-Á (2004 թ. վերանայված տարբերակ):

ÐÐØê 38 -Ç (1998 Ã. ÃáÕ³ñÏáõÙ) ³Ýí³í»ñ Ñ³Ù³ñ»ÉÁ

133 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ ÐÐØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Á (ÃáÕ³ñÏí³Í՝ 1998 Ã.):

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 39
üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³âáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ

Üå³ï³ÏÁ

1 Սույն ստանդարտի նպատակն է սահմանել սկզբունքներ ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ áñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ճանաչման և չափման համար: Ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ տեղեկատվության Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý ÐÐØê 32 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ* ստանդարտում: Ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտման å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý ÜÐØê 7 *Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ* ëï³Ý¹³ñï áõÙ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2 **Սույն ստանդարտը պետք է կիրառվի բոլոր կազմակերպությունների կողմից բոլոր տեսակի ֆինանսական գործիքների հաշտմամբ, բացառությամբ՝**

(³) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ ³ÛÝ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý, áñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 27 *Համախմբված և առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ*, ÐÐØê 28 *Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ* ¨ ÐÐØê 31 *Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ* ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³é»Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý Ù»ç ³ÛÝ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÁ ÐÐØê 27, ÐÐØê 28 Ï³Ù ÐÐØê 31-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ Áëï ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ սույն ստանդարտը կիրառեն նաև այն ածանցյալ գործիքների նկատմամբ, որոնք հիմնված են ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éնարկման մեջ մասնակցության վրա, բացառությամբ երբ տվյալ ածանցյալ գործիքը համապատասխանում է կազմակերպության բաժնային գործիքի սահմանմանը՝ ըստ ՀՀՍՍ 32-Ç.

(բ) վարձակալությունների գծով իրավունքների և պարտականությունների, որոնց նկատմամբ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 17 *Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ* ëï³Ý¹³ñïÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí³

(i) í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í³ í³ñÓ³Ï³Éáõþյան գծով դեբիտորական պարտքերի նկատմամբ կիրառվում են սույն ստանդարտի ապա×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ (ï»ë 15-37-ñ¹, 58-ñ¹, 63-65-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô36-Îàô52 ¨ Îàô84-Îàô93 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

(ii) í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ïñ»¹Çïáñ³Ï³Ý պարտքերի նկատմամբ կիրառվում են սույն ստանդարտի ապաճանաչման դրույթները (ï»ë 39-42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô57-Îàô63 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

(iii) í³ñÓ³Ï³Éáõþյունների մեջ պարունակվող ածանցյալ գործիքների նկատմամբ կիրառվում են սույն ստանդարտի՝ պարունակվող ածանցյալ գործիքների վերաբերյալ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ (ï»ë 10-13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô27-Îàô33 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

(·) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóÙ³Ý åÉ³ÝÝ»ñÇ ·Íáí ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ Çñ³íáõÙÝ»ñÇ ¨ պարտականությունների, որոնց նկատմամբ կիñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 19 *²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ*ë ï³Ý¹³ñïÁ.

(¹) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ, áñáÝù համապատասխանում են բաժնային գործիքի սահմանմանը՝ ըստ ՀՀՍՍ 32-Ç (Ý»ñ³éÛ³É ûåóÇáÝÝ»ñÁ ¨ í³ñ³Ýï³Ý»ñÁ), Ï³Ù áñáÝù, ÐÐØê 32-Ç 16² ¨ 16´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ï³Ù 16¶ ¨ 16Դ պարագրաֆների պահանջների համաձայն, պետք է դասակարգվեն որպես բաժնային ·áñÍÇù: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛíիՀ, նման բաժնային գործիքների տիրապետողÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ³Û¹ ·որձիքների նկատմամբ, բացի այն դեպքից, երբ դրանք համապատասխանում են վերը նշված (ա) կետի բացառությանը.

(») Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý (i) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·Íáí, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ üÐØê 4 *²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ* ëï³Ý¹³ñտում, բացի բողարկողի իրավունքներից և պարտականություններից, որոնք ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·Íáí, áñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ ¿ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, Ï³Ù (ii) å³ÛÙ³Ý³·Çñ ¿, áñÁ üÐØê 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿, áñáíÑ»ï¨ ³ÛÝ å³ñáõÝ³Ïáõ٠ ¿ Áëï Ñ³Û»óáÕáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ üÐØê 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ · ï³ÝíáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³Ïíáճ Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ ûկատմամբ, եթե, իհարկե, այդ ածանցյալ գործիքը ինքնին ՖՀՄê 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ · ï³ÝíáÕ å³ÛÙ³Ý³·Çñ ã¿ (ï»ë ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 10-13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»É³ÍÇ Îàô27-Îàô33 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ): ²í»ÉÇÝª »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ þողարկողը նախկինում բացահայտորեն հստակեցրել է, որ ինքը նման պայմանագրերÁ Ñ³Ù³ñáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ û·ï³·áñÍ»É ¿ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇÝ ÏÇñ³é»éÇ Ñ³ßí³éáõÙ, ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý պայմանագրերի ûկատմամբ բողարկողը կարող է ընտրել՝ կիրառել սույն ստանդարտը կամ üÐØê 4-Á (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô4 ¨ Îàô4²): ÂáÕ³ñÏáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ³Û¹ ÁÝïñáõÃÛáõÝÁ կատարել պայմանագիր առ պայմանագիր, բայց ընտրությունը յուրաքանչյուր պայմանագրի Ñ³Ù³ñ³ÝÑ³Ï³¹³ñÓ»éÇ ¿:

(½) [Ñ³Ýí»É¿]

(¿) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման ժամանակ ձեռք բերողի և վաճառողի միջև պայմանագրերը՝ ձեռք բերվողին ա å³·³ ³Ùë³ÃíÇÝ ·Ý»Éáõ Ï³Ù í³×³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

(Á) փոխառությունների գծով պարտավորվածություններ, բացի 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ: ÖáË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáÕÁ å»ïù ¿ ÐØØê 37 *ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï³ï³ÇíÝ»ñ* ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûկատմամբ, որոնք սույն ստանդարտի գործողության ոլորտում չեն: Այնուամենայնիվ, բոլոր փոխառությունների գծով պարտավորվածությունների ûկատմամբ պետն ¿ ÏÇñ³éí»Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 15-42 ¨ ² Ñ³í»É³ÍÇ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô36-Îàô63).

(Ã) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների շրջանակներում, որոնց ûկատմամբ կիրառվáõÙ ¿ üÐØê 2 *´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ* ստանդարտը, բացառությամբ սույն ստանդարտի 5-7-րդ պարագրաֆների գործողության ոլորտում գտնվող պայմանագրերի, որոնց ûկատմամբ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ.

(Å) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª í×³ñáõÙÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ` ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ï³ï³ñ»É ÐØØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª áñå»ë å³Ñáõëï ×³Ý³ãí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³Ù áñÇ ·ÍáíÛ³Ý å³Ñáõëï ¿ñ ×³Ý³ã»É Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙª ÐØØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

3 [Ñ³Ýí»É¿]

4 Ð»ï¨Û³É ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·ï³ÝíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙª

(³) ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÙÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÝ áõÝÇ Çñ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ï³ïÇíÝ»ñÇª ¹ñ³Ýó ³é³ç³óáõÙÇó Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï ³Ýó í×³é»Éáõ Ý³ËÏÇÝ åñ³Ï³ïÇï³, å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÝáõÛÝ ¹³ëáõÙ գտնվող իր բոլոր փոխառությունների գծով պարտավորվածությունների ûկատմամբ.

(µ) ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñí»É½áõï ÑÇÙáõÝùáíª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù Ù³ï³Ï³ñ³ñ»Éáí Ï³Ù ÃáÕ³ñÏ»Éáí: ²Û¹åÇëÇ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý: ÖáË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ù³ñíáõÙ Ù³ñí³Í ½áõï ÑÇÙáõÝùáí ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ Ù³ñíáõÙ ¿ Ù³ëÝ³ÏÇ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí (ûñÇÝ³Ïª ßÇÝ³ñ³ñáõÃÛ³Ý ÑÇåáï»Ï³ÛÇÝ í³ñÏÁ, áñÁ Ù³ñíáõÙ ¿ Ù³ëÝ³ÏÇ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáíª ßÇÝ³ñ³ñáõÃÛ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó).

(·) ßáõÏ³Û³Ï³ÝÇó ó³Íñ ïáÏáë³¹ñáõÙùáí ÷áË³éáõÃÛáõÝ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñ: 47(¹) å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ³Ûëåçëç ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíåՏ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ã³÷áõÙÁ:

5 **êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ ³ÛÝ պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիքով, կամ ֆինանսական գործիքների փոխանակմամբ, կարծես պայմանագրերը լինեին ֆինանսական գործիքներ, բացառությամբ այն պ³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, áñáÝù ÏÝùí»É¿ÇÝ¨ß³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý·áñÍ»É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ýå³ï³ïáí՝ Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ·ÝÙ³Ý, í³×³éùÇ Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ:**

6 Գոյություն ունեն տարբեր եղանակներ, որոնցով ոչ ֆինանսական հոդվածի գնման Ï³Ù í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ¿Ù³ñí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքով, կամ ֆինանսական գործիքների փոխանակմամբ: Դրանք ներառում են

(³) երբ պայմանագրի պայմանները թույլ են տալիս կողմերից յուրաքանչյուրին մարել այն զուտ ÑÇÙáõÝùáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքների փոխանակմամբ.

(բ) երբ զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիքով, կամ ֆինանսական գործիքների փոխանակմամբ մարելու հնարավորությունը բացահայտ կերպով ë³հմանված չէ պայմանագրի պայմաններում, բայց կազմակերպությունն ունի նման å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁÙ³ñ»Éáõ åñ³ÏïÇÏ³ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ֆինանսական գործիքով, կամ ֆինանսական գործիքների փոխանակմամբ (կամ գործարքի ÏáÕÙÇ Ñ»ï Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ÏÝù»Éáí, Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ í³×³é»Éáí ÙÇÝã¨ ¹ñ³Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï³ÙÇñ³·áñÍÙ³ÝÅ³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÁ).

(·) երբ, նման պայմանագրերի դեպքում, կազմակերպությունը, գնի կարճաժամկետ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇó Ï³Ù ¹Çí»ñ³ÛÇÝ Ù³ñÅ³ÛÇó ß³ÑáõÛÃ ë ï³Ý³Éáõ Ýå³ï³ÏÑ»ï³åÝ¹»Éáí, áõÝÇ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í Ñá¹í³ÍÇ ë ï³Ý³Éáõ ¨ ë ï³Ý³Éáõó Ñ»ïá Ï³ñ× Å³Ù³Ý³ï³ÙÇçáóáõÙ Ñá¹í³ÍÁ í³×³é»Éáõ åñ³ÏïÇÏ³.

(¹) երբ պայմանագրի առարկա հանդիսացող ոչ ֆինանսական հոդվածը հեշտությամբ փոխարկելի ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ:

Պայմանագիրը, որի նկատմամբ կիրառելի են (բ) և (գ) կետերը, կնքված չ¿ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÁí՝ Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ·ÝÙ³Ý, í³×³éùÇ կամ օգտագործման պահանջների, և, հետևաբար, գտնվում է սույն ստանդարտի գործողության áÉáñïáõÙ: ²ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³é»ÉÇ ¿ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, ·Ý³Ñ³ïíáõÙ »Ýª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ýù ÏÝùí»É»Ý¨ß³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý·áñÍ»É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÁí՝ Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ·ÝÙ³Ý, í³×³éùÇ Ï³Ù օգտագործման պահանջների, և, համապատասխանաբար, թե արդյոք դրանք գտնվում են սուÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ:

7 àã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ ïñí³Í ûåóÇáÝÁ, áñÁ Ï³ñáÕ¿Ù³ñí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ փոխանակմամբ՝ համաձայն 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ (³) Ï³Ù (¹) Ï»ï»ñÇ, ·ïÝíáõÙ¿ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ: ÜÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ âÇ Ï³ñáÕ ÏÝùí»É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ë ï³óÙ³Ý Ï³Ù Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÁí՝ Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ·ÝÙ³Ý, í³×³éùÇ Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

8 ÐÐØê 32-áõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý ÐÐØê 32 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³ÍÇÙ³ë ï Ý»ñáí: ÐÐØê 32-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ¿ Ñ»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁª

- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇù.
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇí.
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ.
- բաժնային գործիք.

¨ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ¿ áõÕ»óáõÛóª Ýßí³Í ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

9 **Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործվում են հետևյալ իմաստներով.**

²Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÇë³ÑÙ³ÝáõÙÁ

²Í³ÝóÛ³É·áñÍÇù. **ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇù Ï³Ù ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ·ïÝíáÕ ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·Çñ (ï»ë 2-7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝßí³ñ)՝ օժտված ստորև նշված բոլոր երեք հատկանիշներով՝**

(³) ¹ñ³ ³ñÅ»ùÁ ÷á÷áËíáõÙ ¿ª Ç å³ï³ëË³Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ·ÝÇ, ³åñ³ÝùÇ ·ÝÇ, ³ñï³ñÅáõÙÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ, ·Ý»ñÇ Ï³Ù ¹ñáõÙùÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ, å³ñïù³ÛÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÇ Ï³Ù å³ñïù³ÛÇÝ ÇÝ¹»ùëÇ, Ï³Ù ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ

÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇª å³ÛÙ³Ýáí, áñ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ¹»åùáõÙ ³Û¹ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին (երբեմն կոչ՝áõÙ »Ý §ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í¦).

(բ) այն չի պահանջում սկզբնական զուտ ներդրում կամ պահանջում է ավելի փոքր սկզբնական½áõ ï Ý»ñ¹ñáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ³ÛË ï»ë³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ï, áñáÝù ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, ÏÑ³Ï³½¹»ÇÝ ÝáõÛÝ³ÝÙ³Ý Ï»ñåáí.

(·) Ýñ³·Íáí í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÁ Ï³ï³ñíáõÙ¿ ³å³·³ ³Ùë³ÃíÇÝ:

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇ ãáñë Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï¨Çí Ï³ÙýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï¨Çí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáրություն, որը բավարարում է Ñ»ï¨Û³É å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó áñ¨¿Ù»ÏÁ.

(³) ³ÛÝ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í¿ áñå»ë ³é¨ï³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ: ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï¨ÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ¿ áñå»ë ³é¨ï³Ï³ÝÝå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ, »Ã» ³ÛÝª

(i) ձեռք է բերվել կամ ստանձնվել է հիմնականում կարճ ժամանակամիջոցում վաճառելու Ï³ÙÑ»ï·Ý»Éáõ Ýå³ï³ïáí.

(ii) սկզբնական ճանաչման պահին որոշելիՇ, ÙÇ³ëÇÝ Ï³é³í³ñíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ åáñï ý»ÉÇ ÙÇ³ë¿, áñÇ Ñ³Ù³ñ³éÏ³¿ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ Ï³ñ× Å³ÙÏ»ïáõÙ շահույթ ստանալու արդիական փաստացի պատկերի վերաբերյալ. կամ

(iii) ածանցյալ գործիք է (բացառությամբ այնպիսի ածանցյալ գործիքի, որը ֆինանսë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿ Ï³ÙÝ³Ë³ï»ëí³Í¨ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù).

(բ) սկզբնական ճանաչման ժամանակ կազմակերպåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ÛÝ Ý³Ë³ï»ëí»É¿ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ û·ï³·áñÍ»É ³Û¹åÇëÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙ, միայն երբ դա թույլատրված է 11Ա պաñ³·ñ³ýáí, Ï³Ù երբ դա հանգեցնում է ավելի տեղին տեղեկատվության, քանի որ՝

(i) ³ÛÝ í»ñ³óÝáõÙ Ï³Ù¿ ³å»ë Ýí³½»óÝáõÙ¿ ã³÷Ù³Ý Ï³Ù ×³Ý³ãÙ³Ý անհետևողականությունը (որը երբեմն կոչվում է «հաշվառման աանÑ³Ù³å³ï³ëË³-ÝáõÃÛáõÝ¦), áñÁ ³ÛÉ³å»ë Ï³é³ç³Ý³ñ ³ÏïÇÍÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ տարբեր հիմունքներով չափելու կամ դրանց գծով օգուտները և վնասները տարբեր ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí ×³Ý³ã»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ. Ï³Ù

(ii) ֆինանսական ակտիվների խումբը, ֆինանսական պարտավորությունների խումբը Ï³Ù ýÇÝ³ßսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների խումբը Ï³é³í³ñíáõÙ¿, ¨ ¹ñ³ Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÁ·Ý³Ñ³ïíáõÙ¿ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáí ª éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñí³Í é³½Ù³í³ñáõÃÛ³Ý համաձայն, և այդ խմբի վերաբերյալ ներքին տեղեկատվությունÃÛáõÝÁª ÝáõÛÝå»ë Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáí, ïñ³Ù³¹ñáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇÝ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐÔê 24 *Î³å³ïóí³Í կողմերի բացահայտումներ* ստանդարտում (2003 թ. վերանայված տարբերակ)), ûñÇÝ³Ï ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹ÇÝ¨·ÉË³íáñ·áñÍ³¹Çñ ïÝûñ»ÝÇÝ:

ÜÐØê 7-Ç 9-11-ñ¹ ¨ ´4 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ïñ³Ù³¹ñ»É բացահայտումներ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերաբերյալ, áñáÝù ³ÛÝ Ý³Ë³ï»ë»É¿ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, Ý»ñ³é³É, թե այն հնչպես է բավարարել այդ պայմանները: Վերը նշված (ii) կետի համաձայն որակված գործիքների համար այդ բացահայտումը ներառում է նկարագրողական բացատրություն այն մասին, թե հնչպես է ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñí³Í éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ é³½Ù³í³ñáõÃÛ³ÝÁ:

Ներդրումներն այն բաժնային գործիքներում, որոնք ակտիվ շուկայում չունեն գնանշված շուկայական ·ÇÝ, ¨ áñáÝó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ï³ñáÕ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï»ñÝ ã³÷í»É (ïբ. Î»ë å³ñ³·ñ³ý 46(·) ¨ ²Ñ³í»É³ÍÇ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô80 ¨ Îà՝81), ãå»ïù¿ Ý³Ë³ï»ëí»Ý áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí:

²ÝÑñ³Å»ßï¿ ÝÏ³ï»É, áñ 48, 48², 49-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»É³ÍÇ Îàô69-Îàô82 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, áñáÝù ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï¨ÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý իրական արժեքի արժանահավատ չափման որոշման պահանջները, հավասարապես կիրառելի են բոլոր

³ÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇÝ, áñáÝù ã³÷áõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ ÉÇÝÇ ¹³ Ý³Ë³ï»ëáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå, Ï³Ù որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

ØÇÝã¨Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñíáõ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ. ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ í×³ñáõÙÝ»ñáí ¨ ýÇùëí³Í Ù³ñ-Ù³Ý Å³ÙÏ»ïáí áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñëï³Ï ÙïÙ³¹ñí³Í ¿ ¨ Ç íÇ×³ÏÇ ¿ å³Ñ»É ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ É³Ý³ÉÁ (ï»ë ² Ñ³í»É³ÍÇ Îàô16-Îàô25 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ), բացառությամբ՝

(³) նրանց, որոնց կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսում է որպես ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí.

(բ) Ýñ³Ýó, áñáÝó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï³ã»ÉÇ.

(·) նրանց, որոնք բավարարում են փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ áñ¨¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ¹³ë³Ï³ñ·Ç áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñáõÙÁ å³ÑíáÕ, »Ã» ÁÝÃ³óÇÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ Ï³Ù Ý³Ëáñ¹ »ñÏáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñÇÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ éñ³Ý³ÉÁ í×³é»É Ï³Ù í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»É ¿ ÙÇÝã¨ Ù³ñáõÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ (Ýß³Ý³Ï³ÉÇ³ Ñ³Ù»Ù³ï³Í ÙÇÝã¨ մարումը պահվող ներդրումների ողջ գումարի հետ), բացառությամբ այնպիսի վաճառքի կամ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÇ, áñáÝù³

(i) ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ»ï·ÝÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ ³ÛÝù³Ý Ùáï (ûñÇÝ³Ï³ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇó »ñ»ù ³ÙÇë Ï³Ù ³í»ÉÇ å³Ï³ë ³é³ç), áñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»-óáõÃÛáõÝ ã¿ÇÝ áõÝ»Ý³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³.

(ii) տեղի են ունենում այն բանից հետո, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ñ¹»Ýï³ó»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվների ըստ էության ամբողջ սկզբնական հիմÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ Ï³Ù í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí. Ï³Ù

(iii) í»ñ³·ñ»Ïá են առանձին բացառիկ դեպքի, որը կազմակերպության հսկողությունից դուրս է, և áñÁ ã¿ñ Ï³ñáÕ Ë»É³Ù³ïáñ»Ý Ï³ÝË³ï»éí»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր. ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ í×³ñáõÙÝ»ñáí áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, áñáÝù ·Ý³ÝßÍ³Í չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն ակտիվների՝

(³) áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ùï³¹Çñ ¿ ³ÝÙÇç³å»ë Ï³Ù Ùáï ³å³·³ÛáõÙ í³×³é»É, áñáÝù å»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ³é¨ïñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ, ¨ Ýñ³Ýó, áñáÝó կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսել ¿ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí.

(բ) որոնք կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսել է որպես վաճառքի Ñ³Ù³ñÙ³ï³ã»ÉÇ. Ï³Ù

(·) որոնց գծով տիրապետողը կարող է չփոխհատուցել ըստ էության ողջ իր սկզբնական ներդրումը ³ÛÉ å³ï×³éáí, ù³Ý å³ñïù³ÛÇÝ ¹ÇñùÇ í³ïÃ³ñ³óáõÙÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ å»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï³ã»ÉÇ:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր չներկայացնող ակտիվների խմբում ձեռք բերված Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ (ûñÇÝ³Ï³ ÷áË³¹³ñÓ ýáÝ¹»ñáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ ÝÙ³Ý ýáÝ¹»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ), փոխառություն կամ դեբիտորական պարտք չէ:

ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ. áã ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí³»Ý áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï³ã»ÉÇ, Ï³Ù áñáÝù ¹³ë³Ï³ñ·í³Íã»Ý áñå»ë (ա) փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր, (բ) մինչև մարման Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ, Ï³Ù (·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ՝ ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí:

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇÝ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ. å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñáí ÃáÕ³ñÏáÕÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ï³ï³ñ»É ë³ÑÙ³Ýí³Í í×³ñáõÙÝ»ñ³ ÷áËÑ³ïáõó»éáõ Ñ³Ù³ñ íÝ³ëÁ, áñÁ Ïñáõ ¿ ³ÛÙ³Ý³·ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÁ áñáß³ÏÇ å³ñï³å³Ýh կողմից պարտքային գործիքի սկզբնական կամ փոփոխված å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñáõÙÁ Å³Ù³Ý³ÏÇÝãÏ³ï³ñ»Éáõ Ñ»ï¨³Ýùáí:

Ճանաչմանը և չափմանը վերաբերող սահմանումներ

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³Ùáñ ïÇ½³óí³Í ³ñÅ»ù. ·áõÙ³ñ, áñáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõþյուն չափվում է սկզբնական ճանաչման å³ÑÇÝª Ñ³Ý³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ Ù³ñáõÙնեերը, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ ï³ñերությաև կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹áí, ¨ Ñ³Ý³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ýí³½»óáõÙ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ï³Ù ³ÝÑ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ·Íáí (áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ Ñ³ßÇíÝ»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí):

²ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃյուների խմբի) ամորտիզացված ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ï ïñí³Íùáí ïáÏáë³ÛÇÝ »Ï³ÙïÇ կամ տոկոսային ծախսի բաշխման մեÃá¹: ²ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ ³ÛÝ ¹ñáõÛùÝ ¿, áñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÇ Ï³Ù, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ¹»åù»ñáõÙ, ³í»ÉÇ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ñ³Ù³ñ·Ý³Ñ³ïí³Í¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù ëï³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ½»ÕãáõÙ ¿ ×ß·ñÇï ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ½áõï Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ²ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ·Ý³Ñ³ïÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁª Ñ³ßíÇ ³éÝ»éáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùի բոլոր պայմանագրային պայմանÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ïª í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý, ·ÝÙ³Ý Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñÁ), ë³Ï³ÛÝ ãå»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝÇ ³å³·³ å³ñïù³ÛÇÝ ÏáñáõëïÝ»ñÁ: ²ÛëÑ³ßí³ñÏÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր այն վճարները և §Ï»ï»ñÁ¦, áñáÝù ³ñ¹յունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում (տե՛ս ՀՀUU 18 Ð³ëáõÃ ստանդարտը), ինչպես նաև գործարքի հետ կապված ծախսումները և բոլոր այլ պարգևավճարներ և ½»Õã»ñ: ºÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ¨ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ խմբի ակնկալÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÁ Ï³ñ»ÉÇ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É: ²ÛÝáõÑ³Ý¹»ñÓ, ³ÛÝ Ñ³½í³·Ûáõï ¹»åù»րում, երբ հնարավոր չէ արժԳÝ³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ (ýÇÝ³Ýë³կան գործիքների խմբի) դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ï³Ù ¹ñ³ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ û·ï³·áñÍÇ ýÇÝ³Ýë³կան գործիքի (ֆինանսական գործիքների խմբի) å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ å³ÛÙ³Ý³ գրայինն ժամկետի ամբողջ ընթացքում:

²å³×³Ý³ãáõÙ. Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÇó Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹áõñë բեռáõÙ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù. ·áõÙ³ñ, áñáí ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáõ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨` §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦*:

Î³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù. ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, áñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ³Ï ïÇíÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñáõÙª համապատասխան չուկայում գործող կարգավորմամբ կամ գործարար սովորույթով սահմանված Å³ÙÏ»ï ÇÝÃ³óùáõÙ:

¶áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Í³ËëáõÙÝ»ñ Éñ³óáõóÇã Í³ËëáõÙÝ»ñ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»É »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորության ձեռքբերմանը, բողարկմանը կամ û ï³ñÙ³ÝÁ ¥ï»ë ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô13 å³ñ³·ñ³ýÁ¤: È³óáõóÇã Í³ËëáõÙÁ ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ ¿, áñÁ կազմակերպությունը չէր կրի, եթե այն ձեռք չբերեր, չթողարկեր կամ չօտարեր ֆÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ:

Հեջի հաշվառմանը վերաբերող սահմանումներ

Î³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ:ª ë³ÑÙ³Ýí³Í ù³Ý³ÏÇ é»ëáõñëÝ»ñ ë³ÑÙ³Ýí³Í ·Ýáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ³å³·³ ³Ùë³ÃíÇÝ Ï³Ù ³Ùë³Ãí»ñÇÝ ÷áË³Ý³Ï»Éáõ å³ñï³íáñ»óÝáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ:

Î³ÝË³ï»ëí³Í·áñÍ³ñù. ãå³ñï³íáñí³Í, ë³Ï³ÛÝ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ·áñÍ³ñù:

Ð»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù. Ý³Ë³ï»ëí³Í ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇù Ï³Ù (ÙÇ³ÛÝ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÇ éÇëÏÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ) áã ³Í³Ýóû³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù áã ³Í³Ýóû³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ Ïã»½áù³óÝ»Ý Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (72-77-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô94-Îàô97 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ³í»ÉÇ »Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ):

Ð»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í. ³Ï ïÇí, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ, Ù»Í³å»ë հավանական կանխատեսված գործարք կամ զուտ ներդրում արտերկրյա ստորաբաժանման մեջ, որը՝ (³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ »ÝÃ³ñÏáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ոիսկի, և (բ) նախատեսվում է որպես հեջավորվող (78-84-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ²

---

* 48–49-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô69–Îàô82 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô98-Îàô101 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ³í»ÉÇ »Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ):

Ð»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝ.ª ³ÛÝ ³ëïÇ×³ÝÁ, áñù³Ýáí Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý Ñ»ç³íáñí³Í éçëÏÇÝ, ã»½áù³óíáõÙ »Ý Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñáí (ï»ë ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô105 - Îàô113 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÝ»ñ

10 ä³րուներկվող ածանցյալ գործիքը հիբրիդային (համակցված) ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ, áñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý³¨ áã ³Í³Ýóû³É §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛՈանագիր, բաղկացուցիչ մաս է, որի ազդեցությամբ համակցված ·áñÍÇùÇ áñáß ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ ÷á÷áËíáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇÝ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý: ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ å³ï×³é ¿ հանդիսանում, որպեսզի որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին å³ÛÙ³Ý³·ñáí, Ó¨³÷áËí»Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ·ÝÇ, ³åñ³ÝùÇ ·ÝÇ, ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ, ·Ý»ñÇ Ï³Ù ¹ñáõÙùÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ, å³ñïù³ÛÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÇ Ï³Ù å³ñïù³ÛÇÝ ÇÝ¹»ùëÇ, Ï³Ù ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýª å³ÛÙ³Ýáí, áñ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ¹»åùáõÙ ³Û¹ ÷á÷áË³Ï³ÝÁ Ñ³ïáõÏ ã¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇÝ: ²Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ, áñÁ կցված է ֆինանսական գործիքի, բայց որը պայմանագրի համաձայն փոխանցելի է՝ այդ գործիքից անկախ, կամ որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ գործիքի պայմանագրային կողմից, ոչ թե å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇù¿, ³ÛÉ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù:

11 ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ å»ïù ¿ ³é³ÝÓÝ³óíÇ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ¨ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇù ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã»ª

(³) պարունակվող ածանցյալ գործիքի տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ïÝï»ë³կան բնությանը ¨ éÇëÏ»ñÇ Ñ»ï (ï»ë ² Ñ³í»Éí³ÍÇ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô30 ¨ Îàô33).

(բ) å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ ÝÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ³é³ÝÓÇÝ ·áñÍÇùÁ կբավարարեր ածանցյալ գործիքÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ.

(·) հիբրիդային (համակցված) գործիքը չի ¿³÷áõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ã»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ (³ÛëÇÝùÝª ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ, áñÁ å³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù»ç, ãÇ ³é³ÝÓÝ³óíáõÙ):

ºÃ» å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÝ ³é³ÝÓÝ³óíáõÙ ¿, ³å³ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éíÇ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, »Ã» ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ¿, ¨ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, »Ã» ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ã¿: êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ³ÛÝ Ñ³ñóÇÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç å»ïù¿Ý»ñÏ³Û³óíÇ ³é³ÝÓÇÝ:

11² ²ÝÏ³Ë 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇó, »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É գործիքներ, կազմակերպությունը կարող է ամբողջ հիբրիդային (համակցված) պայմանագիրը Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, բացառությամբ երբ՝

(³) å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ (·áñÍÇùÝ»ñÁ) ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ãÇ (ã»Ý) ÷á÷áËáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù ³ÛÉ ³å»ë ïå³Ñ³Ýçí»ÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñáí. Ï³Ù

(բ) համաձման հիբրիդային (համակցված) գործիքի սկզբնական դիտարկման ժամանակ գրեթե կամ ÁÝ¹Ñ³Ýñ³å»ë ³é³Ýó í»ñÉáõÍáõÃÛ³Ý ³ÏÝÑ³Ûï ¿, áñ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÇ (·áñÍÇùÝ»ñÇ) ³é³ÝÓÝ³óáõÙÁ ³ñ·»Éí³Í ¿, ûñÇÝ³Ï³ ÷áË³éáõÃû³Ý Ù»ç å³ñáõÝ³ÏíáÕ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý ûå»óÇáÝÁ, áñÁ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ ÃáõÉ¿ ï³ÉÇë í³Õ³Å³ÙÏ»ï Ù³ñ»É ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³ Ùáï³íáñ ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí:

**12 ºÃ» ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³Ýçíáõù¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÁ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó, ë³Ï³ÛÝ ³ÛÝ Ç íÇ×³ÏÇ ã¿ ³é³ÝÓÇÝ ã³÷»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñðÏáõ ñ¿ ðåøpբերÙ³Ý å³ÑÇÝ, ¨ áã¿É Ñ»ï³·³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջում, ապա այն պետք է ամբողջ հիբրիդային (համակցված) պայմանագիրը ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ç վիճակի չէ առանձին չափել պարունակվող ածանցյալ գործիքը, որը պետք է առանձնացվեր հիբրիդային (Ñ³Ù³ÏóÍ³Í) å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ §ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»ÉÇë, ³Û¹ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ ³ñ·»ÉíáõÙ ¿: ²Û¹åÇëÇ

հանգամանքներում հիբրիդային (համակցված) պայմանագիրը ամբողջությամբ մնում է դասակարգված ամբողջությամբ հիբրիդային (համակցված) գործիքի իրական արժեքը:

13 Եթե հիբրիդային (համակցված) գործիքի իրական արժեքը հնարավոր չէ չափել առանձին (օրինակ՝ ներդրված ածանցյալ գործիքի իրական արժեքը հնարավոր չէ չափել առանձին (օրինակ՝ ներդրված ածանցյալ գործիքի իրական արժեքը հիբրիդային (համակցված) գործիքի իրական արժեքի միջև տարբերությունն է, եթե դրանք կարող են որոշվել սույն ստանդարտի համաձայն: Եթե հնարավոր չէ չափել առանձին (օրինակ՝ ներդրված ածանցյալ գործիքի իրական արժեքը հիբրիդային (համակցված) գործիքի իրական արժեքի միջև տարբերությունն է, եթե դրանք կարող են որոշվել սույն ստանդարտի համաձայն: Եթե

Ընդհանուր դրույթներ

Սկզբնական ճանաչում

**14 Ընդհանուր դրույթներ Սկզբնական ճանաչում Ընդհանուր դրույթներ Սկզբնական ճանաչում Ընդհանուր դրույթներ Սկզբնական ճանաչում

¹ñ³Ùական միջոցների այդ հոսքերի 90 տոկոսի նկատմամբ: Եթե կա համաձայնության Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ÏáÕÙ, ³å³ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù, áñ ÏáÕÙ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÝ áõÝ»Ý³ ÏáÝÏñ»ï որոշված դրամական միջոցների հոսքերի համամասնական բաժին՝ պայմանով, որ ÷áË³ÝóáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áõÝÇ ÉÇáíÇÝ Ñամամասնական բաժին.

(բ) բոլոր այլ դեպքերում 17-23-րդ պարագրաֆները կիրառվում են ամբողջ ֆինանսական ակտիվի (կամ ամբողջ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի) նկատմամբ: Օրինակ՝ երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ (i) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ï ÇíÇó (Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ï ÇíÝ»ñÇ խմբիó) ³é³ç³óáÕ Ñ³í³ù³·ñíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³é³çÇÝ Ï³Ù í»ñçÇÝ 90 տոկոսի նկատմամբ իրավունքները, կամ (ii) դերիտորական պարտքերի խմբից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի 90 տոկոսի նկատմամբ իրավունքները, սակայն երաշխիք է ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ·Ýáñ¹ÇÝ ÷áËÑ³ïáõ»É ¹երիտորական պարտքերի հիմնական գումարի մինչև 8 ïáÏáëÁ Ï³½ÙáÕ ó³ÝÏ³ó³Í å³ñï³ù³ÛÇÝ ÏáñáõëïÝ»ñÁ, 17-23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ամբողջ ֆինանսական ակտիվի (կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի) նկատմամբ:

17-26-րդ պարագրաֆներում «ֆինանսական ակտիվ» տերմինը վերաբերում է ÇÝãå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվի մի մասին (կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասին), ինչպես նկարագրված է վերը նշված (ա) կետում, այնպես էլ ամբողջ ֆինանսական ակտիվին (կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբին):

17 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ å³×³Ý³ãÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³ն ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

(³) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ÏáñóÝáõÙ »Ý Çñ»Ýó áõÅÁ. Ï³Ù

(բ) ³ÛÝ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ, ÇÝãå»ë ÝßÍ³Í ¿ 18-ñ¹ ¨ 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, ¨ ÷áË³ÝóáõÙÁ 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñ³ÏíáõÙ ¿ áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ բավարարող:

(Î»ë 38-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ):

18 Կազմակերպությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ այն՝

(³) ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ë ï³óÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ. Ï³Ù

(բ) å³Ñå³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ë ï³óÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ë ï³ÝÓÝáõÙ ¿ ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ë ï³óáÕÝ»ñÇ í×³ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ` Áë ï Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý, áñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ ¿ 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ:

19 Երբ կազմակերպությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվից («սկզբնական ակտիվ») դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ë ï³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ë ï³ÝÓÝáõÙ ¿ ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ³ÝÓ³Ýó (§í»ñçÝ³Ï³Ý ë ï³óáÕÝ»ñ¦) í×³ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ·áñÍ³ñùÁ ¹Ç ï³ñÏáõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ փոխանցում այն և միայն այն դեպքում, եթե բավարարված են հետևյալ բոլոր երեք պայմանները.

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ ·áõÙ³ñÝ»ñ í×³ñ»Éáõ í»ñçÝ³Ï³Ý ë ï³óáÕÝ»ñÇÝ, եթե այն չի հավաքագրում համարժեք գումարներ սկզբնական ակտիվից: Կազմակերպության ÏáÕÙÇó Ù³Ûñ ·áõÙ³ñÇ ¨ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ï áÏáë³¹ñáõÙùáí Ñ³ßí»ñí³Í ï áÏáëÇ ամբողջությամբ Ñ»ï ë ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùáí ïñí³Í Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ ã»Ý Ë³Ë ï áõÙ ³Ûë å³ÛÙ³ÝÁ.

(բ) ÷áË³ÝóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ³ñ·»Éáõ¿ í³×³é»É Ï³Ù գրավադրել սկզբնական ակտիվը, բացառությամբ վերջնական ստացողների մոտ գրավադրման՝ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ýñ³Ýó í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó ³å³Ñáíáõ Ù.

(·) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ áõÝÇ í»ñçÝ³Ï³Ý ë ï³óáÕÝ»ñÇ ³ÝáõÝÇó³é³Ýó ¿³Ï³Ý áõß³óÙ³Ý ÷áË³Ýó»É Çñ ÏáÕÙÇó Ñ³í³ù³·ñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ: Æ ÉñáõÙÝ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹åÇëÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ í»ñ³Ý»ñ¹Ý»Éáõ իրավունք չունի, բացառությամբ դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում (ինչպես ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ ÐÐØê 7 Ð³ßí»ï ïáõÃÛáõÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ ë ï³Ý¹³ñ ï áõÙ) Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ, áñáÝù Ï³ï³ñíáõÙ »Ý í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³ÛÝ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ ï í³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñÁ ÁÝÏÝáõÙ ¿ Ñ³í³ù³·ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ¨ í»ñçÝ³Ï³Ý ë ï³óáÕÝ»ñÇÝ å³Ñ³Ýçíáõ փոխանցման ամսաթվի միջև, և երբ նման ներդրումներից վաստակած տոկոսները փոխանցվում »Ý í»ñçÝ³Ï³Ý ë ï³óáÕÝ»ñÇÝ:

20 Երբ կազմակերպությունը փոխանցում ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 18), ³ÛÝ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ÇÝã ã³÷áí ¿ å³Ñå³ÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³íÍéÇëÏ»ñÝáõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙª

(³) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóáõù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í, Áëï ¿áõÃjuû, pnÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³å³×³Ý³ãÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¨ ÷áË³ÝóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ç³ó³Í Ï³Ù å³Ñå³Ýí³Íáñ¨¿ Çñ³íáõÝù ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ×³Ý³ãÇ ³é³ÝÓÇÝ áñå»ë ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(p) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï կապված, ըստ էության, pnÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ß³ñáõÝ³ÏÇ×³Ý³ã»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ.

(·) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áã ÷áË³Ýóáõù ¿, áã ¿É å³Ñå³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ո կապված, ըստ էության, pnÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñáßÇª ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ å³Ñå³Ý»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ßկատմամբ վերահսկողությունը: Այս դեպքում՝

(i) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ å³Ñå³Ý»É í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝ å»ïù ¿ ³å³×³Ý³ãÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¨ ÷áË³ÝóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ç³ó³Í Ï³Ù å³Ñå³Ýí³Íáñ¨¿ Çñ³íáõÝù ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãÇ ³é³ÝÓÇÝ áñå»ë ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(ii) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ý»É ¿ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝ å»ïù ¿ ß³ñáõÝ³ÏÇ×³Ý³ã»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ Çñ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇÙ»ç (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 30):

21 èÇëÏ»ñÇ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 20) ·Ý³Ñ³ïíáõÙ ¿ª Ñ³Ù³Ù³ï»Éáí ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ ·Íáí ½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ¨ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ÷áË³ÝóáõÙÇó ³é³ç ¨ ÷áË³ÝóáõÙÇó Ñ»ïá: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ý»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í, Áëï էության, pnÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, »Ã» ÷áË³ÝóÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ·Íáí ³å³·³½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ãÇ ÷áËíáõÙ (ûñÇÝ³Ïª áñáíÑ»ï¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³×³é»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ÛÝ Ñ»ï Ï·ÝÇ ýÇùëí³Í ·Ýáí Ï³Ù í³×³éùÇ ·Ýáíª ·áõÙ³ñ³Í ÷áË³ïáõÇ Ñ³ïáõÛóÁ): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýó»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï կապված, ըստ էության, pnÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, »Ã» Ýñ³ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ ³ÛÉ¨ë ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ã¿ª Ñ³Ù³Ù³ï³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ·Íáí ³å³·³½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï (ûñÇÝ³Ïª áñáíÑ»ï¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³×³é»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ýáí, áñ ÏáõÝ»Ý³Ñ»ï·ÝÙ³Ý å³ÑÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ³ÛÝ Ñ»ï·Ý»Éáõ ÁÝïñáõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ, Ï³Ù ³ÛÝ ÷áË³Ýó»É ¿ ³í»ÉÇ Ù»Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÇ ÉÇáíÇÝ համամասնական բաժինը՝ ըստ այնպիսի համաձայնության, որը բավարարում է 19-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇÝ¿, ûñÇÝ³Ï, ÷áË³éáõÃÛ³Ý »ÝÃ³Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ):

22 Ð³×³Ë ³ÏÝÑ³Ûï ¿ ÉÇÝáõÙª ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýó»É ¿, Ã» å³Ñå³Ý»É ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և որևէ հաշվարկներ կատարելու անհրաժեշտություն չի ÉÇÝáõÙ: ²ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ ³ÝÑñ³Å»ßï ÏÉÇÝÇ Ñ³ßí³ñÏ»É ¨ Ñ³Ù»Ù³ï»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁª ÷áË³ÝóáõÙÇó ³é³ç ¨ ÷áË³ÝóáõÙÇó Ñ»ïá: Ð³ßí³ñÏÁ ¨ Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñíáõÙ »Ýª áñå»ë ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙù û·ï³·áñÍ»Éáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ: Ð³ßíÇ ¿ ³éÝíáõÙ ½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ հոսքերի ամբողջ խելամտորեն ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª ³í»ÉÇ Ù»Í ÏßÇé ï³Éáí ³ÛÝ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇÝ, áñáÝó ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÝ ³í»ÉÇ Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿:

23 Արդյոք կազմակերպությունը պահպանել է փոխանցված ակտիվի ևկատմամբ վերահսկողությունը (տե՛ս 20(գ) պարագրաֆը) կախված է այն բանից, թե արդյոք ստացողը կարող ¿ í³×³é»É ³Û¹ ³ÏïÇíÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í³ñ³Ñ»ëÏáÕáõÃÛáõÝÁ âÇ å³Ñå³ÝáõÙ, »Ã» ë ï³óáÕÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չկապակցված երրորդ կողմին, և կարող է այդ հնարավորությունն Çñ³·áñÍ»É ÙÇ³ÏáÕÙ³ÝÇª Ï³ñÇù ãáõÝ»Ý³Éáí ÷áË³ÝóÙ³Ý íñ³ Éñ³óáõóÇã ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñ ¹Ý»Éáõ: Մնացած բոլոր դեպքերում կազմակերպությունը պահպանում է վերահսկողությունը:

öáË³ÝóáõÙÝ»ñ, áñáÝù áñ³ÏíáõÙ »Ý áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ (ï»ë 20(³) ¨ ·(i) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ)

24 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóáõù ¿ áñ¨¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ³ÛÝåÇëÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý գործարքով, որն ամբողջությամբ որակվում է որպես ապաճանաչման ենթակա, և պահպանում է այդ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ í×³ñÇ ¹ÇÙ³ó ëå³ë³ñÏ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ, ³å³ ³Û¹ ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·Íáí ³ÛÝ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ºÃ» ãÇ ³ÏÝÏ³Éíáõù, áñ ëï³óí»ÉÇù í×³ñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ã³÷áí ÏÑ³ïáõóÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ëå³ë³ñÏáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ¹ÇÙ³ó, ³å³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý·Íáí å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí: ºÃ», Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, ëï³óí»ÉÇù í×³ñÁ ³í»ÉÇ ù³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ã³÷áí ÏÑ³ïáõóÇ ëå³ë³ñÏáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ ¹ÇÙ³ó, ³å³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ·Íáí å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý ³ÏïÇíª ³ÛÝ ·áõÙ³ñáí, áñÁ áñáßíáõÙ ¿ ավելի մեծ ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի բախշման հիման վրա՝ համաձայն 27-ի¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

25 ºÃ» ÷áË³ÝóÙ³ù արդյունքում ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ ապաճանաչվում է, սակայն փոխանցման արդյունքում կազմակերպությունը ձեռք է բերում նոր ֆինանսական ակտիվ կամ ëï³ÝÓÝáõÙ ¿ Ýáñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ýáñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí:

26 Ֆինանսական ակտիվը ամբողջությամբ ապաճանաչելիս՝

(ª) Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨

(բ) (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած áñ¨¿ Ýáñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ) ¨ (ii) ³ÛË Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï »Ï³ÙïáõÙ Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í (ï»ë 55(բ) պարագրաֆը) կուտակված որևէ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÇ

տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

27 ºÃ» ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ ³í»ÉÇ Ù»Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇÙ³ë¿ (ûñÇÝակ՝ երբ կազմակերպությունը ÷áË³ÝóáõÙ¿ å³ñï³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ Ù³ëÑ³Ý¹Çë³óáÕ ïáÏáë³í×³ñÝ»ñÇ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ., ï»ë å³ñ³·ñ³ý 16(³)), և փոխանցված մասը ամբողջությամբ որակվում է որպես ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, ³å³ ³í»ÉÇ Ù»Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ý³ËÏÇÝ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ պետք է բաշխվի այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և ապաճանաչված մասի միջև՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Այս նպատակով, å³Ñå³Ýí³Í ëå³ë³ñÏÙ³Ý ³ÏïÇíÁ å»ïù ¿ ¹Çï³ñÏíÇ áñå»ë Ù³ë, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ×³Ý³ãí»É: Ստորև նշվածների տարբերությունը՝

(ª) ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և

(բ) (i) ապաճանաչված մասի դիմաց ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) դրա վրա բաշխված այլ Ñ³Ùապարփակ ֆինանսական արդյունքներում նախկինում ճանաչված (տե՛ս 55(բ) å³ñ³·ñ³ýÁ) Ïáõï³Ïí³Íáñ¨¿ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÇ,

å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²ÛË Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³¹ÛáõÝùáõÙ ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շահáõÝ³ÏíáõÙ¿ ×³Ý³ãí»É, և ապաճանաչված մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա:

28 Երբ կազմակերպությունը ավելի մեծ ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է ³ÛÝ Ù³ëÇ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ ×³Ý³ãí»É, ¨ ³å³×³Ý³ãí³Í Ù³ëÇ ÙÇç¨, ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ áñáß»É ³ÛÝ մասի իրական արժեքը, որը շարունակվում է ճանաչվել: Երբ կազմակերպությունն ունի այնպիսի մասերի í³×³éùÇ å³ïÙáõÃÛáõÝ, áñáÝù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý »Ý ³ÛÝÙ³ëÇÝ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ ×³Ý³ãí»É, Ï³Ù ³Û¹ åÇëÇ Ù³ë»ñÇ ·Íáí ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ³ÛÉ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ, ³å³ ÷³ëï³óÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ í»ñçÇÝ գները իրենցից ներկայացնում են իրական արժեքի լավագույն գնահատականը: Երբ չկան գնանշումներ Ï³Ù í»ñç»ñë Çñ³Ï³Ý³óí³Í ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáõ »Ý ÑÇÙÝ³íáñ»É ³ÛÝ Ù³ëÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ ×³Ý³ãí»É, ³å³ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ É³í³·áõÛÝ գնահատականը ամբողջությամբ վերցրած ավելի մեծ ֆինանսական ակտիվի և դրա ապաճանաչված մասի դիմաց՝ դրա ստացողից ստացված հատուցման միջև տարբերությունն է:

Փոխանցումներ, որոնք չեն որակվում որպես ապաճանաչման ենթակա (տե՛ս 20 (բ) å³ñ³·ñ³ýÁ)

29 ºÃ» ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ý»É ¿ փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կազմակերպությունը պետք է շարունակի փոխանցված ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչել, իսկ ëï³óí³Í Ñ³ïáõÙÝ³Ý ·Íáí å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: Ð»ï³·³Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇó ëï³óí³Í ó³ÝÏ³ó³Í »Ï³Ùáõï ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý·Íáí ÏñÍ³Íó³ÝÏ³ó³Í Í³Ëë:

öáË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛáւը (տե՛ս 20 (բ) (ii) å³ñ³·ñ³ýÁ)

30 **º Ã» Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Á á ã ÷ á Ë ³ Ý ó á õ Ù ¿ , á ã ¿ É å ³ Ñ å ³ Ý á õ Ù ¿ ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ Ï ï Ç í Ç ë » ÷ ³ Ï ³ Ý á õ Ã Û ³ Ý հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ակտիվների ընկատմամբ վերահսկողությունը, ապա կազմակերպությունը ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï á õ Ù ¿ × ³ Ý ³ ã » É ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ Ï ï Ç í Á ³ Û Ý ù ³ Ý á í , á ñ ù ³ Ý á í ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á õ Ù ¿ Ç ñ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û á õ Ý Á ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ Ï ï Ç í Ç Ù » ç : ö á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í á õ Ù Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û ³ Ý ã ³ ÷ Á ³ Û Ý ã ³ ÷ Ý ¿ , á ñ á í Ý ³ » Ý Ã ³ ñ Ï í ³ Í ¿ ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Ç ³ ñ Å » ù Ç ÷ á ÷ á Ë á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç ³ ½ ¹ » ó á õ Ã Û ³ Ý Á : ú ñ Ç Ý ³ Ï .**

(³) **երբ կազմակերպության շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի »ñ³ßË³íáñÙ³Ý Ó¨, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛ³Ý ã³÷Á Ñ»ï¨Ù³É »ñÏáõ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÛÝÝ¿. (i) ³ï ïÇíÇ ³ñÅ»ùÇó ¨ (ii) ë ï ³ ó í ³ Í Ñ ³ ï á ô ó Ù ³ Ý ³ Û Ý ³ é ³ í » É ³ · á õ Û Ý · á õ Ù ³ ñ Ç ó , á ñ Á Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Ç ó Ï ³ ñ á Õ ¿ å ³ Ñ ³ Ý ç í » É í » ñ ³ ¹ ³ ñ Ó Ý » É (§» ñ ³ ß Ë Ç ù Ç · á õ Ù ³ ñ ¦).**

(բ) **երբ կազմակերպության շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի գծով տրված կամ ձեռք բերված օպցիոնի (կամ դրանց երկուսի) Ó¨, ³ å ³ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û ³ Ý ã ³ ÷ Á ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Ç ³ Û Ý ³ ñ Å » ù Ý ¿ , á ñ Á Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Á Ï ³ ñ á Õ ¿ Ñ » ï · Ý » É : ² Û Ý á õ ³ Ù » Ý ³ Û Ý Ç í , Ç ñ ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù á í ã ³ ÷ í á Õ ³ Ï ï Ç í Ç · Í á í ï ñ í ³ Í ³ × ³ é ù Ç û å ó Ç á Ý Ç ¹ » å ù á õ Ù , Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û ³ Ý ã ³ ÷ Á ë ³ Ñ Ù ³ Ý ³ ÷ ³ Ï í ³ Í ¿ ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Ç ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù Ç ó ¨ û å ó Ç á Ý Ç Ç ³ · á ñ Í Ù ³ Ý ³ ñ Å » ù Ç ó Ý í ³ ½ ³ · á õ Û Ý á í (ï »ë Î à â 48 å ³ ñ ³ · ñ ³ ý Á).**

(·) **երբ կազմակերպության շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի · Í á í ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý Ù Ç ç á ó Ý » ñ á í Ù ³ ñ í á Õ û å ó Ç á Ý Ç Ï ³ Ù Ñ ³ Ù ³ Ý Ù ³ Ý ³ Û É ¹ ñ á õ Ù Ã Ç Ó ¨ , Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û á õ Ý Á ã ³ ÷ á õ Ù ¿ Ý á õ Û Ý Ï » ñ å , Ç Ý ã å » ë ¨ á ã ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý Ù Ç ç á ó Ý » ñ á í Ù ³ ñ í á Õ û å ó Ç á Ý Ý » ñ Ç ¹ » å ù á õ Ù ³ é ³ ç ³ ó á Õ ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ ներգրավվածությունը՝ ըստ վերը նշված (բ) Ï » ï á õ Ù Ý » ñ Ï ³ Û ³ ó í ³ Í Ç :**

31 **º Ã» Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Á ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï á õ Ù ¿ × ³ Ý ³ ã » É ³ Ï ï Ç í Á Ç ñ ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û ³ Ý ã ³ ÷ á í , ³ å ³ × ³ Ý ³ ã á õ Ù ¿ Ý ³ ¨ ¹ ñ ³ Ñ » ï Ï ³ å í ³ Í å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û á õ Ý : â Ý ³ Û ³ Í ë á õ Û Ý ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Ç ª չափմանը վերաբերող այլ պահանջների, փոխանցված ակտիվը և համապատասխան å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û á õ Ý Á ã ³ ÷ í á õ Ù » Ý ³ Û Ý å Ç ë Ç Ñ Ç Ù á õ Ý ù á í , á ñ Ý ³ ñ ï ³ ó á É á õ Ù ¿ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý Ï á Õ Ù Ç ó å ³ Ñ å ³ Ý ³ Í Ç ³ ³ á õ Ý ù á í , » Ã » ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Á ã ³ ÷ í á õ Ù ¿ ³ Ù á ñ ï Ç ½ ³ ó í ³ Í ³ ñ Å » ù á í . Ï ³ Ù**

(բ) **Ñ ³ í ³ ë ³ ñ ¿ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý Ï á Õ Ù Ç ó å ³ Ñ å ³ Ý ³ Í Ç ³ ³ á õ Ý ù Ý » ñ Ç ¨ å ³ ñ ï ³ Ï ³ Ý á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç Ç ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù Ç Ý ª ³ é ³ Ý Ó Ç Ý ã ³ ÷ í » É á õ ¹ » å ù á õ Ù , » Ã » ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Á ã ³ ÷ í á õ Ù ¿ Ç ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù á í :**

32 **Î ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Á å » ï ù ¿ ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï Ç × ³ Ý ³ ã » É ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Ç ó ³ é ³ ç ³ ó á Õ ó ³ Ý Ï ³ ó ³ Í » Ï ³ Ù á õ ï Ç ñ ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û ³ Ý ã ³ ÷ á í , ¨ å » ï ù ¿ × ³ Ý ³ ã Ç Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ë Ë ³ Ý å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û ³ Ý · Í á í ³ é ³ ç ³ ó á Õ ó ³ Ý Ï ³ ó ³ Í Í ³ Ë ë :**

33 **Ð » ï ³ · ³ ã ³ ÷ Ù ³ Ý Ý å ³ ï ³ Ï á í ª ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Ç ¨ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ë Ë ³ Ý å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û ³ Ý Ç ñ ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù Ç × ³ Ý ³ ã í á Õ ÷ á ÷ á Ë á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Á Ñ ³ ß í ³ é í á õ Ù » Ý Ù Ç ³ Ý Ù ³ Ý Ï » ñ å á í ª Ñ ³ Ù ³ Ó ³ Û Ý 55-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ý Ç , ¨ ã å » ï ù ¿ Ñ ³ ß í ³ Ý ó í » Ý :**

34 **º Ã» Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý ß ³ ñ á õ Ý ³ Ï í á Õ Ý » ñ · ñ ³ í í ³ Í á õ Ã Û á õ Ý Á ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ Ï ï Ç í Ç Ù Ç ³ Û Ý Ù Ç Ù ³ ë á Í (օրինակ՝ երբ կազմակեռնåáõÃÛáõÝÁ å ³ Ñ å ³ Ý á õ Ù ¿ ÷ á Ë ³ Ý ó í ³ Í ³ Ï ï Ç í Ç Ù Ç Ù ³ ë á Ñ » ï · Ý » É á õ û å ó Ç á Ý , Ï ³ Ù å ³ Ñ å ³ Ý á õ Ù ¿ Ù Ý ³ ó á ñ ¹ ³ Û Ç Ý Ù ³ ë Ý ³ Ï ó á õ Ã Û á õ Ý , á ñ Á ã Ç Ñ ³ Ý · » ó Ý á õ Ù ë » ÷ ³ Ï ³ Ý á õ Ã Û ³ Ý Ñ » ï Ï ³ å í ³ Í , ըստ էության, բոլոր ռիսկերի և հատույցների պահպանման, սակայն կազմակերպությունը պահպանում է í ³ ñ ³ Ñ ë Ï á Õ á õ Ã Û á õ Ý Á), ³ å ³ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Á ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ Ï ï Ç í Ç Ý ³ Ë Ï Ç Ý Ñ ³ ß í » Ï ß é ³ Û Ç Ý ³ ñ Å » ù Á բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջև, որն այն այլևս չի ճանաչում՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական Ç ñ ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù Ý » ñ Ç Ñ Ç Ù ³ Ý í ñ ³ : ² Û ë Ý å ³ ï ³ Ï á í Ï Ç ñ ³ é í á õ Ù » Ý 28-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ý Ç å ³ Ñ ³ Ý Ç Ý » ñ Á : Ստորև նշվածների տարբերությունը՝**

(³) **այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի, և**

(բ) **(i) այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և (ii) դրա վրա բաշխված այլ Ñ ³ Ù ³ å ³ ñ ÷ ³ Ï ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ ñ ¹ Û á õ Ý ù Ý » ñ á õ Ù × ³ Ý ³ ã í ³ Í Ï á õ ï ³ Ï í ³ Í á ñ ¨ ¿ û · á õ ï Ç Ï ³ Ù í Ý ³ ë Ç · á õ Ù ³ ñ Ç ,**

å » ï ù ¿ × ³ Ý ³ ã í Ç ß ³ Ñ á õ Û Ã á õ Ù Ï ³ Ù í Ý ³ ë á õ Ù : ² Û É Ñ ³ Ù ³ å ³ ñ ÷ ³ Ï ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý ³ ñ ¹ Û á õ Ý ù Ý » ñ á õ Ù ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և ³ Û É ևս չճանաչվող մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա:

35 º Ã» ÷ á Ë ³ Ý ó í á Õ ³ Ï ï Ç í Á ã ³ ÷ í á õ Ù ¿ ³ Ù á ñ ï Ç ½ ³ ó í ³ Í ³ ñ Å » ù á í , ë á õ Û Ý ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï á í ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ í ³ Í Á Ý ï ñ á õ Ã Û ³ Ý Ñ Ý ³ ñ ³ í á ñ á õ Ã Û á õ Ý Á , Ä ë ï á ñ Ç ª ý Ç Ý ³ Ý ë ³ Ï ³ Ý å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û á õ Ý Á Ï ³ ñ á Õ ¿ Ý ³ Ë ³ ï » ë í » É á ñ å » ë ã ³ ÷ í á Õ Ç ñ ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù á í ` ß ³ Ñ á õ Û Ã Ç Ï ³ Ù í Ý ³ ë Ç Ù Ç ç á ó á í , ã Ç Ï Ç ñ ³ é í á õ Ù Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ë Ë ³ Ý պարտավորության ընկատմամբ:

´áÉáñ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÁ

36 ºÃ» ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ ß³ñáõÝ³Ïíáõù ¿ ×³Ý³ãí»É, ³å³ ³ÏïÇíÁ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ Ñ³ßí³Ýóí»Ý: ÜÙ³Ý³å»ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ Ñ³ßí³ÝóÇ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇó ³é³ç³óáÕ ó³ÝÏ³ó³Í »Ïáõï Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·ÍáíÏñ³Í ó³ÝÏ³ó³Í Í³ËëÇ Ñ»ï (ï»ë ÐÐØê 32-Ç 42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ):

37 Եթե փոխանցողը ստացողին տրամադրում է ոչ դրամական գրավ (օրինակ՝ պարտքային կամ բաժնային ·áñÍÇù), ³å³ ëï³gողի և փոխանցողի մոտ գրավի հաշվառումը կախված է այն բանից, թե արդյոք ëï³óáÕÁ Çñ³íáõÝù áõÝÇ í³×³é»Éáõ Ï³Ù í»ñ³·ñ³í³¹ñ»Éáõ ·ñ³ÍÁ ,¨ Ã» ³ñ¹Ûáù ÷áË³ÝóáÕÁ ãÇ Ï³ï³ñ»É Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ÖáË³ÝóáÕÁ ¨ ëï³óáÕÁ ·ñ³ÍÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³é»Ý Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(³) »Ã» ëï³óáÕÁª Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³Ù Áëï ëáíáñáõÛÃÇ, Çñ³íáõÝù áõÝÇ í³×³é»Éáõ Ï³Ù í»ñ³·ñ³í³¹ñ»Éáõ ·ñ³ÍÁ, ³å³ ÷áË³ÝóáÕÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç å»ïù ¿ ³Û¹ ³ÏïÇíÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç (ûñÇÝ³Ï³ª ÷áË³éáõÃÛ³Ý ·Íáí ակտիվ, գրավադրված բաժնային գործիքներ կամ հետգնման դեբիտորական պարտք) մյուս ³ÏïÇíÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ.

(բ) »Ã» ëï³óáÕÁ í³×³éáõÙ ¿ Çñ Ùáï ·ñ³í³¹ní³Í ·ñ³ÍÁ, ³å³ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ í³×³éùÇó Ùáõï ù»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ·ñ³ÍÁ í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ`ã÷í³Í Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí.

(·) »Ã» ÷áË³ÝóáÕÁ ãÇ Ï³ï³ñ»É Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ¨ë Çñ³íáõÝù ãáõÝÇ Ñ»ï·Ý»Éáõ ·ñ³ÍÁ, ³å³ å»ïù ¿ ³å³×³Ý³ãÇ ·ñ³íÁ, ÇëÏ ëï³óáÕÁ պետք է ճանաչի գրավը որպես իր ակտիվ, որը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով, կամ »Ã» ³ÛÝ ³ñ¹»Ý í³×³é»É ¿ ·ñ³íÁª ³å³×³Ý³ãÇ ·ñ³íÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ.

(¹) բացառությամբ (գ) կետում նշվածի, փոխանցողը պետք է շարունակի հաշվառել գրավը որպես Çñ³Ï³ïÇí, ÇëÏ ëï³óáÕÁ ãå»ïù¿×³Ý³ãÇ ·ñ³íÁ áñå»ë³Ï³ïÇí:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï³ïÇíÇ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝáõÙÁ Ï³Ù í³×³éùÁ

38 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï³ïÇíÇ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝáõÙÁ Ï³Ù í³×³éùÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ¨ ³å³×³Ý³ãíÇª û·ï³·áñÍ»Éáí ³é¨ïñÇ ³Ùë³ÃíÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ Ï³Ù í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³Ùë³ÃíÇ Ñ³ßí³éáõÙÁª Áëï ÏÇñ³é»ÉÇáõÃÛ³Ý (ï»ë ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô53-Îàô56 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³å³×³Ý³ãáõÙÁ

39 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÇó Ñ»é³óÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ (Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ) ³ÛÝ áõ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է Ï³Ùã»Õ³É¿Ñ³Ù³ñíáõÙ Ï³ÙáõÅÁ ÏáñóÝáõÙ¿:

40 Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙ ¨ Ýáñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ×³Ý³ãáõÙ: ÜÙ³Ý³å»ë, ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ¹ñ³ ÙÇ Ù³ëÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ í»ñ³÷áËáõÙÁ (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) å»ïù¿ հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ÞÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý×³Ý³ãáõÙ:

41 Ø³ñí³Í Ï³Ù ³ÛÉ ÏáÕÙÇ ÷áË³Ýóí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÇ) Ñ³ßí»ÏßéÛ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ í×³ñí³Í Ñ³ ïáõóÙ³Ý (Ý»ñ³éÛ³É ÷áË³Ýóí³Í ó³ÝÏ³ó³Í áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) միջև տարբերությունը å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

42 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï ¿ ·ÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ, ³å³ կազմակերպությունը պետք է ֆինանսական պարտավորության նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխի ³ÛÝ Ù³ëÇ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ ×³Ý³ãí»É, ¨ ³å³×³Ý³ãí³Í Ù³ëÇ ÙÇç¨ª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ñ»ï·ÝÙ³Ý ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքները: Ստորև նշվածների տարբերությունը՝ (ա) ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և (բ) վճարված Ñ³ïáõóÙ³Ý, Ý»ñ³éÛ³É ³å³×³Ý³ãí³Í Ù³ëÇ ·Íáí ÷áË³Ýóí³Í ó³ÝÏ³ó³Í áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ սկզբնական չափումը

43 **Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման å³ÑÇÝ կազմակերպությունը պետք է այն չափի իր իրական արժեքով՝ գումարած՝ այն դեպքում, երբ դա ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ã¿, ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ï»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:**

44 Երբ կազմակերպությունը վերջնահաշվարկի ամսաթվով հաշվառում է վարում մի ակտիվի համար, որի հետագա չափումն իրականացվում է սկզբնական արժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով, ապա այդ ³Ï ïÇվի սկզբնական չափումն իրականացվում է առևտրի ամսաթվի դրությամբ դրա իրական արժեքով (ï»ëÐ³ï»Éí³Í², å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ Îàô53–Îàô56):

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ã³÷áõÙÁ

45 Ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո չափման նպատակով սույն ստանդարտը ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñÙ³ï·áõÙ¿ Ñ»ï¨Û³Éãáñë Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇ, áñáÝù ë³ÑÙ³Ýí³Í»Ý 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙª

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ, ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí.

(բ) ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ.

(·) փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր.

(¹) í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ïã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ:

²Ûë Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ý»ñùá ã³÷Ù³Ý ¨ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ Ý»ñϳۻóÝ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõþյունը կարող է օգտագործել այլ բնութագրիչներ ևÛë Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³Ù ³ÛÉ դասակարգումներ: Կազմակերպությունը պետք է ծանոթագրություններում բացահայտի ՖՀՄՍ 7-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ:

46 **Սկզբնական ճանաչումից հետո կազմակերպությունը պետք է ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ³Ï ïÇí Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ, ã³÷Ç Çñ»Ýó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñáíª ³é³ÝÓ Ï³ï³ñ»Éáõ áñ¨¿ Ýí³½»óáõÙ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ Ïñ»É í³×³éùÇ կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ հետևյալ ֆինանսական ակտիվների՝**

(³) փոխառությունների և դեբիտորակ³Ý å³ñï³ù»ñ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, áñáÝù å»ï³ù¿ ã³÷í»Ý ³Ùáñï³Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáíª ÏÇñ³é»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹Á.

(բ) ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, áñáÝù å»ï³ù¿ ã³÷í»Ý ³Ùáñï³Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáíª ÏÇñ³é»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹Á.

(·) բաժնային գործիքների մեջ ներդրումներ, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝ, ¨ áñáÝó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ï³ñáÕ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷í»É, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ï³åí³Í »Ý ¹ñ³Ýó Ñ»ï¨ å»ïù¿ Ù³ñí»Ý ³Û¹åÇëÇ չգնանշվող բաժնային գործիքների մատակարարման միջոցով, որոնք պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով (տե՛ս Ա հավելվածի ԿՈՒՏ-80 և ԿՈՒՏ-81 պարագրաֆները):

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëíáõÙ »Ý áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñ, »ÝÃ³Ï³ »Ý ã³÷Ù³Ý` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 89–102-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ նրանց, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, »ÝÃ³Ï³ »Ý í»ñ³Ý³ÛÙ³Ýª ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ ï»ë³ÝÛáõÝÇó՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 58–70-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô84-Îàô93 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ã³÷áõÙ

47 **Սկզբնական ճանաչումից հետո կազմակերպությունը պետք է բոլոր ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷Ç ³Ùáñï³Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáíª ÏÇñ³é»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ մեթոդը, բացառությամբ՝**

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇª ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: ²Ûëå¨ëÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ածանցյալ գործիքները, պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ այն ածանցյալ ·áñÍÇù Ñ³Ý¹Çë³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛ³ÝÁ, áñÁ Ï³å³Ïóí³Í ¿ ¨ å»ïù ¿ Ù³ñíÇ ã·Ý³ÝßíáÕ բաժնային գործիքների մատակարարման միջոցով, որի իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, և որը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով.

(բ) ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ ֆին³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ áñ³ÏíáõÙ áñå»ë ³å³×³Ý³ãման են՝ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÛ³Ý Ùáï»óáõÙÁ: 29-ñ¹ ¨ 31-րդ պարագրաֆները վերաբերում են ³Û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³ÝÁ.

(·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ 9-ñ¹ պարագրաֆում: Սկզբնական ճանաչումից հետո այդպիսի պայմանագիր թողարկողը պետք է (բացի այն դեպքերից, երբ կիրառելի են 47 (ա) կամ (բ) պարագրաֆները) այն չափի հետևյալ »ñÏáõ·áõÙ³ñÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝáí.

(i) ÐÐØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í·áõÙ³ñ.

(ii) սկզբնապես ճանաչված գումար (տե՛ս պարագրաֆ 43)՝ հանած, համապատասխան ¹»åù»ñáõÙ, ÐÐØê 18-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ×³Ý³ãí³Í ÏáõÏ³Ïí³Í ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³Ý.

(¹) ßáõÏ³Û³Ï³ÝÇó ó³Íñ ïáÏáë³¹áõÛùáí ÷áË³éáõÂÛáõÝ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ պարտավորվածությունների: Սկզբնական ճանաչումից հետո այսպիսի պ³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ թողարկողը պետք է (բացի այն դեպքերից, երբ կիրառելի է 47(ա) պարագրաֆը) այն չափի Ñ»ï¨Û³É »ñÏáõ·áõÙ³ñÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝáí.

(i) ÐÐØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í·áõÙ³ñ.

(ii) սկզբնապես ճանաչված գումար (տե՛ս պարագրաֆ 43)՝ հանած, համապատասխան ¹»åù»ñáõÙ, ÐÐØê 18-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ×³Ý³ãí³Í ÏáõÏ³Ïí³Í ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³Ý:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëí³Í »Ý áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñ, »ÝÃ³Ï³ »Ý 89–102-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙÝ»ñÏ³Û³óí³Í Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³ÝÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÁ

48 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ, ÐÐØê 32-Á Ï³Ù üÐØê 7-Á ÏÇñ³é»Éáõ Ýå³ï³Ïáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Î àô69–Î àô82 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ:

48² Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ É³í³·áõÛÝ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ ·Ý³Ýßí³Í ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÝ »Ý: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ßáõÏ³Ý ·áñÍáÕ ã¿, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª û·ï³·áñÍ»Éáí ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³: ¶Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³ÛÇ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ýå³ï³ÏÝ¿ áñáß»É, þե չափման ամսաթվի դրությամբ որքան կլիներ գործարքային գինը՝ սովոր³Ï³Ý ·áñÍ³ñ³ñ ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Ï³ï³ñí³Í §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦: ¶Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ßáõÏ³ÛáõÙ í»ñç»ñë Ï³ï³ñí³Í Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ¦ û·ï³·áñÍáõÙÁ, ¹ñ³Ýó ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, Ù»Ï ³ÛÉ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ãïարբերվող գործիքի ընթացիկ իրական արժեքին հղումը, գեղչված դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ûåóÇáÝÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³ÝÙá¹»ÉÝ»ñÁ:

Եթե գոյություն ունի գնահատման տեխնիկա, որը սովորաբար օգտագործվում է շուկայի մասնակիցների ÏáÕÙÇó ·áñÍÇùÇ ·ÇÝÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ óáõó³¹ñí»É ¿, áñ ³Û¹ ï»ËÝÇÏ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ï³ÉÇë ëï³Ý³Éáõ Çñ³Ï³Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñ, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ¿ ³Û¹ Ù»ÃáÁ:

ÀÝïñí³Í ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ù»ÃáÁ å»ïù ¿ áñå»ë Ùáõïù³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ ³é³í»É³·áõÛÝë û·ï³·áñÍÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÁ ¨ Ýí³½³·áõÛÝë ÑÇÙÝíÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³ÝÁ Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³: ²ÛÝ պետք է ներառի բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին գինը որոշելիս, և Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÁÝ¹áõÝí³Í ïÝï»ë³·Çï³Ï³Ý մեթոդաբանություններին:

Պարբերաբար կազմակերպությունը պետք է ստուգի գնահատման մեթոդը և քննի դրա հիմնավորված ÉÇÝ»ÉÁ՝ û·ï³·áñÍ»Éáí ÝáõÛÝ ·áñÍÇùÇ (³ÛëÇÝùÝª ³é³Ýó í»ñ³÷áËÙ³Ý Ï³Ù §í»ñ³÷³Ã»Ã³íáñÙ³Ý¦) áñ¨¿ ¹Çï³ñï»ÉÇ ÁÝÃ³óÇï ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Ý»ñÁ, Ï³Ù ÑÇÙÝí»Éáí áñ¨¿ ³éÏ³ ¹Çï³ñï»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³:

49 òå³Ñ³Ýç Ñ³ïÏ³ÝÇßáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (ûñÇÝ³Ïª óå³Ñ³Ýç ³í³Ý¹Ç) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ï³ñáÕ å³Ï³ë ÉÇÝ»É íï×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ óå³Ñ³Ýç ·áõÙ³ñÇóª ½»ÕãÍ³Í ³ÛÝ ³é³çÇÝ ամսաթվից սկսած, երբ կարող է ներկայացվել գումարÁ íï×³ñ»Éáõ å³Ñ³Ýç:

Ì»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ

50 **Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª**

(³) **ãå»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁª Ñ³Ý»Éáí ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó, ù³ÝÇ ¹»é ³ÛÝ å³ÑíáõÙ¿ Ï³Ù ÃáÕ³ñÏí³Í¿.**

(բ) **ãå»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁª Ñ³Ý»Éáí ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ կամ վնասի միջոցով կատեգորիայից, եթե սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí»É¿ áñå»ë ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí.**

(·) **Ï³ñáÕ¿, »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ³ÛÉ¨ë ãÇ å³ÑíáõÙ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³ÙÇçáóáõÙ ³ÛÝ í³×³é»Éáõ կամ վերագնելու նպատակով (չնայած այն բանին, որ այդ ֆինանսական ակտիվը կարող է ձեռք բերված կամ ստանձնված լինել հիմնականում կարճ ժամանակամիջոցում այն í³×³é»Éáõ Ï³Ù í»ñ³·Ý»Éáõ Ýå³ï³Ïáí), í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»É ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁª Ñ³Ý»Éáí ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó, »Ã» բավարարվում են 50Բ կամ 50Դ պարագրաֆների պահանջները:**

Կազմակերպությունը չպետք է սկզբնական ճանաչումից հետո վերադասակարգի որևէ ֆինանսական ³ÏïÇí ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ:

50² 50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñáíª Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ Ñ»ï¨Û³É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ù³ñíáõÙ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ.

(³) ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ Ñ³Ý¹Çë³ó»É¿ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¨ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çáõÙ Ï³Ù½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»çáõÙ, ³ÛÉ¨ë ãÇ áñ³Ïíáõù áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ.

(բ) ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ¹³éÝáõÙ¿ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¨ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çáõÙ Ï³Ù½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»çáõÙ.

(·) Ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են, երբ ապահովագրական ըÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ ÷áËáõÙ¿ ÇñÑ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 4-Ç 45-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

50´ Ֆինանսական ակտիվը, որի նկատմամբ կիրառվում է 50(գ) պարագրաֆը (բացառությամբ 50Դ-å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ï»ë³ÏÇ), ÙÇ³ÛÝ Ñ³½í³·ÛáõïÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ կարող է վերադասակարգվել՝ դուրս բերվելով չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó:

50¶ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁª Ñ³Ý»Éáí ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ï³ï»·áñÇ³ÛÓª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 50´ å³ñ³·ñ³ýÇ, ³å³ ֆինանսական ակտիվը պետք է վերադասակարգվի վերադասակարգման ամսաթվի դրությամբ դրա Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: Þ³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ñ¹»Ý×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë ãå»ïù¿ Ñ³Ï³¹³ñÓíÇ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ³Ùë³ÃíÇ ¹ղությամբ դառնում է համապատասխանաբար դրա նոր սկզբնական արժեք կամ ամորտիզացված արժեք:

50¸ Ֆինանսական ակտիվը, որի նկատմամբ կիրառվում է 50(գ) պարագրաֆը, և որը կհամապատասխաներ փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը (եթե չպահանջվեր, որ ֆինանսական ³Ï ïիվը սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվեր որպես առևտրական նպա ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ), կարող է վերադասակարգվել՝ դուրս բերվելով չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ùï³¹ñí³Í¿¨ ÇíÇ×³ÏÇ¿ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ å³Ñ»É ï»ë³Ý»ÉÇ ³å³·³ÛáõÙ Ï³Ù ÙÇÝã¨ Ù³ñáõÙÁ:

50º àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï³ã»ÉÇ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ, áñÁ ÏÑ³Ù³å³ï³ëËáõÝ»ñ փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը (եթե այն նախատեսված չլիներ որպես í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï³ã»ÉÇ) Ï³ñáÕ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»É í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï³ã»ÉÇ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó դեպի փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի կատեգորիա, եթե կազմակերպությունը Ùï³¹ñí³Í¿¨ ÇíÇ×³ÏÇ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ å³Ñ»É ï»ë³Ý»ÉÇ ³å³·³ÛáõÙ Ï³Ù ÙÇÝã¨ Ù³ñáõÙÁ:

50¼ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ` Ñ³Ý»Éáí ã³÷áõÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ï³ï»·áñÇ³ÛÇóª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 50¸ å³ñ³·ñ³ýÇ, Ï³Ù Ñ³Ý»Éáí í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï³ã»ÉÇ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇóª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 50º å³ñ³·ñ³ýÇ, ³å³ ³ÛÝ å»ïù¿ վերադասակարգի ֆինանսական ակտիվը վերադասակարգման ամսաթվի դրությամբ դրա Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: Àëï 50¸ å³ñ³·ñ³ýÍ»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ¹»åùáõÙß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ñ¹»Ý×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë ãå»ïù¿ Ñ³Ï³¹³ñÓíÇ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ í»ñ³¹³ëակարգման ամսաթվի դրությամբ դառնում է համապատասխանաբար դրա նոր սկզբնական արժեքը կամ ամորտիզացված արժեքը: Ըստ 50Ե պարագրաֆի վերադասակարգված, այսինքն՝ վաճառքի համար մատչելի կատեգորիայից դուրս բերված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹»åùáõÙ, ³Û¹ ³ÏïÇíÇó ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë, áñÁ

Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ûնական արդյունքներում՝ համաձայն 55(բ) å³ñ³·ñ³ýÇ, å»ïù¿Ñ³ßí³éíÇ 54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

51 **ºÃ» ÙïÝ³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³ÛÉ¨ë Ýå³ï³Ï³Ñ³ñÙ³ñ ã¿ ¹³ë³Ï³ñ·»É Ý»ñ¹ñáõÙÁ áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ, ³ÛÝ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ¨ í»ñ³ã³÷íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ¨ ¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ¨ իրական արժեքի միջև տարբերությունը պետք է հաշվառվի՝ համաձայն 55(բ) պարագրաֆի:**

52 **Այն պահին, երբ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նշանակալի մասի վաճառքը կամ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ã»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇÝ, ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÙÝ³ó³Í Ù³ëÁ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ: ²Û¹åÇëÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ¹»åùáõÙ ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ¨ Çñ³Ï³Ý արժեքի միջև տարբերությունը պետք է հաշվառվի 55(բ) պարագրաֆի համաձայն:**

53 **ºÃ» ³é³ç³ÝáõÙ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ã³÷Ù³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áñ¨¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ³Û¹ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ³éí³ ã¿ñ, ¨ å³Ñ³Ýçíáõٿ, áñ ³Û¹ ³ÏïÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, »Ã» ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ í»ñçÇÝÇë ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ã³÷Ù³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ (ïաë 46(·) ¨ 47 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ³å³ ³ÏïÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³ã³÷íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ¨ ¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ և իրական արժեքի միջև տարբերությունը å»ïù¿Ñ³ßí³éíÇ 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:**

54 **ºÃ», ÙïÝ³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³Ù ³ÛÝ Ñ³½í³·Ûáõï հանգամանքներում, երբ իրական արժեքի արժանահավատ չափումն այլևս հնարավոր չէ (տե՛ս 46(գ) և 47 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) Ï³Ù ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í §»ñÏáõÙ Ý³Ëáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý տարիները» արդեն անցել են, ապա իրական արժեով հաշվեկշռային արժեքը այդ պահի դրությամբ դառնում է համապատասխանաբար դրա նոր սկզբնական արժեքը կամ ամորտիզացված արժեքը: ò³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքներում՝ համաձայն 55(բ) պարագրաֆի, պետք է հաշվառվի հետևյալ կերպ.**

(³) **ýÇùëí³Í Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ¹»åùáõÙ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿ ³Ùáñï Ç½³óíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ÙÝ³ó³Í Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙª û·ï³·áñÍ»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»Ãá¹Á å³ñ·¨³í×³ñÇ Ï³Ù ½»ÕãÇ ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ ³ñÅ»½ñÏíáõÙ¿, ³å³ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë վերադասակարգվում է՝ դուրս բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով շահույթում կամ íÝ³ëáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.**

(բ) **այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը չունի ֆիքսված մարման ժամկետ, օգուտը կամ վնասը å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ í³×³éùÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ûï³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ ³ñÅ»½ñÏíáõÙ¿, ³å³ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë վերադասակարգվում են՝ դուրս բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով շահույթում կամ íÝ³ëáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:**

ú·áõïÝ»ñ¨ íÝ³ëÝ»ñ

55 **Հեջավորման փոխհարաբերության մաս չհանդիսացող ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ (ïաë 89–102 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) å»ïù¿×³Ý³ãíÇ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.**

(³) **áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý·Íáí û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.**

(բ) **áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ·Íáí û·áõïÁ Ï³Ù վնասը պետք է ճանաչվի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÇ (ïաë 67–70-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇó ³é³ç³ó³Í û·áõïÝ»ñÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ (ïաë ² Ñ³í»É³ÍÇ Î àô83 å³ñ³·ñ³ýÁ), ù³ÝÇ ¹»é ³Û¹ ³ÏïÇíÁ ³å³×³Ý³ãí³Íã¿: ²Û¹Å³Ù³Ý³Ï, Ý³ËÏÇÝáõÙ ³ÛÉÑ³Ù³å³ñ÷³ÏýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÏáõïÝ³ÏíÝ³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ` ¹áõñë բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով շահույթում կամ վնասում որպես í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ (ïաë ÐÐØê 1 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ* ստանդարտը (2007 թ. վերանայված տարբերակ)): Այնուամենայնիվ, ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»Ãá¹áí Ñ³ßí³ñÏí³Í ïáÏáëÁ (ïաë å³ñ³·ñ³ý 9) ×³Ý³ãíáõÙ է շահույթում կամ վնասում (տե՛ս ՀՀՍՍ 18): Վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքի**

գծով շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ հաստատվում է վճարը ëï³¹Ý³Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ (ï»ë ÐÐØê 18):

56 ²Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ (ï»ë 46-ñ¹ ¨ 47-րդ պարագրաֆները), օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ³å³×³Ý³ãíáõÙ ¿ Ï³Ù ³ñÅ»½ñÏíáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ª ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ ÙÇçáóáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝù Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñ »Ý (ï»ë 78–84-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô98–Îàô101 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù¿Ñ»ï¨Ç 89-102-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ:

57 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁª û·ï³·áñÍ»Éáí í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³Ùë³Ãíáí Ñ³ßí³éáõÙÁ (ï»ë 38-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô53– Îàô56 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ³å³ ³é¨ïñÇ ûñí³ ¨ í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ûñí³ ÙÇç¨ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ ëï³ói»ÉÇù ³ÏïÇíÇ իրական արժեքի ցանկացած փոփոխությունն չի ճանաչվում սկզբնական արժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվների դեպքում (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների): Իրական ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éáÕ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, ë³Ï³ÛÝ, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, Ï³Ùë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ¨ ³ÝÑ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ

58 Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³éÏ³ ¿ áñ¨¿ ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվների խումբը արժեզրկված է: Եթե գոյություն ունի որևէ նման վկայություն, ապա Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 63-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ (³ÙáñïÇ½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ), 66-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ (սկզբնական արժեքով հաշվառվող ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ), Ï³Ù 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ (í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ïã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ)ª ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

59 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýëական ակտիվների խումբը արժեզրկված է, և կրվում են արժեզրկումից կորուստներ, միայն և միայն այն դեպքում, երբ գոյություն ունի արժեզրկման ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ áñå»ë Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù՝ ï»ÕÇ áõÝó³Í ³ÏïÇíÇ սկզբնական ճանաչումից հետո («կորստի դեպք»), ¨ ³Û¹ ÏáñëïÇ ¹»åùÁ (Ï³Ù ¹»åù»ñÁ) ³ÛÝåÇëÇ ազդեցություն ունեն տվյալ ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի ապագա ·Ý³Ñ³ïí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ íñ³, áñÁ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»Ë: Î³ñáÕ ¿ ÑÝ³ñ³íáñ ãÉÇÝ»É áñáß»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý å³ï×³é Ñ³Ý¹ÇëáõáÕ Ù»Ï »½³ÏÇ, ³é³ÝÓÇÝ ¹»åù: ²í»ÉÇ ßáõïª ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý å³ï×³é Ï³ñáÕ¿Ñ³Ý¹ÇëáõÝ³É ÙÇ ù³ÝÇ ¹»åù»ñÇ Ñ³Ù³ïóí³Í ½¹»óáõÃÛáõÝ: ²å³·³ÛáõÙ ëå³ëíáÕ ¹»åù»ñÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁª ³ÝÏ³Ë ¹ñ³Ýó Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÇó, ã»Ý×³Ý³ãíáõÙ: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ ³ÏïÇíÇ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Ñ³Ûïݹ³ñÓ³Í ¹Çï ³ñÏ»ÉÇ ïíÛ³ÉÝ»ñÁ ÏáñëïÇÑ»ï¨Û³É¹»åù»ñÇ վերաբերյալ՝

(³) ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ï³Ù ÷áË³éáõÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¹Åí³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(p) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ë³Ë ïáõÙÁ, ûñÇÝ³Ïª ïáÏáëÝ»ñÇ Ï³Ù ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ ãí×³ñáõÙÁ Ï³Ù í×³ñÙ³Ý áõß³óáõÙÁ.

(·) ÷áË³éáõÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¹Åí³ñáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í ïÝï»ë³Ï³Ý Ï³Ù Çñ³í³Ï³Ý å³ï×³éÝ»ñáí, ÷áË³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ÷áË³éáõÇÝ ½ÇçáõÙÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙÁ, áñÁ ÷áË³ïáõÝ ³ÛÉ³å»ë ã¿ñÝ³Ë³ï»ëÇ.

(¹) ÷áË³éáõÇ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ëÝ³ÝÏ³óáõÙÁ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í»ñ³Ï³½Ù³íáñáõÙ.

(») ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¹Åí³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³Ýùáí ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ í»ñ³óáõÙÁ. Ï³Ù

(½) դիտարկելի տվյալներ՝ այն մասին վկայող, որ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով, դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, առկա է գնահատված ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ã³÷»ÉÇ Ýí³½áõÙ, Ã»¨ ¹»é¨ë ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ áñáß»É ³Û¹ Ýí³½áõÙÁ խմբի առանձին ֆինանսական ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·Íáí, Ý»ñ³éÛ³Éª

(i) խմբում փոխառուների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները (ûñÇÝ³Ïª ï×³ñáõÙÝ»ñÇ áõß³óáõÙÝ»ñÇ ÃíÇ ³í»É³óáõÙÁ Ï³Ù í³ñÏ³ÛÇÝ ù³ñï»ñáí ÷áË³éáõÝ»ñÇ ÃíÇ ³í»É³óáõÙÁ, áñáÝù Ñ³ë»É»Ý Çñ»Ýó å³ñïù³ÛÇÝ ë³ÑÙ³Ý³ã³÷ÇÝ ¨ Ï³ï³ñáõÙ »Ý Ýí³½³·áõÛÝ ³Ùë³Ï³Ý ï×³ñáõÙ). Ï³Ù

(ii) ³½·³ÛÇÝ Ï³Ù ï»Õ³Ï³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ïáé»ÉÇ³óÇ³ÛÇ Ù»ç »Ý խմբի ակտիվների գծով ձախողումների Ñ»ï (ûñÇÝ³Ïª ÷áË³éáõÝ»ñÇ ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ßñç³ÝáõÙ ·áñÍ³½ÏáõÃÛ³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ ³×Á, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ßñç³ÝáõÙ ÑÇåáï»Ï³ÛÇÝ ³Ýß³ñÅ ·áõÙùÇ ·Ý»ñÇ Ýí³½áõÙÁ, Ý³íÃÇ ·ÝÇ Ýí³½áõÙÁ

Ý³íÃ³ñï ³¹ñáÕÝ»ñÇÝ ï ñ³Ù³¹ñ³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý ·Íáí ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, Ï³Ù արդյունաբերության ճյուղի պայմանների բացասական փոփոխությունները, որոնք ազդում են խմբի փոխառուների վրա):

60 ¶áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ í»ñ³Ý³ÉÝ ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ ³ÛÉ¨ë չեն շրջանառվում բաց շուկայում, դեռևս արժեզրկման վկայություն չէ: Կազմակերպության պարտքային í³ñÏ³ÝÇßÇ Çç»óáõÙÁ, áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ, ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ã¿ª ãÝ³Û³Í ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý íÏ³ÛáõÃÛáõÝ` ¹Çï³ñÏí»Éáí ³ÛÉ ³éÏ³ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ù»Ïï»Õ: Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի նվազումը իր սկզբնական արժեքից կամ ամորտիզացված ³ñÅ»ùÇó ó³Íñ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ñ³Ý¹Çë³Ý³ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý íÏ³ÛáõÃÛáõÝ (ûñÇÝ³Ïª å³ñï³ÛÇÝ ·áñÍÇùáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ýí³½áõÙÁ, áñÁ éÇëÏÇó½»ñÍ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ³×Ç ³ñ¹Ûáõ Ýù¿):

61 Æ ÉñáõÙÝ 59-րդ պարագրաֆում նշված դեպքերի տեսակներին՝ բաժնային գործիքում ներդրման ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³ÝÏողմնակալ վկայությունը ներառում է տեղեկատվություն բացասական ազդեցություն ունեցող նշանակալի փոփոխությունների վերաբերյալ, որոնք տեղի են ունեցել տեխնոլոգիական, ßáõÏ³Û³Ï³Ý, ïÝï»ë³Ï³Ý Ï³Ù Çñ³í³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñáõÙ, áñáõÙ Çñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ ¿ Í³í³ÉáõÙ ÃáÕ³ñÏáÕÁ, ¨ óáյց է տալիս, որ բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական արժեքը հնարավոր է, որ չվերադարձվի: Բաժնային գործիքում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի Ï³Ù ï¨áÕ³Ï³Ý Ýí³½áõÙÁ ÝáõÝå»ë Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ¿ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ:

62 àñáß ¹»åù»ñáõÙ ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ï íÛ³ÉÝ»ñÁ, áñáÝù å³Ñ³Ýçíáõ Ù »Ýª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Օրինակ՝ դա կարող է տեղի ունենալ, երբ փոխառուն ֆինանսական ¹Åí³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»ç ¿, ¨ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÷áË³éáõÝ»ñÇ վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: ²Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñáõÙ, ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ã³÷Á ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÷áñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Çñ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÷áñÓÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Çñ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÁ, áñå»ë½Ç ×ß·ñïÇ ֆինանսական ակտիվների խմբի վերաբերյալ դիտարկելի տվյալները՝ ընթացիկ հանգամանքները ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ (ï»ë Îàô89 å³ñ³·ñ³ýÁ): Ê»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý Ï³ñ¨áñ³·áõÙÝ Ù³ë»ñÇó¿, ¨ ³ÛÝ ãÇ íÝ³ëáõÙ ¹ñ³Ýó ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáõÃÛ³ÝÁ:

²Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ

63 ºÃ» ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, áñ ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի կամ մինչև մարման Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñíáõ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³éÏ³ ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï, ³å³ Ïáñëï Ç ·áõÙ³ñÁ ã³÷áõÙ¿ áñå»ë ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ արժեքի և գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունն (բացառելով ապագա պարտքային վնասները, որոնք դեռևս տեղի չ»Ý áõÝ»ó»É)ª ½»ÕãíÍ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (այսինքն՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ñ³ßí³ñÏí³Í ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùáí): ²Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ Ýí³½óíÇ Ï³ÙáõÕ³ÏÇáñ»Ý, Ï³Ù û·ï³·áñÍ»Éáí Ï³ñ·³íáñáÕ Ñ³ßÇíÁ: Îáñëï Ç ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

64 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿, Ã» ³ñ¹Ûáù ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ »Ý, ¨ ³å³ ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù Ñ³í³ù³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí` ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ã»Ý (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 59): ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »½ñ³Ï³óÝáõÙ¿, áñ ³é³ÝÓÇÝ ·Ý³Ñ³ï³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ·Íáíª ÉÇÝÇ ³ÛÝ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ï³Ù áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ, ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ãÏ³, ³å³ ³ÛÝ Ý»ñ³éáõÙ¿ ³Û¹ ³Ï ïÇíÁÅ å³ñï³ùÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý բնութագրերով ֆինանսական ակտիվների խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó: ²ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ »Ý ·Ý³Ñ³ï íáõÙ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó, ¨ áñáÝó ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ×³Ý³ãíáõÙ Ï³Ù ß³ñáõÝ³Ïíáõ¿ ×³Ý³ãí»É, ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ñ³í³ù³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ù»ç:

65 ºÃ» Ñ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñëï Ç ·áõÙ³ñÁ Ýí³½áõÙ¿, ¨ Ýí³½áõÙÁ Ï³ñ»É¿ ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É Ó¨áí Ï³å»É ÙÇ ¹»åùÇ Ñ»ï, áñÁ ï»ÕÇ¿ áõÝ»ó»É ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ×³Ý³ã»Éáõó Ñ»ïá (ինչպիսին է, օրինակ, պարտապանի պարտքային վարկանիշի բարելավումը), ապա նախկինում ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ å»ïù¿ Ñ³Ï³¹ñáõÍÇ Ï³Ù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ հաշիվը ճշգրտելու միջոցով: Հակադարձումը չպետք է հանգեցնի այն բանին, որ ֆինանսական Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝÓÇ ³ÛÝ ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùÁ, áñÁ ³éÏ³ ÏÉÇÝ»ñ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý հակադարձման ամսաթվի դրությամբ, եթե արժեզրկումը ճանաչված չլիներ: Հակադարձման գումարը å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ

66 **ºÃ» ³éÏ³ ¿ ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, áñ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï ¿ ï»ÕÇ áõÝ»ó»É ³ÛÝåÇëÇ ã·Ý³Ýßíáõ բաժնային գործիքի գծով, որը չի հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ դրա իրական արժեքը ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É, Ï³Ù ³ÛÝåÇëÇ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³Ï ï ÇíÇ ·Íáí, áñÁ Ï³åí³Í ¿ ¨ å»ï ù ¿ մարվի այդպիսի չգնահատվող բաժնային գործիքի մատակարարման ÙÇçáóáí, ³å³ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç ·áõÙ³ñÁ ã³÷áõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý Ñ³ ï áõÛó³¹ñáõÛùáí զեղչված ապագա գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն (ï»ë 46(·) å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ ² Ñ³Í»É³ÍÇ Îàô80 ¨ Îàô81 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ): ²Û¹åÇëÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÁ ãå» ï ù ¿ Ñ³Ï³¹³ñÓí»Ý:

Ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ ï ã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ

67 **ºÃ» í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ ï ã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ýí³½áõÙÁ ×³Ý³ãí»É ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, ¨ ³éÏ³ ¿ ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, áñ ³Ï ï ÇíÁ ³ñÅ»½ñÏí³Í ¿ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 59), ³å³ ³ÛÝ Ïáõï³Ïí³Í Ïáñáõë ï Á, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ֆինանսական արդյունքներում, պետք է վերադասակարգվի՝ դրանց բերվելով սեփական Ï³åÇï³ÉÇó ¨ Ý»ñ³éí»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñï áõÙ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ ãÇ ³å³×³Ý³ãí»É:

68 **Îáõï³Ïí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç ·áõÙ³ñÁ, áñÁ 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ý»ñùá í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿՝ դրանց բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով շահույթում կամ վնասում, պետք է լինի ճեղքերման արժեքի (հանած հիմնական գումարի ցանկացած մարում և ամորտիզացիա) և ընթացիկ իրական արժեքի միջև տարբերությունը՝ հանած նախկինում այդ ֆինանսական Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï:**

69 **Որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային գործիքում ներդրման գծով՝ շահույթում Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÁ ãå» ï ù ¿ Ñ³Ï³¹³ñÓí»Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí:**

70 **ºÃ» Ñ» ï ³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ ï ã»ÉÇ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í å³ñ ï ù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³×áõÙ ¿, ¨ ³×Á Ï³ñ»ÉÇ ¿ ³ÝÏáÕÙÝ³Ï³É Ó¨áí Ï³å»É ÙÇ ¹»åùÇ Ñ» ï, áñÁ ï »ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñë ï Ç ×³Ý³ã»Éáõó Ñ» ï á, ³å³ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Á å» ï ù ¿ Ñ³Ï³¹³ñÓíÇ, ÇëÏ Ñ³Ï³¹³ñÓÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ å» ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:**

Ð»ç³íáñáõÙ

71 **ºÃ» Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ¨ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ÙÇç¨ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý Ý³Ë³ï»ëí³Í փոխհարաբերություն, ինչպես նկարագրված է 85-88-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Îàô102-Îàô104 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ, ³å³ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ¨ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ·Íáí û·áõï Ç Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ å» ï ù ¿ Ï³ ï ³ñíÇ 89-102-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:**

Ð»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ

¶áñÍÇùÝ»ñÇ áñ³ ÏáõÙÁ

72 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï áí ã»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï íáõÙ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝó ¹»åùáõÙ ³Í³ÝóÛ³É գործիքը կարող է նախատեսվել որպես հեջավորման գործիք, եթե բավարարված են 88-ñ¹ պարագրաֆի պայմանները, բացառությամբ որոշ տրված օպցիոնների (տե՛ս Ա հավելվածի Îàô94 å³ñ³·ñ³ýÁ): ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ Ï³Ù áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù ÙÇ³ÛÝ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»çÇ Ýå³ï³Ïáí:

73 Ð»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí¹ áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý Ý³Ë³ï»ëí»É ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝó ÙÇ ÏáÕÙÁ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ý¹»å Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ արտաքին կողմ (այսինքն՝ արտաքին է խմբի կամ առանձին կազմակերպության նկատմամբ, որի համար ներկայացվում են հաշվետվություններ): Թեև համախմբված խմբի կազմի մեջ մտնող ³é³ÝÓÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³éաձնին ստորաբաժանումներ կարող են խմբի այլ կազմակերպությունների կամ կազմակերպության այլ ստորաբաժանումների հետ իրականացնել հեջավորման գործարքներ, բոլոր այդպիսի միջխմբային գործարքները համախմբման ժամանակ փոխբացառվում են: Այդ պատճառով, նման հեջավորման ·áñÍ³ñÙÝ»Ýñ խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում չեն որակվում որպես Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áñÍ³ñÙÝ»ñ: ²Û¹áõÑ³Ý¹»ñÓ, ¹ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý áñ³Ï³í»É áñå»ë Ñ»çÇ հաշվառման ենթակա գործարքներ՝ խմբի առանձին կազմակերպությունների անհատական կամ

³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, »Ã» ¹ñ³Ýù Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ առանձին կազմակերպության նկատմամբ արտաքին հանդիսացող կողմի հետ են:

Ð»ç³íáñÙ³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇÝ³Ë³ï»ëáõÙÁ

74 Սովորաբար գոյություն ունի հեջավորման գործիքի՝ որպես ամբողջության, մեկ իրական արժեք, և ·áñÍáÝÝ»ñÁ, áñáÝþ բերում են այդ իրական արժեքի փոփոխության՝ փոխկախված են: Այսպիսով, կազմակերպության կողմից հեջավորման փոխհարաբերությունը նախատեսվում է հեջավորման գործիքի՝ որպես ամբողջության համար: Ծուլլատրվող միակ բացառությունները են՝

(³) ûåóÇáÝ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³é³ÝÓÝ³óáõÙÁ ¨ ÙÇ³ÛÝ Ý»ñùÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù³ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï բացառելով ժամանակային արժեքի փոփոխությունը.

(բ) ֆորվարդային պայմանագրի տոկոսային բաղադրիչի և սփոթ գնի առանձնացումը:

Այս բացառությունները þáõË³ï»ñí³Í »Ý, áñáíÑ»ï¨ ûåóÇáÝÇ Ý»ñùÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ ýáñí³ñ¹Ç պարգևավճարը, սովորաբար, կարող են չափվել առանձին: Դինամիկ հեջավորման ռազմավարությունը, áñÁ ·Ý³Ñ³ï»õÙ ¿ ûåóÇáÝ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùÇÝ ³ñÅ»ùÝ áõ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, Ï³ñáÕ ¿ áñ³Ï»Éáñå»ë Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³:

75 Հեջավորման փոխհարաբերության մեջ որպես հեջավորման գործիք կարող է նախատեսվել ամբողջ Ñ»ç³íáñÙ³Ý·áñÍÇùÇ ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÁ, ûñÇÝ³Ï³ÝÍ³Ý³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ 50 ï»ÏáëÁ: ê³Ï³ÛÝ Ñ»ç³íáñÙ³Ý փոխհարաբերությունը չի կարող նախատեսվել հեջավորման գործիքի գոյության ժամանակաÑ³ï³íÇ ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÇ Ñ³Ù³ñ:

76 Ð»ç³íáñÙ³Ý Ù»Ï ³é³ÝÓÇÝ·áñÍÇùÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É áñå»ë Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ïÇåÇ éÇëÏ»ñÇ Ñ»ç, եթե՝ (ա) հեջավորվող ռիսկերը կարող են հստակորեն որոշվել, (բ) հեջի արդյունավետությունը հնարավոր ¿ óáõó³¹ñ»É, ¨ (·) ÑÝ³ñ³íáñ ¿ Ñ³Ùá½í»É, áñ ³ռկա է հեջավորման գործիքի և տարբեր ռիսկային ¹Çñù»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³é³ÝÓÝ³ÏÇÝ³Ë³ï»ëáõÙ:

77 ºñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñ Ï³Ù¹ñ³Ýó Ù³ë»ñÁ (Ï³Ù ³ñï ³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ áã ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñ Ï³Ù¹ñ³Ýó Ù³ë»ñÁ, Ï³Ù ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñÇ ¨ áã ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñÇ Ï³Ù¹ñ³Ýó Ù³ë»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝÁ) Ï³ñáÕ »Ý¹Ç ï³ñÏ»É Ñ³Ù³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»ç և համատեղ նախատեսվել որպես հեջավորման գործիք, ներառյալ այն դեպքերը, երբ որոշ ածանցյալ·áñÍÇùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ éÇëÏÁ (éÇëÏ»ñÁ) ÷áËÑ³ïáõóáõÙ ¿ (»Ý) ÙÛáõëÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ éÇëÏ»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ùáÉ³ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇù, áñÁ ÙÇ³íáñáõÙ¿ ï ñí³Í åÇóÇáÝÁ և ձեռք բերված օպցիոնը, չի որակվում որպես հեջավորման գործիք, եթե այն իրականում տրված զուտ ûåóÇáÝ ¿ (áñÇ Ñ³Ù³ñ ëï³óíáõÙ ¿ ½áõï å³ñ·¨³í×³ñ): ÜÙ³Ý³å»ë, »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñ (Ï³Ù¹ñ³Ýó Ù³ë»ñÁ) Ï³ñáÕ »Ý Ý³Ë³ï»ëí»É áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý·áñÍÇù ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ¹ñ³ÝóÇó áã Ù»ÏÁ ãÇ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É ïáõÙ ïñí³Í ûåóÇáÝ Ï³Ù ïñí³Í½áõï ûåóÇáÝ:

Ð»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñ

Ðá¹í³ÍÝ»ñÇ áñ³ÏáõÙÁ

78 Ð»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ×³Ý³ãí³Í ³ÏïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ã×³Ý³ãí³Í Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ, Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñù Ï³Ù ³ñï»ÑÏñÛ³ ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրում: Հեջավորված հոդվածը կարող է լինել՝ (ա) առանձին ակտիվ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ, Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñù կամ արտերկրյա ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրում, (բ) ակտիվների, պարտավորությունների, կայուն å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ï³Ù ³ñï»ÑÏñÛ³ ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրումների խումբ՝ ռիսկի համանման բնութագրերով, կամ (գ) միայն ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÇ Ñ³Ù³ñ åáñïý»ÉÇ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ åáñïý»ÉÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ Ïñáõ Ù¿ Ñ»ç³íáñíáÕ ÙÇ¨ÝáõÛÝ éÇëÏÁ:

79 Ի տարբերություն փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի՝ մինչև մարման ժամկետը պահվող Ý»ñ¹ñáõÙÁ ãÇ Ï³ñáÕ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÇ Ï³Ù í³Õ³Å³ÙÏ»ïí×³ñÙ³Ý éÇëÏÇ ³éáõÙáí, ù³ÝÇ áñ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ý³Ë³ï»ëáõÙÁª áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñíáõ Ý»ñ¹ñáõÙ, å³Ñ³Ýçáõù ¿ ³ÛÝ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ù ï³¹ñáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝ` ³é³Ýó Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï¨³Ýùáí ³Û¹åÇëÇ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ê³Ï³ÛÝ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Íª ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ï³Ù å³ñï³ù³ÛÝ éÇëÏÇ ³éáõÙáí:

80 Ð»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý Ý³Ë³ï»ëí»É ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ã×³Ý³ãí³Í Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³Ù Ù»Í³å»ë Ñավանական կանխատեսված գործարքները, որոնցում ներգրավված է կազմակերպության նկատմամբ

արտաքին կողմ: Այստեղից հետևում է, որ հեջի հաշվառումը կիրառելի է նույն խմբի Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ë»·Ù»Ý ï Ý»ñÇ ÙÇç¨ Ï³Û³ó³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¨ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»É ÙÇ³ÛÝ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ë»·Ù»Ý ï Ý»ñÇ ³ÝÑ³ï³Ï³Ý Ï³Ù ³é³ÝÓÇÝ ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց ոչ խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում: Որպես բացառություն, ներխմբային որևէ դրամային հոդվածի (օրինակ՝ երկու ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ ÏñÍ»¹Ç ï որական/դեբիտորական պարտքերի) արտարժութային ռիսկը կարող է որակվել որպես հեջավորված հոդված համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, եթե այդ ռիսկին ենթարկվածության հետևանքով համախմբման ժամանակ փոխանակման փոխարժեքից օգուտը կամ վնասը ամբողջությամբ չեն փոխբաց³éí»É³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 21 ²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ëï³Ý¹³ñïÇ: Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 21-ի՝ ներխմբային դրամային հոդվածների գծով փոխանակման փոխարժեքից օգուտները և վնասները ամբողջությամբ չեն փոխբացառվում համախմբման ժամանակ, եթե ներխմբային դրամային հոդվածը գործարքի առարկա է խմբի երկու կազմակերպությունների միջև, որոնք ունեն տարբեր ֆունկցիոնալ արժույթներ: Բացի այդ, ներխմբային մեծապես հավանական կանխատեսված գործարքի արտարժութային ռիսկը կարող է որակվել որպես հեջավորված հոդված համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, »Ã» ·áñÍ³ñùÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ·áñÍ³ñù Ï³ï³ñáÕ կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող արժույթով, և արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկը կազդի համախմբված շահույթի կամ վնասի վրա:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í

81 ºÃ» Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿, ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í Çñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÇ հետ կապված ռիսկերի առնչությամբ (օրինակ՝ մեկ կամ մի քանի ընտրված պայմանագրաÛÇÝ Ñáëù»ñÁ Ï³Ù ¹ñ³Ýó ÙÇ Ù³ëÁ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñ¨¿ ïáÏáëÁ), »Ã» ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ã³÷»É: úñÇÝ³Ï³ ïáÏáë³ÏÇñ ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ïáÏáë³ÏÇñ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý áñáß»ÉÇ ¨ ³é³ÝÓÇÝ ã³÷»ÉÇ Ù³ëÁ Ï³ñáÕ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É áñå»ë Ñ»ç³íáñíáÕ éÇëÏ (օրինակ՝ հեջավորված ֆինանսական գործիքի ամբողջ տոկոսադրույքի ռիսկին ենթարկվածության մեջ ոչ ռիսկային տոկոսադրույքի կամ ուղենիշային տոկոսադրույքի բաղադրիչը):

81² üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ åáñïý»ÉÇ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ (¨ ÙÇ³ÛÝ ³Û¹ ¹»åùáõÙ), Ñ»ç³íáñí³Í Ù³ëÁ Ï³ñáÕ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É ³ñÅáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÇ ï»ëùáí (ûñÇÝ³Ï³áñå»ë áñ¨¿ ·áõÙ³ñ ¹áÉ³ñáí, »íñáÛáí, ýáõÝïáí Ï³Ù é³Ý¹áí), ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ (Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ): Â»¨ åáñïý»ÉÁ, éÇëÏÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, Ï³ñáÕ¿ Ý»ñ³é»É ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ý³Ë³ï»ëí³Í ·áõÙ³ñÁ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ áñ¨¿ ·áõÙ³ñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù áñ¨¿ ·áõÙ³ñÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõï ·áõÙ³ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ãÇ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ç³íáñ»É ³Û¹ Ý³Ë³ï»ëí³Í ·áõÙ³ñÇÝ ³éÝãíáÕ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ մի մասը: Օրինակ՝ վաղաժամկետ վճարման հնարավորությամբ ակտիվներ ներառող պորտֆելի Ñ»ç³íáñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ç³íáñ»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ³ÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ¿ Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ՝ ÑÇÙÝí³Í í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³ïÝï³ÉíáÕ, այլ ոչ թե պայմանագրային ամսաթվերի վրա: Երբ հեջավորված մասը հիմնված է վերագնորոշման ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³Ãí»ñÇ íñ³, Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³Ãí»ñÇ íñ³ å»ïù¿ Ý³ñ³éíÇ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý հաշվարկի մեջ: Հետևաբար, վաղաժամկետ վճարման հնարավորությամբ հոդվածներ ներառող åáñïý»ÉÇ Ñ»ç³íáñáõÙÁ í³Õ³Å³ÙÏ»ï íׯñÙ³ÝÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãÝ³Ë³ï»ëáÕ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùáí Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý, »Ã» í»ñ³Ý³ÛíáõÙ »Ý Ñ»ç³íáñí³Í åáñïý»ÉÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý³Ë³å»ë íׯñÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³Ãí»ñÁ, Ï³Ù í³Õ³Å³ÙÏ»ï íׯñáõÙÝ»ñÇ ÷³ë ï ³óÇ ³Ùë³Ãí»ñÁ տարբերվում են ակնկալվող ամսաթվերից:

àã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í

82 **ºÃ» Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿, ³ÛÝ պետք է նախատեսվի որպես հեջավորված հոդված՝ (ա) արտարժութային ռիսկերի համար, կամ (բ) ամբողջությամբ բոլոր ռիսկերի համար, քանի որ դժվար է առանձնացնել և չափել դրամական միջոցների ÑáëùñÇ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ëÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ արտարժութային ռիսկերից տարբեր այլ յուրահատուկ ռիսկերի:

Ðá¹í³ÍÝ»ñÇ խմբի նախատեսումը որպես հեջավորված Ñá¹í³Í

83 Համանման ակտիվները կամ համանման պարտավորությունները պետք է համախմբվեն և հեջավորվեն áñå»ս մեկ խումբ, միայն եթե խմբի առանձին ակտիվները կամ առանձին պարտավորությունները կիսում »Ý »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ éÇëÏÇÝ, áñÇ ·ÍáÍ ¹ñ³Ýù Ý³Ë³ï»ëí»É »Ý áñå»ë Ñ»ç³íáñíáÕ: ²í»ÉÇÝª խմբի յուրաքանչյուր հոդվածի գծով հեջավորված ռիսկին վերագրելի իրական արժեքի փոփոխություÁÛÝÁ, ըստ ակնկալության, պետք է մոտավորապես համեմատական լինի հոդվածների այդ խմբի գծով Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ:

84 ø³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ` Ñ³Ù»Ù³ï»ÉáÍ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ (Ï³Ù Ñամանման հեջավորման գործիքների խմբի) և հեջավորված հոդվածի (կամ համանման հեջավորված հոդվածների խմբի) իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Ñ³Ù»Ù³ïáõÙÁ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ½áõï ¹ÇñùÇ Ñ»ï (ûñÇÝ³Ïª Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñáí ýիքսված դրույքով բոլոր ակտիվների և ֆիքսված դրույքով բոլոր å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõï ·áõÙ³ñÇ Ñ»ï), ³ÛÉ áã Ã» áñáß³ÏÇ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Ñ»ï, ãÇ áñ³Ï³íáõÙ áñå»ë Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³:

Ð»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ

85 Հեջի հաշվառմամբ ճանաչվում են հեջավորման գործիքի և հեջավորí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇª ÙÇÙÛ³Ýó ã»½áù³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³:

86 **Հեջավորման փոխհարաբերությունները լինում են երեք տեսակի՝**

(ա) ***Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ç.*** **×³Ý³ãí³Í ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ã×³Ý³ãí³Í Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý, Ï³Ù ³Û¹ ³ÏïÇíÇ, å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý áñáß³ÏÇ³óí³Í Ù³ëÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÝåÇëÇ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ»ç, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ áñáß³ÏÇ éÇëÏÇ ¨ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³.**

(բ) ***¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç.*** **¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ»ç, áñÁª (i) í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ ×³Ý³ãí³Í ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (ինչպիսիք են փոփոխական տոկոսադրույքով պարտքի գծով ապագա տոկոսային բոլոր կամ áñáß í×³ñáõÙÝ»ñÁ) Ï³Ù Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³åí³Í áñáß³ÏÇ éÇëÏÇ, ¨ (ii) Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³.**

(գ) ***արտերկրյա ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրման հեջ,*** **ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 21-áõÙ:**

87 Î³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»çÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí³éí»É áñå»ë Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç:

88 **Հեջավորման փոխհարաբերությունը բավարարում է հեջի հաշվառման պահանջները ըստ 89-102-ñ¹ պարագրաֆների այն և միայն այն դեպքում, եթե բավարարվում են բոլոր հետևյալ պայմանները.**

(ա) **հեջի սկզբի դրությամբ գոյություն ունի հեջավորման փոխհարաբերության և հեջի Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ ¨ é³½Ù³í³ñáõÃÛ³Ý ýáñÙ³É Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¨ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñáõÙ: ²Û¹ ÷³ëï³ÃÕÃ»ñÇ Ù»ç å»ïù ¿ ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óí»Ý Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÁ ¨ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ï³Ù ·áñðառնությունը, հեջավորվող ռիսկի բնույթը, և թե ինչպես է կազմակերպությունը գնահատելու Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÂÛáõÝÁª Ï³å³Í Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ` Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ã»½áù³óÝ»Éáõ Ñ»ï.**

(բ) **³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ Ñ»çÁ ÏÉÇÝÇ Ù»Í³å»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï (ïáÕë ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Î à ô105-Î à ô113 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã»½áù³óÝ³Ý ·áñÍáõÙ` ïíÛ³É Ñ»ç³íáñÙ³Ý ÷á÷áËÑ³ñuրերության գծով ռիսկերի կառավարման սկզբնապես փաստաթղթավորված é³½Ù³í³ñáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.**

(·) **¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç»ñÇ ¹»åùáõÙ Ñ»çÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Ï³ÝË³ï»ëí³Í գործարքը պետք է լինի մեծապես հավանական և պետք է ցուցաբերի ենթարկվածություն ¹ñ³Ù³Ï³ն միջոցների հոսքերի տատանումների նկատմամբ, որոնք, ի վերջո, կարող են ազդել ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³.**

(¹) **Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï áõÃÛáõÝÁ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ýã³÷»É, ³ÛëÇÝùÝ` Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñ»É »Ý Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ýã³÷»É (Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ óáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ï»ë 46-ñ¹ ¨ 47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ² Ñ³í»Éí³ÍÇ Î àô80 ¨ Î àô81 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).**

(») **Ñ»çÁ ·Ý³Ñ³ï íáõÙ ¿ ³ÝÁÝ¹Ñ³ï ÑÇÙáõÝùáí ¨ áñáßíáõÙ ¿, áñ ³ÛÝ ÷³ëï³óÇ »Õ»É ¿ Ù»Í³å»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ³ÛÝ Ñ³ßí³ï áõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ñ:**

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ç»ñ

89 **Եթե իրական արժեքի հեջը ժամանակաշրջանի ընթացքում բավարարում է 88-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, ³å³ ³ÛÝ å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ Ñ»ï¨Û³É Í»ñå.**

(³) **Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ` Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí í»ñ³ã³÷áõÙÇó û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ (Ñ»ç³íáñÙ³Ý ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ ¹»åùáõÙ), Ï³Ù ¹ñ³ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇª ÐÐØê 21-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ չափված արտարժութային բաղադրիչը (հեջավորման ոչ ածանցյալ գործիքի դեպքում) å»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.**

(բ) **Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ` Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ·Íáí û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿ ×ß·ñï Ç Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²Ûë ¹ñáõÛÃÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿, »Ã» Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ ³ÛÉ ապես կչափվեր սկզբնական ³ñÅ»ùáí: Ð»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ ¿, »Ã» Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí¿:**

89² üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ åáñïý»ÉÇ ÙÇ Ù³ëÇª ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇÝ »ÝÃ³Ï³ñÏí³ÍáõÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ (¨ ÙÇ³ÛÝ ÝÙ³Ý հեջի դեպքում) 89(բ) պարագրաֆի պահանջները կարող են բավարարվել՝ հեջավորված հոդվածին í»ñ³·ñ»ÉÇ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí³

(³) ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ù»ç Ù»Ï ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³Í՝ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ ³ÏïÇí¿. Ï³Ù

(բ) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»ç Ù»Ï ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³Í՝ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿:

Վերևում՝ (ա) և (բ) կետերում նշված առանձին տողային հոդվածները պետք է ներկայացվեն ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇó Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³ÝÙÇç³å»ë Ñ»ïá: Üßí³Í ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³Ýí»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÇó, երբ ապաճանաչվեն այն ակտիվները կամ պարտավորությունները, որոնց դրանք վերաբերում են:

90 **ºÃ» Ñ»ç³íáñíáõÙ »Ý Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ Ù³ÛÝ áñáß³ÏÇ éÇëÏ»ñ, ³å³ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ×³Ý³ãíáõ ÷á÷áËãÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ã»Ý ³éÝãíáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÑ»ï, ×³Ý³ãíáõÙ »Ý 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³ÍÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:**

91 **Կազմակերպությունը պետք է առաջընթաց կիրառմամբ դադարեցնի 89-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ, »Ã»ª**

(³) **Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Å³Ù³Ï»ïÁ Éñ³Ýáõù ¿, Ï³Ù ³ÛÝ í³×³éíáõÙ, ¹³¹³ñ»óíáõÙ Ï³Ù Çñ³·áñÍíáõÙ ¿ (³Ûë í»ñçÇÝ ¹»åùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ÷áË³ñÇÝáõÙÁ Ï³Ù í»ñ³Ó¨³Ï»ñåáõÙÁ Ù»Ï ³ÛÉ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ãÇ ¹Çï»ïíáõÙ áñå»ë Å³Ù³Ï»ïÇ Éñ³óáõÙ Ï³Ù ¹³¹³ñ»óáõÙ, »Ã» ÝÙ³Ý ÷áË³ñÇÝáõÙÁ Ï³Ù í»ñ³Ó¨³Ï»ñåáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñí³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý é³½Ù³í³ñáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ¿ Ï³½Ùáõù).**

(բ) **տվյալ հեջը այլևս չի բավարարում հեջի հաշվառման պահանջների կիրառման վերաբերյալ 88-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ. Ï³Ù**

(·) **Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã»Õ³É¿ Ñ³Ù³ñáõÙ Ñ»çÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ:**

92 Հեջավորված ֆինանսական գործիքի հաշվեկշռային արժեքի 89(բ) պարագրաֆից բխող ó³ÝÏ³ó³Í ×ß·ñïáõÙ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹Á (Ï³Ù ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ

åáñïý»É³ÛÇÝ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ` 89² å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇ ó³ÝÏ³ó³Í ×ß·ñïáõÙ) å»ïù¿ ³Ùáñï Ç½³óíÇß³ÑáõÛÃáõÙ կամ վնասում: Ամորտիզացիան կարող է սկսվել այն պահից, երբ առկա է ճշգրտում, բայց ոչ ուշ, քան երբ ¹³¹³ñ»óíáõÙ¿ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ×ß·ñïáõÙÁ Ñ»ç³íáñíáÕ éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»É Çñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí: Öß·ñïáõÙÁ ÑÇÙÝíáõÙ¿ ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý ëÏë»É՝ա ամսաթվի դրությամբ ի»ñ³Ñ³ßí³ñÏ³Í ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ íñ³: ê³Ï³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇÝ »ÝÃ³Ï³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ (¨ ÙÇ³ÛÝ ÝÙ³Ý Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ), »Ã» í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý Çñ³·áñÍ»ÉÇ ã¿, ×ß·ñïáõÙÁ å»ïù¿ ³Ùáñï Ç½³óíÇ գծային մեթոդով: Ճշգրտման գումարը պետք է ամորտիզացվի ամբողջովին մինչև ֆինանսական գործիքի Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ, Ï³Ù åáñïý»ÉÇ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ` ÙÇÝã¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ³í³ñïÁ:

93 Երբ չճանաչված կայուն պարտավորվածությունը նախատեսվում է որպես հեջավորված հոդված, Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»Éª Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï³·³ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë ³ïïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ÇëÏ ¹ñ³ համապատասխան օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է չահույթում կամ վնասում (տե՛ս 89(բ) å³ñ³·ñ³ýÁ): Ð»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ë×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

94 Երբ կազմակերպությունը ակտիվ ձեռք բերելու կամ պարï³íáñáõÃÛáõÝ ëï³ÝÓÝ»Éáõ Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ù»ç¿ ÙïÝáõÙ, áñÁ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ Ý»ñùá հեջավորված հոդված, ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը, որը ëï³óíáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ×ß·ñïáõÙ¿ª Ý»ñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñÑ»ç³íáñí³ÍéÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»É Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ:

¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç»ñ

95 °Ã» ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñի հոսքերի հեջը ժամանակաշրջանի ընթացքում բավարարում է 88-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, ³ÛÝ å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(³) Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ áñáßí³Í¿ áñå»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 88) å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛË Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

(բ) Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ áã ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ù³ëÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

96 ²í»É ëïáõÛ·, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çÁ Ñ³ßí³éíáõÙ¿ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(³) սեփական կապիտալի առանձին բաղադրիչը, որը կապված է հեջավáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Ñ»ï, ճշգրտվում է հետևյալ երկու մեծություններից ևվազագույնի չափով (բացարձակ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáí)ª

(i) հեջի սկզբից հեջավորման գործիքի գծով կուտակված օգուտը կամ վնասը.

(ii) հեջի սկզբից հեջավորված գործիքից ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների Ñáëù»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ (Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ) Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ.

(բ) հեջավորման գործիքի կամ դրա որևէ նախատեսված բաղադրիչի գծով ցանկացած այլ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ û·áõï Ï³Ù íÝ³ë (áñÁ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç ã¿) ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.

(·) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñման փաստաթղթավորված ռազմավարությամբ տվյալ հեջավորման փոխհարաբերության համար հեջի արդյունավետության գնահատումից բացառվում է հեջավորման գործիքի գծով օգուտի կամ վնասի, կամ դրամական միջոցների համապատասխան հոսքերի որոշակի բաղադրիչ (տե՛ս 74-ñ¹, 75-ñ¹ ¨ 88(³) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ապա օգուտի կամ վնասի այդ բացառվող բաղադրիչը ճանաչվում է 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

97 º Ã» Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ Ñ»çÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ×³Ý³ãÙ³Ý, ³å³ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³å³íÍ û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É ¿ÇÝ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ **95-ñ¹** պարագրաֆի, պետք է վերադասակարգվեն՝ դուրս բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ (ï»ë **ÐÐØê 1 (2007 Ã.** í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակը)) այն նույն ժամանակաշրջանում կամ ժամանակաշրջաններում, որոնցում ձեռք բերված ³ÏïÇíÁ Ï³Ù ëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ³½¹áõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³ (ûñÇÝ³Ï³ ³ÛÝ ժամանակաշրջաններում, երբ ճանաչվում է տոկոսային եկամուտը կամ տոկոսային ծախսը): Սակայն, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿, áñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ճանաչված վնասը ամբողջությամբ կամ մասամբ չի փոխհատուցվի մեկ կամ մի քանի ապագա Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³å³ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ âÇ ÷áËÑ³ ïáõí»Éáõ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç³ ³ÛÝ Ý»ñ³é»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

98 º Ã» Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ Ñ»çÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ×³Ý³ãÙ³Ý, Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÁ ¹³éÝáõÙ ¿ Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñ¹»·ñÇ ստորև նշված (ա) կամ (բ) կետերում շարադրված մոտեցումներից որևէ մեկը.

(³) ³ÛÝ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É ¿ÇÝ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ **95-ñ¹** å³ñ³·ñ³ýÇª Ý»ñ³é»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ (ï»ë **ÐÐØê 1** (2007 թ. վերանայված տարբերակը)) այն նույն ժամանակաւթնշ³ÝáõÙ Ï³Ù Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝóáõÙ Ó»nք բերված ակտիվը կամ ստանձնած å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ³½¹áõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³ (ûñÇÝ³Ï³ ³ÛÝ ժամանակաշրջաններում, երբ ճանաչվում է մաշվածության գծով ծախսը կամ վաճառքի ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ): ê³Ï³ÛÝ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿, áñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÙÝùÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ **95-ñ¹** å³ñ³·ñ³ýÇ, ¨ ¹ñ³Ýù Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ëÏqpնական արժեքի կամ այլ հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÇ Ù»ç:

99 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ **98-**րդ պարագրաֆի (ա) կամ (բ) կետերում շարադրված մոտեցումներից որևէ մեկը å»ïù ¿ áñ¹»·ñÇ áñå»ë Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Ô³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ¨ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý կիրառի այն բոլոր այն հեջերի նկատմամբ, որոնց վերաբերում է 98-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ:

100 Դրամական միջոցների հոսքերի հեջերի դեպքում, բացառությամբ 97-ñ¹ ¨ **98-ñ¹** å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ùÝÝ³ñÏ³ÍÝ»ñÇ, ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù ¿ վերադասակարգվեն՝ դուրս բերվելով սեփական կապիտալիó ¨ Ý»ñ³é»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ որպես վերադասակարգման ճշգրտում (տե՛ս ՀՀՍՍ 1 (2007 թ. վերանայված տարբերակը)) այն նույն Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ï³Ù Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝóáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÁ ազդում է շահույթի կամ վնասի վրա (օրինակ՝ երբ տեղÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ Ï³ÝË³ï»ëí³Í í³×³éù):

101 Հետևյալ հանգամանքներից ցանկացածի դեպքում կազմակերպությունը առաջընթաց կիրառմամբ պետք ¿ ¹³¹³ñ»óÝÇ **95-100-ñ¹** å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ.

(³) Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Å³Ù³Ï»ïÁ Éñ³Ýáõù ¿, Ï³Ù ³ÛÝ í³×³éíáõÙ, ¹³¹³ñ»óíáõÙ Ï³Ù Çñ³·áñÍíáõÙ ¿ (³Ûë í»ñçÇÝ ¹»åùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ÷áË³ñÇÝáõÙÁ Ï³Ù í»ñ³Ó¨³Ï»ñåáõÙÁ Ù»Ï ³ÛÉ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ãÇ ¹Çïíáõ áñå»ë Å³Ù³Ï»ïÇ Éñ³óáõÙ Ï³Ù ¹³¹³ñ»óáõÙ, »Ã» ÝÙ³Ý ÷áË³ñÇÝáõÙÁ Ï³Ù í»ñ³Ó¨³Ï»ñåáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñí³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý é³½Ù³í³ñáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ ¿ Ï³½Ùáõ): ²ÛëÙ³ñ»ùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí Ïáõï³Ï³Í³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ÉÇÝ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ëÏë³Í (ï»ë **95(³)** å³ñ³·ñ³ýÁ), å»ïù ¿ ß³ñáõÝ³ÏíÇ ³é³ÝÓÇÝ ³ñï³óáÉí»É սեփական կապիտալում մինչև կանխատեսված գործարքի տեղի ունենալը: Երբ ³Û¹ ·áñÍ³ñùÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ, ÏÇñ³éíáõÙ »Ý **97-ñ¹, 98-ñ¹** Ï³Ù **100-ñ¹** å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ.

(բ) տվյալ հեջը այլևս չի բավարարում հեջի հաշվառման կիրառման վերաբերյալ 88-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí Ïáõï³Ï³Í³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï »Ï³Ù ïáõÙ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ÉÇÝ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ëÏë³Í (ï»ë **95(³)** å³ñ³·ñ³ýÁ), å»ïù ¿ ß³ñáõÝ³ÏíÇ ³é³ÝÓÇÝ

³ñï³óáÉí»É ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÙÇÝã¨ Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ տեղի ունենալը: Երբ ³Û¹ ·áñÍ³ñùÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ, ÏÇñ³éíáõÙ »Ý 97-ñ¹, 98-ñ¹ Ï³Ù 100-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ.

(·) ³ÛÉ¨ë ãÇ ³ÏÝÏ³Éíáõ Ù, áñ Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÁ ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³, áñÇ ¹»åùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ïáõï³Ïí³Í û·áõï Á Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ÉÇÝ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ëÏë³Í (ï»ë 95(³) å³ñ³·ñ³ýÁ) å»ï ù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ` ¹áõñë բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով շահույթում կամ վնասում որպես í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ: Î³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ, áñÝ ³ÛÉ¨ë Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿ (ï»ë 88(·) å³ñ³·ñ³ýÁ), ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ¹»é¨ë Ï³ñáÕ ¿ ³ÏÝÏ³Éí»É.

(¹) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã»ÕÛ³É ¿ Ñ³Ù³ñáõÙ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ: Î³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ïáõï³Ïí³Í û·áõï Á Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ÉÇÝ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ëÏë³Í (ï»ë 95(³) å³ñ³·ñ³ýÁ), å»ï ù ¿ ß³ñáõÝ³ÏíÇ ³é³ÝÓÇÝ ³ñï³óáÉí»É ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÙÇÝã¨ Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ Ï³Ù ÙÇÝã¨ ³ÛÝ å³Ñը, երբ դրա տեղի ունենալն այլևս չի ակնկալվում: Երբ ·áñÍ³ñùÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ, ÏÇñ³éíáõÙ »Ý 97-ñ¹, 98-ñ¹ Ï³Ù 100-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: ºÃ» ·áñÍ³ñùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÝ ³ÛÉ¨ë ãÇ ³ÏÝÏ³Éíáõ Ù, ÏáõÏ³Ïí³Í û·áõï Á Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, å»ï ù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ` դուրս բերվելով սեփական կապիտալից և ներառվելով շահույթում կամ վնասում որպես í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ:

¼áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»ç»ñ

102 Արտերկրյա ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրման հեջերը՝ ներառյալ դրամային հոդվածի հեջը, որը Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë ¼áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÙÇ Ù³ë (ï»ë ÐÐØê 21), å»ï ù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇç»óÝ»ñÇ ÑáëùÇ Ñ»ç»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³ÝÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý.

(³) Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ áñáßí³Í ¿ áñå»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 88), å»ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ.

(բ) ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ù³ëÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

Հեջի արդյունավետ մասին վերաբերող հեջավորման գործիքի գծով օգուտը կամ վնասը, որը ճանաչվել էր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, պետք է վերադասակարգվի՝ դուրս բերվելով ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ¨ Ý»ñ³éí»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ (տե՛ս ՀՀՍՄ 1 (2007 թ. վերանայված տարբերակը))՝ համաձայն ՀՀՍՄ 21-Ç 48-49-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ, արտերկրյա ստորաբաժանման օտարման կամ մասնակի օտարման ժամանակ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

103 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÁ (Ý»ñ³éÛ³É 2004 Ã. Ù³ñïÇÝ ÉáõÛë ï»ë³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ) ÏÇñ³éÇ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛɳ ï ñíáõÙ ¿: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åå»ï ù ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÁ (Ý»ñ³éÛ³É 2004 Ã. Ù³ñïÇÝ ÉáõÛë ï»ë³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ) ÏÇñ³éÇ ÙÇÝã¨ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ãÇ ÏÇñ³éáõÙ Ý³¨ ÐÐØê 32-Á (լույս տեսած 2003 թ. դեկտեմբերին): Եթե կազմակերպությունը swujn ստանդարտը ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ը սկսվող ժամանակաշրջանի համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

103² Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ 2(Å) å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØØÎ 5 ²å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³éáõóÙ³Ý ¨ ßñç³Ï³ÙÇç³í³ÛñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ýáÝ¹»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý իրավունքը մեկնաբանությունը կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, ապա այս ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

103´ 2005 Ã. û·áëï áëÇÝ ÉáõÛë ï»ë³Í üÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáí (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 39-áõÙ ¨ üÐØê 4-áõÙ) ÷á÷áËí»óÇÝ 2(») ¨ (Á), 4-ñ¹, 47-ñ¹ ¨ Îà0â4 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ³í»É³óí»ó Îà0â4² å³ñ³·ñ³ýÁ, 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ³í»É³óí»ó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ýáñ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ, Ñ³Ýí»ó 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõ Ù ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, այն պետք է բացահայտի այդ ÷³ëï Á¨ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 32*-Ç ¨ üÐØê 4-Ç Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

* Երբ կազմակերպությունը կիրառում է ՖՀՍՄ 7-Á, ³å³ ÐÐØê 32-ÇÝ ÑÕáõÙÁ ÷áË³ñÇÝíáõÙ ¿ üÐØê 7-áí:

103¶ ÐÐØê 1-ը (2007 թ. վերանայված տարբերակը) փոփոխեց ՖՀՍՍ-Ý»ñáõÙ û·ï³·áñÍáÕ տերմինաբանությունը: Բացի այդ, այն փոփոխեց 26-ñ¹, 27-ñ¹, 34-ñ¹, 54-ñ¹, 55-ñ¹, 57-ñ¹, 67-ñ¹, 68-ñ¹, 95(³), 97-ñ¹, 98-ñ¹, 100-ñ¹, 102-ñ¹, 105-ñ¹, 108-ñ¹, Îàô4¸, Îàô4º(¹)(i), Îàô56, Îàô67, Îàô83 ¨ Îàô99´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 3-Á (2008 Ã. վերանայված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝ å»ïù¿ ÏÇñ³éç ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¨ë ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

103¸ ÐÐØê 3-Á (2008 Ã. í»ñ³Ý³Ûí³Í ïարբերակը) գործածությունից հանեց 2(գ) պարագրաֆը: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 3-Á (2008 Ã. վերանայված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¨ë ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

103º ÐÐØê 27-ը (2008 թ. փոփոխված տարբերակը) փոփոխեց 102-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 27-ը (2008 թ. փոփոխված տարբերակը) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝ å»ïù¿ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

103¼ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 2008 Ã. ÷»ïñí³ñÇÝ ÉáõÛë ï»ë³Í ì³×³éùÇ Çñ³íáõÝùáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ¨ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 32-áõÙ ¨ ÐÐØê 1-áõÙ) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

103¿ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Îàô99´², Îàô99º, Îàô99¼, Îàô110² ¨ Îàô110´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÐÐØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ àñ³Ï³íáñíáÕ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ (÷á÷áËáõÃÛáõÝ ÐÐØê 39-áõÙ) ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇÝã¨ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

103À 2008 թ. հոկտեմբերին լույս տեսած Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 39-áõÙ ¨ üÐØê 7-áõÙ) ÷á÷áË»ó 50-ñ¹ ¨ Îàô8 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ³í»É³óñ»ó 50´–50¼ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2008 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç áñ¨¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïÇí 50´, 50¸ Ï³Ù 50º å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÙÇÝã¨ 2008 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ը: 2008 թ. հոկտեմբերի 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³ÏïÇíÇó³ÝÏ³ó³Í í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ å»ïù¿ áõÅÇ Ù»ç ÙïÝÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ամսաթվից, երբ կատարվում է վերադասակարգումը: Ֆինանսական ակտիվի ցանկացած í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ 50´, 50¸ Ï³Ù50º å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ãå»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó ÙÇÝã¨ 2008 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-Á:

103Â 2008 թ. հոկտեմբերին լույս տեսած Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում. ուժի մեջ մտնելը և ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÙÃÝ»ñÁ (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 39-áõÙ ¨ üÐØê 7-áõÙ) ÷á÷áË»ó 103À å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2008 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá:

103Ä Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ³ ÷á÷áËí³Í Áëï 2009 Ã. Ù³ñïÇÝ ÉáõÛë ï»ë³Í ä³ñáõÝ³Ï³íáÕ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñÇ (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØØÎ 9-áõÙ ¨ üÐØê 39-áõÙ), ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ³í³ñï³íáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

104 Սույն ստանդարտը պետք է կիրառվի հետընթաց, բացառությամբ 105–108-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í »åù»ñÇ: Ü»ñÏ³Û³óí³Í ³Ù»Ý³í³Õ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñçաևի չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը և համադրելի բոլոր այլ գումարներ պետք է ճշգրտվեն այնպես, կարծես այս ստանդարտը միշտ գործածության մեջ է եղել, բացառությամբ եթե տեղեկատվության í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿: ºÃ» í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է բացահայտի այդ փաստը և նշի, թե ինչ չափով է վերաներկայացվել տեղեկատվությունը:

105 êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñ ï Ý ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ïíáõÙ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ïã»ÉÇ: Ò³ÝÏ³ó³Í ³Û¹åÇëÇ ֆինանսական ակտիվի համար կազմակերպությունը պետք է ճանաչի իրական արժեքի բոլոր կուտակային փոփոխությունները որպես սեփական կապիտալի առանձին բաղկացուցիչ մինչև հետագա ³å³×³Ý³ãáõÙÁ Ï³Ù ³ñÅ»½ÏïáõÙÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Û¹ Ïáõտակային օգուտը կամ վնասը՝ այն դուրս բերելով սեփական կապիտալից և ներառելով շահույթում կամ վնասում որպես վերադասակարգման ճշգրտում (տե՛ս ՀՀՍՍ 1 (2007 թ. վերանայված տարբերակ)): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ý³¨.

(³) Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁª ÏÇñ³é»Éáí Ýáñ Ý³Ë³ ï»ëáõÙÁ.

(բ) բացահայտի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը նախատեսման ամսաթվի դրությամբ և Ý³Ëáñ¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¹ñ³Ýó¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ áõ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

105² Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 11², 48², Îàô4´–Îàô4Ä², Îàô33² ¨ Îàô33´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ 9-ñ¹, 12-ñ¹ ¨ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ 2005 Ã. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éç 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõٿ:

105´ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ 11², 48², Îàô4´–Îàô4Ä², Îàô33² ¨ Îàô33´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ 9-ñ¹, 12-ñ¹ ¨ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ 2005 Ã. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇÝã¨ 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Çñ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñª

(³) ³Û¹ Ýáñ Ï³Ù ÷á÷áËí³Í å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÝ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³ñáÕ¿ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÝ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï բավարարում է այդպիսի նախատեսման պահանջները: Եթե տարեկան ժամանակաշրջանն ëÏëíáõÙ¿ ÙÇÝ¿ն 2005 թ. սեպտեմբերի 1-Á, ³Û¹ Ý³Ë³ï»ëáõÙÝ»ñÁ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ³í³ñï³í³Í լինեն մինչև 2005 թ. սեպտեմբերի 1-Á, ¨ Ï³ñáÕ »Ý Ý³¨ Ý»ñ³é»É ³Û¹ ï³ñ»Ï³Ý ժամանակաշրջանի սկզբից մինչև 2005 թ. սեպտեմբերի 1-Á ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍáõÙ ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²ÝÏ³Ë 91-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇóª ëáõÙÝ »ÝÃ³å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ëáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý³ËÏÇÝáõÙ Ý³Ë³ï»ë»É ¿ÇÝ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í հողված իրական արժեքի հեջի հաշվառման փոխհարաբերություններում, պետք է ապահախատեսվեն այդ փոխհարաբերություններից, դրանց՝ որպես չափվող իրական արժեքով՝ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ë»ÉáõÝ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï.

(բ) պետք է բացահայտի (ա) ենթապարագրաֆի համաձայ՝ Ý³Ë³ï»ë³Í ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª նախատեսման ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում դրանց ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ áõ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

(·) å»ïù ¿ ³å³Ý³Ë³ï»ëÇ ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ Ý³Ë³ï»ë»É ¿ñ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, »Ã» ³ÛÝ ãÇ áñ³Ïíáõ٠áñå»ë ³Û¹åÇëÇ Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ª ³Ûë Ýáñ ¨ ÷á÷áËí³Í å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ºÃ» ³å³Ý³Ë³ï»ëáõÙÇó Ñ»ïá ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷í»Éáõ¿ ³ÙáñïÇ½³óí³Í արժեքով, ապահախատեսման ամսաթիվը համարվում է դրա սկզբնական ճանաչման ամսաթիվ:

(¹) պետք է բացահայտի (գ) ենթապարագրաֆի համաձայն ապահախատեսված ցանկացած ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª ապահախատեսման ամսաթվի դրությամբ, և դրանց նոր դասակարգումները:

105¶ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ 11², 48², Îàô4´–Îàô4Ä², Îàô33² ¨ Îàô33´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ 9-ñ¹, 12-ñ¹ ¨ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ 2005 Ã. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³éáõÙ¿ 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ ¨ ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ Çñ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñª

(³) å»ïù ¿ ³å³Ý³Ë³ï»ëÇ ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ Ý³Ë³ï»ë»É ¿ñ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, ÙÇ³ÛÝ »Ã» ³ÛÝ âÇ áñ³Ïíáõ٠áñå»ë ³Û¹åÇëÇ Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý ենթակա՝ այս նոր և փոփոխված պարագրաֆների համաձայն: Երբ ապահախատեսումից հետո ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷í»Éáõ¿ ³ÙáñïÇ½³óí³Í արժեքով, ապահախատեսման ամսաթիվը համարվում է դրա սկզբնական ճանաչման ամսաթիվ.

(բ) Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ãå»ïù¿ Ý³Ë³ï»ëÇ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí.

(·) պետք է բացահայտի (ա) ենթապարագրաֆի համաձայն ապահախատեսված ցանկացած ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ապահախատեսման ամսաթվի դրությամբ, և դրանց նոր դասակարգումները:

105¸ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Çñ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁª û·ï³·áñÍ»Éáí 105´ Ï³Ù 105¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ýáñ Ý³Ë³ï»ëáõÙÝ»ñÁª å³ÛÙ³Ýáí, áñ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ëí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորության կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի, ֆինանսական պարտավորությունների խմբի կամ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների խմբի դեպքում, այդ միավորները կամ խմբերը կբավարարեին 9(բ)(i), 9(բ)(ii) կամ 11Ա պարագրաֆների չափանիշները համադրելի ժամանակաշրջանի սկզբում կամ, եթե ձեռք են բերվել համադրելի ժամանակաշրջանի

սկզբից հետո, կբավարարեին 9(բ)(i), 9(բ)(ii) կամ 11Ա պարագրաֆների չափանիշները սկզբնական ×³Ýաչման ամսաթվի դրությամբ:

106 Բացառությամբ 107-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ÃáõÛÉ³ ïñí³Í ¹»åù»ñÇ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ 15–37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¨ ² Ñ³í»É³ÍÇ Îàô36–Îàô52 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ կիրառի առաջընթաց կերպով: Համապատասխանաբար, եթե կազմակերպությունը ա)å³×³Ý³ã»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁëï ÐÐØê 39-ի (2000 թ. վերանայված տարբերակ)՝ մինչև 2004 թ. հունվարի 1-Á ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ¨ »Ã» ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÝ Áëï ³Ûë ëï³Ý¹³ñïÇ ã¿ÇÝ ³å³×³Ý³ãíÇ, ³ÛÝ ãå»ïù¿×³Ý³ãÇ ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÁ:

107 ²ÝÏ³Ë 106-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇóª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ 15–37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¨ ² Ñ³í»É³ÍÇ Îàô36–Îàô52 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É Ñ»ïÁÝÃ³ó Ï»ñåáí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó áñáßí³Í ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Íª å³ÛÙ³Ýáí, áñ Ý³ËÏÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³å³×³Ý³ãí³Í ³ÏïÇíÝերի և պարտավորությունների ևկատմամբ ՀՀՍՄ 39-Á ÏÇñ³é»Éáõ համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք էր բերվել այդ գործառնությունների գծով սկզբնական Ñ³ßí³éáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï:

107A ²ÝÏ³Ë 104-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇóª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³ñ³·ñ³ý Îàô76-Ç í»ñçÇÝ Ý³Ë³¹³ëáõÃÛ³Ý ¨ å³ñ³·ñ³ý Îàô76²-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Õ³Ý³ÏÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»Ïáí՝

(³) առաջընթաց՝ 2002 թ. հոկտեմբերի 25-Çó Ñ»ïá Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ. Ï³Ù

(բ) ³é³çÁÝÃ³óª 2004 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ñ»ïá Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

108 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ×ß·ñïÇ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը՝ բացառելու համար դրամական միջոցների հոսքերի Ñ»ç»ñÇ Ñ»ï Ï³å³íÍ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñ³éí»É ¿ÇÝ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ù»ç ÙÇÝã¨ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³րվա սկիզբը, որում առաջին անգամ կիրառվում է սույն ստանդարտը: Այն ֆինանսական ժամանակաշրջանի սկզբում, որում առաջին անգամ կիրառվում է սույն ստանդարտը, Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ»ÇÇ ·ÍáíßÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë (³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ Ï³Ù ³ÝÙÇç³å»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ) ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñ, áñÝ Áëï ³Ûë ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ç, å»ïù ¿ վերադասակարգվի որպես ակտիվ կամ պարտավորություն, բացառությամբ արտարժութային ռիսկի Ñ»çÇ, áñÁß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ Ñ³Ù³ñí»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç:

108² Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ 80-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ í»ñçÇÝ Ý³Ë³¹³ëáõÃÛáõÝÁ ¨ Îàô99² ¨ Îàô99´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»É³Í ³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ë»É¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í ³ñï³ùÇÝ Ï³ÝËï³ï»ëíáÕ ·áñÍ³ñù, áñÁª

(³) ³ñï³Ñ³Ûïí³Í¿ ·áñÍ³ñùÇ Ù»ç ÙïÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí.

(բ) առաջացնում է ռիսկ, որը ազդեցություն կունենա համախմբված շահույթի կամ վնասի վրա (այսինքն՝ արտահայտված է խմբի ներկայացման արժույթից տարբեր արժույթով).

(·) Ïáñ³Ï»ñ áñå»ë Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, »Ã» ³ñï³Ñ³Ûïí³Í ãÉÇÝ»ñ ³Û¹ ·áñÍ³ñùÇ Ù»ç ÙïÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí.

այն կարող է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում կիրառել հեջի հաշվապահական Ñ³ßí³éáõÙ ÙÇÝã¨ å³ñ³·ñ³ý 80-Ç í»ñçÇÝ Ý³Ë³¹³ëáõÃÛ³Ý ¨ Îàô99² ¨ Îàô99´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý(Ý»ñ)áõÙ:

108´ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ãÏÇñ³é»É Îàô99´ å³ñ³·ñ³ýÁ ÙÇÝã¨ 80-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ í»ñçÇÝ Ý³Ë³¹³ëáõÃÛ³Ý ¨ Îàô99² å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ վերաբերող համադրելի տեղեկատվության ևկատմամբ:

108¶ 9-ñ¹, 73-ñ¹ and Îàô8 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É»Ý, ¨ ³í»É³óí»É¿ 50² å³ñ³·ñ³ýÁ, 2008 Ã. Ù³ÛçëÇÝ Éáõë ï»ë³Í üÐØê-ների բարելավումներով: Կազմակերպությունը պետք է այդ փոփոխությունները ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 9-ñ¹ ¨ 50² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ÝáõÛÝ ³Ùë³ÃíÇó ¨ ÝáõÛÝ »Õ³Ý³Ïáí, ÇÝã 105² å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í 2005 Ã. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ¹»åùáõÙ: ´áÉáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ãáõ۳ïñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³ÛÝ պետք է բացահայտի այդ փաստը:

²ÛÉ ³Ï ï»ÇáõÅÁ Ïáñóñ³Í ×³Ý³ãáõÙ

109 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÷áËí³ñÇÝáõÙ ¿ ÐÐØê 39 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ ստանդարտի 2000 թ. հոկտեմբերին վերանայված տարբերակը:

110 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ¨ ¹ñ³Ý ÏÇó Æñ³·áñÍÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ ÷áËí³ñÇÝáõÙ »Ý Ý³ËïÇÝ ÐÐØê Î-Ç ÏáÕÙÇó Ó¨³íáñí³Í ÐÐØê 39 Æñ³·áñÍÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÝ»ñÇ ÏáÙÇï»Ç ÃáÕ³ñÏ³Í Æñ³·áñÍÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ:

Ð³í»Éí³Í²
ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

Սույն հավելվածը սույն ստանդարտի անբաժանելի մասն է:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ (2–7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô1 Որոշ պայմանագրեր պահանջում են վճարում՝ հիմնված կլիմայական, երկրաբանական կամ այլ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ íñ³: (ÎÉÇÙայական փոփոխականների վրա հիմնվածները երբեմն ÏáãíáõÙ »Ý §»Õ³Ý³Ï³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ¦): ºÃ» ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ üÐØê 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ â»Ý, ³å³ ¹ñ³Ýù ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý:

Îàô2 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÁ ãÇ ÷áËáõÙ ÐØØê 26 *Âáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý* Ñ³ßí³éáõÙÁ ¨ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ë ï ³Ý¹³ñïÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇÝ ¨ ÐØØê 18-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³éíáÕª í³×³éùÇ Í³í³ÉÇ Ï³Ù ծառայություններից հասույթի վրա հիմնված ռոյալթիների պայմանագրերին վերաբերող պահանջն»ñÁ:

Îàô3 Երբեմն կազմակերպությունը կատարում է, ինչպես ինքն է համարում, «ռազմավարական ներդրում» այլ կազմակերպության կողմից թողարկված բաժնային գործիքներում՝ մտադրություն ունենալով ստեղծել կամ պահպանել երկարաժամկետ գործառնական հարաբերություններ այն կազմակերպությ ÃÛ³Ý Ñ»ï, áñáõÙ Ï³ï³ñíáõÙ ¿ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÁ: Ü»ñ¹ñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÐØØê 28-Áª áñáß»Éáõ համար, թե արդյոք այդ ներդրման համար տեղին է բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառումը: ÜÙ³Ý³å»ë, Ý»ñ¹ñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÐØØê 31-Áª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³Û¹ ներդրման համար տեղին է համամասնական համախմբումը, թե բաժնեմասնակցության մեթոդը: Եթե ոչ բաժնեÙ³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý, áã ¿É Ñ³Ù³Ù³ëÝ³կան համախմբման մեթոդները տեղին չեն, կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ é³½նավարական ներդրման նկատմամբ կիրառում է սույ ë ï ³Ý¹³ñïÁ:

Îàô3² êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³å³ÑáíÝ³·ñáÕÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների նկատմամբ, բացառությամբ այն իրավունքների և պարտականությունների, որոնք բացառվում են 2(ե) պարագրաֆով, քանի որ դրանք առաջանում են ÞՀUU 4-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ · ï ÝíáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ý»ñùá:

Îàô4 Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը կարող են ունենալ տարբեր իրավական ձևեր, ÇÝãåÇëÇù »Ý »ñ³ßËÇùÁ, ³Ïñ»Ç ïçíÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ ï»ë³ÏÝ»ñÁ, å³ñï³ù³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ãÏ³ï³ñÙ³Ý ¹»åù»ñÁ Ý³Ë³ï»ëáÕ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ: ¸ñ³Ýó Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ Ï³Ëíí³Í ãí ¹ñ³Ýó Çñ³í³Ï³Ý Ó¨Çó: êïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ (ï»ë 2(») å³ñ³·ñ³ýÁ).

(³) չնայած ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը բավարարում է ÞՀUU 4-Ç ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁª »Ã» ÷áË³ÝóíáÕ éÇëÏÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ¿, ³å³ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÁ: ²Û¹áõÑ³Ý¹»ñÓ, »Ã» ³å³Ñáí³·ñáÕÁ նախկինում բացահայտ կերպով հայտարարել է, որ այդպիսի պայմանագրերը համարում է ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ û·ï³·áñÍ»É ¿ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³é»ÉÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ, ³å³ ³Û¹åÇëÇ »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ապահովագրողը կարող է իր ընտրությամբ կիրառել կա՛մ սույն ստանդարտը, կա՛մ ÞՀUU 4-Á: ºÃ» ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñïÁ, ³å³ 43-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿, áñ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ëÏ½ßïáíáõÙ ժամանակ ֆինանսական երաշխավորության å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ×³Ý³ãÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÃáÕ³ñÏí³É ¿ ãÏ³å³Ïóí³Í ÏáÕÙÇÝ` ³é³ÝÓÇÝ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ գործարքի» շրջանակներում, ապա սկզբնավորման պահին դրա իրական արժեքն ամ»Ý³ÛÝ հավանականությամբ հավասար կլինի ստացված պարգևավճարին, եթե միայն առկա չէ վկայություն հակառակի վերաբերյալ: Հետագայում, միայն եթե ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը սկզբնավորման պահին չէր նախատեսվել որպես չափվող Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, Ï³Ù »Ã» ÏÇñ³é»ÉÇ ã»Ý 29–37-ñ¹ ¨ ÎàôÁ47–ԿՈՒ52 պարագրաֆները (երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի որակվում որպես ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ï³Ù ÏÇñ³é»ÉÇ ¿ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛ³Ý Ùáï»óáõÙÁ), ÃáÕ³ñÏáÕÝ ³ÛÝ ã³÷áõÙ ¿ ë ï áñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝáíª

(i) ÐØØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í·áõÙ³ñ.

(ii) սկզբնապես ճանաչված գումար՝ հանած, համապատասխան դեպքերում, ՀՀUU 18-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ï»ë 47(·) å³ñ³·ñ³ýÁ) ×³Ý³ãí³Í Ïáõï³ÏÍ³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý.

(բ) å³ñïùÇ Ñ»ï ³éÝãíáÕ áñáß »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ áñå»ë í×³ñÙ³Ý Ý³Ë³å³ÛÙ³Ý ã»Ý å³Ñ³ÝçáõÙ, áñ ¹ñ³Ýó ïÇñ³å»ïáÕÁ »ÝÃ³ñÏí³Í ÉÇÝÇ »ñ³ßË³íáñí³Í ³ÏïÇíÇ ·íáí å³ñï³å³ÝÇ ÏáÕÙÇó í×³ñáõÙÝ»ñÁ Å³Ù³Ý³ÏÇÝ ãÏ³ï³ñ»Éáõ éÇëÏÇÝ ¨ íÝ³ë ÏñÇ ¹ñ³ÝÇó: ²Û¹åÇëÇ »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý ûñÇÝ³Ï ¿ ³ÛÝ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñáí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ï³ï³ñ»É í×³ñáõÙÝ»ñª Ç å³ï³ëË³Ý áñáß³ÏÇ å³ñïù³ÛÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÇ Ï³Ù í³ñÏ³ÛÇÝ

ÇÝ¹»ùëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ: ²Û¹åÇëÇ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëáõÙÝ ëï³Ý¹³ñïáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ã»Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ üÐØê 4-áí ë³ÑÙ³Ýí³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ã»Ý: ²Û¹åÇëÇ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³Í³ÝóÛ³É ·áñðÏáõÙëïáõÙ ëáõ, և þողարկողը դրանց նկատմամբ կիրառում է սույն ստանդարտը.

(·) »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÃáÕ³ñÏ³í»É ¿ ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å³Í, ³å³ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÇó¨ ³å³ÝùÇ í³×³éùÇó Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÁ áñáß»ÉÇë ÃáÕ³ñÏáõÃ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÐØØê 18-Á:

Îàô4² Ð³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³é ³ÛÝ, áñ ÃáÕ³ñÏáõÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ Ñ³Ù³ñáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³յմաևագրեր, սովորաբար հայտնվում են թողարկողի հաղորդակցություններում հաճախորդների և Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ Ñ»ï, å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ, ·áñÍ³ñ³ñ ÷³ëï³ÃÕÃ»ñáõÙ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²í»ÉÇÝª ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ Ñ³×³Ë »ÝÃ³Ï³ »Ý Ñ³ßí³éù³Ý այնպիսի պահանջների կիրառման, որոնք տարբերվում են այլ տիպի գործարքների (օրինակ՝ բանկերի Ï³Ù ³é¨ïñ³ÛÇÝ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇÝ) Ý»ñÏ³Û³óíáÕ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇó: Նման դեպքերում թողարկողի ֆինանսական հաշվետվությունները սովորաբար ներառում »Ý ¹ñáõÛÃ, áñ ÃáÕ³ñÏáÕÁ ÏÇñ³é»É¿ Ñ³ßí³éÙ³Ý ÝßÍ³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ (8-ñ¹ ¨ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Ü³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë ã³÷áõÃ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí

Îàô4´ êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ïñáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ, ֆինանսական պարտավորությունը կամ ֆինանսական գործիքների խումբը (ֆինանսական ակտիվներ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ) Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ã³÷áõÃ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, »Ã» ¹ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï³óíáõÙ¿ ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ:

Îàô4¶ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý áñáßáõÙÁª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ã³÷áõÃ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, ÝÙ³Ý¿Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý հաշվառման քաղաքականության ընտրությանը (թեև, ի տարբերություն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրությանը, չի պահանջվում, որ այն կիրառվի հետևողականորեն բոլոր համանման գործարքների նկատմամբ): Երբ կազմակերպությունն ունի ևմՎ ÁÝïñáõÃÛáõÝ, ÐØØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ ստանդարտի 14(բ) պարագրաֆը պահանջում է, որ ընտրված քաղաքականությունը հանգեցնի այն բանին, որ ֆինանսական հաշվետվությունները արժանահ³í³ï ¨ ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÞñÇ íñ³` ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ դեպքերի և պայմանների ազդեցության վերաբերյալ: Որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý ¹»åùáõÙ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝ »ñÏáõ հանգամանքները, որոնց դեպքում ավելի տեղին տեղեկատվության վերաբերյալ պահանջը բավարարված կլինի: Համապատասխանաբար, 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³Û¹åÇëÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ÁÝïñ»É՝ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ óáõó³¹ñÇ ³Û¹ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó áñ¨¿Ù»ÏáõÙ (Ï³ÙÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï »ñÏáõëáõÙ) Çñ·ïÝí»ÉÁ:

Պարագրաֆ 9(բ)(i). Նախատեսումը վերացնում կամ նշանակալիորեն նվազեցնում է չափման կամ ×³Ý³ãÙ³Ý³ÝÑ»ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³ÛÉ³å»ë Ï³é³ç³Ý³ñ:

Îàô4¸ Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 39-Çª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã³÷áõÙÁ¨ ¹ñ³ ³ñÅ»ùÇ ×³Ý³ãí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ áñáßíáõÙ »Ý ³Û¹ Ñá¹í³ÍÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÇó¨ այն բանից, թե արդյոք այդ հոդվածը մաս է կազմում նախատեսված հեջավորման փոխհարաբերության: ²Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ëï»ïõել չափման կամ ճանաչման անհետևողականություն (որը երբեմն կոչվում է «հաշվառման անհամապատասխանություն»), երբ, օրինակ, որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով նախատեսման բացակայության դեպքում ֆինանսական ակտիվը ¹³ë³Ï³ñ·í»ñ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»É (áñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»Í Ù³ëÁ Ï×³Ý³ãí»ñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ), ÇëÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ñáõÙ ¿ ïíÛ³É ³ÏïÇíÇ Ñ»ï Ï³åí³Í, ã³÷í»ñ ³ÙáñïÇ½³óí³Í ³ñÅ»ùáí (áñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã¿ÇÝ ×³Ý³ãíÇ): ²Û¹åÇëÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ »½ñ³Ï³óÝ»É, áñ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ïïñ³Ù³¹ñ»ÇÝ ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ, »Ã» ¨°³ÏïÇíÁ, ¨°å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·í»ÇÝ áñå»ë ã³÷áõÃ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí:

Îàô4º Հետևյալ օրինակները ցույց են տալիս, թե երբ կարող է բավարարված լինել այս պայմանը: Բոլոր ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³Ûë å³ÛÙ³ÝÁ û·ï³·áñÍ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñå»ë ã³÷áõÃ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí նախատեսելու համար, միայն եթե այն բավարարում է 9(բ)(i) պարագրաֆում ներկայացված սկզբունքին:

(³) Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó ·ÍáíÍ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÍ»ñÁ Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÑÇÙÝí³Í»Ý³Ï ï ÇíÝ»ñÇ, áñáÝù ³ÛÉ³å»ë Ï¹³ë³Ï³ñ·í»ñÇÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï ã»ÉÇ, Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ íñ³: úñÇÝ³Ïª ³å³ÑáÍ³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É ÁëïÑ³Û»óáÕáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß å³ñáõÝ³ÏáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó ·Íáí ųٌáõÙ ÙÇçáóáí, ÝßÝ³Ï³ÏáõÙ ¿, áñ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÇñÝ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÍª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, ÝßÝ³Ï³ÏáõÙ ¿, áñ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ÇñÝ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ÇÝã å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÇª ³ÏïÇíÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

(p) Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó ã³÷áõÙÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ (ÇÝãå»ë ÃáõÙÉ³ïñí³Í¿ üÐØê 4-Ç 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí), ÇÝãå»ë Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ñáõÙ ¿ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³åí³Í, ¨ áñáÝù ³ÛÉ³å»ë Ï¹³ë³Ï³ñ·í»ñÇÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï ã»ÉÇ Ï³Ù Ïã³÷í»ñÇÝ ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí:

(·) Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ÏÇëáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ÙÇ éÇëÏ, ûñÇÝ³Ïª ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÁ, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ï³é³Ï ուղղությամբ փոփոխություններ, որոնք միտում ունեն ÷áË³¹³ñÓ ã»½áù³óí»Éáõ: ê³Ï³ÛÝ ÙÇ³ÛÝ áñáß ·áñÍÇùÝ»ñ Ïã³÷í»ÇÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí (³ÛëÇÝùÝª ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý Ï³Ù¹³ë³Ï³ñ·í³Í »Ý áñå»ë ³é¨ ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ): Հնարավոր է նաև այնպիսի դեպք, երբ բավարարված չլինեն հեջի հաշվառման՝ å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª 88-րդ պարագրաֆի արդյունավետության պահանջների բավարարված չլինելու å³ï×³éáí:

(¹) Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ÏÇëáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ÙÇ éÇëÏ, ûñÇÝ³Ïª ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÁ, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ï³é³Ï ուղղությամբ փոփոխություններ, որոնք միտում ունեն փոխադարձ չեզոքացվելու, և կազմակերպությունն ունի ֆորմալ հիմք՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ ³ÛÝåÇëÇ ÙÇ éÇëÏ, ûñÇÝ³Ïª ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÁ, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ï³é³Ï ուղղությամբ փոփոխություններ, որոնք միտում ունեն փոխհատուցել չեզոքացվելու, և կազմակերպությունն ունի ֆորմալ հիմք՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ ³ÛÝåÇëÇ ÙÇ éÇëÏ, ûñÇÝ³Ïª ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÁ, áñÝ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ï³é³Ï ուղղությամբ փոփոխություններ, որոնք միտում ունեն ÷áË³¹³ñÓ ã»½áù³óí»Éáõ: ²Ï ïÇíÝ»ñÇ áõ å³ñï³ïáÙë»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, áõÕÕáõÙ ¿ ³ÝÑ»ï¨áÕ³Ï³-ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³ÛÉ³å»ë Ï³é³ç³Ý³ñ, »Ã» ³ÏïÇíÝ»ñÁ ã³÷í»ÇÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ×³Ý³ã»Éáí ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, ÇëÏ å³ñï³ïáÙë»ñÁª ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí.

(i) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùáí ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÙÇ åáñïý»É, áñáÝù ³ÛÉ³å»ë Ï¹³ë³Ï³ñ·í»ÇÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»ÉÇ, ¨ áñáÝù ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñ»É¿ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùáí å³ñï³ïáÙë»ñÇ ÙÇçáóáí: ÀÝ¹ áñáõÙ, ³Û¹³ÏïÇíÝ»ñÇ¨ å³ñï³ïáÙë»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÙÇïáõÙ áõÝ»Ý ÷áË³¹³ñÓ ã»½áù³óí»Éáõ: ²ÏïÇíÝ»ñÇ áõ å³ñï³ïáÙë»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, áõÕÕáõÙ ¿ ³ÝÑ»ï¨áÕ³Ï³-ÝáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³ÛÉ³å»ë Ï³é³ç³Ý³ñ, »Ã» ³ÏïÇíÝ»ñÁ ã³÷í»ÇÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ×³Ý³ã»Éáí ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, ÇëÏ å³ñï³ïáÙë»ñÁª ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí ã³÷»Éáõ ¨ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁª å³ñï³ïáÙëÇ ÛáõñÛ³ù³ÝãÛáõñÑ»ï·ÝÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï×³Ý³ã»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

(ii) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñ»É ¿ ïñ³Ù³¹ñí³Í ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ խումբ՝ թողարկելով շրջանառվող պարտություններ: ÀÝ¹ áñáõÙ, ¹ñ³Ýó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÙÇïáõÙ áõÝ»Ý ÷áË³¹³ñÓ ã»½áù³óí»Éáõ: ºÃ», Ç Éñáõ ÙÝ, Ï³½Ù³Ï»ñպությունը պարբերաբար գնում և վաճառում է պարտատոմսերը, բայց հազվադեպ է գնում և վաճառում փոխառությունները, եթե երբևէ գնում կամ վաճառում է ¹ñ³Ýù, ³å³ ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áõ å³ñï³ïáÙë»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, »Ã» ³ÛÉ³å»ë ¹ñ³Ýù ³Û¹å»ë ã¿ÇÝ ã³÷íÇ, Ï³ñáÕ ¿ í»ñ³óÝ»É Ï³Ù ÝßÝ³Ï³ÏÉÇáñ»Ý Ýí³½óÝ»É ã³÷Ù³Ý Ï³Ù ×³Ý³ãÙ³Ý ³ÝÑ»ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ: ÎÇñ³é³Ï³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñáí å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ չափման կամ ճանաչման անհետևողականություն առաջացնող բոլոր ակտիվների ու պարտավորությունների նկատմամբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý Ùá ï ³é³ç³Ý³Ý ×ß·ñÇï ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï: Ê»É³ÙÇï Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ß»ÕáõÙÁ ÃáõÛļատրելի է, եթե յուրաքանչյուր գործարք սկզբնական ճանաչման պահին Ý³Ë³ï»ëíáõÙ ¿ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, ¨ »Ã» ³ÛÉ³å³ñÇ դրությամբ մնացած գործարքները, ըստ ակնկալության, տեղի կունենան:

Î à ô 4¾ ²ÝÑ» ï ¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ³é³ç³óÝáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ áñáß Ù³ëÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë ã³÷³íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ã¿, »Ã» ¹³ âÇ í»ñ³óÝÇ Ï³Ù ÝßÝ³Ï³ÉÇáñ»Ý Ýí³½»óÝÇ ã³÷Ù³Ý Ï³Ù ճանաչման անհետևողականությունը և, հետևաբար, չի հանգեցնի ա՛Ç ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÙÇ ß³ñù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ ÙÇ Ù³ëÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÝ ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ¿, »Ã» ¹³ ³å³ÑáíáõÙ ¿ անհետևողականության նշանակալի նվազում (և, հավանաբար, ավելի մեծ նվազում, ք³Ý ÃáõÛÉ³ï ñ»ÉÇ ³ÛÉ Ý³Ë³ï»ëáõÙÝ»ñÁ): úñÇÝ³Ï³ª »ÝÃ³¹ñ»Ýù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ÙÇ ß³ñù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó ·áõÙ³ñÁ Ï³½Ùáõ Ù ¿ 100 ²Ø*, ¨ ÙÇ ß³ñù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ֆինանսական ակտիվներ, որոնց գումարը կազմում է 50 ԱՄՆ, բայց որոնք չափվում են տարբեռ ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý Ýí³½óÝ»É ã³÷Ù³Ý անհետևողականությունը՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսելով բոլոր ակտիվները, սակայն å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ áñáß Ù³ëÁ (ûñÇÝ³Ïª 45 ²Ø ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñáí ³é³ÝÓÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ) áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: ê³Ï³ÛÝ, ù³ÝÇ áñ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, Ï³ñáÕ ¿ կիրառվել միայն ամբողջ ֆինանսական գործիքի նկատմամբ, այս օրինակում կազմակերպությունը պետք ¿ Ý³Ë³ï»ëÇ Ù»Ï Ï³մ մի քանի պարտավորություններ ամբողջությամբ: Այն չի կարող նախատեսել ո՛չ պարտավորության որևէ մի բաղադրիչ (օրինակ՝ միայն մեկ ռիսկին վերագրելի արժեքի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ), á՛ã ¿É å³ñï³íáñáõÛ³Ý áñ¨¿ ÙÇ Ù³ëÁ (³ÛëÇÝùª áñ¨¿ ïáÏáëÁ):

Պարագրաֆ 9(բ)(ii). ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների կամ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ խումբը կառավարվում է, և դրա Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÁ ·Ý³Ñ³ï íáõÙ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáíª éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñí³Í é³½Ù³í³ñáõÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Î à ô 4 À Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների խումբը կառավարել և դրա Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÁ ·Ý³Ñ³ï»É ³ÛÝå»ë, áñ ³Û¹ խմբի չափումը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի ÙÇçáóáí, Ñ³Ý·»óÝÇ ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý: ²Ûë ¹»åùáõÙ ß»ßï Á ¹ñáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³é³í³ñÙ³Ý ¨ Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý »Õ³Ý³ÏÇ, ³ÛÉ áã Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ բնույթի վրա:

Î à ô 4 Â Ð» ï ¨Û³É ûñÇÝ³ÏÝերը ցույց են տալիս, թե երբ կարող է բավարարված լինել այս պայմանը: Բոլոր ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³Ûë å³ÛÙ³ÝÝ û·ï³·áñÍ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ë»éáõ Ñ³մար, միայն եթե այն բավարարում է 9(բ)(ii) պարագրաֆում ներկայացված սկզբունքին:

(³) Կազմակերպությունը վենչուրային կապիտալի կազմակերպություն, փոխադարձ ֆոնդ, բաժնային ï ñ³ë ï Ï³Ù ÝÙ³Ý³ ï Çå Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ¿, áñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ ¿ª ¹ñ³Ýó ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ïáõÛóÇó û·áõï ù³Õ»Éáõ Ýå³ï³Ïáíª տոկոսավճարների կամ շահաբաժինների տեսքով, ինչպես նաև իրական արժեքի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï»ëùáí: ÐÐØê 28-Á ¨ ÐÐØê 31-Á ÃáõÉ³ïñáõÙ »Ý, áñå»ë½Ç ³Û¹åÇëÇ ներդրումները բացառվեն դրանց գործողության ոլորտից՝ պայմանով, áñ ¹ñ³Ýù ã³÷íáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÝáõÛÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³é»É Ý³¨ ³ÛÉ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ նկատմամբ, որոնք կառավարվում են ընդհանուր հատույցի հիմունքով, բայց որոնց նկատմամբ Ï³½Ù³Ï»րպության ազդեցությունը բավարար չէ, որպեսզի դրանք լինեն ՀՀՍՍ 28-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ:

(բ) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ÏÇëáõÙ »Ý ÙÇ¨Ýáõ՛Ý éÇëÏÁ Ï³Ù éÇëÏ»ñÁ, ¨ ³՛¹ éÇëÏ»ñÁ Ï³é³í³ñíáõÙ ¨ ·Ý³Ñ³ï íáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáíª ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñí³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: úñÇÝ³Ï Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É Ï³½Ù³Ï»ñպության, որը թողարկել է բազմակի պարունակվող ածանցյալ գործիքներ ներառող §Ï³éáõó³Í ·áñÍÇùÝ»ñ¦, ¨ ³é³ç³óÕ éÇëÏ»ñÁ Ï³é³í³ñáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙáõÝùáíª û·ï³·áñÍ»Éáí ³Í³ÝóÛ³É ¨ áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝÁ: ÜÙ³Ý³ ïÇå ûñÇÝ³Ï Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ýÇùëï³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùáí ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ Ï³é³í³ñáõÙ ¿ ³é³ç³óÁÕ áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÁª û·ï³·áñÍ»Éáí ³Í³ÝóÛ³É ¨ áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝ:

(·) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝ ¿, áñÝ áõÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ åáñïý»É, Ï³é³í³ñáõÙ ¿ ³Û¹ åáñïý»ÉÁª Çñ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ïáõÛóÁ (³ÛëÇÝùÝ` ïáÏáë³í×³ñÁ կամ շահաբաժինները, ինչպես նաև իրական արժեքի փոփոխությունները) առավելագույնի Ñ³ëóÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ ¹ñ³ Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÁ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ïáõÛóÇ ÑÇÙáõÝùáí:

* Սույն ստանդարտում դրամական արտահայտությամբ գումարները արտահայտված »Ý §³ñÅáõÛÃÇ ÙÇ³íáñÝ»ñáí¦ (²Ø):

äáñïý»ÉÁ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñí»Éª áñå»ë áñáß³ÏÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³å³ÑáíÙ³Ý ÙÇçáó: ºÃ» åáñïý»ÉÁ å³ÑíáõÙ ¿ áñå»ë áñáß³ÏÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³ÑáíÙ³Ý ÙÇçáó, ³å³ ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ համար 9(բ)(ii) պարագրաֆի պայմանը կարող է բավարարված լինել՝ անկախ այն բանից, թե ³ñ¹Ûáù ³å³Ñáí³·ñáÕÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³é³í³ñáõÙ ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý արժեքի հիմունքով: 9(բ)(ii) պարագրաֆի պայմանը կարող է բավարարված լինել, երբ ապահովագրողի նպատակն է համեմատաբար երկար ժամանակահատվածում ակտիվներից ëï³óíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ïáõÛóÁ ³é³í»É³·áõÛÝÇ Ñ³ëóÝ»ÉÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» Ù³ëÝ³ÏóáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ í×³ñíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³Ëí³Í »Ý ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇó, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³í»ÉÇ Ï³ñ× (ûñÇÝ³Ïª Ù»Ï ï³ñÇ) Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ Çñ³óí³Í û·áõïÝ»ñÇ գումարը, կամ վճարվում են ապահովագրողի հայեցողությամբ:

Îàô4Ä ÆÝãå»ë í»ñ¨áõÙ Ýßí³Í ¿, ³Ûë å³ÛÙ³ÝÁ ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ³ÛÝ »Ó³Ý³ÏÇ íñ³, áñáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ իրականացնում է դիտարկվող ֆինանսական գործիքների խմբի կառավարումը և կատարողականի գնահատումը: Համապատասխանաբար (սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսման պահանջի բավարարման պայմանով), կազմակերպությունը այս պաÛÙ³ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ë»ÉÇë å»ïù ¿ ³Û¹å»ë դասակարգի բոլոր այն որակավորվող ֆինանսական գործիքները, որոնք կառավարվում և գնահատվում »Ý ÙÇ³ëÇÝ:

Îàô4Æ ä³ñï³¹Çñã¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý é³½Ù³í³ñáõÃÛ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñáõÙÁ ÉÇÝÇ ÁÝ¹³ñÓ³Ï, ë³Ï³ÛÝ այն պետք է լինի բավարար՝ 9(բ)(ii) պարագրաֆին համապատասխանությունը ցուցադրելու համար: ²Û¹åÇëÇ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñáõÙ ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ Ñá¹í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ. ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ É Ç Ý»É åáñïý»ÉÇ Ù³Ï³ñ¹³Ïáí: úÑĥնակ՝ եթե որևէ ստորաբաժանման արդյունքների (կատարողականի) Ï³é³í³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·Áª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³Ýóù³ÛÇÝ Õ»Ï³í³ñ ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ ÏáÕÙÇó հաստատված, հստակ ցուցադրում է, որ այդ ստորաբաժանման արդյունքները (կատարողականը) ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ïáõÓÇ ÑÇÙáõÝùáí, ³պա 9(բ)(ii) պարագրաֆին Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛáõÝÁ óáõó³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñáñ¨¿ ³ÛÉ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñáõÙ ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ:

²ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛù

Îàô5 Որոշ դեպքերում ֆինանսական ակտիվները ձեռք են բերվում ներքին նշանակալի զեղչով, որն արտացոլում է Ïñ³Í å³ñï³ù³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ûë å³ñï³ù³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¹³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ ï áõÑáëù»ñÇ Ù»ç³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

Îàô6 Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կիրառելիս կազմակերպությունը, սովորաբար, ամորտիզացնում է ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ñ³ßí³ñÏÇ Ù»ç Ý»ïառվող բոլոր վճարները, վճարված կամ ստացված §Ï»ï»ñÁ¦, ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Í³Ëëáõ՝Ý»ñÁ ¨ ³ÛÉ å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñ Ï³Ù ½»Õã»ñª ·áñÍÇùÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: êï³Ûý ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³í»ÉÇ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³Í, »Ã» ³Û¹åÇëÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ñ»ï »Ý Ï³å³í³Í í×³ñÝ»ñÁ, í×³ñí³Ï³Ù ëï³óí³Í §Ï»ï»ñÁ¦, ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Í³Ëëáõ՝Ý»ñÁ, å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñÁ Ï³Ù ½»Õã»ñÁ: ¸³ կարող է տեղի ունենալ, երբ այն փոփոխականը, որի հետ կապված են վճարները, վճարված կամ ëï³óí³Í §Ï»ï»ñÁ¦, ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Í³Ëëáõ՝Ý»ñÁ, å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñÁ Ï³Ù ½»Õã»ñÁ, í»ñ³·ÝáñáßíáõÙ ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇª ÙÇÝã¨ ·áñÍÇùÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ: ÜÙ³Ý ¹»åùáõÙ ³Ûáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÁ ÙÇÝã¨ Ñ³çáñ¹ í»ñ³·Ýáñáßù³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ ¿: úñÇÝ³Ïª »Ã» ÉáÕ³óáÕ ¹ñáõÛùáí ·áñÍÇùÇ å³ñ·¨³í×³ñÁ Ï³Ù ½ÕãÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³ÛÝ ïáÏáë³í×³ñÁ, áñÁ ·áñÍÇùÇ íñ³ Ñ³ßí»·ñí»É ¿ ïáÏáë³í×³ñÇ í»ñçÇÝ í×³ñáõÙÇó Ñ»ïá, Ï³Ù ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óÝ»Éáõó Ñ»ïá, ³å³ ³ÛÝ կամորտիզացվի մինչև հաջորդ ամսաթիվը, երբ լողացող տոկոսադրույքը համապատասխանի ³Ý»ó í»Éáõ ¿ շուկայական դրույքներին: Սա այն պատճառով է, որ պարգևավճարը կամ զեղչը վերաբերում են մինչև ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ñ³çáñ¹ í»ñ³Ý³Ù³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ, ù³ÝÇ áñ ³Û¹ ³Ùë³ÃíÞû այն փոփոխականը, որին վերաբերում են պարգևավճարը կամ զեղչը (այսինքն՝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÁ) Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óíáõÙ ¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇÝ: ºÃ», ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, պարգևավճարը կամ զեղչը առաջանում է գործիքի համար որոշված լողացող դրույքի նկատմամբ å³ñï³ù³ÛÇÝ ë÷ñ»Ç ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇó, áñÁÝù ã»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óíáõÙ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÇÝ, ³å³ ³ÛÝ ³Ùáñï Ç½³óíáõÙ ¿ ·áñÍÇùÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

Îàô8 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³Ý³Ûáõù ¿ í×³ñíáÕ Ï³Ù ëï³óíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Çñ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×ß·ñïÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (կամ ֆինանսական գործիքների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ ÷³ëï³óÇ¨ í»ñ³Ý³Ûí³Í·Ý³Ñ³ïíáÕ Ñáëù»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ¿ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª Ñ³ßí»Éáí ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïíáÕ ³å³·³ ÑáëùáõÙ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով կամ, երբ կիրառելի է, վերանայված ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùáíª Áëï 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³ßí³ñÏí³Í: Öß·ñïáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë »Ï³Ùáõï Ï³Ù Í³Ëë: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ է 50₽, 50դ. կամ 50₺ պարագրաֆի համաձայն, և կազմակերպությունը հետագայում բարձրացնում է ³å³·³Ûáõù ëï³óí»ÉÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ùհջողների վերաբերյալ իր գնահատ³Ï³ÝÁ ³Û¹ ëï³óí»ÉÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓ»ÉÇáõÃÛ³Ý ³×Ç ³ñ¹ÛáõÝùáõÛ, ³å³ ³Û¹ ³×Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ×ß·ïáõÙ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ç í»ñ, ³ÛË áã Ã» áñå»ë ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ ÷ոփոխության ամսաթվի դրությամբ ակտիվի հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÇ ×ß·ïáõÙ:

²Í³Ýóû³É·áñÍÇùÝ»ñ

Îàô9 ²Í³Ýóû³É·áñÍÇùÝ»ñÇ ïÇå³ÛÇÝ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý ýÛáõã»ñëÝ»ñÁ¨ ýáñí³ñ¹Ý»ñÁ, ëíáå³ÛÇÝ¨ օպցիոնային պայմանագրերը: Ադանցյալ գործիքը սովորաբար ունենում է պայմանական քանակ, որն ³þժույքի որոշակի գումար է, բաժնետոմսերի քանակ, քաշի կամ ծավալի միավորների կամ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ ÝßÍ³Í ³ÛÉ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ù³Ý³Ï: ê³Ï³ÛÝ ³Í³Ýóû³É·áñÍÇùÁ âÇ å³Ñ³Ýçáõù, áñ ¹ñ³ տիրապետողը կամ տրամադրողը պայմանագրի սկզբում ներդնի կամ ստանա այդ պայմանական ù³Ý³ÏÁ: Î³Ùª ³Í³Ýóû³É·áñÍÇùÁ Ï³ñáõ¿ å³Ñ³Ýç»É Ñ³ëï³ïáõÝ í×³ñáõÙ Ï³ÙÙÇ·áõÙ³ñÇ í×³ñáõÙ, որը կարող է փոխվել (բայց ոչ հիմքում ընկածի փոփոխության համամասնությամբ) պայմանական ù³Ý³ÏÇ Ñ»ï ãÏ³å³Í³å³·³ áñ¨¿ Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: úñÇÝ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ¿ å³Ñ³Ýç»É 1000 ²Ø-Ç Ñ³ëï³ïáõÝ í×³ñáõÙ, »Ã» í»ó³Ùëû³ ÈÆ´à𠷫 100 բազիսային կետով: ²ÛëåçëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³Í³Ýóû³É·áñÍÇù¿, Ã»¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ù³Ý³ÏÁ ãÇë³ÑÙ³Ýí³Í:

Îàô10 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ ³Í³Ýóû³É·áñÍÇùÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù Ù³ñíáõÙ »Ý Ñ³Ù³Ë³éÝ Ñիմունքով՝ հիմքում ընկած հոդվածի մատակարարմամբ (օրինակ՝ հաստատուն դրույքով պարտքային գործիքի ձեռքբերման ֆորվարդային պայմանագիրը): Կազմակերպությունը Ï³ñáÕ¿ áõÝ»Ý³É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ Ï³ñáÕ¿ Ù³ñí»É ½áõï ÑÇÙáõÝùáíª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքների փոխանակմամբ (ûñÇÝ³Ï³ å³·³ ³Ùë³ÃíÇÝ ýÇùëí³Í ·Ýáí ³åñ³ÝùÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ): ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ¿, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ãÇ ÏÝùí»É¨ ß³ñáõÝ³Ïíáõٿ å³ÑÍ»É áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ýå³ï³Ïáíª Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·ÝÙ³Ý, í×³éùÇ Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ (ï»ë 5-7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

Îàô11 Ադանցյալ գործիքի բնորոշ հատկանիշներից է այն, որ այն ունի սկզբնական զուտ ներդրում, որն ավելի ÷áùñ¿ ù³Ý Ïå³Ñ³Ýçí»ñ ³ÛÉ ïÇåÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù, Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, ÝÙ³Ý³ïÇå Ï»ñåáí Ï³ñÓ³·³Ýù»ÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ: úåóÇáÝ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ բավարարում է այդ սահմանմանը, քանի որ պարգևավճարն ավելի փոքր է, քան ներդրումը, որը Ïå³Ñ³Ýçվեր հիմքում ընկած այն ֆինանսական գործիքի ձեռքբերման համար, որի հետ կապված է օպցիոնը: Արժութային սվոպը, որը պահանջում է հավասար իրական արժեքներով տարբեր արժույթների սկզբնական փոխանակում, բավարարում է սահմանմանը, քանի որ այն ունի զրոյական սկզբնական զուտ Ý»ñ¹ñáõÙ:

Îàô12 Î³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝáõÙÁ Ï³Ù í×³éùÁ ³é³ç³óÝáõÙ¿ ýÇùëí³Í ·Ýáí å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ գործարքի օրվա և վերջնահաշվարկի օրվա միջև, որը բավարարում է ադանցյալ գործիքի սահմանմանը: ê³Ï³ÛÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ï³ñ×Å³ÙÏ»ï³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ï×³éáí ³ÛÝ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù: öáËª ñ»ÝÁª ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿ Ñ³ïáõÏ Ñ³ßí³éáõÙ ³Û¹åÇëÇ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ (ï»ë 38-ñ¹¨ Î àô53–Îàô56 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

Îàô12² Ադանցյալ գործիքի սահմանումը վերաբերում է ոչ ֆինանսական փոփոխÉ³Ï³ÝÝ»ñÇ, áñáÝù Ñ³ ïáõÏ ã»Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇÝ: ¸ñ³Ýù Ý»ñ³éáõÙ »Ý áñáß³ÏÇ ï³ñ³Í³ßñç³ÝáõÙ »ñÏñ³ß³ñÅÇó íÝ³ëÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÁ¨ áñáß³ÏÇ ù³Õ³ùáõÙ ç»ñÙ³ëïÇ×³ÝÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÁ: ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇÝ Ñ³ïáõÏ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ññ¹»ÑÇ ³é³ç³Ý³ÉÁ Ï³Ùã³é³ç³Ý³ÉÁ, áñÁ íÝ³ëáõÙ Ï³Ù áãÝã³óÝáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇ ³ÏïÇíÁ: àã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³ïáõÏ¿ ¹ñ³ ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáçÁ, »Ã» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ áã ÙÇ³ÛÝ ³Û¹åÇëÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý·Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³Ý), ³ÛË Ý³¨ ïÇñ³å»ïíáÕ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ íÇ×³ÏÁ (áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³Ý): úñÇÝ³Ï³ »Ã» áñáß³ÏÇ ³íïáÙù»Ý³ÛÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÝ ³ñÅ»ùÇ »ñ³ßËÇùÁ »ñ³ßË³íáñáÕÇÝ »ÝÃ³ñ³ïáõÙ¿ ³íïáÙù»Ý³ÛÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ éÇëÏÇÝ, ³Û¹ ÙÝ³óáñ¹³ÛÝ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³ïáõÏ¿ ³íïáÙù»Ý³ÛÇ ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáçÁ:

¶áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñ

Îàô13 ¶áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ·áñÍ³Ï³ÉÝ»ñÇÝ (Ý»ñ³éÛ³É áñå»ë í³×³éùÇ գործակալներ հանդես եկող աշխատակիցներին), խորհրդատուներին, բրոքերներին և դիլերներին í×³ñí³Í í³ñÓ³ ï ñáõÃÛáõÝÁ ¨ ÙÇçÝáñ¹³í×³ñÝ»ñÁ, Ï³ñ·³íáñáÕ ·áñÍ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ բորսաների կողմից գանձումները և փոխանցման հարկերն ու տուրքերը: Գործարքի հետ կապված Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ å³ñïùÇ å³ñ·¨³í×³ñÝ»ñÝ áõ ½»Õã»ñÁ, ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù Ý»ñùÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý Ï³Ù å³Ñå³ÝÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

²é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

Îàô14 Առևտուրը սովորաբար արտացոլում է ակտիվ և հաճախակի առքուվաճառք, և առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքները սովորաբար օգտագործíáõÙ »Ý ·Ý»ñÇ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇó Ï³Ù ¹ÇÉ»ñÇ Ù³ñÅ³ÛÇó ß³ÑáõÃë ï³Ý³ÉáõÝå³ï³ÏáÏ:

Îàô15 ²é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý³

(³) ³Í³ÝóÛ³É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ã»Ý Ñ³ßí³éíáõÙ áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ.

(բ) Ï³ñ× ¹ÇñùáíÍ³×³éáÕÇ (³ÛëÇÝùÝ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý, áñÁ í³×³éáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվներ, որոնք այն փոխառել է, բայց դեռ որոնց սեփականատերը չէ) կողմից փոխառված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇÙ³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ë ï³ÝÓÝí»É »Ý Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³ÙÇçáóáõÙ ¹ñ³Ýó հետգնման մտադրությամբ (օրինակ՝ գնանշված պարտքային գործիք, որը բողարկողը կարող է Ñ»ï·Ý»É Ï³ñ×Å³Ù³Ý³Ï³ÙÇçáóáõÙª Ï³Ë í³Í¹ñ³ ÇñÇ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó).

(¹) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ åáñïý»ÉÇ ÙÇ Ù³ë »Ý, áñáÝù Ï³é³í³ñíáõÙ »Ý ÙÇ³ëÇÝ, ¨ áñáÝó Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ ¿ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ Ï³ñ× Å³Ùկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի պատկերի վերաբերյալ:

²ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ³é¨ïñ³ÛÇÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ÇÝùÝÇÝ ³Û¹ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ãÇ ¹³ñÓÝáõÙ ³é¨ïñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ:

ØÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ

Îàô16 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ýÇùëí³Í Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ñëï³ÏÙï³¹ñáõÃÛáõÝ, »Ã»ª

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ïáí å³Ñ»Éáõ Ùï³¹ñáõÃÛáõÝ áõÝÇ.

(բ) կազմակերպությունը պատրաստ է վաճառել ֆինանսական ակտիվը (բացի այն դեպքերից, երբ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ãÏñÏÝíáÕ Çñ³íÇ×³Ï, áñÁ ã¿ñ Ï³ñáÕ Ë»É³Ù³ïáñ»Ý Ï³ÝË³ï»ë»É Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý, ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¨ եկամտաբեñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ýÇÝ³Ýë³íáñման պղÛáõÑÝ»ñÇ ¨ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷á-ËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëïÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ. Ï³Ù

(·) ÃáÕ³ñÏáõÝ Çñ³íáõÝù áõÝÇ Ù³ñ»Éáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¹ñ³ ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùÇó ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ó³Íñ·áõÙ³ñáí:

Îàô17 Փոփոխուն տոկոսադրույքով պարտքային գործիքը կարող է բավարարել մինչև մարման ժամկետը å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ã»Ý Ï³ñáÕ ÉÇÝ»É ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÝ å³ïײáí, áñ ¹ñ³Ýù áõÝ»Ý ³Ýáñáß Å³ÙÏ»ï (ûñÇÝ³Ï³ Ñ³ë³ñ³Ï բաժնետոմսերը), կա՛մ այն պատճառով, որ գումարը, որ դրանց տիրապետողը կարող է ստանալ, կարող է տատանվել չկանխորոշված կերպով (օրինակ՝ բաժնետոմսերի օպցիոնների, վարանտների և նմանատիպ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ): ØÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í³ª ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ ýÇùëí³Í Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ Ýß³Ý³Ï³ÉáõÙ »Ý, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ïÇñ³å»ïáõÇÝ Ï³ï³ñí»ÉÇù í×³ñáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ¨ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ïáÏáë³í×³ñÇ ¨ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ í×³ñáõÙÝ»ñÁ: âí×³ñÙ³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ոիսկը չի բացառում ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը որպես մինչև մարման ժամկետը պահվողի, ù³ÝÇ ¹»é ¹ñ³ å³ÛÙ³Ý·ñ³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÁ ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ »Ý ¨ ³Û¹ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÛÉã³÷³Ýիշները բավարարված են: Եթե անժամկետ պարտքային գործիքի պայմանները նախատեսում »Ý ïáÏáë³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñ ³Ýáñáß Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³å³ ³Û¹ ·áñÍÇùÁ ãÇ Ï³ñáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ, ù³ÝÇ áñ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ï ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ:

Îàô18 ÂáÕ³ñÏáÕÇ ÏáÕÙÇó Ñ»ï·ÝÙ³Ý Çñ³íáõÝùáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý ժամկետը պահվող ներդրում դասակարգվելու չափանիշները բավարարված են, եթե դրա տիրապետողը Ùï³¹Çñ ¿ ¨ Ç íÇ×³ÏÇ ¿ ³ÛÝ å³Ñ»É ÙÇÝã¨ ¹ñ³ Ñ»ï·ÝáõÙÁ Ï³Ù ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ, ¨ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Ï÷áËÑատուցվի դրա ըստ էության ամբողջ հաշվեկշռային արժեքը: Փողարկողի գնման ûåóÇáÝÁ, Çñ³·áñÍÙ³Ý ¹»åùáõÙ, å³ñ½³å»ë Ùáï»óÝáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ï·Ýí»É ³ÛÝåÇëÇ ÑÇÙáõÝùáí, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ ãÇ

÷áËÑ³ï áõóíÇ ¹ñ³ ըստ էության ամբողջ հաշվեկշռային արժեքը, ապա ֆինանսական ակտիվը չի Ï³ñáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ: àñáß»ÉÇë, Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Áëï ¿áõÃÛ³Ý ÷áËÑ³ ïáõóí»Éáõ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹Çï³ñÏáõÙ ¿ ó³ÝÏ³ó³Í í×³ñí³Í å³ñ·¨³í×³ñ¨ ·áñÍ³ñùÇÑ»ï Ï³å³Í³Ï³åÇï³É³óí³Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ:

Î àô19 Հետվաճառքի իրավունքով ֆինանսական ակտիվը (այսինքն՝ երբ դրա տիրապետողն իրավունք ունի å³Ñ³Ýç»Éáõ, áñ ÃáÕ³ñÏáÕÁ í×³ñÇ Ï³Ù Ù³ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ÙÇÝã¨ ¹ñ³ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ) ãÇ Ï³ñáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ, ù³ÝÇ áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇÑ»ï í³×³éùÇ Ñ³ ï ÏáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ í×³ñ»É Ñ³Ï³ëáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ùï ³¹ñáõÃÛ³Ý ¹ñë¨áñÙ³ÝÁ:

Î àô20 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù»Í³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Çñ³ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³í»ÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ã³÷³ÝÇß ¿, ù³Ý ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùÁ: àñå»ë ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ բացառություն է, բայց միայն եթե կազմակերպությունն ունի ներդրումը մինչև մարման ժամկետը պահելու հստակ մտադրություն և կարողություն: Երբ կազմակերպության գործողությունները կասկա Í »Ý ³é³ç³óÝáõÙ ³ÛëåÇëÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ýñ³ Ùï ³¹ñáõÃÛ³Ý ¨ Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý վերաբերյալ, 9-րդ պարագրաֆը չի թույլատրում նշված բացառության կիրառումը խելամիտ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇÑ³Ù³ñ:

Î àô21 Ö·Ý³Å³Ù³ÛÇÝ ëó»Ý³ñÁ, áñÇ ³é³ç³Ý³Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³Ýûշան է, ինչպիսին է բանկից ավանդների զանգվածային դուրսբերումը կամ ապահովագրողի վրա ազդող նմանատիպ իրավիճակը, ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáÝ ã¿, áñ å»ï ù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝíÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ áõÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ñëï³Ï ïù ³¹ñáõÃÛáõÝ¨ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ:

Î àô22 Մինչև մարման ժամկետը վաճառքը կարող է բավարարել 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³ÛÙ³ÝÁ¨ ³Û¹åÇëáí Ñ³ñó ã³é³ç³óÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ÛÉ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ մտադրության վերաբերյալ, եթե դրանք վերագրելի են հետևյալից ոճ¨¿ Ù»ÏÇÝ.

(³) ÃáÕ³ñÏáÕÇ í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ í³ïÃ³ñ³óáõÙÁ: úñÇÝ³Ïª ³ñï³ùÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÇ ÷áÍ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å³ïù³ÛÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÇ Çç»óÙ³ÝÁ Ñ»ï¨áÕ í×³éùÁ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ñ³ñó ³é³ç³óÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ÛÉ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñելու մտադրության վերաբերյալ, եթե պարտքային վարկանիշի Çç»óáõÙÁ íÏ³Ûáõù ¿ ÃáÕ³ñÏáÕÇ í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ í³ïÃ³ñ³óÙ³Ý Ù³ëÇª¹³ï»Éáí սկզբնական ճանաչման պահին դրա ունեցած պարտքային վարկանիշից: Նմանապես, եթե Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Ý»ñùÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÝ»ñª éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ÝÙ³Ý Ý»ñùÇÝ í³ñÏ³ÝÇßÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý û·Ý»É բացահայտել այն թողարկողներին, որոնց վարկունակությունը նշանակալիորեն վատթարացել է, այն դեպքում, երբ ներքին վարկանիշ նշանակելու և այդ վարկանիշները փոփոխելáõ կազմակերպության մոտեցումը հետևողական, արժանահավատ և օբյեկտիվ գնահատական է տալիս թողարկողների պարտքային որակի վերաբերյալ: Եթե կա վկայություն, որ ֆինանսական ³ÏïÇíÝ ³ñÅ»½ñÏí³Í ¿ (ï»ë 58-ñ¹ ¨ 59-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý í³ïÃ³ñ³óáõÙÁ Ñ³×³Ë Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ.

(p) Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³óÝáõÙ Ï³Ù Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý Ýí³½»óÝáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÇó ïáÏáë³í×³ñÇª Ñ³ñÏáõÙÇó ³½³ï³Í ÉÇÝ»Éáõ կարգավիճակը (բայց ոչ հարկային օրենսդրության փոփոխությունը, որը վերանայում է ïáÏáë³ÛÇÝ »Ï³ÙïÇÑ³ñÏÙ³Ýë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ ¹ñáõÙù³ã³÷»ñÁ).

(·) Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ëáßáñ ÙÇ³íáñáõÙÁ Ï³Ù Ëáßáñ ûï³ñáõÙÁ (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ë»·Ù»Ýï Ç í³×³éùÁ), áñÝ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ ¿ ³é³ç³óÝáõÙ í³×³é»Éáõ Ï³Ù ÷áË³Ýó»Éáõ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁª å³Ñå³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ ³éÏ³ ¹ÇñùÁ Ï³Ù å³ïùÛ³ÛÇÝ éÇëÏÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ (Ã»¨ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï ·ïÝíáÕ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝ ¿, Çñ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ ¹ÇñùÁ Ï³Ù å³ïùÛ³ÛÇÝ éÇëÏÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ý»Éáõ Ýå³ï³Ïáí Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ åáñïý»É÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É Ñ»ï¨³Ýù, ³ÛÉ áã Ã» ÉÇÝ»É Ï³ÝË³ï»ëí³Í).

(¹) ûñ»Ýë¹ñ³Ï³Ý Ï³Ù Ï³ñ·íáñáÕ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý í»ñ³÷áËáõÙ ¿ Ï³ÙÃáõÉ³ïñíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏÁ, Ï³ÙáñáßÏÇ ï»ë³ÏÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ³é³í»É·áõÝ ë³ÑÙ³ÝÁª ³Û¹åÇëáí å³ï×³é Ñ³Ý¹Çë³Ý³Éáí, áñå»ë½Ç Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û ï³ñÇ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÁ.

(») ïÝï»ëáõÃÛ³Ý ï íÛ³É ×Ûáõ ÕÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³åՇտալի նկատմամբ կանոնակարգող Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ³í»É³óáõÙÁ, ÇÝãÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÙÕáõÙ ¿ Ïñ×³ïáõÙÝ»ñÇª ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ûï³ñÙ³Ý ÙÇçáóáí.

(½) ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇª éÇëÏáí ïßéÙ³Ý ·áñÍ³ÏÇóÝ»ñÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ³×Á, áñáÝù û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý éÇëÏÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ï³åÇï³ÉÇ Ï³ñ·³íáñÙ³Ý Ýå³ï³Ï³Ý»ñáí:

Îàô23 Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ýÇùëí³Í Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ù»ç Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ óáõó³¹ñ»ÉÇ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ, »Ã»ª

(³) ³ÛÝ ãáõÝÇ ³éÏ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý é»ëáõñëÝ»ñª ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙÁ ß³ñáõÝ³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ. Ï³Ù

(բ) ³ÛÝ »ÝÃ³Ï³ ¿ ³éÏ³ Çñ³í³Ï³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ë³ÑÙ³Ý÷³ÏÙ³Ý, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ë³÷³Ý»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý Ù ï³¹ñáõÃÛáõÝÁ: (²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÃáÕ³ñÏáÕÇ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÁ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ë³÷³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù ï³¹ñáõÃÛáõÝÁ. ï»ë å³ñ³·ñ³ý Îàô18):

Îàô24 Îàô16-ԿՈՒ23 պարագրաֆներում նկարագրվածներից տարբեր հանգամանքները կարող են մատնանշել, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Ñëï³Ï Ùï³¹ñáõÃÛáõÝ Ï³Ù Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ:

Îàô25 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³Ñ»Éáõ Çñ մտադրությունը և կարողությունը գնահատում է ոչ միայն այդ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ×³Ý³ãÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï, ³ÛÉ Ý³¨ ÛáõñÙ³ÝãÛáõñ Ñ»ï³·³ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Îàô26 üÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»ÉÇ í×³ñáõÙÝ»ñáí ó³ÝÏ³ó³Í áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí (Ý»ñ³éÛ³É փոխառության գծով ակտիվները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պարտքային գործÇÙÝ»ñáõÙ ներդրումները և բանկային ավանդները), հնարավոր է, կարող է բավարարել փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը: Սակայն գործող շուկայում գնանշված ֆինանսական ակտիվը (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ·Ý³ÝßíáÕ å³ñï³ù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÁ. ï»ë Îàô71 å³ñ³·ñ³ýÁ) ãÇ áñ³Ïíáõ áñå»ë փոխառություններ կամ դեբիտորական պարտքեր դասակարգելու ենթակա: Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը չբավարարող ֆինանսական ակտիվները կարող են դասակարգվել որպես միևչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, եթե դրանք բավարարում են այդ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ (ï»ë 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ Îàô16-Îàô25 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ): àñ¨¿ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն այլապես կդասակարգվեր որպես փոխառություն կամ դեբիտորական պարտք, կազմակերպությունը կարող է այն նախատեսել որպես ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, Ï³Ù áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ ï»ëÉÇ:

ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ (10–13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô27 ºÃ» §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ãáõÝÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³Ù Ý³ËáñáßÍ³Í Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ï ¨ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ áñ¨¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ, ³å³¹ñ³ տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը բաժնային գործիքի տնտեսական բնութագրեր և ռիսկեր են, և å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ å»ïù¿ áõÝ»Ý³ ÝáõÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í ë»÷³Ï³Ý կապիտալի բնութագրեր, որպեսզի համարվի սերտորեն Ï³å³Í: ºÃ» §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ բաժնային գործիք չէ և բավարարում է ֆինանսական գործիքի սահմանմանը, ապա դրա տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը պարտքային գործիքի տնտեսական բնութագրեր և ռիսկեր են:

Îàô28 ä³ñáõÝ³ÏíáÕ áã ûåóÇáÝ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ýáñí³ñ¹Á Ï³Ù ëíáåÁ) Çñ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ³éÝÓÝ³óíáõÙ ¿ Çñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³Ù »ÝÃ³¹ñíáÕ ÑÇÙÝ³Ï³Ý պայմանների հիման վրա այնպես, որ արդյունքում այն սկզբնական ճանաչման պահին ունենա ½ñáÛ³Ï³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù: úåóÇáÝÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ (ÇÝãåÇëÇù »Ý å³ñáõÝ³ÏíáÕ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÁ, ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÁ, ù»÷Á, ýÉáñÁ Ï³Ù ëíáåóÇáÝÁ) ³éÝÓÝ³óíáõÙ¿ Çñ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ûåóÇáÝ³ÛÇÝ Ñ³ï³ÝÇßÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: §ÐÇÙÝ³Ï³Ý¦ գործիքի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը պարունակվող ածանցյալ գործիքի ³éÝÓÝ³óÝ»ÉáõÓ Ñ»ïáÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ¿:

Îàô29 Սովորաբար մեկ գործիքի մեջ բազմակի պարունակվող ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես մեկ բաղադրյալ պարունակվող ածանցյալ գործիք: Սակայն որպես սեփական կապիտալ դասակարգված å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ (ï»ë ÐÐØê 32) Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý áñå»ë ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¹³ë³Ï³ñ·í³ÍÝ»ñÇó ³éÝÓÇÝ: ´³óÇ ³Û¹, »Ã» ·áñÍÇùÝ áõÝÇ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ պարունակվող ածանցյալ գործիք, և այդ ածանցյալ գործիքները կապված են տարբեր ռիսկերի հետ և հեշտությամբ առանձնացվող ու միմյանցից անկ³Ë »Ý, ³å³ ¹ñ³Ýù Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ÙÇÙ³ÝóÇó ³éÝÓÇÝ:

Îàô30 Հետևյալ օրինակներում պարունակվող ածանցյալ գործիքի տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í ã»Ý §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï (å³ñ³·ñ³ý 11(³)): ²Ûë ûñÇÝ³ÏÝ»ñáõÙ, ենթադրելով, որ բավարարված են 11(բ) և (·) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ Ñ³ßí³éáõÙ¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ³éÝÓÇÝ:

(³) àñ¨¿ ·áñÍÇùáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÁ, áñÁ ¹ñ³ ïÇñ³å»ïáõÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ¿ ï³ÉÇë ÃáÕ³ñÏáõÇó å³Ñ³Ýç»Éáõ Ñ»ï·Ý»É ·áñÍÇùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ

մի գումարով, որը տատանվում է որևէ բաժնային գործիքի կամ ապրանքի գնի կամ ինդեքսի ՀՀՍՈՒ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ավելացումներ կամ նվազեցումներ:

(բ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, որպես ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(գ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(դ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(ե) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(զ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(է) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(ը) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(թ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(ժ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(ի) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(լ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(խ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(ծ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

(կ) Ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը):

Հաշվարկային գործիքի օրինակ է ֆՀՄՏ-ների և ՀԴՄ-ների միջև գումարի հետ, որը տատանվում է որևէ բաժնային գործիքի կամ այլ ֆինանսական ակտիվների մի գումարի հետ, որը տատանվում է որևէ բաժնային գործիքի կամ ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը»): Եթե միայն թողարկողը վաճառքի իրավունքով գործիքը սկզբնական ճանաչման պահին չի համապատասխանում «ընդհանուր ռիսկային դիրքի կանոնադրական կապիտալի հաշվարկման նպատակով, ընդհանուր ռիսկային դիրքի հետ (թողարկողի տեսանկյունից գնման օպցիոնը բաժնային գործիք է՝ պայմանով, որ այն բավարարում է այդպիսի դասակարգման չափանիշները, որոնք սահմանված են ԴԴՁԵ 32-Ր, ներառյալ ցանկացած ածանցյալ գործիքներ, որոնք ներառում են այդ գործիքը» պայմանին, ապա այդ գործիքը

Îàô30(³) å³ñ³·ñ³ýÇ: ø³ÝÇ áñ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ í×³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ³×»É ¨ Ýí³½»É, å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ áã ûåóÇáÝ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù ¿, áñÇ ³ñÅ»ùÝ ÇÝ¹»ùë³íáñíáõÙ ¿ Áëï ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷á÷áË³Ï³ÝÇ:

Îàô32 ì³×³éùÇ Çñ³íáõÝùáí ·áñÍÇùÇ ¹»åùáõÙ, áñÁ ó³ÝÏ³ó³Í Å³Ù³Ý³Ï Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ï í³×³éí»É կազմակերպության զուտ ակտիվների արժեքի համամասնական մասնաբաժնին հավասար դրամական միջոցների դիմաց (ինչպիսիք են բաց տիպի փոխադարձ ֆոնդի միավորները կամ միավորներին Ï³å³Ïóí³Í áñáß Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ³ñ), å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ ³é³ÝÓÝ³óÝ»Éáõ ¨ յուրաքանչյուր բաղադրիչն առանձին հաշվառելու արդյունքն այն է, որ համակցված գործիքը կչափվի Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñáí, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ í×³ñÙ³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ, »Ã» ïÇñ³å»ïáÕÝ Çñ³·áñÍ»É¿ ·áñÍÇùÁ ¹ñ³ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ Ñ»ï í³×³é»Éáõ Çñ Çñ³íáõÝùÁ:

Îàô33 Հետևյալ օրինակներում պարունակվող ածանցյալ գործիքի տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í »Ý §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ պայմանագրի տնտեսական բնութագրերի և ռիսկերի հետ: Այս ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ãÇ Ñ³ßí³éáõÙ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ³é³ÝÓÇÝ:

(³) ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ, áñÇ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³ÍÁ ïáÏáë³¹ñáõÛù ¿ Ï³Ù ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÇÝ¹»ùë, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷á÷áË»É ïáÏáë³í×³ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ ³ÛÉ³å»ë Ïí×³ñí»ñ Ï³Ù Ïëï³óí»ñ ïáÏáë³ÏÇñ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ñïù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáÙ, ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í ¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ պայմանագրի հետ, բացառությամբ եթե Ñ³Ù³Ïóí³Í ·áñÍÇùÁ Ï³ñáÕ ¿ Ù³ñí»É ³ÛÝå»ë, áñ ¹ñ³ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ ã÷áËÑ³ïáõóíÇ Áëï էության ամբողջ ճանաչված ներդրումը, կամ եթե պարունակվող ածանցյալ գործիքը կարող ¿ ³éÝí³½Ý ÏñÏÝ³å³ïÏ»É §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ պայմանագրից տիրապետողի հատույցի սկզբնական ¹ñáõÛùÁ ¨ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É ³ÛÝåÇëÇ Ñ³ïáõÛó³¹ñáõÛùÇ, áñÝ ³éÝí³½Ý ÏñÏÝ³ÏÇÝ ¿ ³ÛÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùÇ, áñÁ Ïëï³óí»ñ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÇ¨ÝáõÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·Íáí:

(բ) ä³ñïù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ å³ñáõÝ³ÏíáÕ Ýí³½³·áõÛÝ (ýÉáñ) Ï³Ù ³é³í»É³·áõÛÝ (ù»÷) Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ïª å³ÛÙ³Ýáí, áñ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÃáÕ³ñÏ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï ù»÷Á Ñ³í³ë³ñ Ï³Ù Ù»Í¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÇó, ¨ ýÉáñÁ Ñ³í³ë³ñ Ï³Ù ÷áùñ¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÇó, ¨ ù»÷Á Ï³Ù ýÉáñÁ ÉÍ³Ï³íáñí³Í (É»í»ñÇç) ã»Ý §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ûկատմամբ: Նմանապես, ակտիվի (օրինակ՝ որևէ ապրանքի) գնման կամ վաճառքի å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñíáÕ Ï³Ù ëï³óíáÕ ·ÝÇ ûկատմամբ սահմանում են առավելագույն (քեփ) և ավազագույն (ֆլոր) մակարդակներ, սերտորեն Ï³å³Í»Ý §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ պայմանագրի հետ, եթե և՛ քեփը, և՛ ֆլորը սկզբնավորման պահին ³ÝßÑ³Ñ³í»ï »Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³ÝÑ³Ù³ñ, ¨ ÉÍ³Ï³íáñí³Í (É»í»ñÇç) ã»Ý:

(·) ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ, áñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù ïáÏáë³í×³ñÇª ³ñï³ñÅáõÛÃáí ³ñï³Ñ³ÛïíÍ³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ñáëù, ¨ áñÁ å³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùáõÙ (ûñÇÝ³Ïª »ñÏ³ÏÇ ³ñÅáõÛÃáí å³ñï³ïáÙë) ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ñïù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï: ²ÛëåÇëÇ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ âÇ ³é³ÝÓÝ³óíáõÙ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó, ù³ÝÇ áñ ÐÐØê 21-Á å³Ñ³Ýçáõù ¿, áñ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·Íáí ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

(¹) ²ÛÝåÇëÇ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ, áñÝ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù ã¿ (ÇÝãåÇëÇÝ¿ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñáõÙ ·ÇÝÝ ³ñï³Ñ³ÛïíÍ³Í¿ ³ñï³ñÅáõÛÃáí), ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ïª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ÛÝ ÉÍ³Ï³íáñí³Í ã¿, ãÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ûåóÇáÝ³ÛÇÝ Ñ³ïÏ³ÝÇß ¨ å³Ñ³ÝçáõÙ¿ í×³ñáõÙÝ»ñª ³ñï³Ñ³ÛïíÍ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏáíªÉ

(i) ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÏáÕÙ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí.

(ii) այն արժույթով, որով համապատասխան ձեռք բերվող կամ մատակարարվáÕ ³åñ³ÝùÇ կամ ծառայության գինը սովորաբար արտահայտվում է աշխարհի տարբեր երկրներում Ï³ï³ñíáÕ ³é¨ï³ñ³ÛÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñáõÙ (ÇÝãå»ë, ûñÇÝ³Ïª ²ØÜ ¹á É³ñÁ Ý³íÃÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ). Ï³Ù

(iii) այն արժույթով, որը սովորաբար կիրառվում է ոչ ֆինանսական հոդվածների գնման կամ í×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ ³ÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñáõÙ, áñáõÙ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»Ýáõ Ù գործարքը (օրինակ՝ համեմատաբար կայուն և իրացվելի արժույթը, որը սովորաբար ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ï»Õ³Ï³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñáõÙ Ï³Ù ³ñï³ùÇÝ ³é¨ïñáõÙ):

(») ä³ñáõÝ³ÏíáÕ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý ûåóÇáÝÁ ÙÇ³ÛÝ ïáÏáë³í×³ñÇ Ï³Ù ÙÇ³ÛÝ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ ëÃñÇåÇ ¹»åùáõÙ ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ïª å³ÛÙ³Ýáí, áñ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ պայմանագիրը՝ (i) սկզբնապես ձևավորվել է այնպիսի ֆինանսական գործիքի

å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ë ï ³óÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ³é³ÝÓÝ³óáõÙÇó, áñÝ Çñ»Ýáõ Ù ¨ Çñ»Ýáí ã¿ñ Ý»ñ³éáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù, ¨ (ii) ãÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ áñ¨¿ պայման, որն առկա չէր սկզբնական §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ñï³ù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ:

(½) §ÐÇÙÝ³Ï³Ý¦ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í ¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï, »Ã» å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁª (i) ëÕ³×Ç Ñ»ï Ï³åí³Í ÇÝ¹»ùë ¿, ÇÝãåÇëÇÝ ¿ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÁª Ï³åí³Í ëå³éáÕ³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ Ñ»ï (å³ÛÙ³Ýáí, áñ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ÉÍ³Ï³íáñí³Í ã¿, ¨ ÇÝ¹»ùëÁ Ï³åí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ï³Ýï³ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñÇ ëÕ³×Ç Ñ»ï), (ii) å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í³ñÓ³í×³ñÝ»ñ ¿ª ÑÇÙÝí³Í ¹ñ³ Ñ»ï ³éÝãíáÕ í³×³éùÝ»ñÇ íñ³, Ï³Ù (iii) å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í³ñÓ³í×³ñÝ»ñ ¿ª ÑÇÙÝí³Í ÷á÷áËáõÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ íñ³:

(¿) §ÐÇÙÝ³Ï³Ý¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáõÙ Ï³Ù §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ÙÇ³íáñÇÝ Ï³å³ÏóÙ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÁ ë»ñïáñ»Ý Ï³åí³Í ¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ ·áñÍÇùÇ Ï³Ù §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï, »Ã» ÙÇ³íáñÝ»ñáí ³ñï³Ñ³ÛïÍ³Í í×³ñáõÙÝ»ñÁ ã³÷áõÙ »Ý ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ ³ñÅ»ùáí, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ýáÝ¹Ç ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: ØÇ³íáñÇÝ Ï³å³ÏóÙ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃ ¿, áñÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿ í×³ñáõÙÝ»ñª ³ñï³Ñ³ÛïÍ³Í Ý»ñùÇÝ Ï³Ù ³ñï³ùÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ ÙÇ³íáñÝ»ñáí:

(Á) ²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ë»ñïáñ»Ý Ï³åí³Í ¿ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï, »Ã» å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ¨ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³ÛÝù³Ý ÷áËï³å³ïóí³Í »Ý, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ ã³÷»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ ³é³ÝÓÇÝ (³ÛëÇÝùÝª ³é³ÝóÑ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ):

ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ Ý»ñ³éáÕ ·áñÍÇùÝ»ñ

Îàô33² Երբ կազմակերպությունը դառնում է հիբրիդային (Ñ³Ù³ïóí³Í) ·áñÍÇùÇ ÏáÕÙ, áñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ù»Ï Ï³Ù ³í»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ, 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿, áñ կազմակերպությունը բացահայտի ցանկացած այդպիսի պարունակվող ածանցյալ գործիք, ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ³ñ¹ûáù ³ÛÝ å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó, ¨ առանձնացման ենթակա ածանցյալ գործիքները չափի իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման ժամանակ և հետագայում: Այս պահանջները կարող են լինել ավելի բարդ, կամ կարող են Ñ³Ý·»óÝ»É å³Ï³ë ³ñÅ³Ý³Ñ³í³տ չափումների, քան ամբողջ գործիքի չափումը իրական ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí: ²Ûª å³ï×³éáí, ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñï³Á ÃáõÙÉ³ï³ñáõÙ ¿ նախատեսել ամբողջ գործիքը որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Îàô33´ ²Ûª åÇëÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»ì՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõù ¿ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÝ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó, Ã» ³ñ·»ÉáõÙ ¿ ³Ûª ³é³ÝÓÝ³óáõÙÁ: ê³Ï³ÛÝ 11² å³ñ³·ñ³ýÁ հիբրիդային (Ñ³Ù³ïóí³Í) ·áñÍÇùÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ միջոցով, հիմնավոր չի համարում 11Ա(ա) և (բ) պարագրաֆներում շարադրված դեպքերում, քանի որ այդպիսով չի ներգրավվի բարդությունը կամ բարելավվի արժանահավատությունը:

Ö³Ý³ãáõÙ ¨ ³å³×³Ý³ãáõÙ (14–42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Սկզբնական ճանաչում (պարագրաֆ 14)

Îàô34 àñå»ë 14-րդ պարագրաֆի սկզբունքի հետևանք՝ կազմակերպությունը ճանաչում է ածանցյալ գործիքների հետ կապված իր բոլոր պայմանագրային իրավունքներն ու պարտականությունները Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝում որպես, համապատասխանաբար, ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝներ, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք ËáõÁÝ¹áïáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ áñå»ë í³×³éù (ï»ë Îàô49 å³ñ³·ñ³ýÁ): ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ áñ³ÏíáõÙ áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, ³å³ ë ï³óáõÃ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ ÷áË³Ýói³Í ³Ï ïÇíÁ áñå»ë Çñ³Ï ïÇí (ï»ë Îàô50 å³ñ³·ñ³ýÁ):

Îàô35 ê ï áñ¨ Ý»ñÏ³Ûó³í³Í »Ý 14-րդ պարագրաֆի սկզբունքի կիրառման օրինակներ.

(³) առանց վերապահումների դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են áñå»ë ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáõÙներ, երբ կազմակերպությունը դառնում է å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ïáÕÙ ¨, áñå»ë Ñ» ï ¨ ³Ýù, áõÝ»ÝáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ë ï ³Ý³ÉáõÃÛáõÝ. Çñ³ վաբանորեն ամրագրված իրավունք կամ վճարելու իրավ³ï³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ.

(բ) ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ï³ÛáõÝ պարտավորվածության արդյունքում ձեռքբերման ենթաÏ³ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ ë ï ³ÝÓÝí»ÉÇù պարտավորությունները սովորաբար չեն ճանաչվում, քանի դեռ կողմերից առնվազն մեկը ãÇ Ï³ï³ñ»É Çñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: úñÇÝ³Ïª կազմակերպությունը, որը ստանում է կայուն պատվեր, սովորաբար չի ճանաչում ակտիվ (¨ å³ï»ñ Ï³ï³ñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ)

å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï, ³ÛÉ ÷áË³ñ»ÝÁ Ñ»ï³Ó·áõÙ ¿ ×³Ý³ãáõÙÁ ÙÇÝã¨ å³ï·ÇñíÍ³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³ùáõÙÁ, Ù³ï³Ï³ñ³ñáõÙÁ Ï³Ù Ù³ï·áõóáõÙÁ: ºÃ» áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ï·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿ª Áëï 5–7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ, ¹ñ³ ½áõï Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ³Ï ï ÇíÏ³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ó¨³íáñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ (ï»ëëï áñ¨ (·) Ï»ïÁ): ´³óÇ ³Û¹, »Ã» Ý³ËÏÇÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ëíáõÙ ¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ, Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ ½áõï Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ ճանաչվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն հեջի սկզբնավորման պահից հետո (ï»ë 93-ñ¹ ¨ 94-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ).

(·) ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿ (ï»ë 2–7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ³Ï ï ÇíÍ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ պարտավորվածության ձևավորման ամսաթվին, այլ ոչ թե այն ամսաթվին, երբ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñ: Երբ կազմակերպությունը դառնում է ֆորվար¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ, Çñ³íáõÝùÇ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ñ³×³Ë Ñ³í³ë³ñ »Ý, ³Û¹åÇëáí ýáñí³ñ¹Ç ½áõï Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ½ñá ¿: ºÃ» Çñ³íáõÝùÇ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ½áõï Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ½ñá ã¿, ³å³ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ³Ï ï ÇíÏ³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ.

(¹) ûåóÇáÝ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, áñáÝù ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý (ï»ë 2–7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë ³Ï ï ÇíÝ»ñ Ï³Ù պարտավորություններ, երբ տիրապետողը կամ տրամադրողը դառնում է å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙ.

(») åÉ³Ý³íáñí³Í ³å³·³ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁª ³ÝÏ³Ë ¹ñ³Ýó Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÇó, ³Ï ï ÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ¹³ñÓ»É å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙ (15–37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô36 Ð»ï¨Û³É ëË»Ù³ÛáõÙ óáõó³¹ñíáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³ñóÇ ·Ý³Ñ³ ï Ù³Ý ÁÝÃ³óùÁ, Ã» ³ñ¹Ûáù ¨ ÇÝã ã³÷áí å»ï ù¿ ³å³×³Ý³ãíÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ:

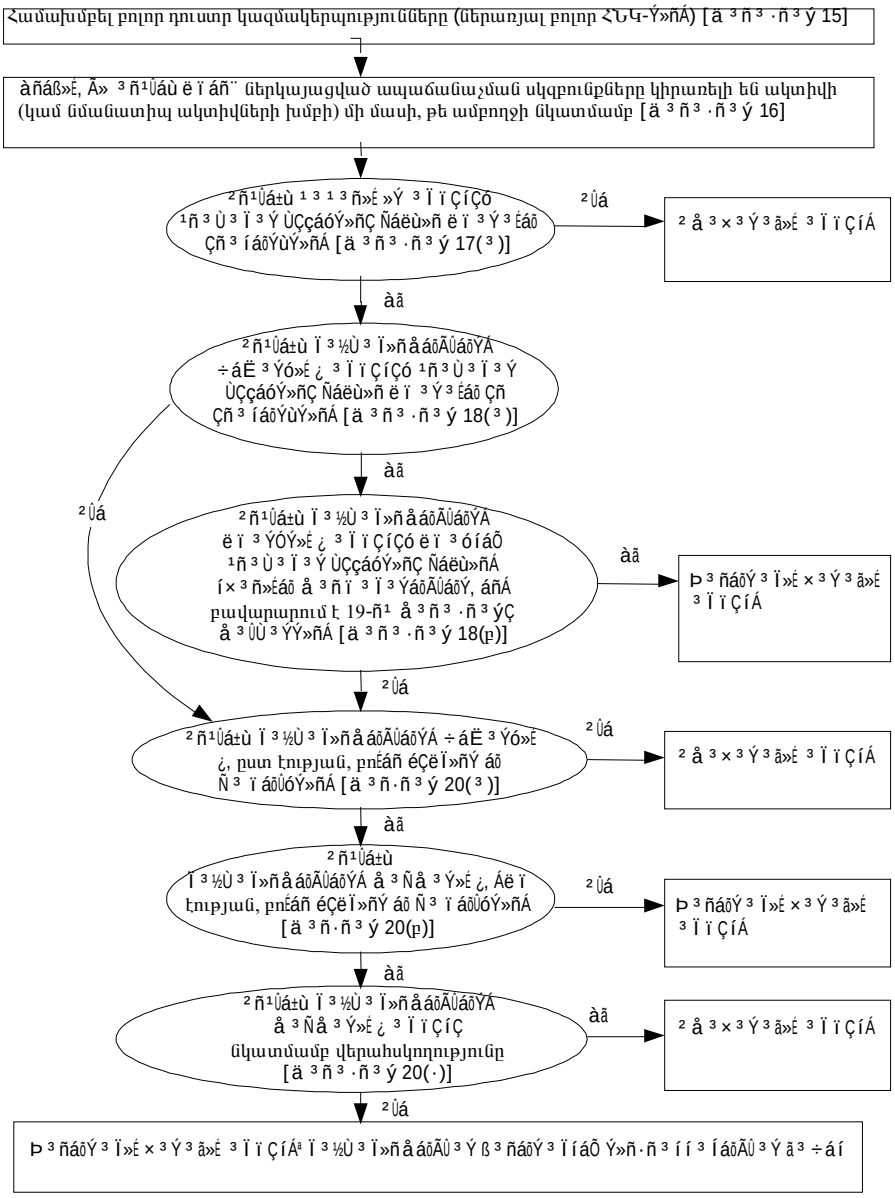

Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝóáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ýáõù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ë ï ³óÙ³Ý å³ÛÙ³Ý·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ë ï ³ÝÓÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ í×³ñ»É ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ë ï ³óáÕÝ»ñÇ) (պարագրաֆ 18(բ))

Îàô37 18(բ) պարագրաֆում նկարագրված իրավիճակը (երբ կազմակերպությունÁ å³Ñå³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ë ï ³óÙ³Ý å³ÛÙ³Ý·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ë ï ³ÝÓÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ í×³ñ»É ³Û¹ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ë ï ³óáÕÝ»ñÇ) ³é³ç³ÝáõÙ ¿, ûñÇÝ³Ï, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ï áõÏ ÝßÝ³Ý³ÏáõÃÛ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù ï ñ³ë ï ¨ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇÝ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ß³Ñ³éáõ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñáõÙ, áñáÝù å³ï Ï³ÝáõÙ »Ý Çñ»Ý ¨ áñáÝù Ý³ ëå³ë³ñÏáõÙ ¿: ²Ûë ¹»ùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ áñ³Ïíáõù »Ý áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ïա, եթե բավարարվում են 19-ñ¹ ¨ 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

Îàô38 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÏÇñ³é»É¢Çë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É, ûñÇÝ³Ï, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվի սկզբնավորողը, կամ կարող է լինել խումբ, որը ներառում է համախմբված հատուկ Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, áñÁ Ó»éù ¿ µ»ñ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ãÏ³å³Ïóí³Í »ñ»ñáñ¹ ÏáÕÙ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇ:

êեփականության հետ կապված, ըստ էության, բռնáñ éÇëÏ»ñÇ áõ Ñ³ï áõÙóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Ý³Ñ³ï áõÙÁ (å³ñ³·ñ³ý 20)

Îàô39 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ëեփականության հետ կապված, ըստ էության, բռնáñ éÇëÏ»ñÇ áõ Ñ³ï áõÙóÝ»ñÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý՝

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ` ³é³Ýó í»ñ³å³ÑáõÙÝ»ñÇ í³×³éùÁ.

(բ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ í³×³éùÁ` Ñ»ï·ÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ³ÛÝ հետգնելու իրավունքի տրամադրմամբ.

(·) ýÇÝ³Ýë³կան ակտիվի վաճառքը՝ վաճառքի կամ գնման օպցիոնի տրամադրմամբ, որի Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ë ³Ýß³Ñ³í»ï¿ (³ÛëÇÝùÝª ³ÛÝåÇëÇ ûåóÇáÝ¿, áñÇ Çñ³·áñÍáõÙÝ ³ÛÝù³Ý ³Ýß³Ñ³í»ï¿, áñ ·ñ»Ã» ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³ÛÝ ¹³éÝ³ ß³Ñ³í»ï ÙÇÝã¨ Å³ÙÏ»ïÇÉñ³Ý³ÉÁ):

Îàô40 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բռնáñ éÇëÏ»ñÇ áõ Ñ³ï áõÙóÝ»ñÇ å³Ñå³ÝÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý՝

(³) í³×³éùÇ ¨ Ñ»ï·ÝÙ³Ý ·áñÍ³ñùÁ, áñï»Õ Ñ»ï·ÝÙ³Ý ·ÇÝÁ ýÇùëí³Í ·ÇÝ¿ Ï³Ù Ñ³í³ë³ñ¿ í³×³éùÇ ·ÝÇÝª ·áõÙ³ñ³Í ÷áË³ïáõÇÑ³ïáõÛóÁ.

(բ) ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ÇñÁ.

(·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ í³×³éùÁª ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÇ ëíáåáí, áñÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï¿ ÷áË³ÝóáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ.

(¹) ֆինանսական ակտիվի վաճառքը՝ վաճառքի կամ գնման օպցիոնի տրամադրմամբ, որի Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ë ß³Ñ³í»ï¿ (³ÛëÇÝùÝª ³ÛÝåÇëÇ ûåóÇáÝ¿, áñÇ Çñ³·áñÍáõÙÝ ³ÛÝù³Ý ß³Ñ³í»ï¿, áñ Ù»Í³å»ë ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³ÛÝ ¹³éÝ³ ³Ýß³Ñ³í»ï ÙÇÝã¨ Å³ÙÏ»ïÇÉñ³Ý³ÉÁ).

(») կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի վաճառքը, որի դեպքում կազմակերպությունը »ñ³ßË³íáñáõÙ¿ ë ï³óáÕÇÝ ÷áËÑ³ïáõó»É å³ñï»ù³ÛÇÝ ÏáñáõëïÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É:

Îàô41 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ¿, áñ ÷áË³ÝóÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³ÛÝ ÷áË³Ýó»É¿ ÷áË³Ýóí³Í ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բռնáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñÁ, ³ÛÝ ÝáñÇó ãÇ ×³Ý³ãáõÙ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÝ ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ÝáñÇó Ó»éù ãÇ բերում փոխանցված ակտիվը նոր գործարքում:

ì»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Ý³Ñ³ï áõÙÁ

Îàô42 Կազմակերպությունը չի պահպանել փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, եթե ëï³óáÕÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ í³×³é»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ: Îազմակերպությունը պահպանել է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, եթե ëï³óáÕÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ í³×³é»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ: êï³óáÕ ÏáÕÙÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝÇ í³×³é»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ, »Ã» ³ÛÝ ßñç³Ý³éíáõÙ¿ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ, ù³ÝÇ áñ ëï³óáÕÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ï·Ý»É ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ ßáõÏ³ÛÇó, »Ã» ³ÛÝ å»ïù¿ ³ÏïÇíÁ í»ñ³¹³ñÓÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ: úñÇÝ³Ï³ëï³óáÕÁ Ï³ñáÕ¿ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É í³×³é»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ, »Ã» ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ Ï³åí³Í¿ ûåóÇáÝÇ Ñ»ï, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÝ ³ÛÝ Ñ»ï·Ý»Éáõ Çñ³íáõÝùÝ¿ ï³ÉÇë, բայց ստացողը կարող է փոխանցված ակտիվը հեշտությամբ ձեռք բերել չուկայից, եթե օպցիոնն Çñ³·áñÍíÇ: êï³óáÕ ÏáÕÙÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ í³×³é»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áõÝÇ ³Û¹åÇëÇ ûåóÇáù, իսկ ստացողը չի կարող հեշտությամբ ձեռք բերել փոխանցված ակտիվը չուկայից, եթե կազմակերպությունն իրագործի իր օպցիոնը:

Îàô43 êï³óáÕ ÏáÕÙÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝÇ í³×³é»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ, ÙÇ³ÛÝ եթե կարող է փոխանցված ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել եññáñ¹ ãÏ³å³ÏóíÍ³Í ÏáÕÙÇÝ, ¨ Ï³ñáÕ¿ ¹³ ³Ý»É ÙÇ³ÏáÕÙ³ÝÇ ¨ ³é³Ýó ÷áË³ÝóÙ³Ý íñ³ éñ³óáõóÇã ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñ ¹Ý»Éáõ: Î³ñ¨áñ Ñ³ñóÝ ³ÛÝ¿, Ã» ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÇÝã Ï³ñáÕ¿ ³Ý»É ëï³óáÕÁ, ¨ áã Ã» ³ÛÝ, Ã» ստացողն ինչ պայմանագրային իրավունքներ ունի՝ կապված այն բանի հետ, թե Ý³ ÇÝã Ï³ñáÕ¿ ³Ý»É ÷áË³ÝóÍ³Í ³ÏïÇíÇ Ñ»ï, Ï³Ù Ã» ÇÝã å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý: Ø³ëÝ³íáñ³å»ëª

(³) ÷áË³ÝóÍ³Í ³ÏïÇíÝ ûï³ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ áõÝÇ ÷áùñ ·áñÍÝ³Ï³Ý Ýß³Ý³ÏáõÃÛáõÝ, »Ã» ÷áË³ÝóÍ³Í ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñßáõÏ³ãÏ³.

(բ) ÷áË³ÝóÍ³Í ³ÏïÇíÝ ûï³ñ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ÷áùñ ·áñÍÝ³Ï³Ý Ýß³Ý³ÏáõÃÛáõÝ, »Ã» ³ÛÝ ãÇ Ï³ñáÕ ³½³ïáñ»Ý Çñ³·áñÍí»É: ²Û¹å³ï×³éáíª

(i) ÷áË³ÝóÍ³Í ³ÏïÇíÝ ûï³ñ»Éáõª ë ï³óáÕÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³ÝÏ³Ë ÉÇÝÇ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇó (³ÛëÇÝùÝª ¹³ å»ïù¿ ÉÇÝÇ ÙÇ³ÏáÕÙ³ÝÇ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ).

(ii) ëï³óáÕÁ å»ïù¿ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³ ûï³ñ»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁª ³é³Ýó ÷áË³ÝóÙ³Ý íñ³ ë³ÑÙ³Ý³÷³ïáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ Ï³Ù §Ï³å»ñ¦ ¹Ý»Éáõ Ï³ñÇù áõÝ»Ý³Éáõ (ûñÇÝ³Ïª å³ÛÙ³ÝÝ»ñ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ Ù³ñíáõÙ ÷áË³éáõÃÛ³Ý ·ÍáíÍ³ÏïÇíÁ, Ï³Ù ûåóÇáÝ, áñÁ ëï³óáÕÇÝ ³ÏïÇíÁ Ñ»ï·Ý»Éáõ Çñ³íáõÝù¿ ï³ÉÇë):

Îàô44 ²ÛÝ, áñ ùÇã Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ëï³óáÕÁ Ïí³×³éÇ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ, ÇÝùÝÇÝ ãÇ Ýß³Ý³ÏáõÙ, որ փոխանցողը պահպանել է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Սակայն, »Ã» í³×³éùÇ ûåóÇáÝÁ Ï³Ù »ñ³ßËÇùÁ Ñ»ï »Ý å³ÑáõÙ ëï³óáÕÇÝ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ վաճառելուց, ապա փոխանցողը պահպանել է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Օրինակ՝ եթե վաճառքի օպցիոնը կամ երաշխիքը բավական արժեքավոր են, ³å³ ¹³ ëï³óáÕÇÝ Ñ»ï¿ å³ÑáõÙ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ í³×³é»Éáõó, ù³ÝÇ áñ ëï³óáÕÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ã¿ñ í³×³éÇ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇª ³é³Ýó ÝÙ³Ý³ïÇå ûåóÇáÝ Ï³Ù ³ÛÉ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ³é³ç³¹ñ»Éáõ: ÖáË³ñ»ÝÁª ëï³óáÕÁ Ïå³Ñ»ñ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ »ñ³ßËÇùÇ Ï³Ù í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñáõÙÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³Ïáí: ÜÙ³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ÷áË³ÝóáÕÁ å³Ñå³Ý»É ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ նկատմամբ վերահսկողությունը:

ÖáË³ÝóáõÙÝ»ñ, áñáÝù áñ³Ï³ñáõÙ »Ý áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³

Îàô45 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñå³Ý»É ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ ïáÏáë³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇ Ù³ëÁ ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÁª áñå»ë ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý ÷áËÑ³ïáõóáõÙ: îáÏáë³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇ Ù³ëÁ, áñÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÑ³Å³ñí»ñ ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ÛÙ³Ý·ÇñÁ դադարեցնելիս կամ փոխանցելիս, բաշխվում է սպասարկման ակտիվի կամ սպասարկման å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý íñ³: îáÏáë³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã¿ñ ½ñÏíÇ, ëï³óí»ÉÇù Ù³ùáõñ ïáÏáë³ÛÇÝ ëÃñÇå ¿: úñÇÝ³Ïª »Ã» ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ÛÙ³Ý·ÇñÁ ¹³¹³ñ»óÝ»ÉÇë Ï³Ù ÷áË³Ýó»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã¿ñ ½ñÏíÇ áñ¨¿ ïáÏáë³í×³ñÇó, ³å³ ամբողջ տոկոսային սփրեդը ստացվելիք մաքուր տոկոսային սթրիպ է: 27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáíª ëå³ë³ñÏÙ³Ý ³ÏïÇíÇ¨ ëï³óí»ÉÇù Ù³ùáõñ ïáÏáë³ÛÇÝ ëÃñÇåÇ իրական արժեքների օգտագործվում են՝ բաշխելու համար դեբիտորական պարտքի Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ ³ÏïÇíÇ ³ÛÝ Ù³ëÇ, áñÝ ³å³×³Ý³ãíáõÙ¿, ¨ ³ÛÝ Ù³ëÇ ÙÇç¨, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ¿ ×³Ý³ãí»É: ºÃ» ëå³ë³ñÏÙ³Ý í×³ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í ã¿, Ï³Ù »Ã» ãÇ ³ÏÝÏ³Éíáõ, որ ստացվելիք վճարը բավարար չափով Ï÷áËÑ³ïáõóÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ëå³ë³ñÏáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù³ëáí ×³Ý³ãíáõÙ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí:

Îàô46 27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáíª ³ÛÝ Ù³ëÇ, áñÝ ³å³×³Ý³ãíáõÙ¿, ¨ ³ÛÝ Ù³ëÇ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ¿ ×³Ý³ãí»É, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ç ÉñáõÙÝ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ÏÇñ³éáõÙ¿ Ý³¨ 48–49-ñ¹ ¨ Îàô69–Îàô82 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇª Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

ÖáË³ÝóáõÙÝ»ñ, áñáÝù ã»Ý áñ³Ï³ñáõÙ áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³

Îàô47 Ð»ï¨Û³ÉÁ 29-րդ պարագրաֆում ներկայացված սկզբունքի կիրառությունն է: Եթե Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ·ÍáíªÑ³ ·Íáí Ó³ËáÕÙ³Ý ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ï³ñ³Ù³¹ñí³Í »ñ³ßËÇùÁ ËáãÁÝ¹áïáõÙ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³Ý»É¿ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï³å³Í, Áëï էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, փոխանցված ակտիվը չարունակում է ամբողջությամբ ×³Ý³ãí»É, ÇëÏ ë ï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ:

Þ³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíáõÙ

Îàô48 êïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ, Ã» ÇÝãå»ë¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÁ¨ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ Áëï 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

´áÉáñ³ÏïÇíÝ»ñÁ

(³) ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ ·Íáí Ó³ËáÕÙ³Ý ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ï³ñ³Ù³¹ñí³Í »ñ³ßËÇùÁ ËáãÁÝ¹áïáõÙ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³ÏïÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ ներգրավվածության չափով, փոխանցման ամսաթվի դրությամբ փոխանցված ակտիվը չափվում է ëïáñ¨ ÝßÍ³ÍÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÝáí. (i) ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó ¨ (ii) ëï³óí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý ³ÛÝ ³é³í»É·áõÝ·áõÙ³ñÇó, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³ñáÕ¿ å³Ñ³Ýçí»É վերադարձնել («երաշխիքի գումար»): Համապատասխան պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է երաշխիքի գումարով՝ գումարած երաշխիքի իրական արժեքը (որը սովորաբար »ñ³ßËÇùÇ Ñ³Ù³ñ ëï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ¿): Ð»ï³·ÛáõÙ »ñ³ßËÇùÇ սկզբնական իրական ³ñÅ»ùÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Å³Ù³Ý³ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí (ï»ë ÐÐØê 18), ÇëÏ ³Ï³ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óíáõÙ¿ ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ïáñë³ÇãÇ ÷áí

²Ùáñ ï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí ã³÷áõÃ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ

(p) ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ï ñí³Í í³×³éùÇ ûåóÇáÝ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ï Çñ³å»ï ïáõ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ ËáãÁÝ¹áï áõÙ ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÁ ã³÷áõÙ ¿ ³Ùáñ ï Ç½³óí³Í արժեքով, ապա համապատասխան պարտավորությունը չափվում է իր սկզբնա Ï³Ý ³ñÅ»ùáí (այսինքն՝ ստացված հատուցման գումարով)՝ ճշգրտված այդ սկզբնական արժեքի և օպցիոնի գործողության ժամկետի ավարտի ամսաթվի դրությամբ փոխանցված ակտիվի ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերության ամորտիզացիայի չափով: Օրինակ՝ ենթադրենք, որ փոխանցման ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáıթյամբ ակտիվի ամորտիզացված արժեքը և հաշվեկշռային արժեքը 98 ԱՄ Է, իսկ ստացված հատուցումը՝ 95 ԱՄ: Օպցիոնի իրագործման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի ամորտիզացված արժեքը կլինի 100 ԱՄ: Համապատասխան պարտավորության սկզբնական Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 95 ²Ø ¿, ÇëÏ 95 ²Ø-Ç áõ 100 ²Ø-ի միջև տարբերությունը ճանաչվում է ß³ÑáõÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙª û· ï ³·áñÍ»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»ÃáÉÁ: ºÃ» ûåóÇáÝÁ Çñ³·áñÍíáõÙ ¿, ³å³ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ իրագործման գնի միջև ցանկացած տարբերություն ճանաչվում է շահույթում Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷áõÃ ³Ï ï ÇíÝ»ñ

(·) ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å³Ñå³Ýí³Í ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÁ ËáãÁÝ¹áï áõÙ ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÁ ã³÷áõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ ³Ï ï ÇíÁ ß³ñáõÝ³Ï íáõÙ ¿ ã³÷í»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ ¿ª (i) ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÝáíÁ Ñ³Ý³Í ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ ß³Ñ³í»ï ¿, Ï³Ù »Ã» ¹ñ³ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇÝ, Ï³Ù (ii) ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª Ñ³Ý³Í ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ ³Ýß³Ñ³í»ï ¿: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã³÷Ù³Ý ×ß·ñï áõÙÝ ³å³Ñáíáõ ¿, áñå»ë½Ç ³Ï ï ÇíÇ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ½áõï ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñ ÉÇÝÇ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ: úñÇÝ³Ïª »Ã» ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ 80 ²Ø ¿, ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁª 95 ²Ø ¨ ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª 5 ²Ø, ³å³Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 75 ²Ø ¿ (80 ²Ø – 5 ²Ø), ÇëÏ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª 80 ²Ø (³ÛëÇÝùª ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ):

(¹) ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ï ñí³Í í³×³éùÇ ûåóÇáÝÁ ËáãÁÝ¹áï áõÙ ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÁ ã³÷áõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ ¿ ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·Ýáíª ·áõÙ³ñ³Í ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ²Ï ï ÇíÇ ã³÷áõÙÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï íáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ¨ ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÝÇó Ýí³½³·áõÙÝáí, ù³ÝÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ³íáõÝù ãáõÝÇ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ³ÛÝåÇëÇ ³×Ç ûկատմամբ, որը կ·ñ³½³ÝóÇ ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ: ê³ ³å³Ñáíáõ ¿, áñ ³Ï ï ÇíÇ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ½áõï ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñ ÉÇÝÇ í³×³éùÇ ûåóÇáÝ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ: úñÇÝ³Ïª »Ã» ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ 120 ²Ø ¿, ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁª 100 ²Ø ¨ ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª 5 ²Ø, ³å³Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÏÉÇÝÇ 105 ²Ø (100 ²Ø + 5² Ø), ÇëÏ ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª 100 ²Ø (ï íÛ³É¹»åùáõÙª ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ):

(») Եթե ձեռք բերված գնման օպցիոնի և տրված վաճառքի օպցիոնի ÙÇçáóáí Ó¨³íáñí³Í §ùáÉ³ñÁ¦ ËáãÁÝ¹áï áõÙ ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ï ÇíÁ ã³÷áõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ ³Ï ï ÇíÁ ß³ñáõÝ³Ï íáõÙ ¿ ã³÷í»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ ¿ª (i) ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÝÇ ¨ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·áõÙ³ñáíª Ñ³Ý³Í ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ ß³Ñ³í»ï ¿, Ï³Ù »Ã» ¹ñ³ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇÝ, Ï³Ù (ii) ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·áõÙ³ñáíª Ñ³Ý³Í ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ ß³Ñ³í»ï ã¿: Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ×ß·ñï áõÙÝ ³å³Ñáíáõ ¿, áñ ³Ï ï ÇíÇ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ½áõï ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñ ÉÇÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ï Çñ³å»ï ïáõ ¨ ï ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ: úñÇÝ³Ïª »ÝÃ³¹ñ»Ýù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóáõ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ, áñÁ չափվում է իրական արժեքով՝ միաժամանակ ձեռք բերելով գնման օպցիոն 120 ԱՄ իրագործման ·ÝáíÁ ¨ ï ñ³Ù³¹ñ»Éáí í³×³éùÇ ûåóÇáÝ 80 ²Ø Çñ³·áñÍÙ³Ý ·Ýáí: ºÝÃ³¹ñ»Ýù Ý³¨, áñ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի իրական արժեքը 100 ԱՄ է: Վաճառքի և գնման օպցիոնների ժամանակային արժեքները համապատասխանաբար 1 ԱՄ և 5 ԱՄ են: Այս դեպքում Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³Ï ï ÇíÍ 100 ²Ø-áí (³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù) ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ 96 ²Ø-áí [(100 ²Ø + 1 ²Ø) – 5 ²Ø]: ê³ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ 4 ²Ø ³ñÅ»ùáí ½áõï ³Ï ï ÇíÇ, ÇÝãÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ï Çñ³å»ï ïáõ ¨ ï ñ³Ù³¹ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ¿:

´áÉáñ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÁ

Î àô49 ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ áñ³Ïíáõù áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, ÷áË³ÝóÙ³Ý Ñ»ï Ï³å í³Í ÷áË³ÝóáÕÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³ßí³éíáõÙ ³é³ÝÓÇÝª áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ, »Ã» ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ ¨ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ÷áË³ÝóáõÙÇó ³é³ç³ó³Í å³ñï³ íáñáõÃÛ³Ý×³Ý³ãáõÙÁ ÏÑ³Ý·»óÝ»ñ ÝáõÛÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏñÏÝ³ÏÇ ×³Ý³ãÙ³Ý: úñÇÝ³Ïª ÷áË³ÝóáÕÇ ÏáÕÙÇó å³Ñå³Ýí³Í ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ËáãÁÝ¹áï»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ áñå»ë í³×³éù: ²Û¹ ¹»åùáõÙ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÁ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ ³é³ÝÓÇÝª áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÑ³Ý¹Çë³óáÕ ³Ï ïÇí:

Î àô50 ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ áñ³Ïíáõù áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, ë ï³óáÕÁ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÁ áñå»ë Çñ ³Ï ïÇí: êï³óáÕÁ ³å³×³Ý³ãáõÙ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ í×³ñí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÁ ¨ ×³Ý³ãáõÙ¿ë ï³óí»ÉÇù ·áõÙ³ñ ÷áË³ÝóáÕÇó: ºÃ» ÷áË³ÝóáÕÝ áõÝÇ ¨¹ Çñ³íáõÝù, ¨¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ýÇùëí³Í գումարով հետ ստանալու ամբողջ փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը (ûñÇÝ³Ïª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ»ï·ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ), ë ï³óáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí³é»É Çñ ë ï³óí»ÉÇù գումարը որպես փոխառություն կամ դեբիտորական պարտք:

úñÇÝ³ÏÝ»ñ

Î àô51 Հետևյալ օրինակները ցուցադրում են սույն ստանդարտի ապաճանաչման սկզբունքների ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ:

(³) *Ð»ï·ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ÷áË³ïíáõÃÛáõÝ*: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ վաճառվում է՝ համաձայնությամբ, որ այն հետ կգնվի ֆիքսված գնով կամ վաճառքի գնով ª ·áõÙ³ñ³Í ÷áË³ïáõÇ Ñ³ïáõÙóÁ, Ï³Ù »Ã» ³ÛÝ Ñ³ÝÓÝíáõÙ¿ ÷áË³ïíáõÃÛ³Ýª ³ÛÝ ÷áË³ÝóáÕÇÝ վերադարձնելու համաձայնությամբ, ապա այն չի ապաճանաչվում, քանի որ փոխանցողը պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõÑ³ïáõÙóÝ»ñÁ: ºÃ» ë ï³óáÕÝ Çñ³íáõÝù¿ ë ï³ÝáõÙ í×³é»Éáõ Ï³Ù ·ñ³í³¹ñ»Éáõ ³Ï ïÇíÁ, ³å³ ÷áË³ÝóáÕÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ ³Ï ïÇíÁ, ûñÇÝ³Ïª որպես փոխառության գծով ակտիվ կամ հետգնման գծով դեբիտորական պարտք:

(բ) *Ð»ï·ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ÷áË³ï íáõÃÛáõÝª ³Ï ïÇíÝ»ñ, áñáÝù, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ýáõ ÛÝÝ »Ý*: Եթե ֆինանսական ակտիվը վաճառվում է՝ համաձայնությամբ, որ նույն կամ, ըստ ¿áõÃÛ³Ý, ÝáõÛÝ ³Ï ïÇíÁ Ñ»ï Ï·ÝíÇ ýÇùëí³Í ·Ýáí Ï³Ù í³×³éùÇ ·Ýáíª ·áõÙ³ñ³Í ÷áË³ïáõÇ Ñ³ïáõÙóÁ, Ï³Ù »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ í»ñóíáõÙ Ï³Ù Ñ³ÝÓÝíáõÙ¿ ÷áË³ïíáõÃÛ³Ý ÝáõÛÝ կամ, ըստ էության, նույն ակտիվը փոխանցողին վերադարձնելու համաձայնությամբ, ապա այն չի ³å³×³Ý³ãíáõÙ, ù³ÝÇ áñ ÷áË³ÝóáÕÁ å³Ñå³ÝáõÙ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å í³Í, Áëï էության, բոÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõÑ³ïáõÙóÝ»ñÁ:

(·) *Ð»ï·ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ÷áË³ïíáõÃÛáõÝª ÷áË³ñÇÝÙ³Ý Çñ³íáõÝù*: ºÃ» ýÇùëí³Í Ñ»ï·ÝÙ³Ý·ÝáíÏ³Ù í³×³éùÇ·ÇÝª·áõÙ³ñ³Í ÷áË³ïáõÇ Ñ³ïáõÙóÇÝ Ñ³í³ë³ñ·ÝáíÑ»ï·ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý·ÇñÁ, Ï³ÙÝÙ³Ý³ïÇå ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ÷áË³ïíáõÃÛ³Ý·áñÍ³ñùÁ, ëï³óáÕÇÝ Çñ³íáõÝù »Ý ï³ÉÇë ÷áË³ñÇÝ»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ÝÙ³Ý³ïÇå ¨ Ñ»ï·ÝÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ղղությամբ հավասար իրական արժեքով ակտիվներով, հետգնման կամ արժեթղթերի փոխատվության գործարքով վաճառված կամ փոխատվությամբ տրված ակտիվը չի ³å³×³Ý³ãíáõÙ, ù³ÝÇ áñ ÷áË³ÝóáÕÁ å³Ñå³ÝáõÙ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å í³Í, Áëï էության, բոÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõÑ³ïáõÙóÝ»ñÁ:

(¹) *Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ñ»ï·ÝÙ³Ý ³é³çÇÝ ÁÝïñáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝù*: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í×³éáõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí¨ ë ï³ÝáõÙ¿ ÙÇ³ÛÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ñ»ï·ÝÙ³Ý ³é³çÇÝ ÁÝïñáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùª ë ï³óáÕÇ ÏáÕÙÇó Ñ»ï³·³ÛáõÙ ¹ñ³ í×³éùÇ ¹»åùáõÙ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³å³×³Ý³ãáõÙ¿ ³Ï ïÇíÁ, ù³ÝÇ áñ ³ÛÝ ÷áË³Ýó»É¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï կապված, ըստ էության, բոÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõÑ³ïáõÙóÝ»ñÁ:

(») *§Èí³óÙ³Ý í³×³éùÇ¦ ·áñÍ³ñù:* üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ñ»ï·ÝáõÙÁ í³×³éùÇó Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï անց երբեմն կոչվում է «լրացման վաճառք»: Այսպիսի հետգնումը չի բացառում ապաճանաչումը, եթե սկզբնական գործարքը բավարարում էր ապաճանաչման պահանջները: Սակայն, եթե ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÏÝùí»É¿ ÝáõÛÝ ³Ï ïÇíÁ ýÇùëí³Í ·Ýáí Ï³Ù í³×³éùÇ·ÇÝª·áõÙ³ñ³Í ÷áË³ïáõÇ Ñ³ïáõÙóÇÝ Ñ³í³ë³ñ·áõÙ³ñáí Ñ»ï·ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï, ³å³ ³Ï ïÇíÁ ãÇ ³å³×³Ý³ãíáõÙ:

(½) *ì³×³éùÇ Ï³Ù·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñ, áñáÝó Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ëß³Ñ³í»ï¿:* ºÃ» ÷áË³Ýóí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ï·Ýí»É (Ñ»ï Ï³Ýãí»É) ÷áË³ÝóáÕÇ ÏáÕÙÇó, ¨ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ëß³Ñ³í»ï¿, ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ áñ³Ïíáõù áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, քանի որ փոխանցողը պահպանել է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոÉáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ïáõÙóÝ»ñÁ: ÙÙ³Ý³å»ë, »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ï í³×³éí»É ë ï³óáÕÇ ÏáÕÙÇó, ¨ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ëß³Ñ³í»ï¿, ÷áË³ÝóáõÙÁ ãÇ áñ³Ïíáõù

áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, ù³ÝÇ áñ ÷áË³ÝóáÕÁ å³Ñå³Ý»É ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï կապված, ըստ էության, բոէáñ éÇëÏ»ñÝ áõÑ³ï áõÙóÝ»ñÁ:

(¿) *Ì³×³éùÇ Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñ, áñáÝó Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ë ³Ýß³Ñ³í»ï ¿:* ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ, áñÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ÙÇ³ÛÝ ½áõ·áñ¹íáõÙ ¿ ë ï³óáÕÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ³ÛÝåÇëÇ í³×³éùÇ ûåóÇáÝáí, áñÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ë ³Ýß³Ñ³í»ï ¿, Ï³Ù ÷áË³ÝóáõÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ³ÛÝåÇëÇ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝáí, áñÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ë ³Ýß³Ñ³í»ï ¿, ³å³×³Ý³ãíáõÙ ¿: ¸ñ³ å³ï×³éÝ ³ÛÝ ¿, áñ ÷áË³ÝóáõÇ ÷áË³Ýó»É ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áõÝÇ áñ¨¿ ³Ï ïÇíÇ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝ, áñÁ Ñ»ßï áõÃÛáõ ³ÛÝ ¿ ÷áË³ÝóáõÇ ÷áË³Ýó»É ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ê³Ï³ÛÝ, եթե ակտիվը հեշտությամբ ձեռք բերվող չէ շուկայում, ապահովագրումը բացառվում է այն դեպքում, երբ վաճառքի օպցիոնը բավարար արժեքավոր է, որպեսզի կանխի ստացողի կողմից ակտիվի վաճառքը, որի ¹»åùáõÙ ³Ï ïÇíÁ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ ¿ ×³Ý³ãí»É ÷áË³ÝóáõÇ ß³ñáõÝ³ÏíáõÙ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛ³Ý ã³÷áí (ï»ë Îàô44 å³ñ³·ñ³ýÁ): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³ÝóáõÙ է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, եթե վաճառքի օպցիոնը բավարար արժեքավոր չէ, որպեսզի կանխի ստացողի ÏáÕÙÇó ³Ï ïÇíÇ í³×³éùÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ ³Ï ïÇíÝ ³å³×³Ý³ãíáõÙ¿:

(Å) *²Ï ïÇíÝ»ñ, áñáÝù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí í³×³éùÇ Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ, Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ýáñí³ñ¹³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³é³ñÏ³ »Ý:* ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ, áñÁ ³é³ñÏ³ ¿ ÙÇ³ÛÝ í³×³éùÇ Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ýáñí³ñ¹³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, áñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ·ÇÝÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ Ñ»ï·ÝÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ, Ñ³Ý·»óÝáõÙ¿ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý, ù³ÝÇ áñ ÷áË³Ýóí»É »Ý ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï կապված, ըստ էության, բոէáñ éÇëÏ»ñÝ áõÑ³ï áõÙóÝ»ñÁ:

(Å³) *¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñíáõ í³×³éùÇ Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñ:* Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ ïáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ, áñÁ ³é³ñÏ³ ¿ í³×³éùÇ Ï³Ù ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ýáñí³ñ¹³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, áñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ ½áõï ÑÇÙáõÝÙáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí, áñå»ë½Ç áñáßÇ, ³ñ¹ûáù ³ÛÝ å³Ñå³Ý»É, Ã» ÷áË³Ýó»É ¿ սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոէáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ï áõÙóÝ»ñÁ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ å³Ñå³Ý»É ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í, Áëï էության, բոէáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ï áõÙóÝ»ñÁ, ³ÛÝ áñáßáõÙ ¿, Ã» ³ñ¹ûáù å³Ñå³Ý»É ¿ վերահսկողությունը փոխանցված ակտիվի նկատմամբ: Այն, որ վաճառքի կամ գնման օպցիոնը Ï³Ù Ñ»ï·ÝÙ³Ý ýáñí³ñ¹³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ù³ñí»Éáõ ¿ ½áõï ÑÇÙáõÝÙáí¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí, ինքնաբերաբար չի նշանակում, որ կազմակերպությունը փոխանցել է í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ (ï»ë Îàô44 ¨ í»ñÁÝ»ñÏ³Ûó³Í (¿), (Á) ¨ (Ã) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ):

(Øp) *Հաշիվների դուրսբերման պայման:* Հաշիվների դուրսբերման պայմանը հետագնման (հետկանչի) ³Ýí»ñ³å³Ñ ûåóÇáÝ ¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Çñ³íáõÝù ¿ ÏºÉÇë Ñ»ï å³Ñ³Ýç»Éáõ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÁª áñáß³ÏÇë³ÑÙ³Ý³÷³ïáõÙÝ»ñáí: ºÃ» ³ÛëåÇëÇ ûåóÇáÝÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ է այն բանին, որ կազմակերպությունը ո՛չ պահպանել, ո՛չ էլ փոխանցել է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոէáñ éÇëÏ»ñÝ áõ Ñ³ï áõÙóÝ»ñÁ, ապա այն բացառում է ապահովագրումը ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ ã³÷áí, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ Ñ»ï·ÝÙ³Ý (»ÝÃ³¹ñ»Éáí, áñ ë ï³óáÕÁ ãÇ Ï³ñáÕ í³×³é»É ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ): úñÇÝ³Ïª »Ã» ÷áË³éáõÃÛ³Ý ·Íáí ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ ¹ñ³Ýó ÷áË³ÝóáõÙÇó ë ï³óí³Í ·áõÙ³ñÁ 100000 ²Ø ¿, ¨ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ փոխառություն կարող է հետգնվել, բայց փոխառությունների ընդհանուր գումարը, որ կարող է Ñ»ï·Ýí»É, ãÇ Ï³ñáÕ ·»ñ³½³Ýó»É 10000 ²Ø, ³å³ 90000 ²Ø ·áõÙ³ñáí ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ïáñ³Ï í»Ý áñå»ë ³å³×³Ý³ãÙ³Ý »ÝÃ³Ï³:

(Å·) *§Ø³ùñÙ³Ý¦ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝÝ»ñ*: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ÷áË³ÝóáÕÁ, ¨ áñÁ ëå³ë³ñÏáõÙ ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, Ï³ñáÕ ¿ §Ù³ùñÙ³Ý¦ ·ÝÙ³Ý ûåóÇáÝ áõÝ»Ý³É փոխանցված ակտիվների մնացորդի գնման համար, երբ ակտիվների առկա գումարը նվազում է ÙÇÝã¨ áñáß³ÏÇ Ù³Ï³ñ¹³ ÏÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ¹³éÝáõÙ

են անձեռնմխելի՝ սպասարկման գծով հատուցումների համեմատությամբ: Եթե այսպիսի «մաքրման» գնման օպցիոնը հանգեցնում է այն բանին, որ կազմակերպությունը ո՛չ պահպանում, ո՛չ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, իսկ ստացողը չի կարող վաճառել ակտիվները, ապա այն բացառում է ապաճանաչումը որպես վարձակալության:

(Ա1) *Ներկայացման եղանակը*: Ներկայացման եղանակի ընտրությունը կախված է նրանից, թե ինչպես է ընկերությունը ակնկալում վերականգնել ակտիվի հետ կապված տնտեսական օգուտների մեծ մասը: Որպես այլընտրանք՝ կազմակերպությունը ստացողին կարող է պահանջել վճարել ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը, ակտիվը շարունակվում է ճանաչվել ամբողջությամբ: Եթե կազմակերպությունը պահպանում է որոշ, բայց սեփականության հետ կապված, ըստ էության, ոչ բոլոր ռիսկերը, սակայն պահպանում է վերահսկողությունը, ապա ապաճանաչումը բացառվում է համաչափ այն գումարի չափով, որը ենթակա է վճարման ապագայում, որպես հետագա մասնակցություն ստացողի հետ կնքել ամբողջ հատույցների սվոպ, որով հիմքում ընկած ակտիվից տոկոսային հոսքերի գծով ամբողջ դրամական միջոցների հոսքերը փոխանցվում են կազմակերպությանը

ամսաթվի դրությամբ 10100 ԱՄ է, իսկ 0,5 տոկոս լրացուցիչ սփրեդի գնահատված իրական արժեքը 40 ²Ø ¿:

Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿, áñ ÷áË³Ýó»É ¿ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í áñáß Ýß³Ý³Ï³É éÇëÏ»ñ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý Ýß³Ý³kալի ռիսկը), բայց նաև պահպանել է ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í áñáß Ýß³Ý³Ï³É éÇëÏ»ñ áõ Ñ³ïáõÛóÝ»ñ (Çñ ëï áñ³¹³ë å³Ñå³Ý³Í մասնակցության պատճառով), և պահպանել է վերահսկողությունը: Այն, հետևաբար, կիրառում է ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛ³Ý Ùáï»óáõÙÁ:

êáõÛÝ ëï ³Ý¹³ñïÇ ÏÇñ³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáíª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñÉáõÍáõÙ ¿ ·áñÍ³ñùÁ áñå»ëª (³) լիովին համամասնական 1000 ԱՄ մասնաբաժնի պահպանում, գումարած (բ) այդ պահպանված Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ëï áñ³¹³ëáõÙª ëï³óáÕÇ å³ñïù³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ Ù³ëáí å³ñïù³ÛÇÝ ¹ÇñùÇ ³Ùñ³óÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí:
Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿, áñ ëï³óí³Í 9115 ²Ø í×³ñÇó 9090 ²Ø-Ý (90 ïáÏáë × 10100 ²Ø) ներկայացնում է լիովին համամասնական 90 տոկոս մասնաբաժնի համար հատուցումը: Ստացված Ñ³ïáõÙ³Ý ÙÝ³ó³Í Ù³ëÁ (25 ²Ø) Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ëï³óáÕÇ å³ñïù³ÛÇÝ íÝ³ëÝ»ñÇ Ù³ëáí å³ñïù³ÛÇÝ ¹ÇñùÇ ³Ùñացման նպատակով կազմակերպության կողմից պահպանած մասնաբաժնի ëï áñ³¹³ëÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ëï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ: ´³óÇ ³Û¹, 0,5 ïáÏáë Éñ³óáõóÇã ë÷ñ»¹Á Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ է պարտքային դիրքի ամրացման համար ստացված հատուցում: Հետևաբար, պարտքային դիրքի ամրացման համար ստացված ամբողջ հա ïáõóáõÙÁ Ï³½Ùáõ Ù ¿ 65 ²Ø (25 ²Ø + 40 ²Ø):

Կազմակերպությունը հաշվարկում է դրամական միջոցների հոսքերի 90 տոկոս մասնաբաժնի վաճառքից û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ: ºÝÃ³¹ñ»Éáí, áñ ÷áË³Ýóí³Í 90 ïáÏáë Ù³ëÇ ¨ å³Ñå³Ýí³Í 10 ïáÏáë Ù³ëÇ ³é³ÝÓÇÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ ³éÏ³ ã»Ý ÷áË³ÝóÙ³Ý ամսաթվի դրությամբ՝ կազմակերպությունը բաշխում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

	¶Ý³Ñ³ï³í³Í ³ñÅ»ù	Çñ³Ï³Ý	îáÏáë	´³ßËí³Í Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ù
öáË³Ýóí³Í Ù³ë	9090		90%	9000
ä³Ñå³Ýí³Í Ù³ë	1010		10%	1000
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	**10100**			**10000**

Կազմակերպությունը հաշվարկում է դրամական միջոցների հոսքերի 90 տոկոս մասնաբաժնի վաճառքից իր օգուտը կամ վնասը՝ ստացված հատուցումից հանելով փոխանցված մասի բաշխված հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÁ, ³ÛëÇÝùÝª 90 ²Ø (9090 ²Ø – 9000 ²Ø): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáõÙÇó å³Ñå³Ýí³Í Ù³ëÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ 1000 ²Ø ¿:

´³óÇ ³Û¹, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³é³ç³Ýáõ Ù ¿ պարտքային կորուստների մասով իր պահպանած մասնաբաժնի ստորադասումից: Հետևաբար, այն ×³Ý³ãáõÙ ¿ 1000 ²Ø ·áõÙ³ñáí ³ÏïÇí (¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ãëï³Ý³É ëï áñ³¹³ëÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí) ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ 1065 ²Ø ·áõÙ³ñáí (áñÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñ ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ãëï³Ý³É ëï áñ³¹³ëÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí, ³ÛëÇÝùÝª 1000 ²Øª ·áõÙ³ñ³Í ëï áñ³¹³ëÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª 65 ²Ø):

¶áñÍ³ñùÁ Ñ³ßí³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áõÍáõÙ ¿ í»ñÁ Ýßí³Í ï»Õ»ÏáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

	Դեբետ	*Ինչ*
Սկզբնական ակտիվ	–	9000
êï áñ³¹³ëáõÙÇó Ï³Ù ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÇó ³ÏïÇíÇ ×³Ý³ãáõÙ	1000	–
Èñ³óáõóÇã ë÷ñ»¹Ç ï»ëùáí ëï ³óí³Í Ñ³ïáõÙ³Ý ·Íáí ³ÏïÇí	40	–
Þ³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë (÷áË³ÝóáõÙÇó û·áõï)	–	90
ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝ	–	1065
êï³óí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ	9115	–
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	**10155**	**10155**

Գործարքից անմիջապես հետո ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը 2040 ԱՄԲ՝ բաղկացած 1000 ՁՓ-Ç, áñÁ ներկայացնում է պահպանված մասի սկզբնական արժեքի բաշխումը, և 1040 ԱՄ-Ç, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Éñ³óáõóÇã ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛáõÝÁ å³ñïù³ÛÇÝ ïáñáõëï Ý»ñÇ Ù³ëáí Çñ å³Ñå³Ý³Í Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ë ï áñ³¹³ëáõÙÇó (áñÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ 40 ²Ø Éñ³óáõóÇã ï áÏáë³ÛÇÝ ë÷ñ»¹Á):

Ð»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ å³ñïù³ÛÇÝ ¹ÇñùÇ ³Ùñ³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ë ï³óí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ (65 ²Ø) Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïÇíÇ íñ³ Ñ³ßí»·ñáõÙ¿ ïáÏáëª û·ï³·áñÍ»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»Ãá¹Á, ¨ ×³Ý³ãáõÙ¿ ó³ÝÏ³ó³Í å³ñïù³ÛÇÝ ³ñÅ»½ñÏáõÙª ×³Ý³ãí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí: àñå»ë í»ñçÇÝÇë ûñÇÝ³Ï³ »ÝÃ³¹ñ»Ýù, áñ Ñ³çáñ¹ ï³ñáõÙ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷áË³éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ³éÏ³ ¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó íÝ³ë 300 ²Ø ·áõÙ³ñáí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ýí³½»óÝáõÙ¿ Çñ ×³Ý³ã³Í ³Ï ïÇíÁ 600 ²Ø-áí (300 ²Ø Çñ å³Ñå³Ý³Í Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù³ëáí ¨ 300 ²Ø Éñ³óáõóÇã ß³ñáõÝ³Ï íáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛ³Ý Ù³ëáí, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ¿ å³ñïù³ÛÇÝ ïáñáõëï Ý»ñÇ ·Íáí Çñ å³Ñå³Ý³Í Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ë ï áñ³¹³ëáõÙÇó) ¨ Ýí³½»óÝáõÙ¿ Çñ ×³Ý³ã³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ 300 ²Ø-áí: 300 ²Ø ·áõÙ³ñáí ½áõï ³ñ¹ÛáõÝùÁ å³ñïù³ÛÇÝ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý×³Ý³ãáõÙÝ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù (å³ñ³·ñ³ý 38)

Îàô53 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ·ÝáõÙÁ Ï³Ù í³×³éùÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ª û·ï³·áñÍ»Éáí Ï³Ù ³é¨ïñÇ ³Ùë³ÃíáíÑ³ßí³éáõÙÁ, Ï³Ù í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³Ùë³ÃíáíÑ³ßí³éáõÙÁ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ Îàô55 ¨ Îàô56 å³ñ³·ñ³ÝÝ³ñáõÙ: ÎÇñ³éíáÕ Ù»Ãá¹Ý û·ï³·áñÍíáõÙ¿ հետևողականորեն այն ֆինանսական ակտիվների բոլոր գնումների և վաճառքների նկատմամբ, որոնք å³ïÏ³ÝáõÙ »Ý 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇÝ: ²Ûë ÝÅ³ï³Ïáí` ³é¨ïñ³Ï³ÝÝå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ³é³ÝÓÝ³óíáõÙ »Ý áñå»ë ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ý³Ë³ï»ëí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇóª Ï³½Ù»Éáí ³é³ÝÓÇÝ Ï³ï»·áñÇ³:

Îàô54 ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³Ù ÃáõÛÉ³ïñáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí, Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí å³ÛÙ³Ý³·Çñ ã¿: ÖáË³ñ»ÝÁª ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ¿ áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù ³é¨ïñÇ ³Ùë³ÃíÇ¨ í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íáõÙ:

Îàô55 ²é¨ïñÇ ամսաթիվն այն ամսաթիվն է, երբ կազմակերպությունը å³ñï³íáñíáõÙ¿ ·Ý»É Ï³Ù í³×³é»É ³Ïïçí: Առևտրի ամսաթվով հաշվառումը վերաբերում է՝ (ա) ստացման ենթակա ակտիվի և դրա դիմաց վճարման պարտավորության ճանաչմանը առևտրի ամսաթվի դրությամբ, և (բ) վաճառված ակտիվի ³å³×³Ý³ãÙ³ÝÁ, û ï³ñáõÙÇó ó³ÝÏ³ó³Í û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ ¨ ·Ýáñ¹Çó ëï³ói»ÉÇù գումարի գծով դեբիտորական պարտքի ճանաչմանը առևտրի ամսաթվի դրությամբ: Սովորաբար, ³Ï ïÇíÇ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí ïáÏáë³í×³ñÇ Ñ³ßí»·ñáõÙÁ ãÇ ëÏëíáõÙ ÙÇÝã¨ í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³Ùë³ÃÇíÁ, երբ փոխանցվում է սեփականության իրավունքը:

Îàô56 Վերջնահաշվարկի ամսաթիվն այն ամսաթիվն է, երբ որևէ ակտիվ մատակարարվում է կազմակերպությանը կամ նրա կողմից: Վերջնահաշվարկի ամսաթվով հաշվառումը վերաբերում է՝ (ա) ³Ï ïÇíÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ¹ñ³ ëï³óÙաև օրվա դրությամբ, և (բ) ակտիվի ³å³×³Ý³ãÙ³ÝÁ, û ï³ñáõÙÇó û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ¹ñ³ մատակարարման օրվա դրությամբ: Երբ կիրառվում է վերջնահաշվարկի ամսաթվով հաշվառումը, ³é¨ïñÇ ³Ùë³ÃíÇ ¨ í»ñçÝ³Ñ³ßí³ñÏÇ ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³éáõÙ¿ ëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í փոփոխություն այնպես, ինչպես կհաշվառեր ձեռք բերված ակտիվը: Այլ կերպ ասած՝ արժեքի փոփոխությունը չի ճանաչվում սկզբնական արժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ. ³ÛÝ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙª áñå»ë å³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ. ¨ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³å³×³Ý³ãáõÙ (39–42-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô57 Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ դրա մի մասը) մարվում է, երբ պարտապանը՝

(ա) մարում է պարտավորությունը (կամ դրա մի մասը)՝ վճարելով պարտատիրոջը՝ սովորաբար ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí, ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñáí, ³åñ³ÝùÝ»ñáí Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝ-Ý»ñáí. Ï³Ù

(բ) իրավաբանորեն ազատվում է պարտավորության (կամ դրա մի մասի) գծով հիմնական å³ï³ëË³Ý³ï áõÃÛáõÝÇóª Çñ³í³Ï³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·áí Ï³Ù å³ñï³ïÇñáç ÏáÕÙÇó: (ºÃ» å³ñï³å³ÝÁ ïñ³Ù³¹ñ»É¿ »ñ³ßËÇù, ³Ûë å³ÛÙ³ÝÁ, ÙÇ¨Ýույն է, կարող է բավարարվել:)

Îàô58 ºÃ» å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ ÃáÕ³ñÏáÕÁ Ñ»ï¿ ·ÝáõÙ ³Û¹ ·áñÍÇùÁ, å³ñïùÁ Ù³ñíáõÙ¿, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ÃáÕ³ñÏáÕÝ ³Û¹ ·áñÍÇùÇ §Ù³ñÏ»ï Ù»Ûù»ñ¦ ¿ Ï³Ù ÙïÝ³¹ñí³Í ¿ í³×³é»É ³ÛÝ Ï³ñ× Å³Ù³Ý³Ï³ÙÇçáóãÙ:

Îàô59 ºññáñ¹ ÏáÕÙÇÝ, Ý»ñ³éÛ³É áñ¨¿ ï ñ³ëïÇ, վճարումը (որ երբեմն կոչվում է «ըստ էության չեղյալ ճանաչում») ինքնին պարտապանին չի ազատում իր սկզբնական պարտականությունից պարտատիրոջ նկատմամբ, եթե առկա չէ իրավական տեսանկյունից ազատում:

Îàô60 ºÃ» å³ñï³å³ÝÁ í×³ñáõÙ¿ »ññáñ¹ ÏáÕÙÇÝª å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝëï³ÝÓÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ ï»Õ»Ï³óÝáõÙ¿ å³ñï³ïÇñáçÁ, áñ »ññáñ¹ ÏáÕÙÁ ëï³ÝÓÝ»É ¿ Çñ å³ñïù³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ³å³ պարտապանը չի ապաճանաչում պարտքային պարտականությունը, քանի դեռ չի բավարարվել ԿՈՒՏ57(բ) պարագրաֆի պայմանը: Եթե պարտապանը վճարում է երրորդ կողմին՝ պարտականությունըÝ ëï³ÝÓÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ å³ñï³ïÇñáçÇó ëï³ÝáõÙ¿ Çñ³í³Ï³Ý ³½³ïáõÙ, ³å³ å³ñï³å³ÝÁ Ù³ñ»É¿ å³ñïùÁ: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» å³ñï³å³ÝÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ¿ Ï³ï³ñ»É å³ñïùÇ ·ÍáíÍ×³ñáõÙÝ»ñ »ññáñ¹ կողմին կամ ուղղակիորեն իր սկզբնական պարտատիրոջը, ապա պարտապանը ճանաչում է նոր å³ñïù³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ »ññáñ¹ ÏáÕÙÇ Ñ³Ý¹»å:

Îàô61 Â»¨ Çñ³í³Ï³Ý, ¹³ï³Ï³Ý Ï³ñ·áí Ï³Ù å³ñï³ïÇñáç ÏáÕÙÇó ³½³ïáõÙÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ¿ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³å³×³Ý³ãÙ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ×³Ý³ã»É Ýáñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, »Ã» փոխանցված ֆինանսական ակտիվների համար բավարարված չեն 15–37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ապաճանաչման չափանիշները: Եթե այդ չափանիշները բավարարված չեն, փոխանցված ակտիվները ã»Ý ³å³×³Ý³ãíáõÙ, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ¿ ÷áË³Ýóí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Í Ýáñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ:

Îàô62 40-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ýå³ï³ÏÝ»ñáíª å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, Áëï ¿áõÃÛáõ, տարբեր են, եթե նոր պայմաններով ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ½»ÕãÍ³Í Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, Ý»ñ³éÛ³É í×³ñí³Í í×³ñÝ»ñÁ ½ïí³Í ëï³óí³Í í×³ñïներով և գեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մÝ³ó³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ½»ÕãÍ³Í Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇó: ºÃ» å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ Ï³Ù å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ í»ñ³÷áËáõÙÁ Ñ³ßí³éíáõÙ¿ áñå»ë Ù³ñáõÙ, ³å³ ó³ÝÏ³ó³Í Ïñ³Í Í³Ëëáõ Ï³Ù í×³ñ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë Ù³ñáõÙÇó û·áïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù³ë: ºÃ» ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ Ï³Ù å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ í»ñ³÷áËáõÙÁ ãÇ Ñ³ßí³éíáõÙ áñå»ë Ù³ñáõÙ, ³å³ ó³ÝÏ³ó³Í Ïñ³Í Í³Ëëáõ Ï³Ù í×³ñ×ß·ñïáõÙ¿ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ³ÙáñïÇ½³óíáõÙ í»ñ³÷áËí³Í å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ:

Îàô63 àñáß ¹»åù»ñáõÙ å³ñï³ï»ñÁ å³ñï³å³ÝÇÝ ³½³ïáõÙ¿ í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Çñ Ý»ñÏ³ պարտականությունից, բայց պարտապանը ստանձնում է վճարելու երաշխիքային պարտականություն, »Ã» ÑÇÙÝ³Ï³Ý å³ï³ëË³Ý³ïíáõÃÛáõÝÁ ëï³ÝÓÝ³Í ÏáÕÙÁ ãÏ³ï³ñÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙ å³ñï³å³ÝÁª

(³) ×³Ý³ãáõÙ¿ Ýáñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ÑÇÙÝí³Í »ñ³ßËÇùÇ ·ÍáíÇñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³.

(բ) ճանաչում է օգուտ կամ վնաս՝ հիմնված հետևյալ գումարների տարբերության վրա՝ (i) í×³ñí³Í áñ¨¿ ·áõÙ³ñÇ ¨ (ii) սկզբնական ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի՝ Ñ³Ý³Í Ýáñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ:

â³÷áõÙ (43–70-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ սկզբնական չափում (պարագրաֆ 43)

Îàô64 Ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին սովորաբար գործարքի գինն է (³ÛëÇÝùÝª í×³ñí³Í Ï³Ù ëï³óí³Í Ñ³ïáõÓ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ. ï»ë Ý³¨ Îàô76 å³ñ³·ñ³ýÁ): ê³Ï³ÛÝ, »Ã» í×³ñí³Í Ï³Ù ëï³óí³Í Ñ³ïáõÓ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ¹ÇÙ³ó ã¿, ³å³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ¿ª û·ï³·áñÍ»Éáí ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³ (ï»ë Îàô74–Îàô79 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ): Օրինակ՝ երկարաժամկետ փոխառության կամ դեբիտոռ³Ï³Ý պարտքի իրական արժեքը, որն անտոկոս է, կարելի է գնահատել որպես բոլոր ապագա դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ùáõïù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùª ½»ÕãÍ³Í û·ï³·áñÍ»Éáí Ñ³Ù³ÝÙ³Ý å³ñïù³ÛÇÝ í³ñÏ³ÝÇßáí Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ (Ñ³Ù³ÝÙ³Ýª ³ñÅáõÛÃÇ, Å³ÙÏ»ïÇ, ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ï»ë³ÏÇ ¨ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇ ï»ë³Ýկյունից) համար չուկայում գերակշռող տոկոսադրույքը (տոկոսադրույքները): Փոխառությամբ ïñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í Éñ³óáõóÇã ·áõÙ³ñ Í³Ëë¿ Ï³Ù »Ï³ÙïÇ Ýí³½»óáõÙ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ âÇ áñ³ÏíáõÙ áñå»ë áñ¨¿ ³ÛÉ ïÇåÇ ³ÏïÇí×³Ý³ãï»Éáõ »ÝÃ³Ï³:

Îàô65 Եթե կազմակերպությունը տրամադրում է փոխառություն, որը կրում է չուկայականից տարբեր տոկոսադրույք (օրինակ՝ 5 տոկոս, երբ համանման փոխառությունների չուկայական տոկոսադրույքը 8 ïáÏáë ¿), ¨ áñå»ë Ñ³ïáõóáõÙ ëï³ÝáõÙ¿ Ý³Ë³í×³ñ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ¿ ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³ÛëÇÝùÝª ëï³óí³Í í×³ñÇó ½áõï: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ½»ÕãÁ í»ñ³·ñáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃÇÝ Ï³Ù íÝ³ëÇÝª û·ï³·áñÍ»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹Á:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ ã³÷áõÙÁ (45-ñ¹ ¨ 46-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô66 ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí, ã³÷áõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ¨ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¹³éÝáõÙ ¿ ½ñáÛÇó ó³Íñ, ³å³ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿, áñÁ ã³÷áõÙ ¿ 47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Îàô67 Ð»ï¨Û³É ûñÇÝ³ÏÁ óáõó³¹ñáõÙ ¿ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ մատչելի ֆինանսական ակտիվի սկզբնական և հետագա չափման ժամանակ: Ակտիվը ձեռք է բերվել 100 ²Ø-ով՝ գումարած ձեռքբերման միջնորդավճար՝ 2 ԱՄ: Ակտիվը սկզբնապես ճանաչվում է 102 ԱՄ-ái: Ð³ßvետու ժամանակաշրջանը ավարտվում է մեկ օր անց, երբ ակտիվի գնանշված չուկայական գինը 100 ԱՄ է: Եթե ակտիվը վաճառվեր, ապա կվճարվեր 3 ԱՄ միջնորդավճար: Այդ ամսաթվի դրությամբ ³Ï ïÇíÁ ã³÷áõÙ ¿ 100 ²Ø-áí (³é³Ýó Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ í³×³éùÇ ÑÝ³ñ³íáñ ÙÇçÝáñ¹³í×³ñÁ) ¨ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ 2 ²Ø íÝ³ë: ºÃ» í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ ïã»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ áõÝÇ ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»É í×³ñáõÙÝ»ñ, ³å³ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ³Ùáñï Ç½³óíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí³ ÏÇñ³é»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹Á: ºÃ» í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ãáõÝÇ ýÇùëí³Í Ï³Ù áñáß»É í×³ñáõÙÝ»ñ, ³å³ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù վնասում այն ժամանակ, երբ ակտիվը ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում:

Îàô68 Որպես փոխառություններ և դեբիտորական ³Ý å³ñïù»ñ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áñÍÇùÝ»ñÁ ã³÷áõÙ »Ý ամորտիզացված արժեքով՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք կազմակերպությունը մտադրություն ունի ¹ñ³Ýù å³Ñ»Éáõ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÁ (48–49-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô69 Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ¿ ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍáõÙ ¿ անընդհատության սկզբունքով, և այն չունի լուծարվելու, գործունեության դադարեցնելու կամ անհրաժեշտության: Հետևաբար, իրակ³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ ã¿, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ïë ï³Ý³ñ Ï³Ù ÏíÍ³ñ»ñ å³ñï³¹ñí³Í ·áñÍ³ñùÇ, ë ï Çåáõ³Ï³Ý Éáõ Í³ñÙ³Ý Ï³Ù ×·Ý³Å³Ù³ÛÇÝ í³×³éùÇ Å³Ù³Ý³Ï: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñï ³óáÉáõÙ¿ ·áñÍÇùÇ å³ñï ù³ÛÇÝ áñ³ÏÁ:

Îàô70 êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñï Á û·ï ³·áñÍáõÙ ¿ §³éùÇ ·ÇÝ» և «վաճառքի գին» տերմինները (երբեմն կիրառվում է §ÁÝÃ³óÇÏ í³×³éùÇ ·ÇÝ¦) ·Ý³ÝßíáÕ ßáõÏ³Ûï³Ý ·Ý»ñÇ »ÝÃ³ï»ùë ïáõÙ, ¨ §³éùáõí³×³éùÇ ë÷ñ»¹¦ ï»ñÙÇÝÁª Ý»ñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÙÇ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ: Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ë ï ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ï ³ñíáÕ ³ÛÉ ×ß·ñ ïáõÙÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ïª Ï³å³Í ·áñÍ³ñùÇ ÏáÕÙÇ å³ñï ù³ÛÇÝ éÇë ÏÇ Ñ» ï) ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ §³éùáõí³×³éùÇ ë÷ñ»¹¦ ï»ñÙÇÝáõÙ:

¶áñÍáÕ ßáõÏ³.·Ý³ÝßÍ³Í·ÇÝÁ

Îàô71 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ûáõ ·Ý³ÝßÍ³Í, »Ã» ·Ý³ÝßÍ³Í ·Ý»ñÁ Ñ»ßïáñ»Ý ¨ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí Ñ³ë³Ý»É »Ý ³ñÅ»ÃÕÃëրի բորսայից, դիլերից, բրոքերից, ճյուղային ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇó, ·Ý»ñ ïñ³Ù³¹ñáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ ·áñÍ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÇó, ¨ ³Û¹ ·Ý»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ÷³ëï³óÇ ¨ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ßáõÏ³ÛáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñ¦: Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ ¿ áñå»ë ³ÛÝ ·ÇÝÁ, áñÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óíáõÙ ¿ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹ áõ å³ïñ³ëï³Ï³Ù í×³éáÕ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦: ¶áñÍáÕ ßáõÏ³ÛáõÙ ßñç³Ý³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ñ³Ý·»É ³ÛÝ ·ÝÇÝ, áñáí Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçի դրությամբ տեղի կունենար ·áñÍ³ñù ³Û¹ ·áñÍÇùÇ ·Íáí (³ÛëÇÝùª ³é³Ýó í»ñ³÷áËÙ³Ý Ï³Ù §í»ñ³÷³Ã»Ã³íáñÙ³Ý¦) ամենաբարենպաստ գործող շուկայում, որին կազմակերպությունը անմիջական մուտք ունի: Այնուամենայնիվ, կազմակերպությունը ճշգրտում է ամենաբարենպաստ շուկայի գինը՝ ան ï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Û¹ ßáõÏ³ÛáõÙ ßñç³Ý³éíáÕ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¨ ·Ý³Ñ³ï³íáÕ ·áñÍÇùÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÇ ÏáÕÙÇ պարտքային ռիսկի որևէ տարբերություններ: Հրապարակվող գնանշումների առկայությունը գործող ßáõÏ³ÛáõÙ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ É³í³·áõÛÝ í³ÛáõÃÛáõÝÁ, ¨ ¹ñ³Ýó ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ ¹ñ³Ýù û·ï³·áñÍáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Îàô72 ä³ÑíáÕ ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ÃáÕ³ñÏÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·Ý³ÝßÍ³Í շուկայական գինը սովորաբար ընթացիկ առքի գինն է, իսկ ձեռքբերման ենթակա ակ ïÇíÇ Ï³Ù å³ÑíáÕ պարտավորության համար՝ վաճառքի գինն է: Երբ կազմակերպությունը միմյանց չեզոքացնող ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇë Ï»ñáí ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ áõÝÇ, ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ ÙÇçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý·Ý»ñÁ

û· ï ³ ·áñÍ»É áñå»ë ÑÇÙùª ã»½áù³óÝáÕ éÇëÏ³ÛÇÝ ¹Çñù»ñÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ ½áõï բաց դիրքի նկատմամբ կիրառել համապատասխանաբար առքի կամ վաճառքի գինը: Եթե ընթացիկ ³éùÇ ¨ í³×³éùÇ ·Ý»ñÁ Ù³ï»ÉÇ ã»Ý, ³å³ áñå»ë ÁÝÃ³óÇÏ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹»ë ¿ ·³ÉÇë ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÁ` ³ÛÝ å³ÛÙ³Ýáí, áñ ·áñÍ³ñùÇ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ï á ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ï»ÕÇ ã»Ý áõÝ»ó»É: ºÃ» ·áñÍ³ñùÇ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ï á ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý (ûñÇÝ³Ï³ Ïáñå áñ³ï Çí å³ñï³ï áÙëÇ í»ñçÇÝ ·Ý³ÝßáõÙÇó Ñ»ï á ÷á÷áËí»É ¿ éÇëÏÇó ½»ñÍ ï áÏáë³¹ñáõÛùÁ), ³å³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ փոփոխությունը՝ անդրադառնալով համանման ֆինանսական գործիքների, համապատասխանաբար, ÁÝÃ³óÇÏ ·Ý»ñÇÝ Ï³Ù ï áÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÇÝ: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ óáõó³¹ñ»É, áñ í»ñçÇÝ ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù ã¿ (ûñÇÝ³Ï³ áñáíÑ» ï¨ ³ÛÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ÙÇ ·áõÙ³ñ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ïë ï³Ý³ñ Ï³Ù Ïí×³ñ»ñ å³ñï³¹ñí³Í ·áñÍ³ñùÇ, ë ï Çåáõ³Ï³Ý Éáõí³ñÙ³Ý Ï³Ù ×·Ý³Å³Ù³ÛÇÝ í³×³éùÇ Å³Ù³Ý³Ï), ³å³ ³Û¹ ·ÇÝÁ ×ß·ñï íáõÙ ¿: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ åáñï ý»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·áñÍÇùÇ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÇ ¨ ¹ñ³ ·Ý³ÝßíáÕ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇ ³ñï³¹ոյալն է: Եթե ֆինանսական գործիքի՝ որպես մեկ ամբողջության, գործող չուկայում հրապարակված գնաճշում գոյություն չունի, սակայն գործող չուկա գոյություն ունի դրա բաղկացուցիչ մասերի համար, ապա իրական արժեքը որոշվում է բաղկացուցիչ մասերի համապատասխան ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÑÇù³Ý íñ³:

Îàô73 ºÃ» ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ûáõù ·Ý³Ýßí³Í ¿ ¹ñáõÛùÁ (¨ áã Ã» ·ÇÝÁ), Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý³Ýßí³Í ¹ñáõÛùÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ áñå»ë Ùáõïù³ÛÇÝ ï íÛ³É ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Û áõÙª Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý³Ýßí³Í ¹ñáõÛùÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ å³ñï³ù³ÛÇÝ éÇëÏÁ Ï³Ù ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ, áñáÝù ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ ÏÝ»ñ³é»ÇÝ ·áñÍÇùÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×ß·ñï áõÙÝ»ñ¿ Ï³ï³ñáõÙ ³Û¹ ·áñÍáÝÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Գործող չուկայի բացակայություն. գնահատման տեխնիկա

Îàô74 ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ßáõÏ³Ý ·áñÍáÕ ßáõÏ³ ã¿, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁª û·ï³·áñÍ»Éáí ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³: ¶Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ßáõÏ³ÛáõÙ í»ñç»ñë Ï³ï³ñí³Í Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ¦ û·ï³·áñÍáõÙÁ, ¹ñ³Ýó ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý »åùáõÙ, Ù»Ï այլ էականորեն չտարբերվող գործիքի ընթացիկ իրական արժեքին ÑÕáõÙÁ, ½»Õãí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ûåóÇáÝÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ùá¹»ÉÝ»ñÁ: Եթե գոյություն ունի գնահատման տեխնիկա, որը սովորաբար օգտագործվում է չուկայի մասնակիցների ÏáÕÙÇó ·áñÍÇùÇ ·ÇÝÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ óáõó³¹ñí»É ¿, áñ ³Û¹ ï»ËÝÇÏ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ï ³ÉÇë ë ï ³Ý³Éáõ Çñ³Ï³Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ·Ý³Ñ³ï ³ï³ÝÝ»ñ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ³Û¹ ï»ËÝÇÏ³Ý:

Îàô75 ¶Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ýå³ï³ÏÝ ¿ áñáß»É, Ã» ãափման ամսաթվի դրությամբ որքան ÏÉÇÝ»ñ ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÁ Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨¦ ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³ñ³ñ ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï: Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ ÙÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³ï»ËÝÇÏ³ÛÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÝ ³é³í»É³·áõÙëû·ï³·áñÍáõÙ ¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý Ùáõïù³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ ¨ Ýí³½³·áõÙëÑÇÙÝíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÛáõñÑ³ï áõÏ Ùáõïù³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³: ²ÏÝÏ³Éíáõ Ù¿, áñ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý ÏÑ³Ý·óÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ, »Ã»ª (³) ³ÛÝ Ë»É³Ù ïáñ»Ý ³ñï³óáÉáõÙ ¿, Ã» ÇÝãå»ë, Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, ßáõÏ³Ý կգնորոշի այդ գործիքը, և (բ) գնահատման տեխնիկայի մուտքային տվյալները խելամտորեն Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ßáõÏ³ÛÇ ëå³ëáõÙÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇÝ Ý»ñÑ³ïáõÏ éÇëÏ-Ñ³ïáõÛó ·áñÍáÝÝ»ñÇ ã³÷áõÙÝ»ñÁ:

Îàô76 Հետևաբար, գնահատման տեխնիկան՝ (ա) ներառում է բոլոր ·áñÍáÝÝ»ñÁ, áñáÝù ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ հաշվի կառնելն գինը որոշելիս, և (բ) համապատասխանում է ֆինանսական գործիքների գնորոշման տնտեսագիտական ընդունված մեթոդաբանություններին: Պարբերաբար, կազմակերպությունը պետք է ëïáõ·Ç ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ù»ÃáÍÁ¨ ùÝÝÇ ¹ñ³ ÑÇÙÝ³íáñí³Í ÉÇÝ»ÉÁ` û·ï³·áñÍ»Éáí ÝáõÙÝ ·áñÍÇùÇ (³ÛëÇÝùÝª ³é³Ýó í»ñ³÷áËÙ³Ý Ï³Ù §í»ñ³÷³Ã»Ã³íáñÙ³Ý¦) áñ¨¿ ¹Çï³ñï»ÉÇ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Ý»ñÁ, Ï³Ù ÑÇÙÝí»Éáí áñ¨¿ ³éÏ³ ¹Çï³ñï»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ßáõÏ³ÛÇ ïíÛ³ÉÝ»ñÁ í»ñóÝáõÙ ¿ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÙÇ¨ÝáõÛÝ ßáõÏ³ÛÇó, áñï»Õ գործիքը սկիզբ է առել կամ գնվել է: Ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման ժամանակ դրա Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ É³í³·áõÛÝ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÝ ¿ (³ÛëÇÝùÝ՝ ïñí³Í Ï³Ù ëï³óí³Í հատուցման իրական արժեքը), բացառությամբ եթե այդ գործիքի իրա Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ù³ëÇÝ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ ëï³óíáõÙ ¿ ÝáõÛÝ ·áñÍÇùÇ ·Íáí (³ÛëÇÝùÝª ³é³Ýó í»ñ³÷áËÙ³Ý Ï³Ù §í»ñ³÷³Ã»Ã³íáñÙ³Ý¦) ³ÛÉ ¹Çï³ñï»ÉÇ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛ³Ý ÙÇçáóáí, Ï³Ù ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÙÇ Ùá¹»ÉÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÇ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ïíÛ³ÉÝ»ñ ÙÇ³ÛÝ ¹Çï³ñï»ÉÇ ßáõÏ³Ý»ñÇó:

Îàô76A üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïïçíç Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï³·³ ã³÷áõÙÁ ¨ û·áõïÝ»ñÇ áõ íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ ×³Ý³ãáõÙÁ å»ïù¿Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ: Îàô76 å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïïçíç Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ որևէ օգուտի կամ վնասի չճանաչմանը: Այդ ¹»åùáõÙ ÐÐØê 39-ը պահանջում է, որ սկզբնական ճանաչումից հետո օգուտը կամ վնասը ճանաչվի

ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ³ÛÝ ³ñ¹ÛáõÝù ¿ ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáÝÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý (Ý»ñ³éÛ³É Å³Ù³Ý³ÏÇ), áñÁ ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ Ï³éÝ»ÇÝ ·ÇÝë³ÑÙ³Ý»ÉÇë:

Î àô77 Ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճեռքբերումը կամ սկզբնավորումը կամ ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ëï³ÝÓÝáõÙÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñù, áñÁ ÑÇÙù ¿ Í³é³ÛáõÙª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ գնահատելու համար: Մասնավորապես, երբ ֆինանսական ³Ï ïÇíÁ å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇù ¿ (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ), ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáßí»Éª անդրադառնալով չուկայի այն պայմաններին, որոնք առկա էին դրա ճեռքբերման կամ սկզբնավորման ³Ùë³ÃíÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ, Ï³Ù ïÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³ÝÙ³Ý å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ (³ÛëÇÝùÝª Ñ³Ù³ÝÙ³Ý` ÙÇÝã¨ Ù³ñáõÙÁ ÙÝ³ó³Í Å³ÙÏ»ïáí, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ å³ïÏ»ñáí, ³ñÅáõÛÃáí, å³ñïù³ÛÇÝ ռիսկով, գրավով և բազիսային տոկոսադրոյթներով) ներկայումս կիրառվող ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇÝ:

Որպես այլընտրանք՝ եթե պարտքային գործիքի սկզբնավորումից հետո տեղի չի ունեցել պարտապանի å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ¨ ÏÇñ³é»ÉÇ å³ñïù³ÛÇÝ ë÷ñ»Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ë ï³ó í»Éª û·ï³·áñÍ»Éáí áñ¨¿ áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÛù, áñÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³í»É Éí å³ñïù³ÛÇÝ áñ³Ï, ù³Ý ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇÝÁª Ñ³ë ï³ïáõÝ å³Ñ»Éáí å³ñïù³ÛÇÝ ë÷ñ»Á ¨ Ï³ï³ñ»Éáí ×ß·ïáõÙª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ սկզբնավորման ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ուղեցՃß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ: ºÃ» ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÇó Ñ»ïá å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý, ³å³ ·Ý³Ñ³ïáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ áñáßíáõÙ ¿ª ³Ý¹ñ³ï³éÝ³Éáí Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ ·Ý»ñÇÝ Ï³Ù ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇÝª կատարելով համապատասխան ճշգրտում՝ գնահատվող գործիքից ցանկացած տարբերություն հաշվի ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Î àô78 Հնարավոր է, որ չափման յուրաքանչյուր ամսաթվի դրությամբ միևնույն տեղեկատվությունը հասանելի չլինի: Օրինակ՝ այն ամսաթվին, երբ կազմակերպությունը ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ÷áË³éáõÃÛáõÝ Ï³Ù Ó»éù ¿ բերում պարտքային գործիք, որը ակտիվորեն չի շրջանառվում, կազմակերպությունն ունի գործարքի գին, որը նաև շուկայական գին է: Սակայն հնարավոր է, որ հաջորդ չափման ամսաթվի դրությամբ նոր ·áñÍ³ñùÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ³éÏ³ ãÉÇÝÇ, áõ Ã»¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ãÇÙ³Ý³É, Ã» å³ñïù³ÛÇÝ Ï³Ù այլ ռիսկի հիչպիսի մակարդակ ի նկատի կունենաև չուկայի մասնակիցներն այդ ամսաթվի դրությամբ ·áñÍÇùÇ ·ÇÝÁ áñáß»ÉÇë: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³É í»ñçÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ վերաբերյալ՝ որոշելու համար բազիսային տոկոսադրույքից համապատասխան պարտքային սփրեդը և ÏÇñ³é»Éáõ ³ÛÝ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏ Ï³ï³ñ»Éáõ Ýå³ï³ÏáÍ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ áñáß»ÉÇë: Ê»É³ÙÇï ÏÉÇÝ»ñ »ÝÃ³¹ñ»É, áñ Ñ³Ï³é³ÏÇ Ù³ëÞù վկայության բացակայության դեպքում այն սփրեդը, որն առկա էր փոխառության տրամադրման ամսաթվի դրությամբ, չի փոփոխվել: Այնուամենայնիվ,, ըստ ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ë»É³ÙÇï ç³Ýù»ñ Ï·áñÍ³¹ñª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, áñ ³Û¹ գործոններում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Երբ գոյություն ունի ÷á÷áËáõÃÛ³Ý íÏ³ÛáõÃÛáõÝ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ:

Î àô79 ¼»Õãí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ½»ÕãÙ³Ý Ù»Ï Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ ¹ñáõÛù, áñáÝù Ñ³í³ë³ñ »Ý Áëï ¿áõÃÛ³Ý ÙÇ¨ÝáõÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ¨ բնութագրեր ունեցող (ներառյալ գործիքի պարտքային որակը, մնացած ժամկետը, որի համար ֆիքսված ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ, ÙÇÝã¨ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ ÙÝ³ó³Í Å³Ù³Ý³ÏÁ ¨ ³ñÅáõÛÃÁ, áñáí å»ïù ¿ Ï³ï³ñí»Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·»ñ³Ïßéáõ հատույցադրույքներին: Կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, որոնք չունեն ë³ÑÙ³Ýí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛù, Ï³ñáÕ »Ý å³÷í»É Ñ³ßÇí-ապրանքագրի սկզբÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñáí, »Ã» ½»ÕãÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ¿³Ï³Ý ã¿:

Գործող չուկայի բացակայություն. բաժնային գործիքներ

Î àô80 Գործող չուկայում չուկայական գնանշում չունեցող բաժնային գործիքներում ներդրումների, ինչպես նաև այդպիսի չգնանշված բաժնային գործիքի հետ կապակցված և դրա մատակարարմամբ մարվող ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ (ï»ë 46(·) ¨ 47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»ÉÇ ¿, »Ã»ª (³) ³Û¹ ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ë»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ÙÇç³Ï³ÛúáõÙ փոփոխականությունը նշանակալի չէ, կամ (բ) միջակայքի մեջ ընկնող տարբեր գնահ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ë»É³Ù ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï í»É ¨ û·ï³·áñÍí»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë:

Î àô81 Գոյություն ունեն բազմաթիվ իրավիճակներ, երբ չուկայական գնանշում չունեցող բաժնային գործիքներում ներդրումների և այդպիսի չգնանշվող բաժնային գործիքի հետ կ³å³ïóí³Í ¨ ¹ñ³ մատակարարմամբ մարվող ածանցյալ գործիքների (տե՛ս պարագրաֆներ 46(գ) և 47) իրական արժեքի խելամիտ գնահատականների միջակայքում փոփոխականությունը, մեծ հավանականությամբ,

նշանակալի չի լինի: Սովորաբար, մեկ այլ կազմակերպությունից ձեռք բերված ֆինանսական ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ·Ý³Ñ³ï»É: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ë»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ միջակայքը նշանակալի է, և տարբեր գնահատականների հավանականությունները հնարավոր չէ Ë»É³Ùïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁãÇ Ï³ñáÕ ·áñÍÇùÁã³÷»É Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí:

¶Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÇ Ùáõïù³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÁ

Îàô82 îíÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý å»ïù¿ Ý»ñ³éÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ¨ ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³ ÑÝ³ñ³íáñ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ունեցող այլ գործոնների վերաբերյալ դիտարկելի չուկ³Û³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñ: ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÇÙÝí³Í ÏÉÇÝÇ Ñ»ï¨Û³É ·áñÍáÝÝ»ñÇó (¨ ÙÇ·áõó» Ý³¨ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇó) Ù»ïÇ Ï³ÙÙÇ ù³ÝÇëÇ íñ³.

(³) *Փողի ժամանակային արժեք (այսինքն՝ տոկոսադրույք բազիսային կամ ռիսկից զերծ դրույքով).* ´³½Çë³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÁ, սովորաբար, կարելի է ստանալ պետական պարտատոմսերի ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ·Ý»ñÇó, ¨ ¹ñ³Ýù Ñ³×³Ë ÝßíáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñáõÙ: ²Ûë դրույքները, սովորաբար, տատանվում են կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի ակնկալվող ամսաթվերի հետ կապված՝ տարբեր ժամանակային միջակայքերի տոկոսադրույքների եկամտաբերության կորի երկայնքով: Գործնական նկատառումներից »ÉÝ»Éáí³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñå»ë áõÕ»ÝßßíáõÙù Ï³ñáõÙù ¿ û·ï³·áñÍ»É É³ÛÝ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ÁÝ¹áõÝí³Í ¨ Ñ»ßïáñ»Ý ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñáõÙù, ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ÈÆ´àð-Á Ï³Ù ëíáåÇ ¹ñáõÙùÁ: (ø³ÝÇ áñ ³ÛÝåÇëÇ ¹ñáõÙùÁ, ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ÈÆ´àð-Á, éÇëÏÇó ½»ñÍ ïáÏáë³¹ñáõÙù ã¿, áñáßíáõÙ ¿ Ý³¨ ïíÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ã³÷áí ×ß·ñïáõÙª ¹ñ³ å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ¨ ïíÛ³É áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ¹ñáõÙùÇ պարտքային ռիսկի հարաբերակցության հիման վրա:) àñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ Ï»ÝïñáÝ³Ï³Ý å»ï³Ï³Ý Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏ³Í å³ñï³ïáÙë»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ïñ»É¿³Ï³Ý å³ñïù³ÛÇÝ ռիսկ և կարող են չներկայացնել ուղենիշային բազիսային կայուն տոկոսադրույք այդ արժույթով ë³ÑÙ³Ýí³Í ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²Û¹ »ñÏñÝ»ñáõÙ áñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ունենալ ավելի բարձր պարտքային վարկանիշ և ավելի ցածր փոխառության դրույք, քան կենտրոնական պետական մարմինը: Նման դեպքերում բազիսային տոկոսադրույքը կարող է ³í»ÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý áñáßí»É³ª ³Ý¹ñ³¹³éÝ³Éáí ³Û¹ »ñÏñÇ ³ñÅáõÃáí ÃáÕ³ñÏí³Í ամենաբարձր վարկանիշ áõÝ»óáÕ ÏáñåáñÏ³ïÇí å³ñï³ïáÙë»ñÇ ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÇÝ:

(բ) *ä³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏ.* Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³ å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ (³ÛëÇÝùÝ՝ պարտքային ռիսկի համար բազիսային տոկոսադրույքին գումարվող պարգևը) կարելի է ստանալ տարբեր պարտքային որակ ունեցող շրջանառվող գործÇùÝ»ñÇ ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý·Ý»ñÇó կամ տարբեր պարտքային վարկանիշներով փոխառությունների գծով փոխատուների կողմից å³Ñ³ÝçíáÕ ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÇó:

(·) *²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áËÝ³ÝïÙ³Ý ·Ý»ñ.* ÐÇÙÝ³Ï³Ý ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ Ù»Í³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áËÝ³ÝïÙ³Ý ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ý»ñ, ¨ ·Ý»ñÁ ûñ³Ï³Ý ïïñí³Íùáí ÝßíáõٻݠýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ññ³å³ñ³ÏáõÙÝ»ñáõÙ:

(¹) *²åñ³ÝùÝ»ñÇ ·Ý»ñ.* ´³½Ù³ÃÇí ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý¹Çï³ñÏ»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñ:

(») *´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ ·Ý»ñ.* Շրջանառվող բաժնային գործիքների գները (և գների ՇÝ¹»ùëÝ»ñÁ) հեշտորեն դիտարկելի են որոշ չուկաներում: Այն բաժնային գործիքների ընթացիկ չուկայական ·Ý»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ·Ý»ñ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý, Ï³ñáÕ »Ý û·ï³·áñÍí»É Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ:

(½) *öá÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝ (³ÛëÇÝùÝ՝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÇ ·ÝÇ ³å³·³÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷).* ²ïÇíáñ»Ý ßñç³Ý³éíáÕ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ë»É³ÙïáñÝ ·Ý³Ñ³ïí»É ßáõÏ³ÛÇ å³ïÙ³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Ï³Ù û·ï³·áñÍ»éáí ÁÝÃ³óÇï ßáõÏ³Û³Ï³Ý·Ý»ñÇ »ÝÃ³¹ñáõÃ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

(¿) *ì³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý éÇëÏ ¨ ½ÇçÙ³Ý éÇëÏ.* üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïïÇíÝ»ñÇ ·íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ å³ïÏ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·íáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ½ÇçÙ³Ý å³ïÏ»ñÁ Ï³ñáÕ¿ ·Ý³Ñ³ïí»É å³ïÙ³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: (²ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÁ ·áñÍ³ñùÇ ïáÕÙÁ Ï³ñáÕ¿ ½ÇçÇ»É, ãÇ Ï³ñáÕ ½ÇçÙ³Ý ·áõÙ³ñÇÝ»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇó å³ïÏ³ëÉÇÝ»É. ï»ë å³ñ³·ñ³ý 49:)

(Á) *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý³ïïÇíÇ Ï³Ùýÿ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý·Íáí ëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ.* êå³ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ·Ý³Ñ³ïí»Éª û·ï³·áñÍ»Éáí Ñ³Ù»Ù³ïáõÃÛáõÝÝ»ñ ßáõÏ³ÛÇ ³ÛÉ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó å³Ñ³ÝçíáÕ ÁÝÃ³óÇï í×³ñÝ»ñÇ Ñ»ï: ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ïïïçíç Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí ëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ »Ý, ¨ ßáõÏ³ÛÇ ³ÛÉ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ ÏÏñ»ÇÝ, ³å³ ÃáÕ³ñÏáõÁ å»ïù¿ ¹ñ³Ýù Ñ³ßíÇ ³éÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ïïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý

արժեքը որոշելիս: Հավանական է, որ ապագա վճարների նկատմամբ պայմանագրային իրավունքի ձեռքբերման պահին իրական արժեքը հավասար լինի դրա համար վճարված սկզբնավորման ծախսումներին, եթե միայն ապագ³ í×³ñÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Ï Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ßáõÏ³ÛÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ í×³ñÝ»ñÇó ã»Ý ß»ÕíáõÙ:

ú·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ (55–57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô83 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 21-Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք՝ ըստ ՀՀØê 21-Ç, Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ, ¨ áñáÝù ³ñï³Ñ³Ûïí³Í »Ý ³ñï³ñÅáõÛÃáí: ÐØØê 21-Ç Ý»ñùá, ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ó³ÝÏ³ó³Í û·áõïÝ»ñ ¨ íÝ³ëÝ»ñ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ´³ó³éáõÃÛáõÝ ¿ Ï³½Ùáõٳ۝ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ, áñÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ (ï»ë 95–101-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) Ï³Ù ½áõïÝ»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 102): ÐØØê 21-Ç Ý»ñùá ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÇ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí, í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»ÉÇ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ ¹Çïíáõٿ ³ÛÝå»ë, Ï³ñí»ë ³ÛÝ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáíª արտարժույթով: Համապատասխանաբար, այդպիսի ֆինանսական ակտիվի դեպքում, ամորտիզացված արժեքի փոփոխության արդյունքում առաջացած փոխարժեքային տարբերությունն»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունները ճանաչվում են 55(բ) å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: Ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»ÉÇ ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñ ÐØØê 21-ի ներքո (օրինակ՝ բաժնային գործիքների ¹»åùáõÙ), ³ÛÝ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 55(բ) պարագրաֆի, ներառում է ցանկացած առնչվող փոխարժեքային բաղադրիչ: Եթե առկա է հեջավորման փոխհարաբերություն ոչ ածանցյալ դրամային ակտիվի և ոչ ածանցյալ դրամայինÝ պարտավորության միջև, ապա այդ ֆինանսական գործիքների արտարժութային բաղադրիչի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÝ áõ ³ÝÑ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ (58–70-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

²Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ (63–65-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô84 ²Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ã³÷áõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, քանի որ ընթացիկ շուկայական ïáÏáë³¹ñáõÙùáí ½»Õã»ÉÁ ×³ë ï³óÇáñ»Ý ÏÝß³Ý³Ï»ñ, áñ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ ã³÷áõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³ÛÝÇÝã ¹ñ³Ýù å»ïù ¿ ã³÷í»Ý ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí: ºÃ» ÷áË³éáõÃÛ³Ý, դեբիտորական պարտքի կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրման պայմանները վերանայվում են բանակցությունների արդյունքում Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ Ó¨áí í»ñ³÷áËíáõÙ »Ý ÷áË³éáõÇ Ï³Ù ÃáÕ³ñÏáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¹Åí³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïײéáí, ³å³ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ã³÷áõÙ ¿ª û·ï³·áñÍ»Éáí ÙÇÝã¨ պայմանների վերափոխումը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը: Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերը չեն զեղչվում, »Ã» ½»ÕãÙ³Ý ազդեցությունը էական չէ: Եթե փոխառությունը, դեբիտորական պարտքը կամ մինչև մարման ժամկետը å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ áõÝÇ ÷á÷áËáõÝ ïáÏáë³¹ñáõÙù, ³å³, 63-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, áñ¨¿ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï ã³÷»Éáõ Ýå³ï³ÏÍáí ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ å³ÙÙ³Ý³·ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ÁÝÃ³óÇÏ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ ¿ (ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÝ »Ý): ¶áñÍÝ³Ï³Ý ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáíª ÷áË³ïáõÝ Ï³ñáÕ ¿ ã³÷»É ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇù³Ý íñ³ª û·ï³·áñÍ»Éáí ¹Çï³ñï»ÉÇ ßáõÏ³Ûï³Ï³Ý ·ÇÝ: ¶ñ³íáí ³å³Ñáíí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ ·Íáí ·Ý³Ñ³ï³í³Í ³å³·³ ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³Ý³É ·ñ³íÇ Ñ»ï·ÝÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ¹³¹³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙª Ñ³Ý³Í ·ñ³íÁ ëï³Ý³Éáõ ¨ í³×³é»Éáõ Í³խսումները՝ անկախ այն բանից, թե հավանական է արդյոք գրավի հետգնման իրավունքի ¹³¹³ñáõÙÁ:

Îàô85 Արժեզրկման գնահատման գործընթացը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկերի ենթարկվածության բոլոր ï»ë³ÏÝ»ñÁ, ¨ áã Ã» ÙÇ³ÛÝ ó³Íñå³ñï³ù³ÛÇÝ áñ³ÏÁ: úñÇÝ³Ïª»Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ¿ պարտքային դասակարգման ներքին համակարգ, այն հաշվի է առնում բոլոր պարտքային դասերը, և ոչ Ã» ÙÇ³ÛÝ Ýñ³Ýù, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ »Ý å³ñï³ù³ÛÇÝ ¹ÇñùÇ ËÇëï í³ï³Ã³ñ³óáõÙ:

Îàô86 ²ñÅ»½ñÏÙ³Ý ·áõÙ³ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ù³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÁ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É ÇÝãå»ë Ù»Ï ·áõÙ³ñÇ, ³ÛÝå»ë ¿É ÙÇ ß³ñù ÑÝ³ñ³íáñ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ: Ì»ñçÇÝ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿

³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ, áñÁ Ñ³í³ë³ñ¿ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ³Û¹ß³ñùÇÉ³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇÝ*` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ññ³å³ñ³ÏáõÙÁ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ամբողջ առնչվող տեղեկատվությունը հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ գոյություն ունեցող պայմանների վերաբերյալ:

Î àõ87 Արժեզրկման հավաքական գնահատման նպատակով՝ ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են պարտքային ռիսկի համանման բնութագրերի հիման վրա, որոնք óáõÛó »Ý ï³ÉÇë ÷áË³éáõÝ»ñÇ կարողությունը վճարելու բոլոր վճարվելիք գումարները ըստ պայմանագրային պայմանների (օրինակ՝ å³ñï³ùÛÝ éÇëÏÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ï³Ù¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերության ճյուղը, աշխարհագրական տեղ³Ù³ëÁ, ·ñ³íÇ ï»ë³ÏÁ, ժամկետանցության կարգավիճակը և այլ առնչվող գործոններ): Ընտրված բնութագրերը առնչվում են այդպիսի ակտիվների խմբերի գծով ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման հետ, քանի որ ցույց են տալիս փոխառուների կարողությունը՝ վճարելու բոլոր վճարվեÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁª Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÏáñëïÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ÏáñëïÇÝ առնչվող այլ վիճակագրական ցուցանիշներ խմբի մակարդակով տարբերվում են ստորև նշվածների ՙÇç¨. (³) ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ ·Ý³Ñ³ïí»É »Ý ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó ¨ արժեզրկված չեն համարվել, և (բ) այն ակտիվների, որոնք առանձին չեն գնահատվել արժեզրկված ÉÇÝ»Éáõ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó: ÜÙ³Ý ¹åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³ñáÕ¿ å³Ñ³Ýçí»É ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý Ù»Ï ³ÛÉ ·áõÙ³ñ: Եթե կազմակերպությունը չունի համանման ռիսկային բնութագրերով ակտիվների խումբ, ապա այն Éñ³óáõóÇã ·Ý³Ñ³ïáõÙ ãÇ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ:

Î àõ88 Խմբային հիմունքով ճանաչված արժեզրկումից կորուստները ներկայացնում են միջանկյալ քայլ, մինչև տեղի կունենա հավաքական հիմունքով գնահատվող ֆինանսական ակտիվների խմբի ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇg կորուստների հնարավոր բացահայտումը: Հենց որ հասանելի է դառնում տեղեկատվություն, որով կոնկրետ որոշվում են խմբի առանձին արժեզրկված ակտիվների գծով կորուստները, այդ ակտիվները դուրս են բերվում խմբից:

Î àõ89 Ð³í³ù³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»Éáõ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó ·Ý³Ñ³ïáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ խմբի ապագա դրամական միջոցների հոսքերը գնահատվում են խմբի ակտիվներին համանման պարտքային բնութագրեր ունեցող ակտիվների պատմական կորուստների փորձի հիման վրա: Այն Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ãáõÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³ÝÁ Ñ³ïáõÏ ÏáñáõëïÝ»ñÇ ÷áñÓ, Ï³Ù ³Û¹ փորձը անբավարար է, օգտագործում են համանման կազմակերպությունների խմբերի ֆինանսաÏ³Ý ակտիվների համադրելի խմբերի գծով փորձը: Կորուստների պատմական փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ïÛ³ÉÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ª ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÁÝÃ³óÇÏ ³ÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ã»Ý ³½¹»É ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íÇ íñ³, áñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í¿ Ïáñáõëï»ñÇ å³ï³Ù³Ï³Ý ÷áñÓÁ, ¨ í»ñ³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³ï³Ù³Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íÇ ³ÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñÏ³ÙáõÙë ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý: ²å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ արտացոլում են և ուղղվածությամբ հետևողական են առնչվող դիտարկելի տվյալների ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝª Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íÇó Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³Í (ÇÝãåÇëÇù »Ý ·áñÍ³½ñÏáõÃÛ³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ, ³ÝßáÑå ·áõÙùÇ ·Ý»ñÇ, ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ, í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ï³ñ·³íÇ×³ÏÇ Ï³Ù ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇ փոփոխությունը, որոնք ցույց են տալիս խմբի կրած կորուստները և դրանց չափը): Ապագա ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ï մաև համար օգտագործվող մեթոդաբանությունը և ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են՝ կորստի գնահատականների և կորստի փաստացի ÷áñÓÇ ÙÇç¨ áñ¨¿ տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Î àõ90 àñå»ë Î àõ89 å³ñ·ñ³ýÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ûñÇÝ³Ï³ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É, ÑÇÙÝí»Éáí å³ïÙ³Ï³Ý ÷áñÓÇ íñ³, áñ í³ñÏ³ÛÇÝ ù³ñï»ñÇ ·Íáí í³ñÏÇ âÙ³ñÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý å³ï×³éÝ»ñÇó Ù»ÏÁ í³ñÏ³éáõÇ Ù³ÑÝ¿: Î³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ¹Çï³ñÏ»É, áñ Ù³Ñ³óáõÃÛ³Ý ïáÏáëÁ ï³ñ»óï³ñÇ ³Ý÷á÷áË¿ ÙÝáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý í³ñÏ³ÛÝ ù³ñï»ñÇ ·Íáí í³ñÏ³éáõÝ»ñÇ խմբում որոշ վարկառուներ կարող են մահացած լինել տվյալ տարում, որը ցույց է տալիս, որ այդ í³ñÏ»ñÇ ·Íáí ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï¿ ³é³ç³ó»É` ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ï³ñí³ í»ñçÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ¹»é¨ï»ÕÛ³Ï ã¿, Ã» í³ñÏ³éáõÝ»ñÇó Ù³ëÝ³íáñ³å»ë áíù»ñ »Ý Ù³Ñ³ó»É: ÖÇßï ÏÉÇÝ»ñ, áñ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï ×³Ý³ãվեր այդպիսի «տեղի ունեցած, բայց դեռ չզեկուցված» կորստի գծով: ê³Ï³ÛÝ ×Çßï ã¿ñ ÉÇÝÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï ×³Ý³ã»É ³ÛÝ Ù³Ñ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù, Áëï ëå³ëáõÙÝ»ñÇ, ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³Ý ³å³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ù³ÝÇ áñ Ïáñëï Ç ³ÝÑñ³Å»ßï ¹»åùÁ (í³ñÏ³éáõÇ Ù³ÑÁ) ¹»é¨ï»ÕÇ âÇ áõÝ»ó»É:

Î àõ91 ²å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï Ïáñëï Ç å³ï³Ù³Ï³Ý ï áÏáëÝ»ñÁ û·ï³·áñÍ»ÉÇë Ï³ñ¨áñ¿, áñ Ïáñëï Ç å³ï³Ù³Ï³Ý ï áÏáëÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éíÇ այնպիսի խմբերի նկատմամբ, որոնք սահմանված են նույն ձևով, ինչպես և այն խմբերը, որոնց համար դիտարկվել են կորստի պատմական տոկոսները: Հետևաբար, օգտագործվող մեթոդը պետք է թույլ տա, áñ Ûáõñ³քանչյուր խումբ կապակցված լինի պարտքային ռիսկի համանման բնութագրեր ունեցող ակտիվների խմբերի անցյալ կորստի փորձի վերաբերյալ տեղեկատվության, ինչպես նաև այն ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ³éÝãíáÕ ï íÛ³ÉÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ÁÝÃ³óÇÏ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

* ÐÐØê 37-Ç 39-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ¿ áõÕ»óáõÛó, Ã» ÇÝãå»ë ÑÝ³ñ³íáñ »Éù»ñÇ ß³ñùáõÙ áñáß»É É³í³·áõÛÝ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ:

Î à ô 92 ´ ³ Ý ³ Ó ¨ Ç íñ ³ ÑÇÙÝí ³ Í Ùá ï »óáõÙÝ»ñÁ Ï ³ Ù íÇ× ³ Ï ³ · ñ ³ Ï ³ Ý Ù»Ãá¹ Ý»ñÁ Ï ³ ñáÕ »Ý û · ï ³ · áñÍí»É ª ֆինանսական ակտիվների խմբում արժեզրկումից կորուստը որոշելու համար (օրինակ՝ համեմատաբար ÷áùñ ÷áË ³ éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ), ù ³ ÝÇ ¹ »é ¹ ñ ³ Ýù Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ Ýáõ Ù »Ý 63–65-ñ ¹ ¨ Î à ô 87–Î à ô 91 å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñÇ å ³ Ñ ³ ÝçÝ»ñի: Օգտագործվող ցանկացած մոդել սովորաբար կներառի փողի Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ÛÇÝ ³ ñÅ»ùÇ ³ ½ ¹ »óáõÃÛáõÝÁ, Ñ ³ ßíÇ Ï ³ éÝÇ ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÁ ³ Ï ï ÇíÇ գոյության ամբողջ մնացած ժամկետի ընթացքում (և ոչ միայն հաջորդ տարի), հաշվի կառնի պորտֆելի ÷áË ³ éáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Å ³ Ù Ï » ï ³ ÛÝáõÃÛáõÝÁ ¨ ãÇ ³ é ³ ç ³ óÝÇ ³ ñÅ»½ñ Ï áõÃÛÙÇó Ïáñáõë ï ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý ³ Ï ï ÇíÇ սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

îáÏáë ³ ÛÇÝ »Ï ³ Ùáõ ï Á ³ ñÅ»½ñ Ï Ù ³ Ý × ³ Ý ³ ãáõÙÇó Ñ» ï á

Î à ô 93 Երբ ֆինանսական ակտիվի կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեքը նվազեցվել է ³ ñÅ»½ñ Ï áõÙÇó Ïáñë ï Ç ³ ñ ¹ ÛáõÝùáõÙ, ³ Û ¹ å ³ ÑÇó Ç í»ñ ï áÏáë ³ ÛÇÝ »Ï ³ Ùáõ ï Á × ³ Ý ³ ãíáõÙ ¿ ª û · ï ³ · áñÍ »Éáí ³ ÛÝ ï áÏáë ³ ¹ ñáõÛùÁ, áñÁ ÏÇñ ³ éí»É ¿ ª ³ ñÅ»½ñ Ï Ù ³ Ý Ïáñáõë ï Á ã ³ ÷ »Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí ³ å ³ · ³ ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ½ »Õã»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ:

Ð»ç ³ íáñáõÙ (71–102-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñ)

Ð»ç ³ íáñÙ ³ Ý · áñÍÇùÝ»ñ (72–77-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñ)

¶áñÍÇùÝ»ñÇ áñ ³ ÏáõÙÁ (72-ñ ¹ ¨ 73-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñ)

Î à ô 94 Î ³ ½Ù ³ Ï »ñåáõÃÛ ³ Ý ÏáÕÙÇó ï ñí ³ Í ûåóÇáÝÇ · Íáí åáï »ÝóÇ ³ É íÝ ³ ëÁ Ï ³ ñáÕ ¿ Ýß ³ Ý ³ Ï ³ ÉÇáñ»Ý ³ í»ÉÇ Ù»Í ÉÇÝ»É, ù ³ Ý ³ éÝãíáÕ Ñ»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ ÍÇ ³ ñÅ»ùÇ · Íáí åáï »ÝóÇ ³ É û · áõ ï Á: ² ÛË Ëáëù»ñáí, ï ñí ³ Í ûåóÇáÝÁ ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï ã¿ª Ñ»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ ÍÇ · Íáí ß ³ ÑáõÛÃÇ Ï ³ Ù íÝ ³ ëÇ éÇë ÏÇÝ »ÝÃ ³ ñÏ í ³ ÍáõÃÛáõÝÁ Ýí ³ ½»óÝ»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ: ² Û ¹ å ³ ï × ³ éáí, ï ñí ³ Í ûåóÇáÝÁ ãÇ áñ ³ Ï íáõÙ áñå»ë հեջավորման գործիք, բացառությամբ այն դեպքի, երբ այն նախատեսված է ձեռք բերված օպցիոնի â»½áù ³ óÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ, Ý»ñ ³ é Û ³ É Ù»Ï ³ ÛË ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý · áñÍÇùáõÙ å ³ ñáõÝ ³ Ï íáÕ ûåóÇáÝÁ (ûñÇÝ ³ Ï ª ï ñí ³ Í · ÝÙ ³ Ý ûåóÇáÝ, áñÝ û · ï ³ · áñÍ íáõÙ ¿ Ñ» ï · ÝÙ ³ Ý Çñ ³ íáõÝùáí å ³ ñï ³ íáñáõÃÛ ³ Ý Ñ»çÇ Ñ ³ Ù ³ ñ): Ի տարբերություն՝ ձեռք բերված օպցիոնի գծով պոտենցիալ օգուտները հավասար են կամ ավելի մեծ են, քան վնասները, և, հետևաբար, ունեն Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ Ï ³ Ù ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ß ³ ÑáõÛÃÇ Ï ³ Ù íÝ ³ ëÇ éÇëÏÇÝ »ÝÃ ³ ñÏí ³ ÍáõÃÛáõÝÁ Ýí ³ ½»óÝ»Éáõ åáï »ÝóÇ ³ É: Համապատասխանաբար, այն կարող է որակվել որպես հեջավորման գործիք:

Î à ô 95 ² Ùáñ ï Ç ½ ³ óí ³ Í ³ ñÅ»ùáí Ñ ³ ßí ³ éíáÕ՝ ÙÇÝã¨ Ù ³ ñÙ ³ Ý Å ³ Ù Ï » ï Á å ³ ÑíáÕ Ý»ñ ¹ ñáõÙÁ Ï ³ ñáÕ ¿ Ý ³ Ë ³ ï »ë í»É áñå»ë Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý · áñÍÇù ³ ñ ï ³ ñÅáõÃ ³ ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»çÇ ¹ »åùáõÙ:

Î à ô 96 Չգնահատված բաժնային գործիքում ներդրումը, որը չի հաշվառվում իրական արժեքով, որովհետև դրա Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÁ ãÇ Ï ³ ñáÕ ³ ñÅ ³ Ý ³ Ñ ³ í ³ ï áñ»Ý ã ³ ÷ í»É, Ï ³ Ù ³ Í ³ ÝÓÛ ³ É · áñÍÇùÁ, áñÁ Ï ³ å ³ Ïóí ³ Í ¿ ¨ պետք է մարվի այդպիսի չգնահատված բաժնային գործիքի մատակարարմամբ (տես 46(գ) և 47-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñÁ), ãÇ Ï ³ ñáÕ Ý ³ Ë ³ ï »ë í»É áñå»ë Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý · áñÍÇù:

Î à ô 97 Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքները կազմակերպության ֆինանսական ակտիվները Ï ³ Ù ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ ն պարտավորությունները չեն և, հետևաբար, չեն կարող նախատեսվել որպես Ñ»ç ³ íáÑÙ ³ Ý · áñÍÇù:

Ð»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ ÍÝ»ñ (78–84-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñ)

Ðá ¹ í ³ ÍÝ»ñÇ áñ ³ ÏáõÙÁ (78–80-ñ ¹ å ³ ñ ³ · ñ ³ ýÝ»ñ)

Î à ô 98 Ò»éÝ ³ ñÏ ³ ï Çñ ³ Ï ³ Ý · áñÍáõÝ»áõÃÛ ³ Ý ÙÇ ³ íáÑÙ ³ Ý ¹ »åùáõÙ Ó»éÝ ³ ñÏ ³ ï Çñ ³ Ï ³ Ý · áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Ó»éù բերելու կայուն պարտավորվածությունը չի կարող լինել հեջավորված հոդված, բացառությամբ ÷áË ³ ñÅ»ù ³ ÛÇÝ éÇëÏÇ, ù ³ ÝÇ áñ ³ ÛË Ñ»ç ³ íáÑÙ ³ Ý »ÝÃ ³ Ï ³ éÇëÏ»ñÁ ã»Ý Ï ³ ñáÕ Ñëï ³ Ïáñ»Ý áñáß ³ ÏÇ ³ óí»É ¨ ã ³ ÷ í»É: ² Û ¹ ³ ÛË éÇëÏ»ñÁ ÁÝ ¹ Ñ ³ Ýáõñ Ó»éÝ ³ ñÏ ³ ï Çñ ³ Ï ³ Ý éÇëÏ»ñ »Ý:

Î à ô 99 ´ ³ ÅÝ»Ù ³ ëÝ ³ ÏóáõÃÛ ³ Ý Ù»Ãá ¹ áí Ñ ³ ßí ³ éíáÕ Ý»ñ ¹ ñáõÙÁ ãÇ Ï ³ ñáÕ ÉÇÝ»É Ñ»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ Í Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ Ñ»çáõÙ, ù ³ ÝÇ որ համախմբման ժամանակ շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է դուստր կազմակերպության շահույթը Ï ³ Ù íÝ ³ ëը, այլ ոչ թե ներդրման իրական արժեքի փոփոխությունները: Արտերկրյա ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրման հեջը տարբերվում է վերը նշվածներից, քանի որ այն արտարժութային ռիսկին »ÝÃ ³ ñÏí ³ ÍáõÃÛ ³ Ý Ñ»ç¿, ³ ÛË áã Ã» Ý»ñ ¹ ñÙ ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ ³ Ý Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ Ñ»ç:

Î à ô 99 ² 80-ñ ¹ պարագրաֆը նշում է, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում Ù»Í ³ å»ë Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ³ ÝË ³ ï »ëíած ներխմբային · áñÍ ³ ñùÇ ³ ñ ï ³ ñÅáõÃ ³ ÛÇÝ éÇëÏÁ Ï ³ ñáÕ ¿ áñ ³ Ï í»É áñå»ë Ñ»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ Í ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çáõÙ, »Ã» · áñÍ ³ ñùÁ ë ³ ÑÙ ³ Ýí ³ Í ¿ · áñÍ ³ ñùÇ Ù»ç Ù ï ÝáÕ Ïազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով, և արտարժութային ռիսկը կազդի համախմբված շահույթի կամ վնասի վրա: Այս նպատակով՝ «կազմակերպությունը» կարող է լինել

Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ Ï³Ù Ù³ëÝ³×ÛáõÕ: ºÃ» Ï³ÝË³ï»ëíաð ներխմբային ·áñÍ³ñùÇ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÁ ազդեցություն չունի համախմբված շահույթի կամ վնասի վրա, այդ ներխմբային ·áñÍ³ñùÁ ãÇ Ï³ñáõ որակվել որպես հեջավորված հոդված: Սովորաբար, դա տեղի է ունենում նույն խմբի անդամների միջև éáÛ³ÉÃÇÇ í×³ñáõÙÝ»ñÇ, ïáÏáë³ÛÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ í³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, »Ã» ÙÇ³ûÝ ³éÏ³ ã¿ ³éÝãíáÕ ³ñï³ùÇÝ ·áñÍ³ñù: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» Ï³ÝË³ï»ëíաð ներխմբային ·áñÍ³ñùի արտարժութային ռիսկը կազդի համախմբված շահույթի կամ վնասի վրա, այդ ներխմբ³ÛÇÝ ·áñÍ³ñùÁ Ï³ñáÕ ¿ áñ³Ïí»É áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í: ¸ñ³ օրինակներից է նույն խմբի անդամների միջև պաշարների կանխատեսված վաճառքները կամ գնումները, եթե տեղի է ունենում այդ պաշարների հետագա վաճառք խմբի նկատմամբ արտաքին կողմին: ÜÙ³Ý³å»ë, ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëíաð ներխմբային վաճառքը խմբի այն կազմակերպության կողմից, որն արտադրել է դրանք, խմբի այլ կազմակերպությանը, որն օգտագործելու է այդ հիմնական միջոցները իր գործունեության մեջ, կարող է ազդեցություն ունենալ համախմբված ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³: ¸³ Ï³ñáÕ ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É, ûñÇÝ³Ï, ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ ·Íáí ·ÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ ¿ Ñ³ßí³ñÏ»Éáõ, ¨ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ սկզբնապես ճանաչված գումարը կարող է փոփոխվել, եթե կանխատեսված ներխմբային գործարքն ³ñï³Ñ³Ûïí³Í¿ ·ÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝալ արժույթից տարբեր արժույթով:

Îàô99´ Եթե կանխատեսված ներխմբային գործարքի հեջը որակվում է որպես հեջի հաշվառման ենթակա, ապա, 95(³) å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ցանկացած օգուտ կամ վնաս պետք է վերադասակարգվի՝ դուրս բերի»Éáí ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ¨ Ý»ñ³éí»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ՝ ³ÛÝ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ Ï³Ù Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ»ñáõÙ, áñáÝó ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í ·áñÍ³ñùÇ արտարժութային ռիսկը ազդում է համախմբված շահույթի կամ վնասի վրա:

Îàô99´² Î³զմակերպությունը հեջավորման փոխհարաբերության մեջ կարող է նախատեսել հեջավորված հոդվածի դրամական միջոցների հոսքերի կամ իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³¨ Ý³Ë³ï»ë»É Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùի փոփոխությունները միայն որոշակի գնից կամ այլ փոփոխականից բարձր կամ ցածր (միակողմանի ռիսկ): Ձեռք բերված օպցիոն հանդիսացող հեջավորման գործիքի ներքին արժեքը (ենթադրելով, որ այն ունի նույն հիմնական պայմանները, ինչ նախատեսված ռիսկը), բայց ոչ դրա Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³ñï³óáէáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ÙÇ³ÏáÕÙ³ÝÇ éÇëÏÁ: úñÇÝ³Ï³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ »Éù»ñÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ÝË³ï»ëíáõÙ ³å³ÝùÇ ·ÝÙ³Ý·ÝÇ ³×Ç ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: ²Ûևåçëç çñ³íÇ×³ÏáõÙ Ý³Ë³ï»ëíáõÙ »Ý ÙÇ³ûÝ áñáß³ÏÇ Ù³կարդակից բարձր գնի աճի արդյունքում առաջացած դրամական միջոցների հոսքերի կորուստները: Հեջավորված ռիսկը չի ներառում ձեռք բերված օպցիոնի Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ù³ÝÇ áñ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ï³½ÙáõÙ Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñùÇ բաղադրիչ, որն ազդում է շահույթի կամ վնասի վրա (86(բ) պարագրաֆ):

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í (81-ñ¹ ¨ 81² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô99¶ ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÙÇ Ù³ëÝ¿Ý³Ë³ï»ëíáõÙ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í, ³å³ ³ûí³Ý³Ë³ï»ëí³Í Ù³ëÁ å»ïù¿ÉÇÝÇ ³í»ÉÇ ÷áùñ, ù³Ý ³ûí ³Ï ïÇíÇó Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ: úñÇÝ³Ï³ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÁ ÷áùñ¿ È Æ´à ð-Çó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ Ý³Ë³ï»ë»É³ (³) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ, áñÁ Ñ³í³ë³ñ¿ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ՝ ·áõÙ³ñ³Í È Æ´à ð-ի տոկոսադրույքը, և (բ) բացասական մնացորդային մասը: Այնուամենայնիվ, կազմակերպությունը կարող է ամբողջ ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության բոլոր դրամական միջոցների հոսքերը նախատեսել որպես հեջավորվ³Í Ñá¹í³Í ¨ ¹ñ³Ýù Ñ»ç³íáñ»É ÙÇ³ûÝ Ù»Ï áñáß³ÏÇ éÇëÏÇ ¹»Ù (ûñÇÝ³Ïª ÙÇ³ûÝ È Æ´à ð-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»É Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»Ù): úñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, áñÇ արդյունավետ տոկոսադրույքը 100 բազիսային կետով ցածր է ԼԻԲՈՐ-Çó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ որպես հեջավորված հոդված նախատեսել ամբողջ պարտավորությունը (այսինքն՝ հիմնական գումարը՝ ·áõÙ³ñ³Í ïáÏáë³í×³ñª §È Æ´à ð-ից հանած 100 բազիսային կետ» դրույքով) և հեջավորել ամբողջ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ûÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»É ¿ È Æ´à ð-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝï ñ»É Ý³¨ Ñ»ç³íáñÙ³Ýª «մեկը մեկի» գործակցից տարբեր գործակից՝ հեջի արդյունավետությունը բարելավելու նպատակով, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ Î àô100 å³ñ³·ñ³ýáõÙ:

Îàô99¸´³óÇ ³û¹, »Ã» ýÇùëï³Í ïáÏáëաղրույքով ֆինանսական գործիքը հեջավորվում է իր սկզբնավորումից áñáß Å³Ù³Ý³Ï ³Ýó, ¨ ³û¹ ÁÝÃ³óùáõÙ ÷áËíáõÙ »Ý Ý³¨ ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ կարող է նախատեսել այն մասը, որը հավասար է ուղենիշային տոկոսադրույքին, և որը բարձր է հոդվածի ·Íáí í×³ñíáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³û¹å»ë í³ñí»É, »Ã» áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ ³í»ÉÇ ó³Íñ¿, ù³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÁ Ñ³ßí³ñÏí³Í ³ûÝ ենթադրության հիման վրա, որ կազմակերպությունը գործիքը գնել է այն օրը, երբ առաջին անգամ

Ý³Ë³ï»ë»É ¿ Ñ»ÿavորված հոդվածը: Օրինակ՝ ենթադրենք կազմակերպությունը սկզբնավորում է ýÇùëí³Í ï áÏáë³¹ñáõÛùáí 100 ²Ø ³ñÅ»ùáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇí, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ 6 տոկոս Է այն ժամանակ, երբ ԼԻԲՈՐ-Á 4 ïáÏáë ¿: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëÏëáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñ»É ³Û¹³Ï ïÇíÁ áñáßÅ³ մանակ անց, երբ ԼԻԲՈՐ-Ý ³×»É ¿ ÙÇÝã¨ 8 ïáÏáë, ¨ ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»É ¿ª դառնալով 90 ԱՄ: Կազմակերպությունը հաշվարկում է, որ եթե ակտիվը գնած լիներ այն օրը, երբ ³Ï ïÇíÝ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù Ý³Ë³ï»ë»É ¿ñ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í Çñ 90 ²Ø Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ ³ñ¹ÛáõÙավետ եկամտաբերությունը կլիներ 9,5 տոկոս: Քանի որ ԼԻԲՈՐ-Á ó³Íñ ¿ ³Û¹ արդյունավետ եկամտաբերությունից, կազմակերպությունը կարող է նախատեսել 8 տոկոս ԼԻԲՈՐ-Ç մասը, որը բաղկացած է մասամբ պայմանագրային տոկոսային դրամական միջոցների հոսքերից, և մասամբ ընթացիկ իրակաÝ ³ñÅ»ùÇ (³ÛëÇÝùÝ՝ 90 ²Ø-Ç) ¨ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ñÇ (³ÛëÇÝùÝ՝ 100 ²Ø-ի) տարբերությունից:

Î àô99º 81-րդ պարագրաֆը կազմակերպությանը թույլատրում է նախատեսել ֆինանսական գործիքի ոչ ամբողջ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ: úñÇÝ³Ï.

(³) ֆինանսական գործիքի բոլոր դրամական միջոցների հոսքերը կարող են նախատեսվել այն ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù վերագրելի են որոշ (բայց ոչ բոլոր) ռիսկերի. կամ

(բ) ֆինանսական գործիքի որոշ (բայց ոչ բոլոր) դրամական միջոցների հոսքեր կարող են Ý³Ë³ï»éí»É ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ գծով, որոնք վերագրելի են բոլոր կամ միայն որոշ ռիսկերին (այսինքն՝ ֆինանսական գործիքի ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ §Ù³ëÁ¦ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»սվել բոլոր կամ միայն որոշ ռիսկերին í»ñ³·ñ»ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí):

Î àô99¼ Ð»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ áñ³Ï³íáñí»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëí³Í éÇëÏ»ñÁ ¨ éÇëÏÇ Ù³ë»ñÁ å»ïù ¿ լինեն ֆինանսական գործիքի առանձին նույնականացվող բաղադրիչներ, և նախատեսված ռիսկերի ու éÇëÏÇ Ù³ë»ñÇ փոփոխություններից առաջացող ամբողջ ֆինանսական գործիքի դրամական միջոցների Ñáëù»ñÇ Ï³Ù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»ÉÇ ÉÇÝ»Ý: úñÇÝ³Ï.

(³) ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ¹»åùáõÙ, áñÁ Ñ»ç³íáñíáõÙ ¿ éÇëÏÇó ½»ñÍ Ï³Ù áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»Ù, ռիսկից զերծ կամ ուղենիշային դրույքը, սովորաբար, համարվում է ֆինանսական գործիքի առանձին նույնականացվող բաղադրիչ, ինչպես նաև ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»ÉÇ.

(բ) ëÕ³×Á ³é³ÝÓÇÝ ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óíáÕ ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»ÉÇ ã¿ ¨ âÇ Ï³ñáÕ Ý³Ë³ï»ëí»É որպես ֆինանսական գործիքի ռիսկ կամ ռիսկի մաս, եթե միայն բավարարված չեն (գ) կետի å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ.

(·) ëÕ³×Ç Ñ»ï Ï³å³Ïóí³Í ×³Ý³ãí³Í å³ñï³ïáÙëÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇª å³ÛÙ³Ý³·ñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ëÕ³×Ç Ù³ëÁ (»ÝÃ³¹ñ»Éáí, áñ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³éÙ³Ý å³Ñ³Ýç ³éÏ³ ã¿) ³é³ÝÓÇÝ ÝáõÛÝ³Ï³Ý³óíáÕ ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»ÉÇ ¿, ù³ÝÇ ¹»é ëÕ³×Ç ³Û¹ Ù³ëÁ ãÇ ³½¹áõÙ ·áñÍÇùÇ ³ÛÉ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ íñ³:

àã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í (å³ñ³·ñ³ý 82)

Î àô100 Ոչ ֆինանսական ակտիվի կամ ոչ ֆինանսական պարտավորության բաղկացուցչի կամ բաղադրիչի գնի փոփոխությունը, սովորաբար, չունի կանխատեսելի, առանձին չափելի ազդեցություն հոդվածի գնի վրա, áñÁ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÉÇÝÇ, ûñÇÝ³Ï, å³ñï³ïáÙëÇ ·ÝÇ íñ³ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ազդեցության հետ: Հետևաբար, ոչ ֆինանսական ակտիվը կամ ոչ ֆինանսական պարտավորությունը ներկայացնում է հեջավորված հոդված միայն որպես ամբողջություն, կամ էլ՝ փոխարժեքային ռիսկի Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ¨ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ տարբերություն (օրինակ՝ բրազիլական սուրճի կանխատեսված գնման հեջի նպատակով կոլումբիական ëáõñ×Ç ·ÝÙ³Ý ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ, áñÇ ÙÝ³ó³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý »Ý), այդ հեջավորման փոխհարաբերությունը կարող է դեռևս ոñ³Ïí»É áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý փոխհարաբերություն, եթե բավարարվում են 88-րդ պարագրաֆի բոլոր պայմանները, ներառյալ այն, որ Ñ»çÁ, Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, Ù»Í³å»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ÏÉÇÝÇ: ²Ûë Ýå³ï³ïáíª Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ù»Í Ï³Ù ÷áùñ ÉÇÝ»É, ù³Ý Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝÇ, եթե դա բարելավում է հեջավորման փոխհարաբերության արդյունավետությունը: Օրինակ՝ կարող է իրականացվել ռեգրեսիայի վերլուծություն՝ հեջավորված հոդվածի (օրինակ՝ բրազիլական սուրճի գործարք) և հեջավորման գործիքի (օրինակ՝ կոլումբիական սուրճի գործարք) միջև վիճակագրական փոխհարաբերություն հաստատելու համար: Եթե երկու փոփոխականների միջև (այսինքն՝ բրազիլական սուրճի և կոլումբիական սուրճի միավորի գների միջև) առկա է հիմնավոր փոխհարաբերություն, ապա ռեգրեսիայի կորի թեքությունը կարող է օգտագործվել հեջի այն հարաբերակցության գործոնÏÇóÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñÁ Ï³å³ÑáíÇ ³é³í»É³·áõÛÝ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáõÃÛáõÝÁ: úñÇÝ³Ï»Ã» é»·ñ»ëÇ³ÛÇ ÏáñÇ Ã»ùáõÃÛáõÝÁ 1,02 ¿, ³å³ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ 0,98 ÙÇ³íáñÇ ¨ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ 1,00 ÙÇ³íáñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ñ»çÇ

հարաբերակցության գործակիցը կապահովի առավելագույն Ý ՝ÏÝÏ ՝ÉíáÕ ՝ñ¹ÛáõÝ ՝í»ïáõÃÛáõÝ: Այնուամենայնիվ, հեջավորման փոխհարաբերությունը կարող է հանգեցնել անարդյունավ í»ïáõÃÛ ՝Ý, áñÁ ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հեջավորման փոխհարաբերության ժամանակահատվածում:

Ðá¹í ՝ÍÝ»ñÇ խմբի նախատեսումը որպես հեջավորված Ñá¹í ՝Í (83-ñ¹ ¨ 84-ñ¹ å ՝ñ ՝ · ñ ՝ýÝ»ñ)

Î àô101 ÀÝ¹Ñ ՝Ýáõñ ½áõ ï ¹ÇñùÇ Ñ»çÁ (ûñÇÝ ՝Ï ª Ñ ՝Ù ՝ÝÙ ՝Ý Ù ՝ñÙ ՝Ý Å ՝ÙÏ» ï Ý»ñáí ýÇùëí ՝Í ïáÏáë ՝¹ñáõÛùáí բոլոր ակտիվների և ֆիքսված տոկոսադրույքով բոլոր պարտավորությունների զուտ դիրքը), ի տարբերություն որոշակի հեջավորված հոդվածի հեջի, չի áñ ՝Ï íáõÙ áñå»ë Ñ»çÇ Ñ ՝ßí ՝éÙ ՝Ý »ÝÃ ՝Ï ՝: Սակայն այս տեսակի հեջավորման փոխհարաբերության հեջի հաշվառման գրեթե նույն ազդեցությունը ß ՝ÑáõÛÃÇ Ï ՝Ù íÝ ՝ëÇ íñ ՝ Ï ՝ñ»ÉÇ ¿ ë ï ՝Ý ՝Ëª áñå»ë Ñ»ç ՝íáñí ՝Í Ñá¹í ՝Í Ý ՝Ë ՝ ï »ë»Éáí ÑÇÙùáõÙ ընկած հոդվածների մի մասը: Օրինակ՝ եթե բանկն ունի համանման բնույթի ռիսկերով և պայմաններով 100 ²Ø ՝ñÅ»ùáí ՝Ï ïÇíÝ»ñ ¨ 90 ²Ø ՝ñÅ»ùáí å ՝ñ ï ՝íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ Ñ»ç ՝íáñáõÙ ¿ 10 ²Ø ½áõ ï ՝ñÅ»ùáí éÇëÏÇ »ÝÃ ՝ñÏí ՝íáõÃÛáõÝÁ, ՝ÛÝ Ï ՝ñáÕ ¿ áñå»ë Ñ»ç ՝íáñí ՝Í Ñá¹í ՝Í Ý ՝Ë ՝ ï »ë»É ՝Û¹ ՝Ï ïÇíÝ»ñÇ 10 ²Ø ՝ñÅ»ùáí Ù ՝ëÁ: ÜÙ ՝Ý Ý ՝Ë ՝ ï »ëáõÙÁ Ï ՝ñáÕ ¿ û· ï ՝ · áñÍí»É, »Ã» ՝Û¹åÇëÇ ՝Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ å ՝ñ ï ՝íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ýÇùëí ՝Í ïáÏáë ՝¹ñáõÛùáí · áñÍÇùÝ»ñ »Ý, áñáÝó ¹»åùáõÙ ë ՝Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ñ»ç ¿, Ï ՝Ù »Ã» ¹ñ ՝Ýù ÷á÷áËáõÝ ïáÏáë ՝¹ñáõÛùáí · áñÍÇùÝ»ñ »Ý, áñáÝó ¹»åùáõÙ ë ՝¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç ¿: ÜÙ ՝Ý ՝å»ë, »Ã» Ï ՝½Ù ՝Ï »ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ 100 ²Ø ՝ñÅ»ùáí ՝ñ ï ՝ñÅáõÛÃáí · ÝÙ ՝Ý Ï ՝ÛáõÝ å ՝ñ ï ՝íáñí ՝ÍáõÃÛáõÝ ¨ 90 ²Ø ՝ñÅ»ùáí ՝ñ ï ՝ñÅáõÛÃáí í ×՝éùÇ կայուն պարտավորվածություն, այն կարող է հեջավորել 10 ԱՄ արժեքով զուտ գումարը՝ ձեռք բերելով ՝Í ՝ÝóÛ ՝É · áñÍÇù ¨ ՝ÛÝ Ý ՝Ë ՝ ï »ë»Éáí áñå»ë Ñ»ç ՝íáñÙ ՝Ý · áñÍÇùª Ï ՝å ՝Í 100 ²Ø ՝ñÅ»ùáí · ÝÙ ՝Ý Ï ՝ÛáõÝ å ՝ñ ï ՝íáñí ՝ÍáõÃÛ ՝Ý 10 ²Ø ՝ñÅ»ùáí Ù ՝ëÇ Ñ» ï :

Ð»çÇ Ñ ՝ßí ՝éáõÙ (85–102-ñ¹ å ՝ñ ՝ · ñ ՝ýÝ»ñ)

Î àô102 Æñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ ûñÇÝ ՝Ï ¿, ïáÏáë ՝¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ՝ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ýÇùëí ՝Í ïáÏáë ՝¹ñáõÛùáí å ՝ñ ï ù ՝ÛÇÝ · áñÍÇùÇ Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ »ÝÃ ՝ñ ï ՝íáõÃÛ ՝Ý Ñ»çÁ: ²ÛëåÇëÇ Ñ»ç Ï ՝ñáÕ ¿ Çñ ՝ · áñÍí»É ÃáÕ ՝ñ ï Ïáõ ՝Ù ï Çñ ՝å» ï áÕÇ ÏáÕÙÇó:

Î àô103 ¸ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çÇ ûñÇÝ ՝Ï ¿ ëíáåÇ û· ï ՝ · áñÍáõÙÁª ÷á÷áËáõÝ ïáÏáë ՝¹ñáõÛùáí å ՝ñ ï ùÁ ýÇùëí ՝Í ïáÏáë ՝¹ñáõÛùáí å ՝ñ ï ùáí ÷áË ՝Ý ՝Ï »Éáõ Ñ ՝Ù ՝ñ (³ÛëÇÝùÝ՝ ՝å ՝ · ³ · áñÍ ՝ñùÇ հեջ, երբ հեջավորման ենթակա ապագա դրամական միջոցների հոսքերը ապագա տոկոսային í× ՝ñáõÙÝ»ñÝ »Ý):

Î àô104 Î ՝ÛáõÝ å ՝ñ ï ՝íáñí ՝ÍáõÃÛ ՝Ý Ñ»çÁ (ûñÇÝ ՝Ïª í ՝é»ÉÇùÇ · ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛ ՝Ý Ñ»çÁ՝ Ï ՝å í ՝Í ¿É»Ï ï ñ ՝Ï ՝Û ՝ÝÇ ÏáÕÙÇó ýÇùëí ՝Í · Ýáí í ՝é»ÉÇù · Ý»Éáõ ã× ՝Ý ՝ãí ՝Í å ՝ÛÙ ՝Ý · ñ ՝ÛÇÝ å ՝ñ ï ՝íáñí ՝ÍáõÃÛ ՝Ý Ñ» ï) Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ ՝Ý »ÝÃ ՝ñ ï ՝íáõÃÛ ՝Ý Ñ»ç ¿: Համապատասխանաբար, այսպիսի հեջն իրական արժեքի հեջ է: Սակայն, ըստ 87-ñ¹ å ՝ñ ՝ · ñ ՝ýÇ, Ï ՝ÛáõÝ å ՝ñ ï ՝íáñí ՝ÍáõÃÛ ՝Ý ՝ñ ï ՝ñÅáõÃ ՝ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»çÁ, áñå»ë ՝ÛÉÁÝ ï ñ ՝Ýù, Ï ՝ñáÕ ¿ Ý ՝¨ Ñ ՝ßí ՝éí»É áñå»ë ¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç:

Ð»çÇ ՝ñ¹ÛáõÝ ՝í» ïáõÃÛ ՝Ý · Ý ՝Ñ ՝ ïáõÙ

Î àô105 Հեջը համարվում է մեծապես արդյունավետ, միայն եթե բավարարվում է հետևյալ երկու պայմաններից ÛáõÑ ՝ù ՝ÝãÛáõÑÁ.

(ª) հեջի սկզբի դրությամբ և հետագա ժամանակաշրջաններում, ըստ ՝ÏÝÏ ՝ÉáõÃÛ ՝Ý, Ñ»çÁ Ù» Í ՝å»ë ՝ñ¹ÛáõÝ ՝í» ï ÏÉÇÝÇ Ñ»ç ՝íáñí ՝Í éÇëÏÇÝ í»ñ ՝ · ñ»ÉÇ Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ï ՝Ù ¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã½áù ՝óÝ»Éáõ Ù»ç՝ ՝ÛÝ Å ՝Ù ՝Ý ՝Ï ՝ßñç ՝ÝÇ ÁÝÃ ՝óùáõÙ, áñÇ Ñ ՝Ù ՝ñ Ý ՝Ë ՝ ï »ë ՝Í ¿ Ñ»çÁ: ²Û¹åÇëÇ ՝ÏÝÏ ՝ÉÇùÝ»ñÁ Ï ՝ñáÕ »Ý óáõó ՝¹ñí»É ï ՝ղբեր »Õ ՝Ý ՝ÏÝ»ñáí՝ Ý»ñ ՝é Û ՝É Ñ»ç ՝íáñí ՝Í éÇëÏÇÝ í»ñ ՝ · ñ»ÉÇ Ñ»ç ՝íáñí ՝Í Ñá¹í ՝ÍÇ Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ï ՝Ù ¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ՝ÝóÛ ՝É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ ՝Ù»Ù ՝ ïáõÃÛáõÝÁ Ñ»ç ՝íáñÙ ՝Ý · áñÍÇùÇ Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ï ՝Ù ¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ՝ÝóÛ ՝É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï, Ï ՝Ù ցուցադրելով վիճակագրական բարձր կոռելյացիան հեջավորված Ñá¹í ՝ÍÇ Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ï ՝Ù ¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ¨ Ñ»ç ՝íáñÙ ՝Ý · áñÍÇùÇ Çñ ՝Ï ՝Ý ՝ñÅ»ùÇ Ï ՝Ù ¹ñ ՝Ù ՝Ï ՝Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÙÇç¨: Î ՝½Ù ՝Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ՝ñáÕ ¿ ÁÝï ñ»É հեջավորման «մեկը մեկի» գործակցից տարբեր գործ ՝ÏÇó՝ Ñ»çÇ ՝ñ¹ÛáõÝ ՝í» ïáõÃÛáõÝÁ բարելավելու նպատակով, ինչպես նկարագրված է ԿՈՒ100 պարագրաֆում.

(բ) Ñ»çÇ ÷ ՝ë ï ՝óÇ ՝ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ï ՝ ï ՝ÝíáõÙ »Ý 80-Çó 125 ïáÏáëÇ ÙÇç ՝Ï ՝ÛùáõÙ: úñÇÝ ՝Ïª »Ã» ÷ ՝ë ï ՝óÇ ՝ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÝ ՝ÛÝåÇëÇÝ »Ý, áñ Ñ»ç ՝íáñÙ ՝Ý · áñÍÇùÇ · Íáí íÝ ՝ëÁ Ï ՝½ÙáõÙ ¿ 120 ²Ø, ÇëÏ ¹ñ ՝Ù ՝Ù ՝ÇÝ · áñÍÇùÇ · Íáí û· áõ ï Á՝ 100 ²Ø, ՝å ՝ ã½áù ՝óÙ ՝Ý ՝ñ¹ÛáõÝùÁ Ï ՝ñáÕ ¿ չափվել120/100 հարաբերակցությամբ, որը կազմում է 120 տոկոս, կամ 100/120 հարաբերակցությամբ, որը կազմում է 83 տոկոս: Այս օրինակում, ենթադրելով, որ հեջը բավարարում է (ա) կետի պայմ ՝ÝÁ, Ï ՝½Ù ՝Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï»½ñ ՝Ï ՝óÝ»ñ, áñ Ñ»çÁ Ù» Í ՝å»ë ՝ñ¹ÛáõÝ ՝í» ï ¿ »Õ»É:

Î à ô106 Արդյունավետությունը գնահատվում է առնվազն այն պահին, որի դրությամբ կազմակերպությունը å ³ ï ñ ³ ë ï áõÙ ¿ Çñ ï ³ ñ» Ï ³ Ý Ï ³ Ù ÙÇç ³ ÝÏÛ ³ É ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Î à ô107 êáõÛÝ ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Á ãÇ ë ³ ÑÙ ³ Ýáõù Ñ»çÇ ³ ñ ¹ Ûáõ Ý ³ í» ï áõÃÛ ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý áñ¨¿ ÙÇ Ù»Ãá ¹ : Î ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý ÏáÕÙÇó áñ ¹ »·ñíáÕ Ñ»çÇ ³ ñ ¹ Ûáõ Ý ³ í» ï áõÃÛ ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý Ù»Ãá ¹ Á Ï ³ Ëí ³ Í ¿ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý éÇëÏ»ñÇ Ï ³ é ³ í ³ ñÙ ³ Ý é ³ ½Ù ³ í ³ ñáõÃÛáõÝÇó: úñÇÝ ³ Ï ª »Ã» Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý éÇëÏ»ñÇ Ï ³ é ³ í ³ ñÙ ³ Ý é ³ ½Ù ³ í ³ ñáõÃÛáõÝÝ ¿ª Ñ»ç ³ íáñí ³ Í ¹ ÇñùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ ñ ï ³ óáÉ»Éáõ համար պարբերաբար ճշգրտել հեջավորման գործիքի գումարը, ապա կազմակերպությունը պետք է óáõó ³ ¹ ñÇ, áñ, Áë ï ³ ÏÝÏ ³ ÉÇùÝ»ñÇ, Ñ»çÁ ÏÉÇÝÇ Ù»Í ³ å»ë ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï ÙÇ ³ ÛÝ ÙÇÝã¨ Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇùÇ ·áõÙ ³ ñÇ Ñ ³ çáñ ¹ ×ß·ñ ï áõÙÝ ÁÝÏ ³ Í Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÇ ÁÝÃ ³ óùáõÙ: àñáß ¹ »åù»ñáõÙ կազմակերպությունը որդեգրում է տարբեր մեթոդներ հեջերի տարբեր տեսակների համար: Հեջավորման ռազմավարության վերաբերյալ կազմակերպության փաստաթղթավորումը ներառում է ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï áõÃÛ ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý ÁÝÃ ³ ó ³ Ï ³ ñ·»ñÁ: ² Û ¹ ÁÝÃ ³ ó ³ Ï ³ ñ·»ñÁ Ýßáõ Ù »Ý, Ã» ³ ñ ¹ Ûáù ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÁ Ý»ñ ³ éáõÙ ¿ Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí áÕç û·áõ ï Á Ï ³ Ù íÝ ³ ëÁ, Ã» ·áñÍÇùÇ ժամանակային արժեքը բացառվում է:

Î à ô107 ² ºÃ» Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ç ³ íáñáõÙ ¿ Ñá ¹ í ³ ÍÇ ·Íáí éÇëÏÇÝ »ÝÃ ³ ñÏ í ³ ÍáõÃÛ ³ Ý 100 ï áÏáëÇó ÷áùñ Ù ³ ëÁ, ûñÇÝ ³ Ïª 85 ï áÏáëÁ, ³ å ³ ³ ÛÝ å» ï ù ¿ Ý ³ Ë ³ ï »ëÇ Ñ»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ ÍÁ éÇëÏÇÝ »ÝÃ ³ ñÏ í ³ ÍáõÃÛ ³ Ý 85 ï áÏáëÇ ã ³ ÷áí ¨ å» ï ù ¿ ã ³ ÷Ç ³ Ý ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï áõÃÛáõÝÁ ³ Û ¹ Ý ³ Ë ³ ï »ëí ³ Í 85 ï áÏáëÇ ÷á÷áËáõÃÛ ³ Ý ÑÇÙ ³ Ý íñ ³ : ²ÛÝáõ ³ Ù»Ý ³ ÛÝÇí, Ñ»ç ³ íáñ»Éáí Ý ³ Ë ³ ï »ëí ³ Í éÇëÏÇÝ »ÝÃ ³ ñÏ í ³ ÍáõÃÛ ³ Ý 85 ï áÏáëÁª Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ ñáÕ ¿ û·ï ³ ·áñÍ»É Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý §Ù»ÏÁ Ù»ÏÇ¦ գործակցից տարբեր գործակից, եթե դա բարելավում է հեջի ակնկալվող արդյունավետությունը, ինչպես Ý Ï ³ ñ ³ ·ní ³ Í ¿ Î à ô100 å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýáõÙ:

Î à ô108 ºÃ» Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇùÇ ¨ Ñ»ç ³ íáñí ³ Í ³ Ï ïÇíÇ, å ³ ñï ³ íáñáõÃÛ ³ Ý, Ï ³ ÛáõÝ å ³ ñï ³ íáñí ³ ÍáõÃÛ ³ Ý Ï ³ Ù Ù»Í ³ å»ë Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý Ï ³ ÝË ³ ï »ëí ³ Í ·áñÍ ³ ñùÇ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý å ³ ÛÙ ³ ÝÝ»ñÁ ÝáõÛÝÝ »Ý, ³ å ³ Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ¿, áñ Ñ»ç ³ íáñíáÕ éÇëÏÇÝ í»ñ ³ ·ñ»É Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ ¨ ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ փոփոխությունները կարող են ամբողջությամբ միմյանց չեզոքացնել՝ ինչպես հեջի սկզբի դրությամբ, ³ ÛÝå»ë ¿É Ñ» ï ³ ·³ Ûáõ Ù: úñÇÝ ³ Ïª Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ¿, áñ ï áÏáë ³ ¹ ñáõÛùÇ ëíáåÁ ÉÇÝÇ ³ ñ ¹ Ûáõ Ý ³ í» ï Ñ»ç, »Ã» Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇùÇ ¨ Ñ»ç ³ íáñí ³ Í Ñá ¹ í ³ ÍÇ ÝáÙÇÝ ³ É ¨ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý ·áõÙ ³ ñÝ»ñÁ, å ³ ÛÙ ³ ÝÝ»ñÁ, í»ñ ³ ·ÝáñáßÙ ³ Ý ³ Ùë ³ Ãí»ñÁ, ï áÏáë ³ í ×³ ñÝ»ñÇ ¨ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý ·áõÙ ³ ñÝ»ñÇ ë ï ³ óÙ ³ Ý ¨ í ×³ ñÙ ³ Ý ³ Ùë ³ Ãí»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ ï áÏáë ³ ¹ ñáõÛùÝ»ñÇ ã ³ ÷Ù ³ Ý ÑÇÙáõÝÙÁ ÝáõÛÝÝ »Ý: Ü ³ ¨ Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ¿, áñ ³ åñ ³ ÝùÇ Ù»Í ³ å»ë Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ³ Ë ³ ï »ëí ³ Í ·ÝÙ ³ Ý Ñ»çÁ ýáñí ³ ñ ¹ ³ ÛÇÝ å ³ ÛÙ ³ Ý ³ ·ñÇ ÙÇçáóáí ÏÉÇÝÇ Ù»Í ³ å»ë ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï , »Ã» ª

(³) ýáñí ³ ñ ¹ ³ ÛÇÝ å ³ ÛÙ ³ Ý ³ ·ÇñÁ ÏÝùí ³ Í ¿ª ·Ý»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ ÝáõÛÝ ³ åñ ³ ÝùÇ ÝáõÛÝ ù ³ Ý ³ ÏÁ ÝáõÛÝ å ³ ÑÇÝ ¨ í ³ ÛñáõÙ, ÇÝãª Ñ»ç ³ íáñí ³ Í ³ ÝË ³ ï »ëí ³ Í ·ÝÙ ³ Ý ¹ »åùáõÙ.

(բ) սկզբնական պահին ֆորվարդային պայմանագրի իրական արժեքը հավասար է զրոյի.

(·) կա՛մ ֆորվարդային պայմանագրի գծով գեղչի կամ պարգևավճարի փոփոխությունը բացառվում է Ñ»çÇ ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï áõÃÛ ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÇó ¨ áõÕÕ ³ ÏÇáñ»Ý × ³ Ý ³ ãíáõÙ ¿ ß ³ ÑáõÛÃáõÙ Ï ³ Ù íÝ ³ ëáõÙ, Ï ³ Ù ¿É Ù»Í ³ å»ë Ñ ³ í ³ Ý ³ Ï ³ Ý ³ ËÝ ³ ï »ëí ³ Í ·áñÍ ³ ñùÇ · Íáí ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ ÏÝÏ ³ ÉíáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝí ³ Í ¿ ³ åñ ³ ÝùÇ ýáñí ³ ñ ¹ ³ ÛÇÝ ·ÝÇ íñ ³ :

Î à ô109 Երբեմն հեջավորման գործիքը չեզոքն ³ óÝáõÙ ¿ Ñ»ç ³ íáñí ³ Í éÇëÏÇ ÙÇ ³ ÛÝ ÙÇ Ù ³ ëÁ: úñÇÝ ³ Ïª Ñ»çÁ ÉÇáíÇÝ արդյունավետ չի լինի, եթե հեջավորման գործիքը և հեջավորված հոդվածն արտահայտված են տարբեր ³ ñÅáõÛÃÝ»ñáí, áñáÝó ÷áË ³ ñÅ»ùÝ»ñÁ ã»Ý ÷á÷áËíáõÙ ÷áËÏ ³ å ³ Ïóí ³ Í Ó¨áí: ÜÙ ³ Ý ³ å»ë, ï áÏáë ³ ¹ ñáõÛùÇ éÇëÏÇ Ñ»çÁ ³ Í ³ Ýóû ³ É ·áñÍÇùÇ ÙÇçáóáí ãÇ ÉÇÝÇ ÉÇáíÇÝ ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï , »Ã» ³ Í ³ Ýóû ³ É ·áñÍÇùÇ Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ ³ Ý ÙÇ Ù ³ ëÁ í»ñ ³ ·ñ»É ¿ å ³ ÛÙ ³ Ý ³ ·ñ ³ ÛÇÝ ÏáÕÙÇ å ³ ñï ù ³ ÛÇÝ éÇëÏÇÝ:

Î à ô110 Որպես հեջի հաշվառման ենթակա որակվելու համար հեջը պետք է վերաբերի որոշակի ÝáõÛÝ ³ Ï ³ Ý ³ óí ³ Í ¨ Ý ³ Ë ³ ï »ëí ³ Í éÇëÏÇ, ³ ÛÉ áã Ã» å ³ ñ½ ³ å»ë Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý ÁÝ ¹ Ñ ³ Ýáõñ Ó»éÝ ³ ñÏ ³ ï Çñ ³ Ï ³ Ý éÇëÏ»ñÇÝ, ¨ å» ï ù ¿, Ç í»ñçá, ³ ½ ¹ Ç Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý ß ³ ÑáõÛÃÇ Ï ³ Ù íÝ ³ ëÇ íñ ³ : Նյութական ակտիվի բարոյական մաշվածության ռիսկի կամ պետության կողմից գույքի բռնագրավման éÇëÏÇ Ñ»çÁ ãÇ áñ ³ Ï ³ íáñíáւմ որպես հեջի հաշվառման պահանջներին բավարարող. դրա ³ ñ ¹ ÛáõÝ ³ í» ï áõÃÛáõÝÁ ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ã¿ ã ³ ÷»É, ù ³ ÝÇ áñ Ýßí ³ Í éÇëÏ»ñÁ ³ ñÅ ³ Ý ³ Ñ ³ í ³ ï áñ»Ý ã ³ ÷»ÉÇ ã»Ý:

Î à ô110 ² 74(³) å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÁ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ ÝÁ ÃáõÛÉ ³ ï ñáõÙ ¿ ³ é ³ ÝÓÝ ³ óÝ»É ûåóÇáÝ ³ ÛÇÝ å ³ ÛÙ ³ Ý ³ ·ñÇ Ý»ñùÇÝ ³ ñÅ»ùÁ ¨ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ÛÇÝ ³ ñÅ»ùÁ ¨ áñå»ë Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇù Ý ³ Ë ³ ï »ë»É ûåóÇáÝ ³ ÛÇÝ å ³ ÛÙ ³ Ý ³ ·ñÇ ÙÇ ³ ÛÝ Ý»ñùÇÝ ³ ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ: ²ÛëåÇëÇ Ý ³ Ë ³ ï »ëáõÙÁ Ï ³ ñáÕ ¿ հանգեցնել այնպիսի հեջավորման փոխհարաբերության, որը լիովին արդյունավետ է կանխատեսված ·áñÍ ³ ñùÇ Ñ»ç ³ íáñí ³ Í ÙÇ ³ ÏáÕÙ ³ ÝÇ éÇëÏÇÝ í»ñ ³ ·ñ»É ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»½áù ³ óÝ»Éáõ ³ éáõÙáí, »Ã» Ï ³ ÝË ³ ï »ëí ³ Í ·áñÍ ³ ñùÇ ¨ Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇùÇ ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý å ³ ÛÙ ³ ÝÝ»ñÁ ÝáõÛÝÝ »Ý:

Î à ô110´ Եթե կազմակերպությունը ձեռք բերված օպցիոնը՝ որպես ամբողջություն, նախատեսում է որպես Ï ³ ÝË ³ ï »ëí ³ Í ·áñÍ ³ ñùÇó ³ é ³ ç ³ óáÕ ÙÇ ³ ÏáÕÙ ³ ÝÇ éÇëÏÇ Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý ·áñÍÇù, ³ å ³ Ñ»ç ³ íáñÙ ³ Ý

փոխհարաբերությունը լիովին արդյունավետ չի լինի: Դրա պատճառն այն է որ օպցիոնի համար ի×³ñí³Í å³ñ·¨³í×³ñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¹ñ³ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ÇëÏ, ÇÝãå»ë ÝßÍ³Í ¿ Î àô99´² å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ý³Ë³ï»ëí³Í ÙÇ³ÏáÕÙ³ÝÇ éÇëÏÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ûåóÇáÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: Հետևաբար, այս իրավիճակում, օպցիոնի գծով վճարված å³ñ·¨³í×³ñÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï կապված դրամական միջոցների հոսքերը և նախատեսված հեջավորված ռիսկին վերաբերող դրամական ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ ÙÇÙÛ³Ýó â»Ý â»½áù³óÝÇ:

Îàô111 îáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ ¹»åùáõÙ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ñ»ÉÇ ¿ ·Ý³Ñ³ï»Éª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å³ïñ³ëï»Éáí Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛó, áñÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë Ûáõñ³ù³Ýâ½áõñ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ñ³Ù³ñ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ·Íáí éÇëÏÇÝ ½áõï »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ, »Ã» ½áõï »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³å í³Í ¿ áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù պարտավորության հետ (կամ ակտիվների կամ պարտավորությունների որոշակի խմբի, կամ էլ դրանց áñáß³ÏÇ Ù³ëÇ Ñ»ï)՝ ³é³ç³óÝ»Éáí ½áõï »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝ, ¨ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ ատվում է նշված ակտիվի կամ պարտավորության նկատմամբ:

Îàô112 Հեջի արդյունավետությունը գնահատելիս կազմակերպությունը, սովորաբար, հաշվի է առնում փողի Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ä³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ ëï»áõÛ· Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ áñå»ë Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ç Ý³Ë³ï»ëí³Í ëíáåÇ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùÇÝ: ä³ñï³¹Çñ ã¿ Ý³¨, áñ ïáÏáë³ÏÇñ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ ÉÇÝÇ ÝáõÛÝÁ, ÇÝã áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ç Ý³Ë³ï»ëí³Í ëíáåÇ ÷á÷áËáõÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ: êíáåÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ëï³óíáõÙ ¿ ¹ñ³ ½áõï Ù³ñáõÙÝ»ñÇó: êíáåÇ ·Íáí ýÇùëí³Í ¨ ÷á÷áËáõÝ ¹ñáõÛùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÷áËí»Éª ³é³Ýó ³½¹»Éáõ ½áõï Ù³ñÙ³Ý íñ³, »Ã» »ñÏáõëÝ ¿É ÷á÷áËíáõÙ »Ý ÝáõÛÝã³÷áí:

Îàô113 Եթե կազմակերպությունը չի բավարարում հեջի արդյունավետության չափանիշները, ապա Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝáõÙ ¿ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ ³ÛÝ í»ñçÝ³Ùë³ÃíÇó, ÙÇÝã¨ áñÁ Ñ»çÇ արդյունավետության չափանիշները բավարարելը ցուցադրվել է: Սակայն, եթե կազմակերպությունը բացահայտում է դեպք կամ հանգամանքների փոփոխություն, որի պատճառով հեջավորման փոխհարաբերությունը չի բավարարում ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ ¨ óáõó³¹ñáõÙ ¿, áñ Ñ»çÁ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ¿ñ ³Û¹ ¹»åùÇó Ï³ÙÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó ³é³ç, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³¹³ñ»óÝáõÙ ¿ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ ³Û¹ ¹»åùÇ Ï³ÙÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃíÇó:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ՝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ åáñï ý»É³ÛÇÝ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ

Îàô114 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ åáñï ý»ÉÇ Ñ»ï Ï³åí³Í տոկոսադրույքի ռիսկի իրական արժեքի հեջի համար կազմակերպությունը կբավարարի սույն ëï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, »Ã» Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ (³)–(Ã) Ï»ï»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇÝ ¨ ëïáñ¨ Ýßí³Í Î àô115–Îàô132 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ:

(³) àñå»ë Çñ éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇ Ù³ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³é³ÝÓÝ³óÝáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ åáñï ý»ÉÁ, áñÇ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÁ ó³ÝÏ³ÝáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñ»É: äáñï ý»ÉÁ Ï³ñáÕ ¿ բաղկացած լինել ÙÇ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó, ÙÇ³ÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ï³Ù ¨՝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó, ¨՝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ պորտֆելներ (օրինակ՝ կազմակերպությունը կարող է խմբավորել իր վաճառքի համար մատչելի ³Ï ïÇíÝ»ñÝ ³é³ÝÓÇÝ åáñï ý»ÉáõÙ), áñÇ ¹»åùáõÙ ³ÛÝ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ëï áñ¨ Ýßí³Í áõÕ»óáõÛóÁ յուրաքանչյուր պորտֆելի նկատմամբ առանձին:

(բ) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ åáñï ý»ÉÁ í»ñÉáõÍáõÙ ¿ Áëï í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇª ÑÇÙÝí»Éáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ, ³ÛÉ áã Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó íñ³: Àëï í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇª í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ կարող է կատարվել տարբեր եղանակներով, ներառյալ դրամական միջոցների հոսքերի բաշխումն ըստ այն Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇ, áñáÝóáõÙ ¹ñ³Ýù, Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³Ý, Ï³Ù անվանական հիմնական գումարների բաշխումն ըստ բոլոռ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇª ÙÇÝã¨ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ:

(·) ²Ûë í»ñÉáõÍáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ó³ÝÏ³ÝáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñ»É: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³ÝÓÝ³óí³Í åáñï ý»ÉÇó Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ (¨ áã ½áõï ·áõÙ³ñÁ), áñÁ Ñ³í³ë³ñ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇÝ, áñÁ ó³ÝÏ³ÝáõÙ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ենթակա: Այս գումարը որոշում է նաև այն տոկոսային չափը, որն օգտագործվում է՝ ԳՈՒ126(բ) å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ë ï áõ·»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

(¹) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÁ, áñÝ ³ÛÝ Ñ»ç³íáñáõÙ ¿: ²Û¹ éÇëÏÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙ (ûñÇÝ³Ï³ÈÆ´ àð):

(») Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ Ù»ï Ï³Ù ³í»ÉÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ·ÝáñáßÙ³Ý Ûáõñ³ù³ÝâÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ Ñ³Ù³ñ:

(½) ú·ï³·áñÍ»Éáí í»ñÁ ÝßíáÍ (·)–(») Ï»ï»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í Ý³Ë³ï»ëáõÙÝ»ñÁª կազմակերպությունը սկզբնավորման պահին և հետագա ժամանակաշրջաններում գնահատում է,

Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ»çÁ, Áë ï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, ÏÉÇÝÇ Ù»Í³å»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ Ý³Ë³ï»ëí»É ¿:

(¿) Կազմակերպությունը պարբերաբար չափում է հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ (ÇÝãå»ë Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ (·) Ï»ïáõÙ), áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ (ինչպես նախատեսված է (դ) կետում)՝ (բ) կետում որոշված վերագնորոշման ակնկալվող ³Ùë³Ãí»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: ä³ÛÙ³Ýáí, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³ վորված մեթոդի օգտագործմամբ որոշվել է, որ հեջը փաստացի եղել է մեծապես ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ áñå»ë û·áõï Ï³Ù íÝ³ë ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ¨, ÇÝãå»ë ¹³ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ 89² å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý »ñÏáõ ïáÕ³ÛÇÝ հոդվածներից մեկում: Անհրաժեշտություն չկա իրական արժեքի փոփոխությունը բաշխելու ³é³ÝÓÇÝ ³Ï³ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³:

(Á) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ ¿ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ (·áñÍÇùÝ»ñÇ) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ (ÇÝãå»ë Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ (») Ï»ïáõÙ) ¨ ³ÛÝ×³Ý³ãáõÙ ¿ áñå»ë û·áõï Ï³Ù íÝ³ë ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: Ð»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ (·áñÍÇùÝ»ñÇ) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ³ï ïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ:

(Ã) ò³ÝÏ³ó³Í ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝ* Ï×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë (¿) Ï»ïáõÙ ¨ (ը) կետում նշված իրական արժեքների փոփոխության միջև տարբերություն:

Îàô115 ²Ûë Ùáï»óáõÙÝ ³í»É Ù³Ýñ³Ù³ëÝ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ë ïáñ¨: ²Ûë Ùáï»óáõÙÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ ÙÇ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ åáñïý»ÉÇ Ñ»ï Ï³åí³Í տոկոսադրույքի ռիսկի իրական արժեքի հեջի նկատմամբ:

Îàô116 Îàô114(³) å³ñ³·ñ³ýáõÙ ³é³ÝÓÝ³óí³Í åáñïý»ÉÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñ³é»É ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: àñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýùª ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ÙÇ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó Ï³Ù ÙÇ³ÛÝ պարտավորություններից բաղկացած պորտֆել: Պորտֆելն օգտագործվում է՝ ակտիվների կամ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ó³ÝÏ³ÝáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñ»É: ê³Ï³ÛÝ åáñïý»ÉÝ ÇÝùÁ ãÇÝ³Ë³ï»ëíáõÙ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í:

Îàô117 ԿՈՒ114(բ) պարագրաֆը կիրառելիս կազմակերպությունը որոշում է հոդվածի ակնկալվող í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ áñå»ë Ñá¹í³ÍÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ù³ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó ¨ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÙùÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó ³Ù»Ý³í³ÕÁ: Ì»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³ÃíáõÙ գնահատվում են հեջի սկզբնավորման պահին և հեջի ուժի մեջ լինելու ամբողջ ընթացքում՝ հիմնված å³ïÙ³Ï³Ý ÷áñÓÇ ¨ ³ÛÉ ³éÏ³ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý íñ³, Ý»ñ³é۳É í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ã³÷»ñÇ, ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó ÙÇç¨ ÷áËÑ³ñ³ÿերության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ãáõÝÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ïáõÏ ÷áñÓ, Ï³Ù ³Û¹ փորձը անբավարար է, օգտագործում են համադրելի ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ համանման կազմակերպությունների խմբի փորձը: Այս գնահատականները պարբերաբար վերանայվում են և նորացվում փորձի հիման վրա: Վաղաժամկետ վճարման հնարավորությամբ ֆիքսված դրույքով հոդվածի դեպքում վերագնորոշման ակնկալվող ամսաթիվն այն ամսաթիվն է, որի դրույքամբ, ըստ ակնկալության, ¹ñ³·ÍáíÏÏ³ï³ñíÇ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ãÇ í»ñ³·ÝáñáßíáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý չուկայական դրույքների որևէ ավելի վաղ ամսաթվին: Համանման հոդվածների խմբի դեպքում í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³Ãí»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Áëï Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É Ûáõñ³ù³ÝáõÙñ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍáõÙ ËÙµÞ տոկոսի, և ոչ թե առանձին հոդվածների բաշխման տեսք: Այսպիսի բաշխման նպատակներով՝ կազմակերպությունը կարող է կիրառել այլ մեթոդաբանություններ: Օրինակ՝ ակնկալվող վերագնորոշման ամսաթվերի հիման վրա ամորտիզացվող ÷áË³éáõթյունները ըստ ժամանակահատվածների բաշխելու h³Ù³ñ ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áÍ»É վաղաժամկետ վճարումների չափերի բազմապատկիչ: Սակայն այսպիսի բաշխման մեթոդաբանությունը å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇÝ ¨ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇÝ:

Îàô118 àñå»ë Îàô114(·) å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý ûñÇÝ³Ïª »Ã» í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿, áñ áõÝÇ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùáí 100 ²Ø ³ñÅ»ùáí ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùáí 80 ²Ø ³ñÅ»ùáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ áñáßáõÙ ¿ հեջավորել ամբողջ 20 ԱՄ գումարի զուտ դիրքը, ապա այն որպեսÑ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ 20 ²Ø ·áõÙ³ñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ (³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÙÇ Ù³ëÁ)†: Ù³Ë³ï»ëáõÙÝ ³ñï³Ñ³Ûï íáõÙ ¿ áñå»ë §³ñÅáõÛÃÇ áñ¨¿ ·áõÙ³ñ¦ (ûñÇÝ³Ïª áñ¨¿ ·áõÙ³ñÇ ¹áÉ³ñ, »íñá, ýáõÝï Ï³Ù é³Ý¹), ¨ áã Ã» áñå»ë առանձին ակտիվներ: Դրանից հետևում է, որ բոլոր ակտիվները (Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ), áñáÝóÇó առանձնացվում է հեջավորված գումարը, այսինքն՝ վերը նշված օրինակում ամբողջ 100 ԱՄ արժեքով ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, å»ïù ¿ ÉÇÝ»Ýª

* Այս համատեքստում կիրառվում են էականության նույն նկատառումները, ինչ բոլոր ՖՀՍՍ-Ý»ñáõÙ:

† ê ï³Ý¹³ñï Áãáõ É³ï ñáõÙ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É³éÏ³ áñ³ÏíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñÁ, ³ÛëÇÝùÝª ³Ûë ûñÇÝ³ÏáõÙ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñª 0 ²Ø-ÇÓ ÙÇÝã¨ 100 ²Ø:

(³) Ñá¹í³ÍÝ»ñ, áñáÝó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÷á÷áËíáõÙ ¿ª Ç å³ï³ëË³Ý Ñ»ç³íáñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý.

(µ) Ñá¹í³ÍÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ ¿ÇÝ áñ³Ïí»É áñå»ë Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³, »Ã» Ñ»ç³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëí»ÇÝ ³é³ÝÓÇÝ: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, ù³ÝÇ áñ ë ï³Ý¹³ñ ïÁ* ÝßáõÙ է, որ ցպահանջ բնութագրով ֆինանսական պարտավորության (ինչպիսիք են, օրինակ, ցպահանջ ³í³Ý¹Ý»ñÁ ¨ Å³ÙÏ»ï³ÛÇÝ ³í³Ý¹Ý»ñÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñ) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³í»ÉÇ ÷áùñ ä¿, ù³Ý վճարման ենթակա ցպահանջ գումարը՝ զեղչված այն առաջին ամսաթվից սկսած, երբ գումարը í×³ñ»Éáõ å³Ñ³ÝçÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Ûó»É, ³ÛëåÇëÇ Ñá¹í³ÍÁãÇ Ï³ñáÕ áñ³Ï³ý»É áñå»ë Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ó³ÝÏ³ó³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍáõÙ, áñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ այն ամենակարճ ժամանակահատվածից հետո, երբ տիրապետողը կարող է ներկայացնել ·áõÙ³ñÁ í×³ñ»Éáõ å³Ñ³Ýç: Ì»ñÁ Ýßí³Í ûñÇÝ³ÏáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í ¹ÇñùÁ ³Ï³ÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñ¿: Հետևաբար, այսպիսի պարտավորությունները նախատեսված Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Ù³ë ã»Ý Ï³½ÙáõÙ, ë³Ï³ÛÝ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÏïÇíÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ý³Ë³ï»ëíáõÙ ¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³: ºÃ» ³ÛÝ ¹ÇñùÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ó³ÝÏ³Ýáõ٠ ¿ Ñ»ç³íáñ»É, ÉÇÝ»ñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñ, ³å³Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõ ·áõÙ³ñÁ å»ï ù¿ ³é³ÝÓÝ³ó³íáõñ ýÇùëí³Í տոկոսադրույքով պարտավորություններից, որոնք տարբեր են այն պարտավորություններից, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É í×³ñ»É ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ¨ ԿՈԻ126(µ) պարագրայÝç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáÕ ïáÏáë³ÛÇÝ ã³÷Á ÏÑ³ßí³ñÏí»ñ áñå»ë ïáÏáë ³Û¹ ³ÛÉ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó: úñÇÝ³Ï»ñ »ÝÃ³¹ñ»Ýù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¿, áñ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍáõÙ áõÝÇ 100 ²Ø ³ñÅ»ùáí ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÛùáí պարտավորություններ՝ բաղկացած 40 ԱՄ արժեքով ցպահանջ ավանդներից և 60 ԱՄ արժեքով պարտավորություններից, որոնք չունեն ցպահանջ բնութագրեր, ինչպես նաև 70 ԱՄ արժեքով ýÇùëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùáí ³Ï³ÇíÝ»ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñ»É ½áõï 30 ²Ø ·áմարի դիրքը ամբողջությամբ, ապա այն որպես հեջավորված հոդված նախատեսում է 30 ԱՄ արժեքով պարտավորություններ կամ առանց ցպահանջ բնութագրի պարտավորությունների 50 ïáÏáëÁ†:

Î àõ119 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³¨ å»ïù¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý ¨ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñÙ³Ý 88 (³) å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ³ÛÉ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ: ÎáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÇ åáñï ý»É³ÛÇÝ Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ Ýßí³Í Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ ¨ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñáõÙÁ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ բոլոր փոփոխականների նկատմամբ, որոնք օգտագործվում են հեջավորման գումարը որոշելու համար, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ã» ÇÝãå»ë¿ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³é³Ý»ñ: ¨Û³ÉÁª

(³) áñ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ý»ñ³éí»Ý åáñï ý»É³ÛÇÝ Ñ»çáõÙ ¨ ³ÛÝ ÑÇÙùÁ, որը պետք է օգտագործվի՝ պորտֆելից դրանք դուրս բերելու համար.

(µ) ÇÝãå»ë ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÁ, Ý»ñ³é³Ý³ÛÝ, Ã» տոկոսադրույքի վերաբերյալ ինչպիëÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý ÁÝÏ³Í í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ã³÷»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÑÇÙùáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Ûª ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËÙ³Ý ÑÇÙÙ»ñÁ: ÜáõÛÝ Ù»Ãá¹Ý û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ÇÝãå»ë Ñ»ç³íáñí³Í åáñï ý»ÉáõÙ ³Ïï³ÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ý»ñ³éՄան պահին սկզբնական գնահա ï³Ï³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ³ÛÝå»ë ¿É ³Û¹ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ Ñ» ï³·³ í»ñ³Ý³Ûáõ ÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(·) í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÝ»ñÇ ÃÇíÁ¨ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ.

(¹) կազմակերպությունն ինչ հաճախականությամբ կստուգի արդյունավետությáõÝÁ ¨ Îàõ126 å³ñ³·ñ³ýÇ »ñÏáõ Ù»Ãá¹Ý»ñÇó áñÁ Ïû·ï³·áñÍÇ.

(») այն մեթոդաբանությունը, որը կազմակերպությունը օգտագործում է՝ որպես հեջավորված հոդված Ý³Ë³ï»ëí³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨, Ñ³Ù³å³-ï³ëխաևաբար, տոկոսային չափը, որÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ արդյունավետությունը ստուգելիս՝ օգտագործելով ԿՈԻ126(µ) պարագրաֆում նկարագրված Ù»Ãá¹Á.

(½) երբ կազմակերպությունը ստուգում է արդյունավետությունը՝ օգտագործելով ԿՈԻ126(µ) å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ù»Ãá¹Á, ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ å»ïù¿ ëïáõ·Ç ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ յուրաքանչյուր գնորդման ժամանակահատվածի համար առանձին, բոլոր Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÙÇ³ëÇÝ, Ã» û·ï³·áñÍ»Éáí ÝßÍ³Í »ñÏáõ Ó¨»ñÇ áñ¨¿ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝ:

Հեջավորման փոխհարաբերության նախատեսման և փաստաթղթավորման ընթացքում որոշակիացված ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇÝ ¨ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇÝ: ø³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ âå»ïù¿ Ï³ï³ñí»Ý

* î»ë å³ñ³·ñ³ý 49:

† 30 ²Ø ÷ (100 ²Ø –40 ²Ø) = 50 ïáÏáë

Ï³Ù³Û³Ï³Ýáñ»Ý: ¸ñ³Ýù å»ïù¿ ³ñ¹³ñ³óí³Í ÉÇÝ»Ýª ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ, å»ïù¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇ áõ Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ íñ³ ¨ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Ý ¹ñ³Ýó:

Î à ô 1 2 0 Ð»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÁ, áñÇÝ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ¿ Î à ô 1 1 4 (») å³ñ³·ñ³ýÁ, Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É Ù»Ï ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù Ï³Ù ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍիքների պորտֆել, որոնցից բոլորը պարունակում են ԿՈՒ114(դ) å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝ (ûñÇÝ³Ïª տոկոսադրույքի սվոպերի պորտֆել, որոնցից բոլորը պարունակում են ԼԻԲՈՐ-Ç éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝ): ²Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝñÇ ÝÙ³Ý åáñïý»ÉÁ Ï³ñáÕ¿ å³ñáõÝ³Ï»É ÙÇÛÙ³Ýó ã»½áù³óÝáÕ éÇëÏ³ÛÇÝ ¹ÇñÙ»ñ: ´³Ûó³ÛÝ ãÇ Ï³ñáÕ å³ñáõÝ³Ï»É ïñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñ Ï³Ù½áõï ïñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñ, ù³ÝÇ áñ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Ý*³ñ·»Éáõù¿ ³Û¹åÇëÇ ûåóÇáÝÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ áñå»ë հեջավորման գործիքներ (բացառությամբ երբ տրված օպցիոնի համար): Եթե հեջավորման գործիքը հեջավորում է ԿՈՒ114(գ) պարագրաֆում Ý³Ë³ï»ëí³Í ·áõÙ³ñÁ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³ÛÝ բաշխվում է բոլոր ժամանակահատí³ÍÝ»ñÇ íñ³, áñáÝó ³ÛÝ հեջավորում է: Սակայն ամբողջ հեջավորման գործիքը պետք է բաշխվի նշված վերագնորոշման ժամանակահատվածների վրա, քանի որ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ† թույլ չի տալիս, որ հեջավորման փոխհարաբերությունը նախատեսվի հեջավորման գործիքի այն ժամանակահատվածի մասնաբաժնի համար միայն, որի ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÁ ¹»é áõÅÇ Ù»ç¿:

Î à ô 1 2 1 Երբ կազմակերպությունը վաղաժամկետ վճարման հնարավորությամբ հոդվածի իրական արժեքի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ã³÷áõÙ¿ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Î à ô 1 1 4 (¿) å³ñ³·ñ³ýÇ, ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³½¹áõÙ¿ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ³ùp հոդվածի իրական արժեքի վրա երկու եղանակով. ³ÛÝ ³½¹áõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³,¨ í³Õ³Å³ÙÏ»ï վճարման հնարավորությամբ հոդվածի մեջ å³ñáõÝ³Ïíáõ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³: êï³Ý¹³ñïÇ 81-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ï ñáõÙ¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í Ý³Ë³ï»ë»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ, áñÝ áõÝÇ ÙÇ¨ÝáõÛÝ éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ã³÷»É: Վաղաժամկետ վճարման հնարավորությամբ հոդվածներÇ ¹»åùáõÙ 81² å³ñ³·ñ³ýÁ ÃáõÛÉ¿ ï³ÉÇë Ñ³ëÝ»É ¹ñ³Ýª Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ý³Ë³ï»ë»Éáí Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ³ÛÝ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó, áñÁ í»ñ³·ñ»É¿ Ý³Ë³ï»ëí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁª ÑÇÙÝí»Éáí ³ÏÝÏ³ÉíáÕ, ³ÛÉ áã Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÇ íñ³: êï³Ï³ÛÝ Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÇ íñ³ å»ïù¿ Ñ³ßíÇ առնվի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի փոփոխությունը որոշելիս: Համապատասխանաբար, եթե ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÁ í»ñ³Ý³ÛíáõÙ »Ý (ûñÇÝ³Ïª ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ), Ï³Ù »Ã» ÷³ëï³óÇ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÁ տարբերվում են ակնկալվածներից, կառաջանա անարդյունավետություն, ինչպես դա նկարագրված է Î à ô 1 2 6 å³ñ³·ñ³ýáõÙ: ºí Ñ³Ï³é³ÏÁª ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝùª (³) ³ÏÝÑ³Ûïáñ»Ý ³é³ç³ÝáõÙ »Ý Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõթյուններից տարբեր գործոններից, (բ) կոռելյացիայի մեջ չեն հեջավորված տոկոսադրույքի փոփոխությունների հետ, և (գ) Ï³ñáÕ »Ý ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ³é³ÝÓÝ³óí»É Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó (ûñÇÝ³Ïª í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ã³÷»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÏÝÑ³Ûïáñ»Ý ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ¹»Ùá·ñ³ýÇ³ï³Ý ·áñÍáÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ï³ñ·³íáñÙ³Ý փոփոխությունից, այլ ոչ թե տոկոսադրույքի փոփոխություններից) բացառվում են հեջավորí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ áñáß»ÉÇë, ù³ÝÇ áñ í»ñ³·ñ»É Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ: ºÃ» ակնկալվող վերագնորոշման ամսաթվերի փոփոխությունը առաջացրած գործոնի վերաբերյալ առկա է ³ÝáñáßáõÃÛáõÝ, Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ÝÏ³ñáÕ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ³é³ÝÓÝ³óÝ»É Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇó ³é³ç³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇó ³é³ç³ó³ÍÝ»ñÇó, ³å³Ñ³Ù³ñíáõÙ¿, áñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³é³ç³ó»É¿ Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó:

Î à ô 1 2 2 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ãÇ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ, áñáÝù û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý Î à ô 1 1 4 (¿) å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛëÇÝùÝ` Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»É¿ Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ: ºÃ» ³Û¹ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý íÇ×³Ï³·ñ³Ï³Ý Ï³Ù ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÛÉ ï»ËÝÇÏ³Ý»ñ, ³å³ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³ÏÝÏ³ÉÇ, áñ ³ÞïµíÛáõ Շատ մոտ լինի այն արդյունքին, որը կստացվեր հեջավորված հոդվածը կազմող բոլոր ³é³ÝÓÇÝ ³Ï³ÇíÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷»ÉÇë: ÖÇßï ä¿ »ÝÃ³¹ñ»É, áñ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³í³ë³ñ »Ý Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ:

Î à ô 1 2 3 89² å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ, »Ã» áñ¨¿ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ñ³Ù³ñ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÝ³Ï³ÇíÇ¿, ¹ñ³ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíÇ ³Ï³ÇíÝ»ñÇ Ï³½Ùáõñ Ù»Ï ³é³ÝÓÇÝ ïáõ³ÛÇÝ Ñá¹í³Íáí: ºí Ñ³Ï³é³ÏÁª »Ã» áñ¨¿ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ Ñ³Ù³ñ

---

* ***ï»ë 77 ¨ Î à ô 9 4 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ***

† ï»ë å³ñ³·ñ³ý 75-Á

Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿, ³å³ ¹ñ³ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³½ÙáõÙ Ù»Ï ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³Íáí: ¸ñ³Ýù Î àô114(¿) å³ñ³·ñ³ýáõÙ ûշված առանձին տողային հոդվածներն են: Հատուկ բաշխում ըստ առանձին ակտիվների (կամ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ:

Î àô124 Î àô114(Ã) å³ñ³·ñ³ýÁ ÝßáõÙ ¿, áñ ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝ ¿ ³é³ç³ÝáõÙ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí հեջավորված ռիսկին վերագրելի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի փոփոխությունը տարբերվում է Ñ»ç³íáñÙ³Ý ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõթյունից: Այդպիսի տարբերությունը կարող է ³é³ç³Ý³ÉÙÇß³ñù å³ï×³éÝ»ñáí, Ý»ñ³éÛ³É՝

(³) վերագնորոշման փաստացի ամսաթվերը տարբերվում են ակնկալվածներից, կամ ակնկալվող í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³ÃÍ»ñÁ í»ñ³Ý³ÛíáõÙ »Ý.

(բ) Ñ»ç³íáñí³Í åáñï³ý»ÉÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ ³ñÅ»½ñÏíáõÙ Ï³Ù ³å³×³Ý³ãíáõÙ »Ý.

(·) հեջավորման գործիքի և հեջավորված հոդվածի վճարման ամսաթվերը տարբերվում են.

(¹) այլ պատճառներ (օրինակ՝ երբ հեջավորված հոդվածներից մի քանիսը ավելի ցածր տոկոս են ÏñáõÙ, ù³Ý áõÕ»ÝÇß³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÙùÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ýù Ý³Ë³ï»ëí»É »Ý áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í, ¨ ³é³ç³óáÕ ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÝ ³ÛÝù³Ý Ù»Í ã¿, áñå»ë½Ç åáñï³ý»ÉÝ ամբողջությամբ չորակվի որպես հեջի հաշվառման ենթակա):

²ÛëåÇëÇ ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ* պետք է բացահայտվի և ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Î àô125 Սովորաբար հեջի արդյունավետությունը կբարելավվի.

(³) եթե կազմակերպությունը վաղաժամկետ վճարման տարբեր բնութագրերով հոդվածները բաշխում է այնպես, որ հաշվի են առնվում վաղաժամկետ վճարման վարքագծերի տարբերուÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(բ) երբ պորտֆելում հոդվածների քանակը լինի ավելի մեծ: Երբ միայն մի քանի հոդվածներ են Ï³½Ùáւմ պորտֆելը, հավանական է համեմատաբար մեծ անարդյունավետություն, եթե Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó Ù»ÏÇ ·ÍáíÍ³Õ³Å³ÙÏ»ïí×³ñáõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ¿ ³ÏÝÏ³ÉÍ³ÍÇó ³í»Éáõ í³ÕÏ³Ù ուշ: Եվ հակառակը՝ երբ պորտֆելը կազմված է ավելի շատ հոդվածներից, վաղաժամկետ í×³ñáõÙÝ»ñÇ í³ñù³·ÇÍÁ Ï³ñ»É¿ Ï³ÝË³ï»ë»É ³í»ÉÇ ×ß·ñÇï.

(·) երբ օգտագործվող վերագնորոշման ժամանակահատվածներն ավելի սեղմ են (օրինակ՝ 1-³ÙëÛ³ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³Í³ÍÝ»ñ 3 ³Ùëí³ ÷áË³ñ»Ý): ²í»ÉÇ ë»ÕÙ ·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³Í³ÍÝ»ñÁ Ýí³½»óÝáõÙ »Ý Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ¨ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ¨ í×³ñÙ³Ý ³Ùë³ÃÍ»ñÇ (í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ) ÙÇç¨ ³ÝÑ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

(¹) Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ûñÇÝ³ïª í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý å³ï×³éáí) ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÑ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·áõÙ³ñÇ ×ß·ñï³Ý³í»ÉÇ Ù»Í Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ.

Î àô126 Կազմակերպությունը պարբերաբար ստուգում է արդյունավետությունը: Եթե վերագնորոշման ³Ùë³ÃÍ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ ÷áËíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ áñ¨¿ ³Ùë³ÃÍÇ ¨ Ñ³çáñ¹ ³Û¹åÇëÇ ³Ùë³ÃÍÇ ÙÇç¨, ³å³ ³ÛÝ å»ïù ¿ Ñ³ßí³ñÏÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ Ñ»ï¨Û³É»Õ³Ý³ÏÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»Ïáí՝

(³) áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý (ï»ë Î àô114(Á) å³ñ³·ñ³ýÁ) ¨ Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ (Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÝ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ñ»ç³íáñí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõÝ»Ý áñ¨¿ å³ñáõÝ³ÏíáÕ í³Õ³Å³ÙÏ» ï վճարման օպցիոնի իրական արժեքի վրա) վերագրելի ամբողջ հեջավորված հոդվածի արժեքի փոփոխության տարբերություն. կամ

(բ) û·ï³·áñÍ»Éáí Ñ»ï¨Û³ÉÙáïªÑ³ïÏáõÙÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

(i) Ñ³ßí³ñÏáõÙ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íáõÙ ³ÏïÇíÝ»ñÇ (Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ñ»ç³íáñí³Í ¿ñ՝ արդյունավետության ստուգման վերջին ամսաթվի դրությամբ գնահատված í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³ÃÍ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³.

(ii) ³Û¹ ïáÏáëÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³Û¹ ·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íáõÙ Çñ ÏáÕÙÇó վերաևայված գումարի գնահատականի նկատմամբ՝ հաշվարկելու համար հեջավորված Ñá¹í³ÍÇ ·áõÙ³ñª ÑÇÙÝí³Í Çñ ÏáÕÙÇó í»ñ³Ý³Ûí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ íñ³.

(iii) Ñ³ßí³ñÏáõÙ¿ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇª Çñ ÏáÕÙÇó í»ñ³Ý³Ûí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇÝ, ¨ ³ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Áëï Î àô114(¿) å³ñ³·ñ³ýÇ.

---

* *Այս համատեքստում կիրառվում են էականության նույն նկատառումներն, ինչ բոլոր ՖՀՄՍ-Ý»ñáõÙ:*

(iv) ×³Ý³ãáõÙ ¿ ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ (iii) Ï»ïáõÙ áñáßí³Í ·áõÙ³ñÇ ¨ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý (ï»ë Îàô114(Á) å³ñ³·ñ³ýÁ) տարբերությանը:

Îàô127 Արդյունավետությունը չափելիս կազմակերպությունը տարբերակում է առկա ակտիվների (կամ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ·Ý³Ñ³ï³Í í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙÝ»ñÁ Ýáñ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (կամ պարտավորությունների) սկզբնավորումից՝ միայն առաջինը համարելով ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝ առաջացնող: Գնահատված վերագնորոշման ամսաթվերի բոլոր վերանայումները (բացի նրանցից, որոնք բացառվում են ԿՈՒ121 պարագրաֆի համաձայն), ներառյալ առկա հոդվածների ցանկացած վերաբաշխումներ ժամանակահատվածների միջև, ներառվում են՝ ԿՈՒ126(բ)(ii) պարագրաֆով համաձայն, որևէ ժամանակահատվածում գնահատված գումարը վերանայելիս և, հետևաբար, ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ã³÷»ÉÇë: ²Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ í»ñÁ ÝßÍ³Í Ó¨áí ×³Ý³å»ëáõó Ñ»ïá Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÛáõñÛáõñ ³ù³ÝáÛáõñ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍáõÙ Ñ³ëï³ïáõÙ¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) Ýáñ ·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý, Ý»ñ³éÛ³É Ýáñ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ (Ï³Ù պարտավորությունները), որոնք սկզբնավորվել են արդյունավետության նախորդ գնահատումից հետո, և Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ Ýáñ ·áõÙ³ñ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í¨ Ýáñ ïáÏáëª ÛÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝ áñå»ë Ñ»ç³վրված տոկոսային համամասնություն: Այնուհետև, ԿՈՒ126(բ) պարագրաֆում նշված ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ ÏñÏÝáõÙ¿ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý Ñ³çáñ¹ë ïáõ·Ù³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ:

Îàô128 Հոդվածները, որոնք սկզբնապես բաշխվել էին վերագնորոշման որևէ ժամանակահատվածի վրա, կարող »Ý ³å³×³Ý³ãí»É ³ÏÝÏ³ÉÍ³ÍÇó í³Õ í³Õ³Å³ÙÏ»ï í×³ñÙ³Ý Ï³Ù ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ դուրսգրումների կամ վաճառքի պատճառով: Երբ սա տեղի է ունենում, ԿՈՒ114(է) պարագրաֆում նշված առանձին տողային հոդվածում ներառված իրական արժեքի փոփոխության գումարը, որը վերաբերում է ³å³×³Ý³ãí³Í Ñá¹í³ÍÇÝ, å»ïµ է դուրս բերվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից և Ý»ñ³éíÇ ³Û¹ Ñá¹í³ÍÇ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í û·áõïáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²Ûë Ýå³ï³ÏáíªÁ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ ÇÙ³Ý³É ³ÛÝ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÁ (ժամանակահատվածները), որի (որոնց) վրա բաշխվել էր ապաճան³ãí³Í Ñá¹í³ÍÁ, áñáíÑ»ï¨ ¹³ áñáßáõÙ ¿ ³ÛÝ í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÁ (Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÁ), áñÇó (áñáÝóÇó) ³ÛÝ պետք է դուրս բերվի, և, հետևաբար, այն գումարը, որը պետք է դուրս բերվի ԿՈՒ114(է) պարագրաֆում Ýßí³Í ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÇó: ºÃ» Ñá¹í³ÍÝ ³å³×³Ý³ãí»ÉÇë ÑÝ³ñ³íáñ¿ áñáß»É, Ã» áñ ժամանակահատվածում էր այն ընդգրկված, ապա այն դուրս է բերվում այդ ժամանակահատվածից: Եթե դա հնարավոր չէ որոշել, ապա այն դուրս է բերվում ամենավաղ ժամանակահատվածից, եթե ³å³×³Ý³ãáõÙÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ³ÏÝÏ³ÉÍ³ÍÇó Ù»Í í³Õ³Å³ÙÍ»ï í×³ñáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, Ï³Ù բաշխվում է համակարգված և ռացիոնալ հիմքով ապաճանաչված հոդվածը ներառող բոլոր Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÇ íñ³, »Ã» Ñá¹í³ÍÁ í³×³éí»É¿ Ï³Ù ³ñÅ»½ñÏí»É:

Îàô129 Բացի այդ, որոշակի ժամանակահատվածի վերաբերող ցանկացած գումար, որը չի ապաճանաչվել, երբ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÁ Éñ³ó»É¿, ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ (ï»ë 89² պարագրաֆը): Օրինակ՝ ենթադրենք կազմակերպությունը բաշխում է հոդվածներ ըստ երեք í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÇ: Ü³Ëáñ¹ í»ñ³Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ փոփոխությունը 25 ԱՄ գումարով ակտիվ էր: Այդ գումարը ներկայացնում է համապատասխանաբար 1-ÇÝ, 2-ñ¹ ¨ 3-ñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ,7 ²Ø, 8 ²Ø ¨ 10 ²Ø ·áõÙ³ñÝ»ñÁ: Ð³çáñ¹ í»ñ³Ý³Ë³ï»ëÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï 1-ÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇÝ í»ñ³·ñí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù Çñ³óí³É »Ý, կա՛մ վերաբաշխվել են այլ ժամանակահատվածների վրա: Հետևաբար, 7 ԱՄ գումարը ապաճանաչվում է ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÇó ¨ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: 8 ²Ø ¨ 10 ²Ø ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ³ÛÅÙ í»ñ³·ռելի են, համապատասխանաբար, 1-ÇÝ ¨ 2-ñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÇÝ: ²Ûë ÙÝ³ó³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÝ ³ÛÝáõÑ» ï¨ ×ß·ïáõÙ »Ý Áëï ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ýª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝåå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ Îàô114(¿) å³ñ³·ñ³ýáõÙ:

Îàô130 àñå»ë Ý³Ëáñ¹ »ÑÏáõ å³ñ³·ñ³ֆների պահանջների լուսաբանում՝ ենթադրենք կազմակերպությունը բաշխել է ակտիվներ՝ յուրաքանչյուր վերագնորոշման ժամանակահատվածին հատկացնելով պորտֆելի որևէ տոկոսային համամասնություն: Ենթադրենք նաև, որ այն բաշխել է 100-³Ï³Ý ²Ø ³é³çÝ»ñÏáõ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñÇó ÛáõñÛ³քանչյուրի վրա: Երբ առաջին վերագնորոշման ժամանակահատվածը Éñ³ÝáõÙ¿, 110 ²Ø ·áõÙ³ñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ ³å³×³Ý³ãíáõÙ »Ý ³ÏÝÏ³ÉÍ³Í Ï³Ù㳠ÏÝÏ³ÉÍ³Í Ù³ñáõÙÝ»ñÇ å³ï×³éáí: ²Ûë ¹»åùáõÙ Îàô114(¿) å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍáõÙ Ý»ñ³éí³Í ամբողջ գումարը, որը վերաբերում՝ ¿ ³é³çÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇÝª ·áõÙ³ñ³Í »ÑÏñáñ¹ ժամանակահատվածին վերաբերող գումարի 10 տոկոսը, դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÇó:

Îàô131 ºÃ» í»ñ³·ÝáñáßÙ³Ý áñ¨¿ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇ Ñ»ç³íáñí³Í ·áõÙ³ñÁ Ýí³½»óíáõÙ ¿ª ³é³Ýó Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ (Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ) ³å³×³Ý³ã»Éáõ, ³å³ Îàô114(¿) պարագրաֆում նշված առանձին տողային հոդվածում ներառված գումարը, որը վերաբերում է Ýí³½Ù³ÝÁ, å»ïù¿ ³ÙáñïÇ½³óíÇ 92-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

Îàô132 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ó³ÝÏ³Ý³É Îàô114–Îàô131 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í մոտեցումը կիրառել պորտֆելային հեջի նկատմամբ, որը նախկինում հաշվառվել է որպես դրամական

ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-Ç: ²Ûëå¨ëÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã»ÕÛ³É¿ Ñ³Ù³ñáõÙ 101(¹) å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»çÇ Ý³Ëáñ¹ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ ¨ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³Û¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ: ²ÛÝ Ý³¨ í»ñ³Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿ Ñ»çÁ áñå»ë Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ñ»ç¨Î àô114–Î àô131 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ùáï»óáõÙÁ ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ÏÇñ³éáõÙ¿ հետագա հաշվառման ժամանակաշրջանների նկատմամբ:

²Ýóáõٳ۠ÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ (103–108´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ)

Îàô133 Կազմակերպությունը կարող է ներխմբային կանխատեսված գործարքը որպես հեջավորված հոդված Ý³Ë³ï»ë³Í ÉÇÝ»ñ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ ëÏëíáÕ ³é³çÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ժամանակաշրջանի սկզբից (կամ համեմատական տեղեկատվությա՝ Ý»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ýå³ï³ÏáíÃ, ավելի վաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբից) այնպիսի հեջում, որը կորակվեր որպես հեջի Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ëáõÛÝ ë¨³Ý¹³ñïÇ (÷á÷áËí³Í 80-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ í»ñçÇÝ նախադասությամբ): Այդպիսի կազմակերպությունը կարող է նման նախատեսումը ÏÇñ³é»É համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, հեջի հաշվառման կիրառման նպատակով, 2005 թ. ÑáõÝí³ñÇ 1-ին կամ դրան հաջորդող ամսաթվին սկսվող առաջին տարեկան ժամանակաշրջանի սկզբից (կամ ավելի վաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբից): Այդ կազմակերպությունը պետն¿ Ý³¨ ÏÇñ³éÇ Îàô99² ¨ Îàô99´ å³ñ³·ñ³ýÁ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇÝ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանի սկզբից: Սակայն, 108Բ պարագրաֆի համաձայն, այն կարող է ãÏÇñ³é»É Îàô99´ å³ñ³·ñ³ýÁ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ï³Ý ï»Õ»Ï³ï³íáõÃÛ³Ý նկատմամբ:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï 40 *§Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦*

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Ç Ýå³ï³ÏÝ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»-óáõÙÝ»ïրը և դրա հետ կապված բացահայտման պահանջÝ»ñÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõյն ստանդարտը պետք է կիրառվի ներդրումային գույքը ճանաչելիս, չափելիս և բացահայտելիս:

3. Æ ÃÇíë ³ÛÉ Ñ³ñó»ñÇ` ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Á ÏÇñ³éíáõÙ¿ í³ñÓ³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃյամբ պահվող և որպես ֆինանսական վարÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ã³÷»ÉÇë, ÇÝãå»ë Ý³¨ í³ñÓ³ïáõÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ ã³÷»ÉÇë: êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Áã í»ñ³ÞեñáõÙ ³ÛÝ ËÝ¹ÇñÝ»-ñÇÝ, áñáÝù Ï³ñ·³íáñíáõÙ »Ý ÐØê 17 §ì ³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦ ë ï³Ý¹³ñï áí, Ý»ñ³é³Ûª

³) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³Ù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ.

p) ներդրումային գույքի գծով վարձակալությունից եկամտի ճանաչáõÙÁ (ï»ë ÐØê 18 §Ð³ëáõÛÃ¦ ë ï³Ý¹³ñï Á).

·) í³ñÓ³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³Éáõþյամբ պահվող և որպես գործառնական í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ Ñ³ßí³éíáÕ ·áõÙùáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ã³÷áõÙÁ.

¹) í³ñÓ³ïáõÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝáõÙ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ.

») í³×³éù Ñ»ï³¹³ñÓ í³ñáակալությամբ գործառÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ.

q) ֆինանսական և գործառնական վարձակալությունների վերաբերյալ բացաÑ³Ûï áõÙÝ»ñÁ:

4. êáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ`

³) ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Ï»Ýë³բանական ակտիվների նկատմամբ (տե՛ս ՀՀՍՄ 41 *§ ¶ÛáõÕ³ïÝï»ëáõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý¹³ñï Á).

p) օգտակար հանածոների արդյունահանման և օգտա·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝÙÝ»ñÇ ¨ û·ï³Ï³ñÑ³Ý³ÍáÝ»ñÇ å³-ß³ñÝ»ñÇ ÝÏ³ï մամբ, ինչպիսիք են նավթը, բնական գա½Á ¨ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ãí»ñ³Ï³Ý·ÝíáÕ ³ÛÉ é»ëáõñëÝ»ñ:

5. Ստորև բերված տերմինները սույն ս ï ³Ý¹ ³ñ ïáõÙ û· ï ³ ·áñÍ íáõÙ »Ý Ñ» ï ¨Û ³ É ÇÙ ³ ë ï Ý»ñáí[4]

Ð ³ßí»Ïßé ³ÛÇÝ ³ñÅ»ù. ³ÛÝ ·áõÙ ³ñÝ ¿, áñáí ³ Ï ï ÇíÁ × ³Ý ³ ãíáõÙ ¿ ýÇÝ ³Ýë ³ Ï ³Ý íÇ× ³ ÏÇ Ù ³ ëÇÝ Ñ ³ßí» ï íáõ-ÃÛáõÝáõÙ:

Սկզբնական արժեք. ակտիվի ձեռքբերման կամ կառուցման ժամանակ վճարված կամ կառուցման պահի դրությամբ, կամ, որտեղ կիրառելի է, ակտիվի սկզբնապես ճանաչման ժամանակ տրված այլ հատուցման իրական արժեքը՝ ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 2 *Բաժնետոմսերի վճարում հիմնված գործարքներ* դրույթներում:

Ամortիզացիոն արժեք. ակտիվի ձեռքբերման կամ կառուցման ժամանակ կամ այլ գումար (որպես ամortիզացիա հաշվեգրված գումարներ հանած կուտակված ամortիզացիան և արժեզրկման վնասները, եթե առկա են):

Ամortիզացիա. համակարգված բաշխում ակտիվի ամortիզացվող գումարի՝ նրա օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ամortիզացվող գումար. ակտիվի ձեռքբերման կամ կառուցման արժեքը, կամ ֆինանսական հաշվետվությունների մեջ գումարը, որով ակտիվը ներկայացվում է ձեռքբերումից կամ կառուցումից հետո, հանած մնացորդային արժեքը:

Ընդհանուր ամսագիր. հաշվապահական գրանցումների գրանցման գրքույկ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ դրանց կատարման հերթականությամբ:

Ընդհանուր մատյան. հաշվապահական գրանցումների գրանցման գրքույկ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշիվ. հաշիվ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակ. ցուցակ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշռի ցուցակի հաշվեկշիռ. հաշվեկշիռ, որտեղ գրանցվում են գործարքները՝ ըստ հաշիվների:

*Ընդհանուր մատյանի հաշվեկշռի ցուցակ

9. Ստորև բերված են այնպիսի հոդվածների օրինակներ, որոնք ներդրումային գույք չեն և, հետևաբար, դուրս են ÙÝáõÙ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý á£áñ ï Çó՝

   ³) ·áõÛù, áñÁ å³Ñíáõù ¿ª ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ í³×³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³Ù ·ï ÝíáõÙ ¿ Ï³-éáõÓváõ կամ բարելավման գործընթացքում՝ այդպիսի վաճառքի հաÙ³ñ (ï»ë ÐÐØê 2 §ä³ß³ñÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á), ûñÇûակ՝ գույքը, որը ձեռք է բերվել բացառապես մոտ ապագայում հետ ï³·³ û ï³ñÙ³Ý, կամ p³ñ»É³ íÙ³Ý ¨ Ñ» ï³·³ í»ñ³í³×³éùÇ Ýå³ ï³Ïáí.

   p) գույք, որը կառուցվում կամ բարելավվում է երրորդ կողմի պատվերով (տե՛ս ՀՀՍՄ 11 §Î³éáõÓÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á).

   գ) սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույք (տե՛ս ՀՀՍՄ 16), ներառյալ (ի թիվս այլոց) այն գույքը, որը å³հվում է ապագայում որպես սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցí³Í ·áõÛù û·ï³·áñÍ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, այն գույքը, որը պահվում է ապագայում բարելավվելու և այնուհետև որպես սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույք օգ ï³գործելու նպատակով, այն գույքը, որը զբաղեցված է աշխաï³ÏçóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó (³ÝÏ³Ë Ýñ³ÝÇóª Ýñ³Ýù í×³ñáõÙ »Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùáí í³ñÓ³í×³ñ, Ã» áã) ¨ û ï³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ ï»ëí³Í ë»÷³Ï³Ý³ ïÇñáç ÏáÕùhg զբաղեցված գույքը.

   ¹) [Ñ³Ýí»É¿]

   ») Ù»Ï ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³É áõÞjամբ տրված գույք:

10. ¶áõÛùÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Ù³ë, áñÁ å³Ñíáõù¿ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³Ùáõ ï í³ë ï³Ï»Éáõ Ï³Ù ³ñÅ»ùÇ ³×Ç Ýå³ï³Ïáí, ¨ ³ÛÝåÇëÇ Ù³ë, áñÁ å³Ñíáõù¿ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý, Ï³Ù ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý, Ï³Ù í³ñã³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí û·ï³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ³Ûë »ñÏáõ Ù³ë»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³é³ÝÓÇÝ í³×³éí»É (Ï³Ù ³é³ÝÓÇÝ ïñí»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñ-Ó³Ï³ÉáõÃÛ³Ý), ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³Û¹ Ù³ë»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí³éáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ³é³ÝÓÝ³óí³Í: ºÃ» Ýßí³Í Ù³ë»ñÁ ã»Ý Ï³ñáÕ ³é³ÝÓÇÝ í³×³éí»É, ³å³ ·áõÛùÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù, ÙÇ³ÛÝ »Ã» áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÝ¿ å³Ñíáõù ª ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý, ³å³ÝùÝ»ñÇ Ù³ï³Ï³-ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý, Ï³Ù í³ñã³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí û·ï³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

11. Որոշ դեպքերում կազմակերպությունն իր ունեցած գույքը զբաղեցնող Ý»ñÇÝ Ù³ïáõóáõÙ¿ Éñ³óáõóÇã Í³é³-ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÝÙ³Ý ·áõÛùÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù, »Ã» ³Û¹ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ï íÛ³É Ñ³Ù³Ó³Ûնությա՝ որպես մեկ ամբողջության, ոչ նշաՎ³Ï³ÉÇ Ù³ëÝ »Ý Ï³½ÙáõÙ: úñÇնակ՝ երբ գրասենյակային շենքի սեփականատերը շենքը զբաղեցրած վարձաÏ³ÉÝ»ñÇÝ Ù³ ïáõóáõÙ ¿ å³Ñ³Ï³ÛÇÝ ¨ ß»ÝùÇß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ:

12. ²ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ Ù³ ïáõóíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ »Ý: úñÇÝ³Ïª »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùáí áõÝÇ ¨ Ï³é³í³ñáõÙ ¿ ÑÛáõñ³Ýáó, ÑÛáõñ»ñÇÝ Ù³ ïáõóíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½ÙáõÙ »Ý ³Û¹ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõթյան՝ որպես մեկ ամբողջության, նշանակալի մասը: Հետևաբար, սե÷³Ï³-նատիրոջ կողմից կառավարվող հյուրանոցը ավելի շուտ սեփականատիրոջ կողմից զբաÕ»óí³Í ·áõÛù¿, ù³Ý Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù:

13. Î³ñáÕ¿ ¹Åí³ñ ÉÇÝ»É áñáß»É, ³ñ¹Ûáù Éñ³óáõóÇã Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÛÝù³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ »Ý, áñ ·áõÛùÁ ãáñ³ÏíÇ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù: úñÇÝ³Ïª Ñ³Ûáõñ³Ýáóհ ë»÷³Ï³Ý³տերը երբեմն կառավարման å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ý»ñùá áñáß å³ñï³Ï³Ýáõ ÃÛáõÝÝ»ñ ÷áË³Ýóáõù¿ »ñ ñáõ¹ ÏáÕÙÇ: ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñը շատ տարբեր են: Uի ¹»åùáõÙ ë»÷³Ï³Ý³ ïÇñáç ¹ÇùÁ, Áëï¿áõÃÛ³Ý, Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É å³ëÇí Ý»ñ¹ñáõÇ: ØÛáõë ¹»åùáõÙ ë»÷³Ï³Ý³ ï»ñÁ Ï³ñáÕ¿ å³ñ½³å»ë ÷áË³Ýó»É áñáß³ÏÇ ³éûñÛ³ ·áñÍ³éáõÛÃÝ»ñª ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï å³Ñå³Ý»Éáí ÑÛáõñ³ÝáóՀ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ï³ï³ÝáõÙÝ»ñÇÝ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ:

14. ¶áõÛùÁ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ áñ³Ï»Éáõ Ï³Ù ãáñ³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï »Ý ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ùß³Ïáõù¿ ã³÷³ÝÇßÝ»ñ ³ÛÝå»ë, áñ ³ÛÝ Ï³ñáÕ³Ý³ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³é»É ³Û¹ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý ¨ 7-13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý óáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: 75-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §·¦ Ï»ïÁ å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ, »Ã» դասակարգումը բարդ է, կազմակերպությունը բացահայտի այդ չա÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

15. àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ å³ï Ï³նում է գույք, որը վարձակալվում և զբաղեցվում է իր մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյան կամ այլ դուստր կազմակերպության կողմից: Համախմբված ֆինանսական հաշվետíáõ-ÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Û¹ ·áõÛùÁ ãÇ áñ³ÏíáõÙ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù, ù³ÝÇ áñ, ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇ³íáñÇ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó, ³Û¹ գույքը խմբի կողմից զբաղեցված գույք է: Այնուամենայնիվ, առանձին կազÙ³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó, áñÇÝ å³ï Ï³Ýáõù¿ ³Û¹ ·áõÛùÁ, ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙ³յին գույք է, եթե բավարարում է 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³նը: Հետևաբար, իր առանձին ֆինանսական հաշվետվությունÝ»ñáõÙ í³ÑÓ³ïáõÝ ³Û¹ ·áõÛùÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù:

Ö³Ý³ãáõÙ

16. Ներդրումային գույքը պետք է ճանաչվի որպես ակտիվ այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

ա) Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.

բ) ներդրումային գույքի ինքնարժեքը հնարավոր է արժանահÑ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

17. Ճանաչման նշված սկզբունքի համաձայն՝ կազմաÏ»ñåáõÃÛáõÙը գնահատում է իր ամբողջ ներդրումային ·áõÛùÇ Í³ËëáõÙները, երբ դրանք տեղի են ունենում: Այս ծախսումները ներÑ³éáõÙ »Ý Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ձեռքբերման համար սկզբնապես կատարած ծախսումները և գույքի վրա ավելացÝ»Éáõ, ¹ñ³ ÙÇ Ù³ëÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý Ï³Ù ·áõÛùÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ»ï³·³ÛáõÙ Ï³ï³ñí»ÉÇù Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

18. 16-րդ պարագրաֆի ճանաչման սկզբունքի համաձայն՝ կազմաÏ»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»ÏßéÍ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ ³Û¹ ·áõÛùÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý ³Ù»ÝûñÛ³ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: öáË³ñ»ÝÁª Ýßí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ` Ï³ï³ñÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó: ²Ù»ÝûñÛ³ ëå³-ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ÑÇÙÝ³Ï³Ýáõ ³ßË³ï³ÝùÇ í³ñÓ³ïñáõÃÛ³Ý ¨ ÝÛáõÃ³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÝ »Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É ÷áùñ Ù³ë»ñÇ ³ñÅ»ùÁ: Üßí³Í Í³Ëù»ñÇ Ýå³ï³ÏÁÑ³×³Ë ÝÏ³ñ³·ñíáõÙ¿ áñå»ë ·áõÛùÇ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý¨ ëå³ë³ñÏ³ÝÑ³Ù³ñ Ï³ï³ñíáÕ:

19. Ներդրումային գույքի մասերը կարող են ձեռք բերվել փոËñÇÝÙ³Ý ÙÇçáóáí: úñÇÝ³Ï` Ý»ñùÇÝ å³ï»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÷áË³ñինել սկզբնական պատերիÝ: Ճանաչման սկզբունքի հաÙ³Ó³ÛÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»ÏßéÍ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ ×³Ý³ãáõÙ¿ ³éÏ³ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý Ù³ëÇ արժեքը այն պահին, երբ տեղի է ունենում ծախսումը, եթե բավարարվում եÝ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: öáË³ñÇÝí³Í Ù³ë»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³å³×³Ý³ãíáõÙ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Ç ³å³×³Ý³ãÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

â³÷áõÙÁ ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ

20. Ներդրումային գույքը սկզբնապես պետք է չափվի իր ինքÝ³ñժեքով (սկզբնական արժեքով): ¶áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³åíած ծախսումները պետք է ներառվեն սկզբնապես չափման մեջ:

21. ¶Ý³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ Ý»ñ³éáõÙ¿ ¹ñ³ ·ÝÙ³Ý ·ÇÝÁ ¨ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ ó³ÝÏ³ó³Í Í³ËëáõÙ: àõÕÕ³ÏÇáñ»Ý í»ñ³·ñ»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇó »Ý, ûñÇÝ³Ï, Çñ³í³բանական Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñÝ»ñÁ, ·áõÛùÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Íáí Ñ³ñÏ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³åí³Í ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñ:

22. [Ñ³Ýí³Í¿]

23. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙª

ա) ·áñÍ³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙները (բացառությամբ երբ դրանք անհրաժեշտ են՝ գույքը ղեկավարության Ý³Ë³ÝßÍÝå³ï³ÏÝ»ñáí û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ³ßË³ï³Ýքային վիճակի բերելու համար).

բ) մինչև ներդրումային գույքի՝ պլանավորված օգï³·áñÍÙ³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ñ³ëÝ»Éհ Ïñ³Í ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý íÝ³ëÝ»ñÁ. Ï³Ù

գ) գույքի կառուցման կամ բարելավման ժամանակ նյութերի, աշխաï áõÅÇ Ï³Ù ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ÝáñÙ³É Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ ·»ñ³½³ÝóáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ (·»ñÝáñÙ³ïÇí³ÛÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñ):

24. ºÃ» Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñáõÙÁ Ñ»ï³Ó·íáõÙ¿, ³å³ ¹ñ³ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ ³ÝÑ³å³Õ í×³ñÙ³Ý ·ÝÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ¿: ²Ûë ·áõÙ³ñÇ ¨ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÙÇç¨ ï³ñբեñáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë`Ñ»ï³Ó·í³Í Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

25. Վարձակալությամբ պահվող և որպես ներդրումային գույք դասակարգված գույքում մասնակցության սկզբնավորման ինքÝ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ áñáßíÇ ÇÝã»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ` ÐÐØê 17-Ç 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÛëÇÝùÝ` ³Ï ïÇíÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó ¨ Ýí³½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇó Ýí³½³·áõÛÝáí: Ð³Ù³ñÅ»ù ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë å³ñï³-íáñáõÃÛáõÝ` ³Û¹ Ýáõ Ûݳå³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

26. Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ í×³ñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ñ³í»É³í×³ñ ³Ûë Ýå³ï³Ïáí ¹Çï³ñÏíáõÙ¿ áñå»ë նվազագույն վարձավճարների մաս և, հետևաբար, ներառվում է ակտիվի ինքնարժեքում, սակայն բացառվում ¿ å³ñï³íáրությունից: Եթե վարձակալությամբ պահվող գույքում մասնակցությունը դասակարգվում է որպես Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù, ³å³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ Ñá¹í³ÍÁ ³Û¹ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ¿, ³ÛÉ áã Ã» ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ·áõÛùÁ: ¶áõÛùáõÙ³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í»Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óí³Í 33-52-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ: ²Û¹ Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ Ý³¨ ï»ÕÇÝ են իրական արժեքի որոշման համար, երբ այդ արժեքը օգտագործվում է որպես ինքնարժեք՝ սկզբնապես

×³Ý³ãÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí:

27. Մեկ կամ ավելի ներդրումային գույքերը կարելի է ձեռք բերել՝ փոխանակելով ոչ դրամային ակտիվի կամ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, Ï³Ù ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ¨ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ» ï: ê ïáñ¨ ¹Ç ï³ñÏíáõÙ ¿ Ù»Ï áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ ÙÛáõëáí, ë³Ï³ÛÝ ¹³ ÏÇñ³é»éÇ ¿ Ý³¨ Ý³Ëáñ¹ Ý³Ë³¹³ëáõÃÛáõÝáõÙ ûկարագրված բոլոր փոխանակումների համար: Նման ներդրումային գույքի ինքնարժեքը չափվում է իրական արժեքով, բացառությամբ երբ. ա) փոխանակվող գործառÝáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ ³é¨տրային բնույթ. կամ բ) ոչ ստացí³Í, ¨ áã¿É ïñí³Í ³Ï ïÇíÇ çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³տորեն չափել: Ձեռք բերված ակ-ïÇíÁ ã³÷áõÙ¿ ³Ûë Ï»ñå, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ ³ÝÙÇç³å»ë ³å³×³Ý³ã»É ïñí³Í ³Ï ïÇվը: Եթե ձեռք բերված ակ ïÇíÁ ãÇ ã³÷áõÙ çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ¹ñ³ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ ã³÷áõÙ¿ ïñí³Í ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇ ³ñÅ»ùáí:

28. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³ñ¹Ûáù ÷áË³Ý³ÏáÕ ·áñÍ³éÝáõþյունն ունի առևտրային բնույթ, կազմակերպությունը դի-ï³ñÏáõÙ¿ ³ÛÝ ã³÷Á, áñáí Çñ³å³.³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÁ, ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿, áñ ÷á÷áËí»Éáõ »Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: ÖáË³Ý³ÏíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³é¨ï ñ³յին բնույթ, եթե՝

³) ëï³óí³Í ³Ï ïÇíÇ ·Íáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ï³éáõóí³ÍùÁ (éÇëÏÁ, Å³Ù³Ý³ÏÁ ¨ ·áõÙ³ñÁ) տարբերվում է տրամադրված ակտիվի գծով դրամական միջոցների Ñáëù»ñÇ Ï³éáõóí³ÍùÇó. Ï³Ù

բ) փոխանակման հետևանքով գործառնության փոփոխությÛáõÝÝ»ñÁ ³½¹áõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý գործունեության մի մասի կազմակերպությանը բնորոշ արժեքի վրա. և

գ) «ա» կամ «բ» կետերում տարբերությունը փոխանակվող ակտիվների իրական արժեքի համեմատ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ¿:

àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³ñ¹Ûáù ÷áË³Ý³ÏáÕ ·áñÍ³éÝáõþյունն ունի առևտրային բնույթ, կազմակերպության գոր-ÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ÛÝ Ù³ëáí կազմակերպությանը բնութագրական ³ñÅ»ùÁ, áñÇ íñ³ ³½¹áõÙ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÁ, å»ï ù¿ ³ñï³óáÉÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ Ñ³ñÏ»ñÇó Ñ»ïá: Üßí³Í ³ñÉáõÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ï³ñáÕ¿ Ñëï³Ï ÉÇÝ»É³é³Ýó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ñ³ßí³ñÏÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý:

29. ²ÛÝ ³Ï ïÇíÇ çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ ã»Ý Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»ÉÇ¿, »Ã». (³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ë»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËí»ÉÇáõÃÛ³Ý ïÇñáõÙÃÁ Ýß³Ý³կալի չէ տվյալ ակտիվի համար. կամ (բ) տվյալ տիրույթում տարբեր գնաÑ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ë»É³Ù³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï³í»É¨û·ï³·áñÍ»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»Éáõ Ï³ÙëÏ³óí³Í, Ï³ÙïñÍ³Í ³Ï ïÇíÇ çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³ïñÍ³Í ³Ï ïÇíÇ çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝû·ï³·áñÍíáõÙ¿ëï³óí³Í ³Ï ïÇíÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ ÙáõÝ³ñժեքը չափելու համար, բացառությամբ եթե ստացված ակ ïÇíÇ çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³í»ÉÇ Ñëï³Ïáñ»Ý ¿ ³ÏÝÑ³Ûï:

â³÷áõÙÁ ×³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

30. Ð³ßíÇ ³éÝ»Éáí 32² ¨ 34-րդ պարագրաֆներում նշված բացառáõÃÛáõÝÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñå»ë Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, å»ïù¿ ÁÝïñÇ Ï³Ù 33-55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³-ñ³·ñí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»Éհ, Ï³Ù 56-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»Éհ, ¨ å»ïù¿ ³Û¹ ù³Õ³ù³Ï³Ýáõþյունը կիրառի իր ամբողջ ներդրումÙ³յին գույքի նկատմամբ:

31. ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ ÝßáõÙ¿, áñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»ç Ï³Ù³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ å»ïù¿ Ï³ï³ñíÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ íñ³ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ÛÉ ¹»åù»ñÇ ¨ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹áõÛ³Ý Ù³ëÇÝ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ¨ ³é³í»É ï»ÕÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³ó-Ù³ÝÁ: â³÷³½³Ýó ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³ÝóáõÙÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÇó ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÇÝ ÏÝå³ëïÇ ³é³í»É ï»ÕÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÙ³ÝÁ:

32. Սույն ստանդարտը պահանջում է, որ բոլոր կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝ»ñÁ Ï³ÙãÙ³Ý (»Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇրառում է իրական արժեքի մոդելը), կա՛մ բացաÑ³Ûï Ù³Ý (»Ã» ³ÛÝ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ) Ýå³-ï³Ïáí áñáß»Ý Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: Êñ³Ëáõëíáõù¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Ý ×³Ý³ãí³¨Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÙ³ëÝ³-·Çï³Ï³Ý áñ³Ï³íáñáõÙ áõÝ»óáÕ ³ÝÏ³Ë·Ý³Ñ³ïáÕÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ ïÇñ³å»ïáõÙ¿ ï íÛ³É ï³ñ³ÍùáõÙ ï íÛ³É Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ³ñ¹Ç ÷áñÓÇÝ:

32². Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿`

³) ÁÝïñ»É Ï³ÙÇñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, Ï³ÙÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³ÑáíáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹Çuացող այն ամբողջ ներդրումային գույքի համար, որի դիմաց հաïáõÙóÝ»ñÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å í³Í»Ý ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ Ý»ñ³éáÕ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù¹ñ³ÝóÇó ëï³óíáÕ Ñ³ïáõÙóÝ»ñÇ Ñ»ï.

բ) ընտրել կա՛մ իրական արժեքի մոդելը, կա՛մ ինքնարժեքը Ùáղելը բոլոր այլ ներդրումային գույքի համար՝ ³ÝÏ³Ë§³¦Ï»ïáõÙ Ï³ï³ñí³Í ÁÝïñáõÃÛáõÝÇó:

32´. àñáß ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ÑÇÙÝ³¹ñáõÙ »Ý Ý»ñùÇÝ ·áõÛù³ÛÇÝ ýáÝ¹»ñ, áñáÝù ÃáÕ³ñÏáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ÙÇ³íáñÝ»ñ, áñáÝóÇó áñáß ÙÇ³íáñÝ»ñÁ å³Ñíáõ Ù »Ý Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ïóí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáí, ÇëÏ ÙÛáõëÝ»ñÁ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó: 32² å³ñ³·ñ³ýÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ ãÇ ï³ÉÇë ã³÷»É ýáÝ¹Ç ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ·áõÛùÇ ÙÇ Ù³ëÁ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí, ÇëÏ ÙÛáõë Ù³ëÁ` Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí:

32¶. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 32² å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í »ñÏáõ Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÁÝïñáõÙ ¿ տարբեր մոդելներ, ապա տարբեր մոդելներով չափված ակտիվների պուլերի միջև ներ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ í³×³éùÝ»ñÁ å»ï ù¿ ×³Ý³ãí»Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÏáõÏ³Ï³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ï ù¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: Ð³Ù³å³ï³ëË³ևարար, եթե ներ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ ÙÇ åáõÉÇó, áñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, í³×³éíáõÙ ¿ ÙÛáõë åáõÉ, áñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, ³å³ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ í³×³éùÇ ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõÃÛամբ դառնում է դրա ելակետային արÅ»ùÁ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

33. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ÁÝïñ»É ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùáղելը, սկզբնաåë×³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá Çñ áÕç Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ å»ïù¿ã³÷Ç Çñ³կան արժեքով, բացառությամբ 53-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í¹»åù»ñÇ:

34. Եթե í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÏáÕÙÇó ·áÑí³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³Éáõþյամբ պահվող գույքում մասնակցությունը՝ 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙu, ³å³ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ãÇ Ñ³Ù³ñíáõÙ ÁÝïñáíÇ. ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ:

35. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿ Ý»ñ³éíÇ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÛÝ ³é³ç³ÝáõÙ¿:

36. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ÛÝ ·ÇÝÝ¿, áñáí ·áõÙùÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³ÏíÉ Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áÑí³ñùáõÙ¦ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 5): Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, Ù³ëÝ³íáրապես, բացառում է գնահատված գնի ուռճացումը կամ նվա½»óáõÙÁ Ñ³ïáõÏ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ³½»óáõÃÛ³Ý ï³Ï, ÇÝãåÇëÇù »Ý áã ïÇå³ÛÇÝ ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙÁ, í³×³éù Ñ»ï³¹³ñÓ í³ñÓ³կալությամբ համաձայնությամբ Ñ³ïáõÏ ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å í³Í áñ¨¿ Í³Ëëáõ٠ áñÁ ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ Ï³ï³ñ»É í³×³éùÇ Ï³Ù ³ÛÉÓ¨áí ûï³ñÙ³ÝÁÝÃ³óùáõÙ:

38. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ ³ñï³óáÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³-Ï³շրջանի վերջի դրությամբ:

39. ¶Ý³Ñ³ï í³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³å í³Í¿ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ Ñ»ï: ø³ÝÇ áñ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÷áփոխվել, որպես իրական արժեք ներկայացված գումարը մեկ այլ պահի դրությամբ Ï³ñáÕ¿ ëË³É Ï³Ù áã ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»É: Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ Ý³¨ »ÝÃ³¹ñáõÙ¿ ÙÇ³Å³Ù³Ý³ÏÛ³ ÷áË³-Ý³ÏáõÙ ¨ í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³í³ñï³ª ³é³Ýó ·ÝÇ áñ¨¿ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ñ Ï³ï³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áÑí³ñùáõÙ¦, »Ã» ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ áõ ³í³ñïÁ ã»Ý Ï³ï³ñíáõÙ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï:

40. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, Ç ÃÇíë ³ÛÉáó, ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇó í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³ÙáõïÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ë»É³ÙÇï áõ ûÅ³Ý³¹³ÏáÕ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ »Ý, Ã», Ñ³ßíÇ ³éÝ³ÉáíÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, Çñ³½»Ï ¨ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÁ ÇÝã í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³ÙáõïÁ »Ý »ÝÃ³¹ñáõÙ ³å³·³ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇó: ²ÛÝ Ý³¨ ³ñï³óáÉáõÙ¿, Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ³ñï³Ñáëù (Ý»ñ³éÛ³É í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ ³ñï³Ñáëù), áñÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ÉÇÝ»É` Ï³å³Í ·áõÛùÇ Ñ»ï: ²Û¹ ³ñï³ÑáëùÇ áñáß Ù³ëÝ ³ñï³óáÉíáõÙ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝáõÙ, ÙÇÝã¹»é ÙÝ³ó³Í Ù³ëÁ í»ñ³բերում է այն արտահոսքերին, որը չի ×³Ý³ãí»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÙÇÝã¨ áõß ³Ùë³ÃÇíÁ (ûñÇûայ՝ պարբերական վճարումներ, ÇÝãåÇëÇù »Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ýï³Ý»ñÁ):

41. 25-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³Éí³Í ·áõÛùáõÙ Ù³ëÝ³Ïցության ինքնարժեքի սկզբնապես ×³Ý³ãÙ³Ý ÑÇÙáõÝÙÁ: 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõ٠ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï áõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ í³ñÓ³Ï³Éí³Í ·áõÛùáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ã³÷»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ÞáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÙÝ»ñáí ¹Çï³ñÏíáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, Ó»éùբերման պահին վարձաÏ³Éí³Í ·áõÛùáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÞյան իրական արժեքը՝ սկսկալվող բոլոր

í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÇ (Ý»ñ³éÛ³É ×³Ý³ãí³Í å³ñï³íáñáõþµñûïերինն վերաբերող վճարները) զուտ ·áõÙ³ñÁ, å»ïù¿ Ñ³í³ë³ñÉÇÝÇ ½ñáÛÇ: ÜßÍ³Í ÇñÍ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ ÷áËíáõÙª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã», Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, í³ñÓ³Ï³É³Í ³ÏïÇíÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, Ã» Ýí³½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùáí՝ ÐÐØê 17-Ç 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²Ûëå՝Çëáí՝ª 25-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí ã³÷³Í³í³ñÓ³Ï³É³Í ³ÏïÇíÁ 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ³í»ñ³ã³÷»ÉÁ ãå»ïù¿ ³é³ç³óÝÇ áñ¨¿ սկզբնական օգուտ կամ վնաս, բացառությամբ եթե իրական արժեքը չափվում է տարբեր ժամանակներում: Նշվածը կարող է տեղի ունենալ, երբ իրական արժեքի մոդելի կիրառման ընտրությունն իրական՝ ³óíáõÙ¿ սկզբնապես ճանաչումից հետո:

42. Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý Ù»ç ÑÕáõÙ¿ ³ñíáõÙ §Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇÝ¦: ²Ûë Ñ³Ù³ï»ùë-ïáõÙ §Çñ³½»Ï¦ ÝßÝ³Ý³ÏáõÙ¿, áñ ¨՝ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Á, ¨՝ å³ïñ³ëï³Ï³Ù í³×³éáÕÁ բավականաչափ տեղեկացված են ներդրումային գույքի բնույÃÇ ¨ Ñ³ï³ÝÇßÝ»ñÇ, ¹ñ³ ÷³ëï³óÇ ¨ åáï»ÝóÇ³É û·ï³·áñÍÙ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չուկայի å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ: ä³ïñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Áß³Ñ³·ñ·éí³Í¿ ·ÝáõÙÁ Ï³ï³ñ»É, ³ÛÉ áã Ã»ª å³ñï³¹ñí³Í: ²Ûë ·Ýáñ¹Á á՝ã ã³÷³½³Ýóß³ï¿ ó³ÝÏ³ÝáõÙ ·ÝáõÙÁ Ï³ï³ñ»É, á՝ã ¿É áñáß»É¿ ·ÝáõÙÁ Ï³ï³ñ»É ó³ÝÏ³ó³Í ·Ýáí: ºÝÃ³¹ñíáÕ ·Ýáñ¹Á ãÇ í×³րի ավելի բարձր գին, քան պահանջվում է չուկայում իրա½»Ï å³ïñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Ý»ñÇ¨ í³×³éáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó:

43. ä³ïñ³ëï³Ï³Ù í³×³éáÕÁ á՝ã ã³÷³½³Ýóß³ï¿ ó³ÝÏ³ÝáõÙ, á՝ã ¿É å³ñï³¹ñí³Í¿ Ï³ï³ñ»É í³×³éùÁ ó³ÝÏ³ցած գնով և, հետևաբար, չի պատրաստվում վա×³éùÁ Ï³ï³ñ»É³ÛÝåÇëÇ ·Ýáí, áñÝ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³ÛÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ ãÇ ¹Çï³ñÏíáõÙ áñå»ë Ë»É³ÙÇï: ä³ïñ³ëï³Ï³Ù í³×³éáÕÁ ß³Ñ³·ñ·éí³Í¿ Ý»ñ¹ñáõ-Ù³ÛÇÝ ·áõÛÁ í³×³é»É ßáõÏ³ÛáõÙ ³éí³É³í³·áõÛÝ ·Ýáí: Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ÷³ëï³óÇ ë»÷³Ï³Ý³-ïÇñáç Çñ³Ï³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ ³Ûë ¹Çï³ñÏÙ³Ý Ù³ë ã»Ý, ù³ÝÇ áñ å³ïñ³ëï³Ï³Ù í³×³éáÕÁ ÑÇåá-Ã»ÃÇÏ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ¿ (ûñÇÝ³Ï՝ å³ïñ³ëï³Ï³Ù í³×³éáÕÁ Ñ³ßíÇ ãÇ ³éÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ÷³ëï³óÇ ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç ÏáÝÏñ»ï Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ):

44. Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý Ù»ç ÑÕáõÙ¿ ³ñíáõÙ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÇÝ¦: §²ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñù¦ ¿ Ñ³Ù³ñíáõÙ ³ÛÝåÇëÇ ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ÏÝùíáÕ ·áñÍ³ñùÁ, áñáÝù ãáõÝ»Ý Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ Ï³Ù Ù³ëÝ³íáñ Ñ³ըաբեճոյնաբերություն, áñáÝù ·áõðարքների գները կդարձնեին չուկայական պայմաններին ոչ բնո-ñáß: ºÝÃ³¹ñíáõÙ¿, áñ ·áñÍ³ñùÁ ÏÝùíáõÙ¿ ãÏ³å³ïóí³Í ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨, áñáÝóÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ ·áñÍáõÙ¿ ³ÝÏ³Ë:

45. Իրական արժեքի լավագույն վկայությունը, սովորաբար, ստացվում է նույն տառ³ÍùáõÙ ·ÏÝíáÕ ¨ ÝáõÛÝ íÇ×³ÏÇ, ÝÙ³Ý³ïÇå í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ·áõÛùÇ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ ÁÝÃ³óÇÏ ·Ý»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: Î³½Ù³կերպությունը որոշակիացնում է գույքի բնույքի, գտնվելու վայրի և վիճակի կամ այդ գույքին վերաբերող վարձաÏ³ÉáõÃÛ³Ý ¨ ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ ó³ÝÏ³ó³Í ï³ñեեñáõÃÛáõÝ:

46. 45-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ ÁÝÃ³gիկ գների բացաÏ³ÛáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñպությունը քննարկում է տարբեր աղբյուրներից ստաóíáÕ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³é Û³É՝

ա) տարբեր բնույքի, վիճակի կամ տարբեր տարածքներում գտնվող (կամ տարբեր վարÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ) ·áõÙùÇ ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ ÁÝÃ³óÇÏ ·Ý»ñÁ, áñáÝù ×ß·ñïíáõÙ »Ý՝ ³Û¹ ï³ñեեñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ,

բ) ավելի պակաս ակտիվությամբ գործող չուկաների ամե՝Ý³í»ñçÇÝ ·Ý»ñÁ, áñáÝù ×ß·ñïíáõÙ »Ý՝ ³Û¹ ·Ý»ñáí Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ïÝï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

·) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ½»Õãí³Í Ñáëù»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù ÑÇÙÝ³íáñí³Í »Ý ·áñÍáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí¨ (»Ã» ÑÝ³ñ³íáñ¿) ³ñï³ùÇÝ íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñáí, ÇÝãåÇëÇù »Ý ÝáõÛÝ í³Ûñáõù¨ ÝáõÛÝ íÇ×³ÏáõÙ ·ïÝíáÕ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ·áõÙùÇ ·Íáí ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÏÇñ³éíáÕ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÁ, áñáÝù ³ñï³óáÉáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ¨ Å³ÙÏ»ï Ý»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Ýáñ՝ßáõÃÛáõÝ»ñÇ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ:

47. àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ý³Ëáñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ãí³ñÏí³Í ï³ñեր աղբյուրները կարող են ներդրումային գույքի Çñ³Ï³Ý ³ñժեքի վերաբերյալ տարբեր եզրաÏ³óáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ý·»óÝ»É: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹Çï³ñÏáõÙ¿ ³ÛëÏ³ñեեñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï×³éÝ»ñÁª Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ë»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ï³կանների համեմատաբար ÷áùñ ïÇñáõÛÃÇ ë³ÑÙ³ÝÝ»ñáõÙ Ù»Ý³³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÁñáßáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ñ:

ի³ë³ñíáõÙ ¿ ½ñáÛÇ: ¸³ Ï³ñáÕ ¿ óáõÛó ï³É, áñ ³Û¹ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý áñáß»É (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 53):

49. Ինչպես սահմանված է ՀՀՍՍ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտում, իրական արժեքը տարբեր է û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó: Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Ý»ñÇ ¨ í³×³éáÕÝ»ñÇ ·Çï»ÉÇùÝ»ñÁ ¨ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ: Æ Ñ³Ï³¹ñáõÃÛáõÝ ¹ñ³ª û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÙ³É ·áñÍáÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ ևն բնոñáß ÉÇÝ»É կազմակերպությանը և ընդհանուր առմամբ կիրաé»ÉÇ ãÉÇÝ»É ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ïª Çի³կան արժեքը չի արտացոլում ստորև բերված գործáÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý, ÁÝ¹Ñ³ նուր առմամբ, կիրառելի չլինել իրազեկ, պատñ³ë ï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Ý»ñÇ և վաճառողների նկատմամբ՝

ա) լրացուցիչ արժեքը, որը ստացվում է տարբեր վայñ»ñáõÙ ·ïÝíáÕ ·áõÛù»ñÇ åáñïý»ÉÇ ëï»ÕÍÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

բ) ներդրումային գույքի և այլ ակտիվների միջև սիներգիզմը.

գ) իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքները կամ սահÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ïáõÏ »Ý ÙÇ³ÛÝ ïíÛ³É ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáçÁ.

¹) Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ñïáÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ÙÑ³ñÏային բեռը, որոնք հատուկ են տվյալ սեփականատիրոջը:

50. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ëáõë³÷ç ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏñÏÝ³Ñ³ßí³ñÏÇó, áñáÝù ×³Ý³-ãí»É »Ý áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: úñÇÝ³Ï՝

³) ³ÛÝåÇëÇ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý í»ñ»É³ÏÝ»ñÁ Ï³Ù û¹³÷áËÇãÝ»ñÁ, Ñ³×³Ë Ï³½Ùáõ Ù »Ý ß»ÝùÇ անբնÅ³ûելի մասը և սովորաբար ներառվում են ներդրումային գույնÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» ³é³ÝÓÝ³óí³Í×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáÓ»ñ.

բ) եթե գրասենյակը վարձակալության է հանձնվում կաÑ³íáñí³Í íÇ×³ÏáõÙ, ³å³ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÇ Çñ³Ï³Ý արժեքը սովորաբար ներառում է կահույքի իրական արժեքը, քանի որ վարձակալական եկամուտը վերաբերում է կահավորված գրասենյակին: Երբ կահույքը ներառվոնÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ Ï³ÑáõÛùÁ ãÇ ×³Ý³ãáõÙ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇí.

·) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ·Íáí Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÁ Ï³Ù Ñ³ßí»·ñí³Í »Ï³Ùáõïª Ý»ñÇ áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³Ýù ×³Ý³ãáõÙ ¿ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ³Ï ïÇí.

ղ) վարձակալությամբ պահվող ներդրումային գույքի իրական արժեքն արտացոլում է ակնկալվող դրամական ÙÇçáÓ»ñÇ Ñáëù»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý é»Ý ï³Ý, áñÝ ³ÏÝÏ³Éíáõ ¿ ¹³éÝ³É í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³): Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý³բար, եթե գույքի համար ձեռքբերման արժեքը կատարվելիք բոլոր վճարումների գուտ ·áõÙ³ñÝ ¿, ³å³ ³ÝÑñ³Å»ßï ÏÉÇÝÇ Ñ»ï Ñ³ßí³ñÏ»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ՝ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍ»Éáí Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ:

51. Ներդրումային գույքի իրական արժեքը չի արտացոլում ապագա կապիտալ բնույթի ծախքերը, որոնք կբարելավեն կամ կկատարելագործեն գույքը, ինչպես նաև չի արտացոլում այդ ապագա ծախքերի հետ Ï³åí³Í³å³·³û·áõïÝ»ñÁ:

52. àñáß ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ÏÝÏ³Éáõ ¿, áñ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Çñ í×³ñáõÙÝ»ñÇ (բաó³éáõÞյամբ արդեն ճանաչված պարտաíáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³բեñáÕ í×³ñáõÙÝ»ñÁ) Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ï·»-ñ³½³ÝóÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ùáõïù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 37 §ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñïÁª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³ñ¹Ûáù×³Ý³ãÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ¨ »Ã» ³Ûá, ÇÝãå»ë ã³÷Ç³ÛÝ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ïáñ»Ý ã³÷»Éáõ ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛáõÝ

53. ¶áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ Ñ»ñù»ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ³ñÅ³-Ý³Ñ³í³ ïáñ»Ý áñáß»É Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: ²ÛÝáõ ³մենայնիվ, բացառիկ դեպքերում կա հստակ վկայություն, որ, երբ կազմակերպումÃյունը առաջին անգամ ձեռք է բերում û»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù (Ï³Ù երբ գոյություն ունեցող գույքը առաջին անգամ դառÝáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùª û·ï³·áñÍÙ³Ý »Õ³Ý³ÏÇ Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó Ñ»ïá), Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ³ñÅ³Ý³Ñ³í³-ïáñ»Ý áñáß»ÉÇ ã¿: ê³ ³é³ç³Ýáõù ¿ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åù»ñրում, երբ համադրելի չուկայական գործí³ñùÝ»ñÁ Ñ³×³Ë³ÏÇ ã»Ý, ¨ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ Ù³ïã»ÉÇ ã»Ý (ûñÇÝ³Ïª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ½»Õãí³Í Ñáëù»ñÇ Ï³ÝÉ³ï»ëáõÙÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³): ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿, áñ Ï³éáõÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ·ïÝíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»ÉÇ ã¿, ë³Ï³ÛÝ ³ÏÝÏ³Éáõ¿, áñ Ï³éáõóáõÙÝ ³í³ñï»Éáõ Ý å»ë ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÏÉÇÝÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý

áñáß»ÉÇ, ³ÛÝ å»ï ù ¿ ã³÷Ç Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ · ï ÝíáÕ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí ÙÇÝã¨ Ï³Ù ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¹³éÝ³ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»ÉÇ, Ï³Ù Ï³éáõóáõÙÁ ³í³ñïíÇ ¥áñ տարբերակն ավելի վաղ տեղի ունենա): Եթե կազÙ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿, áñ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ (կառուցման ընթացքում գտնվող գույքից տարբեր ³ÛÉ ·áõÙù) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý ÑÇÙáõÝùáí ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»ÉÇ ã¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÝßÍ³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ å»ï ù ¿ ã³÷Ç³ ÏÇñ³é»Éáí ÐØØê 16-ի սկզբնական արժեքի (ինքÝ³ñÅ»ùÇ) Ùá¹»ÉÁ: Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ï ù ¿ ÁÝ¹áõÝíÇ ½ñá: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ß³ñáõÝ³ÏÇ ÏÇñ³é»É ÐØØê 16-Á ÙÇÝã¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ûï³ñáõÙÁ:

53Ա. Երբ կազմակերպությունը ի վիճակի է դառնում արժԳÝ³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ · ï ÝíáÕ ¨ Ý³ËÏÇÝáõÙ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³ÛÝ å»ï ù ¿ ³Û¹ ·áõÙùÁ ã³÷Ç Çñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ²Û¹ ·áõÙùÇ Ï³éáõóáõÙÝ ³í³ñï í»ÉáõÝ å»ë, »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷í»É: ºÃ» ¹³ ³Û¹å»ë ã¿, ³å³, 53-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ·áõÙùÁ å»ï ù ¿ հաշվառվի՝ կիրառելով սկզբնական ³ñÅ»ùÇ (ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ) Ùá¹»ÉÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 16-Ç:

53՛. ²ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁ, áñ Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ · ï ÝíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáրեն չափվել, կարող է հերքվել միայն սկզբնապես ճաÝ³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ · ï ÝíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ÙÇ³íáñÁ ã³÷áõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, Ï³ñáÕ ¿ ã»½ñ³Ï³óÝ»É, áñ ³í³ñï ï³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»ÉÇ ãÇ ÉÇÝÇ:

54. Բացառիկ դեպքերում, երբ 53-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í å³ï×³éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëïÇåí³Í ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ ã³÷»Éª û·ï³·áñÍ»Éáí ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 16-Ç, ³ÛÝ å»ï ù ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷Ç Çñ áõÇ ³ÛÉ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ï³éáõóÙ³Ý Ù»ç ·ï ÝíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ: ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ, ãÝ³Û³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ ÏÇñ³é»É Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ մեկ գույքի նկատմամբ, կազմակերպությունը պետք է շարունակի հաշվառել մնացած բոլոր գույքերը՝ կիրաé»Éáí Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ:

55. ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ã³÷»É ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ ³ÛÝ å»ï ù ¿ ß³ñáõÝ³ÏÇ ã³÷»É ³Û¹ ·áõÙùÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ÙÇÝã¨ ¹ñ³ ûï³ñáõÙÁ (Ï³Ù ÙÇÝã¨ áñ ·áõÙùÁ ¹³éÝ³ ë»-փականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույք կամ կազմակերպáõÃյուն սկսի այն բարելավել՝ uníáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ï³·³ í³×³éùÇ Ýå³ï³Ïáí), ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ ¹³éÝáõÙ »Ý ³í»ÉÇ Ñ³½í³¹»å Ï³ÙßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÁ ¹³éÝáõÙ »Ý ³í»ÉÇ ¹Åí³ñÙ³ ïã»ÉÇ:

ÆÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

56. Ինքնարժեքի մոդելն ընտրած կազմակերպությունը սկզբնå»ë ×³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá Çñ áÕç Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ å»ï ù ¿ ã³÷Ç ÐØØê 16-áí՝ ³Û¹ Ùá¹»ÉÇ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³ï»ëí³Í å³Ñ³Ýçûերի համաձայն, բացաéáõբյամբ այն գույքի, որը հաÙ³å³ï³ëË³ÝáõÙ¿ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõã³÷³ÝÇßÇÝ¥Ï³Ù Ý»ñ³éí³Í¿ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñqված օտարման խմբում)՝ համաձայն ÞÈUU 5 *§ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï¨ÇíÝ»ñ¨ÁÝ¹Ñ³ï í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* ë ï³Ý¹³ñ ïÇ: ²ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ, áñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ¿ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõã³÷³ÝÇßÇÝ¥Ï³Ù Ý»ñ³éí³Í է օտարման խմբում, որը դաë³Ï³ñ·íáõÙ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ) å»ï ù ¿ ã³÷íÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 5-Ç:

Ì»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñ

57. ¶áõÙùÁ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»ÉÁ Ï³Ù Ñ³Ï³é³ÏÁ å»ï ù ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ղեպքում, երբ փոփոխվել է դրանց օգտագործումը, որի վկաÛáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý՝

ա) **սեփականատիրոջ կողմից գույքի զբաղեցումը սկսելը. այս դեåùáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ å»ï ù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ տիրոջ կողմից զբաղեցված գույք.**

բ) **գույքի բարելավումը սկսելը՝ հետա·³ÛáõÙ ³ÛÝ í³×³é»Éáõ Ù ï ³¹ñáõբյամբ. այս դեպքում ներդրում³ÛÇÝ ·áõÙùÁ å»ï ù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë å³ß³ñ.**

·) **ë»÷³Ï³Ý³ ïÇñáç ÏáÕմից գույքի զբաղեցումը ավարտելը. այս դեպքում սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույ-ùÁ å»ï ù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù. Ï³Ù**

¹) **áñå»ë å³ß³ñ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙùª ³ÛÉ ÏáÕÙÇÝ ·áñ-Í³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³ÉÁ. ³Ûë ¹»åùáõÙ å³-ß³ñÝ»ñÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù:**

») **[Ñ³Ýí³Í¿]**

58. 57-ñ¹ åարագրաֆի «բ» կետը պահանջում է, որ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áõÙùÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç áñå»ë å³ß³ñ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åքում, երբ փոփոխվել է գույքի օգտագործումը, որի մաëÇÝ íÏ³յում է բարելավումը սկսելը՝ հետագա վաճառքի մտադրությամբ: Երբ կազÙ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿

օտարել ներդրումային գույքը առանց բարեխ³íÙ³Ý, ³å³ ³ÛÝ ß³ñáõÝ³Ïáõù ¿ ¹Çï»É ³Û¹ ·áõÛùÁ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù ÙÇÝã¨ ¹ñ³ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ (¹áõñë·ñáõÙÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõ-ÝÇó), ¨ ³ÛÝ áñå»ë å³ß³ñ ãÇ ¹Çïáõ: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõþյունը սկսում է բարելավել գոյություն ունեցող ներդրումային միջոցների կառավարման ընթացակարգերը, որոնք առաջանում են, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍáõÙ¿ Çñ³կան արժեքի մոդելը: Երբ կազ-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, ³å³ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ, ë»÷³Ï³Ý³ ïÇñáç ÏáÕÙÇó գրաղեցված գույնՇ ¨ å³ß³ÑÝ»ñÇ ÙÇç¨ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ ã»Ý ÷áËáõÙ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÛùÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñժեքը և չափման ու բացաÑ³ÛïÙ³ÝÝå³ï³ÏÝ»ñáí ·áõÛùÇ ÇÝùÝ³ÑÅ»ùÁ:

60. Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ տիրոջ կողմից զբաղեցված գույք կամ å³ß³ñ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»ÉáõÙ ¹»åùáõÙ ³ÛïÙ ·áõÛùÇ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª ÐÐØê 16-Ç Ï³ÙÐÐØê 2-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ»ï³·³ÛáõÙ Ñ³ßí³éí»Éáõ Ýå³ï³ÏáíՇ å»ïù¿ ÉÇÝÇ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ û·ï³·áñÍáõÙÁ ÷á÷áË»Éáõ ամսաթվի դրությամբ:

61. Եթե սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույքը դառնում է ներդրումÙ³ÛÇÝ ·áõÛù, áñÁ Ñ³ßí³éí»Éáõ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 16-Áª ÙÇÝã¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÷á÷áËÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÙը այդ ամսաթվի դրությամբ ՀՀՍՄ 16-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ·áõÛùÇ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի միջև տարբերությունը պետք է դիտարկի այնպես, ինչպես վերա-·Ý³Ñ³ïáõÙÂ` ÐÐØê 16-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

62. ØÇÝã¨ ³ÛÝ ամսաթիվը, երբ սեփականատիրոջ կողմից զբաՕ»óí³Í ·áõÛùÁ ¹³éÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ¿ ³Ùáñï Ç½³óÝ»É ³Û¹ ·áõÛùÁ ¨ ×³Ý³ã»É ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëïՙ ³é³ç³óÙ³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ ՀՀՍՄ 16-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ·áõÛùÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨ տարբերությունը դիտարկում է այնպես, ինչպես վերա·Ý³Ñ³ïáõÙÁ` ÐÐØê 16-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í³

³) ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ýí³½áõÙ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ¿ ³Û¹ ·áõÛùÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×áõÙ, Ýí³½áõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ Ýí³½óÝáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³Éáõ Ù í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á.

բ) արդյունքում առաջացող հաշվեկշռային արժեքի ցանկաó³Í ³×¹Çï³ñÏíáõÙ¿ Ñ» ï¨Û³É Ï»ñå`

i. »Ã» ³Û¹ ³×Á í»ñ³Ï³Ý·Ýáõ Ù¿ ³Û¹ ·áõÛùÇ ·Íáí Ý³ËÏÇÝ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ, ³å³ ³Û¹ ³×Á ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: Þ³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ ãÇ ·»ñ³½³ÝóáõÙ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ª Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÙÇÝã¨ ³ÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ í»ñ³Ï³Ý·Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñÁ áñáßí³Í ÏÉÇÝ»ñ (Ñ³Ý³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ), »Ã» ×³Ý³ãí³Í ãÉÇÝ»ñ ³ñ-Å»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëÏ:

ii. ³×Çó³ÝÏ³ó³Í ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ù³ë×³Ý³ãíáõÙ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ ³í»É³óÝáõÙ ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³Éáõ Ù í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á: Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ»ï³·³ ûï³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï ³Éáõ Ý»ñ³éí³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Á կարող է վերագրվել չբաշխված շահոՆÛÃÇÝ: Ì»ñ³·Ý³Ñ³ ïáõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Ç í»ñ³·ñáõմը չբաշխված ß³ÑáõÛÃÇÝ ãÇ Ï³ï³ñíáõÙß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí:

63. Երբ պաշարները վերադասակարգվում են որպես ներդրումÙ³ÛÇÝ ·áõÛù, áñÁ Ñ³ßí³éí»Éáõ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ապա այդ ամսաթվի դրությամբ գույքի իրական արժեքի և նախոր¹ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨ ó³ÝÏ³ó³Í տարբեñáõÃÛáõÝ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

64. Երբ պաշարները վերադասակարգվում են որպես ներդրումÙ³ÛÇÝ ·áõÛù, áñÁ Ñ³ßí³éí»Éáõ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ապա դրա վերաբերյալ մոտեցումը համապատասխանում է ³ßñÝ»ñÇ í³×³éùÇ í»ñաբերյալ մոտեցմանը:

65. Երբ կազմակերպությունն ավարտում է սեփական ուժերով կաéáõóíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ï³éáõóáõÙÁ Ï³Ù բարեխ³íáõÙÁ, áñÁ Ñ³ßí³éí»Éáõ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ ³Û¹ ³Ùապվի դրությամբ գույքի իրական արժեքի ¨ Ý³Ëáñ¹ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨ ó³ÝÏ³ó³Í տարբեñáõÃÛáõÝ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

Oï³ñáõÙÝ»ñ

66. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ å»ïù¿ ³å³×³Ý³ãíÇ (¹áõñë·ñíÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÇó), երբ այն օտարվում է, կամ երբ ներդրումային գույքն ընդմիշտ դուրս է հանվում օգ ï³·áñÍáõÙÇó, ¨ ³å³·³ áã ÙÇ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï ãÇ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¹ñ³ ûï³ñáõÙÇó:

67. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ûï³ñáõÙÁ Ï³ñáÕ¿ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É í³×³éùÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý

ï ³Éáõ ÙÇçáóáí: Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ û ï ³ñÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ áñáß»ÉÇë Ï ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³ éáõÙ ¿ ÐÐØê 18-áí ë³ÑÙ³Ýí³Íª ³åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éùÇó Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³âÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ÐÐØê 18-Ç Ñ³í»Éí³Íáõ Ù Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³Éáõ Ï³Ù Ñ» ï ³¹³ñÓ í³ñÓ³Ï³Éáõþյամբ վա×³éùÇ ¹»åù»ñáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 17-Á:

68. ºÃ», 16-ñ¹ պարագրաֆի ճանաչման սկզբունքի համաձայն, կազմակերպությունը ակտիվի հաշվեկշռային ³ñÅ»ùáõÙ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ÙÇ Ù³ëÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³ ³ÛÝ ³å³×³Ý³ãáõÙ ¿ փոխարինված մասի հաշվեկշռային արժեքը: Ինքնարժեքի մոդելի կիրառմամբ հաշվառվող ներդրում³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ¹»åùáõÙ, ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÁ Ï³ñáÕ ¿ ãÉÇÝ»É ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ Ù³ß»óí»É ¿ ³é³ÝÓÇÝ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ã¿ áñáß»É ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³å³ կազմակերպությունը փոխարինման արժեքը կարող է օգտագործել որպես ցուցանիշ այն բանի, þ» ÇÝãåÇëÇÝ ¿ եղել փոխարինված մասի արժեքը դրա ձեռքբերման կամ կառուցման պահին: Իրական արժեքի մոդելի Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñï³óáÉ»É ÷áË³ñÇÝíáÕ Ù³ëÇ ³ñÅ»ùÇ ÏáñáõëïÁ: ²ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ¹ÅÍ³ñ ÉÇÝ»É Ñ³ëï³Ý³É, Ã» ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÇ ·Íáí Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÇÝãåÇëÇ ·áõÙ³ñ å»ïù ¿ Ýí³½»óÝ»É: öáË³ñÇÝí³Í Ù³ëÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óÝ»Éáõ (»Ã» ³ÛÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿) ³ÛÉÁÝïñ³Ýþային տարբերակ է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքում փոխառնÇÝÙ³Ý ³ñÅ»ùÇ Ý»ñ³éáõÙÁ, ³ÛÝáõÑ»ï¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, áñÁ Ïå³Ñ³ÝçíÇ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý Ù»ç ãÝ»ñ³éí³Í ³í»É³óáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

69. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ ¹áõñë ·ñ»Éáõó Ï³Ù ûï³ñ»Éáõó ³é³ç³óáÕ û·áõï Á Ï³Ù íÝ³ëÁ å»ïù¿ áñáßíÇ áñå»ë ûï³ñáõÙÇó ½áõï Ùáõïù»ñÇ ¨ ³Û¹ ³Ï ïÇվի հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերություն և պետք է ճանաչվի ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÍաատում (բացառություն է կազմում հետադարձ վարÓ³Ï³ÉáõÃյամբ վաճառùÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ ÐÐØê 17 ë ï ³Ý¹³ñ ï áí å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ ³ÛË ÙáïÝ»óáõÙ)` ¹áõñë ·ñ»Éáõ Ï³Ù û ï ³ñ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

70. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ û ï ³ñÙ³Ý ¹ÇÙ³ó ë ï ³óí»ÉÇù ÷áËÑ³ ïáõgումը սկզբնաå»ë ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, »Ã» Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñáõÙÁ Ñ» ï ³Ó·íáõÙ ¿, ³å³ ë ï ³óí»ÉÇù փոխհատուցումը սկզբնաå»ë ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÝÑ³å³Õ í×³ñÙ³Ý ·ÝÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáí: öáËÑ³ ïáõóÙ³Ý ³Ýí³Ý³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ ¨ ³ÝÑ³å³Õ í×³ñùáõñ գնի համարժեքի միջև տարբերությունÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 18-Çª ÏÇñ³é»Éáí ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»ÃáµÁ:

71. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÐÐØê 37-Á Ï³Ù, »Ã» ï»ÕÇÝ ¿, ³ÛÉ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ý»ñ ó³ÝÏ³ó³Í å³ñ ï³-íáñáõÃÛ³Ý ÝÏ³ ï ûմամբ, որոնք պահպանíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÝ ûï³ñ»Éáõó Ñ» ï á:

72. ²ñÅ»½ñÏí³Í, Ïáñ³Í Ï³Ù ïñí³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Ñ³Ù³ñ »ñnáñ¹ ÏáÕÙ»ñÇó ÷áËÑ³ ïáõóáõÙÁ å»ïù¿ ճանաչվի շահույթում կամ վնասում, երբ այդ փոխհատուցումը դառնում է ստացման ենթակա:

73. Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ, »ñnáñ¹ ÏáÕÙ»ñÇó Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ï³Ù ÷áËÑ³ ïáõóÙ³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÷áË³ñÇÝáÕ ³Ï³ÇíÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ» ï³·³ ·ÝáõÙ Ï³Ù Ï³éáõóáõÙ ³é³ÝÓÇÝ ïÝï»ë³Ï³Ý ¹»åù»ñ »Ý ¨ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ` Ñ» ï¨Û³É Ï»ñå`

³) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ÐÐØê 36-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

բ) ներդրումային գույքի դուրսգրումը կամ օտարումը ճաÝ³ãíáõÙ ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ 66-71-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

·) ³ñÅ»½ñÏí³Í, Ïáñ³Í Ï³Ù ïñí³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Ñ³Ù³ñ »ñnáñ¹ ÏáÕÙ»ñÇó ÷áËÑ³ ïáõóáõÙÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ß³Ñáµյում կամ վնասում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա.

¹) áñå»ë ÷áË³ñÇÝáõÙ` í»ñ³Ï³Ý·Ýí³Í, ·Ýí³Í Ï³Ù Ï³éáõóí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ áñáßíáõÙ ¿ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ 20-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É ¨ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

74. Ստորև բերված բացահայտումները կիրառվում են ի լրումն ՀՀՍՍ 17-ում å³Ñ³ÝçíáÕÝ»ñÇ: Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñÁ í³ñÓ³Ï³Éáõþյան վերաբերյալ կատարում է բաó³Ñ³Ûïáõ Ý»ñ áñå»ë í³ñÓ³ïáõª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17-Ç: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÁ å³Ñáõ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³Ù գործառնական վարձակալություն, որպես վարձակալ բաó³Ñ³Ûïáõ Ý»ñ ¿ Ï³ï³ñáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í»ñ³բերÛ³É, ÇëÏ áñå»ë í³ñÓ³ïáõª ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í»ñ³բերյալ:

75. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝

³) ³ñ¹ûáù ÏÇñ³éáõÙ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ, Ã» Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ.

բ) եթե այն կիրառում է իրական արժեքի մոդելը, արդյոք, և որ հաշ· ³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ¿, áñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Í³ñÓ³Ï³Éáõþյամբ պահվող գույքում Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¨ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù.

·) ³ÛÝ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝù ÏÇñ³éíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇóª Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÁ ë»÷³Ï³Ý³ÏÇñáç ÏáÕûþg qբաղեցված գույքից, ինչպես նաև uníáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñå³Ñվող գույքից տարբերակելու համար, երբ դասաՇ³ñգումը բարդ է (տե՛ս պարագրաֆ 14).

¹) ³ÛÝ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ ¨ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ÏÇñ³éí»É »Ý Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë, Ý»ñ³éÛ³É ÝßáõÙ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë ÑÇÙù »Ý ÁÝ¹áõÝí»É ßáõÏ³Û³Ï³Ý íÏ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ã» ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ (áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõþյամբ պետք է բաó³Ñ³Ûոի)՝ գույքի բնույքի և համա¹ñ»ÉÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ï íÛ³ÉÝ»ñÇ å³Ï³ëÇ å³ï×³éáí.

») Ã» Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ (áñáí ³ÛÝ ã³÷վել կամ բացահայտվել է ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ) ÑÇÙùáõÙ áñ ã³÷áí ¿ ÁÝÏ³Í×³Ý³ãí³Í¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ëÝ³·Çï³Ï³Ý áñ³Ï³íáñáõÙ áõÝ»óáÕ ³ÝÏ³Ë·Ý³Ñ³ïáÕÇ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, áñÁ ïÇñ³å»ïáõÙ¿ ï íÛ³É ï³ñ³ÍùáõÙ, ï íÛ³É Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ³ñ¹Ç ÷áñÓÇÝ: ºÃ» ÝÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙ ï»ÕÇ ãÇ áõÝ»ó»É, ապա այդ փաստը պետք է բացաՀ³Ûï íÇ.

½) ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ×³Ý³ãí³Í Ñ» ï¨Û³É·áõÙ³ñÝ»ñÁ՝

i. Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇó í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³Ùáõ ï Á.

ii. ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý Ñ³ëáõÛÃ ë ï »ÕÍ³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ·Íáí áõÕÕ³ÏÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Í³Ë ë»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý ¨ å³Ñå³ÝÙ³Ý Í³Ë ë»ñÁ).

iii. ï íÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý »Ï³Ùáõ ï ãë ï »ÕÍ³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ·Íáí áõÕÕ³ÏÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Í³Ë ë»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý ¨ å³Ñå³ÝÙ³Ý Í³Ë ë»ñÁ).

iv. ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ù»Ï åáõÉÇó, áñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, ÙÛáõë åáõÉ, áñáõÙ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ í³×³éùÇó Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ՝ ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ¥ï»ë 32 ¶ å³ñ³·ñ³ýÁ).

¿) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ï³Ù ûï³ñáõÙÇó »Ï³Ùï Ç՝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÇ íñ³ ë³Ñ-Ù³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÇ ·áÛáõÃÛ³Ý ÷³ë ï Á ¨ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ. ¨

ը) ներդրումային գույք ձեռք բերելու, կառուցելու կամ բաñ»É³í»Éáõ, Ï³Ù ¿É í»ñ³Ýáñá·»Éáõ, å³Ñå³Ý»Éáõ Ï³Ù Ï³ï³ñ»É³·áñÍ»Éáõ ·Íáí å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

76. Æ ÉñáõÙÝ 75-րդ պարագրաֆով պահանջվող բացաÑ³ÛïáõÙÝ»ñÇª 33-55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ ÏÇñ³éáÕ Ï³½Ù³Ï»ñպտությունը պետք է բացահայտի ներդրումային գույքի հաշվեÏßé³յին արժեքի համադրումը ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ՝ ցույց տալով հետևյալը՝

ա) ավելացումները՝ առանձնացված բացահայտելով ձեռքբեռնáõÙÝ»ñÇó ¨ ³Ï ï ÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñ» ï³·³ Í³Ëù»ñÇó ³é³ç³ó³ÍÝ»ñÁ.

բ) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումÝ»ñÇ ÙÇçոցով ձեռքբեռնáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í ³í»É³óáõÙÝ»ñÁ.

·) ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ, áñáÝù ¹³ë³Ï³ñ·í³Í »Ý áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñå³ÑíáÕ Ï³Ù Ý»ñ³éí³Í »Ý í³×³éùÇ Ñ³-Ù³ñå³Ñվող դասակարգված օտարման խմբում՝ հաÙ³Ó³ÛÝ üÐØê 5-Ç, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÉ û ï ³ñáõÙÝ»ñ.

¹) Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ×ß·ñï áõÙÝ»ñÇó ½áõï û·áõï Ý»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ.

») Ý»ñÏ³յացման տարբեր արժույթով ֆինանսական հաշí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ÷áË³ñÅ»քային զուտ տարբերություններ, ինչպես նաև արտերկրյա ստորաբաժանման վերահաշվարկը Ñ³ßí»ï áõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³ÛóÙ³Ý³ñÅáõÛÃáí.

½) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ áñå»ë å³ß³ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³Ï³é³ÏÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ տիրոջ կողմից զբաղեցված գույք և ընդÑ³Ï³é³ÏÁ.

¿) ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ:

77. Երբ ներդրումային գույնÇ Ó»éù բերված ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ×ß·ñï íáõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýå³ï³Ïáí, ûñÇÝ³Ï՝ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ×³Ý³ãí³Í ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏñÏÝ³Ñ³ßí³ñÏÇó Ëáõë³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ 50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñպտությունը պետք է բաó³հայտի ձեռք բերí³Í ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ¨ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í ×ß·ñï í³Í ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ÙÇç¨ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ՝ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É áí հետ հաշվարկած վարձակալության գծով ճանաչված բռնáñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ·áõÙ³ñÁ ¨ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ×ß·ñï áõÙ:

78. 53-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýում նկարագրված բացառիկ դեպքերում, երբ կազմակերպությունը ÝÑ³ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛÁ ã³÷áõÙ¿` ÏÇñ³é»Éáí ÐÐØê 16-Ç ÇÝÙÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, 76-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ å»ïù¿ բացահայտի այդ ներ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇÝ í»ñ³ներով գումարները՝ այլ ներ¹ñáõÙ³ÛÇÝ գույքին վերաբերող գու-Ù³ñÝ»ñÇó ³é³ÝÓÝ³óí³Í: Æ Éñáõ ÙÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը պետք է բացահայտի՝

³) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

բ) բացատրություն, թե ինչու իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն Ý áñáß»É.

·) »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ¿, ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ïÇñáõÛÃÁ, áñáõÙ Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ÁÝÏ³Í¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ.

¹) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ãÑ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ûï ³ñÙ³Ý ·Íáíª

i. ³ÛÝ ÷³ëï Á, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ûï ³ñ»É¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ãÑ³ßí³éíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù.

ii. í³×³éùÇ å³ÑÇÝ ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

iii. ×³Ý³ãí³Í û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÁ:

ÆÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

79. Æ ÉñáõÙÝ 75-րդ պարագրաֆով պահանջվող բացահայտ ïáõÙÝ»ñÇª 56-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í սկզբնաÏ³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ ÏÇñ³éáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը պետք է բացահայտի՝

³) Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý û·ï³·áñÍí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÁ.

բ) օգտակար ծառայությունը կամ մաշվածության հաշíñÏÙ³Ý û·ï³·áñÍí³Í ¹ñáõÛùÝ»ñÁ.

գ) ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ համախառն հաշí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ Ïáõï³Ïí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ՝ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáõï³Ïí³Í ÏáñáõëïÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ.

¹) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ՝ óáõÛó ï³ÉáíÑ»ï¨Û³ÉÁª

i. ավելացումները՝ առանձնացված բաժանետնային ծեռքբերումներով ¨ áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³·³Í³Ëù»ñÇó ³é³ç³ó³ÍÝ»ñÁ.

ii. Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ ÙÇçոցով ծեռքբերումներից առաջացած ավելա-óáõÙÝ»ñÁ.

iii. ³ïïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù¹³ë³Ï³ñ·í³Í »Ý áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ Ï³Ù Ý»ñ³éí³Í »Ý í³×³éùÇ Ñ³մար պահվող դասակարգված օտարման խմբում՝ հաÙ³Ó³ÛÝ ÜÐØê 5-Ç, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÉ ûï ³ñáõÙÝ»ñ.

iv. Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ.

v. ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÐÐØê 36-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í ¨ Ñ³Ï³¹³ñÓí³Í ³ñÅ»-½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ.

vi. ներկայացման տարբեր արժույթով ֆինանսական հաշí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙÇó ³é³ç³-ó³Í ÷áË³ÑÅ»քային զուտ տարբերությունները, ինչå»ë Ý³¨ արտերկրյա ստորաբաժանման վերա-Ñ³ßí³ñÏÁ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí.

vii. Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ áñå»ë å³ß³ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³Ï³é³ÏÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ý»ñ¹ñáõ-Ù³ÛÇÝ ·áõÛùÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³տիրոջ կողմից զբաղեցված գույք և ընդ-Ñ³Ï³é³ÏÁ.

viii. ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ.

») Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: 53-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³բագրված բացառիկ դեպքերում, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý áñáß»É Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³ÛÝ պետք է բացահայտի՝

i. Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛùÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

ii. բացատրություն, թե ինչու իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն Ý áñ»Ý áñáß»É.

iii. »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ¿, ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ïÇñáõÛÃÁ, áñáõÙ Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ÁÝÏ³Í¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ:

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

80. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ÏÇñ³éáõÙ ¿ñ ÐÐØê 40-Á (2000) ¨ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÁÝïñáõÙ ¿ ¹³ë³-Ï³ñ·»É ¨ Ñ³ßí³é»É áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñáõáõÙ ³ÛÝ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում, որի ընթացքում ընտրությունն ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É: Æ ÉñáõÙÝ`

ա) եթե կազմակերպությունը նախկինում հրապարակայնորեն բացաÑ³Ûï»É ¿ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù³ÛÉ Ï»ñå) ³Û¹ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ÁÝÃ³óքում (որը որոշված է այնպիսի հիմունքով, որը բավաñ³ñáõÙ ¿ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñï³Û³óí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ ¨ 36-52-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ùáï»óáõÙÝ»ñÇÝ), ³å³ Ëñ³Ëáõëíáõù, ë³-Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

i. ×ß·ñïÇ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³ կաշրջանի չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը, áñÇ Ñ³մար նման իրական արժեքը հրապարակայնորեն բաó³Ñ³ÛïÍ»É ¿.

ii. í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÑ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï-վություն և պետք է բացահայտի այ¹ ÷³ëïÁ:

բ) եթե կազմակերպությունը նախկինում հրապարակայնորեն չի բաó³Ñ³Ûï»É §³¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï-վության և պետք է բացահայտի այ¹ ÷³ëïÁ:

81. êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáí å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ÐÐØê 8-áí Ý³Ë³ï»ëվածից տարբեր մոտեցում: ÐÐØê 8-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ տեղեկատվությունը վերաներկայացվի, բացաéêõթյամբ երբ դա իրագործելի չէ:

82. Երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է սույն ստանդարտը, չբաշխված շահույթի սկզբնական ÙÝ³óáñ¹Ç ×ß·ñïáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ·Íáí í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñ` Ý»ñ³éí³Í³ËÏÇÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇó ³ñÅ»ùÇ ³×áõÙ:

ÆÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»É

83. Երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է սույն ստանդարտը և ընտրուÙ ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ·Íáí í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñ` Ý»ñ³éí³Í³ËÏÇÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇó ³ñÅ»ùÇ ³×áõÙ:

84. 27-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª Ï³åí³Í³ÏïÇíների փոխանակմամբ ձեռք բերված ներդրումային·áõքի սկզբնաå»ë ã³÷Ù³Ý Ñ»ï, å»ïù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³é³çÁÝÃ³ó ÙÇ³ÛÝ Ñ»ï³·³ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

85. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ստաõ¹³ñïÇ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á, ³å³ ³Û¹ փաստը պետք է բացաÑ³Ûï íÇ:

85². ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÁ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÷á÷áË»É ¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ ÏÇñ³éí³Í ï»ÙÇûաբանությունը: Ի լրումն այն փոփոխել է 62-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á ¥í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

85´. 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§üÐØê-ների բարեփոխումներով»* 8-ñ¹, 9-ñ¹, 48-ñ¹, 53-ñ¹, 54-ñ¹ ¨ 57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÷á÷áËí»É »Ý, 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ Ñ³Ýí»É ¿, ¨ ³í»É³óí»É »Ý 53² ¨ 53´ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ ³é³çÁÝÃ³ó` 2009 Ãí³Ï³-ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ¿ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É Ï³éáõóÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ·ïÝíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ ÝÏ³ïÙսմը մինչև 2009 թվականի ³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ó³ÝÏ³ó³Í ³Ùë³ÃíÇó, »Ñ» Ï³éáõó-Ù³ÝÁÝÃ³óùáõÙ ·ïÝíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ áñáßí»É »Ý ³Û¹ ³Ùë³Ãí»ñÇÝ: ²í»ÉÇ í³Õ

ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³ մար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը և միևնույն ժամ Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ 5-ñ¹ ¨ 81º å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

ÐÐØê 40-Ç (2000 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í) ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñ»ÉÁ

86. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ ÐÐØê 40 §Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇÝ ¥Ññ³å³ñ³Ïí³Íª 2000 Ãí³Ï³ÝÇÝ):

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï 41

¶ÛáõÕ³ï Ý ï »ëáõÃÛáõÝ

Üå³ï³ÏÁ

êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ Ýå³ï³ÏÝ ¿ ë³ÑÙ³Ý»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùá ï »óáõÙÝ»ñÁ ¨ բացահայտումÝ»ñÁ, որոնք վերաբերում են գյուղատն ï »ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÁ:

¶áñÍáõÁáõÃÛ³Ý áÉáñ ï Á

1. **êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á å» ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ» ï ¨Û³É Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, երբ ¹ñ³Ýù í»ñ³բերում են ·ÛáõÕ³ï Ý ï »ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÇ ª**

   ³) կենսաբանական ակտիվներ.

   բ) գյուղատնտեսական արտադրանք բերքահավաքի պահին.

   ·) 34-ñ¹ ¨ 35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÁÝ¹·ñÏí³Í å» ï ³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñ:

2. êáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙª

   ³) ·ÛáõÕ³ï Ý ï »ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÇ í»ñ³բերող հողի նկ³ï Ù³մբ (ï »ë ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦ ¨ ÐÐØê 40 §Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦ ë ï ³Ý¹³ñ ïÝ»ñÁ).

   բ) գյուղատնտեսական գործունեությանը վերաբերող ոչ նյութական ակտիվների նկատմամբ (տե՛ս ÐÐØê 38 §àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ïÁ):

3. Սույն ստանդարտը կիրառվում է գյուղատնտեսական արտադրանքի նկատմամբ, որը կազմակերպության Ï»Ýë³ը³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ë ï ³óí ա ծ ³ñ ï ³¹ñ³ÝùÝ է, ÙÇ³յն բերք³Ñ³í³ùÇ å³ÑÇÝ: ²ÛÝáõÑ» ï ¨ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 2 §ä³ß³ñÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ïÁ Ï³Ù Ñ³Ù³å³ï ³ëË³Ý ³ÛÉ ë ï ³Ý¹³ñ ï: Համապատասխանաբար, սույն ստանդարտը չի առնչվում բերքահավաքից հետո գյուղատնտեսական ³ñ ï ³¹ñ³ÝùÇ í»ñ³Ùß³ÏÙ³ÝÁ, ûñÇÝ³Ïª Ë³ÔáÕÇó ·ÇÝáõ ë ï ³óÙ³ÝÁ Ë³ÕáÕÝ ³×»óñ³Í ·ÇÝ»·áñÍÇ ÏáÕÙÇó: âÝ³Û³Í ÝÙ³Ý í»ñ³Ùß³ÏáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ·ÛáõÕ³ï Ý ï »ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ» ï ³·³ զարգացման տրամաբանական և բնականոն շարունակությունը լինել, իսկ տեղի ունեցող երևույթները կարող են որոշ ընդհանրություններ ունենալ կենսաբանական փոխակերպման հետ՝ նման վերամշակումը âÇ Ý»ñ³éíáõÙ ëáõÛÝ ë ï ³Ý¹³ñ ïÇ ·ÛáõÕ³ï Ý ï »ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³Ý³Ù»ç:

4. Ստորև ներկայացված աղյուսակում բերված են կենսաբանական ակտիվների, գյուղատնտեսական ³ñ ï ³¹ñ³Ýùի և բերք³Ñ³í³ùÇó Ñ» ï á í»ñ³Ùß³ÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝù Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³ñ ï ³¹ñ³ÝùÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ.

Կենսաբանական ակտիվներ	¶ÛáõÕ³ï Ý ï »ë³Ï³Ý ³ñ ï ³¹ñ³Ýù	´»ñù³Ñ³í³ùÇó í»ñ³Ùß³ÏÙ³Ý Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³ñ ï ³¹ñ³Ýù	Ñ» ï á ³ñ¹ÛáõÝù
àãË³ÑÝ»ñ	´áõñ¹	Ø³Ýí³Íù, ·áñ·	
Ì³é»ñ ï ÝÏ³¹³ß ï áõÙ	Ð³ï í³Í Í³é»ñ	¶»ñ³ÝÝ»ñ, ï ³Ë ï ³Ï	
´áõÛë»ñ	Բամբակ	Â»É, Ñ³·áõë ï	
	Þ³ù³ñ»Õ»·	Þ³ù³ñ	

Î ³ÃÝ ³ ï áõ Ï »Ý ¹ ³ ÝÇÝ »ñ	Î ³Ã	ä ³ÝÇñ
Êá½»ñ	Øë»ÕÇù	º ñßÇÏ, Ëá½ ³ åáõË ï
Â ÷ »ñ	î »ñ¨	Â »Ù, Ùß ³ Ï í ³ Í ÍË ³ Ëá ï
Ê ³ ÕáÕÇ áñÃ	Ê ³ ÕáÕ	¶ ÇÝÇ
Øñ· ³ ï áõ Í ³ é »ñ	Ð ³ í ³ ù í ³ Í ÙÇñ·	ì »ñ ³ Ùß ³ Ï í ³ Í ÙÇñ·

ê ³ ÑÙ ³ ÝáõÙÝ »ñ

Գյուղատնտեսությանը վերաբերող սահմանումներ

5. Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով՝

¶ Ûáõ Õ ³ ï Ý ï »ë ³ Ï ³ Ý ·áñÍáõÝ »áõÃÛáõÝ. **Ներգմակերպության կողմից կենսաբանական ակտիվների կենսաբանական փոխակերպման և արտադրանքի ստացման կառավարումը՝ վաճառքի կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի կամ լրացուցիչ կենսաբանական ակտիվների փոխարկման Ýå ³ ï ³ Ïáí:**

¶ Ûáõ Õ ³ ï Ý ï »ë ³ Ï ³ Ý ³ ñï ³ ¹ñ ³ Ýù. **Ï ³ ½Ù ³ Ï »ñåáõþյան կենսաբանական ակտիվներից ստացված ³ ñï ³ ¹ñ ³ Ýù:**

Կենսաբանական ³ Ï ï Çí. **կենդանի բույս կամ կենդանի:**

Կենսաբանական ÷áË ³ Ï »ñåáõÙ. **³ ճի, դեգեներացիայի, արտադրանքի և բազմացման գործընթացներ, որոնց արդյունքում կենսաբանական ակտիվում տեղի են ունենում որակական և քանակական ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ »ñ:**

ì ³ ×³ éùÇ Ñ »ï Ï ³ å ³ Í ³ Ëëáõ ÙÝ »ñ. **Ëñ ³ óáõóÇã Í ³ ËëáõÙÝ »ñ, áñáÝù áõÕ ³ ÏÇáñ »Ý ³ ñ ³ ·ñ »É »Ý ակտիվի օտարմանը, բացառությամբ ֆինանսական ծախսերի և շահութահարկի գծով ծախսի:**

Կենսաբանական ակտիվների խումբ. **Ñամանման կենդանիների կամ բույսերի խումբ:**

´ »ñù ³ Ñ ³ Í ³ ù. **կենսաբանական ակտիվից արդյունքի առանձնացումը կամ կենսաբանական ակտիվի Ï »Ýë ³ Ï ³ Ý ·áñÍÁÝÃ ³ óÝ »ñÇ ¹ ³ ¹ ³ ñ »óáõÙÁ:**

6. Գյուղատնտեսությունն իր մեջ ընդգրկում է բազմազան գործունեություններ, օրինակ՝ անասնապահություն, անտառաբուծություն, միամյա կամ բազմամյա կուլտուրաներÇ ³ ×»óáõÙ, å ï Õ ³ ï áõ այգիների և տնկաղաշտերի մշակում, ծաղկաբուծություն և ջրային կենդանիների և բուսատեսակների բուծում (ներառյալ ձկնաբուծությունը): Այս բազմազանության մեջ կան հետևյալ ընդհանուր գծերը՝

   ³) Փոփոխվելու ունակություն. կենդանիները և բույսերն ընդունակ են կենսաբանական ÷áË ³ Ï »ñåÙ ³ Ý.

   p) Փոփոխության կառավարում. կառավարումը նպաստում է կենսաբանական փոխակերպմանը՝ ·áñÍÁÝÃ ³ óÁ ï »ÕÇ áõÝ »Ý ³ Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ ³ ÝÑ ³ Å »ß ï å ³ ÛÙ ³ ÝÝ »ñÇ (ûñÇÝ ³ Ï` ëÝÝ ¹ ³ ÛÝáõÃÛ ³ Ý Ù ³ Ï ³ ñ ¹ ³ ÏÝ »ñ, ËáÝ ³ íáõÃÛáõÝ, ç »ñÙ ³ ë ï Ç× ³ Ý, å ³ ñ ³ ñ ï ³ óí ³ ÍáõÃÛáõÝ ¨ Éáõë ³ íáñáõÃÛáõÝ) բարելավման, կամ, առնվազն, կայունացման միջոցով: Նման կառավարումը գյուղատնտեսական գործունեությունը տարանջատում է այլ գործունեությունից: Չկառավարված աղբյուրներից ³ ñ ¹ ÛáõÝùÇ ë ï ³ óáõÙÁ (ÇÝãå »ë, ûñÇÝ ³ Ï, ûí ÏÇ ³ Ýáë ³ ÛÇÝ ÓÏÝáñëáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ Ý ï ³ é ³ Ñ ³ ï áõÙÁ) ·ÛáõÕ ³ ï Ý ï »ë ³ Ï ³ Ý ·áñÍáõÝ »áõÃÛáõÝ ã¿.

   ·) Փոփոխության չափումը. կենսաբանական փոխակերպման կամ բերքահավաքի արդյունքում ³ é ³ ç ³ óáÕ áñ ³ ÏÇ (ûñÇÝ ³ Ï ª ·»Ý» ï ÇÏ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ï Ï ³ ÝÇßÝ »ñ, Ë ï áõÃÛáõÝ, Ñ ³ ëáõÝáõÃÛáõÝ, ×³ ñå ³ ÛÇÝ Í ³ Í ÏáõÛÃ, ëåÇ ï ³ ÏáõÓÝ »ñÇ å ³ ñáõÝ ³ ÏáõÃÛáõÝ ¨ Ù ³ ½ ³ Ã »É ³ ÙñáõÃÛáõÝ) Ï ³ Ù ù ³ Ý ³ ÏÇ (սերունդ, կշիռ, խորանարդ մետր, մազաթելի երկարություն կամ տրամագիծ և բողբոջների թիվ) ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ã ³ ÷ íáõÙ ¨ í »ñ ³ ÑëÏ íáõÙ ¿ ª áñå »ë Ï ³ é ³ í ³ ñÙ ³ Ý ëáíáñ ³ Ï ³ Ý ·áñÍ ³ éáõÛÃ:

7. Կենսաբանական փոխակերպումը հանգեցնում է հետևյալ տեսակի արդյունքների՝

   ³) ³ Ï ï ÇíÝ »ñÇ ÷ áփոխման՝ I. աճի (կենդանու կամ բույսի քանակի աճի կամ որակի բարելավման) միջոցով. II. դեգեներացիայի (կենդանու կամ բույսի քանակի նվազման կամ որակի վատթարացման) միջոցով. III. բազմացման (լրացուցիչ կենդանիների կամ բույսերի ստեղծման) ÙÇçáóáí. Ï ³ Ù

   p) ·ÛáõÕ ³ ï Ý ï »ë ³ Ï ³ Ý ³ ñï ³ ¹ñ ³ ÝùÇ ³ ñï ³ ¹ñáõÃÛ ³ Ý, ÇÝãåÇëÇù »Ý É ³ ï »ùëÁ, Ã »ÛÇ ï »ñ¨Ý »ñÁ, բուրդը կամ կաթը:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

8. **Ստորև բերված տերմինները սույն ստանդարտում օգտագործված են հետևյալ իմաստներով՝**

¶áñÍáÕ ßáõÏ³. **Չուկա, որտեղ առկա են բոլոր հետևյալ պայմանները՝**

³) **ßáõÏ³ÛáõÙ ßñç³Ý³éíáÕ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ Ñ³Ù³ë»é»Ý.**

բ) **սովորաբար ցանկացած պահի հնարավոր է գտնել պատրաստակամ գնորդների և ì³×³éáÕÝ»ñÇ.**

·) **·Ý»ñÁ Ù³ï³ã»ÉÇ »Ý Ñ³ÝñáõÃÛ³ÝÁ:**

Ð³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ù. **·áõÙ³ñ, áñáí ³Ï ïÇíÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ:**

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù. **·áõÙ³ñ, áñáí ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨` §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:**

ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñ. **ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 20 §ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙ ¨ å»ï³Ï³Ý oqßnıpjwß pwgwhwjunnıß» ë ï³Ý¹³ñïáõÙ:**

9. ²Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ ³Ï ïÇíÇ Ý»ñÏ³ ·ïÝí»Éáõ í³ÛñÇ ¨ íÇ×³ÏÇ íñ³: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ûñÇÝ³Ï, ³·³ñ³ÏáõÙ ·ïÝíáÕ Ëáßáñ »Õç»ñ³íáñ ³Ý³ëáõÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ßáõÏ³ÛáõÙ ïíÛ³É Ï»Ý¹³Ýáõ ·ÇÝÝ ¿ª Ñ³Ý³Í Ï»Ý¹³ÝáõÝ ïíÛ³É ßáõÏ³ Ñ³ëóÝ»Éáõ ïñ³Ýëåáñï³ÛÇÝ ¨ ³ÛÉ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

Ö³Ý³ãáõÙ ¨ ã³÷áõÙ

10. **Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի կենսաբանական ակտիվը կամ գյուղատնտեսական արտադրանքը այն և միայն այն դեպքում, երբ.**

³) **³Ï ïÇíÁ í»ñ³ÑëÏíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇóª áñå»ë ³Ýó Û³É ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù.**

բ) **Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Ï ïÇíÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ ÏÑáë»Ý ¹»åÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ.**

·) **³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ÇÝùÝ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:**

11. ¶ÛáõÕ³ï·ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝáõÙ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý Ù³ëÇÝ Ï³ñáÕ »Ý íÏ³Û»É, ûñÇÝ³Ï, Ëáßáñ »Õç»ñ³íáñ ³Ý³ëáõÝÇ ÝÏ³ïÙ³ մբ սեփականության իրավունքը, ինչպես նաև ձեռքբերման, ծննդյան կամ Ù³Ûñ³Ï³Ý Ï³ÃÇó Ïï ñ»Éáõ å³ÑÇÝ Ï»Ý¹³ÝáõÝ ¹ñáßÙ»ÉÁ Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå Ýß³Ý ³Ý»ÉÁ: ²å³·³ û·áõïÝ»ñÁ սովորաբար գնահատվում են նշանակալի ֆիզիկական հատկանիշների չափման միջոցով:

12. **Կենսաբանական ակտիվը սկզբնաÏ³Ý ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ ¨ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պետք է չափվի իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ 30-րդ պարագրաֆում նկարագրված դեպքի, երբ իրական արժեքը ÑÝ³ñ³íáñã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:**

13. **Î³½Ù³Ïերպության կենսաբանական ակտիվներից ստացվող գյուղատնտեսական արտադրանքը պետք է չափվի բերքահավաքի պահին իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Նման չափումը հանդիսանում է սկզբնական արժեք այն ամսաթվի դրությամբ, երբ կիրառվում է ՀՀՍՍ 2 §ä³ß³ñÝ»ñ¦ ë ï³Ý¹³ñïÁ Ï³Ù ³ÛÉÑ³Ù³å³ï³ëË³Ýë ï³Ý¹³ñï:**

14. [Ð³Ýí³Í ¿]

15. Կենսաբանական ակտիվի կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի իրական արժեքի որոշումը կարելի է հեշտացնել կենսաբանական ակտիվների կամ գյուղատնտեսական արտադրանքների խմբավորման ÙÇçáóáí³ÁëïÝßí³Ï³ÉÇ Ñ³ï³ÝÇßÝ»ñÇ, ûñÇÝ³Ï՝ ÁëïÏ³ñÇùÇ Ï³Ù áñ³ÏÇ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ÁÝïñáõÙ ¿ ³ÛÝ Ñ³ï³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ÙÁÝÏÝáõÙ »Ý ßáõÏ³ÛáõÙ ·ÝáñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÑÇÙù Í³é³ÛáõÑ³ï³ÝÇßÝ»ñÇÝ:

16. Հաճախ կազմակերպությունները պայմանագրեր են կնքում՝ ապագա ամսաթվին իրենց կենսաբանական ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý ³ñï³¹ñ³ÝùÁ í³×³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·Ý»ñÁ áã ÙÇßï »Ý ï»ÕÇÝ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Ý, áñï»Õ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Á ¨ í³×³éáÕÁ ÏÏ³ï³ñ»Ý ·áÑÍ³ñù: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙª կենսաբանական ակտիվի կամ գյուղ³ïÝï»ë³Ï³Ý ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ ×ß·ñïáõÙ պայմանագրի առկայության պատճառով: Որոշ դեպքերում կենսաբանական ակտիվի կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքի պայմանագիրը կարող է լինել անբարենպաստ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 37 §ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñ ¨ պայմանական ակտիվներ» ստանդարտում: Անբարենպաստ պայմանագրերի նկատմամբ կիրառվում է ÐÐØê 37-Á:

17. Եթե կենսաբանական ակտիվի կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի համար ներկա գտնվելու վայրում ¨ íÇ×³ÏáõÙ ³éÏ³ ¿ ·áñÍáÕ ßáõÏ³, ³å³ ³Û¹ ßáõÏ³ÛáõÙ ·Ý³Ýßí³Í ·ÇÝÁ å³ïß³× ÑÇÙù ¿ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ այդ ակտիվների իրական արժեքի որոշման համար: Եթե կազմակերպությունը ունի տարբեր գործող ßáõÏ³Ý»ñ Ùáõïù ·áñÍ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ¹ñ³ÝóÇó ³é³í»É Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÁ: úñÇÝ³Ïª »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ »ñÏáõ ·áñÍáÕ ßáõÏ³Ý»ñ Ùáõïù ·áñÍ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ, ³å³ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍÇ ³ÛÝ ßáõÏ³ÛáõÙ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ·ÇÝÁ, áñÝ ³ÏÝÏ³Éíáõٿû·ï³·áñÍ»É:

18. ºÃ» ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ ·áñÍáÕ ßáõÏ³, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý ³ÑÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý»ñùáÑÇßÛ³ÉÝ»ñÇg մեկը կամ մի քանիսը, երբ դրանք մատչելի են՝

³) ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÇ ·ÇÝÁª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ·áñÍ³ñùÇ ³Ùë³ÃíÇ ¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇç¨ ï Ý ï ·ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ½·³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ ï»ÕÇ ãÇ áõÝ»ó»É.

բ) Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÁª ³ñï³óáÉ»Éáí տարբերությունների գծով ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ.

·) ճյուղային չափորոշիչները, օրինակ՝ պտղատու այգու արժեքը՝ մեկ վաճառարկղի, բուշելի կամ Ñ»Ï ï³ñÇ Ñ³ßíáí, Ï³Ù ËáßáñªÕç»ñ³íáñ ³Ý³ëáõÝÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁª Ù»Ï ÏÇÉá·ñ³Ù ÙëÇ Ñ³ßíáí:

19. àñáß ¹»åù»ñáõÙ 18-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ãí³ñÏí³Í ï»Õեկատվության աղբյուրները կարող են հանգեցնել կենսաբանական ակտիվի կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի իրական արժեքի վերաբերյալ տարբեր եզրահանգումների: Կազմակերպությունը հաշվի է առնում նշված տարբերությունների պատճառները՝ Ë»É³ÙÇï ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ïÇñáõÛÃáõÙ ³é³í»É ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

20. Որոշ դեպքերում կենսաբանական ակտիվի ներկա վիճակի համար չուկայում որոշված գները կամ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³éÏ³ ãÉÇÝ»É: ²Ûë ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ÏïÇíÇó ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ½áõï Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ` ½»Õãí³Í ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ¹ñáõÛùáí:

21. ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ½áõï Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ ¿ áñáß»É կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքը՝ դրա ներկա գտնվելու վայրում և վիճակում: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë³ Ñ³ßíÇ ¿ ³éÝáõÙ ÏÇñ³éí»ÉÇù Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ áñáß»ÉÇë ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ½áõï Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: ¸ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ½áõï Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³Ï³Ù ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, Ï³Ù ½áõï Ñáëù»ñÁ, áñáÝù ³Ïïիվը կառաջացնի չուկայի մասնակիցների ակնկալմամբ իր առավել Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ßáõÏ³ÛáõÙ:

22. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý, Ñ³ñÏ»ñÇ í×³ñÙ³Ý Ï³Ù բերքահավաքից հետո կենսաբանական ակտիվների վերականգման համար դրամական միջոցների որևէ Ñáëù»ñ (ûñÇÝ³ կ՝ բերքահավաքից հետո տնկադաշտում ծառերի վերատնկման ծախսումները):

23. §²ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦ ·ÝÇ ßáõñç Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý .³Éáõ Ñ³Ù³ñ Çñ³½»Ï ¨ å³ï³ñ³ëï³Ï³Ù ·Ýáñ¹Ý»ñÁ ¨ í³×³éáÕÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝáõÙ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñáõÙ ß»ÕáõÙÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ: êñ³ÝÇó Ñ»ï¨áõÙ ¿, áñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ÝÙ³Ý ß»ÕáõÙÝ»ñÇ հնարավորությունը: Համապատասխանաբար, կազմակերպությունը դրամական միջոցների հոսքերի ÑÝ³ñ³íáñ ß»ÕáõÙÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ï³¹Ù ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, Ï³¹Ù ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÇ, Ï³Ù ¿É ³Ûë »ñÏáõëÇ áñáß³ÏÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»ç: ¼»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³ÑáõÝã »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñáëù»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë ÏÇñ³éí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝª Ëáõë³÷»Éáõ áñáß »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛ³Ý ÏñÏÝ³Ñ³ßí³ñÏÇó Ï³Ù ³Ýï»ëáõÙÇó:

24. Երբեմն սկզբնական արժեքը կարող է լինել իրական արժեքի մոտարկում, մասնավորապես, երբ.

³) տեղի է ունեցել աննշան կենսաբանական փոխակերպում սկզբնական ծախսումները կատարելուց Ñ»ïá (ûñÇÝ³Ï՝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç ïÝÏí³Í Ùñ·³ïáõ Í³é»ñÇ ïÝÏÇÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ). Ï³Ù

բ) չի ակնկալվում, որ կենսաբանական փոխակերպման ազդեցությունը գնի վրա կլինի էական (ûñÇÝ³Ïª Ý³ËÝ³Ï³Ý ³×Á »ñ»ëáõÝ³ÙÛ³ ëá×áõ ïÝÏ³¹³ßïÇ ³ñï³¹ñ³Ï³Ý ÷áõÉáõÙ):

25. Հաճախ կենսաբանական ակտիվները ֆիզիկականապես կպ³Í»Ý ÑáÕÇÝ (ûñÇÝ³Ïª Í³é»ñÁ ïÝÏ³¹³ßïáõÙ): Հողին կպած կենսաբանական ակտիվների համար կարող է գոյություն չունենալ առանձին չուկա, սակայն գործող չուկա կարող է գոյություն ունենալ համախմբված ակտիվների, այսինքն՝ կենսաբանական ակտիվների, անմշակ հողի և հողի բարելավումների համար՝ որպես մեկ ամբողջական փաթեթի: Կազմակերպությունը կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս կարող է օգտվել համախմբված ակտիվներին վերաբերող տեղեկատվությունից: Օրինակ՝ կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքը ստանալու համար անմշակ հողի և հողի բարելավումÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ներվազեցվել համախմբված ակտիվների իրական արժեքից:

Þ³ÑáõÛÃ¨ íÝ³ë

26. **Օգուտները կամ վնասները, որոնք առաջանում են կենսաբանական ակտիվի՝ վաճառքի հետ կապված ծախսումները հաշված իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, ինչպես նաև կենսաբ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÇª í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó å»ïù ¿ Ý»ñ³éí»Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, áñáõÙ ¹ñ³Ýù ³é³ç³ó»É»Ý:**

28. **¶ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý³ñï³¹ñ³ÝùÇ, áñÁ ã³÷íáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å í³Í Ë uմումները, սկզբնական ճանաչման պահին առաջացած օգուտը կամ վնասը պետք է ներառվի այն Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, áñáõÙ ³é³ç³ó»É¿:**

29. Բերքահավաքի արդյունքում գյուղատնտեսական արտադրանքի սկզբնական ճանաչման պահին կարող ¿ ³é³ç³Ý³É û·áõï Ï³Ù íÝ³ë:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ïáñ»Ý ã³÷»Éáõ ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛáõÝ

30. **Կանխավարկած կա, որ կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Այնուամենայնիվ, նշված կանխավարկածը կարող է հերքվել միայն կենսաբանական ակտիվի սկզբնական ճանաչման պահին, որի համար շուկայում ÙáñáßíÍ·Ý»ñÁ Ï³Ù ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ù³ï ã»ÉÇ ã»Ý, ¨ որի համար իրական արժեքի այլընտրանքային գնահատումները համարվում են բացահայտ անարժանահավատ: Նման դեպքում այդ կենսաբանական ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝ Ñ³Ý³Í ÏáõïÝ³Ïí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáõïÝ³Ïí³Í ÏáñáõëïÝ»ñÁ: Ð»Ýó áñ կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքը արժանահավատորեն չափելի է դառնում, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ã³÷Ç ³ÛÝ ³ÏïÇíÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å í³Í ծախսումները: Հենց որ ոչ ընթացիկ կենսաբանական ակտիվը բավարարում է վաճառքի համար պ³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ã³÷³ÇßÝ»ñÇÝª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 5§ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñå³ÑíáÕáã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï¨ÇÍÝ»ñ¨ ÁÝ¹Ñ³ï·í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦ ë ï³Ý¹³ñïÇ, »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷í»É:**

31. 30-րդ պարագրաֆի կանխավարկածը կարող է հերքվել միայն սկզբնաÏ³Ý ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ: ºÃ» կազմակերպությունը նախկինում կենսաբանական ակտիվը չափել է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, ապա այն շարունակում է չափել կենսաբանական ակտիվը իրական ³ñÅ»ùáí՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ÙÇÝã¨ ¹ñ³ ûï³ñáõÙÁ:

32. Բոլոր դեպքերում կազմակերպությունը գյուղատնտեսական արտադրանքը չափում է բերքահավաքի å³ÑÇÝ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ: êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïáõÙ ³ñï³óáÉí³Í ¿ ³ÛÝ ï»ë³Ï»ïÁ, ÁëïáñÇª ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ բերքահավաքÇ å³ÑÇÝ ÙßïÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É:

33. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ¿ ³éÝáõÙ ÐÐØê 2 §ä³ß³ñÝ»ñ¦, ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ØÇçáõÝ»ñ¦ ¨ ÐÐØê 36 «Ակտիվների Արժեզրկում» ստանդարտները՝ սկզբնական արժեքը, կուտակված մաշվածությունը և ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáõï³Ïí³Í ÏáñáõëïÝ»ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

ä»ï³Ï³ÝßÝáñÑÝ»ñ

34. **Կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, վերաբերող ոչ պայմանական պետական շնորհը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում այն և միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է ստացÙ³Ý»ÝÃ³Ï³:**

35. **Եթե կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, վերաբերող պետական շնորհը պայմանական է, ներառյալ, երբ պետական շնորհը կազմակերպությունից պահանջում է չզբաղվել որոշակի գյուղատնտեսական գործունեությամբ, ապա Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ դեպքում, երբ բավարարված են պետական շնորհին կցված պայմանները:**

36. Պետական շնորհների ժամկետներն ու պայմանները տարբեր են: Օրինակ՝ պետական շնորհի å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç»É áñáß³ÏÇ í³ÛñáõÙ ÑáÕ Ùß³Ï»É ÑÇÝ· ï³ñÇ ժամկետով, և կազմակերպությունից պահանջել վերադարձնել պետական շնորհն ամբողջությամբ, եթե ³ÛÝ ÝßÍ³Í ÑáÕÁ Ùß³ÏÇ ÑÇÝ· ï³ñáõó å³Ï³ëÅ³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³Íáí: ²Ûë ¹»åùáõÙ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ ãÇ ×³Ý³ãíÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, ÙÇÝã¨ ã³ÝóÝÇ ÑÇÝ· ï³ñÇÝ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÃáõÉ»Ý ï³ÉÇë ãí»ñ³¹ñÓÝ»É å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÇ ÙÇ Ù³ëÁª »ÉÝ»Éáí ³Ýó³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇó, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³Ýó³Í Å³Ù³Ý³ÏÇÝ½áõ·ÁÝÃ³ó:

37. Եթե պետական շնորհը վերաբերում է կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ Ñ³Ý³Í Ïáõï³Ïí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáõï³Ïí³Í ÏáñáõëïÝ»ñÁ (ï»ë å³ñ³·³ý 30),

³å³ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 20 §ä»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙ ¨ å»ï³Ï³Ý ûqlnıpjuuli pugwhujstnnu» ëï³Ý¹³ñïÁ:

38. Եթե պետական շնորհը վերաբերում է կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, կամ, եթե պետական շնորհի ստացումից բխող պայմանները կազմակերպությունից պահանջում են չզբաղվել որոշաÏÇ ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý գործունեությամբ, ապա սույն ստանդարտը նախատեսում է ՀՀՍՄ 20-ից տարբեր մոտեցում: ՀՀՍՄ 20-Á կիրառվում է այն պետական շնորհի նկատմամբ, որը վերաբերում է այնպիսի կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունÝÁ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáõÏ³Ï³Í ÏáñáõëïÝ»ñÁ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

39. [Ð³Ý³Í¿]

40. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ընթացիկ ժամանակաշրջանում կենսաբանական ակտիվների և գյուղատնտեսական արտադրանքի սկզբնական ճանաչման պահին առաջացած, ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվի՝ վաճաéùÇ Ñ»ï Ï³å³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³ó³Í Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ:

41. Կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի կենսաբանական ակտիվների յուրաքանչյուր խմբի ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ:

42. 41-րդ պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումը կարող ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»É å³ïÙáÕ³Ï³Ý Ï³Ù ù³Ý³Ï³Ï³ÝÝÏ³ñ³·ñáõÃÛ³Ý Ó¨áí:

43. Խրախուսվում է կազմակերպության կողմից կենսաբանական ակտիվների յուրաքանչյուր խմբի համար ներկայացնել քանակական տեղեկատվություն՝ ըստ իրադրության տարբերակելով ըստ սպառվող և բերքատու, կամ ըստ հասուն և մատղաշ կենսաբանական ակտիվների: Օրինակ՝ կազմակերպությունը ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կարող է բացահայտել ըստ սպառվող և բերքատու խմբերի: Այնուհետև կազմակերպությունը կարող է այդ հաշվեկշռային արժեքները բաժանել հասուն և մատղաշ կենսաբանական ակտիվների միջև: Վերը նշված տարբերակումները տրամադրում են ավելագա ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÇ Å³Ù³Ý³Ï³óáõÛóÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³Ï³ñ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ: Կազմակերպությունը բացահայտում է նման որևէ տարբերակման հիմունքները:

44. Սպառվող կենսաբանական ակտիվները այն ակտիվներն են, որոնք å»ïù ¿ Ñ³í³ùí»Ý áñå»ë գյուղատնտեսական արտադրանք կամ վաճառվեն որպես կենսաբանական ակտիվներ: Սպառվող կենսաբանական ակտիվների օրինակներ են մսի ստացման համար նախատեսված ընտանի կենդանիները, վաճառքի համար նախատեսված ընտանի կենդանիները, բուծարանում աճեցվող ձուկը, »·Çå ï³óáñ»ÝÇ ¨ óáñ»ÝÇ ó³Ýù»ñÁ ¨ ³Ýï³é³ÝÛáõÃÇ ëï³óÙ³ÝÑ³Ù³ñ³×»óíáÕ Í³é»ñÁ:

Բերքատու կենսաբանական ակտիվները սպառվող կենսաբանական ակտիվներ չհանդիսացող ³Ï ïÇíÝ»ñÝ »Ý, ÇÝãå»ë ûñÇÝ³Ï³ÃÝ³ïáõ ÁÝïÏ³ÝÇ Ï»Ý¹³ÝÇÝ»ñÁ, Ë³ÕáÕÇ áñÃÁ, Ùñ·³ïáõ Í³é»ñÁ, ³ÛÝ Í³é»ñÁ, áñáÝù í³ռելափայտ են տալիս, բայց չեն հատվում: Բերքատու կենսաբանական ակտիվները ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý ³ñï³¹ñ³Ýù ã»Ý, ë³Ï³ÛÝ Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ÇÝùÝ³í»ñ³Ï³Ý·ÝíáÕ:

45. Կենսաբանական ակտիվները կարող են դասակարգվել որպես հասունացած կամ չհասունացած կենսաբանական ակտիվներ: Հասունացած կենսաբանական ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնք իրենց հատուկ բնորոշ գծերով ենթակա են բերքահավաքի (սպառվող կենսաբանական ակտիվների դեպքում), կամ այն ակտիվները, որոնք ի վիճակի են պարբերաբար բերք տալ (բերքատու կենսաբանական ակտիվների դեպքում):

46. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÝÏ³ñ³·ñÇ Ñ»ï¨Û³É ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ, »Ã» ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունների հետ ներկայացվող տեղեկատվության որևէ այլ մասում չի բացահայտվել՝

³) իր գործունեության բնույթը՝ ներառելով կենսաբանական ակտիվների յուրաքանչյուր խումբը.

բ) Ñ»ï¨Û³É ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ù³Ý³ÏÝ»ñÇ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ã³÷áõÙÝ»ñÁ Ï³Ù·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ Áëï³

I. ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կազմակերպության կենսաբանական ակտիվների յուրաքանչյուր խմբի.

II. Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÃáÕ³ñÏí³Í·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý³ñï³¹ñ³ÝùÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Íí³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å³ÍÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñÁ որոշվել է բերքահավաքի պահին:

47. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի բերքահավաքի պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի յուրաքանչյուր խմբի, ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվի յուրաքանչյուր խմբի իրական արժեքը áñáß»ÉÇë ÏÇñ³éí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÁ ¨ ÝßÝ³Ý³Ï³É»ÝÃ³¹ñáõÛáõÝÝ»ñÁ:

48. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ժամանակաշրջանի ընթացքում Ñ³í³ùí³Í ·ÛáõÕ³ïÝï»ë³Ï³Ý³ñï³¹ñ³ÝùÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ` Ñ³Ý³Íí³×³éùÇ Ñ»ï Ï³å³ÍÍ³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñÁ որոշվել է բերքահավաքի պահին:

49. **Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝**

ա) **այնպիսի կենսաբանական ակտիվների առկայությունը և հաշվեկշռային արժեքները, որոնց նկատմամբ սեփականության իրավունքը սահմանափակ է, ինչպես նաև որպես պարտավորությունների ապահովության երաշխիք գրավադրված կենսաբանական ակտիվների հայտարարում.**

բ) **կենսաբանական ակտիվների բարելավման կամ ձեռքբերման գծով պարտավորվածությունների մեծությունը.**

գ) **նպատակներ՝ ֆինանսական ռիսկերի կառավարման կամ հարկային նպաստների ստացման նպատակով կենսաբանական ակտիվների դասակարգման վերաբերյալ.**

50. **Ինչպես է կազմակերպությունը որոշում կենսաբանական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների փոփոխությունների համադրումը: Համադրումն իրականացնելու դեպքում՝**

ա) **հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված ավելացումները, որոնք վերագրվում են ձեռքբերմանը և ներառում են առանձին ձեռքբերված ակտիվները և բիզնես միավորումների միջոցով ձեռքբերված ակտիվները.**

բ) **դադարեցված գործունեությունները.**

գ) **վաճառքի գծով նվազումները, ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվները ըստ ՖՀՄՍ 5-ի դասակարգված հավաքական օտարման խմբում ներառվելու) գծով նվազումները.**

դ) **բերքահավաքի հետևանքով նվազումները.**

ե) **ծրագրային գործունեությունների միջոցով կենսաբանական ակտիվների ձեռքբերման հետ կապված ավելացումները.**

զ) **փոխարժեքային զուտ տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով ներկայացման արժույթի վերահաշվարկման կամ կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթի փոփոխության արդյունքում.**

է) **գործարքների հետ կապված այլ փոփոխությունները:**

51. Կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված հիմնական ծախսերը, կարող է փոխվել՝ արդյունքում լինելով ֆիզիկական փոփոխության (օրինակ՝ աճ, վերարտադրություն, արտադրություն և քայքայում) կամ շուկայական գնի փոփոխության: Նշված ֆիզիկական փոփոխությունը հանգեցնում է տարբեր տեսակի ֆիզիկական օգուտների, որոնցից յուրաքանչյուրը նշմարելի է և չափելի: Նշված շուկայական գնի փոփոխությունն արտացոլում է շուկայում նման ակտիվների համար ներկայացված տարբեր գները: Ցանկացած ֆիզիկական փոփոխություն հաճախ ենթարկվում է կլիմայական, հիվանդության և այլ բնական ռիսկերի: Ցանկացած ռիսկի առկայության դեպքում դրա ազդեցությունը հաշվի է առնվում միայն այն ժամանակ, երբ այն տեղի է ունենում, քանի որ դրա առկայությունն ազդում է ակտիվի իրական արժեքի վրա: Օրինակ՝ հասունացման փուլում գտնվող կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքը կարող է տարբերվել՝ կախված այն հանգամանքից, թե արդյոք հասունացման փուլում գտնվող ակտիվը վաճառվում է ուղղակիորեն, թե՞ հասունացման համար անհրաժեշտ լրացուցիչ փոխակերպումից հետո: Կենսաբանական փոխակերպումը հանգեցնում է տարբեր տեսակի ֆիզիկական փոփոխության. աճ, դեգեներացիա, արտադրություն և բազմացում, որոնցից յուրաքանչյուրը նշմարելի է և չափելի: Նշված ֆիզիկական փոփոխությունների և դրանց հետ կապված դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հաճախ ավելի հեշտ է որոշվում, քան ընդհանուր տեսանկյունից՝ կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքի փոփոխությունը: Բերքահավաքի արդյունքում առաջացող կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքի որոշման հիմքում ընկած է ակտիվի ընդհանուր տեսանկյունից իրական արժեքի որոշումը:

52. Կենսաբանական փոխակերպումը հանգեցնում է տարբեր տեսակի ֆիզիկական փոփոխության. աճ, դեգեներացիա, արտադրություն և բազմացում, որոնցից յուրաքանչյուրը նշմարելի է և չափելի: Նշված ֆիզիկական փոփոխությունների և դրանց հետ կապված դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հաճախ ավելի հեշտ է որոշվում, քան ընդհանուր տեսանկյունից՝ կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքի փոփոխությունը: Բերքահավաքի արդյունքում առաջացող կենսաբանական ակտիվի իրական արժեքի որոշման հիմքում ընկած է ակտիվի ընդհանուր տեսանկյունից իրական արժեքի որոշումը:

53. Գյուղատնտեսական գործունեությունը հաճախ ենթարկվում է կլիմայական, հիվանդության և այլ բնական ռիսկերի: Եթե կազմակերպությունն ունի կենսաբանական ակտիվների տարբեր տեսակներ, ապա դրանցից մի քանիսը կարող են միաժամանակ ենթարկվել տարբեր ռիսկերի: Օրինակ՝ եթե կազմակերպությունն արտադրում է և՛ հասուն, և՛ անհասուն կենդանիներ, ապա հավանական է, որ անհասուն կենդանիները ավելի զգայուն կլինեն հիվանդության նկատմամբ, քան հասունները: Հետևաբար, հիվանդության ռիսկի առկայությունն ազդում է անհասուն կենդանիների իրական արժեքի վրա, մինչդեռ հասուն կենդանիների իրական արժեքի վրա ազդեցությունը կարող է նշանակալի չլինել: Ի հավելումն ռիսկերի՝ կենսաբանական ակտիվների քանակի փոփոխությունները կարող են առաջանալ մահացության, բերքահավաքի, վաճառքների և նոր ակտիվների ձեռքբերումների արդյունքում: Օրինակ՝ ժամանակի ընթացքում հասուն կենդանիները ենթարկվում են մահացության և վաճառվում են, ինչպես նաև հասունանում են և դառնում են բերքահավաքի ենթակա: Կենսաբանական ակտիվների քանակի փոփոխությունները կարող են նաև առաջանալ նոր կենդանիների ձեռքբերման կամ ծնվելու արդյունքում: Իրական արժեքի վրա հիմնված չափման մոտեցումը ներառում է ակտիվների քանակի փոփոխությունների հաշվառումը՝ անկախ դրանց պատճառներից:

54. **Եթե կազմակերպությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կենսաբանական ակտիվը չափում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կուտակված կորուստներ, (տե՛ս՝ ՄՀՍՍ 30), ապա նա ներառում է կենսաբանական ակտիվի գծով պետք է բացահայտի՝**

ա) **կենսաբանական ակտիվի նկարագրությունը.**

բ) **բացատրություն, թե ինչու իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել.**

գ) **ՄՀՍՍ 8-ի համաձայն՝ հաշվային գնահատականների փոփոխության մասին տեղեկատվություն, որը ներառում է ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների, ինչպես նաև ցանկացած կորստի կամ դրա հետադարձ գրանցման վրա ազդեցությունը.**

դ) **ակտիվների՝ ֆիզիկական բնութագրերի նկարագրությունը.**

ե) **հնարավորության դեպքում՝ կենսաբանական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ըստ ակտիվների խմբերի.**

զ) **հնարավորության դեպքում՝ ակտիվների՝ ֆիզիկական բնութագրերի նկարագրությունը.**

է) **հնարավորության դեպքում՝ կենսաբանական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ըստ ակտիվների խմբերի.**

»)	û· ï ³ ·áñÍí ³ Í û· ï ³ Ï ³ ñ Í ³ é ³ ÛáõÃÛ ³ Ý Å ³ ÙÏ» ï Ý»ñÁ Ï ³ Ù Ù ³ ßí ³ ÍáõÃÛ ³ Ý ¹ñáõÛùÝ»ñÁ.

½)	ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ համախառն հաշվեկշռային արժեքը և կուտակված Ù ³ ßí ³ ÍáõÃÛáõÝÁ (³ ñÅ»½ñÏáõÙÇó կուտակված կորստի հետ համախմբված):

55. Եթե ընթացիկ ժամանակաշրջանի ընթացքում կազմակերպությունը կենսաբանական ակտիվը չափում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կուտակված կորուստներ (ï »ë å ³ ñ ³ ·ñ ³ ý 30), ³ å ³ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ բացահայտի այդ կենսաբանական ակտիվի û ï ³ ñáõÙÇó ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ համադրման մեջ պետք է առանձին բացահայտի այդ կենսաբանական ակտիվին վերաբերվող ·áõÙ ³ ñÝ»ñÁ: Æ Ñ ³ í»ÉáõÙÝ í»ñÁ ÝßÍ ³ ÍÇª Ñ ³ Ù ³ ¹ñáõÙÁ å» ï ù ¿ Ý»ñ ³ éÇ ³ Û¹ Ï»Ýսաբանական ակտիվների · Íáí ß ³ ÑáõÛÃáõÙ Ï ³ Ù íÝ ³ ëáõÙ Ý»ñ ³ éí ³ Í Ñ» ï ¨Û ³ É ·áõÙ ³ ñÝ»ñÁ²

³)	³ ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñ.

բ)	³ ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ Ñ ³ Ï ³ ¹ ³ ñÓáõÙ.

·)	Ù ³ ßí ³ ÍáõÃÛáõÝ:

56. Եթե կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքը, որը նախկինում չափվել է սկզբնական արժեքով՝ Ñ ³ Ý ³ Í Ïáõï ³ Ï í ³ Í Ù ³ ßí ³ ÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáõï ³ Ï í ³ Í Ïáñáõë ï Ý»ñÁ, ÁÝÃ ³ óÇÏ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝáõÙ ¹ ³ éÝáõÙ ¿ ³ ñÅ ³ Ý ³ Ñ ³ í ³ ï áñ»Ý ã ³ ÷»É, ³ å ³ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ Û¹ կենսաբանական ակտիվների համար պետք է բացահայտի՝

³)	կենսաբանական ակտիվի նկարագրությունը.

բ)	բացատրություն՝ Ã» ÇÝãáõ Çñ ³ Ï ³ Ý ³ ñÅ»ùÁ ÑÝ ³ ñ ³ íáñ ¹ ³ ñÓ ³ í ³ ñÅ ³ Ý ³ Ñ ³ í ³ ï áñ»Ý ã ³ ÷»É.

·)	÷á÷áËáõÃÛ ³ Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ:

ä» ï ³ Ï ³ Ý ßÝáñÑÝ»ñ

57. Կազմակերպությունը սույն ստանդարտում ընդգրկված գյուղատնտեսական գործունեության վերաբերյալ պետք է բացահայտի հետևյալը՝

³) ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí» ï íáւթյուններում ճանաչված պետական շնորհների բնույթը և չափը.

բ) պետական շնորհներին կցված չկատարված պայմանները և այլ պայմանականություններ.

·) å» ï ³ Ï ³ Ý ßÝáñÑÝ»ñÇ Ù ³ Ï ³ ñ ¹ ³ ÏÇ ³ ÏÝÏ ³ ÉíáÕ Ýß ³ Ý ³ Ï ³ ÉÇ Ýí ³ ½áõÙÝ»ñÁ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ Ýóáõ Ù ³ ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

58. êáõÛÝ ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Á ·áñÍáÕáõÃÛ ³ Ý Ù»ç ¿ ¹ñíáõÙ 2003 Ã. ÑáõÝí ³ ñÇ 1-ÇÝ Ï ³ Ù ¹ñ ³ ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջաններ ընդգրկող տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ: Ավելի վաղ ÏÇñ ³ éáõÙÁ Ëñ ³ ËáõëíáõÙ ¿: ºÃ» Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÝ ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Á ÏÇñ ³ éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2003 Ã. ÑáõÝí ³ ñÇ 1-Á, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

59. êáõÛÝ ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Á ãÇ ë ³ ÑÙ ³ ÝáõÙ Ñ ³ ï áõÏ ³ ÝóáõÙ ³ ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ: êáõÛÝ ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï Ç ÁÝ ¹ áõÝáõÙÁ Ñ ³ ßí ³ éíáõÙ ¿ ÐÐØê 8 §Ð ³ ßí ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí ³ éÙ ³ Ý ù ³ Õ ³ ù ³ Ï ³ ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ ³ ßí ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË ³ ÉÝ»ñ¦ ë ï ³ Ý ¹ ³ ñ ï ÇÝ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ Ý:

60. 2008 Ãí ³ Ï ³ ÝÇ Ù ³ ÛÇëÇÝ ÃáÕ ³ ñÏí ³ Í üÐØê-ների բարելավումները հանգեցրել են 5-ñ¹, 6-ñ¹, 17-ñ¹, 20-ñ¹ ¨ 21-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ¨ 14-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÇ Ñ ³ ÝÙ ³ ÝÁ: Î ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ ³ éÇ ÝßÍ ³ Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ 2009 Ã. ÑáõÝí ³ ñÇ 1-ÇÝ Ï ³ Ù ¹ñ ³ ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ ñ» Ï ³ Ý ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է: Եթե կազմակերպությունը այդ փոփոխությունները կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 1

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý-¹³ñï Ý»ñÇ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ùáñ¹»·ñáõÙÁ

Üå³ï³ÏÁ

1 êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ¿ ³å³Ñáí»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý³ *üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ* ¨ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇ հատվածի վերաբերյալ նրա միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ պարունակեն բարձրորակ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁª

(³) բավականցիկ է օգտագործողների համար և համադրելի է ներկայացվող բոլոր ժամանակաշրջանների Ï ï ñí³Íùáí.

(բ) տրամադրում է համապատասխան սկզբնակետ *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇ (üÐØê-Ý»ñ)* Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ.

(·) Ï³ñáÕ¿ë ï³ói»É ³ÛÝåÇëÇ Í³ËëáõÙÝ»ñáí, áñáÝù ã»Ý ·»ñ³½³ÝóÇ û·áõ ï Ý»ñÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŁáñï Á

2 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇª

(³) üÐØê-Ý»ñáí Çñ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.

(բ) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ (¹ñ³ ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ), áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ÐÐØê 34 *ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ* ëï³Ý¹³ñï Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, üÐØê-Ý»ñáí Çñ ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ áñ¨¿ Ñ³ï í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ:

3 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ï³ñ»Ï³Ý ³ÛÝ ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, áñáÝóáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñ¹»·ñáõÙ ¿ üÐØê-Ý»ñÁª ³Û¹

Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáí ÜÐØê-ûերին համապատասխանության վերաբերյալ բացահայտ և ³Ýí»ñ³å³Ñ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝ: ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ÜÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, »Ã», ûñÇÝ³Ï, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

(³) Ý»ñÏ³Û³óñ»É ¿ Çñ Ý³Ëáñ¹áÕ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁª

(i) համաձայն ազգային պահանջների, որոնք ոչ բոլոր առումներով են համապատասխանում ÜÐØê-Ý»ñÇÝ.

(ii) բոլոր առումներով ՖՀՍՄ-ներին համապատասխան, բացառությամբ այն հանգամանքի, որ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý å³ñáõÝ³Ï»É ÜÐØê-Ý»ñÇÝ համապատասխանության վերաբերյալ բացահայտ և անվերապահ հայտարարություն.

(iii) որոնք պարունակում են բացահայտ և անվերապահ հայտարարություն որոշ, բայց ոչ բոլոր ÜÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëËանության վերաբերյալ.

(iv) ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ãÑ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ³½·³ÛÇÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª û·ï³·áñÍ»Éáí áñáß ³é³ÝÓÇÝ ÜÐØê-Ý»ñ ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñáÝó Ù³ëáí ³½·³ÛÇÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñ ³éÏ³ã¿ÇÝ. Ï³Ù

(v) ³½·³ÛÇÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí áñáß ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óáõÙ ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï.

(բ) å³ïñ³ëï»É ¿ ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ ÙÇ³ÛÝ Ý»ñùÇÝ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñª ³é³ÝÓ ¹ñ³Ýù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ³ñï³ùÇÝ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ¹³ñÓÝ»Éáõ.

(·) å³ïñ³ëï»É ¿ ÜÐØê-ûերի համաձայն հաշվետվական փաթեթ համախմբման նպատակների համար՝ առանց ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթ պատրաստելու, ինչպես å³Ñ³Ýçíáõ٠ ¿ ÐÐØê 1 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ* ë ï ³Ý¹³ñ ï áí (2007 Ã. վերանայված տարբ»ñ³Ï).

(¹) ãÇ Ý»ñÏ³Û³óñ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

4 êáõÛÝ ÜÐØê-ը կիրառվում է, երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ է որդեգրում ՖՀՍՄ-Ý»ñÁ: ²ÛÝ ãÇ կիրառվում, երբ, օրինակ, կազմակերպությունը՝

(³) ¹³¹³ñáõÙ ¿ ³½·³ÛÇÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É, »Ã» Ý³ËïÇÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ñ ¨¹ ¹ñ³Ýù, ¨¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»Ï ³ÛÉ ÷³Ã»Ã, áñÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ñ ÜÐØê-ûերին համապատասխանելու վերաբերյալ բացահայտ և անվերապահ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÃÛáõÝ.

(բ) Ý³Ëáñ¹ ï³ñÇ Ý»ñÏ³Û³óñ»É ¿ ³½·³ÛÇÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ, ¨ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ñáõÝ³Ï»É »Ý ÜÐØê-Ý»ñÇÝ համապատասխանելու վերաբերյալ բացահայտ և անվերապահ հայտարարություն. կամ

(·) Ý³Ëáñ¹ ï³ñÇ Ý»ñÏ³Û³óñ»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù å³ñáõÝ³Ï»É »Ý ÜÐØê-ûերին համապատասխանելու վերաբերյալ բացահայտ և անվերապահ հայտարարություն, նույնիսկ եթե աուդիտորները այդ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ իրենց եզրակացության Ù»ç í³ñ³å³ÑáõÙ »Ý ³ñï³Ñ³Û³ïáõÙ:

5 êáõÛÝ ÜÐØê-Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ÜÐØê-Ý»ñÝ ³ñ¹»Ý ÇëÏ ÏÇñ³éáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ³Ï³Ý³óíáÕ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների նկատմամբ: Այդպիսի փոփոխÏáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñ·³íáñíáõÙ »Ýª

(³) ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³Ýáõ*Ã*Ûáõ*Ý, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ* ë ï ³Ý¹³ñ ïÇª Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý քաղաքականության փոփոխությունների վերաբերյալ պահանջÝ»ñáí.

(բ) ³ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ïáõÏ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñáí:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇÙ³ëÇÝ ÜÐØê-ûերով սկզբնաÏ³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ

6 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ å³ïñ³ëïÇ ¨ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ *ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª ÜÐØê-Ý»ñáí սկզբնական հաշվետվությունների* ÜÐØê-ûերին անցնելու ամսաթվի դրությամբ: ¸³ ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ վարվող նրա հաշվապահական հաշվառման սկզբնակետն է:

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ

7 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇ¨ÝáõÛÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª ÜÐØê-ûերով սկզբնական հաշվետվության մեջ և ՖՀՍՄ-Ý»ñáí Çñ առաջին ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բáÉáñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³Û¹ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ÜÐØê-Ý»ñáí Çñ առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող յուրաքանչյուր ՖՀՍՄ-ին, բացառությամբ 13-19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí ¨ ´-º Ñ³í»Éí³ÍÝ»ñáí ë³ÑÙ³ÝÍ³Í¹»åù»ñÇ:

8 Î ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå» ï ù¿ ÏÇñ³éÇ ÜÐØê-ների տարբեր խմբագրություններ, որոնք գործողության մեջ են եղել ավելի վաղ ամսաթվերի դրությամբ: Կազմակերպությունը կարող է կիրառել որևէ նոր ՖՀՄՍ, որը ¹»é¨ë å³ñï ³¹Çñã¿, »Ã» ³Ûº ÜÐØê-Á ÃáõÙÉ¿ ï ³ÉÇë ³ í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙ:

úñÇÝ³Ï. ÜÐØê-ների վերջին տարբերակի հետևողական կիրառումը

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

² Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ÜÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ ³í³ñïáõÙ ¿ 20X5 Ã. դեկտեմբերի 31-ÇÝ: ² Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ ³Ûº ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ ïáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ(ï»ë å³ñ³·ñ³ý 21): ²Ûëå¨çëáí, ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ Çñ ³Ùë³ÃÇíÁ 20X4 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի գործառնական օրվա սկիզբն է (կամ, համապատասխանաբար, 20X3 թ. դեկտեմբերի 31-Ç ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ûñí³ ³í³ñïÁ): ² Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ñ ï³ñ»Ï³Ý Ï ïñí³Íùáí Çñ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-ի համաձայն՝ յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մինչև ներառյալ 20X4 թ. դեկտեմբերի 31-Á:

ä³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ

Ա կազմակերպությունից պահանջվում է 20X5 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ ³í³ñïáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ·áñÍáÕ ÜÐØê-Ý»ñÁ ÏÇñ³é»É Ñ»ï¨Û³ÉÇ Ñ³Ù³ñª

(³) å³ïñ³ëï»Éáõ ¨ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª ÜÐØê-ներով սկզբնական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁª 20X4 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի դրությամբ.

(բ) պատրաստելու և ներկայացնելու 20X5 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իր ֆինանսական վիճակի Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ (Ý»ñ³éÛ³É 20X4 Ã. Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ), Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ հաշվետվությունը՝ 20X5 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ ³í³ñïáÕ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ (Ý»ñ³éÛ³É 20X4 Ã. համադրելի գումարները), և բացահայտումները (ներառյալ 20X4 թ. համադրելի ï»Õ»Ï³ ïáõÃÛáõÝÁ):

ºÃ» áñ¨¿ Ýáñ ÜÐØê ¹»é¨ë å³ñï³¹Çñ ã¿, ë³Ï³ÛÝ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ï»ÉÇ ¿, ² Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ¿, ë³Ï³ÛÝ å³ñï³íáñã¿, ÏÇñ³é»É³Ûº ÜÐØê-Áª ÜÐØê-Ý»ñáí Çñ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

9 ²ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñÇ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý քաղաքականության փոփոխությունների նկատմամբ, áñáÝù Ï³ï³ñíáõÙ »Ý ÜÐØê-Ý»ñÝ ³ñ¹»Ý ÇëÏ û·ï³·áñÍáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó. ¹ñ³Ýù ã»Ý ÏÇñ³éíáõÙ ³é³çÇÝ³Ý·³Ùáñ¹»·ñáÕÇª ÜÐØê-ներին անցման նկատմամբ, բացառությամբ Ø-º Ñ³í»É³ÍÝ»ñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ¹»åù»ñÇ:

10 Բացառությամբ 13-19-ի å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ¨ ´-º Ñ³í»É³ÍÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³ÍÇ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ÜÐØê-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ պետք է.

(³) ճանաչի բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՖՀՄՍ-Ý»ñáí.

(բ) â×³Ý³ãÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ áñå»ë ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, »Ã» ÜÐØê-Ý»ñÁ ã»Ý ÃáõÛÉ ï³ÉÇë ³Ûº¹åÇëÇ ×³Ý³ãáõÙ.

(·) í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³ÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ã»É¿ñ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç համաձայն՝ որպես մի տեսակի ակտիվ, պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի բաղադրիչ, ë³Ï³ÛÝ ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹ñ³Ýù ³ÛÉ ï»ë³ÏÇ ³Ï ïÇí »Ý, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ùë»÷³Ï³Ý կապիտալի բաղադրիչ.

(¹) ÜÐØê-ները կիրառի բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

11 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ÜÐØê-Ýերով սկզբնական հաշվետվության մեջ, կարող է տարբերվել այն քաղաքականությունից, որ այն օգտագործել է այդ նույն ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով իր նախկին ÐÀÐê-Á: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ×ß·ñï áõÙÝ»ñÁ Í³·áõÙ »Ý ÙÇÝã¨ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åù»ñÇó և գործարքներից: Հետևաբար, կազմակերպությունը պետք է այդ ճշգրտումները ճանաչի անմիջապես չբաշխված շահույթում (կամ, համապատասխան դեպքերում, սեփական կապիտալի áñ¨¿ ³ÛÉ¹³ëáõÙ) ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ամսաթվի դրությամբ:

12 êáõÛÝ ÜÐØê-ով սահմանվում է երկու տեսակի բացառություն այն սկզբունքից, որ կազմակերպության ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ÜÐØê-ներով սկզբնական հաշվետվությունը պետք է համապատասխանի Ùáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÜÐØê-ÇÝ.

(³) 14-17-ի å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ´ Ñ³í»É³ÍÝ ³ñ·»ÉáõÙ »Ý ³ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñÇ áñáß ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ»ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ.

(բ) ¶-º Ñ³í»É³ÍÝ»ñÝ ³½³ï áõÙÝ»ñ»Ý ßÝáñÑáõÙ ³ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñÇ áñáß å³Ñ³ÝçÝ»ñÇó:

²ÛÉ üÐØê-ûåðñ հետընթաց կիրառման պահանջից բացառություններ

13 êáõÛÝ üÐØê-áí ³ñ·»Éíáõù ¿ ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇ áñáß ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ: ²Û¹ բացառությունները ներկայացված են 14-17-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ¨ ´ Ñ³í»Éí³ÍáõÙ:

¶Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñ

14 üÐØê-ûåðñ անցնելու ամսաթվի դրությամբ ÐÀÐÊ-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÃÛáõÝ ÏáõÙ³ïáõÃÛáõÝ գնահատումները պետք է հետևողական լինեն նույն ամսաթվի դրությամբ նախկին ÀÐÀÜ-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ կատարված գնահատումների նկատմամբ (հաշվապահական հաշվառման ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý տարբերությունների արտացոլման նպատակով կատարված ճշգրտումներից հետո), եթե միայն առկա չէ օբյեկտիվ ապացույց, որ այդ գնահատումները սխալ էին:

15 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ ëï³Ý³É ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ïáõÛïõÝ ëï³Ý³É ³ÛÝ ·Ý³Ñ³ïáõÛïõÝ վերաբերյալ, որ կատարել է նախկին ÀÐÀÜ-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ: Ð³Ù³Ó³ÛÝ 14-ñ¹ պարագրաֆի՝ կազմակերպությունը պետք է այդ տեղեկատվության ստացումը մեկնաբանի նույն կերպ, ÇÝãå»ë Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ã×ß·ñïáÕ ¹»åù»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØÊ 10 *Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï»Õ»Ï áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ* ëï³Ý¹³ñïÇ: úñÇÝ³Ïª »ÝÃ³¹ñ»Ýù, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ 20X4 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Ý ¿, ¨ 20X4 Ã. ÑáõÉÇëÇ 15-ÇÝ նոր տեղեկատվությունը պահանջում է վերանայել 20X3 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³ï³ñ³Í ·Ý³Ñ³ïáõÙÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ³Û¹ Ýáñ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÝ ³ñï³óáÉÇ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª üÐØê-ûåðñով սկզբնական հաշվետվության մեջ (եթե միայն չի պահանջվում ·Ý³Ñ³ïÙ³ÝÝÇ ×ß·ïáõÙª Ï³åí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý տարբերությունների հետ, կամ եթե միայն առկա չէ օբյեկտիվ ապացույց, որ գնահատումները սխալ էին): ÖáË³ñ»ÝÁª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ Ýáñ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÝ ³ñï³óáÉÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ùíݳëáõù (Ï³Ù, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý¹»åù»ñáõÙ, ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝÝ»ñáõÙ) 20X4 Ã. դեկտեմբերի 31-ÇÝ ³íñïíÕ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ:

16 Î³ñáÕ ¿ ³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝÝ»ñ Ï³ï³ñÇ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ամսաթվի դրությամբ, որոնք չէին պահանջվում այդ ամսաթվի դրությամբ նախկին ÐÀÐê-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ: ÐØÊ 10-ÇÝ

¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ »ñÏáõ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõù ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ »ñÏáõ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ¨ ¹ñ³Ýó ³éÝãíáÕ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³é۳ɠÑ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ:

üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ãå³ïñ³ëïí³Í Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ¨ å³ïÙ³Ï³Ý ³Ù÷á÷³·ñ»ñ

22 àñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñïÙ³óÝáõÙ »Ý ÁÝïñí³Í ïí۳ɻñÇ å³ïÙ³Ï³Ý ³Ù÷á÷³·ñ»ñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý³Ëáñ¹áõÙ »Ý ³ÛÝ ³é³çÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ýñ³Ýù Ý»ñÏ³Ûó³ÝáõÙ »Ý üÐØê-ûëրի համաձայն ամբողջական համաղրելի տեղեկատվություն: Սույն üÐØê-áí ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù, áñ ³Û¹ ³Ù÷á÷³·ñ»ñÁ Ñ»ï¨»Ý üÐØê-Ý»ñÇª ×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ: ²í»ÉÇÝª áñáß Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý»ñï³Ûó³ÝáõÙ »Ý Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÐÐØê 1-áí å³Ñ³ÝçíáÕ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ: Ù³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ïÙ³Ï³Ý ³Ù÷á÷³·ñ»ñ Ï³Ù Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ å³ñáõÝ³ÏáÕ ó³ÝÏ³ó³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿.

(³) բացահայտ կերպով նշի, որ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ å³ïñ³ëïí³Í ã¿ üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

(բ) բացահայտի հիմնական ճշգրտումների բնույթը, որոնք այն կդարձնեին ՖՀՍՄ-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáÕ: Î³ñÇù ãÏ³, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßÇ ³Û¹ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñ³ÛÇÝ ã³÷Á:

üÐØê-Ý»ñÇù անցնելու բացատրությունը

23 Կազմակերպությունը պետք է բացատրի, թե ինչպես է նախկին ՀՀՀՄ-Ço üÐØê-Ý»ñÇÝ ³Ýóáõ۹Á ³½¹»é Çñ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ íñ³:

Ð³Ù³Ó³ÛÝ»óáõÙÝ»ñ

24 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿Ý»ñ³é»Ýª

(³) Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý»ñÏ³Ûóí³Í ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óáõÙÁ üÐØê-Ý»ñÇ համաձայն սեփական կապիտալի՝ հետևյալ երկու ամսաթվերի դրությամբ՝

(i) üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ամսաթվի դրությամբ.

(ii) Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ïñ³ëïí³Í ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններում ներկայացված ամենաուշ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

(բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³Ù»Ý³áõß Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ çñ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ֆինանսական արդյունքների համաձայնեցումը: Այդ համաձայնեցման համար սկզբնակետ պետք է ÉÇÝÇ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ï³Ù, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹åÇëÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëáí Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ ãÇ Ý»ñÏ³Ûóñ»É, Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ß³ÑáõÙÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ.

(·) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª üÐØê-ûëրով սկզբնական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ å³ïñ³ëï»ÉÇë ×³Ý³ã»É Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓ»É ¿ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ÏáñáõëïÝ»ñ, ³ÛÝ բացահայտումները, որ կպահանջվեին ՀՀՍՄ 36 *²ÏïÇÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ* ëï³Ý¹³ñïáí, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ã³Í ÉÇÝ»ñ ³Û¹ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ÏáñáõëïÝ»ñÁ Ï³Ù Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÝ»ñÁ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃáíáïëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ:

25 24-րդ պարագրաֆի (ա) և (բ) կետերով պահանջվող համաձայնեցումները պետք է բավարար Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñ å³ñáõÝ³Ï»Ý, áñ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³Ý Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý Ù»ç Ï³ï³ñí³Í ¿³Ï³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ çñ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ներկայացրել է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն, այն նաև պետք է բացատրի ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃ³Ý Ù»ç Ï³ï³ñí³Í ¿³Ï³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ:

26 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ûïٻç »Ý ¹³éÝáõÙ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í ëË³É»ñ, 24-րդ պարագրաֆի (ա) և (բ) կետերով պահանջվող համաձայնեցումները պետք է այդ սխալների ուղղումները ï³ñ³Ýç³ï»Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó:

27 ÐÐØê 8-Á ãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, որոնք տեղի են ունենում, երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ որդեգրում է ՖՀՍՄ-Ý»ñÁ: àõëïÇ, ÐÐØê 8-Çª Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõթյունների բացահայտմանը վերաբերող å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇ ã»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

28 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ãÇ Ý»ñÏ³Û³óñ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններ, այդ փաստը պետք է բացահայտվի իր՝ ՖՀՍՄ-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ

29 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ ¿ Ý³ËïÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, Ï³ÙÝ³Ë³ï»ëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁª áñå»ë վաճառքի համար մատչելի՝ համաձայն Դ-19 պարագրաֆի: Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ըստ ÛáõñÙ³ùÝãÛáõñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ Ý³Ë³ï»ëí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ իրական արժեքը նախատեսման ամսաթվի դրությամբ, ինչպես նաև նախկին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¹ñ³Ýó¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ¨ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ áñå»ë»É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ù

30 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª üÐØê-ûերով սկզբնական Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ áñå»ë ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Ï³Ù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ÙÇ³íáñÇ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ù (ï»ë ¸5 ¨ ¸7 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ), Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª üÐØê-Ý»ñáí սկզբնական հաշվետվության յուրաքանչյուր տողային հոդվածի համար բացահայտեն՝

(³) ³Ûչ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ.

(բ) Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ:

¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ

31 ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝª üÐØê-ûերով սկզբնական Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Çñ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ (ï»ë ¸15 å³ñ³·ñ³ýÁ), Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում պետք է բաó³Ñ³Ûï»Ýª

(³) ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-áí ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ ¿.

(բ) ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ ¿.

(·) Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-áí Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ:

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ý³íÃ³ÛÇÝ ¨ ·³½³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ

31² Եթե կազմակերպությունը նավթային և գազային ակտիվների դեպքում օգտվում է Դ-8Ա պարագրաֆի (բ) Ï»ïáõÙ Ýßí³Í ³½³ïáõÙÇó, ³å³ պետք է բացահայտի վերոհիշյալ փաստը, ինչպես նաև այն հիմքը, որով բաշխվել էին հաշվեկշռային արժեքները նախկին ՀՔՀՍ-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ:

ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ

32 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 34-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ Çñ üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇ Ñ³ï³ÍÇ Ñ³Ù³ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ÇÉñáõÙÝ ÐÐØê 34-ի պահանջների, պետք է բավարարի հետևյալ պահանջները.

(³) ³Ûչåçëç ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ùÝãÛáõñÁ å»ïù ¿, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óñ»É ¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ ³ÝÙÇç³å»ë Ý³Ëáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, Ý»ñ³éÇª

(i) ³Ûչ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³Ïաշրջանի վերջի դրությամբ՝ նախկին ՀՔՀՍ-Ç համաձայն սեփական կապիտալի համաձայնեցումը այդ ամսաթվի դրությամբ՝ ՖՀՍՄ-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇÝ.

(ii) ³Û¹ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ (ÁÝÃ³óÇÏ ¨ ïíÛ³É ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ՝ տարեկան) ՖՀՄՄ-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքների համաձայնեցումը: Այդ համաձայնեցման համար սկզբնակետ պետք է լինի Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëáí Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ ãÇ Ý»ñÏ³Û³óñ»É, Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ.

(բ) Ç ÉñáõÙÝ (³) Ï»ïáí å³Ñ³ÝçíáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óáõÙÝ»ñÇª ÐÐØê 34-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª ÜÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÙÇ Ñ³ï³íÇ Ñ³Ù³ñ ³é³çÇÝ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ý»ñ³éÇ 24-ñ¹ պարագրաֆի (ա) և (բ) կետերում նկարագրված համաձայնեցումները (25-ñ¹ ¨ 26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñáí Ñ³Ù³Éñí³Í) Ï³Ù ÑÕáõÙ Ï³ï³ñÇ ³Û¹ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óáõÙÝ»ñÁ å³ñáõÝ³ÏáÕÙ»Ï ³ÛÉ Ññ³å³ñ³Ïí³Í ÷³ëï³ÃÕÃÇ:

33 ÐÐØê 34-ով պահանջվում են նվազագույն բացահայտումներ, որոնք հիմնված են այն ենթադրության վրա, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇ »Ý Ý³¨ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ê³Ï³ÛÝ ÐÐØê 34-áí Ý³¨ å³Ñ³ÝçíáÕÙ ¿ կազմակերպությունից բացահայտել «ցանկացած դեպք կամ գործարք, որոնք էական են՝ ընթացիկ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ Ñ³ël³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ¦: àõël ïÇ, »Ã» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-ի համաձայն իր ամենավերջին տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում չի ներ³óÑ³ÛïÉ ÁÝÃ³óÇÏ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ Ñ³ël³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ¿³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛáõÝÁ, Ýñ³ ÙÇç³ÝÏÛ³É ֆինանսական հաշվետվության մեջ պետք է բացահայտվի այդ տեղեկատվությունը կամ հղում կատարվի ³ÛÝ Ý»ñ³éáÕÙ»Ï ³ÛÉ Ññ³å³ñ³Ïí³Í ÷³ëï³ÃÕÃÇ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

34 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ, »Ã» Çñ üÐØê-Ý»ñáí ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվությունները վերաբերում են 2009 թ. հուլիսի 1-ՀՎ Ï³Ù ¹³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ¿:

35 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ¸1 å³ñ³·ñ³ýÇ (Å¹) Ï»ïáõÙ ¨ ¸23 å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ՀՎ Ï³Ù ¹³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 23 *öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ* ստանդարտը (2007 թ. վերանայված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջ³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

36 ÜÐØê 3 *Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ* ëï³Ý¹³ñïáí (2008 Ã. í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակ) փոփոխվեցին 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, ¶1 å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ ¶4 å³ñ³·ñ³ýÇ (½) ¨ (¿) Ï»ïñÁ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÜÐØê 3-ը (2008 թ. վերանայված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý Ý³¨ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

37 ÐÐØê 27 *Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ* ëï³Ý¹³ñïáí (2008 Ã. փոփոխված տարբերակ) փոփոխվեցին Բ1 և Բ7 պարագրաֆները: Եթե կազմակերպությունը ՀՀՄՍ 27-Á (2008 թ. փոփոխված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, այս ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

38 ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, *Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³Ñëï³íáÕ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ* (üÐØê 1-Ç ¨ ÐÐØê 27-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ)ª ÃáÕ³ñÏí³Í 2008 Ã. Ù³ÛçëÇÝ, Éñ³óñ»óÇÝ 31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, ¸1 å³ñ³·ñ³ýÇ (¿) Ï»ïÁ, ¸14 ¨ ¸15 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ՀՎ Ï³Ù ¹³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³-կաշրջանների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է: Եթե կազմակերպությունը այդ պարագրաֆները կիրառի ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

39 ´7 å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËí»É ¿ 2008 Ã. Ù³ÛçëÇÝ ÃáÕ³ñÏí³Í *üÐØê-ների բարելավումներով*: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ՀՎ Ï³Ù ¹³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը այդ ÐÐØê 27-Á (2008 Ã. փոփոխված տարբերակը) կիր³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

39² *Èñ³óáõóÇã ³½³ï³ëÙÝ»ñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ* (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØê 1-áõÙ)ª Éáõëï »ë³Í 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇÝ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáÝó Éñ³óí»É »Ý 31², ¸8² ¨ ¸21² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ¨ ÷á÷áËí»É են Դ-1(գ), (դ) և (ժբ) պարագրաֆները: Կազմակերպությունը վերոհիշյալ փոփոխությունները պետք է ÏÇñ³éÇ 2010 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: ÂáõÛ³ï³ñíáõÙ ¿ Ý³¨ ³í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ: ²í»ÉÇ í³Õ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ փոփոխությունների կիրառման դեպքում կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը:

üÐØê 1-ի (2003 թ. թողարկված տարբերակի) չեղյալ ճանաչումը

40 êáõÛÝ üÐØê-Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ üÐØê 1-ÇÝ (2003 Ã. ÃáÕ³ñÏí³Í ¨ 2008 Ã. Ù³ÛÇëÇÝ ÷á÷áËí³Í տարբերակը):

Ð³í»Éí³Í ²
Î»ñÙÇÝÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ëáõÛÝ üÐØê-ի ամբաժանելի մասն է:

üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇí

Այն ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկիզբը, որի համար կազմակերպությունը **üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ïñ³ëï³íáÕ çñ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ** ներկայացնում է ամբողջական համադրելի ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê-Ý»ñÇ:

»É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ù

Այն գումարն է, որը օգտագործվում է որպես սկզբնական արժեքի կամ ամորտիզացված արժեքի փոխարինող տվյալ ամսաթվի դրությամբ: Հետագա Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³ÙáñïÇ½³óÇ³Ý Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ կազմակերպությունը սկզբնապես ճանաչել է ակտիվը կամ պարտավորությունը տվյալ ամսաթվի դրությամբ, և որ դրա սկզբնական արժեքը հավասար է »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ:

Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù

¶áõÙ³ñ, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨` §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:

üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ

²é³çÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñ¹»·ñáõÙ ¿ **ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÁ (üÐØê)** üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛ³Ý վերաբերյալ բացահայտ և անվերապահ հայտարարության միջոցով:

üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³é³çÇÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý

Ì»ñçÇÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÁ, áñÁ Ý»ñ³é³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª **üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ**:

³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕ

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Çñª **üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ**:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï»ñ

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇ ËáñÑñ¹Ç (ՀՀՍՄԽ) կողմից ընդունված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք բաղկացած են՝

³) üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇó.

p) Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÝ ëï³Ý¹³ñï»ñÇó.

·) Մեկնաբանություններից՝ Ֆինանսական հաշվետվությáõÝÝ»ñÇ մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի (ՖՀՄՄԿ) կամ նախկին Մեկնաբանությունների մշտական կոմիտեի (ՄՄԿ) կողմից մշակված:

ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ üÐØê-ներով սկզբնական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ **üÐØê¬»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ** դրությամբ:

Ü³ËÏÇÝ ¥Ð³ÙÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý սկզբունքներ)

ÐÀÐê ÁÝ¹áõÝí³Í

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÁ, áñáÝù û·ï³·áñÍ»É »Ý **³é³çÇÝ ³Ý·³Ùáñ¹»·ñáÕÇ** ÏáÕÙÇó üÐØê-Ý»ñÁ áñ¹»·ñ»Éáõó ³ÝÙÇç³å»ë³é³ç:

Ð³í»Éí³Í´ ²ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇ Ñ»ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇó բացառություններ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ï íÛ³É üÐØê-ի անբաժանելի մասն է:

´1 Կազմակերպությունը պետք է կիրառի հետևյալ բացառությունները՝

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³×³Ý³ãáõÙ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ´2¨´3).

(բ) Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ´4-´6).

(·) չվերահսկող բաժնեմասեր (պարագրաֆ Ð7):

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³×³Ý³ãáõÙ

´2 Բացառությամբ պարագրաֆ Ð3-ում նշված դեպքերի, եթե միայն դրանք չեն բավարարում ճանաչման չափանիշները, ներդրողի կողմից ներդրումային կազմակերպության նկատմամբ *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ.* ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ ëï³Ý¹³ñïáí Ý³Ë³ï»ëí³Í ³å³×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ³é³çÁÝÃ³ó ÏÇñ³éÇ 2004 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Íª»Ã» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ, Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³å³×³Ý³ã»É¿ áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñ Ï³Ù áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ÙÇÝã¨ 2004 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, ³ÛÝ ãå»ïù¿ ³Û¹ ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãÇ Áëï üÐØê-ների (եթե միայն դրանք չեն բավարարում ճանաչման ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ³í»ÉÇ áõß ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ·áñÍ³ñùÇ Ï³Ù Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ):

´3 ²ÝÏ³Ë å³ñ³·ñ³ý´2-Ç ¹ñáõÛÃÝ»ñÇóª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³é»É ÐÐØê 39-Ç ³å³×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÁÝïñí³Í ³Ùë³ÃíÇó ëÏëí³Íª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ÝóÛ³É ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³å³×³Ý³ãíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների նկատմամբ ՀՀՍՄ 39-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ï ÏáõÃÛáõÝÁ ստացվել է այդ գործարքների մասով սկզբնական հաշվապահական հաշվառում իրականացնելու Å³Ù³Ý³Ï:

Ð»çÇ Ñ³ßí³éáõÙ

´4 ÆÝãå»ë å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ÐÐØê 39-ում, üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éու ամսաթվի դրությամբ կազմակերպությունը å»ïù¿.

(³) չափի բոլոր ածանցյալ գործիքները իրական արժեքով.

(բ) բացառի ածանցյալ գործիքներից առաջացող բոլոր հետաձգված վնասները և օգուտները, որոնք Ý»ñÏ³Ûó³íáõ»É »Ý Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ï³ñÍ»ë ¹ñ³Ýù ³Ï ï ÇíÝ»ñ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¿ÇÝ:

´5 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ üÐØê-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ չպետք է արտացոլի հեջավորման այնպիսի տեսակի հարաբերություն, որը ՀՀՍՄ 39-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ãÇ որակվում հեջի հաշվառման համար (օրինակ՝ հեջավորման բազմաթիվ հարաբերություններ Ûáõ ÝÝ»ñ, áñáÝóáõÙ Ñ»ç³íáñùÝ³Ý ·áñÍÇùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí ·áñÍÇù ¿ Ï³Ù ïñí³Í ûåóÇáÝ, áñáÝóáõÙ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ ½áõï ¹ÇñùÝ ¿, Ï³Ù áñï»ÕÇÁ Í³ÍÏáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ éÇëÏÁ): ê³Ï³ÛÝ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-ÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ ¹³ë³Ï³ñ·»É¿ զուտ դիրքը որպես հեջավորված հոդված, այն կարող է դասակարգել այդ զուտ դիրքի բաղկացուցիչ ³é³ÝÓÇÝ Ñá¹í³ÍÁ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³ÛÝ ³Û¹å»ë Ïí³ñíÇ ãã áõß, ù³Ý üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇÝ:

´6 ºÃ» ÙÇÝã¨ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·»É¿ ·áñÍ³ñùÁ áñå»ë Ñ»ç, բայց հեջը չի բավարարում ՀՀՍՄ 39-ում Ñ»ÇÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 39-Ç 91-ñ¹¨ 101-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ»ñÁª Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ ¹³¹³ñóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ØÇÝã¨ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ Ó»éÝ³ñÏí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ ãå»ïù¿ Ñ»ï ÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë Ñ»ç:

Չվերահսկող բաժնեմասեր

´7 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá å»ïù¿ ³é³çÁÝÃ³ó ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 27-ի (2008 թ. փոփոխված տարբերակի) հետևյալ պահանջներին՝

(³) 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÁ, áñ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÁ վերագրվում է մայր կազմակերպության սեփականատերերին և չվերահսկող բաժնեմասերին, նույնիսկ եթե դրա արդյունքում չվերահսկող բաժնեմասերն ունենում են բացասական մնացորդ.

(բ) 30-ñ¹ ¨ 31-ñ¹ պարագրաֆների պահանջները, որոնք վերաբերում են դուստր կազմակերպությունում մայր կազմակերպության սեփականության բաժնեմասի փոփոխություններին, որի արդյունքում ï»ÕÇ ãÇ áõÝ»Ýáõù í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý Ïáñáõë ï.

(·) 34-37-րդ պարագրաֆների պահանջները, որոնք վերաբերում են դուս ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý նկատմամբ վերահսկողության կորստի հաշվառմանը, և ՖՀՍՍ *5 ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ ï í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ* ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç 8² å³ñ³·ñ³ýÇª¹ñ³Ý ³éÝãíáÕ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

ê³Ï³ÛÝ, »Ã» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ áñáßáõÙ ¿ ÜÐØê 3-Á (2008 Ã. í»ñaնված տարբերակը) անցյալ ձեռնարկատիրական միավորումների նկատմամբ հետընթաց կիրառել այն նաև պետք է կիրառի ՀՀՍՍ 27-Á (2008 թ. փոփոխված տարբերակը)՝ համաձայն սույն ՖՀՍՍ-Ç ¶1 å³ñ³·ñ³ýÇ:

Ð³í»Éí³Í ¶ Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ ï»ëí³Í ³½³ ïáõÙÝ»ñ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ïíÛ³É ÜÐØê-ի անբաժանելի մասն է: Կազմակերպությունը պետք է կիրառի հետևյալ պահանջները այն ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորումների նկատմամբ, որոնք Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ã»É ¿ ÙÇÝã¨ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ:

¶1 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É Ñ»ïÁÝÃ³ó ãÏÇñ³é»É ÜÐØê 3-Á (2008 Ã. í»ñ³Ý³ÛÝí³Í տարբերակը) անցյալ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների (մինչև ՖՀՍՍ-Ý»ñÇÝ անցնելու ամսաթիվը տեղի ունեցած ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ) նկատմամբ: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ ÜÐØê 3-ի (2008 թ. վերաևայված տարբերակ) պահանջներին Ñ»ï¨»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÍ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ áñ¨¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáÝ ÙÇ³íáñáõÙ, ³ÛÝ պետք է վերաևերկայացնի դրանից ուշ տեղի ունեցած բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեության ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Û¹ ÝáõÛÝ ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Í å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 27-Á (2008 Ã. փոփոխված տարբերակը): Օրինակ՝ եթե առաջին անգամ որդեգրողը որոշում է վերաևերկայացնել Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ, áñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É 20X6 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-ÇÝ, ³ÛÝ å»ïù ¿ í»ñ³Ý»ñկայացնի բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումները, որոնք տեղի են ունեցել 20X6 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-Ç ¨ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ 20X6 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-Çó ëÏë³Í å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 27-ը (2008 թ. փոփոխված տարբերակը):

¶2 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ å³ñï³¹Çñ ã¿ ÏÇñ³é»É Ñ»ïÁÝÃ³ó ÐÐØê 21 ²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ëï³Ý¹³ñïÁª ÙÇÝã¨ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñáõÙ ³é³ç³óáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ×ß·ոտումների և գուդվիլի նկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը հետընթաց չի կիրառում ՀՀՍՍ 21-Á ³Û¹ իրական արժեքի ճշգրտումների և գուդվիլի նկատմամբ, այն պետք է մեկնաբանի դրանք որպես այդ կազմակերպության ակտիվներ և պարտավորություններ, և ոչ թե որպես ձեռք բերված կազմակերպոõÃÛ³Ý ակտիվներ և պարտավորություններ: Հետևաբար, այդ գուդվիլը և իրական արժեքի ճշգրտումները կա՛մ ³ñ¹»Ý ³ñï³Ñ³Ûï íÍ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí, Ï³ÙûïÏ³ñ»ñÏñÛ³ ³ñÅáõÛÃáí ³ñï³Ñ³Ûï íÍ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹íÍÝ»ñ »Ý, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óí»É »Ýª û·ï³·áÍ»ëáí Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÏÇñ³éí³Í ÷áË³ñÅ»ùÁ:

¶3 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÐÐØê 21-Á Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³é»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ×ß·ïáõÙÝ»ñÇ ¨ ·áõ¹íÇÉÇ նկատմամբ՝

(³) բոլոր այն ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների դեպքում, որոնք տեղի են ունեցել ÙÇÝã¨ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÁ. Ï³Ù

(բ) բոլոր այն ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների դեպքում, որոնք Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáß»É ¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ÜÐØê 3-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ»ï¨»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÍ, ÇÝãå»ë ÃáõÛÉ³ïñí³Í ¿ í»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ¶1 å³ñ³·ñ³ýáõÙ:

¶4 ºÃ» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ ÜÐØê 3-Á Ñ»ïÁÝÃ³ó ãÇ ÏÇñ³éáõÙ ³ÝóÛ³É Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý գործունեության միավորման նկատմամբ, դրա հետևանքÝ»ñÁ ³Û¹ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñÑ»ï¨Û³ÉÝ »Ý.

(³) ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ å³Ñå³ÝÇ ÝáõÛÝ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ (áñå»ë իրավաբանորեն/օրինական ձեռք բերողի կողմից ձեռքբերում, կամ իրավաբանորեն/օրինական ձեռք բերվողի կողմից հակադարձ ձեռքբերում, կամ շահերի միավորում), ինչ իր՝ նախկին ՀԸՀՍ-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.

(բ) ÜÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ առաջին անգամ որդեգրողը å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ Çñ ³ÛÝ բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք ձեռք է բերել կամ ստանձնել է անցյալ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում, բացառությամբ՝

(i) Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³å³×³Ý³ãí³Í áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý´2).

(ii) ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ý»ñ³éÙ³É ·áõ¹íÇÉÁ, ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, áñáÝù ã»Ý ×³Ý³ãí»É Ó»éù þeրողի՝ նախկին ՀՐՀՍ-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³Ù³խմված հաշվետվության մեջ, ինչպես նաև չէին բավարարի ձեռք բերվողի ֆինանսական վիճակը Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý Ù»ç ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁª ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ï»ë ëïáñ¨ (½)-(Ã)).

²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù¿×³Ý³ãÇ ¹ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝª ճշգրտելով չբաշխված շահույթը (կամ, համապատասխան դեպքերում, սեփական կապիտալը áñ¨¿ ³ÛÉ ¹³ë), »Ã» ÙÇ³ÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³ñ¹ÛáõÝù ã¿ Ý³ËÏÇÝáõÙ ·áõ¹íÇÉÇ Ù»ç Ý»ñ³éí³Í áã ÝÙáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ×³Ý³ãÙ³Ý (ï»ë ëïáñ¨ (¿)(i)):

(·) ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ÜÐØê-ներով իր սկզբնական հաշվետվությունից պետք է բացառի նախկին ՀՐՀՍ-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í հոդված, որը չի բավարարում ՖՀՄՍ-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñå»ë ³Ï ïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ: ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù¿Ñ³ßí³éÇ ¹ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(i) ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÝóÛ³É Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ¹³ë³Ï³ñ·³Í ÉÇÝ»É áñå»ë Ó»éùբերում և որպես ոչ նյութական ակտիվ ճանաչած լինել մի հոդված, որը չի բավարարում ակտիվի ճանաչման չափանիշները՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 38 àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ëï³Ý¹³ñïÇ: ²ÛÝ å»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Û¹ Ñá¹í³ÍÁ (Ý³¨, ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í հետաձգված հարկը և չվերահսկող բաժնետե՛ր»ñÁ)ª Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí áñå»ë ·áõ¹íÇÉÇ Ù³ë (»Ã» ÙÇ³ÛÝ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÛÝ ãÇ Ýí³½»óñ»É ·áõ¹íÇÉÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó, ï»ë ëïáñ¨ (¿)(i) ¨ (Ã)).

(ii) ³é³çÇÝ անգամ որեղգրողը պետք է արդյունքում առաջացող բոլոր այլ փոփոխությունները ճանաչի չբաշխված շահույթում*.

(¹) ÜÐØê-Ý»ñÁ å³Ñ³Ýçáõ»Ý áñáß ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï³·ã³÷áõÙ ÙÇ հիմունքով, որը հիմնված չէ սկզբնական արժեքի վրա, օրինակ՝ իրական արժեքով: ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù¿ ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³Û¹ ÑÇÙáõÝùáí ã³÷Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ÜÐØê-ներով իր սկզբնական հաշվետվություն մեջ, նույնիսկ եթե դրանք ձեռք է բերել կամ ստանձնել է անցյալ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման Å³Ù³Ý³Ï: ¸ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕÑ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ ³ÛÝ պետք է ճանաչի՝ ճշգրտելով չբաշխված շահույթը (կամ, համապատասխան դեպքերում, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ áñ¨¿ ³ÛÉ ¹³ë), ¨ áã Ã» ·áõ¹íÇÉÁ.

(») Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó ³ÝÙÇç³å»ë Ñ»ïá, ³Û¹ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերված ակտիվների և ë³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇª Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ Ñ³Ù³ñíÇ ÜÐØê-ների համաձայն դրանց ելակետային արժեք այդ ամսաթվի դրությամբ: Եթե ÜÐØê-Ý»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý ³Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇª ³ñÅ»ùÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í չափում ավելի ուշ ամսաթվի դրությամբ, ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ³ñÅ»ùÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñáñå»ë ÑÇÙù å»ïù¿ÁÝ¹áõÝíÇ ³Û¹ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ.

(½) եթե անցյալ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերված ³ÏïÇíÁ Ï³Ù ëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ãÇ ×³Ý³ãí»É, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ ÜÐØê-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ այն չի ունենում ½ñáÛ³Ï³Ý ելակետային արժեք: Փոխարենը՝ ձեռք բերողը պետք է այն ճանաչի և չափի ֆինանսական վիճակի մասին իր համախմբված հաշվետվության մեջ այն հիմունքով, որը ՖՀՄՍ-ներով կպահանջվեր ձեռք բերվողի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ: Որպես ցուցադրական օրինակ՝ եթե ձեռք բերáÕÁ, Çñ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ã¿ñ Ï³åÇï³É³óñ»É անցյալ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման ժամանակ ձեռք բերված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³ÛÝ å»ïù¿ Ï³åÇï³É³óÝÇ ³Û¹ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÁ իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ, ըստ ÐÐØê 17 Վարձակալություն ստանդարտի՝ ձեռք բերվողից այդպես կպահանջվեր վարվել իր ՖՀՄՍ-Ý»ñáí ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ: Նմանապես, եթե ձեռք բերողը, իր նախկին ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ã¿ñ ×³Ý³ã»É å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ¹»é¨ë ³éÏ³ ¿ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³Ýցնելու ամսաթվի դրությամբ, ձեռք բերողը պետք է այդ պայմանական պարտավորությունը ճանաչի այդ ամսաթվի դրությամբ, եթե միայն ՀՀՄՍ 37 Պահուստներ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ëï³Ý¹³ñïáí ãÇ ³ñ·»É³ÍáõÙ դրա ճանաչումը ձեռք բերվողի ֆինանսական հաշվ»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ºí Ñ³Ï³é³ÏÁª »Ã» ³ÏïÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-ի համաձայն, ներառվել էր գուդվիլի մեջ, բայց

* Այդպիսի փոփոխությունները ներառում են ոչ նյութական ակտիվներից բացառման կամ որպես ոչ նյութական ակտիվ ճանաչման í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÝ»ñÁ, »Ã» Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ·áõ¹íÇÉÁ ãÇ ×³Ý³ãí»É áñå»ë ³ÏïÇí: ²Û¹å»ë ÉÇÝáõÙ ¿, »Ã», Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-ի, կազմակերպությունը՝ (ա) գուդվիլը նվազեցրել է ուղղակիորեն սեփական կապիտալից, կամ (բ) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումը չի դիտարկել որպես ձեռքբերում:

üÐØê 3-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï×³Ý³ãí»ñ ³é³ÝÓÇÝ, ³Û¹ ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÙÝáõÙ ¿ ·áõ¹íÇÉÇ Ù»ç, »Ã» ÙÇ³ÛÝ üÐØê-Ý»ñáí ãå³Ñ³ÝçíÇ ¹ñ³ ×³Ý³ãáõÙÁ Óեռք բերվողի ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.

(¿) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ üÐØê-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ գուդվիլի Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹ñ³ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ üÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ, հետևյալ երկու ճշգñ ïáõÙÝ»ñÇó Ñ»ï á³

(i) »Ã» å³Ñ³Ýçíáõù ¿ í»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í (·)(i)-áí, ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ ավելացնի գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը, երբ նա վերադասակարգում է մի հոդվածի, áñÁ Ý³ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ã»É ¿ñ áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí: ÜÙ³Ý³å»ë, »Ã» í»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í (½) Ï»ïáí å³Ñ³Ýçíáõù ¿, áñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ ×³Ý³âÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí, áñÁ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý»ñ³éí»É ¿ñ ·áõ¹íÇÉáõÙ, ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï»ñåáí Ýí³½»óÝÇ ·áõ¹íÇÉÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ (¨, »Ã» ÏÇñ³é»ÉÇ ¿, ×ß·ñïÇ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÁ ¨ չվերահսկող բաժնեմասերը).

(ii) ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, ³ñ¹Ûáù ³éÏ³ ¿ áñ¨¿ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ ³é ³ÛÝ, áñ ·áõ¹íÇÉÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»É³ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ÐØê 36-Á³ ëïáõ·»Éáõ ·áõ¹íÇÉÁ ³ÅÅ»½ñÏÙ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó³ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ղրությամբ, և ճանաչելու դրա արդյունքում առաջացած ցանկացած արժեզրկման կորուստ չբաշխված շահույթում (կամ, եթե այդպես պահանջվում է ՀՀՍՄ 36-ái, í»ñ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý å³ÑáõëïáõÙ): ²ñÅ»½ñÏÙ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó ëïáõ·áõÙÁ å»ïù ¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝÇ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùսաթվի դրությամբ առկա պայմանների վրա.

(Á) üÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ գուդվիլի հաշվեÏßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáõÙ ³ÛÉ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ ãå»ïù ¿ Ï³ï³ñí»Ý: úñÇÝ³Ïª ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ ãå»ïù ¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ·áõ¹íÇÉÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª

(i) բացառելու համար այդ ձեռÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ձեռք բերված անավարտ հետազոտությունը և մշակումը (եթե միայն դրա հետ կապված ոչ նյութական ակտիվը չի բավարարում ՀՀՍՄ 38-ի համաձայն ձեռք բերվողի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ).

(ii) ×ß·ñï»Éáõ Ñ³Ù³ñ ·áõ¹íÇÉÇ Ý³ËÏÇÝ ³Ùáñïç½³óÇ³Ý.

(iii) Ñ³Ï³¹³ñÓ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ·áõ¹íÇÉÇ ³ÛÝ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù üÐØê 3-áí ã¿ÇÝ ÃáõÛÉ³ ïñíÇ, ë³Ï³ÛÝ Ï³ï³ñí»É »Ý Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ¨ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³Íáõù ³ÏïÇíÝ»ñáõÙ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ å³ïײéáí.

(Ã) »Ã» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ã»É ¿ ·áõ¹íÇÉÁ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇóÝí³½»óáõÙ.

(i) ³ÛÝ ãå»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ³Û¹ ·áõ¹íÇÉÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ üÐØê-Ý»ñáí Çñ սկզբնական հաշվետվությանÃÛ³Ý Ù»ç: ²í»ÉÇÝª Ý³ åå»ïù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Û¹ ·áõ¹íÇÉÁ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, »Ã» ûï³ñÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù »Ã» ³ñÅ»½ñÍíÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÁ.

(ii) ձեռքբերման հատուցման վրա ազդող՝ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ¹»åùÇ Ñ»ï³·³ հանգուցալուծումից առաջացող ճշգրտումները պետք է ճանաչվեն չբաշխված ß³ÑáõÛÃáõÙ.

(Å) ÇñÝ³ËÏÇÝ ÐÀÐê-ի համաձայն՝ առաջին անգամ որդեգրողը կարող է համախմբած չլինել անցյալ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³վորման արդյունքում ձեռք բերված դուëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (ûñÇÝ³Ïª ù³ÝÇ áñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Ý³ËÏÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, այն չի դիտարկել որպես դուստր կազմակերպություն կամ չի պատրաստել համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ): ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ ×ß·ñïÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁª ¹ñ³Ýù í»ñ³÷áË»Éáí ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ, áñáÝù üÐØê-Ý»ñáí Ïå³Ñ³Ýçí»ÇÝ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý Ù»ç: ¶áõ¹íÇÉ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³í³ë³ñ¿ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõÃÛ³Ùբ ստորև նշվածների միջև տարբերությանը՝

(i) ³Û¹ ×ß·ñï³í³Í Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ëÝ³ ÏóáõÃÛáõÝ.

(ii) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙª ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÇñÝ»ñ¹ñÙ³Ý ³ñÅ»ù.

(Å³) չվերահսկող բաժնեմասերի և հետաձգված հարկի չափումը բխում է այլ ակտիվների և պարտավորությունների չափումից: Հետևաբար, ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների վերը նշված ճշգրտումները ազդում են չվերահսկող բաժնեմասերի և Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ íñ³:

¶5 ²ÝóÛ³É Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ³½³ïáõÙÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ý³¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ շահերի անցյալ ձեռքբերումների նկատմամբ: Ավելին՝ Գ-1 պարագրաֆի մասով ընտրված ամսաթիվը հավասարապես կիրառվում է բոլոր այդպիսի ձեռքբերումների Ñ³Ù³ñ

Ð³í»Éí³Í¸ ²ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇó ³½³ï áõÙÝ»ñ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ëáõÛÝ üÐØê-þ ամբաժանելի մասն է:

¸1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É ÏÇñ³é»É Ñ» ï¨Û³É³½³ ï áõÙÝ»ñÇó Ù»ÏÁ Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇëÁª

(³) բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ (պարագրաֆներ Դ-2 և Դ-3).

(þ) ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ (å³ñ³·ñ³ý¸4).

(·) »É³Ï»ï³ÛÇÝ³ñÅ»ù (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸5–¸8²).

(¹) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸9¨¸9²).

(») ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÑ³ï áõóáõÙÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸10¨¸11).

(½) վերահաշվարկման կուտակային տարբերություններ (պարագրաֆներ Դ-12 և Դ-13).

(¿) ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸14¨¸15).

(Á) ¹áõëï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸16¨¸17).

(Ã) բաղադրյալ ֆինանսական գործիքներ (պարագրաֆ Դ-18).

(Å) Ý³ËÏÇÝáõÙ×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñÇÝ³Ë³ï»ëáõÙ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸19).

(Å³) սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí ã³÷áõÙÁ (å³ñ³·ñ³ý¸20).

(Øþ) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñÅ»ùáõÙ Ý»ñ³éí³Í ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ¸21¨¸21²).

(Å·) üÐØØÎ 12 *Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ* Մեկնաբանության համաձայն Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ùáã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ý¸22).

(Å¹) ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ý¸23):

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ëáõÛÝ ³½³ï áõÙÝ»ñÁ Ñ³Ù³ÝÙ³ÝáõÃÛ³Ý Ï³ñ·áí ÏÇñ³éÇ ³ÛË Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ûկատմամբ:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý·áñÍ³ñùÝ»ñ

¸2 Êñ³Ëáõëíáõ Ù ¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ Ù, áñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ üÐØê 2 *´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ* ստանդարտը կիրառի 2002 թ. նոյեմբերի 7-ÇÝ Ï³Ù ¹³ÝÇó ³é³ç ï ñ³Ù³¹ñí³Í բաժնային գործիքների նկատմամբ: Նաև խրախուսվում է, սակայն չի պահանջվում, որ առաջին անգամ áñ¹»·ñáÕÁ üÐØê 2-ը կիրառի 2002 թ. նոյեմբերի 7-Çց հետո տրամադրված բաժնային այն գործիքների նկատմամբ, որոնց մասով իրավունքները առաջացել են մինչև նշվածներից առավել ուշ ամսաթիվը. (ա) üÐØê-ներին անցնելու ամսաթիվ, և (բ) 2005 թ. հունվարի 1: Սակայն, եթե առաջին անգամ որդեգրողը áñáßáõÙ ¿ üÐØê 2-Á ÏÇñ³é»É ³Û¹åÇëÇ բաժնային գործիքների նկատմամբ, այն կարող է այդպես վարվել, միայն եթե կազմակերպությունը հրապարակայնորեն բացահայտել է այդ բաժնային գործիքների իրական արժեքը չափման ամսաթվի դրությամբ, ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 2-ում: Բաժնային գործիքների բոլոր ï ñ³Ù³¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó Ù³ëáí üÐØê 2-ը չի կիրառվել (օրինակ՝ 2002 թ. նոյեմբերի 7-ÇÝ Ï³Ù դրանից առաջ տրամադրված բաժնային գործիքներ), առաջին անգամ որդեգրողը պետք է, այնուամենայնիվ, բացահայտի ՖՀՄՍ 2-Ç 44-ñ¹ ¨ 45-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ: ºÃ» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹եգրողը փոփոխում է բաժնային այն գործիքների տրամադրման պայմանները, որոնց նկատմամբ չեն կիրառվել ՖՀՄՍ 2-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ ÏÇñ³é»É üÐØê 2-Ç 26-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, »Ã» ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ï»ÕÇ¿ áõÝ»ó»É ÙÇÝã¨ üÐØê-Ý»ñÇÝ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ:

¸3 Êñ³Ëáõëíáõ Ù ¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ Ù, áñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ üÐØê 2-Á ÏÇñ³éÇ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներից առաջացած այն պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք մարվել են մինչև ՖՀՄՍ-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ: Ü³¨ Ëñ³Ëáõëíáõ Ù ¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ Ù, áñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ üÐØê 2-ը կիրառի այն պարտավորությունների նկատմամբ, áñáÝù Ù³ñí»É »Ý ÙÇÝã¨ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á: ²ÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó Ù³ëáí ÏÇñ³éíáõÙ ¿ üÐØê 2-Á, ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ Ù í»ñ³Ý»ñï³Ûó Ý»É Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ տեղեկատվությունը այնքանով, որքանով այդ տեղեկատվությունը վերաբերում է մինչև 2002 թ. նոյեմբերի 7-Ý ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ Ï³Ù ³Ùë³ÃíÇÝ:

²å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ

¸4 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³é»É üÐØê 4 *²å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ* ëï³Ý¹³ñïÇ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÙÃÝ»ñÁ: üÐØê 4-Á ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ ¿ ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ù³ëáí Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÙ³É ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñíáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ Ï³Ù í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÁ áñå»ë »É³Ï»ï³ÛÇÝ³ñÅ»ù

¸5 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É üÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ հիմնական միջոցների միավորը չափել իրական արժեքով և այդ իրական արժեքը օգտագործել որպես այդ ամսաթվի դրությամբ ¹ñ³ »É³Ï»ï³ÛÇÝ³ñÅ»ù:

¸ 6 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É û·ï³·áñÍ»É ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ÙÇ³íáñÇª Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÁ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ý³Ëáñ¹áÕ ³Ùë³ÃíÇ ղրությամբ՝ որպես վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ ելակետային արժեք, եթե վերագնահատումը այդ վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ եղել է ընդհանուր առմամբ համադրելի՝

(³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï.Ï³Ù

(բ) üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ñÅ»ùÇ Ï³Ù ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùÇ Ñ»ïª ×ß·ñïí³Í, ûñÇÝ³Ï, ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ï³ÙÑ³ïáõÏ·Ý»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

¸ 7 ¸ 5¨ ¸ 6 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÁÝïñáõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³éÏ³ »Ý Ý³¨ª

(³) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Ñ³Ù³ñ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿ û·ï³·áñÍ»É ÐÐØê 40 *Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù* ëï³Ý¹³ñï áí Ý³Ë³ï»ëí³Í ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÁ.

(բ) ոչ ֆյութական ակտիվների համար, որոնք բավարարում են՝

(i) ÐÐØê 38-áí Ý³Ë³ï»ëí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý ãեափանիշները (ներառյալ սկզբնական արժեքի ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ã³÷áõÙÁ).

(ii) ÐÐØê 38-áí Ý³Ë³ï»ëí³Í í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É ·áñÍáÕ ßáõÏ³ÛÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ):

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ û·ï³íÇ ÁÝïñáõÃÛ³Ý ³Ûë ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÇó ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

¸ 8 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáß³Í ÉÇÝ»É »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùª Çñ³Ïï³ÍÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõթյունների մի մասի կամ բոլորի համար՝ դրանք իրական արժեքով չափելով որոշակի ամսաթվի դրությամբ՝ կապված որևէ իրադարձության հետ, ինչպես, օրինակ՝ Ï, Ù³ëÝ³íáñ»óáõÙÝ ¿ կամ առաջնային հանրային առաջարկը: Այն կարող է այդպիսի իրադարձություններից բխող իրական ³ñÅ»ùáí ã³÷áõÙÝ»ñÁ û·ï³·áñÍ»É áñå»ë üÐØê-Ý»ñÇ Ýå³ï³Ïáí »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ù ³Û¹ ã³÷Ù³Ý ամսաթվի դրությամբ:

¸ 8² Ð³Ù³Ó³ÛÝ áñáß ³½·³ÛÇÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇª Ý³íÃ³ÛÇÝ ¨ ·³½³ÛÇÝ ·áõÙùÇ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ÙÞ³ÏÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ÙÞ³ÏÙ³Ý ¨ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ÷áõÉ»ñáõÙ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Í³Ëëáõ³ÛÇÝ Ï»Ýï³ñáÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý ÁÝ¹³ñÓ³Ï ³ßË³ñÑ³·ñ³ï³Ý ï³ñ³ÍùÝ»ñáõÙ գտնվող ամբողջ գույք: Առաջին անգամ որդեգրողը, áñÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÝÙ³Ý Ñ³ßí³éáõÙ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ, Ï³ñáÕ¿, üÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ, նավթային և գազային ակտիվների ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ÁÝïñ»É Ñ»ï¨Û³ÉÑÇÙùÁª

(³) Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ïï³ÍÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ áñáßí³Í·áõÙ³ñáí.

(բ) Ùß³ÏÙ³Ý Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ÷áõÉ»ñáõÙ ·ïÝíáÕ ³Ïï³ÍÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Í³Ëëáõ³ÛÇÝ Ï»Ýï³ñáÝÇÑ³Ù³ñ áñáßí³Í·áõÙ³ñáí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ այդ գումարը ծախսումային կենտրոնների հիմքում ընկած ակտիվների վրա բաշÉÇ համամասնորեն՝ ըստ տվյալ ամսաթվի դրությամբ նրանց պաշարների ծավալների կամ պաշարների ³ñÅ»ùÝ»ñÇ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ պետք է արժեզրկված լինելու ï»ë³ÝïÛáõÝÇó ëïáõ·Ç Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ïï³ÍÝ»ñÁ¨ ÙßÏÙ³Ý áõ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ÷áõÉáõÙ ·ïÝíáÕ ³Ïï³ÍÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 6 *ú·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½áõÙ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙ* ëï³Ý¹³ñïÇ Ï³Ù üÐØê 36-ի, համապատասխանաբար, և անհրաժեշտության դեպքում նվազեցնի վերևի (ա) կամ (բ) կետերի համաձայն որոշված գումարները: Սույն պարագրաֆի նպատակներով՝ նավթային Ï³Ù·³½³ÛÇÝ ³Ïï³ÍÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ³Ïï³ÍÝ»ñÁ, áñáÝù û·ï³·áñÍáõÙ »Ý Ý³íÃÇ Ï³Ù·³½Ç Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý, ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý, Ùß³ÏÙ³Ý Ï³Ù ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ù»ç:

Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ

¸ 9 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³é»É üÐØØÎ 4 *Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý áñáßáõÙ*մեկնաբանության անցումային դրույթները: Հետևաբար, առաջին անգամ որդեգրողը Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É, Ã» ³ñ¹ÛáùüÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõÃÛ³Ý ³éÏ³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ պարունակում է վարձակալություն այդ ամսաթվի դրությամբ առկա փաստերի և հանգամանքների հիÙ³Ý íñ³:

¸ 9² Եթե առաջին անգամ որդեգրողը համաձայնության մեջ վարձակալության առկայության վերաբերյալ Ï³ï³ñáõÙ¿ ÝáõÛÝ áñáßáõÙÁ, ÇÝãª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç, ÇÝãå»ë å³Ñ³ÝçáõÙ¿ üÐØØÎ 4-Á, ë³Ï³ÛÝ ¹³ ³ÝáõÙ¿ áã üÐØØÎ 4-ով պահանջվող ամսաթվի դրությամբ, ապա կարիք չկա³, áñ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ üÐØê-Ý»ñÁ áñ¹»·ñ»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï í»ñ³Ý³ÛÇ ³Û¹ áñáßÙ³Ý ·Ý³Ñ³ï³ï³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ï»ë³ÝïÛáõÝÇó, áñÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ù»ç í³ñÓ³Ï³Éáõ Ã Û³Ý ³éï³ÛáõÃÛ³Ý վերաբերյալ Ï³ï³ñ»É¿ ÝáõÛÝ áñáßáõÙÁ,, ÇÝãª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ý³ËïÇÝ ÐÀÐê-Ç, ³Û¹ áñáßáõÙÁ Ï ï³ ÝáõÛÝ ³ñ¹ÛáõÝùÁ, ÇÝãÁ Ïëï³óí»ñ üÐØê 17 *ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ* ëï³Ý¹³ñïÇ ¨ üÐØØÎ 4-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ

¸ 10 ÐÐØê 19 *²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÁÝïñ»É §ÙÇç³ÝóùÇ¦ Ùá ï»óáõÙÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ áñáß Ï³ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñ¨ íÝ³ëÝ»ñ ÙÝáõÙ »Ý ã×³Ý³ãí³Í: ²Ûë մոտեցման հետընթաց կիրառումը պահանջում է, որ կազմակերպությունը տրոհի պլանի սկզբից մինչև

üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ ³é³ç³ó³Í ÏáõÙáõÉÛ³ ïÇí ³Ï ïáõ³ñ³ÛÇÝ û·áõ ïÝ»ñÁª Áë ï ×³Ý³ãí³Í ¨ ã×³Ý³ãí³Í Ù³ë»ñÇ: ê³Ï³ÛÝ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É ×³Ý³ã»É üÐØê-ïáõÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ û·ï ³·áñÍáõÙ ¿ ÙÇç³ÝóùÇ Ùáï»óáõÙÁ: ºÃ» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ û·ï ³·áñÍáõÙ ¿ ÁÝïñáõÃÛ³Ý ³Ûë ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ, å»ïù ¿ ³ÛÝ օգտագործի բոլոր պլանների նկատմամբ:

¸ 11 Կազմակերպությունը կարող է բացահայտել ՀՀՄՄ 19-Ç 120²(Å½) å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, ù³Ý½Ç ³Ûª ·áõÙ³ñÝ»ñÁ áñáßíáõÙ »Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ûáõñ³ù³ÝâÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ³é³çÁÝÃ³óª üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó ëÏë³Í:

Վերահաշվարկման կուտակային տարբերություններ

¸ 12 ÐÐØê 21-áí å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

(³) վերահաշվարկման տարբերությունների մի մասը ճանաչի այլ համապարփակ ֆինանսական ³Ý արդյունքներում և այն կուտակի որպես սեփական կապիտալի առանձին բաղադրիչ.

(բ) արտերկրյա ստորաբաժանման օտարման դեպքում վերադասում³ñ·Ç ³Ûª ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման վերահաշվարկման կուտակային տարբերությունները (ներառյալ, եթե կիրառելի ¿, ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ»ç»ñÇó û·áõïÝ»ñÁ ¨ íÝ³ëÝ»ñÁ)ª ¹ñ³Ýù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ï»Õ³÷áË»Éáí ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝª áñå»ë ûï³ñáõÙÇó û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇÙ³ë:

¸ 13 ê³Ï³ÛÝ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ âÑ»ï¨»É ³Ûë å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ամսաթվի դրությամբ առկա վերահաշվարկման կուտակային տարբերությունների մասով: Եթե առաջին ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÝ û·ïáõÙ¿ ³Ûë ³½³ïáõÙÇó.

(³) արտերկրյա բոլոր ստորաբաժանումների մասով վերահաշվարկման կուտակային տարբերությունները համարվում են հավասար զրոյի՝ ÐՀՄՄ-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ.

(բ) ցանկացած արտերկրյա ստորաբաժանման հետագա օտարումից առաջացող օգուտը կամ վնասը պետք է բացառի մինչև ÐՀՄՄ-ներին անցնելու ամսաթիվն առաջացած վերահաշվարկման տարբե-ñáõÃÛáõÝները և պետք է ներառի դրանից հետո առաջացած վերահաշվարկման տարբերությունները:

¸áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ-ÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ

¸ 14 Երբ կազմակերպությունը պատրաստում է առանձին ֆինանսական հաշ í»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÐÐØê 27-áí (2008 թ. փոփոխված տարբերակ) պահանջվում է, որ այն հաշվառի Çñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ï³Ùª

(³) ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí, Ï³Ù

(բ) Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-Ç:

¸ 15 ºÃ» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 27-Ç, ã³÷áõÙ ¿ ³Û¹åÇëÇ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí, ³ÛÝ å»ïù ¿ ã³÷Ç ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÁ Ñ»ï¨Û³É·áõÙ³ñÝ»ñÇó Ù»ÏáíªÇñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ üÐØê-Ý»ñáí առանձին սկզբնական հաշվետվության մեջ.

(³) ÐÐØê 27-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í ³ñÅ»ù. Ï³Ù

(բ) »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ù: ²Û¹åÇëÇ Ý»ñ¹ñÙ³Ý »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ ¹ñ³ª

(i) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ýª üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ¹ñáõþµáõÙ իր առանձին ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ (áñáßí³Í ÐÐØê 39-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ). Ï³Ù

(ii) այդ ամսաթվի դրությամբ նախկին ՀՊՀՍ-ái Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ:

²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝïñ»É Ï³Ù í»ñáÝßÛ³É (i)-Á, Ï³Ù (ii)-Á Ûáõñ³ù³ÝâÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ, Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÝ ³ÛÝ áñáß»É ¿ ã³÷»É »É³Ï»ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùáí:

¸áõë ïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

¸ 16 ºÃ» ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³éÝáõÙ ¿ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕ ³í»ÉÇ áõß, ù³Ý Çñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ¹áõëïñÁ å»ïù ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ã³÷Ç Çñ ³Ï³ÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ»ï¨Û³É ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇó áñ¨¿Ù»ÏáíªÇ

(³) այն հաշվեկշռային արժեքները, որոնք կներառվեն մայր կազմակերպության համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª üÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, »Ã» ×ß·ñïáõÙÝ»ñ ã»Ý Ï³ï³ñí»É Ñ³Ù³խմբման ընթացակարգերի նպատակով և այն Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, áñÇ արդյունքում մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել դուստր կազմակերպությունը. կամ

(բ) ëáõÛÝ üÐØê-Ç ÙÝ³óÛ³É Ù³ëáõÙ å³Ñ³ÝçíáÕ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñª ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ýª üÐØê-ûëñÛ ωõûëïù ù³ëï³ñ»ó³Ï³ÝáõÃÛáõÝ»ñ ¨ ÷³ëï³ÛÇÝ ³ÛÉ ³Û

ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñÅ»ùáõÙ Ý»ñ³éí³Í ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý ·ÍáíÅ³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

¸21 ÜÐØØÎ 1 *öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ* մեկնաբանությամբ սահՄ³Ýí»É ¿, áñ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ³ÛÉ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ³í»É³óí»Ý Ï³Ù å³Ï³ë»óí»Ý ³ÛÝ ակտիվի արժեքին (արժեքից), որին այն վերաբերում է. ակտիվի ճշգրտված մաշվող գումարը, ³Û¹áõÑ³Ý¹»ñÓ, Ù³ß»óíáõÙ ¿ ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ¹ñ³ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ âÑ»ï¨»É ³ÛÝåÇëÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ï»Õ·ï³Í փոփոխությունների նկատմամբ այս պահանջներին, որոնք առաջացել են մինչև ՖՀՍՄ-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÁ: ºÃ» ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ û·ï³íáõÙ¿ ³Ûë³½³ïáõÙÇó, ³ÛÝ å»ïù¿.

(³) ã³÷Ç å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª ÜÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ.

(բ) ³ÛÝ ã³÷áí, áñù³Ýáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÜÐØØÎ 1-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ¿, ·Ý³Ñ³ïÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ÏÝ»ñ³éí»ñ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»ùáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ³é³ç³Ý³ÉÇëª å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ½»Õã»Éáí ³Û¹ ³Ùë³þվի դրությամբ, օգտագործելով å³ïÙ³Ï³Ý éÇëÏÇ ·áñÍáÝáí ×ß·ñï³Í ³ÛÝ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛù³ã³÷Ç (¹ñáõÛù³ã³÷»ñÇ) Çñ É³í³·áõÙÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, áñÁ ÏÏÇñ³éí»ñ ³Û¹ å³ñï³íáրության նկատմամբ դիտարկվող Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ.

(·) Ñ³ßí³ñÏÇ Ïáõï³Ï³Í³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ ³Û¹ ·áõÙ³ñÇ ÝÏ³ï մամբ, ՖՀՍՄ-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ՝ հիմք ընդունելով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի վերաբերյալ ներկա ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ ¨ ÏÇñ³é»Éáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÜÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÁÝ¹áõÝí³Í Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

¸21² Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÝ û·ï³·áñÍáõÙ է Դ-8Ա(բ) պարագրաֆի ազատումը (մշակման և արտադրության փուլերում գտնվող նավթային և գազային ակտիվների վերաբերյալ, որոնք նախկին ՀՔՀՍ-Ç ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Í³Ëëáõٳ۠ÇÝ Ï»Ý ïáÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý ÁÝ¹³ñÓ³Ï աշխարհագրական տարածքներում գտնվող ամբողջ գույքը), պետք է Դ-21 պարագրաֆը կամ ՖՀՍՄԿ 1-Á ÏÇñ³é»Éáõ ÷áË³ñ»Ý Ï³ï³ñÇ Ñ»ï¨Û³ÉÁ.

(³) ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ³ÛÉ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37-Çª ÜÐØê-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ.

(բ) չբաշխված շահույթում ուղղակիորեն ճանաչի ցանկացած տարբերություն այդ գումարի և ՖՀՍՄ-ների անցնելու ամսաթվի դրությամբ՝ կազմակերպության նախկին ՀՔՀՍ-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ áñáßí³Í, ÝáõÛÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨:

ÜÐØØÎ 12-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³éíáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ

¸22 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ¿ ÏÇñ³é»É ÜÐØØÎ 12-Ç ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ:

öáË³éáõÃÛ³Ý Í³Ëëáõٳ۠Ý»ñ

¸23 ²é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ Ï³ñáÕ¿ ÏÇñ³é»É ÐÐØê 23-ի 2007 թ. վերանայված տարբեñ³ÏÇ 27-ñ¹ ¨ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ß³ñ³¹ñí³Í ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÃÝ»ñÁ: ²Û¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»Éáõ ամսաթվին հղումները պետք է մեկնաբանվեն որպես 2009 թ. հունվարի 1-Çó ¨ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ ³ÝóÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó ³í»ÉÇ áõß ³Ùë³ÃÇí:

Ð³í»Éí³Í º
ÜÐØê-Ý»ñÇó Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ³½³ïáõÙÝ»ñ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-þ ամբաժանելի մասն է:

[Ð³í»Éí³ÍÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í¿ ÑÝ³ñ³íáñ ³å³·³ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ³½³ïáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ]:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 2

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ

Üå³ï³ÏÁ

1 êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ¿ ë³ÑÙ³Ý»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ պատրաստման մոտեցումները, երբ այն իրականացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñù: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, ëï³Ý¹³ñïÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ Çñ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³kում արտացոլել բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í³Ëë»ñÁ, áñáÝóáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ տրամադրվում են բաժնետոմսերի օպցիոններ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý á£áñïÁ

2 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-ը կիրառի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման բոլոր գործարքները հաշվառելիս՝ անկախ այն բանից, կարող է արդյոք կազմակերպությունը կոնկրետ որոշել ստացված ապրանքներից կամ ծառայություններից մի քանիսը կամ բոլորը, ներառյալ՝

(³) *բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ.*

(բ) դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքները.

(·) գործարքները, որոնցում կազմակերպությունը ստանում է կամ ձեռք է բերում ապրանքներ կամ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÇëÏ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, Ï³Ù ³Û¹ ³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÇÝ, ÁÝïñ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó գործարքի մարման ձևը՝ դրամական միջոցներով (կամ այլ ակտիվներով) կամ բաժնային գործիքների թողարկմամբ.

բացառությամբ 3Ա-6 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝßÍ³Í ¹»åù»ñÇ: ÎáÝÏñ»ï áñáß»ÉÇ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ծառայությունների բացակայության դեպքում այլ հանգամանքներ կարող են վկայել, որ ապրանքները Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëï³óí»É »Ý (Ï³Ù ëï³óí»Éáõ »Ý), áñÇ ¹»åùáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á:

3 [Ñ³Ýí»É¿]

3Ա ´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÁ Ï³ñáÕ է մարվել խմբի մեկ այլ կազմակերպության (կամ խմբի ցանկացած կազմակերպության բաժնետիրոջ) կողմից, ապրանքներ կամ ծառայություններ ստացող կամ ձեռք բերող կազմակերպության անունից: 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÏÇñ³éíáõÙ¿ Ý³¨ ³ÛÝ կազմակերպության անկատմամբ, որը՝

(³) ëï³Ýáõٿ ³å³ÑÝքներ կամ ծառայություններ, երբ նույն խմբի մեկ այլ կազմակերպություն (կամ խմբի ցանկացած կազմակերպության բաժնետեր) կրում է պարտականություն՝ մարելու բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքը. կամ

(բ) կրում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքը մարելու պարտականություն, երբ նույն խմբի մեկ այլ կազմակերպություն ստանում է ապրանքներ կամ ծառայություններ.

բացառությամբ եթե գործարքը հստակորեն այլ նպատակ է հետապնդում, քան ստացող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³ÝÁ Ù³ï³Ï³ñ³ñí³Í³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ í×³ñáõÙÁ:

4 êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ»ñáíª ³ßË³ï³ÏóÇ (Ï³Ù ³ÛÉ ³ÝÓÇ) Ñ»ï Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ·áñÍ³ñùÁ Ýñ³ª կազմակերպության բաժնային գործիքներ տիրապետողի կարգավիճակում, չի հանդիսանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք: Օրինակ՝ եթե կազմակերպությունը իր բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ ¹³ëÇ բոլոր տիրապետողներին տրամադրում է կազմակերպության լրացուցիչ բաժնային գործիքներ ձեռք բերելու իրավունք այդ բաժնային գործիքների իրական արժեքից ցածր գնով, և աշխատակիցը ստանում է այդ իրավունքը, քանի որ հանդիսանում է բաժնային գործիքների այդ որոշակի ¹³ëÇ ïÇñ³å»ïáÕ, ³å³ ëáõÛÝ üÐØê-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ã»Ý ÏÇñ³éíáõÙ ³Û¹ Çñ³íáõÝùÇ ï³ñ³Ù³¹ñù³Ý Ï³Ù իրագործման նկատմամբ:

5 ÆÝãå»ë ÝßÍ³Í¿ 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, ëáõÛÝ üÐØê-ը կիրառվում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ, որոնցում կազմակերպությունը ձեռք է բերում կամ uï³Ýáõٿ ³å³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²å³ÝùÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý å³ß³ñÝ»ñÁ, ëå³éáÕ³Ï³Ý ÝÛáõÃ»ñÁ, ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-ը կիրառի այն գործարքների նկատմամբ, áñáÝóáõÙ կազմակեպությունը ձեռք է բերում ապրանքներ՝ որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման ժամանակ ձեռք բերված զուտ ակտիվների մաս, որի դեպքում կիրառելի է ՖՀՍՍ 3 *Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ* ստանդարտը: Հետևաբար, ձեռնարկատիրական գործոõÝ»áõÃÛ³Ý միավորման ժամանակ ձեռք բերվող կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողության դիմաց թողարկվող բաժնային գործիքները սույն ՖՀՍՍ-ի գործողության ոլորտում չեն: Այնուամենայնիվ, ձեռք բերվող

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝª ³ßË³ï³ÏóÇ Ï³ñ·³íÇ×³ÏáõÙ (ûñÇÝ³Ïª áñå»ë ß³ñáõÝ³ÏíáÕ ծառայության հատուցում) տրամադրվող բաժնային գործիքները սույն ՖՀՍՄ-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý: ÜÙ³Ý³å»ë, Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³ÛÉ վերակազմավորման պատճառով բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնություններÇ å»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ, ÷áË³ñÇÝáõÙÁ Ï³Ù ³ÛÉ í»ñ³÷áËáõÙÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ëáõÛÝ ÜÐØê-ÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÜÐØê 3-Á ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ áõÕ»óáõÛóª áñáß»Éáõ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý միավորման շրջանակներում թողարկված բաժնային գործիքները կազմում են ձեռք բերվոÕ կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողության դիմաց փոխանցված հատուցման մաս (և, այդ իսկ å³ï×³ééáí, ÜÐØê 3-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý), Ã» ï³Ù³¹ñí»É »Ýª Ç Ñ³ïáõóáõÙ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý, ¨ å»ïù¿×³Ý³ãí»ÝÙÇ³íáñÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ (¨, ³Û¹ ÇëÏ å³ï×³ééáí, ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý):

6 êáõÛÝ ÜÐØê-ը չի կիրառվում այն բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ, որոնցում կազմակերպությունը ստանում կամ ձեռք է բերում ապրանքներ կամ ծառայություններ այն å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ, áñÁ ·ïÝíáõÙ ¿ ÐÐØê 32 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Ù³óáõÙÁ* ստանդարտի (2003 թ. վերանայված տարբերակի)* 8-10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ï³Ù ÐÐØê 39 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ* ստանդարտի (2003 թ. վերանայված տարբերակի) 5-7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý:

Ö³Ý³ãáõÙ

7 Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի արդյունքում ստացված կամ ձեռք բերված ապրանքները կամ ծառայությունները, երբ ձեռք է բերում ապրանքները կամ ëï³ÝáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ համապատասխան աճ, եթե ապրանքները կամ ծառայությունները ստացվել են բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի արդյունքում, կամ պետք է ճանաչի պարտավորություն, եթե ապրանքները կամ ծառայությունները ձեռք են բերվել դրամական միջոցներով Ùարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի արդյունքում:

8 Եթե բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի արդյունքում ստացված կամ ձեռք բերված ապրանքները կամ ծառայությունները չեն բավարարում ակտիվների ճանաչման պահանջները, ապա այդ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ýáñå»ë Í³Ëë:

9 àñå»ë Ï³ÝáÝª Í³ËëÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ë³éáõÙÇó: úñÇÝ³Ïª ծառայությունները սովորաբար սպառվում են անմիջապես, որի դեպքում ծախսը ճանաչվում է այն պահին, երբ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությáõÝÁ: ²åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ëå³éí»É áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³Ù, å³ß³ñÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, í³×³éí»É ³í»ÉÇ áõß ³Ùë³Ãíáí, áñÇ դեպքում ծախսը ճանաչվում է, երբ ապրանքները սպառվում կամ վաճառվում են: Այնուամենայնիվ, երբեմն ³ÝÑñ³Å»ßï¿Í³ËëÁ×³Ý³ã»É Ý³Ëù³Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ë³éáõÙÁ Ï³Ù í³×³éùÁ, քանի որ դրանք չեն բավարարում ակտիվների ճանաչման պահանջները: Օրինակ՝ կազմակերպությունը կարող է ապրանքները ձեռք բերել որպես նոր արտադրանքի մշակման ծրագրի հետազոտման փուլի մաս: Â»¨ ³Ûë ³åñ³ÝùÝ»ñÁ ã»Ý ë³éí»É, ¹ñանք կարող են չբավարարել ակտիվների ճանաչման պահանջները՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÏÇñ³é»ÉÇ ÜÐØê-Ç:

Բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ

10 Բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված գործարքների համար Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³×Á ã³÷Ç áõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý արժեքով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն ·Ý³Ñ³ï»É: ºÅ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Î³ñáÕ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ÝÅ»ùÁ, ³ÛÝ å»ïù¿ ¹ñ³Ýó ³ÑÅ»ùÁ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³×Á ã³÷Ç ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ýª »ÉÝ»Éáí† տրամադրված բաժնային գործիքների իրական ³ñÅ»ùÇó:

11 *²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ïáõóáÕ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó‡* Ñ»ï Çñ³Ï³Ý³óíáÕ գործարքների նկատմամբ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù է չափի ստացված ծառայությունների իրական արժեքը՝ ելնելով տրամադրված բաժնային գործիքների Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó, ù³ÝÇ áñ, áñå»ë Ï³ÝáÝ, ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É ëï³óí³Í ծառայությունների իրական արժեքը, ինչպես բացատրվում է 12-րդ պարագրաֆում: Այդ բաժնային գործիքների իրական արժեքը պետք է չափվի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

12 Որպես կանոն՝ բաժնետոմսերը, բաժնետոմսերի օպցիոնները կամ այլ բաժնային գործիքներ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñáõÙ »Ý áñå»ë í³ñÓ³ïñáõÃÛ³Ý ÷³Ã»ÃÇ Ù³ëª Ç ÉñáõÙÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý

---

* ÐÐØê 32-Ç í»ñÝ³·ÇñÁ ÷á÷áËí»É¿ 2005Ã.:

† êáõÛÝ ÜÐØê-ում օգտագործվում է «ելնելով իրական արժեքից», այլ ոչ՝ «իրական արժեքով» բառակապակցությունը, քանի որ, վերջին Ñ³ßíáí, ·áñÍ³ñùÁ ã³÷íáõÙ¿11-ñ¹ Ï³Ù 13-րդ պարագրաֆում (կախված դրանց կիրառելիությունից) սահմանված ամսաթվի դրությամբ ã³÷í³Í՝ տրամադրվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը բազմապատկելով 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Ûóí³Í Çñ³íáõÝù առաջացնող բաժնային գործիքների քանակով:

‡ ²ÛëáõÑ» ï ëáõÛÝ ÜÐØê-ում աշխատակիցներին կատարվող բոլոր հղումները վերաբերում են նաև նմանատիպ ծառայություններ Ù³ ïáõóáÕ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó:

միջոցներով վճարվող աշխատավարձի և աշխատանքի այլ հատուցումների: Սովորաբար հնարավոր չէ ձեռնարկի բաղկացուցիչ դիմաց ստացված հեռուստաընկալիչների իրական արժեքի առանձին չափում՝ առանց տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքի ուղղակի չափման: Բացի այդ, բաժնետոմսերը կամ բաժնետոմսերի օպցիոնները երբեմն տրամադրվում են ամբողջական կամ մասնակի սեփականության ներդրումային հիմնադրամների միջոցով, որոնք պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունները: Հազվադեպ, երբ ներդրումային հիմնադրամները, կամ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունը: Հազվադեպ, երբ ներդրումային հիմնադրամները ներառում են ենթակապալառուներ, որոնք կատարում են ծառայությունները, կամ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունը: Այդ իրական արժեքը պետք է չափվի այն ամսաթվի դրությամբ, երբ կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքները, կամ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունը: Հազվադեպ, երբ ներդրումային հիմնադրամները ներառում են ենթակապալառուներ, ում կողմից ամբողջական կամ մասնակի ներդրում է կատարվում ներդրումային հիմնադրամի կողմից, կամ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունը: Այդ իրական արժեքը պետք է չափվի այն ամսաթվի դրությամբ, երբ կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքները, կամ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունը:

13 Աշխատակիցներից տարբեր այլ անձանց հետ իրականացվող գործարքների նկատմամբ 10-ին ամենամոտ ընդունելի կանխատեսված կանխատեսված կանխատեսված

ß³ñáõÝ³Ï»Éáõ å³ÛÙ³Ýáí, ¨ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ փոփոխվում է՝ կախված կատարողականի այդ պայմանի բավարարման ժամկետից, կազմակերպությունը պետք է ենթադրի, որ որպես բաժնետոմսերի օպցիոնների հատուցում ³ßË³ï³ÏóÇ ÏáÕÙÇó Ù³ïáõóÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏëïÙ³óí»Ý ³å³·³ÛáõÙª Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ïÇ ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով կատարողականի պայմանի ապահովման աé³í»É Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³ÝË³ï»ëáõÙÇó: ºÃ» Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý ¿, Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ï¨áÕáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ïñ³Ù³¹ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ï³Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï ÏÇñ³éí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ¨ åå»ïù ¿ Ñ»ï³·³ÛáõÙ í»ñ³Ý³ÛíÇ: ºÃ» Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý â¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý »åùáõÙ, å»ïù ¿ í»ñ³Ý³ÛÇ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ï¨áÕáõÃÛ³Ý Çñ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, »Ã» Ñ»ï³·³ÛáõÙ ëï³óí³Í ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ íÏ³ÛáõÙ ¿, áñ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ժամանակահատվածի տևողությունը տարբերվում է նախորդ գնահատականներից:

Գործարքներ, որոնք չափվում են՝ ելնելով տրամադրված բաժնային գործիքների Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇó

Տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքի որոշում

16 Տրամադրված բաժնային գործիքների իրական ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ã³÷áÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Íáí կազմակերպությունը պետք է տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը չափի չափման ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով շուկայական գներից, վերջիններիս առկայության դեպքում, և հաշվի առնելով այդ բաժնային գործիքների տրամադրման պայÙ³ÝÝ»ñÁ (Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 19-22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ):

17 Շուկայական գների բացակայության դեպքում կազմակերպությունը պետք է գնահատի տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ, որը թույլ կտա գնահատել, թե ինչ ·ÇÝ ÏáõÝ»Ý³ÛÇÝ ³Ûղ բաժնային գործիքները չափման ամսաթվի դրությամբ՝ իրազեկ ու պատրաստակամ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦: ¶Ý³Ñ³ï³Ý ³Ûª Ù»ÃáªÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·ÝáñáßÙ³Ýª ·Ý³Ñ³ï³Ù³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ÙÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÁÝ¹áõÝí³Í մեթոդաբանություններին և պետք է ընդգրկի բոլոր գործոնները ու ենթադրությունները, որոնք գներ ë³ÑÙ³Ý»ÉÇë Ï¹Ç ï³ñÏí»ÇÝ ßáõÏ³ÛÇ Çñ³½»Ï áõ å³ï³ñ³ë³ï³Ï³ÙÙ³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó (Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 19-22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ):

18 Ը հավելվածը ներառում է բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների իրական արժեքի չա÷Ù³ÝÁ վերաբերող լրացուցիչ ուղեցույց՝ կենտրոնանալով այն յուրահատուկ պայմանների վրա, որոնք սովորաբար հատկանշական են աշխատակիցներին բաժնետոմսերի կամ բաժնետոմսերի օպցիոնների տրամադրմանը:

Իրավունքի առաջացման պայմանների վերաբերյալ մոտեցումներ

19 ´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ï³ñ³Ù³¹ñí»É Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý áñáß³ÏÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ բավարարման պայմանով: Օրինակ՝ աշխատակցին բաժնետոմսեր կամ բաժնետոմսերի օպցիոններ, áñå»ë Ï³ÝáÝ, ï³ñ³Ù³¹ñíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ë³ÑÙ³ÝÍ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ßË³ï»Éáõ å³ÛÙ³Ýáí: Î³ñáÕ »Ý ë³ÑÙ³Ý»É Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ, áñáÝù å»ïù ¿ բավարարվեն, օրինակ՝ կազմակերպության շահույթի սահմանված աճը կամ կազմակերպության բաժնետոմսերի գնի սահմանված աճը: Շուկայական պայմաններ չհանդիսացող իրավունքի առաջացման å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ãå»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý ã³÷Ù³Ý ³Ùë³Ãíի դրությամբ բաժնետոմսերի կամ բաժնետոմսերի ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: ÖáË³ñ»ÝÁª Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ հաշվի առնվեն՝ ճշգրտելով գործարքի գումարի չափման մեջ ներառված բաժնային գործիքների քանակն այնպես, որ, վերջին հաշվով, տրամադրված բաժÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó áñå»ë Ñ³ï³ïáõóáõÙ ë ï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝÇ Ç í»ñçá Çñ³íáõÝù առաջացնող բաժնային գործիքների քանակի վրա: Հետևաբար, կուտակային հիմունքով, ստացված ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí áã ÙÇ գումար չի ճանաչվում, եթե տրամադրված բաժնային գործիքներն իրավունք չեն առաջացնում՝ իրավունքի առաջացման պայմանը չբավարարելու պատճառով, ûñÇÝ³Ïª»Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇÝ ãÇÑ³çáÕíáõÙ Ñ³Ù³Éñ»É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³Ý³Í Å³Ù³Ï»ïÁ, Ï³Ù չի բավարարվում կատարողականի պայմանիª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

20 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ գումարը՝ ելնելով այն բաժնային գործիքների քանակի ³éÏ³ É³í³·áõÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇó, áñáÝù, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, Ï³é³ç³óÝ»Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ, ¨ ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ å»ïù ¿ í»ñ³Ý³ÛÇ ³Û¹ գնահատականը, եթե հետագայում ստացված տեղեկատվությունը վկայի այն մասին, որ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÁ, áñÁ, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, Ï³é³ç³óնի իրավունք, տարբերվում է նախկինում Ï³ï³ñí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý»ñÇó: Æñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ í»ñ³Ý³ÛÇ ³Û¹ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁª Ýå³ï³Ï áõÝ»Ý³Éáí ³å³Ñáí»É í»ñçÇÝÇë Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÃÛáõÝÁ բաժնային գործիքների այն քանակին, որոնք ի վերջո առաջացրեցին Çñ³íáõÝùª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

21 Տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը գնահատելիս պետք է հաշվի առնել շուկայական պայմանները, օրինակ՝ բաժնետոմսերի թիրախային գինը, որով պայմանավորված է իրավունքի

³é³ç³óáõÙÁ (Ï³Ù Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ): Այդ իսկ պատճառով, չուկայական պայմաններով բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ ï³ñ³Ù³¹ñÙ³Ý ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ³å³ñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ëï³óí³Í ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³ գրային կողմից, որը բավարարում է իրավունքի առաջացման բոլոր այլ պայմանները (օրինակ՝ այն աշËª ï³ÏóÇó ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ³ßË³ï»É ë³ÑÙ³Ý³Í áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ)ª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» արդյոք բավարարվում է չուկայական պայմանը:

21² Նմանապես, տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը գնահատելիս կազմակերպությունÛáõÝÁ պետք է հաշվի առնի իրավունք չառաջացնող բոլոր պայմանները: Այդ իսկ պատճառով, իրավունք չառաջացնող պայմաններով բաժնային գործիքների տրամադրման հետ կապված կազմակերպությունը å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ëï³óí³Í ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇó, áñÁ բավարարում է չուկայական պայման չհանդիսացող իրավունք առաջացնող բոլոր պայմանները (օրինակ՝ ³ÛÝ ³ßË³ï³ÏóÇó ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ³ßË³ï»É ë³ÑÙ³Ý³Í áñáß³ÏÇ ժամանակահատվածի ընթացքում)՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք բավարարվում են իրավուÝù ã³é³ç³óÝáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

Վերականգնման հատկանիշի վերաբերյալ մոտեցումներ

22 ì»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ñ³ï³Ï³ÝÇßáí ûåóÇáÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ñ³ï³Ï³ÝÇßÁ ãå»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝíÇ չափման ամսաթվի դրությամբ տրամա¹ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: öáË³ñ»ÝÁª í»ñ³Ï³Ý·Ýáղական օպցիոնը պետք է հաշվառվի որպես նոր օպցիոնի տրամադրում, եթե և երբ í»ñ³Ï³Ý·ÝáÕ³Ï³Ý ûåóÇáÝÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ ïñ³Ù³¹ñíáõÙ¿:

Æñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá

23 êï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³×Á 10-22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ã»Éáõó Ñ»ïá Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ñ»ï³·³ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñÇ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ ãå»ïù¿ Ñ³Ï³¹³ñÓÇ ³ßË³ï³ÏóÇó ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí ×³Ý³ãí³Í գումարը, եթե իրավունք առաջացրած բաժնային գործիքները հետագայում հետ են վերցվում կամ, բաժնետոմսերի օպցիոնների դեպքում, օպցիոնները չեն իրագործվում: Այնուամենայնիվ, այս պահանջը չի բացառում, որ կազմակերպությունը ճանաչի սեփական կապիտալի Ï³½ÙáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ í»ñաղասակարգումը, այսինքն՝ սեփական կապիտալի մեկ բաղկացուցչից մյուսին í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ:

Եթե բաժնային գործիքների իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել

24 16-23-րդ պարագրաֆների պահանջները կիրառվում են, երբ կազմակերպուÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ã³÷»É բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքը՝ ելնելով տրամադրված բաժնային գործիքների Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó: Ð³½í³¹»å, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ç íÇ×³ÏÇ ãÉÇÝ»É ã³÷Ù³Ý ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ արժանահավատորեն գնահատել տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը 16-22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ØÇ³ÛÝ ³Ûë Ñ³½í³·ÛáõÙ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÷áË³ñ»ÝÁ.

(³) չափի բաժնային գործիքներն իրենց *Ý»ñÑ³ïáõÏ ³ñÅ»ùáí*, սկզբից այն ամսաթվի դրությամբ, երբ կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքները, կամ պայմանագրային կողմը մատուÓáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ÇëÏ Ñ»ï³·³ÛáõÙª ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ¨ մարման ամսաթվի դրությամբ՝ ներհատուկ արժեքի ցանկացած փոփոխություն ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Բաժնետոմսերի օպցիոնների տրամադրման հետ կապված՝ բաժնետոմ-ë»ñÇ íñ³ հիմնված վճարման համաձայնության գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է, երբ օպցիոններն իրագործվում են, հետ են վերցվում (օրինակ՝ աշխատանքային հարաբերությունների ¹³¹³ñ»óÙ³Ý ¹»åùáõÙ) Ï³Ù ¹³¹³ñáõÙ »Ý ·áñÍ»É (ûñÇÝ³Ïª ûåóÇáÝÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ í»ñçáõÙ).

(բ) ×³Ý³ãÇ ëտացված ապրանքները կամ ծառայությունները՝ ելնելով այն բաժնային գործիքների ù³Ý³ÏÇó, áñáÝù Ç í»ñçá ³é³ç³óÝáõÙ »Ý Çñ³íáõÝù Ï³Ù (ÏÇñ³é»ÉÇ ÉÇÝ»Éáõ ¹»åùáõÙ) Ç í»ñçá իրագործվում են: Բաժնետոմսերի օպցիոնների նկատմամբ այս պահանջը կիրառելու համար Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãÇ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ¹ñ³ ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, 14-ñ¹ ¨ 15-ñ¹ պարագրաֆների համաձայն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն կիրառվում չուկայական պայմանին վերաբերող 15(բ) պարագրաֆի պահանջÝ»ñÁ: Æñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ×³Ý³ãí³Í գումարը պետք է հիմնվի այն բաժնետոմսերի օպցիոնների քանակի վրա, որոնք, ըստ ակնկալության, Ï³é³ç³óÝ»Ý Çñ³íáõÝù: ²ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý³ÛÇ ³Û¹ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, »Ã» Ñ»ï³·³ÛáõÙ ëï³óí³Í ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ íÏ³ÛáõÙ ¿ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, áñ բաժնետոմսերի օպցիոնների քանակը, որը, ըստ ակնկալության, կառաջացնի իրավունք, տարբերվում է նախկինում կատարված գնահատականներից: Իրավունքի առաջացման ամսաթÍÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý³ÛÇ ³Û¹ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁª Ýå³ï³Ï áõÝ»Ý³éáí ³å³ÑáíÉ վերջինիս համապատասխանությունը բաժնային գործիքների այն քանակին, որոնք ի վերջո

³é³ç³óñ»óÇÝ Çñ³íáõÝù: Æñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ï á Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³Ï³1³ñÓÇ ëï³óí³Í ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáÍ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ, »Ã» բաժնետոմսերի օպցիոնÝ»ñÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ Ñ»ï »Ý í»ñóíáõÙ Ï³Ù 1³1³ñáõÙ »Ý ·áñÍ»É բաժնետոմսերի օպցիոնի գործողության ժամկետի վերջում:

25 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, ³å³ ³ÝÑñ³Å»ßï ã¿ ÏÇñ³é»É 26-29-ñ¹ պարագրաֆները, քանի որ բաժնային գործիքների տրամադրման պայմանների ցանկացած վերափոխում Ñ³ßíÇ Ï³éÝíÇ 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Ûó³Í Ý»ñÑ³ïáõÏ ³ñÅ»ùÇ Ù»Ãá¹Á ÏÇñ³é»ÉçÉë: Այնուամենայնիվ, եթե կազմակերպությունը մարում է այն բաժնային գործիքների տրամադրումը, áñáÝó նկատմամբ կիրառվել է պարագրաֆ 24-Á.

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ Ù³ñáõÙÁ áñå»ë Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇ ³ñ³·³óáõÙ ¨, ³Û¹ ÇëÏ å³ï×³éáí, å»ïù¿ ³ÝÙÇç³åëï×³Ý³ãÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ ³ÛÉ³å»ë Ï×³Ý³ãí»ñ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÙÝ³óÛ³É Å³ÙÏ»ïáõÙª ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáÍ, »Ã» Ù³ñáõÙÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ.

(բ) մարման ժամանակ կատարած ցանկացած վճարում պետք է հաշվառվի որպես բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ»ï·ÝáõÙ, ³ÛëÇÝùÝª áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ÝÍ³½»gում, բացառությամբ այն մասի, որով այդ վճարումը գերազանցում է հետգնման ամսաթվի դրությամբ չափված բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ý³ñÑ³ïáõÏ ³ñÅ»ùÁ: Ò³ÝÏ³ó³Í ÝÙ³Ý ·»ñ³½³ÝóáõÙ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë:

´³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ïñ³Ù³1ñÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ í»ñ³÷áËáõÙ, Ý»ñ³éÛ³É ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÝ»ñÁ ¨ Ù³ñáõÙÝ»ñÁ

26 Կազմակերպությունը կարող է վերափոխել բաժնային գործիքների տրամադրման պայմանները: Օրինակ՝ ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ýí³½»óÝ»É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³1ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ (³ÛëÇÝùÝª í»ñ³Ý³Û»É ûåóÇáÝÝ»ñÇ ·Ý»ñÁ), ÇÝãÝ ³í»É³óÝáõÙ¿ ³Û¹ ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: Ì»ñ³÷áËáõÙÝ»ñÇ հետևանքների հաշվառմանը վերաբերող 27-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ ³ñï³Ñ³Ûïí³Í »Ý աշխատակիցների հետ իրականացվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների Ñ³Ù³ï»ùëïáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý Ý³¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó տարբեր անձանց հետ իրականացվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ, որոնք չափվում են՝ ելնելով տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքից: Այդ դեպքում 27-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ïñ³Ù³1ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ Ï³ï³ñ³í ó³ÝÏ³ó³Í ÑÕáõÙ å»ïù¿ ÷áË³ñ»ÝÁ վերաբերի այն ամսաթվին, երբ կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքներ, կամ պայմանագրային ÏáÕÙÁ Ù³ïáõóáõÙ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ:

27 Կազմակերպությունը պետք է առնվազն ճանաչի տրամադրված բաժնային գործիքների՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ստացված ծառայությունները, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ բաժնային գործիքներն իրավունքներ չեն առաջացնում, քանի որ չի բավարարվում տրամադրման ամսաթվի դրությամբ սահմանված իրավունքի առաջացման պայմանը (որը չուկայական å³Ù³Ý ã¿): ²Ûë å³Ñ³ÝçÁ ÏÇñ³éáõÙ է՝ անկախ բաժնային գործիքների տրամադրման պայմանների վերափոխումից կամ բաժնային գործիքների տրամադրման չեղյալ հայտարարումից կամ մարումից: Ի լրումն՝ կազմակերպությունը պետք է ճանաչի այն վերափոխումների հետևանքները, որոնք բարձրացնում են բաժնետոմսերի վրա հիմնված í×³ÑÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ³ÛÉ ûåïÝ»ñ »Ý ï³ÉÇë ³ßË³ï³ÏóÇÝ: ²Ûë å³Ñ³ÝçÇ ÏÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ Ý»ñÏ³Ûó³í³Í ¿ ´Ñ³í»É³ÍáõÙ:

28 Եթե բաժնային գործիքի տրամադրումը չեղյալ է հայտարարվում կամ մարվում է իրավունքի առաջացման Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝþացքում (բացառությամբ, եթե տրամադրումը չեղյալ է հայտարարվում՝ հետ վերցնելով բաժնային գործիքները, երբ չեն բավարարվում իրավունքի առաջացման պայմանները).

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ Ï³Ù Ù³ñáõÙÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ áñå»ë Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇ ³ñ³·³óáõÙ ¨, ³Û¹ ÇëÏ å³ï×³éáí, å»ïù¿ ³ÝÙÇç³åëï×³Ý³ãÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ ³ÛÉ³å»ë Ï×³Ý³ãí»ñ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÙÝ³óÛ³É Å³ÙÏ»ïáõÙëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáÍ.

(բ) ïñ³Ù³1ñÙ³Ý ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ßË³ï³ÏóÇÝ Ï³ï³ñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í í×³ñáõÙ å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ»ï·ÝáõÙ, այսինքն՝ որպես սեփական կապիտալի նվազեցում, բացառությամբ այն մասի, որով այդ վճարումը գերազանցում է հետգնման ամսաթվի դրությամբ չափված՝ տրամադրված բաժնային գործիքների Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: Ò³ÝÏ³ó³Í ÝÙ³Ý ·»ñ³½³ÝóáõÙ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë: Այնուամենայնիվ, եթե բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնությունը ներառում էր պարտավորության բաղկացուցիչներ, կազմակերպությունը պետք է վերաչափի պարտավորության Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ûó ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը Û³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñ³Í ó³ÝÏ³ó³Í í×³ñáõÙ å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙ.

(·) եթե աշխատակցին տրամադրվում են նոր բաժնային գործիքներ, և այդ նոր բաժնային գործիքների ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ Ù ³ Ý ³ Ùë ³ Ã í Ç Ý Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ ված նոր բաժնային գործիքները նույնականացնում է որպես չեղյալ հայտարարված բաժնային գործիքները փոխարինող բաժնային · á ñ Í Ç ù Ý » ñ , ³ å ³ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý ³ Û ¹ ÷ á Ë ³ ñ Ç Ý á Õ · á ñ Í Ç ù Ý » ñ Ç ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ á õ Ù Á å » ï ù ¿ հաշվառի նույն կերպ, ինչպես բաժնային գործիքների սկզբնական տրամադրման պ ³ Û Ù ³ Ý Ý » ñ Ç í » ñ ³ ÷ á Ë á õ Ù Á ª Ñ ³ Ù ³ Ó ³ Û Ý 27-ի ն å ³ ñ ³ · ñ ³ ý Ç ¨ ´ Ñ ³ í » É í ³ Í á õ Ù Ý » ñ Ï ³ Û ³ ó í ³ Í á õ Õ » ó á õ Û ó Ç: Տրամադրված հավելյալ իրական արժեքն իրենից ներկայացնում է փոխարինող բաժնային գործիքների իրական արժեքի և չեղյալ հայտարարված բաժնային գործիքների զուտ իրական արժեքի տարբերությունը փոխարինող բաժնային գործիքների տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Չեղյալ հայտարարված բաժնային գործիքների զուտ իրական արժեքը դրանց իրական արժեքն է անմիջապես նախքան չեղյալ հայտարարումը՝ հանած բաժնային գործիքի չեղյալ հայտարարման Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßË ³ ï ³ ÏóÇÝ Ï ³ ï ³ ñ ³ Í ó ³ Ý Ï ³ ó ³ Í í × ³ ñ Ù ³ Ý · á õ Ù ³ ñ , á ñ Á Ñ ³ ß í ³ é í á õ Ù ¿ á ñ å » ë սեփական կապիտալի նվազեցում՝ համաձայն վերը նշված (բ) կետի: Եթե կազմակերպությունը տրամադրված նոր բաժնային գործիքները չի նույնականացնում որպես չեղյալ հայտարարված բաժնային գործիքները փոխարինող բաժնային գործիքներ, ա å ³ Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á å » ï ù ¿ ³ Û ¹ նոր բաժնային գործիքները հաշվառի որպես բաժնային գործիքների նոր տրամադրում:

28 ² º Ã » Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á Ï ³ Ù å ³ Û Ù ³ Ý ³ · ñ ³ Û Ç Ý Ï á Õ Ù Á Ï ³ ñ á Õ » Ý Á Ý ï ñ á õ Ã Ûá õ Ý Ï ³ ï ³ ñ » É Ç ñ ³ í á õ Ý ù չառաջացնող պայմանը բավարարելու կամ չբավարարելու միջև, ապա կազմ ³ Ï » ñ å á õ Ã Û á õ Ý Ý Ç ñ ³ í á õ Ý ù Ç ³ é ³ ç ³ ó Ù ³ Ý Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ Ñ ³ ï ³ í ³ Í Ç Á Ý Ã ³ ó ù á õ Ù Ç ñ ³ í á õ Ý ù ã ³ é ³ ç ³ ó Ý á Õ å ³ Û Ù ³ Ý Á Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Û ³ Ý կամ պայմանագրային կողմի կողմից չբավարարելը å » ï ù ¿ ¹ Ç ï ³ ñ Ï Ç á ñ å » ë ã » Õ Û ³ É Ñ ³ Û ï ³ ñ ³ ñ á õ Ù:

29 Եթե կազմակերպությունը հետ է գնում իրավունք առաջացնող բաժնային գործիքների Ý ñ Á, ³ å ³ ³ ß Ë ³ ï ³ Ï ó Ç Ý Ï ³ ï ³ ñ ³ Í í × ³ ñ á õ Ù Á å » ï ù ¿ Ñ ³ ß í ³ é Í Ç á ñ å » ë ë » ÷ ³ Ï ³ Ý Ï ³ å Ç ï ³ É Ç Ý í ³ ½ » ó á õ Ù, բացառությամբ այն մասի, որով վճարումը գերազանցում է հետգնման ամսաթվի դրությամբ չափված՝ հետգնված բաժնային գործիքների իրական արժեքը: Ցանկացած նման գերազանցում պետք է ճա Ý ³ ã Í Ç á ñ å » ë Í ³ Ë ë:

Դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման · á ñ Í ³ ñ ù Ý » ñ

30 Դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների դեպքում կազմակերպությունը պետք է ձեռք բերված ապրանքները կամ ծառայությունները և ստանձնած å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Ûá õ Ý Á ã ³ ÷ Ç å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û ³ Ý Ç ñ ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù á í: Ø Ç Ý ã ¨ å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û ³ Ý Ù ³ ñ á õ Ù Á Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á å » ï ù ¿ í » ñ ³ ã ³ ÷ Ç å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û ³ Ý Ç ñ ³ Ï ³ Ý ³ ñ Å » ù Á Û á õ ñ ³ ù ³ Ý ã Û á õ ñ Ñ ³ ß í » ï á õ ժամանակաշրջանի վերջում և մարման ամսաթվի դրությամբ՝ իրական արժեքի ցանկացած փոփոխություն × ³ Ý ³ ã » É á í Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ Ý Ç ß ³ Ñ á õ Û Ã á õ Ù Ï ³ Ù í Ý ³ ë á õ Ù:

31 ú ñ Ç Ý ³ Ï ª Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á, á ñ å » ë í ³ ñ Ó ³ ï ñ á õ Ã Ù ³ Ý ÷ ³ Ã » Ã Ç Ù ³ ë, ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç Ý Ï ³ ñ á Õ ¿ տրամադրել բաժնետոմսի գնի աճից օգտվելու իրավունք, որը աշխատակիցներին իրավունք կտա ë ï ³ Ý ³ É á õ ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý Ù Ç ç á ó Ý » ñ Ç ³ å ³ · ³ í × ³ ñ á õ Ù (³ յլ ոչ բաժնային գործիք)՝ սահմանված ժամանակահատվածի ընթացքում կազմակերպության բաժնետոմսերի գնի՝ սահմանված մակարդակից ³ × Ç Ñ Ç Ù ³ Ý í ñ ³: Î ³ Ù Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á Ï ³ ñ á Õ ¿ Ç ñ ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç Ý ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ » É ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý Ù Ç ç á ó Ý » ñ Ç ³ å ³ · ³ í × ³ ñ á õ Ù ë ï ³ Ý ³ É á õ Ç ñ ³ í á õ Ý ù ª Ý ñ ³ Ý ó Ç ñ ³ í á õ Ý ù ï ñ ³ Ù ³ ¹ ñ » É á í ³ Û Ý å Ç ë Ç բաժնետոմսերի նկատմամբ (ներառյալ բաժնետոմսերը, որոնք պետք է թողարկվեն բաժնետոմսերի û å ó Ç á Ý Ý » ñ Ç Ç ñ ³ · á ñ Í Ù ³ Ý ¹ » å ù á õ Ù), á ñ á Ý ù Ù ³ ñ í á Õ » Ý Ï ³ Ù å ³ ñ ï ³ ¹ Ç ñ Ç Ù á õ Ý ù á í (û ñ Ç Ý ³ Ï ª աշխատանքային հարաբերությունների դադարեցման դեպքում), կա՛մ աշխատակցի ընտրությամբ:

32 Î ³ ½ Ù ³ Ï » ñ å á õ Ã Ûá õ Ý Á å » ï ù ¿ ë ï ³ ó Í Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Á ¨ ³ Û ¹ Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç ¹ Ç Ù ³ ó í × ³ ñ » É á õ å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û á õ Ý Á × ³ Ý ³ ã Ç ³ Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç Ï á Õ Ù Ç ó Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç Ù ³ ï á õ ó Ù ³ Ý Á ½ á õ · Á Ý Ã ³ ó: Օրինակ՝ բաժնետոմսի գնի աճից օգտվելու որոշ իրավունքներ առաջանում են անմիջապ»ë, ¨, ³ Û ¹ Ç ë Ï å ³ ï × ³ é á í, ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç ó ã Ç å ³ Ñ ³ Ý ç í á õ Ù Ñ ³ Ù ³ É ñ » É Í ³ é ³ Û á õ Ã Û ³ Ý ë ³ Ñ Ù ³ Ý í ³ Í Å ³ Ù Ï » ï Á ª դրամական միջոցների վճարում ստանալու իրավունքը ձեռք բերելու համար: Հակառակի մասին վկայության բացակայության դեպքում կազմակերպությունը պետք է ենթադրի, որ բաժնետոմսի · Ý Ç ³ × Ç ó û · ï í » É á õ Ç ñ ³ í á õ Ý ù Ç ¹ Ç Ù ³ ó ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç Ï á Õ Ù Ç ó Ù ³ ï á õ ó í á Õ Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Á ë ï ³ ó í » É » Ý: ² Û ë å Ç ë á í, Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ á õ Ã Û á õ Ý Á å » ï ù ¿ ³ Ý Ù Ç ç ³ å ë × ³ Ý ³ ã Ç ë ï ³ ó í ³ Í Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Á ¨ ³ Û ¹ ծառայությունների դիմաց վճարելու պարտավորությունը: Եթե բաժնետոմսի գնի աճից օգտվել É á õ Ç ñ ³ í á õ Ý ù Ý » ñ ã » Ý ³ é ³ ç ³ Ý á õ Ù, ù ³ Ý Ç ¹ » é ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Á ã » Ý Ñ ³ Ù ³ É ñ » É Í ³ é ³ Û á õ Ã Ù ³ Ý ë ³ Ñ Ù ³ Ý í ³ Í Å ³ Ù Ï » ï Á, Ï ³ ½ Ù ³ Ï » ñ á õ Ã Û á õ Ý Á å » ï ù ¿ ë ï ³ ó í ³ Í Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Á ¨ ³ Û ¹ Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç Ñ ³ Ù ³ ñ í × ³ ñ » É á õ å ³ ñ ï ³ í á ñ á õ Ã Û á õ Ý Á × ³ Ý ³ ã Ç ³ Û ¹ Å ³ Ù Ï » ï Ç Á Ý ³ ó ù á õ Ù ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç Ï á Õ Ù Ç ó Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç Ù ³ ï á õ ó Ù ³ Ý Á ½ á õ · Á Ý Ã ³ ó:

33 Պարտավորությունը պետք է սկզբնապես և յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ մինչև դրա մարումը չափվի բաժնետոմսի գնի աճից օգտվելու իրավունքի իրական արժեքով՝ կիրառելով û å ó Ç á Ý Ç · Ý á ñ á ß Ù ³ Ý Ù á ¹ » É Á ¨ Ñ ³ ß Í Ç ³ é Ý » լով բաժնետոմսի գնի աճից օգտվելու իրավունքի տրամադրման å ³ Û Ù ³ Ý Ý » ñ Á, Ç Ý ã å » ë Ý ³ ¨ Ù Ç Ý ã ¨ ³ Û ¹ ³ Ù è ³ Ã Ç í Ý ³ ß Ë ³ ï ³ Ï Ç ó Ý » ñ Ç Ï á Õ Ù Ç ó Ù ³ ï á õ ó Í ³ Í Í ³ é ³ Û á õ Ã Û á õ Ý Ý » ñ Ç ã ³ ÷ Á:

´ ³ Å Ý » ï á Ù ë » ñ Ç í ñ ³ Ñ Ç Ù Ý Í ³ Í í × ³ ñ Ù ³ Ý · á ñ Í ³ ñ ù ª ¹ ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý Ù Ç ç á ó Ý » ñ á í Ù ³ ñ » É á õ ³ Û É Á Ý ï ñ ³ Ý ù á í

34 ´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñáÝóáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇÝ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë ÁÝïñ»É ·áñÍ³ñùÁ ղրամական միջոցներով (կամ այլ ակտիվներով) կամ բաժնային գործիքների թողարկմամբ մարելու տարբերակների միջև, կազմակերպումÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éÇ ³Û¹ ·áñÍ³ñùÁ Ï³Ù ³Û¹ ·áñÍ³ñùÇ բաղկացուցիչները որպես դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñù, »Å» ¨ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëï³ÝÓÝ»É ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ·áñÍ³ñùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³Ù ³ÛÉ ³ÏïÇվներով մարելու, կամ որպես բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք, եթե և այնքանով, որքանով նման պարտավորություն չի ëï³ÝÓÝí»É:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ, áñáÝóáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇÝ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë ÁÝïñ»É Ù³ñÙ³ÝÓ¨Á

35 Եթե կազմակերպությունը պայմանագրային կողմին տրամադրել է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí* կամ բաժնային գործիքների թողարկմամբ մարելու միջև ընտրություն Ï³ï³ñ»Éáõ Çñ³íáõÝù, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝը տրամադրել է բաղադրյալ ֆինանսական գործիք, որը ներառում է պարտքային բաղկացուցիչ (այսինքն՝ դրամական միջոցներով վճարում պահանջելու պայմանագրային կողմի իրավունք) և սեփական կապիտալի բաղկացուցիչ (այսինքն՝ դրամական միջոցների փոխարեն բաժնային գործիքներով գործարքի Ù³ñáõÙ å³Ñ³Ýç»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇ իրավունք): Աշխատակիցներից տարբեր անձանց հետ իրականացվող գործարքների դեպքում, որոնցում ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷áõÙ ¿ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, կազմակերպությունը բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի սեփական կապիտալի բաղկացուցիչը պետք է ã³÷Ç áñå»ë ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áõ å³ñï³ù³ÛÇÝ բաղկացուցչի իրական արժեքի տարբերություն ապրանքները կամ ծառայությունները ստանալու ամսաթվի դրությամբ:

36 ØÛáõë ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, Ý»ñ³éÛ³É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ, կազմակերպությունը պետք է բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը չափի չափման ամսաթվի դրությամբ՝ հաշվի առնելով այն պայմանները, որոնցով տրամադրվել են դրամական միջոցների կամ բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքները:

37 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë ¨ ³é³ç å»ïù ¿ ã³÷Ç å³ñï³ù³ÛÇÝ բաղկացուցչի իրական արժեքը, այնուհետև չափի սեփական կապիտալի բաղկացուցչի իրական արժեքը՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ³ÛÝ, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÁ å»ïù ¿ Ñ³Å³ñíÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ Çñավունքից՝ բաժնային գործիքը ստանալու համար: Բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը երկու բաղկացուցիչների իրական արժեքների գումարն է: Այնուամենայնիվ, պայմանագրային կողմին մարման տարբերակի ընտրության հնարավորություն տվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·որձարքների կառուցվածքը սովորաբար այնպիսին է, որ մարման մի տարբերակի իրական արժեքը նույնն է, ինչ մյուս տարբերակինը: Օրինակ՝ պայմանագրային կողմը կարող է ունենալ ընտրության հնարավորություն բաժնետոմսերի օպցիոններ և դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի գնի աճից օգտվելու իրավունք ստանալու միջև: Նման դեպքերում սեփական կապիտալի բաղկացուցչի իրական արժեքը զրո է, հետևաբար, բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը հավասար է պարտքային բաղկացուցչի իրական արժեքին: Եվ հակառակը՝ եթե մարման տարբերակների իրական արժեքներÁ տարբերվում են, ապա սեփական կապիտալի բաղկացուցչի իրական արժեքը սովորաբար զրոյից բարձր է լինում, որի դեպքում բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կգերազանցի պարտքային բաղկացուցչի իրական արժեքը:

38 Կազմակերպությունը պետք է առանձին հաշվառի բաղադրյալ ֆÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ÛáõñÇ³ù³ÝãÛáõñ բաղկացուցչի գծով ստացված կամ ձեռք բերված ապրանքները կամ ծառայությունները: Պարտքային բաղկացուցչի գծով, կազմակերպությունը պետք է ձեռք բերված ապրանքները կամ ծառայությունները և ³Û¹ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñ»Éáõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñù³ÝÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõÙ³ÝÁ qուգընթաց՝ համաձայն դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ կիրառվող պահանջների (30-33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ): ê»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ բաղկացուցչի գծով (դրա առկայության դեպքում), կազմակերպությունը պետք է ստացված ապրանքները Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³×Á ×³Ý³ãÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ մատակարարմանը կամ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց՝ համաձայն բաժնային գործÍÇùÝ»ñáí մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ կիրառվող պահանջների (10-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ):

39 Մարման ամսաթվի դրությամբ, կազմակերպությունը պետք է վերաչափի պարտավորությունը վերջինիս Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ºÃ» Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ í×³ñ»Éáõ փոխարեն թողարկում է բաժնային գործիքներ, պարտավորությունը պետք է ուղղակիորեն տեղափոխվի սեփական կապիտալ՝ որպես հատուցում թողարկված բաժնային գործիքների դիմաց:

40 Եթե, բաժնային գործիքներ թողարկելու փոխարեն, կազմակերպությունը մարումÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í×³ñáõÙáí, ³å³ ³Û¹ í×³ñáõÙÁ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍíÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ

* 35-43-րդ պարագրաֆներում դրամական միջոցներին կատարած բոլոր հղումները ներառում են նաև կազմակերպության այլ ակտիվներ:

ամբողջությամբ մարելու համար: Նախկինում ճանաչված սեփական կապիտալի ցանկացած բաղկացուցիչ å»ïù ¿ å³Ñå³ÝíÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ï³½ÙáõÙ: ÀÝïñ»Éáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí ·áñÍ³ñùÇ մարման տարբերակը՝ պայմանագրային կողմը հրաժարվում է բաժնային գործիքներ ստանալու իրավունքից: Այնուամենայնիվ, այս պահանջը չի բացառում, որ կազմակերպությունը ճանաչի սեփական Ï³åÇï³ÉÇ Ï³½ÙáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»óáõ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ, ³ÛëÇÝùÝª ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ù»Ï բաղկացուցչից մյուսին վերադասակարգումը:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñ, áñáÝóáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë ÁÝïñ»É Ù³ñÙ³ÝÓ¨Á

41 ´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝóáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ կազմակերպությանը թույլ են տալիս ընտրություն կատարել դրամական միջոցներով կամ բաժնային գործիքների թողարկմամբ մարման տարբերակների միջև, կազմակերպությունը պետք է որոշի, թե արդյոք ³ÛÝ áõÝÇ ·áñÍ³ñùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ï»Éáõ Ý»ñÏ³ å³ïï³ÝáõÃÛáõÝ, ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý կերպով իրականացնի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի հաշվառումը: Կազմակերպությունն ունի դրամական միջոցներով մարման ներկա պարտականություն, երբ բաժնային գործիքներով մարման տարբերակի ընտրությունը չունի առևտրային բովանդակություն (օրինակ, երբ Ï³½Ù³կերպության կողմից բաժնետոմսերի թողարկումն օրենսդրորեն արգելվում է), կամ երբ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñÙ³Ý Ý³ËÏÇÝ ÷áñÓ Ï³Ù ë³ÑÙ³Ýí³Í քաղաքականություն, կամ սովորաբար մարումը կատարում է դրամական միջոցներով, երբ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÁ ËÝ¹ñáõÙ ¿Ù³ñ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí:

42 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ·áñÍ³ñùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñ»Éáõ Ý»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ապա այն պետք է հաշվառի գործարքը՝ համաձայն դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ կիրառելի պահ³ÝÇÝ»ñÇ, áñáÝù Ý»ñÏ³Ûó³Í »Ý 30-33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÝ»ñáõÙ:

43 Նման պարտականության բացակայության դեպքում կազմակերպությունը պետք է հաշվառի գործարքը՝ համաձայն բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ կիրառելի պահանջների, áñáÝù Ý»ñÏ³Ûó³Í »Ý 10-29 å³ñ³·ñ³ÝÝ»ñáõÙ: Ø³ñÙ³Ý å³ÑÇª

(³) եթե կազմակերպությունը ընտրում է դրամական միջոցներով մարման տարբերակը, ապա ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ í×³ñáõÙÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éíÇ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ»ï·ÝáõÙ, ³ÛëÇÝùÝª áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åիտալի նվազեցում, բացառությամբ ëïáñ¨ (·) Ï»ïáõÙ Ýßí³ÍÇ.

(բ) եթե կազմակերպությունը ընտրում է բաժնային գործիքներով մարման տարբերակը, ապա գործարքի հետագա հաշվառում չի պահանջվում (բացառությամբ, անհրաժեշտության դեպքում, սեփական կապիտալի մեկ բաղկացուցչից մյուսին վերադասակարգումից), բացառությամբ ստորև (գ) կետում Ýßí³ÍÇ.

(·) եթե կազմակերպությունը ընտրում է մարման ամսաթվի դրությամբ ավելի բարձր իրական արժեքով մարման տարբերակը, ապա այն պետք է լրացուցիչ ծախս ճանաչի լրացուցիչ տրամադրված ³ñÅ»ùÇ ã³÷áí, ³ÛëÇÝùÝª í×³ñí³Í ¹րամական միջոցների և այն բաժնային գործիքների իրական արժեքի միջև տարբերության, որոնք այլապես կթողարկվեին, կամ թողարկված բաժնային գործիքների իրական արժեքի և այն դրամական միջոցների միջև տարբերության, որոնք այլապես կվճարվեին՝ կախված, թե որ տարբերակն է կիրառելի:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ խմբի կազմակերպությունների ÙÇç¨ (2009 Ã. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ)

43² Նույն խմբին պատկանող կազմակերպությունների միջև բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ëï³óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, Çñ ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, å»ïù ¿ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù ծառայությունները չափի որպես կամ բաժնային գործիքներով մարվող, կամ դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք, դրա համար գնահատելով՝

(³) տրամադրված շնորհումների բնույթը.

(բ) Çñë»÷³Ï³ÝÇñ³íáõÝùÝ»ñÝ áõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

²åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ëï³óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ տարբերվել համախմբված խմբի կամ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքը մարող՝ խմբի Ù»Ï ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇó:

43´ ²åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ëï³óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ կամ ծառայությունները չափի որպես բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք, երբ՝

(³) ï ñ³Ù³¹րված շնորհումները հանդիսանում են իր սեփական բաժնային գործիքներ. կամ

(բ) կազմակերպությունը չունի բաժնետոմսեր»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÁ Ù³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ:

Կազմակերպությունը հետագայում պետք է վերաչափի նման բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÁ ÙÇ³ÛÝ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý áã ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí¹ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ: Մնացած բոլոր այլ հանգամանքներում, ապրանքներ կամ ծառայություններ ստացող կազմակերպությունը å»ïù ¿ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷Ç áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñíáÕª բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք:

43¶ Կազմակերպությունը, որը մարում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքը, երբ խմբի մեկ այլ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ëï³ÝáõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, å»ïù ¿ ³Û¹ ·áñÍ³ñùÁ ×³Ý³ãÇ որպես բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք, միայն եթե այն մարվում է կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքներով: Մնացած այլ դեպքերում գործարքը å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñù:

43¸ Որոշ խմբային գործարքներ ներառում են փոխվճարման համաձայնություններ, որոնք խմբի մի կազմակերպությունից պահանջում են վճարել խմբի մեկ այլ կազմակերպությանը՝ ապրանքների կամ ծառայությունների մատակարարին բաժն» ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ÜÙ³Ý դեպքերում ապրանքներ կամ ծառայություններ ստացող կազմակերպությունը պետք է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքը հաշվառի 43Ը պարագրաֆի համաձայն՝ անկախ ներխմբային ÷áËí×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó:

´³ó³Ñ³Ûï»ÕáõÙÝ»ñ

44 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն տեղեկատվությունը, որը թույլ է տալիս ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ Ñ³ëÏ³Ý³Ë Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնությունների բնույթն ու ծավալներÁ:

45 44-րդ պարագրաֆում ներկայացված սկզբունքը գործադրելու համար կազմակերպությունը պետք է բացահայտի առնվազն հետևյալը՝

(³) ժամանակաշրջանի ցանկացած ժամանակահատվածում գոյություն ունեցող բաժնետոմսերի վրա ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÛáõñÛáõñ ï»ë³ÏÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, ³Û¹ ÃíáõÙª Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ·Íáí å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ï ñ³Ù³¹ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ³é³í»É³·áõÛÝ Å³ÙÏ»ïÁ ¨ Ù³ñÙ³Ý եղանակը (օրինակ՝ դրամական միջոցներով կամ բաժնային գործիքներով): ÐաժնետոմÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·ñ»Ã» ÝÙ³Ý³ ïÇå ï»ë³ÏÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ áõÝ»óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ կարող է ներկայացնել միացյալ տեղեկատվություն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ յուրաքանչյուր համաձայնության առանձին բացահայտումը անհրաժեշտ է՝ 44-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í սկզբունքը բավարարելու համար.

(բ) բաժնետոմսերի օպցիոնների քանակը և իրագործման միջին կշռված գները՝ օպցիոնների ստորև ներկայացված խմբերից յուրաքանչյուրի համար՝

(i) ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող.
(ii) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ï ñ³Ù³¹ñí³Í.
(iii) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ï í»ñóí³Í.
(iv) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Çñ³·áñÍí³Í.
(v) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÁÉñ³ó³Í.
(vi) ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող.
(vii) ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իր³·áñÍÙ³Ý »ÝÃ³Ï³.

(·) ժամանակաշրջանի ընթացքում իրագործված բաժնետոմսերի օպցիոնների մասով՝ բաժնետոմսի միջին կշռված գինն իրագործման ամսաթվի դրությամբ: Եթե օպցիոններն իրագործվել են Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³ñ»ûç բացահայտել ժամանակաշրջանի ընթացքում բաժնետոմսի միջին կշռված գինը.

(¹) ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի օպցիոնների Ù³ëáí³ Çñ³·áñÍÙ³Ý·Ý»ñÇ ïÇñáõÛÃÁ ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÙÝ³óÛ³É·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ÙÇçÇÝ ïßéí³Í Å³ÙÏ»ïÁ: ºÃ» Çñ³·áñÍÙ³Ý·Ý»ñÇ ïÇñáõÛÃÁ Ù»Í¿, ³å³ ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç·ïÝíáÕ ûåóÇáÝÝ»ñÁ պետք է բաժանվեն այնպիսի տիրույթների, որոնք խելամիտ են՝ այն լրացուցիչ բաժնետոմսերի ù³Ý³ÏÁ ¨ Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ÃáÕ³ñÏí»É, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ÛÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ëï³óí»É ³Û¹ ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï:

46 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն տեղեկատվությունը, որը ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÃáõÛÉ ¿ ï³ÉÇë Ñ³ëÏ³Ý³É, Ա» ÇÝãå»ë ¿ áñáßí»É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ëï³óí³Í ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³ ³ñÅ»ùÁ, Ï³Ù տրամաղրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը:

47 Եթե կազմակերպությունը որպես բաժնային գործիքների հատուցում ստացված ապրանքների կամ ծառայությունների իրական արժեքը չափել է անուղղակիորեն՝ ելնելով տրամադրված բաÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³ ³ñÅ»ùÇó, ³å³ 46-րդ պարագրաֆում ներկայացված սկզբունքը գործադրելու համար կազմակերպությունը պետք է բացահայտի առնվազն հետևյալը՝

(³) ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների մասով՝ չափման ամսաթվի դրությամբ այդ օպցիոնÝ»ñÇ ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ï»Õ»Ï³ï³ÍáõÃÛáõÝ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ áñáßí»É ³Û¹ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, Ý»ñ³éÛ³É՝

(i) ûåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý ÏÇñ³éí³Í Ùá¹»ÉÁ ¨ ³Û¹ Ùá¹»ÉÇ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É բաժնետոմսի միջին կշռված գինը, իրագործման գինը, ակնկալվող փոփոխականությունը, օպցիոնի գործողության ժամկետը, ակնկալվող շահաբաժինները, ռիսկից զերծ տոկոսադրույքը ¨ Ùá¹»ÉÇ ³ÛÉ»É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ, Ý»ñ³éÛ³É û·ï³·áñÍí³Í Ù»Ãá¹Á, ÇÝãå»ë Ý³¨ Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ùá¹»ÉáõÙ ÁÝ¹·ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

(ii) ինչպես է որոշվել ակնկալվող փոփոխականությունը, ներառյալ այն բացատրությունը, թե áñù³Ýáí¿ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝí³Í »Õ»É³ÝóÛ³É ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý íñ³.

(iii) ³ñ¹Ûáù ûåóÇáÝÝ»ñÇ ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³ÛÉ Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñ, ûñÇÝ³Ïª ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÁ, Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝí»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷»ÉÇë, ¨ ÇÝãå»ë¿¹³ Ï³ï³ñí»É.

(բ) ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված այլ բաժնային գործիքների (այսինքն՝ բաժնետոմսերի օպցիոններից տարբեր գործիքների) մասով՝ այդ բաժնային գործիքների քանակը և միջին կշռված Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷Ù³Ý ³ÙëÃíÇ ¹ñáõÃյամբ և տեղեկատվություն, թե ինչպես է չափվել այդ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, Ý»ñ³éÛ³É՝

(i) ÇÝãå»ë ¿ áñáßí»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, »Ã» ³ÛÝ ãÇ ã³÷í»É ¹Ç ï³ñÏíáÕ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³.

(ii) արդյոք իրական արժեքը չափելիս ակնկալվող շահաբաժինները ներառվել են, և թե ինչպես է ¹³ Ï³ï³ñí»É.

(iii) արդյոք իրական արժեքը չափելիս տրամադրված բաժնային գործիքների այլ հատկանիշներ Ý»ñ³éí»É »Ý, ¨ Ã» ÇÝãå»ë¿¹³ Ï³ï³ñí»É.

(·) ժամանակաշրջանի ընթացքում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման վերափոխված Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí՝

(i) այդ վերափոխումների բացատրոõÃÛáõÝÁ.

(ii) ïñ³Ù³¹ñí³Í Ñ³í»ÉÛ³É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ (³Û¹ í»ñ³÷áËáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ).

(iii) տեղեկատվություն, թե ինչպես է չափվել այդ հավելյալ իրական արժեքը՝ վերը նշված (ա) և (բ) Ï»ï»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ÏÇñ³é»ÉÇ ÈÇÝ»Éáõ ¹»åùáõÙ:

48 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý¿ ã³÷»É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ëï³óí³Í ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ կամ ծառայությունների իրական արժեքը, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի, թե ինչպես է áñáßí»É ³Û¹ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ûñÇÝ³Ïª ³ñ¹Ûáù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷í»É¿ ³Û¹ ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ýáí:

49 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ Ñ»ñù»É¿ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁª 13-րդ ըստ պարագրաֆի, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը և ներկայացնի բացատրություն, թե ինչու է հերքվել ենթադրությունը:

50 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն տեղեկատվությունը, որը ֆինանսականÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÃáõÛÉ ¿ ï³ÉÇë Ñ³ëÏ³Ý³É Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛ³Ý ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի, ինչպես նաև ֆինանսական վիճակի վրա բաժնետոմսերի վրա ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ:

51 50-րդ պարագրաֆում ներկայացված սկզբունքը գործադրեէáõ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ բացահայտի առնվազն հետևյալը՝

(³) ժամանակաշրջանում ճանաչված ընդհանուր ծախսը, որն առաջացել է բաժնետոմսերի վրա ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó, áñáÝóáõÙ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ չեն բավարարել ակտիվի ճանաչման å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ¨, ³Ûª Çëï å³ï×³éáí, ³ÝÙÇç³å»ë×³Ý³ãí»É են որպես ծախս, ներառյալ ընդհանուր ծախսերի այն մասի առանձին բացահայտումը, որն առաջանում է որպես բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñùÝ»ñ Ñ³ßí³éíáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó.

(բ) բաժնետոմս»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáíª

(i) ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը.

(ii) ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ այն պարտավորությունների ներհատուկ արժեքը, որոնց Ñ»ï Ï³åí³Í¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇ իրավունքն առաջացել է ժամանակաշրջանի վերջում (օրինակ՝ բաժնետոմսի գնի աճից û·ï»Éáõ ³é³ç³ó³Í Çñ³íáõÝù):

52 ºÃ» ëáõÛÝ üÐØê-ով բացահայտում պահանջող տեղեկատվությունը չի բավարարում 44-ñ¹, 46-ñ¹ ¨ 50-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ý»ñկայացված սկզբունքները, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ պահանջները բավարարելու համար անհրաժեշտ լրացուցիչ տեղեկատվություն:

²Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

53 Բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների հետ կապված Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-ի պահանջները կիրառի այն բաժնետոմսերի, բաժնետոմսերի օպցիոնների կամ այլ բաժնային գործիքների նկատմամբ, որոնք տրամադրվել են 2002 թ. նոյեմբերի 7-ÇÓ Ñ»ïá¨ ¹»éÇñ³íáõÙù ã»Ý ³é³ç³óñ»É ëáõÛÝ üÐØê-ի ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ:

54 îñ³Ù³¹ñí³ð այլ բաժնային գործիքների նկատմամբ սույն ÞÀÚÜ-Ç ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù¿, ë³Ï³ÛÝ չի պահանջվում կազմակերպությունից, եթե այն հանրությանը բացահայտել է այդ բաժնային գործիքների իրական արժեքը՝ որոշված չափման ամսաթվի դրությամբ:

55 Բոլոր տրամադրված բաժնային գործիքների մասով, որոնց նկատմամբ կիրառելի է սույն ÞÀÚÜ-Á, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ¨, ÏÇñ³é»ÉÇ ÉÇÝ»Éáõ դեպքում, ճշգրտի ներկայացված ժամանակաշրջաններից ամենավաղ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

56 ´áÉáñ տրամադրված բաժնային գործիքների մասով, որոնց նկատմամբ չի կիրառվել սույն ÞÀÚÜ-Á (օրինակ՝ 2002 թ. նոյեմբերի 7-ին կամ դրանից առաջ տրամադրված բաժնային գործիքներ), կազմակերպությունը պետք է, այնուամենայնիվ, բացահայտի 44-ñ¹ ¨ 45-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ:

57 ºÃ», üÐØê-ի ուժի մեջ մտնելուց հետո, կազմակերպությունը վերափոխում է այն բաժնային գործիքների տրամադրման պայմանները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվել սույն ÞÀÚÜ-Á, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿, ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÏÇñ³éÇ 26-29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁª ³Û¹ í»ñ³÷áËáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

58 êáõÛÝ üÐØê-ի ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ առկա բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó Ï»ñåáí: ²Ûë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ վերաներկայացնի համադրելի տեղեկատվությունը, ներառյալ չբաշխված շահույթի սկզբնական ÙÝ³óáñ¹Ç ×ß·ñïáõÙÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇó ³Ù»Ý³í³Ô ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, որի համար վերաներկայացվել է համադրելի տեղեկատվությունը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ í»ñ³Ý»ñÏ³Û³óÝ»É Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÝ ³ÛÝù³Ýáí, որքանով այն վերաբերում է 2002 թ. նոյեմբերի 7-ÇÝ Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ Ï³Ù ³Ùë³ÃíÇÝ:

59 êáõÛÝ üÐØê-Ç Ñ»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó, բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներից առաջացող այլ պարտավորությունների նկատմամբ, օրինակ՝ այն պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք մարվել են այն ժամանակաշրջանի ÁÝÃ³óùáõÙ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ¿ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

60 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇÝã¨ 2005 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

61 ÞÀÚÜ 3 ստանդարտը (2008 թ. վերանայված տարբերակը) փոփոխել է 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Ûª ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 3 ëï³Ý¹³ñï Á (2008 թ. վերանայված տարբերակը) կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, ապա այդ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇÝ³¨ ³Ûª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

62 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ñ»ïÁÝÃ³óÏÇñ³éÇ Ñ»ï¨Û³É÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁª

(³) 21² å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª Ï³åí³Í Çñ³íáõÝù ã³é³ç³óÝáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ վերաբերյալ մոտեցումների հետ.

(բ) ² Ñ³í»É³ÍáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í §Çñ³íáõÝù ³é³ç³óÝ»É¦ ¨ §Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñ¦ ï»ñÙÇÝÝ»ñÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ.

(·) 28-ñ¹ ¨ 25² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ï³åí³Í ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï:

²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³ËáõëíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³շրջանի համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ ÷³ëïÁ:

63 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 2009 Ã. ÑáõÝÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *Դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման խմբային գործարքներ*áí Ï³ï³ñí³Í Ñ»ï¨Û³É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó Ï»ñåáíª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí 53-59-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ* ëï³Ý¹³ñïÇ, 2010 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³ÝÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(³) 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÝÇ áõÅÁ ÏáñóÝ»ÉÁ ¨ 3² áõ 43²-43¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ É³óáõÙÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ´ Ñ³í»É³ÍáõÙ ´45, ´47, ´50, ´54, ´56, ´58 ¨ ´60 պարագրաֆների լրացումը՝ կապված խմբի անդամ կազմակերպությունների միջև գործարքների Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ»ï.

(բ) ² Ñ³í»É³ÍáõÙ Ñ»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÇ í»ñ³Ý³Ûí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁª

- դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք.
- բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք.
- բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնություն.
- բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարք:

ºÃ» Ñ»ïÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ÏÇñ³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ï³ÍáõÃÛáõÝÁ Ù³ïã»ÉÇ ã¿, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Çñ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ñï³óáÉÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É էին խմբի համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛɳïñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý³Ëù³Ý 2010 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ապա պետք է բացահայտի տվյալ փաստը:

Մեկնաբանություններ շրջ³Ý³éáõÃÛáõÝÇó Ñ³Ý»ÉÁ

64 2009 Ã. ÑáõÝÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í՝ *Դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման խմբային գործարքներ*Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ üÐØØÎ 8 *üÐØê 2-*Ç *·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ* մեկնաբանությունը և ՖՀՍՄԿ 11 *ՖՀՍՄ 2՝ Խմբի և հետգնված բաժնետոմսերով գործառնություն* մեկնաբանությունը: Այդ փաստաթղթով կատարված փոփոխությունները ներառել էին ՖՀՍՄԿ 8-áõÙ ¨ üÐØØÎ 11-áõÙ ß³ñ³¹ñí³Í Ñ»ï¨Û³É Ý³ËÏÇÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ.

(³) ÷á÷áËí»É¿ 2-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ¨ É³óí»É¿ 13² å³ñ³·ñ³ýÁ՝ ³ÛÝåçëÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý վերաբերյալ, որոնցում կազմակեñåáõÃÛáõÝÝ Ç íÇ×³ÏÇ ã¿ ÏáÝÏñ»ï áñáß»Ë ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇó կամ ծառայություններից մի քանիսը կամ բոլորը: Այդ պահանջները ուժի մեջ էին 2006 թ. մայիսի 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(բ) ´ Ñ³í»É³ÍáõÙ É³óí»É »Ý ´46, ´48, ´49, ´51-´53, ´55, ´59 ¨ ´61 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁª ÙÇ¨ÝáõÛÝ խմբի կազմակերպությունների միջև գործարքների հաշվառման վերաբերյալ: ²Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ áõÅÇ Ù»ç¿ÇÝ 2007 Ã. Ù³ñïÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

²Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³éí»É¿ÇÝ Ñ»ïÁÝÃ³ó Ï»ñåáíª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí üÐØê 2-Ç ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ:

Ð³í»É³Í² î»ñÙÇÝÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

²Ûë Ñ³í»É³ÍÁ ëáõÛÝ üÐØê-þ ամբաժանելի մասն է:

¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí ´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñù, áñáõÙ

մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա ՀիմնՎած վճարման

կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքներ կամ ծառայություններ՝ ելույթ ունենալու նպատակով՝ փոխանցելու դրամական միջոցներ կամ այլ ակտիվներ կազմակերպության կամ խմբի մեկ այլ կազմակերպության **բաժնային գործիքների** (ներառյալ բաժնետոմսերը կամ **բաժնետոմսերի ՊարբերՅալներ**) վճարում (Ելույթ ունենալ) հետ ՀամակՎած գործարքը

Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ելույթ ունենալ մասնակցության կամ անհատական շահերի համար՝ (ա) Ելույթ ունենալ հետ ՀամակՎած գործարքը կամ (բ) այդ Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք, որպես աշխատակիցներ, կամ (բ) այդ Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք, ինչպես նաև, ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ, Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք, որը կարող է ՀանգեցՆել Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի ՀանգեցՆել, եթե Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք առանձին չի դիտարկվում որպես ՀամակՎած գործարք:

ՀամակՎած գործարք

ՀամակՎած գործարք՝ ցանկացած գործարք, որի կողմ է կազմակերպությունը (կամ ՊարբերՅալ), որում կազմակերպության ակտիվների նկատմամբ՝ դրա բոլոր ՀանգամանքՆերով ղիտվում են որպես աշխատակիցներ, կամ (բ) այդ կազմակերպության կամ ՀանգամանքՆերի ՎերաբերՅալ ունեն միասնական ընկալում: Տրամադրման ամսաթիվն այն ամսաթիվն է, երբ կազմակերպությունը և մեկ այլ կողմ (ներառյալ բաժնետոմսերի վրա ՀիմնՎած վճարման ՊայմանագրերՅալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի կողմերը) նախնական պայմանավորվածություն են ձեռք բերում ՀամակՎած գործարքի վերաբերյալ, այսինքն՝ երբ կազմակերպությունը և մեկ այլ կողմ (ներառյալ բաժնետոմսերի վրա ՀիմնՎած վճարման ՊայմանագրերՅալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի կողմերը) ունեն միասնական ընկալում: Տրամադրման ամսաթիվը այն ամսաթիվն է, երբ կազմակերպությունը և մեկ այլ կողմ (ներառյալ բաժնետոմսերի վրա ՀիմնՎած վճարման ՊայմանագրերՅալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի կողմերը) պայմանավորվածություն են ձեռք բերում ՀամակՎած գործարքի վերաբերյալ, ուստի միասնական ընկալում ունենալու պահանջը ՀամակՎած գործարքի համար տրամադրման ամսաթիվ սահմանելու նպատակով չի կիրառվում, եթե ՀամակՎած գործարքը չի ՀանգեցՆում ՀամակՎած գործարքի ՀանգեցՆելուն, եթե Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք առանձին չի դիտարկվում որպես ՀամակՎած գործարք:

ՊարբերՅալ

ՊարբերՅալ՝ ցանկացած ՀանգամանքՆեր, որոնց ընկատմամբ կազմակերպության ակտիվների նկատմամբ՝ դրա բոլոր կամ ՀանգամանքՆերի ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի ՀանգեցՆելուն, եթե Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք առանձին չի դիտարկվում որպես ՀամակՎած գործարք:

Պարբերություն

Պարբերություն է այն բաժնետոմսերի **ՇնորհՎած բաժնետոմսեր**, որոնց նկատմամբ կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքներ կամ ծառայություններ՝ ելույթ ունենալու նպատակով՝ փոխանցելու դրամական միջոցներ կամ այլ ակտիվներ կազմակերպության կամ խմբի մեկ այլ կազմակերպության **բաժնային գործիքների** (ներառյալ բաժնետոմսերը կամ **բաժնետոմսերի ՊարբերՅալներ**) վճարում (Ելույթ ունենալ) հետ ՀամակՎած գործարքը

Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ելույթ ունենալ մասնակցության կամ անհատական շահերի համար՝ (ա) Ելույթ ունենալ հետ ՀամակՎած գործարքը կամ (բ) այդ Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք, որպես աշխատակիցներ, կամ (բ) այդ Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք, ինչպես նաև, ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ դեպքում, Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք, որը կարող է ՀանգեցՆել Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի ՀանգեցՆել, եթե Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք առանձին չի դիտարկվում որպես ՀամակՎած գործարք:

ՀամակՎած գործարք

ՀամակՎած գործարք՝ ցանկացած գործարք, որի կողմ է կազմակերպությունը (կամ ՊարբերՅալ), որում կազմակերպության ակտիվների նկատմամբ՝ դրա բոլոր կամ ՀանգամանքՆերի ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարքի ՀանգեցՆելուն, եթե Ելույթ ունենալ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ կամ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎերաբերՅալ ցանկացած գործարք առանձին չի դիտարկվում որպես ՀամակՎած գործարք:

ՊարբերՅալ

ՊարբերՅալ՝ ցանկացած ՀանգամանքՆեր, որոնց ն

ú ñÇÝ³Ï[a] 20 ²Ø[*] **Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù** ունեցող բաժնետոմսին վերաբերող **բաժնետոմսերի օպցիոնը**, áñÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ 15 ²Ø ¿, áõÝÇ 5 ²Ø Ý»ñÑ³ï áõÏ³ñÅ»ù:

ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý ä³ÛÙ³Ý, áñÇó Ï³Ëí³Í ¿ **բաժնային գործիքի** Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ, ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óáõÙÁ Ï³Ù Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ, ¨ áñÁ Ï³åí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý **բաժնային գործիքների** ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇ հետո, օրինակ՝ բաժնետոմսի որոշակի գնի կամ **բաժնետոմսերի օպցիոնի Ý»ñÑ³ïáõÏ ³ñÅ»ùÇ** áñáß³ÏÇ ·áõÙ³ñÇ Ñ³ëÝ»ÉÁ, Ï³Ù ¿É ³ÛÝåÇëÇ Ýå³ï³Ï³ÛÇÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ Ñ³ëÝ»ÉÁ, áñÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý **բաժնային գործիքների** ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÝÇ íñ³ª Ñ³Ù»Ù³ï³Í ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ **բաժնային գործիքների** ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ Ñ»ï:

ã³÷Ù³Ý ³Ùë³ÃÇí Ամսաթիվ, որի դրությամբ չափվում է **տրամադրված բաժÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ**[a] ëáõÙÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ»ñáí: **²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ïáõóáõ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó** Ñ»ï ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ã³÷Ù³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ **ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ** ¿: ²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó (¨ ÝÙ³Ý³ïÇå Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ïáõóáõ ³ÛÉ անձանցից) տարբեր այլ կողմերի հ»ï Ï³ï³ñí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ չափման ամսաթիվը այն ամսաթիվն է, որի դրությամբ կազմակերպությունը ձեռք է բերում ապրանքները, կամ պայմանագային կողմը մատուցում է Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ:

í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß Ð³ï Ï³ÝÇß, áñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ É ñ³óáõóÇã **բաժնետոմսերի օպցիոնների ÑÇ** ինքնաբերաբար տրամադրում, երբ օպցիոնի տիրապետողը նախկինում ïñ³Ù³¹ñí³Í ûåóÇáÝ»ñÁ Çñ³·áñÍáõÙ ¿ª û·ï³·áñÍ»Éáí կազմակերպության բաժնետոմսերը, այլ ոչ թե դրամական միջոցներ՝ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

í»ñ³Ï³Ý·ÝáÕ³Ï³Ý ûåóÇáÝ **´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ Ýáñ ûåóÇáÝ**, áñը տրամադրվում է, երբ **բաժնետոմսերի Ý³Ëáñ¹ ûåóÇáÝÇ** Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ í×³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ բաժնետոմս:

բաժնետոմսերի վրա ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ Կազմակերպության (կամ խմբի[†] մեկ այլ կազմակերպության կամ խմբի որևէ կազմակերպության որևէ բաժնետիրոջ) ¨ Ù»Ï ³ÛÉ ÏáÕÙÇ ¥Ý»ñ³é³Û³É ³ßË³ï³ÏóÇ¤ ÙÇç¨ å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ, áñÝ ³ÛÉ ÏáÕÙÇÝ Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë ëï³Ý³Éáõª

(³) ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñ կազմակերպության կամ խմբի մեկ այլ կազմակերպության **բաժնային գործիքների** (ներառյալ բաժնետոմսերը կամ **բաժնետոմսերի օպցիոնները**) ·ÝÇ (Ï³Ù ³ñÅ»ùÇ) íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ã³÷áí. Ï³Ù

(բ) կազմակերպության կամ խմբի մեկ այլ կազմակերպության **բաժնային գործիքներ** (ներառյալ բաժնետոմսերը կամ **բաժնետոմսերի օպցիոնները**)[a]

å³ÛÙ³Ýáí, áñ µ³í³ñ³ñíáõÙ »Ý **Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý áñáß³ÏÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ**, »Ã» ³Û¹åÇëÇù ³éÏ³ »Ý:

[(3)] ÐÐØê 27 *Ð³Ù³ËÙµí³Í ¨ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ* ëï³Ý¹³ñïÇ 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ §ËáõÙµ¦ Ñ³ëÏ³óáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ áñå»ë §Ø³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¨ Çñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¦` Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñçÝ³Ï³Ý í»ñ³ÑëÏáÕ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó:

բաժնետոմսերի վրա ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñù ¶áñÍ³ñù, áñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª

(³) ëï³Ýáõù ¿ ³å³ñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ³Û¹ ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ

---

[*] Սույն հավելվածում դրամական արտահայտությամբ գումարները արտահայտված »Ý §³ñÅáõÛÃÇ ÙÇ³ íáñÝ»ñáí¦ (²Ø):

[†] ÐÐØê 27 *Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç 4-րդ պարագրաֆում «խումբ» հասկացությունը ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ áñå»ë §Ø³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¨ Çñ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¦` Ñ³ßí»ï áõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñçÝ³Ï³Ý í»ñ³ÑëÏáÕ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó:

Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÇó ¥Ý»ñ³éÛ³É ³ßË³ï³ÏóÇó¤` **p³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý** Ý»ñùá. Ï³Ù

(µ) ëï³ÝÓÝáõÙ ¿ å³ñïï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ` **µ³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý** Ý»ñùá Ù³ñ»Éáõ ·áñÍ³ñùÁ Ù³ï³Ï³ñ³ñÇ Ñ»ï, ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »ñµ ³Û¹ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëï³ÝáõÙ ¿ ËÙµÇ Ù»Ï ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ:

բաժն» ïáÙë»ñÇ ûåóÇáÝ Պայմանագիր, որը տիրապետողին տալիս է իրավունք, բայց ոչ պարտականություն՝ բաժանորդագրվելու կազմակերպության բաժնետոմսերին ֆիքսված կամ որոշելի գնով՝ որոշակի Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇÑ³Ù³ñ:

³é³ç³óÝ»É Çñ³íáõÝù ³ñÓÝ»É ë ï³óÙ³Ý Çñ³íáõÝù: **´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý** Ñ³Ù³Ó³ÛÝª å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇª ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ, ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý **բաժնայինն ·áñÍÇùÝ»ñ** ë ï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿, երբ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇ Çñ³íáõÝùÝ ³ÛÉ¨ë Ï³Ëí³Í ã¿ **Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý áñ¨¿ å³ÛÙ³ÝÇ** բավարարողՇÓ:

Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ä³ÛÙ³ÝÝ»ñ, áñáÝù áñáßáõÙ »Ý, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï³ÝáõÙ ¿ ³ÛÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÇÝ ï³ÉÇë »Ý Çñ³íáõÝùª ë ï³Ý³Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ, ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý **բաժնայինն ·áñÍÇùÝ»ñª բաժնետոմսերի վրա հիմնված í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ**: Æñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³¹Ù Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³åí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñ »Ý, Ï³¹Ù ¿É Ï³ï³ñáõ³Ï³ÝÇ Ñ» ï Ï³åí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñ: Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³åí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÁ Ñ³Ù³ÉñÇ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÍ³Í Å³ÙÏ»ïÁ: Î³ï³ñáõ³Ï³ÝÇ Ñ» ï Ï³åí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙÁ Ñ³Ù³ÉñÇ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÍ³Í Å³ÙÏ»ïÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ բավարարվեն Ï³ï³ñáõ³Ï³ÝÇ áñáß³ÏÇ ÃÇñ³ËÝ»ñ ¥ûñÇÝ³Ïª ë³ÑÙ³ÝÍ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ ë³ÑÙ³ÝÍ³Í ³×Á¤: Î³ï³ñáõ³Ï³ÝÇ Ñ» ï Ï³åí³Í å³ÛÙ³ÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñ³é»É **ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý**:

Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³Í Ä³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³Í, որի ընթացքում պետք է բավարարվեն **բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարմ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ýª Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý** բոլոր սահմանի³Í **å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ**:

Ð³í»Éí³Í ´
ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

²Ûë Ñ³í»Éí³ÍÁ ëáõÛÝ üÐØê-ի անբաժանելի մասն է:

Տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքի որոշում

´1 êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÇ ´2-Բ41 պարագրաֆներում քննարկվում է տրամադրված բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների իր³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÁª Ï»Ý ï ñáÝ³Ý³Éáí ³ÛÝ Ûáõñ³Ñ³ï áõÏ պայմանների վրա, որոնք սովորաբար հատկանշական են աշխատակիցներին բաժնետոմսերի կամ բաժնետոմսերի օպցիոնների տրամադրմանը: Այդ իսկ պատճառով, սույն հավելվածը սպառիչ չէ: Ավելին՝ քանի որ գնահատմանը վերաբերող ստորև քÝ³ñÏíáÕ Ñ³ñó»ñÁ Ï»Ý ï ñáÝ³óí³Í »Ý ³ßË³ï³ÏóÓ»ñÇÝ տրամադրված բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների վրա, ենթադրվում է, որ բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների իրական արժեքը չափվում է տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, գնահատմանը վերաբերող ստորև ùÝÝ³ñÏíáÕ Ñ³ñó»ñÇó ß³ï»ñÁ (ûñÇÝ³Ïª ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý áñáßáõÙÁ) ÏÇñ³é»ÉÇ »Ý Ý³¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ձեռքբերման կամ պայմանագրային կողմի կողմից ծառայությունների մատուցման ամսաթվի դրությամբ աշխատակիցներից տարբեր անձանց տրամադրված բաժնետոմսերի կամ բաժնետոմսերի օպցիոնների Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ ï»ùë ïáõÙ:

´ ³ÅÝ» ï áÙë»ñ

´2 Աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի դեպքում բաժնետոմսերի իրական արժեքը պետք է չափվի կազմակերպության բաժնետոմսերի շուկայական գնով (կամ գնահատված շուկայական գնով, եթե Ï³½Ùակերպության բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում բաց շուկայում), որը ճշգրտվում է, որպեսզի հաշվի առնվի այդ բաժնետոմսերի տրամադրման պայմանները (բացառությամբ իրավունքի առաջացման å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ, áñáÝù ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ù»ç¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ):

´3 úñÇÝ³Ï¨ »Ã» ³ßË³ï³ÏÇóÝ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ շահաբաժիններ ստանալու իրավունք չունի, ապա այդ գործոնը պետք է հաշվի առնվի տրամադրված բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելիս: Նմանապես, եթե իրավունքի առաջացման ամսաթվից հետո բաժնետոմսերի փոխանցման նկատմամբ կիրառելի են սահմանափակումներ, ապա այդ գործոնը å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝíÇ, ë³Ï³ÛÝ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÝ ³½¹áõÙ »Ý ³ÛÝ ·ÝÇ íñ³, áñÁ ßáõÏ³ÛÇ Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÁ կվճարեր այդ բաժնետոմսի համար: Օրինակ՝ եթե բաժնետոմսերը ակտիվ կերպով շրջանառվում են Ñ³·»ó³Í ¨ Çñ³óí»ÉÇ ßáõÏ³ÛáõÙ, ³å³ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ÷áË³ÝóÙ³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÷áùñ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É, »Ã» ÁÝ¹Ñ³Ýñ³å»ë ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³Ý, ³ÛÝ ·ÝÇ íñ³, áñÁ ßáõÏ³ÛÇ Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÁ Ïí×³ñ»ñ ³Û¹ բաժնետոմսերի համար: Իրավունքի առաջացման ժամանակահատվածի ընթացքում գոյություն ունեցող ÷áË³ÝóÙ³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñ åå»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý տրամադրված բաժնետոմսերի իրական արժեքը տրամադրման ամսաթվի դրությամբ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë, ù³ÝÇ որ այդ սահմանափակումները բխում են 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ñ³ßí³éíáÕ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ·áÛáõÃÛáõÝÇó:

´ ³ÅÝ» ï áÙë»ñÇ ûåõÇáÝÝ»ñ

´4 Աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների մասով, շատ դեպքերում շուկայական ·Ý»ñÁ Ñ³յտնի չեն, քանի որ տրամադրված օպցիոնների նկատմամբ գործածելի են այն պայմանները, áñáÝù ã»Ý ÏÇñ³éíáõÙ ßñç³Ý³éíáÕ ûåõÇáÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» ÝÙ³Ý³ï Çå å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ßñç³Ý³éíáÕ ûåõÇáÝÝ»ñ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý, ³å³ ï ñ³Ù³¹ñí³Í ûåõÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ï íÇª ÏÇñ³é»Éáí ûåõÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ:

´5 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çï³ñïÇ ³ÛÝ ·áñÍáÝÝ»ñÁ, áñáÝù ßáõÏ³ÛÇ Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ Ï³éÝ»Ý ûåõÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý ÏÇñ³é»ÉÇ Ùá¹»ÉÝ ÁÝï³ñ»ÉÇë: úñÇÝ³Ï¨ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ï³ñ³Ù³¹ñíáÕ ûåõÇáÝÝ»ñÇó ß³ï»ñÝ áõÝ»Ý ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý »ñÏ³ñ Å³ÙÏ»ï, սովորաբար իրագործելի են իրավունքի առաջացման ամսաթվից մինչև օպցիոնի գործողության Å³ÙÏ»ïÇ í»ñçÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍáõÙ ¨ Ñ³×³Ë Çñ³·áñÍáõÙ »Ý í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï: ²Ûë ·áñÍáÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý ûåõÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: ¸ñ³ å³ï×³éáí, ß³ï Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³É û·ï³·áñÍ»Éáõ ´É»ù-Þááõ£ë-Մերտոնի բանաձևը, որը չի նախատեսում օպցիոնի իրագործումը մինչև դրա ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÁ ¨ Ï³ñáÕ ¿ å³ïß³× Ï»ñåáí ã³ñï³óáÉ»É ûåõÇáÝÇª í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ» ï¨³ÝùÝ»ñÁ: ²ÛÝ Ý³¨ ãÇ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ³ÛÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ, áñ ³ ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ùá¹»ÉÇ ³ÛÉ »É³Ï» ï ³ÛÇÝ ï íÛ³ÉÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý փոփոխվել օպցիոնի գործողության ժամկետի ընթացքում: Այնուամենայնիվ, համեմատաբար կարճ å³յմանագրային ժամկետ ունեցող բաժնետոմսերի օպցիոնների դեպքում, կամ իրավունքի առաջացման ամսաթվից հետո կարճ ժամանակահատվածում պարտադիր իրագործման ենթակա բաժնետոմսերի ûåõÇáÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ í»ñÁ ÝßíÍ·áñÍáÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÏÇñ³é»ÉÇ ãÉÇÝ»É: ²Ûë ¹»åù»ñáõÙ ´É»ù-Þááõ£ë-Ø»ïտոնի բանաձևի կիրառման արդյունքում կարող է ձևավորվել մի արժեք, որը, ըստ էության, համարժեք ÏÉÇÝÇ ûåõÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý ³ í»ÉÇ ×ÏáõÝ Ùá¹»ÉÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ë ï³óí³Í ³ñÅ»ùÇÝ:

´6 Օպցիոնների գնորդման բոլոր մողելները հաշվի են առնում առնվազն հետևյալ գործոնները՝

(³) ûåõÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ.

(p) ûåõÇáÝÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ï Á.

(·) հիմքում ընկած բաժնետոմսերի ընթացիկ գինը.

(¹) բաժնետոմսի գնի ակնկալվող փոփոխականությունը.

(») բաժնետոմսերից ակնկալվող շահաբաժինները (եթե կիրառելի է).

(½) ûåõÇáÝÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ï ÇÁÝÃ³óùáõÙ éÇëÏÇó½»ñÍ ï áÏáë³¹ñáõÛùÁ:

´7 ²ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ, áñáÝù ßáõÏ³ÛÇ Çñ³½»Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ï¹Çï³ñï»ÇÝ ·ÇÝÁ սահմանելիս, պետք է նույնպես հաշվի առնվեն (բացառությամբ իրավունքի առաջացման պայմանների և í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß»ñÇ, áñáÝù Ý»ñ³éí³Í ã»Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ù»ç¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ):

´8 Օրինակ՝ աշխատակցին տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնը, որպես կանոն, չի կարող իրագործվել ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ (ûñÇÝ³Ï՝ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ Ï³Ù ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ßñç³Ý³éáõÃÛáõÝÁ Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ): ²ÛëՁ ·áñÍáÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝíÇ, »Ã» ûåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý ÏÇñ³éíáÕ Ùá¹»Éáí ³ÛÉ³å»ë Ï»ÝÃ³¹ñíÇ, áñ ûåóÇáÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³·áñÍí»É ó³ÝÏ³ó³Í å³ÑÇª ¹ñ³ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ûåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»É, áñÁ ·Ý³Ñ³ïáõÙ¿ ³ÛÝåÇëÇ ûåóÇáÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Çñ³·áñÍí»É ÙÇ³ÛÝ ûåóÇáÝÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ í»ñçáõÙ, ³å³ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íÇ ÁÝÃ³óùáõÙ (Ï³Ù ûåóÇáÝÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ÛÉ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñáõÙ) ¹ñ³Ýó Çñ³·áñÍÙ³Ý ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛ³Ý Ù³ëáí áã ÙÇ ×ß·ïáõÙ ãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ, ù³ÝÇ áñ Ùá¹»ÉÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ ¿, áñ ûåóÇáÝ»ñÁ ã»Ý Ï³ñáÕ Çñ³·áñÍí»É ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

´9 Նմանապես, աշխատակցին տրամադրվող բաժնետոմսերի օպցիոններին բնáñáß ³ÛÉ ·áñÍáÝÁ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ûåóÇáÝÝ Çñ³·áñÍ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ ¿, ûñÇÝ³Ï՝ ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ օպցիոնն ազատ փոխանցելի չէ, կամ որ աշխատակիցը պետք է իրավունք առաջացնող բոլոր ûåóÇáÝÝ»ñÝ Çñ³·áñÍÇ ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Éáõ Í»ÉÇë: úåóÇáÝÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý, ÇÝãå»ë ùÝÝ³ñÏíáõÙ ¿ ´16-´21 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

´10 Գործոնները, որոնք չուկայի իրազեկ, պատրաստակամ մասնակիցը չի դիտարկի բաժնետոմսերի օպցիոնի (կամ այլ բաժնային գործիքի) գինը սահմանելիս, չպետք է հաշվի աéÝí»Ý ï³ñ³Ù³¹ñí³Í բաժնետոմսերի օպցիոնների (կամ այլ բաժնային գործիքների) իրական արժեքը գնահատելիս: Օրինակ՝ աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների համար գործոնները, որոնք ազդում են ûåóÇáÝÇ ³ñÅ»ùÇ íñ³ ÙÇ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ ³ßË³ï³ÏóÇ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó, ã»Ý ³éÝãíáõÙ ³ÛÝ ·ÝÇ ·Ý³Ñ³ï³Ù³ÝÁ, áñÁ Ïë³ÑÙ³Ýí»ñ ßáõÏ³ÛÇ Çñ³½»**Ï, å³ï³ñ³ë ï³Ï³Ù³ëÝ³ÏóÇ ÏáÕÙÇó:**

úåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»ÉÝ»ñÇ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ï³ÍÛ³ÉÝ»ñ

´11 Հիմքում ընկած բաժնետոմսերի ակնկալվող փոփոխականությունը և դրանց գծով շահաբաժինները ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë Ýå³ï³ÏÁ Ùáï³ñí»ÉÝ ¿ ³ÛÝ ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ñï³óáÉí»Ý ûåóÇáÝÇ Ý»ñÏ³ չուկայական կամ սակարկված փոխանակման գնում: Նմանապես, աշխատակցի բաժնետոմսերի ûåóÇáÝÝ»ñÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ýå³ï³ÏÁ Ùáï³ñÏ»ÉÝ ¿ ³ÛÝ ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ, áñáÝù ÏÓ¨³íáñí»Ý ³ÛÝ ³ñï³ùÇÝ ÏáÕÙÇ Ùáï, áñÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ¿ աշխատակիցների՝ իրագործման վարքագծի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը՝ հիմնված տրամադրման ամսաթվի դրությամբ առկա տեղեկատվության վրա:

´12 Հաճախ հավանական է, որ առկա լինի ապագա փոփոխականության, շահաբաժիններին կամ Çñ³·áñÍÙ³Ý ÍարքագծիՀ վերաբերող ողջամիտ ակնկալիքների շարք: Նման դեպքերում պետք է Ñ³ßí³ñÏíÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ñÅ»ùª ß³ñùÇ ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ ·áõÙ³ñ Ïßé»Éáí ¹ñ³ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»ÕÇ ունենալու հավանականությամբ:

´13 Ապագային վերաբերող ակնկալիքները, սովորաբար, հիմնված են փորձի վրա և վեր³÷áËíáõÙ »Ý, »Ã» առկա են ողջամիտ ակնկալիքներ, որ ապագան կտարբերվի անցյալից: Որոշ հանգամանքներում որոշելի գործոնները կարող են վկայել, որ չճշգրտված պատմական (անցյալ) փորձը համեմատաբար թերի հիմք է՝ ³å³·³ÛÇ ÷áñÓÁ Ï³ÝË³ï»ë»Éáõ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ï՝ »Ã» »ñÏáõ Ñëï³Ïáñ»Ý տարբեր տեսակի ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Çñ³Ï³Ý³óÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ûï³ñáõÙ¿ ³ÛÝ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ, áñÁ ½·³ÉÇáñ»Ý å³Ï³ë éÇëÏ³ÛÇÝ ¿ñ, ³å³ ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÙ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ãÑ³Ý¹Çë³Ý³ ³ÛÝÉ³í³·áõÛÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ, áñÇ íñ³ Ï³ñáÕ »Ý ÑÇÙÝí»É ³å³·³ÛÇ áÕç³ÙÇï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ:

´14 Այլ հանգամանքներում կարող է բացակայել պատմական (անցյալ) տեղեկատվությունը: Օրինակ՝ բորսայում նոր ցուցակված կազմակերպությունը կարող է ունենալ շատ քիչ, եթե ընդհանրապես ունենա, տեղեկատվություն իր բաժնետոմսի գնի փոփոխականության վերաբ»ñÛ³É: Òáõó³Ïí³Í¨ Ýáñ óáõó³Ïí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏíáõÙ »Ý ëï áñ¨:

´15 Որպես ամփոփում՝ փոփոխականությունը, իրագործման վարքագիծը կամ շահաբաժինները ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ å³ñ½³å»ë ÑÇÙÝíÇ å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ï»Õ»Ï³ïáõÃÛ³Ý íñ³ª ³é³ÝóÑ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ ³ÛÝ ã³÷Á, áñáí, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, ³ÝóÛ³ÉÇ ÷áñÓÁ ³å³·³ÛÇ ÷áñÓÇ áÕç³ÙÇï Ï³ÝË³ï»ëÙ³Ý ÑÇÙù ÏÉÇÝÇ:

Ì»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍáõÙ

´16 Աշխատակիցները հաճախ օպցիոնները իրագործում են վերջնաժամկետից շուտ՝ տարբեր å³ï×³éÝ»ñÇó »Éª»Éáí: úñÇÝ³Ï՝ ³ßË³ïակիցների բաժնետոմսերի օպցիոնները, որպես կանոն, փոխանցելի չեն: Սա հաճախ աշխատակիցներին ստիպում է իրենց բաժնետոմսերի օպցիոնները Çñ³·áñÍ»É í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï, ù³ÝÇ áñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ¹³ ûåóÇáÝÝ»ñÁ ÉÇÏíÇ¹³ÛÇÝ ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³Í»Éáõ ÙÇ³Ï ·Õ³Ý³ÏÝ¿: ´³óÇ ³Û¹, ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ¹³¹³ñ»óÝáÕ աշխատակիցներից սովորաբար պահանջվում է սեղմ ժամկետներում իրագործել իրավունք առաջացրած ցանկացած օպցիոն, այլապես այդ բաժնետոմսերի օպցիոնները հետ կվերցվեն: Այս գործոնը նույնպես ստիպում է բաժնետոմսերի օպցիոնները վերջնաժամկետիó ßáõï Çñ³·áñÍ»É: Ì»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï

Çñ³·áñÍÙ³ÝÁ Ýå³ëïáÕ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ »Ý ãÑ³Ï³í³ÍáõÃÛáõÝÁ éÇëÏÇÝ ¨ Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý Ã»ñÇ ¹Çí»ñëÇýÇÏ³óÇ³Ý:

´ 17 úåóÇáÝÝ»ñÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ »Õ³Ý³ÏÁ Ï³Ëí³Í ¿ ûåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý ÏÇñ³éíáÕ Ùá¹»ÉÇó: úñÇÝ³Ïª ûåóÇáÝÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Éª ÏÇñ³é»Éáí ûåóÇáÝÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ժամկետի (որը, աշխատակցի բաժնետոմսերի օպցիոնի համար, տրամադրման ամսաթվից մինչև ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÝ¿) ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁª áñå»ë ûåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»ÉÇ (ûñÇÝ³Ïª ´É»ù-ÞáÉë-Մերտոնի բանաձևի) ելակետային տվյալ: Որպես ³ÛÉÁÝïñ³Ýùª ûåóÇáÝÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ùá¹»É³íáñí»É բինոմային կամ օպցիոնի գնորոշման նմանատիպ այլ մոդելÉÇ ÙÇçáóáí, áñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ïÁû·ï³·áñÍáõÙ¿áñå»ë»É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³É:

´ 18 Ì»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï Çñ³·áñÍáõÙÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë ¹Çï³ñÏíáÕ ·áñÍáÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ»Ýª

(³) իրավունքի առաջացման ժամանակահատվածի տևողությունը, քանի որ բաժնետոմսերի ûåóÇáÝÁ, áñå»ë Ï³ÝáÝ, âÇ Ï³ñáÕ Çñ³·áñÍí»É ÙÇÝå¨ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ³í³ñïÁ: ²Û¹ ÇëÏ å³ï×³éáí, ûåóÇáÝÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ áñáß»ÉÇë ÑÇÙù¿ ÁÝ¹áõÝíáõÙ ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁ, áñ ûåóÇáÝÝ»ñÁ Çñ³íáõÝù Ï³é³ç³óÝ»Ý: Æñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏíáõÙ »Ý 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ.

(բ) Å³Ù³Ý³ÏÇ ÙÇçÇÝ ï¨áÕáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ÝÙ³Ý³ïÇå ûåóÇáÝÝ»ñÁ ³ÝóÛ³Éáõ Ù Ý³ó»É »Ý ãÇñ³·áñÍí³Í.

(·) հիմքում ընկած բաժնետոմսերի գինը: Փորձը կարող է վկայել, որ աշխատակիցներÁ Ó·ïáõÙ »Ý իրագործել օպցիոնները, երբ բաժնետոմսի գինը հասնում է իրագործման գինը գերազանցող áñáß³ÏÇÙ³Ï³ñ¹³ÏÇ.

(¹) աշխատակցի զբաղեցրած դիրքը կազմակերպությունում: Օրինակ՝ փորձը կարող է վկայել, որ բարձր օղակների աշխատակիցները ձգտում են օպցիոնները իրագործել ա՛íÉÇ áõß, ù³Ý ëïáñÇÝ ûÕ³ÏÝ»ñÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ (ùÝÝ³ñÏíáõÙ¿Ñ»ï³·³ÛáõÙª´21 å³ñ³·ñ³ýáõÙ).

(») հիմքում ընկած բաժնետոմսերի ակնկալվող փոփոխականությունը: Միջին հաշվով, աշխատակիցները կարող են հակված լինել իրագործելու բարձր փոփոխականությամբ բաժնետոմսերին վերաբերող օպցիոններն ավելի շուտ, քան՝ ցածր փոփոխականությամբ բաժնետոմսերին վերաբերող օպցիոնները:

´ 19 ÆÝãå»ë Ýßí³Í ¿ ´17 å³ñ³·ñ³ýáõÙ, í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ßíÇ ³éÝí»É ûåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»ÉÇ Ñ³Ù³ñ ûåóÇáÝÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ïÇ գնահատականը որպես ելակետային տվյալ օգտագործելու միջոցով: Աշխատակիցների խմբին տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների ակնկալվող գործողության ժամկետը գնահատելիս կազմակերպությունը կարող է հիմք ընդունել աշխատակիցների ողջ խմբի համար համապատասխան ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í ³ÏÝկալվող գործողության ժամկետը կամ աշխատակիցների խմբի ենթախմբերի համար Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ïÁª »ÉÝ»Éáí ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇª իրագործման վարքագծի վերաբերյալ առավել մանրամասն տվյալներից (քննարկվում է ստորև):

´ 20 Ð³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ Ï³ñ¨áր լինի տրամադրված օպցիոնների տարանջատումը խմբերի՝ ըստ համեմատաբար միատեսակ իրագործման վարքագիծ ցուցաբերող աշխատակիցների: Օպցիոնի արժեքը âÇ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¹ñ³ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ïÇ ·Í³ÛÇÝ ýáõÝïóÇ³. ³ñÅ»ùÝ ³×áõÙ¿Ýí³½áÕ ï»Ùå»ñáíª ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ïÇ »ñÏ³ñ³Ó·Ù³ûįqtuqlubpwg: Օրինակ՝ բոլոր այլ ենթադրությունների Ñ³í³ë³ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáõÙ, Ã»¨ »ñÏáõ ï³ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ï áõÝ»óáÕ ûåóÇáÝÇ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿Ù»Ï ï³ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ï áõÝ»óáÕ ûåóÇáÝÇ ³ñÅ»ùÁ, ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÏñÏÝ³ÏÇ ã¿: ¸³ Ýß³Ý³Ïáõ¿, áñ ûåóÇáÝÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ³ñÅ»ùÇ Ñ³ßí³ñÏÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ÙÇçÇÝ ÏßéÍ³Í Å³Ù³Ï»ïÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ Ý»ñ³éáõÙ¿Çñ³ñÇó¿³Ï³Ýáñ»Ý տարբերվող առանձին գործողության ժամկետներ, կիանգեցնի տրամադրված բաժնետոմսերի ûåóÇáÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ·»ñ³·Ý³Ñ³ï³Ù³Ý: îñ³Ù³¹ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ տարանջատումը մի քանի խմբի, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի միջին կշռված գործողության ժամկետում ներառվող ժամկետների համեմատաբար փոքր միջակայք, նվազեցնում է նման գերագնահատումը:

´ 21 Նմանատիպ դատողություններ են կիրառվում, երբ օգտագործվում է բինոմային կամ նմանատիպ այլ մոդել: Օրինակ՝ բոլոր օղակների աշխատակիցներին օպցիոններ տրամադրող կազմակերպության փորձը կարող է վկայել, որ բարձրաստիճան պաշտոնյաները ձգտում են իրենց օպցիոնները պահել ավելի »ñÏ³ñ, ù³Ý ÙÇçÇÝ ûÕ³ÏÇ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ, ¨ áñ ëïáñÇÝ ûÕ³ÏÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ó·ïáõÙ »Ý Çñ»Ýó օպցիոններն իրագործել ավելի սեղմ ժամկետներում, քան որևէ այլ խումբ: Ի լրումն՝ աշխատակիցները, որոնք խրախուսվում են, կամ որոնցից պահանջվում է տիրապետել գործատուի բաժնային գործիքների, Ý»ñ³éÛ³É ûåóÇáÝÝ»ñÇ, áñáß³ÏÇ ÝÍ³½³·áõÛÝ ù³Ý³ÏÇ, Ï³ñáÕ »Ý, ÙÇçÇÝ Ñ³ßíáí, ûåóÇáÝÝ»ñÝ Çñ³·áñÍ»É ³í»ÉÇ áõß, ù³Ý ³ÛÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ, áñáÝó Ñ³Ý¹»å ãÇ ·áñÍáõÙ ³Û¹ ¹ñáõÛÃÁ: ÜÙ³Ý իրավիճակներում օպցիոնների տարանջատումը՝ ըստ համեմատաբար միատեսակ վարքագիծ

ցուցաբերող ստացողների խմբերի, կիանգեցնի տրամադրված բաժնետոմսե»ñÇ ûåóÇáÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ³é³í»É×ß·ñÇï ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý:

²ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

´22 ²ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ ã³÷Ý ¿, áñáí ëå³ëíáõÙ ¿, áñ ·ÇÝÁ Ï ï³ï³ÝíÇ áñ¨¿ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³Íáõ Ù: úåóÇáÝÇ ·ÝáñáßÙ³Ý Ùá¹»ÉÝ»ñáõÙ ÏÇñ³éíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում տվյալ բաժնետոմսի գծով բարդ բանաձևով շարունակաբար Ïáõï³ÏíáÕ Ñ³ïáõÓ³¹ñáõÙùÝ»ñÇ ëï³Ý¹³ñï ß»ÕáõÙÝ ¿ ï³ñ»Ï³Ý Ï ïñí³Íùáí: öá÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñå»ë Ï³ÝáÝ, ³ñï³Ñ³Ûï íáõÙ ¿ Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï³ñ»Ï³Ý Ï ïñí³ÍùáíªÑ³ßí³ñïáõÙ û·ï³·áñÍí³Í ժամանակահատվածից, օրինակ՝ գների օրական, շաբաթական կամ ամսական դիտարկումներից ³ÝÏ³Ë:

´23 Ժամանակահատվածի ընթացքում բաժնետոմսի հատույցադրույքը (որը կարող է լինել դրական կամ բացասական) չափում է, թե որքան օգուտ է բաժնետերը ստացել շահաբաժիններից և բաժնետոմսԵÇ ·ÝÇ ³×Çó (Ï³ÙÝí³½áõÙÇó):

´24 ´³ÅÝ»ïáÙëÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ï³ñ»Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ³ÛÝ ïÇñáõÛÃÁÝ ¿, áñáõÙ, Áëï ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÇ, կգտնվի բարդ բանաձևով շարունակաբար կուտակվող տարեկան հատույցադրույքը դեպքերի մոտ երկու երրորդում: Օրինակ՝ եթե ասվում է, որ բարդ բանաձևով շարունակաբար կուտակվող 12 տոկոս հատույցադրույքով բաժնետոմսն ունի 30 տոկոս փոփոխականություն, դա նշանակում է, որ հավանականությունը, որ այդ բաժնետոմսի հատույցադրույքը մեկ տարվա ընթացքում կտատանվի 18 ïáÏáëÇ (12% – 30%) ¨ 42 ïáÏáëÇ (12% + 30%) ÙÇç¨, Ï½Uáõ Ù ¿ մոտ երկու երրորդ: Եթե տարեսկզբի դրությամբ բաժնետոմսի գինը 100 ԱՄՆ է, և շահաբաժիններ չեն վճարվում, ապա տարեվերջի դրությամբ կակնկալվի, որ բաժնետոմսի գինը պետք է լինի 83,53 ԱՄՆ-Çó (100 ²Ø x e-0,18) 152,20 ²Ø (100 ²Ø x e0,42)ª¹»åù»ñÇ Ùáï »ñÏáñ¹áõÙ:

´25 ²ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï »ÉÇë å»ïù¿ ¹Çï³ñÏí»Ý Ñ»ï¨Û³É ·áñÍáÝÝ»ñÁª

(³) ենթադրվող փոփոխականությունը՝ կազմակերպության բաժնետոմսերի շրջանառվող ûåóÇáÝÝ»ñÇ ·Íáí Ï³Ù ûåóÇáÝÇ Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñ Ý»ñ³éáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ßñç³Ý³éíáÕ ·áñÍÇùÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ïª÷áË³ñÏ»ÉÇ å³ñïùÇ) ·Íáí, ¹ñ³Ýó ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ.

(բ) բաժնետոմսի գնի պատմական (անցյալ) փոփոխականությունն ամենավերջին ժամանակահատվածում, որը սովորաբար համապատասխանում է օպցիոնի գործողության Å³ÙÏ»ïÇÝ (Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ûåóÇáÝÇ ÙÝ³óÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ï»ïÁ ¨ í»ñçÝ³Å³Ù³Ï»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ).

(·) այն ժամանակահատվածի տևողությունը, որի ընթացքում կազմակերպության բաժնետոմսերը շրջանառվում են բաց շուկայում: Նոր ցուցակված կազմակերպությունը կարող է ունենալ բարձր å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝª Ç Ñ³Ù»Ù³ï ³í»ÉÇ í³Õ óáõó³Ïí³Í ÝÙ³Ý³ïÇå կազմակերպությունների: Նոր ցուցակված կազմակերպություններին վերաբերող լրացուցիչ áõÕ»óáõÛóÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ë ï áñ¨.

(¹) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ýª ÙÇçÇÝÇÝ, ³ÛëÇÝùÝª »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ÙÇçÇÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇÝ, í»ñ³¹³éÝ³Éáõ ÙÇïáõÙÁ, ¨ ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ, áñáÝù íÏ³Ûáõù »Ý, áñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³å³·³ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ կարող է տարբերվել անցյալ փոփոխականությունից: Օրինակ՝ եթե որոշակի որոշելի ժամանակահատվածում դիտվել է կազմակերպության բաժնետոմսի գնի արտասովոր բարձր ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ï íÛ³ l կազմակերպության բաժնետոմսերը ·Ý»Éáõ ³ÝÑ³çáÕ ÷áñÓÇ Ï³Ù ï íÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¿³Ï³Ý í»ñ³Ï³éáõóÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí, ³å³ ³Û¹Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÁ Ï³ñ»ÉÇ ¿Ñ³ßíÇã³éÝ»É å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ÙÇçÇÝ ï³ñ»Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë.

(») Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ¨ Ï³ÝáÝ³íáñ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÝ»ñáõÙ ·Ý»ñÇ ¹Çï³ñÏáõÙÝ»ñÁ: ¶Ý»ñÇ ¹Çï³ñÏáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ ÉÇÝ»Ý Ñ»ï¨áõ³Ï³Ýª Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇó Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³Í: Օրինակ՝ կազմակերպությունը կարող է օգտագործել յուրաքանչյուր շաբաթվա փակման գինը կամ շաբաթվա ամենաբարձր գինը, սակայն այն չպետք է օգտագործի որոշ շաբ³ÃÝ»ñáõÙ փակման գինը և այլ շաբաթներում ամենաբարձր գինը: Բացի այդ, գների դիտարկումները պետք ¿³ñï³Ñ³Ûï ï»Ý ÝáõÛÝ³ñÅáõÛÃáí, áñáí³ñï³Ñ³Ûï í³Í¿Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ:

Üáñ óáõó³Ïí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ

´26 ÆÝãå»ë Ýßí³Í ¿ ´25 å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ¹Çտարկի բաժնետոմսի գնի å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ³ÛÝ ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñÁ սովորաբար համապատասխանում է օպցիոնի ակնկալվող գործողության ժամկետին: Եթե նոր óáõó³Ïí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ïÇñ³å»ïáõÙ å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý վերաբերյալ բավարար տեղեկատվությանը, այն, այնուամենայնիվ, պետք է հաշվարկի պատմական (³ÝóÛ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ ³Ù»Ý³»ñÏ³ñ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ³éÏ³¿ ³éùáõí³×³éùÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ: ²ÛÝ Ï³ñáÕ¿ ¹Çï³ñÏ»É Ý³¨ ÝÙ³Ý³ïÇå Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª¹ñ³Ýó ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³Í

Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ï³ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ï³ñÇ ³é³ç óáõó³Ï³í³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ï³ñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ÙÇçÇÝÁ ÑÇÝ· ï³ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïáí ûåóÇáÝÝ»ñ, Ï³ñáÕ¿ ¹Çï³ñÏ»É ÝáõÛÝ áÉáñïáõÙ ·áñÍáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý å³ïÏ»ñÁ ¨ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ ³é³çÇÝ վեց տարիների համար, որոնց ընթացքում այդ կազմակերպությունների բաժնետոմսերը շրջանառվել են բաց շուկայում:

âóáõó³Ï³í³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ

´ 27 âóáõó³Ï³í³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ áõÝ»Ý³ å³ïÙ³Ï³Ý (³ÝóÛ³É) ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ¹Çï³ñÏí»É ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: êïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý áñáß ·áñÍáÝÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ¹Çï³ñÏí»É ³Û¹ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý ÷áË³ñ»Ý:

´ 28 àñáß ¹»åù»ñáõÙ ãóáõó³Ï³í³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ (Ï³Ù այլ անձանց) տրամադրում է օպցիոններ կամ բաժնետոմսեր, կարող է իր բաժնետոմսերի համար ձևավորել ներքին շուկա: Այս բաժնետոմսերի գների փոփոխականությունը կարող է դիտարկվել ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë:

´ 29 àñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇù տարբերակ՝ ակնկալվող փոփոխականությունը գնահատելիս Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ¹Çï³ñÏ»É ÝÙ³Ý³ïÇå óáõó³Ï³í³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïÙ³Ï³Ý (անցյալ) կամ ենթադրվող փոփոխականությունը, որոնց համար առկա է տեղեկատվություն բաժնետոմսի գնի կամ օպցիոնի գնի վերաբերյալ: Ù³ Ýå³ï³Ï³Ñ³ñÙ³ñ ÏÉÇÝÇ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ բաժնետոմսերի արժեքի համար որպես հիմք ընդունել է նմանատիպ ցուցակված կազմակերպությունների բաժնետոմսերի գները:

´ 30 Եթե կազմակերպությունն իր բաժնետոմսերի արժեքը գնահատելիս չի հիմնվել նմանատիպ ցուցակված Ï³½Ù³Ï»ñåáւթյունների բաժնետոմսերի գների վրա, այլ փոխարենը կիրառել է գնահատման այլ մեթոդաբանություն՝ իր բաժնետոմսերի արժեքը գնահատելու համար, ապա կազմակերպությունը կարող է հաշվարկել գնահատման այդ մեթոդաբանությանը համապատասխանող ակնկալվող ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ·Ý³Ñ³ï»É Çñ բաժնետոմսերը զուտ ակտիվների կամ շահույթի հիմունքով: Այն կարող է հաշվի առնել այդ զուտ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ï³Ùß³ÑáõÛÃÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÷á÷áË³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

Ակնկալվող շահաբաժիններ

´ 31 Այն, թե արդյոք բաժնետոմսերի կամ տրամ³ñí³Í ûåóÇáÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷»ÉÇë å»ïù ¿ հաշվի առնվեն ակնկալվող շահաբաժինները, կախված է այն հանգամանքից, թե արդյոք պայմանագրային կողմը իրավունք ունի ստանալու շահաբաժիններ կամ շահաբաժինների Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ:

´ 32 úñÇÝ³Ï³»Ã» ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñí»É »Ý ûåóիոններ, և նրանք հիմքում ընկած բաժնետոմսերից շահաբաժիններ կամ շահաբաժինների հավարժեքներ (որոնք կարող են վճարվել դրամական միջոցներով Ï³Ù ÏÇñ³éí»Éª Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ ÝÍ³½»óÝ»ÉáõÑ³Ù³ñ) ë ï³Ý³ÉáõÇñ³íáõÝù áõÝ»Ý, ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ¨ Çñ³·áñÍÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³Íáõù, ³å³ ïñ³Ù³¹ñí³Í օպցիոնները պետք է գնահատվեն այնպես, ասես դրանց հիմքում ընկած բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններ չեն վճարվելու, այսինքն՝ ակնկալվող շահաբաժիններին վերաբերող ելակետային ïíÛ³ÉÁ å»ïù¿Ñ³í³ë³ñÉÇÝÇ½ñáõÇ:

´ 33 ÜÙ³Ý³å»ë, ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇù տրամադրված բաժնետոմսերի իրական արժեքը տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատելիս չի պահանջվում ճշգրտում ակնկալվող շահաբաժինների գծով, եթե ³ßË³ï³ÏÇóÝ Çñ³íáõÝù áõÝÇ ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ վճարվող շահաբաժինները:

´ 34 ºí Ñ³Ï³é³ÏÁª եթե աշխատակիցներն իրավունք չունեն ստանալու շահաբաժիններ կամ շահաբաժինների հավարժեքներ իրավունքի առաջացման ժամանակահատվածի ընթացքում (կամ, օպցիոնի դեպքում, նախքան իրագործումը), ապա տրամադրման ամսաթվի դրությամբ բաժնետոմսերի Ï³Ù ûåóÇáÝÝ»ñÇ ·ÍáíÇñ³íáõÝùÝ»ñÁ գնահատելիս ակնկալվող շահաբաժինները պետք է հաշվի ³éÝí»Ý: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í, ïñ³Ù³¹ñí³Í ûåóÇáÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë ³ÏÝÏ³ÉíáÕ շահաբաժինները պետք է ներառվեն օպցիոնի գնորոշման կիրառվող մոդելում: Տրամադրված բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելիս այդ գնահատականը å»ïù¿ Ýí³½»óíÇ ³ÛÝ շահաբաժինների ներկա արժեքի չափով, որոնց վճարումն ակնկալվում է իրավունքի առաջացման Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ:

´ 35 Սովորաբար, օպցիոնի գնորոշման մոդելներում պահանջվում է օգտագործել շահաբաժինների ակնկալվող եկամտաբերությունը: Այնուամենայնիվ, մոդելÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý í»ñ³·áËí»É, áñå»ë½Ç օգտագործվի ոչ թե եկամտաբերությունը, այլ ակնկալվող շահաբաժինների գումարը: Կազմակերպությունը կարող է օգտագործել կա՛մ իր ակնկալվող եկամտաբերությունը, կա՛մ իր ³ÏÝÏ³ÉíáÕ í×³ñáõÙÝ»ñÁ: ì»ñçÇÝ»ñë û·ï³·áñÍ»Éáõ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßíÇ առնի շահաբաժինների աճի իր պատմական (անցյալ) պատկերը: Օրինակ՝ եթե կազմակերպության քաղաքականությունը սովորաբար եղել է շահաբաժինները տարեկան մոտավորապես 3 տոկոսով ավելացնելը, ապա իր օպցիոնի գնահատված արժեքը չպետք է ենթադրի շահաբաժնի ֆիքսված ·áõÙ³ñ

օպցիոնի գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ եթե գոյություն ունի այդ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝ³ íáñáÕ íÏ³ÛáõÃÛáõÝ:

´ 36 Ընդհանրապես, ակնկալվող շահաբաժինների վերաբերյալ ենթադրությունը պետք է հիմնված լինի Ñ³ÝñáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ï»Õ»Ï³ ï íáõÃÛ³Ý íñ³: Կազմակերպությունը, որը չի վճարում շահաբաժիններ և չունի շահաբաժիններ վճարելու ծրագրեր, պետք է ենթադրի, որ շահաբաժինների ակնկալվող եկամտաբերությունը հավասար է զրոյի: Այնուամենայնիվ, շահաբաժիններ վճարելու պատմություն (³ÝóÛ³É) ãáõÝ»óáÕ Ýáñ³ë ï»ÕÍ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáւնը կարող է ակնկալել, որ կսկսի շահաբաժիններ վճարել աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների գործողության ժամկետի ընթացքում: Նման կազմակերպությունները կարող են օգտագործել շահաբաժինների իրենց նախկին եկամտաբերության (զրո) և համապատասխան համադրելի կազմակերպությունների խմբի շահաբաժինների միջին եկամտաբերության միջին ցուցանիշը:

èÇëÏÇó½»ñÍ ï áÏáë³¹ñáõÛù

´ 37 àñå»ë Ï³ÝáÝª éÇëÏÇó½»ñÍ ï áÏáë³¹ñáõÛùÝ ³ÛÝ »ñÏñáõÙ ÃáÕ³ñÏí³Í ½ñáÛ³Ï³Ý ïáõåáÝáí å»ï³Ï³Ý արժեթղթերի ընթացիկ ենթադրվող եկամտաբերությունն է, որի արժույթով ³ñï³Ñ³ÛïíÍ ¿ Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÇÝÁ, ¨ áñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ÙÝ³ó³Í Å³ÙÏ»ïÁ Ñ³í³ë³ñ ¿ ·Ý³Ñ³ïíáÕ ûåóÇáÝÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÇÝ (ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ûåóÇáÝÇ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Í ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ÙÝ³ó³Í Å³ÙÏ»ïÁ ¨ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ûåóÇáÝÇ í»ñçÝ³Å³ÙÏ»ïÇó ßáõï ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Çñ³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ): Î³ñáÕ ¿ ³é³ç³Ý³É Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÷áË³ÑÇÝáÕ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ, »Ã» ÝÙ³Ý å»ï³ï³Ý ³ñÅ»ÃÕÃ»ñ ·áÛáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ íÏ³Ûáõù »Ý, áñ ÃáÕ³ñÏí³Í ½ñáÛ³Ï³Ý ïáõåáÝáí å»ï³Ï³Ý ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ »ÝÃ³¹ñíáÕ եկամտաբերությունները ներառված չեն ներկայացված Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ïª ëÕ³×Ç բարձր տեմպերով տնտեսություններում): Բացի այդ, համապատասխան փոխարինող տոկոսադրույքը å»ïù ¿ û·ï³·áñÍíÇ, »Ã» ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ éÇëÏÇó½»ñÍ ï áÏáë³¹ñáõÙùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éáõÙ »Ý ³Û¹ ÷áË³ñÇÝáÕÁ, ³ÛË áã Ã» ÃáÕ³ñÏí³Í ½ñáÛ³Ï³Ý ïáõåáÝáí å»ï³Ï³Ý ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ենթադրվող եկամտաբերությունը, որն օգտագործվում է գնահատվող օպցիոնի ակնկալվող գործողության Å³ÙÏ»ïÇÝ Ñ³Ù³ñÅ»ùÅ³ÙÏ»ïáí ûåóÇáÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë:

Î³åÇï³ÉÇ Ï³éáõóí³ÍùÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ

´ 38 Սովորաբար, շրջանառվող բաժնետոմսերի օպցիոնները դուրս են գրվում երրորդ անձանց, այլ ոչ թե կազմակերպության կողմից: Երբ այս բաժնետոմսերի օպցիոններն իրագործվում են, դրանք դուրս գրող կողմը բաժնետոմսեր է տրամադրում օպցիոնի տիրապետողին: Այդ բաժնետոմսերը ձեռք են բերվում առկա բաժնետերերից: Այդ իսկ պատճառով, շրջանառվող բաժնետոմսերի օպցիոնների իրագործումը ãáõÝÇ Ýáëñ³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝ:

´ 39 Հակառակը՝ եթե բաժնետոմսերի օպցիոնները դուրս են գրվում կազմակերպության կողմից, ապա, երբ ³Û¹ ûåóÇáÝÝ»ñÝ Çñ³·áñÍíáõÙ »Ý, ÃáÕ³ñÏíáւմ են նոր բաժնետոմսեր (թողարկվում են փաստացիորեն Ï³Ù Áëï ¿áõÃÛ³Ý, »Ã» û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý Ý³ËÏÇÝáõÙ Ñ»ï·Ýí³Í ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ å³ÑíáÕ բաժնետոմսերը): Հաշվի առնելով, որ բաժնետոմսերը կթողարկվեն իրագործման գնով, այլ ոչ թե իրագործման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ýáíª ³Ûë ÷³ëï³óÇ Ï³Ù ÑÝ³ñ³íáñ նոսրացումը կարող է նվազեցնել բաժնետոմսի գինը, որի արդյունքում օպցիոն տիրապետողն այնքան օգուտ չի ստանա իրագործումից, որքան կարող էր ստանալ բաժնետոմսի գնի վրա նոսրացնող ազդեցություն չունեցող, բոլոր այլ առումներով նման³ ïÇå ßñç³Ý³éíáÕ ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÇó:

´ 40 Այն, թե արդյոք սա զգալի ազդեցություն ունի տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների վրա, կախված է բազմազան գործոններից, այդ թվում՝ նոր բաժնետոմսերի քանակից, որոնք կթողարկվեն օպցիոնների Çñ³·áñÍÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ïª Ç Ñ³Ù»Ù³ ïáõÃÛáõÝ արդեն իսկ թողարկված բաժնետոմսերի քանակի: Բացի ³Û¹, »Ã» ßáõÏ³Ý ³ñ¹»Ý ÇëÏ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿, áñ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»Ý³Éáõ ûåóÇáÝÇ ï ñ³Ù³ñáõÙ, ³å³ ÑÝ³ñ³íáñ է, որ շուկան հնարավոր նոսրացումը արդեն հաշվի առած լինի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ բաժնետոմսի գնում:

´ 41 ²ÛÝáõ³Ù»Ý³Ûնիվ, կազմակերպությունը պետք է դիտարկի, թե արդյոք տրամադրված բաժնետոմսերի ûåóÇáÝÝ»ñÇ ³å³·³ Çñ³·áñÍÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñ Ýáëñ³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ÏÝ»ñ·áñÍÇ ï ñ³Ù³¹ñÙ³Ý ամսաթվի դրությամբ այդ օպցիոնների գնահատված իրական արժեքի վրա: Օպցիոնի գնորոշման Ùá¹»ÉÝ»ñÁ Ï³ñáÕ»Ý í»ñ³÷áËí»Éª ³Ûë ÑÝ³ñ³íáñ Ýáëñ³óÝáÕ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Բաժնային գործիքներով մարվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³÷áËáõÙÝ»ñ

´ 42 27-րդ պարագրաֆը պահանջում է, որ, անկախ բաժնային գործիքների տրամադրման պայմանների í»ñ³÷áËումներից կամ այդ բաժնային գործիքների տրամադրման չեղյալ հայտարարումից կամ Ù³ñáõÙÇó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³éÝí³½Ý ×³Ý³ãÇ ë ï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁª ã³÷í³Í տրամադրված բաժնային գործիքների տրամադրման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով, բացառությամբ եթե այդ բաժÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÝ Çñ³íáõÙù ã»Ý ³é³ç³ÓÝáõÙª ï ñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ սահմանված իրավունք առաջացնելու պայմանը (շուկայական պայմանից տարբեր պայման) չբավարարելու պատճառով: Ի լրումն՝ կազմակերպությունը պետք է ճանաչի այն վերափոխումների

Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù ³í»É³óÝում են բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնության çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ³ÛÉ û·áõïÝ»ñ»Ý ³å³ÑáíáõÙ ³ßË³ï³ÏóÇÝ:

´ 43 27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñª

(³) եթե վերափոխման արդյունքում ավելանում է տրամադրված բաժնային գործիքների իրական ³ñÅ»ùÁ (ûñÇÝ³Ïª Çñ³·áñÍÙ³Ý ·ÝÇ Ýí³½»óÙ³Ý ÙÇçáóáí), áñÁ ã³÷³íí»É ¿ í»ñ³÷ËáõÙÇó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç¨Ñ»ïá, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ ïñ³Ù³¹ñí³Í ³Û¹ Éñ³óáõóÇã Çñ³Ï³Ý արժեքը պետք է ներառի որպես տրամադրված բաժնային գործիքների հատուցում ստացված Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ ã³÷³Ù³Ý Ù»ç: îñ³Ù³¹ñí³Í Éñ³óáõóÇã Çñ³Ï³Ý արժեքը վերափոխված բաժնային գործիքի իրական արժեքի և սկզբնական բաժնային գործիքի իրական արժեքի տարբերությունն է՝ երկուսն էլ վերափոխման ամսաթվի դրությամբ գնահատված: ºÃ» í»ñ³÷áËáõÙÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ³å³ ïñ³Ù³¹ñí³Í Éñ³óáõóÇã Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ ã³÷³Ù³Ý Ù»ç, áñÁ ճանաչվում է վերափոխման ամսաթվից մինչև վերափոխված բաժնային գործիքների իրավունք ³é³ç³óÝ»Éáõ ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñª Ç լրումն սկզբնական բաժնային գործիքի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքի վրա հիմնված գումարի, որը ճանաչվում է իրավունքի առաջացման սկզբնապես սահմանված Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÙÝ³ó³Í Ñ³ïí³ÍáõÙ: ºÃ» í»ñ³÷áËáõÙÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³Ùë³ÃÍÇó Ñ»ïá, ³å³ ïñ³Ù³¹ñí³Í Éñ³óáõóÇã Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÝÙÇç³å»ë Ï³Ù Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, »Ã» ³ßË³ï³ÏóÇó å³Ñ³Ýçíáõ٠ ¿ ³ßË³ï³ÝùÇ Éñ³óáõóÇã Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³Í Ñ³Ù³Éñ»É Ý³Ëù³Ý ³Û¹ վերափոխված բաժնային գործիքների նկատմամբ անվերապահ իրավունք ëï³Ý³ÉÁ.

(բ) Նմանապես, եթե վերափոխումը ավելացնում է տրամադրված բաժնային գործիքների քանակը, ապա կազմակերպությունը տրամադրված լրացուցիչ բաժնային գործիքների իրական արժեքը՝ վերափոխման ամսաթվի դրությամբ չափված, պետք է ներառի որպես տրամադրված բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙ ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ ã³÷³Ù³Ý Ù»çª í»ñÁ Ýßí³Í (³) Ï»ïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: úñÇÝ³Ïª »Ã» í»ñ³÷áËáõÙÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ իրավունքի առաջացման ժամանակահատվածում, ապա տրամադրված լրացուցիչ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ý»ñ³ռվում է վերափոխման ամսաթվից մինչև լրացուցիչ բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÝ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ ëï³óí³Í ծառայությունների համար ճանաչված գումարի չափման մեջ՝ ի լրումն ի սկզբանե տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքի վրա հիմնí³Í ·áõÙ³ñÇ, áñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ Çñ³íáõÝùÇ առաջացման սկզբնական ժամանակահատվածի մնացած հատվածում.

(·) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ í»ñ³÷áËáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏóÇ Ñ³Ù³ñ ß³Ñ³í»ï »Õ³Ý³Ïáí, ûñÇÝ³Ïª Ýí³½»óÝáõÙ ¿ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÁ Ï³Ù í»ñ³÷áËáõÙ Ï³Ù í»ñ³óÝáõÙ ¿ Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ áñ¨¿ å³ÛÙ³Ý (áñÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý ã¿, áñÇ ¹»åùáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý í»ñÁ Ýßí³Í (³) Ï»ïÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ), ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇë Ñ³ßíÇ ³éÝÇ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý í»ñ³÷áËí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

´ 44 Ավելին՝ եթե կազմակերպությունը տրամադրված բաժնային գործիքների պայմանները վերափոխում է այնպես, որ նվազում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնության ընդհանուր իրական ³ñÅ»ùÁ, Ï³Ùª ³ßË³ï³ÏóÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÉ áã ß³Ñ³í»ï Ï»ñåáí, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿, այնուամենայնիվ, չարունակի հաշվառել տրամադրված բաժնային գործիքների դիմաց որպես հատուցում ստացված ծառայություններն այնպես, ասես այդ վերափոխումը տեղի չէր ունեցել (բացառությամբ որոշ կամ բոլոր տրամադրված բաժնային գործիքների չեղյալ հ³Ûï³ñ³ñÙ³Ý ¹»åù»ñÇ, áñáÝù å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ý-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ): úñÇÝ³Ïª

(³) եթե վերափոխման արդյունքում նվազում է տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը, áñÁ ã³÷³íí»É ¿ í»ñ³÷áËáõÙÇó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç¨Ñ»ïá, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿, հաշվի առնի իրական արժեքի նվազումը և պետք է չարունակի չափել տրամադրված բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó áñå»ë Ñ³ïáõóáõÙ ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁª հիմք ընդունելով տրամադրված բաժնային գործիքների իրական արժեքը տրամադրման ամսաթվի դրությամբ.

(բ) եթե վերափոխման արդյունքում նվազում է աշխատակցին տրամադրված բաժնային գործիքների քանակը, ապա այդ նվազումը պետք է հաշվառվի որպես տրամադրված բաժնային գործիքների այդ Ù³ëÇ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙª 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

(·) »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ í»ñ³÷áËáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏóÇ Ñ³Ù³ñ áã ß³Ñ³í»ï »Õ³Ý³Ïáí, ûñÇÝ³Ïª ³í»É³óÝáõÙ¿ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï-í³ÍÁ Ï³Ù í»ñ³÷áËáõÙ Ï³Ù ³í»É³óÝáõÙ ¿ Ï³ï³ñáÕ³Ï³ÝÇ áñ¨¿ å³ÛÙ³Ý (áñÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý ã¿, áñÇ ¹»åùáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý í»ñÁ Ýßí³Í (³) Ï»ïÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ), ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÁ 19-21-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇë ãå»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝÇ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý í»ñ³÷áËí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ խմբի Ï³½Ù³Ï»ñåõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ (2009 Ã. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ)

´45 43²–43Գ պարագրաֆները վերաբերում են խմբի կազմակերպությունների միջև բաժնետոմսերի վրա ՆՉÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³ÝÁ` ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ´46-´61 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ùÝÝ³ñÏíáõÙ ¿, Ã» ÇÝãå»ë ÏÇñ³é»É 43²–43Գ պարագրաֆների պահանջները: Ինչպես նշված է 43Գ պարագրաֆում, խմբի կազմակերպությունների միջև բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ կարող են կատարվել բազմաթիվ պատճառներով՝ կախված փաստերից և հանգամանքներից: Հետևաբար, այս ÙÝÝ³ñÏումը սպառիչ չէ և ենթադրում է, որ երբ ապրանքներ կամ ծառայություններ ստացող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ÏñáõÙ ·áñÍ³ñùÁ Ù³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ³Û¹ ·áñÍ³ñùÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙª ³ÝÏ³Ë ÷áËí×³ñÙաև ցանկացած ներխմբային համաձայնությունից:

´46 Չնայած ստորև բերված քննարկումը կենտրոնացած է աշխատակիցների հետ կատարվող գործարքների վրա՝ այն նաև կիրառելի է համանման՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ, կատարված ապրանքների կամ ծառայությունն»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù ³ßË³ï³ÏÇóã»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ: Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ ·áÛáõÃÛáõÝ ունեցող համաձայնությամբ դուստր կազմակերպությունից կարող է պահանջվել, որ վերջինս վճարի մայր կազմակերպությանը՝ աշխատակիցներին բաժնային գործիքներ տրամադրելու համար: Ստորև բերված քննարկումը չի անդրադառնում նման ներխմբային վճարման համաձայնության հաշվառմանը:

´47 Նույն խմբի կազմակերպությունների միջև բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների ժամանակ սովորաբար չորս տիպի խնդիրներ են ի հայտ գալիս: Հ³ÑÙ³ñáõÃÛáõÝÇó »Éݻ́ëïáñ¨ բերված օրինակներում այդ խնդիրները քննարկվում են մայր կազմակերպության և իր դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ï»ùëïáõÙ:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքները

´48 Առաջին խնդիրը հետևյալն է. արդյոք բաժնետոմսերի վրա հիմնված հետևյալ վճարման գործարքները, որոնք ներառում են կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքները՝ ըստ սույն ՖՀՍՍ-Ç, å»ïù¿ հաշվառվեն որպես բաժնային գործիքներով մարվող, թե որպես դրամական միջոցներով մաՈíáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñ.

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ Çñ³íáõÝùÝ»ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý բաժնային գործիքների նկատմամբ (օրինակ՝ բաժնետոմսերի օպցիոններ), և իր ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ý¹»å Çñ å³ïï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÏ³Ù ÇÝùÝ¿ ÁÝïñáõÙ, Ï³Ù իրենից պահանջվում է, որ երրորդ կողմից գնի բաժնային գործիքներ (այսինքն՝ կազմակերպությունում պահվող իր սեփական բաժնետոմսերը).

(բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó, Ï³Ù կազմակերպության բաժնետերերի կողմից տրամադրվում են իրավունքներ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý բաժնային գործիքների նկատմամբ (օրինակ՝ բաժնետոմսերի օպցիոններ), և կազմակերպության բաժնետերերը մատակարարում են պահանջվող բաժնային գործիքները:

´49 Կազմակերպությունը բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքները, որոնցում նա իր սեփական բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹ÇÙ³óëï³ÝáõÙ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñª áñå»ë Ñ³ïáõóáõÙ, å»ïù¿Ñ³ßí³éÇ áñå»ë p³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñáí Ù³ñíáÕ: ê³ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, ³ñ¹Ûáù կազմակերպությունը, p³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ý»ñùá, Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³Ý¹»å Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÇÝùÝ¿ ÁÝïñáõÙ, Ã» իրենից պահանջվում է, որ երրորդ կողմից գնի այդ բաժնային գործիքները: Սա նաև կիրառվում է՝ ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» ³ñ¹Ûáù՝

(³) աշխատակցի իրավունքները կազմակերպության բաժնային գործիքների նկատմամբ Ïñամադրվել էին հենց իր՝ կազմակերպության, թե իր բաժնետերի (բաժնետերերի) կողմից. կամ

(բ) բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնությունը մարվել էր հենց իր՝ կազմակերպության, թե իր բաժնետերի (բաժնետերերի) կողմից:

´50 Եթե բաժնետերը կրում է պարտականություն՝ մարելÉáõ ·áñÍ³ñùÁ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï, áñáõÙ áõÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙ, ³å³ Ý³ Ù³ï³Ï³ñ³ñáõÙ ¿ ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý բաժնային գործիքները, որում ունի ներդրում, և ոչ թե իր սեփական բաժնային գործիքները: Հետևաբար, »Ã» ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñáõÙ áõÝÇ Ý»ñ¹ñáõÙ, ·տնվում է նույն խմբում, ինչ բաժնետերը, ապա՝ համաձայն 43Գ պարագրաֆի, բաժնետերը պետք է իր պարտականությունը բաժնետիրոջ անհատական ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»ç ã³÷Ç ³ÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, áñáÝù ÏÇñ³é»ÉÇ »Ý ¹րամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ÇëÏ բաժնետիրոջ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մեջ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ, որոնք կիրառելի են բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

´ ³ÅÝ» ï áÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ù³Ûñ կազմակերպության բաժնային գործիքները

´ 51 Երկրորդ խնդիրը վերաբերում է նույն խմբի շրջանակներում երկու կամ ավելի կազմակերպությունների միջև բ³ÅÝ» ï áÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùներին, որոնք ներառում են խմբի մեկ այլ Ï³½Ù³Ï»ոպության բաժնային գործիքը: Օրինակ՝ դուստր կազմակերպուÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ տրամադրվում են իրավունքներ իր մայր կազմակերպության բաժնային գործիքների նկատմամբ՝ որպես Ñ³ ï áõóáõÙ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ù³ ï áõó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó:

´ 52 Հետևաբար, երկրորդ խնդիրը վերաբերում է հետևյալ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ.

(³) մայր կազմակերպությունը իր բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքները տրամադրում է áõÕ³ÏÇáñ»Ý Çñ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ. Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿ (¨ áã ¹áõë ï ñÁ) å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ÏñáõÙ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ բաժնային գործիքներ մատակարարելու գծով.

(բ) դուստր կազմակերպությունը իր մայր կազմակերպության բաժնային գործիքների նկատմամբ Çñ³íáõÝùÝ»ñ ¿ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ. ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿ պարտականություն կրում իր աշխատակիցներին բաժնային գործիքներ մատակարարելու գծով:

Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ իրավունքներ իր բաժնային գործիքների նկատմամբ (Բ52(ա) պարագրաֆ)

´ 53 ¸áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ÏñáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ` ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý աշխատակիցներին մատակարարելու իր մայր կազմակերպության բաժնային գործիքները: Հետևաբար, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 43´ å³ñ³·ñ³ýÇ, ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó ë ï ³óí³Í ծառայությունները չափի համաձայն բ³ÅÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ կիրառելի պահանջների, և սեփական կապիտալի Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³×Á×³Ý³ãÇ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïáÕÙÇó:

´ 54 Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏñáõÙ ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ` ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ հետ գործարքը մարելու մայր կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքներով: Հետևաբար, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 43¶ å³ñ³·ñ³ýÇ, Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ã³÷Ç համաձայն բ³ÅÝ³ÛÇÝ գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների ÝÏ³ïÙամբ կիրառելի պահանջների:

¸áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ Çñ³íáõÝùÝ»ñ Çñ Ù³ûñ կազմակերպության բաժնային գործիքների նկատմամբ (Բ52(բ) պարագրաֆ)

´ 55 Քանի որ դուստր կազմակերպությունը չի բավարարում 43Բ պարագրաֆի պահանջներից ոչ մեկը, այն å»ï ù ¿ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï ·áñÍ³ñùÁ Ñ³ßí³éÇ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñíáÕ: ²Ûë պահանջը կիրառվում է՝ անկախ այն բանից, թե, իր աշխատակիցների հանդեպ իր å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÇÝã »Õ³Ý³Ïáí ¿ Ó»éù բերում բաժնային գործիքների:

´ ³ÅÝ» ï áÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ï³ï³ñí³Í í×³ñáõÙÝ»ñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ

´ 56 ºñÑáñ¹ ËÝ¹ÇñÝ ³ÛÝ ¿, Ã» ÇÝãå»ë Çñ Ù³ï³Ï³ñ³ñÝ»ñÇó (Ý»ñ³éû³É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó) ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ë ï ³óáÕ Ï³½Ù³Ïերպությունը պետք է հաշվառի բ³ÅÝ» ï áÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ù³ñíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí, »Ã» ÇÝùÁ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ãÇ ÏñáõÙ áñ¨¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Çñ Ù³ï³Ï³ñ³ñÝ»ñÇÝ å³Ñ³Ýçíáõ í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ·Íáí: úñÇÝ³Ï, ¹Ç ï³ñï»Ýù Ñ» ï ¨Û³É Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñ ï »Õ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿ (¨ áã Ã» ÇÝùÁ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ) ÏñáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ å³Ñ³Ýçíáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ·Íáí.

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ïë ï ³Ý³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí í×³ñáõÙÝ»ñ, áñáÝù կապված են իր բաժնային գործիքների գնի հետ.

(բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ïë ï ³Ý³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí í×³ñáõÙÝ»ñ, áñáÝù կապված են իր մայր կազմակերպության բաժնային գործիքների գնի հետ:

´ 57 ¸áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ÏñáõÙ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ» ï ·áñÍ³ñùÁ Ù³ñ»Éáõ գծով: Հետևաբար, դուստր կազմակերպությունը իր աշխատակիցների հետ գործարքը պետք է հաշվառի որպես բաժնային գործիքներով մարվող, իսկ սեփական կապիտալի համապատասխան աճը ճանաչի áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó: ¸áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ» ï ·³ÛáõÙ å» ï ù ¿ í»ñ³ã³÷Ç ·áñÍ³ñùÇ ³ñÅ»ùÁ` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, áñÁ Í³·»É ¿ Çñ³íáõÝùÇ առաջացման այն ոչ չուկայական պայմաններից, որոնք չեն բավարարվել՝ համաձայն 19-21-ñ¹ պարագրաֆների: Սա տարբերվում է խմբի համախմբված ֆինանս³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ·áñÍ³ñùÇ՝ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñíáÕ, ã³÷áõÙÇó:

´58 ø³ÝÇ áñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏñáõÙ ¿ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï ·áñÍ³ñùÁ Ù³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ¨ Ñ³ïáõóáõÙÁ Ï³ï³ñíáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí, Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (¨ համախմբված խումբը) պետք է իր պարտականությունը չափի համաձայն 43Գ պարագրաֆում բերված՝ ¹րամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ ÏÇñ³é»ÉÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ:

Աշխատակիցների տեղափոխումները խմբի անդամ կազմակերպությունների միջև

´59 âáñÑáñ¹ խնդիրը վերաբերում է խմբային ը³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝություններին, որոնցում ներգրավված են աշխատակիցներ խմբի մեկից ավելի կազմակերպություններից: Օրինակ՝ մայր կազմակերպությունը կարող է իր բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքներ տրամադրել իր դուստր կազմակերպությունների աշխատակիցներին՝ խմբին ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ å³ÛÙ³Ýáí: Ø»Ï ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ï»Õ³÷áËí»É ³ßË³ï»Éáõ Ù»Ï ³ÛÉ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙª ³é³Ýó ը³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý սկզբնական Ñ³Ù³Ó³ÛÝությամբ նախատեսված՝ մայր կազմակերպության բաժնային գործիքների նկատմամբ աշխատակցի իրավունքների վրա որևէ ³½¹»óáõÃÛ³Ý: ºÃ» ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ã»Ý ÏñáõÙ Çñ»Ýó ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï ը³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ ·Íáí, ³å³ ևրանք այն հաշվառում են որպես բաժնային գործիքներով մարվող գործարք: Յուրաքանչյուր դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ å»ïù ¿ ³ßË³ï³ÏóÇ ÏáÕÙÇó ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷Ç³ »ÉÝ»Éáí բաժնային գործիքների իրական արժեքից այն ամսաթվի դրությամբ, երբ այդ բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքները սկզբնականորեն տրամադրվել էին մայր կազմակերպության կողմից, ինչպես ë³ÑÙ³Ý³Í¿² Ñ³í»Éí³ÍáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ª »ÉÝ»ÉáíÇñ³íáõÝùÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ³ÛÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÇó, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÁ Í³é³Û»É ¿ Ûáõñ³ù³ÝáõÃÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ: ´³óÇ ³Û¹, յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպություն պետք է ճանաչի բաժնային գործիքների իրական արժեքի ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, áñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ³ßË³ï³ÏóÇ՝ Ûáõñ³ù³ÝáõÃÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

´60 ºÃ» ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏñáõÙ ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ` Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï ·áñÍ³ñùÁ մարելու իր մայր կազմակերպության բաժնային գործիքներով, ապա գործառնությունն իրականացնող ընկերությունը ¿ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñïáÕ: Úáõñ³ù³ÝáõÃÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ å»ïù ¿ ëï³óí³Í ծառայությունները չափի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ բաժնային գործիքների իրական արժեքի ÑÇÙ³Ý íñ³, Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÇ ³ÛÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³ßË³ï³ÏÇóÁ Í³é³Û»É ¿ Ûáõñ³ù³ÝáõÃÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ: ´³óÇ ³Û¹, յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպություն պետք է ճանաչի բաժնային գործիքների իրական արժեքի ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, áñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ³ßË³ï³ÏóÇ՝ Ûáõñ³ù³ÝáõÃÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ:

´61 Նման մի աշխատակից, խմբի կազմակերպություններից մեկից մյուսը տեղափոխվելուց հետո, կարող է չբավարարել Ա հավելվածում սահմանված՝ իրավունքի առաջացման չուկայական պայմանից տարբերվող այլ պայման. օրինակ՝ աշխատակիցը լքում է խումբը նախքան ծառայության Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»ÉÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙ, ù³ÝÇ áñ Çñ³íáõÝùÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÁ ծառայությունն է խմբում, յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպություն պետք է, համաձայն 19-ñ¹ պարագրաֆի սկզբունքների, ճշգրտի աշխատակցից ստացված ծառայությáõÝÝ»ñÇ ·Íáí Ý³ËÏÇÝáõÙ ճանաչված գումարը: Հետևաբար, եթե մայր կազմակերպության կողմից տրամադրված բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքները չեն առաջանում աշխատակցի՝ իրավունքի չուկայական պայմաններից տարբեր այլ պայմաններ չբավարարելու պատճառով, խմբի անդամ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó áã Ù»ÏÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Û¹ ³ßË³ï³ÏóÇó ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí áã ÙÇ ·áõÙ³ñ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï³

Ò»éÝ³ñÏ³ï ÇñÍ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ýå³ëï»É Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ *Ó»éÝ³ñÏ³ï ÇñÍ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý* ¨ ¹ñ³ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³í»É ï»ÕÇÝ, ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï¨Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³ÝÁ: ¸³ Çñ³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ëáõÛÝ üÐØê-ը սահմանում է այն սկզբունքները և պահանջները, թե ինչպես է *ձեռք բերողը*.

³) Çñ ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչում և չափում ձեռք բերված *áñáß»ÉÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ëï ³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ձեռք բերվողում ó³ÝÏ³ó³Í չվերահսկող բաժնեմաս.*

բ) ճանաչում և չափում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված ·áõ¹íÇÉÁ Ï³Ù½»Õãáí ձեռքբերումից օգուտը.

գ) որոշում, թե ինչ տեղեկատվություն բացահայտել, որպեսզի ֆինանսական հաշվետվություններն û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ïñíÇ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý միավորման բնույթն ու ֆինանսական հետևանքները:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõÛÝ üÐØê-ը կիրառվում է այն գործարքի կամ այլ դեպքի նկատմամբ, որը բավարարում է Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ: êáõÛÝ üÐØê-Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙª

³) Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏման կազմավորման նկատմամբ.

բ) *Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ* չկազմող ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ձեռքբերման նկատմամբ: Այդպիսի դեպքերում ձեռք բերողը պետք է որոշակիացնի և ճանաչի ձեռք բերված առանձին որոշելի ³ÏïÇíÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ, áñáÝù, Áëï ÐÐØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç, բավարարում են *áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÁ ¨ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ) ¨ ë ï ³ÝÓÝ³Í պարտավորությունները: Խմբի ձեռքբերման արժեքը պետք է բաշխվի առանձին որոշելի ակտիվների և պարտավորությունների վրա՝ գնման ամսաթվի դրությամբ դրանց *Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý: ²Û¹åÇëÇ ·áñÍ³ñùÁ Ï³Ù¹»åùÁ ·áõ¹íÇÉ ãÇ ³é³ç³óÝáõÙ.

·) ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï ·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý գործունեությունների միավորման նկատմամբ (Ð1-´4 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ):

Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý áñáß³ÏÇ³óáõÙÁ

3. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñáßÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù ·áñÍ³ñùÁ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ ¿` ÏÇñ³é»Éáí ëáõÝ üÐØê-áõÙ ïñí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ, áñÁ å³Ñ³Ýçáõñ ¿, áñ Ó»éù բերված ակտիվները ձեռնարկատիրական գործունեություն չեն կազմում, ապա հաշվետու կազմակերպությունը պետք է գործարքը կամ այլ դեպք հաշվառի որպես ակտիվների ձեռքբերում: Ð5-´12 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý áñáß³ÏÇ³óÙ³Ý ¨ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÝ»ñ:

Ձեռքբերման մեթոդը

4. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ` ÏÇñ³é»Éáí Ó»éppերման մեթոդը:

5. Ձեռքբերման մեթոդի կիրառումը պահանջում է՝

ա) ձեռք բերողի որոշակիացում.

բ) *ձեռքբերման ամսաթվի* áñáßáõÙ.

գ) ձեռք բերված որոշելի ակտիվների, ստանձնած պարտավորությունների և ձեռք բերվողում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմասի ճանաչում և չափում.

¹) ·áõ¹íÇÉի կամ զեղչով ձեռքբերումից օգուտի ճանաչում և չափում:

Ձեռք բերողի որոշակիացումը

6. Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ ÙÇ³íáñíáÕ կազմակերպություններից մեկը պետք է որոշակիացվի որպես ձեռք բերող:

7. Ձեռք բերողին (կազմակերպություն, որը ստանում է ձեռք բերվողի նկատմամբ վերահսկողություն) áñáß³ÏÇ³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍíÇ ÐÐØê 27 *«Համախմբված և առանձին ֆինանսական Ñ³ßí»ï³íáõÃÛáõÝÝ»ñ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç áõÕ»óáõÛóÁ: ºÃ» ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ, ë³Ï³ÛÝ ÐÐØê 27-Ç áõÕ»óáõÛóÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ñë ï ³Ïáñ»Ý ãÇ Ù³ï³Ý³ÝßáõÙ, Ã» ÙÇ³íáñíáÕ կազմակերպություններից որն է ձեռք բերողը, ապա ձեռք բերողին որոշելիս պետք է հաշվի առնվեն Ð14-´18 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í ·áñÍáÝÝ»ñÁ:

Ձեռքբերման ամսաթվի որոշումը

8. Ձեռք բերողը պետք է որոշի ձեռքբերման ամսաթիվը, որն այն ամսաթիվն է, երբ ձեռք բերողը վերահսկողություն է ստանում ձեռք բերվողի նկատմամբ:

9. Սովորաբար, ձեռք բերողը ձեռք բերվողի նկատմամբ վերահսկողություն է ստանում փակման ամսաթվին: Դա այն ամսաթիվն է, երբ ձեռք բերողը իրավաբանորեն փոխանցում է հատուցումը, ձեռք է բերում ձեéù բերվողի ակտիվները և ստանձնում է նրա պարտավորությունները: Այնուամենայնիվ, ձեռք բերողը կարող է

վերահսկողություն ստանալ փակման ամսաթվից ավելի վաղ կամ ավելի ուշ: Օրինակ՝ ձեռքբերման ամսաթիվը փակման ամսաթվից ավելի վաղ կլինի, եթե գրավոր համաձայնությամբ սահմանված է, որ ձեռք բերողը ձեռք բերվողի նկատմամբ վերահսկողություն է ստանում փակման ամսաթվից վաղ ամսաթվի: Ձեռքբերման ամսաթիվը որոշելիս ձեռք բերողը պետք է հաշվի առնի բոլոր տեղին փաստերն ու հանգամանքները:

Ձեռք բերված որոշելի ակտիվների, ստանձնած պարտավորությունների ¨ Ó»éù բերվողում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմասի ճանաչումը և չափումը

Ճանաչման սկզբունք

10. Ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերողը պետք է գուդվիլից զատ ճանաչի ձեռք բերված որոշելի ակտիվները, ստանձնած պարտավորությունները և ձեռք բերվողում ցանկացած չվերահսկող բաժնե³ë: Ó»éù բերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների ճանաչման համար պետք է բավարարված ÉÇÝ»Ý 11-ñ¹ ¨ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ß³ñ³¹ñí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

Ö³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñ

11. Որպեսզի ձեռք բերված որոշելի ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները ենթակա լինեն ճանաչման՝ որպես ձեռքբերման մեթոդի կիրառման մաս, դրանք պետք է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ բավարարեն ակտիվների և պարտավորությունների սահմանումներին՝ ըստ *ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëï³Ù³Ý ¨ Ý»ñÏ³Ù³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇ*: úñÇÝ³Ï՝ ³ÛÝ Í³Ëëáõ۪ñÁ, áñáÝù Ó»éù բերողն ակնկալում է, սակայն պարտավորված չէ կատարել ապագայում, և որոնք կապված են ձեռք բերվողի որևէ գործունեության դադարեցման կամ ձեռք բերվողի աշխատակիցների տեղափոխման կամ աշխատանքից ազատման ծրագրերն իրագործելու հետ, չեն հանդիսանում պարտավորություններ ձեռքբեռÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ: Հետևաբար, ձեռք բերողը չի ճանաչում այդ ծախսումները՝ որպես ձեռքբերման մեթոդի կիրառման մաս: Փոխարենը՝ ձեռք բերողը ճանաչում է այդ ծախսումները իր հետմիավորումային ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ՝ ³ÛÉ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

12. Բացի այդ, որպեսզի ձեռք բերված որոշելի ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները ենթակա լինեն ճանաչման՝ որպես ձեռքբերման մեթոդի կիրառման մաս, դրանք պետք է մաս կազմեն այն ամենի, ինչ ձեռք բերողը և ձեռք բերվողը (կամ դրա նախկին *ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ*) ÷áË³Ý³Ï»É »Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý գործունեության միավորման գործարքում, այլ ոչ թե առանձին գործարքների արդյունք լինեն: Ձեռք բերողը å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 51-53-րդ պարագրաֆների ցուցումները՝ որոշելու համար, թե ձեռք բերված ակտիվներÇó Ï³Ù ստանձնած պարտավորություններից որոնք են ձեռք բերվողի փոխանակման մաս կազմում, և որոնք են (եթե այդպիսիք կան) առանձին գործարքների արդյունք և պետք է հաշվառվեն իրենց բնույթին և կիրառելի ՖՀՄՍ-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

13. Ձեռք բերողի կողմից ճանաչման սկզբունքի և պայÙ³ÝÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É áñáß ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, որոնք ձեռք բերվողը նախկինում չէր ճանաչել որպես ակտիվներ և պարտավորություններ իր ֆինանսական հաշվետվություններում: Օրինակ՝ ձեռք բերողը ճանաչում է այնպիսի ձեռք բերված որոշելի ná ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ù³ïÝÇßÇ ³ÝáõÝÁ, արտոնագիրը, հաճախորդի հետ հարաբերությունները, որոնք ձեռք բերվողը չի ճանաչել որպես ակտիվ իր ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñáíÑ»ï¨ Ý»ñëï»ÕÍ»É ¿ ¹ñ³Ýù ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ã»É ¿ Í³Ëë:

14. ´28-´40 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³Éáõà۳Ý¨ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ: 22-28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñ Ý»ñ³éáÕ áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï»ë³ÏÝ»ñ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ëáõÛÝ ÜÐØê-Á Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý ëÏ½pուքից և պայմաններից սահմանափակ թվով բացառություններ:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ Ï³Ù³Ý³Ë³ï»ëáõÙÁ

15. Ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերողը պետք է անհրաժեշտության դեպքում ¹³ë³Ï³ñ·Ç Ï³Ù նախատեսի ձեռք բերված որոշելի ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները՝ հետագայում այլ ÜÐØê-ներ կիրառելու համար: Ձեռք բերողը պետք է այդ դասակարգումները կամ նախատեսումները կատարի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրային պայմանների, տն ï»ë³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ, Çñ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý Ï³Ù Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¨ ³ÛÉ ï»ÕÇÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³:

16. àñáß Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñáõÙ ÜÐØê-ները նախատեսում են տարբեր հաշվառում՝ կախված այն բանից, թե ÇÝãå»ë ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ Ï³Ù Ý³Ë³ï»ëáõÙ áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ: ¸³ë³Ï³ñգումների կամ նախատեսումների օրինակները, որ պետք է կատարի ձեռք բերողը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող տեղին պայմանների հիման վրա, ներառում են հետևյալը, սակայն ¹ñ³Ýóáí ã»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïíáõ۪

³) áñáß³ÏÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ ã³÷áõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí Ï³Ù áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï³ã»ÉÇ Ï³Ù ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ¦ ë ï³Ý¹³ñïÇ.

բ) ածանցյալ գործիքի՝ որպես հեջավորման գործիքի նախատեսումը՝ համաձայն ՀՀՍՄ 39-Ç.

ւ) ւÝ³Ñ³ ï áõÙÁ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ å»ïù ¿ ³é³ÝÓÝ³óíÇ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³Û-Ù³Ý³·ñÇó՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-Ç (áñÁ §¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý¦ ËÝ¹Çñ¿, ù³ÝÇ áñ ëáõÛÝ ÜÐØê-Á ³Û¹ ï»ñÙÇÝÝ ¿ûï³·áñÍáõÙ):

17. êáõÛÝ ÜÐØê-ը նախատեսում է երկու բացառություն 15-րդ պարագրաֆի սկզբունքից՝

ա) í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ Ï³Ù áñå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, Ï³Ù áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17 *§ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç.

բ) պայմանագրի դասակարգումը որպես ապահովագրական պայմանագիր՝ համաձայն ՖՀՍՄ 4 *§²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç:

Ձեռք բերողը այդ պայմանագրերը պետք է դասակարգի պայմանագրի սկզբի դրությամբ առկա å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ¨ ³ÛÉ·áñÍáÝÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ (Ï³Ù, »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ³ÛÝå»ë են փոփոխվել, որ կփոխվի դրա դասակարգումը, ապա այդ փոփոխության ամսաթվի դրությամբ, որը կարող է լինել ձեռքբերման ամսաթիվը):

Չափման սկզբունքը

18. Ձեռք բերողը պետք է չափի ձեռք բ»ñí³Í áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ ë ï ³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքներով:

19. Յուրաքանչյուր ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ձեռք բերողը պետք է ձեռք բերվողում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմաս չափի կա՛մ իրական արժեքով, կա՛մ ձեռք բերվողի որոշելի զուտ ակտիվներում չվերահսկող բաժնեմասի համամասնությամբ:

20. ´41-´45 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ Ó»éù բերվողում չվերահսկող բաժնեմասի չափման ուղեցույցները: 24-31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ ëáõÛÝ ÜÐØê-Á Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ â³÷Ù³Ý սկզբունքից սահմանափակ թվով բացառություններ:

Ճանաչման կամ չափման սկզբունքներից բացառությունները

21. êáõÛÝ ÜÐØê-ը նախատեսում է ճանաչման և չափման իր սկզբունքներից սահմանափաÏ ÃíáÍ բացառություններ: 22-31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý ÇÝãå»ë ³ÛÝ ÏáÝÏñ»ï Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ բացառություններ են նախատեսված, այնպես էլ այդ բացառությունների բնույթը: Ձեռք բերողը պետք է այդ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ Ñ³ßí³éÇ՝ ÏÇñ³é»Éáí 22-31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, ÇÝãÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ áñáß Ñá¹í³ÍÝ»ñª

ա) ×³Ý³ãíáõÙ »Ýª ÏÇñ³é»Éáí Ï³Ù ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ՝ Ç ÉñáõÙÝ 11-ñ¹ ¨ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝßíÍÝ»ñÇ, Ï³Ù ³ÛÉ ÜÐØê-ների պահանջները, որոնց արդյունքները կտարբերվեն ճանաչման սկզբունքի ¨ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÇó.

բ) չափվում են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքներից տարբեր գումարներով:

Ճանաչման սկզբունքից բացառություններ

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

22. ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõë ïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ áñå»ëª

ա) ÑÝ³ñ³íáñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª áñå»ë ³ÝóÛ³É ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù, áñÇ ·áÛáõÃÛáõÝÁ Ñ³ë ï ³ ï»ÉáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ մեկ կամ ավելի ապագա անորոշ դեպքերի տեղի ունենալով կամ չունենալով, որոնք ամբողջովին չեն í»ñ³ÑëÏáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó. Ï³Ù

բ) ներկա պարտականáõÃÛáõÝª áñå»ë ³ÝóÛ³É ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù, áñÁ ë³Ï³ÛÝ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ Ñ»ï¨Û³É å³ï×³éÝ»ñáí.

(i) Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿, áñ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ïå³Ñ³ÝçíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ù³ñÙÝ³ íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù. Ï³Ù

(ii) պարտականության գումարը չի կարող չափվել բավարար արժանահավատությամբ:

23. ÐÐØê 37-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ã»Ý ÏÇñ³éíáõÙ áñáß»ÉÇë, Ã» ÇÝã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ×³Ý³ã»É ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ: Փոխարենը՝ ձեռք բերողը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ պետք է ճանաչի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ստանձնաí å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, »Ã» ³ÛÝ Ý»ñ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ¿ª áñå»ë ³ÝóÛ³É ¹»åù»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù, ¨ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ ¿ արժանահավատորեն չափվել: Հետևաբար, հակառակ ՀՀՍՄ 37-ին, ձեռք բերողը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ստանձնած պայմանական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿, áñ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ïå³Ñ³ÝçíÇ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ù³ñÙÝ³ íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù: 56-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ:

Բացառություններ և՛ ճանաչման, և՛ չափման սկզբունքներից

Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ

24. Չեռք բերողը պետք է ճանաչի և չափի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ¨ ëï ³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª ÐÐØê 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

25. Չեռք բերողը պետք է հաշվառի ձեռք բերվողի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող կամ ձեռքբերման արդյունքում առաջացող ժամանակավոր տարբերությունների և հետագա ժամանակաշրջաններ ï»Õ³÷áËíáÕ åáï»ÝóÇ³É Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 12-Ç:

²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ

26. Չեռք բերողը պետք է ճանաչի և չափի ձեռք բերվողի աշխատակիցների հատուցումների համաձայնություններին վերաբերող պարտավորությունը (կամ, եթե կա, ակտիվը)՝ համաձայն ՀՀՍՍ 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÑ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ:

öáËÑ³ïáõóÙ³Ý·ÍáíÍ³ÏïÇíÝ»ñ

27. Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙáõÙ í³×³éáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ª Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, Ó»éù բերողին փոխհատուցել ամբողջությամբ առանձին ակտիվին կամ պարտավորությանը կամ դրա մի մասին վերաբերող պայմանական դեպքի կամ անորոշության արդյունքը: Օրինակ՝ վաճառողը կարող է ձեռք բերողին ÷áËÑ³ïáõó»É áñáß³ÏÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ¹»åùÇó ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí áñáßí³Í ·áõÙ³ñÁ գերազանցող վնասները. այլ խոսքով՝ վաճառողը կերաշխավորի, որ ձեռք բերողի պարտավորությունը չի ·ñ³½³ÝóÇ áñáßí³Í ·áõÙ³ñÁ: ²ñ¹ÛáõÝùáõù՝ ձեռք բերողը փոխհատուցման գծով ակտիվ է ստանում: Չեռք բերողը պետք է փոխհատուցման գծով ակտիվ ճանաչի այն նույն ժամանակ, երբ ճանաչում է փոխհատուցվող Ñá¹í³ÍÁ՝ ã³÷»Éáí ³ÛÝ ÝáõÛÝ ÑÇÙáõÝùáí, áñáí ã³÷áõÙ ¿ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ Ñá¹í³ÍÁ՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ³ÝÑ³í³ù³·ñ»ÉÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛáõÝ ãÏ³ (´41 å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ïÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ):

28. àñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÛÝåÇëÇ ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí լինել, որը բացառություն է հանդիսանում ճանաչման կամ չափման սկզբունքներից: Օրինակ՝ փոխհատուցումը կարող է այնպիսի պայմանական պարտավորության գծով լինել, որը ձեռքբերման ամսաթվին չի ճանաչվում, քանի որ դրա իրական արժեքն այդ ամսաթվի դրությամբ արժանահավատորեն չափելի չէ: Մեկ այլ դեպքում ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³ñáղ է այնպիսի ակտիվի կամ պարտավորության գծով լինել, որը չափվում է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից տարբեր այլ հիմունքով, ինչպես, օրինակ, աշխատակիցների Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³ÍÝ»ñÁ: ²Û¹åÇëÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý ·Íáí ³Ï ïÇíÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ¨ã³÷íÇ՝ û·ï³·áñÍ»Éáí ³ÛÝåÇëÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³Ñáõݳ»Ý ÷áËÑ³ïáõóíáÕ Ñá¹í³ÍÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍí³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý՝ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý ·Íáí ³Ï ïÇíÇ Ñ³í³ù³·ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ ¨ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ·Íáí áñ¨¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïáõ՝ 57-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý ·Íáí ³Ï ïÇíÇ Ñ»ï³·³ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ:

Չափման սկզբունքից բացառություններ

Ð»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñ

29. Որպես ոչ նյութական ակտիվ ճանաչված հետգնված իրավունքի իրական արժեքը որոշելիս ձեռք բերողը å»ïù¿ ã³÷Ç ¹ñ³ ³ñÅ»ùÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Å³ÙÏ»ïÇ հիման վրա՝ անկախ այն բանից, թե արդյոք շուկայի մասնակիցները կդիտարկեին հնարավոր å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ýáñ³óáõÙÝ»ñÁ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë: ´35 ¨ ´36 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýáõù »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ïÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ:

´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñ

30. Չեռք բերողը պետք է ձեռք բերվողի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պարգևատրումների՝ ձեռք բերողի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պարգևատրումներով փոխարինմանը վերաբերող å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÁ ã³÷ üÐØê 2 *§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïáõÙ Ý»ñÏ³ÛóÍ³Í Ù»Ãá¹Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ (ëáõÛÝ üÐØê-Ý ³Û¹ Ù»Ãá¹Ç ³ñ¹ÛáõÝùÁ Ïáãáõٿ å³ñ·¨³ïñÙ³Ý §ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý¦):

ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñå³ÑíáÕ ³ÏïÇíÝ»ñ

31. Չեռք բերողը պետք է ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը), որը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դասակարգված է որպես վաճառքի համար պահվող՝ համաձայն ՖՀՍՍ 5 *§ì³×³éùÇ*

Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ ï í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦ ë ï ³Ý¹³ñ ï Ç, ã³÷Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï Í³Ëë»ñÁ` Áë ï ³Û¹ üÐØê-Ç 15-18-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ:

Գուդվիլի կամ զեղչով ձեռքբերումից օգուտի ճանաչումը և չափումը

32. Ձեռք բերողը պետք է գուդվիլ ճանաչի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ՝ այն չափելով որպես ստորև ներկայացված (ա) և (բ) կետերի դրական տարբերություն՝

³) ë ï áñ¨ Ãí³ñÏí³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñª

(i) ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ ïáõóáõÙ, áñÁ, ëáõÛÝ üÐØê-ի համաձայն, ընդհանուր առմամբ պետք է չափվի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով (տե՛ս պարագրաֆ 37).

(ii) ձեռք բերվողում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմասի գումար՝ ã³÷í³Í ëáõÛÝ üÐØê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

(iii) ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերման դեպքում (տե՛ս պարագրաֆներ 41 և 42) ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ձեռք բերողի նախկինում ունեցած բաժնեմասի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեք.

բ) ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ սույն ՖՀՄՍ-ի համաձայն չափված ձեռք բերված որոշելի ակտիվների և ë ï ³ÝÓÝ³Í å³ñ ï ³ íáñáõÂÛáõÝÝ»ñÇ ½áõ ï ·áõÙ³ñÁ:

33. Այնպիսի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման գործարքում, որում ձեռք բերողը և ձեռք բերվողը (կամ դրա նախկին սեփականատերերը) փոխանակում »Ý ÙÇ³ÛÝ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ բաժնեմասեր, ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ կարող է ավելի արժանահավատորեն չափելի լինել, քան ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի իրական արժեքը: Եթե դա այդպես է, ձեռք բերողը պետք է որոշի գուդվիլի գումարը՝ օգտագործելով ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ, այլ ոչ թե փոխանցված սեփական կապիտալում բաժնեմասերի իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ: Գուդվիլի գումարն այնպիսի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման գործարքում որոշելու համար, որում որևէ հատուցում չի փոխանցվել, ձեռք բերողը պետք է փոխանցված հատուցման՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքի փոխարեն օգտագործի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերվողում ձեռք բերողի բաժնեմասի իրական արժեքը՝ այն հաշվարկելով արժեքի որոշման տեխնիկայի օգտագործմամբ (պարագրաֆ 32 (ա) I): Բ46-´49 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÁ:

Զեղչով ձեռքբերումներ

34. Երբեմն ձեռք բերողը կատարում է զեղչով ձեռքբերում, որը ձեռնարկատիրական գործունեության այնպիսի միավորում է, որի դեպքում 32(բ) պարագրաֆում նշված գումարը գերազանցում է 32(ա) å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ: ºÃ» ³Û¹ ·»ñ³½³ÝóáõÙÝ ³éï³ ¿ Ý³¨ 36-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõg հետո, ապա ձեռք բերողը պետք է արդյունքում ստացված օգուտը ձեռքբերման ամսաթվին ճանաչի շահույթում կամ վնասում: Օգուտը պետք է վերագրվի ձեռք բերողին:

35. Զեղչով ձեռքբերում կարող է տեղի ունենալ, օրինակ, պարտադրված վաճառք հանդիսացող Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ, áñáõÙ í³×³éáÕÁ ·áñÍáõÙ¿ Ñ³ñÏ³¹ñ³ÝùÇ ï³Ï: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÏáÝÏñ»ï Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ 22–31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ùÝÝ³ñÏí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý Ï³Ù չափման բացառությունները նույնպես կարող են հանգեցնել զեղչով ձեռքբերումից օգուտի ճանաչման (կամ ÷áË»É×³Ý³ãí³Í ³Û¹åÇëÇ û·áõïÇ ·áõÙ³ñÁ):

36. ØÇÝã¨ զեղչով ձեռքբերումից օգուտի ճանաչումը ձեռք բերողը պետք է վերանայի, թե արդյոք նա ճիշտ է որոշել ձեռք բերված բոլոր ակտիվները և ստանձնած բոլոր պարտավորությունները և պետք է ճանաչի այդ í³ñ³Ý³ÛÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ áñáß³ÏÇ³óíáÕ ó³ÝÏ³ó³Í É³óáõóÇã ³ï ïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ²ÛÝáõÑ»ï¨ ձեռք բերողը պետք է բոլոր ստորև թվարկվածների համար վերանայի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ սույն üÐØê-Ç å³Ñ³Ýçáí×³Ý³ãíáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éí³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ`

ա) ձեռք բերված որոշելի ակտիվներ և ստանձնած պարտ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

բ) ձեռք բերվողում չվերահսկող բաժնեմաս (առկայության դեպքում).

գ) ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերման դեպքում ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ձեռք բերողի նախկինում ունեցած բաժնեմաս.

¹) ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ ïáõóáõÙ:

ì»ñ³Ý³ÛÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ¿ ապահովել, որ չափումները ճշգրիտ արտացոլեն ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ հասանելի ամբողջ տեղեկատվության կիրառումը:

öáË³Ýóí³Í Ñ³ ïáõóáõÙ

37. Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùáõÙ ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ ïáõóáõÙÁ å»ïù¿ ã³÷íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí. ³ÛÝ å»ïù¿ Ñ³ßí³ñÏíÇ áրպես ձեռք բերողի փոխանցած ակտիվների, ձեռք բերվողի նախկին սեփականատերերի հանդեպ ձեռք բերողի մոտ առաջացած պարտավորությունների և ձեռք բերողի թողարկած սեփական կապիտալի բաժնեմասերի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական

³ñÅ»ùÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ: (²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ó»éþ բերողի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պարգևատրումների՝ ձեռք բերվողի աշխատակիցներին պատկանող պարգևատրումներով փոխանակված ó³ÝÏ³ó³Í Ù³ë, áñÁ Ý»ñ³éí³Í ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙáõÙ ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ïáõÙ³Ý Ù»ç, å»ïù¿ã³÷íÇ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÛÉ áã Ã» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí:) Ð³ïáõóÙ³Ý պոտենցիալ ձևերի օրինակները ներառում են դրամական միջոցները, այլ ակտիվներ, ձեռք բերողի Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙÁ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ëáíáñ³Ï³Ý Ï³Ù ³ñïáÝÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ, ûåóÇáÝÝ»ñÁ, í³ñ³ÝïÝ»ñÁ, ¨ ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ անդամների բաժնեմասերը:

38. Փոխանցված հատուցումը կարող է ներառել ձեռք բերողի այնպիսի ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքները տարբերվում են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանó Çñ³Ï³Ý արժեքներից (օրինակ՝ ոչ դրամային ակտիվներ կամ ձեռք բերողի ձեռնարկատիրական գործունեությունը): Նման դեպքերում ձեռք բերողը պետք է փոխանցված ակտիվները կամ պարտավորությունները վերաչափի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքներով և ճանաչի արդյունքում ëï³óí³Í û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù վնասները (առկայության դեպքում) շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, երբեմն փոխանցված ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá ÙÝáõÙ »Ý ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ (ûñÇÝ³Ï՝ áñáíÑ»ï¨ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÷áË³Ýóí»É են ձեռք բերվողին, այլ ոչ թե դրա նախկին սեփականատերերին) և, հետևաբար, ձեռք բերողը պահպանում է դրանց նկատմամբ վերահսկողությունը: Այդ իրավիճակում ձեռք բերողը պետք է այդ ակտիվները և å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷Ç ¹ñ³Ýó ÙÇÝãÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáí¨ ãå»ïù¿û·áõï Ï³Ù íÝ³ë×³Ý³ãÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù Ý³í»ñ³ÑëÏáõÙ¿¨ÙÇÝã¨ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ, ¨¹ñ³ÝÇóÑ»ïá:

ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙ

39. Ð³ïáõóáõÙÁ, áñ ձեռք բերողը փոխանցում է ձեռքբերման դիմաց, ներառում է ցանկացած ակտիվ կամ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝù¿ (ïáë å³ñ³·ñ³ý 37): Ò»éù բերողը պետք է պայմանական հատուցման իրական արժեքը ճանաչի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ՝ áñå»ս ձեռքբերման դիմաց փոխանցված հատուցման մաս:

40. Ձեռք բերողը պայմանական հատուցում վճարելու պարտականությունը պետք է դասակարգի որպես å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ·áñÍÇùÇ՝ ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ïñí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ÏÇñ³éíáÕ ³ÛÉ üÐØê-ների պահանջների: Ձեռք բերողը պետք է áñå»ë ³ÏïÇí ¹³ë³Ï³ñ·Ç Ý³ËÏÇÝáõÙ ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ïáõóáõÙÁ Ñ»ï ë ï³Ý³Éáõ Çñ³íáÑÝùÁ, »Ã» բավարարված են կոնկրետ պայմաններ: 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóÙ³Ý Ñ»ï³·³Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ:

Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ áñáß³ÏÇ ï»ë³ÏÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ձեռքբերման մեթոդի կիրառման լրացուցիչ ցուցումներ

Ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերումներ

41. Երբեմն ձեռք բերողը վերահսկողություն է ստանում այնպիսի ձեռք բերվողի նկատմամբ, որի սեփական կապիտալում նա ձեռքբերման ամսաթվից անմիջապես առաջ բաժնեմաս ուներ: Օրինակ՝ 20X1 թ. դեկտեմբերի 31-ին Ա կազմակերպությունն ունի 35 տոկոսանոց չվերահսկող բաժնեմաս Բ կազմակերպության սեփական Ï³åÇï³Éáõ: Այդ ամսաթվին Ա կազմակերպությունը գնում է լրացուցիչ 40 տոկոսանոց բաժնեմաս Բ կազմակերպությունում, ինչը նրան վերահսկողություն է ընձեռում Բ կազմակերպության նկատմամբ: Սույն üÐØê-ը այդպիսի գործարքը կոչում է ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերում, որը երբեմն կոչվում է նաև աստիճանական ձեռքբերում:

42. Ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերման դեպքում ձեռք բերողը պետք է ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում իր նախկինում ունեցած բաժնեմասը վերաչափի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով և արդյունքում ëï³óí³Í û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ (³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ) ×³Ý³ãÇ շահույթում կամ վնասում: Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ձեռք բերողը կարող է ճանաչած լինել ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում իր բաժնեմասի արժեքի փոփոխություններն այլ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝÙ»ñáõÙ (ûñÇÝ³Ï՝ áñáíÑ»ï¨ Ý»ñ¹ñáõÙÁ ¹³ë³Ï³ñ·í»É ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ïã»É): ÜÙ³Ý ¹»åù»ñáõÙ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ã³Í ·áõ³ñÁ å»ïù¿ ճանաչվի այնպես, ինչպես եթե ձեռք բերողն ուղղակիորեն օտարեր սեփական կապիտալում իր նախկինում ունեցած բաժնեÙ³ëÁ:

Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ՝ ³é³ÝóÑ³ïáõóáõÙ ÷áË³Ýó»Éáõ

43. Երբեմն ձեռք բերողը ստանում է ձեռք բերվողի վերահսկողությունը՝ առանց հատուցում փոխանցելու: Այդպիսի միավորումների նկատմամբ կիրառվում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման Ñ³ßí³éÙ³ն ձեռքբերման մեթոդը: Այդպիսի իրավիճակներից են.

ա) ձեռք բերվողը հետ է գնում իր սեփական բաժնետոմսերի բավականաչափ քանակություն, ինչի հետևանքով առկա ներդրողը (ձեռք բերողը) ստանում է վերահսկողություն.

բ) սպառվում են փոքրամասնության վետոյի իրավունքները, որոնք նախկինում ձեռք բերողին թույլ չէին տալիս վերահսկել ձեռք բերվողին, որում ձեռք բերողն ուներ ձայնի իրավունքների մեծամասնություն.

գ) ձեռք բերողը և ձեռք բերվողը միայն պայմանագրով են համաձայնվում միավորել իրենց ձեռնարկատիրական գործունեությունները: Ձեռք բերողը ձեռք բերվողին վերահսկողության դիմաց որևէ հատուցում չի փոխանցում և որևէ բաժնեմաս չունի ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ո՛չ ձեռքբերման ամսաթվին, ո՛չ էլ նախկինում: Միայն պայմանագրով ձեռք բերված ձեռնարկատիրական գործունեության ÙÇ³íáñÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý Ñ³Ù³ÏóÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³յունությամբ երկու ձեռնարկատիրական ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ³óáõÙÁ Ï³Ù ·ñ³Ýói³Í »ñÏ³ÏÇÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý ë ï »ÕÍáõÙÁ:

44. Միայն պայմանագրով ձեռք բերված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ձեռք բերողը պետք է ձեռք բերվողի սեփականատերերին վերագրի ձեռք բերվողի՝ սուÛÝ üÐØê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ճանաչված զուտ ակտիվների գումարը: Այլ կերպ ասած՝ ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ձեռք բերողից տարբեր այլ կողմերի պատկանող բաժնեմասերը հանդիսանում են չվերահսկող բաժնեմաս ձեռք բերողի Ñ»ï ÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³ñ¹ÛáõÝùÝ ³ÛÝåÇëÇÝ ¿, áñ Ó»éù բերվողի սեփական կապիտալում բոլոր բաժնեմասերը վերագրվում են չվերահսկող բաժնեմասին:

â³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ý

45. Եթե ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սկզբնական հաշվառումն ավարտված չի ³ÛÝ հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտի դրությամբ, որում միավորումը տեղի է ունեցել, ապա ձեռք բերողը å»ï ù ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñ ³ÛÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝó Ñ³ßí³éáõÙÝ ³í³ñï³í³Í ã¿: â³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Óեռք բերողը պետք է հետընթաց կերպով ճշգրտի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված պայմանական գումարները՝ արտացոլելու համար ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող փաստերի ու հանգամանքների վերաբերյալ ստացված նոր տեղեկատվությունը, որը, հայտնի լինելու դեպքում, Ï³½ñ ³Û¹ ³ÙëÃíÇ դրությամբ ճանաչված գումարների չափման վրա: Չափման ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք բերողը å»ï ù ¿ ×³Ý³ãÇ Ý³¨ Éñ³óáõÓÇã ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, »Ã» ëï³óí»É ¿ Ýáñ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող փաստերի ու հանգամանքների վերաբերյալ, որը, հայտնի լինելու դեպքում, կհանգեցներ այդ ամսաթվի դրությամբ այդ ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչմանը: Չափման ժամանակաշրջանն ավարտվում է, հենց որ ձեռք բերողը ստանում է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող փաստերի ու հանգամանքների վերաբերյալ անհրաժեշտ ամբողջ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ï»Õ»Ï³ÝáõÙ ¿, áñ Éñ³óáõóÇã ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ã¿:

46. Չափման ժամանակաշրջանը ձեռքբերման ամսաթվից հետո այն ժամանակաշրջանն է, որի ընթացքում ձեռք բերողը կարող է ճշգրտել ձեռնարկատիրական ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·Íáí ×³Ý³ãí³Í պայմանական գումարները: Չափման ժամանակաշրջանը ձեռք բերողին խելամիտ ժամանակ է տալիս՝ սույն üÐØê-ի պահանջներին համապատասխան ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ստորև թվարկվածների áñáßÙ³Ý¨ ã³÷Ù³ÝÑ³Ù³ñ³ÝÑñ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ Ñ³ÛÃ³ÛÃ»Éáõ Ñ³Ù³ñª

(ա) ձեռք բերված որոշելի ակտիվները, ստանձնված պարտավորությունները և ձեռք բերվողում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմաս.

բ) ձեռք բերման դիմաց փոխանցված հատուցումը (կամ գուդվիլի չափման համար օգտագործվող այլ ·áõÙ³ñÁ).

(·) Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áությաան փուլային ձեռքբերման դեպքում ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ձեռք բերողին նախկինում պատկանող բաժնեմասը.

(դ) արդյունքում ստացված գուդվիլը կամ զեղչով ձեռքբերումից օգուտը:

47. Ձեռք բերողը պետք է հաշվի առնի բոլոր տեղին գործոնները՝ որոշելու համար, թե արդյոք ձեռքբերման ³ÙëÃíÇó Ñ»ïá ëï³óí³Í ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³Ý·»óÝÇ ×³Ý³ãí³Í å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ճշգրտման, թե այդ տեղեկատվությունն արդյունք է ձեռքբերման ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքերի: Î»ÕÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý Éñ³óáõóÇã ï»Õ»Ï³ïíáõÃ³Ý ë ï³óÙ³Ý ³ÙëÃÇíp և ձեռք բերողի մոտ պայմանական գումարների փոփոխման պատճառի առկայությունը: Ձեռքբերման ամսաթվից կարճ ժամանակ անց ստացված տեղեկատվությունը, հավանաբար, ավելի ստույգ կարտացոլի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող հանգամանքները, քան մի քանի ամիս անց uï³óí³Í ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ: Օրինակ՝ ակտիվի վաճառքը երրորդ կողմին ձեռքբերման ամսաթվից կարճ ժամանակ անց մի գումարով, որը զգալիորեն տարբերվում է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որոշված պայմանական իրական արժեքից, Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ Ù³ï³Ý³ÝßáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ·áõÙ³ñÇ ëË³É լինելը, բացառությամբ երբ առկա է որևէ ÙÇç³ÝÏÛ³É¹»åù, áñÁ ÷á÷áË»É ¿ ³Û¹ ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ:

48. Ձեռք բերողը ճանաչում է որոշելի ակտիվի (պարտավորության) գծով ճանաչված պայմանական գումարի ³í»É³óáõÙÁ (Ýí³½»óáõÙÁ) ·áõ¹ÍÇÉÇ Ýí³½»óÙ³Ý (³í»É³óÙ³Ý) ÙÇçáóáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ã³÷Ù³Ý ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված նոր տեղեկատվությունը կարող է երբեմն հանգեցնել ավելի քան մեկ ակտիվի կամ պարտավորության պայմանական գումարի ճշգրտման: Օրինակ՝ ձեռք բերողը կարող էր ստանձնած լինել ձեռք բերվողի կառույցներից մեկում պատահարի հետ կապված íÝ³ëÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý պարտավորություն, որն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ծածկված է ձեռք բերվողի պարտավորության ապահովագրության պոլիսով: Եթե ձեռք բերողը չափման ժամանակաշրջանի ընթացքում ստանում է նոր

տեղեկատվություն ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ այդ պարտավորության իրական արժեքի վերաբերյալ, å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý·ÍáíÃ³Ý³ãí³Í å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý·áõÙ³ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ·áõ¹íÇÉÇ ×ß·ñïáõÙÁ կհաշվանցվի (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն) ապահովագրողից ստացվելիք պահանջի գծով ճանաչված å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý·áõÙ³ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ·áõ¹íÇÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý×ß·ñï³Ù³ÝÑ»ï:

49. Չափման ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք բերողը պետք է պայմանական գումարների ճշգրտումները ×³Ý³ãÇ ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë Ó»éÝ³ñï³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³ßí³éáõÙÝ ³í³ñï³íÉ¿ ձեռքբերման ամսաթվին: Հետևաբար, ձեռք բերողը պետք է անհ³Å»ßïáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ í»ñ³Ý³ÛÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ï»ÉÇ տեղեկատվությունը, ներառյալ սկզբնապես ճանաչված մաշվածության, ամորտիզացիայի կամ ֆինանսական ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ íñ³ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÃáÕÝáÕ ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

50. Չափման ժամանակաշրջանի ավարտից հետո ձեռք բերողը ձեռնարկատիրական գործունեության ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù¿ í»ñ³Ý³ÛÇ ÙÇ³ÛÝ ëË³ÉÇ áõÕÕÙ³Ý Ñ³Ù³ñ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦ë ï³Ý¹³ñïÇ:*

ÆÝãå»ë áñáß»É, Ã» ÇÝãÝ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý·áñÍ³ñùÇ Ù³ë Ï³½ÙáõÙ

51. Ձեռք բերողի և ձեռք բերվողի միջև նախկինում՝ մինչև ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման շուրջ բանակցություններ սկսելը, կարող էին գոյություն ունենալ գործնական հարաբերություններ կամ այլ Ñ³Ù³ձայնություններ, կամ նրանք կարող էին բանակցությունների ընթացքում կնքել համաձայնություն, որն առանձին է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից: Երկու իրավիճակներում էլ ձեռք բերողը պետք ¿ áñáß³ÏÇ³óÝÏ³ցանկացած գումարներ, որոնք մաս չեն կազմում այն ամենի, ինչ ձեռք բերողը և ձեռք բերվողը (Ï³Ù ¹ñ³ Ý³ËïÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ) ÷áË³Ý³Ï»É »Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý գործարքում, այսինքն՝ այն գումարները, որոնք ձեռքբերման մաս չեն կազմում: Ձեռք բերողը պ»ïù¿ áñå»ë ձեռքբերման մեթոդի կիրառման մաս ճանաչի միայն ձեռք բերվողի դիմաց փոխանցված հատուցումը և ձեռք բերվողի փոխանակման գործարքում ձեռք բերված որոշելի ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները: ²é³ÝÓÇÝ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ å»ïù¿Ñ³ßí³éí»ÝÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý üÐØê-Ý»ñÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

52. Այնպիսի գործարքը, որը կնքվել է ձեռք բերողի կողմից կամ նրա անունից, կամ էլ հիմնականում կնքվել է ձեռք բերողի կամ միավորված կազմակերպության, այլ ոչ թե ձեռք բերվողի (կամ դրա նախկին սեփականատերերի) օգտին, ըստ երևույթին, առանձին գործարք է: Ստորև բերված »Ý³é³ÝÓÇÝ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ օրինակներ, որոնք չպետք է ներառվեն ձեռքբերման մեթոդի կիրառման մեջ՝

(ա) գործարք, որը փաստորեն մարում է ձեռք բերողի և ձեռք բերվողի միջև նախկինում գոյություն ունեցած հարաբերությունները.

բ) գործարք, որը վարձատրում է ձեռք բերվողի աշխատակից՝ Ý»ñÇÝ Ï³Ù Ý³ËïÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ ³å³·³Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇÑ³Ù³ñ.

(գ) գործարք, որը փոխհատուցում է ձեռք բերվողի կամ դրա նախկին սեփականատերերի կողմից ձեռքբերման Ñ»ïÏ³å³Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

´50-´62 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛóÝ»ñÁ:

Ò»éùքերման հետ կապված ծախսումներ

53. Ձեռքբերման հետ կապված ծախսումներն այն ծախսումներն են, որոնք ձեռք բերողը կատարում է Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ýå³ï³ÏáÍ: ²Û¹ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý խորհրդատվական, իրավաբանական, հաշվապահական, գնահատման և այլ մասնագÇï³Ï³Ý Ï³Ù կոնսուլտացիոն կոմիսիոն վճարները, ընդհանուր վարչական ծախսումները, ներառյալ ներքին ձեռքբերման ստորաբաժանման պահպանման ծախսումները, և սեփական կապիտալի ու պարտքային արժեթղթերի գրանցման և թողարկման ծախսումները: Ձեռք բերողը պետք է հաշվառի ձեռքբերման հետ Ï³å³Í ծախսումները որպես ծախս այն ժամանակաշրջաններում, երբ ծախսումները կատարվել են, և ծառայությունները մատուցվել են՝ մեկ բացառությամբ: Սեփական կապիտալի և պարտքային արժեթղթերի ÃáÕ³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙ»ñÁ å»ïù¿×³Ý³ãí»Ý ÐÐØê 32-Ç¨ ÐÐØê 39-ÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

Ð»ï³·³ã³÷áõÙÁ¨ Ñ³ßí³éáõÙÁ

54. Ընդհանուր առմամբ, ձեռք բերողը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված ³ÏïÇíÝ»ñÁ, ëï³ÝÓÝ³Í Ï³Ù ³é³ç³ó³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¨ ÃáÕ³ñÏí³Í ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ գործիքները՝ կախված դրանց բնույթից, հետագայում չափում և հաշվառում է՝ համաձայն՛Ý ³Û¹ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³é»ÉÇ ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÝ üÐØê-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý գործունեության միավորմամբ հետևյալ ձեռք բերված ակտիվների, ստանձնած կամ առաջացած å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ¨ ÃáÕ³ñÏí³Í ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ã³÷Ù³Ý¨ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÛÝ»ñÁ[a]

(³) Ñ»ï·Ýí³ÍÇñ³íáõÝùÝ»ñ.

(բ) ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված պայմանական պարտավորություններ.

(գ) ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý·Íáí³Ï ïÇíÝ»ñ.

(դ) å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝÑ³ïáõóáõÙ:

´63 å³ñ³·ñ³ýÁë³ÑÙ³Ýáõù¿Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝïÇñ³éÙ³Ýáõ»óáõÛóÁ:

Ð»ï·Ý³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñ

55. àñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇí ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï·Ý³Í Çñ³íáõÝùÁ å»ïù¿ ³ÙáñïÇ½³óíÇ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, áñáí ßÝáñÑí»É¿ Çñ³íáõÝùÁ: Ò»éù բերողը, որը հետագայում վաճառում է հետգնված իրավունքը երրորդ կողմի, պետք է ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված հետգնման պարտավորության սկզբնական չափման համար օգտագործի ներառված գումարը` հաշված ՀՀՍՄ 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í Ïáõï³Ïí³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý (»Ã» ï»ÕÇÝ¿):

²Ûë å³Ñ³ÝçÁãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ÐÐØê 39-ի համաձայն հաշվառվող պայմանագրերի նկատմամբ:

öáËÑ³ïáõÓ³Ý·Íáí³Ï ïÇíÝ»ñ

57. Յուրաքանչյուր հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին ձեռք բերողը պետք է չափի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված փոխհատուցման գծով ակտիվը նույն հիմունքայի, ինչ որ ÷áËÑ³ïáõíáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã³÷ÇÑ»ï¨Û³É·áõÙ³ñÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝáí` սկսած այն օրվանից, երբ նա կորցնում է իր պայմանական պարտավորության հետ կապված ռիսկերի նկատմամբ իր ենթակայությունը:

(³)·áõÙ³ñ, áñÁ Ï×³Ý³ãí»ñ ÐÐØê 37-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

բ) սկզբնապես ճանաչված գումար` հանած ՀՀՄՍ 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í Ïáõï³Ïí³Í ³Ùáñï Ç½³óÇ³Ý (»Ã» ï»ÕÇÝ¿):

²Ûë å³Ñ³ÝçÁãÇ ÏÇñ³éíáõÙ ÐÐØê 39-ի համաձայն հաշվառվող պայմանագրերի նկատմամբ:

öáËÑ³ïáõÓ³Ý·Íáí³Ï ïÇíÝ»ñ

57. Յուրաքանչյուր հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին ձեռք բերողը պետք է չափի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված փոխհատուցման գծով ակտիվը նույն հիմունքայի, ինչ որ ÷áËÑ³ïáõíáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³Ï ïÇíÁ` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ¹ñ³ ·Íáí áñ¨¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ, ÇëÏ Ñ»ï³·³ÛáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ãã³÷áÕ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý·Íáí ³Ï ïÇíÇ ¹»åùáõÙ` նաև փոխհատուցման գծով ակտիվի հավաքագրելիության վերաբերյալ ղեկավարության գնահ³ï³Ï³ÝÁ: Ձեռք բերողը պետք է ապաճանաչի փոխհատուցման գծով ակտիվը, միայն երբ հավաքագրում է ակտիվը, վաճառում է այն կամ այլ կերպ կորցնում է դրա նկատմամբ իրավունքը:

ä³ÛÙ³Ý³Ï³ÝÑ³ïáõóáõÙ

58. Պայմանական հատուցման իրական արժեքի որոշ փոփոխություններ, որոնք ձեռք բերողը ճ³Ý³ãáõÙ¿ ձեռքբերման ամսաթվից հետո, կարող են արդյունք լինել ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող փաստերի ու հանգամանքների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության, որը ձեռք բերողը ստացել է այդ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá: ²Û¹åÇëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁã³÷Ù³ÝÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñ »Ý` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 45-49-րդ պարագրաֆների: Այնուամենայնիվ, ձեռքբերման ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքերի արդյունք հանդիսացող փոփոխությունները, օրինակ՝ թիրախային շահույթ ապահովելը, բաժնետոմսերի որոշակի ·Ý³ÝßÙ³Ý Ï³Ù Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ¨ÙßÙ³ÏÙ³Ý Íñ³·ñÇ ÏáÝÏñ»ï ÷áõÉÇ Ñ³ëÝ»ÉÁ, ã³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ճշգրտումներ չեն: Ձեռք բերողը պետք է պայմանական հատուցման իրական արժեքի՝ չափման Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñãÑ³Ý¹ÇëÙ³óáÕ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁÑ³ßí³éÇ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå՝

³) áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ¹³ë³Ï³ñ·í³Í å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙÁ ãå»ïù¿ í»ñ³ã³÷íÇ, ¨ ¹ñ³ Ñ»ï³·³Ù³ñáõÙÁ å»ïù¿Ñ³ßí³éíÇë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ.

բ) որպես ակտիվ կամ պարտավորություն դասակարգված պայմանական հատուցումը, որը՝

(i) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù¿¨ ÐÐØê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ¿, å»ïù¿ã³÷íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí՝ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ëï³óí³Í ó³ÝÏ³ó³Í û·áõï Ï³Ù íÝ³ë×³Ý³ã»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ՝ ³Û¹ üÐØê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

(ii) ÐÐØê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ã¿, å»ïù¿ Ñ³ßí³éíÇ ÐÐØê 37-Ç Ï³Ù Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³ÛÉ üÐØê-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

´³ó³Ñ³Ûïáõ ÙÝ»ñ

59. Ò»éք բերողը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որն իր ֆինանսական հաշվետվություններն û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ¿ ï³ÉÇë·Ý³Ñ³ï»Éáõ ³ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý միավորման բնույթն ու ֆինանսական հետևանքները, որը տեղի է ունեցել՝

(³) ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ. Ï³Ù

(բ) հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո, սակայն մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների í³í»ñ³óáõÙÁ:

60. 59-րդ պարագրաֆում նշված նպատակին հասնելու համար ձեռք բերողը պետք է բացահայտի Բ64-´66 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙë³ÑÙ³Ý³í³Í ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ:

61. Ձեռք բերողը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որն իր ֆինանսական հաշվետվություններն ու·ï ³·áñÍáõÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ï ³ÉÇë ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù ×³Ý³ãí³Í ³ÛÝ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ ֆինանսական հետևանքները, որոնք վերաբերում են այդ կամ նախորդ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³ÝÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇÝ:

62. 61-րդ պարագրաֆում նշված նպատակին հասնելու համար ձեռք բերողը պետք է բացահայտի Ք67 å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ:

63. ºÃ» ³Ûë ¨ ³ÛÉ üÐØê-ներով պահանջվող կոնկրետ բացահայտումներով չեն բավարարվում 59-ñ¹ ¨ 61-ñ¹ պարագրաֆներում ներկայացված նպատակները, ձեռք բերողը պետք է բացահայտի ցանկացած լրացուցիչ տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ կլինի՝ այդ նպատակները բավարարելու Ñ³Ù³ñ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙÁ

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

64. êáõÛÝ üÐØê-Á å»ïù ¿ ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ÏÇñ³éíÇ ³ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý միավորումների համար, որոնց ձեռքբերման ամսաթիվը 2009 թ. հուլիսի 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ¿: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñíáõÙ ¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ üÐØê-Á Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³éí»É ÙÇ³ÛÝ 2007 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³ÝÑ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի սկզբից: Եթե կազմակերպությունը սույն ՖՀՍՍ-Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2009 Ã. ÑáõÉÇëÇ 1-Á, ³ÛÝ å»տը է բացահայտի այդ փաստը և միաժամանակ կիրառի նաև ՀՀՍՍ 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008 Ã.):

²ÝóáõÙÁ

65. ²ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù պարտավորությունները, որոնց ձեռքբերման ամսաթիվը սույն ՖՀՍՍ-Ç ÏÇñ³éáõÙÇó í³Õ ¿ »Õ»É, ãå»ïù ¿ ×ß·ñïí»Ý ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³é»ÉÇë:

66. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ûñÇÝ³Ïª ÷áË³1³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ¹»é ãÇ ÏÇñ³é»É üÐØê 3-Á ¨ áõÝ»ó»É է գնման մեթոդի օգտագործմամբ հաշվառված մեկ կամ ավելի ձեռնարկատիրական գործունեության ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ, å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ´68 ¨ ´69 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝßÍ³Í³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ:

Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ

67. Այն ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների դեպքում, որոնց ձեռքբերման ամսաթիվը եղել է ÙÇÝã¨ ëáõÛÝ üÐØê-ի կիրառումը, ձեռք բերողը պետք է առաջընթաց կերպով կիրառի ՀՀՍՍ 12-Ç 68-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇª ëáõÛÝ üÐØê-áí ÷á÷áËí³Í պահանջները: Այլ կերպ ասած՝ ձեռք բերողը չպետք է ճշգրտի Ý³ËïÇÝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ûí³éáõÙÁ՝ ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ՝ Ý³ËïÇÝáõÙ ×³Ý³ã³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ üÐØê-Ç կիրառման ամսաթվից ձեռք բերոնÓÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãÇ áñå»ë ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ×ß·ñïáõÙ (Ï³Ù ¿É ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë, »Ã» ¹³ å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ÐØê 12-áí):

üÐØê 3-Ç (2004 Ã.) ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï ³ñ³ñáõÙÁ

68. êáõÛÝ üÐØê-Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ 2004 Ãí³Ï³ÝÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í üÐØê 3 *§Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñ ï ÇÝ:

Ð³í»Éí³Í²
ê³ÑÙ³Ýí³Í ï»ñÙÇÝÝ»ñ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ Ï³½ÙáõÙ¿ üÐØê-ի բաղկացուցիչ մասը:

ձեռք բերվող Ձեռնարկատիրական գործունեություն կամ գործունեություններ, որոնց նկատմամբ **Ó»éù ¨ÐÐ** ¨ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ¿ ë ï ³ÝáõÙ **Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý** ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

ձեռք բերող **Ò»éù բերվողի** նկատմամբ վերահսկողություն ստացող կազմակերպությունը:

Óեռքբերման ամսաթիվ Այն ամսաթիվը, որի դրությամբ **Ó»éù բերող**Á **Ó»éù բերվողի** նկատմամբ ստանում է í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ:

Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջություն, որը կարելի է Çñ³Ï³Ý³óÝ»É¨ Ï³é³í³ñ»Éª áõÕ³ïÇáñ»Ý Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ, անդամներին կամ մասնակիցներին շահաբաժինների, ծախսումների տնտեսմ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ï»ëùáí Ñ³ïáõÛó ³å³Ñáí»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ ¶áñÍ³ñù Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ **Ó»éù բերող** ë ï ³ÝáõÙ¿ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ **Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ** նկատմամբ: Գործարքներ, áñáÝù երբեմն կոչվում են «իրական միաձուլումներ» կամ «հավասարների միաձուլումներ», ÝáõÛÝå»ë Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý **Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ**ª ¨ÐØê 3-áõÙ ³Û¹ ï»ñÙÇÝÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³éáõÙáí:

å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙ Սովորաբար **ձեռք բերվողի** Ý³ËÏÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáÇ áñå»ë **ձեռք բերվողի í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý** ÷áË³ÝóÙ³Ý ·áñÍ³ñùÇ Ù³ë, áñå»ë Éñ³óáõóÇã ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù բաժնային գործիքներ փոխանցելու **ձեռք բերողի** å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª »Ã» áñáß³ÏÇ ապագա դեպքեր տեղի ունենան կամ որոշակի պայմաններ բավարարվեն: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ **ձեռք բերողիհն** ï³É Ý³ËÏÇÝáõÙ փոխանցված հատուցումը ետ ստանալու իրավունք, եթե բավարարվեն որոշակի å³ÛÙ³ÝÝ»ñ:

í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ ïÝï»ë³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Çñ³íáõÝùª Ýñ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³Éáõ üÐØê 3 ëï³Ý¹³ñïáõÙ ëáõÛÝ ï»ñÙÇÝÁ ÏÇñ³éíáõÙ¿ É³ÛÝ ÇÙ³ëïáí ¨ Ý»ñ¹ñáÕÇÝ պատկանող կազմակերպությունների համար նշանակում է սեփականության բաժնեմաս, ÇëÏ **÷áË³¹³ñÓ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ** Ñ³Ù³ñª ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç, ³Ý¹³ÙÇ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏóÇ բաժÝ»Ù³ë:

Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ù ¶áõÙ³ñ, áñáí³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª Ù³ñí»É Çñ³½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨`§³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:

·áõ¹íÇÉ ²ÏïÇí, áñÁ Ý»ñÏ³Ûª óÝáõÙ¿ **Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý** ժամանակ ձեռք բերված ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ, áñáÝù ³ÝÑ³ï³å»ë áñáß»ÉÇ¨ ³é³ÝÓÇÝ×³Ý³ã»ÉÇã»Ý:

áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) ²ÏïÇíÁ áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) ¿, »Ã» ³ÛÝª

ա) կամ առանձնացվելի է, այսինքն՝ կարող է առանձնացվել կամ բաժանվել Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó¨ í³×³éí»É, ÷áË³Ýóí»É, ÉÇó»Ý½³íáñí»É, í³ÑÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ïñí»É Ï³Ù ÷áË³Ý³Ïí»É, áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ³ïÏÇí Ï³Ù¿É ³éÝãíáÕ å³ÛÙ³Ý·ñÇ, ³ÛÉ որոշելի ակտիվի կամ պարտավորության հետ միասին, անկախ այն բանից՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù ï ³¹Çñ¿ ¹³ ³Ý»É, Ã» áã.

բ) կամ պայմանագրային կամ այլ իրավական իրավոնÝùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù¿ª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ բանից, թե այդ իրավունքները փոխանցելի են կամ առանձնացվելի են Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³Ù ³ÛÉ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇó¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó:

áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇí Ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ **áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ)** áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý³Ï ïÇí:

÷áË³¹³ñÓ Կազմակերպություն, բացի ներդրողին պատկանող կազմակերպությունից, որը շահաբաժիններ, ծախսումների տնտեսում կամ այլ տնտեսական օգուտներ է ապահովում

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Çñ **ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ**, ³Ý¹³ÙÝ»ñÇÝ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇÝ: úñÇÝ³Ï³ ÷áË³¹³ñÓ ³å³Ñáí·ñ³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, í³ñÏ³ÛÇÝ ÙÇáõÃÛáõÝÁ ¨ Ïáéå»ñ³ïÇí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ»Ý:

ãí»ñ³ÑëÏáÕ µ»ñóûáõÙ»ñ ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÁ, áñÁ, áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý, í»ñ³·ñ»ÉÇ ã¿ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ:

ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñ êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏáíÁ *ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñ* ï»ñÙÇÝÝ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ³í»ÉÇ É³ÛÝ ÇÙ³ëïáí ¨ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáÕÇÝ å³ïÏ³ÝáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ **µ»ñóÝ³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ**, ÇÝãå»ë Ý³¨ **÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ** ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ, ³Ý¹³ÙÝ»ñÇÝ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇÝ:

Ð³í»Éí³Í´

ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ Ï³½ÙáõÙ¿ ÜÐØê-ի բաղկացուցիչ մասը:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ (2(·) å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´1. êáõÛÝ ÜÐØê-Á âÇ ÏÇñ³éíáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏ³ïÇրական գործունեությունների միավորման նկատմամբ: ԸնդÑ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ¿, որում միավորվող բոլոր կազմակերպություններին կամ ձեռնարկատիրական գործունեություններին ի վերջո í»ñ³ÑëÏáõÙ¿ ÙÇ¨ÝáõÛÝ ÏáÕÙÁ Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÁ ¨° Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç, ¨° ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á, ¨ ³Û¹ վերահսկողությունն անցողիկ (ժամանակավոր բնույÃÇ) ã¿:

Բ2. Անհատների խումբը կհամարվի կազմակերպությունը վերահսկող, երբ պայմանագրային Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹Ûáõ Ýáõñ³Ýù ÙÇ³ëÇÝ Çñ³íáõÝù áõÝ»Ý Ï³é³í³ñ»Éáõ ¹ñ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ` Ýñ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñ ë ï³Ý³Éáõ Ýå³ï³ÏáíÈ Ç ·áñÍáõÃÛ³Ý áÉáñïÇó ¹áõñë է, եթե անհատների միևնույն խումբը պայմանագրային համաձայÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ÉÇ³Ï³ï³ñ Ñ³Ù³ï»Õ Çñ³íáõÝù áõÝÇ Ï³é³í³ñ»Éáõ ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ` Ýñ³Ýó ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñ ë ï³Ý³Éáõ Ýå³ï³ÏáíÈ, ¨ ³Û¹ ÉÇ³Ï³ï³ñÑ³Ù³ï»Õ իրավունքն անցողիկ (ժամանակավոր բնույթի) չէ:

´3. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ í»ñ³հսկվել անհատի կամ անհատների խմբի կողմից, որոնք գործում են ÙÇ³ëÇÝ å³Ûմանագրային համաձայնությամբ, և այդ անհատը կամ անհատների խումբը կարող է ենթակա ãÉÇÝ»É ÜÐØê-Ý»ñÇ` ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ: Հետևաբար, ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ã¿ Ý»ñ³éí»É áñå»ë ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ñ³Ù³խմված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ë, áñå»ë½Ç Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ Ñ³Ù³ñíÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ÁÝ¹·ñÏáÕ:

´4. ØÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñից յուրաքանչյուրում չվերահսկող բաժնեմաս»ñÇ ã³÷Á Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç¨ Ñ»ïá ³éÝãáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ áñáß»ÉÇë, Ã» ³ñ¹Ûáù ÙÇ³íáñáõÙÁ ÁÝ¹·ñÏáõÙ¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ: ÜÙ³Ý³å»ë, ³ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ù»ÏÁ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ¿, áñÁ բացառվել է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունÝ»ñÇó, ³éÝãáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ áñáß»ÉÇë, Ã» ³ñ¹Ûáù ÙÇ³íáñáõÙÁ ÁÝ¹·ñÏáõÙ¿ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ï³Ï·ïÝíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ:

Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý áñáß³ÏÇ³óáõÙÁ (3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´5. êáõÛÝ ÜÐØê-Á ë³ÑÙ³Ýáõ Ù¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ` áñå»ë ·áñÍ³ñù Ï³Ù ³ÛÉ դեպք, որում ձեռք բերողը ստանում է մեկ կամ ավելի ձեռնարկա ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõՈՒ: Ձեռք բերողը կարող է ստանալ ձեռք բերվողի վերահսկողությունը տարբեր ձևերով, ûñÇÝ³Ï՝

(³) ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñ, ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñ ÷áË³Ýó»Éáí (Ý»ñ³éÛ³É Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Ï³½ÙáÕ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñ).

(բ) պարտավորությունների առաջացմամբ.

(գ) սեփական կապիտալի բաժնեմասերի թողարկմամբ.

(¹) Ñ³ïáõóÙ³Ý Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ ï»ë³ÏÝ»ñ ïñ³Ù³¹ñ»Éáí. Ï³Ù

(») ³é³ÝóÑ³ïáõóÙ³Ý ÷áË³ÝóÙ³Ý, Ý»ñ³éÛ³É ÙÇ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý·ñáí (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 43):

´6. Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁª Çñ³í³Ï³Ý, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñÇó ելնելով, կարող է կառուցված լինել տարբեր ձևերով, որոնք ներառում են հետևյալը, սակայն չեն ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏíáõÙ ¹ñ³Ýóáí.

(³) Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÙáեր դառնում են ձեռք բերողի դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ï³Ù Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½áõï ակտիվներն իրավաբանորեն միաձուլվում են ձեռք բերողի հետ.

(բ) միավորվող կազմակերպություններից մեկը փոխանցում է իր զուտ ակտիվները, կամ դրա սեփականատերերը փոխանցում են սեփական կապիտալում իրենց բաժնեմասերը մեկ այլ միավáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù¹ñ³ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ.

(գ) բոլոր միավորվող կազմակերպությունները փոխանցում են իրենց զուտ ակտիվները, կամ այդ Ի³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ»ñÇ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ ÷áË³ÝóáõÙ »Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Çñ»Ýó բաժնեմասերը նոր ստեղծված կազմակերպությանը (երբեմն ÏáãíáõÙ ¿ ÷³Ã³ÃÙ³Ý Ï³Ù Ñ³í³ùÙ³Ý ·áñÍ³ñù). Ï³Ù

(դ) միավորվող կազմակերպություններից մեկի նախկին սեփականատերերի մի խումբ ë ï ³ÝáõÙ ¿ ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ:

Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ (å³ñ³·ñ³ý 3-Ç ÏÇñ³éáõÙÁ)

´ 7. Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ բաղկացած է մուտքային գործոններից (մուտքերից) և այդ մուտքային ·áñծոնների նկատմամբ կիրառվող ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇó, áñáÝù áõÝ»Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ ë ï »ÕÍ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ: âÝ³Û³Í ձեռնարկատիրական գործունեությունները սովորաբար ունենում են ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ, ë³Ï³ÛÝ փոխկապակցված ամբողջութÛáõÝÁ áñå»ë Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ áñ³Ïí»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ å³ñï³¹Çñ ã»Ý: Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý »ñ»ù ï³ññ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ »Ý Ñ» ï¨Û³É Ï»ñå`

(³) **Øáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñ**. ò³ÝÏ³ó³Í ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇçáó, áñÁ ë ï »ÕÍáõÙ ¿ Ï³Ù ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝÇ ë ï »Õðելու արդյունքներ, երբ դրա նկատմամբ կիրառվում են մեկ կամ ավելի ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ: Øáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ (Ý»ñ³éÛ³É áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ), Ù ï³íáñ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ³ÝÑñ³Å»ß ï ÝÛáõÃ»ñÇ Ï³Ù Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ó»éùբերման հնարավորությունը և աշխատակիցները.

(բ) **¶áñÍÁÝÃ³ó**. ò³ÝÏ³ó³Í Ñ³Ù³Ï³ñ·, ë ï ³Ý¹³ñ ï , ³ñÓ³Ý³·ñáõÃÛáõÝ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·Çñ, Ï³ÝáÝ, áñÁ Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÇ Ï³Ù ·áñÍáÝÝ»ñÇ նկատմամբ կիրաև»ÉÇë ë ï »ÕÍáõÙ ¿ Ï³Ù ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ¿ áõÝ»ÝáõÙ ë ï »ÕÍ»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ: ¶áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý é³½Ù³í³ñ³Ï³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ, ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ ¨ ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ: ²Ûë ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ ëáíáրաբար փաստաթղթավորվում են, սակայն անհրաժեշտ հմտությունները չեն ÷áñÓ áõÝ»óáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåí³Í ³ßË³ïáõÅÁ, Ñ»ï¨»Éáí Ï³ÝáÝÝ»ñÇÝ ¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇÝ, Ï³ñáÕ ¿ ³å³Ñáí»É ³ÝÑñ³Å»ßï ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ, áñáÝù ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ÏÇñ³é»É Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñÇ նկատմամբ՝ արդյունքներ ստեղծելու համար: (Հաշí³éÙ³Ý, Ñ³ßÇíÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý, ³ßË³ï³í³ñÓÇ հաշվարկման և այլ վարչական համակարգերը, սովորաբար, չեն հանդիսանում արդյունքներ ստեղծելու Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍíáÕ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ).

(·) **²ñ¹ÛáõÝù**. Մուտքային գործոնների և այդ մուտքային գործոնների նկատմամբ կիրառված գործընթացների ³ñ¹ÛáõÝùÁ, áñáÝù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñÇ, ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ Ï³Ù Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ³å³ÑáíáõÙ »Ý, Ï³Ù ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ³å³Ñáվելու հատույց՝ չահաբաժինների, ³í»ÉÇ ó³Íñ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áïÝ»ñÇ ï»ëùáí:

´ 8. ê³ÑÙ³Ýí³Í Ýå³ï³ÏÝ»ñáí áõÕÕáñ¹í»Éáõ ¨ Õ»Ï³í³ñí»Éáõ Ñ³Ù³ñ` ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷áËï³å³Ïóված ամբողջությանն անհրաժեշտ են երկու կարևորագույն տարրեր՝ մուտքային գործոններ ¨ ³Û¹ Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝüների նկատմամբ կիրառվող ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ, áñáÝù ÙÇ³ëÇÝ û·ï³·áñÍíáõÙ Ï³Ù û·ï³·áñÍ»Éáõ »Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ ë ï »ÕÍ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éÇ í³×³éáõÇ ïáÕÙÇó ³Û¹ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý գործունեությունը վարելիս օգտագործած բոլոր Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍÁÝÝ»ñÁ ¨ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ, »Ñ» ßáõÏ³ÛÇ մասնակիցները ընդունակ են ձեռք բերեÉáõ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ¨ ß³ñáõÝ³Ï»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏáõÙÁ, ûñÇÝ³Ï` Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ Çñ»Ýó ë»÷³Ï³Ý Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍÁÝÝ»ñÇ ¨ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ Ñ» ï ÙÇ³íáñ»Éáí:

´ 9. Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·ործունեության տարրերի բնույթը տարբերվում է ըստ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý ×ÛáõÕ»ñÇ ¨ Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý) Ï³éáõó³ÍùÇ` Ý»ñ³éÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½³ñ·³óÙ³Ý ³ë ï Ç×³ÝÁ: ÐÇÙÝ³íáñí³Í Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë áõÝ»ÝáõÙ »Ý Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñÇ, ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ ¨ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ շատ տարբեր տեսակներ, ÙÇÝã¹»é Ýáñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë áõÝ»ÝáõÙ »Ý ùÇã Ùáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñ áõ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ և երբեմն միայն մեկ ³ñ¹ÛáõÝù (³ñï³¹ñ³Ýù): ¶ñ»թե բոլոր Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõÝ»-ÝáõÙ »Ý Ý³¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ë³Ï³ÛÝ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ áõÝ»Ý³:

´ 10. ¶áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉáõÙ Ï³ñáÕ ¿ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ չունենալ: Նման դեպքերում ձեռք բերողը պետք է հաշվի առնի այլ գործոններ՝ որոշելու համար, Ã» ³ñ¹յոք ամբողջությունը հանդիսանում է Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ: ²Û¹ ·áñÍáÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ են, բայց չեն սահմանափակվում այն բանով , թե արդյոք ամբողջությունը՝

(³) ëÏë»É ¿ Íñ³·ñí³Í ÑÇÙÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ.

(բ) ունի աշխատակիցներ, մտավոր սեփականություն և այլ մáõïù³ÛÇÝ ·áñÍáÝÝ»ñ ¨ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ, áñáÝù կարող են կիրառվել այդ մուտքային գործոնների նկատմամբ.

(·) Ñ»ï³Ùáõï ¿ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÃáÕ³ñÏÙ³Ý Íñ³·ñÇ.

(դ) ի վիճակի կլինի ձեռք բերել հաճախորդներ, որոնք կգնեն արդյունքները:

Այդ գործոններից ոչ բոլորի առկայությունն է պարտա¹Çñ, áñå»ë½Ç Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉáõÙ ·ïÝíáÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ կոնկրետ փոխկապակցված ամբողջությունը áñ³ÏíÇ áñå»ë Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ:

´11. ¶áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ կոնկրետ փոխկապակցված ամբողջության՝ որպես Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ որակվելու որոշումը պետք է հիմնվի այն բանի վրա, թե արդյոք ÷áËÏ³å³ÏóÍ³Í ամբողջությունը ÁÝ¹áõÝ³Ï ¿ ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏóÇ ÏáÕÙÇó áõÕÕáñ¹í»Éáõ ¨ Õ»Ï³í³ñí»Éáõ áñå»ë ձեռնարկատիրական գործունեություն: Հետևաբար, ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë, Ã» ³ñ¹Ûáù կոնկրետ ամբողջությունը Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ, ³éÝãáõÃÛáõÝ ãáõÝÇ ³ÛÝ ÷³ëïÇ Ñ»ï, Ã» ³ñ¹Ûáù í³×³éáÕÁ այդ ամբողջությունը ß³Ñ³·áñÍ»É ¿ áñå»ë Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ, Ï³Ù Ã» ³ñ¹Ûáù ձեռք բերողը մտադիր է ամբողջությունը չահագործել որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն:

Բ12. Հակառակը վկայող փաստի բացակայության դեպքում å»ïù ¿ »ÝÃ³¹ñíÇ, áñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÏáÝÏñ»ï փոխկապակցված ամբողջությունը, áñáõÙ ³éÏ³ ¿ ·áõ¹íÇÉ, Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ ¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, å³ñï³¹Çñ ãí, áñ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ áõÝ»Ý³ ·áõ¹íÇÉ:

Ձեռք բերողի որոշումը (6-ñ¹ ¨ 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´13. Ձեռք բերողին՝ կազմակերպությանը, որը ստանում է ձեռք բերվողի նկատմամբ վերահսկողություն, áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ å»ïù ¿ û·ï³·áñÍíÇ ÐÐØê 27 *§Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություն*ÝÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÇ áõÕ»óáõÛóÁ: ºÃ» ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ, ë³Ï³ÛÝ ÐÐØê 27-Ç áõÕ»óáõÛóÇ ÏÇñ³éáõÙÁ Ñëï³Ïáñ»Ý ãÇÙ³ï³Ý³ßáõÙ, Ã» ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó áñÝ է ձեռք բերողը, ապա ձեռք բերողին որոշելիս պետք է հաշվի առնվեն ´14-´18 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í ·áñÍáÝÝ»ñÁ:

Բ14. Հիմնականում դրամական միջոցների կամ այլ ակտիվների փոխանցմամբ կամ պարտավորությունների առաջացմամբ իրականացված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ձեռք բերողը, սովորաբար, այն կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿, áñÁ ÷áË³Ýóáõ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ Ï³Ù ³ÛÉ ³ïïçíÝ»ñ, Ï³Ù ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÇ Ùáï ³é³ç³ÝáõÙ »Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Բ15. Հիմնականում սեփական կապիտալում բաժնեմասերի փոխանակմամբ իրականացված ձեռնարկատիրական ·áñÍáõնեության միավորման դեպքում ձեռք բերողը, սովորաբար, այն կազմակերպությունն է, որն իր սեփական կապիտալում թողարկում է բաժնեմասեր: Այնուամենայնիվ, որոշ ձեռÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý գործունեության միավորումների դեպքում, որոնք սովորաբար կոչվում են «հետադարձ ձեռքբերումÝ»ñ¦, թողարկող կազմակերպությունը ձեռք բերվողն ¿: ´19-´27 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý Ñ»ï³¹³ñÓ Ó»éù-բերումների հաշվառման ուղեցույցը: Սեփական կապիտալում բաժնեմասերի փոխանակմամբ Çñ³Ï³Ý³óí³Í ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ձեռք բերողին áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý Ý³¨ ³ïÕÇÝ ³ÛÉ ÷³ëï»áõ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ, Ý»ñ³é³Éª

(³) *Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ հարաբերաÏ³Ý Ó³ÛÝÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ.* ձեռք բերողը, սովորաբար, այն միավորվող կազմակերպությունն է, áñÇ ë»÷³Ï³ նատերերը խմբովին պահպանում կամ ստանում են ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ó³ÛÝÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ³Ù»Ý³Ù»Í բաժինը: àñáß»ÉÇë, Ã» ë»÷³Ï³Ý³տերերի որ խումբն է պահպանում Ï³Ù ëï³ÝáõÙ Ó³ÛÝÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ³Ù»Ý³Ù»Í բաժինը, կազմակերպությունÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝÇ áñ¨¿ áã ëáíáñ³Ï³Ý Ï³Ù Ñ³ïáõÏ Ó³ÛÝÇ Çñ³íáõÝùÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ûåóÇáÝÝ»ñÇ, í³ñ³Ý³ïÝ»ñÇ Ï³Ù ÷áË³ñï»ÉÇ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ·áÛáõÃÛáõÝÁ.

(բ) *ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ëáßáñ ÷áùñ³Ù³ëíության ձայնի իրավունքի բաժնեմասի գոյությունը, եթե ոչ մի այլ սեփականատեր կամ սեփականատերերի կազմակերպված խումբ չունի նշանակալի ձայնÝÇ Çñ³վունքի բաժնեմաս.* ձեռք բերողը, սովորաբար, այն միաíáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿, áñÇ Ù»Ï ë»÷³Ï³Ý³ï»ñÁ Ï³Ù սեփականատերերի կազմակերպված խումբը միավորված կազմակերպությունում ունի խոշորագույն փոքրամասնության ձայնի իրավունքի բաժնեմասը.

(·) *ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÝÇ Ó¨³íáñáõÙÁ.* ձեռք բերողը, սովորաբար, այն ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿, áñÇ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÁÝïñ»Éáõ Ï³Ù Ýßí³Ý³Ï»Éáõ Ï³Ù å³ßïáÝ³ÝÏ ³Ý»Éáõ ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ Ù»Í³Ù³ëÝáõÃÛ³ÝÁ.

(¹) *ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ïայության բարձրագույն Õ»Ï³í³ñáõÃ³Ý Ó¨³íáñáõÙÁ.* ձեռք բերողը, սովորաբար, ³ÛÝ ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿, áñÇ (Ý³ËÏÇÝ) Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ ·»ñ³Ï³ÛáõÙ ¿ ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Õ»Ï³í³ñÙ³Ý Ù»ç.

(») *սեփական կապիտալում բաժնեմասերի փոխանակÏÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ.* ձեռք բերողը, սովորաբար, այն ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ¿, áñÁ Ñ³í»É³·ÇÝ ¿ í×³ñáõÙ ÙÛáõë ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇïալում բաժնեմասերի՝ միևչև միավորումը եղած իրական ³ñÅ»ùÇ íñ³:

Բ16. Ձեռք բերողը, սովորաբար, այն միավորվող կազմակերպությունն է, որի հարաբերական չափը (չափված, ûñÇÝ³Ï, ³ÏïÇíÝ»ñáí, Ñ³ëáõÃáí Ï³Ù ß³ÑáõÛÃáí) ½·³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ Ù»Í ¿, ù³Ý ÙÛáõë ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Á:

´17. ²í»ÉÇ ù³Ý »ñÏáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ÁÝ¹ñ·ïáÕ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ղեպքում ձեռք բերողի որոշումը, ի թիվս այլ հարցերի, պետք է ներառի այն, թե ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó áñÝ ¿ Ý³Ë³Ó»éÝ»É ÙÇ³íáñáõÙÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÙÇ³íáñíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ հարաբերական չափերը:

´18. ä³ñï³¹Çñ¿, áñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñë ï»ÕÍí³Í Ýáñ կազմակերպությունը համարվի ձեռք բերող: Եթե նոր կազմակերåáõÃÛáõÝÁ ë ï»ÕÍí»É ¿, áñå»ë½Ç ÃáÕ³ñÏÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³պիտալում բաժնեմասեր՝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ÙÇÝã¨ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»ó³Í ÙÇ³íáñíáÕ կազմակերպություններից մեկը պետք է որոշակիացվի որպես ձեռք բերող՝ կիրառելով Բ13-´17 å³ñ-րագրաֆների ուղեցույցը: Սակայն, ի տարբերությûáõÝ ¹ñ³, Ýáñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ áñå»ë Ñ³ïáõóáõÙ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáõÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñ, Ï³Ù áõÙ Ùá ï ³é³ç³ÝáõÙ »Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, կարող է լինել ձեռք բերողը:

Հետադարձ ձեռքբերումներ

Բ19. Հետադարձ ձեռքբերում տեղի է ունենում, երբ այն կազմակերպությունը, որը թողարկում է արժեթղթեր (իրավական տեսակետից՝ ձեռք բերողը), հաշվառման նպատակով որոշակիացվում է որպես ձեռք բերվող՝ ´13-´18 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ áõÕ»óáõÛóÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: ²ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ բաժնեմասեր են ձեռք բերվում (իրավական տեսակետից՝ ձեռք բերվողը), պետք է հաշվառմաÝ Ýå³ï³ÏáíÍ հանդիսանա ձեռք բերող, որպեսզի գործարքը համարվի հետադարձ ձեռքբերում: Օրինակ՝ երբեմն հետադարձ ձեռքբերումներ են տեղի ունենում, երբ մասնավոր փակ ընկերությունը ցանկանում է դառնալ բաց ընկերություն, սակայն չի ցանկանում գրանցել իր սեփական կապիտալի բաժնե ïáÙë»ñÁ: ¸³ Çñ³·áñÍ»Éáõ համար մասնավոր փակ ընկերությունը կկազմակերպի, որպեսզի բաց ընկերությունը ձեռք բերի իր ë»÷³Ï³Ý կապիտալում բաժնեմասեր՝ բաց ընկերության սեփական կապիտալում բաժնեմասերի դիմաց: Այս ûñÇÝ³ÏáõÙ բաց ընկերությունն **իրավական տեսակետից ձեռք բերողն** ¿, áñáíÑ»ï¨ ³ÛÝ ÃáÕ³ñÍ»É ¿ Çñ սեփական կապիտալում բաժնեմասեր, իսկ մասնավոր ÷³ÏÁÝÍ»ñáõÃÛáõÝÝ **Çñ³í³Ï³Ý ï»ë³Ï»ïÇó Ó»éù բերվողն** ¿, áñáíÑ»ï¨ ձեռք են բերվել Ýñ³ սեփական կապիտալում բաժնեմասեր: Այնուամենայնիվ, Բ13-´18 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ áõÕ»óáõÛóÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙª

(ա) բաց ընկերությունը հաշվառման նպատակով áñáß³ÏÇ³óíáõÙ ¿ áñå»ë **ձեռք բերվող** (Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ձեռք բերվող).

(բ) մասնավոր փակ ընկերությունը Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³ÏáíÍ áñáß³ÏÇ³óíáõÙ ¿ áñå»ë **ձեռք բերող** (հաշվապահական ձեռք բերող):

Գործարքը որպես հետադարձ ձեռքբերում հաշվառվելու համար՝ հաշվապահական ձեռք բերվողը պետք է բավարարի ձեռնարկատիրական գործունեության սահմանմանը. կիñ³éíáõÙ »Ý Ý³¨ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç ճանաչման և չափման բոլոր սկզբունքները, ներառյալ գուդվիլի ճանաչման պահանջը:

öáË³Ýóí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý ã³÷áõÙÁ

Բ20. Հետադարձ ձեռքբերման դեպքում հաշվապահական ձեռք բերողը ձեռք բերվողի դիմաց, սովորաբար, որևէ հատուցում չի թողարկում: Փոխարենը՝ հաշվապահական ձեռք բերվողը, սովորաբար, հաշվապահական ձեռք բերողի սեփականաա ï»ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÃáÕ³ñÏáõÙ ¿ Çñ սեփական կապիտալի բաժնետոմսերը: Ð»ï¨³å»ë, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ձեռք բերվողում իր բաժնեմասի դիմաց հաշվապահական ձեռք բերողի կողմից ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ïáõÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ó»éùբերման ամսաթվի դրությամբ հիմնվում է սեփական կապիտալում բաժնեմասերի այն քանակի վրա, որը իրավական դուստր կազմակերպությունը պետք է թողարկեր, áñå»ë½Ç Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ë»÷³Ï³Ý³ï»ñÇÝ ï³ñ ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³լում բաժնեմասերի նույն տոկոսը, որն առաջացել է հետադարձ ձեռքբերումից: Սեփական կապիտալում՝ այդ ձևով հաշվարկված բանակության բաժնեմասերի իրական արÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ û·ï³·áñÍ»É որպես ձեռք բերվողի դիմաց փոխանցված հատուցման իրական արժեք:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությûáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïáõÙÁ ¨ Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ

Բ21. Հետադարձ ձեռքբերումից հետո պատրաստված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները Ññ³å³ñ³Ïíáõ»Ý Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý (Ñ³ßí³å³հական ձեռք բերվողի) անունով, բայց Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñíáõÙ »Ý áñå»ë Çñ³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ձեռք բերողի) ֆինանսական հաշվետվությունների շարունակություն՝ մեկ ճշգրտմամբ. դա Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ձեռք բերողի իրավական կապիտալի հետընթաց կերպով ճշգրտումն է՝ հաշվապահական ձեռք բերվողի Çñ³í³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²Ûչ ×ß·ïáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿՝ Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (հաշվապահական ձեռք բերվողի) կապիտալն արտացոլելու համար: Այդ համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³Ù»Ù³ï»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ ÝáõÛÝå»ë Ñ»ï¨ÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ×ß·ñïáõÙ ¿՝ Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (հաշվապահական ձեռք բերվողի) իրավական Ï³åÇï³ÉÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Բ22. Քանի որ համախմբված ֆինանսական հաշ»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Çñ³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ß³ñáõÝ³կությունը, բացառությամբ վերջինիս Ï³åÇï³ÉÇ Ï³éáõóվածքի, համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են՝

(³) Çñ³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ñ³ßí³å³Ñ³կան ձեռք բերողի) ակտիվները և å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ ×³Ý³ãí³Í¨ã³÷í³Í ÙÇÝã¨ Ù Ç³íáñáõÙÁ »Õ³Í Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáí.

(բ) Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (հաշվապահական ձեռք բերվողի) ակտիվները և å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ ×³Ý³ãí³Í¨ã³÷í³Í Ñ³Ù³Ó³ûÝ ëáõûÝ üÐØê-Ç.

(·) Çñ³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ñ³ßí³å³Ñ³կան ձեռք բերողի) **ÙÇÝã**միավորումային չբաշխված ß³Ñáõ۪ÃÁ¨ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÙÝ³óáñ¹Ý»ñÁ.

(¹) համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում որå»ë ÃáÕ³ñÏí³Í ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ բաժնեմասեր ճանաչված գումարը, որը որոշվում է՝ գումարելով իր³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (հաշվապահական ձեռք բերողի) թողարկած, ձեռնարկատիրական գործուÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó ³ÝÙÇç³å»ë ³é³ç ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ սեփական կապիտալում բաժնեմաë»ñÁ ¨ Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ñ³ßí³պահական ձեռք բերվողի)՝ ëáõûÝ üÐØê-Ç Ñ³Ù³Ó³ûÝ áñáßí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: ²ûÝáõ³Ù»Ý³ûÝÇí, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ï³éáõóí³ÍùÁ (³ûëÇÝùÝ՝ ÃáÕ³ñÏí³Í ë»÷³Ï³Ý կապիտալում բաժնեմասերի քանակը և տեսակը) ³ñï³óáÉáõÙ ¿ Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (հաշվապահական ձեռք բերվողի) սեփաÏ³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ï³éáõóí³ÍùÁ, Ý»ñ³é³Ë ë»÷³Ï³Ý կապիտալում բաժնեմասերը, որոնք իրավական մայր կազմակերպությունը թողարկել է՝ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: Ð»ï¨å»ë, Çñ³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (հաշվապահական ձեռք բերողի) սեփական կապիտալի կառուցվածքը í»ñ³Ý»ñկայացվում է՝ օգտագործելով ձեռքբերման պայմանագրով սահմանված փոխանակÙ³Ý ·áñÍ³ÏÇóÁ՝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Çñ³í³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ó»éù բերվողի) բաժնետոմսերի այն քանակը, որոնք թողարկվել են հետադարձ ձեռքբերման գործարքում.

(») Çñ³í³Ï³Ý ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ñ³ßí³å³Ñ³կան ձեռք բերողի) չբաշխված շահույթի և ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ ÙÇÝãÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ³ûÝ Ù³ëÁ, áñÁ համամասնորեն բաժին է ընկնում չվերահսկող բաժնեմասին, ինչպես ասվում է ´23 ¨ ´24 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

Չվերահսկող բաժն»Ù³ë

Բ23. Հետադարձ ձեռքբերման դեպքում իրավական ձեռք բեÑíáÕÇ (հաշվապահական ձեռք բերողի) որոշ սեփականատերեր կարող են սեփական կապիտալում իրենց բաժնեմասերը չփոխանակել իրավական մայր կազմակերպության (հաշվապահական ձեռք բերվողի) սեփական կապիտալում բաժնեմասերի հեï: Հետադարձ ձեռքբերումից հետո այդ սեփականատերերը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում դիտվում են որպես չվերահսկող բաժնեմաս: Պատճառն այն է, որ իրավական ձեռք բերվողի այն սեփականատերերը, որոնք սեփական կապիտալում իրենց բաժնեմասերը չեն փոխանակում իրավակ³Ý ձեռք բերողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի հետ, բաժնեմաս ունեն միայն իրավական ձեռք բերվողի ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ: ºí ÁÝ¹Ñ³Ï³é³ÏÁª ãÝ³Û³Í իրավական ձեռք բերողը Ñ³ßí³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ¿ ձեռք բերվող, իրավական ձեռք բերողի սեփականատերերը բաժնեմաս ունեն միավորված կազմակերպության ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ:

Բ24. Իրավական ձեռք բերվողի ակտիվները և պարտավորությունները համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ã³÷áõÙ ¨ ×³Ý³ãáõÙ »Ý ÙÇÝãÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáí (ï»ë å³ñ³·ñ³ý ´22(³)): Ð»ï¨³բար, հետադարձ ձեռքբերման դեպքում չվերահսկող բաժնեÙ³ëÝ³ñï³óáÉáõÙ¿ իրավական ձեռք բերվողի գուտ ակ ïÇíÝ»ñÇ՝ ÙÇÝãÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáõÙ ãí»ñ³ÑëÏáÕ բաժնետերերի համամասնական բաժնեմասը, նույնիսկ եթե այլ ձեռքբերումների դեպքում չվերահսկող բաժնեմասերը չափվում են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքներով:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

´25. ÆÝãå»ë Ýßí³Í¿ ´22(¹) å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ñ»ï³¹³ñÓ Ó»éùբերումից հ»ïá համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ Ï³éáõóí³ÍùÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ Çñ³í³Ï³Ý ձեռք բերողի (հաշվապահական ձեռք բերվողի) սեփական կապիտալի կառուցվածքը, ներառյալ Çñ³í³Ï³Ý ձեռք բերողի ÏáÕÙÇó Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÃáÕ³ñÏí³Í ë»÷³Ï³Ý կապիտալում բաժնեմասերը:

Բ26. Այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում տեղի է ունեցել հետադարձ ձեռքբերումը, շրջանառության մեջ ·ïÝíáÕ ëáíáñական բաժնետոմսերի կշռված միջին քանակը (մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի Ñ³ßí³ñÏÇ Ñ³Ûï³ñ³ñÁ) Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë՝

(ա) այդ ժամանակաշրջանի սկզբից մինչև ձեռքբերման ամսաթիվը շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը պետք է հաշվարկվի իրավական ձեռք բերվողի (հաշվապահական ձեռք բերողի)՝ ³Ûï Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý Ù»ç ·ïÝíáÕ ëáíáñ³Ï³ü բաÅÝ»ïáÙë»ñÇ ÏßéÍ³Í

ÙÇçÇÝ ù³Ý³ÏÇ ¨ ÙÇ³ÓáõÉÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ·áñÍ³ÏÇóÇ ³ñï³¹ñû³ÉÇ ÑÇÙ³Ý íñ³.

(բ) ձեռքբերման ամսաթվից մինչև այդ ժամանակաշրջանի վերջը շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը պետք է ÉÇÝÇ իրավական ձեռք բերողի (հաշվապահական ձեռք բերվողի)՝ ³û¹ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի փաստացի ÃÇíÁ:

Բ27. Ձեռքբերման ամսաթվից առաջ յուրաքանչյուր համեմատական Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, áñ Ý»ñÏ³ûó³Í ¿ Ñ³մախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում Ù»Ï³ դարձ ձեռքբերումից հետո, Ù»Ï բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը պետք է հաշվարկվի՝

(³) ³û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ³ñÇó ûáõñ³ù³ÝáõáõñáõÙ Çñ³í³կան ձեռք բեñíáÕÇ՝ սովորական բաժնետոմսերի ïÇñ³å»ïáÕÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕß³ÑáõûÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁÑ³ñ³բերելով

(բ) իրավական ձեռք բերվողի՝ շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի սկզբնական կշռված միջին քանակի և ձեռքբերման պայմանագրով սահմանված փոխանակման գործակիցի արտադրյալին:

Առանձին ձեռք բերված ակտիվների և ստանձնÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ (10-13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ

Բ28. Ձեռք բերողը չպետք է ճանաչի որևէ ակտիվ կամ պարտáíáñáõÃÛáõÝ ³ÛÝ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ·Íáí, áñáõÙ ձեռք բերվողը վարձակալն է, բացառությամբ երբ ճաÝ³ãáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ´29 ¨ ´30 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí:

Բ29. Ձեռք բերողը պետք է որոշի, թե արդյոք գործառնական վարձակալության (որում ձեռք բերվողը վարձակալն է) պայմանները նպաստավոր են, թե ոչ: Ձեռք բերողը պետք է ճանաչի ոչ նյութական ակտիվ, եթե ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ßáõÏ³û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ï ÝÅ³ëï³íáñ »Ý, ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, »Ã» å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ßáõÏ³û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ï áã ÝÅ³ëï³íáñ »Ý: ´42 պարագրաֆը սահմանում է գործառնական վարձակալության գծով ակտիվների՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքի չափման ուղեցույցը, որում ձեռք բերվողը վարձատուն է:

´30. ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ»ï³åí³Í Ï³ñáÕ ¿ ³éï³ ÉÇÝ»É áñáß»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇí, ÇÝãÇ Ù³ëÇÝ Ï³ñáÕ ¿ íÏ³û»É ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ å³ïñ³ëï³Ï³ÙáõÃÛáõÝÁ՝ í×³ñ»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ÇÝã-áñ ·ÇÝ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ßáõÏ³û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ¿: úñÇÝ³Ï՝ û¹³Ý³í³Ï³û³ÝáõÙ »ÉÙ»ñÇ Ï³Ù Ï³ñ¨áñ ³é¨ ïñ³Ï³ÝÃ³Õ³Ù³ëáõÙ Ù³Ýñ³Í³Ë ³é¨ ïñÇ ï³ñ³ÍùÍ³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ³å³Ñáí»É Ùáõïù¹»åÇ ßáõÏ³ Ï³Ù ³ÛÉ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ, áñáÝù áñ³ÍáõÙ »Ý áñå»ë áñáß»ÉÇ áã ÝÛáõÃական ակտիվներ, ինչպես, օրինակ, հաճախորդի հետ հարաբերությունները: ²û¹ Çñ³íÇ×³ÏáõÙ Ó»éù բերողը պետք է ճանաչի համապատասխան áñáß»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ (³ÏïÇíÝ»ñÁ)ª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ´31 å³ñ³·ñ³ýÇ:

àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ

Բ31. Ձեռք բերողը պետք է գուդվիլից զատ ճանաչի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված որոշելի ոչ նյութական ակտիվները: Ոչ նյութական ակտիվը որոշելի է, եթե այն բավարարում է ³éÝÓÝ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý ³Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ-Çñ³í³Ï³Ýã³÷³ÝÇßÁ:

Բ32. Ոչ նյութական ակտիվը, որը բավարարում է պայմանագրաÛÇÝ-Çñ³í³Ï³Ýã³÷³ÝÇßÁ, áñáß»ÉÇ ¿, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³ÏïÇվը ձեռք բերվողից կամ այÉ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇó ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ÷áË³Ýó»ÉÇ Ï³Ù ³éÝÓÝ³óí»ÉÇ ã¿: úñÇÝ³Ï՝

(ա) ձեռք բերվողը վարձակալում է արտադրական տարածք գործառնական վարձակալությամբ, որի å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ßáõÏ³û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù»Ù³ï ÝÅ³ëï³íáñ »Ý: Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÙÇ³ÝßÝ³Ï ³ñ·»ÉáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ÷áË³ÝóáõÙ (í³×³éùÇ Ï³Ù »ÝÃ³í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ÙÇçáóáí): ²ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñáí í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ýå³ëï³íáñ »Ý՝ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³û³Ï³Ý ·áñծարքների պայմանների համեմատությամբ, հանդիսանÝáõÙ ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí, áñÁ բավարարում է ·áõ¹íÉÇó ½³ï ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ-Çñ³í³Ï³Ý ã³÷³ÝÇßÁª չնայած ձեռք բերողը չի կարող վաճառել կամ այլ կերպ փոխանցել վարձակալական պայմանÝ³·ÇñÁ.

(բ) ձեռք բերվողը շահագործում է սեփական ատոմային էլեկտրակայանը: Այդ ատոմային էլեկտրակայանի ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý ÉÇó»Ý½Ç³Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí ¿, որը բավարարում է ·áõ¹íÇÉÇó ½³ï ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ-Çñ³í³Ï³Ý ã³÷³ÝÇßÁ, նույնիսկ եթե ձեռք բերողը չի կարող այն վաճառել կամ փոխանցել ձեռք բերված էլեկտրակայանից առանձին: Ձեռք բերողը կարող է շահագործման լիցենզիայի Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ¿É»ÏïñÏ³û³ÝÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí ×³Ý³ã»É áñå»ë Ù»Ï ³ÏïÇí, »Ã» ³û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÝ áõÝ»Ý Ñ³Ù³ÝÙ³Ý û·ï³Ï³ñÍ³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(գ) ձեռք բերվողին պատկանում է տեխնոլոգիայի արտոնÝ³·Çñ: Ü³ ³ñïáÝ»É ¿ ³ÛÉáó ÏáÕÙÇó Ý»ñùÇÝ շուկայից դուրս այդ արտոնագրի բացառիկ օգտագործումը՝ փոË³ñ»ÝÁ ëï³Ý³Éáí ³å³·³ ³ñï»ñÏñû³

Ñ³ëáõÛÃÇ áñáßí³Í ïáÏáëÁ: º¹í ï»ËÝáÉá·Ç³ÛÇ ³ñïáÝ³·ÇñÁ, ¨¹ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³ñïáÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ բաված³ñáõÙ »Ý ·áõ¹íÇÉÇó ½³ï ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ-Çñ³í³Ï³Ý ã³÷³ÝÇßÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³ñïáÝ³·ñÇ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³ñïáÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÇÙÛ³ÝóÇó ³é³ÝÓÇÝ í³×³éùÁ Ï³Ù ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ Çñ³ï»ë³Ï³Ý ã¿Ç:

´33. Առանձնացվելիության չափանիշը նշանակում է, որ ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվը կարող է ձեռք բերվողից առանձնացվել կամ բաժանվել և վաճառվել, փոխանցվել, ³ñïáÝí»É, ³ñïáÝí»É, í³ÑÓ³Ï³éí»É Ï³Ù ÷áË³Ý³Ïí»É ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý հետ միասին: Ոչ նյութական ակտիվը, որը ձեռք բերողը ի վիճակի կլիներ վաճառել, արտոնել, կամ այլ կերպ փոխանակել արժեքավոր մեկ այլ բանի հետ, բավարարում¿ ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ձեռք բերողը մտադիր չէ վաճառել, արտոնել, կամ այլ կերպ փոխանակել այն: Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվը բավարարում է առանձնացվելիության չափաÝÇßÁ, »Ã» Ï³Ý ³Û¹ ï»ë³ÏÇ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ï»ë³ÏÇ ³ÏïÇíÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ÷³ëï»ñ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³Û¹ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ Ñ³½í³¹»å ¨ անկախ են այդ գործարքներում ձեռք բերողի ներգրավվածությունից: Օրինակ՝ հաճախորդների և բաժանորդների ցուցակները հաճախ արտոնվում են և, հետևաբար, բավարարում են ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ: ÜáõÛÝÇëÏ »Ã» Ó»éք բերվողը հավատացած է, որ իր հաճախորդների ցուցակÝ»ñÝ áõÝ»Ý ³ÛÉ հաճախորդների ցուցակներից տարբերիչ առանձնահատկություններ, այն հանգամանքը, որ հաճաËáñ¹Ý»ñÇ óáõó³ÏÝ»ñÁ Ñ³×³Ë »Ý ³ñïáÝíáõÙ, ընդհանուր առմամբ նշանակում է, որ ձեռք բերված հաճախորդների ցուցակը բավար³ñáõÙ ¿ ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃյան միավորմամբ ձեռք բերված հաճախորդների ցուցակը չէր բավարարի առանձնացվելիության ã³÷³ÝÇßÁ, »Ã» ·³ÕïÝÇáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÝ ³ñ·»É»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ í³×³é»É, í³ÑÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³É Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå ÷áË³Ý³Ï»É Çñ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ Ù³ëÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ:

Բ34. Այն ոչ նյութական ակտիվը, որը, առանձին վերցված, ձեռք բեñíáÕÇó Ï³Ù ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇ ã¿, բավարարում է առանձնացվելիության չափանիշը, եթե ³ÛÝ ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇ ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, áñáß»ÉÇ ³Ï³ÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ: úñÇÝ³Ï¤

(³) ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ¹Çï³ñÏ»ÉÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñáõÙ ÷áË³Ý³ÏáõÙ »Ý ³í³Ý¹³ÛÇÝ å³ñ-ï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³í³Ý¹³ïáõների հետ հարաբերությունների ոչ նյութական Ý³Ï³ÍïÇíները: Հետևաբար, ձեռք բերողը պետք է գումվիլից զատ ճանաչի ավանդատուների հետ հարաբերությունների ոչ նյութական ակտիվը.

(բ) ձեռք բերվողին պատկանում են գրանցված ապրանքային նշան և փաստաթղթավորված, սակայն ã³ñïáÝ³·ñ³Í ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ÑÙïáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý ·ñ³ÝóÍ³Í ³åñ³Ýù³ÛÇÝ Ýß³Ýáí ³ñï³¹ñ³Ýù ³ñï³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²åñ³Ýù³ÛÇÝ Ýß³ÝÇë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñë»÷³Ï³Ý³ïÇñáçÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ÷áË³Ýó»É Ý³¨ ³ÛÝ ³Ù»ÝÁ, áñ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ Ýáñ սեփականատիրոջը՝ նախկին սեփականատիրոջ արտադրանքից չտարբերվող արտադրանք Ï³Ù Í³é³-ÛáõÃÛáõÝ ³ñï³¹ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ø³ÝÇ áñ ã³ñïáÝ³·ñ³Í ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý ÑÙïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ առանձնացվեն ձեռք բերվողից կամ միավորված կազմակերպությունից և վաճառվեն, եթե վաճառվի համապատասխան ապրանքային նշանը, ապա այն բավարարում է ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÁ:

Ð»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñ

´35. àñå»ë Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ù³ë՝ ձեռք բերողը կարող է հետագÝ»É Çñ ÏáÕÙÇó նախկինում ձեռք բերվողին շնորհված իրավունքը՝ û·ï³·áñÍ»Éáõ ձեռք բերողի մեկ կամ ավելի ճանաչված Ï³Ù ã×³Ý³ãí³Í ³ïïÇíÝ»ñ: ÜÙ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý íëï³Ñ³·ñÇ (ýñ³ÝßÇ½Ç) å³ÛÙ³Ý³·ñáí ձեռք բերողի ֆիրմային անվանումն û·ï³·áñÍ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ Ï³Ù ï»ËÝáÉá·Ç³ÛÇ ³ñï³áÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáí ձեռք բերողի ï»ËÝáÉá·Ç³Ý û·ï³·áñÍ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ: Ð»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝùÁ áñáß»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí ¿, áñÁ ձեռք բերողը ճանաչãáõÙ ¿ ·áõ¹íÇÉÇó ½³ï: 29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ñ»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝùÇ ã³÷Ù³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ, ÇëÏ 55-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ñ»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝùÇ Ñ»ï³·³ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ:

´36. ºÃ» Ñ»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝù ³é³ç³óÝáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÁÝÃ³óÇÏ չուկայական գործարքների պայմանների համեմատ նպաստավոր են կամ ոչ նպաստավոր, ձեռք բերողը å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ Ñ»ï·Ýí³Í Çñ³íáõÝùÇ Ù³ñáõÙÇó û·áõï Ï³Ù íÝ³ë: ´52 å³ñ³·ñ³ý-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ù³ñáõÙÇó û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ã³÷Ù³Ý áõÕ»óáõÛóÁ:

Ð³í³ù³·ñ³Í ³ßË³ïáõÅ¨ áã áñáß»ÉÇ ³ÛÉ Ñá¹í³ÍÝ»ñ

Բ37. Ձեռք բերողը որպես գումվիլի մաս է դասում այն ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվի արժեքը, որը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որոշելի չէ: Օրինակ՝ ձեռք բերողը կարող է արժեք վերագրել հավաքագրած աշխատուժի գոյությանը. դա առկա աշխատակիցների խումբն է, որը ձեռք բերողին թույլ է տալիս ձեռքբերման ամսաթվից հետո շարունակել ձեռք բերված ձեռնարկատիրական գործունեությունը: Հավաքագրած աշխատուժը չի ներկայացնում հմուտ աշխատուժի մտավոր ներուժը՝ ձեռք բերվողի ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Çñ»Ýó ³ßË³ï³ÝùÇ Ù»ç Ý»ñ¹ñíáÕ (Ñ³×³Ë Ù³ëÝ³·Çï³óí³Í) ·Çï»ÉÇùÁ ¨ ÷áñÓÁ: ø³ÝÇ áñ Ñ³í³ù³·ñ³Í ³ßË³ïáõÅÁ áñáß»ÉÇ ³ÏïÇíÇ ã¿՝ ·áõ¹íÇÉÇó ½³ï ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¹ñ³Ýí»ñ³·ñí³Íó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»ù å»ïù¿ ¹³ëíÇ áñå»ë ·áõ¹íÇÉÇ Ù³ë:

Բ38. Ձեռք բերողը որպես գուդվիլի մաս է դասում նաև այն հողվածներին վերագրված ցանկացած արժեք, áñáÝù ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ չեն որակվում որպես ակտիվ: Օրինակ՝ ձեռք բերողը կարող է արժեք վերագրել այն հնարավոր պայմանագրերին, որոնց շուրջ ձեռք բերվողը բանակցություններ է վարում նոր պոտենցիալ հաճախորդների հետ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ: Քանի որ այդ ÑÝ³ñ³íáñ պայմանագրերը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ակտիվներ չեն ներկայացնում, ձեռք բերողը դրանք չի ճանաչում գուդվիլից զատ: Ձեռք բերողը չպետք է հետագայում՝ ձեռքբերման ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ¹»åù»ñÇ å³ï×³éáí í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ ·áõ¹íÇÉÇó: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ó»éù բերողը պետք է գնահատի ձեռքբերումից կարճ ժամանակ անց տեղի ունեցած դեպքերին առնչվող ÷³ëï»ñÝ ու հանգամանքները՝ որոշելու համար, թե ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցել է արդյոք ³é³ÝÓÇÝ×³Ý³ã»ÉÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇí:

Բ39. Սկզբնական ճանաչումից հետո ձեռք բերողը հաշվառում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները՝ համաձայն ՀՀՍՍ 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ ÐÐØê 38-Ç 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ó»éù բերված որոշ ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը սկզբնական ճանաչումից հետո սահմանվում է այլ ÜÐØê-Ý»ñáí:

´ 40. àñáß»ÉÇáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ áñáßáõÙ »Ý, Ã» ³ñ¹Ûáù ·áõ¹íÇÉÇó ½³ï×³Ý³ãíáõÙ¿ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ á°ã ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ »Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý óáõóáõÛÝ»ñÁ, á°ã ¿É ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ »Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍáõ»ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: úñÇÝ³Ï` ձեռք բերողը հաշվի է առնում շուկայի մասնակիցների կողմից Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ ã³÷»ÉÇë ¹Çï³ñÏí»ÉÇù »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï¹ ³å³·³ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ûորացումների ակնկալիքները: Անհրաժեշտ չէ, որ ûորացումներն իրենք բավարարեն որոշելիության չա-÷³ÝÇßÝ»ñÁ: (²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ï»ë 29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ, áñÁ իրական արժեքով չափման սկզբունքից բացառություն է սահմանում Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñմամբ ճանաչված Ñ»ï·Ý³Íի Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:) ÐÐØê 38-Ç 36-ñ¹ ¨ 37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýáõ Ù»Ý óáõóáõÛÝ»ñ` áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÁ å»ïù¿ ³ÛÉ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý Ï³Ù ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï ÙÇ³íáñí»Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù»Ï ÙÇ³íáñÇ Ù»ç:

Որոշ որոշելի ակտիվների իրական արժեքի և ձեռք բերվողում չվերահսկող բաժնեմասի ã³÷áõÙÁ (18-ñ¹ ¨ 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³Ýáñáß Ñáëù»ñ áõÝ»óáÕ ³ÏïÇíÝ»ñ (·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³Ñáõëï Ý»ñ)

Բ41. Ձեռք բերողը չպետք է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ³é³ÝÓÇÝ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³Ñáõëï×³Ý³ãÇ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝեության միավորմամբ ձեռք բերված այն ակտիվների գծով, որոնք չափվում են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքներով, որովհետև ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³·³ Ñáëù»ñÇ վերաբերյալ անորոշáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ù»ç: úñÇÝ³Ï` ù³ÝÇ áñ ëáõÛÝ üÐØê-ը պահանջում է, որ ձեռք բերողը ձեռք բերված դեբիտորական պարտքերը, ներառյալ վարկերը, ã³÷Ç ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքներով, ձեռք բերողը չի ճանաչում առանձին ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý å³Ñáõëï ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñáëù»ñÇ ·íáí, áñáÝù ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇ ղրությամբ անհավաքագրելի են համարվում:

²ÏïÇíÝ»ñ` Ñ³ÝÓÝí³Í ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³կալության, որում ձեռք բերվողը í³ñÓ³ïáõÝ¿

´ 42. Գործառնական վարձակալության (որում ձեռք բերվողը վարձա ïáõÝ¿) Ñ³ÝÓÝí³Í ³ÏïÇíÇ, ûñÇÝ³Ï¹ß»ÝùÇ կամ արտոնագրի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրա Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷»ÉÇë, ձեռք բերողը պետք է հաշվի առնի վարձակալության պայմանները: Այլ խոսքով՝ ձեռք բերողը չի ճանաչում առանձին ակտիվ կամ å³ïï³íáñáõÃÛáõÝ, »Ã» ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³Ù Ýå³ë ï³íáñ »Ý, Ï³Ù áã Ýå³ë ï³íáñ՝ Ñ³Ù»Ù³ï³Í ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï, ÇÝãå»ë å³Ñ³Ýçáõ¿ ´ 29 å³ñ³·ñ³ýÁ ³ÛÝ գործառնական վարձակալությունների համար, որում ձեռք բերվողը վարձակալն է:

Ակտիվներ, որոնք ձեռք բերողը մտադիր է չօգտագործել կամ օգտագործել ßáõÏ³ÛÇ ³ÛÉ մասնակիցներից տարբեր եղանակով

Բ43. Մրցակցային կամ այլ պատճառներով ձեռք բերողը կարող է մտադիր լինել չօգտագործել ձեռք բերված ³ÏïÇíÁ, ûñÇÝ³Ï՝ Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý¨ ÙßÏ³ïÙ³Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÁ, Ï³Ù Ý³ Ï³ñáÕ¿ Ù ïï³¹Çñ ÉÇÝ»É û·ï³·áñÍ»É ³ÏïÇíÁ ßáõÏ³ÛÇ ³ÛÉ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñից տարբեր եղանակով: ²ÛÝáõÑ³Ýղերձ, ձեռք բերողը պետք է ³ÏïÇíÁ ã³÷Ç Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí, áñÁ áñáßí»É¿ ßáõÏ³ÛÇ ³ÛÉ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó¹ñ³ û·ï³·áñÍÙ³ÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

Ձեռք բերվողում չվերահսկող բաժնեմաս

´ 44. êáõÛÝ üÐØê-Á ձեռք բերողին ÃáõÛÉ³ïñáõÙ¿ ã³÷»É ձեռք բերվողում չվերահսկող բաժնեմասը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով: Երբեմն ձեռք բերողը կարողանում է չափել ձեռքբերման ամսաթվի

դրությամբ չվերահսկող բաժնեմասի իրական արժեքը սեփական կապիտալի՝ ձեռք բերողին չպատկանող բաժնետոմսերի գործող շուկայական ·Ý»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³: àñáß Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñáõÙ, ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ë»÷³Ï³Ý կապիտալի բաժնետոմսերի գործող շուկայական գները կարող են հասանելի չլինել: Այդ իրավիճակներում ձեռք բերողը չափում է չվերահսկող բաժնեմասի իրական արժեքը՝ օգտագործելով արժեքի որոշման այլ Ï»ËÝÇÏ³Ý»ñ:

´ 45. Ձեռք բերվողում ձեռք բերողի բաժնեմասի և չվերահսկող բաժնեմասի իրական արժեքները մեկ բաժնետոմսի կտրվածքով կարող են տարբեր լինել: Հավանական է, որ հիմնական տարբերությունը պայմանավորված է ձեռք բերվողում ձեռք բեռնáÕÇ բաժնեմասի մեկ բաժնետոմսին ընկնող իրական արժեքáõÙ í»ñ³ÑëÏÙ³Ý ¹ÇÙ³ó հավելագնի ներառմամբ, կամ, ընդհակառակը, չվերահսկող բաժնեմասի մեկ բաժնետոմսին ընկնող իրական արժեքում վերահսկման բացակայության համար զեղչի (áñÁ Ý³¨ ÏáãíáõÙ ¿ ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛ³Ý ½»Õã) ներառմամբ:

Գումվիլի կամ զեղչով ձեռքբերումից օգուտի չափումը

Ձեռք բերվողում ձեռք բերողի բաժնեմասի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÁ ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý ï»ËÝÇկաների օգտագործմամբ (33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´ 46. ²é³Ýó Ñ³ïáõóÙ³Ý ÷áË³ÝóÙ³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ ·áõ¹ÍÇÉÁ Ï³Ù ½»Õãով ձեռքբերումից օգուտը չափելու համար ձեռք բերողը պետք է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÷áË³ñÇÝÇ ձեռք բերվողում իր բաժնեմասի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքùáí (ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 32-34): Ձեռք բերողը ձեռքբերման ամս³ÃíÇ դրությամբ ձեռք բերվողում իր բաժնեմասի իրաÏ³Ý ³ñÅ»ùÁ å»ïù¿ã³÷Ç՝ û·ï³·áñÍ»ÉáíÍ³ñÅ»ùÇ áñáßÙ³Ý Ù»Ï Ï³Ù³í»ÉÇ ï»ËÝÇÏ³Ý»ñ, áñáÝù ³Û¹ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ï»ÕÇÝ ÏÉÇÝ»Ý, ¨ áñáÝó Ñ³Ù³ñ ³éÏ³ »Ý բավարար տվյալներ: Եթե օգտագործվում են արժեքի որոշման մեկից ավելի տեխնիկաներ, ձեռք բերողը å»ïù¿·Ý³Ñ³ïÇ ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí û·ï³·áñÍí³Í ÙáõïùÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»ÉÝ áõ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³éÏ³ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ Í³í³ÉÁ:

öáË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ³íáրումների ընկատմամբ ձեռքբերման մեթոդի ÏÇñ³éÙ³Ý Ñ³ïáõÏ ÝÏ³ï³éáõÙÝ»ñ (33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

Բ47. Երբ երկու փոխադարձ կազմակերպություններ միավորվում են, ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի կամ անդամների բաժնեմասերի իրական արժեքը (կամ ձեռք բերվողի իրական արժեքը) կարող ¿ ³í»ÉÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³տորեն չափելի լինել, քան ձեռք բերողի փոխանցած՝ անդամության բաժնեմասերի Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ: ²Û¹ Çñ³íÇ×³ïáõÙ 33-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ ձեռք բերողը áñáßÇ ·áõ¹ÍÇÉÇ գումարը՝ օգտագործելով ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë Ñ³տուցում փոխանցված՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերողի սեփական կապիտալում բաժնեմասերի իրաÏ³Ý ³ñÅ»ùÁ: ´³óÇ ³Û¹, ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝների միավորման դեպքում ձեռք բերողը պետք է ձեռք բերվողի զուտ ակտիվները ճանաչի ÇñýÇ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇÙ³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝáõÙ՝ áñå»ë Ï³åÇï³ÉÇ Ï³Ùë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ áõÕ³ÏÇ ավելացում, ոչ թե որպես չբաշխված շահույթի ավելացում. դա համահունչ է այն եղանակին, որով ձեռքբերման Ù»ÃÁ¹Á ÏÇñ³éáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÉ ï»ë³ÏÝ»ñ:

´ 48. âÝ³Û³Í ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ß³ï ³éáõÙÝ»ñáí ÝÙ³Ý »Ý ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝների՝ այնուհանդերձ, դրանք ունեն բնորոշ առանձնահատկություններ, áñáÝù ÑÇÙÝ³Ï³Ýáõù պայմանավորված են այն բանով, որ նրանց անդամները և՛ հաճախորդներ են, և՛ սեփական կապիտալի ներդրողներ են: ÖáË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Ýդամները, ընդհանուր առմամբ, իրենց անդամության դիմաց ³ÏÝÏ³Éáõù »Ý û·áõïÝ»ñ ëï³Ý³É՝ Ñ³×³Ë ³å³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ·³ÝÓíáÕ Çç»óí³Í վճարների կամ պատրոնաժի շահաբաժինների ձևով: Պատրոնաժի շահաբաժինների՝ անդամներից ÛáõÝ³նանչյուրին բաշխվող բաժինը հաճախ հիմնվում է գործարքների այն ծավալի վրա, որ անդամն ունեցել է ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ:

´ 49. öáË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÁ å»ïù¿Ý»ñ³éÇ ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ ³å³·³ û·áõïÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÷áխաադրման կազմակերպության վերաբերյալ ցանկացած այլ ï»ÕÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ: úñÇÝ³Ï՝ ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïíáÕ Ñáëù»ñÇ Ùá¹»ÉÁ: Øá¹»ÉáõÙ áñå»ë Ùáõïù³ÛÇÝ ïíÛ³É û·ï³·áñÍíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ å»ïù¿ ÑÇÙÝí»Ý ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ դրամական հոսքերի վրա. դրանցում հավանաբար արտացոլված են անդամների օգուտների գծով այնպիսի Ýí³½»óáõÙÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³å³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ·³ÝÓíáÕ Çç»óí³Í í×³ñÝ»ñÁ:

àñáß»ÉÁ, Ã» ÇÝãÝ¿Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÇ Ù³ë Ï³½ÙáõÙ (51-ñ¹ ¨ 52-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´ 50. àñáß»ÉáõÑ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ·áñÍ³ñùÁ Ó»éù բերվողի ÷áË³Ý³ïÙ³Ý Ù³ë¿Ï³½ÙáõÙ, Ã» ³Û¹ ·áñÍ³ñùÝ ³é³ÝÓÇÝ¿Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇg, ձեռք բերողը պետք է հաշվի առնի հետևյալ գործոնները, որոնք ո՛չ փոխբացառող են, ո՛չ էլ, ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í, áñáßÇã

(³) **·áñÍ³ñùÇ å³ï×³éÝ»ñÁ**. միավորման կողմերի (ձեռք բերող, ձեռք բերվող, դրանց սեփականատերեր, ïÝûñ»ÝÝ»ñ ¨ Õ»Ï³í³ñÝ»ñ, ¨ Ýñ³Ýó ·áñÍ³Ï³ÉÝ»ñ) ÏÝù³Í ÏáÝÏñ»ï ·áñÍ³ñùÁ Ï³Ù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý պատճառների ըմբռնումը կարող է պատկերացում տալ այն մասին, թե արդյոք այն մաս է կազմում փոխանցված հատուցման և ձեռք բերված ակտիվների կամ ստանձնած պարտավորությունների: Օրինակ՝ »Ã» ·áñÍ³ñùÁ Ï³½Ù³Ï»ñåí³Í ¿ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ Ç û·áõï Ó»éù բերողի կամ միավորված կազմակերպության, այլ ոչ թե ձեռք բերվողի Ï³Ù ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ ¹ñ³ Ý³ËÏÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ, ³å³ ³í»ÉÇ ùÇã ¿ Ñ³í³Ý³Ï³Ý, áñ ·áñÍ³ñùÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñí³Í ·ÝÇ ³û¹ Ù³ëÁ (¨ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ÏïÇí Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ) Ó»éù բերվողի ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý Ù³ë ¿ Ï³½ÙáõÙ: Հետևապես, ձեռք բերողն այդ մասը ÏÑ³ßí³éÇ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ÝÓÇÝ.

(բ) **·áñÍ³ñùÁ Ý³Ë³Ó»éÝáõÃ.** ·áñÍ³ñùÁ Ý³Ë³Ó»éÝáõÇÝ å³ñ½»ÉÁ ÝáõÛÝå»ë Ï³ñáÕ ¿ å³ï Ï»ñ³óáõÙ ï³É ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ Ó»éù բերվողի ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý Ù³ë ¿ Ï³½ÙáõÙ: úÑÇÝ³Ï՝ ·áñÍ³ñùÁ Ï³Ù ³ÛÉ ¹»åù, áñÁ նախաձեռնել է ձեռք բերողը, կարող է կնքված լինել ձեռք բերողին Ï³Ù ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÝ ³å³·³ տնտեսական օգուտներով ապահովելու նպատակով, որի արդյունքում ձեռք բերվողը Ï³Ù ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ ¹ñ³ Ý³ËÏÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ û·áõï ã»Ý ë³ï³ÝáõÙ Ï³Ù ë³ï³ÝáõÙ »Ý ß³ï ùÇã ã³÷áí: ØÛáõë կողմից՝ ավելի քիչ հավանական է, որ ձեռք բերվողի կամ ¹ñ³ Ý³ËÏÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇ Ý³Ë³Ó»éÝ³Í գործարքը կամ համաձայնությունը ձեռք բերողի կամ միավորված կազմակերպության օգտին է, և ավելի Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñù³Ý ·áñÍ³ñùÇ Ù³ë ¿ Ï³½ÙáõÙ.

(բ) **·áñÍ³ñùÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ.** ·áñÍ³ñùÇ Ï³ï³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ ÝáõÛÝå»ë Ï³ñáÕ ¿ å³ï Ï»ñ³óáõÙ ï³É ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ Ó»éù բերվողի ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý Ù³ë ¿ Ï³½ÙáõÙ: úÑÇÝ³Ï՝ Ó»éù բերողի և Ó»éù բերվողի ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùÁ, áñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñù³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ շուրջ բանակցելու ընթացքում, կարող է կնքված լինել ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման ëå³ëáõÙÝ»ñáí՝ ձեռք բերողին Ï³Ù ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÝ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñáí ³å³Ñáí»É áõ Ñ³Ù³ñ: ²Û¹ ¹»åùáõÙ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ձեռք բերվողը կամ ÙÇÝã¨ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ¹ñ³ Ý³ËÏÇÝ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÁ ·áñÍ³ñùÇó û·áõï Ý»ñ ã»Ý ë³ó»É Ï³Ù ·ñ»Ã» չեն ստացել, բացառությամբ այն օգուտների, որ նրանք ստացել են՝ որպես միավորված կազմակ»ñáõÃÛ³Ý Ù³ë:

Ձեռք բերողի և ձեռք բերվողի միջև նախկինում գոյություն ունեցած հարաբերությունների փաստացի մարումը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ (52 (ա) պարագրաֆի կիրառումը)

Բ51. Ձեռք բերողի և ձեռք բերվողի միջև հնարավոր են հարաբերություններ, որոնք ·áÛáõÃÛáõÝ »Ý áõÝ»ó»É ÙÇÝã¨ Ýñ³Ýó ÏáÕÙÇó Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³ñóÁ ùÝÝ³ñÏ»ÉÁ. ¹ñ³Ýù ³ÛëïáÕ¨ անվանվում են «նախկինում գոյություն ունեցած հարաբերություններ»: Ձեռք բերողի և ձեռք բերվողի միջև նախկինում գոյություն ունեցած հարաբերությունները Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ (ûñÇÝ³Ï՝ í³×³éáÕ¨ Ñ³×³ËáñÁ, Ï³Ù ÉÇó»Ý½³íáñáÕ¨ ÉÇó»Ý½³íáñíáÕ) Ï³Ù áã å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ (ûñÇÝ³Ï՝ Ñ³ÛóíáñÁ å³ï³ëË³ÝáÕ):

´ 52. ºÃ» Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÁ ÷³ëï áñ»Ý Ù³ñáõÙ¿ Ý³ËÏÇÝáõÙ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»ó³Í հարաբերությունները, ձեռք բերողը ճանաչում է օգուտ կամ վնաս՝ այն չափելով հետևյալ կերպ՝

(ա) նախկինում գոյություն ունեցած ոչ պայմանագրային հարաբերությունների (ինչպես, օրինակ՝ դատական Í³ñáõÛÃÇ) ¹»åùáõÙ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùáí.

(բ) Ý³ËÏÇÝáõÙ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»ó³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³ëåÞáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ (i)-Çó ¨ (ii)-Çó Ýí³½³·áõÛÝáí.

(i) գումար, որի չափով պայմանագիրը ձեռք բերողի տեսանկյունից նպաստավոր է կամ ոչ նպաստավոր՝ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ï³Í: (àã Ýå³ëï³íáñ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÝ ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÝ¿, áñÁ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ համեմատ ոչ նպաստավոր է: Անպայման չէ, որ դա լինի անբաñ»Ýå³ëï å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÇ ¹»åùáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÝËáõë³÷»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý ¹ñ³ÝÇó ³ÏÝÏ³ÉíáÕëï³óí»ÉÇù ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõï Ý»ñÁ).

(ii) å³ÛÙ³Ý³·ñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ï³ñ·³íáñáÕ å³ÑáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñ, áñ Ïï³Ù³¹ñíÇ å³Û-Ù³Ý³·ñÇ ³ÛÝ ÏáÕÙÇÝ, áñÇ Ñ³Ù³ñ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ áã Ýå³ëï³íáñ¿:

ºÃ» (ii)-Á ÷áùñ ¿ (i)-ից, տարբերությունը ներառվում է որպես ձեռնարկատիրական գործունեության ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ù³ë:

Ճանաչված օգուտի կամ վնասի գումարը կարող է մասամբ կախված լինել այն բանից, թե ձեռք բերողը Ý³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ã»É ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³ÏïÇí Ï³Ù å³ñï³íáրություն, և, հետևաբար, ներկայացված օգուտը կամ վնասը կարող է տարբերվել վերը նշված պահանջների կիրառմամբ հաշվարկված գումարից:

Բ53. Նախկինում գոյություն ունեցած հարաբերություն կարող է հանդիսանալ պայմանագիրը, որը ձեռք բերողը ×³Ý³ãáõÙ ¿ áñå»ë Ñ»ï·Ý³Í Çñ³íáõÝù: ºÃ» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ, áñáÝù ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ï³Ù Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ï³Í Ýå³ëï³íáñ »Ý Ï³Ù áã

նպաստավոր, ապա ձեռք բերողը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից առանձին ճանաչում է å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÷³ëï³óÇÙ³ñáõÙÇó û·áõï Ï³Ù íÝ³ë` ³ÛÝã³÷»Éáí´52 å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Աշխատակիցներին կամ վաճառող բաժնետեռ»ñÇÝ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñ կատարելու համաձայնություններ (52 (բ) պարագրաֆի կիրառումը)

Բ54. Աշխատակիցներին կամ վաճառող բաժնետերերին պաÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙ »Ý, Ã» ³é³ÝÓÇÝ ·áñÍարք, կախված է համաձայնության բնույթից: Պատճառների ըմբռնումը, թե ինչու է ձեռքբերման պայմանագիրը ներառում պայմանական վճարումներ կատարելու դրույթ, ով է նախաձեռնել համաձայնությունը և երբ են կողմերը կնքել համաձայնությունը, կարող է օգտակար լինել համաձայնության բնույթը գնահատելիս:

Բ55. Երբ պարզ չէ՝ արդյոք աշխատակիցներին կամ վաճառող բաժնետերերին կատարվող պայմանական վճարումների համաձայնությունը ձեռք բերվողի փոխանակման մաս է, թե ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից առանձին գործարք, ապա ձեռք բերողը պետք է հաշվի ³éÝÇ Ñ»ï¨Û³É ÏáÕÙÝáñáßÇãÝ»ñÁª

(³) *Þ³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ßË³ï³Ýù.* Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ ³ßË³ï³կիցներ դարձող վաճառող բաժնետերերի ß³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ßË³ï³ÝùÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ù³ï³Ý³Ýß»É å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõÓ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ¿áõÃÛáõÝÁ: Þ³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ßË³ï³ÝùÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é³Í ÉÇÝ»É ³ßË³ï³Ýpային պայմանագրում, ձեռքբերման պայմանագրում կամ ինչ-áñ ³ÛÉ ÷³ëï³ÃÕÃáõÙ: ä³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõÙ³Ý ³ÛÝåÇëÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ ³ßË³ï³ÝùÇ դադարեցումը ինքնաբերաբար հանգեցնում է վճարումների կասեցման, հանդիսանում է ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá Ù³ïáõí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝ: ²ÛÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝó ¹»åùáõÙ ³ßË³ï³ÝùÇ ¹³¹³ñ»óáõÙÁ ãÇ ³½¹áõÙ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ íñ³, Ï³ñáÕ »Ý Ù³ï³Ý³Ýß»É, áñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» í³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝ.

(բ) *Þ³ñáõÝ³ÏíáÕ ³ßË³ï³ÝùÇ ï¨áÕáõÃÛáõÝ.* ºÃ» å³Ñ³ÝçíáÕ ³ßË³ï³ÝùÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íáÍ Ñ³ÙÁÝÏÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³íáÍÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó ³í»ÉÇ »ñÏ³ñ¿, ³å³ ³Û¹ ÷³ëïÁ Ï³ñáÕ ¿ Ù³ï³Ý³Ýß»É, áñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý í³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝ.

(·) *ì³ñÓ³ïñáõÃÛ³Ý Ù³Ï³ñ¹³Ï.* այն իրավիճակները, երբ աշխատակցին տրվող պայմանական վճարներից տարբեր վարձատրությունը խելամիտ չափերի է՝ համեմատած միավորված կազմակերպության այլ Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï, Ï³ñáÕ ¿ Ù³ïÝ³Ýß»É, áñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙ, ³ÛÉ áã Ã» í³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝ.

(¹) *²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Ñ³í»ÉÛ³É í×³ñáõÙÝ»ñ.* եթե այն վաճառող բաժնետերերը, որոնք չեն դառնում աշխատակիցներ, մեկ բաժնետոմսի կտրվածքով ստանում են ավելի քիչ պայմանական վճարումներ, քան ³ÛÝ íաճառող բաժնետերերը, որոնք դառնում են միավորվող կազմակերպության աշխատակիցներ, ապա այդ փաստը կարող է մատնանշել, որ աշխատակիցներ դարձող վաճառող բաժնետերերի պայմանական í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³í»ÉÛ³É ·áõÙ³ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ í³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝ.

(») *Պատկանող բաժնետոմսերի քանակ.* áñå»ë Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñ ÙÝ³óáÕ` í³×³éáÕ բաժնետերերին պատկանող բաժնետոմսերի հարաբերական քաÝ³ÏÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ù³ïÝ³Ýß»É å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³տուցման պայմանագրի էությունը: Օրինակ՝ եթե այն վաճառող բաժնետերերը, ում պատկանել են ձեռք բերվողի ըստ էության բոլոր բ³ÅÝ»ïáÙë»ñÁ, ß³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ÙÝ³É Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ աշխատակիցներ, ապա այդ փաստը կարող է մատնանշել, որ համաձայնությունն իր բնույթով շահույթի բաշխումների համաձայնություն է, որը նախատեսված է ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá Ù³ïáõíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ³ñÓ³ïñáõÃÛáõÝ ï³Éáõ Ñ³Ù³ñ: Ø»Ï ³ÛÉ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³ÛÝ í×³éáÕ բաժնետերեñÇÝ, áíù»ñ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ÙÝ³É Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñ, å³ï³Ï³Ý»É »Ý ÙÇ³ÛÝ Ó»éù բերվողի սակավաթիվ բաժնետոմսեր, և բոլոր վաճառող բաժնետերերը մեկ բաժնետոմսի կտրվածքով ë³ÝáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõÙ³Ý ÙÇ¨ÝáõÛÝ ·áõÙ³ñÁ, ³å³ ³Û¹ ÷³ëïÁ Ï³ñáÕ ¿ Ù³ï³Ý³Ýß»É, áñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙ: ä»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý Ý³¨ ÙÇÝã¨ միավորումը եղած բաժնեմասերը, որոնք պատկանել են այն վաճառող բաժնետերերի կապակցված ÏáÕÙ»ñÇÝ, ûñÇÝ³Ï³ÁÝïáÝÇù ³Ý¹³ÙÝ»ñÇÝ, áíքեր բաժնետոմսերը վաճառելուց հետո շարունա ÏáõÙ »Ý ÙÝ³É Ñ³Ý·áõó³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñ.

(½) *¶Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï ÷áËï³å³ïóí³ÍáõÃÛáõÝ.* »Ã» Ó»éùբերման ամսաթվի դրությամբ փոխանցված սկզբնական հատուցումը հիմնվում է ձեռք բերվողի գնահատված արժեքների միջակայքից նվազագույնի íñ³, ¨ å³ÛÙ³նական հատուցման բանաձևն առնչվում է գնահատման այդ մոտեցման հետ, ապա այդ ÷³ëïÁ Ï³ñáÕ ¿ ÝßÙ³Ý³Ï»É, áñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙ: Ø»Ï այլ դեպքում, եթե պայմանական հատուցման բանաձևը համահունչ է շահույթի բաշխումների նախկին համաձայնությունների հետ, ապա այդ փաստը կարող է նշանակել, որ համաձայնության բուն էությունը í³ñÓ³ïñ»ÉÝ¿.

(¿) *Հատուցման որոշման բանաձև.* å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³րումը որոշելու համար օգտագործված բանաձևը Ï³ñáÕ ¿ û·ï³Ï³ñ ÉÇÝ»É Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ¿áõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÇë: úñÇÝ³Ï³ »Ã» å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý վճարումը որոշված է շահույթին բազմապատիկ հիմունքով, դա կարող է նշանակել, որ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý հատուցում, և որ բանաձևը նախատեսված է ձեռք բերվողի իրական արժեքը որոշելու կամ ստող·»Éáõ համար: Ի տարբերություն դրա՝ այնպիսի պայմանական վճարումը, որը որոշվում է որպես շաÑáõÛÃÇ áñáß³ÏÇ ïáÏáë, Ï³ñáÕ ¿ ÝßÝ³Ý³Ï»É, áñ ³ßË³տակիցների նկատմամբ պարտականությունը հանդիսացող Ù³ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ í³ñÓ³ïñ»Éáõ՝ ß³ÑáõÛÃÇ բաշխումների համաձայնություն.

(Á) *²ÛÉ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ¨ Ñ³ñó»ñ.* վաճառող բաժնետերերի հետ այլ համաձայնությունների պայմանները (ûñÇÝ³Ï³ áã Ùñó³Ïó³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÁ, å³ñï³¹Çñ Ï³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ, ËáñÑñ¹³ïáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ¨ ·áõÙùÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ) ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ՝ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñïáí Ñ³ñïÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ù³ï³Ý³Ýß»É, áñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý վճարումները վերագրվում են ձեռք բերվողի դիմաց հատուցումից տարբեր մեկ այլ երևույթի: Օրինակ՝ ձեռքբերման հետ կապված, ձեռք բերողը կարող էր վաճառող նշանակալի բաժնետիրոջ հետ գույքի í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·³É: ºÃ» ³Ù¹ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáí ë³ÑÙ³Ýí³Í í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÁ ½·³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ ó³Íñ »Ý ßáõÏ³Ù³Ï³ÝÇó, ³å³ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñ կատարելու առանձին համաձայնությամբ պահանջվող՝ վարձատուին (վաճառող բաժնետիհÑáÇÁ) Ï³ï³ñíáÕ å³ÛÙ³նական վճարումները, ըստ էության, կարող են մասամբ կամ ամբողջությամբ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É í³ñÓ³Ï³Éí³Í ·áõÙքի օգտագործման դիմաց վճարումներ. ձեռք բերողը պետք է դրանք ×³Ý³ãÇ ³é³ÝÓÇÝ ÇñÑ»ï ÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ ֆինանսական հաշվետվություններում: Ի տարբեհÁõÃÛáõÝ¹ñ³, »Ã» í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ³ÛÝåÇëÇ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³ÑáõÝã »Ý í³ñÓ³Ï³Éí³Í ·áõÙùÇ ·Íáí ßáõÏ³Ù³Ï³Ý å³Ûմանների հետ, ապա վաճառող բաժնետիրոջը կատարíáÕ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ ïáõóáõÙ:

Ձեռք բերվողի աշխատակիցների պարգևատրումների հետ փոխանակված ձեռք բերողի բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պարգևատրումներ (52 (բ) պարագրաֆի ÏÇñ³ éáõÙÁ)

´56. Ծեռք բերողը կարող է փոխանակել իր բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պարգևատրումները (փոխարինող պարգևատրումները) ձեռք բերվողի աշխատակիցներին պա ï Ï³ÝáÕ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÇ Ñ» ï: Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ» ï Ï³å í³Í բաժնետոմսերի օպցիոնների կամ բաժնե ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ ³ÛÉ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý՝ áñå»ë բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պարգևատրումների փոփոխություններ՝ համաձայն ÜÐØê 2 *§´³ÅÝ» ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ստանդարտի: Եթե ձեռք բերողը պարտավոր է ÷áË³ñÇÝ»É ձեռք բերվողի պարգևատրումները, ապա ձեռք բերողի փոխարինող պարգևատրումների՝ շուկայի վրա հիմնված գնահատականն ամբողջությամբ կամ մասամբ պետք է ներառվի Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùում փոխանցված հատուցման չափման մեջ: Ձեռք բերողը պարտավոր ¿ ÷áË³ñÇÝ»É ձեռք բերվողի պարգևատրումները, եթե ձեռք բերվողը կամ նրա աշխատակիցները ÷áË³Ý³ÏáõÙÁ å³ñï³¹ñ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý: úñÇÝ³Ï՝ ³Ûë å³Ñ³ÝçÇ ÏÇñ³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáíՙ ձեռք բերողը պարտավոր է փոխարինել ձեռք բերվողի պարգևատրումները, եթե փոխարինումը պահանջվում ¿ª

(ա) ձեռքբերման պայմանագրի պայմաններով.

(բ) ձեռք բերվողի պարգևատրումների պայմաններով. կամ

(·) ÏÇñ³éíáÕ ûñ»ÝùÝ»ñáí Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ ³Ï ï»ñáí:

Որոշ իրավիճակներում ձեռք բերվողի պարգևատրումները Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³ñáÕ »Ý áõÅÅ ÏáñóÝ»É: Եթե ձեռք բերողը՝ պարտաíáñí³Í ãÉÇÝ»Éáí Ñ³Ý¹»ñÓ, ÷áË³ñÇÝÇ ³Ûչ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÁ, ³å³ ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÇ՝ ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ã³÷áõÙÁ Ñ» ï ÙÇ³íáñáõÙ³ÛÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ամբողջությամբ պետք է ճանաչվի որå»ë í³ñÓ³ ïñáõÃÛ³Ý ·Íáí Í³ËëáõÙ: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í՝ ³Ù¹ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÇ՝ ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í áã ÙÇ ã³÷áõÙ ãå» ï ù ¿ Ý»ñ³éíÇ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùáõÙ ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ ïáõóÙ³Ý ã³÷Ù³Ý Ù»ç:

´57. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ փոխարինող պարգևատրման այն մասը, որը ձեռք բերողի դիմաց փոխանցված Ñ³ ïáõóÙ³Ý Ù³ë ¿ Ï³½Ùáõû, ¨ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ» ï á Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó վարձատրություն, ձեռք բերողը պետք է ÜÐØê 2-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ չափի և՛ ձեռք բերողի կողմից շնորհված ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÁ, ¨՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ձեռք բերվողի թողնñÏ³Í å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÁ: ÖáË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ï ñÙ³Ý՝ ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ ձեռք բերվողի դիմաց փոխանցված հատուցման մաս է կազմում, հավասար է ձեռք բերվողի պարգևատրման՝ ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ Ù³ ï áõóí³Í Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáÕ Ù³ëÇÝ:

´ 58. öáË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ïñÙ³Ý` ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ Ù³ ïáõó³Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáõÙ³ëÁ Ñ³í³ë³ñ¿ åëռ բերվողի պարգևատրման՝ շուկայի վրա հիմնված գնահատականին՝ բազմապատկած վաստակման Å³ÙÏ»ïÇ É³ցած մասի և ամբողջ վաստակման ժամկետիó Ï³Ù åëռ բերվողի պարգևատրման սկզբնական í³ëï³ÏÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇó առավելագույնի հարաբերությանը: Վաստակման ժամկետն այն ժամանակաշրջանն է, որի ընթացքում բավարարվում են վաստակման բոլոր սահմանված պայմանները: Ì³ëï³ÏÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í»Ý üÐØê 2-áõÙ:

´ 59. ¸»é¨ë ãí³ëï³Ïí³Í ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ïñáõÙÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá Í³é³ÛáõÃjuáõ և, հետևաբար, ÙÇ³íáñÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãíáõÙ ¿ áñå»ë ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ í³ñÓ³ïñáõÛ³Ý Í³Ëëáõ Ù, Ñ³í³ë³ñ¿ ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ïñáõÙÝ»ñÇ` ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³ûի ամբողջությունից հանում ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáõ գումարը: Հետևաբար, ձեռք բերողը փոխարինող պարգևատրման՝ շուկայի վրա հիմնված գնաÑ³ï³Ï³ÝÇ ցանկացած գերազանցում ձեռք բերվողի պար·¨³ïÑÙ³Ý` ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ նկատմամբ վերագրում է միավորումից հետո ծառայութ³ÝÁ, ¨ ÙÇ³íáñÙ³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Ûª ·»ñ³½³ÝóáõÙÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ áñå»ë ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ í³ñÓ³ïñáõÃÛ³Ý ծախսում: Ձեռք բերողը պետք է փոխարինող պարգևատրման մի մասը վերագրի միավորումից հետո Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ, »Ã» ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïñáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá Í³é³ÛáõÃÛáõÝª³ÝÏ³Ë այն բանից, թե արդյոք աշխատակիցները մինչև ձեռքբերման ամսաթիվը մատուցել էին պահանջվող ամբողջ ծառայությունը, որը անհրաժեշտ էր ձեռք բերվողի պարգևատրումները í³ëï³Ï»ÉáõÑ³Ù³ñ:

´ 60. ¸»é¨ë ãí³ëï³Ïí³Í ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñÇ` ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ ¨ ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáõÙ Ù³ë»ñÁ å»ïù ¿ ³ñï³óáÉ»Ý ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñÇ ³ÛÝ ù³Ý³ÏÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, áñÝ, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, Ïí³ëï³ÏíÇ: úñÇÝ³Ï` »Ã» ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñÇ` ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñíáõÙ³ëÇ` ßáõÏ³ÛÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ 100 ²Ø (³ñÅáõÃjuáõ միավոր) է, և ձեռք բերողն ակնկալում է, որ պարգևատրման միայն 95 ïáÏáëÁ Ïí³ëï³ÏíÇ, ³å³ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùáõÙ ÷áË³Ýóí³Í Ñ³ïáõóÙ³Ý Ù»ç Ý»ñ³éíáÕ ·áõÙ³ñÁ ÏÑ³Ù³ñíÇ 95 ²Ø: Ì³ëï³ÏíáÕ ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³í³Í ù³Ý³Ïáõ Ù ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ñï³óáÉíáõÙ »Ý ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ վարձատրության գծով ծախսումներում, երբ տեղի են ունենում փոփոխությունները կամ իրավունքից ½ñÏáõÙÝ»ñÁ. ¹ñ³Ýù å»Ý Ñ³Ý¹ÇëáõÙ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·áñÍ³ñùáõÙ փոխանցված հատուցման ճշգրտումներ: Նմանապես, ձեռքբերման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող այլ ¹»åù»ñÇ (ûñÇÝ³Ï³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù í»ñçÝ³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ) Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý üÐØê 2-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹ñ³Ýó ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í³ñÓ³ïñáõÛ³Ý ·Íáí Í³ËëáõÙÝ»ñÁ áñáß»ÉÇë:

´ 61. ²Ûë ÝáõÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ »Ý ÏÇñ³éíáõÙ ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïÑÙ³Ý ³ÛÝ Ù³ë»ñÁ áñáß»ÉÇë, áñáÝù í»ñ³·ñíáõÙ »Ý ÙÇÝã¨ ÙÇ³íáñáõÙÁ Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁ ¨ ÙÇ³íáñáõÙÇó Ñ»ïá Ù³ ïáõóí³Í Í³é³ÛáõÃÛ³ÝÁª³ÝÏ³Ë ³ɻ բանից, թե արդյոք փոխարինող պարգևատրումը դասակարգվել է որպես պար ï³íáñáõÃÛáõÝ, Ã» áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇù` üÐØê 2-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: àñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ դասակարգված պարգևատրումների՝ շուկայի վրա հիմնված գնահատականի՝ ձեռքբերման ամë³ÃíÇó Ñ»ïá բոլոր փոփոխությունները և շահութահարկի գծով համապատասխան հարկային հետևանքները ճաÝ³ãíáõÙ »Ý ձեռք բերողի հետմիավորումային ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Ûª ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ (Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ):

´ 62. ´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ïñáõÙÝ»ñÇ` ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý` ÐØØê 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

²ÛÉ üÐØê-Ý»ñ, áñáÝù ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý Ñ»ï³·³ã³÷Ù³Ý¨Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ (54-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´ 63. êïáñ¨ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃjuáõ միավորմամբ ձեռք բերված ակտիվների, ëï³ÝÓÝ³Í ï³Ù ³é³ç³ó³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ ã³÷Ù³Ý ¨ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñ ë³ÑÙ³ÝáÕ ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ.

(³) ÐØØê 38-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÙեության միավորմամբ ձեռք բերված որոշելի ոչ Ýùáõթական ակտիվների հաշվառումը: Ձեռք բերողը չափում է գուդվիլը ձեռքբերման ամսաÃíÇÝ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñáí՝ Ñ³Ý³Í ó³ÝÏ³ó³Í ïáõï³Ï³Í ³ñÅ»ñïáõÙÇó ïáñáõë ï՝ ÐØØê 36 *§²ÏïÇÝ»ñÇ ³ñÅ»ñïáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ ³ñÅ»ñïáõÙÇó ïáñáõë ïÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ.

(բ) ÞՀՄՍ 4 *§²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõ-Ý»áõÃjuáõ միավորմամբ ձեռք բերված ապահովագրա Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ»ï³·³ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙ-Ý»ñÁ.

(·) ÐØØê 12-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÙեության միավորմամբ ձեռք բերված հետաձգված Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ (Ý»ñ³éÙ³É ã×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ) ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ Ñ³ßí³éáõÙÁ.

(¹) ÜÐØê 2-ը սահմանում է ձեռք բերողի թողարկած՝ բաժÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ ÷áË³ñÇÝáÕ å³ñ·¨³ ï ñáõÙÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÇ Ñ»ï³·³ ã³÷Ù³Ý ¨ Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ, áñÁ í»ñ³·ñíáõÙ¿ ³ßË³ï³ïóÇ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ.

(») ÐÐØê 27-Á (÷á÷áË í³Íª 2008 Ã.) ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ í»ñ³ÑëïáÕáõÃÛáõÝÁ ëï³Ý³Éáõó Ñ»ïá¹áõëïñ Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ մայր կազմակերպության բաժնեմասի փոփոխությունների Ñ³ßí³éÙ³Ý óáõóáõÙÝ»ñÁ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙÝ»ñ (59-ñ¹ ¨ 61-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´64. 59-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßíÍ Ýå³ï³ÏÇù հասնելու համար ձեռք բերողը պետք է հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÛáõñùÙ³ÝãÛáõñ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý·Íáí բացահայտի հետևյալ տեղեկատվությունը՝

(ա) ձեռք բերվողի անվանումը և նկարագրությունը.

(բ) ձեռքբերման ամսաթիվը.

(·) ëեփական կապիտալում ձեռք բերված քվեարկող բաժնետոմսերի տոկոսը.

(¹) Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý å³ï×³éÝ»ñÁ ¨ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ã» ինչպես է ձեռք բերողը ստացել ձեռք բերվողի նկատմամբ վերահսկողություն.

(») ×³Ý³ãí³Í ·áõ¹íÇÉÝ ³é³ç³óÝáÕ ·áñÍáÝÝ»ñի որակական նկարագրությունը, օրինակ՝ ձեռք բերողի և ձեռք բերվողի գործառնությունների միավորումից ակնկալվող սիներգիզմը, առանձին ճանաչման համար չբավարարող ոչ նյութական ակտիվները կամ այլ գործոններ.

(գ) փոխանցված ամբողջ հատուցման իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ և հատուցման յուրաքանչյուր հիմնական դասի իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ, ինչպիսիք են՝

(i) ¹ñ³Ù³ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÁ.

(ii) այլ նյութական կամ ոչ նյութական ակտիվներ, ներառյալ ձեռք բերողի ձեռնարկատիրական ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ï³Ù¹áõëïñï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ.

(iii) ëï³ÝÓÝ³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï՝ å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝÑ³ïáõóÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ.

(iv) ձեռք բերողի ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ÃáÕ³ñÏí³Í Ï³Ù ÃáÕ³ñÏí»ÉÇù ·áñÍÇù-ների կամ բաժնեմասերը և այդ գործիքների կամ բաժնեմասերի իրական արժեքի áñáßÙ³ÝÙ»Ãá¹Ý»ñÁ.

(¿) å³ÛÙ³Ý³Ï³ÝÑ³ïáõóÙ³ÝÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý·Íáí ³ÏïÇíÝ»ñÇÙ³ëáíª

(i) ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված գումարը.

(ii) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³ÝÝÏ³ñ·ñáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ÛÝ ÑÇÙáõÝùÁ, áñáí áñáßí»É ¿ í×³ñÙ³Ý·áõÙ³ñÁ.

(iii) ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÙÇç³Ï³ÛùÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ (ã½»Õãí³Í) Ï³Ù, »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ·Ý³Ñ³ï»É ÙÇç³Ï³ÛùÁ, ÙÇç³Ï³ÛùÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÝÑÝ³ñÇÝáõÃÛ³Ý ÷³ëïÁ ¨ å³ï×³éÝ»ñÁ: ºÃ» í×³ñÙ³Ý ³éí»É ·áõÙÝ գումարն անսահմանափակ է, ձեռք բերողը պետք է բացահայտի այդ փաստը.

(դ) ձեռք բերված դեբիտորական պարտքերի գծով՝

(i) դեբիտորական պարտքերի իրական արժեքը.

(ii) ëï³óÙ³Ý»ÝÃ³Ï³ Ñ³Ù³Ë³éÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ.

(iii) ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ այն պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի լավագույն ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ, áñÁÝó Ñ³í³ù³·ñáõÙÁ ãÇ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ.

´³ó³Ñ³ÛïáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ կատարվեն ըստ դեբիտորա Ï³Ý å³ñï»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ¹³ë»ñÇ, ÇÝãåÇëÇù »Ý վարկերը, ուղղակի ֆինանսական վարձակալությունը և դեբիտորա Ï³Ý å³ñï»ñÇ ³ÛÉ¹³ë»ñ:

(բ) ձեռք բերված ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների ÛáõñùÝ³Ï³Ý¹³ë»ñÇ ·Íáí Ó»éùբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված գումարները.

(Å) 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í ÛáõñùÝãÛáõñ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý·Íáí ÐØê 37 *§ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ïïÇíÝ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñïÇ 85-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ: ºÃ» å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³ ÇÝ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ տորեն չափել, ձեռք բերողը պետք է բացահայտի՝

(i) ÐØê 37-Ç 86-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ.

(ii) å³ï×³éÝ»ñÁ, Ã» ÇÝãáõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»É.

(Å³) ·áõ¹íÇÉÇ ³ÛÝ ÁÝ¹Ñ³ÝáõñÁ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛ³Ý, Ñ³ñïÙ³Ý Ýå³ï³ïáí ÏÝí³½»óíÇ.

(ժբ) 51-ñ¹ պարագրաֆի համաձայն՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ակտիվների ձեռքբերուÙÇó¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëï³ÝÓÝáõÙÇó ³é³ÝÓÇÝ×³Ý³ãí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ·Íáíª

(i) ÛáõñÙ³ùÙ³ÝãÛáõñ ·áñÍ³ñùÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

(ii) ձեռք բերողի կողմից յուրաքանչյուր գործարքի հաշվառման եղանակը.

(iii) ÛáõñÙ³ùÙ³ÝãÛáõñ ·áñÍ³ñùÇ ·ÍáíÙ³ñÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÛÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ ×³Ý³ãí»É¿ ·áõÙ³ñÝ»ñÇó ÛáõñÙ³ùÙ³ÝãÛáõñÁ.

(iv) »Ã» ·áñÍ³ñùÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Ý³ËÏÇÝáõÙ ·áÛáõÃյուն ունեցած հարաբերությունների փաստացի Ù³ñáõÙ, ³å³Ù³ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍí³ÍÙ»ÃáõÁ.

(ժգ) (ժբ) կետով պահանջվող առանձին ճանաչված գործարքների բացահայտումը պետք է ներառի Ó»ոքբեր-Ù³ÝÑ»ï Ï³åí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ¨, ³é³ÝÓÇÝ, áñå»ë Í³Ëë×³Ý³ãí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ áõ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝÙÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ Ï³Ù Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, որոնցում ճանաչվել են այդ ծախսերը: Պետք է բացահայտվեն նաև որպես ծախս ã×³Ý³ãí³Íó³ÝÏ³ó³Í ÃáÕ³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ, ¨ Ã» ÇÝãå»ë »Ý ¹ñ³Ýù×³Ý³ãí»É.

(ժդ) զեղչով ձեռքբերման դեպքում (տե՛ս պարագրաֆներ 34-36)[ª]

(i) 34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãí³Í áñ¨¿ û·áõïÇ ·áõÙ³ñÁ¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝÙÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ, áñáõÙ ×³Ý³ãí»É¿ û·áõïÁ.

(ii) å³ï×³éÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ã» ÇÝãáõ¿ ·áñÍ³ñùÁ Ñ³Ý·»óñ»É û·áõïÇ.

(ժե) յուրաքանչյուր ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման գծով, որում ձեռքբերման ամսաթվի ¹ñáõÃյամբ ձեռք բերողին պատկանում է ձեռք բերվողի սեփական Ï³ÝÏ³åÇï³Éáõ Ù 100 ïáÏáëÇó å³Ï³ë բաժնեմաս՝

(i) ձեռք բերվողում չվերահսկող բաժնեմասի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված գումարը և ³Û¹·áõÙ³ñÇ ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝÙÁ.

(ii) ձեռք բերվողում իրական արժեքով չափված յուրաքանչյուր չվերահսկող բաժնեմասի գծով՝ այդ արժե-ùÇ áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ¨ Ùá¹»ÉÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ùáõïù³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÁ.

(Å½) ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբեñÙ³Ý ¹»åùáõÙ[ª]

(i) ձեռքբերման ամսաթվից անմիջապես առաջ ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ձեռք բերողին պատկանող բաժնեմասի իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ.

(ii) ձեռքբերման ամսաթվից առաջ ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում ձեռք բերողին պատկանող բաժնեմասի՝ իրական արժեքով վերաչափման արդյունքում ճանաչված ցանկացած օգուտի կամ ÍÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 42) ¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝÙÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ³ÛÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÁ, áñáõÙ ×³Ý³ãí»É¿ ³Û¹ û·áõïÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ.

(Å¿) Ñ»ï¨Û³É ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ[ª]

(i) ձեռքբերման ամսաթվից սկսած ձեռք բերվողի հաëáõÛÃÇ ¨ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñ³éí³Í »Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ.

(ii) ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ÙÇ³íáñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ëáõÛÃÁ ¨ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù վնասն այնպես, կարծես տարվա ընթացքում տեղի ունեցած բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեութ-Û³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ո ձեռքբերման ամսաթիվը եղել է տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկիզբը:

º Ã» ³Ûë å³ñ³·ñ³ýáõÙ å³Ñ³ÝçíáÕ áñ¨¿ ï»Õ»Ï³ï íáõÃյան բացահայտումն անիրագործելի է, ձեռք բերողը պետք է բացահայտի այդ փաստը և բացատրի, թե ինչու է բաó³Ñ³ÛïáõÙÝ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ: êáõÛÝ üÐØê-Ý §³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ¦ ï»ñÙÇÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÐØØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*¦ ë ï³Ý¹ñ ï Ç ÇÙ³ë ï áí:

´ 65. Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ï»Õ Ç áõÝ»ó³Í, ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í áã ¿³Ï³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ï Ç ñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù ÙÇ³ëÇÝ վերցված էական են, ձեռք բերողը պետք է միասնաբար բացահայտի Բ64 պարագրաֆի (ե)-(Ó) ï»ï»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ:

Բ66. Եթե ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման ձեռքբերման ամսաթիվը հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³íñïÇó Ñ»ïá¿, ë³Ï³ÛÝ ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý համար վավերացումը, ձեռք բերողը պետք է բացահայտի Բ64 պարագրաֆով պաÑ³ÝçíáÕ տեղեկատվությունը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սկզբնական հաշ³éáõÙÝ ³íñï³Í ã¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ վավերացման պահին: Այդ իրավիճակում ձեռք բերողը պետք է նկարագրի, թե որ բացահայտումները ÑÝ³ñ³íáñã¿ Ï³ï³ñ»É, ¨ ³ÛÝ å³ï×³éÝ»ñÁ, Ã» ÇÝãáõ¹³ ÑÝ³ñ³íáñã¿ ³Ý»É:

´ 67. 61-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í Ýå³ï³կին հասնելու համար ձեռք բերողը պետք է բացահայտի հետևյալ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ÛáõñÙ³ùÙ³ÝãÛáõñ ¿³Ï³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·Íáí Ï³Ù

միասնաբար՝ ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í áã ¿³Ï³Ý Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù ÙÇ³ëÇÝ í»ñóí³Í ¿³Ï³Ý»Ý.

(ա) եթե ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սկզբնական հաշվառումն ավարտված չէ (տե՛ս å³ñ³·ñ³ý 45) ³é³ÝÓÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃյունների, չվերահսկող բաժնեմասերի կամ հատուցման հոդվածների գծով, և, հետևաբար, ֆինանսական հաշվետվություններում Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ÙÇ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý »Ý áñáßí»É, ³å³՝

(i) այն պատճառները, թե ինչու ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սկզբնական հաշվաéáõÙÝ ³í³ñïí³Íã¿.

(ii) ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ë»÷³Ï³û կապիտալում բաժնեմասերը կամ հատուցման հոդվածները, որոնց գծով սկզբնական հաշվառումն ավարտված չէ.

(iii) չափման ժամանակաշրջանի ցանկացած ճշգրտումների բնույթն ու գումարը, որոնք ճանաչվել են Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 49-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.

(բ) ձեռքբերՙ³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ù³ÝÇ ¹»é Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ âÇ Ñ³í³ù³·ñ»É å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ ³ÏïÇíÁ, í³×³é»É Ï³Ù այլ կերպ կորցրել դրա նկատմամբ իր իրավունքները կամ մարել å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù ù³ÝÇ ¹»é å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ã»ÕÛ³É Ï³Ù Å³ÙÏ»ï³ÝóãÇ Ñ³Ù³ñí»É՝

(i) ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñáõÙ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ý»ñ³éÛ³É Ù³ñ»ÉÇë ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í տարբերություններ.

(ii) ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ÙÇç³Ï³ÛùÇ (ã½»Õãí³Í) ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï×³éÝ»ñÁ.

(iii) å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóáõÙÁ ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñûï³·áñÍí³Í ³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ý»ñÁ ¨ Ùá¹»ÉÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ùáõïù³ÛÇÝ ï ÍÛ³ÉÝ»ñÁ.

(գ) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ճաÝ³ãí³Í å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ գծով ձեռք բերողը պետք է բաց³Ñ³ÛïÇ ÐÐØê 37-Ç 84-ñ¹ ¨ 85-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ å³Ñáõë ïÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñ³

(դ) հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքների Ñ³Ù³¹ñáõÙÁ՝ ³é³ÝÓÇÝ óáõÛó ï³Éáí³

(i) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëÏqբի դրությամբ համախառն գումարը և կուտակված արժեզրկումից ÏáñáõëïÝ»ñÁ.

(ii) հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ճանաչված լրացուցիչ գուդվիլը, բացառությամբ օտարման խմբում ներառված գուդվիլի, որը ձեռքբերման պահին բավարարում է որպես վաճառքի համար å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 5 *§Ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï ïÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ.

(iii) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ ×³Ý³ãÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 67-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.

(iv) üÐØê 5-ի համաձայն՝ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառí³Í ·áõ¹íÇÉÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³å³×³Ý³ãí³Í, áñå»ë í³-ճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում նախկինում չներառված գուդվիլը.

(v) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-ի (բացի այդ, ՀՀՍՄ 36-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ Ý³¨ ·áõ¹íÇÉÇ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÇ ¨ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտում).

(vi) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ç³óáÕ ½áõï ÷áË³ñÅ»ùային տարբերություններ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 21 *§²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ.

(vii) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³ßí»ÏßéÇ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃ-ÛáõÝÝ»ñ.

(viii) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃÛ³մր համախառն գումարը ¨ Ïáõï³ÏÍ³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ.

(») ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ÛÝåÇëÇ û·áõïÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÁ և բացատրությունը, որը միաժամանակ՝

(i) վերաբերում է ընթացիկ կամ նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում իրագործված ձեéÝ³ñÏ³ïÇ-բական գործունեության միավորմամբ ձեռք բերված որոշելի ակտիվներին կամ ստանձնված պարտաíáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ.

(ii) չափսով, բնույթով կամ ազդեցությամբ այնպիսին է, որ դրա բացահայտումը տեղին է՝ միավորված Ի³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»Ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

²Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ ÙÇ³ÛÝ ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ÁÝ¹·ñÏáÕ Ï³Ù ÙÇ³ÛÝ պայմանագրով ձեռք բերված ձեռնարկատիճ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ (66-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ)

´68. 64-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³Ýáõù ¿, áñ ëáõÛÝ üÐØê-Ý ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝó Ó»éùÞերման ամսաթիվը 2009 թ. հուլիսի 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ¿: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ ¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ ÙÇ³ÛÝ 2007 Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից: Եթե կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ üÐØê-ը կիրառում է մինչև դրա ուժի մեջ մտնելը, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ ÷³ëïÁ¨ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Í³ 2008 Ã.):

´69. ØÇ³ÛÝ ÷áË³¹³ñÓ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ ÁÝ¹·ñÏáÕ Ï³Ù ÙÇ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñáí ձեռք բերված Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ëáõÛÝ üÐØê-Ý ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ÏÇñ³é»Éáõ å³Ñ³Ýç áõÝÇ Ñ»ï¨Û³É ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ (»Ã» ³Û¹ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ý³ËÏÇÝ ù³Õ³ù³Ï³Ýáõ Ã Û³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ. ձեռքբերման ամսաթիվը մինչև սույն ՖՀՄՍ-Ç ÏÇñ³éáõÙÝ ¿).

(³) *¸³ë³Ï³ñ·áõÙ.* Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ý³ËÏÇÝ ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÁ ß³ñáõÝ³ÏÇ ¹³ë³Ï³ñ·»É ³Û¹åÇëÇ ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ý³ËÏÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

(բ) *Ü³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõ¹ÍÇÉ.* առաջին տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին, որում սույն ÜÐØê-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿, Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ý³ËÏÇÝ ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ·áõ¹ÍÇÉÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³Þժեքը կլինի այդ օրվա դրությամբ դրա հաշíÏßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ý³ËÏÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ²Û¹ ·áõÙ³ñÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñպությունը պետք է բացառի այդ գուդվիլի ցանկացած կուտակված ամորտիզացիայի Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ¨ ·áõ¹ÍÇÉÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÝí³½áõÙÁ: ¶áõ¹ÍÇÉÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ áñ¨¿ ³ÛÉ ×ß·ñïáõÙ ãÇ Ï³ï³ñíáõÙ.

(·) *Ü³ËÏÇÝáõÙ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó Ýí³½»óáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõ¹ÍÇÉ.* Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ý³ËÏÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óñ³Í ÉÇÝ»É Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ý³ËÏÇÝ ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ·áõ¹ÍÇÉÇ ×³Ý³ãÙ³ÝÁ` áñå»ë ë»÷³Ï³Ï³åÇï³ÉÇóÝí³½»óáõÙ: ²Û¹ Çñ³íÇ×³ÏáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ³Û¹ ·áõ¹ÍÇÉÁ áñå»ë ³Ï ïÇí ×³Ý³ãÇ առաջին տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին, որում սույն ՖՀՄՍ-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿: ´³óÇ ³Û¹, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ³Û¹ ·áõ¹ÍÇÉÇ áñ¨¿ Ù³ë×³Ý³ãÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù վնասում, երբ այն ամբողջությամբ կամ մասամբ ûï³ñáõÙ ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ, áñÇÝ վերաբերում է այդ գուդվիլը, կամ երբ արժեզրկվում է այն դրամաստեղծ միավորը, որին վերաբեñáõÙ ¿ ·áõ¹ÍÇÉÁ.

(¹) *¶áõ¹ÍÇÉÇ Ñ»ï³·³Ñ³ßí³éáõÙ.* առաջին տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից, որում սույն ÜÐØê-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ¹³¹³ñ»óÝÇ ³ÙáñïÇ½³óÝ»É Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ý³ËÏÇÝ ÙÇ³íáñáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ·áõ¹ÍÇÉÁ ¨ å»ïù¿ ëïáõ·Ç ·áõ¹ÍÇÉÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 36-Ç:

(») *Նախկինում ճանաչված բացասական գուդվիլ.* ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõնեության նախկին միավորումը հաշվառել է՝ կիրառելով ձեռքբերման մեթոդը, կարող է ճանաչած ÉÇÝ»É Ñ»ï³Ó·í³Í Ïñ»¹Çï³յին մնացորդ. այն հավասար է ձեռք բերվողի որոշելի ակտիվների և å³ñï³íáñáõÃյունների զուտ իրական արժեքում իր բաժնեմասի և այդ բաժնեմասի արժեքի տարբերությանը (երբեմն կոչվում է բացասական գուդվիլ): Նման դեպքում կազմակերպությունÛáõÝÁ å»ïù¿ ³é³çÇÝ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³կաշրջանի սկզբի դրությամբ, որում կիրառվում է սույն ՖՀՄՍ-Á, ³å³×³Ý³ãÇ ³Û¹ Ñ»ï³Ó·í³Í Ïñ»¹Çï³ÛÝ ÙÝ³óáñ¹Ç Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ` ÝáõÛÝ ã³÷áí ×ß·ñï»Éáí այդ ամսաթվի դրությամբ չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 4

²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ ë³ÑÙ³Ý»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ *³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ* ³ñï³óáÉáõÙÁ ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ÃáÕ³ñïáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó (áñÁ ëáõÛÝ

üÐØê-áõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ áñå»ë ³å³Ñáí³·ñáÕ), ù³ÝÇ ¹»é ÊáñÑáõñ¹Á ãÇ ³í³ñï»É ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý պայմանագրերի վերաբերյալ իր նախագծի երկրորդ փուլը: Մասնավորապես, սույն ՖՀՍՍ-Á å³Ñ³Ýçáõ۠ ¿`

³) ³å³Ñáí³·ñáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý մասնակի բարելավումÝ»ñ.

բ) բացահայտումներ, որոնք որոշակիացնում և բացատրում են ապահովագրողի ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ¨ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ û·ÝáõÙ »Ý Ñ³ëÏ³Ý³É ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·Íáí ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ, Å³Ù»ïÝ»ñÁ ¨ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ üÐØê-Á`

³) Çñ ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏíáÕ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ (Ý»ñ³éÛ³É *í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ*) ¨ Çñ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³ù պայմանագրերի նկատմամբ.

բ) իր կողմից թողարկվող՝ հայեցողական մասնակցության հատÏ³ÝÇß áõÝ»óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ նկատմամբ (տե՛ս պարագրաֆ 35): ՖՀՍՍ 7 *«Ֆինանսական գործիքներ. բացահÑ³ÛïáõÙÝ»ñ»* ë ï ³Ý¹³ñïÁ å³Ñ³Ýçáõ۠ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ, ³Û¹ ÃíáõÙ ÝÙ³Ý Ñ³ ï Ï³ÝÇßÝ»ñ áõÝ»óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքների վերաբերյալ բացահայտումներ:

3. êáõÛÝ üÐØê-Á ãÇ ³Ý¹ñ³¹³éÝáõÙ ³å³Ñáí³·ñáõÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÉ ³ëå»ïïÝ»ñÇ, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³å³Ñáí³·ñáõÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ³å³Ñáí³·ñáõÇ ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ (ï»ë ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦*, ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦* ¨ üÐØê 7 ë ï ³Ý¹³ñïÝ»ñÁ), բացառությամբ 45-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ³Ýóáõ۠ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ:

4. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ üÐØê-Á`

³) áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³ñï³¹ñáÕÇ, ¹ÇÉ»ñÇ Ï³Ù Ù³Ýñ³Í³Ë í³×³éáÕÇ ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ní³Í ³åñ³Ýù³ÛÇÝ երաշխիքների նկատմամբ (տե՛ս ՀՀՍՍ 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦* ¨ ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ* ¨ *å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñï Ý»ñÁ).

բ) գործառáõÇ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ý»ñùá ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÏ³ï ûµñ (տե՛ս ՀՀՍՍ 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ¨ üÐØê 2 *§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ë ï ³Ý¹³ñïÝ»ñÁ) ¨ Ãáß³Ï³ÛÇÝ ³å³Ñáíáõ۠³Ý åÉ³ÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇóª Ãáß³Ï³ÛÇÝ ³å³Ñáíáõ۠³Ý Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ûnրյունների նկատմամբ (տե՛ս ՀՀՍՍ 26 *§Ãáß³Ï³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ ¨ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¦* ë ï ³Ý¹³ñïÁ).

·) ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ûnրյունների նկատմամբ, որոնք Ï³Ëí³Í »Ý áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ (ûñÇÝ³Ï` ÉÇó»Ý½ÇáÝ í×³ñÝ»ñÇ, éáÛ³ÉÃÇÝ»ñÇ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ) ³å³·³ û·ï³·áñÍáõÙÇó Ï³Ù û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝáõÙ å³ñáõÝ³Ï³íáõ` í³ñÓ³Ï³ÉÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñå»ùÇ »ñ³ß-խխքի նկատմամբ (տե՛ս ՀՀՍՍ 17 *§ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦*, ÐÐØê 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦* ¨ ÐÐØê 38 *§àã ÝÙáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñïÝ»ñÁ).

¹) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ÝÏ³ï ûµմամբ, բացառությամբ երբ դրանց թողարկողը նախկինում բաó³Ñ³Ûï Ï»ñåáí Ñ³Ûï ³ñ³ñ»É ¿, áñ ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ¹Çï ³ñÏáõÙ ¿ áñå»ë ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, ¨ ÏÇñ³é»É ¿ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ÝÏ³ï ûµմամբ ÏÇñ³é»ÉÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ. ³Ûë ¹»åùáõÙ ÃáÕ³ñÏáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝïñáõÃÛáõÝ Ï³ï³ñ»Éª ÝÙ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ÝÏ³ï ûµմամբ կիրառé»É Ï³Ù ÐÐØê 39, ÐÐØê 32, üÐØê 7 ë ï ³Ý¹³ñïÝ»ñÁ, Ï³Ù ¿É ëáõÛÝ üÐØê-Ý: ÂáÕ³ñÏáõÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ûë ÁÝïñáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñ»É å³ÛÙ³Ý³·Çñ ³é å³ÛÙ³Ý³·Çñ, ë³Ï³ÛÝ ÛáõñªùªÝãÛáõñ å³ÛÙ³Ý³·ÇÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñí³Í ÁÝïñáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËí»É ãÇ Ï³ñáÕ.

») Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝáõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý ¹»åùáõÙ í×³ñÙ³Ý Ï³Ù ëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ñ³ïáõóման նկատմամբ (տե՛ս ՖՀՍՍ 3 *§Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦* ë ï ³Ý¹³ñïÁ).

½) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ *áõÕÕ³ÏÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ* նկատմամբ (այսինքն՝ áõÕÕ³ÏÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝóáõÙ ïíÛ³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý¹Çë³Ýáõ۠ ¿ *³å³Ñáí³¹Çñ*): ²ÛÝáõ³Ù»Ý³Ûíիվ, իր կողմից ձեռք բերված վերապահովագրության պայÙ³Ý³·ñ»ÑÇ Ù³ëáí *ó»¹»ÝïÁ* å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ üÐØê-Á:

5. ÐÕáõÙÝ»ñÇ Ñ»ßïáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ïáíª ëáõÛÝ üÐØê-Ý ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ÃáÕ³ñÏáÕ կազմակերպությունը սահմանում է որպես ապահովագրող՝ անկախ այն բանից, թե այդ թողարկողը իրավական Ï³Ù í»ñ³ÑëÏáÕ³Ï³ÝÝå³ï³ÏÝ»ñáí Ñ³Ù³ñíáõÙ¿ ³å³Ñáí³·ñáÕ, Ã» áã:

6. Ì»ñ³ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ï³ñ³ï»ë³Ï ¿: Համապատասխանաբար, սույն ՖՀՍՄ-áõÙ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ նագրերին կատարվող բոլոր հղումները վերաբերում են նաև վերապահովագրության պայմանագրերին:

ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É·áñÍÇùÝ»ñ

7. ÐÐØê 39-Á Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ áñáß å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇùÝ»ñ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É Çñ»Ýó ÑÇÙÝ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó, ã³÷»É ¹ñ³Ýù Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³é»É ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ÐÐØê 39-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³Ýójալ գործիքների նկատմամբ, բացառությամբ երբ պ³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÁ ÇÝùÝ ¿Ñ³Ý¹Çë³Ýáõٳå³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ:

8. àñå»ë ÐÐØê 39-ի պահանջից բացառություն, անհրաժեշտ չէ, որպեսզի ապահռ³·ñáÕÁ ³é³ÝÓÝ³óÝÇ ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷Ç Ñ³ëï³ï³·ñí³Í·áõÙ³ñÇ (Ï³Ù ³ÛÝåÇëÇ ·áõÙ³ñÇ, áñÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ Ñ³ëï³ï³·ñí³Í·áõÙ³ñÇ ¨ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ íñ³) ¹ÇÙ³ó ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇó Ñ³Ï³ñ»Éáõ` ³å³հովադրի օպցիոնը, նույնիսկ եթե իրագործման գինը տարբերվում է հիմնական *³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñ-ï³íáñáõÃÛ³Ý* Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÐÐØê 39-Ç å³Ñ³ÝçÁ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ í³×³éùÇ ûåóÇáÝÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ¹ÇÙ³ó ապահովագրությունից հրաժարվելու օպցիոնի նկատմամբ, եթե հրաժարման արժեքը փո÷áËíáõÙ ¿ª Ç å³ï³ëË³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÇ (ÇÝãպիսին է, օրինակ, բաժնային գործիքի կամ ապրանքի գինը Ï³Ù ÇÝ¹»ùëÁ) Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, áñÁ Ñ³ïáõÏ ã¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ կողմերից մեկին: Ավելին՝ այդ պահանջը նաև կիրառվում է, երբ ապահովադրի՝ վաճառքի օպցիոնը կամ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ ¹ÇÙ³ó ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÇó Ñ³Ï³ñí»Éáõ ûåóÇáÝÁ Çñ³·áñÍ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í¿ ³Û¹åÇëÇ ÷á÷áխականի փոփոխությամբ (օրինակ՝ վաճառքի օպցիոնը, որը կարող է իրագործվել, »Ã» ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ ßáõÏ³ÛÇ ÇÝ¹»ùëÁ Ñ³ëÝáõÙ ¿ áñáß³ÏÇ ë³ÑÙ³Ý³Í³Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ):

9. 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ Ñ³í³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ïÏ³ÝÇß å³ñáõÝ³Ïող ֆինանսական գործիքից հրաժարման օպցիոնների նկատմամբ:

Ավանդային բաղադրիչների տարանջատում

10. àñáß ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ å³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ÇÝãå»ë ³å³Ñáí³·ñ³կան բաղադրիչ, ³ÛÝå»ë ¿É *ավանդային բաղադրիչ*: àñáß ¹»åù»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñáÕÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ï³Ù Ýñ³Ý ÃáõÛÉ³ï³ñíáõÙ ¿ *ï³ñ³Ýç³ï»É* այդ բաղադրիչները.

ա) տարանջատումը պարտադիր է, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

i. ապահովագրողը կարող է ավանդային բաղադրիչը (ներառյալ ցանկացած պարուÝ³ÏíáÕ Ñ³Å³ñÙ³Ý ûåóÇáÝ) ã³÷»É ³é³ÝÓÇÝ (³ÛëÇÝùÝ` ³é³Ýó Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ ³å³Ñáíագրական բաղադրիչը).

ii. ³å³Ñáí³·ñáÕÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ³å»ë å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ճանաչել ավանդային բաղադրիչից ծագող բոլոր պարտակաÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ.

բ) տարանջատումը թույլատրվում է, բայց չի պահանջվում, եթե ապահովագրողը կարող է ավան¹³ÛÇÝ բաղադրիչը չափել առանձին (տե՛ս «ա» կետի «i» ենթակետը), սակայն նրա հաշí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ×³Ý³ã»É ³í³Ýդային բաղադրիչից ծագող բոլոր å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ` ³ÝÏ³Ë ³Û¹ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍíáÕ ÑÇÙáõÝùÇó.

գ) տարանջատումը արգելվում է, եթե ապահովագրողը չի կարող ավանդային բաղադրիչը չափել առանձին (ï»ë§³¦Ï»ïÇ §i¦ »ÝÃ³Ï»ïÁ):

11. Հետևյալը մի օրինակ է, երբ ապահովագրողի հաշվապահական հաշվառման քաղաքաÏ³ÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ ×³Ý³ã»É ³վանդային բաղադրիչից ծագող բոլոր պար ï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ò»¹»ÝïÁ ÏáñáõëïÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó Ñ³ ïáõóáõÙ ¿ ëï³ÝáõÙ *í»ñ³³å³Ñáí³·ñáÕÇó*, ë³Ï³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ó»¹»ÝïÇÝ å³ñï³íáñ»óÝáõÙ ¿ h»ï í×³ñ»É ³Û¹ Ñ³ïáõóáõÙÁ ³å³·³ ï³ñÇÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: ²Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Í³·áõÙ¿ ³í³Ý¹³ÛÇÝ բաղադրիչից: Եթե ցեղենտի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը այլապես թույլ կտար ×³Ý³ã»É ³Û¹ Ñ³ïáõóáõÙÁ áñå»ë »Ï³Ùáïի` ³é³Ýó ×³Ý³ã»Éáõ ¹ñ³ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ³å³ ï³ñ³Ýç³ïáõÁ å³Ñ³ÝçíáõÙ¿:

12. ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ï³ñ³Ýç³ï³í³Í Ñ³ßí³é»Éáõ Ýå³ï³Ïáí ³å³Ñáí³·ñáÕÁ å»ïù¿.

³) ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ üÐØê-û ապահովագրական բաղադրիչի նկատմամբ.

բ) կիրառի ՀՀՍՄ 39-ը ավանդային բաղադրիչի նկատմամբ:

Ö³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ

àñáß³ÛË üÐØê-Ý»ñÇó Å³Ù³Ý³Ï³íáñ³½³ïáõÙÁ

13. ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³É Ý»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ 10-12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýáõٻݻ

Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ÙßÏ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó û·ï³·áñÍÙ³Ý ենթակա չափանիշները, երբ կոնկրետ հոդվածի նկատմամբ ոչ մի ՖՀՄՄ կիրառելի չէ: ԱյÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ üÐØê-Ý ³½³ïáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáÕÝ»ñÇÝ ³Û¹ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÇó Ñ»ï¨Û³É Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Çñ հաշվապահական քաղաքականության նկատմամբ՝

ա) իր կողմից թողարկվող ապահովագրության պայմանագրեր (ներառյալ դրանց հետ կապված ձեռքբերման Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý 31-ñ¹ ¨ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³ÍÝ»ñÁ).

բ) իր կողմից պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր:

14. ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ üÐØê-Ý ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ãÇ ³½³ïáõÙ ÐÐØê 8-Ç 10-12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ բերված չափանիշներին áñáß Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇó: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, ³å³Ñáí³·ñáÕÁ՝

³) ãåå»ïù¿ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ×³Ý³ãÇ ³å³·³ ÑÝ³ñ³íáñ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ·Íáí ó³ÝÏ³ó³Í å³Ñáõëï, »Ã» ³Û¹ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ³å³Ñáí³·ñáÕÃ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·Íáí, áñáÝù հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գոյություն ãáõÝ»Ý (ÇÝãåÇëÇù »Ý ³Õ»ïÝ»ñÇ ¨ Ñ³í³ë³ñ³ïßéÙ³Ý å³Ñáõëï Ý»ñÁ).

բ) պետք է իրականացնի 15-19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í *å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ë ï áõ·áõÙ.*

·) å»ïù¿ Ñ»é³óÝÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ (Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÙÇ Ù³ëÁ) իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից այն և միայն այն դեպքում, երբ այն դադարում է գոյություն ունենալ, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է, չեղյալ է Ñ³Ù³ñíáõÙ Ï³Ù Éñ³ÝáõÙ ¿ ¹ñ³ áõÅÇ Ù»ç ÉÇÝ»Éáõ Å³ÙÏ»ïÁ.

¹) ãå»ïù¿ Ñ³ßí³ÝóÇ՝

i. *Í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý ·Íáí ³Ï ïÇíÝ»ñÁ* ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó. Ï³Ù

ii. Í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ Ï³Ù Í³Ëë»ñÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó Í³Ëë»ñÇ Ï³Ù»Ï³ÙáõïÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó.

») å»ïù¿ Ç ï³ñÏÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù Çñ Í»ñ³³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ³ñÅ»½ñÏí³Í »Ý (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 20):

ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ë ï áõ·áõÙ

15. **²å³Ñáí³·ñáÕÁ Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñ Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñï ÇÝ å»ïù¿ ·Ý³Ñ³ï Ç, Ã» ³ñ¹Ûáù Çñ ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ñÅ»ù »Ý՝ û·ï³·áñÍ»Éáí Çñ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ý»ñùá ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ÁÝã³óÇÏ ·Ý³Ñ³ï áõÙÝ»ñÁ: ºÃ» ³Û¹ ·Ý³Ñ³ï áõÙÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë, áñ Çñ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված ձեռքբերման Ñ»ï³Ó·í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý 31-ñ¹ ¨ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ùÝÝ³ñÏí³ÍÝ»ñÁ) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ å³Ï³ëáõñ¹Á å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇß³ÑáõÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:**

16. ºÃ» ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ³ÛÝåÇëÇ ëïáõ·áõÙ, áñÁ բավարարում է սահմանված նվազագույն պահանջները, ապա սույն ՖՀՄՄ-Á ãÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙ Éñ³óáõóÇã å³Ñ³ÝçÝ»ñ: ²Û¹ Ýí³½³·áõÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ »Ý.

ա) ստուգումը հաշվի է առնում բոլոր պայմանագրայÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ¨ Ï³å³Ïóí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ (ÇÝãåÇëÇù »Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ) ÁÝã³óÇÏ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ûåóÇáÝÝ»ñÇó ¨ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ.

բ) եթե ստուգումը ցույց է տալÇë, áñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ñÅ»ù ã»Ý, áÕç å³Ï³ëáõñ¹Á ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ:

17. ºÃ» ³å³Ñáí³·ñáÕÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ å³Ñ³Ýçáõù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ՝ 16-րդ պարագրաֆի նվազագույն պահանջները բավարարող համարժեքության ëïáõ·áõÙ, ³å³ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ å»ïù¿.

³) áñáßÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ* Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ՝ Ñ³Ý³Íëïáñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ՝

* Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÛÝ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý (¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Íª հետաձգված ձեռքբերման ծախսումները և դրանց հետ կապված ոչ նյութական ակտիվները), որոնց համար ապահովագրողի Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ å³Ñ³Ýçáõù 16-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ýí³½³·áõÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ բավարարող å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ëïáõ·áõÙ:

i. դրանց հետ կապված ցանկացած ձեռքբերման հետաձգված ծախսումներ.

ii. ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ցանկացած ծախսումներ, ներառյալ վարձատրությունները (տե՛ս 31-ին և 32-րդ պարագրաֆները), ինչպես նաև ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումներ (տե՛ս 20-րդ պարագրաֆը):

բ) որոշի, արդյոք «ա» կետում նշված գումարը փոքր է այն հաշվեկշռային արժեքից, որը կպահանջվեր, եթե Ներդրումների կառավարման ծառայությունների համար ստացվող եկամտի դասակարգման նպատակով չկիրառվեր 37-ը և 38-րդ պարագրաֆները: Եթե այդ գումարը փոքր է, ապահովագրողը պետք է ամբողջ տարբերությունը ճանաչի շահույթում կամ վնասում և պակասեցնի դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումների կամ դրանց հետ կապված ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը համապատասխան չափով:

18. Եթե ապահովագրողի պարտավորությունների համարժեքության ստուգումը բավարարում է 16-րդ պարագրաֆի պահանջները, 17-րդ պարագրաֆը չի կիրառվում այդ ստուգման պահանջների նկատմամբ: Եթե ապահովագրողի պարտավորությունների համարժեքության ստուգումը չի բավարարում այդ նվազագույն պահանջները, 17-րդ պարագրաֆի համաձայն ստեղծված ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման ակտիվի հետ կապված ծախսումների ամբողջ գումարը ներառվում է շահույթում կամ վնասում:

19. 17-րդ պարագրաֆի «բ» կետում նկարագրված գումարը (այսինքն՝ ՀՀՍՍ 37-ը կիրառելով) ներառում է ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումների (տե՛ս 27-29-րդ պարագրաֆները) ողջ գումարը, ինչպես նաև 17-րդ պարագրաֆում նշված ծախսումները:

Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումներ

20. Որոշ դեպքերում ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումները կարող են համապատասխանաբար նվազեցնել դրա հաշվեկշռային արժեքը և արժեզրկման վնասներ կամ եկամտի նվազեցում առաջացնել միայն այն դեպքում, երբ այդ ծախսումները կարող են առանձնացվել և չափվել հուսալիորեն: Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առանձնացվել և չափվել հուսալիորեն, ներառում են`

ա) գործարքի հետ կապված գանձվող հարկերը և տուրքերը.

բ) գործակալական ծառայությունների համար վճարվող գումարները.

գ) գործարքի հետ կապված գանձվող միջնորդավճարները.

դ) գործարքի հետ կապված գանձվող վարձատրությունները.

ե) գործարքի հետ կապված գանձվող տուրքերը.

զ) գործարքի հետ կապված գանձվող տույժերը.

է) գործարքի հետ կապված գանձվող ծառայությունների համար վճարները.

ը) գործարքի հետ կապված գանձվող ներդրումների կառավարման ծառայությունների համար վճարները:

Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումների հետաձգում

21. Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումները, որոնք չեն հետաձգվում 22-րդ պարագրաֆի համաձայն, ներառվում են շահույթում կամ վնասում դրանք կրելու պահին:

22. **Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առանձնացվել և չափվել հուսալիորեն, կարող են հետաձգվել միայն այն դեպքում, երբ այդ ծախսումների կատարման հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կարող են հոսել ընկերության մեջ և կարող են չափվել հուսալիորեն: Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված հետաձգվող ծախսումների նկատմամբ կիրառվում են 8-րդ պարագրաֆի պահանջները:**

ա) Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված հետաձգվող ծախսումները ենթակա են ամորտիզացիայի ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

բ) Ամորտիզացիայի մեթոդը պետք է արտացոլի այն եղանակը, որով ապագա տնտեսական օգուտները սպառվում են ընկերության կողմից: Ամորտիզացիայի մեթոդը կարող է հիմնված լինել ուղղագիծ մեթոդի վրա:

գ) Ամորտիզացիայի ժամկետը պետք է սահմանվի հիմնվելով ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման ժամկետի վրա:

դ) Ամորտիզացիայի գումարը պետք է ներառվի շահույթում կամ վնասում:

ե) Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված հետաձգվող ծախսումները պետք է ենթարկվեն արժեզրկման ստուգման, եթե դրանց հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կարող են հոսել ընկերության մեջ և կարող են չափվել հուսալիորեն: Արժեզրկման վնասը պետք է ներառվի շահույթում կամ վնասում:

զ) Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված հետաձգվող ծախսումները պետք է դուրս գրվեն, եթե դրանց հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները չեն հոսելու ընկերության մեջ: Դուրս գրված գումարը պետք է ներառվի շահույթում կամ վնասում:

է) Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված հետաձգվող ծախսումները պետք է դուրս գրվեն, եթե դրանց հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները չեն հոսելու ընկերության մեջ: Դուրս գրված գումարը պետք է ներառվի շահույթում կամ վնասում:

Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ակտիվներ

24. Ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ակտիվները, որոնք կարող են առանձնացվել և չափվել հուսալիորեն, պետք է ներառվեն ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման հետ կապված ակտիվների մեջ:

å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ* ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ¨ ³Û¹ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ãÇ ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ²Û¹ Å³Ù³Ý³Ï Ý³ Ý³¨ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝ¹áõÝ»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÝåÇëÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýçáõù ¿ ³ÛÉ ÁÝÃ³óÇÏ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÇ ¨ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙ: êáõÛÝ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÁÝïñáõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ÃáõÛÉ¿ ï³ÉÇë Ý³Ë³ï»ëí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÷áË»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Çñ քաղաքականությունը՝ առանց այդ քաղաքականությունը հետևողականորեն բոլոր համանման պարտավորությունների նկատմամբ կիրառելու, ինչն այլապես կպաÑ³Ýçí»ñ ÐÐØê 8-Ç ÏáÕÙÇó: ºÃ» ³å³Ñáí³·ñáÕÁ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙ¿ ³Û¹ ÁÝïñáõÃÛ³Ý å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ, ³å³ Ý³ å»ï¿ß³ñáõÝ³ÏÇ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙùները կիրառել հետևողականորեն՝ բոլոր այդ պարտավորությունների նկատմամբ, բոլոր ժամանակահատվածներում ՝ ՈՉԻՆ¨ ¹ñ³Ýó Ù³ñáõÙÀ:

¶áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ åñ³Ï ïÇÏ³ÛÇ ß³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝ

25. ²å³Ñáí³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ¿ ß³ñáõÝ³Ï»É ÏÇñ³é»É Çñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ åñ³Ï ïÇÏ³Ý Ñ» ï¨Û³É¹»åù»ñáõÙ, սակայն չի կարող սկսել կիրառել դրանցից ոչ մեկը, քանի որ դա չի բավարարի 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ.

³) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ ã½»Õãí³Í ÑÇÙáõÝùáí.

բ) ներդրումների կառավարումից ապագա վճարների գծով պայմանագրային իրաíáõÝùÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ ³ÛÝåÇëÇ ·áõÙ³ñáí, áñÁ ·»ñ³½³Ýóáõù¿ »ÝÃ³¹ñíáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñÁ áñáßíáõÙ¿ ßáõÏ³ÛÇ ³ÛÉ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ·³ÝÓíáÕ ÁÝÃ³óÇÏ í×³ñÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù»Ù³ ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³: Ð³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ³é³ç³óÙ³Ý å³ÑÇÝ ¹ñ³Ýó Çñ³Ï³Ý արժեքը հավասար է վճարված սկզբնավորման ծախսումներին, բացառությամբ երբ ներդրումների Ï³é³í³ñÙ³Ý ·Íáí ³å³·³ í×³ñÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ» ï Ï³å³í³Í ³Ëëáõ ÙÝ»ñÁ ßáõÏ³Û³Ï³Ý Ñ³Ù»Ù³ ï³Ï³Ý óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ» ï Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ã»Ý.

գ) դուստր կազմակերպությունների ապահովագրության պայմանագրերի (և դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման Ñ» ï ³Ó·ï³Í ³ËëáõÙÝ»ñÇ áõ ¹ñ³Ýó Ñ» ï Ï³å³í³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ï ïÇíÝ»ñÇ, »Ã» ³Û¹åÇëÇù ³éÏ³ »Ý) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ áã ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý օգտագործումը, բացառությամբ 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí Ý³Ë³ï»ëí³Í ¹»åù»ñÇ: ºÃ» ³Û¹ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý ã¿, ³å³Ñáí³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ¿ ÷á÷áË»É ³ÛÝ, »Ã» ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ý·óÝáõÙ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝáõÙ ³í»ÉÇ Ù»Í տարբերությունների և նաև բավարարում է սույն ՖՀՍՄ-Ç ³ÛÉ å³Ñ³ÝçÝ»ñ:

Ð³ßí»ÝÏ³ ïáõÃÛáõÝ

26. ²å³Ñáí³·ñáÕÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù, áñ Ý³ ÷áËÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Çñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁª ³í»Éáñ¹ Ñ³ßí»ÝÏ³ ïáõÃÛáõÝÁ í»ñ³óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ³ñ¹»Ý ÇëÏ ã³÷áõÙ¿ Çñ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ բավարար հաշվեկշռությամբ, նա չպետք է ներառի լրացուցիչ հաշվեկշռությունՀáõÝ:

²å³·³ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ù³ñÅ³Ý»ñ

27. ²å³Ñáí³·ñáÕÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù ÷á÷áË»É ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý հաշվառման իր քաղաքականությունը՝ ապագա ներդրումային մարժաները բացառելու նպատակով: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ Ñ»ñù»ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝ ³é ³ÛÝ, áñ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ýÇÝ³Ýë³ï³Ý Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï¹³éÝ³Ý å³Ï³ë ï»ÕÇÝ ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï, »Ã» Ý³ ëÏëÇ ÏÇñ³é»É Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÝåÇëÇ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñÝ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»Ñá ã³÷»ÉÇë ³ñï³óáÉáõÙ¿ ապագա ներդրումային մարժաները, բացառությամբ երբ այդ մ³ñÅ³Ý»ñÁ ³½¹áõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ í×³ñÝ»ñÇ íñ³: ²Û¹ Ù³ñÅ³Ý»ñÁ ³ñï³óáÉáõÙ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý »ñÏáõ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª

³) ³ÛÝåÇëÇ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ¿ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Í Ñ³ïáõÙóÁ. Ï³Ù

բ) այդ ակտիվների գծով Ñ³ïáõÙóÝ»ñÇ Ï³ÝË³ï»ëáõÙÁ ·Ý³Ñ³ï³Í Ñ³ïáõÙóÇ ¹ñáõÙùáí, ³Û¹ Ï³ÝË³ï»ëíáÕ Ñ³ïáõÙóÝ»ñÇ ½»ÕãáõÙÁ Ù»Ï ³ÛÉ ¹ñáõÙùáí, ¨ ë ï³óí³Í ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ý»ñ³éáõÙÁ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý Ù»ç:

28. ²å³Ñáí³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ¿ Ñ»ñù»É 27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ»ñù»ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³քականության փոփոխության այլ բաղադրիչներ բարձրացնում են նրա ֆինանսական հաշվետվությունների տեղին լինելը և արժանահավատությունը բավարար ã³÷áí, áñå»ë½Ç Ñ³Ï³ÏßéÝ ³å³·³ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ù³ñÅ³Ý»ñÇ Ý»ñ³éÙ³Ý Ñ» ï¨³Ýùáí ³é³ç³óáõª ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»Éáõ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï³ÉáõÃÛ³Ý Ýí³½»óáõÙÁ: úñÇÝ³Ï³»ÝÃ³¹ñ»Ýù, áñ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ý»ñ³éáõÙ¿

* Տվյալ կետում ապահովագրական պարտավորությունները ներառում են դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ» ï Ï³å³í³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý 31-32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³ÍÝ»ñÁ:

¹ñ³Ýó ÏÝùÙ³Ý å³ÑÇÝ ë³ÑÙ³ÝíáÕª ³í»Éáñ¹ Ñ³ßí»ÝÏ³ï »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó ³é³Ýó ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ ë³ÑÙ³ÝíáÕ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙù, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³Ýï»ëáõÙ ¿ áñáß å³ñáõÝ³ÏíáÕ ûåóÇáÝÝ»ñ¨ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²å³Ñáí³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¹³ñÓÝ»É ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ¨ áã å³Ï³ë ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï` ³Ýóáõù Ï³ï³ñ»Éáí Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï, ¹»åÇ Ý»ñ¹ñáÕÁ ÏáÕÙÝáñáßí³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñÇ, áñáÝù É³ÛÝáñ»Ý ÏÇñ³éíáõÙ »Ý¨ Ý»ñ³éáõÙ »Ý`

³) ÁÝÃ³óÇÏ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÁ¨ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ.

բ) ռիսկը և անորոշությունը արտացոլելու նպատակով խելամիտ (բայց ոչ ավելորդ հաշվենկատ) ճշգրտումները.

·) å³ñáõÝ³ÏíáÕ ûåóÇáÝÝ»ñÇ ¨ »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÇÝãå»ë Ý»ñùÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³ÛÝå»ë ¿É Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³ñï³óáÉáÕ ã³÷áõÙÝ»ñÁ.

¹) ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ³Û¹ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³í³Í Ñ³ï áõÛóÁ:

29. â³÷Ù³Ý áñáß Ùáï»óáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³å³·³ß³ÑáõÛÃÇ Ù³ñÅ³ÛÇ Ý»ñï³ ³ñÅ»ùÁ: ²Û¹ ß³ÑáõÛÃÇ Ù³ñÅ³Ý ³ÛÝáõñtեսև վերագրվում է տարբեր ժամանակաշրջանների՝ օգտագործելով բաÝ³Ó¨: ²Û¹å¨ÇëÇ Ùáï»óáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ ÙÇ³ÛÝ ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ¿ ³½¹áõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý íñ³: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, å³Ï³ëÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÇ û·ï³·áñÍáõÙÝ áõÝÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ³½¹»óáõÃÛáõÝ Ï³Ù ãáõÝÇ áñ¨¿ ³½¹»óáõÃÛáõÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³é³ç³óÙ³Ý å³ÑÇÝ ¹ñ³ Ù»ÍáõÃÛ³Ý ã³÷Ù³Ý íñ³: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÉÙá ï»óáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ¿ áñáßáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã³÷áõÙÁ: Ì»ñçÇÝ ¹»åùáõÙ, ù³ÝÇ áñ ³ÏïÇíÝ»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÇ Ý»ñÙáõÍáõÙÝ áõÝÇ ³í»ÉÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ, Ù»Í³å»ë ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ñù»É 27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ»ñù»ÉÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÁ:

Ð³Û»É³ÛÇÝ Ñ³ßí³éáõÙ

30. Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý áñáß Ùá¹»ÉÝ»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ·Íáí Çñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ áõÕÕ³ÏÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ë ï áñ¨ ÝßÍ³ÍÝtրից որոշ մասի կամ բոլորի չափման վրա՝ ա) ապահովագրական պարտավորություններ, բ) դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված Í³ËëáõÙÝ»ñ, ¨ ·) ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý 31-ñ¹ ¨ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³ÍÝ»ñÁ: ²å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ÃáõÛÉ³ï³ñíáõÙ ¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³ñï³¹ñíáõÙ ÷áË»É հաշվապահական հաշվառման իր քաղաքականությունն այնպես, որ ակտիվի գծով ճանաչված, բայց ãÇñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ³½¹Ç ³Û¹ã³÷áõÙÝ»ñÇ íñ³ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ó¨áí, ÇÝãå»ë Çñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ: ²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ (Ï³Û ձեռքբերման հետաձգված ծախսումների կամ ոչ ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ) ·Íáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ³ÛÝ ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ãÇñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ ×³Ý³ãí³Í »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñդյուններում: Այս մոտեցումը երբեմն կոչվում է §Ñ³Û»É³ÛÇÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éáõÙ¦:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման կամ պորտֆելի փոխանցման արդյունքում ձեռք բերված ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ

31. üÐØê 3-ի պահանջները բավարարելու նպատակով՝ ապահովագրողը ձեռքբերման ամսաթվին պետք է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերած ապահովագրական պարտավորությունները և ձեռք բերված *³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ* ã³÷Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ÃáõÛÉ³ï³ñíáõÙ ¿, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³ñï³¹ñíáõÙ, ÏÇñ³é»É ï³ñ³Ýç³ï³Í ներկայացում, որի դեպքում ձեռք բերված ապահովագրության պայմանագրերի իրական արժեքը բաժանվում է երկու բաղադրիչների՝

³) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ ã³÷áõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏíáÕ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

բ) ոչ նյութական ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է՝ (i) ձեռք բերված պայմանագրային ապահովագրական Çñ³íáõÝÙÝ»ñÇ ¨ ëï³ÝÓÝ³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ, ¨ (ii) §³¦ կետում նկարագրված գումարի միջև տարբեñáõÃÛáõÝÁ: ²Û¹ ³ÏïÇíÇ Ñ»ï³·³ ã³÷áõÙÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÇ ¹ñ³Ñ»ï Ï³åí³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã³÷Ù³ÝÁ:

32. Ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆել ձեռք բերող ապահովագրողը կարող է օգտագործել 31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í³ÁÝ¹É³ÛÝí³Í Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ùáï»óáõÙÁ:

33. 31-ñ¹ ¨ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ÍáõÙ նկարագրված ոչ նյութական ակտիվները բացառված են ՀՀՍՍ 36 *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ¨ ÐÐØê 38-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý á¢áñïÝ»ñÇó: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ÐÐØê 36-Á¨ ÐÐØê 38-ը կիրառվում են այն հաճախորդների ցուցակի և հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների ÝÏ³ïÙ³մբ, որոնք արտացոլում են ապագա պայմանագրերի վերաբերյալ սպասումները, որոնք ձեռնարկա ïÇ-ñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ï³Ù åáñïý»Éç ÷áË³ÝóÙ³Ý ³Ùë³ÃíÇÝ ³éÏ³ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ

³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ë ã»Ý Ï³½ÙáõÙ:

Ð³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ»ñ

Ð³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ»ñ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ

34. àñáß ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ å³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß, ÇÝãå»ë Ý³¨ *»ñ³ßË³íáñí³Í ï³ñ*ñ: ÜÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÃáÕ³ñÏáÕÁª

³) Ï³ñáÕ ¿, ë³Ï³ÛÝ å³ñï³¹ñí³Í ã¿ »ñ³ßË³íáñí³Í ï³ñ×Ý³ã»É Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý hատկանիշից առանձին: Եթե թողարկողը դրանք առանձնացված չի ճանաչում, ապա ամբողջ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ å»ï ù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ºÃ» ÃáÕ³ñÏáÕÁ ¹ñ³Ýù ³é³ÝÓÝ³óí³Í ¿ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ, ³å³ »ñ³ßË³íáñí³Í ï³ñ×Ý³ã»É Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ

µ) հայեցողական մասնակցության հատկանիշը երաշխավորված տարրից առանձին ճանաչելու պարագայում å»ï ù ¿ ³Û¹ Ñ³ï Ï³ÝÇßÁ ¹³ë³Ï³ñ·Ç Ï³¹Ù áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, Ï³¹Ù áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ³é³ûåíû բաղադրիչ: Սույն ՖՀՍՄ-Á ãÇ ë³ÑÙ³Ýáõ՝ Ã» ÃáÕ³ñÏáÕÁ ÇÝãå»ë å»ï ù ¿ áñáßÇª ³ñ¹Ûáù ³Û¹ հատկանիշը պարտավորություն է, թե սեփական կապիտալ: Թողարկողը կարող է բաժանել այդ հատկանիշը պարտավորության և սեփական կապիտալի բաղադրիչների և այդպիսի բաժանման նկատմամբ պետք ¿ ÏÇñ³éÇ Ñ»ï¨áõ³Ï³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ: ÂáÕ³ñÏáÕÁ ãå»ï ù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·Ç ³Û¹ Ñ³ï Ï³ÝÇßÁ áñå»ë ÙÇç³ÝÏÛ³É Ï³ï»·áñÇ³, áñÁ á°ã å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿, á°ã ¿É ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É.

գ) կարող է որպես հասույթ ճանաչել բոլոր ստացված ապահովագրական վճարները՝ առանձին ³é³ÝÓÝ³óÝ»Éáõ սեփական կապիտալի բաղադրիչին վերաբերող որևէ մաս: Արդյունքում առաջացող՝ երաշխավորված ï³ññáõÙ ¨ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇßáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ: ºÃ» Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý հատկանիշը մասամբ կամ ամբողջությամբ դասակարգված է որպես սեփական կապիտալ, ապա շահույթի Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇ Ù³ëÁ Ï³ñáÕ ¿ í»ñ³·ñí»É ³Û¹ Ñ³ï Ï³ÝÇßÇÝ (×ÇßÏ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë ÙÇ Ù³ëÁ Ï³ñáÕ ¿ í»ñ³·ñí»É ãí»ñ³ÑëÏáÕ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ÝÁ): Þ³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ հայեցողական մասնակցության հատկանիշի սեփական կապիտալի բաղադրիչին, թողարկողը պետք է ճանաչի որպես շահույթի կամ վնասի բաշխում, այլ ոչ թե որպես ծախս կամ եկամուտ (տե՛ս ՀՀՍՄ 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Á).

¹) »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÁÝ¹·ñÏáõÙ ¿ ÐÐØê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ïáõÙ ·ï ÝíáÕ ³Í³Ýóû³É ·áñÍÇù, ³å³ ³Û¹ պարունակվող ածանցյալ գործիքի նկատմամբ պետք է կիրառի ՀՀՍՄ 39-Á.

») 14–20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ¨ 34- ñ¹å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦-«դ» կետերում չնկարագրված բոլոր այլ դեպքերում å»ï ù ¿ ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³գրերի նկատմամբ շարունակի կիրառել հաշվապահական հաշվառման իր գոյություն ունեցող քաղաքականությունը, բացառությամբ երբ նա այնպես է փոփոխում իր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, որ բավարարվում են 21–30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

Ð³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ù բաղադրիչը ֆինանսական գործիքներում

35. 34-րդ պարագրաֆի պահանջները վերաբերում են նաև հայեցողական մասնակցության հատկանիշ å³ñáõÝ³ÏáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇÝ: ÆÉñáõÙÝ ¹³Ýó՝

ա) եթե թողարկողը հայեցողական մասնակցության ամբողջ բաղադրիչը դասակարգում է որպես å³ñï³íáñáıյուն, ապա նա ամբողջ պայմանագրի (այսինքն՝ և՛ երաշխáíáñí³Í ï³ñÑÇ, ¨³ Áëï հայեցողական մասնակցության հատկանիշի) նկատմամբ պետք է կիրառի 15-19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ëï³åõ·áõÙÁ: ÃáÕ³ñÏáÕÇó ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ áñáß»É ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ï³é³ջաևար երաշխավորված տարրի նկատմամբ ՀՀՍՄ 39-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ.

բ) եթե թողարկողը ամբողջ հատկանիշը կամ դրա մի մասը դասակարգում է որպես սեփաÏ³Ý Ï³åÇï³É առանձին տարր, ապա ամբողջ պայմանագրի համար ճանաչված պարտավորությունը չպետք է պակաս ÉÇÝÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇó, áñÁ Ï³é³ç³Ý³ñ »ñ³ßË³íáñված տարրի նկատմամբ ՀՀՍՄ 39-Á ÏÇñ³é»Éáõ արդյունքում: Այդ գումարը պետք է ներառի պայմանագրից հրաժարվելու օպցիոնի ներքին արժեքը, բայց ãå»ï ù ¿ Ý»ñ³éÇ ¹ñ³ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, »Ã» 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ³½³ ïáõÙ ¿ ³Û¹ ûåóÇáÝÁ Çñ³Ï³Ý արժեքով չափելու պահանջից: Թողարկողից չի պահանջվում բացահայտել երաշխավորված տարրի նկատմամբ ՀՀՍՄ 39-Á ÏÇñ³é»Éáõ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³Ý³ÉÇù ·áõÙ³ñÁ, ¨ áã ¿É Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ ³é³ÝÓÇÝ: ²í»ÉÇÝª ÃáÕ³ñÏáÕÇó ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ áñáß»É ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ, »Ã» Ñëï³Ï ¿, áñ ³մբողջ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ ³í»ÉÇÙ»Í ¿.

·) ãÝ³Û³Í ³Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ »Ýª ÃáÕ³ñÏáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ß³ñáõÝ³Ï»É ×³Ý³ã»É ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·íáí ëï³óíáÕ ³å³ÑáíÁ ³·ñ³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÁ áñå»ë Ñ³ëáõÃ ¨ ×³Ý³ã»É ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéªÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³×Á áñå»ë Í³Ëë.

1) ãÝ³Û³Í ³Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý ª Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß ունեցող պայմանագրերի նկատմամբ ՖՀՍՍ 7-Ç 20-րդ պարագրաֆի «բ» կետը կիրառելիս բողոքարկողը պետք է բացահայտի շահույթում կամ վնասում ճանաչված ընդÑ³Ýáõñ ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ³Û¹åÇëÇ ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ãå»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹Á:

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

Ճանաչված գումարների բացատրություն

36. **Ապահովագրողը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որը որոշակիացնում և բացատրում է ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ:**

37. 36-րդ պարագրաֆի պահանջները բավարարելու նպատակով՝ ապահովագրողը պետք է բացահայտի՝

³) ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³å³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, »Ï³Ùáõïݻñ¨ Í³Ëë»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÇñÑ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ.

բ) ապահովագրության պայմանագրերից առաջացող ճանաչված ակտիվները, պարտաíáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, »Ï³ÙáõïÝ»ñÁ ¨ Í³ËëÁ (¨, »Ã» ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÁ ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ áõÕÕ³ÏÇ Ù»Ãá¹áí, ³å³Ý³¨ ¹ñ³Ù³Ï³ÝÙÇçáóÝ»ñÇ ÑáëùÁ): ²í»ÉÇª »Ã» ³å³Ñáí³·ñáÕÁ Ý³¨ ó»¹»Ý ï է, նա պետք է բացահայտի՝

i. վերաապահովագրության ձեռքբերման արդյունքում շահույթում կամ վնասում ճանաչված ß³ÑáõÛÃÝ»ñÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ.

ii. »Ã» ó»¹»Ý ïÁ Ñ» ï ³Ó·áõÙ ¨ ³Ùáñ ïÇ½³óÝáõÙ ¿ í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛան ձեռքբերման արդյունքում ³é³ç³óáÕ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, ³å³ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³Ùáñ ïÇ½³óÇ³Ý ¨ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ սկզբին ու վերջին չամորտիզացված մնացած գումարները.

գ) «բ» կետում նկարագրված՝ ճանաչված գումարների չափման վրա առավելագույն ազդեցություն ունեցող »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éí³Í ·áñÍÁÝÃ³óÁ: ºÃ» ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ¿, ապահովագրողը պետք է ներառի նաև այդ ենթադրությունների վերաբերյալ քանակական բացահայտումներ.

¹) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷³Ù³Ý Ýå³ï³Ïáí û·ï³·áñÍí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÛÃÛáõÝÁ` ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³ ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÛÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ.

») ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, í»ñ³³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨, »Ã» ³Û¹åÇëÇù ³éÏ³ են, ձեռքբերման հետաձգված ծախսումների փոփոխությունների համադրումը:

Ապահովագրության պայմանագրերից առաջացող ռիսկերի բնույթը և չափը

38. **Ապահովագրողը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որն իր ֆինանսական հաշվետվություններն û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ¿ ï³ÉÇë·Ý³Ñ³ï»Éáõ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ռիսկերի բնույթը և չափը:**

39. 38-րդ պարագրաֆի պահանջները բավարարելու նպատակով՝ ապահովագրողը պետք է բացահայտի՝

³) ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Çñ Ýå³ï³ÏÝ»ñÁ, ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ ¨ ³Û¹ éÇëÏ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏáíûÏ³·áñÍíáÕ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ.

բ) [հանված է]

·) ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ *³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ* (Ý³Ëù³Ý í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ éÇëÏÇ ևվազեցումը և դրանից հետո) վերաբերյալ, ներառյալ տեղեկատվություն՝

i. ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ ÝÏ³ï Ù³մր զգայունության վերաբերյալ (տե՛ս պարագրաֆ 39-Ç §³¦ Ï»ïÁ).

ii. ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ Ï»Ýï ñáÝ³óí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ³Û¹ Ï»Ýï ñáÝ³óí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³ÛÝ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ áñáßáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï»Ýï ñáÝ³óí³ÍáõÃÛáõÝÁ (ûñÇÝ³Ï` ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ¹»åùÇ ï»ë³ÏÁ, ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý í³ÛñÁ Ï³Ù ³ñÅáõÃÁ).

iii. ÷³ëï³óÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª Ñ³Ù»Ù³ï³Í³Ý³ËÏÇÝ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ Ñ»ï (³ÛëÇÝùÝª å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ զարգացման ընթացքը): Պահանջների զարգացման ընթացքի բացահայտումը պետք է ներկայ³óíÇª սկսած անցյալում այն ժամանակաշրջանից, երբ առաջացել է ամենավաղ էական պահանջը, որի համար å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó í×³ñÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÇ ¨ Å³Ù»ïÇ ³éáõÙáí ¹»é¨ë ³éÏ³ ¿ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝ, ë³Ï³ÛÝ ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ, áñ ³ÛÝ ÁÝ¹·ñÏÇ ³í»ÉÇ, ù³Ý ï³ëÁ ï ³ñÇ: ²å³Ñáí³·ñáÕÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáւմ բացահայտել

տեղեկատվություն այն պահանջների վերաբերյալ, որոնց վճարման գումարի և ժամկետի վերաբերյալ անորոշությունը սովորաբար վերանում է մեկ տարվա ընթացքում.

1) ԱԴՔԻ 7-Ը 31-42-ին՝ ֆինանսական ընկերությունների, ներառյալ ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների վերաբերյալ, որը կպահանջվեր, եթե ապահովագրության ընկերությունը սովորաբար վերանում է մեկ տարվա ընթացքում.

i. ֆինանսական ընկերությունների՝ ԱԴՔԻ 7-Ը 39-ին՝ ֆինանսական ընկերությունների, այդ թվում՝ ներդրումային ընկերությունների, ռիսկի և հակակշռման միջոցների վերաբերյալ, որը կպահանջվեր, եթե ապահովագրության ընկերությունը ենթակա լիներ ֆինանսական ընկերությունների վերաբերյալ: Դա կարող է լինել ֆինանսական վիճակի մասին հայտարարության մեջ ներառված ռիսկերի վերաբերյալ:

ii. եթե ապահովագրողը օգտագործում է հակակշռման պայմանների նկատմամբ զգայունության վերլուծության մեթոդ՝ ներառյալ սենսիտիվության վերլուծությունը, որն արտացոլում է, թե ինչպես իրական փոփոխությունները մի շուկայական փոփոխականում կազդեն ռիսկերի վրա, որոնք առկա են ապահովագրական պայմանագրերում, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ ԱԴՔԻ 7-Ը 40-ին՝ ֆինանսական ընկերությունների վերաբերյալ, եթե ապահովագրողից չի պահանջվում, որ նա ներկայացնի ՖՀՄՍ 7-Ը 41-ին պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումները.

ժ) որևէ պայմանագրի կամ պայմանագրերի խմբի համար՝ ապահովագրական պահուստների փոփոխությունների վերաբերյալ, եթե ապահովագրողից չի պահանջվում, որ նա ներկայացնի ԱԴՔԻ 7-Ը 41-ին պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումները.

39[2]. 39-րդ պարագրաֆի «գ» կետի «i» ենթակետի պահանջները բավարարելու նպատակով՝ ապահովագրողը պետք է բացահայտի հետևյալ «ա» կամ «բ» կետերում նշված տեղեկատվությունը՝

1) ֆինանսական ընկերությունների, որոնք չեն ենթակա ՖՀՄՍ 7-ի պահանջներին, ինչպիսիք են՝ ներառյալ ներդրումային ընկերությունները, ներդրումային հիմնադրամները, ներդրումային գույքի ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամները, ներդրումային գույքի ընկերությունների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների ընկերությունների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների ընկերությունները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամները, ներդրումային գույքի հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների հիմնադրամների

42. Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõù ÏÇñ³é»É ëáõÛÝ ÜÐØê-ի բացահայտման պահանջները այն համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ, որը վերաբերում է 2005 թ. հունվարի 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ տարեկան ժամանակաշրջաններին, բացառությամբ 37-րդ պարագրաֆի «ա» և «բ» կետերով պահանջվող բացահայտումների, որոնք վերաբերում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը և ճանաչված ³Ï ïÇíÝ»ñÇÝ, å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, »Ï³Ùáõï Ý»ñÇÝ ¨ Í³Ëë»ñÇÝ (¨, áõÕÕ³ÏÇ Ù»ÃáÍÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ¹»åùáõÙ, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇÝ):

43. ºÃ» 10-35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ áñ¨¿ ÏáÝÏñ»ï å³Ñ³Ýç ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ 2005 Ã. Ñáõݳñç 1-ից առաջ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններին վերաբերող համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը: ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ëï³áõ·Ù³Ý (15-19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ) ÏÇñ³éáõÙÁ ÝÙ³Ý համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ կարող է երբեմն անիրագործելի լինել, սակայն նման համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ 10-35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ³ÛÉ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÁ Ù»Í³å»ë ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý ¿: ÐÐØê 8-ը բացատրում է «անիրագործելի» տերմինը:

44. 39-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §·¦ Ï»ïÇ §iii¦ »ÝÃ³Ï»ïÁ ÏÇñ³é»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñÇù ãáõÝÇ բացահայտելու տեղեկատվություն իր կողմից սույն ՖՀՍՍ-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï³ñí³ ավարտից ավելի քան հինգ տարի առաջ տեղի ունեցած պահանջների ընթացքի զարգացման վերաբերյալ: ²í»ÉÇݪ »Ã» ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»ÉÇë ³ÝÇñ³·áñÍ»ÉÇ ¿ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ å³ïñ³ëï»É պահանջների զարգացման ընթացքի վերաբերյալ, որը տեղի է ունեցել կազմակեñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ëáõÛÝ ÜÐØê-ի պահանջները բավարարող՝ ամբողջական համեմատական տեղեկատվություն ներկայացնելու ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբից առաջ, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը:

ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í»ñ³¹Ç ï³ñÏáõÙ

45. Երբ ապահովագրողը փոխում է ապաÑáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Çñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿, ë³Ï³ÛÝ âÇ å³hանջվում, որ նա ամբողջությամբ կամ մասամբ վերադասակարգի իր ֆինանսական ակտիվÝ»ñÁ áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷áÕª ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦: ²Ûë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿, »Ã» ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ÷áËáõÙ ¿ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ÏÇñ³é»ÉÇë, ÇÝãå»ë Ý³¨, »Ã» Ý³ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ÃáõÛÉ³ ï ñíáÕ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ: Ì»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éՍան քաղաքականության փոփոխություն է, հետևաբար ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 8-Á:

Ð³í»Éí³Í² ê³ÑÙ³Ýí³Í ï»ñÙÇÝÝ»ñ

²Ûë Ñ³í»Éí³ÍÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-ի անբաժան մասն է

ó»¹»Ý ï ավանդային բաղկացուցիչ	**²å³Ñáí³¹ÇñÁª í»ñ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** Ý»ñùá: Պայմանագրային բաղկ³óáõóÇã, áñÁ ãÇ Ñ³ßí³éíáõÙ áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù ÐÐØê 39-ի ներքո, և, եթե այն լիներ առանձին բաղկացուցիչ, կներառվեր ՀՀՍՍ 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñï³áõÙ:
áõÕÕ³ÏÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ	**²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ**, áñÁ ãÇ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ **í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ**:
Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý ÙÛ³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß	ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù ¿ª Ç ÉñáõÙÝ **»ñ³ßË³íáñí³Í û·áõïÝ»ñÇ`** ë ï³Ý³Éáõ Éñ³óáõóÇã û·áõïÝ»ñ` ³) áñáÝù, Ñ³í³Ý³pար, ÏÏ³½Ù»Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ û·áõïÝ»ñÇ ÝßÝ³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ. բ) որոնց գումարը կամ ժամկետները պայÙ³Ý³·ñáñ»Ý Ï³Ëí³Í »Ý ÃáÕ³ñÏáõÇ Ñ³Û»óáõÃÛáõÝÇó. ·) áñáÝù å³ÛÙ³Ý³·ñáñ»Ý ÑÇÙÝí³Í »Ý` (i) å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ÏáÝÏñ»ï åáõÉÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÝÏñ»ï ï»ë³ÏÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ íñ³. (ii) ÃáÕ³ñÏáõÇ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ³Ïտիվների կոնկրետ խմբի գծով իրացված և/կամ ãÇñ³óí³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ ïáõÛóÝ»ñÇ íñ³. Ï³Ù (iii) å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÃáÕ³ñÏáÕ ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý, ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ íñ³:
Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù	¶áõÙ³ñ, áñáí ³Ï ïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁª Ù³ñí»É Çñ³-½»Ï, å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:
ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý	ä³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñáí ÃáÕ³ñÏáÕÇó å³Ñ³Ýçíáõ٠ ¿ Ï³ï³ñ»É áñáß³ÏÇ í×³ñáõÙÝ»ñª ÷áËÑ³ ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ íÝ³ëÁ, áñÁ å³ñï³ùÇÝ ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÁ ÏñáõÙ

å³ÛÙ³Ý³·Çñ Է՝ սահմանված դեբիտորի կողմից այդ պարտքային գործիքի սկզբնական կամ ÷á÷áËí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñáõÙ ãÏ³ï³ñ»Éáõ Ñ»ï¨³Ýùáí:

ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ êïáñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇó Ù»ÏÇ Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇëÇ ÑÝ³ñ³íáñ ³å³·³ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý éÇëÏÝ ¿՝ë³ÑÙ³Ýí³Í ïáÏáëë³¹ñáõÛù, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ·ÇÝ, ³åñ³ÝùÇ ·ÇÝ, ³ñï³ñ-ÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù, ·Ý»ñÇ Ï³Ù ¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùë, í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛáõÝ Ï³Ù í³ñÏ³ÛÇÝ ÇÝ¹»ùë Ï³Ù ³ÛÉ ÷á÷áË³Ï³Ýª å³ÛÙ³Ýáí, áñ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ¹»å-ùáõÙ ³Û¹ ÷á÷áË³Ï³ÝÁ Ñ³ïáõÏ ã¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÇÝ:

»ñ³ßË³íáñí³Í û·áõïÝ»ñ ì×³ñÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ û·áõïÝ»ñ, áñáÝó ÝÏ³ï ıÙամք **³å³Ñáí³¹ÇñÁ** Ï³Ù Ý»ñ¹ñáÕÁ áõÝÇ ³Ýí»ñ³å³Ñ Çñ³íáõÝù, áñÁ ÃáÕ³ñÏáõÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Û»óáÕáõÃÛ³ÝÁ »ÝÃ³Ï³ã¿:

»ñ³ßË³íáñí³Í ï³ññ **ºñ³ßË³íáñí³Í û·áõïÝ»ñ** í×³ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý»ñ³éí³Í ¿ ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ, áñÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ **Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï Ï³ÝÇß**:

³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý³Ï ïÇí **²å³Ñáí³·ñáõÕª ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** Ý»ñùá ½áõï å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:

³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ä³ÛÙ³Ý³·Çñ, Áëï áñÇª ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÁ (**³å³Ñáí³·ñáõÁ**) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÛáõë ÏáÕÙÇó (**³å³Ñáí³¹ñÇó**) Çñ íñ³ ¿ í»ñóÝáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ **³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏª** Ñ³Ù³Ó³ÛÝí»Éáí Ñ³ïáõó»É ³å³Ñáí³¹ñÇÝ, »Ã» ë³ÑÙ³Ýí³Í ³ÝáñáßÙ³å³·³¹»åùÁ (**³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñ**) բացասաբար ³½¹Ç ³å³Ñáí³¹ñÇ íñ³ (³Ûëսահմանմանվերաբերյալ Ñ»ï³·³ óáõóáõÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ï»ë ÜÐØê 4-Ç Ð³í»É³Í ´):

³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³ÍáñáõÃÛáõÝ **²å³Ñáí³·ñáõÇª ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** Ý»ñùá ½áõï å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ»ñÁ:

³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ Այն դիակը, բացառությամբ **ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏÇ**, áñÁ ÷áË³Ýóíáõù ¿ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ïÇñ³å»ïáÕÇó ³ÛÝ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ:

³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñ ³å³Ñáí³·ñáÕ ²Ýáñáß ³å³·³¹»åù, áñÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ **³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáí** ¨ ³é³ç³óÝáõÙ¿ **³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ**:
ÎáÕÙ, áñÁ **³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** Ý»ñùá áõÝÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ÷áËÑ³ïáõó»É **³å³Ñáí³¹ñÇÝ**, »Ã» ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ **³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ**:

å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ëïáõ·áõÙ **²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý** ³í»É³óÙ³Ý (Ï³Ù ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Íª ðեռքերման Ñ»ï³Ó·í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í áã ÝÙáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý) ³ÝÑñ³Å»ßïáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙª ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ¹Çï³ñÏÙ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³:

³å³Ñáí³¹Çñ ²ÛÝ ÏáÕÙÁ, áñÁ Çñ³íáõÝù áõÝÇ ëï³Ý³Éáõ ÷áËÑ³ïáõóáõÙ **³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, »Ã» ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ **³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý¹»åùÁ**:

í»ñ³³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ **ò»¹»ÝïÇª í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** ·íáí ½áõï å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:

í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ **²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ**, áñÁ ÃáÕ³ñÏíáõÙ ¿ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó (**í»ñ³³å³Ñáí³·ñáÕ**)ª Ù»Ï ³ÛÉ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ (**ó»¹»ÝÏ**) ÏáÕÙÇó ÃáÕ³ñÏí³Í Ù»Ï Ï³Ù ³í»É Ç å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·íáí ÏáñáõëïÝ»ñÁ ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

í»ñ³³å³Ñáí³·ñáÕ ä³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÏáÕÙ, áñÁ **í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ** Ý»ñùá áõÝÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ÷áËÑ³ïáõó»É **ó»¹»ÝïÇÝ**, »Ã» **³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ** ï»ÕÇ áõÝ»Ý³:

ï³ñ³Ýç³ïáõÙ Պայմանագրերի բաղադրիչների հաշվառումը այնպես, ինչպես եթե դրանք լինեին ³é³ÝÓÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ:

Ð³í»Éí³Í´

²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ï íÛ³É üÐØê-þ ûßpաժաûն մասն է:

Բ1. Սույն հավելվածը պարունակում է ցուցումներ Ա հավելվածում բերված ապահովագրության պայմանագրի սահմանման վերաբերյալ: Այն անդրադառնում է հետևյալ խնդիրներին՝

ա) §³Ýáñáß ³å³·³ ¹»åù¦ ï»ñÙÇÝÁ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´2-´4).

բ) բնաիրային տեսքáí ï×³ñáõÙÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´5-´7).

գ) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ¨ ³ÛÉ éÇëÏ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´8-´17).

դ) ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´18-´21).

ե) Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´22-´28).

զ) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´29-´30):

²Ýáñáß ³å³·³ ¹»åù

Բ2. Անորոշությունը (կամ ռիսկը) ապահովագրության պայմանագրի էությունն է: Հետևաբար, ստորև բերվածներից առնվազն մեկը ապահովագրության պայմանագրի սկզբում անորոշ է.

ա) ³ñ¹Ûáù *³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ* ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³.

բ) երբ ³ÛÝ ï»ÕÇ ÏáõÝ»Ý³. Ï³Ù

գ) áñù³Ý å»ïù¿ í×³ñÇ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ, »Ã» ³ÛÝ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³:

´3. àñáß ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÇ ûßացքում վնասի հայտնաբերումն է, նույնիսկ եթե վնասը առաջ է գալիս նախքան պայմանագրի սկիզբը ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åùÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: ²ÛÉ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åùÝ¿, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ¹ñ³ արդյունքում առաջացող վնասը հայտնաբերվում է պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո:

´4. àñáß ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ñ¹»Ý ÇëÏ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ¹»åù»ñ, áñáÝó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ»ï¨³ÝùÁ, ë³Ï³ÛÝ, ¹»é¨ë ³Ýáñáß ¿: ÜÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ûñÇÝ³Ï ¿ í»ñ³³å³-Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ áõÕÕ³ÏÇ ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ å³ßï å³ÝáõÙ¿ ³å³Ñáí³¹ÇñÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ³ñ¹»Ý Çuկ ներկայացված պահանջների բացասական ընթացքÇó: ²Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñáõÙ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ Ýßí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ·Íáí ï»ñÇÝ³Ï³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ å³ñ½¹³éÝ³ÉÝ¿:

Վճարումներ բնաիրային տեսքով

´5. àñáß ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý Ï³Ù ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë í×³ñáõÙÝ»ñÁ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É բնաիրային տեսքով: Այդպիսի մի օրինակ է, երբ ապահովագրողը ապահովադրին հա ïáõó»Éáõ ÷áË³ñ»Ý ուղղակիորեն փոխարինում է գողացված իրը: Մեկ այլ օրինակ է, երբ ապահովագրողը պայմանագրերով օգտագործում է իր սեփական հիվանդանոցները և բժշկական անձնակազմը՝ նախատեսված բժշկական Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ï³ñÙ³¹ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

´6. àñáß Ñ³ë³ï³ïáõÝ ·Ýáí Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝó Ý»ñùá Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ մատուցման մակարդակը կախված է անորոշ դեպքից, բավարարում են սույն ՖՀՄՍ-ում բերված ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ë³Ï³ÛÝ áñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ ã»Ý Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·íáõÙ áñå»ë ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ: ²Û¹åÇëÇ ûñÇÝ³Ï ¿ ëå³ë³ñÏÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñáí Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ïáõóáõÃ Ñ³Ù³Ó³ÛÝíáõÙ ¿ í»ñ³Ýáñá·»É ë³ÑÙ³Ýí³Í ë³ñù³íáñáõÙÁ` í»ñçÝÇë ³Ýë³ñùáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ: Ì³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó Ñ³ëï³ïáõÝ ·ÇÝÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ ³Ýë³ñùáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ակնկալվող քանակի վրա, սակայն առկա է անորոշություն այն բանի վերաբերյալ, արդյոք կոնկրետ սարքավորումը կդառնա անսարք: Սարքավորման անսարքությունը բացասաբար է ազդում դրա ë»÷³Ï³Ý³ïÇñáç íñ³, ¨ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ñ³ïáõgում է սեփականատիրոջը (բնաիրային, այլ ոչ թե փողի ï»ëùáí): Ø»Ï ³ÛÉ ûñÇÝ³Ï ¿ í ïáÙ»ù»Ý³Ý»ñÇ ³Ýë³ñùáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñáí ï³ñÙ³¹ñáõÃ Ñ³Ù³Ó³ÛÝíáõÙ ¿ Ñ³ë³ï³ï³·ñí³Í ï³ñ»Ï³Ý í×³ñÇ ¹ÇÙ³ó û·ÝáõÃÛáõÝ ï³ñ³Ù³¹ñ»É ³í ïáÙ»ù»Ý³ÛÇ · ïÝí»Éáõ í³ÛñáõÙ (×³Ý³å³ñÑÇÝ) Ï³Ù ³í ïáÙ»ù»Ý³Ý ï»Õ³÷á˻ɠÙáï ³Ï³ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ï»ï: ²Ûë í»ñçÇÝ å³ÛÙ³ûագիրը կարող է բավարարել ապահովագրության պայմանագրի ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ï³ñÙ³¹ñáõÃ ãÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝíáõÙ Ï³ï³ñ»É»ñ³ÝáñáÁ·áõÙÝ»ñ Ï³Ù ÷áË³ñÇÝ»É Ù³ë»ñÁ:

´7. êáõÛÝ ÜÐØê-ի կիրառումը Բ6 պարագրաֆում նկարագրված պայմանագրերի նկատմամբ հավանական է, որ կլինի ոչ ավելի բարդ, քան այն ՖՀՄՄ-Ý»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÁ, áñáÝù ÏÇñ³é»ÉÇ ÏÉÇÝ»ÇÝ, »Ã» ³Û¹åÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñï Çó ¹áõñë ÉÇÝ»ÇÝ: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë`

³) ùÇã Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³ñ¹»Ý ÇëÏ ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í Ë³÷³ÝáõÙÝ»ñÇ ¨ ß³ñùÇó ¹áõñë ·³Éáõ Ñ»ï¨³Ýùáí ÉÇÝ»Ý¿³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

բ) եթե կիրառվեր ՀՀՄՄ 18 «Ð³ëáõÛÃ¦ ëï³Ý¹³ñïÁ, Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ï ñ³Ù³¹ñáÕÁ Ñ³ëáõÛÃÁ Ï×³Ý³ã»ñ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ëï Ç×³ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ (¨ ë³ÑÙ³Ýված չափանիշների բավարարման դեպքում): Այդ Ùáï»óáõÙÁ ÁÝ¹áõÝ»ÉÇ ¿ Ý³¨ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç Ý»ñùá, áñÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ï ñ³Ù³¹ñáÕÇÝ ÃáõÛÉ ¿ ï ³ÉÇë³ (i) այս պայմանագրերի նկատմամբ շարունակել կիրառել հաշվապահական հաշվառման գոյություն ունեցող քաղաքականությունը, բացառությամբ երբ դա ներառում է 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ³ñ·»Éí³Í ÙáïáõÙÝ»ñ, ¨ (ii) »Ã» 22-30-րդ պարագրաֆները թույլ են տալիս բարելավել իր հաշվապահական հաշվառման ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ.

·) Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ï ñ³Ù³¹ñáÕÁ ¹Çï³ñÏáõÙ ¿, Ã», ³ñ¹Ûáù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ï ñ³Ù³¹ñ»Éáõ Çñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý Ý³Ë³å»ë ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÁ: ²Û¹ Ýå³ï³ÏáíªÝ³ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç 15-19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùáõÃÛ³Ý ëïáõ·áõÙÁ: ºÃ» ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ³Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ÝÏ³ï³Ù³Ùբ չկիրառվեր, ապա ծառայություններ տրամա¹ñáÕÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ անբարենպաստ լինելը որոշելու համար կկիրառեր ՀՀՄՄ 37-Á.

¹) ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ ³Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ëáõÛÝ ÜÐØê-ում ներառված բացահայտման å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ³í»É³óÝ»Ý ³ÛÉ ÜÐØê-ներով պահանջվող բացաÑ³Ûï áõÙÝ»ñÁ:

Ապահովագրական ռիսկի և այլ ռիսկերի միջև տարբերակումը

´8. ²å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ ÑÕáõÙ ¿ Ï³ï³ñáõÙ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇÝ, áñÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-Á ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿ áñå»ë å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÇó ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ ÷áË³Ýói³Íª *ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏÇó* տարբեր ռիսկ: ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ »ÝÃ³ñÏáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏÇ` ³é³Ýó Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ, ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÃ¿:

´9. ² Ñ³í»É³ÍáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ¨ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ Ãí³ñÏáõÙ: ²Û¹ Ãí³ñÏáõÙÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñ, áñáÝù Ñ³ï áõÏã»Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÇÝ, ÇÝãåÇëÇù »Ý áñáß³ÏÇ ï³ñ³Í³ßñç³ÝáõÙ »ñÏñ³ß³ñÅÇ Ñ»ï¨³Ýùáí կորուստների ինդեքսը կամ որոշակի քաղաքում ջերմաստիճանների ինդեքսը: Այն բացառում է պայմանագրի ÏáÕÙ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇÝ Ñ³ï áõÏ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇÝ ¿ Ññ¹»ÑÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ Ï³Ù ãáõÝ»Ý³ÉÁ, áñÁ íÝ³ëáõÙ Ï³Ù áãÝã³óÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÇ ³Ï ïÇíÁ: ²í»ÉÇÝª áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý éÇëÏÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ ã¿, »Ã» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ áã ÙÇ³ÛÝ ÝÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³Ý), ³ÛÉ Ý³¨ ÏáÝÏñ» ï áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ íÇ×³ÏÁ, áñÁ å³ÑíáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÇ ÏáÕÙÇó (áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³Ý): úñÇÝ³Ïª »Ã» ÏáÝÏñ» ï ³íáÙ»ù»Ý³ÛÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ »ñ³ßË³íáñáõÙÁ »ñ³ßË³íáñáÕÇÝ »ÝÃ³Ï³ ¿ ¹³ñÓÝáõÙ ³íï³Ù»ù»Ý³ÛÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ éÇëÏÇÝ, ³å³ ³Û¹ éÇëÏÁ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý, ³ÛÉ áã Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ ¿:

´10. àñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñª Ç ÉñáõÙÝ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ, ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ »ÝÃ³ñÏáõÙ »Ý Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏÇ: úñÇÝ³Ï³ ÏÛ³ÝùÇ ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý ß³ï å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ³å³ÑáÍ³¹ÇñÝ»ñÇÝ ¨º »ñ³ßË³íáñáõÙ »Ý ÝÍ³½³·áõÙÝ Ñ³ï³áõÙó (³é³ç³óÝ»Éáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ), ¨º Ëáëï³ÝáõÙ »Ý Ù³Ñí³Ý ¹»åùáõÙ ³ÛÝåÇëÇ Ñ³ï³áõóáõÙÝ»ñ, áñáÝù áñáß ¹»åù»ñáõÙ ½·³ÉÇáñ»Ý ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý ³å³ÑáÍ³¹ñÇ Ñ³ßíÇ ÙÝ³óáñ¹Á (³é³ç³óÝ»Éáí ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏª Ù³Ñ³óáõÃÛ³Ý éÇëÏÇ Ó¨áí): ÜÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ»Ý:

´11. àñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ý»ñùá, ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ ·áõÙ³ñÇ í×³ñáõÙ, áñÁ Ï³Ëí³Í ¿ ·Ý³ÛÇÝ ÇÝ¹»ùëÇó: ÜÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ »Ýª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í í×³ñáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÉÇÝ»É: úñÇÝ³Ïª óÙ³Ñ ³ÝáõÇï»ïÁ, áñÁ Ï³Ëí³Í ¿ ³å»Éáõ ³ñÅ»ùÇ ÇÝ¹»ùëÇó, ÷áË³Ýóáõ ¿ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ, ù³ÝÇ áñ í×³ñáõÙÁ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ¿ ³Ýáñáß ¹»åùáí, ³ÛÝ ¿` ³ÝáõÇï»ï ëï³óáÕÇ Ï»Ý¹³ÝÇ ÙÝ³Éáí: ¶Ý³ÛÇÝ ÇÝ¹»ùëÇó Ï³Ëí³Í ÉÇÝ»Éáõ Ñ³ï³Ï³ÝÇßÁ å³ñáõÝ³Ïíáõ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù ¿, ë³Ï³ÛÝ ³ÛÝ ÝáõÛÝå»ë ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ: ºÃ» ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ ûշանակալի է, ապա պարունակվող ածանցյալ գործիքը բավարարáõÙ ¿ ³å³ÑáÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ÇÝãÇ å³ñ³·³ÛáõÙ ³ÛÝ ãå»ï¨¿ ³é³ÝÓÝ³óíÇ ¨ ã³÷íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí (ï»ë ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç å³ñ³·ñ³ý 7):

´12. ²å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ ÑÕáõÙ ¿ å³ñáõÝ³Ïáõ éÇëÏÇ, áñÁ ³å³ÑáÍ³·ñáõÃ Çñ íñ³ ¿ í»ñóÝáõÙ ³å³ÑáÍ³¹ñÇó: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Íª ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ Ý³Ë³å»ë ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ éÇëÏ ¿, áñÁ ³å³ÑáÍ³¹ñÇó ÷áË³ÝóíáõÙ ¿ ³å³ÑáÍ³·ñáÕÇÝ: ²ÛëåÇëáí, å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ³é³ç³ó³Í Ýáñ éÇëÏÁ ³å³ÑáÍ³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ã¿:

Բ13. Ապահովագրական ռիսկի սահմանումը հղում է պարունակում ապահովադրի վրա բացասական ³½¹»óáõÃÛ³ÝÁ: ê³ÑÙ³ÝáõÙÁ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñíáÕ í×³ñÙ³Ý Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ ãÇ սահմանափակում բացասական դեպքի ֆինանսական ազդեցáõÃÛ³Ý ã³÷áí: úñÇÝ³Ï¹ ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ ãÇ բացառում «նորը հնի դիմաց» ծածկույթը, ըստ որի՝ ապահովադիրը բավարար վճար է ստանում՝ վնասված ÑÇÝ ³ÏïÇíÁ Ýáñ ³ÏïÇíáí ÷áË³ñÇÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ÙÙ³Ý³å»ë, ³Ûë ë³ÑÙ³ÝáõÙÁ ÏÛ³ÝùÇ Å³ÙÏ»ï³ÛÇÝ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ý³Ë³ï»éí³Í í×³ñáõÙÁ ãÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ Ù³Ñ³ó³ÍÇ խնամարկյալների կողմից կրած ֆինանսական վնասի չափով, ոչ էլ բացառում է, որ նախապես որոշված í×³ñÝ»ñÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óûի մահվան կամ դժբախտ պատահարի պատճառած վնասի ù³Ý³Ï³Ï³Ý·Ý³Ñ³ï³Ï³Ý:

´14. àñáß å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ å³Ñ³Ýçáõù »Ý í×³ñáõÙ, »Ã» ë³ÑÙ³Ýí³Í ³Ýáñáß ¹»åùÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»Ýáõù, ë³Ï³ÛÝ չեն պահանջում ապահովադրի վրա բացասական ազդեցության առկայություն որպես վճարմ³Ý Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Ý³Ë³å³ÛÙ³Ý: ÜÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ã¿, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ïÇñ³å»ïáÕÝ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ù»ÕÙ»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÏáí: úñÇÝ³Ï¹»Ã» ïÇñ³å»ïáÕÁ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇù¹ Ñ»ç³íáñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³Ý, áñÁ Ïáé»É³óí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÇó ëï³óíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ñ»ï, ³Û¹ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÁ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ã¿, ù³ÝÇ áñ í×³ñáõÙÁ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ã¿, Ã» ³ñ¹Ûáù ïÇñ³å»ïáÕÇ íñ³ ³ÏïÇíÇó ëï³óíáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ հոսքերի նվազումը ազդում է բացասաբար: Ընդհակառակը¹ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÛ³Ýáõ ÙÁ ÑÕáõÙ ¿ Ï³ï³ñáõÙ ³ÛÝåÇëÇ ³Ýáñáß ¹»åùÇ, որի բացասական ազդեցáõÃÛáõÝÁ ³å³Ñáí³¹ñÇ íñ³ í×³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ý³Ë³å³ÛÙ³Ý ¿: êáõÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ý³Ë³å³ÛÙ³ÝÁ ապահովագրողից չի պահանջում հետաքննել, թե արդյոք դեպքը իրականում բացասական ազդեցություն է ունեցել, սակայն թույլ է տալիս մերժել վճարումը, եթե նա չի հավաստիանում դեպքի բացասական ազդեցության վերաբերյալ:

´15. ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ã»ÕÛ³É Ñ³Ù³ñ»Éáõ Ï³Ù »ñÏ³ñ³óÝ»Éáõ éÇëÏÁ (³ÛëÇÝùÝ` éÇëÏÁ, áñ ÏáÝïñ³·»ÝïÁ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï¹³¹³ñ»óÝÇ ³í»ÉÇ ßáõï Ï³Ù ³í»ÉÇ áõß, ù³Ý ÃáÕ³ñÏáÕÁ ³ÏÝÏ³ÉáõÙ ¿ñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·ÇÝÁ áñáß»ÉÇë) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ã¿, ù³ÝÇ áñ ÏáÝïñ³·»ÝïÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñÁ å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ã»Ý ³Û¹ ÏáÝïñ³·»Ýïի վրա բացասական ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ ³Ýáñáß ³å³·³ ¹»åùáí: ÜÙ³Ý³å»ë, Í³Ëë³ÛÇÝ éÇëÏÁ (³ÛëÇÝùÝ` å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³ÝÑ»ï Ï³å¡³Í í³ñã³Ï³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³Ýëå³ë»É³×Ç, ³ÛÉ áã Ã» ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ¹»åùáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ³Ýëå³ë»É³×Ç éÇëÏÁ) ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ã¿, ù³ÝÇ áñ Í³Ëë»ñÇ ³Ýëå³սելի աճը կոնտրագենտի վրա բացասական ³½¹»óáõÃÛáõÝ ãÇ áõÝ»ÝáõÙ:

´16. ²Ûëåçëáí, å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ »ÝÃ³ñÏáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ã»ÕÛ³É Ñ³Ù³ñ»Éáõ, »ñÏ³ñ³óÝ»Éáõ կամ ծախսային ռիսկի, ապահովագրության պայմանագիր չէ, բացառությամբ երբ թողարկողին »ÝÃ³ñÏáõÙ¿ Ý³¨ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ÃáÕ³ñÏáÕÁ Ù»ÕÙ³óÝáõÙ¿ ³Û¹ éÇëÏÁª û·ï³·áñÍ»Éáí ³Û¹ éÇëÏÁ ³ÛÉ ÏáÕÙÇÝ ÷áË³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ »ñÏñáñ¹ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, ³å³ ³Û¹ »ñÏñáñ¹Á å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÙÛáõë ÏáÕÙÇÝ ¹³ñÓÝáõÙ¿ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ »ÝÃ³Ï³:

´17. ²å³Ñáí³·ñáÕÁ Ï³ñáÕ¿ ³å³Ñáí³¹ñÇó Çñ³ í»ñóÝ»É Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ղեպքում, երբ ապահովագրողը ապահովադրից առանձին կազմակերåáõÃÛáõÝ ¿: öáË³¹³ñÓ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ å³ñ³·³ÛáõÙ, ÷áË³¹³ñÓ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ Çñ³í³ñ¿ í»ñóÝáõÙ ÛáõñÙ³ù³Ýáõáõñ ³å³-հովադրի ռիսկը և համախմբում է այդ ռիսկը: Չնայած ապահովադիրները համատեղ են կրում համախմբված éÇëÏÁª áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñª ÷áË³¹³ñÓ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ, ÙÇ¨ÝáõÛÝ ¿, Çñ³í³ñ¿ í»ñóÝáõÙ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¿áõÃÛáõÝÁ Ï³½ÙáÕ éÇëÏÁ:

²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ûñÇÝ³Ï³Ý»ñ

Բ18. Ստորև բերված պայմանագրերը ապահովագրության պայմանագրերի օրինակներ են, եթե ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ¿՝

³) ·áõÛùÇ ·áÕáõÃÛ³Ý Ï³Ù ÷ã³óÙ³Ý ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ.

բ) արտադրանքն արտադրողի պատասխանատվության, մասնÝ³·Çï³Ï³Ý å³ï³ëË³Ý³ïáõÃÛ³Ý, ù³Õ³ù³óÇ³Ï³Ý å³ï³ëË³Ý³ïáõÃÛ³Ý Ï³Ù¹³ï³Ï³Ý Í³Ëë»ñÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ.

·) ÏÛ³ÝùÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ ¨ ÑáõÕ³ñÏ³íáñáõÃÛ³Ý Ï³ÝË³í×³ñ³ÛÇÝ åÉ³ÝÝ»ñÁ (ãÝ³Û³Í Ù³ÑÁ áñáß³ÏÇ ¿ª Ù³Ñí³Ý ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ å³ÑÁ ³Ýáñáß¿, Ï³Ù, ÏÛ³ÝùÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý áñáß ï»ë³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ասորոշ է, թե արդյոք մահը տեղի կունենա ապահովագրությամբ ծածկված ժամկետի ընթացքում).

¹) óÙ³Ñ ³ÝáõÇï»ïÝ»ñÁ ¨ Ãáß³ÏÝ»ñÁ (³ÛëÇÝùÝ` å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý Ñ³ïáõóáõÙ ³å³·³ ³Ýáñáß ¹»åùÇª ³ÝáõÇï»ïÁ ë ï³óáÕÇ Ï³Ù Ãáß³Ï³éáõÇ Ï»Ý¹³ÝÇ ÙÝ³É, ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ ¹»åùáõÙª ³ç³Ïó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝáõÇï»ï ë ï³óáÕÝ Ï³Ù Ãáß³Ï³éáõÇÝ` ³å³Ñáí»Éáõ áñáß³ÏÇ Ï»Ýë³Ù³Ï³ñ¹³Ï, áñÇ íñ³ Ýñ³ Ï»Ý¹³ÝÇ ÙÝ³Éª առանց նման աջակցության, կազդեր բացասաբար).

ե) անգործունակության և բժշկական ապահովագրությունը.

½) Çñ³·áñÍÙ³Ý »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ, ·áñÍ³ï áõÇ »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ, Ï³ï³ñáÕ³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ (³ÛëÇÝùÝª å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý ÷áËÑ³ïáõóáõÙ, »Ã» ÏáÝïñ³·»ÝïÁ ãÇ Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ Çñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ï«ß»ÝùÇ Ï³éáõóÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ).

¿) å³ñï³ùÛÇÝ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ ¿ áñáß³ÏÇ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙª ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ íÝ³ëÁ, áñÁ å³ñï³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ ïÇñ³å»ïáÕÁ ÏñáõÙ ¿ª ë³ÑÙ³Ýí³Í դեբիտորի կողմից այդ պարտքային գործիքի սկզբնական կամ փոփոխված պայմանների համաձայն վճարում չկատարելու հետևանքով: Այս պայմանագրերը կարող են ունենալ տարբ»ñ Çñ³í³Ï³Ý Ó¨»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ý` »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝÁ, ³Ïñ»¹Ç ïÇíÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñ, ãí×³ÑÙ³Ý å³ñï³ùÛÇÝ ³í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ Ï³Ù ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ãÝ³Û³Í ëáõÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ բավարարում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, դրանք նաև բ³í³ñ³ñáõÙ »Ý ÐØØê 39-Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ ¨ ÐØØê 32-Ç* ¨ ÐØØê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŕáñïáõÙ »Ý, ³ÛÉ áã Ã» ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç (ï»ë 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §¹¦ Ï»ïÁ): ØÇ³Å³Ù³Ý³Ï, »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßË³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÃáÕ³ñÏáÕÁ Ý³ËÏÇÝում բացառ Ñ³Ûï Ï»ñåáí Ñ³ëï³ï»É ¿, áñ Ý³ ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ¹Çï³ñÏáõÙ ¿ áñå»ë ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, ¨ ÏÇñ³é»É ¿ ապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ կիրառելի հաշվառում, ապա թողարկողը նման ֆինանս³կան երաշխավորության պայմանագրերի նկատմամբ կարող է ընտրáõÃÛáõÝ Ï³ï³ñ»Éª ÏÇñ³é»É ÐØØê 39-Á ¨ ÐØØê 32-Á, Ï³Ù ¿É ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý.

Á) ³åñ³Ýù³ÛÇÝ »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ: ²ñï³¹ñáÕÇ, ¹ÇÉ»ñÇ Ï³Ù Ù³Ýñ³Í³Ë í³×³éáÕÇ ÏáÕÙÇó í³×³éí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ù»Ï ³ÛÉ ÏáÕÙÇ ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñí³Í ³åñ³Ýù³ÛÇÝ »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŕáñïáõÙ »Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ³ñï³¹ñáÕÇ, ¹ÇÉ»ñÇ Ï³Ù Ù³Ýñ³Í³Ë í³×³éáÕÇ ÏáÕÙÇó ïñ³Ù³¹ñí³Í ³åñ³Ýù³ÛÇÝ »ñ³ßËÇùÝ»ñÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŕáñïÇó ¹áõñë»Ý, ù³ÝÇ áñÝ»ñ³éí³Í »Ý ÐØØê 18-Ç ¨ ÐØØê 37-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŕáñïáõÙ.

Ã) ïÇïÕáë³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ապահովագրությունը (այսինքն՝ հողի նկատմամբ տիտղոսային իրավունքում ³ÛÝպիսի թերությունների բացահայտումից ապահո³·ñáõÃÛáõÝ, áñáÝù ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏÝùÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ÏÝÑ³Ûï ã¿ÇÝ): ²Ûë ¹»åùáõÙ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ¹»åùÁ ïÇï Õáë³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùáõÙ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñի բացահայտումն է, այլ ոչ թե թերությունն ինքնին.

Å) ×³Ý³å³ñÑáñ¹áõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ç³ÏóáõÃÛáõÝÁ (³ÛëÇÝùÝª ³å³Ñáí³¹ÇñÝ»ñÇª ×³Ý³å³ñÑáñ¹áõÃÛ³Ý ընթացքում կրած կորուստների դիմաց հատուցումը՝ դրամական միջոցներով կամ բնաիրային տեսքով): Þ6 ¨ ´7 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏáõÙ »Ý ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ áñáß ï»ë³ÏÝ»ñ.

Å³) §³Õ»ï³ÛÇÝ¦ å³ñï³ïáÙë»ñÁ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý Ù³Ûñ ·áõÙ³ñÇ, ïáÏáëÝ»ñÇ Ï³Ù ¨¹ Ù³Ûñ ·áõÙ³ñÇ, ¨¹ ïáÏáëների ևվազեցված վճարումներ, եթե սահմանված դեպքը բացասական ազդեցություն է ունենում պարտատոմսը թողարկողի վրա (բացառությամբ երբ սահմանված դեպքը չի առաջացնում Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ, ûñÇÝ³Ïª »Ã» ³Û¹ ¹»åùÁ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ï³Ù ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ¿).

ժբ) ապահովագրական սվոպերը և այլ պայմանագրեր, որոնք պահանջում են վճարումներ՝ հիմնված å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÇÝ Ñ³ïáõÏ ÏÉÇÙ³Û³Ï³Ý, ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³.

Å·) í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ:

Þ19. Ստորև բերված են օրինակներ, որոնք ապահովագրության պայմանագրեր չեն՝

³) Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù áõÝ»Ý ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Çñ³í³Ï³Ý Ó¨, ë³Ï³ÛÝ ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ã»Ý »ÝÃ³ñÏáõÙ ÝßÝ³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ, ûñÇÝ³Ïª ÏÛ³ÝùÇ ³ÛÝåÇëÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñáõÙ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ãÇ ÏñáõÙ Ù³Ñ³óáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ (ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ áã ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ»Ý, ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´20 ¨ ´21).

բ) պայմանագրեր, որոնք ունեն ապահովագրության իրավական ձև, սակայն փոխանցում են ողջ նշանակալի ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ »ï` ³å³Ñáí³¹ñÇÝ, ã»ÕÛ³É ãÑ³Û³ï³ñ³ñíáÕ ¨ Çñ³í³Ï³Ý áõÅ áõÝ»óáÕ ³ÛÝåÇëÇ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí, áñáÝù, áñå»ë ÏñÇ³Í ÏáñáõëïÝ»ñÇ áõÕÕ³ÏÇ ³ñ¹ÛáõÝù, ×ß·ñïáõÙ »Ý ³å³Ñáí³¹ñÇ ÏáÕÙÇó ³å³·³ í×³ñáõÙÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý պայմանագրերը և որոշ խմբային պայմանագրերը (նման պայմանագրերը, սովորաբար, ոչ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ»Ý, ï»ë å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ ´20 ¨ ´21).

·) ÇÝùÝ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝ, ³ÛÉ Ï»ñå ³ë³Íª ³ÛÝ éÇëÏÇ Ïñ»ÉÁ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ñ Í³ÍÏí»É ապահովագրությամբ (ապահովագրության պայմանագիր գոյություն չունի, քանի որ ãÏ³Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ ³ÛÉ ÏáÕÙÇ Ñ» ï).

* ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ÜÐØê 7-Á, ³å³ ÑÕáõÙÁ ÐØØê 32-ÇÝ å» ï ù ¿ ÷áË³ñÇÝíÇ ÑÕáõÙáí ÜÐØê 7-ÇÝ:

1) å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ (ÇÝãåÇëÇù »Ý Ë³Õ³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ), áñáÝù å³Ñ³Ýçáõù »Ý í×³ñáõÙ áñáß³ÏÇ ³Ýáñáß ³å³·³ ¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ å³ñ³·³Ûáõù, ë³Ï³ÛÝ ã»Ý å³Ñ³Ýçáõù, áñå»ë í×³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ պայմանագրային նախապայման, որ այդ դեպքը բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Այնուամենայնիվ, վերջինս չի բացառում նախապես որոշված վճարման գումարի սահմանում՝ սահմանված դեպքի, ինչպիսին է մահը կամ դժբախտ պատահարը, պատճառած վնասի քանակական գնահատման Ýå³ï³Ïáí (ï»ë Ý³¨ å³ñ³·ñ³ý´13).

») ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù մի կողմին ենթարկում են ֆինանսական ռիսկի, բայց ոչ ապահովագրական éÇëÏÇ, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³Ýù å³Ñ³Ýçáõù »Ý, áñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙÁ í×³ñáõÙ Ï³ï³ñÇ ÙÇ³ÛÝ Ñ»ï¨Û³É ÷á÷áËª³Ï³ÝÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇ Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ. ë³ÑÙ³Ýí³Í ïáÏáë³¹ñáõÙù, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÇ·ÇÝ, ³åñ³ÝùÇ·ÇÝ, ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù, ·Ý»ñÇ Ï³Ù ¹ñáõÙùÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùë, í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛáõÝ, í³ñÏ³ÛÇÝ ÇÝ¹»ùë Ï³Ù ³ÛÉ ÷á÷áËª³Ï³Ýª å³ÛÙ³Ýáí, áñ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ÷á÷áËª³Ï³ÝÇ ¹»åùáõÙ ³Û¹ ÷á÷áËª³Ï³ÝÁ Ñ³ïáõÏã¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó Ù»ÏÇÝ (ï»ë ÐÐØê 39).

½) å³ñï»ùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í »ñ³ßË³íáñáõÃÛáõÝ (Ï³Ù ³Ïñ»¹ÇïÇíÁ, ãí×³ñÙ³Ý å³ñï»ù³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÁ Ï³Ù å³ñï»ù³ÛÇÝ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ), áñÁ í×³ñáõÙ¿ å³Ñ³Ýçáõù ÝáõÛÝÇëÏ ³ÛÝ դեպքում, երբ տիրապետողը պարտապանի ժամանակին չվճարելու պատճառով վնաս չի կրել (ՀՀՍՄ 39).

¿) å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, áñáÝù å³Ñ³Ýçáõù »Ý í×³ñáõÙÝ»ñª ÑÇÙÝí³Í ÏÉÇÙ³Û³Ï³Ý, ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ֆիզիկական փոփոխականի վրա, որը պայմանագրերի կողմերից որևէ մեկին հատուկ չէ (որոնք երբեմն Ïáãíáõù»Ý »Õ³Ý³Ï³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÝ»ñ).

Á) §³Õ»ï³ÛÇÝ¦ å³ñï³ïáÙë»ñ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëáõù »Ý Ù³Ûñ·áõÙ³ñÇ, ïáÏáëÝ»ñÇ Ï³Ù¨ Ù³Ûñ·áõÙ³ñÇ, ¨ ïáÏáëÝ»ñÇ Ýí³½»óí³Í í×³ñáõÙÝ»ñª ÑÇÙÝí³Í ÏÉÇÙ³Û³Ï³Ý, ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ÷á÷áËª³Ï³ÝÇ íñ³, áñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÇÝ Ñ³ïáõÏã¿:

´20. ºÃ» ´19 å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ³é³ç³óÝáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³å³ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ÐÐØê 18-Á: Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 18-Çª Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõÓÙ³Ý·áñÍ³ñùÇó ë ï³óíáÕ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãíáõÙ¿ ·áñÍ³ñùÇ ³í³ñï³í³ÍáõÃÛ³Ý ³ë ï Ç×³ÝÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, »Ã» ·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ ïáñ»Ý·Ý³Ñ³ï»É:

Üß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ

Բ22. Պայմանագիրը ապահովագրության պայմանագիր է միայն այն դեպքում, երբ այն փոխանցում է Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ: ´8-´21 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏáõÙ »Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ: Ð»ï³·³ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏáõÙ »Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÉÇÝ»Éáõ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÁ:

´23. ²å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ¿ ³ÛÝ¨ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ ó³ÝÏ³ó³Í ëó»Ý³ñÇ (ÁÝÃ³óùÇ) ¹»åùáõÙ Ï³ñáÕ¿ñ ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ÏáÕÙÇó Ýß³Ý³Ï³ÉÇ É ñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý å³ï·áõ ղառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնÝù ãáõÝ»Ý ÏáÙ»ñóÇáÝ բովանդակություն (այսինքն՝ գործարքի տնտեë³Ï³Ý ÏáÕÙÇ íñ³ ÝßÙ³ñ»ÉÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý): ºÃ» Ýß³Ý³Ï³ÉÇ É ñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ÉÇÝ»ÇÝ ³ÛÝåÇëÇ ëó»Ý³ñÝ»ñÇ å³ñ³·³ÛáõÙ, որոնք ունեն կոմերցիոն բովանդակություն, նախորդ նախադասությունում բերված պայÙ³ÝÁ Ï³ñáÕ¿ բավարարվել, նույնիսկ եթե ապահովագրական դեպքը ծայրահեղ անհավանական է, կամ նույնիսկ եթե å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ (³ÛëÇÝùÝª Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñáí ïßéí³Í) Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ï³½ÙáõÙ¿ ÙÝ³ó³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ÷áùñÙ³ëÁ:

´24. ´23 å³ñ³·ñ³ý-ում նկարագրված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք ·»ñ³½³ÝóáõÙ »Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ ï»ÕÇ ãáõÝ»Ý³Éáõ å³ñ³·³ÛáõÙ í×³ñí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ (բացառությամբ այÝ ëó»Ý³ñÝ»րի, որոնք չունեն կոմերցիոն բովանդակություն): Այդ լրացուցիչ գումարները ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý¨ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ù³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ ã»Ý Ý»ñ³-éáõÙ՝

³) ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ³å³Ñáí³¹ñÇó í×³ñáõÙÝ»ñ ·³ÝÓ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ³Ý Ïáñáõë ï Á: úñÇÝ³Ïª Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Ïû³ÝùÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹»åùáõÙ ³å³Ñáí³¹ñÇ Ù³ÑÁ Ýß³Ý³Ïáõ¿, áñ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ³ÛÉ¨ë ãÇ Ï³ñáõ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ¹ñ³ ¹ÇÙ³ó ëï³Ý³É í×³ñ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³å³Ñáí³·ñáÕÇ ³Û¹åÇëÇ ïÝï»ë³Ï³Ý íÝ³ëÁ ãÇ ³ñï³óáÉáõÙ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏª ×Çßï ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë ÷áË³¹³ñÓ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇ Ï³é³í³ñÇãÁ Çñ íñ³ ãÇ í»ñóÝáõÙ Ñ³×³Ëáñ¹Ç ÑÝ³ñ³íáñ Ù³Ñí³Ý Ñ»ï

Ï³åí³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ: ²ÛëåÇëáí, Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ¹ÇÙ³ó ³å³·³ í×³ñÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³íáñ Ïáñáõë ï Á ï»ÕÇÝ ã¿ª ·Ý³Ñ³ ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÇçáóáí ÷áË³Ýói³Í ³å³Ñáí³·ñ³-Ï³Ý éÇëÏÇ ã³÷Á.

բ) մահվան դեպքում այն վճարների գանձումից հրաժարումը, որոնք կվճարվեին պայմանագրի չեղյալ Ñ³Ûï³ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇó Ññ³Å³ñí»Éáõ ¹»åùáõÙ: ø³ÝÇ áñ ³Û¹ í×³ñÝ»ñÁ ³é³ç³ó»É »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇó, ÝÙ³Ý í×³ñÝ»ñÇó Ññ³Å³ñáõÙÁ ³å³Ñáí³¹ñÇÝ ãÇ Ñ³ïáõóáõÙ Ý³Ë³å»ë ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ éÇëÏÇ ¹ÇÙ³ó: ²ÛëåÇëáí, ¹ñ³Ýù ï»ÕÇÝ ã»Ýª ·Ý³Ñ³ ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÙÇçáóáí ÷áË³Ýói³Í ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ ã³÷Á.

·) å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ íÝ³ë ãå³ï×³éáÕ ¹»åùáí å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í í×³ñáõÙÁ: úñÇÝ³Ïª ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ÃáÕ³ñÏáÕÇó í×³ñ»É Ù»Ï ÙÇÉÇáÝ ³ñÅáõÛÃÇ ÙÇ³íáñ, »Ã» ³Ï ïÇíÇÝ å³ï×³éí»É ¿ ³ÛÝåÇëÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý íÝ³ë, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ³ÝÝß³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý Ïáñëï Ç` Ù»Ï ÙÇ³íáñ ³ñÅáõÛÃÇ ã³÷áí: ²Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñáí ïÇñ³å»ïáÕÁ ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ¿ ÷áË³Ýóáõ Ù»Ï ÙÇ³íáñ ³ñÅáõÛÃ ÏáñóÝ»Éáõ ³ÝÝß³Ý éÇëÏÁ: ØÇ¨ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï, å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³é³ç³óÝáõÙ ¿ áã ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ, áñ ë³ÑÙ³Ýí³Í ¹»åùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõ å³ñ³·³ÛáõÙ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ å»ïù ¿ í×³ñÇ 999999 ÙÇ³íáñ ³ñÅáõÛÃ: ø³ÝÇ áñ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ïÇñ³å»ïáÕÇó Çñ íñ³ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ãÇ í»ñóÝáõÙ, ³Ûë å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ ã¿.

¹) í»ñ³³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÇó ÑÝ³ñ³íáñ í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÝ»ñÁ: ²å³Ñáí³·ñáÕÁ ÝÙ³Ý í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³éáõÙ¿ ³é³ÝÓÝ³ói³Í:

´25. ²å³Ñáí³·ñáÕÁ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ ³é å³ÛÙ³Ý³·Çñ, ³ÛÉ áã Ã»ª »ÉÝ»Éáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¿³Ï³ûnւթյան սկզբունքից*: ²ÛëåÇëáí, ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É Ýß³Ý³Ï³ÉÇ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ŋերի ողջ խմբի Ñ³Ù³ñ ¿³Ï³Ý íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ýí³½³·áõÛÝ ¿: Üßí³Í å³ÛÙ³Ý³·Çñ ³é å³ÛÙ³Ý³·Çñ ·Ý³Ñ³ ïáõÙÁ Ñ»ß ï ³óÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ` áñå»ë ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ: Այնուամենայնիվ, եթե հարաբերականորեն միատարր փոքր պայմանագրերի խմբի համ³ñ Ñ³Ûï ÝÇ ¿, áñ դրանք բոլորն էլ փոխանցում են ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրողից չի պահանջվում քննել այդ խմբի Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ` ³ÝÝß³Ý ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ÷áË³ÝóáÕ ÙÇ ù³ÝÇ áã ³Í³ÝóÛ³É å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ áñáßÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí:

´26. ´23-Ր25 պարագրաֆներից բխում է, áñ »Ã», Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, Ù³Ñí³Ý ¹»åùáõÙ í×³ñíáÕ Ñ³ïáõóáõÙÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ Ï»Ý¹³ÝÇ ÙÝ³Éáõ ¹»åùáõÙ í×³ñí»ÉÇù Ñ³ïáõóáõÙÁ, ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý պայմանագիր է, բացառությամբ երբ մահվան դեպքում լրացուցիչ հատուցումը աննշան է (որը պետք է որոշել ³Û¹ å³ÛÙ³Ýագրի, այլ ոչ թե պայմանագրերի ողջ խմբի հիման վրա): Ինչպես նշված է Ր24 պարագրաֆի «բ» Ï»ïáõÙ, Ù³Ñí³Ý ¹»åùáõÙ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ã»ÕÛ³É Ñ³Ûï³ñ³ñÙ³Ý Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇó Ññ³Å³ñí»Éáõ í×³ñÝ»ñÇó Ññ³Å³ñáõÙÁ ãÇ Ý»ñ³éíáõÙ ³Ûë ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ù»ç, »Ã» ÝÙ³Ý Ññ³Å³ñáõÙÁ ãÇ Ñ³ïáõóáõÙ ³å³Ñáí³¹ñÇ Ý³Ë³å»ë ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ éÇëÏÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, ³å³Ñáí³¹ñÇ ÙÝ³ó³Í ÏÛ³ÝùÇ ÁÝÃ³óáõÙ Ï³ÝáÝ³íáñ ·áÙ³ñÝ»ñÇ í×³ñáõÙ Ý³Ë³ï»ëáÕ ³ÝáõÇï»ïÇ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý պայմանագիր է, բացառությամբ եթե կյանքի շարունակությամբ պայմանավորված ընդհանուր գումարային í×³ñÝ»ñÁ ³ÝÝß³Ý »Ý:

´27. ´23 å³ñ³·ñ³ýÁ ÑÕáõÙ¿ Ï³ï³ñáõÙ Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇÝ: ²Ûë Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É Ñ³ïáõóáõÙÁ ³í»ÉÇ í³Õ í×³ñ»Éáõ å³Ñ³Ýç, »Ã» ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ï³Ñ³ñÁ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»Ýáõٳí»ÉÇ í³Õ, ¨ ³Û¹ í×³ñáõÙÁ ãÇ ×ß·ñïáõÙ ¹ñ³ÙÇ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³ñ: ²Û¹åÇëÇ ûñÇÝ³Ï¿ Ñ³ëï³ï³·ñí³Í ·áõÙ³ñÇ ¹ÇÙ³ó óÙ³Ñ ÏÛ³ÝùÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ (³ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í³ ³ÛÝåÇëÇ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñÁ, ³å³Ñáí³¹ñÇ Ù³Ñí³Ý Å³ÙÏ»ïÇó ³ÝÏ³Ë, Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿ Ù³Ñí³Ý »åùáõÙ Ñ³ëï³ï³·ñí³Í Ñ³ïáõóáõÙª ³ÝÅ³ÙÏ»ï í³ÍÏáõÛÃáí): ²å³Ñáí³¹ÇñÁ áñáß³ÏÇáñ»Ý Ù³Ñ³Ý³Éáõ ¿, ë³Ï³ÛÝ Ýñ³ Ù³Ñí³Ý Å³ÙÏ»ïÁ ³Ýáñáß¿: ²å³Ñáí³·ñáÕÁ íÝ³ë¿ ÏñáõÙ ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ գծով, որոնց ներքո ապահովադիրները վաղ են մահանում, նույնիսկ եթե պայմանագրերի ամբողջ խմբի գծով íÝ³ë ³ÉÏ³ã¿:

´28. ºÃ» ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ï³ñ³Ýç³ïáõÙ ¿ ³í³Ý¹³ÛÇÝ ¨ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý բաղադրիչների, ապահովագրական ռիսկի փոխանցման նշանակալիությունը գնահատվում է ապահովագրական բաղադրիչի հիման վրա: Պարունակվող ածանցյալ գործիքի միջոցով փոխանցված ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ·Ý³Ñ³ ïáõÙ¿ å³ñáõÝ³ÍáÕ ³Í³ÝóÛ³É·áñÍÇùÇ ÑÇÙ³Ý íñ³:

²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý éÇëÏÇ Ù³Ï³ñ¹³Ï÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ

Ր29. Որոշ պայմանագրեր չեն փոխանցում որևէ ապահովագրական ռիսկ սկզբնապես՝ չնայած փոխանցում են ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ ³í»ÉÇ áõß: úñÇÝ³Ïª ¹Ç ï ³ñÏ»Ýù ³ÛÝåÇëÇ ÙÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ ³å³ÑáíáõÙ¿

---

* ²Ûë Ýå³ï³ÏÝ»ñáí ÙÇ¨ÝáõÛÝ ÏáÕÙÇ Ñ»ï ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ÏÝùí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ (Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå Çñ³ñÇó Ï³Ëí³Í å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ) Ñ³Ù³ñíáõÙ »ÝÙ»Ï å³ÛÙ³Ý³·Çñ:

ë³ÑÙ³Ýí³Í Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ ïáõÛó ¨ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ë ï ³ói»ÉÇù ÙáõïùáÑ óÙ³Ñ ³ÝáõÇï»ï ³ÛÝåÇëÇ ÁÝÃ³óÇÏ ¹ñáõÛùÝ»ñáí ·Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍ»Éáõ ûåóÇáÝ, áñáÝù ³å³Ñáí³·ñáÕÁ å³Ñ³Ýçáõù¿ ³ÛÉ` Ýáñ ³ÝáõÇï»ï ·ÝáÕÝ»ñÇó ³å³Ñáí³¹ñÇ ÏáÕÙÇó ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï: ²Ûë å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ ãÇ ÷áË³Ýóáõù ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ Ý³Ëù³Ý ûåóÇáÝÇ Çñ³·áñÍáõÙÁ, ù³ÝÇ áñ ³å³Ñáí³·ñáÕÁ ÙÝáõù¿ ³½³ï` ³ÝáõÇï»ï Ç·ÇÝÁ ³ÛÝåÇëÇ ÑÇÙáõÝùÝ»ñáí áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, áñÁ ³ñï³óáÉáõÙ¿ ³Û¹ Å³Ù³Ý³Ï ³å³Ñáí³·ñáÕÇÝ ÷áË³Ýóíáõ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý éÇëÏÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ë³ÑÙ³Ýáõù¿ ³ÝáõÇï»ï Ç ¹ñáõÛùÝ»ñÁ (Ï³Ù ³ÝáõÇï»ï Ç ¹ñáõÛùÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ý»Éáõ ÑÇÙáõÝùÝ»ñáÁ), å³ÛÙ³Ý³ գիրը ապահովագրողին սկզբնապես փոխանցում է ապահի³·ñ³Ï³Ý éÇëÏ:

Բ30. Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմա՝Ù³ÝÁ, ÙÝáõÙ ¿ áñå»ë ³å³Ñáí³·ñ³կան պայմանագիր, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ ¹ñ³Ýó áõÂÇ Ù»ç ÉÇÝ»Éáõ Å³ÙÏ»ï Á Éñ³Ýáõù ¿:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 5

ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ïï ÇíÝ»ñ ¨ ÁÝ¹Ñ³ï í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ

Üå³ï³ÏÁ

1. êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ¿ ë³ÑÙ³Ý»É í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ *ÁÝ¹Ñ³ï í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ* ներկայացման և բացահայտման կարգը: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, üÐØê-Á å³Ñ³Ýçáõù¿, áñª

   (³) í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³Ñվող դասակարգվելու չափանիշներին բավարարող ակտիվները չափվեն Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇó ¨ *§Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³Ëëáõ Ý»ñ¦*-Çó Ýí³½³·áõÛÝáí, ¨ ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏáõÙÁ ¹³¹³ñ»óíÇ.

   (բ) վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշներին բավարարող ÇÝÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý ³é³ÝÓÇÝ, ÇëÏ ÁÝ¹Ñ³ï í³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý ³é³ÝÓÇÝ:

¶áñÍáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2. êáõÛÝ üÐØê-Çª ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ·Íáí å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý բոլոր ճանաչված *áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ïï ÇíÝ»ñÇ*՝ և բոլոր *օտարման խմբերի* նկատմամբ: Սույն ՖՀՍՍ-Çª չափման գծով պահանջները կիրառվում են կազմակերպության բոլոր ճանաչված ոչ ընթացիկ ակտիվների և օտարման խմբերի նկատմամբ (ինչպ»ë Ý»ñÏ³Û³óí³Í ¿ 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ), բացառությամբ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ãí³ñÏí³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, áñáÝù å»ï ù¿ß³ñáõÝ³Ï»Ý ã³÷í»É ÝßÍ³Í ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

3. *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ÐÐØê 1-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý áñå»ë áã ÁÝÃ³óÇÏ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í³ÏïÇíÝ»ñÁ ãå»ïù¿í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë *ÁÝÃ³óÇÏ ³Ïï ÇíÝ»ñ*, ù³ÝÇ ¹»é ¹ñ³Ýù չեն բավարարում սույն ՖՀՍՍ-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ չափանիշներին: Այնպիսի դասի ակտիվները, որոնք սովորաբար կազմակերպության կողմից կդիտվեն áñå»ë áã ÁÝÃ³óÇÏ, ë³Ï³ÛÝ որոնք ձեռք են բերվել բացառապես վերավաճառելու նպատակով, չ»Ý ¹³ë³Ï³ñ·íÇ որպես ընթացիկ, բայց³éáõÃÛ³Ùµ ³ÛÝ ¹»åù»ñÇ, երբ դրանք սույն ստանդարտին համապատասխան բավարարում են վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշներին՝:

4. Երբեմն կազմակերպությունը միասին՝ մեկ գործառնությամբ, օտարում է ակտիվների մի խումբ, ÑÝ³ñ³íáñ ¿, ¹ñ³Ýó Ñ»ï ³ÝÙÇç³å»ë Ï³å áõÝ»óáÕ áñáß å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï: ²Û¹åÇëÇ օտարման խումբը կարող է լինել *¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ* խումբ, մեկ դրամաստեղծ միավոր կամ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ÙÇ Ù³ë †: Խումբը կաղմող ¿ Ý»ñ³é»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í ³Ï ïÇí ¨

---

[1] Æñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ áã ÁÝÃ³óÇÏ »Ý Ñ³Ù³ñíáõÙ ³ÛÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ÷áËÑ³ï áõóáõÙÁ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ³í»ÉÇ ù³Ý 12 ³ÙÇë Ñ»ïá: 3-ñ¹ պարագրաֆը կիրառվում է այդպիսի ակտիվների դասակարգման նկատմամբ:

[2] ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ù³ÝÇ áñ ³Ï ïÇíÇó Ï³Ù ³Ï ïÇíÝ»ñի խմբից դրամական հոսքերը հիմնականում առաջանում են í³×³éùÇó, ³ÛÉ áã Ã» ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó, ¹ñ³ÝóÏ³ËíáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¹ñ³Ù³Ï³Ý հոսքերից ներառում է, և դրամաստեղծ միավորի մաս կազմող օտարման խումբը դառնում է առանձին դրամաստեղծ միավոր:

ó³ÝÏ³ó³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, Ý»ñ³éÛ³É ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ, ÁÝÃ³óÇÏ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ëáõÛÝ üÐØê-Ç ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇó 5-րդ պարագրաֆով բացառված ակտիվները: Եթե սույն ՖՀՄՍ-Ç ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñ ïáõÙ գտնվող ոչ ընթացիկ ակտիվը օտարման խմբի մի մաս է, ³å³ ëáõÛÝ üÐØê-ի չափման պահանջները կիրառվում են խմբի նկատմամբ ամբողջությամբ վերցրած, այսինքն՝ խումբն է չափվում հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-ից նվազագույնով: Օտարման խմբում ÁÝ¹·ñÏí³Í ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³ÝÁ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý 18-ñ¹, 19-ñ¹ ¨ 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

5. êáõÛÝ üÐØê-Ç չափման դրույթները չեն կիրառվում հետևյալ ակտիվների նկատմամբ, որոնց չափումը Ï³ï³ñíáõÙ¿ÃÍ³ñÏí³Í üÐØê-Ý»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Ï³ÛáñåëË ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ, Ï³ÛáñåëË օտարման խմբի մի մաս.

(³) Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ (ÐÐØê 12 *§Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ¦*).

(բ) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ (ï»ë ÐÐØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦*).

(·) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ, áñáÝù ·ïÝíáõÙ »Ý *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ.* ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦ ÐÐØê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ.

(¹) áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñ, áñáÝù Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý *§Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÛù¦* ÐÐØê 40-Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(») áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñ, áñáÝù, *§¶ÛáõÕ³ï³Ý»ëáõÃÛáõÝ¦* ÐÐØê 41-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ã³÷íáõÙ »Ý §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù` Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-áí.

(½) å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñ ³å³ÑáíÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ý»ñùá, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ *§²å³ÑáíÍ³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* üÐØê 4-áõÙ:

5². àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý, Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ կիրառվում են նաև այն ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) նկատմամբ, որը դասակարգվում է áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ ï»ñ»ñÇÝ բաշխելու համար պահվող, áíù»ñ Ñ³¹»ë »Ý ·³ÉÇë áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ ï»ñ իրենց կարգավիճակով, բաշխելու համար պահվող (սեփականատերերին բաշխելու համար պահվող):

Ոչ ընթացիկ ակտիվների (կամ օտարման խմբերի) դասակարգումը որպես վաճառքի համար պահվող կամ որպես սեփականատերերին բաշխելու համար å³ÑíáÕ

6. Î³½Ù³Ïերպությունը պետք է ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգի որպես í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, »Ã» ¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ÷áËÑ³ïáõí»Éáõ¿ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ í³×³éùÇ ·áñÍ³ñùÇ, ³ÛÉ áã Ã» ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí:

7. Դրա համար ակտիվը (կամ օտարման խումբը) å»ïù¿ Çñ Ý»ñÏ³ íÇ×³ÏáõÙ å³ïñ³ëï (Ù³ïã»Éç) ÉÇÝÇ անմիջապես վաճառվելու համար՝ միայն այդպիսի ակտիվների (կամ օտարման խմբերի) վաճառքների համար բնորոշ և ընդունված պայմաններով, իսկ դրա վաճառքը պետք է ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³ÝÉÇÝÇ:

8 àñå»ë½Ç í³×³éùÁ ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³ÝÉÇÝÇ, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ïÏ³í³ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ պարտավորված լինի ակտիվի (կամ օտարման խմբի) վաճառքի պլանով, և պետք է ձեռնարկվի գնորդ ·ïÝ»Éáõ¨ í³×³éùÇ åÉ³ÝÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÏïÇí Íñ³·Çñ: ²í»ÉÇÝª ակտիվը (կամ օտարման խումբը) իր ընթացիկ իրական արժեքի համեմատությամբ ողջամՇïՁ·Ýáí å»ïù¿ ³ÏïÇíáñ»Ý ³é³ç³ñÏíÇ ßáõÏ³ÛáõÙ í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ: ´³óÇ ³Û¹, å»ïù¿ ³ÏÝÏ³ÉíÇ, áñ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá Ù»Ï տարվա ընթացքում վաճառքը կբավարարի որպես ավարտված վաճառք ճանաչվելու պայմաններին, բացառությամբ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ÃáõÛÉ³ïñí³Í ¹»åù»ñÇ, ¨ åÉ³ÝÝ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ óáõó³Ýß»Ý, áñ åÉ³ÝáõÙ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙÁ Ï³Ù åÉ³ÝÇ ¹³¹³ñ»óáõÙÁ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ã¿: ´³ÅÝ»ï»ñ»ñÇ ÏáÕÙÇó åÉ³ÝÇ Ñ³ëï³ïÙ³Ý հավանականությունը (եթե դա պահանջվում է օրենսդրությամբ) պետք է համ³ñíÇ í³×³éùÇ ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³ÝÉÇÝ»ÉÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ÙÇ Ù³ë:

8². Դուստր կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողության կորուստ ենթադրող վաճառքի պլանի Ï³ï³ñÙ³Ý å³ïï³íáñáõÃÛáõÝ ëï³ÝÓÝ³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ¹áõëïñ կազմակերպության բոլոր ակտիվներն ու պարտավորություններ Ý»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·Ç áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ պահվող, եթե բավարարվում են 6-8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ß³ñ³¹ñí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ բանից, թե արդյոք վաճառքից հետո կազմակերպությունը իր նախկին դուստր կազմակերպությունում կունենա չվերահսկող բաժնեմաս:

---

* ´³óÇ 18-ñ¹ ¨ 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇó, áñáÝù å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý, áñ ËÝ¹ñá ³é³ñÏ³ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ã³÷í»Ý ÏÇñ³é»ÉÇ ³ÛÉ üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

9. Æñ³ı³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³Ù Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý »ñÏ³ñ³Ó·»É í³×³éùÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÝ ³ÛÝå»ë, áñ ³ÛÝ ·ñ³½³ÝóÇ Ù»Ï ï³ñÇÝ: Ì³×³éùÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ անհրաժեշտ ժամանակի երկարացումը չի արգելում, որ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգվի áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, »Ã» »ñÏ³ñ³óÙ³Ý å³ï×³éÝ ³ÛÝåÇëÇ ¹»åù»ñ Ï³ÙÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ են, որոնք դուրս են կազմակերպության վերահսկողությունից, և առկա են բավարար ապացույցներ, որ կազմակերպությունը հավատարիմ է մնում ակտիվը (կամ օտարման խումբը) վաճառելու իր պլանին: Դա այդպես է, երբ բավարարված են Ð Ñ³í»Éí³ÍáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

10. Ì³×³éùÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÝ»ñÝ ³ÛÉ áã ÁÝÃ³óÇÏ ակտիվների հետ, երբ այդ փոխանակումը, *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ÐÐØê 16-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, áõÝÇ կոմերցիոն բովանդակություն:

11. Երբ կազմակերպությունը ոչ ընթացիկ ակտիվ (կամ օտարման խումբ) է ձեռք բերում բացառապես այն հետագայում օտարելու նպատակով, ապա նա այդ ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) պետք է ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգի միայն այն դեպքում, երբ 8-ñ¹ պարագրաֆի մեկ տարվա պահանջը բավարարված է (բացառությամբ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ÃáõÛÉ³ïñí³Í ¹»åù»ñÇ), ¨ ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿, áñ 7-ñ¹ ¨ 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í ÙÛáõë չափանիշները, որոնք այդ ամսաթվի դրությամբ բավարարված չեն, ձեռքբերմանը հաջորդող կարճ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍáõÙ (սովորաբար, երեք ամսվա ընթացքում) կբավարարվեն:

12. ºÃ» 7-ñ¹ ¨ 8-րդ պարագրաֆներում նշված չափանիշները բավարարվում են հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÁ (Ï³Ù օտարման խումբը) տվյալ ժամանակաշրջանի համար ներկայացíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¹³ë³Ï³ñ·Ç áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» ³Û¹ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ բավարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո, բայց մինչև ներկայացման համար ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ëï³ïáõÙÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ïանոթագրություններում բացահայտի 41-րդ պարագրաֆի (ա), (բ) և (դ) կետերում նշված ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ:

12². Ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում է որպես սեփականատերերին բաշխելու համար պահվող, երբ կազմակերպությունը պարտավորվել է ակտիվը (կամ օտարման խումբը) բաշխել ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ: ¸ñ³ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, áñ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Çñ»Ýó Ý»ñ³ íÇ×³ÏáõÙ å³ïñ³ëï (մատչելի) լինեն անմիջապես բաշխելու համար, իսկ դրանց բաշխումը պետք է շատ հավանական լինի: Որպեսզի բաշխումը շատ հավանական լինի, անհրաժեշտ է, որ գործողություններ å»éÝ³ñÏí³Í ÉÇÝ»Ý բաշխումն ավարտելու համար, և պետք է ակնկալվի, որ այն կավարտվի դասակարգման ամսաթվից Ñ»ïá Ù»Ï ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ: ´³ßËáõÙÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ պետք է ցուցանշեն, որ բաշխման գործընթացի նշանակալի փոփոխումը կամ դադարեցáõÙÁ Ñ³í³Ý³Ï³Ý չէ: Բաժնետերերի կողմից բաշխումը հաստատելու հավանականությունը (եթե դա պահանջվում է օրենսդրությամբ) պետք է համարվի բաշխման շատ հավանական լինելը գնահատելու մաս:

àã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÇó Ññ³Å³ñáõÙ

13. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·Ç ³ÛÝ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÁ (կամ օտարման խումբը), որից նա մտադիր է հրաժարվել, քանի որ դրա հաշվեկշռային արժեքը ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ÷áËÑ³ïáõó»Éáõ ¿ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍÙ³Ý ÙÇçáóáí: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» û ï³ñÙ³Ý խումբը, որից կազմակերպությունը մտադիր է հրաժարվել, p³í³ñ³ñáõÙ ¿ 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ (³)–(·) կետերում նշված չափանիշներին, կազմակերպությունը օտարման խմբի արդյունքներն ու դրամական Ñáëù»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ áñå»ë ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝª 33-ñ¹ ¨ 34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ¹ñ³ û·ï³·áñÍáõÙÁ ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõ ³Ùë³ÛÝ պահանջվող դրությամբ: Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խմբերը), որոնցից կազմակերպությունը մտադիր է հրաժարվել, ներառում են այն ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խմբերը), որոնք օգտագործվելու են մինչև դրանց տնտեսական Í³é³ÛáõÃÛ³Ý í»ñçÁ, ¨ ³ÛÝ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÁ (Ïամ օտարման խմբերը), որոնք պետք է փակվեն, ³ÛÉ áã Ã» í³×³éí»Ý:

14. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Å³Ù³Ý³Ï³íáñ³å»ë ß³Ñ³·áñÍáõÙÇó Ñ³Ýí³Í áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÁ ãå»ïù ¿ Ñ³ßí³éÇ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ¹ñ³ÝÇó Ññ³Å³ñí³ÍÉÇÝ»ñ:

àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (Ï³Ù օտարման խմբերի) չափումը

Ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) չափումը

15. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÁ (Ï³Ù օտարման խումբը) պետք է չափի դրա հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-Çó Ýí³½³·áõÛÝáí:

15[2]. Կազմակերպությունը որպես սեփականատերերին բաշխելու համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) պետք է չափի դրա հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած բաշխման ծախսումներ»-Çó Ýí³½³·áõÛÝáí:

16. Եթե նոր ձեռք բերված ակտիվը (կամ օտարման խումբը) բավարարում է որպես վաճառքի համար å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 11), ³å³ 15-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÁ կհանգեցնի այն բանին, որ սկզբնական ճանաչման պահին ակտիվը (կամ օտարման խումբը) կչափվի իր ³ÛÝ Ñ³ßí»ÏßéáõÇÝ ³ñÅ»ùÇó, áñÁ ÏáõÝ»Ý³ñ áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ ã¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ¹»åùáõÙ (ûñÇÝ³Ï՝ ինքնարժեքից կամ սկզբնական արժեքից) և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-Çó նվազագույնով: Հետևաբար, եթե ակտիվը (կամ օտարման խումբը) ձեռք է բերվել որպես Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñÙ³Ý Ù³ë, ³ÛÝ å»ïù¿ã³÷íÇ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùª Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-áí:

17. ºÃ» í³×³éùÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ Ù»Ï ï³ñáõ Ñ»ïá, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ã³÷Ç ¹ñ³Ýó Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùáí: Ì³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ ³×Á՝ Ï³å³Í Å³Ù³Ý³Ï ³ÝóÝ»Éáõ Ñ»ïá, å»ïù¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíÇ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Í³Ëë:

18. Ակտիվի (կամ օտարման խմբի) որպես վաճառքի համար պահվող սկզբնական դասակարգումից անմիջապես առաջ, ակտիվի (կամ խմբի բոլոր ակտիվների ու պարտավորությունների) հաշվեկշռայՇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ å»ïù¿ã³÷í»Ý ÏÇñ³é»ÉÇ ÜÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

19. Օտարման խմբի հետագա վերաչափման ժամանակ, սույն ÞՀՄՍ-Ç ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñÇó ¹áõñë ·ïÝíáÕ, ë³Ï³ÛÝ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í օտարման խմբում ընդգրկված ակտիվներՇ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ å»ïù¿ í»ñ³ã³÷í»Ý ÏÇñ³é»ÉÇ ÜÐØê-ներին համապատասխան՝ նախքան օտարման խմբի «իրական ³ñÅ»ù՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-Ç í»ñ³ã³÷áõÙÁ:

²ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Ý»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ Ñ³Ï³¹³ñÓáõÙÁ

20. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ճանաչի արժեզրկումից կորուստ՝ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) արժեքի ցանկացած սկզբնական կամ հետագա, մինչև «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ» Ýí³½»óÙ³Ý·Íáí³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ³ÛÝãÇ×³Ý³ãí»É 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

21. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÏïÇíÇ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù³ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-Ç ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ ³×Ç·Íáí å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ û·áõï, áñÁ, ë³Ï³ÛÝ, åå»ïù¿ ·»ñ³½³ÝóÇ Ïáõï³Ïí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Á, áñÁ ×³Ý³ãí»É¿ ëáõÛÝ ÜÐØê-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï³Ù, Ý³ËÏÇÝáõÙ, *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ÐÐØê 36-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

22. Կազմակերպությունը օտարման խմբի «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-Ç ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ ³×Ç·Íáí å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ û·áõï ª

(³) ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ³ÛÝãÇ×³Ý³ãí»É 19-րդ պարագրաֆին համապատասխան, բայց

(բ) áã ³í»É, ù³Ý Ïáõï³Ïí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõë ï Á, áñÁ ×³Ý³ãí»É¿ ëáõÛÝ ÜÐØê-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï³Ù Ý³ËÏÇÝáõÙ, ÐÐØê 36-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýª ³ÛÝ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÇ·Íáí, áñáÝù·ï³ÝíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý á¢áñï³áõÙ:

23. Օտարման խմբի գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը (կամ ցանկացած հետագա օգáõï) å»ïù¿ նվազեցնի (կամ ավելացնի) խմբի՝ սույն ÞՀՄՍ-Ç ã³÷Ù³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý á¢áñï³áõÙ գտնվող ոչ ընթացիկ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը՝ բաշխման այն հերթականությամբ, որը ë³ÑÙ³Ý³Í¿ ÐÐØê 36-ի (2004 թվականին վերանայված) 104 (ա) և (բ) և 122-ñ¹ å³ñ³·ñ³ý»ñáõÙ:

---

[4] Բաշխման ծախսումները ուղղակիորեն բաշխմանը վերագրվող հավելյալ ծախսումներն են՝ բացառությամբ ֆինանսական ծախսումների ու ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ·Íáí Í³Ëë:

24. Օգուտը կամ կորուստը, որը մինչև ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) վաճառքի ամսաթիվը չի չճանաչվել, պետք է ճանաչվի ապաճանաչման ամսաթվին: Ապաճանաչմանը վերաբերող պահանջները ë³ÑÙ³Ýí³Í»Ý՝

(ª) ÐÐØê 16-Ç (2003-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) 67–72-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙª ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(բ) §àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦ ÐÐØê 38-Ç (2004-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) 112–117-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙª áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

25. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ Ù³ßí³ÍáõÛáõÝ (Ï³Ù ³ÙáñïÇ½³óÇ³) Ñ³ßí³ñÏÇ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÇ ·Íáí, ù³ÝÇ ¹»é ³ÛÝ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, Ï³Ù ù³ÝÇ ¹»é ³ÛÝ áñå»ë վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբի մաս է կազմում: Որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբի պարտավորություններին վերագրվող տոկոսային կամ այլ Í³Ëë»ñÁ å»ïù¿ß³ñáõÝ³Ï»Ý×³Ý³ãí»É:

öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ í³×³éùÇ åÉ³Ýáõ Ù

26. Եթե կազմակերպությունը ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգել է որպես վաճառքի համար å³ÑíáÕ, ë³Ï³ÛÝ 7-9-րդ պարագրաֆներում սահմանված չափանիշներն այլևս չեն բավարարվում, ապա Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ¹³¹³ñ»óÝÇ ³Ï ïÇíÁ (կամ օտարման խումբը) որպես վաճառքի համար å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·»ÉÁ:

27. àã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÁ, áñÝ ³ÛÉ¨ë ãÇ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ (Ï³Ù ³ÛÉ¨ë ãÇ ներառվում որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում), պետք է չափվի ստորև Ýßí³ÍÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÛÝáí՝

(ª) դրա հաշվեկշռային արժեքը նախքան ակտիվը (կամ օտարման խումբը) որպես վաճառքի Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·»ÉÁª ×ß·ñïí³Í Ñ»ï³·³ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý, ³ÙáñïÇ½³óÇ³ÛÇ Ï³Ù վերագնահատումների գծով, որոնք ճանաչված կլինեին, եթե ակտիվը (կամ օտարման խումբը) ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ãÉÇÝ»ñ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ.

(բ) ¹ñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ չվաճառելու վերաբերյալ հետագա որոշում կայացնելու ³Ùë³ÃíÇÝ՝:

28. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÇ, áñÝ ³ÛÉ¨ë ãÇ ¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, Ñ³ßí»ÏßéªÙÇÝ ³ñÅ»ùÇ ó³ÝÏ³ó³Í å³Ñ³ÝçíáÕ ×ß·ñïáõÙ Ý»ñ³éÇ ß³ñáõÝ³ÏíáÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç՝ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñáõÙ 7-9-ñ¹ պարագրաֆների չափանիշներն այլևս չեն բավարարվում: Կազմակերպությունը պետք է այդ ճշգրտումը Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝáõÙ ³ÛÝ ÝáõÛÝ í»ñÝ³·ñÇ Ý»ñùá, áñÝ û·ï³·áñÍíáõÙ¿ 37-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý×³Ý³ãíáÕ û·áõïÁ Ï³Ù Ïáñáõë ïÁ (»Ã» Ï³ ³Û¹åÇëÇÝ) Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

29. Եթե կազմակերպությունը որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբից հանում է ³é³ÝÓÇÝ ³Ï ïÇí Ïամ պարտավորություն, ապա այդ օտարման խմբի մնացած ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք ենթակա են վաճառքի, պետք է շարունակեն որպես խումբ չափվել միայն այն դեպքում, եթե խումբը բավարարում է 7-9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ýßí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ: Ð³Ï³é³Ï դեպքում խմբի մնացած ոչ ընթացիկ ակտիվները, որոնք առանձին վերցրած բավարարում են որպես í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ, å»ïù¿ ã³÷³í»Ý ³é³ÝÓÇÝª ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ իրենց հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-Çó Ýí³½³·áõÛÝáí: ²ÛÝ áã ÁÝþացիկ ակտիվները, որոնք չեն բավարարում նշված չափանիշներին, պետք է ¹³¹³ñ»Ý¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕª 26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

Ներկայացում և բացահայտում

30. Կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի ու բացահայտի տեղեկատվություն, որը ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ï³ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ (կամ օտարման խմբերի) օտարումների և ընդհատված գործունեությունների ֆինանսական Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ:

---

[5] ºÃ» áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÁ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ Ù³ë¿ Ï³½ÙáõÙ, ³å³ ¹ñ³ ÷áËÑ³ï áõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ ³ÛÝ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ¿, áñÁ ×³Ý³ãí³Í ÏéÇÝ»ñ ³Û¹ ¹ñ³Ù³ëï»ÕÍ ÙÇ³íáñÇ ·Íáí ³é³ç³ó³Í ³ñÅ»½ñïáõÙÇó ïáñáõëïÁ ÐÐØê 36-ÇÝ համապատասխան բաշխելուց Ñ»ïá:

[6] Բացառությամբ ³ÛÝ ¹»åùÇ, երբ ³Ï ïÇíÁ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáó¿ Ï³Ù áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇí, áñÁ ÙÇÝã¨ ¹ñ³ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·»ÉÁ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í»É¿ ÐÐØê 16-ÇÝ Ï³Ù ÐÐØê 38-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ÇÝãÇ ¹»åùáõÙ ×ß·ñïáõÙÁ å»ïù¿ ¹Çï íÇáñå»ë í»ñ³·Ý³Ñ³ï áõÙÇó ³ñÅ»ùÇ ³×Ï³ÙÝí³½áõÙ:

ÀÝ¹Ñ³ï³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ

31. *Կազմակերպության բաղադրիչ մասը* Ý»ñ³éáõÙ ¿ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ áõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñ, áñáÝù ÇÝãå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, ³ÛÝå»ë ¿É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï³ñ³ëï³Ù³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, Ñëï³Ïáñ»Ý Ï³ñáÕ »Ý ³é³ÝÓÝ³óí»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÝ³ó³Í Ù³ëÇó: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í, կազմակերպության բաղադրիչ մաս պետք է լիներ դրամ³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñ Ï³Ù¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ խումբ, քանի դեռ այն պահվում էր օգտագործման համար:

32. Ընդհատված գործունեությունը կազմակերպության բաղադրիչ մաս է, որը կա՛մ օտարվել է, կա՛մ ¹³ë³Ï³ñ·ï³Í¿áñå»ë ï³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, ¨ª

(³) Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ëáßáñ áõÕÕáõÃÛáõÝ Ï³Ù ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³Íù.

(բ) Ï³½Ùáõù ¿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ëáßáñ áõÕÕáõÃÛ³Ý Ï³Ù ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³ÍùÇ ûï³ñÙ³Ý Ù»Ï Ñ³Ù³Ï³ñ·ï³Í åÉ³ÝÇÙ³ë. Ï³Ù

(·) բացառապես վերավաճառելու նպատակով ձեռք բերված դուստր կազմակերպություն է:

33. Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝

(³) Ù»Ï ·áõÙ³ñ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ, áñÁ ë ï áñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÝ¿՝

(i) ÀÝ¹Ñ³ï³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ» ï á.

(ii) ընդհատված գործունեությունը կազմող ակտիվների կամ օտարման խմբի (խմբերի) ûï³ñáõÙÇó Ï³Ù §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù ª Ñ³Ý³Í ³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-áí ã³÷áõÙÇó ×³Ý³ãí³Í û·áõ ï Á Ï³Ù Ïáñáõë ï Á Ñ³ñÏáõÙÇó Ñ» ï á.

(բ) (³) Ï» ï áõÙ Ýßí³Í ³Û¹ Ù» Ï ·áõÙ³ñÇ í»ñÉ¤ությունը ըստ հետևյալ բաղադրիչների՝

(i) ÀÝ¹Ñ³ï³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí Ñ³ëáõÛÃÁ, Í³Ëë»ñÁ ¨ ÙÇÝã¨ Ñ³ñÏáõÙÁ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ.

(ii) ¹ñ³Ñ» ï Ï³å³Í ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ, ÇÝãå»ë å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ÐÐØê 12-Ç 81(Á) å³ñ³·ñ³ýáí.

(iii) ÀÝ¹Ñ³ï³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛ¤ությունը կազմող ակտիվների կամ օտարման խմբի (խմբերի) ûï³ñáõÙÇó Ï³Ù §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù ª Ñ³Ý³Í ³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-áí ã³÷áõÙÇó ×³Ý³ãí³Í û·áõ ï Á Ï³Ù Ïáñáõë ï Á.

(iv) ¹ñ³Ñ» ï Ï³å³Í ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ, ÇÝãå»ë å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ÐÐØê 12-Ç 81(Á) å³ñ³·ñ³ýáí:

ì»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³óí»É Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ: ºÃ» ³ÛÝ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ, ³å³ ³ÛÝ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Û³óíÇ áñå»ë ÀÝ¹Ñ³ï³Í գործունեություններին վերաբերող բնութագրվող հատվածում, այսինքն՝ շարունակվող գործառնություններից առանձին: Այսպիսի վերլուծություն չի պահանջվում այն օտարման խմբերի համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են նոր ձեռք բերված դուստր կազմակերպություններ, որոնք հենց ձեռքբերման պահին բավարարում են որպ»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·ï»Éáõ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 11):

(·) ½áõ ï ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñíáõÙ »Ý ÀÝ¹Ñ³ï³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ գործառնական, ներդրումային և ֆինանսավորման գործունեությանը: Այս բացահայտումները Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñÏ³Û³óí»É Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: Այսպիսի բացահայտումներ չեն պահանջվում այն օտարման խմբերի համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են նոր ձեռք բերված դուստր կազմակերպություններ, որոնք հենց ձեռքբերման պահին բավարարում են որպես վաճառքի համար պահվáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»Éáõ Ñ³Ù³ñ ë³ÑÙ³Ýí³Íã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 11).

(¹) ß³ñáõÝ³ÏíáÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ¨ ÀÝ¹Ñ³ï³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó »Ï³Ùï Ç ·áõÙ³ñÁ, áñÁ վերագրվում է մայր կազմակերպության սեփականատերերին: Այս բացահայտումները կարող »Ý Ý»ñÏ³Û³óí»É Ï³Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³Ù Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ:

33². Եթե կազմակերպությունը շահույթի կամ վնասի բաղադրիչները ներկայացնում է ֆինանսական ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñ³Í¿ ÐÐØê 1-Ç (2007-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) 81-րդ պարագրաֆում, ապա որպես ընդհատված գործունեություններին վերաբերող բնութագրվող հատվածը ներկայացվում է այդ առանձին հաշվետվությունում:

34. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ 33-րդ պարագրաֆում նկարագրված բացահայտումները վերաներկայացնի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝå»ë,

որ բացահայտումները վերաբերեն բոլոր այն գործունեություններին, որոնք ընդհատված են եղել Ý»ñÏ³Ûó³Í ³Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇÝ:

35. Ü³ËÏÇÝáõÙ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Ûó³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇª ÁÝÃ³óÇÏ ժամանակաշրջանում կատարված ճշգրտումները, որոնք ուղղակիորեն վերաբերում են նախորդ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ï»ÕÇ áõÝó³Í ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ûï³ñÙ³ÝÁ, å»ïù¿ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í գործունեություններում դասակարգվեն առանձին: Այդպիսի ճշգրտումների բնույթն ու ·áõÙ³ñÁ å»ïù¿ բացահայտվեն: Ստորև նշվածները այնպիսի հանգամանքների օրինակներ են, երբ կարող են այդպիսի ×ß·ñïáõÙÝ»ñ ³é³ç³Ý³Éª

(³) ûï³ñÙ³Ý ·áñÍ³ñùÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ³ÝáñáßáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Éáõ Íáõ ÙÁ, ûñÇÝ³Ïª ·Ýáñ¹Ç Ñ»ï·ÝÙ³Ý·ÝÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñÇ ¨ ÷áËÑ³ïáõóÙ³ÝÑ»ï Ï³åí³Í Ñ³ñó»ñÇ Éáõ Íáõ ÙÁ.

(բ) բաղադրիչի գործառնություններից առաջացող և դրանց հետ ուղղակիորեն կապված անորոշությունների լուծումը մինչև օտարումը, օրինակ՝ բնապահպանական և արտադրանքին վերաբերող երաշխիքային պարտականությունները, որոնք մնացել են վաճառողի վրա.

(·) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñáõÙÁª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ³Û¹ Ù³ñáõÙÁ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³åí³Í¿ûï³ñÙ³Ý·áñÍ³ñùÇ Ñ»ï:

36. Եթե կազմակերպությունը դադարեցնում է կազմակերպության բաղադրիչը որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգելը, ապա բաղադրիչի գործառնáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, áñáÝù Ý³ËÏÇÝáõÙ Ý»ñÏ³Ûó³í»É ¿ÇÝ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙª 33-35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, պետք է վերադասակարգվեն և ներառվեն շարունակվող գործունեությունից ստացված եկամտում բոլոր Ý»ñÏ³Ûó³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ù³Ëáրդ ժամանակաշրջաններին վերաբերող ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù¿ÝÏ³ñ³·ñí»Ýáñå»ë í»ñ³Ý»ñÏ³Ûó³Í:

36². Դուստր կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողության կորուստ ներառող վաճառքի պլանն իրականացնելու պարտավորություն ստանձնած կազմակերպությունը պետք է բացահայտի 33-36-ñ¹ å³ñ³·րաֆներով պահանջվող տեղեկատվությունը, երբ դուստր կազմակերպությունը օտարման խումբ է, որը բավարարում է ընդհատված գործունեության սահմանմանը՝ համաձայն 32-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ:

Շարունակվող գործունեությանը վերաբերող օգուտներ կամ կորուստներ

37. àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í, ë³Ï³ÛÝ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ չբավարարող ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) վերաչափումից օգուտը կամ կորուստը պետք է Ý»ñ³éíÇß³ñáõÝ³ÏíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÇóß³ÑáõÛÃÇ Ï³ÙíÝ³ëÇÙ»ç:

àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÇÏ³Ù օտարման խմբի ներկայացումը

38. àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÁ¨ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ պահվող դասակարգված օտարման խմբի ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում å»ïù¿ Ý»ñÏ³Ûó³í»Ý ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ: àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í օտարման խմբի պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում պետք է Ý»ñÏ³Ûó³í»Ý ³ÛÉ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ: ²Û¹ ³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ãå»ïù¿ Ñ³ßí³Ýói»Ý¨ Ý»ñÏ³Ûó³í»Ý Ù»Ï ·áõÙ³ñáí: àñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ակտիվների ու պարտավորությունների խոշոր դասերը պետք է առանձին բացահայտվեն կա՛մ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում, կա՛մ ծանոթագրություններում, բացառությամբ 39-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí ÃáõÉ³ïñí³Í »åùÇ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñÏ³Ûó³ÝÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ïáõ ï³Ï³ÛÇÝ »Ï³Ùáõ ïÁ Ï³Ù Í³ËëÁ, áñÁ վերաբերում է որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվին (կամ օտարման խմբին):

39. Եթե օտարման խումբը նոր ձեռք բերված դուստր կազմակերպություն է, որը ձեռքբերման պահին բավարարում է որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշներին (տե՛ս պարագրաֆ 11), ապա ակտիվների ու պարտավորությունների խոշոր դասերի բացահայտումը չի պահանջվում:

40. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվների կամ օտարման խմբերի ³ÏïÇíÝ»ñÇ áõ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ý»ñÏ³Ûó³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ãå»ïù¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ç Ï³Ù í»ñ³Ý»ñÏ³Ûó³ÝÇ` Ý»ñÏ³Ûó³í³Í Ù»Ý³í»ñçÇÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Լրացուցիչ բացահայտումներ

41. Կազմակերպությունը ծանոթագրություններում պետք է բացահայտի հետևյալ տեղեկատվությունն այն ժամանակաշրջանում, որում ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգվել ¿ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ Ï³Ù í³×³éí»É¿ª

(³) ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) նկարագրությունը.

(բ) ³ÛÝ ÷³ëï»ñÇ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñáÝóáõÙ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É í³×³éùÁ, Ï³Ù áñáÝù Ñ³Ý·»óÝáõÙ »Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ûï³ñÙ³ÝÁ, ¨ ³Û¹ ûï³ñÙ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ó¨Ý áõÅ³Ù³Ý³ÏÁ.

(·) û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É¿ 20-22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ¨, »Ã» ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ ãÇ Ý»ñïï³Û³óíáõÙ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ, ³Û¹ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý ³ÛÝ Ñá¹í³ÍÇ í»ñÝ³·ÇñÁ, áñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³Û¹ û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÁ.

(¹) »Ã» ÏÇñ³é»É¿, ³ÛÝ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»Ý ïÁ, áñáõÙ Ý»ñïï³Û³óíáõÙ ¿ áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÁ (Ï³Ù օտարման խումբը)՝ *§¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë·Ù»Ý ïÝ»ñ¦* ÜÐØê 8–ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý£

42. Â»ʲ 26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ¨ Ã»ʲ 29-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áã ÁÝÃ³óÇÏ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) վաճառքի պլանում փոփոխության մասին որոշում կայացնելու ժամանակաշրջանում պետք է բացահայտի այն փաստերի և հանգամանքների նկարագրությունը, որոնք Ñ³Ý·»óñ»É »Ý ³Û¹ áñáßÙ³ÝÁ, ¨ ³Û¹ áñáßÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ï³ÛÉÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ¨ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³ Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ íñ³:

²Ýóáõù³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

43. êáõÛÝ ÜÐØê-ն պետք է կիրառվի առաջընթաց այն ոչ ընթացիկ ակտիվների (կամ օտարման խմբերի) նկատմամբ, որոնք բավարարում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշներին, և այն գործունեությունների նկատմամբ, որոնք բավարարում են որպես ընդհատված դասակարգվելու ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝª ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»Éáõ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ëáõÛÝ ÜÐØê-ի պահանջները կիրառել բոլոր այն ոչ ընթացիկ ակտիվների (կամ օտարման խմբերի) նկատմամբ, որոնք բավարարում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշներին, և այն գործունեությունների նկատմամբ, որոնք բավարարում են որպես ընդհատված դասակարգվելու ë³ÑÙ³Ýí³Íã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ç áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉáõÝ Ý³Ëáñ¹áÕ ó³ÝÏ³ó³Í ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïáª å³ÛÙ³Ýáí, áñ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ ¨ ³ÛÉ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ ձեռք են բերվել նշված չափանիշների սկզբնական բավարարման ժամանակ:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

44. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõë»ÉÇ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ÏÇñ³éáõÙ ¿ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

44². ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÷á÷áË»É¿ ÜÐØê-Ý»ñáõÙû·ï³·áñÍíáÕ ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ: ´³óÇ ³Û¹, ³ÛÝ ÷á÷áË»É¿ 3-ñ¹ ¨ 38-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ³í»É³óñ»É 33² å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ÝßÍ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

44´. *«Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»* ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008-ÇÝ) ³í»É³óñ»É¿ 33(¹) å³ñ³·ñ³ýÁ£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Í 2008-ÇÝ) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ÝßÍ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³ÕÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ£ öá÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ»ïÁÝÃ³ó:

44¶. 8² ¨ 36² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ³í»É³óíáõÉ »Ý 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇëÇÝ Ññ³å³ñ³Ï³Í *§ÜÐØê-Ý»ñÇ բարեփոխումներ»*-áí: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝóÑ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ïñ»É¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÝßÍ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ï³ñ»Ylան ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ այն դեպքի, երբ այն կիրառում է նաև ՀՀՍՍ 27-Ա (2008-ÇÝ ÷á÷áËí³Í): ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÝßÍ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇÝã¨ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ը, ապա նա պետք է բացահայտի այդ ÷³ëïÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ Ñ»ïÁÝÃ³óª ëÏë³Í ³ÛÝ ամսաթվից, երբ նա առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՍՍ 5-Ա՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 27-Ç (2008-ÇÝ ÷á÷áËí³Í) 45-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ:

44¸. ²í»É³óí»É »Ý 5², 12² ¨ 15² å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ, ÇëÏ 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ¿ »ÝÃ³ñÏí»É ÜÐØêØÎ 17 §*Ωչ դրամական ակտիվների բաշխումը սեփականատերերին*» մեկնաբանությամբ, 2008 թվականի նոյեմբերին: Այդ փոփոխությունները պետք է առաջընթաց կիրառվեն այն ոչ ընթացիկ ակտիվների (կամ օտարման խմբերի) նկատմամբ, որոնք դասակարգվել են որպես սեփականատերերին բ³ßË»ÉáõÑ³Ù³ñ å³ÑíáÕ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: Ð»ïÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙÁ ãÇ ÃáõÛÉ³ ïñíáõÙ: Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-Çó ³é³ç ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը և կիրառի նաև *§Ò»Ý³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÛÝ»ñ*¦ ÜÐØê 3-Á (2008-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í), ÐÐØê 27-Á (÷á÷áË³Í 2008-Ç Ù³ÛÇëÇÝ) ¨ ÜÐØêØÎ 17-Á:

ÐÐØê 35-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ¹³¹³ñ»óáõÙÁ

45. êáõÛÝ ÜÐØê-Á ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ *§ÀÝ¹Ñ³ï³í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ*¦ ÐÐØê 35-ÇÝ:

Ð³í»É³Í³Í² ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

²Ûë Ñ³í»É³ÍÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-ի անբաժան մասն է:

¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñ ²Ï ïÇíÝ»ñÇ ÷áùñ³·áõÛÝ áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ý ïÇýÇÏ³óվող) խումբ, որն առաջացնում է այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից առաջացած ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñ-Ñáëù»ñÇó Ù»Í³å»ë ³ÝÏ³Ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ý»ñÑáëù»ñ:

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý բաղադրիչ ¶áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñ, áñáÝù, ÇÝãå»ë ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý, ³ÛÝå»ë ¿É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, Ñëï³Ïáñ»Ý Ï³ñáÕ »Ý ³é³ÝÓÝ³óí»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÝ³ó³ÍÙ³ëÇó:

í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ Ակտիվի (կամ օտարման խմբի) օտարմանն ուղղակիորեն վերագրելի հավելյալ ծախսումներ՝ բացառությամբ ֆինանսական ծախսումների և շահութահարկի գծով Í³ËëÇ:

ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇí Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Ï ïÇվը դասակարգի որպես ընթացիկ, երբ՝

(³) ³ÏÝÏ³ÉáõÙ¿ ³Ï ïÇíÝ Çñ³óÝ»É Ï³Ù Ùï³¹Çñ¿ ³ÛÝ í³×³é»É Ï³Ù ëå³é»É Çñ ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙ.

(բ) ³Ï ïÇíÁ å³ÑáõÙ¿ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ³é¨ ï ñ³ÛÇÝ Ýå³ï³ÏáíÏ.

(·) ³ÏÝÏ³ÉáõÙ¿ ³Ï ïÇíÝ Çñ³óÝ»É Ñ³ßí»ïáõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ïá ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ. Ï³Ù

(¹) ³Ï ïÇíÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó¿ Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ñ³Ù³ñÅ»ù (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ ÐÐØê 7-ում), բացառությամբ, երբ ակտիվի փոխանակումը կամ û·ï³·áñÍáõÙÁ՝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Ýå³ï³ÏáíՁ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï-í³Í¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ýí³½³·áõÙÝÁ ï³ëÝ»ñÏáõ ³Ùëí³ ÁÝÃ³óùáõÙ:

ÁÝ¹Ñ³ï³í³Í ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Կազմակերպության բաղադրիչ մաս, որը կա՛մ օտարվել է, կա՛մ դասակարգված է áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, ¨ª

(³) իրենից ներկայացնում է բիզնեսի (գործունեության) առանձին խոշոր ուղղություն Ï³Ù·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³Íù.

(բ) Ï³½Ùáõٿ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ï³ñ¨áñ áõÕÕáõÃÛ³Ý Ï³Ù·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³ÍùÇ ûï³ñÙ³Ý Ù»Ï Ñ³Ù³Ï³ñ·í³Í å³ÝÇÙ³ë. Ï³Ù

(·) բացառապես վերավաճառելու նպատակով ձեռք բերված դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ¿:

օտարման խումբ Ակտիվների խումբ, որոնք ենթակա են օտարման վաճառքի միջոցով կամ այլ կերպ՝ միասին որպես խումբ՝ մեկ գործարքում, ինչպես նաև այդ ակտիվների հետ áõÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³åí³Í å³ïï³ñáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù å»ïù¿ ÷áË³Ýóí»Ý ³Ûչ

·áñÍ³ñùÇ ³ñ¹Ûáõ Ýùáւմ: Խումբը ներառում է Ó»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý միավորումում ձեռք բերված գուդվիլը, եթե խումբը **¹ñ³Ù³ëï»õÍ ÙÇ³íáñ ¿,** áñÇÝ բաշխվել է գուդվիլը՝ *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ÐÐØê 36-Ç (2004-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) 80-87-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Ï³Ù »Ã» ³ÛÝ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝ ¿ ³Û¹åÇëÇ ¹ñ³Ù³ëï»õÍ ÙÇ³íáñÇ Ï³½ÙáõÙ:

Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù ²ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñáí ³ÏïÇíÁ Ï³ñáÕ ¿ ÷áË³Ý³Ïí»É Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñí»É՝ Çñ³½»Ï¨ å³ïñ³ëï³Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨՝ §³ÝÏ³Ë ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ ·áñÍ³ñùáõÙ¦:

·ÝÙ³Ý Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ Սովորաբար իրավաբանական ուժ ունեցող համաձայնություն չկապակցված կողմի հետ, որը երկու կողմի համար էլ պարտավորեցնող է և, սովորաբար, ամրագրված է իրավաբանորեն, և որը՝ (ա) սահմանում է բոլոր կարևոր պայմանները՝ ներառյալ գործարքների գինը և ժամկետները, և (բ) ներառում է չկատ³ñáõÙÁ ½ëåáÕ ÙÇçáó, áñÁ բավականաչափ խոշոր է, որպեսզի կատարումը **ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³ÝÉÇÝÇ**:

ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³Ý Üß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇÝ, ù³Ý³ **Ñ³í³Ý³Ï³ÝÁ**£

áãÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇí Ակտիվ, որը չի բավարարում ընթացիկ ակտիվի սահմանմանը:

Ñ³í³Ý³Ï³Ý ²í»ÉÇ Ñ³í³Ý³Ï³Ý, ù³Ý³ áã:

÷áËÑ³ïáõóíáõ·áõÙ³ñ ²ÏïÇíÇ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù՝ Ñ³Ý³Í í³×³éùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ¦-Çó ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ùÇó ³é³í»É³·áõÙÝÁ:

û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñÅ»ù ¶Ý³Ñ³ïí³Í ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝó ³é³ç³óáõÙÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ ³Ï³ïÇíÇ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý û·ï³·áñÍáõÙÇó ¨ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³í³ñïÇÝ ¹ñ³ û ï³ñáõÙÇó:

Ð³í»Éí³Í´
Կիրառման վերաբերյալ լրացում

²Ûë Ñ³í»Éí³ÍÁ ëáõÛÝ üÐØê-ի անբաժան մասն է:

ì³×³éùÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýçíáõ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ »ñÏ³ñ³óáõÙ

´1 ÆÝãå»ë Ýßí³Í ¿ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, í³×³éùÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³Ýçíáõ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÇ ժամանակահատվածի երկարացումը չի արգելում, որ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգվի áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ å³ÑíáÕ, »Ã» Ñ»ï³Ó·Ù³Ý å³ï×³éÁ ³ÛÝåÇëÇ ¹»åù»ñ Ï³ÙÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ են, որոնք դուրս են կազմակերպության վերահսկողությունից, և առկա են բավարար ապացույցներ, որ կազմակերպությունը հավատարիմ է մնում ակտիվը (կամ օտարման խումբը) վաճառելու իր պլանին: Հետևաբար, 8-րդ պարագրաֆում նախատեսված մեկ տարվա պահանջից բացառությունը պետք է ÏÇñ³éíÇÑ»ï¨Û³ÉÇñ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñï»Õ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³Û¹åÇëÇ ¹»åù»ñ Ï³ÙÑ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ.

(³) ³յն ամսաթվին, երբ կազմակերպությունը ստանձնում է ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) վաճառքի պլանը, նա ողջամտորեն ակնկալում է, որ այլ անձինք (ոչ գնորդը) այնպիսի պայմաններ կդնեն ակտիվի (կամ օտարման խմբի) փոխանցման նկատմամբ, որոնք Ï»ñÏ³ñ³óÝ»Ý í³×³éùÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÁ, ¨

(i) ³Û¹ å³ÙÛ³ÝÝ»ñÇÝ Ñ³Ï³½¹»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý Ï³ñáÕ ձեռնարկվել, մինչև ձեռք չբերվի *·ÝÙ³Ý Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ.*

(ii) ·ÝÙ³Ý Ï³ÛáõÝ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ ß³ï Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿ Ù»Ï ï³ñí³ ÁÝÃ³óùáõÙ.

(բ) կազմակերպությունը ձեռք է բերում գնման կայուն պարտավորվածություն և, արդյունքում, ·Ýáñ¹Á Ï³Ù ³ÛÉ ³ÝÓÇÝù ³Ýëå³ë»ÉÇáñ»Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñ »Ý ¹ÝáõÙ Ý³Ë³å»ë áñå»ë í³×³éùÇ համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) փոխանցման íñ³, áñÁ »ñÏ³ñ³óÝáõÙ ¿ í³×³éùÝ ³í³ñïÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍÁ, ¨

(i) Å³Ù³Ý³ÏÇÝ Ó»éÝ³ñÏíáõÙ »Ý ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇÝ Ñ³Ï³½¹»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(ii) ակնկալվում է հետաձգումը պատճառող գործոնների բարենպաստ լուծում.

(·) սկզբնական մեկամյա ժամանակահատվ³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý Ñ³Ù³·³Ù³ÝùÝ»ñ, áñáÝù Ý³Ë³å»ë Ñ³Ù³ñí»É »Ý ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý ¨, ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, Ý³Ë³å»ë áñå»ë í³×³éùÇ

համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) միևչև այդ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇ í»ñçÁ ãÇ í³×³éíáõÙ, ¨

(i) սկզբնական մեկամյա ժամանÝ³Ï³Ñ³ï í³ÍÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ÝÑñ³Å»ßï ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ ¿ Ó»éÝ³ñÏ»É` Ñ³Ï³½¹»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ.

(ii) ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) ակտիվորեն առաջարկվում է չուկայում ³ÛÝåÇëÇ ·Ýáí, áñÁ áÕç³ÙÇï ¿` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ.

(iii) 7 ¨ 8-րդ պարագրաֆների չափանիշները բավարարված են:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 6 *ú·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½áõÙ ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙ*

Üå³ï³ÏÁ

1 êáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÇ Ýå³ï³ÏÝ ¿ ë³ÑÙ³Ý»É *û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý* ³éáõÙáí ýÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ:

2 êáõÛÝ üÐØê-Á, Ù³ëÝ³íáñ³å»ë, å³Ñ³Ýçáõù¿`

³) *Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Í³Ëëáõ*ÙÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñի մասնակի բարեփոխվել է ՄԳՀ-ի կողմից, և

բ) *Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñÁ* ×³Ý³ãáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó` ëáõÛÝ üÐØê-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ¹ÇïՏ³ñÏ»É ³Û¹ ³Ïï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ ¨ ã³÷»É ó³ÝÏ³ó³Í ³ñ-Å»½ñÏáõÙ` ÐÐØê 36 *§²Ïï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦* ëï³Ý¹³ñïÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

·) բացահայտումներ, որոնք որոշաՏÇ³óնում և բացատրում են կազմակերպության ֆինանսË³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í` û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ¨ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ û·ÝáõÙ Ñ³ëÏ³Ý³É ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÇó ëå³ëíáÕ ³å³·³¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ, Å³ÙÏ»ï Ý»ñÝ áõ áñáß³ÏÇáõÃÛáõÝÁ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

3 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ Çñ ÏáÕÙÇó Ï³ï³ñí³Í Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ծախքերի ներառմամբ:

4 êáõÛÝ üÐØê-Á ãÇ Ï³ñ·³íáñáõÙ û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½մամբ և գնահատմամբ զբաղվող Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ³ÛÉ ËÝ¹ÇñÝ»ñ:

5 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ Ñ»ï¨Û³ի կատարված ծախքերի ներառմամբ`

³) Ý³Ëù³Ý û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½áõÙÝ áõ ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óí³Í Í³Ëù»ñÇ, ûñÇÝ³Ï³ÛÝ Í³Ëù»ñÇ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ïñ»É ¿ Ý³Ëù³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï³ñ³ÍùÝ áõ-ëáõÙÝ³ëÇñ»Éáõ Çñ³ íáõÝùÝ»ñի ձեռքբերումը.

բ) ³ÛÝ Í³Ëù»ñÇ, áñáÝù Ï³ï³ñíÉ »Ý û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÛÇ ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÝ áõ ³é¨ï³ñ³ÛÇÝ Ï»ÝëáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ óáõó³¹ñ»Éáõó Ñ»ïá:

Ð»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨·Ý³Ñ³ïÙ³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãáõÙÁ

ÐÐêØ 8-Ç 11-ñ¹ ¨ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇó Å³Ù³Ý³Ï³íáñ ³½³ïáõÙ

6 Ð»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñÁ ×³Ý³ãáõÃ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ùß³Ï»ÉÇë å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÝ»ñáõÙ ¨ ëË³É Ý»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ:

7 ÐÐØê 8-Ç 11-ñ¹ ¨ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý å³ñï³¹Çñ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÑÇÙù»ñÁ ¨ ³ÛÝ Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ, áñáÝù Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ, Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ùß³Ï»ÉÇë, å³ñï³íáñ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É ó³ÝÏ³ó³Í »ñ¨áõÃÇ Ñ³Ù³ñ, »Ã» í»ñçÝÇëÑ³Ù³ñáñ¨¿ ³ÛÉ üÐØê-áí ÏÇñ³éÙ³Ý ³é³ÝÓÝ³Ñ³ï ÏáõÃÛáõÝ ë³ÑÙ³Ýí³Í ã¿: ä³ÛÙ³Ýáí, áñ 9-ñ¹ ¨ 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ å³Ñå³ÝíáõÙ »Ý, ëáõÛÝ

üÐØê-Á Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ³½³ ïáõÙ ¿ í»ñáÑÇßÛ³É å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÇó Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ùß³Ï»ÉÇë:

Ð»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ

â³÷áõÙ` ×³Ý³ãÙ³Ý å³ÑÇÝ

8 Հետախուզման և գնահատման ակտիվները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Ð»ï³Ëáõ½Ùան և գնահատման ակտիվների սկզբնական արժեքի բաղկացուցիչները

9 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ë³ÑÙ³ÝÇ` áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» Ñ³ïÏ³å»ë áñ Í³Ëù»ñÝ »Ý ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, ¨ Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³éÇ ³Û¹ ù³Õ³ù³Ï³-ÝáõÃÛáõÝÁ: Üßí³Í áñáßáõÙÝ»ñÁ Ï³Û³óÝ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝÇ ³ÛÝ ³ëïÇ×³ÝÁ, áñáí Í³ËùÁ Ï³ñáÕ¿ í»ñ³·ñí»É áñáß³ÏÇ û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ³Ûïûաբեր Ù³ûր: Ստորև բերված են ծախսերի ՍՖՀԻ-ն, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³éí»É Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»րի սկզբնապես չափÙ³Ý Ù»ç (Ãí³ñÏáõÙÝ ³í³ñïáõÝã¿)՝

³) Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý Çñ³íáõÝùÝ»րի ձեռքբեռնáõÙ.

բ) տոպոգրաֆիական, երկրաբանական, երկրաùÇÙÇ³Ï³Ý¨ »ñÏñ³ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý áõëáõÙÝ³ëÇñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

·) Ñ»ï³Ëáõ½³Ï³ÝÑáñ³ïáõÙ.

¹) Ñáñ³ï³Ýóáõ Ù.

») ÝÙáõß³ñÏáõÙ.

½) û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛ³Ý áõ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ Ï»ÝëáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ñ»ï³å³Í·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñ:

10 ú·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ùß³ÏÙ³Ý Ñ»ï³å³Í Í³Ëù»ñÁ ãå»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ: Øß³ÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ ×³Ý³âÙ³Ý Ñ³Ù³ñ å»ïù¿ ³é³çÝáñ¹í»É *§ÐÇÙáõÝùÝ»ñÇ¦* ¨ ÐØÊ 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñáí:

11 Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐØÊ 37 *§ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ÏïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½áõÙ ¨ ·Ý³Ñ³ïáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ»ï¨³Ýùáí áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍáõÙ Ïñ³Í ó³ÝÏ³ó³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ ³å³-ÙáÝï³ÅÙ³Ý¨ ï³ñ³ÍùÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ·Íáí:

â³÷áõÙ` ×³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá

12 Ö³Ý³ãáõÙÇó Ñ»ïá Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÏïÇíների ընկատմամբ պետք է կիրառի սկզբնական արժեքի (ինքնարժեքի) մոդելը կամ վեñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ: ºÃ» ÏÇñ³éíáõÙ ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ùá¹»ÉÁ (Ï³ÙÐØÊ 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ, Ï³ÙÐØÊ 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ¦* ëï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý), ³å³ ³ÛÝ å»ïù¿ Ñ³Ù³ÑáõÝã ÉÇÝÇ ³Û¹ ³ÏïÇí-Ý»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·Ù³ÝÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 15-Á):

öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝáõÙ

13 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÷á÷áËë»É Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Í³Ëù»ñÇÝ í»ñ³þtñáÕ Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, »Ã» ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ýñ³ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ß-í»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï¹³ñÓÝ»Ý ³í»ÉÇ ï»ÕÇÝ` û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ ïÝï»ë³Ï³Ý áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³Û³óÙ³Ý Ï³ñÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ¨ áã å³Ï³ë ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï, Ï³Ù ³í»ÉÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áõ áã å³Ï³ë ï»ÕÇÝ` Ï³Û¹ կարիքների բավարարման Ñ³Ù³ñ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáõÛ³Ý¨ ï»ÕÇÝ ÉÇÝ»Éáõ Ñ³Ý·³-Û³ÝùÇ í»ñ³բեղյալ դասդՕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ï³ï³ñÇ` û·ï í»Éáí ÐØÊ 8-Ç ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇó:

14 Հետախուզման ու գնահատման ծախքերին վերաբերող հաշվ³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»ç Ï³ï³ñ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÑÇÙÝ³íáñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ óáõó³¹ñÇ, áñ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³í»ÉÇ »Ý Ùáï»óñ»É ÐØÊ 8-Ç ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ բավարարմանը, բայց պարï³¹Çñ ã¿, áñ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÉÇáíÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Ý Ýßí³Í ã³÷³-ÝÇßÝ»ñÇÝ:

Ü»ñÏ³Û³óáõÙ

Ð»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ

15 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý¨ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ å»ïù¿ ¹³ë³Ï³ñ·Ç áñå»ë ÝÛáõÃ³Ï³Ý Ï³Ù áã ÝÛáõÃ³կան՝ ձեռք բերված ակտիվների բնույթին համապատասխան, և հեï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý ÏÇñ³éÇ ³Û¹ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ:

16 àñáß Ñ»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ ¹Çï ³ñÏíáõÙ »Ý áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï ³Ý (ûñÇÝ³Ï` Ñáñ³ ïÙ³Ý Çñ³ íáõÝùÝ»ñÁ), ÙÇÝã¹»é ÙÛáõëÝ»ñÁ ÝÛáõÃ³Ï ³Ý »Ý (ûñÇÝ³Ï` ÷áË³¹ñ³ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ Ñáñ³ ïÙ³Ý ë³ñù³ íáñáõÙ-Ý»ñÁ): ²ÛÝ ¹»åpnում, երբ nñ¨¿ áã ÝÛáõÃ³Ï ³Ý ³Ï ïÇí Ùß³Ï»ÉÇë ÝÛáõÃ³Ï ³Ý ³Ï ïÇí ¿ ëå ³éáõÙ, ëå ³éáõÙÝ ³ñ-ï ³óáÉáÕ ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ³Û¹ áã ÝÛáõÃ³Ï ³Ý ³Ï unիվի սկզբնական արժեքում: Այնու ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áã ÝÛáõ-Ã³Ï ³Ý ³Ï ïÇíÇ Ùß³ÏÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ÝÛáõÃ³Ï ³Ý ³Ï ïÇíÇ û·ï ³·áñÍáõÙÝ ³Û¹ ÝÛáõÃ³Ï ³Ý ³Ï ïÇíÁ ãÇ í»ñ³-÷áËáõÙ áã ÝÛáõÃ³Ï ³ÝÇ:

Ð»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ

17 Ð»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ ³ÛÉ¨ë ãÇ Ï³ñáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í»É áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ, »Ã» ³ñ¹»Ý ³å³óáõó»ÉÇ ¿ û·ï ³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÛÇ ³ñ¹ÛáõÝ³Ñ³ÝÙ³Ý ï»ËÝÇÏ³Ï³Ý Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÝ áõ ³é¨ ïñ³ÛÇÝ Ï»Ýëáõݳ ÏáõÃÛáõÝÁ: Ð»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ Ñ³Ù³ñ å»ïù ¿ ¹Çï ³ñÏíÇ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõëï å»ïù¿×³Ý³ãíÇ Ý³Ëù³Ý í»ñ³¹³-ë³Ï³ñ·áõÙÁ:

²ñÅ»½ñÏáõÙ

Ö³Ý³ãáõÙ ¨ ã³÷áõÙ

18 Ð»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ å»ïù ¿ ¹Çտարկվի, երբ փաստերից և հանգամանքներից բխում է, որ հետախուզՙ³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ï³ñáÕ¿ ·»ñ³-զանցել դրա փոխհատուցման գումարը: Երբ առÏ³ »Ý ÷³ëï»ñ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ, áñ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ¿ ÷áËÑ³ïáõóÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ã³÷Ç, ներկայացնի և բացահայտի ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõëï` ԴԶԵ 36-ÇÝ Ñ³Ù³å³տասխան՝ բացառությամբ ներ-ùáÑÇßÛ³É 21-ñ¹ å³ñ·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³ÍÇó:

19 ØÇ³ÛÝ Ñ»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ýó ÑÝ³ñ³íáñ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉáõÑ³Ý·³-Ù³ÝùÁ áñáß»ÉÇë ÐԶԵ 36-Ç 8-17-ñ¹ å³ñ·ñ³ýÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý ÷áË³ñ»Ý ÏÇñ³éíáõÙ¿ ëáõÛÝ ÜÐԶԵ-Ç 20-ñ¹ å³ñ·ñ³ýÁ: 20-ñ¹ å³ñ·ñ³ýáõÙ û·ï³·áñÍվում է «ակտիվներ» տերմինը, բայց այն հաí³ë³ñ³å»ë ÏÇñ³éíáõÙ¿ Ã»ª ³é³ÝÓÇÝ Ñ»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, ¨ Ã»ª ³é³ÝÓÇÝ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³-íáñÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

20 Ü»ñùáÑÇßÛ³É Ù»Ï Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ ÷³ëï»ñÇ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ íÏ³ÛáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ Ñ»ï³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å»ïù¿ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ë ï áõ·áõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ (Ãí³ñÏáõÙÝ ³í³ñï áõÝ ã¿).

ա) երբ տվյալ ժամանակաշրջանում լրացել է կամ մոտ ապա·³ÛáõÙ å»ïù ¿ Éñ³Ý³ ³ÛÝ Å³ÙÏ»ïÁ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Çñ³íáõÝù áõÝÇ Ñ»ï³ Ëáõ½»Éáõ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï³ñ³íùÁ, ¨ ãÇ ë å³ëíáõÙ, áñ ³ÛÝ Ï»ñÏ³ñ³Ó·íÇ.

բ) երբ համապատասխան տաñ³ÍùáõÙ û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³·³ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý հիմնական ծախքը ոչ բյուç» ï³íáñí³Í¿, ¨ áã¿É å É³Ý³íáñí³Í.

գ) երբ համապատասխան տարածքում օգտակար հանածÍáÝ»ñÇ Ñ»ï³Ëáõ½áõÙÁ ¨ ·Ý³Ñ³ ïáõÙÁ ãÇ Ñ³Ý·»óñ»É û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ ³é¨ïñ³ÛÇÝ ³éáõÙáí Ï»ÝëáõÝ³Ï ù³Ý³ÏáõÃÛ՝ների հայտնաբերմանը, և Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáß»É¿ ³ÛÉ¨ë ãß³ñáõÝ³Ï»É ³Û¹ ï³ñ³ÍùáõÙ ÝÙ³Ý³ï Çå ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³-Ï³Ý³óáõÙÁ.

դ) երբ բավականաչափ տվյալներ կան վկայելու, որ, չնայած Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï³ñ³ÍùáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ¿ ³ÝóÝ»É û·ï³Ï³ñ Ñ³Ý³ÍáÝ»ñÇ Ùß³ÏÙ³ÝÁ, Ñ»ï³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñ-Å»ùÁ Ñ³çáÕ Ùß³ÏÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ ¹»åùáõÙ ³ÝÑ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³Ûpnղçáíçý Ï÷áËÑ³ïáõóÍÇ:

²Ûëåçëç óÝÏ³ó³Í ¹»åùáõÙ Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëïáõ·áõÙ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐԶԵ 36-Ç: Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐԶԵ 36-Ç՝ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ïáñáõëï å»ïù¿×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë:

Ø³Ï³ñ¹³ÏÇ áñáßáõÙÁ՝ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉÁ ¹Çï³ñÏ»ÉáõÑ³Ù³ñ

21 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ë³ÑÙ³ÝÇ Ñ»ï³Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇª ÁëïÝ ³é³ÝÓÇÝ ¹ñ³-Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³վորների խմբերի բաշխÙ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝª ³Û¹ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏí³Í ÉÇÝ»ÉáõÙ ¹Çï³ñÏáõÙÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉáõÙ Ñ³Ù³ñ: Úáõñ³ù³ÝâÛáõñ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³íáñ Ï³Ù ¹ñ³Ù³uտեղծ միավորների խումբ, որին բաշխված է հեï³ Ëáõ½-Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÁ, ãå»ïù¿ ³í»ÉÇ Ù»Í ÉÇÝÇ, ù³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÁ՝ ÜÐԶԵ 8 §¶áñÍ³é-Ý³Ï³Ýë»·Ù»Ýï Ý»ñ¦ ë ï³Ý¹ñïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ ë³ÑÙ³Ý³í³Í:

22 Ð»ï ³ Ëáõ½Ù³Ý ¨ ·Ý³Ñ³ ïÙ³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëïáõ·Ù³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõ-ÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó áñáßí³Í Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ Ï³ñáÕ¿ÁÝ¹·ñÏ»É Ù»Ï Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ ¹ñ³Ù³ë ï»ÕÍ ÙÇ³ íáñÝ»ñ:

23 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեՏ»Ï ³ ï áõÞյուն, որը որոշակիացնում և բաó ³ ï ñáõÙ ¿ û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ ÍáÝ»ñÇ Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý ³ ñ ¹Ûáõ Ýùáõ Ù ³ é ³ ç ³ ó ³ Í ª Çñ ýÇÝ ³ Ýë ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí » ï áõÃ- ÛáõÝÝ»ñáõÙ × ³ Ý ³ ãí ³ Í ·áõÙ ³ ñÝ»ñÁ:

24 23-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÇ å ³ Ñ ³ ÝçÝ»ñÇÝ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ Ý»Éáõ Ñ ³ մար կազմակերպությունը պետք է բացահայտի՝

³) Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý Í ³ Ëù»ñÇÝ í»ñ ³ բերող իր հաßí ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí ³ éÙ ³ Ý ù ³ Õ ³ ù ³ Ï ³ - ÝáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ ³ éÛ ³ É Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý ³ Ï ï ÇíÝ»ñÇ × ³ Ý ³ åÙ ³ Ý ã ³ ÷ ³ ÝÇßÝ»ñÁ.

բ) ակտիվների, պարտավորությունների, եկաՍÙáõ ï Ý»ñÇ ¨ Í ³ Ëë»ñÇ ·áõÙ ³ ñÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ - ÍáÝ»ñÇ Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý Ñ» ï ¨ ³ Ýùáí ³ é ³ ç ³ ó ³ Í ·áñÍ ³ éÝ ³ Ï ³ Ý ¨ Ý»ñ¹ñáõÙ ³ ÛÇÝ ¹ñ ³ Ù ³ Ï ³ Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÁ.

25 Î ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý ³ Ï ï ÇíÝ»ñÁ å» ï ù ¿ Ý»ñÏ ³ Û ³ óÝÇ áñå»ë ³ Ï ï ÇíÝ»ñÇ առանձին դաս և բացահայտումները կա ï ³ ñÇ՝ ÑÇÙÝí»Éáí Ï ³ Ù ÐÐØê 16-Ç, Ï ³ Ù ÐÐØê 38-Ç å ³ Ñ ³ ÝçÝ»ñÇ íñ ³ ՝ Ï ³ Ëí ³ Í ³ ÛÝ Ñ ³ Ý· ³ Ù ³ ÝùÇó, Ã» ÇÝãå»ë »Ý ¹ ³ ë ³ Ï ³ ñ· í»É ³ Û¹ ³ Ï ï ÇíÝ»ñÁ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

26 Î ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ëáõÛÝ ÜÐØê-Á ÏÇñ ³ éÇ 2006 Ãí ³ Ï ³ ÝÇ ÑáõÝí ³ ñÇ 1-Çó Ï ³ Ù ¹ñ ³ ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ ñ» Ï ³ Ý Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ: ² í»ÉÇ í ³ Õ ÏÇñ ³ éáõÙÁ Ëñ ³ Ëáõëíáõ Ù ¿: ºÃ» Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-Á ÏÇñ ³ éáõÙ ¿ ÙÇÝã¨ 2006 Ãí ³ Ï ³ ÝÇ ÑáõÝí ³ ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇ Ñ ³ Ù ³ ñ, ³ å ³ այդ փաստը պետք է բաó ³ Ñ ³ Û ï íÇ:

² ÝóáõÙ ³ ÛÇÝ ¹ ñáõÛÃÝ»ñ

27 ºÃ» 2006 Ãí ³ Ï ³ ÝÇ ÑáõÝí ³ ñÇ 1-Çó ³ é ³ ç ÁÝÏ ³ Í ï ³ ñ» Ï ³ Ý Ñ ³ ßí » ï áõ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝÝ»ñÇÝ í»ñաբերող Ñ ³ Ù ³ ¹ñ»ÉÇ ï »Õ» Ï ³ ï íáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ ³ Û ³ óÝ»Éáõª 18-ñ¹ å ³ ñ ³ ·ñ ³ ýÇ áñ¨¿ ÏáÝÏñ» ï å ³ Ñ ³ ÝçÇ Ï ³ ï ³ ñáõÙÝ ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ ¿, ³ å ³ Ï ³ ½մակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը: ՀՀՍՄ 8-ում բացա ï ñíáõÙ ¿ § ³ ÝÇñ ³ ·áñÍ»ÉÇ¦ ï »ñÙÇÝÁ:

Ð ³ í»Éí ³ Í ² ê ³ ÑÙ ³ Ýí ³ Í ï »ñÙÇÝÝ»ñ

² Ûë Ñ ³ í»Éí ³ ÍÁ ëáõÛÝ ÜÐØê-ի ամբաժանելի մասն է:

<u>Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý ³ Ï ï ÇíÝ»ñ</u>

àñå»ë ³ Ï ï ÇíÍ × ³ Ý ³ ãí ³ Í **Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý Í ³ Ëù»ñÝ »Ý՝** Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ý Ñ ³ ßí ³ å ³ Ñ ³ Ï ³ Ý Ñ ³ ßí ³ éÙ ³ Ý ù ³ Õ ³ ù ³ Ï ³ ÝáõÃÛ ³ ÝÁ Ñ ³ Ù ³ å ³ ï ³ ëË ³ Ý:

<u>Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý Í ³ Ëù»ñ</u>

Î ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ Ýª **û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ ÍáÝ»ñÇ Ñ» ï ³ Ëáõ½Ù ³ Ý ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý** Ñ» ï Ï ³ å ³ Í ³ Ëù»ñÝ »Ý Ý ³ Ë- ù ³ Ý û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ ÍáÝ»ñÇ ³ ñ ¹ÛáõÝ ³ Ñ ³ ÝÙ ³ Ý ï »ËÝÇÏ ³ Ï ³ Ý Çñ ³ ·áñÍ»ÉÇáõÃÛáõÝÝ áõ ³ é¨ ï ñ ³ ÛÇÝ Ï»Ýëáõݳ - ÏáõÃÛáõÝÁ óáõó ³ ¹ñ»ÉÁ:

<u>û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ ÍáÝ»ñÇ Ñ» ï ³ Ëáõ½áõÙ ¨ ·Ý ³ Ñ ³ ï áõÙ</u>

àñáß ³ ÏÇ ï ³ ñ ³ ÍùáõÙ Ñ» ï ³ Ëáõ½áõÙÝ»ñ Çñ ³ Ï ³ Ý ³ óÝ»Éáõ Çñ ³ վուìքների ձեռքբերման պաñ ³ · ³ ÛáõÙ û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ ÍáÝ»ñÇ՝ Ý»ñ ³ éÛ ³ É Ñ ³ Ýù ³ ûյութերի, ևավթի, բնական գազի և ևմաÝ ³ ïÇå ãí»ñ ³ Ï ³ Ý·ÝíáÕ é»ëáõñëÝ»ñÇ áñáÝáõÙÝ ¿, ÇÝãå»ë Ý ³ ¨ û· ï ³ Ï ³ ñ Ñ ³ Ý ³ ÍáÝ»ñÇ ³ ñ ¹ÛáõÝ ³ Ñ ³ ÝÙ ³ Ý ï »ËÝÇÏ ³ Ï ³ Ý Çñ ³ ·áñÍ»ÉÇáõÃÛ ³ Ý áõ ³ é¨ ï ñ ³ ÛÇÝ Ï»Ýëáõݳ - ÏáõÃÛ ³ Ý áñáßáõÙÁ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 7

Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ

Üå³ï³ÏÁ

1 êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ ¿ å³Ñ³Ýç»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Çñ»Ýó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßíետվություններում ներկայացնել այնպիսի բացահայտումներ, որոնք հնարավորություն կտան û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ·Ý³Ñ³ï»É՝

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ýß³Ý³ÏáõÃÛáõÝÁ (Ï³¨áñáõÃÛáõÝÁ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ¨ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó, ¨

(µ) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքներից բխող ռիսկերի, որոնց ենթարկված է կազմակերպությունը, բնույթը և չափը, ինչպես Ý³¨ ³ÛÝ, Ã» ÇÝãå»ë ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³é³í³ñáõÙ ³Û¹ éÇëÏ»ñÁ:

2 Սույն ստանդարտում պարունակվող սկզբունքները լրացնում են ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ֆինանսական պարտավորությունների ճանաչման, չափման և ներկայացման սկզբունքները, որ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦* ÐÐØê 32-áõÙ ¨ *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ¦* ÐÐØê 39-áõÙ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

3 êáõÛÝ ëï³Ýդարտը պետք է կիրառվի բոլոր կազմակերպությունների կողմից բոլոր տեսակի ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, բացառությամբ՝

(³) ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ (Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñÇ), áñáÝù Ñ³ßí³éíáõÙ »Ý *«Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»* ÐÐØê 27-ÇÝ, *§²ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ¦* ÐÐØê 28-ÇÝ Ï³Ù *§Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦* ÐÐØê 31-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, áñáß ¹»åù»ñáõÙ ÐÐØê 27-Á, ÐÐØê 28-Á Ï³Ù ÐÐØê 31-Á ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³ÝÁ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»É ÁëïÐØê 39-Ç: ²Û¹ ¹»åù»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ³Û¹ ë ï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³é»Ý Ý³¨ ³Û¹ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ï³Ù Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í բոլոր ածանցյալների նկատմամբ, բացառությամբ, երբ այդ ածանցյալ գործիքները Ñ³Ù³å³ï ասխանում են բաժնային գործիքի սահմանմանը ըստ ՀՀՍՍ 32-Ç.

(µ) ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ·áñÍ³ïáõÝ»ñÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ պարտականությունների, որոնց նկատմամբ կիրառվում է *«²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñ¦* ÐÐØê 19-Á.

(·) (Ñ³Ýí³Í¿):

(¹) ³å³ÑáíÁ·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ *§²å³ÑáíÁ·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦* ÜÐØê 4-áõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý ÏÇñ³éíáõÙ¿ ³å³ÑáíÁ·ñ³Ï³Ý պայմանագրերում ներկառուցված ածանցյալ գործիքների նկատմամբ, եթե ՀՀՍՍ 39-áí å³Ñ³ÝçáõÙ¿ ³Û¹ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ñ³ßí³é»É ³é³ÝÓÇÝ: ²í»ÉÇÝ, ÃáÕ³ñÏáÕÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ëáõÛÝ ÜÐØê-Ý *ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ* նկատմամբ, եթե բողարկողը å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý¨ ã³÷Ù³ÝÑ³Ù³ñ ÏÇñ³éáõÙ¿ ÐÐØê 39-Á, ë³Ï³ÛÝ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÜÐØê 4-Á, »Ã», Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÜÐØê 4-Ç 4(¹) å³ñ³·ñ³ýÇ, ÃáÕ³ñÏáÕÁ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ×³Ý³ãÙ³Ý¨ ã³÷Ù³ÝÑ³Ù³ñ ÁÝïñáõÙ¿ ÜÐØê 4-Ç ÏÇñ³éáõÙÛáõÝÁ:

(») բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գործարքների ներքո առաջացող ֆինանսական գործիքների, պայմանագրերի և պարտականությունների, որոնց նկատմամբ կիրառվում է *§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦* ÜÐØê 2-ը, բացառությամբ այն պայմանագրերի, áñáÝù ·ïÝíáõÙ »Ý ÐÐØê 39-Ç 5-7 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ, ¨ áñáÝó նկատմամբ կիրառվում է սույն ստանդարտը:

(½) այն գործիքների, որոնք պահանջվում է դասակարգել որպես բաժնային գործիքներ՝ ՀՀՍՄ 32-Ç 16² ¨ 16´ Ï³Ù16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

4 êáõÛÝ üÐØê-û կիրառվում է ճանաչված և չճանաչված ֆինանսական գործիքների նկատմամբ: Ö³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÐØÐê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñÁ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: â×³Ý³ãí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù, Ã» ÐØÐê 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñï Çó ¹áõñë »Ý, ·ïÝíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ëï³Ý¹³ñï Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ (ÇÝãåÇëÇù »Ý, ûñÇÝ³Ï, í³ñÏ ï³Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ)£

5 êáõÛÝ üÐØê-Ý ÏÇñ³éíáõÙ ¿ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ·ÝÙ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ նկատմամբ, որոնք ՀՀՍՄ 39-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ »Ý:

Ֆինանսական գործիքների դասեր և բացահայտումների խորության աստիճանը

6 ºÃ» ëáõÛÝ üÐØê-û պահանջում է կատարել բացահայտումներ ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÞյունը պետք է խմբավորի ֆինանսական գործիքներն ըստ այնպիսի դասերի, որոնք համապատասխանում են բացահայտվող տեղեկատվության բնույթին և որոնք հաշվի են առնում այդ ֆինանսական գործիքների բնութագրերը: Կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի բավարար ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ, áñÁ ÃáõÛÉ Ïï³ ¹ñ³Ýù Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óÝ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ»ï:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ýß³Ý³ÏáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ¨ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ

7 **Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որը ÃáõÛÉ Ïï³ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕ»ñÇÝ ·Ý³Ñ³ï»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ýß³Ý³ÏáõÃÛáõÝÁ (³½¹»óáõÃÛáõÝÁ) Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ¨ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ (íñ³):**

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñ

8 Ð»ï¨Û³É Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇó, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý ÐØÐê 39-áõÙ, ÛáõñÍ³ù³ÝáÛáõñÇ Ñ³ßí»ÏßéÍ³ÛÇÝ արժեքը պետք է բացահայտվի կա՛մ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, կա՛մ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ՝

(³) §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñ, ³é³ÝÓÇÝ ցույց տալով՝ (i) որպես այդպիսին սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախորոշվածները, և (ii) ÐØÐê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý áñå»ë ³é¨ïñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³ÍÝ»ñÁ.

(բ) ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³ÝÅ³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ,

(·) ÷ոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,

(¹) í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ïã»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñ,

(») §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորություններ, առանձին ցույց տալով՝ (i) սկզբնական ճանաչման ժամանակ որպես ³Û¹åÇëÇÝ Ý³ËáñáßÍ³ÍÝ»ñÁ, ¨ (ii) ÐØÐê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý áñå»ë ³é¨ïñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³ÍÝ»ñÁ,

(½) ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ:

§Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí³ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï ÇíÝ»ñ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

9 Եթե կազմակերպությունը փոխառությունը կամ դեբիտորական պարտքը (կամ փոխառությունների կամ դեբիտորական պարտքերի խումբը) նախորոշել է որպես «իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող», ապա այն պետք է բացահայտի՝

(³) փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի (կամ փոխառությունների կամ դեբիտորական պարտքերի խմբի) *å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ* (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 36(³)) ³é³í»É³·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ,

(բ) ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñáí Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñïù³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍÇùÝ»ñÁ Ýí³½»óÝáõÙ »Ý å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³Û¹ ³é³í»É³·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ,

(·) փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի (կամ փոխառությունների կամ դեբիտորական պարտքերի խմբի) իրական արժեքի փոփոխության գումարը՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում և Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ å³ñï³ÛÇÝ éÇëÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝª áñáßí³Í Ï³Ù՝

(i) áñå»ë Çñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ã¿ ßáõï³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ, áñáÝù ³é³ç³óÝáõÙ »Ý *ßáõï³Û³Ï³Ý éÇëÏ*, Ï³Ù

(ii) û·ï³·áñÍ»Éáí áñ¨¿ ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ Ù»Ãá¹, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáıþյան համոզմամբ, ³í»ÉÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇª å³ñï³ÛÇÝ éÇëÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ:

Þáõï³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³óÝáõÙ »Ý ßáõï³Û³Ï³Ý éÇëÏ, Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¹Çï³ñÏí³Í (»É³Ï»ï³ÛÇÝ) ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ, ³åñ³ÝùÇ ·ÝÇ, ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ Ï³Ù·Ý»ñÇ Ï³Ù¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

(¹) Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý í³ñÏ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí այն պահից, երբ փոխառությունը կամ դեբիտորական պարտքը նախորոշվել է:

10 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñáß»É ¿ áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷áõ¦ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-Ç å³ñ³·ñ³ý 9-Ç, ³å³ ³ÛÝ å»ïù ¿ բացահայտի.

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ¨ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝª áñáßí³Í Ï³Ù

(i) áñå»ë Çñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ã¿ ßáõï³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ, áñáÝù ³é³ç³óÝáõÙ »Ý ßáõï³Û³Ï³Ý éÇëÏ (ï»ë Ð³í»Éí³Í´, å³ñ³·ñ³ý´4), Ï³Ù

(ii) օգտագործելով որևէ այլընտրանքային մեթոդ, որը, կազմակերպության համոզմամբ, ³í»ÉÇ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ¿ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇª å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ:

Þáõï³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³óÝáõÙ »Ý ßáõï³Û³Ï³Ý éÇëÏ, Ý»ñ³éáõÙ »Ý »É³Ï»ï³ÛÇÝ ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ, ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ·ÝÇ, ³åñ³ÝùÇ ·ÝÇ, ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ, Ï³Ù ·Ý»ñÇ Ï³Ù ¹ñáõÛùÝ»ñÇ ÇÝ¹»ùëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ö³ÛÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ³ïÏ³ÝÇß å³ñáõÝ³ïáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ßáõï³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ý»ñùÇÝ Ï³Ù ³ñï³ùÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

(բ) ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և այն գումարի միջև տարբերությունը, áñÁ, Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, Ï³½Ù³Ï»ñåãÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñ¿ í×³ñ»É å³ñï³ï³ÇñáÇÙ³ñÙ³Ý ամսաթվի դրությամբ:

11 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի.

(³) 9(·) ¨ 10(³) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñի պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող մեթոդները.

(բ) եթե կազմակերպության համոզմամբ 9(գ) և 10(ա) պարագրաֆների պահանջները բավարարելու համար կատարված բացահայտումները արժանահավատորեն չեն ներկայացնում ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ Çñ å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ, ³å³ ³Û¹ »½ñ³Ï³óáõÃÛ³ÝÁ հանգելու պատճառները և այն գործոնները, որոնք, կազմակերպության համոզմամբ, տեղին են ïíÛ³ÉÇñ³íÇ×³ÏáõÙ:

Ì»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ

12 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (ÐÐØê 39-Ç 51-54 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»É¿ áñå»ë ³ÛÝåÇëÇÝ, áñÁ ã³÷áõÙ¿՝

(³) ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí Ï³Ù ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí, ³ÛÉ áã Ã» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, Ï³Ù

(բ) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³ÛÉ áã Ã» ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí Ï³Ù ³Ùáñï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí,

ապա այն պետք է բացահայտի յուրաքանչյուրը Ի³ ï»·áñÇ³ÛáõÙ ¨ ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõÑ Ï³ ï»·áñÇ³ÛÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý å³ï×³éÁ:

12² ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·»É ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ Ñ³Ý»Éáí §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáíª ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷áõ¦ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó ÐÐØê 39-Ç 50´ Ï³Ù 50¶ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï³Ù §í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»ÉÇ¦ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó ÐÐØê 39-Ç 50º å³ñ³·ñ³ýÇÝ համապատասխան, այն պետք է բացահայտի.

(³) ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõÑ Ï³ï»·áñÇ³ÛáõÙ ¨ ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõÑ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÁ,

(բ) ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõÑ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ïաշրջանի համար մինչև ապաճանաչում՝ բոլոր այն ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ ¨ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ, áñáÝù ÁÝÃ³óÇÏ ¨ Ý³Ëáñ¹ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»É»Ý.

(·) »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»É¿ 50´ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ³å³ ³ÛÝ Ñ³½í³¹»å Çñ³íÇ×³ÏÁ, ¨ ³ÛÝ ÷³ëï»ñÁ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù óáõó³ÝßáõÙ »Ý, áñ Çñ³íÇ×³ÏÁ Ñ³½í³¹»å¿.

(¹) այն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար, երբ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí í»ñ³ã³÷áõÙÇó û·áõï Á Ï³Ù ÏáñáõëïÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É¿ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ` ï íÛ³É Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ¨ Ý³Ëáñ¹ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ;

(») í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³ÝÁ Ñ³çáñ¹áÕ ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõÑ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ (Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³կաշրջանի, երբ ֆինանսական ակտիվը վերադասակարգվել ¿) ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ ³å³×³Ý³ãáõÙÁ, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí í»ñ³ã³÷áõÙÇó û·áõï Á Ï³Ù ÏáñáõëïÁ, áñÁ ×³Ý³ãí³Í ÏÉÇÝ»ñ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÁ ãí»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»ñ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõïÁ, Ïáñáõëï Á, »Ï³Ùáõï Á¨ Í³ËëÁ, ¨

(½) ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÁ ¨ ¹³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ï í³Í ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ³ÏÝÏ³ÉáõÙ¿ ÷áËÑ³ïáõó»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ամսաթվի դրությամբ:

²å³×³Ý³ãáõÙ

13 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÁ ÷áË³Ýó»É ³ÛÝå»ë, áñ ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ակտիվները կամ դրանց մի մասը չբավարարեն ապաճանաչման չափանիշների (տե՛ս ՀՀՍՏ 39-Ç 15-37 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ): ²Û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÛáõÑ³ù³ÝãÛáõÑ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåաբյունը պետք է բացահայտի.

(³) ակտիվների բնույթը,

(բ) սեփականության հետ կապված այն ռիսկերի և օգուտների բնույթը, որոնց կազմակերպությունը ÙÝáõÙ¿ »ÝÃ³ñÏí³Í.

(·) երբ կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել այդ բոլոր ակտիվները, ապա՝ ակտիվների և ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³åí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ, ¨

(¹) երբ կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ակտիվները իր շարունակական ներգրավվածության չափով, ապա՝ սկզբնական ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, ³ÛÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß³ñáõÝ³ïáõÙ¿ ×³Ý³ã»É, ¨ ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³åí³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ:

¶ñ³í

14 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի.

(³) Çñ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù Ý³ ·ñ³í³¹ñ»É¿ áñå»ë Çñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³ÑáõÃÛáõÝ, Ý»ñ³éÛ³É ÐÐØê 39-Ç 37(³) å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, ¨

(բ) ·ñ³í³¹ñÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ£

15 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ÑáõÙ¿ ·ñ³í (áñÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÇ¿), ¨ Çñ³íáõÝù áõÝÇ í³×³é»É Ï³Ù í»ñ³·ñ³í³¹ñ»É ·ñ³íÁ ³é³Ýó ·ñ³í³ïáõÇ ÏáÕÙÇó Ë³Ë ï Ù³Ý¹»åùÇ, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի.

(³) å³ÑíáÕ ·ñ³íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ,

(բ) í³×³éí³Í Ï³Ù í»ñ³·ñ³í³¹ñí³Í ÝÙ³Ý ·ñ³íÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ¨ ³ÛÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áõÝÇ ³ÛÝ í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ,

(·) ·ñ³íÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

ä³ñïù³ÛÇÝ ÏáñáõëïÝ»ñÇ·ÍáíåÃ³ÑáõëïÇÑ³ßÇí

16 Երբ ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են պարտքային կորուստների պատճառով, և Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ·ñ³ÝóáõÙ ¿ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßíáõÙ (ûñÇÝ³Ï, å³ÑáõëïÇ Ñ³ßÇí, áñÝ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ³ñÅ»½ñÏáõÙÝ»ñÁ ·ñ³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³Ù ÝÙ³Ý³ïÇå Ñ³ßÇí, áñÝ օգտագործվում է ակտիվների խմբային արժեզրկումը գրանցելու համար), այլ ոչ թե ուղղակիորեն նվազեցնում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը, ապա այն պետք է բացահայտի այդ հաշվի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñ:

Բաղադրյալ ֆինանսական գործիքներ՝ բազմակի ներկառուցված ածանցյալներով

17 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÃáÕ³ñÏ»É ¿ ·áñÍÇù, áñÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ¨¹ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý, ¨¹ ë»÷³Ï³Ý կապիտալի բաղադրիչ (տե՛ս ՀՀՍՍ 32-Ç å³ñ³·ñ³ý 28- Á), և գործիքն ունի բազմակի ներկառուցված ³Í³ÝóÛ³ÉÝ»ñ, áñáÝó ³ñÅ»ùÝ»ñÁ ÷áËï³å³ÏóÍ³Í »Ý (ÇÝãå»ë ûñÇÝ³Ï Ñ»ï³Ýã»ÉÇ ÷áË³ñÏ»ÉÇ պարտքային գործիքը), ապա այն պետք է բացահայտի այդ հատկանիշների առկայությունը:

ä³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ë³Ë ïáõÙÝ»ñ

18 Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáւյամբ ճանաչած վարկային պարտավորությունների գծով կազմակերպությունը պետք է բացահայտի.

(³) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Û¹ í³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³Ûñ ·áõÙ³ñÇ, ïáÏáëÝ»ñÇ, Ù³ñÙ³Ý ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÇÝ Ñ³ï Ï³óáõÙÝ»ñÇ, Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ë³Ë ïÙ³Ý Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñÁ

(բ) ³ÛÝ í³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ, áñáÝó ·Íáí ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É Ë³Ë ïáõÙ

(·) ³ñ¹Ûáù ÙÇÝã¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ññ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ëï³ïáõÙÁ Ë³Ë ïáõÙÝ»ñÁ í»ñ³óí»É (í»ñ³Ï³Ý·Ýí»É) »Ý, Ï³Ù í»ñ³Ý³Ûí»É »Ý í³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ:

19 ºÃ» Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ »Õ»É »Ý ÷áË³éáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ³ÛÉª å³ñ³·ñ³ý 18-ում նկարագրվածներից տարբեր խախտումներ, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի նույն տեղեկատվությունը, որը պահանջվում է å³ñ³·ñ³ý 18-ái, »Å» ³Û¹ Ë³Ëïáõ ÙÝ»ñÁ թույլ են տալիս վարկատուին պահանջել արագացված մարում (բացառությամբ, երբ խախտումները í»ñ³óí»É Ï³Ù ÷áË³éáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ í»ñ³Ý³Ûí»É »Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó ³é³ç):

Ð³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ

ºÏ³Ùïç, Í³ËëÇ, û·áõïÇ Ï³Ù ÏáñëïÇ Ñá¹í³ÍÝ»ñ

20 Կազմակերպությունը պետք է եկամտի, ծախսի, օգուտի կամ կորստի հետևյալ հոդվածները բացահայտի Ï³Ù Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³Ù Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.

(³) ½áõïû·áõïÁÏ³Ù½áõï ÏáñáõëïÁÑ»ï¨Û³ÉÝ»ñÇ·Íáí.

(i) §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ ã³÷íáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ կամ ֆինանսական պարտավորությունների՝ առանձին ցույց տալով սկզբնական ×³Ý³ãÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï áñå»ë ³Û¹åÇëÇÝ Ý³ËáñáßÍ³ÍÝ»ñÇ ·Íáí ³é³ç³ó³ÍÁ¨ ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³é¨ïñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí å³ÑíáÕ ¹³ë³Ï³ñ·í³ÍÝ»ñÇ ·Íáí ³é³ç³ó³ÍÁ.

(ii) í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇª ³é³ÝÓÇÝ ³é³ÝÓÇÝ óáõÛó ï³Éáí ³ÛÉÑ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ×³Ý³ãí³Í û·áõï Ï³Ù Ïáñëï Ç ·áõÙ³ñÁ, ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÁ.

(iii) ÙÇÝã¨ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ.

(iv) փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի.

(v) ³Ùáñ ï Ç½³óí³Í ³ñÅ»ùáí ã³÷áÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ

(p) ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ïáÏáë³ÛÇÝ »Ï³Ùáõï Á ¨ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ïáÏáë³ÛÇÝ Í³ËëÁ (Ñ³ßí³ñÏí³Í ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹áí) ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ ã³÷áÕ.

(·) í×³ñÝ»ñÇ ·Íáí »Ï³Ùáõïp և ծախսը (բացի արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս հաշվի ³éÝí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇó), áñáÝù ³é³ç³ó»É»Ý`

(i) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇó Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñõáÃÛáõÝÝ»ñÇó, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ ã³÷áÕ, ¨

(ii) Ñ³í³ï³ñÙ³·ñ³ÛÇÝ ¨ ³ÛÉ ýÇ¹áõóÇ³ñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇó, áñáÝù Ñ³Ý·»óÝáõÙ »Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ý»ñ¹ñÙ³ÝÁ Ï³Ù å³ÑÙ³ÝÁ ³ÝÑ³ïÝ»ñÇ, ïñ³ëïÝ»ñÇ, Ãáß³Ï³ÛÇÝ ÑÇÙÝ³¹ñ³ÙÝ»ñÇ, ¨ ³ÛÉ Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ÝáõÝÇó£

(¹) ïáÏáë³ÛÇÝ »Ï³Ùáõï Á ³ñÅ»½ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ÛáíªÑ³ßí»·ní³Í ÐÐØê 39-Ç Îàô93 å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, ¨

(») ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñëï Ç ·áõÙ³ñÁª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ ·Íáí:

Այլ բացահայտումներ

Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

21 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* ÐÐØê 1-Ç (2007-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) å³ñ³·ñ³ý 117-ի համապատասխան, կազմակերպությունը բացահայտում է հաշվապահական հաշվառման ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ¿³Ï³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ ³Ù÷á÷ Ï»ñåáí, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï»ÉÇë û·ï³·áñÍí³Í ã³÷Ù³ÝÇÙáõÝùÁ (Ï³Ù ÑÇÙáõÝùÝ»ñÁ) ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ï³ñï»ñÁ, áñáÝù ï»ÕÇÝ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ:

Ð»çÇ Ñ³ßí³éáõÙ

22 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալը, ՀՀՍՄ 39-áõÙ ÝÏ³ñ³·ní³Í Ñ»çÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÇ (³ÛëÇÝùÝª ÇÑ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ç»ñÇ, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÑáëùñÇ Ñ»ç»ñÇ ¨ ³ñï»ñÏñÛ³ ëտորաբաժանումներում զուտ ներդրումների հեջերի) համար առանձին՝

(³) Ñ»çÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

(p) áñå»ë Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ Ý³Ë³ï»ëí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ ¨ Ýñ³Ýó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ, ¨

(·) Ñ»ç³íորված ռիսկերի բնույթը:

23 Դրամական հոսքերի հեջերի գծով կազմակերպությունը պետք է բացահայտի.

(³) այն ժամանակահատվածները, երբ ակնկալվում է, որ դրամական հոսքերը տեղի կունենան, և երբ ակնկալվում է, որ դրանք կազդեն շահույթ կամ վնասի վրա.

(p) ó³ÝÏ³ó³Í Ï³ÝËï»ëíáÕ ·áñÍ³ñùÇ ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ý³ËÏÇÝáõÙ û·ï³·áñÍí»É ¿ Ñ»çÇ Ñ³ßí³éáõÙ, ë³Ï³ÛÝ, áñÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ÉÁ ³ÛÉ¨ë ãÇ ³ÏÝÏ³Éíáõ Ù.

(·) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ.

(¹) ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÁª óáõÛó ï³Éáí Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ïáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ÛÉ³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍáõÙ Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÁ, ¨

(») ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³Ýí»É ¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ¨ Ý»ñ³éí»É ¿ ³ÛÝåÇëÇ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÇÝùÝ³ñÅ»ùáõÙ կամ այլ հաշվեկշռային արժեքում, որի ձեռք բերումը կամ ստանձնելը հանդիսացել է Ñ»ç³íáñí³Í Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³ÝËï»ëíáÕ ·áñÍ³ñù:

24 Կազմակերպությունը պետք է առանձին բացահայտի.

(³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ñ»ç»ñÇ Ñ³Ù³ñ` û·áõïÁ Ï³Ù ÏáñáõëïÝ»ñÁ`

(i) Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí, ¨

(ii) Ñ»ç³íáñíáÕ éÇëÏÇÝ í»ñ³·ñ»ÉÇ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇó:

(բ) ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ñ»ÇÇó, ¨

(·) ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãí³Í ³Ý³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանումներում զուտ ներդրման հեջից:

Æñ³Ï³Ý³ñÅ»ù

25 ´³óÇ å³ñ³·ñ³ý 29-áõÙ ß³ñ³¹ñí³Í ¹»åù»Çó, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 6) ·ÍáíÏ½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ը³ó³Ñ³ÛïÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³Û¹ ¹³ëÇ ÇñÇ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ÛÝåÇëÇ Ó¨áí, áñ ÑÝ³ñ³íáñÉÇÝÇ ³ÛÝ Ñ³Ù»Ù³ï»É¹ñ³ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ñ»ï:

26 Իրական արժեքները բացահայտելիս կազմակերպությունը պետք է ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները խմբավոñÇ Áëï ¹³ë»ñÇ, ë³Ï³ÛÝ å»ïù ¿ Ñ³ßí³ÝóÇ ¹ñ³Ýù ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ã³÷áí, áñáí ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ Ñ³ßí³ÝóíáõÙ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝáõÙ:

27 Կազմակերպությունը պետք է ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի գծով բացահայտի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë û·ï³·áñÍí³Í Ù»ÃáÏ³Ý»ñÁ, ÇëÏ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÑÝ³ñùÝ»ñã û·ï³·áñÍ»Éáõ ¹»åùáõÙª Ý³¨ կիրառված ենթադրությունները: Օրինակ, երբ տեղին է, կազմակերպությունը բացահայտում է ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ í³Õ³Å³Ù Ù³ñÙ³Ý ·áñí³ÏÇóÝ»ñÇ, ·Ý³Ñ³ïí³Í å³ñïù³ÛÇÝ ÏáñáõëïÝ»ñÇ չափերի, տոկոսադրույքների կամ գեղչման գործակիցների վերաբերյալ ենթադրությունների մասին: Եթե փոփոխություն է կատարվել գնահատման հնարքում, ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¨ ¹ñ³ Ï³ï³ñÙ³Ý å³ï×³éÝ»ñÁ£

27² 27Ը պարագրաֆով պահանջվող բացահայտումները կատարելու համար կազմակերպությունը պետք է Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·Çª û·ï³·áñÍ»Éáí Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÑÇ»ñ³ñËÇ³Ý, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ã³÷áõÙÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»ÉÇë û·ï³·áñÍí³Í »É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇáõÃÛáõÝÁ£ Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÑÇ»ñ³ñËÇ³Ý å»ïù¿ áõÝ»Ý³Ñ»ï¨Û³É Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÁª

³) ÝáõÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ³ÏïÇí ßáõÏ³Ý»ñáõÙ ·Ý³ÝßíáÕ ·Ý»ñÁ (ã×ß·ñïí³Í) (1-ÇÝ Ù³Ï³ñ¹³Ï).

բ) 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյ³ÉÝ»ñ, áñáÝù ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí ¹ÇïÏ³ñÏíáõÙ »Ý Ï³Ù áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý (³ÛëÇÝùÝª áñå»ë ·Ý»ñ), Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý (³ÛëÇÝùÝª·Ý»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ëï³óíáÕ) (2-ñ¹Ù³Ï³ñ¹³Ï).

·) ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí »É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ, áñáÝù ÑÇÙÝí³Í ã»Ý¹Çï³ñÏíáÕ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³ (áã ¹Çï³ñÏ»É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ) (3-ñ¹Ù³Ï³ñ¹³Ï)£

Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÑÇ»ñ³ñËÇ³ÛáõÙ ³ÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, áñÇÝ ¹³ëíáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÁ, å»ïù ¿ áñáßíÇ ³Ù»Ý³ó³Íñ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ »É³Ï»ï³ÇÝ ïíÛ³ÉÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ¿ ամբողջությամբ վերցրած Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ£ ²Û¹ Ýå³ï³ÏÇ Ñ³Ù³ñ »É³Ï»ï³ÛÇÝ տվյալի նշանակալիությունը գնահատվում է ամբողջությամբ վերցրած իրական արժեքի համար: Եթե Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ý ¹Çï³ñÏíáÕ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ, áñáÝù å³Ñ³ÝçáõÙ »Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ×ß·ñïáõÙÝ»ñª ÑÇÙÝí³Í áã ¹Çï³ñÏ»É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ íñ³, ³å³ ³Û¹ã³÷áõÙÁ 3-րդ մակարդակի չափում է: Ամբողջությամբ վերցրած իրական արժեքի չափման համար կոնկրետ »É³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ïíÛ³É³ÏïÇíÇÝ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛանը բնորոշ գործոնները:

27´ üÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ã³÷áõÙÝ»ñÇ ·Íáí կազմակերպությունը պետք է ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի գծով բացահայտի՝

(³) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇ»ñ³ñËÇ³ÛáõÙ ³ÛÝ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, áñÇÝ ¹³ëíáõÙ »Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ չափումները՝ ամբողջությամբ վերցրած, ընդ որում՝ իրական արժեքների չափումները պետք է ³é³ÝÓÝ³óí»Ý 27² å³ñ³·ñ³ýáõÙë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý.

(բ) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇ»ñ³ñËÇ³ÛáõÙ 1-ÇÝ ¨ 2-ñ¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñÇ ÙÇç¨ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÁ ¨ ³Û¹ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÇ å³ï×³éÝ»ñÁ£ ÚáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ù³Ï³ñ¹³ÏáõÙ ներառված և յուրաքանչյուր մակարդակից հանված փոխանցումները պետք է բացահայտվեն և բացատրվեն իրարից առանձին: Այս նպատակի համար նշանակալիությունը պետք է ·Ý³Ñ³ïíÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ¨ ÁÝ¹³Ù»ÝÁ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ÁÝ¹³Ù»ÝÁ պարտավորությունների համեմատությամբ.

(·) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÑÇ»ñ³ñËÇ³ÛÇ 3-ñ¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇÝ ¹³ëí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ չափումների գծով սկզբնական և վերջնական մնացորդների միջև համաձայնեցումը՝ առանձին

բացահայտելով ժամանակաշրջանի ընթացքում այն փոփոխությունները, որáÝù í»ñ³·ñíáõÙ »Ý ë ï áñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇÝª

(i) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ·ÍáíÁÝ¹³Ù»ÝÁ û·áõïÝ»ñ Ï³Ù ÏáñáõëïÝ»ñ, áñáÝù ×³Ý³ãí»É »Ý ¿ահույթում կամ վնասում, ինչպես նաև այն բանի նկարագրությունը, թե որտեղ են ¹ñ³Ýù Ý»ñÏ³Û³óí»É Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿).

(ii) ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÁÝ¹³Ù»ÝÁ û·áõïÝ»ñ Ï³Ù ÏáñáõëïÝ»ñ.

(iii) ·ÝáõÙÝ»ñ, í³×³éùÝ»ñ, ÃáÕ³ñÏáõÙÝ»ñ ¨ Ù³ñáõÙÝ»ñ (Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÁ բացահայտելով ωé³ÝÓÇÝ).

(iv) 3-ñ¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏáõÙ Ý»ñ³éí³Í ¨ ³ÛÝï»ÕÇó Ñ³Ýí³Í ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ¹Çï³ñÏ»ÉÇáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÁ) ¨ ¹ñ³Ýó å³ï×³éÝ»ñÁ£ Üß³Ý³Ï³ÉÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ 3-ñ¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏáõÙ Ý»ñ³éí³Í ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñÁ å»ïù է բացահայտվեն և բացատրվեն 3-ñ¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇó Ñ³Ýí³ÍÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ.

¹) í»ñÁ (·)(i)-áõÙ Ýßí³ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ·ÍáíÁÝ¹³Ù»ÝÁ û·áõïÝ»ñÇ Ï³Ù ÏáñáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñáÝù í»ñ³·ñ»ÉÇ »Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ առկա ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող օգուտÝ»ñÇÝ Ï³Ù կորուստներին, ինչպես նաև այն բանի նկարագրությունը, թե որտեղ են դրանք ներկայացվել Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÇ Ù³ëÇÝ ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ (»Ã» Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿).

») 3-ñ¹ Ù³Ï³ñ¹³ÏÇÝ ¹³ëí³Í Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÇ ã³÷áõÙÝ»ñÇ ·Íáí, »Ã» Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ »É³Ï»ï ³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÙÁ áÕç³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏáõÙ ÝßÝ³Ý³Ï³Éáñ»Ý Ï÷á÷áË»ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÝßÇ ³Û¹ ÷³ëïÁ և բացահայտի այդ փոփոխությունների ազդեցությունը: Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի, թե ինչպես է հաշվարկվել áÕç³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏáõÙ ÝßÝ³Ý³Ï³Éáñ»Ý Ï÷á÷áË»ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÝßÇ ³Û¹ ÷³ëïÁ և բացահայտի այդ փոփոխությունների ազդեցությունը: Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի, թե ինչպես է հաշվարկվել áÕç³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ³ÛÉÁÝïñ³Ýù³ÛÇÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏáõÙ ÝßÝ³Ý³Ï³Éáñ»Ý Ï÷á÷áË»ñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ£ ²Ûë Ýå³ï³ÏÇ Ñ³Ù³ñ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ·Ý³Ñ³ï ÍÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù վնասի և ընդամենը ակտիվների կամ ընդամենը պարտավորությունների համեմատությամբ, կամ, երբ իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, ընդամենը սեփական կապիտալի համեմատությամբ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÝ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñանջվող բացահայտումները պետք է ներկայացնի աղյուսակային ձևաչափով, բացառությամբ երբ այլ ձևաչափն ավելի տեղին է:

28 ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ Ñ³Ù³ñ ßáõÏ³Ý ³ÏïÇí ã¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáßáõÙ ¿ª û·ï³·áñÍ»Éáí ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÑÝ³ñù (ï»ë ÐÐØê 39-Ç Îàô71-Îàô79 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ): Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի ամենալավ վկայությունը գործարքի գինն է (այսինքն, տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը), բացառությամբ, երբ բավարարված են ՀՀՍՍ 39-Ç Îàô76 å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ: ²Ûë ï»ÕÇó Ñ»ï¨áõÙ ¿, որ կարող է տարբերություն լինել սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի և այն գումարի միջև, որը կորոշվեր այդ ամսաթվի դրությամբ գնահատման հնարքի օգտագործմամբ: Եթե կա այդպիսի տարբերություն, կազմակերպությունը պետք է, ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի, բացահայտի.

(³) Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Çñ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³Û¹ տարբերությունը ճանաչելու գծով՝ արտացոլելու համար այն գործոնների (ներառյալ Å³Ù³Ý³ÏÇ) ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ßáõÏ³ÛÇ Ù³ëÝ³ÏÇóÝ»ñÁ Ñ³ßíÇ Ï³éÝ»ÇÝ ·Ý»ñë³ÑÙ³Ý»ÉÇë (ï»ë ÐÐØê 39-Ç Îàô76 å³ñ³·ñ³ýÁ), ¨

(բ) ընդհանուր տարբերությունը, որը դեռ պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում, ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ, և այդ տարբերության մնացորդի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óáõÙÁ:

29 Իրական ածեքի բացահայտումները չեն պահանջվում՝

(³) երբ Ñ³ßí»ÏßéÛÝ³ñÅ»ùÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ Ë»É³ÙÇï Ùáï»óáõÙ, ûñÇÝ³Ï, ³ÛÝåÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, ÇÝãåÇëÇù »Ý Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ³é¨ï ñ³ÛÇÝ ղեքիտորական և կրեդիտորական պարտքերը,

(բ) ակտիվ չուկայում գնանշում չունեցող բաժնային գործիքներում կամ այդպիսի բաժնային ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÁ, ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý, Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷»Éáõ ³ÝÑÝ³ñÇÝáõÃÛ³Ý å³ï×³éáí, ã³÷áõÙ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùáí, Ï³Ù

(·) Ñ³Ûª»óáÕ³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³ï³Ï³ÝÇß å³ñáõÝ³ÏáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ (ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ üÐØê 4-áõÙ) Ñ³Ù³ñ, »Ã» ³Ûª Ñ³ï³Ï³ÝÇßÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï³ñ»Ýã÷»É:

30 29(ք) և (գ) պարագրաֆներում նկարագրված դեպքերում կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ³ÛÝåÇëÇ ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛáõÝ, áñÁ û·ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ Ï³ï³ñ»É Çñ»Ýó ë»÷³Ï³Ý ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³Ûª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï³ï³ÇíÝ»ñÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի միջև հնարավոր տարբերությունների չափի վերաբերյալ, ներառյալ.

(³) ³ÛÝ ÷³ëï»Á, áñ ³Ûª ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ մասին տեղեկատվություն չի բացահայտվել, ù³ÝÇ áñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï³ñ»Ýã÷»É,

(բ) ֆինանսական գործիքների նկարագրությունը, դրանց հաշվեկշռային արժեքը, և այն բանի բացատրությունը, թե ինչու իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

(·) տեղեկատվություն գործիքների շուկայի վերաբերյալ

(¹) ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛáõÝ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ùï³¹Çñ ¿ ûï³ñ»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ ¨ ÇÝãå»ë,

(») »Ã» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ý³ËÏÇÝáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ ã¿ñ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï³ñ»Ý ã³÷»É, ³å³×³ãí»É »Ý, ³å³ ³Ûª ÷³ëï»Á, ¹ñ³Ýó Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ ³å³×³Ý³âÙ³Ý å³ÑÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨×³Ý³ãí³Í û·áõï Ç³Ù ÏáñëïÇ ·áõÙ³ñÁ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի բնույթն ու չափը

31 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որը հնարավորություն է տալիս ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáõÝ»ñÇÝ ·Ý³Ñ³ï»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó առաջացող ռիսկերի բնույթն ու չափը, որոնց ենթակա է կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

32 ä³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 33-42-ով պահանջվող բացահայտումները կենտրոնացած են ֆինանսë³Ï³Ý գործիքներից առաջացող ռիսկերի վրա, ինչպես նաև այն բանի վրա, թե ինչպես են այդ ռիսկերը կառավարվում: Սովորաբար այդ ռիսկերը ներառում են պարտքային ռիսկը, *Çñ³ó»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏÁ* ¨ ßáõÏ³Û³Ï³ÝéÇëÏÁ, ë³Ï³ÛÝã»Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏíáõÙ ¹ñ³Ýóáí£

Որակական բացահայտումներ

33 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÇ éÇëÏÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է բացահայտի.

(³) éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ¨ ³ÛÝ, Ã» ÇÝãå»ë¿¹³ ³é³ç³ÝáõÙ,

(բ) éÇëÏÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Çñ Ýå³ï³ÏÝ»ñÁ, ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ éÇëÏÇ ã³÷ÙªÝ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍíáÕ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ, ¨

(·) (ա) կամ (բ) կետերում նշվածների փոփոխությունները նախորդ ժամանակաշրջանի համեմատ:

Քանակական բացահայտումներ

34 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÇ éÇëÏÇ Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է բացահայտի.

(³) ù³Ý³Ï³ï³Ý ³Ù÷á÷ ïíÛ³ÉÝ»ñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ³Ûª éÇëÏÇÝ Çñ ênթարկվածության վերաբերյալ: Այս բացահայտումը պետք է հիմնված լինի այն ներքին ï»Õ»Ï³ï³ïáõÃÛ³Ý íñ³, áñÁ ïñ³Ù³¹ñíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³Ýó³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇÝ (ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ §*Î³å³ïóí³Í ïáõÙ»ñÇ բացահայտում*» ÐØØê 24-áõÙ), ûñÇ³Ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹ÇÝ Ï³Ù ·ÉË³íáñ ·áñÍ³¹Çñ ïÝûñ»ÝÇÝ,

(բ) 36-42-րդ պարագրաֆներով պահանջվող բացահայտումներ, այն չափով, որքանով դրանք չեն բացայատվել (ա) կետում, բացառությամբ, երբ ռիսկն էական ã¿ (¿³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÙÝ³ñÏíáõÙ ¿ÐØØê 1-Ç 29-31 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ).

(·) ռիսկի կենտրոնացումները, եթե դրանք ակնհայտ չեն (ա) և (բ) կետերից:

35 Եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բացահայտված քանակական տվյալները չեն Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ,

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ïñ³Ù³¹ñÇ Éñ³óáõóÇã ï»Õ»Ï³ ïáõÃÛáõÝª Ý»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³Û¹ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ:

ä³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏ

36 Կազմակերպությունը պետք է ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի բացահայտի.

(³) Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñջանի վերջի դրությամբ իր պարտքային ռիսկին առավելագույն »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ É³í³·áõÛÝë Ý»ñÏ³Û³óÝáÕ ·áõÙ³ñÁ` ³é³Ýó Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáõ å³ÑíáÕ գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները (օրինակ, հաշվանցման համաձայնագրեր, որոնք չեն բավարարում հաշվանցման չափանիշներÇÝ Áëï ÐÐØê 32-Ç),

(բ) (ա) կետում բացահայտված գումարի գծով՝ որպես ապահովություն պահվող գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների նկարագրությունը,

(·) ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñÇª å³ñï³Û³ÇÝ éÇëÏÇ ³éáõÙáí áñ³ÏÇ Ù³ëÇÝ, áñáÝù áã Å³Ù³ï»ï³Ýó»Ý, áã ¿É ³ñÅ»ñÏí³Í, ¨

(¹) ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñáÝó å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ í»ñ³Ý³Ûí»É»Ý, ¨ áñáÝù ³ÛÉ³å»ë Å³Ù³ï»ï³Ýó Ï³Ù³ñÅ»ñÏí³Í ÏÉÇÝ»ÇÝ£

Ä³Ù³ï»ï³Ýó Ï³Ù³ñÅ»ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñ

37 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Áëï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ ¹³ùëրի բացահայտի.

(³) ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ Å³Ù³ï»ïÝ»ñÇ (Ï³Ûáõ ï¨áÕáõÃÛ³Ý) í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ժամկետանց են, բայց արժեզրկված չեն,

(բ) ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ³ÝÑ³ï³å»ë áñáßí»É »Ý áñå»ë ³ñժեզրկված հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, ներառյալ այն գործոնները, որոնք հաշվի են առնվել կազմակերպության կողմից, երբ որոշվել է, որ դրանք արժեզրկված են, և

(·) (ա) և (բ) կետերում բացահայտված գումարների գծով, որպես ապահովություն պահվող գրավի և å³ñïùÇ որակի բարելավման այլ միջոցների նկարագրությունը և, եթե դա հնարավոր է, նրանց Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ:

Ստացված գրավը և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները

38 Եթե կազմակերպությունը, իր կողմից որպես ապահովություն պահվող գրավի նկատմամբ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ó»éù բռնելով կամ պարտքի բարելավման առկա այլ միջոցներից (օր.՝ երաշխիքից) օգտվելով, ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք է բերում ֆինանսական կամ ոչ ֆինանսական ակտիվներ, և այդ ակտիվները բավարարում են այլ ստանդարտներով սահմանված ճանաչման ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇÝ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»տք է բացահայտի.

(³) ձեռք բերած ակտիվների բնույթը և հաշվեկշռային արժեքը, և

(բ) »Ã» ³Ïï³ÇíÝ»ñÁ Ñ»ßï áñ»Ý ÷áË³ñÏ»ÉÇ ã»Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ, ³Û¹åÇëÇ ³Ïï³ÇíÝ»ñÇ ûï³ñÙ³Ý Ï³ÙÇñ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝáõÙ û·ï³·áñÍÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ:

Æñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏ

39 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛունը պետք է բացահայտի՝

(³) áã ³Í³Ýóû³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (Ý»ñ³éû³É ÃáÕ³ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ) Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ, áñÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÙÝ³óû³É Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÁ.

(բ) ³Í³Ýóû³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ£ Ø³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ý»ñ³éÇ ³ÛÝ ³Í³Ýóû³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ù³ñÙ³Ý ÙÝ³óû³É Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÁ, áñáÝó Ñ³Ù³ñ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ù³ñÙ³Ý Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÝ ¿³Ï³Ý »Ý¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Å³Ù³Ï»ïÝ»ñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý´11´).

(·) այն բանի նկարագրությունը, թե ինչպես է նա կառավարում (ա) (բ) կետում նշվածներին Ý»ñÑ³ïáõÏ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³ÝéÇëÏÁ:

Þáõß³ñ³ý éÇëÏ

¼·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ

40 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýáõù å³ñ³·ñ³ý 41-áõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³ÍÇÝ, ³å³ ³ÛÝ պետք է բացահայտի.

(³) ½·³ÛáõÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ ßáõß³Ï³Ý éÇëÏÇ, áñÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »ÝÃ³ñÏí³Í ¿ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, յուրաքանչյուր տեսակի գծով՝ ցույց տալով, թե շահույթ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ íñ³ ÇÝãå»ë Ï³½¹»ÇÝ éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÇª ³Û¹ ամսաթվի դրությամբ ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունները.

(բ) ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ å³ï³ñ³ëï»ÉÇë û·ï³·áõÍí³Í Ù»ÃáÝ»ñÁ ¨ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ¨

(·) Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù»Ù³ï û·ï³·áõÍí³Í Ù»ÃáÝ»ñÇ ¨ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï×³éÝ»ñÁ:

41 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ï³ñáõÙ ¿ ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ÛÝåÇëÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ, ÇÝãåÇëÇÝ ¿, ûñÇÝ³Ï, éÇëÏÇÝ »ÝÃ³Ï³ ³ñÅ»ùÁ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ï³ ïáÏáë³¹ñáõÙÝ»ñÇ ¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ) ÷áËï³å³ïóí³ÍáõÃÛáõÝÁ, ¨ ³ÛÝ û·ï³·áõÍáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ»ñÁ Ï³é³í³ñ»ÉáõÝå³ï³ïáí, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ û·ï³·áõÍ»É ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Û¹ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ å³ñ³·ñ³ý 40-áõÙ ÝßÍ³Í í»ñÉáõÍáõÃÛ³Ý ÷áË³ñ»Ý: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ բացահայտի նաև.

(³) ³Û¹åÇëÇ ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ å³ï³ñ³ëï»ÉÇë û·ï³·áõÍí³Í Ù»ÃáÝ»ñÇ ¨ ï³ñ³Ù³¹ñí³Í տվյալների հիմքում ընկած հիմնական պարամետրերի ու ենթադրությունների բացատրությունը, ¨

(բ) օգտագործված մեթոդի նպատակի և այն սահմանափակումների բացատրությունը, որոնք Ï³ñáÕ »Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ñ³ûգեցնել այնպիսի տեղեկատվության, որն ամբողջովին չի ³ñï³óáÉáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³ñÅ»ùÁ:

Շուկայական ռիսկի վերաբերյալ այլ բացահայտումներ

42 Եթե 40 կամ 41 պարագրաֆին համապատասխան բացահայտված զգայունության վերլուծությունը չի Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇÝ Ý»ñÑ³ïáõÏ éÇëÏÁ (ûñÇÝ³Ï, ³ÛÝ å³ï×³éáí, áñ ï³ñ»í»ñçÇ դրությամբ ռիսկին ենթարկվածությունը չի արտացոլում տարվա ընթացքում ռիսկին ենթարկվածությունը), ապա կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը, ինչպես նաև պատճառները, որոնց հիմ³Ý íñ³ Ý³ »ÝÃ³¹ñáõÙ¿, áñ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ éÇëÏ»ñÁ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³Ýóáõ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ

43 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2007 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõë»ÉÇ ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ ë ï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ Ý³ պետք է բացահայտի այդ փաստը:

44 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ üÐØê-Ý ÏÇñ³éáõÙ ¿ Ý³Ëù³Ý 2006 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ Ý³ Ï³ñáÕ ¿ ãÝ»ñÏ³Û³óÝ»É Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï³íáõÃÛáõÝ 31-42 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ռիսկերի բնույթի և չափի վերաբերյալ բացահայտումների գծով:

44² ÐÐØê 1-Á (2007-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) ÷á÷áË»É¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ û·ï³·áõÑÍáõÃ ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ: ´³óÇ ³Û¹, ³ÛÝ ÷á÷áË»É¿ 20, 21, 23(·) ¨ (¹), 27(·) å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ Ð³í»É³Í ´-Ç å³ñ³·ñ³ý ´5-Á: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (2007-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

44´ üÐØê 3-Á (2008-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) Ñ³Ý»É¿ 3(·) å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 3-Á (2008-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÝáõÛÝå»ë å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

44¶ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñ³·ñ³ý 3-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 2008

Ãí³Ï³ÝÇ ÷»ïñí³ñÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §Ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ¨ Ëáõí³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ¦-Á (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 32-áõÙ ¨ ÐÐØê 1-áõÙ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ å³ñ³·ñ³ý 3-Ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

44¸ 3(³) å³ñ³·ñ³ýÁ ÷á÷áË¦í»É ¿ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛçëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í §*ÜÐØê-ների բարեվարումներ*¦ ÷³ëï³ÃÕÃáí£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÃÛáõÝÁ Ãáõ¦³ïñíáõÙ ¿£ ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ համար, ևս պետք է բացահայտի այդ փաստը և այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար կիրառի ÐÐØê 28-Ç 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÇ, ÐÐØê 31-Ç 1-ÇÝ å³ñ³·ñ³ýÇ ¨ ÐÐØê 32-Ç 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýª 2008 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛçëÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ£ Âáõ¦³ïñíáõÙ ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³é»É ³é³çÁÝÃ³ó£

44º 2008 թվականի հոկտեմբերին հրապարակված «*ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ*¦ (ö÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 39-áõÙ ¨ üÐØê 7-áõÙ) ÷³ëï³ÃáõÕÃÁ ÷á÷áË»É ¿ å³ñ³·ñ³ý 12-Á ¨ ³í»É³óñ»É ¿ å³ñ³·ñ³ý 12²-Ý: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá:

44¼ 2008 թվականի նոյեմբերին հրապարակված «*ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·áõÙ. áõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ ¨ ³Ýóáõ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ*¦-Á (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 39-áõÙ ¨ üÐØê 7-áõÙ) ÷á÷áË»É ¿ å³ñ³·ñ³ý 44º-Ý: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá:

44½ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ïÇÝ Ññ³ï³ñ³Ïí³Í §*Ֆինանսական գործիքների մասին բացահայտումների բարեվարում*» (öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ üÐØê 7-áõÙ) ÷³ëï³ÃáõÕÃÁ ÷á÷áË»É ¿ 27-ñ¹, 39-ñ¹ ¨ ´11 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ¨ ³í»É³óñ»É ¿ 27², 27´, ´10² ¨ ´11²–´11¼ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ÎÇñ³éáõÃÛ³Ý ³é³çÇÝ ï³ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñ ã¿ ï³ñ³Ù³¹ñ»É Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñáí å³Ñ³ÝçíáÕ բացահայտումների գծով: Վաղաժամ կիրառությունը թույլատրվում է: Եթե կազմակերպությունը փոփոխությունները կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի համար, ևս պետք է բացահայտի այ¹ ÷³ëï Á£

ÐÐØê 30 -Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ¹³³³ñ»óáõÙÁ

45 êáõÛÝ üÐØê-Ý ÷áË³ñÇÝáõÙ ¿ «*Բացահայտումներ բանկերի և նմանատիպ ֆինանսական Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ*¦ ÐÐØê 30-ÇÝ:

Ð³í»Éí³Í ²

ê³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñ

êáõÛÝ Ñ³í»É³Í ³ÛëüÐØê-ի անբաժան մասն է:

å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏ Այն բանի ռիսկը, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ:

³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏ Այն բանի ռիսկը, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÑáëùÁ Ï ï³ï³ÝÍ»Ý ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ-Ý»ñÇ Ñ»ï¨³Ýùáí:

ïáÏáë³¹ñáõÙù³ÛÇÝ éÇëÏ Այն բանի ռիսկը, որ ֆինանսական գործիքի իրական արÅ»ùÁ Ï³Ù ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÑáëùÁ Ï ï³ï³ÝÍ»Ý` ßáõÏ³Û³Ï³Ý ïáÏáë³¹ñáõÙù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³Ýùáí:

Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏ Այն բանի ռիսկը, nñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹Åí³ñáõÃÛáõÝÝ»ñ ÏáõÝ»Ý³ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»ÉÇë, áñáÝù Ù³ñí»Éáõ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí ïñ³Ù³¹ñ»Éáí:

í³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ Ì³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý, áñáÝù ã»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ïñ»¹Ç ï áñ³Ï³Ý å³ñù»ñª í×³ñÙ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý Å³ÙÏ»ï Ý»ñáí:

ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏ Այն բանի ռիսկը, որ ֆինանսական գործիքի իրական արÅ»ùÁ Ï³Ù ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ Ï ï³ï³Ý Íáõ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³Ýùáí: Þáõ Ï³Û³Ï³Ý éÇëÏÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ »ñ»ù ï»ë³ÏÇ éÇëÏ` **³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏ**, **ïáÏáë³¹ñáõÛù³ÛÇÝ éÇëÏ** ¨ **³ÛÉ·Ý³ÛÇÝ éÇëÏ**:

³ÛÉ·Ý³ÛÇÝ éÇëÏ Այն բանի ռիսկը, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ Ï ï³ï³Ýí»Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·Ý»ñÇ ÷á÷áËությունների (բացի **ïáÏáë³¹ñáõÛù³ÛÇÝ éÇëÏÇó** ¨ **³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇó** ³é³ç³óáÕÝ»ñÇó) ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ Ñ³ïáõÏ ·áñÍáÝÝ»ñáí, Ã» շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆիÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ íñ³ ³½¹áÕ ·áñÍáÝÝ»ñáí:

Å³ÙÏ»ï³Ýó Ֆինանսական ակտիվը ժամկետանց է, երբ կոնտրագենտը պայմանագրով ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³ÙÏ»ï áõÙ ãÇ Ï³ï³ñ»É í×³ñáõÙÁ:

Ð»ï¨Û³É ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý ÐÐØê 32-Ç 11-ñ¹ Ï³Ù ÐÐØê 39-Ç 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ¨ ëáõÛÝ üÐØê-áõÙ û·ï³·áñÍáõÙ »Ý ÐÐØê 32-áõÙ ¨ ÐÐØê 39-áõÙ áñáß³ÏÇ³óí³Í ÇÙ³ëïÝ»ñáí.

- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³Ùáñ ïÇ½³óí³Í ³ñÅ»ù
- í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ ïã»É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ
- ³å³×³Ý³ãáõÙ
- ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù (Ï³Ù ³Í³ÝóÛ³É)
- ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ Ù»Ãá¹
- բաժնայինն գáñÍÇù
- Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí
- §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ ã³÷íáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ
- ³é¨ï ñ³Ï³Ý Ýå³ï³Ïáí å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù
- ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ
- Ï³ÝË³ï»ëí³Í ·áñÍ³ñù
- Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù
- ÙÇÝã¨Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ï Á å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñ
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր
- ë ï³Ý¹³ñï ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·áí ·ÝáõÙ Ï³Ù í³×³éù

Ð³í»Éí³Í´

ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ³Ûë üÐØê-ի անբաժան մասն է:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹³ë»ñ ¨ բացահայտումների ËáñáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ (å³ñ³·ñ³ý 6)

´1 ä³ñ³·ñ³ý 6-ը պահանջում է, որ կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքները խմբավորի ըստ այնպիսի դասերի, որոնք համապատասխանում են բացահայտվող տեղեկատվության բնույթին և որոնք Ñ³ßíÇ են առնում այդ ֆինանսական գործիքների բնութագրերը: Պարագրաֆ 6-áõÙÝÏ³ñ³·ñí³Í¹³ë»ñÁ որոշվում են կազմակերպության կողմից և, հետևաբար, տարբերվում են ֆինանսական գործիքների Ï³ï»·áñÇ³Ý»ñÇó, áñáÝù ÝßíáÍ »Ý ÐÐØê 39-áõÙ (áñáÝù ë³ÑÙ³ÝáõÙ »Ý, Ã» ÇÝãå»ë »Ý â³÷áõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ, ¨ áñ ï»Õ »Ý ×³Ý³ãíáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ):

´2 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ¹³ë»ñÁ áñáß»ÉÇëª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³éÝí³½Ý`

(³) ³Ùáñï Ç½³óíáÕ ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ½³ï Ç Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí ã³÷íáÕÝ»ñÇó,

(բ) áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ¹³ë Ï³Ù ¹³ë»ñ ¹Çï³ñÏÇ ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù ¹áõñë »Ý ëáõÛÝ üÐØê-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŁáñï Çó:

´3 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, »ÉÝ»Łáí Çñ ë»÷³Ï³Ý Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇó, áñáßáõÙ ¿, Ã» ÇÝã ³ëï Ç×³ÝÇ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñ ³ÛÝ å»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ëáõÛÝ üÐØê-þ պահանջները բավարարելու համար, որքան áõշադրություն պետք է դարձնի այդ պահանջների տարբեր ասպեկտների վրա, և ինչպես է այն ընդհանրացնելու տեղեկատվությունը՝ ամբողջական պատկերը ցույց տալու համար, ընդ որում, առանց միավորելու տարբեր բնութագրեր ունեցող տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է հավասարակշռություն ·ïÝ»É »ñÏáõ Í³ÛñÑ»ÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ª ÙÇ ÏáÕÙÇóª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³í»Éáñ¹ մանրամասներով ծանրաբեռնելու, որոնք կարող են օգտակար չլինել ֆինանսական հաշվետվություններն û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ, ¨ ÙÛáõë ÏáÕÙÇóª ã³÷³½³ÝóÁÝ¹Ñ³Ýñ³óÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí Ï³ñ¨áñ ï»Õ»Ï³ï¨áõÃáõÝÁ ãÝ»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ Ï³Ù³ÝÑëï³ïÝ»ñÏ³Û³óÝ»Éáõ: úñÇÝ³Ï, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ëï»ñÇ Ï³ñ¨áñ տեղեկատվությունը՝ ներառելով այն մեծ քանակությամբ ոչ կարևոր մանրամասների մեջ: Նմանապես, կազմակերպությունը չպետք է բացահայտի այնչափ ընդհանրացված տեղեկատվություն, áñÁ ÃáõÛÉ ãÇ ï³ÉÇë ½³Ý³½³Ý»É ³é³ÝÓÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ï³Ù ¹ñ³Ýó Ñ»ï Ï³åí³Í éÇëÏ»ñÇ ÙÇç¨ ¿³Ï³Ý տարբերությունները:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÝßíÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ ¨ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ

§Æñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáõ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 10 ¨ 11)

´4 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñáßáõٿ áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող», ապա 10(ա) պարագրաֆը պահանջում է, որ այն բացահայտի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ: ä³ñ³·ñ³ý 10(³)(i)-Ý ÃáõÛÉ³ïñáõÙ ¿, áñ ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ áñáßíÇ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ã¿ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ, áñáÝù ³é³ç³óÝáõÙ »Ý ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏ: ºÃ» å³ñï³íáñáõÃÛ³ÝÁ ³éÝãíáÕ ßáõÏ³Û³Ï³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÙÇ³ÛÝ ¹Çï³ñÏí³Í (»É³Ï»ï³ÛÇÝ) ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÝ »Ý, ³å³ ³Û¹ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ¿ ·Ý³Ñ³ïí»É Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå.

(³) Ü³Ëª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ý»ñùÇÝ Ñ³ïáõÛó³¹ñáõÛùÁ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ՝ օգտագործելով պարտավորության դիտարկված ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý å³ÙÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ժամանակաշրջանի սկզբում: Կազմակերպությունը այդ հատույցադրույքից հանում է Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ëÏqբիև դիտարկված (ելակետային) տոկոսադրույքը՝ ստանալու համար ներքին հատույցադրույքի՝ գործիքին հատուկ բաղադրիչը:

(բ) ²ÛÝáõÑ»ï¨ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùª û·ï³·áñÍŁáí å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ¨ ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛù, áñÁ Ñ³í³ë³ñ¿ (i) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇÝ ¹Çï³ñÏí³Í (»É³Ï»ï³ÛÇÝ) ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ¨, (ii) Ý»ñùÇÝ Ñ³ïáõÛó³¹ñáõÛùÇª ·áñÍÇùÝ հատուկ բաղադրիչի (ա) կետին համապատասխան որոշված) հաՇրագումարին:

(·) Ä³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ùի վերջում պարտավորության դիտարկված շուկայական գնի և (բ) կետում նշվածին համապատասխան հաշվարկած գումարի տարբերությունը ներկայացնում է իրական ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, áñÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ã¿ ¹Çï³ñÏí³Í (»É³Ï»ï³ÛÇÝ) ïáÏáë³¹ñáõÛùÝ»ñÇ փոփոխությանը: Այդ գումարը պետք է բացաÑ³ÛïíÇ:

²Ûë ûñÇÝ³ÏáõÙ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³Ýáõ»Ý áã Ã» ·áñÍÇùÇ å³ñï»ù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ï³Ù ïáÏáë³¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó, ³ÛÉª áõñÇß գործոններից, ևշանակալի չեն: Եթե օրինակում բերված գործիքը պարունակում ¿ Ý»ñÏ³éáõó³Í ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù, ³å³, å³ñ³·ñ³ý 10(³)-ին համապատասխան բացահայտվելիք գումարը որոշելիս, Ý»ñÏ³éáõó³Í ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ý»ñ³éíáõÙ:

Այլ բացահայտումներ. հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (å³ñ³·ñ³ý 21)

´5 ä³ñ³·ñ³ý 21-ը պահանջում է բացահայտել ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝùÁ (Ï³Ù ÑÇÙáõÝùÝ»ñÁ) ¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ï³ññ»ñÁ, áñáÝù ï»ÕÇÝ »Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇքների համար այդպիսի բացահայտումները կարող են ներառել.

(³) áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ Ý³Ëáñáßí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(i) ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների բնույթը, áñáÝù Ý³Ëáñáßí»É »Ý áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦,

(ii) ³Û¹ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñå»ë այդպիսին սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախորոշելու չափանիշներ,

(iii) այն, թե ինչպես է կազմակերպությունը բավ³ñ³ñ»É ÐÐØê 39-Ç 9, 11² Ï³Ù 12 պարագրաֆների պայմանները այդպիսի նախառորոշման վերաբերյալ: Այն ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý³Ëáñáßí»É »Ý ÐÐØê 39-áõÙ å³ñáõÝ³Ï³íáÕ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙաևման (բ)(i) պարագրաֆին համապատասխան, այդ բացահայտումը ներառում է այն հանգամանքների ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ³ÛÉ³å»ë (³ÛëÇÝùÝª ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÛÉ ÑÇÙáõÝùáí ã³÷»ÉÇë Ï³Ù ×³Ý³ã»ÉÇë) ÏÑ³Ï·óÝ»ñÇÝ ã³÷Ù³Ý Ï³Ù ×³Ý³ãÙ³Ý ³ÝÑ»ï¨áÕ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ: ²ÛÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý³Ëáñáßí»É »Ý ÁëïÐÐØê 39-áõÙ å³ñáõÝ³ÏáÕ §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý (բ)(ii) պարագրաֆին համապատասխան, այդ բացահայտումը ներառում է այն բանի ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ã» áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ Ý³Ëáñáßáõ ÙÁ ÇÝãå»ë¿Ñ»ï¨áÕ³Ï³Ýáñ»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñ³ÍéÇëÏÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ï³Ù Ý»ñ¹ñáõÛ³ÛÇÝ é³½Ù³í³ñáõÃÛ³ÝÁ:

(բ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÁ áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï ã»ÉÇ Ý³Ëáñáß»Éáõ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ.

(·) ³ÛÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ëï³Ý¹³ñï ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·áí ·ÝáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù վաճառքները հաշվառվում են առևտրի օրվա դրությամբ, թե վերջնահաշվարկի օրվա դրությամբ (ï»ë ÐÐØê 39-Ç å³ñ³·ñ³ý 38-Á):

(¹) »Ã» å³ñï³ÛÇÝ ÏáñáõëïÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³ñÅ»½ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ Ýí³½»óÙ³Ý Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍáõÙ¿ å³Ñáõëï Ç Ñ³ßÇí, ³å³ª

(i) ³ÛÝ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝónվ որոշվում է, թե երբ է արժեգրկված ֆինանսական ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óíáõÙ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý (Ï³Ù, ¹áõñë ·ñí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï³¹³ñðման դեպքում, ավելացվում ուղղակիորեն), և երբ է û·ï³·áñÍáõÙ å³Ñáõëï Ç Ñ³ßÇí, ¨

(ii) ³ÛÝ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, ըստ որոնց պահուստի հաշվին դեբետագրված գումարների հաշվին (¹ÇÙ³ó) ¹áõñë ¿ ·ñíáõÙ ³ñÅ»½ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 16):

(») ³ÛÝ, Ã» ÇÝãå»ë »Ý áñáßíáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ÛáõñÏ³ù³ÝãÛáõñ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇ ·Íáí ½áõï û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù ½áõï Ïáñáõëï Ý»ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 20(³)), ûñÇÝ³Ï, ³ñ¹Ûáù §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí`ß³ÑáõÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí ã³÷íáÕ¦ Ñá¹Í³ÍÇ ·Íáí ½áõï û·áõïÝ»ñÁ Ï³Ù ½áõï Ïáñáõëï Ý»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ïáÏáuային կամ շահաբաժնային եկամուտ.

(½) ³ÛÝ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝù û·ï³·áñÍáõÙ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó կորստի առաջացման օբյեկտիվ վկայության առկայությունը (տե՛ս պարագրաֆ 20(ե)).

(¿) երբ վերանայվել են այն ֆինանսական ակտիվների պայմանները, որոÝù Ñ³Ï³é³Ï ¹»åùáõÙ Å³ÙÏ»ï³Ýó Ï³Ù ³ñÅ»½ñÏí³Í ÏÉÇÝ»ÇÝ, ³å³ ³ÛÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³ÝÁ, որը վերաբերում է վերանայված պայմանների առարկա հանդիսացող ֆինանսական ³Ï ïÇíÝ»ñÇÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 36(¹)):

ÐÐØê 1-Ç å³ñ³·ñ³ý 122-Á (2007Ã-ÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í) å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³å³-Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ ³Ù÷á÷Ù³Ý Ù»ç Ï³Ù ³ÛÉ Í³ÝáÃ³·ñáõ-ÃÛáõÝÝ»ñáõÙ բացահայտի նաև այն դատողությունները, բացի նրանցից, որ ենթադրում են ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñ, áñáÝù Ï³ï³ñ»É¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³é»ÉÇë, ¨ áñáÝù áõÝ»Ý ³Ù»Ý³Ù»Í ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ íñ³:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ éÇëÏ»ñÇ բնույթը ¨ ã³÷Á (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 31–42)

´6 ä³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 31-42-áí պահանջվող բացահայտումները կա՛մ պետք է ներկայացվեն ֆինանսական Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝ»ñáõÙ ÑÕáõÙ Ï³ï³ñ»Éáí, Ý»ñ³éí»Ý ³ÛÉ հաշվետվությունների մեջ, ինչպիսիք են, օրինակ, ղեկավարության մեկնաբանությունները կամ ռիսկի Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù Ù³ï ã»ÉÇ »Ý û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÝáõÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí ¨ ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï, ÇÝã áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ²é³Ýó ³Û¹åÇëÇ ÷áËÑÕáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí Ý»ñ³éí³Í ï»Õ»Ï³ï ÍáõÃÛ³Ý, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ã»ñÇ »Ý:

Քանակական բացահայտումներ (պարագրաֆ 34)

´7 34(ա) պարագրաֆը պահանջում է ամփոփ քանակական տվյալների բացահայտում կազմակերպության éÇëÏÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝª ÑÇÙÝí³Í Ý»ñùÇÝ ï»Õ»Ï³ï ÍáõÃÛ³Ý íñ³, áñÁ ïñ³Ù³¹ñíáõÙ ¿ առանցքային կառավարչական անձնակազմին: Երբ կազմակերպությունը ռիսկին ենթարկվածությունը Ï³é³í³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍáõÙ ¿ ÙÇ ù³ÝÇ Ù»Ãá¹, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù¿ ï»Õ»Ï³ï ÍáõÃÛáõÝÁ բացահայտի՝ օգտագործելով այն մեթոդը կամ մեթոդները, որոնք ապահովում են ամենատեղին և ³Ù»Ý³³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ï»Õ»Ï³ï ÍáõÃÛáõÝ: Î»ÕÇÝ ÉÇÝ»ÉÁ ¨ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï ÁõÃÛáõÝÁ ùÝÝ³ñÏíáõÙ »Ý *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦* ÐÐØê 8-áõÙ£

´8 34(գ) պարագրաֆը պահանջում է բացահայտումներ ռիսկի համակենտրոնացման մասին: Ռիսկի Ñ³Ù³Ï»Ý ïñáÝ³óáõÙÁ ³é³ç³ÝáõÙ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó, áñáÝù áõÝ»Ý համանման բնութագրեր և ïÝï»ë³Ï³Ý ¨ ³ÛÉ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý Ï»ñåáí »Ý ³½¹áõÙ Ýñ³Ýó íñ³: èÇëÏÇ Ñ³Ù³Ï»Ý ïñáÝ³óÙ³Ý ÷³ëïÇ áñáßáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝ` Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí կազմակերպության հանգամանքները: Ռիսկի համակենտրոնացման բացահայտումը պետք է ներառի.

(³) այն բ³ÝÇÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ã» ÇÝãå»ë¿ Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ Ñ³Ù³Ï»Ý ïñáÝ³óáõÙÁ,

(բ) այն ընդհանուր բնութագրերի նկարագրությունը, որոնք որոշում են յուրաքանչյուր Ñ³Ù³Ï»Ý ïñáÝ³óáõÙÁ(ûñÇÝ³Ï, ÏáÝïñ³·»ÝïÁ, ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³ÍùÁ, ÷áË³ñÅ»ùÁ Ï³Ù ßáõÏ³Ý), ¨

(·) éÇëÏÇÝ »Ýþարկվածության գումարը՝ կապված տվյալ բնութագիրը կիսող բոլոր ֆինանսական ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ»ï:

ä³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ (å³ñ³·ñ³ý 36(³))

´9 ä³ñ³·ñ³ý 36(³)-ն պահանջում է բացահայտել այն գումարը, որը լավագույնս ներկայացնում է å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ¹³, սովորաբար, համախառն հաշվեկշռային արժեքն է, հանած.

(³) ÐÐØê 32-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ³ßí³Ýóí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ·áõÙ³ñ, ¨,

(բ) ÐÐØê 39-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý×³Ý³ãí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëÏ:

´10 ¶áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ÛÝ Ó¨»ñÁ, áñáÝóÇó ³é³ç³ÝáõÙ¿ å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÁ, ¨ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³åí³Í å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éáõÙ »Ý Ù³ëÝ³íáñ³å»ë Ñ»ï¨Û³ÉÝ»ñÁ.

(³) հաճախորդներին փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի տրամադրումը և այլ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³í³Ý¹Ý»ñÇ Ý»ñ¹ÝáõÙÁ: ²Ûë ¹»åù»ñáõÙ å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ¿.

(բ) ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÏÝùáõÙÁ, ûñÇÝ³Ï, ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, ïáÏáë³¹ñáõÛù³ÛÇÝ ëíáå»ñ¨ í³ñÏ³ÛÇÝ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ: ºÃ» ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ³ÏïÇíÁ â³÷áõÙ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ³å³ å³ñïù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³·áõÛÝ

»ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ Ñ³í³ë³ñ ÏÉÇÝÇ Ñ³ßí»ÏßéÙÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ.

(·) üÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÝ»ñÇ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ: ²Ûë ¹»åùáõÙ å³ñï ù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³ ·áõÛÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ³é³í»É³ ·áõÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëïÇåí³Í ÏÉÝÇ í×³ñ»É, »Ã» å³Ñ³ÝçíÇ Ï³ï³ñ»É »ñ³ßËÇùÁ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ß³ï ³í»ÉÇ Ù»Í ÉÇÝ»É, ù³Ý áñå»ë å³ñï³íáñõÃÛáõÝ ×³Ý³ã³Í ·áõÙ³ñÁ:

(¹) í³ñÏ ï³éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý ë ï³ÝÓÝáõÙ, áñÁ ³ÝÑ»ï Ï³Ýã»ÉÇ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÇ ûñþwgpnում, կամ հետևանչելի է միայն էական անբարենպաստ փոփոխության դեպքում: Եթե ÃáÕ³ñÏáÕÁ ãÇ Ï³ñáÕ Ù³ñ»É í³ñÏ ï³éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ ½áõï ÑÇÙáõÝùáí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáí, ³å³ å³ñï ù³ÛÇÝ éÇëÏÇÝ ³é³í»É³ ·áõÝ ենթարկվածությունը պարտավորվածության ամբողջ գումարն է: Պատճառը այն է, որ անորոշ է, Ã» ³ñ¹Ûáù áñ¨¿ âëï³óí³Í Ù³ëÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É ³å³·³ÛáõÙ: ²Ûë ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ß³ï ³í»ÉÇ Ù»Í ÉÇÝ»É, ù³Ý áñå»ë å³ñï³íáñõÃÛáõÝ ×³Ý³ã³Í ·áõÙ³ñÁ:

Æñ³ó»ÉÇáõÃÛ³Ý ռիսկի քանակական բացահայտումներ (պարագրաֆներ 34(ա) և 39(ա) և(բ))

´10² 34(ա) պարագրաֆին համապատասխան՝ կազմակերպությունը բացահայտում է ամփոփ քանակական ïíÛ³ÉÝ»ñ Çñ³ó»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏÇÝ Çñ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝª ³é³Ýóù³ÛÇÝ Ï³é³í³ñã³Ï³Ý ³ÓÝ³Ï³½ÙÇÝ ïñ³Ù³¹ñáõ Ý»ñùÇÝ ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛ³Ý ÑÇÙ³Ý íñ³£ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ բացահայտի, թե ինչպես են այդ տվյալները որոշվել: Եթե այդ տվյալներում ներառված դրամական ÙÇçáóÇ (Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ) ³ñï³ÑáëùáÁ Ï³ñáÕ »Ýª

(³) Ï³ºÙ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É ïÛ³ÉÝ»ñáõÙ Ýßí³ÍÇó ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ³í»ÉÇ í³Õ.

(բ) կա՛մ լինել տվյալներում նշվածներից նշանակալիորեն տարբեր գումարներով (օրինակ՝ այն ³Í³ÝóÛ³ÉÇ ·Íáí, áñÁ ïÛ³ÉÝ»ñáõÙ Ý»ñ³éí³Í ¿ ½áõï Ù³ñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí, ë³Ï³ÛÝ áñÇ ·Íáí ÏáÝïñ³·»Ýï Ý Çñ³íáõÝù áõÝÇ å³Ñ³Ýç»Éáõ Ñ³Ù³Ë³éÝ ÑÇÙáõÝùáí Ù³ñáõÙ),

³å³ Ï³½³Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÝßÇ ³Û¹ ÷³ëïÁ ¨ ïñ³Ù³¹ñÇ ù³Ý³Ï³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ, áñÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáõÃÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ïï³ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ռիսկի չափը, բացառությամբ երբ այդ տեղեկատվությունը ներառված է 39(ա) կամ (բ) պարագրաֆով å³Ñ³ÝçíáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝáõÙ£

´11 39(ա) և (բ) պարագրաֆով պահանջվող մարման ժամկետների վերլուծությունը պատրաստելիս Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¿ Çñ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÁª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ÙÇç³Ï³Ûù»ñÇ ÃÇíÁ: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É, áñ ï»ÕÇÝ »Ñ»ï¨Û³É Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ÙÇç³Ï³Ûù»ñÁª

(³) áã³í»É, ù³Ý Ù»Ï³ÙÇë.

(բ) ավելին, քան մեկ ամիսը, բայց ոչ ավել, քան երեք ամիս.

(·) ավելին, քան երեք ամիս, բայց ոչ ավել, քան մեկ տարի

(¹) ավելին, քան մեկ տարի, բայց ոչ ավել, քան հինգ տարի:

´11² 39(ա) և (բ) պարագրաֆի պահանջը կատարելիս կազմակերպությունը չպետք է ներկառուցված ածանցյալը առանձնացնի հիբրիդային (կոմբինացված) ֆինանսական գործիքից: Այդպիսի գործիքի Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 39(³) å³ñ³·ñ³ýÁ£

´11´ 39(բ) պարագրաֆը պահանջում է, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների գծով բացահայտի մարման ժամկետների քանակական վերլուծություն, որը ցույց ¿ ï³ÉÇë å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ÙÝ³óÛ³É Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñÁ, »Ã» å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñÝ ¿³Ï³Ý»Ýª¹ñ³Ù³Ï³Ý ÑáëùñÇÅ³ÙÏ»ïÝ»ñÁ Ñ³ëï³Ý³ÉáõÑ³Ù³ñ£ úñÇÝ³Ïª³Û¹å»ë Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»Éª

(³) ÑÇÝ·ï³ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïáí ïáÏáëª¹ñáõÙù³ÛÇÝ ëíáåÇ ¹»åùáõÙª ÷á÷áË³Ï³Ý ¹ñáõÙùáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÑáëùñÇ Ñ»çáõÙ.

(բ) վարկ տալու բոլոր պարտավորվածությունների դեպքում:

´11¶ 39(³) ¨ (բ) պարագրաֆները պահանջում են, որ կազմակերպությունը բացահայտի ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇ í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ, áñÁ óáõÛó ¿ ï³ÉÇë áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորությունների պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Այդ բացահայտումը Ï³ï³ñ»ÉÇëª

(³) երբ կոնտրագենտը կարող է ընտրել, թե երբ է գումարը վճարվելու, պարտավորությունը í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ³ÛÝ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É í×³ñ»É£ úñÇÝ³Ïª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÁ, áñáÝù

Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É Ù³ñ»É Áëï å³Ñ³ÝçÇ (ûñÇÝ³Ïª óå³Ñ³Ýç ³í³Ý¹Ý»ñÁ), Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ÙÇç³Ï³ÛùÇ Ù»ç.

(բ) երբ կազմակերպությունը պարտավորվել է գումարները հասանելի դարձնել տարաժամկետ í×³ñáõÙÝ»ñáí, Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ í×³ñáõÙ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ÙÇç³Ï³ÛùáõÙ, áñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É í×³ñáõÙÁ£ úñÇÝ³Ïª ãû·ï³·áñÍí³Í í³ñÏ³ÛÇÝ ·ÇÍÁ (í³ñÏ ï³Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÁ) Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÝ ժամանակային միջակայքում, որը պարունակում է այն ամենավաղ ամսաթիվը, երբ այն կարող է û·ï³·áñÍí»É.

(գ) ÃáÕ³ñÏí³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý »ñ³ßËÇùÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ·Íáí »ñ³ßËÇùÇ ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ í»ñ³·ñíáõÙ ¿ ³ÛÝ ³Ù»Ý³í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇÝ, áñáõÙ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñ³Ýçí»É »ñ³ßËÇùÇ Ï³ï³ñáõÙÁ£

´11¸ 39(ա) և (բ) պարագրաֆով պահանջվող մարման ժամկետների վերլուծությունում բացահայտվող å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ã½»Õãí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª

(ճ) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ·Íáí Ñ³Ù³Ë³éÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (Ý³Ëù³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Í³Ëë»ñÁ Ñ³Ý»É).

(բ) ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñáí Ý³Ë³ï»ëí³Íª¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ ·Ý»Éáõ ·Ý»ñÁ.

(ե) ½áõï ·áõÙ³ñÝ»ñÁ §÷á÷áË³Ï³Ý í×³ñ»Éáõ - ýÇùëí³Í ëï³Ý³Éáõ¦ ïáÏáë³¹ñáõÛù³ÛÇÝ ³ÛÝ ëíáå»ñÇ ·Íáí, áñáÝó ·Íáí ÷áË³Ý³Ï³íáõÙ »Ý½áõï ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ.

(¹) ÷áË³Ý³Ï³í»ÉÇù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ³ÛÝ ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùáõÙ (ûñÇÝ³Ïª ³ñÅáõÃ³ÛÇÝ ëíáåáõÙ), áñÇ ·Íáí ÷áË³Ý³Ï³íáõÙ »Ý Ñ³Ù³Ë³éÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ.

(») í³ñÏ ï³Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ë³éÝ ·áõÙ³ñÁ£

Այդպիսի չզեղչված դրամական հոսքերը տարբերվում են ֆինանսական վիճակի մասին Ñ³ßí»ï³ÍáõÃÛáõÝáõÙ Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÇó, ù³ÝÇ áñ í»ñçÇÝë ÑÇÙÝí³Í ¿ ½»Õãí³Í ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ վրա: Երբ վճարվելիք գումարը ֆիքսված չէ, բացահայտվող գումարը որոշվում է՝ հաշվետու ժամանակշրջանի վերջի դրությամբ գոյություն ունեցող պայմաններից ելնելով: Օրինակ՝ երբ վճարվելիք ·áõÙ³ñÁ ï³ï³ÝíáõÙ ¿ áñ¨¿ ÇÝ¹»ùëÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ï³Ëí³Í, բացահայտվող գումարը կարող է ÑÇÙÝí»É ³Û¹ ÇÝ¹»ùëÇª Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ³Å»ùÇ íñ³£

´11º 39(գ) պարագրաֆը պահանջում է, որ կազմակերպությունը բացահայտի, թե ինչպես է ինքը կառավարում 39(ա) և (բ) պարագրաֆով պահանջվող քանակական բացահայտումներում բացահայտված Ñá¹í³ÍÝերին ներհատուկ իրացվելիության ռիսկը: Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏÁ Ï³é³í³ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí å³ÑíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý ժամկետների վերլուծություն (օրինակ՝ ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հեշտությամբ կարող են í³×³éí»É, Ï³Ù ³ÏÝÏ³Éíáõ Է, որ կստեղծեն դրամական ներհոսքեր՝ բավարարելու համար ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ³ñï³ÑáëùÑÁ), »Ã» ³Û¹ ï»Õ»Ï³ï³íáõÃÛáõÝÝ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, áñå»ë½Ç Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï³íáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³Ý·Ý³Ñ³ï»Éáõ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏի բնույթն ու չափը:

´11º ²ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñÇ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßíÇ ³éÝ»É 39(·) å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ բացահայտումը կատարելիս, թվին են պատկանում, մասնավորապես, թե արդյոք կազմակերպությունը՝

(ճ) áõÝÇ ïáÙ»ñóÇáÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý ÙÇçáóÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª ïáÙ»ñóÇáÝ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñ) Ï³Ù ³ÛÉ í³ñÏ³ÛÇÝ ·Í»ñ (ûñÇÝ³Ïª å³Ñ»ëï³ÛÇÝ í³ñÏ³ÛÇÝ ÙÇçáóÝ»ñ), áñáÝóÇó ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³Éª իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար.

(բ) պահում է ավանդներ առևտրային բանկերում՝ իրացվելիության կարիքները բավարարելու Ñ³Ù³ñ.

(ե) áõÝÇ ýÇÝ³Ýë³íáÑÙ³Ý ßաт բազմազան աղբյուրներ.

(¹) áõÝÇ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ï»Ýï³ñáÝ³óáõÙÝ»ñ Ï³Ù Çñ ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ, Ï³Ù Çñ ֆինանսավորման աղբյուրներում.

(») áõÝÇ Ý»ñùÇÝ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñ ¨ ³ñï³Ï³ñ·¹»åù»ñáõÙ ·áñÍ»Éáõ åÉ³ÝÝ»ñª Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý éÇëÏÁ Ï³é³í³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

(½) áõÝÇ ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ý³Ë³ï»ëáõÙ »Ý ³ñ³·³óí³Í í×³ñÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý í³ñÏáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý (í³ñÏ³ÝÇßÇ) Ýí³½Ù³Ý¹»åùáõÙ).

(¿) áõÝÇ ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý å³Ñ³Ýç»É ·ñ³í³¹ñáõÙ (ûñÇÝ³Ïª ³Í³ÝóÛ³ÉÝ»ñÇ ·Íáí Éñ³óáõóÇã ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÁ).

(Á) áõÝÇ ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Çñ³íáõÝù »Ý ï³ÉÇë Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ»Éáõª Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó (Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí) տրամադրելով, կա՛մ իր իսկ բաժնետոմսերը տրամադրելով. կամ

(Ã) áõÝÇ ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý Ñ³ßí³ÝóÙ³Ý ·ÉË³íáñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³ ·ñÇ ³é³ñÏ³£

´ 12-´ 16 [Ð³Ýí³Í¿]

Þáõß³Û³Ï³Ý éÇëÏ.½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 40 ¨ 41)

´ 17 ä³ñ³·ñ³ý 40(³)-Ý å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ Ï³ï³ñíÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï»ë³ÏÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇÝ »ÝÃ³ñÏí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ: ´3 å³ñ³·ñ³ýÇÝ համապատասխան՝ կազմակերպությունը որոշում է, թե, ամբողջական պատկեր ցույց տալու նպատակով, ինչպես այն պետք է ընդհանրացնի տեղեկատվությունը՝ առանց միավորելու նշանակալիորեն տարբեր ÏÝï»ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñÑçó ³é³ç³óáÕ éÇëÏ»ñÇÝ »ÝÃ³ñÏí³Íաբյան վերաբերյալ տարբեր բնութագրերով տեղեկատվությունը: Օրինակ,

(³) կազմակերպությունը, որը ֆինանսական գործիքների առքուվաճառքով է զբաղվում, կարող է բացահայտել այս տեղեկատվությունը առանձին՝ առևտրական նպատակով պահվող ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ¨ ³é³ÝÓÇÝª, ³é¨ ï³ñ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí åå³ÑíáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(բ) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ï³ñ³Í³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏ»ñÇÝ Çñ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ÙÇ³íáñÇ ß³ï ó³Íñ ëÕ³×áí ï³ñ³Í³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ ÝáõÛÝ ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏ»ñÇÝ Çñ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ»ï:

ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »ÝÃ³ñÏí³Í ¿ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ï»ë³ÏÇ ßáõÏ³Û³Ï³Ý éÇëÏÇ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñáõÙ, ³ÛÝ ãå»ïù¿Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ù³ëÝ³ïí³Í (³å³ÏáßáñÑ³óí³Í) ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ:

´ 18 ä³ñ³·ñ³ý 40(³)-Ý å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ óáõÛó ï³, Ã» ÇÝãåÇëÇÝ ÏÉÇÝÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ¨ Ï³åÇï³ÉÇ íñ³ª Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ (ûñÇÝ³Ï, գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքների, արտարժույթի փոխարժեքների, բաժնետոմսերի գների կամ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ) áÕç³Ùï áñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ: ²ÛëÝå³ï³Ïáí.

(³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ãÇ å³Ñ³ÝçíáõÙ áñáß»É, Ã» ÇÝãåÇëÇÝ ÏÉÇÝ»ñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ շահույթ կամ վնասը, եթե համապատասխան ռիսկային փոփոխականները տարբեր լինեին: Փոխարենը՝ կազմակերպությունները բացահայտում են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ շահույթ կամ վնասի և կապիտալի վրա ազդեóáõÃÛáõÝÁ՝ »ÝÃ³¹ñ»Éáí, áñ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý éÇëÏ³ÛÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ Ë»É³Ù³ïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ï»ÕÇ¿ ունեցել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և կիրառվել է այդ ամսաթվին գոյություն ունեցող ռիսկի ենթարկվածության նկատմամբ: Օրինակ, եթե կազմակերպությունը տարեվերջի դրությամբ ունի լողացող տոկոսադրույքով պարտավորություն, կազմակերպությունը կբացահայտի ազդեցությունը շահույթ կամ վնասի (այսինքն՝ տոկոսային ծախսի) վրա ընթացիկ ï³ñí³ Ñ³Ù³ñ, »Ã» ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ ÷á÷áËí³Í ÉÇÝ»ÇÝ Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ·áÕÙ³ñÝ»ñáí.

(բ) Ï³½Ù³կերպություններից չի պահանջվում բացահայտել համապատասխան ռիսկային ÷á÷áË³Ï³ÝÇ՝ Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³Ï³ÛùÇ Ý»ñëáõÙ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ß³ÑáõÛÃ Ï³ÙíÝ³ëÇ ¨ ë»÷³Í³Ý Ï³åÇï³ÉÇ íñ³: ´³í³ñ³ñ¿ ÙÇ³ÛÝ Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÙÇç³Ï³ÛùÇ ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ադեցությունների բացահայտումը:

´ 19 Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ áñáß»ÉÇëª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ç ï³ñÏÇ.

(³) ïÝï»ë³Ï³ÝÙÇç³í³Ûñ»ñÁ, áñáÝóáõÙ ³ÛÝ ·áñÍáõÙ¿: Ê»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿Ý»ñ³éÇ ß³ï ùÇã Ñ³í³Ý³Ï³Ý Ï³Ù §í³ï³·áõÛÝ ¹»åùÇ¦ ëó»Ý³ñÁ Ï³Ù §ëï³ñ»ë³ÛÇÝ Ã»ëï»ñ¦: ²í»ÉÇÝ, »Ã» ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ï»ÙåÁ Ï³ÛáõÝ¿, Ï³ñÇù ãÏ³, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËÇ éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÇª Çñ ÏáÕÙÇó ÁÝïñí³Í Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ: úñÇÝ³Ï, »ÝÃ³¹ñ»Ýùª ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ 5 ïáÏáë»Ý, ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áñáß»É¿, áñ ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ï³ï³ÝáõÙÁ 50 բազիսային կետ է: Այն պետք է բացահայտի ազդեցությունը շահույթ կամ վնասի և սեփական Ï³åÇï³ÉÇ íñ³, »Ã» ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ ÷á÷áËí»ÇÝ ¹³éÝ³Éáí 4.5 ïáÏáë Ï³Ù 5.5 ïáÏáë: Հաջորդ ժամանակաշրջանում տոկոսադրույքները բարձրացել են մինչև 5.5 տոկոս: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ¿ »ÝÃ³¹ñ»É, áñ ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ï³ï³ÝÍ»É °50 բազիսային կետով (այսինքն, որ տոկոսադրույքների փոփոխությ³Ý ï»ÙåÁ Ï³ÛáõÝ¿): Կազմակերպությունը կբացահայտի ազդեցությունը շահույթ կամ վնասի և սեփական Ï³åÇï³ÉÇ íñ³, »Ã» ïáÏáë³¹ñáõÙùÝ»ñÁ ÷á÷áËí»ÇÝ` ¹³éÝ³Éáí 5 ïáÏáë Ï³Ù 6 ïáÏáë: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ñï³íáñ ã¿ í»ñ³Ý³Û»É Çñ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, áñ

ïáÏáëª¹ñáõÛùÝ»ñÁ Ë»Éամտորեն կարող են տատանվել ՞50 բազիսային կետով, բացառությամբ, երբ ի հայտ է գալիս վկայություն այն մասին, որ տոկոսադրույքները դարձել են զգալիորեն ª í»ÉÇ ª ÝÏ ª ÛáõÝ.

(բ) Å³Ù³Ý³Ï³ÛÇÝ ÙÇç³Ï³ÛùÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ Ï³ï³ñáõÙ ¿ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ: ¼·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ óáõÛó ï³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ¹Çï³ñÏíáõÙ »Ý áñå»ë Ë»É³Ùïáñ»Ý ÑÝ³ñ³íáñ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ, ÙÇÝã¨ áñ կազմակերպությունը հաջորդ անգամ ներկայացնի այս բացահայտումները, ինչը սովորաբար, Çñ Ñ³çáñ¹ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ¿:

´ 20 ä³ñ³·ñ³ý 41-Á Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ÃáõÛÉ ¿ ï³ÉÇë û·ï³·áñÍ»É ½·³ÛÝáõÃÛ³Ý í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝÁ, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÝ»ñÇ ÷áËÏ³å³Ïóí³ÍáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãåÇëÇÝ ¿, ûñÇÝ³Ï, éÇëÏÇÝ ենթակա արժեքի մեթոդաբանությունը, եթե կազմակերպությունն օգտագործում է այդ վերլուծÁÛáõÃÛáõÝÁ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý éÇëÏ»ñÇÝ Çñ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ Ï³é³í³ñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: ¸³ ÏÇñ³é»ÉÇ ¿ ÝáõÛÝÇëÏ այն դեպքում, երբ այդպիսի մեթոդաբանությունը չափում է միայն հնարաոր կորուստները, բայց չի ã³÷áõÙ ÑÝ³ñ³íáñ û·áõïÝ»ñÁ: ²Û¹åÇëÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»É 41(³) պարագրաֆի պահանջին՝ բացահայտելով ռիսկին ենթակա արժեքի օգտագործվող մոդելի տեսակը (ûñÇÝ³Ï, ³ñ¹Ûáù, Ùá¹»ÉÁ ÑÇÙÝíáõÙ ¿ ØáÝÃ» Î³éÉáÛÇ ëÇÙáõÉÛ³óÇ³Ý»ñÇ íñ³), Ùá¹»ÉÇ ³ßË³ï³ÝùÇ սկզբունքների բացատրությունը և հիմնական ենթադրությունները (օրինակ, պահման Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÁ ¨ íëï³ÑáõÛ³Ý Ù³ï³ñ¹³ÏÁ): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý³¨ բացահայտել դիտարկումների իրականացման ժամանակահատվածը և այդ ժամանակահատվածի ընթացքում դիտարկումներին տրված կշիռներին, բացատրություն, թե հաշվարկներում ինչպես են հաշվի ³éÝí»É ÁÝïñ³ÝùÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨, Ã» ÷á÷áË³ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ÏáÑ»ÉÇ³óÇ³Ý»ñÇ ÇÝã ·áñÍ³ÏÇóÝ»ñ (կամ, որպես այլընտրանք, Մոնթե Կարլոյի հավանականությունների բաշխման սիմուլյացիաներ) են û·ï³·áñÍí»É:

´ 21 Կազմակերպությանը պետք է տրամադրի զգայնության վերլուծություն իր ամբողջ բիզնեսի համար, սակայն կարող է կատարել տարբեր տիպի զգայնության վերլուծության ֆինանսական գործիքների տարբեր դասերի համար:

îáÏáëª¹ñáõÛùª ÛÇÝ éÇëÏ

´ 22 *îáÏáëª¹ñáõÛùª ÛÇÝ éÇëÏÁ* ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ïáÏáëª ÏÇñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ (ûñÇÝ³ï, փոխառությունների, դեբիտորական պարտքերի և ÃáÕ³ñÏí³Í å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÝ»ñÇ) ·ÍáíÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ã×³Ý³ãí³Í áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ï, áñáß í³ñÏ ³Éáõ å³ñï³íáñí³ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇ) ·Íáí:

²ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏ

´ 23 *²ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÁ* (Ï³Ù ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÁ) ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó, áñáÝù արտահայտված են արտարժույթով, այսինքն արժույթով, որը տարբեր է ֆունկցիոնալ արժույթից, որով ¹ñ³Ýù ã³÷íáõÙ »Ý: êáõÛÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏÝ»ñáí, ³ñÅáõÛÃ³ÛÇÝ éÇëÏ âÇ ³é³ç³ÝáõÙ áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí ³ñï³Ñ³ÛïíÍ³Í ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇó:

´ 24 Զգայնության վերլուծություն է բացահայտվում յուրաքանչյուր արժույթի համար, որի գծով Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¿³Ï³Ýáñ»Ý »ÝÃ³ñÏí³Í ¿ éÇëÏÇ:

²ÛÉ ·Ý³ÛÇÝ éÇëÏ

´ 25 *²ÛÉ ·Ý³ÛÇÝ éÇëÏÁ* ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Íáí ³é³ç³ÝáõÙ ¿, ûñÇÝ³Ï, ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ Ï³Ù բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների պատճառով: Պարագրաֆ 40-ի պահանջները բավարարելու համար կազմակերպությունը կարող է բացահայտել որոշակի բորսայական ինդեքսի, ապրանքի գնի կամ ³ÛÉ éÇëÏ³ÛÇÝ ÷á÷áË³Ï³ÝÇ ÝÍ³½Ù³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ: úñÇÝ³Ï, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ »ñ³ßËÇùÝ»ñ, áñáÝù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ »Ý, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ պետք է բացահայտի այն ակտիվների արժեքի աճը կամ նվազումը, որոնց նկատմամբ կիրառվում է »ñ³ßËÇùÁ:

´ 26 ´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ ·ÝÇ ·Íáí éÇëÏ ³é³ç³óÝáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ »ñÏáõ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ýª (³) ³ÛÉ կազմակերպության բաժնետոմսերում ներդրումներ անելը և (բ) ներդրումը տրաստում, որն, իր հերթին ներդրում ունի բաժնային գործիքներում: Այլ օրինակներից են որոշակի քանակությամբ բաժնային գործիքներ գնելու կամ վաճառելու ֆորվարդային պայմանագրերը և օպցիոնները, և բաժնետոմսերի ·Ý»ñÇ ·Íáí ÇÝ¹»ùë³íáñí³Í ëíáå»ñÁ: ²Û¹åÇëÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ íñ³ ազդեցություն է գործում հիմքում ընկած բաժնային գործիքների շուկայական գներÁ:

´27 40(³) å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ½·³ÛÝáõÃÛáõÝÁ (áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿, ûñÇÝ³Ï, ` áñå»ë §Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áñÍÇùÝ»ñÇó ¨ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից) բացահայտվում է սեփական Ï³åÇï³ÉÇ ½·³ÛÝáõÃÛáõÝÇó (áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿, ûñÇÝ³Ï, áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ï»ÉÇ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áñÍÇùÝ»ñÇó) ³é³ÝÓÇÝ:

´28 Ֆինանսական գործիքները, որոնք կազմակերպությունը դասակարգել է որպես բաժնային գործիքներ, չեն í»ñ³ã³÷áõÙ: à¹ã ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÇ, á¹ã ¿É ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ íñ³ ³½¹»óáõÃÛáõÝ ãÇ áõÝ»Ý³ ³Û¹ բաժնային գործիքների գների փոփոխության ռիսկը: Համապատասխանաբար, զգայնության í»ñÉáõÍáõÃÛáõÝ ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ Ù:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï 8

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ï Ý»ñ

Հիմնական սկզբունքը

1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÞյունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որն իր ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ÏÁÝÓ»éÇ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý այն գործունեությունների բնույթը և ֆինանսական հետևանքÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ ÇÝùÁ Ý»ñ·ñ³íí³Í ¿, ÇÝãå»ë Ý³¨·Ý³Ñ³ï»Éáõ ³ÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý ÙÇç³í³ÛñÁ, áñáõÙ ÇÝùÁ ·áñÍáõÙ ¿:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

2 êáõÛÝ üÐØê-Á å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ`

³) ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï³Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûկատմամբ`

(i) որի պարտքային կամ բաժնային գործիքները վաճառíáõÙ »Ý բաց ßáõÏ³ÛáõÙ (ï»Õ³Ï³Ý Ï³Ù ³ñï»ñÏñÛ³ ֆոնդային բորսաÛáõÙ կամ արտաբորսայական շուկաÏ³ÛáõÙ, Ý»ñ³é³É ï»Õ³Ï³Ý ¨ ï³ñ³Í³ßñç³Ý³ÛÇÝ ßáõÏ³Ý»ñÁ). Ï³Ù

(ii)áñÁ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáíáõÙ Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ ³ÛÉ Ï³éáõÛóáõÙ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·ñ³Ýó»É ¿ Ï³Ù ·ïÝíáõÙ ¿ ·ñ³Ýó»Éáõ ÷áõÉáõÙ` բաց ßáõÏ³ÛáõÙ ·áñÍÇùÝ»ñÇ áñ¨¿ ¹³ë ÃáÕ³ñï»Éáõ Ýå³ï³Ïáí.

բ) մայր կազմակերպության հետ խմբի համախմբված ֆինանë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûկատմամբ`

(i) որի պարտքային կամ բաժնային գործիքները վաճառíáõÙ »Ý բաց ßáõÏ³ÛáõÙ (ï»Õ³Ï³Ý Ï³Ù ï³ñ³Í³ßñç³Ý³ÛÇÝ ßáõÏ³Ý»ñÁ). Ï³Ù

(ii)áñÁ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñÇ Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáíáõÙ Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ ³ÛÉ Ï³éáõÛóáõÙ Çñ համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·ñ³Ýó»É ¿ Ï³Ù ·ïÝíáõÙ ¿ ·ñ³Ýó»Éáõ ÷áõÉáõÙ` բաց ßáõÏ³ÛáõÙ ·áñÍÇùÝ»ñÇ áñ¨¿ ¹³ë ÃáÕ³ñï»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

3 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíáõ ÏÇñ³é»É ëáõÛÝ üÐØê-ը, ընտրում է բացահայտել սեգմենտների վերաբերյալ այնպիսի տեղեկատվություն, որը չի համապատասխանում սույն ՖՀՍՍ-ÇÝ, ³å³ ³ÛÝ ãå»ïù¿ ³Û¹ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ ÝÏ³ñ³·ñÇ áñå»ë ë»·Ù»Ý ï ³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ:

4 ºÃ» ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ½»ÏáõÙóÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¨¹ ëáõÛÝ üÐØê-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³խմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, և՝ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ³å³ ë»·Ù»Ý ï ³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ å³Ñ³Ýçíáõ ¿ Ý»ñÏ³յացնել միայն համախմբված ֆինանսական հաßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ï Ý»ñ

5 Գործառնական սեգմենտը կազմակերպության բաղադրիչ է՝

³) áñÁ Ý»ñ·ñ³íí³Í ¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñáÝóÇó ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ í³ëï³Ï»É հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ նույն կազմակերպության այլ բաղադրիչներÇ Ñ»ï ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ).

բ) áñÇ ·áñÍ³éÝ³ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí í»ñ³Ý³ÛíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕÇ ÏáÕÙÇó՝ ë»·Ù»Ý ïÇÝ ÙÇçáóՆերի բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործուÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ýå³ï³Ïáí.

·) áñÇ ·Íáí³éÏ³ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ:

¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÁ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝ»É ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝóÇó ¹»é¨ë ãÇ í³ëï³Ï»É Ñ³ëáõÛÃÝ»ñ, ûñÇÝ³Ï՝ ·áñÍ³ñÏÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³Ù³ñí»É ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ï Ý»ñ ÙÇÝã¨ Ñ³ëáõÛÃ ë ï³Ý³ÉÁ:

6 Պարտադիր չէ, որ կազմակերպության բոլոր մասերը համարվեն գործառնական սեգմենտ կամ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÇ Ù³ë: úñÇÝ³Ï՝ Ïáñåáñ³ïÇí ·ÉË³Ù³ë³ÛÇÝ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñÁ Ï³Ù áñáß ֆունկցիոնալ բաժիններ կարող են չվաստակել հասույթներ կամ Ï³ñáÕ »Ý í³ëï³Ï»É Ñ³ëáõÛÃÝ»ñ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյան գործունեության համար համարվում են բացառապես պա ï³Ñ³Ï³Ý, հետևաբար ã»Ý Ñ³Ù³ñíÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÝ»ñ: êáõÛÝ ÜÐØê-Ç Ýå³ï³Ïáí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï³ßË³-ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÁ ã»Ý Ñ³Ù³ñíáõÙ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÝ»ñ:

7 §¶ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕ¦ ï»ñÙÇÝÁ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ ¿ ·áñÍ³éáõÛÃ, ¨ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ³ÛÝ ÝßÝ³Ý³ÏÇ Ñ³ïáõÏ å³ßïáÝ áõÝ»óáÕ áñ¨¿ Õ»Ï³í³ñ: ÜßÍ³Í ·áñÍ³éáõÛÃÇ ¿áõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÝ»ñÇÝ ÙÇçáóՆեր բաßË»ÉÝ ¿, ÇÝãå»ë Ý³¨ ¹ñ³Ýó ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»ÉÁ: Ð³×³Ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕÁ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³¹Çñ å³ßïáÝÛ³Ý Ï³Ù ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý å³ßïáÝÛ³Ý ¿, ë³Ï³ÛÝ, ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É³Ý³¨, ûñÇÝ³Ï, ·áñÍ³¹Çñ ï ÝûñÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó ËáõÙpը:

8 ´³½Ù³ÃÇí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ï Ý»ñÇ՝ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³-·ñí³Í »ñ»ù Ñ³ïÏ³ûիշները հստակորեն բնութագրում »Ý Çñ»Ýó ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ï Ý»ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñ å³ïñ³ë ï»É, áñáÝóáõÙ Çñ Ó»éÝ³ñ-Ï³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñϳۻ³óí³Í »Ý ï³ñեր ձևեñáí: ºÃ» ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕÁ û·ï³·áñÍáõÙ¿ ³í»ÉÇ ù³Ý Ù»Ï ë»·Ù»Ý ³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý ÷³Ã»Ã, ³ÛÉ ·áñÍáÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý որոշակիացնել բաղադրիչÝ»ñÇ ³é³ÝÓÇÝ ÷³Ã»Ã՝ áñå»ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ï Ý»ñ, Ý»ñ³éյալ յուրաքանչյուր բաÕ³¹ñÇãÇ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³կան գործունեության բնույթը, դրանց Ñ³Ù³ñ å³ï³ëË³Ý³ïáõ Õ»Ï³í³ñ ³ÝÓ³Ýó ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ ¨ ï Ýûñ»ÝÝ»ñÇ ËáñÑñ¹ÇÝ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ:

9 Սովորաբար, գործառնական սեգմենտն ունի սեգÙ»Ý ïÇÕ»Ï³í³ñ, áñÝ áõÕ³ÏÇáñ»Ý Ñ³ßí»ïáõ¿ ·ÉË³íáñ գործառնական որոշում կայացնողին, որի հետ գտնվում է պարբերաբար հաղոր¹³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»çª ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ, ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, Ï³ÝË³ï»ëáõÙÝ»ñÁ Ï³Ù ë»·Ù»Ý ïÇÝ վերաբերող åÉ³ÝÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: §ê»·Ù»Ý ïÇ Õ»Ï³í³ñ¦ ï»ñÙÇÝÁ áñáß³ÏÇ³óÝáõÙ ¿ ·áñÍ³éáõÛÃ, ¨ å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ³ÛÝ ÝßÝ³Ý³ÏÇ Ñ³ïáõÏ å³ßïáÝ áõÝ»óáÕ áñ¨¿ Õ»Ï³í³ñ: ¶ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáß ë»·Ù»Ý ï Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ Ý³¨ ÉÇÝ»É ë»·Ù»Ý ïÇ Õ»Ï³í³ñ: Ø»Ï Õ»Ï³í³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É³í»ÉÇ ù³Ý Ù»Ï ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÇ Õ»Ï³í³ñ: ºÃ» 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³í»ÉÇ ù³Ý Ù»Ï բաղադրիչների խմբի ներկայացմամբ, սակայն սեգÙ»Ý ïÇ Õ»Ï³í³ñներ պատասխանատու են միայն բաղա-¹ñÇãների մեկ խմբի համար, բաղադրիչների այդ խմբերն են կազÙáõÙ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÝ»ñÁ:

10 5-ñ¹ ձարագրաֆում նշված հատկանիշները կարող են կիրառվել բաÕ³¹ñÇãÝ»ñÇ »ñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ÷áËéñ³óՈող խմբերի Ñ³Ù³ñ, որոնց նկատմամբ ղեկավ³ñÝ»ñÁ ÏñáõÙ »Ý å³ï³ëË³Ý³ïáõÃÛáõÝ: Երբեմն այդ կառուցվածքÁ ÏáãíáõÙ ¿ §Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù³ïñÇó³ÛÇÝ Ó¨¦: úñÇÝ³Ï՝ áñáß Ï³½Ù³Ï»ñ-åáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ áñáß Õ»Ï³í³ñÝ»ñ ³ßË³ñÑáí Ù»Ï »Ý å³ï³ëË³Ý³ïáõ Çñ»Ýó ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï³ñեր տեսակի³ÝÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ÙÇÝã¹»é ³ÛÉ Õ»Ï³í³ñÝ»ñ å³ï³ëË³Ý³ïáõ »Ý ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñ ÙÇ³ÛÝ ³ßË³ñÑ·ñ³Ï³Ý áñáß³ÏÇ ï³ñ³Í³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ù³Ï³ñ¹³Ïáí: ¶ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕÁ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí í»ñÉáõÍáõÙ է բաղադրիչների երկու խմբերի գործ³é-Ý³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, ¨ »ñÏáõëÇ Ñ³Ù³ñ ¿É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ Ù³ïã»ÉÇ ¿: ²Û¹ ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, ÑÇÙÝ³Ï³Ý սկզբունքի հիÙ³Ý íñ³, å»ïù ¿ áñáßÇ, թե բաղադրիչներից որ խումբն է Ï³½ÙáõÙ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÁ:

Ð³ßí»ïáõ ë»·Ù»Ý ïÝ»ñ

11 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³é³ÝÓÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ Ý»ñϳۻ³óÝÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»Ý ïÇ í»ñ³բերյալ, որը՝

³) áñáß³ÏÇ³óí³Í ¿ 5-10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ï³Ù ³Û¹ ë»·Ù»Ý ïÝ»ñÇó »ñÏáõëÇ Ï³Ù ³í»ÉÇÇ ÁÝ¹Ñ³Ýñ³óÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝù ¿՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.

բ) ·»ñ³½³ÝóáõÙ ¿ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßÍ³Í ù³Ý³Ï³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ:

14-19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ³ÛÉ Çñ³íÇ×³Ïáõëր, երբ գործառնական սեգմենտի վերաբերյալ å»ïù¿Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³é³ÝÓÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ:

ÀÝ¹Ñ³Ýñ³óÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñ

12 ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñ áõÝ»Ý³Éáõ ¹»åùáõÙ Ñ³×³Ë óáõ-ó³¹ñáõÙ »Ý Ñ³Ù³ÝÙ³Ý »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñ: úñÇÝ³Ï¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý »ñÏáõ ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³Ù³ñ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ÙÇçÇÝ Ñ³Ù³Ë³éÝ ß³ÑáõÛÃÁ (Ù³ñÅ³Ý) ÏÉÇÝ»ñ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý, »Ã» ¹ñ³Ýù áõÝ»Ý³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñ: ºñÏáõ Ï³Ù ³í»ÉÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÁÝ¹Ñ³Ýñ³óí»É Ù»Ï ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïáõÙ, »Ã» ÁÝ¹Ñ³Ý-ñ³óáõÙÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ ¿ ëáõÙÝ ÜÐØê-Ç ÑÇÙÝ³Ï³Ý ëÏ½µ»ïþ»ïñ, սեգմենտներն ունեն համաչÙ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ³ïÏ³ÝÇßïեր և նույնն են ստորև նշված բոլոր առումներով՝

³) արտադրանքների կամ ծառայությունների բնույթով.

բ) արտադրական գործընթացների բնույթով.

·) Çñ»Ýó ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñÑ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ ïÇåáí Ï³Ù¹³ëáí.

¹) Çñ»Ýó ³ñï³¹ñ³ÝùÝերը բաշխելու կամ ծառայությունները մատուցելու համար Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáõÙ »Ãá¹Ý»ñáí.

») եթե կիրառելի է, կարգավորող դաշտի բնույթով, օրինակ՝ բանկային ձեռնարկությունների Ï³Ù ÏáÙáõÝ³É Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ:

ø³Ý³Ï³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñ

13 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³é³ÝÓÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ÛÝ ë»·Ù»ÝïÇ վերաբերյալ, որը բանկային ձեռնարկությունների համար Ýßí³Íù³Ý³Ï³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÁ.

³) ë»·Ù»ÝïÇ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÁ, áñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¨° ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇÝ í³×³éùÝ»ñÇó, ¨° ÙÇçë»·Ù»ÝïÇ ³ÛÇÝ í³×³éùÝ»ñÇó Ï³Ù ïñ³Ýëý»ñïÝ»ñÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÁ, Ï³½ÙմմÍ է գործառնական բոլոր սեգմենտների ընդÑ³Ýáõñ Ñ³ëáõÛÃÇ՝ Ý»ñùÇÝ ¨ ³ñï³ùÇÝ, ³éÝí³½Ý 10 ïáÏáëÁ.

բ) ë»·Ù»ÝïÇÑ³Ûï³ñ³ñ³Í շահույթի կամ վնասի բացարÓ³Ï Ù»ÍáõÃÛáõÝÁ՝ (i) íÝ³ë ãÑ³Ûï³ñ³ñ³Í բոլոր ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ñ³Ûï³ñ³ñ³Í համախմբված շահույÃÇ ¨ (ii) íÝ³ë Ñ³Ûï³ñ³ñ³Í բոլոր գործառնական սեգմենïÝ»ñÇ Ñ³Ûï³ñ³ñ³Í համախմբված վնասի բացարձակ Ù»ÍáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³í»É³·áõÛÝÇ ³éÝí³½Ý 10 ïáÏáëÝ¿.

·) ë»·Ù»ÝïÇ ակտիվները կազմում են բոլոր գործառնական սեգÙ»ÝïÝ»ñÇ Ñ³ÙÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³éÝí³½Ý 10 ïáÏáëÁ:

Գործառնական սեգմենտները, որոնք չեն բավարարում í»ñáÑÇßÛ³É ù³Ý³Ï³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÁ, կարող են համարվել հաշվետու և առանձին բացառÑ³Ûï í»É, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³ñÍÇùáí ³Û¹ ëեգմենտի վերաբերյալ տեղ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ û·ï³ïñ ÏÉÇÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

14 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ÛÝ ë»·Ù»ÝïÝïերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք չեն բավաñ³ñáõÙ ù³Ý³Ï³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ, Ï³ñáÕ ¿ ÙÇ³íáñ»É ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ÛÉ սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության հետ, որոնք չեն բավարարում հաշվետու սեգմենտի ù³Ý³Ï³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ, »Ã» ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñÝ áõÝ»Ý Ñ³Ù³ÝÙ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñ ¨ բավարարáõÙ »Ý 12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÃíñïíÍ ÁÝ¹Ñ³Ýñ³óÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÇ Ù»Í Ù³ëÁ:

15 ºÃ» ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ñï³ùÇÝ Ñ³ëáõÛÃÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ëáõÛÃÇ 75 ïáÏáëÇó å³Ï³ë¿, ³å³ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿ áñáß³ÏÇ³óÝ»É éñ³óáõóÇã ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñª áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñ ¥ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» ¹ոևնք չեն բավաñ³ñáõÙ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Í ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ), ÙÇÝã¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ëáõÛÃÇ ³éÝí³½Ý 75 ïáÏáëÁ Ý»ñ³éíÇÑ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ï³½ÙáõÙ:

16 Ð³ßí»ïáõ ãÑ³Ù³ñíáÕ ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ վերաբերյալ տեղեÏ³ïíáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÙÇ³íáñվի և բացահայտվի «բոլոր այլ սեգÙ»ÝïÝ»ñ¦ Ï³ï»·áñÇ³ÛáõÙ՝ ³ÛÉ Ñ³Ù³¹ñíáÕ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ՝ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ Ñ³Ù³-¹ñáõÙÝ»ñÝ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë: §´áéáñ ³ÛÉ ë»·Ù»ÝïÝ»ñ¦ Ï³ï»·áñÇ³Ûում ներառված հասույթի աղբյուրները å»ïù¿ÝÏ³ñ³·ñí»Ý:

17 ºÃ», Áëï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ¹³ïáõÃÛáõÃÛ³Ý, ³ÝÙÇç³å»ë Ý³Ëáñ¹áÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõù áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»Ýï áñáß³ÏÇ³óí³Í ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÁ ß³ñáõÝ³Ïáõù ¿ ÉÇûել նշանակալի, ապա այդ սեգմենտի վերաբերյալ տեղեÏ³ïíáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿

ß³ñáõÝ³ Ï íÇ Ý»ñÏ³Û³óí»É ³é³ÝÓÇÝ ÁÝÃ³ gիկ ժամանակաշրջանում, եթե նույնիսկ այն այլևս չի բավաñ³ñáõÙ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ßí»ïáõ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

18 ºÃ» ·áñÍ³éÝ³Ï³Ýë·Ù»ÝïÁ ÁÝÃ³óÇïÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ù³Ý³Ï³Ï³Ýë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, áñáß³ÏÇ³óíáõÙ ¿ áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ ë·Ù»Ýï, Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÝ»ñáí Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ë·Ù»Ýï³ÛÇÝ ï íÛ³ÉÝ»ñÁ å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»Ý` Ýáñ Ñ³ßí»ïáõ ë·Ù»ÝïÁ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ë·Ù»Ýï ³ñï³óáÉ»ÉáõÑ³Ù³ñ, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ³Û¹ ë·Ù»ÝïÁ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ûյսվ չէր բավաñ³ñáõÙ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³ßí»ïáÕ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇß-Ý»ñÁ, ¨ »Ã» ÙÇ³ÛÝ ³ÝÑñ³Å»ß ï »Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÝ³éÏ³ ¿ ¨ ¹ñ³ Ùß³ÏÙ³Ý ³ñÅ»ùÁ ãÇ ÉÇÝÇ ã³÷³½³Ýó բարձր:

19 Կազմակերպության կողմից առանձին բացահայտվող հաշվ»տու սեգմենտների թվի նկատմամբ կաñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ·áñÍÝ³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³ã³÷, áñÇ ·ñ³½³ÝóÙ³Ý ¹»åùáõÙ ë»·Ù»ÝïªÛÇÝ ï »Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ¹³éÝ³É ã³÷³½³Ýó Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»óí³Í: âÝ³Û³Í áñ¨¿ ÏáÝÏñ»ï ë³ÑÙ³Ý³ã³÷ ë³ÑÙ³Ý³Í³ã¿ª ³ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, երբ, 13-18-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ÃÇÍÁ ·»ñ³½³ÝóáõÙ ¿ ï³ëÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿¹Çï³ñÏÇª³ñ¹Ûáù³ÛÝ ·áñÍÝ³Ï³Ý³éáõÙáí Ñ³ë»É ¿ Çñë³ÑÙ³Ý³ã³÷ÇÝ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

20 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այն տեղեÏ³ï íáõÃÛáõÝÁ, áñÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõ-ÃÛáõÝÝ»ñÁ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ïï³ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ³ÛÝ գործունեությունների բնույթը և ֆինանսական հեïª³ÝÙ»ñÁ, áñáÝóáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ·ñ³íí³Í ¿, ¨ ïÝï»ë³Ï³ÝÙÇç³í³ÛñÁ, áñáõÙ³ÛÝ·áñÍáõÙ¿:

21 20-ñ¹ åարագրաֆում ներկայացված սկզբունքը կիրառելու Ýå³ï³ÏáíªÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ·íáí Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքների մասին հաշվետվություն, պետք է բացաÑ³ÛïÇ Ñ» ï¨Û³ÉÁ`

³) ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ 22-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ,

բ) ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ վերաբերյալ, Ý»ñ³éÛ³É Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ Ý»ñ³éí³Í Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ¨ Í³Ë ë»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ë»·Ù»ÝïÇ ³Ïï ÇíÝ»ñÇ, ë»·Ù»ÝïÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ¨ ã³÷Ù³Ý ÑÇÙáõÝùի վերաբերյալ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ 23-27-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ.

·) ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ, Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ë»·Ù»ÝïÇ ³Ïï ÇíÝ»ñÇ, ë»·Ù»ÝïÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ¨ ë»·Ù»ÝïÇ ³ÛÉ¿³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ:

Ð³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛ³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³Ý¿յուր ամսաթվի համար, որի դրությամբ ներկաÛ³óíáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ: Ü³Ëáñ¹ Å³մանակաշրջանների վերաբերյալ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíÇ, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ 29-ñ¹ ¨ 30-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ

22 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ստորև նշված ընդÑ³Ýáõñ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ`

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÁ áñáß³ÏÇ³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáÕ ·áñÍáÝÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ï³½Ù³íáñÙ³Ý ÑÇÙùÁ (ûñÇÝ³Ï` ³ñ¹Ûáù Õ»Ï³í³ñáõÃÛáõÝÁ Ùï³¹ñí³Í¿ »Õ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³íáñ»É Áëï ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ³ßË³ñ-Ñ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³ÍùÝ»ñÇ, Ï³ñ·³íáñáÕ ¹³ßï»ñÇ ï³ñրերությունների, թե Áëï ·áñÍáÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛ³Ý, ¨ ³ñ¹Ûáù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ýë·Ù»ÝïÝ»ñÁ ÁÝ¹Ñ³Ýñ³óí»É »Ý).

բ) ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï»ë³ÏÝ»ñÁ, áñáÝóÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»Ýï ë ï³ÝáõÙ¿ Çñ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ:

Þ³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ³ÏïÇíÝ»ñÇ¨ å³ñï³íáñáõÙյունների վերաբերյալ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ

23 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ í»ñ³բերյալ պետք է ներկայացնի շահույթի Ï³Ù íÝ³ëÇ¨ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ÏïÇíÝ»ñÇ óáõó³ÝÇßÁ (ã³÷Á): Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ սեգմենտի վերաբերյալ պետք է ներկայացնի պարտավորությունների óáõó³ÝÇßÁ (ã³÷Á), »Ã» ³Û¹åÇëÇ áñ¨¿ ·áõÙ³ñ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ ¿ ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáÕÇÝ:

Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³¨ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»Ýï Ç վերաբերյալ պետք է բացահայտի ստորև ÝßÍ³ÍÁ, »Ã» ÝßÍ³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕç ÏáÕÙÇó í»ñ³Ý³Ûí³Í ë»·Ù»Ýï Ç ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßáõÙ (ã³÷Ç Ù»ç), Ï³Ù »Ã» ¹ñ³Ýù ³ÛÉ Ï»ñå Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí Ý»ñÏ³Ù³óíáõÙ »Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÇÝ, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßáõÙ (ã³÷Ç Ù»ç)[a]

³) Ñ³ëáõÛÃ ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó.

բ) Ñ³ëáõÛÃ ÝáõÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÙ³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ÛÉ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ñ»ï Çñ³Ï³Ý³óñ³Í ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó.

·) ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃ.

¹) ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë.

») Ù³ßí³ÍáõÃÛáõÝ¨ ³Ùáñï Ç½³óÇ³.

½) ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Ù³óáõÙ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) 97-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³ûëåայն բացահայտված եկամտի և ծախսերի էական հոդí³ÍÝ»ñ.

¿) ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ կազմակերպության բաժնեմասը՝ հաշվառված բաժնեմասնակցության մեթոդáí.

Á) ß³ÑáõÃ³Ñ³ñïÇ ·Íáí Í³Ëë Ï³Ù ÷áËÑ³ïáõóáõÙ.

Ã) ¿³Ï³Ý áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ հոդվածներ, բացառությամբ մաշվածքների, ³Ùáñï Ç½³óÇ³ÛÇ:

Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³Ù³ñ ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Ù³óÝÇ ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ, »Ã» ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ù³ëÁ ãÇ ëï³óíáõÙ ïáÏáëÝ»ñÇó, ¨ ë»·Ù»ÝïÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ¨ ÙÇçáóùների բաշխման վերաբերյալ որոշումÙ Ï³Ù³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ ãÇ ÑÇÙÝíáõÙ ïáÏáë³ÛÇÝ ½áõï Ñ³ëáõÛÃÇ íñ³: ÜÙ³Ý ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Ù³óÝ»É ³Û¹ ë»·Ù»ÝïÇ ïáÏáë³ÛÇÝ Ñ³ëáõÛÃÁ` Ñ³Ý³Íçñ ïáÏáë³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÁ, և բացահայտել ³Û¹ ÷³ëïÁ:

24 Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³մար պետք է բացահայտի ստորև նշվածը, »Ã» ÝßÍ³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÇ ÏáÕÙÇó í»ñ³Ý³Ûí³Í ë»·Ù»ÝïÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ óáõó³ÝÇßáõÙ (ã³÷Ç Ù»ç) Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí ïñ³Ù³¹ñíáõÙ »Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÇÝ, »Ã» ÝáõÛÝÇëÏ ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ë»·Ù»ÝïÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ óáõó³ÝÇßáõÙ (ã³÷Ç Ù»ç)[a]

³) ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ` հաշվառված բաժնեÙ³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù»ÃáÍ¹áí.

բ) áã ÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³í»É³óáõÙÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ*, բացառությամբ ֆինանսական ·áñÍÇùÝ»ñÇ, Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñï³ÛÇÝ ³ÏïÇíÝ»ñÇ, Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³ÏïÇíÝ»ñÇ (ï»ë ÐÐØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç 54-58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ) ¨ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Çñ³íáõÙÝ»ñÇ:

â³÷áõÙ

25 ê»·Ù»ÝïÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ý»ñÏ³Ù³óí³Í Ñá¹í³ÍÇ ·áõÙ³ñÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÇÝ Ý»ñÏ³Ù³óíáÕ óáõó³ÝÇß (ã³÷)՝ ë»·Ù»ÝïÇÝ ÙÇçáóùների բաշխման վերաբերյալ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï»ÉÇë Ï³ï³ñ³Í ×ß·ñïáõÙÝ»ñÁ ¨ փոխբացառումÝ»ñÁ, ÇÝãպես նաև հասույթների, ծախսերի և օգուտների կամ վնասների բաշխումները å»ïù ¿ Ý»ñ³éí»Ý Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ áñáß»ÉÇë, ÙÇ³ÛÝ »Ã» ¹ñ³Ýù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÇ ÏáÕÙÇó ÏÇñ³éíáÕ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßáõÙ (ã³÷Ç Ù»ç): ÜÙ³Ý³å»ë, ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÝ áõ å³ñï³íáñáÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Ù³óí»Ý ³Û¹ ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù Ý»ñ³éíáõÙ »Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÇ ÏáÕÙÇó ÏÇñ³éíáÕ ë»·Ù»ÝïÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ë»·Ù»ÝïÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ óáõó³ÝÇßáõÙ (ã³÷Ç Ù»ç): Եթե գումարները բաշխվում են հաշվետու սեգմենտի շահույթին կամ վնասին, ակտիվներին կամ պարտավորություններին, ապա այդ գումարները պետք է բաշխվեն խելամիտ հիմունքով:

26 ºÃ» ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÁ ÏÇñ³éáõÙ ¿ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï óáõó³ÝÇß (ã³÷), ë»·Ù»ÝïÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ë»·Ù»ÝïÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï óáõó³ÝÇß (ã³÷), ³å³ë»·Ù»ÝïÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ ¨ ÙÇçáóÝ»ñÁ, ë»·Ù»Ý-ïÇß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, ³ÏïÇíÇùները և պարտավորությունները բաշխելու ձևը որոշելու հաÙ³ñë»·Ù»ÝïÇ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñÏ³Ù³óí»Ý ³Û¹ óáõó³ÝÇßÝ»ñáí: ºÃ» ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Ù³óÝáÕÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ë»·Ù»Ý-

* Àëï Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Ù³óÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ³ÏïÇíÝ»ñÇ ³éáõÙáíªáãÁÝÃ³óÇÏ ³ÏïÇíÝ»ñÝ ³ÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ·áõÙ³ñÝ»ñ, áñáÝó í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ Ñ³ßí»ïáõÃ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ³í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÛÇë Ñ»ïá:

ïÇ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù»ÏÇó ³í»ÉÇ óáõó³ÝÇß (ã³÷), ³å³ Ý»ñÏ³Û³óí³Í óáõó³-ÝÇßÝ»ñÁ å»ïù¿ ÉÇÝ»Ý ³ÛÝ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝù, Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý Ï³ñÍÇùáí, áñáßí»É »Ý ã³÷Ù³Ý ³ÛÝ սկզբունքների համաՕ³ÛÝ, áñáÝù ³é³í»É³·áõÛÝë Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·áõÙ³ñÝ»ñÁã³÷»ÉÇë ÏÇñ³éí³ÍÝ»ñÇÝ:

27 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ Ñ³Ù³ñ å»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ, ³ÏïÇíների և պարտավորությունների չափման բացատրություն: Î³½Ù³Ï ներպությունը ներկայացնելիս պետք է բացահայտի ստորև նշվածը՝

³) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ÙÇç¨ Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÁ.

p) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (ÙÇÝã¨ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ Ï³Ù ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ) ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ¨ ÁÝ¹Ñ³ïíáÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý (»Ã» ³ÏÝÑ³Ûï ã¿ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÝ»ñÇó) ã³÷áõÙÝ»ñÇ ÙÇç¨ ï³ñբեհáõթյունների բնույթը: Նշված տարբերությունները կարող են ներառել Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ï»ÝïñáÝ³óí³Í »Õ³Ý³Ïáí Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÝ»րի բաշխման քաղաքականությունը, որոնք անհրաժեշտ են՝ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ վերաբերյալ տեղեÏ³ïíáõÃÛáõÝÁ Ñ³ëÏ³Ý³ÉáõÑ³Ù³ñ.

·) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ¨ ÁÝ¹Ñ³ÝáõñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ (»Ã» ³ÏÝÑ³Ûï ã¿ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÝ»ñÇó) ã³÷áõÙÝ»ñÇ միջև տարբերությունների բնույթը: Նշված տարբերությունները կարող են ներառել Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ û·ï³·áñÍíáõ ³ÏïÇíÝ»ñÇ բաշխÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ³ÝÑñ³Å»ßï »Ýª հաշվետու սեգմենտի վերաբերյալ տեղեÏ³ïíáõÃÛáõÝÁ Ñ³ëÏ³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ.

¹) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (»Ã» ³ÏÝÑ³Ûï ã¿ 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÝ»ñÇó) չափումների միջև տարբերությունների բնույթը: Նշված տարբերությունները կարող են ներառել Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ³Ù³ï»Õ û·ï³·áñÍíáõ պարտավորությունների բաշխման քաղաքաÏ³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù ³ÝÑñ³Å»ßï »Ýª Ñ³ßí»ïáõ սեգմենտի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հասկանալու Ñ³Ù³ñ.

») Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í ã³÷Ù³Ý Ù»Ãá¹Ý»ñáõÙ Ý³ËáñÅ³Ù³Ý³Ï³շրջաններից բխող որևէ փոփոխության բնույթը և այդ փո-÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ (»Ã» ³Û¹åÇëÇù Ï³Ý) ë»·Ù»ÝïÇß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßÇ (ã³÷Ç) íñ³.

½) Ñ³ßí»ïnı սեգմենտներին կատարված բոլոր ասիմետրիկ բաշխումների բնույթը և հետևանքը: úñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõթյունը կարող է մաշվածության ծախսը բաշË»É ë»·Ù»ÝïÇÝ՝ ³é³Ýó Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Ù³ßíáÕ ³ÏïÇíները տվյալ սեգմենտին բաշխելու:

Ð³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÝ»ñ

28 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ստորև նշվածներից բոլորի Ñ³Ù³ñ å»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óáõÙÝ»ñ՝

³) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï.

p) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ (ã³÷»ñÇ) Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ (ÙÇÝã¨ ß³ÑáõÃ³Ñ³ñÏÇ ·Íáí Í³ËëÁ/÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ) ¨ ÁÝ¹Ñ³ïíáÕ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ñ»ï: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝçí, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ հաշվետու սեգմենտներին բաշխում է այնպիսի հոդվածներ, ինչպիսիք են, ûñÇÝ³Ï, Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Í³ËëÁ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ), ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ óáõó³ÝÇßÝ»ñÇ (ã³÷»ñÇ) Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ»ï Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óÝ»É ³Û¹ Ñá¹í³ÍÝ»ñÇó Ñ»ïá.

·) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ»ï.

¹) Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý å³ñï³-íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï, »Ã» ë»·Ù»ÝïÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

») Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ բացահայտված ա՛Ë¿ ³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý·áõÙ³ñÇ Ñ»ï:

´áÉáñ ¿³Ï³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óíáÕ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ å»ïù¿ ³é³ÝÓÇÝ áñáß³ÏÇ³óí»Ý ¨ ÝÏ³ñ³·ñí»Ý: úñÇÝ³Ï՝ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÇ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÛ³Ý ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ»ï Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¿³Ï³Ý ×ß·ïÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ, áñÝ

առաջանում է տարբեր Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏÇñ³éáõÙÇó, å»ï ù ¿ ³é³ÝÓÇÝ áñáß³ÏÇ³óíÇ ¨ ÝÏ³ñ³·ñíÇ:

Ü³ËÏÇÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ

29 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áËáõÙ ¿ Çñ Ý»ñùÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñå³Ï³Ý Ï³éáõóí³ÍùÝ ³ÛÝå»ë, áñ Çñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ï³½ÙáõÙ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³å³ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³-Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ, Ý»ñ³éÛ³É ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíÇ, »Ãu ղրա վերաբերյալ տեղեկատվությունն առկա է, ¨ ³ÛÝ Ùß³Ï»Éáõ ³ñÅ»ùÁ ãÇ համարվում չափազանց բարձր: Տեղեկատվության առկա չլինելու կամ դրա մշակման արժեքի չափազանց բարձր լինելու որոշումը պետք է կայ³óվի բացառÑ³ÛïÙ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³é³ÝÓÇÝ Ñá¹í³ÍÇ Ñ³Ù³ñ: Ð»ï¨»ÉáíÑ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ï³½ÙÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁª Ï³½Ù³կերպությունը պետք է բացահայտի ª ³ñ¹ÛáùÑ³ÛÝ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»É ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ ë»·Ù»Ýï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÑá¹í³ÍÝ»ñÁ, Ã» áã:

30 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷á÷áË»É ¿ Çñ Ý»ñùÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñå³Ï³Ý Ï³éáõóí³ÍùÝ ³ÛÝå»ë, áñ Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÇ Ï³½ÙáõÙ ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ, ¨ »Ã» ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ, Ý»ñ³éÛ³É ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ, ë»·Ù»Ï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ãÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³ñï³óáÉ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõñ այն տարվա ընթացքում, երբ տեղի ¿ áõÝ»ó»É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, պետք է բացահայտի ընթացիկ ժամանակաշրջանում ³ï³ßñç³ÝÇ ë»·Ù»Ï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ ë»·Ù»Ï³ íáñÙ³Ý ¨ ÑÇÝ, ¨ Ýáñ ÑÇÙáõÝÙÝ»ñáí, »Ã» ³ÝÑ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÝ ³éÏ³ ¿, ¨ ³ÛÝ Ùß³Ï»Éáõ ³ñÅ»ùը չափազանց բարձր չէ:

Բացահայտումներ ամբողջ կազմակերպության մասշտաբով

31 32-34-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ëáõÛÝ ÜÐØê-áí ³é³çÝáñ¹վող բոլոր կազմակերպությունների նկատմամբ, ներառյալ այն կազմակերպությունների, որոնք ունեն միայն մեկ հաշվետու սեգմենտ: Որոշ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³íáñí³Í ã»Ý Áëï ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ տարբերությունների Ï³Ù ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñ³ÍùÝ»ñÇ գործունեության տարբերությունների հիմունքùÇ: ÜÙ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É սկզբունքորեն տարբեր արտա¹ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ É³ÛÝ ï»ë³Ï³Ýáõ ·Íáí, Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ù»ÏÇó ³í»É Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ïñ³Ù³¹ñ»É սկզբունքորեն Ýáõ۪ ³ñï³¹ñ³ÝùÝ»ñÝ áõ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ÜÙ³Ý³å»ë, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ñ³ßí»ïáõ ë»·Ù»ÝïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³ÏïÇí»ñ áõÝ»Ý³É ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý ï³ñerեր տարածքներում և հաëáõÛÃÝ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ³ßË³ñÑ³գրական տարբեր տարածքÝ»ñÇ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÁ, բացառությամբ »Ã» ³ÝÑ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÝ ³éÏ³ ã¿, ¨ ¹ñ³ ÙßïÁ³Ý³ñÅ»ùÁ ã÷½Ýó բարձր ÏÉÇÝÇ`

³) ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ` (i) í»ñ³·ñí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ·ïÝí»Éáõ »ñÏñÇÝ, ¨ (ii) í»ñ³գրված բոլոր արտ³ë³ÑÙ³ÝÛ³Ý երկրներին ամբողջությամբ, áñáÝóÇó Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëï³ÝáõÙ ¿ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñ: ºÃ» ³é³ÝÓÇÝ ³ñï³ë³ÑÙ³ÝÛ³Ý »ñÏñÇÝ í»ñ³·ñíáõ ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÝ ¿³Ï³Ý »Ý, ³å³ ³Û¹ հասույթները պետք է բացահայտվեն առանձին: Կազմակերպությունը պետք է բաó³Ñ³ÛïÇ ³é³ÝÓÇÝ »ñÏñ»ñÇÝ ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇóëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ í»ñ³·ñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÁ.

բ) áã ÁÝÃ³óÇÏ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ*, բացառությամբ ֆինանսական գործունեության, Ñ»ï ³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, Ñ»ï ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·ïáí ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ¨ ³å³Ñáí³·ñ³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ³é³ç³óáÕ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ` (i) ï»Õ³Ï³Ûí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ïÝí»Éáõ »ñÏñáõÙ, ¨ (ii) ï»Õ³կայված բոլոր այն արտ³ë³ÑÙ³ÝÛ³Ý »ñÏñÝ»ñáõÙ` áñå»ë ամբողջáõÃÛáõÝ, áñï»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ: ºÃ» ³é³ÝÓÇÝ ³ñï³ë³ÑÙ³ÝÛ³Ý »ñÏñáõÙ å³ÑíáÕ ակտիվներն էական են, ապա այդ ակտիվները պետք է առանձին բացահայտվեն:

Ü»ñÏ³Û³óí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝ»Ý ³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³ï³Ý ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛ³Ý íñ³, áñÝ û·ï³·áñÍ ííáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³ï³Ý Ñ³ßí»ï ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å³ï³ñ³ëï»ÉÇë: ºÃ» ³ÝÑñ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛáõÝÝ ³éÏ³ ã¿, ¨ ¹ñ³ ÙßÏÙ³Ý³ñÅ»ÿÇ չափազանց բարձր ÏÉÇÝÇ, ³å³ ³Û¹ փաստը պետք է բաց³Ñ³Û¹íÇ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ` Ç ÉñáõÙÝ ëáõÙÝ å³ñ³·ñ³ýáí å³Ñ³ÝçíáÕ ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛ³Ý, Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñÏ³Û³ցնել երկրների խմբեñÇ í»ñ³բերյալ աշխարհագրական ï»Õ»Ï³ï ïáõÃÛ³Ý »ÝÃ³·áõÙ³ñÝ»ñÁ:

Î»Õ»Ï³ ïáõÃÛáõÝ Ëáßáñ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ í»ñ³բերյալ

34 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Çñ Ëáßáñ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇó կախվածության չափի վերաբերյալ: Եթե ³é³ÝÓÇÝ ³ñï³ùÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ç Ñ»ï ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ëï³ó³Í Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ Ï³½ÙáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÇ 10 ïáÏáëÁ Ï³Ù ³í»ÉÇÝ, ³å³ Ï³½Ù³կերպությունը պետք է բացահայտի այդ փաստը, յուրաքանչյուր այդպիսի հաճախորդից ստացված հասույթի ամբողջ գումարը, ինչպես նաև որոß³ÏÇ³óÝÇ Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõ ë»·Ù»Ý ïÁ Ï³Ù ë»·Ù»Ý ïÝ»ñÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñÇù ãáõÝÇ բացաÑ³Ûï»Éáõ Ëáßáñ Ñ³×³Ëáñ¹ÇÝ Ï³Ù ³Û¹ Ñ³×³Ëáñ¹Ço Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ, »Ã» Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñ ë»·Ù»Ý ïÝ»ñÏ³Û³óñ»É ¿ Ñ³ëáõÛÃ ³Û¹ Ñ³×³Ëáñ¹Ço: êáõÝ üÐØê-Ç Ýå³ï³ÏáÍª Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ÛïÝÇ կազմակերպությունների խումբը, որը գտնվում է ընդհանուր վերահսկման տակ, պետք է դիտարկվի որպես ³é³ÝÓÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ï³é³í³ñáõÃÛáõÝÁ (³½·³ÛÇÝ, Ý³Ñ³Ý·³ÛÇÝ, Ù³ñ½³ÛÇÝ, ï³ñ³Í³ßñç³Ý³ÛÇÝ, ï»Õ³Ï³Ý Ï³Ù ³ñï»ñÏñÛ³) ¨ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ÛïÝÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ·ïÝíáõÙ »Ý ³Û¹ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏÙ³Ý Ý»ñùá, å»ïù ¿ ¹Çï³ñÏí»Ý áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ Ñ³×³Ëáñ¹:

²Ýóáõù ¨ áõÅÇ Ù»ç Ùïݻ́Á

35 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ Ñáõݳíñ³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ å³ïñ³ëïíí³Í ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûկատմամբ: Ստանդարտի ա՛ի»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛ³ïñíáõÙ¿: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ üÐØê-Á ÏÇñ³éáõÙ¿ ÙÇÝã¨ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ը, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

36 Ü³Ëáñ¹ ï³ñÇÝ»ñÇ ë»·Ù»Ý ï³ÛÇÝ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ, áñÁ Ý»ñÏ³Û³óí»É ¿ áñå»ë ÏÇñ³éíáÕ սկզբնական տարվա Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíÇ` ëáõÝ ë ï³Ý¹³ñïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ, բացառությամբ »Ã» ³ÝÑñ³Å»ßï ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝÝ ³éÏ³ ã¿, ¨ ¹ñ³ Ùß³ÏÙ³Ý³ ñÅ»ùÁ ÏÉÇÝÇ չափազանց բարձր:

36² ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Û¹³Íª 2007 Ã.) ÷á÷áË»É¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ ÏÇñ³ովող տեղմինաբանությունը: Ի լրումն՝ ³ÛÝ Ý³¨ ÷á÷áË»É¿ 23-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §½¦ Ï»ïÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÝßÍ³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý ժամանակաշրջանների ûկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը ՀՀՍՍ 1-Á (í»ñ³Ý³Û¹Íª 2007 Ã.) կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի ûկատմամբ, ապա նշված փոփոխությունները պետք է կիրառվեն այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի ûկատմամբ:

ÐÐØê 14-Ç ã»Õ³É Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ

37 êáõÛÝ üÐØê-Á ÷áË³ñÇÝáõÙ¿ ÐÐØê 14 §ê»·Ù»Ý ï³ÛÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñ¦ ëï³Ý¹³ñïÇÝ:

Ð³í»Éí³Í ê³ÑÙ³Ýí³Í ï»ñÙÇÝ

2

êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍÁ ïíÛ³É üÐØê-ի ամբաժան մասն է:

* Àëï Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ³ïïÇíÝ»ñÇ ³éáõÙáíªáã ÁÝÃ³óÇÏ ³ïïÇíÝ»ñÝ ³ÛÝ ³ïïÇíÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý ³ÛÝåÇëÇ ·áõÙ³ñÝ»ñ, áñáÝó í»ñ³ï³Ý·ÝáõÙÝ ³ÏÝÏ³Éíáõ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó ³í»ÉÇ ù³Ý ï³ëÝ»ñÏáõ ³ÛÇë Ñ»ïá:

·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ë»·Ù»ÝïÁ ¶áñÍ³éÝ³Ï³Ýë»·Ù»ÝïÁ կազմակերպության բաղադրիչ¿, áñÁ՝

³) Ý»ñ·ñ³íí³Í¿ Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ, áñáÝóÇó ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ í³ëï³Ï»É Ñ³ëáõÛÃÝ»ñ ¨ Ïñ»É Í³Ëë»ñ (Ý»ñաոյալ նույն կազմակերպության այլ բաÕ³¹ñÇãÝ»ñÇÑ»ï ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ñ³ëáõÛÃÝ»ñÁ ¨ Í³Ëë»ñÁ).

p) áñÇ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ Ï³ÝáÝ³íáñ Ï»ñåáí í»ñ³Ý³ÛíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·ÉË³íáñ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý áñáßáõÙ Ï³Û³óÝáõÇ ÏáÕÙÇó՝ ë»·Ù»ÝïÇÝ ÙÇçáóÝ»ñÇ բաշխման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ýå³ï³Ïáí.

·) áñÇ ·Íáí³éÏ³¿ ³é³ÝÓÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ:

üÐØØԿ Մեկնաբանություն 1

öá÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áÛáõÃÛáõÝáõÝ»óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐØØê 1 *üÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ* (2007 թվին վերանայված տարբերակ)
- ÐØØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙ»ñáõÙ ¨ ëË³É»ñ*
- ÐØØê 16 *ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ* (2003 թվին վերանայված տարբերակ)
- ÐØØê 23 *öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ*
- ÐØØê 36 *²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ* (2004 թվին վերանայված տարբերակ)
- ÐØØê 37 *ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 Þ³ï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ áõÝ»Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ³å³ï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý, Ñ»é³óÙ³Ý Ï³Ù վերականգնման պարտականություններ: Սույն մեկնաբանության մեջ տվյալ տեսակի å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ³ÝÍ³ÝíáõÙ »Ý §³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¦: Àëï ÐØØê 16-ի՝ հիմնական միջոցի սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական ÙÇçáóÇ ³å³ï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý, Ñ»é³óÙ³Ý ¨ ï»Õ³ÝùÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ý³ËÝ³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ïÍ³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ, áñáÝó Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëï³ÝÓÝáõÙ¿ Ï³ի հիմնական միջոցի ձեռքբերման պահին, կա՛մ հետագա ժամանակահատվածում՝ որպես հետևանք այն բանի, որ տվյալ հիմնական միջոցը օգտագործվում է պաշարներ արտադրելուց բացի այլ նպատակով: ÐØØê 37-Á å³ñáõÝ³ÏáõÙ¿ å³Ñ³ÝÇÝ»ñ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå պարտավորությունների չափման վերաբերյալ: Սույն մեկնաբանությունը տրամադրում է ուղեցույց ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý փոփոխությունների ազդեցությունը հաշվառելու վերաբերյալ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŁáñï

2 êáõÛÝ մեկնաբանությունը կիրառվում է ապագործարկման, վերականգնման և նմանատիպ գոյություն ունեցող այն պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք՝

³) ճանաչվել են որպես հիմնական միջոցի սկզբնական արժեքի մաս՝ ըստ ՀՀՍՍ 16-Ç.

p) ×³Ý³ãí»É»Ý áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª Áëï ÐØØê 37-Ç:

úñÇÝ³Ï՝ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³ñáÕ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É գործարանի ապագործարկման, հանքարդյունաբերող ընկերությունների կողմից շրջակա միջավայրի í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý Ï³Ùë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ Ñ»é³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

Ð³ñó³¹ñáõÙ

3 Uոլն մեկնաբանությունÝÁ ùÝÝ³ñÏáõÙ ¿ ³ÛÝ ËÝ¹ÇñÁ, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù ¿ Ñ³ßí³éíÇ Ñ»ï¨Û³É ¹»åù»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý ÷á÷áËáõÃÛ³Ý íñ³`

³) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ å³Ñ³ÝçíáÕ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ï` ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñ) ³ñï³Ñáëù Ç ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ.

p) ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, ÇÝãå»ë ³ÛÝ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ÐÐØê 37-Ç 47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ (³ÛÝ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Å³Ù³Ý³ÏÇ Ù»ç ¹ñ³ÙÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛ³ÝÁ Ñ³ïáõÏ éÇëÏ»ñÁ).

·) ³×, áñÝ³ñï³óáÉáõÙ ¿ ³Ýó³Í Å³Ù³Ý³ÏÁ (áñÁÝ³¨ Ïáãíáõٿ½»ÕãÙ³ÝÑ»ï³¹³ñÓáõÙ):

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

4 ²å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ¨ ÝÙ³Ý³ïÇå ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ Ù³ñÙÝ³íáñáÕ ÙÇçáóÝ»ñÇ ³ñï³Ñáëù»ñÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù Å³Ù³Ý³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÛùÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý Ñ»ï¨³Ýù »Ý, å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý 5-7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

5 ºÃ» ³Ï ïÇíÁ ã³÷íáõÙ ¿ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»Éáí, ³å³`

³) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ³í»É³óÝ»Ý Ï³ÙÝí³½»óÝ»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ակտիվի արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանում, և ենթակա են բ) կետի կիրառմանը.

p) ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»ùÇó Ýí³½»óíáÕ ·áõÙ³ñÁ ãå»ïù ¿ ·»ñ³½³ÝóÇ ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ: ºÃ» å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ýí³½áõÙÁ ·»ñ³½³Ýóáõٿ ³ÏïÇíÇ Ñ³ßí»ÏßéáõÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, ³å³ ³Û¹ ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ëÁ å»ïù¿ ³ÝÙÇç³å»ë×³Ý³ãíÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.

·) »Ã» ×ß·ñï³Ù³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»ùÁ ³×áõÙ ¿, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßíÇ առնի, թե արդյոք այդ փաստը համարվում է հայտանիշ այն բանի, áñ ³ÏïÇíÇ Ýáñ հաշվեկշռային արժեքը ամբողջովին փոխհատուցելի չէ: Եթե սա այդպիսի հայտանիշ է, ապա Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ ³ÏïÇíÇ ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ëï³áõ·áõÙª·Ý³Ñ³ï»Éáí ¹ñ³ ÷áËÑ³ïáõóíáÕ ·áõÙ³ñÁ, ¨ å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó Ïáñáõëï ª Áëï ÐÐØê 36-Ç:

6 ºÃ» ³Ï ïÇíÁ ã³÷íáõÙ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ùá¹»Éáí, ³å³`

³) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÷áË»Ý ³ÏïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×Ç ÙÝ³óáñ¹Á Ï³Ù Ý³ËïÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ýí³½»óáõÙÁ, ³ÛÝå»ë áñ`

(i) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ýí³½»óáõÙÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ ³í»É³óÝÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×Ç ÙÝ³óáñ¹Á ë»÷³Ï³Ý կապիտալում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն պետք է ճանաչվի շահույթում Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ÏÑ³Ï³¹³ñÓÇ Ý³ËïÇÝáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ճանաչված վերագնահատումից ևվազեցումը և ենթակա է բ) կետի կիր ³éÙ³ÝÁ.

(ii) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ³í»É³óáõÙÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն ենթակա է ճանաչման այլ համապարփակ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, ¨ Ýí³½»óÝÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×Ç ÙÝ³óáñ¹Á ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ` í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÇó ³×Ç ÙÝ³óáñ¹áõÙ ïíÛ³É ³ÏïÇíÇÝ վերաբերվող կրեդիտային մնացորդի չափով.

p) այն դեպքում, երբ պարտավորության ևվազեցումը գերազանցում է ակտիվի այն հաշվեկշռային ³ñÅ»ùÁ, áñÁ ÏÉÇÝ»ñ ×³Ý³ãí³Í, »Ã» ³ÏïÇíÁ Ñ³ßí³éí»ñ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»Éáí, ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ëÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.

·) å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÙÁ Ñ³Ûï³ÝÇß ¿, áñ ³ÏïÇíÁ, ÑÝ³ñ³íáñ ¿, áõÝ»Ý³ վերագնահատման կարիք, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի հաշվետու Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇó: ²Û¹åÇëÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, Ï³Ù Áëï ³) Ï»ïÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ×³Ý³ãí»ÉÇù ·áõÙ³ñÝ»ñÁ áñáß»ÉÇë: ºÃ» í»ñ³·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, ապա այդ դասի բոլոր ակտիվները պետք է վերագնահատվեն.

¹) ÐÐØê 1-ը պահանջում է բացահայտումներ համապարփակ ֆինանսական արդյունքնեñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÛáõÝáõÙ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï »Ï³ÙïÇ Ï³Ù Í³ËëÇ Ñá¹í³ÍÇ վերաբերյալ: Որպեսզի տվյալ պահանջը բավարարվի, վերագնահատումից ածի ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù Í³·áõÙ »Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó, å»ïù¿ ³é³ÝÓÇÝ ներկայացվեն և բացահայտվեն որպեë ³Û¹åÇëÇÝ:

7 ²Ï ïÇíÇ Ù³ßí³ÍáõÃÛ³Ý »ÝÃ³Ï³ ×ß·ñï í³Í ·áõÙ³ñÁ Ù³ßíáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ընթացքում: Հետևաբար, այն պահին, երբ ակտիվը հասնում է իր օգտակար ծառայության ժամկետի վերջին, դրա հետ կապված պարտավորությունների հետագա բոլոր փոփոխությունները պետն ¿ ճանաչվեն շահույթում կամ վնասում այն ժամանակ, երբ դրանք տեղի են ունենում: Այս դրույթը կիրառվում ¿ Ã»¹ ÇÝùÝ³ñÅ»ùÇ Ùá¹»ÉÇ, Ã»¹ í»ñ³·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Ùá¹»ÉÇ ¹»åùáõÙ:

8 Ձեղչման պարբերական հետադարձումը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում որպես ֆինանսական Í³Ëë ³ÛÝ ժամանակ, երբ դա տեղի է ունենում: ՀՀՍՄ 23-áí Ý³Ë³ï»ëí³Í Ï³åÇï³É³óáõÙÁ ³Ûë ¹»åùáõÙ ãÇ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

9 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2004 թվականի սեպտեմբերի 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí» ï íáõÃÛáõÝների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը կիրառման մեջ է դնում 2004 թվի սեպտեմբերի 1-ից առաջ, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

9² ÐÐØê 1-ը (2007 թվին վերանայված տարբերակով) փոփոխել է ՖՀՍՄ-Ý»ñáõÙ ÏÇñ³íáÕ ï »ñÙÇÝÝ»ñÁ: ´³óÇ ³Û¹ ³ÛÝ Ñ³Ý·»óñ»É ¿ 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛ³ÝÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 ÃíÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³Ý Ñ³çáñ¹áÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (2007 ÃíÇÝ í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակ Ïáí) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÝáõÛÝå»ï ù¿ ÏÇñ³éí»Ý ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

²ÝóáõÙ

10 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ* ë ï³Ý¹³ñ ï Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ*:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 2
Îááå»ñ³ ïÇí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերը և նմանատիպ գործիքներ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 32 §*Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումը և ներկայացումը*¦ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2003-ÇÝ)*
- ÐÐØê 39 §*ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ¦ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2003-ÇÝ)

Ü³Ë³¹ñÛ³ÉÝ»ñ

1 Կոոպերատիվները և նմանատիպ այլ կազմակերպություններ ձևավորվում են անհատների խմբերից՝ ÁÝ¹Ñ³ÝáõÑ ïÝï»ë³Ï³Ý ¨ ëáóÇ³É³Ï³Ý Ï³ñÇùÝ»ñ Ñá·³Éáõ Ñ³Ù³ñ: êáíáրաբար, ազգային օրենքները

* ºÃ» áñ¨¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáբյուն սույն մեկնաբանությունը կիրառում է 2005 հունվարի 1-Çó ³é³çëÏëí³Í Ñ³ßí» ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³ÛÝ å»ïù ¿ ³é³çÝáñ¹íÇ ÐÐØê8-ի նախորդ տարբերակով, որը կոչվում էր *Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ½áõï ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë, ¿³Ï³Ý ëË³ÉÝ»ñ ¨ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ù»ç*, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ ÏÇñ³éáõÙ ³Û¹ ստանդարտի վերանայված տարբերակը այդ ժամանակաշրջանի համար:

* 2005 Ã. û·áëï áëÇÝ ÐÐØê 32-Á ÷á÷áËí»É ¨ í»ñ³Ý³Ýí»É ¿ ÐÐØê 32 §ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦: 2008 Ã. ÷»ï ñí³ñÇÝ ÐÐØêÊ-Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ Ï³ï³ñ»ó ÐÐØê 32-áõÙ` å³Ñ³Ýç»Éáí, áñ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É, »Ã» ³Û¹ գործիքներն ունեն այն բոլոր հատկանիշները և բավարարում են այն բոլոր պայմանները, որոնք նշված են ՀՀՍՄ 32-Ç 16² ¨ 16´ Ï³Ù16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

Ïááå»ñ³ ïÇíÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýáõ»Ý áñå»ë ÙÇ³ íáñáõÙÝ»ñ, áñáÝù ÷áñÓáõÙ »Ý ËÃ³Ý»É Çñ»Ýó ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ ïÝï»ë³Ï³Ý ³é³çÁÝÃ³óÁ Ñ³Ù³ï»Õ ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇçáóáí (ÇÝùÝ Çñ»Ý û·Ý»Éáõ սկզբունք): Կոոպերատիվներում անդամների մասնակցությունները հաճախ բնութագրվում են որպես անդամների բաժնեմասեր, միավորներ կամ նման այլ անուններով, որոնք ստորև կկոչվեն «անդամների բաժնեմասեր»:

2 ÐÐØê 32-Á ë³ÑÙ³Ýáõù ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁª áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ¨ սեփական կապիտալ դասակարգելու սկզբունքները: Այդ սկզբունքները մասնավորապես կիրառվում են վերադարձնելի գործիքների դասակարգման նկատմամբ, որոնք տիրապետողին թույլ են տալիս այդ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ÄáÕ³ñÏáÕÇÝ í»ñ³¹³ñÓÝ»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ ¹ÇÙ³ó: Կոոպերատիվներում անդամների բաժնեմասերի և նմանատիպ գործիքների նկատմամբ այդ սկզբունքների կիրառումը դժվար է: Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի մի քանի անդամներ խնդրել են պարզաբանել, թե ինչպես են ՀՀՍՍ 32-ի այդ սկզբունքները կիրառվում անդամների բաժնեմասերի և նմանատիպ գործիքների նկատմամբ, որոնք ունեն որոշակի հատկանիշներ, ինչպես նաև՝ այն հանգամանքների նկատմամբ, որոնց պարագայում այդ Ñ³ïÏ³ÝÇßÝ»ñÝ ³½¹áõÙ »Ý ³Û¹ ·áñÍÇùÝ»ñÁ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ íñ³:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

3 Սույն Մեկնաբանությունը կիրառվում է ՀՀՍՍ 32-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքների նկատմամբ, ներառյալ կոոպերատիվ կազմակերպությունների անդամներին տեղաբաշխված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ, áñáÝù íÏ³ÛáõÙ »Ý ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý բաժնեմասի մասին: Սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում այն ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, áñáÝù Ù³ñí»Éáõ »Ý Ï³Ù Ï³ñáÕ »Ý Ù³ñí»É ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ·áñÍÇùÝ»ñáí:

ÊÝ¹ÇñÁ

4 Շատ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ անդամների բաժնեմասերը, ունեն սեփական կապիտալին բնորոշ հատկանիշներ, այդ թվում քվեարկության (ձայնի) իրավունքներ և շահաբաժինների բաշխումներին մասնակցելու իրավունքներ: Որոշ ֆինանսական գործիքներ իրենց տիրապետողին իրավունք են տալիս պահանջելու մարում՝ դրամական միջոցով կամ այլ ֆինանսական ակտիվով, բայց Ï³ñáÕ »Ý Ý³Ë³ï»ë»É ë³ÑÙ³Ý³÷³ïáõÙÝ»ñ Ï³Ù »ÝÃ³Ï³ ÉÇÝ»É ë³ÑÙ³Ý³÷³ïáõÙÝ»ñÇ` ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý ³éáõÙáí: Ææãå»±ë å»ïù¿ ³Û¹ Ù³ñÙ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ·Ý³Ñ³ïí»Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ Ù³ëÇÝ áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝ»ÉÇë:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

5 ÜÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áրծիք (այդ թվում կոոպերատիվ կազմակերպություններում անդամների բաժնեմասեր) ïÇñ³å»ïáÕÇ` Ù³ñáõÙ å³Ñ³Ýç»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ ÇÝùÝÇÝ ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ, áñå»ë½Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝÇ ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանները դրանք որպես ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ Ù³ëÇÝ áñáßáõÙ Ï³Û³óÝ»ÉÇë: ²Ûë å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý å³ÑÇÝ ·áñÍáÕ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³½·³ÛÇÝ ûñ»ÝùÝ»ñÁ, Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·»Á ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛáõÝÁ ¨ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ ³Û¹ ûñ»ÝùÝ»ñÇ, Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·»ñÇ Ï³Ù Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Ñ»ï³·³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

6 Անդամների բաժնեմասերը, որոնք կդասակարգվեին որպես սեփական կապիտալ, եթե անդամները ãáõÝ»Ý³ÛÇÝ Ù³ñáõÙ å³Ñ³Ýç»Éáõ Çñ³íáõÝù, Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇտալ, երբ առկա է 7-ñ¹ ¨ 8-ñ¹ պարագրաֆներում նկարագրված պայմաններից որևէ մեկը, կամ երբ անդամների բաժնեմասերն ունեն բոլոր այն հատկանիշները և բավարարում են բոլոր պայմանները, որոնք նշված են ՀՀՍՍ 32-Ç 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ·ñ³ýÝ»ñáõÙ: Òå³Ñ³Ýç ³í³Ý¹Ý»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ÁÝÃ³óÇÏ Ñ³ßÇíÝ»ñÁ, ավանդային հաշիվները և նմանատիպ պայմանագրերը, որոնք առաջանում են, երբ անդամները գործում »Ý áñå»ë Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñ, Ñ³Ù³ñíáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ:

7 Անդամների բաժնեմասերը սեփական կապիտալ են, եթե կազմակերպությունն ունի ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերը մարելուց հրաժարվելու ոչ պայմանական իրավունք:

8 Ազգային օրենքը, կանոնակարգը կամ կազմակերպության կանոնադրությունը կարող են տարբեր տեսակի արգելքներ դնել անդամների բաժնեմասերի մարման վրա, օրինակ՝ ոչ պայմանական ³ñ·»ÉÙÝ»ñ Ï³Ù Çñ³óí»ÉáõÃÛ³Ý ã³÷³ÝÇßÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í ³ñ·»ÉÙÝ»ñ: ºÃ» Ù³ñáõÙÁ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ýáñ»Ý ³ñ·»Éí³Í ¿ ³½·³ÛÇÝ ûñ»Ýùáí, Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·áí Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý

կանոնադրությամբ, ապա անդամների բաժնեմասերը սեփական կապիտալ են: Սակայն ազգային ûñ»ÝùÇ, Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·ÇÏ³ÙÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáÕ Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ, áñáÝù ³ñ·»Éáõ Ù»Ý Ù³ñáõÙÁ ÙÇ³ÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ (ÇÝãåÇëÇù »Ý Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ) բավարարման (կամ չբավարարման) դեպքում, չեն հանգեցնում այն բանին, որ անդամների բաժնեմասերը սեփական կապիտալ լինեն:

9 àã å³ÛÙ³Ý³կան արգելքը կարող է լինել բացարձակ, երբ մարումներն արգելված են ընդհանրապես: Ոչ պայմանական արգելքը կարող է լինել մասնակի, երբ արգելվում է անդամների բաժնեմասերի մարումը, եթե այդ մարման արդյունքում անդամների բաժնեմասերի թիվը կամ անդամների բաժնեմասերից í×³ñí³Í կապիտալի գումարը կընկնի սահմանված մակարդակից ներքև: Անդամների բաժնեմասերը՝ մարման արգելքները գերազանցող մասով, պարտավորություններ են, բացառությամբ երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ Ù³ñáõÙÁ Ù»ñÅ»Éáõ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝù, ÇÝãå»ë ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ï³ի երբ անդամների բաժնեմասերն ունեն բոլոր այն հատկանիշները և բավարարում են բոլոր այդ պայմանները, որոնք նշված են ՀՀՍՄ 32-Ç 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ: àñáß դեպքերում բաժնեմասերի քանակը կամ վճարված կապիտալի գումարը, որը ենթակա է մարման ³ñ·»ÉùÇ, Ï³ñáÕ ¿ Å³Ù³Ý³Ï ³é Å³Ù³Ý³Ï ÷á÷áËáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí»É: Ø³ñÙ³Ý ³ñ·»ÉùÇ ÝÙ³Ý³ïÇå ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ÙÇç¨ ÷áË³ÝóÙ³ÝÁ:

10 Սկզբնական ճանաչման ժամանակ կազմակերպությունը պետք է չափի մարման գծով իր ֆինանսական å³ñï³íáñáõթյունն իրական արժեքով: Այդ դեպքում, երբ անդամների բաժնեմասերն ունեն մարման Çñ³íáõÝù, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ù³ñÙ³Ý ·Íáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ã³÷áõÙ ¿ áã å³Ï³ë ³ÛÝ ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÇó, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ í×³ñÙ³Ýª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ÏÇñառվող օրենքի մարման վերաբերյալ դրույթների, զեղչված այն առաջին օրվանից, երբ կարող է պահանջվել այդ գումարի վճարումը (տե՛ս օրինակ 3):

11 ÐÐØê 32-Ç 35-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ՝ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ տիրապետողներին կատարված բաշխումները ճանաչվում են ոõÕ³ÏÇáñ»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ՝ շահութահարկի գծով եկամուտը հանելուց հետո: Տոկոսները, շահաբաժինները և այլ հատույցներ, որոնք վերաբերում են որպես ֆինանսական պարտավորություն դասակարգված ֆինանսական գործիքներին, համարվում են ծախսեր՝ անկախ այն բանից, թե այդ վճարված գումարները իրավականորեն բնորոշվում են որպես շահաբաժիններ, տոկոսներ, թե այլ կերպ:

12 Սույն փոխհամաձայնության մաս հանդիսացող Հավելվածում բերված են սույն փոխհամաձայնության ÏÇñ³éÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙÁ

13 Երբ մարման արգելքի փոփոխությունը հանգեցնում է ֆին³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¨ ë»÷³Ï³Ý կապիտալի միջև գումարի փոխանցմանը, կազմակերպությունը պետք է առանձին բացահայտի ÷áË³ÝóÙ³Ý ·áõÙ³ñÁ, Å³ÙÏ»ïÁ¨ å³ï×³éÁ:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

14 Սույն Մեկնաբանության ուժի մեջ մտնելու և անցումային պահանջները նույնն են, ինչ ՀՀՍՄ 32-ÇÝÁ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2003-ին): Կազմակերպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի 2005 թվականի ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» կազմակերպությունը սույն Մեկնաբանությունը կիրառում է մինչև 2005 թվականի հունվարի 1-Á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը: Սույն Մեկնաբանությունը å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇÑ»ïÁÝÃ³ó:

14² 6-ñ¹, 9-ñ¹, ²1 ¨ ²12 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý 2009 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÷»ïñí³ñÇ 1-ÇÝ Ññ³å³ñ³Ïí³Í *§ì»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ ¨ ÉáõÍ³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³é³ç³óáÕ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¦* (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÐÐØê 32-áõÙ ¨ ÐÐØê 1-áõÙ) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ 6-ñ¹, 9-ñ¹, ²1 ¨ ²12 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Ûչ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

Ð³í»Éí³Í öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ

Սույն հավելվածը այս Մեկնաբանության անբաժան մասն է:

21 êáõÛÝ Ñ³í»Éí³ÍáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý üÐØê Î ÷áËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý ÛáÃ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ: ²Ûë ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ ã»Ý Ï³½ÙáõÙ ëå³éÇã óáõó³Ï. ³ÛÉ ÷³ëï»Õç íñ³ ÑÇÙÝí³Í Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñ ÝáõÛÝå»ë ÑÝ³ñ³íáñ »Ý: Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ ûñÇÝ³ÏáõÙ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ï íÛ³É ûñÇÝ³ÏÇ »É³Ï» ï³ÛÇÝ ï íÛ³ÉÝ»ñáõÙ ներկայացվածներից բացի, չկան այլ պայմաններ, áñáÝó å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ Ï¹³ë³Ï³ñ·í»ñ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ¨ áñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ ãáõÝÇ բոլոր այն հատկանիշները կամ չի բավարարում բոլոր այն պայմանները, որոնք նշված են ՀՀՍՄ 32-Ç 16² ¨ 16´ Ï³Ù16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

Ø³ñáõÙÁ Ù»ñÅ»Éáõ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝù (ûñÇÝ³Ï 7)

úñÇÝ³Ï 1

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ï íÛ³ÉÝ»ñ

22 Կազմակերպության կանոնադրությունը սահմանում է, որ մարումները կատարվում են բացառապես կազմակերպության հայեցողությամբ: Կանոնադրությունը չի տրամադրում այդ հայեցողության վերաբերյալ լրացուցիչ ÙÝñ³Ù³ëÝ»ñ Ï³Ù ë³ÑÙ³Ý÷³ïáõÝ»ñ: ²ÝóÛ³ÉáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ երբեք չի մերժել մարել անդամների բաժնեմասերը, չնայած ղեկավարող մարմինն ունի այդ իրավունքը:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

23 Կազմակերպությունն ունի մարումը մերժելու ոչ պայմանական իրավունք, և անդամների բաժնեÙ³ë»ñÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É »Ý: ÐÐØê 32-ը սահմանում է դասակարգման սկզբունքներ, որոնք հիմնված են ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ íñ³, ¨ ÝßáõÙ¿, áñ Ñ³Ûóáõ³Ï³Ý í×³ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÝóÛ³ÉÇ ÷áñÓÁ Ï³Ù Ùï³¹ñáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ Ý: ÐÐØê 32-Ç Îàõ26 å³ñ³·ñ³ýÁë³ÑÙ³ÝáõÙ¿.

> «Երբ արտոնյալ բաժնետոմսերը մարելի չեն, համապատասխան դասակարգումը որոշվում է դրանց ÏóÍ³Í ³ÛÉ Çñ³íáõÝùÝ»ñáí: ¸³ë³Ï³ñ·áõÙÁ ÑÇÙÝí³Í¿ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñÇ ¿áõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ¨ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÇ սահմանումների վրա: Երբ արտոնյալ բաժնետոմսերի (կումուլյատիվ կամ ոչ կումուլյատիվ) տիրապետողներին բաշխումները կատարվում են թողարկողի հայեցողությամբ, բաժնետոմսերը սեփական կապիտալի գործիքներ են: Արտոնյալ բաժնետոմսը որպես սեփական կապիտաÉÇ ·áñÍÇù Ï³ÙýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ íñ³ã»Ý ³½¹áõÙëï áñ¨ ÝßíÍ³ÍÝ»ñÁ՝

(ա) անցյալում կատարված բաշխումներ.

(բ) հետագայում բաշխումներ կատարելու մտադրություն.

(գ) թողարկողի սովորական բաժնետոմսի գնի վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն, եթե բաշխումներ չկատարվեն (արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններ չվճարելու պարագայում սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններ վճարելու ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÇ å³ï×³éáí).

(դ) ÃáÕ³ñÏáÕÇª Ï³åÇï³É Ñ³Ù³ñíáÕ å³ÑáõëïÝ»ñÇ ·áõÙ³ñ.

(ե) ÃáÕ³ñÏáÕÇ ÏáÕÙÇó Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ ³ÏÝÏ³ÉíáÕß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë. Ï³Ù

(զ) ÃáÕ³ñÏáÕÇ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³ÝÏ³ñáÕáõÃÛáõÝÁ՝ ³½¹»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ Çñ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÇ íñ³£¦

úñÇÝ³Ï 2

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ï íÛ³ÉÝ»ñ

24 Կազմակերպության կանոնադրությունը սահմանում է, որ մարումները կատարվում են բացառապեë կազմակերպության հայեցողությամբ: Սակայն կանոնադրությունը նաև սահմանում է, որ մարման պահանջի հաստատումը կատարվում է ինքնաբերաբար, բացառությամբ երբ կազմակերպությունն ի íÇ×³ÏÇ ã¿ Ï³ï³ñ»É í×³ñáõÙÝ»ñª ³é³ÝóËë³Ëï»Éáõ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ï³Ù Ï³åÇï³É Ñ³Ù³ñíáÕ å³Ñáõëï Ýերի վերաբերյալ ազգային կանոնակարգերը:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

²5 Կազմակերպությունը չունի մարումը մերժելու ոչ պայմանական իրավունք, և անդամների բաժնեմասերը ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ »Ý: Ì»ñÁ ÝÏ³ñ·ñí³Í ë³ÑÙ³Ý÷³ïáõÙÝ»ñÁ ÑÇÙÝí³Í »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` Çñ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ù³ñ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý íñ³: ¸ñ³Ýù ë³ÑÙ³Ý³÷³ïáõÙ »Ý Ù³ñáõÙÝ»ñÁ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ Çñ³óí»ÉÇáõÃÛ³Ý Ï³Ù å³Ñáõëï³ÛÇÝ Ï³åÇï³ÉÇ ·ÍáíÍ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ã»Ý բավարարվում և հետո այնքան ժամանակ, մինչև դրանք կքավարարվեն: Հետևաբար, ՀՀՍՄ 32-áõÙ սահմանված սկզբունքների համաձայն՝ դրանք չեն հաÝ·»óÝáõÙ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÁ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É¹³ë³Ï³ñ·»Éáõ Ý: ÐÐØê 32-Ç Î à õ 25 å³ñ³·ñ³ýÁë³ÑÙ³Ýáõ Ù¿.

«Արտոնյալ բաժնետոմսերը կարող են թողարկվել տարբեր իրավունքներով: Արտոնյալ բաժնետոմսի ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É ·áñÍÇù ÉÇÝ»ÉÁ áñáß»ÉÇë ÃáÕ³ÑÏáÕÁ գնահատում է բաժնետոմսին կցված կոնկրետ իրավունքները, որպեսզի որոշի, թե արդյոք այն óáõó³¹ñáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ñ³ï³ÝÇßÝ»ñÁ: úñÇÝ³Ï՝ ³ñï³áÝÛ³É բաժնետոմսը, որը նախատեսում է մարում սահմանված ամսաթվին կամ տիրապետողի հայեցողությամբ, å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñáíÑ»ï¨ ÃáÕ³ñÏáÕÁ áõÝÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ՝ բաժնետոմս տիրապետողին ֆինանսական ակտիվներ փոխանցելու: *ÂáÕ³ñÏáÕÇ ÑÝ³ñ³íáñ անկարողությունը՝ կատարելու արտոնյալ բաժնետոմսը մարելու պարտականությունը, երբ դա å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ å³Ûմանագրով՝ լինի դա միջոցների անբավարարության, օրենսդրական սահմանափակումների, թե շահույթների կամ պահուստային կապիտալի անբավարարության å³ï×³éáí, ãÇ Ñ»ñùáõÙ ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·áÛáõÃÛáõÝÁ¦* [Þ»ßï³¹ñáõÙÝ ³í»É³óí³Í¿]£

Ø³ñÙ³Ý ³ñ·»ÉùÝ»ñÁ (å³ñ³·ñ³ýÝ»ñ 8 ¨ 9)

úñÇÝ³Ï 3

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ

²6 Կոոպերատիվ կազմակերպությունն անցյալում իր անդամներին բաժնեմասեր է տեղաբաշխել տարբեր ամսաթվերին և տարբեր գումարներով հետևյալ կերպ՝

(³) 20X1 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ին՝ 100000 բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10 ԳՄ-ái (1000000 ¸Ø),

(բ) 20X2 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ին՝ 100000 բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը՝ 20 ԳՄ (լրացուցիչ 2000000 ԳՄ, այնպես որ թողարկված բաժնետոմսերի դիմաց ընդհանուր գումարը 3000000 ԳՄ է):

´³ÅÝ»ï áÙë»ñÁ »ÝÃ³Ï³ »Ý Ù³ñÙ³Ý Áëï å³Ñ³ÝçÇ՝ Çñ»Ýó ÃáÕ³ñÏÙ³Ý ·áõÙ³ñáí:

²7 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýáõ¿, áñ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ (³×áÕ³Ï³Ý) Ù³ñáõÙÝ»ñÁ ã»Ý կարող գերազանցել իր անդամների երբևէ շրջանառության մեջ գտնված բաժնեմասերի ամենամեծ Ù³Ý³ÏÇ 20 տոկոսը: 20X2 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ 200000 ßñç³Ý³éíáÕ բաժնեմաս, որն անդամների երբևէ շրջանառության մեջ գտնված բաժնետոմսերի ամենամեծ քանակն է, և ոչ մի բաժնետոմս անցյալում չի մարվել: 20X3 թ. հունվարի 1-ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ փոփոխություններ է կատարում իր կանոնադրության մեջ և բարձրացնում է կուտակային (ամողական) Ù³ñáõÙÝ»ñÇ ÃáõÛÉ³ ï ñ»ÉÇ Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ՝ ³ÛÝ Ñ³ëóÝ»Éով մինչև իր անդամների երբևէ շրջանառության մեջ գտնված բաժնեմասերի ամենամեծ քանակի 25 տոկոսը:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

Ü³Ëù³Ý·áñÍáÕ Ï³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³ñ»ÉÁ

²8 Անդամների բաժնեմասերը մարման արգելքը գերազանցող մասով ֆինանսական պարտավորություններ »Ý: Îááպերատիվը այս ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Քանի որ այս բաժնեմասերը ենթակա են մարման՝ ըստ պահանջի, կոոպերատիվը áñáßáõÙ¿ ÝÙ³Ý³ ïÇå ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ÇñÏ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ÇÝãå»ë å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ ÐÐØê 39-Ç 49-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáí, áñÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿. §Òå³Ñ³Ýç Ù³ñÙ³Ý Çñ³íáõÝùáí ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý (ûñÇÝ³Ï՝ óå³Ñ³Ýç ³í³Ý¹) Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÷áùñ ã¿ Ù³ñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇ å³ÑÇÝ վճարվող գումարից...»: Հետևաբար, կոոպերատիվ կազմակերպությունը որպես ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Ù³ñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇ å³ÑÇÝ í×³ñí»ÉÇù ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ:

²9 20X1 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ í×³ñí»ÉÇù ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ 20000 բաժնեմաս է՝ յուրաքանչյուրը 10 ԳՄ, և, հետևաբար, կազմակերպությունը 200000 ԳՄ-Á ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ÇëÏ 800000 ¸Ø-Á՝ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É: ê³Ï³ÛÝ 20X2 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ 20 ¸Ø-անոց նոր բաժնեմասերի տեղաբաշխման հետևանքով մարման դրույթների

համաձայն վճարվելիք առավելագույն գումարն աճում է՝ դառնալով 40000 բաժնետոմս՝ յուրաք ³ÝãÛáõñÁ 20 ¸Ø: 20 ¸Ø-անոց լրացուցիչ բաժնեմասերի տեղաբաշխումը ստեղծում է նոր պարտավորություն, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում է իրական արժեքով: Բաժնեմասերի տեղաբաշխումից հետո պարտավորությունը կազմում է տեղաբաշխված բաժնեմասերի ընդհանուր թվի (200000) 20 ïáÏáëÁ՝ ã³÷»Éáí 20 ¸Ø-áí, Ï³Ù 800000 ¸Ø: ê³ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ 600000 ¸Ø ÉñÇ³óáõóÇã å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ճանաչում: Այս օրինակում չի ճանաչվում ո՛չ շահույթ, ո՛չ վնաս: Հետևաբար, կազմակերպությունն այժմ 800000 ¸Ø-Á ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, ÇëÏ 2200000 ¸Ø-Á՝ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É: ²Ûë ûñÇÝ³ÏáõÙ »ÝÃ³¹ñíáõÙ ¿, áñ ³Ûë ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ã»Ý ÷áËíáõÙ 20X1 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ի և 20X2 թ. դեկտեմբերի 31-Ç ÙÇç¨ ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍáõÙ:

Î³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó Ñ»ï á

²10 Î³ÝáÝ³¹ñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÇó Ñ»ï á Ïááå»ñ³ïÇí Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ³ÛÅÙ Ï³ñáÕ ¿ պահանջվել մարել առավելագույնը իր շրջանառվող բաժնեմասերի 25 տոկոսը կամ առավելագույնը 50000 բաժնեմաս՝ յուրաքանչյուրը 20 Դ-Մ-ով: Համապատասխանաբար, 20X3 թ. հունվարի 1-ÇÝ Ïááå»ñ³ïÇíÁ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ 1000000 ¸Ø-Á, áñÁ, Ù³ñÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ù³ñÙ³Ý å³Ñ³Ýçç å³ÑÇÝ í×³ñí»ÉÇù ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÝ ¿՝ áñáßí³Í ÐÐØê 39-Ç 49-րդ պարագրաֆի համապատասխան: Հետևաբար, 20X3 թ. հունվարի 1-ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÓ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¿ ÷áË³ÝóáõÙ 200000 ¸Ø-Ç ã³÷áí ÙÇ ·áõÙ³ñ, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É¹³ë³Ï³ñ·í³Í ÙÝáõÙ ¿ 2000000 ¸Ø: ²Ûë ûñÇÝ³ÏáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÷áË³ÝóÙ³Ý ·Íáí ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë ãÇ ×³Ý³ãáõÙ:

úñÇÝ³Ï 4

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ

²11 Îááå»ñ³ïÇíÝ»ñÇ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ï³ñ·³íáñáÕ ³½·³ÛÇÝ ûñ»ÝùÁ Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý կանոնադրության պայմանները կազմակերպությանն արգելում են մարել անդամների բաժնեմասերը, եթե, դրանք մարելով, այն կնվազեցնի անդամների բաժնեմասերից վճարված կապիտալը՝ այն դարձնելով անդամների բաժնեմասերից վճարված կապիտալի առավելագույն ·áõÙ³ñÇ 75 ïáÏáëÇó ó³Íñ: Î³ÛÉ ÏááÅ»ñ³ïÇíÇ Ñ³Ù³ñ ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ 1000000 ¸Ø ¿: Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ í×³ñí³Í Ï³åÇï³ÉÇ ÙÝ³óáñ¹Á 900000 ¸Ø ¿:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

²12 ²Ûë ¹»åùáõÙ 750000 ¸Ø-Á Ï¹³ë³Ï³ñ·í»ñ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É, ÇëÏ 150000 ¸Ø-Á՝ áñå»ë ÝÇßáõÃÛáõÝ Ñ»ï ·áñÍÇùÁ, áñÁ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ Çñ³íáõÝù ¿ ï³ÉÇë ³ÛÝ í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ¹ÇÙ³ó (§í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇù¦), ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý պարտավորություն է, բացառությամբ այն գործիքների, որոնք դասակարգված են որպես սեփական Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ: üÇÝ³Ýë³Ï³Ý գործիքը ֆինանսական պարտավորություն է, նույնիսկ երբ դրամական միջոցի կամ ³ÛÉ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ·áõÙ³ñÁ áñáßíáõÙ ¿ ÇÝ¹»ùëÇ Ï³Ù ³ÛÉ óáõó³ÝÇßÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ³×»É Ï³Ù³Ý³½»É: îÇñ³å»ïáõÇ Ñ³Ù³ñ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ï³Ù ³ÛÉ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÇ ¹ÇÙ³ó ³Û¹ ·áñÍÇùÁ ÃáÕ³ñÏáÕÇÝ Ñ»ï í»ñ³¹³ñÓÝ»Éáõ Çñ³íáõÝùÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ ÝßÝ³Ý³ÏáõÙ¿, áñ Í»ñ³¹³ñÓÝ»ÉÇ ·áñÍÇùÁ բավարարում է ֆինանսական պարտավորության սահմանմանը, բացառությամբ այն գործիքների, áñáÝù ¹³ë³Ï³ñ·í³Í »Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 16² ¨ 16´ Ï³Ù 16¶ ¨ 16¸ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ¦:

²13 Այս օրինակում նկարագրված մարման արգելքը տարբերվում ¿ ÐÐØê 32-Ç 19-ñ¹ ¨ Îàõ25 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÝ»ñÇó: ²Û¹ ³ñ·»ÉùÝ»ñÝ Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·Íáí Ñ³ë³Ý»ÉÇù ·áõÙ³ñÁ í×³ñ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñ, ³ÛëÇÝùÝ՝ ¹ñ³Ýù ³ñ·»ÉáõÙ »Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý í×³ñáõÙÁ, »Ã» միայն սահմանված պայմանները բավարարված են: Ի տարբերություն դրա՝ այս օրինակում ÝÏ³ñ³·ñí³Í ¿ ë³ÑÙ³Ý³Í ·áõÙ³ñÁ ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ñáõÙÝ»ñÇ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ñ·»Éù՝ ³ÝÏ³Ë անդամների բաժնեմասերը մարելու կազմակերպության կարողությունից (օրինակ՝ ելնելով իր ¹ñ³Ù³Ï³Ý միջոցների, շահույթների կամ կապիտալ հանդիսացող բաշխելի պահուստների առկայությունից): Ըստ ¿áõÃÛ³Ý, Ù³ñÙ³Ý ³ñ·»ÉùÁ ãÇ ÃáõÛÉ³ïñáõÙ, áñå»ë½Ç Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï³ÝÓÝÇ í×³ñí³Í Ï³åÇï³ÉÇ ë³ÑÙ³Ý³í³Í ·áõÙ³ñÁ ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ñáõÙ Ï³ï³ñ»Éáõ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: Հետևաբար, բաժնեմասերի այն մասը, որը ենթակա է մարման արգելքի, ֆինանսական պարտավորություն չէ: Չնայած յուրաքանչյուր անդամի բաժնեմասերը կարող են մարվել առանձին-

առանձին, ընդհանուր շրջանառվող բաժնետոմսերի մի մասը չի կարող մարվել ոչ մի դեպքում, բացառությամբ Ի½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÉáõÍ³ñÙ³Ý ¹»åùÇ:

ÚñÇÝ³Ï 5

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ

²14 ²Ûë ûñÇÝ³ÏÇ ÷³ëï»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý 4-ñ¹ ûñÇÝ³ÏáõÙ: ´³óÇ ³Û¹, Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջին ազգային օրենսդրությամբ սահմանված իրացվելիության պահանջները կազմակերպությանն ³ñ·»ÉáõÙ »Ý Ù³ñ»É Çñ ³Ý¹ամների բաժնեմասերը, բացառությամբ եթե իր ունեցած դրամական ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ Ï³ñ×³Å³ÙÏ»ï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ ·ñ³½³ÝóáõÙ »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í ·áõÙ³ñÁ: Ð³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ այս իրացվելիության պահանջների հետևանքով կազմակերպությունն իր անդամների բաժնեմասերը մարելáõ Ñ³Ù³ñâÇ Ï³ñáÕ í×³ñ»É ³í»ÉÇÝ, ù³Ý 50000 ¸Ø:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

²15 ÆÝãå»ë 4-ñ¹ ûñÇÝ³ÏáõÙ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ 750000 ¸Ø-Á ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³É, ÇëÏ 150000 ¸Ø-ը՝ որպես ֆինանսական պարտավորություն: Սա բացատրվում է այն բանով, áñáñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áõÙ³ñÁ ÑÇÙÝí³Í ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ Ù³ñáõÙÁ Ù»ñÅ»ÉáõáãåÅ³ÙÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùÇ íñ³, ³ÛÉ áãÃ» ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý÷³ÏáõÙÝ»ñÇ, áñáÝù Ï³ÝËáõÙ են մարումը, եթե միայն իրացվելիության կամ այլ պահանջները բավարարված չեն և միայն այնքան Å³Ù³Ý³Ï, ÙÇÝã¨ ¹ñ³Ýը կբավարարվեն: Այս դեպքում կիրառվում են ՀՀՍՄ 32-Ç 19-ñ¹ ¨ Îà25 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ¹ñáõÙÃÝ»ñÁ:

ÚñÇÝ³Ï 6

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ

²16 Կազմակերպության կանոնադրությունն իրեն արգելում է մարել անդամների բաժնեմասերը, բացառությամբ երբ մարումը չի գերազանցում նախորդ երեք տարիÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ýáñ Ï³Ù ³éÏ³ անդամներին լրացուցիչ բաժնեմասերի տեղաբաշխումից ստացված մուտքերը: Բաժնեմասերի տեղաբաշխումից ստացված մուտքերը պետք է օգտագործվեն այն բաժնեմասերը մարելու համար, որոնց Ñ³Ù³ñ ³Ý¹³ÙÝ»ñÁ å³Ñ³Ýç»É »Ý Ù³ñáõÙ: Ü³ËÏÇÝ »ñ»ù ï³ñÇÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերի տեղաբաշխումից ստացված շահույթները կազմել են 12000 ԴՄ, և ոչ մի անդամի բաժնեմաս չի մարվել:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

²17 Կազմակերպությունն անդամների բաժնեմասերից 12000 ԴՄ-Á ¹³ë³Ï³ñ·áõÙ ¿ áñå»ë ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: 4-ñ¹ ûñÇÝ³ÏáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í »½ñ³Ï³óáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ՝ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերը, որոնք ենթակա են մարման գծով ոչ պայմանական արգելքի, ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ã»Ý: ²ÛëåÇëÇ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ñ·»ÉùÏÇñ³éíáõÙ ¿ Ý³Ëáñ¹ »ñ»ù ï³ñÇÝ»ñÇó առաջ տեղաբաշխված բաժնեմասերից ստացված մուտքերին հավասար գումարի նկատմամբ և, հետևաբար, այդ գումարը դասակարգվում է որպես սեփական կապիտալ: Սակայն նախորդ երեք տարիների ընթացքում տեղաբաշխված բաժնեմասերից ստացված մուտքերին հավասար գումարը ենթակա չէ մարման գծով ոչ պայմանական արգելքի: Համապատասխանաբար, նախորդ երեք ï³ñիների ընթացքում տեղաբաշխված բաժնեմասերից ստացված մուտքերն առաջացնում են ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÙÇÝã¨ áñ Ýñ³Ýù ³ÛË¨ë Ù³ïã»ÉÇ ã»Ý ÉÇÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերը մարելու համար: Արդյունքում, կազմակերպությունն ունենում է ֆինանսական å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ Ñ³í³սար է նախորդ երեք տարիների ընթացքում տեղաբաշխված բաժնեմասերից ստացված մուտքերին՝ հանած այդ ժամանակաշրջանում կատարված մարումները:

ÚñÇÝ³Ï 7

ºÉ³Ï»ï³ÛÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñ

²18 Կազմակերպությունը կոոպերատիվ բանկ է: Կոոպերատիվ բանկերի գործունեությունը կարգավորող ³½·³ÛÇÝ ûñ»ÝùÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³ÝáõñßñÇ³Ý³éíáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³éÝí³½Ý 50 ïáÏáëÁ (Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·ñáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í ÇÙ³ëï áí ³Ûë ï»ñÙÇÝÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերի հաշիվները) պետք է լինի անդամների կողմից վճարված կապիտալի տեսքով: Այդպիսի

Ï³ñ·³íáրման արդյունքում, եթե կոոպերատիվի բոլոր շրջանառվող (չմարված) պարտավորությունները անդամների բաժնեմասերի տեսքով են, այն ի վիճակի է դրանք բոլորը մարել: 20X1 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ÁÝ¹³Ù»ÝÁ 200000 ¸Ø ßñç³Ý³éíáÕ (âÙ³ñí³Í) å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÇó 125000 ¸Ø-ù իրենից ներկայացնում է անդամների բաժնեմասերի հաշիվները: Անդամների բաժնեմասերի հաշիվների պայմանները տիրապետողին թույլ են տալիս դրանք մարել ըստ պահանջի, և կազմակերպության կանոնադրության մեջ չկան մարման նկատմամբ սահմանափակումներ:

¸³ë³Ï³ñ·áõÙ

²19 Այս օրինակում անդամների բաժնեմասերը դասակարգվում են որպես ֆինանսական å³ïï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: Ø³ñÙ³Ý ³ñ·»ÉùÁ ÝÙ³Ý ¿ ÐÐØê 32-Ç 19-ñ¹ ¨ Îàõ25 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÇÝ: ²ñ·»ÉùÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý` ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ·ÍáíÑ³ë³Ý»ÉÇù ·áõÙ³ñÁ í×³ñ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ ¿, ³ÛëÇÝùÝ` ¹ñ³Ýù արգելում են պարտավորության մարումը, եթե միայն բավարարված են սահմանված պահանջները: Ավելի կոնկրետ՝ կազմակերպությունից կարող է պահանջվել մարել անդամների բաժնեմասերի ամբողջ ·áõÙ³ñÁ (125000 ¸Ø), »թե այն վճարել է իր բոլոր մնացած պարտավորությունները (75000 ԴՄ): Հետևաբար, մարման գծով արգելքը կազմակերպությանը չի կանխում ստանձնել ֆինանսական պարտավորություն՝ մարելու սահմանվածից ավելի քանակով անդամների բաժնեմասեր կամ գումարով í×³ñí³Í Ï³åÇï³É: ²ÛÝ ÃáõÛÉ¿ ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåõÃ³ÝÁ ÙÇ³ÛÝ Ñ»ï³Ó·»É Ù³ñáõÙÁ ÙÇÝã¨ å³ÛÙ³ÝÇ բավարարումը, այսինքն՝ այլ պարտավորությունների վճարումը: Այս ûñÇÝ³ÏáõÙ ³Ý³¹ÙÝ»ñÇ բաժնեմասերը »ÝÃ³Ï³ չեն մարման գծով ոչ պայմանական արգելքի և, հետևաբար, դ³ë³Ï³ñ·íáõÙ »Ý áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ:

üÐØØÎ Øեկնաբանություն 4
Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý áñáßáõÙ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- ÐÐØê 16 *ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ* (2003 թ. վերանայված տարբերակը)
- ÐÐØê 17 *ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ* (2003 թ. վերանայված տարբերակը)
- ÐÐØê 38 *àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ* (2004 թ. վերանայված տարբերակը)
- üÐØØÎ 12 *Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ¹³éÝ³É Ù»Ï Ï³Ù ÙÇ ß³ñù ÷áËï³å³í·áñÍ³ñùÝ»ñ ÁÝ¹·ñÏáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÏáÕÙ, áñÁ ãÇ ÏñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ó¨, ë³Ï³ÛÝ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ (ûñÇÝ³Ï³ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ áñ¨¿ ÙÇ³íáñÇ), û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁª í×³ñÇ Ï³Ù í×³ñÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó: ²Û¹ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÁ, áñáÝó ¹»åùáõÙ ÙÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ (Ù³ï³Ï³ñ³ñÁ) Ï³ñáÕ¿ ÷áË³Ýó»É ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ Ù»Ï ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (·Ýáñ¹ÇÝ)՝ Ñ³×³ËÙ³ ïáõÓ»Éáí Ý³¨ ¹ñ³ Ñ»ï Ï³å³ïóí³Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ý»ñ³éáõÙ »Ýª

- ³ñï³ùÇÝ é»ëáõñëÝ»ñÇ Ý»ñ·ñ³íÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ÙÛ³ ÏÙ³Ý å³ïÇñáõÙÁ ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý).
- Ñ»é³Ñ³Õáñ¹³ÏóáõÃÛ³Ý áÉáñïÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, Áëï áñáÝóª ó³Ýó³ÛÇÝ Ñ½áñáõÃÛáõÝÝ»ñ ïñ³Ù³¹ñáÕÝ»ñÁ ³Û¹ Ñ½áñáõÃÛáõÝÝ»ñÇó û·ï í»Éáõ Çñ³íáõÝùÝ»ñ ïñ³Ù³¹ñáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ »Ý ÏÝùáõÙ ·Ýáñ¹Ý»ñÇ Ñ»ï.
- §ì»ñóñáõ Ï³Ù í×³ñÇñ¦ սկզբունքով ¨ ÝÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ, Áëï áñáÝóª ·Ýáñ¹Ý»ñÁ å»ïù ¿ Ï³ï³ñ»Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í í×³ñÝ»ñÁª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» ³ñ¹Ûáù Ýñ³Ýù Ïí»ñóÝ»Ý Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñíáÕ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ïª Ù³ï³Ï³ñ³ñÇÝ å³ï³Ï³ÝáÕ ·»Ý»ñ³ïáñÇ ³ñï³¹ñ³Í ըստ էության ամբողջ էներգիան ձեռք բերելու վերաբերյալ §í»ñóñáõ Ï³Ù í×³ñÇñ¦ սկզբունքով å³ÛÙ³Ý³·Çñ):

2 Սույն Մեկնաբանությունը տրամադրում է ուղեցույցª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³ñ¹Ûáù ÝÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ Ï³Ù å³ñáõÝ³ïáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, áñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù ¿ Çñ³Ï³Ý³óíÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17-Ç: ²ÛÝ ãÇ ïñ³Ù³¹ñáõÙ áõÕ»óáõÛó, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù¿ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ë ï³Ý¹³ñïÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

3 àñáß Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éªñï³ Ñ³Ý¹Çë³óáõª ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ïÇíÁ ³í»ÉÇ Ëáßáñ ակտիվի մի մաս է կազմում: Այս Մեկնաբանությունը չի անդրադառնում այն հարցին, թե ինչպես որոշել՝ երբ է, ՀՀՍՄ 17-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý Ýå³ï³ïáí, ³í»ÉÇ Ëáßáñ ³Ï ïÇíÇ ÙÇ Ù³ë Ï³½ÙáÕ ³Ï ïÇíÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ïÇí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ÛÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝó ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ïÇíÁ Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇ³íáñª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 16-Ç Ï³Ù ÐÐØê 38-Ç, ընդգրկվում են սույն Մեկնաբանության գործողության ոլորտի մեջ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

4 Սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում այն համաձայնությունների նկատմամբ, որոնք.

(³) í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ùµ են կամ պարունակում են վարձակալություն, սակայն բացառված են ՀՀՍՄ 17-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÇó.

(բ) Ï³Ù Ñ³Ýñ³ÛÇÝçó Ù³ëÝ³íáñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ »Ý, áñáÝù ·ïÝíáõÙ »Ý ÜÐØØÎ 12-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ:

Ð³ñó³¹ñáõÙÝ»ñ

5 Սույն Մեկնաբանությունն Ý³¹ñ³¹³éÝáõÙ ¿ Ñ»ï¨Û³É Ñ³ñó»ñÇÝª

(³) ÇÝãå»ë áñáß»É, ³ñ¹Ûáù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17-Ç ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý.

(բ) երբ պետք է գնահատել կամ վերանայել գնահատականը, արդյոք տվյալ համաձայնությունը í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ.

(·) »Ã» Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, ÇÝãå»ë å»ïù ¿ ï³ñ³Ýç³ï»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í×³ñÝ»ñÁ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ ·Íáí í×³ñÝ»ñÇó:

àñáßáõÙ³ñ¹Ûáù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ

6 àñáßáõÙÁ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ ÑÇÙÝí³Í ÉÇÝÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ¿áõÃÛ³Ý íñ³, ¨ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ·Ý³Ñ³ïáõÙ.

(³) ³ñ¹Ûáù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ Ï³Ëí³Í ¿ áñáß³ÏÇ ³Ï³ïÇíÇ Ï³Ù ³Ï³ïÇíÝ»ñÇ (³Ï³ïÇí) û·ï³·áñÍáõÙÇó.

(բ) ³ñ¹Ûáù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóáõù ¿ ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ:

Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ Ï³Ëí³Í ¿ áñáß³ÏÇ ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÇó

7 Չնայած որոշակի ակտիվը կարող է բացահայտ կերպով նշված լինել համաՕ³ÛÝáõÃÛ³Ý Ù»ç³ÛÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³é³ñÏ³ ãÇ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ, »Ã» Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ Ï³Ëí³Í ¿, ³Û¹ ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÇó: úñÇÝ³Ï` »Ã» Ù³ï³Ï³ñ³ñÁ å³ñï³íáñíáõÙ ¿ Ù³ï³Ï³ñ³ñ»É ë³ÑÙ³Ýí³Í Í³í³ÉÇ ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ áõÝÇ Çñ³íáõÝù ¨ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ù³ï³Ï³ñ³ñ»Éáõ ³Û¹ ³åñ³ÝùÝ»ñÝ áõ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁª û·ï³·áñÍ»Éáí ³ÛÉ ³Ï³ïÇíÝ»ñ, áñáÝù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ù»ç áñáß³ÏÇáñ»Ý Ýßí³Í ã»Ý, ³å³ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñáõÙÁ Ï³Ëí³Í ã¿ áñáß³ÏÇ ³Ï³ïÇíÇó, ¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ãÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ: º¤ß˜Çù³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ,, áñÁ ÃáõÉ¿ տալիս կամ պահանջում է միևնույն կամ համանման ակտիվների փոխարինում, երբ տվյալ որոշակի ակտիվը պատշաճ ձևով չի գործում, չի բացառում համաձայնության դիտարկումը որպես í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ: ´³óÇ ¹ñ³ÝÇó, å³ÛÙ³Ý·ñ³ÛÇÝ áñ¨¿ ¹ñáõÛÃ (å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Ï³Ù áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý), áñÁ Ù³ï³Ï³ñ³ñÇÝ ÃáõÉ¿ ï³ÉÇë Ï³Ù Ýñ³ÝÇó å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ó³ÝÏ³ó³Í å³ï×³éáí ³ÛÉ ³Ï³ïÇíÝ»ñ փոխարինել սահմանված ամսաթվին կամ դրանից հետո, չի բացառում համաձայնության դիտարկումը áñå»ë í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ÙÇÝã¨ ³Û¹ ÷áË³ñÇÝÙ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ:

8 ²Ï³ïÇíÁ ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý áñáß³ÏÇ³óí³Í ¿, »Ã», ûñÇÝ³Ï, Ù³ï³Ï³ñ³ñÝ áõÝÇ Ï³Ù í³ñÓ³Ï³ÉáõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ ÙÇ ³Ï³ïÇí, áñÇ ÙÇçáóáí å»ïù ¿ Ï³ï³ñÇ Çñ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý կատարումը այլընտրանքային ակտիվների օգտագործմամբ մատակարարի համար տնտեսապես ÑÇÙÝ³íáñí³Í Ï³Ù·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ Çñ³·áñÍ»ÉÇ ã¿:

Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóáõù ¿ ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ

9 Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ÷áË³Ýóáõù ¿ ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ, »Ã» Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ í»ñ³ÑëÏ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ·Ýáñ¹Çݪ (í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ): ÐÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ í»ñ³Ñëï»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ·Ýáñ¹ÇÝ (í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ): ÐÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ í»ñ³ÑëÏ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ·Ýáñ¹ÇÝ (í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ): ÐÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï³ïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ í»ñ³ÑëÏ»Éáõ Çñ³íáõÝùÁ ÷áË³ÝóáõÙ ¿ ·Ýáñ¹ÇÝ (í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ): ÐÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï³ïÇíÇ û·ïագործումը վերահսկելու իրավունքը փոխանցվում է, եթե բավարարվում է ëï áñ¨ Ýßí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó áñ¨¿Ù»ÏÁ.

(³) ·Ýáñ¹Á ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù Çñ³íáõÝù áõÝÇ Ï³é³í³ñ»Éáõ ³Ï³ïÇíÁ, Ï³Ù áõÕÕáñ¹»Éáõ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó` Ï³é³í³ñ»Éáõ ³Û¹ ³Ï³ïÇíÁ Çñ ÏáÕÙÇó ë³ÑÙ³Ýí³Í Ó¨áí³ëï³Ý³Éáí Ï³Ù í»ñ³ÑëÏ»Éáí ³Û¹ ³Ï³ïÇíÇ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù ³ÛÉû·ï³Ï³ñáõÃÛ³Ý ³í»ÉÇ ù³Ý áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ.

(բ) ·Ýáñ¹Á ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù Çñ³íáõÝù áõÝÇ í»ñ³ÑëÏ»Éáõ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï³ïÇíÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ` ëï³Ý³Éáí Ï³Ù í»ñ³ÑëÏ»Éáí ³Û¹ ³Ï³ïÇíÇ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù ³ÛÉû·ï³Ï³ñáõÃÛ³Ý ³í»ÉÇ ù³Ý áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ.

(·) ÷³ëï»ñÝ áõ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ óáõÛó »Ý ï³ÉÇë, áñ ß³ï ÷áùñ ¿ Ñ³í³Ý³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ, áñ, բացի ·Ýáñ¹Çó, Ù»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñ Ïëï³Ý³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Ï³ïÇíÇ ÏáÕÙÇó ³ñï³¹ñí³Í Ï³Ù ëï»ÕÍí³Í ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ï³Ù ³ÛÉû·ï³Ï³ñáõÃÛ³Ý ³í»ÉÇ ù³Ý áã Ýß³Ý³Ï³ÉÇ Ù³ëÁ, ¨ ³ÛÝ ·ÇÝÁ, áñ ·Ýáñ¹Á Ïí×³ñÇ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ Ñ³Ù³ñ, áã ýÇùëí³Í ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙª Áëï ³ñï³¹ñ³ÝùÇ ÙÇ³íáñÇ, áã ¿É Ñ³í³ë³ñ ¿ Ù»Ï ÙÇ³íáñ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ ÁÝÃ³óÇÏ ßáõÏ³Û³Ï³Ý ·ÇÝ ³Û¹ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ ³é³ùÙ³Ý å³ÑÇÝ:

Ð³Ý³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ Ï³Ù ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙÁª ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ¿ Ï³Ù å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ

10 Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ Ï³ï³ñíÇ համաձայնության սկզբին, որն իրենից ներկայացնում է համաձայնության ամսաթվից և կողմերի՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ëï³ÝÓÝÙ³Ý ³Ùë³ÃÍÇó ամենավաղը՝ հիմնվելով բոլոր փաստերի և հանգամանքների վրա: Համաձայնության սկզբից հետո Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙÁª ³ñ¹Ûáù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, å»ïù ¿ կատարվի, միայն եթե բավարարվում է ëï áñ¨ Ýßí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó áñ¨¿ Ù»ÏÁ.

(³) ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ó»É ÷á÷áËáõÃÛáõÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñáõÙ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ýáñ³óÝáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù »ñÏ³ñ³óÝáõÙ ¹ñ³ Å³ÙÏ»ïÁ.

(բ) Çñ³·áñÍíáõÙ ¿ Ýáñ³óÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ, Ï³Ù Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÏáÕÙ»ñÇ ÙÇç¨ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óíáõÙ ¿ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý »ñÏ³ñ³Ó·áõÙÁ, »Ã» ÙÇ³ÛÝ Ýáñ³óÙ³Ý Ï³Ù »ñÏ³ñ³Ó·Ù³Ý Å³ÙÏ»ïÁÝ³Ë³å»ë Ý»ñ³éí³Í ã»Ý »Õ»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïáõÙ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17-Ç 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ: Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ýáñ³óáõÙÁ Ï³Ù »ñÏ³ñ³Ó·ումը, որը չի ներառում սկզբնական համաձայնության դրույթներից որևէ մեկի փոփոխություն մինչև սկզբնական համաձայնության Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÁ, å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïíÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 6-9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ` ÙÇ³ÛÝ Ýáñ³óÙ³Ý Ï³Å³ÙÏ»ïÇ »ñÏ³ñ³Ó·Ù³Ý Å³Ù³ÏïÇ »ñÏ³ñ³Ó·Ù³Ý:

(·) ³éÏ³ ¿ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ áñáßÙ³Ý Ù»ç՝ ³ñ¹Ûáù Çñ³·áñÍáõÙÁ Ï³Ëí³Í ¿ áñáß³ÏÇ ³ÏïÇíÇó.

(¹) ³éÏ³ ¿ ³ÏïÇíÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, ûñÇÝ³Ï՝ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ýÇ½ÇÏ³Ï³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ:

11 Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³Ûáõ ÙÁ å»ïù ¿ ÑÇÙí³Í ÉÇÝÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³ÛÙ³Ý ամսաթվի դրությամբ ÷³ëï»ñÇ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ íñ³, Ý»ñ³éÛ³É Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÙÝ³óÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïí³ÍÁ: ¶Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (ûñÇÝ³Ï՝ ·Ýáñ¹ÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ åáï»ÝóÇ³É ·Ýáñ¹Ý»ñÇ Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ³ñï³¹ñ³ÝùÇ ·Ý³Ñ³ïí³Í Í³í³ÉÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ) ã»Ý Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÇ í»ñ³Ý³ÛÙ³Ý å³ï×³é: ºÃ» Ñ³Ù³Ó³ÛÝ·ñÇ ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÁ í»ñ³Ý³ÛíáõÙ ¿ ¨ áñáßíáõÙ ¿, áñ ³ÛÝ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ (Ï³Ù ãÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ), ³å³ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éíÇ (Ï³Ù ¹ñ³ ÏÇñ³éáõÙÁ å»ïù ¿ ¹³¹³ñ»óíÇ)[a]

(³) 10-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýի (ա), (գ) և (դ) դեպքերում այն պահից, երբ հանգամանքների փոփոխությունը բերում է գնահատականի վերանայման.

(բ) 10-ñ¹ պարագրաֆի (բ) դեպքում նորացման կամ երկարաձգման ժամանակահատվածի սկզբին:

Ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í×³ñÝ»ñÇ ï³ñ³Ýç³ ïáõÙÁ ³ÛÉ í×³ñÝ»ñÇó

12 ºÃ» Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÏáÕÙ»ñÁ å»ïù ¿ համաձայնության վարձակալության տարրի նկատմամբ կիրառեն ՀՀՍՄ 17-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ, »Ã» ÐÐØê 17-Ç 2-ñ¹ պարագրաֆի համաձայն ազատված չեն այդ պահանջներից: Համապատասխանաբար, եթե Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ å³ñáõÝ³ÏáõÙ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ, ³å³ ³Ûչ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ Ï³Ù ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17-Ç 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ: ÐÐØê 17-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÇó ¹áõñë Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù ¿ Çñ³Ï³Ý³óíÇ ³ÛÉ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

13 ÐÐØê 17-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÏÇñ³éÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí[a] համաձայնությամբ պահանջվող վճարները և այլ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ å»ïù ¿ ï³ñ³Ýç³ï»Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¨ ³ÛÉ ï³ññ»ñÇó[a] դրանց հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա, համաձայնության սկզբին կամ համ³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý í»ñ³Ý³ÛÙ³Ý å³ÑÇÝ: Üí½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ÐÐØê 17-Ç 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ, Ý»ñ³éáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý (³ÛëÇÝùÝ` ³Ï³ÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ) Ñ³Ù³ñ í×³ñÝ»ñÁ ¨ ã»Ý Ý»ñ³éáõÙ í×³ñÝ»ñÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ï՝ ëå³ë³ÑÏÙ³Ý ¨ ³ÛÉ Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ ³ñÅ»ùÁ):

14 àñáß ¹»åù»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ·Íáí í×³ñÝ»ñÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ ·Íáí í×³ñÝ»ñÇó ï³ñ³Ýç³ï»ÉÁ ·Ýáñ¹Çó Ïå³Ñ³ÝçÇ ÏÇñ³é»É áñ¨¿ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý Ù»ÃáÁ: úñÇÝ³Ï³ ·Ýáñ¹Á Ï³ñáõ ¿ ·Ý³Ñ³ï»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í×³ñÝ»ñÁ՝ ³Ý¹ñ³¹³éÝ³Éáí Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ ³ÏïÇíÇ ·Íáí áñ¨¿ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ, áñÝ ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ å³ñáõÝ³ÏáõÙ, Ï³Ù ·Ý³Ñ³ï»É Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ ï³ññ»ñÇ ·Íáí í×³ñÝ»ñÁ՝ Ý³¹ñ³¹³éÝ³Éáí Ñ³Ù³¹ñ»ÉÇ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ¨ ³Û¹ í×³ñÝ»ñÁ Ýí³½»óÝ»Éáí Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ í×³ñÝ»ñÇó:

15 ºÃ» ·Ýáñ¹Á »½ñ³Ï³óÝáõÙ ¿, áñ í×³ñÝ»ñÇ Ñáõë³ÉÇ ï³ñ³Ýç³ ïáõÙÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ³ÝÑÝ³ñ¿, Ý³ å»ïù ¿.

(³) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ ×³Ý³ãÇ ³ÏïÇíÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ, 7-ñ¹ ¨ 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ áñå»ë í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³é³ñÏ³ ë³ÑÙ³Ýí³Íª ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³ÏïÇíÇ Çñ³Ï³Ý ³ñáõÝ³ÏáõÙ ³ÛÉ Ñ³Ù³ÝÁ ½áõ·ÁÝÃ³ó, ¨ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý íñ³ Ñ³ßí³ñÏíáÕ »ÝÃ³¹ñáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Í³ËëÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ՝ ÏÇñ³é»Éáí ·Ýáñ¹Çª ÷áË³éáõÃÛ³Ý Ñ³í»É³É ïáÏáë³¹ñáõÙùÁ[1].

(բ) ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃյան դեպքում համաձայնության շրջանակներում բոլոր վճարները ¹Çï³ñïÇ áñå»ë í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í×³ñÝ»ñ՝ ԸՀՄՏ 17-ի բացահայտումների պահանջներին Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, ë³Ï³ÛÝ å»ïù¿.

(i) բացահայտի այդ վճարները ոչ վարձակալական տարրերի գծով վճարումներ ãå³ñáõÝ³ÏáÕ ³ÛÉ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ýí³½³·áõÛÝ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇó ³é³ÝÓÇÝ.

(ii) հայտարարի, որ բացահայտված վճարները ներառում են նաև համաձայնության՝ ոչ í³ñÓ³Ï³É³Ï³Ý ï³ññ»ñÇ ·Íáí í×³ñÝ»ñ:

<u>àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ</u>

16 Կազմակերպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: ºÃ» կազմակերպությունը սույն Մեկնաբանությունը կիրառում է մինչև 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á, ³å³ ³Û¹ ÷³ëï Á պետք է բացահայտվի:

16² Կազմակերպությունը պետք է 4(բ) պարագրաֆի փոփոխոõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2008 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØØÎ 12-Á ÎÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ï íÛ³É ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

²Ýóáõù

17 ÐÐØê 8-Á ë³ÑÙ³Ýáõù ¿, Ã» ÇÝãå»ë å» ï ù ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý քաղաքականության մեջ փոփոխությունները, որոնք առաջացել են Մեկնաբանության սկզբնական կիրառման հետևանքով: Կազմակերպությունից չի պահանջվում հետևել այդ պահանջներին սույն Մեկնաբանությունը ³é³çÝíÑ անգամ կիրառելիս: Եթե կազմակերպությունը օգտվում է այս բացառությունից, ապա այն պետք է կիրառի Մեկնաբանության 6-9-րդ պարագրաֆները այն համաձայնությունների նկատմամբ, որոնք գոյություն են ունեցել այն ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ, որի համար ներկայացվáõÙ ¿ Ñ³Ù»Ù³ï³Ï³Ý ï»Õ»Ï³ï³íáõÃÛáõÝ üÐØê-Ý»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³ ³ÛÝ ÷³ëï»ñÇ ¨ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñáÝù առկա են եղել այդ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 5
²å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³éáõóÙ³Ý ¨ ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ýáÝ¹»ñáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ï áõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³É Ý»ñ*
- ÐÐØê 27 *Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ*
- ÐÐØê 28 *Ü»ñ¹ñáõÙÝ»ñ ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ*
- ÐÐØê 31 *Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ*
- ÐÐØê 37 *ä³Ñáõë ï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ï ï ÇíÝ»ñ*
- ÐÐØê 39 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ* (2003 թ. վերանայված տարբերակ)
- *ØØÎ 12 Համախմբում. հատուկ նշանակության կազմակերպáõÃÛáõÝÝ»ñ* (2004 թ. վերանայված տարբերակ)

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 ²å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý, í»ñ³Ï³éáõóÙ³Ý ¨ ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ýáÝ¹»ñÇ (Ñ» ï³Ûëáõ` §³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý ýáÝ¹»ñ¦ Ï³Ù §ýáÝ¹»ñ¦) Ýå³ï³ÏÝ ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É ³ÏïÇíÝ»ñ` ·áñÍ³ñ³ÝÇ (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ³ïáÙ³Ï³Û³ÝÁ) Ï³Ù áñáß³ÏÇ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ (ÇÝãåÇëÇù »Ý ³íïáÙ»ù»Ý³Ý»ñÁ) ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý Ï³Ù ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Ó»éÝ³ñÏÙ³Ý (ÇÝãåÇëÇÝ ¿ ³Õïáï³Í çñÇ Ù³ùñáõÙÁ Ï³Ù Ñ³Ýù³Ùß³ÏÙ³Ý »ÝÃ³ñÏí³Í ÑáÕ»ñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÁ), որոնք միասնաբար կանվանվեն «ապագործարկում», ծախսերի մասնակի կամ ամբողջական ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

2 Ð³ïÏ³óáõÙÝ»ñÝ ³Ûë ýáÝ¹»ñÇÝ Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É Ï³Ù³íáñ Ï³Ù å³Ñ³Ýçí»É Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·áí Ï³Ù օրենքով: Ֆոնդերը կարող են ունենալ ստորև բերված կառուցվածքներից որևէ մեկը՝

(³) ýáÝ¹»ñ, áñáÝù ëï»ÕÍáõÙ »Ý Ù»Ï Ñ³ïï³óáõÙ Ï³ï³ñáÕÇ ÏáÕÙÇó՝ ýÇÝ³Ýë³íáñ»Éáõ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý ë»÷³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñáß³ÏÇ í³ÛñÇ Ï³Ù ÙÇ ß³ñù ³ßË³ñÑ³·ñ³Ï³Ý í³Ûñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ.

(բ) ֆոնդեր, որոնք ստեղծվում են բազմաթիվ հատÏ³óáõÙ Ï³ï³ñáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó՝ ýÇÝ³Ýë³-íáñ»Éáõ ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý Çñ»Ýó ³ÝÑ³ï³Ï³Ý Ï³Ù ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, երբ հատկացում կատարողները իրավունք ունեն ստանալու ապագործարկման ծախսերի ÷áËÑ³ïáõóáõÙ Çñ»Ýó Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÇ ã³÷áí՝ ·áÙ³ñ³Í ³Û¹ Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÇó í³ë³Ï³Í ÷³ë³ï³óÇ »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ ¨ Ñ³Ý³Í ýáÝ¹Ç Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Çñ»Ýó

բաժինը: Հատկացում կատարվում է ֆոնդերի կողմից՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, որոնք ստեղծվում են բազմաթիվ հատկացում կատարողների կողմից՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, երբ հատկացումների պահանջվող մակարդակը հիմնված է հատկացում կատարողի ընթացիկ ծախսերի վրա, կամ ֆոնդեր, որոնք ստեղծվում են բազմաթիվ հատկացում կատարողների կողմից՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, երբ հատկացումների պահանջվող մակարդակը հիմնված է հատկացում կատարողի ընթացիկ ծախսերի վրա, կամ ֆոնդեր, որոնք ստեղծվում են բազմաթիվ հատկացում կատարողների կողմից՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, երբ հատկացումների պահանջվող մակարդակը հիմնված է հատկացում կատարողի ընթացիկ ծախսերի վրա (այդ թվում՝ ծախսերի վրա կամ ներդրումների վերադարձի վրա)

(գ) ֆոնդեր, որոնք ստեղծվում են բազմաթիվ հատկացում կատարողների կողմից՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, երբ հատկացումների պահանջվող մակարդակը հիմնված է հատկացում կատարողի ընթացիկ ծախսերի վրա, կամ ֆոնդեր, որոնք ստեղծվում են բազմաթիվ հատկացում կատարողների կողմից՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, երբ հատկացումների պահանջվող մակարդակը հիմնված է հատկացում կատարողի ընթացիկ ծախսերի վրա (այդ թվում՝ ծախսերի վրա կամ ներդրումների վերադարձի վրա)

3 Այդպիսի ֆոնդերը սովորաբար ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ա) ստեղծվում են ներդրողների կողմից.

(բ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ

(գ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(դ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ե) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(զ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(է) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ը) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(թ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ժ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ի) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(լ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(խ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ծ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(կ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(հ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ձ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ղ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ճ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(մ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(յ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ն) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(շ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ո) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(չ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(պ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ջ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ռ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ս) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(վ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(տ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ր) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ց) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ւ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(փ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ք) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(օ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ֆ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(և) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ա) ստեղծվում են ներդրողների կողմից.

(բ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(գ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(դ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ե) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(զ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(է) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ը) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(թ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ժ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ի) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(լ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(խ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ծ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(կ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(հ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ձ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ղ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ճ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(մ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(յ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ն) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(շ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ո) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(չ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(պ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ջ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ռ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ս) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(վ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(տ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ր) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ց) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ւ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(փ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ք) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(օ) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(ֆ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

(և) հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները.

Պահումների ժամանակացույց

4 Սույն Մեկնաբանությունը կիրառելի է հատկացում կատարողների՝ ֆինանսական միջոցների հաշվին, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝

(ա) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝

(բ) ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք ունեն հետևյալ հատկանիշները՝

5 Սույն Մեկնաբանության դրույթները, որոնք վերաբերում են ներդրումների կառավարման ծառայությունների մատուցման նպատակով, ներառյալ՝ բաժնետոմսային ներդրումներ, և որոնք հասու են հատկացում կատարողների՝ ապագործարկման ծախսումների վճարման օժանդակելու համար: Հոգաբարձուները, ովքեր ունեն հետևյալ հատկանիշները՝ սույն ֆոնդերից առաջացող մասնակցության հաշվառման նկատմամբ, որոնք

9 ºÃ» Ñ³ï³Ï³óáõÙ Ï³ տարողը ֆոնդի նկատմամբ չունի վերահսկողություն, համատեղ վերահսկողություն Ï³Ù ¿³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ, Ý³ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ ýáÝ¹Çó ÷áËÑ³ïáõóáõÙ ëï³Ý³Éáõ Çñ Çñ³íáõÝùÁ áñå»ë ÷áËÑ³ïáõóáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ: ²Û¹ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ å»ïù¿ â³÷íÇ ëïáñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÛÝáíª

(³) ³å³·áñÍ³ñÏÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ×³Ý³ãí³Í·áõÙ³ñÁ.

(բ) Ý»ñ¹ñáÕÝ»ñÇÝ í»ñ³·ñíáÕ ýáÝ¹Ç ½áõï ³Ï³ÇíÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇª Ñ³ï³Ï³óáõÙ Ï³ï³ñáÕÇÝ հասանելի բաժինը:

Փոխհատուցման իրավունքի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները, բացառությամբ ýáÝ¹ÇÝ áõÕÕí³Í Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÇ ¨ ýáÝ¹Çó Ï³ï³ñí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ, å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³Ýáõû, áñáõÙ Ï³ï³ñí»É »Ý ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

Èñ³óáõóÇã Ñ³ï Ï³óáõÙÝ»ñÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ

10 ºÃ» Ñ³ï³Ï³óáõÙ Ï³ï³ñáÕÁ ÑÝ³ñ³íáñ Éñ³óáõóÇã Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ áõÝÇ, ûñÇÝ³Ïª երբ մյուս հատկացում կատարողը սևանկանում է, կամ երբ ýáÝ¹Ç ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ակտիվների արժեքը այնքան է նվազում, որ այն բավարար չէª ýáÝ¹Ç ÷áËÑ³ïáõÙ³Ý å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ¿, áñÁ ·ïÝíáõÙ¿ ÐÐØê 37-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ: Ü»ñ¹ñáÕÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿, áñ ³Û¹ Éñ³óáõóÇã Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÁ ÏÇñ³Ï³Ý³óí»Ý:

´³ó³Ñ³ÛïáõÙ

11 Ներդրողը պետք է բացահայտի ýáÝ¹áõÙ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³ù բնույթը և ýáÝ¹Ç ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ³éï³ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÝ»ñÁ:

12 ºÃ» Ñ³ï³Ï³óáõÙ Ï³ï³ñáÕÁ ÑÝ³ñ³íáñ Éñ³óáõóÇã Ñ³ï³Ï³óáõÙÝ»ñÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ áõÝÇ, áñÁ ãÇ ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 10), ³å³Ý³ å»ïù¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý բացահայտումն»ñ ³ÝÇª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37-Ç 86-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ:

13 ºÃ» Ñ³ï³Ï³óáõÙ Ï³ï³ñáÕÁ Ñ³ßí³éáõÙ¿ Çñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ýáÝ¹áõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 9-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ, ապա նա պետք է բացահայտումներ անի, որոնք պահանջում է ՀՀՍՄ 37-Ç 85(·) å³ñ³·ñ³ýÁ:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

14 Î³½Ù³Ï»ñպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսելի է: Եթե կազմակերպությունը սույն Մեկնաբանությունը կիրառում է մինչև 2006 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³ մանակաշրջանի նկատմամբ, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

²ÝóáõÙ

15 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 6

¾É»Ïïñ³Ï³Ý ¨ ¿É»ÏïñáÝ³ÛÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ûáõñ³Ñ³ïáõÏ ßáõÏ³ÛáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ
- ÐÐØê 37 ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 ÐÐØê 37-Ç 17-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝßíáõÙ ¿, áñ å³ñï³íáñ»óÝáÕ ¹»åùÁ ³ÛÝ ³ÝóÛ³É ¹»åùÝ ¿, áñÁ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ¿ Ý»ñÏ³ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý, áñÇ Ù³ñáõÙÇó (Ï³ï³ñáõÙÇó) Ëáõë³÷»Éáõ áñ¨¿ Çñ³ï»ë³-Ï³Ý ³ÛÉÁÝïñ³Ýù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ:

2 ÐÐØê 37-Ç 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ ¿, áñ å³ÑáõëïÝ ×³Ý³ãíáõÙ ÙÇ³ÛÝ §³ÛÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ³é³ç³ÝáõÙ »Ý ³ÝóÛ³É¹»åù»ñÇó ¨ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý` ³ÝÏ³Ë Ï³½Ù³-Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³å³·³ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇó¦:

3 ¾É»Ïïñ³Ï³Ý ¨ ¿É»ÏïñáÝ³ÛÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ Ã³÷áÝÝ»ñÇ (¾¾êÂ) í»ñաբերյալ Եվրոպական ØÇáõÃÛ³Ý ¹Çñ»Ïï³ÇíÁ, áñÁ Ï³ñ·³íáñáõÙ ¿ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ñ³í³ùáõÙÁ, Ùß³Ïáõ ÙÁ, í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙÁ ¨ áãÝã³óáõÙÁª ³é³Ýó ßñç³Ï³ ÙÇç³í³ÛñÇÝ íÝ³ë Ñ³ëóÝ»Éáõ, ³é³ç³¹ñ»É ¿ Ñ³ñó»ñ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, Ã» áñ å³ÑÇÝ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ ¾¾êÃ Ñ»é³óÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ: ¸Çñ»ÏïÇíÁ ï³ñ³Ýç³ïáõÙ ¿ §Ýáñ¦ ¨ §å³ï³Ù³Ï³Ý¦, ÇÝãå»ë Ý³¨ ïÝ³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óáÕ ¨ տևային տնտեսություններից բացի այլ աղբյուրներից առաջացող բափոնների տեսակներ: «Նոր» բափոնը վերաբերում է 2005 թվի օգոստոսի 13-Çó Ñ»ïá í³×³éí³Í ³å³ÝùÝ»ñÇÝ: ¸Çñ»ÏïÇíÇ իմաստով, նշված ամսաթվից առաջ վաճառված բոլոր կենցաղային սարքավորումների բափոնները Ñ³Ù³ñíáõÙ»Ý§å³ï³Ù³Ï³Ý¦:

4 ¸Çñ»ÏïÇíÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿, áñ Ï»Ýó³Õ³ÛÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ §å³ï³Ù³Ï³Ý¦ Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³Ëë»ñÁ å»ïù ¿ Ñá·³Ý ïíÛ³É ï»ë³ÏÇ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñ ³ñï³¹ñáÕÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñÏ³ »Ý ßáõÏ³Ûáõù ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, áñÁ áñáßíáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ²Ý¹³Ù å»ïáõÃÛ³Ý կողմից կիրառելի օրենսդրությամբ (չափման ժամանակահատված): Դիրեկտիվը նշում է, որ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ²Ý¹³Ù å»ïáõÃÛáõÝ å»ïù ¿ ë³ÑÙ³ÝÇ Ù»Ë³ÝÇ½Ù, Áëï áñÇª ³ñï³¹ñáÕÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³Ù³Ù³ëÝáñ»Ý Ù³ëÝ³Ïó»Ý Í³Ëë»ñÇ Ñ³ïáõÙ³ÝÁ, §ûñÇÝ³Ï` ÁÝÏ»ñáõÛ³Ý` ïíÛ³É ßáõÏ³ÛÇ համապատասխան բաժնում մասնակցության համամասնությամբ ըստ սարքավորման տեսակի»:

5 Սույն մեկնաբանության մեջ օգտագործվող մի շարք տերմիններ, ինչպիսիք են «շուկայի բաժին» և §å³÷Ù³Ý Å³Ùաևակահատված», կարող են տարբեր կերպով սահմանվել առանձին Անդամ å»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ÏÇñ³é»ÉÇ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ÚñÇÝ³Ï` ã³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ïíÍ տևողությունը կարող է լինել մեկ տարի կամ ընդամենը մեկ ամիս: Նմանապես, շուկայի բաժնի չափումը ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³ñÏՍան բանաձևերը կարող են տարբերվել տարբեր երկրների օրենսդրություններում: Սակայն բոլոր թվարկված օրինակները ազդեցություն ունեն միայն պարտավորության չափման վրա, ինչը սույն մեկնաբանության գործողության ոլորտից դուրս է:

¶áñÍáõÃÛ³Ý áÉáñï

6 Սույն մեկնաբանությունը տñ³Ù³¹ñáõÙ ¿ áõÕ»óáõÛó §å³ï³Ù³Ï³Ý¦ Ï»Ýó³Õ³ÛÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ í³×³éùÇó ³é³ç³ó³Í Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (Áëï ºØ ¾¾êÂ դիրեկտիվի) արտադրողների ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչելու վերաբերյալ:

7 Սույն մեկնաբանությունը չի վերաբերում ո՛չ «նոր¦ Ã³÷áÝ»ñÇÝ, áã ¿É ïÝ³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñÇó բացի այլ աղբյուրներից առաջացած «պատմական» բափոններին: Այսպիսի բափոնների կառավարման å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ Ï³ñ·³íáñíáõÙ ¿ ÐÐØê 37-áõÙ: ê³Ï³ÛÝ, »Ã» »ñÏñÇ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛáõÝáõÙ ïÝ³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³ó³Í §Ýáñ¦ Ã³÷áÝÁ ¹Çï³ñÏíáõÙ ¿ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë ïÝ³ÛÇÝ տևտեսություններից առաջացած «պատմական» բափոնը, ապա կիրառվում են սույն մեկնաբանության

սկզբունքները՝ հղում կատարելով ՀՀՍՍ 8-Ç 10-12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ ëïáñ³Ï³ñ·áõÃÛ³ÝÁ: ÐÐØê 8-Ç այդ ստորակարգության սկզբունքը տեղին է կիրառել նաև այն կանոնակարգերի նկատմամբ, որոնք սահմանում են պարտականություններ ԵՄ՝ դիրեկտիվում ներկայացված ծախսերի բաշխման մոդելին ÝÙ³Ý»Õ³Ý³Ïáí:

Ð³ñó³¹ñáõÙ

8 ÜÐØØÎ-ÇÝ Ý»ñÏ³Û³óí»É ¿ñ Ñ³ñó³¹ñáõÙª ë³ÑÙ³Ý»É, Ã» ¾¾êÂ-Ç Ñ»é³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ ëïáñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇóáõÝ¿ Ñ³Ù³ñíáõÙ å³ñï³íáñ»óÝáÕ ¹»åù Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³Ëëáõ ÙÝ»ñÇ å³ÑáõëïÇ×³Ý³ãÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí ÐÐØê 37-Ç 14³ å³ñ³·ñ³ýÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ`

- §å³ïÙ³Ï³Ý¦ Ï»Ýó³Õ³ÛÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ í³×³éùÁ Ï³Ù³ñï³¹ñáõÃÛáõÝÁ.
- ßáõÏ³Ûáõ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ã³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³Íáõ Ù.
- Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ï³ï³ñáõÙÁ Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Ñ»ï Ï³å í³Í ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

9 Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37-Ç 14³ å³ñ³·ñ³ýÇª ã³÷Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍáõÙ ßáõÏ³ÛáõÙ մասնակցությունը համարվում է պարտավորեցնող դեպք: Հետևաբար, «պատմական» կենցաղա՛ÇÝ ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ Ã³÷áÝÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ãÇ ³é³ç³ÝáõÙ Áëï ³å³ÑáõÙÝ»ñÇ ³ï³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù í³×³éùÇ: ø³ÝÇ áñ §å³ïÙ³Ï³Ý¦ Ï»Ýó³Õ³ÛÇÝ սարքավորումների վերաբերյալ պարտավորությունը կապված է չափման ժամանակահատվածում ßáõÏ³ÛáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý, ³ÛÉ áã Ã» Ñ»ï³·³ Ã³÷áÝ³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÛùÇ ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Ï³Ù վաճառքի հետ, պարտավորություն չի առաջանում, բացառությամբ այն դեպքի, կամ միայն այն պահից ի վեր, երբ չափման ժամանակաշրջանում առկա է շուկայի բաժին: Պարտավորեցնող դեպքի ժամկետը Ï³ñáÕ ¿ Ï³ËÍ³Í ãÉÇÝ»É ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍÇó, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ »Ý Ã³÷áÝÇ Ï³é³í³ñÙ³ÝÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÁ¨ Ï³ï³ñíáõÙ¹ñ³ Ñ»ï Ï³å í³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

10 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2005 թվականի դեկտեմբերի 1-Çó Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը կիրառման մեջ է դնում 2005 թվի դեկտեմբերի 1-Çó ³é³ç, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

²ÝóáõÙ

11 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 7

ì»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ÙáïÝ»óÙ³Ý ÏÇñ³éáõÙÁ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 29-Ç üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝ»ñÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝïÝ»ëáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 12 Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ»ñ

- ÐÐØê 29 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 Սույն մեկնաբանությունը տրամադրում է ուղեցույց, թե ինչպես կիրառել ՀՀՍՄ 29-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ³ÛÝ հաշվետու ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կազմակերպությունը հայտնաբերել է[60] ýáõÝÏóÇáÝ³É արժույթի տնտեսությունում գերսղաճի առկայությունը, երբ այ¹ ïÝï»ëáõÃÛáõÝÁ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ã¿ñ, ¨, áñå»ë Ñ»ï¨³Ýù, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏáõÙ ¿ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 29-Ç:

Ð³ñó³¹ñáõÙ

2 Մեկնաբանությունում դիտարկված հարցերը հետևյալն են՝

(³) ինչպես պետք է մեկնաբանվÇ ÐÐØê 29-Ç 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §...å»ïù¿Ý»ñÏ³Û³óí»Ý Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ընթացիկ չափման միավորով» պահանջը, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³Ûë ëï³Ý¹³ñïÁ:

(բ) ինչպես պետք է ընկերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ հետաձգված հարկերը Ñ³ßí³éÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Íýճý³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

3 Այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կազմակերպությունը հայտնաբերել է գերսղաճի ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ïÝï»ëáõÃÛáõÝáõÙ, áñÁ Ý³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ·»ñëÕ³×³ÛÇÝ ã¿ñ, ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 29-ի պահանջները այնպես, իբրև թե տնտեսությունը միշտ գերսղաճային էր: Հետևաբար, սկզբնական ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվող ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբում առկա ոչ դրամային Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, áñáÝù Ñ³ßí³éí³Í են սկզբնական (պատմական) արժեքով, պետք է վերահաշվարկվեն, որպեսզի արտացոլեն սղաճի ազդեցությունը ակտիվների ձեռքբերման և պարտավորությունների ստանձնման կամ առաջացման պահից մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջը: Սկզբնական ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñá¹í³ÍÝ»ñÁ, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý ձեռքբերման կամ առաջացման ամսաթվից տարբեր այլ ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ արժեքներով, å»ïù¿ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»Ýª ³ñï³óáÉ»Éáí ëÕ³×Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇó ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ:

4 Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ ¨ ã³÷íáõÙ »Ýª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 12-ի: Սակայն սկզբնական ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված հետաձգված հարկերը պետք է բնորոշվեն հետևյալ կերպ՝

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³ã³÷áõÙ¿ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ»ñÁ ÐÐØê 12-Ç Ñ³Ù³Óայն այն բանից հետո, երբ այն վերահաշվարկել է ոչ դրամային հոդվածների անվանական հաշվեկշռային արժեքները սկզբնական ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվով՝ կիրառելով ³Û¹ å³ÑÇã³÷Ù³ÝÙÇ³íáñÁ.

բ) ա) կետի համաձայն վերաչափված հետաձգված հարկերը վերահաշվ³ñÏíáõÙ »Ýª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí չափման միավորի փոփոխությունը սկզբնական ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ³Ùë³ÃíÇó ÙÇÝã¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÁ:

Ընկերությունը կիրառում է ա) և բ) Ï»ï»ñáõÙ Ýßí³Í Ùáï»óáõÙÁ ³ÛÝ Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ»ñÁ í»ñ³ã³÷Éçë, áñáÝù ³éÏ³ »Ý ÐÐØê 29-Á ÏÇñ³é»Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ:

5 Î³½Ù³Ï»ñåáõÛÝ ÏáÕÙÇó ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÇó Ñ»ïá, Ñ³çáñ¹áÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñաշվետվությունների բոլոր համապատասխան թվերը, Ý»ñ³éÛ³É Ñ»ï³Ó·ï³Í Ñ³ñÏ»ñÁ, í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ýª ÏÇñ³é»Éáí ³Û¹ Ñ³çáñ¹áÕ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի համար չափման միավորի փոփոխությունը, բայց՝ միայն նախորդ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Íýճý³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÝÏատմամբ:

[60] Գերսղաճի առկայության հայտնաբերումը հիմնված է ՀՀՍՄ29-Ç 3-րդ պարագրաֆի չափանիշների վերաբերյալ ընկերության ¹³ï áÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇí ñ³ :

6 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2006 թվականի մարտի 1-Çó Ï³Ù դրանից հետո սկսվող տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը ÏÇñ³éÙ³Ý Ù»ç ¿ ¹ÝáõÙ 2006 ÃíÇ Ù³ñï Ç 1-ից առաջ, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 8
üÐØê 2-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- *ÐØØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- *üÐØê 2 ´³ÅÝ» ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 üÐØê 2-ը կիրառվում է ը³ÅÝ» ï á Ù ë » ñ Ç í ñ ³ ÑÇÙÝí³Í վճարումների գործարքների նկատմամբ, որոնցում կազմակերպությունը ստանում կամ ձեռք է բերում ապրանքներ կամ ծառայություններ: §²åñ³ÝùÝ»ñÁ¦ Ý»ñ³éáõÙ »Ý å³ß³ñÝ»ñ, ëå³éáÕ³Ï³Ý ÝÛáõÃ»ñ, ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ, áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ ³ÛÉ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ (üÐØê 2, å³ñ³·ñ³ý 5): Ð» ï ևաբար, բացառությամբ Ñ³ïáõÏ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ, áñáÝù ¹áõñë »Ý üÐØê 2-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÇó, üÐØê 2-ը կիրառելի է բոլոր ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áñ»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ áã ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ Ï³Ù ծառայություններ է ստանում ընկերության բաժնային գործիքների բողարկման դիմաց: ՖՀՄՍ 2-Á կիրառելի է նաև այն գործարքների նկատմամբ, որոնցում ընկերությունը ստանձնում է այնպիսի å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ëï³óí³Í ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó, áñáÝù ÑÇÙÝíáõÙ »Ý ընկերության բաժնետոմսերի կամ այլ բաժնային գործիքների գնի (կամ արժեքի) վրա:

2 àñáß ¹»åù»ñáõÙ, ë³Ï³ÛÝ, Ï³ñáÕ ¿ ¹Åí³ñ ÉÇÝ»É óáõÛó ï³É, áñ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëï³óí»É »Ý (Ï³Ù ëï³óí»Éáõ »Ý): úñhնակ՝ կազմակերպությունը կարող է բարեգործական կազմակերպությանը նվիրաբերել բաժնետոմսեր գրոյական հատուցմամբ: Սովորաբար հնարավոր չէ áñáß»É (Ç¹»ÝïÇýÇïÏ³óÝ»É) ³ÛÝ ³é³ÝÓÇÝ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ëï³óí»É »Ý ³Û¹åÇëÇ ·áñÍ³ñùÇ ¹ÇÙ³ó: ÜÙ³ÝÇñ³íÇ×³ÏïÏ³ñáÕ¿ ³é³ç³Ý³É Ý³¨ ³ÛÉ ÏáÕÙ»ñÇ Ñ»ï ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ:

3 üÐØê 2-ը պահանջում է, որ աշխատակիցներին կատարված ը³ÅÝ» ï á Ù ë » ñ Ç í ñ ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ ã³÷í»Ý ïñ³Ù³ïñ³Ý ³Ùë³ÃíáÍ ³Û¹ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇÙùáí (üÐØê 2, å³ñ³·ñ³ý 11):[61] Հետևաբար, կազմ³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ áõÕ³ÏÇáñ»Ý ã³÷»É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó ëï³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ:

4 Այն գործարքների դեպքում, որոնցում ը³ÅÝ» ï á Ù ë » ñ Ç í ñ ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÁ ï³ï³ñíáõÙ »Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóãÑ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó, üÐØê 2-Á Ñ³ïÏ³Ýßáõٿ ³ÛÝ Ñ»ñù»ÉÇ Ï³ÝË³í³ñï³ÍÁ, áñ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É: ²ÛëåÇëÇ Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñáõÙ üÐØê 2-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ ·áñÍ³ñùÁ չափվի ապրանքների կամ ծառայությունների այն ամսաթվին առկա իրական արժեքով, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃյուն ձեռք է բերում ապրանքը, կամ պայմանագրային կողմը մատուցում է ծառայությունը (ՖՀՄՍ 2, պարագրաֆ 13): Հետևաբար, հիմքում դրված կանխավարկածն այն է, որ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É (Ç¹»ÝïÇýÇï³óÝ»É) ³åñ³ÝùÝ»ñÁ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ëï³óí»É »Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóãÑ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó ÏáÕÙÇó: ê³ ³é³ç³óÝáõÙ¿ Ñ³ñó, Ã» ³ñ¹áù ³Ûë üÐØê-Ý ÏÇñ³éíáõÙ ¿ áñáß»ÉÇ (Ç¹»ÝïÇýÇï³óíáÕ) ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ բացակայության դեպքում: Սա իր հերթին առաջացնում է հաջորդ հարցը՝ եթե ընկերությունը իրականացրել է ը³ÅÝ» ï á Ù ë Ç íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ, ¨ ëï³óí³Í áñáß»ÉÇ (Ç¹»ÝïÇýÇï³óíáÕ) հատուցումը (եթե գոյություն ունի այդպիսին) ավելի ցածր է, քան ը³ÅÝ» ï á Ù ë Ç íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý

[61] Ð³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 2-Ç՝ բոլոր հղումները աշխատողներին ներառում են նաև նմանատիպ ծառայություններ մատուցող ³ÛÉ ³ÝÓ³Ýó:

Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³ñ¹Ûáù ³Ûë Çñ³íÇ×³ÏÁ Ýß³Ý³ÏáõÙ ¿, áñ ë ï ³ó í»É »Ý ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³Ý·³Ù »Ã» ¹ñ³Ýù հստակ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) չեն, և որ, հետևաբար, պետք ¿ ÏÇñ³éíÇ ÜÐØê 2-Á:

5 ä»ïù ¿ Ýß»É, áñ §p³ÅÝ»ïáÙëÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù¦ ³ñï³Ñ³Ûïáõ ÃÛáõÝÁ վերաբերում է խնդրո առարկա առանձին p³ÅÝ»ïáÙëÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇÝ: úñÇÝ³Ï` ÑÝ³ñ³íáñ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó, Ñ³Ù³Ó³ÛÝ »ñÏñÇ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý, å³Ñ³Ýçí Ç ñ բաժնետոմսերի մի մասը թողարկել որոշակի երկրի քաղաքացիների համար, և այդ բաժնետոմսերը Ï³ñáÕ »Ý ÷áË³Ýóí»É ÙÇ³ÛÝ ÝáõÛÝ »ñÏñÇ ³ÛÉ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ: ²ÛëåÇëÇ ÷áË³ÝóÙ³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ³½¹»ցություն ունենալ համապատասխան բաժնետոմսի իրական արժեքի վրա, և, հետևաբար, այդ բաժնետոմսերը կարող են ունենալ ավելի ցածր իրական արժեք, քան այլ նույնատիպ (առանց նկարագրված սահմանափակման) բաժնետոմսերը: Այս պարագայում, եթե 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³ñóÁ Í³·»Éáõ ÉÇÝ»ñ ë³ÑÙաևանափակման առարկա հանդիսացող բաժնետոմսերի վերաբերյալ, «p³ÅÝ»ïáÙëÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù¦ ³ñï³Ñ³Ûïáõ ÃÛáõÝÁ կվերաբերեր սահմանափակման առարկա հանդիսացող բաժնետոմսերի իրական արժեքին, այլ ոչ թե առանց սահմանափակման այլ բաժնետոմսերի իրական արժեքին:

¶áñÍáõáõÃÛ³Ý áÉáñï

6 ÜÐØê 2-ը կիրառվում է այն գործարքների նկատմամբ, որոնցում կազմակերպությունը կամ կազմակերպության բաժնետերերը տրամադրել են բաժնային գործիքներ[62] Ï³Ù ë ï ³ÝÓÝ»É »Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝª ÷áË³Ýó»Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ ³ÏïÇíÝ»ñ ³ÛÝ ·áõÙ³ñáí, áñÁ հիմնված է ընկերության բաժնետոմսերի կամ այլ բաժնային գործիքների գնի (կամ արժեքի) վրա: Սույն մեկնաբանությունը կիրառվում է այդպիսի գործարքների նկատմամբ այն դեպքերում, երբ ընկերության ÏáÕÙÇó ë ï ³ó í³Í Ï³Ù ë ï ³ó í»ÉÇù áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) Ñ³ïáõóáõÙÁ, Ý»ñ³éÙ³É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ ¨ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóÙ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ (»Ã» Ï³ ³Û¹åÇëÇÝ) ³í»ÉÇ ó³Íñ ¿, ù³Ý տրամադրված բաժնային գործիքների կամ ստանձնած պարտավորության իրական արժեքը: Սակայն սույն մեկնաբանությունը չի կիրառվում այն գործարքների նկատմամբ, որոնք՝ ÜÐØê 2-Ç 3-6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³Û¹ ÜÐØê-Ç ·áñÍáõÃÛáõÃÛ³Ý áÉáñïÇó ¹áõñë »Ý:

Ð³ñó³¹ñáõÙ

7 Սույն մեկնաբանության մեջ դիտարկված հարցադրումն այն է, թե արդյոք ÜÐØê 2-Á ÏÇñ³é»ÉÇ ¿ ³ÛÝ գործարքների նկատմամբ, որոնցում կազմակերպությունը չի կարող որոշել (իդենտիֆիկացնել) որոշ Ïամ բոլոր ստացված ապրանքները կամ ծառայությունները:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

8 ÜÐØê 2-ը կիրառելի է այն առանձնահատուկ գործարքների նկատմամբ, որոնցում Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ë ï ³ÝáõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñª áñå»ë Ñ³ïáõóáõÙ ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý բաժնային գործիքների դիմաց: U³ Ý»ñ³éáõÙ ¿ ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ Ñë ï ³Ï ãÇ կարող որոշել (իդենտիֆիկացնել) ստացված որոշ կամ բոլոր ապրանքները կամ ծառայությունները:

9 Հստակ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ապրանքների կամ ծառայությունների բացակայության դեպքում ³ÛÉ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý íÏ³Û»É, áñ ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ë ï ³ó í»É »Ý Ï³Ù ë ï ³ó í»Éáõ »Ý, ÇÝãÇ ¹»åùáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÜÐØê 2-Á: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, »Ã» áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) Ñ³ïáõóáõÙÁ (¹ñ³ ·áÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ) ³í»ÉÇ ÷áùñ ¿, ù³Ý ï ñ³Ù³¹ñí³Í բաժնային գործիքների կամ ստանձնած պարտ³íáñáõÃÛ³Ý Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, ³å³, áñå»ë Ï³ÝáÝ, ³Ûë Ñ³Ý·³Ù³ÝùÁ í Ï³ÙáõÙ ¿ ³ÛÝ Ù³ëÇÝ, áñ ë ï ³ó í»É Ï³Ù ë ï ³ó í»Éáõ ¿ ³ÛÉ Ñ³ ïáõóáõÙ (³ÛëÇÝùÝ` áã áñáß»ÉÇ ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ):

10 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ã³÷Ç ë ï ³ó í³Í áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÜÐØê 2-Ç:

11 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ë ï ³ó í³Í Ï³Ù ë ï ³ó í»ÉÇù áã áñáß»ÉÇ (áã Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) ապրանքները կամ ծառայությունները չափի որպես բաժնետոմսի վրա հիմնված վճարումների իրական ³ñÅ»ùÇ ¨ ë ï ³ó í³Í Ï³Ù ë ï ³ó í»ÉÇù áñáß»ÉÇ (Ç¹»Ýï ÇýÇÏ³óíáÕ) ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù ծառայությունների իրական արժեքի տարբերություն:

[2] ¸ñ³Ýù Ý»ñ³éáõմ են ընկերության, ընկերության բաժնետեր ընկերության, այլ ընկերությունների սեփական կապիտալի գործիքներ:

12 Î ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ëï ³óí³Í Ï³Ù ëï ³óí»ÉÇù áã áñáß»ÉÇ (áã Ç¹»Ý ï ÇýÇÏ ³óíáÕ) ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã³÷Ç ï ñ³Ù³¹ñÙ³Ý ³Ùë³Ãíáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí Ù³ñíáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ í»ñ³ã³÷íÇ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ï áõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ, ÙÇÝã¨ å³ñï³ íáñáõÃÛ³Ý Ù³ñáõÙÁ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

13 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2006 թվականի մայիսի 1-Ço Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýëական հաշվետվությունների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը կիրառման մեջ է դնում 2006 ÃíÇ Ù³ÛÇëÇ 1-ից առաջ, ապա նա պետք է բացահայտի այդ փաստը:

²ÝóáõÙ

14 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կÇñ³éÇ Ñ»ï ÁÝÃ³ó³ ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí ÜÐØê 2-Ç ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 9

ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ï Ù³Ý í»ñ³Ý³ÛáõÙÁ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 39 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³÷áõÙÁ*
- üÐØê 1 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù á㹻·ñáõÙÁ*
- üÐØê 3 *Ò»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 ÐÐØê 39-Ç 10-րդ պարագրաֆը նկարագրում է պարունակվող ածանցյալ գործիքը՝ որպես «հիբրիդային (Ñ³Ù³ïóí³Í) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÇ, áñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý³¨ áã ³Í³ÝóÛ³É §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, բաղկացուցիչ մաս, որի ազդեցությամբ համակցված գործիքի որոշ դրամական հոսքեր փոփոխ íáõÙ »Ý ³é³ÝÓÇÝ í»ñóí³Í ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ ¹ñ³Ù³ïÝ ÑáëùñÇÝ Ñ³Ù³ÝÙ³Ý¦:

2 ÐÐØê 39-Ç 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³Ýçáõ Ù ¿, áñ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ³é³ÝÓÝ³óíÇ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³Ûմանագրից և հաշվառվի որպես ածանցյալ գործիք այն և միայն այն դեպքերում, երբ՝

³) պարունակվող ածանցյալ գործիքի տնտեսական բնութագրերը և ռիսÏ»ñÁ ë»ñïáñ»Ý Ï³å³Í ã»Ý §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ÑÇ ïÝïë³կան բնութագրերից Ñ»ïէ ÉÇëÏ»ñÇ Ñ»ïէ.

բ) ³é³ÝÓÇÝ ·áñÍÇùÁ, áñÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ ÝÙ³Ý »Ý å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÇ պայմաններին, կբավարարեր ածանցյալ գործիքÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ.

·) հիբրիդային (համակցված) գործիքը չի չափվում իրական արժեքով՝ ներառելով ճանաչված Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ (³ÛëÇÝùÝª ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíáõÙ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝáõÙ` ã³÷áÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ ãÇ ³é³ÝÓÝ³óíáõÙ):

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŁáñ ïÁ

3 Հաշվի առնելով ստորև բերված 4-ñ¹ ¨ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»րում նշվածը՝ սույն մեկնաբանությունը ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ÐÐØê 39-ի գործողության ոլորտում գտնվող բոլոր պարունակվող ածանցյալ գործիքների նկատմամբ:

4 Սույն մեկնաբանությունը չի դիտարկում ածանցյալ գործիքների գնահատման վերաևայումից ծագող í»ñ³ã³÷Ù³Ý ËÝ¹ÇñÝ»ñÁ:

5 êáõÛÝ Ù»ÏÝաբանությունը չի դիտարկում ո՛չ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումով պարունակվող ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի ձեռքբերումը, ո՛չ էլ ձեռքբերման ամսաթվով ¹ñ³ÝóÑÝ³ñ³íáñ·Ý³Ñ³ïÙ³Ýí»ñ³Ý³ÛáõÙÁ: 63

Ð³ñó³¹ñáõÙ

6 ÐÐØê 39-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ ¹³éÝ³ÉÇë ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÁ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ÑÇó ¨ ¹ñ³Ýù ³é³ÝÓÇÝ Ñ³ßí³é»É áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñª համաձայն այդ ստանդարտի: Սույն մեկնաբանությունը դիտարկում ¿ Ñ» ï¨Û³ÉÑ³ñó³¹ñáõÙÝ»ñÁ՝

³) ³ñ¹Ûáù ÐÐØê 39-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ ³ÛëåÇëÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ Çñ³Ï³Ý³óíÇ ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ժամանակ, երբ ընկերությունը դառնում է պայմանագրի կողմ, թե գնահատումը պետք է կրկնվի å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ.

բ) ³ñ¹Ûáù üÐØê-Ý³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ Çñ·Ý³Ñ³ïáõÙÁª ÑÇÙÝí»Éáí

---

[63] üÐØê 3-ը (2008 թվին վերանայված տարբերակով) դիտարկում է ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի ձեռքբերումը Ó»éÝ³ñÏ³ïÇñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙáõÙ:

այն պայմանների վրա, որոնք գոյություն ունեին, երբ ընկերությունը դարձել էր պայմանագրի ÏáÕÙ, Ã» ³ÛÝ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ íñ³, áñáÝù ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÜÐØê-Ý»ñÇ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñ»Éáõ å³ÑÇÝ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

7 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛմաձաղիՀ և հաշվառել այն որպես ածանցյալ գործիք, երբ ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù ¹³éÝáõÙ ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ÏáÕÙ: Ð»ï³·³ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý í»ñ³Ý³ÛáõÙÁ արգելվում է, բացառությամբ եթե. ա) պայմանագրի պայմանների մեջ կան այնպիսի փոփոխություններ, áñáÝó ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ¿³Ï³Ýáñ»Ý ÷áËíáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ, áñáÝù ³ÛÉ³å»ë Ïå³Ñ³Ýçí»ÇÝ ³Û¹ պայմանագրով, կամ բ) տեղի է ունենում ֆինանսական ակտիվի վերադասակարգում այն Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó, áñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, áñÇ ¹»åùáõÙ í»ñ³Ý³ÛáõÙÁ å³Ñ³Ýçíáõù ¿: ÀÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ áñáßáõÙ ¿, ³ñ¹Ûáù ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¿³Ï³Ý ¿, Ã» áã ª ¹Çï³ñÏ»Éáí, Ã» ÇÝã ã³÷áí »Ý å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ, §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³Ù Ýßí³Í »ñÏáõëÇ Ñ»ï Ï³åí³ëå³ëí»ÉÇù ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ ÷á÷áËí»É, ¨ ³ñ¹Ûáù ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¿³Ï³Ý ¿ª Ñ³Ù»Ù³ï³Í³Ý³ËÏÇÝáõÙ ëå³ëí»ÉÇù ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇ Ñ»ï:

7³ Àëï 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛմաձաղիՀ և այն հաշվառել որպես ածանցյալ գործիք, երբ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇíÁ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáõÙ ¿ ³ÛÝ Ï³ï»·áñÇ³ÛÇó, áñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ÏïÇí ã³÷íáÕ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí, å»ïù ¿ Ï³ï³ñíÇª ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ûշվածներից ամենաուշ ամսաթվի դրությամբ գոյություն ունեցող հանգամանքները.

³) երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ պայմանագրի կողմ է դարձել.

բ) երբ տեղի է ունեցել պայմանագրի պայմանների այն փոփոխությունները, áñáÝù ¿³å»ë ÷áË»É »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ, áñáÝù ³ÛÉ³å»ë Ïå³Ñ³Ýçí»ÇÝ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñáí:

êáõÛÝ ·Ý³Ñ³ïÙ³ÝÝå³ï³ÏáíÐØØê 39-ի 11գ պարագրաֆը չպետք է կիրառվի (այսինքն՝ հիբրիդային (Ñ³Ù³Ïóí³Í) å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ å»ïù¿ ¹Çï³ñÏíÇ ³ÛÝå»ë, Ï³ñÍ»ë ³ÛÝ ãÇ ã³÷í»É Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ×³Ý³ã»Éáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ): ºÃ» ÁÝÏ»ñáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ³ÝáõÙ իրականացնել այս գնահատումը, ապա հիբրիդային (համակցված) պայմանագիրը պետք է ամբողջովին ¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí, áñÁ ã³÷íáõÙ ¿ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí` ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí:

8 ÜÐØê-Ý ³é³çÇÝ ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáÕÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïÇ, Ã» ³ñ¹Ûáù å³Ñ³Ýçíáõù ¿ ³é³ÝÓÝ³óÝ»É å³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ §ÑÇÙÝ³Ï³Ý¦ å³ÛÙ³Ý³·ñÇó ¨ ³ÛÝ Ñ³ßí³é»É áñå»ë ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇù` ÑÇÙÝí»Éáí Ñ»ï¨Û³É ³Ùë³ÃÍ»ñÇó ³í»ÉÇ áõß ³Ùë³ÃÍÇÝ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ íñ³` առաջին անգամ պայմանագրի կողմ դառնալու ամսաթիվը կամ այն ամսաթիվը, երբ 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³Ñ³Ýçíáõù ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý í»ñ³Ý³Ûáõù:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»É¨ ³ÝóáõÙÁ

9 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2006 թվականի հունիսի 1-Çó Ï³Ù դրանից հետո սկսվող տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը կիրառման մեջ է դնում 2006 թվի ÑáõÝÇëÇ 1-ից առաջ սկսվող ժամանակահատվածի նկատմամբ, ապա նա պետք է բացահայտի ³Û¹ փաստը: Սույն մեկնաբանությունը պետք է կիրառվի հետընթաց:

10 2009 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ñï ÇÝ ÃáÕ³ñÏí³Í ä³ñáõÝ³ÏíáÕ ³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñ (÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ ÜÐØÎ 9-áõÙ ¨ ÐÐØê 39-áõÙ), Ññ³å³ñ³ÏáõÙÁ, ÷á÷áË»É¿ 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ¨ ³í»É³óñ»É¿ 7³ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ëáõÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ãí³Ï³ÝÇ háõÝÇëÇ 30-ÇÝ Ï³Ù դրանից հետո ավարտվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների նկատմամբ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 10

ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ ³ñÅ»½ñÏáõÙ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 34 *ØÇç³ÝÏÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñ*
- *ÐÐØê 36 ²Ïïç íÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ*
- *ÐÐØê 39 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ·Ý³Ñ³ï»É ·áõ¹íÇÉÇ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñáõÙ Ý»ñ¹ñáõÙÝերի և սկզբնական արժեքով Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïïç íÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÁ ¨, »Ã» ³ÝÑñ³Å»ßï ¿, ³Û¹ ³Ùë³ÃíáíՈՒՇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïªÑ³Ù³Ó³ÛÝ *ÐÐØê 36* ¨ *ÐÐØê 39* ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ: ê³Ï³ÛÝ ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ Ñ³çáñ¹áÕ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÝ ³ÛÝå»ë ÷á÷áËí³Í ÉÇÝ»Ý, áñ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ Ïñ×³ïí»ñ Ï³Ù ï»ÕÇ ãáõÝ»Ý³ñ, »Ã» ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ իրականացվեր միայն այդ ամսաթվով: Սույն մեկնաբանությունը տրամադրում է ուղեցույց, թե արդյոք տվյալ տեսակի արժեզրկումից կորուստները երբևէ պետք է հակադարձվեն, թե ոչ:

2 êáõյն մեկնաբանությունը դիտարկում է ՀՀՍՄ 34-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ¨ ÐÐØê 36-áõÙ ·áõ¹íÇÉÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ¨ ÐÐØê 39-áõÙ áñáß ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ïïç íÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñëïÇ ×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ ÙÇç¨ ÷áËÏ³å³ÏóÍ³ÍáõÃÛáõÝÁ, ¨ ³Û¹ ÷áËÏ³å³ÏóÍ³ÍáõÃÛ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ñ³çáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É¨ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³:

Ð³ñó³¹ñáõÙ

3 ÐÐØê 34-Ç 28-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Çñ ÙÇç³ÝÏÛ³É¨ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ²ÛÝ Ý³¨ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿, áñ §Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³×³ËÏ³ÝáõÃÛáõÝÁ (ï³ñ»Ï³Ý, ÏÇë³ÙÛ³Ï³ÛÇÝ Ï³Ù»é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ) ãå»ïù¿ ³½¹Ç ¹ñ³ ï³ñ»Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý íñ³: ²Û¹ Ýå³ï³ÏÇÝ Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëïÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí ã³÷áõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ կատարվեն «տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ³Ùë³ÃÇíÁ¦ ÑÇÙáõÝùáí¦:

4 ÐÐØê 36-Ç 124-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿, áñ §¶áõ¹íÇÉÇ ·Íáí ×³Ý³ãí³Í ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ ×å»ïù¿ Ñ³Ï³¹³ñÓíÇÑ»ï³·³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ¦:

5 ÐÐØê 39-Ç 69-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ë³ÑÙ³ÝáõÙ ¿, áñ §áñå»ë í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñ Ù³ïã»ÉÇ ¹³ë³Ï³ñ·í³Í բաժնային գործիքում ներդրման գծով չսիուլթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից ÏáñáõëïÝ»ñÁ ãå»ïù¿ Ñ³Ï³¹³ñÓí»Ý ß³ÑáõÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ÙÇçáóáí¦:

6 ÐÐØê 39-Ç 66-րդ պարագրաֆը պահանջում է, որ սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ³ÏïçíÝ»ñÇ արժեզրկումից կորուստը (օրինակ՝ բաժնային չգնանշվող գործիքի արժեզրկումից ÏáñáõëïÁ, áñÁ âÇ Ñ³ßí³éíáõÙ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí, ù³ÝÇ áñ ¹ñ³ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ âÇ Ï³ñáÕ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ã³÷í»É) ãå»ïù¿ Ñ³Ï³¹³ñÓíÇ:

7 Սույն մեկնաբանությունը քննարկում է հետևյալ հարցադրումը՝

> ä»ïù¿ ³ñ¹ûáù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ï³¹³ñÓÇ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í գուդվիլի, բաժնային գործիքներում ներդրումների և սկզբնական արժեքով հաշվառվող ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ïïçíݻñ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÝ»ñÁ ³ÛÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» ³Û¹ ÏáñáõëïÝ»ñÁ â¿ÇÝ ×³Ý³ãíÇ, Ï³Ù Ï×³Ý³ãí»ÇÝ ³í»ÉÇ ÷áùñ ã³÷áí, »Ã» ³ñÅ»½ñÏÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³ñ ÙÇ³ÛÝ Ñ³çáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

8 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ Ñ³Ï³¹³ñÓÇ Ý³Ëáñ¹ ÙÇç³ÝÏÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í գուդվիլի, կամ բաժնային գործիքներում ներդրումների, կամ սկզբն³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí Ñ³ßí³éíáÕ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙÇó ÏáñáõëïÁ:

9 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù¿ ³Ûë ÷áËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ÝÙ³Ýáñ»Ý ï³ñ³ÍÇ ÐÐØê 34-Ç¨ ³ÛÉ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÇ ÙÇç¨ ÑÝ³ñ³íáñ ï³ñ³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³ñÏ³ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÛÉÑ³ñó»ñÇ íñ³:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙÁ

10 Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2006 թվականի նոյեմբերի 1-Çó Ï³Ù դրանից հետո սկսվող տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը խրախուսվում է: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը կիրառման մեջ¿ ¹ÝáõÙ 2006 թվականի նոյեմբերի 1-ից առաջ, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը: Կազմակերպությունը պետք է սույն մեկնաբանությունը առաջընթաց կիրառի գուդվիլի նկատմամբ այն ամսաթվից, երբ առաջին անգամ կիրառման մեջ է դրել ՀՀՍՄ 36-Ա: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëáõÝ մեկնաբանությունը առաջընթաց կիրառի բաժնային գործիքներում ներդրումների և սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ այն ամսաթվից, երբ կիրառման մեջ է դրել ÐÐØê 39-Ç ã³÷Ù³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 11

ՖՀՄՍ 2 Խմբի և հետգնված բաժնետոմս»ñáí·áñÍ³ñùÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÝ»ñáõÙ¨ëË³ÉÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦*
- üÐØê 2 *§´³ÅÝ»ïáÙë»ñÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Í í×³ñáõÙ¦*

Ð³ñó³¹ñáõÙÁ

1 Սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում ¿ »ñÏáõ Ñ³ñóÇ: ²é³çÇÝ Ñ³ñóÝ ³ÛÝ¿, Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ»ï¨Û³É գործարքները պետք է հաշվառվեն որպես բաժնային գործիքներով մարվող, բե դրամական միջոցով Ù³ñíáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ üÐØê 2-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ.

(ա) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ï³ÉÇë¿ Çñ³íáõÝù Çñ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ գործիքների նկատմամբ (օրինակ՝ բաժնետոմսերի օպցիոններ) և կա՛մ կամավոր որոշում է, Ï³Ù å³ïï³íáñ¿ ·Ý»É ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñ (ûñÇÝ³Ï՝ Ñ»ï·Ýí³Í բաժնետոմսեր) մեկ այլ կողմից, որպեսզի բավարարի իր պարտականություններն իր աշխատակիցների նկատմամբ.

(բ) կազմակերպության աշխատակիցներին տրվում են իրավունքներ այդ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ (օրինակ՝ բաժնետոմսերի օպցիոններ)՝ կա՛մ հենց կազմակերպության, կա՛մ իր բաժնետերերի կողմից, և կազմակերպության բաժնետերերը ïñ³Ù³¹ñáõÙ »Ý³ÝÑñ³Å»ßï ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÁ:

2 Երկրորդ հարցը վերաբերում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնագրերին, որոնք ներառում են միևնույն խմբին պատկանող երկու կամ ավել կազմակերպություններ: Օրինակ՝ դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ïñáõÙ »Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý կապիտալի գործիքների նկատմամբ՝ որպես հատուցում դուստր կազմակերպությանը մատուցած Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: üÐØê 2-Ç 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙë³ÑÙ³Ýí³Í¿.

§êáõÛÝ üÐØê-ի նպատակներից ելնելով՝ կազմակերպության բաժնետերերի կողմից իր ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ ³ÛÝ ÏáÕÙ»ñÇÝ (Ý»ñ³éÛ³É ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ), áñáÝù ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ïñ³Ù³¹ñ»É »Ý ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù

ծառայություններ, համարվում են բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ, բացառությամբ երբ հստակ է, որ փոխանցման նպատակը կազմակերպությանը է *նկատմամբ, երբ մայր կազմակերպության կամ վերջինիս հետ միևնույն խմբում գտնվող մեկ* ձեռնարկությանը, կամ վերջինիս հետ միևնույն խմբում գտնվող մեկ ձեռնարկության ներդրողներին: [Բնագիր անհասկանալի է ձ.Խ.]

ենթադրենք, ընկերությունը 2-ը ուղեցույցը չի տալիս, թե ինչպես նմանատիպ գործարքները հաշվառել՝ խմբի անդամ ընկերությունների առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում: Հետևաբար, ընկերությունը ղեկավարվում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման հետևյալ դրույթներով.

(ա) գնահատում է խմբի առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում տրամադրված սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ. որպես գործարքներ, որոնցում ստացվող ապրանքները կամ ծառայությունները համապատասխանում են սեփական կապիտալի գործիքների (եթե դա չի վերաբերում խմբի բաժնետոմսերի գնահատման պայմաններին, որոնք չեն համապատասխանում շուկայական պայմաններին);

(բ) գնահատում է խմբի առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում տրամադրված սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ. իր աշխատակիցներին տրամադրելու համար: Սույն Մեկնաբանությունը չի դիտարկում, թե ինչպես պետք է հաշվառվեն նմանատիպ ներխմբային վճարման համաձայնագրերը:

6 Թեև սույն Մեկնաբանությունը կենտրոնանում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների, ընկերությունը նաև պետք է հաշվառվեն 3-ի համաձայն ներկայացված բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման համաձայնագրերը:

Ընդհանուր մոտեցում

Ընկերությունը պետք է հաշվառվեն սեփական կապիտալի գործիքների վրա հիմնված վճարման գործարքները (բացառությամբ 5-6)

7 Ընկերությունը պետք է ներառի ապրանքները կամ ծառայությունները, որոնք ձեռք են բերվել սեփական կապիտալի գործիքների վրա հիմնված վճարման գործարքներում, համապատասխան ժամանակահատվածում իր ֆինանսական հաշվետվություններում, երբ այն ստանում է դրանք որպես սեփական կապիտալի գործիքների վճարում, կամ ստանալու է դրանք հետագա ժամանակաշրջաններում՝

(ա) կազմակերպությունն ինքը, թե իր բաժնետեր(եր)ն է աշխատակիցներին իրավունքներ տվել այդ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ. կամ

(բ) կազմակերպությունն ինքը, թե իր բաժնետեր(եր)ն է մարել բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքները:

Ընկերությունը պետք է հաշվառվեն սեփական կապիտալի գործիքների վրա հիմնված վճարման գործարքները

Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ï³ÉÇë¿ իրավունքներ իր իսկ սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ (պարագրաֆ 3(ա))

8 Եթե բաժնետոմսերի վրա հիմնված համաձայնագիրը մայր կազմակերպության համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñ³ßí³éíáõÙ ¿ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É ·áñÍÇùÝ»ñáí Ù³ñíáÕ, ³å³ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇó ëï³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ã³÷Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÛÝ å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ, áñáÝù ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É ·áñÍÇùÝ»ñáí մարվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների նկատմամբ, իսկ սեփ³Ï³Ý Ï³åçï³ÉáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ³×Á×³Ý³ãíáõÙ¿ áñå»ë Ý»ñ¹ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó:

9 Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Çñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñ տալ իր իսկ սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ՝ կախված խմբի հետ շարունակվող ³ßË³ï³ÝùÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³ÙÏ»ïÁ É³Ý³Éáõó: Ø»Ï ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÁ Ï³ñáÕ¿ ï»Õ³÷áËí»É ³ßË³ï³ÝùÇ Ù»Ï ³ÛÉ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ë³ÑÙ³Ýí³Í í³ëï³ÏÙ³Ý Å³ÙÏ»ïáõÙª ³é³Ýó ³½¹»Éáõ ³Û¹ ³ßË³ï³ÏóÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ íñ³, áñ Ý³ áõÝ»ñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É գործիքների նկատմամբ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման սկզբնական համաձայնագրի ներքո: Յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպություն պետք է ã³÷Ç ³ßË³ï³ÏóÇó ëï³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝ»Éáí ³Û¹ ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É գործիքների այն ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը, երբ մայր կազմակերպությունը սկզբնապես դրանց նկատմամբ իրավունքներ է տվել, ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 2-Ç ² Ñ³í»Éí³ÍáõÙ, ÇÝãå»ë Ý³¨ª Ñ³ßíÇ ³éÝ»Éáí í³ëï³ÏÙ³Ý Å³ÙÏ»ïÇó ÛáõñùÝáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ³Û¹ աշխատակցի ծառայած ժամկետի հարաբերական չափը:

10 Խմբի Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ»ñÇ ÙÇç¨ ï»Õ³÷áËí»Éáõó Ñ»ïá ÑÝ³ñ³íáñ¿, áñ ÝÙ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÁ չկարողանա բավարարել շուկայական պայման չհամարվող որևէ այլ վաստակման պայման, ինչպես ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ üÐØê 2-ի Ա հավելվածում, օրինակ՝ աշխատակիցը լքում է այդ խումբը նախքան Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ É³Ý³ÉÁ: ²Ûë ¹»åùáõÙ ÛáõñùÙ³ùÝãÛáõñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ å»ïù ¿ ×ß·ñïÇ ³Û¹ ³ßË³ï³ÏóÇóëï³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·ÍáíÝ³ËÏÇÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁª üÐØê 2-Ç 19-ñ¹ պարագրաֆի սկզբունքներին համապատասխան: Հետևաբար, եթե մայր կազմակերպության ÏáÕÙÇó Çñë»÷³Ï³Ý Ï³պիտալի գործիքների նկատմամբ տրված իրավունքները չեն վաստակվում այն պատճառով, որ աշխատակիցը չի կարողանում բավարարել շուկայական պայման չհանդիսացող í³ëï³ÏÙ³Ý áñ¨¿ å³ÛÙ³Ý, ³å³ áã ÙÇ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Çñ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Û¹ ³ßË³ï³ÏóÇóëï³ó³Í Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·ÍáíÏáõï³Ï³ÛÇÝ ÑÇÙáõÝùáí áñ¨¿ ·áõÙ³ñãÇ×³Ý³ãáõÙ:

¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ï³ÉÇë¿ Çñ³íáõÝùÝ»ñ Çñ Ù³ûñ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիքների նկատմամբ (պարագրաֆ 3(բ))

11 ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ»ï ·áõÍ³ñùÁ Ñ³ßí³éÇ áñå»ë ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóáí Ù³ñíáÕ: êáõÛÝ å³Ñ³ÝçÁ ÏÇñ³éíáõÙ¿ª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» ÇÝãå»ë¿ դուստր կազմակերպությունը ձեռք բերում սեփական կապիտալի գործիքներ, որպեսզի բավարարի իր պարտականություններն իր աշխատակիցների նկատմամբ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

12 Կազմակերպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի 2007 թվականի մարտի 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ï ñ»ÉÇ¿: Եթե կազմակերպությունը սույն Մեկնաբանությունը կիրառում է մինչև 2007 թվականի մարïÇ 1-Á սկսվող ժամանակաշրջանի համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

²ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

13 Կազմակերպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի հետընթաց կերպով ՀՀՄՍ 8-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýª üÐØê 2-Ç ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն **12**

Ì ³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ïñ³ëï Ù³Ý ¨ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÑÇÙáõÝùÝ»ñ¦*
- üÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñï Ý»ñÇ³é³çÇÝ³Ý·³Ù áñ¹»·ñáõÙÁ¦*
- üÐØê 7 *«Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ»*
- ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ëË³ÉÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 11 *§Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¦*
- ÐÐØê 16 *§ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 17 *§ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦*
- ÐÐØê 18 *§Ð³ëáõÛÃ¦*
- ÐÐØê 20 *§ä»ï³Ï³ÝßÝáñÑÝ»ñÇ Ñ³ßíառում և պետական օգնության բացաÑ³ÛïáõÙ¦*
- ÐÐØê 23 *§öáË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Û³óáõÙÁ¦*
- ÐÐØê 36 *§²ÏïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ¦*
- ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõë ï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 38 *§àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 39 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ¨ã³÷áõÙÁ¦*
- üÐØê Î 4 *§Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý áñáßáõÙ¦*
- ØØ Î-29 *§Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝûեր. բացահայտումներ¦**

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 Þ³ï »ñÏñÝ»ñáõÙ Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÝ»ñÁ, ÇÝãåÇëÇù »Ý` ×³Ý³å³ñÑÝ»ñÁ, Ï³մուրցները, թուներները, բանտերը, հիվանդանոցները, օդանավակայանները, ջրաբաշխման համակարգերը, էներգամատակարարման և հեռահաղորդակցության ցանցերը, ավանդաբար կառուցվել, ß³Ñ³·áñÍí»É¨ ëå³ë³ñÏí»É »Ý Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Ñ³ï³ÍÇ ÏáÕÙÇó¨ ýÇÝ³Ýսավորվել են բյուջետային Ñ³ï Ï³óáõÙÝ»ñÇ ÙÇçáóáí:

2 àñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ Ï³é³í³ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ¹ñ»É »Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñª ³Û¹åÇëÇ »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÝ»ñÇ ÙßÏ³ÏÙ³Ý, ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý, ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý¨ ëå³ë³ñÏÙ³Ý ·áñÍáõÙ Ù³ëÝ³íáñ Ñ³ï³ÍÇÝ Ý»ñ·ñ³í»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ºÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÁ Ï³ñáÕ¿ ³ñ¹»Ý·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É, Ï³Ù Ï³ñáÕ¿ Ï³éáõó³»É` Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ Ù»ÏÝ³բանության գործողության ոլորտում սովորաբար ներաéáõÙ¿ Ù³ëÝ³íáñ Ñ³ï³íÍ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ (ûå»ñ³տոր), որը կառուցում է կամ բարելավում (օրինակ՝ դրա հզորությունը Ù»Í³óÝ»Éáí) »ÝÃ³Ï³éáõó³Íù` Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ïáõó»Éáõ Ýå³ï³ÏáíûՈ³Ý Ñ³Ù³ñ¨ ß³Ñ³·áñÍáõÙ Ï³Ù ëå³ë³ñÏáõÙ¿ ³Û¹ »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: úå»ñ³ïáÑ í×³ñíáõÙ¿ Çñ Í³é³ÛáõÃ³Ý ¹ÇÙ³ó Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ: Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñ·³íáÑíáõÙ¿ å³ÛÙ³Ý³·ñáí, áñáí ë³ÑÙ³Ýíáõ»Ý Ï³ï³ñáÕ³Ï³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, ·Ý»ñÇ ×ß·ñïÙ³Ý Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ í»××ñÇ Ï³ñ·³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ÜÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³×³Ë ÝÏ³ñ³·ñíáõÙ¿ áñå»ë §Ï³éáõóáõÙ-ß³Ñ³·áñÍáõÙ-÷áË³Ýóáõ Ù¦, §í»ñ³Ï³Ý·-Ýáõ Ù-ß³Ñ³·áñÍáõÙ-÷áË³Ýóáõ Ù¦ Ï³Ù §Ñ³Ýñ³ÛÇÝÇó Ù³ëÝ³íáñÇÝ¦ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ:

3 Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÝÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³ÝÓÝ³Ñ³ïÏáõÃÛáõÝÁ ûå»ñ³ïáñÇ ÏáÕÙÇó ëï³ÝÓÝ³Íå³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý` Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³Ûáõþյան բնույթ ունեÝ³ÉÝ¿: Àëï Ñ³Ýñ³ÛÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ýª »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÇ Ñ» ï Ï³å³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ïáõóíáõÙ »Ý Ñ³ÝñáõÃÛ³ÝÁª ³ÝÏ³Ë ïíÛ³É

* êØÎ-29-Ç í»ñÝ³·ÇñÁª Ý³ËÏÇÝáõÙ ´³ó³Ñ³Û ïáõÙ. Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÷á÷áËí»É¿ üÐØêÎ 12-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ù³ ïáõóáõÇ ÇÝùÝáõÃÛáõÝÇó: Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³ñ·áí å³ñï³íáñ»óÝáõÙ ¿ ûå»ñ³ïáñÇÝª Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Ñ³ïí³ÍÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÇó Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ï³ñ³ùnդրել հանրությանը՝ Այլ ընդհանուր բնութագրիչներ են՝

³) ÏáÕÙÁ, áñÁ ï³Ù³¹ñáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ (ßÝáñÑ³ïáõ), Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Ñ³ï³íÍÇ Ï³½-Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ ¿, Ý»ñ³é۳ɠϳé³í³ñ³Ï³Ý Ù³ñÙÇÝ, Ï³Ù³ëÝ³íáñ Ñ³ï³íÍÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, áñÇÝ ÷áË³Ýóí»É ¿ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·ÍáíåÃ³ï³ëË³Ý³ïíáõÃÛáõÝÁ.

բ) ûå»ñ³ïáñÁ å³ï³ëË³Ý³ïáõ ¿ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ³éÝí³½Ý áñáß³ÏÇ Ù³ëÇ ¨ Ñ³ñ³ÏÇó Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¨ Ñ³Ý¹»ëãÇ ·³ÉÇë ëáëÏ áñå»ë ·áñÍ³Ï³É՝ ßÝáñÑ³ïáõÇ ³ÝáõÝÇó.

·) պայմանագիրը սահմանում է օպերատորի կողմից գանձվելիք սկզբնական գները և կարգավորում է ·Ý»ñÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙÁ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ.

¹) ûå»ñ³ïáñÁ å³ñï³íáñ ¿ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ßÝáñÑ³ïáõÇÝ Ñ³ÝÓÝ»É áñáß³ÏÇ íÇ×³ÏáõÙª ÷áùñ Ï³Ù ³é³Ýó Ñ³í»ÉÛ³É Ñ³ïáõóÙ³Ýª ³ÝÏ³Ë ³ÛÝ բանից, քե որ կողմն է սկզբնաå»ë ýÇÝ³Ýë³íáñ»É ³ÛÝ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áŁáñïÁ

4 êáõÛÝ Ù»կնաբանությունը տրամադրում է մոտեցումներ օպերատորի կողմից «հանձ³ÛÇÝÇó Ù³ëÝ³íáñÇÝ¦ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí³å³Ñ³ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³ñ:

5 Սույն մեկնաբանությունը կիրառվում է «հանրայինից մասնավորին» ծառայությÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝների նկատմամբ, եթե.

³) ßÝáñÑ³ïáõÝ í»ñ³ÑëÏáõÙ Ï³Ù ï³ñ·³íáñáõÙ ¿, Ã» ÇÝã Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ å»ïù ¿ Ù³ïáõóÇ ûå»ñ³ïáñÁ ïÍÛ³É»ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ ÙÇçáóáí, áõÙ ³ÛÝ å»ïù¿Ù³ïáõóª ³Û¹ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ÇÝã ·Ýáí.

բ) ßÝáñÑ³ïáõÝ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÙÇçáóáí, ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³ulությունից բխող իրավունքով կամ այլ կերպ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ ·Íáí ó³ÝÏ³ó³Í ÝßÛ³Ý³Ï³ÉÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ß³Ñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ³í³ñïÇÝ:

6 §Ð³Ýñ³ÛÇÝÇó Ù³ëÝ³íáñÇÝ¦ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÝ»ñÁ Çñ»Ýó û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý áõÇ ÁÝÃ³óùáõÙ (³Ïտիվների ամբողջ ծառայության ընթացքում) սույն մեկնաբանության գործողության ոլորտում են, եթե բավարարված են 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ Ï»ïÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ: Îàô1–Îàô8 å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ »Ý áõÕ»óáõÙóª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ³ñ¹ûáù §Ñ³Ýñ³ÛÇÝÇó Ù³ëÝ³íáñÇÝ¦ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ëáõÛÝ մեկնաբանության գործողությունից բխող »Ý ¨ ÇÝã ã³÷áí:

7 Սույն մեկնաբանությունը կիրառվում է Ñ»ï¨Û³É»ñÏáõ ¹»åù»ñáõÙª

³) այն ենթակառուցվածքի համար, որն օպերատորը կառուցում կամ ձեռք է բերում երրորդ կողմÙÇóª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÇ Ñ³Ù³ñ.

բ) ³éÏ³ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ Ñ³Ù³ñ, áñÁ ßÝáñÑ³ïáõÝ ï³ÉÇë ¿ ûå»ñ³ïáñÇÝª Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³Û-ÝáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÇ Ñ³Ù³ñ:

8 Սույն մեկնաբանությունը չի սահմանում այն ենթաÏ³éáõóí³ÍùÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ, áñÝ ûå»-ñ³ïáñÇ ÏáÕÙÇó å³Ñí»É¨×³Ý³ãí»É¿ áñå»ë ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáó Ý³ËùÝ³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ ձեռք բերելը: Նման ենթակառուցվածքի համար կիրառվում են ՖՀՍՍ-Ý»ñÇ ³å³×³Ý³ãÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ (Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý ÐØØê 16-áõÙ):

9 Սույն մեկնաբանությունը չի սահմանում չնորհատուներÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ:

ÊÝ¹ÇñÝ»ñ

10 Սույն մեկնաբանությունը սահմանում է ծառայության կոնó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³ÝóÑ»ï Ï³åí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ×³Ý³ãûման և չափման ընդհանուր սկզբունքÝ»ñÁ: Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝությունների վերաբերյալ տեղեÏ³տվության բացահայտման å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý êØÎ 29-ում: Խնդիրները, որոնց անդրադառնում է սույն մեկնաբանությունը, Ñ»ï¨Û³ÉÝ¿ª

³) ենթակառուցվածքի նկատմամբ օպերատորի իրավունքների մեկնաբաÝáõÙ.

բ) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ñ³ïáõÙ³Ý×³Ý³ãáõÙ ¨ã³÷áõÙ.

·) կառուցման կամ բարելավման ծառայություններ.

¹) ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ.

») ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ.

½) ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇíÇ¨ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÇÑ»ï³·³Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñ.

¿) ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó û鳽ñ³ïáñÇÝ ïñ³Ù³¹ñí³ÍÙÇ³íáñÝ»ñ:

ÖáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

Ենթակառուցվածքի նկատմամբ օպերատորի իրավունքների մեկնաբանում

11 Սույն մեկնաբանության գործողության ողջտում ենթակառուցվածքը չպետք է ճանաչվի որպես օպերատորի ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáó, ù³ÝÇ áñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³մբ հանրային ծառայÛáõÃÛ³Ý »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý í»ñ³ÑëÏÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ ãÇ ÷áË³Ýóíáõù ûå»ñ³ïáñÇÝ: úå»ñ³ïáñÁ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ áõÝÇ ß³Ñ³·áñÍ»Éáõ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÁª ßÝáñÑ³ïáõÇ ³ÝáõÝÇó Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ïáõó»Éáõ Ýå³ï³ïáíª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñáõÙ ë³ÑÙ³Ýí³Í å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ:

ä³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛ³Ý Ñ³ïáõóÙ³Ý×³Ý³ãáõÙ¨ã³÷áõÙ

12 Սույն մեկնաբանության գործողության ողջտում՝ պայմանագրային համաÓ³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, ûå»-ñ³ïáñÁ Ñ³Ý¹»ë ¿·³ÉÇë áñå»ë Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ïáõóáÕ: úå»ñ³ïápր կառուցում կամ բարելավում է »ÝÃ³Ï³éáõóվածքը (կառուցման կամ բարելավման ծառայություններ), որն օգտագործվում է հանրային Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ïáõ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ ß³Ñ³·áñÍáõÙ áõ ëå³ë³ñÏáõÙ ¿ ³Û¹ »ÝÃ³Ï³éáõí³ÍùÁ (ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ) ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

13 úå»ñ³ïáñÁ Çñ³Ù³ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ñ³ëáõÛÃÁ å»ïù¿×³Ý³ãÇ¨ã³÷áõÑ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 11-Ç¨ ÐÐØê 18-Ç: ºÃ» ûå»ñ³ïáñÁ Ù³ïáõóáõÙ ¿ ³í»ÉÇ ù³Ý Ù»Ï Í³é³ÛáõÃÛáõÝ (³ÛëÇÝùÝª Ï³éáõóÙ³Ý Ï³Ù բարելավման ծառայությÛáõÝÝ»ñ¨ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ) Ù»Ï å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ï³Ù Ñ³Ù³Ó³Û-ÝáõÃÛ³Ý Ýերքո, ապա ստացված կամ ստացվելիք հատուցումը պետք է բաշխվի մատուցված ծառայությունների իրական արժեքների հարաբերակցությամբ, երբ գումարներն առանձին որոշելի են: Հատուցման բնույթով որոշվում է դրա հետագա հաշվապահական հաշվառման մոտեցումը: Ստացված Ñ³ïáõóáõÙÁ Ñ»ï³·³ÛáõÙ áñå»ë ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇí¨ áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇí Ñ³ßí³é»Éáõ Ùáï»óáõÙÝ»ñÁ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ Ý»ñÏ³Ûóí³Í »Ý ë ïáñ¨ª 23–26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ:

Կառուցման կամ բարելավման ծառայություններ

14 Օպերատորը պետք է հաշվառի կառուցման կամ բարելավման ծառայությունÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Ñ³ëáõÛÃÁ¨ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 11-Ç:

ÞÝáñÑ³ïáõÇó û鳽ñ³ïáñÇÝ ïñíáÕ Ñ³ïáõóáõÙ

15 Եթե օպերատորը տրամադրում է կառուցման կամ բարելավման ծառայությÛáõÝÝ»ñ, ûå»ñ³ïáñÇ ÏáÕÙÇó ëï³óí³Í Ï³Ùëï³óí»ÉÇù Ñ³ïáõóáõÙÁ å»ïù¿×³Ý³ãíÇ Çñ Çñ³Ï³Ý³ÑÅ»ùáí: Ð³ïáõóáõÙÁ Ï³ñáÕ¿ÉÇÝ»É Çñ³íáõÝùª

ա) ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ. կամ

բ) ոչ նյութական ակտիվի նկատմամբ:

16 úå»ñ³ïáñÁ å»ïù¿×³Ý³ãÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí áõÝÇ ³Ýí»ñ³å³Ñ å³ÛÙ³Ý³-·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù՝ Ï³éáõóÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ßÝáñÑ³ïáõÇó Ï³Ù Ýñ³ óáõóáõÙáí ëï³Ý³Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ. ßÝáñÑ³ïáõÝ áõÝÇ ÷áùñ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ (»Ã» ունի) հրաժարվելու վճարումից, քանի որ սովորաբար համաձայնությունը անվերապահ կատարում ³å³ÑáíáÕ¿՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ûñ»ÝùÇ: úå»ñ³ïáñÁ ³Ýí»ñ³å³Ñ Çñ³íáõÝù áõÝÇ ëï³Ý³Éáõ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ, »Ã» ßÝáñÑ³ïáõÝ å³ÛÙ³Ý³·ñáí »ñ³ßË³íáñáõÙ¿ í×³ñ»É ûå»ñ³ïáñÇÝ. (³) ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³Ù որոշելի գումար, կամ (բ) հանրային ծառայությունն օգտագործողներից ստացված գումարների և սահմանված կամ որոշելի գումարի միջև եղած տարբերությունը, եթե այդպիսին կա, նույնիսկ »Ã» í×³ñáõÙÁ պայմանավորված է այն բանով, որ օպերատորը պետք է ապահովի ենթակառուցվածքի համապատասխա-ÝáõÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³Ýí³Íáñ³ÏÇ Ï³Ù ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ:

17 úå»ñ³ïáñÁ å»ïù¿×³Ý³ãÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÁ ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ëï³ÝáõÙ¿ Çñ³íáõÝù (ÉÇó»Ý½Ç³)ª ·áõÙ³ñ ·³ÝÓ»Éáõ Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇó: Ð³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇó ·áõÙ³ñÇ ·³ÝÓÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñë ï³Ý³Éáõ ³Ýí»ñ³å³Ñ Çñ³íáõÝù չէ, քանի որ գումարները պայմանական են՝ կախված այն բանից, թե որքանով հանրությունը կօգտվի տվյալ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÇó:

18 Եթե օպերատորը վճարվում է կառուցման ծառայությունների համար մասամբ ֆինանսական ակտիվի և մասամբ ոչ նյութական ակտիվի տեսքով, ապա անհրաժեշտ է առանձին հաշվառել օպերատորի հատուցման յուրաքանչյուր բաղկացուցիչը: Երկու բաղկացուցիչների դիմաց ստացված կամ ստաÓí»ÉÇù հատուցումը պետք է սկզբնապես ճանաչվի ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

19 Շնորհատուի կողմից օպերատորին տրված հատուցման բնույթը պետք է որոշվի պայմանագրի ³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó »ÉÝ»Éáí ¨, ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñ·³íáñáÕ ûñ»ÝùáíÇ

Þ³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ

20 ú å»ñ³ï áñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éÇ ß³Ñ³·áñÍÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í³Ñ³ëáõÛÃÁ ¨ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 18-Ç:

ºÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ï áõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ í»ñ³Ï³Ý·Ý»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ

21 ú å»ñ³ï áñÁ Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù Ý³ å»ïù¿ Çñ³Ï³Ý³óÝÇ áñå»ë Çñ ÉÇó»Ý½Ç³ÛÇ å³ÛÙ³Ýª (³) »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ï áõó»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï Ù³Ï³ñ¹³ÏÇ í»ñ³Ï³Ý·Ý»ÉáõÃ Ý³Ëù³Ý ³ÛÝ ßÝáñÑ³ï áõÇÝ Ñ³ÝÓÝ»ÉÁ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³í³ñïÇÝ: ²Ûë å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁª å³Ñå³Ý»É Ï³Ù í»ñ³Ï³Ý·Ý»É ûÞayakanutyamb, pacgi parbelavman tarrerneric (tes pararagrap 14), petq e chanacvelu ev cavcvelu` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37-Ç, ³ÛëÇÝùÝª ³ÛÝ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ï³Ï³Ýáí, áñÝ ³ÝÑñ³Å»ßï ÏÉÞÝ»ñª Ý»ñÏ³ å³ï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí»tnu jamanakaxrjanic verjic nrtyamb marelu hamar:

úå»ñ³ïáñÇ Ïñ³Í ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñ

22 Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 23-Çª Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë Í³Ëë ¹ñ³Ýó Ï³ï³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, »Ã» ûå»ñ³ïáñÁ ãáõÝÇ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇÍÁ ëï³Ý³Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Çñ³íáõÝù (Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ û·ï³·áñÍáÕÝ»ñÇó í×³ñ ·³ÝÓ»Éáõ Çñ³íáõÝù): ²Ûë ¹»åùáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³ÝÁ í»ñ³·ñ»ÉÇ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ Ï³åÇï³É³óí»Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ï³éáõóÙ³Ý ÷áõÉÇ ÁÝÃ³óùáõÙª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³Û¹ ëï³Ý¹³ñïÇ:

üÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇí

23 ÐÐØê 32-Á, ÐÐØê 39-Á ¨ üÐØê 7-Á ÏÇñ³éíáõÙ »Ý 16-ñ¹ ¨ 18-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãíáÕ ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ:

24 ÞÝáñÑ³ïáõÇó Ï³Ù Ýñ³ óáõóáõÙáí ëï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ¿` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 39-Ç, áñå»ë`

³) փոխառություն կամ դեբիտորական պարտք.

բ) í³×³éùÇ Ñ³Ù³ñÙ³ï㻹Ç ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³Ï ïÇí. Ï³Ù

·) եթե այդպես որոշվել է սկզբնապես ճանաչման պահին, ապա որպես ֆինանսական ակտիվ, չՀՄՍ 39-Ի պահանջներին համապատասխան, եթե դրանք տեղավորվում են այդպես դասակարգելու պայմանների մեջ:

25 ºÃ» ßÝáñÑ³ïáõÇó ë ï³óÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ¿ áñå»ë Ï³ÙÇ ÷áË³éáõÃÛáõÝ, Ï³ÙÇ ղեբիտորական պարտք, կամ որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվ, չՀՄՍ 39-Ի å³Ñ³ÝçáõÙ¿, áñ ïáÏáëÁ Ñ³ßí³ñÏíÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï ïáÏáë³¹ñáõÙùÇ Ù»Ãá¹áí, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ×³Ý³ãÙ³Ý ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñáõÙ:

àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇí

26 ÐÐØê 38-Á ÏÇñ³éíáõÙ¿ 17-ñ¹ ¨ 18-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãíáÕ nã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ ûկատմամբ: ՀՀՄՍ 38-Ç 45–47-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÁ ïñ³Ù³¹ñáõÙ »Ý Ùáï»óáõÙÝ»ñ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñÇ ã³÷Ù³Ý Ñ³Ù³ñ, որոնք ձեռք են բերվել áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³ÏïÇíÇ Ï³Ù ³Ï ïÇíÝ»ñÇ, Ï³Ù ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ¨ áã-¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó:

ÞÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó û堻ñ³ïáñÇÝ ïñ³Ù³¹ñí³ÍÙÇ³íáñÝ»ñ

27 Ð³Ù³Ó³ÛÝ 11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇª »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ ÙÇ³íáñÝ»ñÁ, áñáÝù ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ë³Ý»ÉÇ »Ý ¹³ñÓ»É ûå»ñ³ïáñÇÝ` Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÇ Ñ³Ù³ñ, ã»Ý ×³Ý³ãíáõÙ áñå»ë ûå»ñ³ïáñÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ: ÞÝáñÑ³ïáõÝë Ï³ñáÕ¿ Ý³¨ ûå»ñ³ïáñÇÝ ï³ñ³Ù³¹ñ»É ³ÛÉ ÙÇ³íáñÝ»ñ, áñáÝù ûå»ñ³ïáñÁ Ï³ñáÕ¿ å³Ñ»É Ï³Ù ïÇñ³å»ï»ª Áëï Çñ Ñ³Û»óáÕáõÃÛ³Ý: ºÃ» ÝÙ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ï³½Ùáõ Ù »Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¹ÇÙ³ó ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ýáñÙ³É Ñ³ïáõóÙ³Ý Ù³ë, ³å³ ¹ñ³Ýù å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑÝ»ñ ã»Ý` ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ýí³Í¿ ÐÐØê 20-áõÙ: ¸ñ³Ýù ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë ûå»ñ³ïáñÇ ³ÏïÇíÝ»ñ` ëÏ½µáõñëå ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով: Օպեր³ïáñÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, áñÁ Ý³ ëï³ÝÓÝ»É¿ ³ÏïÇíÝ»ñÇ ÷áË³ñ»Ý:

àôÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

28 Կազմակերպությունը պետք է սույն մեկնաբանությունը կիրառի 2008 թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետվական ժամանակաշրջանների համար: Վերլուծության նպատակով՝ ձեռնարկությունը կարող է սույն մեկնաբանությունը կիրառել ավելի վաղ ժամանակաշրջանների համար, սակայն այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

²Ýóáõù

29 Եթե ընկերությունը 30-ից պակաս աշխատակիցներ ունի և ընտրում է օգտվել սույն մեկնաբանության դրույթներից, ապա այդ փաստը պետք է բացահայտվի:

30 Եթե ընկերությունը կիրառել սկսում է սույն մեկնաբանությունը կիրառելու հետևանքով՝ նախորդ հաշվետվական ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ, ապա այն պետք է.

ա) ճանաչի ցանկացած պարտավորություններ՝ նախորդ հաշվետվական ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ.

բ) օգտագործի այդ ֆինանսական և ոչ նյութական ակտիվների նախորդ հաշվեկշռային արժեքները (ինչպես որոշվել է ընկերության կողմից նախորդ հաշվետվական ժամանակաշրջանների համար) այդ ամսաթվի դրությամբ իրենց հաշվեկշռային արժեքներ.

գ) ստուգի տվյալ ամսաթվի դրությամբ ճանաչված ֆինանսական և ոչ նյութական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները՝ նախորդ հաշվետվական ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ:

Ð³ë³ñ³ï²

Îçñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

Սույն հավելվածը սույն մեկնաբանության անբաժանելի մասն է:

¶áñÍáõáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ (å³ñ³·ñ³ý 5)

Îàô1 Սույն մեկնաբանության 5-ից 10 պարագրաֆները կիրառվում են ընկերության կողմից՝ որպես մեկնաբանության գործողության ողորտում է, երբ կիրառվում է հետևյալ պայմանները.

ա) Ընկերությունը ունի մեկ կամ մի քանի հետագա ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք պարունակում են միայն առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ, կամ միայն միավորված ֆինանսական հաշվետվություններ, կամ և՛ առանձին, և՛ միավորված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք կազմվում են համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

բ) Ընկերության կողմից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները, որոնք համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին, տարբերվում են միայն այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններից, որոնք կիրառվում են նախորդ հաշվետվական ժամանակաշրջանի համար՝ նախորդ հաշվետվական ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ:

Îàô2 §³¦ å³ÛÙ³ÝáõÙ ÝßÍ³Í ³ñ³ÑëÏáõÙÁ Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáõÙÁ Ï³ñáÕ¿ Çñ³Ï³Ý³ó³íÉ å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå (ûñÇÝ³Ïª Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÝÇ ÙÇçáóáí), ¨ Ý³ñ³éáõÙ ¿ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ, áñáÝóáõÙ ¿Ùnրհատուն գնում է ողջ արդյունքը, ինչպես նաև հանգամանքներ, ըստ որոնց՝ արդյունքը մասամբ կամ ամբողջությամբ գնվում է այլ օգտագործողների կողմից: Այս պ³ÛÙ³ÝÁ ÏÇñ³é»ÉÇë ßÝáñÑ³ï³ÛÝ ¨ ó³ÝÏ³ó³Í Ï³å³ïóí³Í ÏáÕÙ å»ïù¿ ¹Ç ï³ñÏí»Ý ÙÇ³ëÇÝ: ºÃ» ßÝáñÑ³ï³ÛÝ Ñ³Ýñ³ÙÇÝ Ñ³ï í³ÍÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ է, ապա հանրային հատվածն ամբողջությամբ, հանրային շահերով գործող ó³ÝÏ³ó³Í Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÝÇ Ñ»ï ÙÇ³ëÇÝ, å»ïù¿ ¹Ç ï³ñÏíÇ áñå»ë ßÝáñÑ³ï³ÛÇ Ï³å³Ïóí³Í կողմ՝ սույն մեկնաբանությունը Ý³Ýå³ï³ÏÝ»ñáí:

Îàô3 Ì»ñÁ Ýßí³Í §³¦ å³ÛÙ³ÝÇ Ýå³ï³ïáíª å³ñï³¹Çñ ã¿, áñ ßÝáñÑ³ï³ÛÝ áõÝ»Ý³ ·ÝÇ É³Ï³ï³ñ վերահսկում. բավարար է, որ վիճը կարգավիճակ ßÝáñÑ³ï³ÛÇ ÏáÕÙÇó, å³ÛÙ³Ý³·ñáí Ï³Ù Ï³ñ·³íáñáÕ Ù³ñÙÝÇ ÏáÕÙÇó, ûñÇÝ³Ï՝ ·ÝÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÙ³Ý Ù»Ë³ÝÇ½ÙÇ ÙÇçáóáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³Û¹ å³ÛÙ³ÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ Ñ³Ù³Ó³Ûíագրի բովանդակության նկատմամբ: Ոչ բովանդակային Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ»ñÁ, ûñÇÝ³Ïª ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ, áñÁ ÏÇñ³é»ÉÇ ÏÉÇÝÇ ÙÇ³ÛÝ áñáß³ÏÇ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ, պետք է բացառվեն: Եվ հակ³é³ÏÁª»Ã», ûñÇÝ³Ï, å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ¿ ûå»ñ³ï áñÇÝ ï³É·Ý»ñÇ áñáßÙ³Ý ³½³ïáõÃÛáõÝ, ë³Ï³ÛÝ ó³ÝÏ³ó³Í Éñ³óáõóÇã ß³ÑáõÛÃ í»ñ³¹³ñÓíáõÙ¿ ßÝáñÑ³ï³ÛÇÝ, ³å³ûå»ñ³ï áñÇ Ñ³ï³ÛóÁë³ÑÙ³Ý³÷³Ïվում է, և վերահսկման տեստի գնային տարրը բավարարվում է:

Îàô4 Ì»ñÁ Ýßված «բ» պայմանի նպատակով՝ շնորհատուի կողմից ցանկացած նշանակալի մնացորդային ß³ÑÇ í»ñ³ÑëÏáõÙÁ å»ïù¿ ÇÝãå»ë ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÇ ûå»ñ³ï áñÇ ÏáÕÙÇó »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÇ í³×³éùÇ Ï³Ù·ñ³í³¹ñÙ³Ý·áñÍÝ³Ï³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ, ³ÛÝå»ë ¿É ßÝáñÑ³ï³ÛÇÝ ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý Çñ³íáõÝù ï³ ³ÛÝ û·ï³·áñÍ»Éáõ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõþյան ժամանակաշրջանի ամբողջ ընթացքում: ºÝÃ³Ï³éáõó³ÍùáõÙ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ß³ÑÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÇ

·Ý³Ñ³ï í³Í ÁÝÃ³óÇÏ ³ñÅ»ùÝ ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ³ÛÝ ÉÇÝ»ñ ³ñ¹»Ý ³ÛÝ ï³ñÇùÇ ¨ ³ÛÝ íÇ×³ÏáõÙ, ÇÝãåÇëÇÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ³í³ñïÇÝ:

Îàô5 ì»ñ³ÑëÏáõÙÁ å»ïù ¿ ï³ñ³Ýç³ïíÇ Ï³é³í³ñáõÙÇó: ºÃ» ßÝáñÑ³ïáõÝ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùáõÙ å³Ñå³Ýáõù ¿ ÇÝãå»ë 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í í»ñ³ÑëÏÙ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ, ³ÛÝå»ë ¿É ó³ÝÏ³ó³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ß³Ñ, ûå»ñ³ïáñÁ ÙÇ³ÛÝ Ï³é³í³ñáõÙ ¿ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÁ ßÝáñÑ³ïáõÇ ³ÝáõÝÇó, Ã»¨, ß³ï ¹»åù»ñáõÙ, ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ áõÝ»Ý³É Ï³é³í³ñÙ³Ý ÉÇ³½áñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ É³ÛÝ ßñç³Ý³Ï:

Îàô6 «ա» և «բ» պայմանները միասին որոշակիացնում են, թե երբ է ենթակառուցվածքը, ներառյալ å³Ñ³ÝçíáÕ ÷áË³ñÇÝáõÙÝ»ñÁ (ï»ë å³ñ³·ñ³ý 21), í»ñ³ÑëÏíáõÙ ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ¹ñ³ տնտեսական ծառայության ողջ ընթացքում: Օրինակ՝ երբ օպերատորին անհրաժեշտ է փոխարինել »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ ÙÇ³íáñÇ ÙÇ Ù³ëÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ (ûñÇÝ³Ï³ ×³Ý³å³ñÑÇ í»ñÇÝ ß»ñï Á, Ï³Ù ß»ÝùÇ ï³ÝÇùÁ), »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ ï íÛ³É ÙÇ³íáñÁ å»ïù ¿ դիտարկվի որպես ամբողջություն: Այդպիսով՝ կբավարարվի «բ» պայմանը ողջ ենթակառուցվածքի Ñ³Ù³ñ, Ý»ñ³éÛ³É ÷áË³ñÇÝí³Í Ù³ëÁ, »Ã» ßÝáñÑ³ïáõÝ í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ ó³ÝÏ³ó³Í ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ß³Ñ` ï íÛ³É Ù³ëÇ í»ñçÝ³Ï³Ý ÷áË³ñÇÝÙ³Ý ·Íáí:

Îàô7 Երբեմն ենթակառուցվածքի օգտագործումը մասամբ կարգավորվում է 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ կետում նկարագրված կարգով, իսկ մասամբ չի կարգավորվում: Այնուամենայնիվ, այդ համաձայնությունները կարող են ունենալ տարբեր ձևեր.

³) ó³ÝÏ³ó³Í »ÝÃ³Ï³éáõóí³Íù, áñÁ ýÇ½ÇÏ³å»ë ³é³ÝÓÝ³óí»ÉÇ ¿ ¨ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³é³ÝÓÇÝ ՀահագործելՀ և որը բավարարում է դրամաստեղծ միավորի սահմանմանը՝ ինչպես սահմանված ¿ ÐÐØê 36-ում, պետք է վերլուծվի առանձին, եթե այն ամբողջությամբ օգտագործվում է ãÏ³ñ·³íáñíáÕ Ýå³ï³ÏÝ»ñáí: úñÇÝ³Ï³ë³ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³éí»É ÑÇí³Ý¹³ÝáóÇ áã Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Ù³ëÇ Ñ³Ù³ñ, »Ã» ÑÇí³Ý¹³ÝáóÇ ÙÝ³ó³Í Ù³ëÝ û·ï³·áñÍíáõÙ ¿ ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó՝ Ñ³Ýñ³ÛÇÝ ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ßñç³Ý³ïÝ»ñáõÙ ÑÇí³Ý¹Ý»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ.

բ) երբ միայն հարակից գործունեությունը (օրինակ՝ հիվանդանոցին կից խանութը) չի Ï³ñ·³íáñíáõÙ, í»ñ³ÑëÏÙ³Ý ï»ëï»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³ÛÝå»ë, ÇÝãå»ë »Ã» ³Û¹ ծառայությունները գոյություն չունենային, քանի որ այն դեպքերում, երբ շնորհատուն í»ñ³ÑëÏáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ó¨áí, Ñ³ñ³ÏÇó ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ âÇ Ýí³½»óÝáõÙ ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ ÝÏատմամբ վերահսկումը:

Îàô8 úå»ñ³ïáÑ Ï³ñáÕ ¿ Çñ³íáõÝù áõÝ»Ý³É û·ï³·áñÍ»Éáõ Îàô7 å³ñ³·ñ³ýÇ §³¦ Ï»ïáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í առանձնացվելի ենթակառուցվածքը, կամ ԿՈՒ7 պարագրաֆի «բ» կետում նկարագրված հարակից ãÏ³ñ·³íáñíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÙ³ ïáõ»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍíáÕ ÙÇçáóÝ»ñÁ: ºñÏáõ ¹»åùáõÙ ¿É Ï³ñáÕ ¿ Çñ³Ï³ÝáõÙ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ՝ ßÝáñÑ³ïáõÇó ûå»ñ³ïáñÇÝ, ¨ »Ã» ³Û¹å»ë¿, ³ÛÝ å»ïù¿ Ñ³ßí³é»É Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 17-Ç:

üÐØØԿ Մեկնաբանություն 13
Ð³×³Ëáñ¹Ç Ñ³í³ï³ñÙáõÃÛ³Ý Íñ³·ñ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³É Ý»ñ¦
- ÐÐØê 18 §Ð³ëáõÛÃ¦
- ÐÐØê 37 §ä³Ñáõë ïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ¦

Ü³Ë³¹ñÛ³ÉÝ»ñ

1 Հաճախորդների հավատարմության ծրագրերի օգնությամբ կազմակերպությունները խթանում »Ý Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇÝ, áñå»ë½Ç í»ñçÇÝÝ»ñë ·Ý»Ý Çñ»Ýó ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ºÃ» Ñ³×³Ëáñ¹Á ·ÝáõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³×³Ëáñ¹ÇÝ ßÝáñÑáõÙ ¿ å³ñ·¨Ç Ïñ»¹Ç ï³ÛÝ ÙÇ³íáñÝ»ñ (áñáÝù Ñ³×³Ë ÏáãíáõÙ »Ý ßÙÇ³íáñÝ»ñ¦): Ð³×³Ëáñ¹Á Ï³ñáÕ ¿ Ù³ñ»É ³Û¹ å³ñ·¨Ç Ïñ»¹Ç ï³ÛÝ ÙÇ³íáñÝ»ñÝ ³ÛÝåÇëÇ å³ñ·¨Ý»ñáí, ÇÝãåÇëÇù »Ý ³Ýí×³ñ Ï³Ù½»Õãí³Í ·Ý»ñáí ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

2 Ծրագրերը գործում են բազմաթիվ ձևերով: Կարող է պահանջվել, որ հաճախորդները կուտակեն ամսական ներդրումների պարգևի միավորներ, որպեսզի իրավունք ձեռք բերեն նվեր կամ որոշակի ժամանակաշրջանի ընթացքում չարունակվող գնումների հետ: Ոմանք նվիրաբերական ծրագրեր են առաջարկում հատուկ գնումների հետ: Ոմանք էլ պարգևներ են առաջարկում ընկերությունների հետ համագործակցության մեջ: Ոմանք էլ պարգևներ են առաջարկում ընկերությունների հետ համագործակցության մեջ:

Պարտավորությունների ներկայացում

3 Սույն Մեկնաբանությունը կիրառվում է հաճախորդների հավատարմության ուղղված պարգևի միավորների նկատմամբ, որոնք՝

(ա) ներառում են նախնական գործարքներ, որոնց արդյունքում ձեռք են բերվում պարգևի միավորներ, եթե այդ գործարքի գինը որոշվում է՝ հաշվի առնելով պարգևի միավորների հետագա մատուցման հնարավորությունը, որի համար ընկերությունը պատասխանատվություն է կրում, և

(բ) հավելյալ պայմաններ, եթե այդպիսիք կան, բավարարելու դեպքում հաճախորդները կարող են պահանջել, որ ընկերությունը մատուցի ապրանքներ կամ ծառայություններ:

Ընկերությունը դիտարկում է, թե ինչպես պետք է հաշվառվեն կազմակերպության կողմից իր պարգևի միավորների հետ կապված գործարքները:

Դրույթներ

4 Սույն Մեկնաբանությունում դիտարկվող հարցադրումներն են.

(ա) արդյոք նախնական գործարքում ստացված պարգևի միավորները (եթե այդպիսիք կան) պետք է հաշվառվեն որպես առանձին հաշվառման միավոր, թե՝

(i) նախնական գործարքի գնի որոշման նպատակով պարգևի միավորների հետագա մատուցման հնարավորությունը հաշվի առնելու (տե՛ս 13-րդ և 14-րդ պարագրաֆները), և

(ii) պարգևի միավորների հետագա մատուցման հնարավորությունը հաշվի առնելու (տե՛ս 19-րդ և 20-րդ պարագրաֆները).

(բ) ինչ հաշվառման մոտեցում պետք է կիրառվի նախնական գործարքի համար, եթե՝

(i) ամբողջությամբ կատարվել է պարգևի միավորների հետագա մատուցման հնարավորությունը հաշվի առնելու պահանջը.

(ii) երբ պետք է հաստատվի ճանաչվի.

(iii) ինչ հաշվառման մոտեցում պետք է կիրառվի հետագա մատուցման համար:

Ուժի մեջ մտնելը

5 Ընկերությունը պետք է սույն ԴԲՄԿ 18-ը 13-րդ պարագրաֆում նշված փոփոխությունները կիրառի հետադարձ կարգով՝ համաձայն ՀՄՀՍ 8-ի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ընկերությունը ընտրում է չկիրառել դրանք հետադարձ կարգով (տե՛ս 6-րդ պարագրաֆը): Նախնական գործարքի գծով ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքը պետք է բաշխվի (վերագրվի) պարգևի միավորներին և գործարքի այլ բաղադրիչների:

6 Պարգևի միավորներին բաշխված հատուցումը պետք է չափվի նախկին գներով, եթե՝

(ա) ընկերությունը նախատեսում է չկիրառել հետադարձ կարգով սույն փոփոխությունները, և

(բ) նախնական գործարքը կնքվել է մինչև 2018 թվականի հունվարի 1-ը:

7 Ընկերությունը պետք է կիրառի սույն փոփոխությունները հետադարձ կարգով՝ համաձայն ՀՄՀՍ 8-ի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ընկերությունը ընտրում է չկիրառել դրանք հետադարձ կարգով: Ընկերությունը պետք է չկիրառի հետադարձ կարգով սույն փոփոխությունները, եթե նախնական գործարքը կնքվել է 2018 թվականի հունվարի 1-ից առաջ:

8 ºÃ» »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÝ ¿ ï ñ³Ù³¹ñáõÙ å³ñ·¨Ý»ñÁ, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ·Ý³Ñ³ ïÇª ³ñ¹Ûáù ÙÇçáõÝ ÏáÕÙÇ ³ÝáõÝÇó ³Ë·áñÍ³ñùáõÙ), Ã» »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇ ³ÝáõÝÇó (³ÛëÇÝùÝ` »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇ ·áñÍ³Ï³É):

(³) ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ ïáõóáõÙÁ Ñ³í³ùáõÙ ¿ »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇ ³ÝáõÝÇó, ³å³ ³ÛÝ å»ï ù ¿`

(i) չափի իր հասույթը որպես իր անվամբ մնացած զուտ գումար, այսինքն՝ պարգևի միավորներին բաշխված հատուցման և պարգևներ տրամադրելու համար երրորդ կողմին վճարվելիք գումարի միջև տարբերությունը.

(ii) ×³Ý³ãÇ ³Ûë զուտ գումարը որպես հասույթ, երբ երրորդ կողմը դառնում է å³ñï³íáñí³Íª ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ å³ñ·¨Ý»ñ, ¨ Çñ³í³ëáõª ëï³Ý³ÉáõÑ³ïáõóáõÙª ¹³ անելու համար: Այս դեպքերը կարող են տեղի ունենալ այն ժամանակ, երբ պարգևի ÙÇ³íáñÝ»ñÁ ßÝáñÑí»Ý: Î³Ù, »Ã» Ñ³×³Ëáñ¹Á Ï³ñáÕ ¿ áñáß»É å³ñ·¨Ý»ñÁ å³Ñ³Ýç»É Ï³ª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó, Ï³Ù »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇó, ³å³ ³Ûë ¹»åù»ñÁ կարող են տեղի ունենալ միայն այն դեպքում, երբ հաճախորդը որոշի պարգևները å³Ñ³Ýç»É »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇó:

(բ) ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ³ÝáõÝÇó ¿ Ñ³í³ùáõÙ Ñ³ ïáõóáõÙÁ, ³å³ ³ÛÝ å»ï ù ¿ ã³÷Ç Çñ Ñաույթը որպես պարգևի միավորներին բաշխված համախառն հատուցում և ճանաչի հասույթը, երբ այն կատարի պարգևների հետ կապված իր պարտականությունները:

9 ºÃ» áñ¨¿ å³ÑÇ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, áñ å³ñ·¨Ý»ñÁ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÝËáõë³÷»ÉÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ·»ñ³½³Ýó»Éáõ »Ý ¹ñ³Ýó Ñ³Ù³ñëï³óí³Í Ï³Ùëï³óí»ÉçùÑ³ïáõóáõÙÁ (այսինքն՝ որպես հասույթ դեռևս չճանաչված սկզբնական վաճառքի ժամանակ պարգևի միավորներին տեղաբաշխված հատուցումը՝ գումարած հետագայում ցանկացած հատուցում, որը ենթակա է ստացման, երբ հաճախորդը մարի պարգևի միավոր՝ÝñÁ), ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ անբարենպաստ պայմանագիր: Համաձայն ՀՀՍՍ 37-Ç՝ ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ëÇ ·ÍáíÁ å»ï ù ¿ ×³Ý³ã»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ: ä³ñ·¨Ý»ñ ïñ³Ù³¹ñ»Éáõ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ï³×»Ý, ûñÇÝ³Ï, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³Ý³ÛÇ Çñ ³ÏÝÏ³ÉÇùÝ»ñÁ å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ù³Ý³ÏÇ ³éáõÙáí, áñáÝù å»ï ù ¿ Ù³ñí»Ý:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñ

10 Կազմակերպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի 2008 թվականի հուլիս 1-ՀՇ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ÂáõÛÉ³ ïñíáõÙ ¿ í³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙ: ºÃ» Ï³½Ù³կերպությունը սույն Մեկնաբանությունը կիրառի նախքան 2008 թվականի հուլիսի 1-Á սկսվող ժամանակաշրջանի համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

11 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ï ù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 8-Ç:

Ð³í»Éí³Í
ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

Սույն Հավելվածը այս Մեկնաբանության անբաժան մասն է:

ä³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ã³÷áõÙÁ

Îàô1 öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý 6-րդ պարագրաֆը պահանջում է, որ պարգևի միավորներին բաշխված Ñ³ïáõóáõÙÁ ã³÷íÇ Çñ»Ýó Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇù³Ý íñ³, ³ÛëÇÝùÝ` ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ, áñáí å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÁ Ï³ñáÕ ¿ÇÝ ³é³ÝÓÇÝ í³×³éí»É: ºÃ» Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ñ³Ûïï³Ç ã¿, ³ÛÝ å»ï ù ¿ ·Ý³Ñ³ ï íÇ:

Îàô2 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»É ³ÛÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ÑÇù³Ý íñ³, áñáí ¹ñ³Ýù Ï³ñáÕ ¿ÇÝ Ù³ñí»É: ²ûë å³ñ·¨Ý»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ÏÇç»óí»ñ, áñå»ë½Ç Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý`

(³) ³ÛÝ å³ñ·¨Ý»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ, áñáÝù Ï³é³ç³ñÏí»ÇÝ ³ÛÝ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇÝ, áíù»ñ ¹»é ՛են վաստակել պարգևի միավորներ սկզբնական վաճառքից.

(բ) å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñáÝù, ÇÝãå»ë ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿, ã»Ý Ù³ñí»Éáõ Ñ³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó:

Եթե հաճախորդները կարող են ընտրություն կատարել մի շարք տարբեր պարգևների միջև, ապա å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ Ï³ñ¹³óáÉÇ ³éÏ³ å³ñ·¨Ý»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÝ»ñÁ` ÏßéÍ³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ å³ñ·¨Ç ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÁÝïñáõÃÛ³Ý Ñ³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ùամասնությամբ:

Î àõ3 àñáß Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ Ï³ñáÕ »Ý Ù³ï ã»ÉÇ ÉÇÝ»É ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý ³ÛÉ »Õ³Ý³ÏÝ»ñ: úñÇÝ³Ï` »Ã» »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÝ¿ ï ñ³Ù³¹ñ»Éáõ å³ñ·¨Ý»ñÁ, ÇëÏ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í×³ñáõÙ¿ ³Û¹ »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇÝ Çñ ßÝáñÑ³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿ å³ñ·¨Ç ÙÇ³íáñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ ·Ý³Ñ³ï»É ³ÛÝ ·áõÙ³ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í×³ñáõÙ¿ »ñÑáñ¹ ÏáÕÙÇÝ` ³í»É³óÝ»Éáí շահութաբերության ողջամիտ հավելագին: Ամիրաժեշտ է դատողություն՝ ընտրելու և կիրառելու համար այն գնահատման եղանակը, որը կբավարարի փոխհամաձայնությաՏ 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ¨ ÏÉÇÝÇ ³Ù»Ý³Ñ³Ù³ å³ï³ëË³ÝÁ ï íÛ³É Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 14

ÐÐØê 19 - ê³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³Ï ïÇíÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ, Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ ¨ ¹ñ³Ýó ÷áË³½¹»óáõÃÛáõÝÁ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦*
- ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 37 *§ä³Ñáõëï Ý»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦*

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1. ÐÐØê 19-Ç 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ý-Á ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ ¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³Ï ïÇíÇ ã³÷áõÙÁ` §åÉ³ÝÇó ÙÇçáóÝ»ñÇ í»ñ³¹³ñÓáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù åÉ³ÝÇÝ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÇ Ó¨áí ³éÏ³ ï ÝïÝ»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÇ¦ ¨ ã×³Ý³ãí³Í û·áõïÝ»ñÇ áõ íÝ³ëÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñáí: Ð³ñó»ñ են առաջացել այն մասին, թե երբ պետք է վերադարձումները կամ ապագա մասհանումների նվազեցումները համարվեն առկա, հատկապես երբ գոյություն ունի նվազագույն ֆինանսավորման պահանջ:
2. Üí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñ ·áÛmբյուն ունեն շատ երկրներում՝ բարձրացնելու համար ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÇ ³Ý¹³ÙÝ»ñÇÝ ïñí³Í Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ խոստման հուսալիությունը: Նման պահանջները, սովորաբար, պայմանավորում են մասհանումների այն Ýí³½³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÁ Ï³Ù Ù³Ï³ñ¹³ÏÁ, áñÁ å»ïù¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áõÕóÍÇ պլանին: Հետևաբար, նվազագույն ֆինանսավորման պահանջը կարող է սահմանափակել Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý՝ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ Ýí³½»óÝ»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÁ:
3. ´³óÇ ³Û¹, ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³Ï ïÇíÇ ã³÷Ù³Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙÁ Ï³ñáÕ¿ Ýí³½³·áõÛÝ ֆինանսավորման պահանջը ծանրաբեռնող դարձնել: Սովոն³բար, պլանին մասհանումներ կատարելու å³Ñ³ÝçÁ ãÇ ³½¹Ç ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³Ï ïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ã³÷Ù³Ý íñ³: Պատճառն այն է, որ մասհանումները, երբ վճարվեն, դառնալու են պլանի ակտՇíÝ»ñ, ¨, ³ÛëåÇëáí, Éñ³óáõóÇã ½áõï å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ ½ñá¿: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÁ Ï³ñáÕ¿ ³é³ç³óÝ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ, »Ã» å³Ñ³ÝçíáÕ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ Ñ³ë³Ý»ÉÇ ãÉÇÝ»Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ, երբ դրանք վճարված լինեն:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

4. Սույն մեկնաբանությունը կիրառվում է բոլոր հետաշխաՏ³Ýù³ÛÇÝ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ¨ աշխատակիցների այլ երկարաժամկետ սահմանված հատուցումների նկատմամբ:
5. Սույն մեկնաբանության նպատակով՝ նվազագույն ֆինանսաíáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ñ»ï³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ï³Ù ³ÛÉ »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ åÉ³ÝÝ»ñÇ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÝ»Ý:

ÊÝ¹ÇñÝ»ñ

6. Սույն մեկնաբանության մեջ արծարծված խնդիրներն են.

ա) երբ պետք է վերադարձումները կամ ապագա մասհանումների նվազեցումները համարվեն առկա՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 19-Ç 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ.

բ) ինչպես կարող է նվազագույն ֆինանսավորման պահանջը ազդել ապագա մասհանումների նվազեցումների ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý íñ³.

գ) երբ կարող է նվազագույն ֆինանսավորման պահանջը պարտավորություն առաջացնել:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

Ì»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ï³Ù³å³·³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ

7. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñáßÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ï³Ù³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ åÉ³ÝÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ¨ åÉ³ÝÇ Çñ³í³Ñ³Ù³Ï³ñ·áõÙë³ÑÙ³Ýí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ:

8. Ì»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ï³Ù³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý Ó¨áí ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÝ ³éÏ³ »Ý, »Ã» կազմակերպությունը կարող է դրանք իրացնել պլանի տևողության ընթացքում որևէ պահի, կամ երբ պլանի ·ÍáíåÉ³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñíáõÙ »Ý: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë, ÝÙ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ³éÏ³ լինել, նույնիսկ եթե դրանք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱÝÙÇç³å»ë Çñ³óí»ÉÇ ã»Ý:

9. Առկա տնտեսական օգուտները կախված չեն այն բանից, թե ինչպես է կազմակերպությունը մտադիր û·ï³·áñÍ»É Ñ³í»Éáõñ¹Á: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ áñáßÇ ³é³í»É³·áõÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ, áñáÝù ³éÏ³ »Ý í»ñ³¹³ñÓáõÙÝ»ñÇ, ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù »ñÏáõëÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãå»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ í»ñ³¹³ñÓáõÙÝ»ñÇ ¨ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ նվազեցումների համակցումից տնտեսական օգուտներ՝ հիմնվելով փոխբացառող ենթադրությունների վրա:

10. Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 1-Ç՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù է տեղեկատվություն բացաÑ³ÛïÇ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ûï վերջի դրությամբ գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրների վերաբերյալ, որոնք ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í ½áõï ³ÏïÇíÇ Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¿³Ï³Ý ×ß·ñïÙ³Ý Ñ³Ý·»óÝ»Éáõ ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ »Ý å³ñáõÝ³ÏáõÙ: ¸³ Ï³ñáÕ ¿ ներառել հավելուրդի ընթացիկ իրացվելիության նկատմամբ որևէ սահմանափակման բացաÑ³ÛïáõÙÁ Ï³Ù առկա տնտեսական օգուտների գումարի որոշման համար օգտագործված հիմունքի բացահայտումը:

Ì»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ó¨áí ³éÏ³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñ

Ì»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ

11. Ì»ñ³¹³ñÓáõÙÝ ³éÏ³ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, ÙÇ³ûÝ »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùª

³) åÉ³ÝÇ ï¨áÕáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙª ³é³Ýó »ÝÃ³¹ñ»Éáõ, áñ åÉ³ÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ù³ëí»ÝÏ³Ý³ÏÇ í»ñ³¹³ñÓáõÙÁ ëï³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ï` áñáß Çñ³í³Ñ³Ù³Ï³ñ·»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ åÉ³ÝÇ ï¨áÕáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ í»ñ³¹³ñÓáõÙ ëï³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝù áõÝ»Ý³Éª ³ÝÏ³Ë åÉ³ÝÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ³Í ÉÇÝ»Éáõ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó). Ï³Ù`

բ) ենթադրելով պլանի պարտավորությունների աստիճանաբար մարում մինչև բոլոր անդամների պլանից ¹áõñë·³Éáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ. Ï³Ùª

գ) ենթադրելով պլանի պարտավորությունների ամբողջությամբ մարում՝ մեկ դեպքի (այն է՝ պլանի ավարտի) ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ:

Ì»ñ³¹³ñÓÙ³Ý áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝùÁ Ï³ñáÕ¿ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É՝ ³ÝÏ³Ë Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³-ßñç³ûï վերջի դրությամբ պլանի ֆինանսավորման մակարդակՇÇó:

12. ºÃ» Ñ³í»Éáõñ¹Ç í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÁ Ï³Ëí³Í¿ Çñ³ÏáÕÙÇó áã ÉÇáíÇÝ í»ñ³ÑëÏíáÕÙ»Ï Ï³Ù ³í»ÉÇ ³Ýáñáß ³å³·³ ¹»åù»ñÇ ï»ÕÇ áõÝ»Ý³Éáõó Ï³Ù ãáõÝ»Ý³Éáõó, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãáõÝÇ áã å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý Çñ³íáõÝù ¨ ³Ï³ÇíåÉ»ïù¿ ×³Ý³ãÇ:

îÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ

13. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý Ó¨áí ³éÏ³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ å»ïù¿ ã³÷Ç՝ áñå»ë Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հավելուրդի գումար (պլանի ակտիվների իր³Ï³Ý ³ñÅ»ùÇ ¨ սահմանված հատուցումների գծով պարտականության ներկա արժեքի տարբերություն), որը Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³íáõÝù áõÝÇ ëï³Ý³Éáõ áñå»ë í»ñ³¹³ñÓáõÙª Ñ³Ý»Éáí ¹ñ³Ñ»ï Ï³å³í³Íó³ÝÏ³ó³Í

ծախսում: Օրինակ՝ եթե վերադարձումը ենթակա կլինի հարկման շահութահարկից տարբ»ñíáÕ ³ÛÉ Ñ³ñÏ³ï»ë³Ïáí, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ã³÷Ç í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý·áõÙ³ñÁ՝ ³é³ÝóÑ³ñÏÇ:

14. äÉ³ÝÇ ³í³ñïÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³éÏ³ í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý·áõÙ³ñÁ ã³÷»ÉÇë (11-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §¦ Ï»ï) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿Ý»ñ³éÇ åÉ³ÝÇ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ՝ Ï³åí³Í åÉ³ÝÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ñÙ³Ý ¨ í»ñ³¹³ñÓáõÙÁ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ»ï: úñÇÝ³Ï՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ý³½»óÝÇ Ù³ëÝ³·Çï³Ï³Ý í×³ñÝ»ñÁ, »Ã» ¹ñ³Ýù í×³ñíáõÙ »Ý ³í»ÉÇ ßáõï åÉ³ÝÇ, ³ÛÉ áã Ã»՝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÙ³Ý ÏáÕÙÇó, ¨ ³å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý í×³ñÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í ó³ÝÏ³ó³Í Í³Ëëáõ Ù, áñÁ Ï³ñáÕ¿ å³Ñ³Ýçí»É åÉ³ÝÇ ³í³ñïÙ³Ý ¹»åùáõÙ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³å³Ñáí Ù³Ý Ñ³Ù³ñ:

15. ºÃ» í»ñ³¹³ñÓÙ³Ý·áõÙ³ñÁ áñáßí»É¿ áñå»ë Ñ³í»Éáõñ¹ÇÉñÇí·áõÙ³ñ Ï³Ù¹ñ³ áñ¨¿Ñ³Ù³Ù³ëÝáõÃÛáõÝ, ³ÛÉ áã Ã» áñå»ë Ñ³ëï³ïáõÝ·áõÙ³ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ¹ñ³ÙÇ ³ñÅ»ùÁ Å³Ù³Ý³ÏÇ Ù»ç ³ñï³Ñ³Ûï»Éáõ Ñ³Ù³ñ ×ß·ñïáõÙ ãå»ïù¿ Ï³ï³ñÇ, ³Ý·³Ù »Ã» í»ñ³¹³ñÓáõÙÁ Çñ³óí»ÉÇ¿ ÙÇ³ÛÝ ³å³·³ ³Ùë³ÃíÇ դրությամբ:

Ø³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý Ó¨áí ³éÏ³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ

16. ºÃ» ãÏ³ Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³Ýç, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý Ó¨áí ³éÏ³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ áñáßÇ áñå»ë ëïáñ¨ Ýßí³ÍÝ»ñÇó Ýí³½³·áõÛÝÁ.

³) åÉ³ÝÇ Ñ³í»Éáõñ¹.

բ) կազմակերպության համար ապագա ծառայության արժեքի ներկա արժեք, այն է՝ բացառելով ապագա Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ó³ÝÏ³ó³Í Ù³ë, áñÝ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ Ïñ»Éáõ »Ý ÛáõñÇù³ÝãÛáõñ ï³ñÇ åÉ³ÝÇ ï¨áÕáõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³Ù»ïÇó ¨ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ³ÏÝÏ³ÉíáÕ Å³ÙÏ»ïÇó Ýí³½³·áõÛÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ:

17. ²å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó áñå»ë ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝíáÕ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³Ù³ÑáõÝã ÉÇÝ»Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ áñå»ë ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ վերջի դրությամբ գոյություն ունեցող իրավիճակին, ինչպես սահմանված է ՀՀՍՍ 19-րդ: Հետևաբար, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³å³·³Ûáõ åÉ³ÝÇ ÏáÕÙÇó ï³Ù³¹ñí»ÉÇù Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ áñ¨¿÷á÷áËáõÃÛáõÝåå»ïù¿ »ÝÃ³¹ñÇ, ù³ÝÇ ¹»é åÉ³ÝáõÙ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ âÇ Ï³ï³ñíáÉ, ¨ å»ïù¿ »ÝÃ³¹ñÇ, áñ ³å³·³ÛáõÙ Ï³ÛáõÝ աշխատում է ունենալու, բացառությամբ եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում դրությամբ բացահայտ կերպով մտա¹ñí³Í¿ Ýí³½»óÝ»É åÉ³ÝáõÙ ÁÝ¹·ñÍí³Í ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ ÃÇíÁ: ²Ù¹ դեպքում ապագա աշխատուժի վերաբերյալ ենթադրությունը պետք է ներառի նվազեցումը: Ապագա Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ áñáß»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÝáõÝ½»ÕãÙ³Ý ¹ñáõÙùÁ, áñÝ û·ï³·áñÍí»É¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃjամբ սահմանված հատուցումների գծով å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:

Üí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³å³·³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý Ó¨áí ³éÏ³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÇ íñ³

18. Սահմանված ամսաթվի դրությամբ ցանկացած նվազագույն ֆիÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³Ýç Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ í»ñÉáõÍÇ՝ ïñáÑ»Éáí Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ÙÇç¨, áñÁ å³Ñ³Ýçíáõù¿՝ (³) ³ÝóÙ³É ծառայության գծով առկա պակասորդը՝ նվազագույն ֆինանսավորման հիմունքով, և (բ) հատուցումների ³å³·³ Ïáõï³ÏáõÙÝ»ñÁ Í³ÍÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

19. ²ñ¹»Ý Ù³ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí å³Ï³ëáñ¹Á Í³ÍÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ï³ï³ñíáÕ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ã»Ý ³½¹áõÙ ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí ³å³·³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ íñ³: ¸ñ³Ýù Ï³ñáÕ »Ý ³é³ç³óÝ»É å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ՝ 23-26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

20. ºÃ» ³éÏ³ ¿ Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³Ýç՝ Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³å³·³ Ïáõï³ÏáõÙÝ»ñÇ ·Íáí Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³éÏ³ ïÝï»ë³Ï³Ý û·áõïÝ»ñÁ áñáßÇ áñå»ë ³å³·³Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙ, áñå»ë Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ù՝

³) Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñáõÙ ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïí³Í ³ñÅ»ùÇó՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ 16-ñ¹ ¨ 17-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ, Ñ³Ý³Í՝

բ) հատուցումների ապագա կուտակումների գծով այդ տարվա համար պահանջվող գնահատված Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³ñÏÇ՝ Ñ³ßíÇ ³éÝ³Éáí ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÕ Ñ³í»Éáõñ¹Ç ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇ ÑÇÙáõÝùÇ íñ³: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³é³çÝáñ¹íÇ ³ÛÝ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñáí, áñáÝù å³Ñ³Ýçíáõù »Ý Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³Ýçáí, ÇëÏ ³ÛÝ ·áñÍáÝÝ»ñÇ Ù³ëáí, áñáÝù Ù³ ï³Ý³Ýßí³Í ã»Ý Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³Ýçáõù, ÑÇÙÝíÇ

³ÛÝåÇëÇ »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³, áñáÝù Ñ³Ù³ÑáõÝã »Ý ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ï áõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛ³Ý áñáßÙ³Ý Ñ³Ù³ñ áñå»ë ÑÇÙù ÁÝ¹áõÝí³Í »ÝÃ³¹ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ¨ Ñ³ßí»ïáõ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գոյություն ունեցող իրավիճակին, ինչպես սահմանված է ՀՀՍՄ 19-ում: Ð³ßí³ñÏÁ å»ïù¿ ÁÝ¹·ñÏÇ ó³ÝÏ³ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝ, áñÝ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ¿ áñå»ë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ýí³½³·áõÛÝ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝù: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, Ñ³ßí³ñÏÁ ãå»ïù¿ Ý»ñ³éÇ Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ³ÛÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ, áñáÝù, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, áõÅÇ Ù»ç ã¿ÇÝ Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ Ï³ñ·áí Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»óí³Í ã¿ÇÝ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³ կաշրջանի վերջի դրությամբ:

22. ºÃ» Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ³å³·³ Ïáõï³ÏáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³Ñ³Ýç íáÕ ³å³·³ Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ·»ñ³½³Ýóáõ»Ý ÐØØê 19-Ç ³å³·³ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ñÅ»ùÁ áñ¨¿ ë³ÑÙ³Ýí³Í ï³ñí³Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ ·»ñ³½³ÝóáÕ Ù³ëÇ Ý»ñÏ³ ³ñÅ»ùÁ Ýí³½»óÝáõÙ¿ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ դրությամբ ապագա մասհանումÝ»ñÇ Ýí³½»óÙ³Ý Ó¨áí ³éÏ³ ³Ï ïÇíÇ ·áõÙ³ñÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³å³·³ մասհանումների ևվազեցման ձևով առկա ակտիվի գումարը երբեք չի կարող զրոյից փոքր լինել:

Երբ ևվազագույն ֆինանսավորման պահանջը կարող է պարտավáñáõÃÛáõÝ ³é³ç³óÝ»É

23. Երբ կազմակերպությունը, ևվազագույն ֆինանսավորման պահանջի համաձայն, պարտավոր է Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éª ³ñ¹»Ý ÇëÏ ëï³óí³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Íáí Ýí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý ÑÇÙáõÝùáí å³Ï³ëáñ¹Á Í³ÍÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ áñáßÇ, Ã» ³ñ¹ûáù í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ ³éÏ³ ÏÉÇÝ»Ý áñå»ë í»ñ³¹³ñÓáõÙ Ï³Ù ³å³·³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ Ýí³½»óáõÙ åÉ³ÝÇÝ í×³ñí»Éáõó Ñ»ïá:

24. ²ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí í×³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÁ åÉ³ÝÇÝ í×³ñí»Éáõó Ñ»ïá ³éÏ³ ã»Ý ÉÇÝÇ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ å³ñï³ վորություն, երբ առաջանում է պարտականությունը: ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ýí³½»óÝÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³Ï ïÇíÁ Ï³Ù ³í»É³óÝÇ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ ³ÛÝå»ë, áñ Ù³ëÑ³ÝáõÙÝ»ñÇ í×³ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ÐØØê 19-Ç 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÏÇñ³éáõÙÇó áñ¨¿ û·áõï Ï³Ù íÝ³ë ã³ÏÝÏ³ÉíÇ:

25. Ü³Ëù³Ý 24-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÁ áñáß»ÉÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐØØê 19-Ç 58² å³ñ³·ñ³ýÁ:

26. Üí³½³·áõÛÝ ýÇÝ³Ýë³íáñÙ³Ý å³Ñ³ÝçÇ ·Íáí å³ñï³ íáñáõÃÛáõÝÁ ¨ ³Û¹ å³ñï³ íáñáõÃÛ³Ý ó³ÝÏ³ó³Í Ñ»ï³·³ í»ñ³ã³÷áõÙ å»ïù¿ ×³Ý³ãíÇ ³ÝÙÇç³å»ë` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ë³ÑÙ³Ýí³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÇ ·Íáí ³Ï ïÇíÇ ã³÷Ù³Ý íñ³ ÐØØê 19-Ç 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛ³Ý ×³Ý³ãÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÁÝ¹áõÝ³Í ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý: Ø³ëÝ³íáñ³å»ë

³) Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ×³Ý³ãáõÙ¿ 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 19-Ç 61-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §¿¦ Ï»ïÇ, å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ ×ß·ñïáõÙÝ ³ÝÙÇç³å»ë` ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ.

բ) կազմակերպությունը, որը ճանաչում է 58-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏÙ³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ` Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐØØê 19-Ç 93¶ å³ñ³·ñ³ýÇ, å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ ×ß·ñïáõÙÝ ³ÝÙÇç³å»ë` ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

27. Կազմակերպությունը պետք է սույն մեկնաբանությունÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2008 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է:

27². ÐØØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÷á÷áË»É¿ ÜÐØØê-ներում կիրառված տերմինաբանությունը: Բացի այդ, ³ÛÝ ÷á÷áË»É¿ 26-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Çó Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐØØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ áñ¨¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

²ÝóáõÙ

28. Կազմակերպությունը պետք է կիրառի սույն մեկնաբանությունÃÛáõÝÝ ³ÛÝ ³é³çÇÝ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý հաշվետվություններում ներկայացված առաջին ժամանակաշրջանի սկզբից, որի նկատմամբ կիրառվում է մեկնաբանությունը: Կազմակերպությունը սույն մեկնաբանության կիրառման արդյունքում ³é³ç³óáÕ ցանկացած սկզբնական ճշգրտում պետք է ճանաչի չբաշխված շահույթում այդ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 15
²ÝßªñÅ ·áõÛùÇ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 1 üÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ (2007 Ã. í»ñ³Ý³Ûí³Í ï³ñþերակ)
- ÐÐØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ
- ÐÐØê 11 Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ
- ÐÐØê 18 Ð³ëáõÛÃ
- ÐÐØê 37 ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ
- üÐØØÎ 12 Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ
- üÐØØÎ 13 Ð³×³Ëáñ¹Ý»ñÇ Ñ³í³ï³ñÙáõÃÛ³Ý Íñ³·ñ»ñ

Ü³Ë³å³ïÙáõÃÛáõÝ

1 Անշարժ գույքի բնագավառում ուղղակիորեն կամ ենթակապաÉ³éáõÝ»ñÇ ÙÇçáóáí³ÝßªñÅ·áõÛùÇ Ï³éáõóáõÙ Ý³Ë³Ó»éÝ³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ ÏÝù»É Ù»Ï Ï³Ù ÙÇ ù³ÝÇ ·Ýáñ¹Ý»ñÇ Ñ» ï ևախքան կառուցման աշխատանքների ավարտը: Այդպիսի պայմանագրերը տարբեր ձևեր են ունենում:

2 Օրինակ՝ կազմակերպությունները, որոնք նախածեռնում են բնակելի նշանակության անշարժ գույքի կառուցում, կարող են սկսել վաճառել առանձին միավորներ (բնակարանն»ñ Ï³Ù ³é³ÝÓÝ³ ïÝ»ñ) §åÉ³Ý³íáñÙ³Ý å³ÑÇó¦, ³ÛëÇÝùÝª ßÇÝ³ñ³ñáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ, Ï³Ù ÝáõÛÝÇëÏ Ý³ËùªÝ ßÇÝ³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ սկսելը: Յուրաքանչյուր գնորդ պայմանագիր է կնքում կազմակերպության հետ՝ գնելու որոշակի միավոր, երբ այն պատրաստ լինի բնակվելու համար: Որպես կանոն՝ գնáñ¹Á Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ ï³ÉÇë¿ Ï³ÝË³í×³ñ, որը ենթակա է վերադարձման միայն այն դեպքում, երբ կազմա Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ó³ËáÕáõÙ ¿ ÙÇ³íáñÇ ավարտում տեսքով հանձնումը՝ պայմանագրի պայմանների համաձայն: Չեռքբերման գնի մնացորդը, սովորաբար, կազմակերպությանը վճարվում է միայն պայմանագրի ավարտին, երբ գնորդը ձեռք է բերում ÙÇ³íáñÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÇÑ³íáõÝÙÁ:

3 Այն կազմակերպությունները, որոնք նախածեռնում են առևտրական կամ արդյունաբերական Ýß³Ý³ÏáõÃÛ³Ý ³ÝßªñÅ·áõÛùÇ Ï³éáõóáõÙ, Ï³ñáÕ »Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÏÝù»É áñ¨¿ Ù»Ï·Ýáñ¹Ç Ñ» ï: ²Û¹·Ýáñ¹Çó Ï³ñող է պահանջվել կատարել միջանկյալ վճարումներ՝ պայմանավորվածության սկզբից մինչև å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³í³ñï³Á ÁÝÏ³Í Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³ÍáõÙ: ÞÇÝ³ñ³ñ³Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý իրականացվել նախքան շինարարության սկիզբը գնորդին սեփականության իրավունքով պատկանող կամ Ýñ³ ÏáÕÙÇó í³ÑÓ³Ï³É³í³Í ÑáÕ³ï³ñ³ÍùÇ íñ³:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

4 Սույն Մեկնաբանությունը կիրառելի է ուղղակիորեն կամ ենթակապաÉ³éáõÝ»ñÇ ÙÇçáóáí³ÝßªñÅ·áõÛùÇ Ï³éáõóáõÙ Ý³Ë³Ó»éÝ³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ëáõÛÃÇ¨ Ï³å³ÏóÍ³Í Í³Ëë»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý նկատմամբ:

5 Սույն Մեկնաբանությունը՝ ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ·ïÝíáÕ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ ³ÝßªñÅ·áõÛùÇ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ »Ý: Æ ÉñáõÙÝ ³ÝßªñÅ·áõÛùÇ Ï³éáõóÙ³Ýª ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý»ñ³é»É ³ÛÉ ³å³ÝùÝ»ñÇ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ï³Ù³¹ñáõÙ:

Ð³ñó³¹ñáõÙÝ»ñ

6 Սույն Մեկնաբանությունն անդրադառնում է եñÏáõ Ñ³ñóÇ.

(³) ³ñ¹Ûáù å³Û³Ù³Ý³·ÇñÁ ÐÐØê 11-Ç, Ã» ÐÐØê 18-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ¿.

(բ) ե՞րբ պետք է ճանաչվի անշարժ գույքի կառուցումից ստացված հասույթը:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

7 Ð»ï¨Û³É ùÝÝ³ñÏáõÙÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ ¿, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³å»ë í»ñÉáõÍ»É¿ ³ÝßªñÅ·áõÛùÇ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÝ áõ ó³ÝÏ³ó³Í Ñ³ñ³ÏÇó å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ¨ »½ñ³Ï³óñ»É, áñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ կառուցվող անշարժ գույքի նկատմամբ չի պահպանելու սեփականության իրավունքին սովորաբար í»ñ³·ñíáÕ Ï³é³í³ñÙ³Ý ß³ñáõÝ³Ï³Ï³Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ¨ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ³ÛÝ չափով, որը թույլ կտար բացառել հատուցման կամ դրա մի մասի ճանաչումը որպես հասույթ: Եթե հատուցման մի մասի ճանաչումը որպես հասույթ բացառվում է, ապա հետևյալ քննարկումը կիրառելի է պայմանագրի միայն այն մասի նկատմամբ, որի համար հասույթը ճանաչվում է:

8 Ø»Ï å³ÛÙանագրի շրջանակներում, բացի անշարժ գույքի կառուցումից, կազմակերպությունը կարող է å³ñï³íáñí»É ï³ñ³Ù³¹ñ»É ³å³ñ³ÝùÝ»ñ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ïª ÑáÕ³ï³ñ³ÍùÇ í³×³éù Ï³Ù·áõÛùÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóáõÙ): ÐÐØê 18-Ç 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ï³ñáÕ ¿

³ÝÑñ³Å»ßï ÉÇÝ»É ïñáÑ»É ÝÙ³Ý å³ÛÙ³ùագիրը առանձին որոշելի բաղկացուցիչների, ներառյալ անշարժ գույքի կառուցումը նախատեսող բաղկացուցիչը: Պայմա Ý³·ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ëï³óí³Í Ï³Ù ëï³óí»ÉÇù ընդհանուր հատուցման իրական արժեքը պետք է բաշխվի ըստ բաղկացուցիչների: Եթե առկա »Ý³é³ÝÓÇÝ որոշելի բաղկացուցիչներ, ապա անշարժ գույքի կառուցումը նախատեսող բաղկացուցչի համար կազմակերպությունը կիրառում է սույն Մեկնաբանության 10-12-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñÇ å³Ñ³ÝçÝ»ñÁª áñáß»Éáõ համար, արդյոք այդ բաղկացուցիչը ՀՀՍՄ 11-Ç, Ã» ÐÐØê 18-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿: ÐÐØê 11-Ç ï³ñ³Ýç³ïÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ ÏÇñ³é»ÉÇ »Ý å³ÛÙ³Ý³íáñí³ÍáõÃÛ³Ýª áñå»ë Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ բնորոշված ցանկացած բաղկացուցչի նկատմամբ:

9 Հետևյալ քննարկումը վերաբերում է անշարժ գույքի կառուցման պայմանագրին, սակայն այն կիրառելի է նաև այլ բաղկացուցիչներ ներառող պայմանագրում որոշված անշարժ գույքի կառուցման բաղկացուցչի նկատմամբ:

àñáßáõÙª ³ñ¹Ûáù å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÐÐØê 11-Ç, Ã» ÐÐØê 18-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿

10 àñáßáõÙÁª ³ñ¹Ûáù ³ÝÿÇ³ñÅ ·áõÙùÇ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÐÐØê 11-Ç Ï³Ù ÐÐØê 18-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿, կախված է պայմանագրի պայմաններից և բոլոր հարակից փաստերից ու հանգամանքներից: ÜÙ³Ý áñáßáõÙÁ å³Ñ³ÝçáõÙ ¿ ¹³ïáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ Ý³»É Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹»åùáõÙ:

11 ÐÐØê 11-ը կիրառվում է, երբ պայմանագիրը համապատասխանում է ՀՀՍՄ 11-Ç 3-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ. §å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ Ñ³ïáõÏ ÏÝùí»É ¿ ³é³ÝÓÇÝ ակտիվ կամ ակտիվների համախմբություն կառուցելու նպատակով…»: Անշարժ գույքի կառուցման պայմանագիրը համապատասխանում է կառուցման պայմանագրի սահմանմանը, երբ գնորդն ի վիճակի է ë³ÑÙ³Ý»É ³ÝÿÇ³ñÅ ·áõÙùÇ Ý³Ë³·ÍÇ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ï³éáõí³Íù³ÛÇÝ ï³ññ»ñÁ Ý³ËÙ³Ý Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÁ ëÏë»ÉÁ ¨/Ï³Ù ë³ÑÙ³Ý»É ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ï³éáõí³Íù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³éáõóÙ³Ý աշխատանքների ընթացքում (անկախ այն բանից, գնորդն օգտագործում է այդ հնարավորությունը, թե՝ ոչ): ÐÐØê 11-Ç ÏÇñ³é»ÉÇáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ Ý³¨ ÐÐØê 11-Ç 5(³) å³ñ³·ñ³ýÇ ¨ ÐÐØê 18-Ç 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ³ÝÿÇ³ñÅ ·áõÙùÇ Ï³éáõóÙ³ÝÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý վերաբերող ծառայությունների մատուցում նախատեսող ցանկացած պայմանագրեր կամ դրանց բաղկացուցիչներ:

12 Æ Ñ³Ï³¹ñáõÃÛáõÝª ³ÝÿÇ³ñÅ ·áõÙùÇ Ï³éáõóÙ³Ý ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ, áñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ·Ýáñ¹Ý»ñÝ áõÝ»Ý ³ÝÿÇ³ñÅ ·áõÙùÇ Ý³Ë³·ÍÇ íñ³ ³½¹»Éáõ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ, ûñÇÝ³Ï³Ý Ý³Ë³·ÇÍ ÁÝïñ»É կազմակերպության կողմից ներկայացված տարբերակներից, կամ կատարել ոչ էական փոփոխություններ ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ý³Ë³·ÍáõÙ, Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ ¿ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÁ ·ïÝíáõÙ ¿ ÐÐØê 18-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ:

²Ýß³ñÅ·áõÙùÇ Ï³éáõóáõÙÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ Ñ³ßí³éáõÙ

ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿

13 ºÃ» å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÐÐØê 11-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ ¿ ¨ Ýñ³ ³ñ¹ÛáõÝùÁ ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ïáñ»Ý ·Ý³Ñ³ï»É, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ëáõÛÃÁ ×³Ý³ãÇ Áëï å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³í³ñïí³ÍáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÇª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 11-Ç:

14 ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Ï³ñáÕ¿ãÑ³Ù³å³ï³ëË³Ý»É Ï³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ÇÇë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ ¨, Ñ»tևաբար, լինել ÐÐØê 18-Ç ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ: ²Ûë ¹»åùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ áñáßÇ, ³ñ¹Ûáù å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý, Ã» ³åñ³ÝùÇ í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿:

ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿

15 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ãÇ å³Ñ³Ýçíում ձեռք բերել կամ մատակարարել չինանյութ, պայմանագիրը Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý¹Çë³Ý³É ÙÇ³ÛÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·Çñª Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 18-Ç: ²Ûë դեպքում, եթե բավարարվում են ՀՀՍՄ 18-Ç 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, ÐÐØê 18-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ñ³ëáõÛÃÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇª »ÉÝ»Éáí ·áñÍ³ñùÇ ³í³ñïí³ÍáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÇóª ÏÇñ³é»Éáí ³í³ñïí³ÍáõÃÛ³Ý ïáÏáëÇ Ù»ÃáÉÁ: ÜÙ³Ý ·áñÍ³ñùÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ¨ Ï³å³ïóí³Í í³Ëë»ñÇ ճանաչման համար սովորաբար կիրառելի են ՀՀՍՄ 11-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ (ÐÐØê 18, å³ñ³·ñ³ý 21):

ä³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ³åñ³ÝùÇ í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ¿

16 ºÃ» ·ÝáñÇÝ ³ÝÿÇ³ñÅ ·áõÙùÁ Ù³ï³Ï³ñ³ñ»Éáõ å³ÛÙ³Ý³·ñ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó, ßÇÝ³ÝÛáõÃÇ ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý Ñ»ï Ù»Ïïï»Õ, å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ý³¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóáõÙ, ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ¹Çïíáõ ¿ áñå»ë ³åñ³ÝùÇ í³×³éùÇ å³ÛÙ³Ý³·Çñ, áñÇ Ñ³Ù³ñ ÏÇñ³éíáõÙ »Ý ÐÐØê 18-Ç 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

17 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ·ÝáñÇÝ ÷áË³Ýó»É Ý»ñÏ³ íÇ×³Ïáí ³Ý³í³ñï ³ßË³ï³ÝùÇ í»ñ³ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ ¨ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÝ áõ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÁª Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³é³çÁÝÃ³óÇÝ ½áõ·ÁÝÃ³ó: ²Ûë ¹»åùáõÙ, »Ã» ÐÐØê 18-Ç 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ բոլոր չափանիշները բավարարվում են շարունակական կերպով՝ կառուցման աշխատանքերի

³é³ÇÁÝÃ³óÇÝ ½áõ·ÁÝÃ³ó, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³ëáõÛÃÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇª »ÉÝ»Éáí ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÇóª ÏÇñ³é»Éáí ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ïáÏáëÇ Ù»Ãá¹Á: ÜÙ³Ý ·áñÍ³ñùÇó ստացված հասույթի և կապակցված ծախսերի ճանաչման համար սովորաբար կիրառելի են ՀՀՍՄ 11-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ:

18 Կազմակերպությունը կարող է գնորդին ամբողջությամբ փոխանցել անշարժ գույքի վերահսկողությունÁ ¨ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÝ áõ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ ÙÇ³Ýí³· Ï»ñåáí (ûñÇÝ³Ïª ³ßË³ï³ÝùÇ ³í³ñïÇÝ, ³ßË³ï³ÝùÁ Ñ³ÝÓÝ»Éáõý å»ë Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá): ²Ûë ¹»åùáõÙ կազմակերպությունը հասույթը պետք է ճանաչի միայն այն ժամանակ, երբ բավարարվում են ՀՀՍՄ 18-Ç 14-րդ պարագրաֆի բոլոր չափանիշները:

19 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ Ñ»ï³·³ ³ßË³ï³Ýù Ï³ï³ñ»É·Ýáñ¹ÇÝ ³ñ¹»Ý ÇëÏ Ñ³ÝÓÝí³Í ³Ýß³ñÅ ·áõÛùÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í, ³ÛÝ å»ïù ¿ ÐÐØê 18-Ç 19-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ×³Ý³ãÇ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ ¨ Í³Ëë: ä³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ã³÷íÇ ÐÐØê 37-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝçíáõÙ ¿ ï³Ù³¹ñ»É ³å³Ýù Ï³ï³ñ»É ³å³ÝùÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñáÝù ³é³ÝÓÇÝ ï³ñ³Ýç³ï»ÉÇ »Ý ·Ýáñ¹ÇÝ ³ñ¹»Ý ÇëÏ Ñ³ÝÓÝí³Í ³Ýß³ñÅ ·áõÙùÇó, ³ÛÝ å»ïù¿ ï³ñ³Ýç³ï³Í ÉÇÝÇ ÙÝ³ó³Í ³å³ÝùÝ»ñÁ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÁ áñå»ë í³×³éùÇ ³é³ÝÓÇÝ բաղկացուցիչ՝ սույն Մեկնաբանության 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

´³ó³Ñ³Ûï áõÙÝ»ñ

20 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãáõÙ ¿ Ñ³ëáõÛÃÁª ÏÇñ³é»Éáí ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ïáÏáëÇ Ù»Ãá¹Á ³ÛÝ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñáÝù ß³ñáõÝ³Ï³ï³Ý Ï»ñåáíª Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³é³çÁÝÃ³óÇÝ զուգընթաց, բավարարում են ՀՀՍՄ 18-Ç 14-րդ պարագրաֆի բոլոր չափանիշները (տե՛ս սույն Մեկնաբանության պարագրաֆ 17), այն պետք է բացահայտի.

(³) Ã» ÇÝãå»ë ¿ áñáßáõÙ, Ã» áñ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÝ »Ý ß³ñáõÝ³Ï³ï³Ý Ï»ñåáíª Ï³éáõóÙ³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³é³çÁÝÃ³óÇÝ ½áõ·ÁÝÃ³ó, Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýáõù ÐÐØê 18-Ç 14-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ բոլոր չափանիշներին.

(բ) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ³Û¹ å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇó ëï³óí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ.

(·) ³Ý³í³ñï å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñÇ ³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ ³í³ñï³íáõÃÛ³Ý ³ëïÇ×³ÝÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ û·ï³·áñÍí³Í Ù»Ãá¹Ý»ñÁ:

21 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ նկարագրված հաշվետու ամսաթվի դրությամբ անավարտ պայմանագրերի համար կազմակերպությունը պետք է նաև բացահայտի՝

(³) Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÇ ¨ ×³Ý³ãí³Í ß³ÑáõÛÃÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·áõÙ³ñÁ (Ñ³Ý³Í ×³Ý³ãí³Í վնասները)՝ այդ ամսաթվի դրությամբ.

(բ) ëï³óí³Í Ï³ÝË³í×³ñÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ:

ÐÐØê 18-Ç Ñ³í»Éí³ÍÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ

22-23 [ÐÐØê 18-Ç Ñ³í»Éí³ÍáõÙ Ý»ñ³éí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ]:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ ¨ ³ÝóáõÙÁ

24 Կազմակերպությունը պետք է սույն Մեկնաբանությունը կիրառի 2009 թ. հունվարի 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ²í»ÉÇ í³Õ ÏÇñ³éáõÙÁ ÃáõÛÉ³ï³ñ»ÉÇ ¿: ºÃ» կազմակերպությունը Մեկնաբանությունը կիրառում է նախքան 2009 թ. հունվարի 1-Á ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի համար, այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

25 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý Ñ»ï³¹³ñÓ կիրառությամբ՝ ՀՀՍՄ 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 16

Արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրման հեջերը

ÐÕáõÙÝ»ñ

- *ÐÐØê 8՝Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³É»ñ*

- *ԴԴՈՓê 21` ²ñ ï ³ÑÅáõÛÃÇ ÷áË ³Ý³ ÏÙ³Ý ÷áË ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ» ï ¨ ³ÝùÝ»ñÁ*
- *ԴԴՈՓê 39` üÇÝ³Ýë³ Ï³Ý ·ñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ ã³ ÷áõÙÁ*

Ü³Ë³å³ ïÙáõÃÛáõÝ

1. Շատ հաշվետու կազմակերպություններ ներդրումներ ունեն արտերկրյա ստորաբաժանումներում (ինչպես ë³ÑÙ³Ýí³Í ¿ ԴԴՈՓê 21-Ç 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ): Նման արտերկրյա ստորաբաժանումները կարող են լինել ¹áõë ï ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ, ³ëáõÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ, Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñ Ï³Ù Ù³ëÝ³×ÛáõÕ»ñ: ԴԴՈՓê 21-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Çñ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ արտերկրյա ստորաբաժանման համար որոշի ֆունկցիոնալ արժույթը՝ որպես այդ ստորաբաժանման հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթ: Արտերկրյա ստորաբաժանման արդյունքներն ու ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÁ Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí í»ñ³Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները ճաև³ãÇ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքներում մինչև այդ արտերկրյա ստորաբաժանման օտարումը:

2. Արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրումից առաջացած արտարժութային ռիսկի հեջի հաշվապահական հաշվառումը կիրառվում է միայն այն դեպքում, երբ այդ արտերկրյա ստորաբաժանման ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ý»ñ³éí³Í »Ý ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ[64]: Արտերկրյա ստորաբաժանումում ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»ï ³å³í³Í Ñ»ç³íáñíáÕ Ñá¹í³ÍÁ կարող է լինել զուտ ակտիվների գումարը, որը փոքր է կամ հավասար արտերկրյա ստորաբաժանման զáõï ³Ïï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÝ³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇÝ:

3. ԴԴՈՓê 39-ի պահանջներին համաձայն՝ հեջի հաշվապահական հաշվառման փոխհարաբերություններում å»ïù¿Ý³Ë³ï»éí»Ý áñå»ë ÃáõÛÉ³ ï ñí³Í Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í ¨ ÃáõÛÉ³ ï ñí³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ: ºÃ» ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»çÇ ¹»åùáõÙ ³éÏ³ »Ý Ý³Ë³ï»ëված հեջավորման փոխհարաբերություններ, ապա ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ, áñÁ Ï³é³ç³Ý³ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇó, áñÁ áñáßí³Í¿, áñ ïÉÇÝÇ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç, ×³Ý³ãíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ ¨ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ արտերկրյա ստորաբաժանման արդյունքների և ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ»ï¨³Ýùáí առաջացած արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների մեջ:

4. Շատ արտերկրյա ստորաբաժանումներ ունեցող կազմակերպությունը կարող է ենթարկվել մի շարք արտարժութային ռիսկերի: Սույն մեկնաբանությունն օգնում է որոշակիացնել այն աñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏ»ñÁ, որոնք որակվում են որպես արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրման հեջի մաս կազմող Ñ»ç³íáñí³ÍéÇëÏ:

5. ԴԴՈՓê 39-Á ÃáõÛÉ ¿ ï³ÉÇë Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ý³Ë³ï»ëÉ Ï³´Ù ³Í³ÝóÛ³É, Ï³´Ù áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇù (Ï³Ù ³Í³ÝóÛ³É ¨ áã ³Í³ÝóÛ³É ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝÁ) áñå»ë արտարժութային ռիսկի համար նախատեսված հեջավորման գործիքներ: Սույն մեկնաբանությունը հանդիսանում է ուղեցույց, թե խմբի մեջ որտեղ կարող են պահվել արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»ç»ñ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñÁ՝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇÝ:

6. ԴԴՈՓê 21-Á ¨ ԴԴՈՓê 39-ը պահանջում են, որ արտերկրյա ստորաբաժանման արդյունքների ու ֆինանսական íÇ×³ÏÇ í»ñ³Ñ³ßí³րկման հետևանքով առաջացած արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները և ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç Ñ³Ý¹Çë³óáÕ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ·áÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ×³Ý³ãí³Í »Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë՝ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ճշգրտում, այն պահին, երբ մայր կազմակերպությունն օտարում է այդ արտերկրյա ստորաբաժանումը: Սույն մեկնաբանությունը հանդիսանում է ուղեցույց, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը որոշի այն ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó å»ïù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë ¨՛ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ, ¨՛ Ñ»ç³íáñí³ÍÑá¹í³ÍÇÑ³Ù³ñ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

7. Սույն մեկնաբանությունը կիրառվում է այն կազմակերպության կողմից, որը հեջավորում է արտերկրյա ստորաբաժանումում իր զուտ ներդրումներից առաջացող արտարժութային ռիսկը և ցանկանում է այդ հեջը áñ³Ï»É áñå»ë Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý »ÝÃ³Ï³՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ԴԴՈՓê 39-Ç:

64 Սա կլինի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, այն ֆինանսական հաշվետվություններում, որտեղ ներդրումները հաշվառված են բաժնեմասնակցության մեթոդով, այն ֆինանսական հաշվետվություններում, որտեղ համատեղ ձեռնարկումներում ձեռնարկողների մասնակցությունը համամասնորեն է համախմբված (ենթակա է ÷á÷áËÙ³Ý, ÇÝãå»ë ³é³ç³ñÏíի»É ¿ 9-ñ¹ ÙÝÝ³ñÏíáÕ Ý³Ë³·íáõÙ՝ Ð³Ù³ï»Õ Ï³½Ù³íáñáõÙÝ»ñ, áñÁ Ññ³å³ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÙÇç³½·³ÛÇÝ ստանդարտների խորհրդի կողմից 2007 թ. սեպտեմբերին) և այն ֆինանսական հաշվետվություններում, որոնք ներառում են մասնաճյուղ:

Նպատակահարմարության համար սույն մեկնաբանությունում նման կազմակերպությունը նշվում է որպես Ù³ßñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, ÇëÏ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ Ý»ñ³éí³Í »Ý ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման զուտ ակտիվները՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ: Մայր կազմակերպությանը հասցեագրված բոլոր հղումները հավասարապես կիրառվում են նաև այն կազմակերպության նկատմամբ, որն ունի զուտ ներդրում արտերկրյա ստորաբաժանումում՝ որը կարող է ÉÇÝ»É Ñ³Ù³ï»ÕÓ»éÝ³ñÏáõÙ, ³ëáóÇ³óí³Í Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ Ï³ÙÙ³ëÝ³×ÛáõÕ:

8. Սույն մեկնաբանությունը կիրառվում է միայն արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրումների հեջերի նկատմամբ. այն չպետք է համանմանորեն անալոգիայով կիրառվի այլ տեսակի հեջերի հաշվապահական հաշվառման նկատմամբ:

Ð³ñó³¹ñáõÙ

9. ²ñտերկրյա ստորաբաժանումներում ներդրումները կարող են պահվել ուղղակիորեն մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ÏáÕÙÇó, Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Çñ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý Ï³Ù ¹áõëïñ կազմակերպությունների կողմից: Սույն մեկնաբանությամբ դիտարկված հարցադրումները հետևյալն են՝

(³) Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÇ ¿áõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É հեջավորման փոխհարաբերություն՝

(i) ³ñ¹Ûáù Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏ Ý³Ë³ï»ë»É ÙÇ³ûÝ ³ÛÝ արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են մ³ûñ կազմակերպության և իր արտերկրյա ստորաբաժանման ֆունկցիոնալ արժույթների միջև, կամ ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿ Ý³¨ áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏ Ý³Ë³ï»ë»É ³ÛÝ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում Ý»ñÏ³ûó Ù³Ý ³ñÅáõÛÃÇ ¨ ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման ֆունկցիոնալ արժույթի միջև.

(ii) եթե մայր կազմակերպությունը արտերկրյա ստորաբաժանումը պահում է անուղղակիորեն, ³ñ¹Ûáù Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³ñ³é»É ÙÇ³ûÝ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ûÇÝ ³ÛÝ տարբերությունները, որոնք առաջանում են արտերկրյա ստորաբաժանման և դրա անմիջական Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨, Ï³Ù ³ñ¹Ûáù Ñ»ç³íáñí³Í éÇëÏÁ կարող է նաև ներառել արտարժույթի փոխարժեքային որևէ տարբերություններ, որոնք առաջանում են արտերկրյա ստորաբաժանման և áñ¨¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ï³Ù í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨ (³ûëÇÝùÝ` ³ñ¹Ûáù ³ÛÝ ÷³ëïÁ, áñ միջանկյալ մայր կազմակերպությունն է տիրապետում արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ Ý»ñ¹ñáõÙÁ, ³½¹áõÙ¿ í»ñçÝ³Ï³ÝÙ³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïÝï»ë³Ï³Ý éÇëÏÇ íñ³).

բ) խմբի մեջ որտեղ կարող է պահվել հեջավորման գործիքը՝

i) արդյոք հեջի հաշվապահական հաշվառման համար որակվող փոխհարաբերություն կարող են ë³ÑÙ³Ýí»É ÙÇ³ûÝ ³ûÝ ¹»åùáõÙ, »Ã» Çñ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ñ»ç³íáñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÇ ÏáÕÙ ¿, Ï³Ù ³ñ¹Ûáք այդ խմբի ցանկացած կազմակերպություն կարող է å³Ñ»É Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÁ` ³ÝÏ³Ë Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇó.

(ii) արդյոք հեջավորող գործիքի բնույթը (ածանցյալ կամ ոչ ածանցյալ) կամ համախմբման մեթոդը ³½¹áõÙ »Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý íñ³.

(·) ÇÝã ·áõÙ³ñÝ»ñ å»ïù¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»Ý áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë՝ áñå»ë վերադասակարգման ճշգրտումներ, արտերկրյա ստորաբաժանման օտարումից հետո՝

(i) երբ հեջավորված արտերկրյա ստորաբաժանումն օտարվի, հեջավորող գործիքի և այդ արտերկրյա ստորաբաժանման հետ կապված մայñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñï³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³ÑáõëïÇó ÇÝã ·áõÙ³ñÝ»ñ å»ïù¿ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó վերադասակարգվեն որպես շահույթ կամ վնաս մայր կազմակերպության համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ.

(ii) արդյոք համախմբման մեթոդը ազդում է սեփական կապիտալից áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÇ áñáßÙ³Ý íñ³:

Ð»ç³íáñí³Í éÇëÏÇ ¿áõÃÛáõÝÁ ¨ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ նախատեսվել հեջավորման փոխհարաբերություն

10. Ð»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ Ï³ñáÕ ¿ ÏÇñ³éí»É ÙÇ³ÛÝ ³ÛÝ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ տարբերությունների նկատմամբ, որոնք առաջանում են արտերկրյա ստորաբաժանման և մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨:

11. Արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրումից առաջացող արտարժութային ռիսկերի հեջի ժամանակ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ï³ñáÕ ¿ ÉÇÝ»É ½áõï ³ÏïÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ÷áùñ ¿ Ï³Ù Ñ³í³ë³ñ Ù³Ûñ կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված արտերկրյա ստորաբաժանման զուտ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին: Արտերկրյա ստորաբաժանման զուտ ³Ïï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»ÏßéÛÇÝ ³ñÅ»ùÁ, áñը կարող է մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý³Ë³ï»ëí»É áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í, Ï³Ëí³Í ¿ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» արդյոք այդ արտերկրյա ստորաբաժանման որևէ ցածր աստիճանի մայր կազմակերպություն կիրառել է Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ ³Ûդ արտերկրյա ստորաբաժանման բոլոր զուտ ակտիվների կամ դրանց մի մասի նկատմամբ, և որ այդ հաշվապահական հաշվառումը ներառվել է մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

12. Ð»ç³íáñí³Í éÇëÏÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É áñå»ë »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇÝ, áñÝ առաջանում է արտերկրյա ստորաբաժանման և իր որևէ մայր կազմակերպության (անմիջական, միջանկյալ Ï³Ù í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý) ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨: ²ÛÝ ÷³ëï³Á, áñ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ¿ ïÇñ³å»ïáõÙ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÁ, ãÇ ³½¹áõÙ ³ÛÝ ïÝï»ë³Ï³Ý éÇëÏÇ ¿áõÃÛ³Ý íñ³, áñÝ ³é³ç³Ýáõٿ í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÇó:

13. Արտարժույթի ռիսկին ենթարկվածությունը, որն առաջանում է արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրումներից, կարող է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությáõÝÝ»ñáõÙ Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý հաշվառման ենթակա որակվել միայն մեկ անգամ: Ուստի, եթե արտերկրյա ստորաբաժանման միևնույն զուտ ակտիվները միևնույն ռիսկի համար հեջավորված են խմբի մեկից ավելի մայր կազմակերպությունների ÏáÕÙÇó (ûñÇÝ³Ï`¨´ ³ÝÙÇç³Ï³Ý, ¨´ áã ³ÝÙÇç³Ï³Ý Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý), ³å³ ÙÇ³ÛÝÙ»Ï Ñ»ç³íáñáÕ փոխհարաբերություն է որակվում հեջի հաշվապահական հաշվառման ենթակա վերջնական մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում: Մեկ մայր կազմակերպության կողմից իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններնáõÙ Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý փոխհարաբերությունը չպետք է պահպանվի մեկ այլ՝ ավելի բարձր աստիճանի մայր կազմակերպության կողմից: Այնուամենայնիվ, եթե այն պահպանված չէ բարձր աստիճանի մայր կազմակերպության կողմից, ³å³ ó³Íñ ³ëïÇ×³ÝÇ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏÇñ³é³Í Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù ¿ հակադարձվի նախքան բարձր աստիճանի մայր կա½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ×³Ý³ãáõÙÁ:

àñï»Õ Ï³ñáÕ ¿ å³Ñí»É Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÁ

14. ²Í³ÝóÛ³É Ï³Ùáã³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÁ (Ï³Ù³Í³ÝóÛ³É ¨ áã³Í³ÝóÛ³É ·áñÍÇùÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÏóáõÃÛáõÝÁ) Ï³ñáÕ է նախատեսվել որպես հեջավորման գործիք արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»çáõÙ: Հեջավորող գործիքը (գործիքները) կարող է պահվել միևնույն խմբի ցանկացած կազմակերպության կամ կազմակերպությունների կողմից (բացառությամբ այն արտերկրյա ստորաբաժանումից, որը հեջավորվում է), քանի դեռ բավարարված են ՀՀՍՍ 39-Ç 88-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ³ÛÝ å³Ñ³նչները, որոնք վերաբերում են զուտ ներդրման հեջի նախատեսմանը, փաստաթղթավորմանը և արդյունավետությանը: Մասնավորապես, խմբի տարբեր աստիճաններում հնարավոր տարբեր հեջավորման նախատեսումների պատճառով խմբի Ñ»ç³íáñÙ³Ý é³½Ù³í³ñáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ Ñëï³Ïáñ»Ý÷³ëï³ÃÕÃ³íáñíÇ:

15. ²ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ýå³ï³Ïáí` ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÇ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ñ³ßí³ñÏíáõÙ ¿ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ ÑÇÙ³Ý վրա, որի ֆունկցիոնալ արժույթի նկատմամբ էլ չափվում է ռիսկը՝ հեջի հաշվապահական հաշվառÙ³Ý ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: Î³Ëí³Í ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» áñï»Õ ¿ å³Ñí³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý գործիքը՝ հեջի հաշվապահական հաշվառման բացակայության դեպքում արժեքի ընդհանուր ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ×³Ý³ãí»É ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ, Ï³Ù ¿É »ñÏáõëáõÙ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ïÙ³Ý íñ³ãÇ ³½¹áõÙ ³ÛÝ, Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÇ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ãí³Í ¿ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, Ã» ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ: àñå»ë Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ÏÇñ³éÙ³Ý Ù³ë՝ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ù³ëÁ Ý»ñ³éíáõÙ ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý արդյունքներում: Արդյունավետության գնահատման վրա չի ներգործում ոչ համախմբման մեթոդը, ոչ էլ այն, Ã» ³ñ¹Ûáù Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÁ ³Í³ÝóÛ³É¿, Ã» áã:

Հեջավորված արտերկրյա ստորաբաժանման ûï³ñáõÙÁ

16. Երբ հեջավորված արտերկրյա ստորաբաժանումն օտարվում է, այն գումարը, որը հեջավորման գործիքի առումով մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտարժույթի í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³ÑáõëïÇó å»ïù ¿ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íÇ áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë՝ áñå»ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý ×ß·ñïáõÙ, ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñÁ å»ïù¿ áñáßíÇ Áëï ÐÐØê 39-Ç 102-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ: ²Û¹ ·áõÙ³ñÁ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ ·Íáí Ïáõï³Ï³ÛÇÝ ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ¿, áñÁ áñáßí³Í¿ áñå»ë ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïÑ»ç:

17. Արտերկրյա ստորաբաժանումում զուտ ներդրմանը վերաբերող մայր կազմակերպության համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³ÑáõëïÇó áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáÕ ·áõÙ³ñÁ՝ ÐÐØê 21-Ç 48-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ³ÛÝ ·áõÙ³ñÝ¿, áñÁ Ý»ñ³éí³Í¿ ³Û¹ Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ñï³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³ÑáõëïáõÙ ïíÛ³É արտերկրյա ստորաբաժանման գծով: Վերջնական մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում բոլոր արտերկրյա ստորաբաժանումների գծով արտարժույթի վերահաշվարկման å³ÑáõëïáõÙ ×³Ý³ãí³Í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ½áõï ·áõÙ³ñÇ íñ³ãÇ ³½áõÙ Ñ³Ù³ÛÉ³Ý å³ÑáõëïáõÙ ïíÛ³É արտերկրյա ստորաբաժանման գծով: Սակայն այն փաստը, թե արդյոք վերջնական մայր կազմակերպությունը կիրառում է համախմբման ուղղակի, թե քայլ առ քայլ մեթոդը, կարող է ազդել այդ առանձին արտերկրյա ստորաբաժանմանը վերագրվող արտարժույթի í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³ÑáõëïáõÙ Ý»ñ³éí³Í ·áõÙ³ñÇ íñ³[65]: Ð³Ùախմբման քայլ առ քայլ մեթոդը կարող է հանգեցնել այն բանին, որ որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվի մի գումար, որը տարբեր է հեջի արդյունավետությունը որոշելու համար օգտագործված գումարից: Այս տարբերությունից կարելի է խուսափել՝ որոշելով այդ արտերկրյա ստորաբաժանմանը վերաբերող գումարը այն չափով, որը կգոյանար, եթե կիրառված լիներ համախմբման ուղղակի մեթոդը: ՀՀՍՍ 21-Á ãÇ å³Ñ³Ýçáõù, áñ Ï³ï³ñíÇ ³Ûë ×ß·ñïáõÙÁ: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí, ë³ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÁÝïñáõÃÛáõÝ¿, áñÁ պետք է հետևողականորեն կիրառվի բոլոր զուտ ներդրումների նկատմամբ:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

18. Սույն մեկնաբանությունը կազմակերպությունը պետք է կիրառի 2008 թ. հոկտեմբերի 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է: Եթե կազմակերպությունը սույն մեկնաբանությունը կիրառում է 2008 թ. հոկտեմբերի 1-Çó ßáõï ëÏëíáÕ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը:

²ÝóáõÙÁ

19. ÐÐØê 8-ը հատկանշում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը կիրառի մեկնաբանության սկզբնական ÏÇñ³éÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ: Կազմակերպությունը պարտավոր չէ կատարել այդ պահանջները սույն մեկնաբանությունն առաջին անգամ ÏÇñ³é»ÉÇë: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÁ Ý³Ë³ï»ë»É ¿ñ áñå»ë ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»ç, բայց այդ հեջը չի բավարարում սույն մեկնաբանության հեջի հաշվապահական հաշվառման պայմաններին, ³å³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ ÐÐØê 39-Á, áñå»ë½Ç ³é³çÁÝÃ³ó Ï»ñåáí ¹³¹³ñ»óÝÇ Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³ÝÑ³ßí³éáõÙÁ:

Ð³í»Éí³Í

ÎÇñ³éÙ³Ý áõÕ»óáõÛó

Սույն հավելվածը սույն մեկնաբանության անբաժանելի մասն է:

Îàô1 Սույն հավելվածը լուսաբանում է մեկնաբանության կիրառումը՝ օգտագործելով ստորև ներկայացված կորպորատիվ կառուցվածքը: Նկարագրված հեջավորող փոխհարաբերությունների բոլոր դեպքերում ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ëïáõ·íÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê39-Ç՝ ãÝ³Û³Í ëáõÛÝ Ñ³í»É³íáõÙ ³Û¹

[65] Ուղղակի մեթոդը համախմբման մեթոդ է, ըստ որի՝ արտերկրյա ստորաբաժանման ֆինանսական հաշվետվությունները í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ý ³ÝÙÇç³å»ë í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí: ø³ÛÉ ³é ù³ÛÉ Ù»Ãá¹Á համախմբման մեթոդ է, ըստ որի՝ արտերկրյա ստորաբաժանման ֆինանսական հաշվետվությունները սկզբում í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ý áñ¨¿ ÙÇç³ÝÏÛ³É Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñç) ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí, ÇëÏ Ñ»ïá í»ñ³Ñ³ßí³ñÏíáõÙ í»ñçÝ³Ï³Ý Ù³Ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí (Ï³Ù Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ³ñÅáõÛÃáí, »Ã» տարբեր է):

ëïáõ·áõÙÁ ãÇ ÙÝÝ³ñÏíáõÙ: Ø³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ՝ հանդիսանալով խմբի վերջնական մայր կազմակերպություն, իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում է իր ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí՝ »íñáÛáí (EUR): ¸áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñÁ Ýñ³Ýå³ïÏ³Ýáõû է ամբողջությամբ: Մայր կազմակերպության £500 ÙÇÉÇáÝ ½áõïÝ»ñ¹ñáõÙÁ ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ (ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ ¿ ýáõÝïë ï»éÉÇÝ·Á (GBP)) Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ (ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ ¿ ²ØÜ ¹áÉ³ñ (USD)) ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ï³ï³ñ³Í $300 ÙÇÉÇáÝ ½áõïÝ»ñ¹ñÙ³Ý £159 ÙÇÉÇáÝÇ Ñ³Ù³ñÅ»ùÁ: ²ÛÉ Ï»ñå ³ë³Í՝ ´ ¹áõëïñ կազմակերպության զուտ ակտիվները, բացի Գ դուստր կազմակերպությունում իր ներդրումից, £341 ÙÇÉÇáÝ¿:

Ð»ç³íáñí³Í éÇëÏÇ ¿áõÃÛáõÝÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É Ñ»ç³íáñÙ³Ý փոխհարաբերություն (պարագրաֆներ 10-13)

Îàô2 Ø³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ç³íáñ»É ², ´ ¨ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇó Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñáõÙ Çñ áõÝ»ó³Í ½áõïÝ»ñ¹ñáõÙÁ Çñ»Ýó Ñ³Ù³å³ïëË³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ (×³åáÝ³Ï³Ý Ç»Ý (JPY), ýáõÝïë ï»éÉÇÝ· ¨ ²ØÜ ¹áÉ³ñ) ¨ »íñáÛÇ ÙÇç¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏ»ñÇ ·íáí: ´³óÇ ³Û¹, Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ç³íáñ»É ´ ¨ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨ »Õ³Í USD/GBP ³ñï³ñÅáõÛÃÇ փոխարժեքային ռիսկը: Իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում Բ դուստր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ç³íáñ»É ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõïÝ»ñ¹ñáõÙÁ ²ØÜ ¹áÉ³ñáí ¨ ýáõÝïë ï»éÉÇÝ·áí ³ñï³Ñ³Ûïí³Í Çñ»Ýó ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ·íáí: Ð»ï¨Û³É ûñÇÝ³ÏÝ»ñáõÙ Ý³Ë³ï»ëí³Í éÇëÏÁ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ¿, ù³ÝÇ áñ Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÝ»ñÝ ³Í³ÝóÛ³É ã»Ý: ºÃ» Ñ»ç³íáñáÕ ·áñÍÇùÝ»ñÁ ÉÇÝ»ÇÝ ýáñí³ñ¹³ÛÇÝ å³ÛÙ³Ý·ñ»ñ, ³å³ Ù³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÝ³Ë³ï»ë»ñ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ýáñí³ñ¹ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÁ:

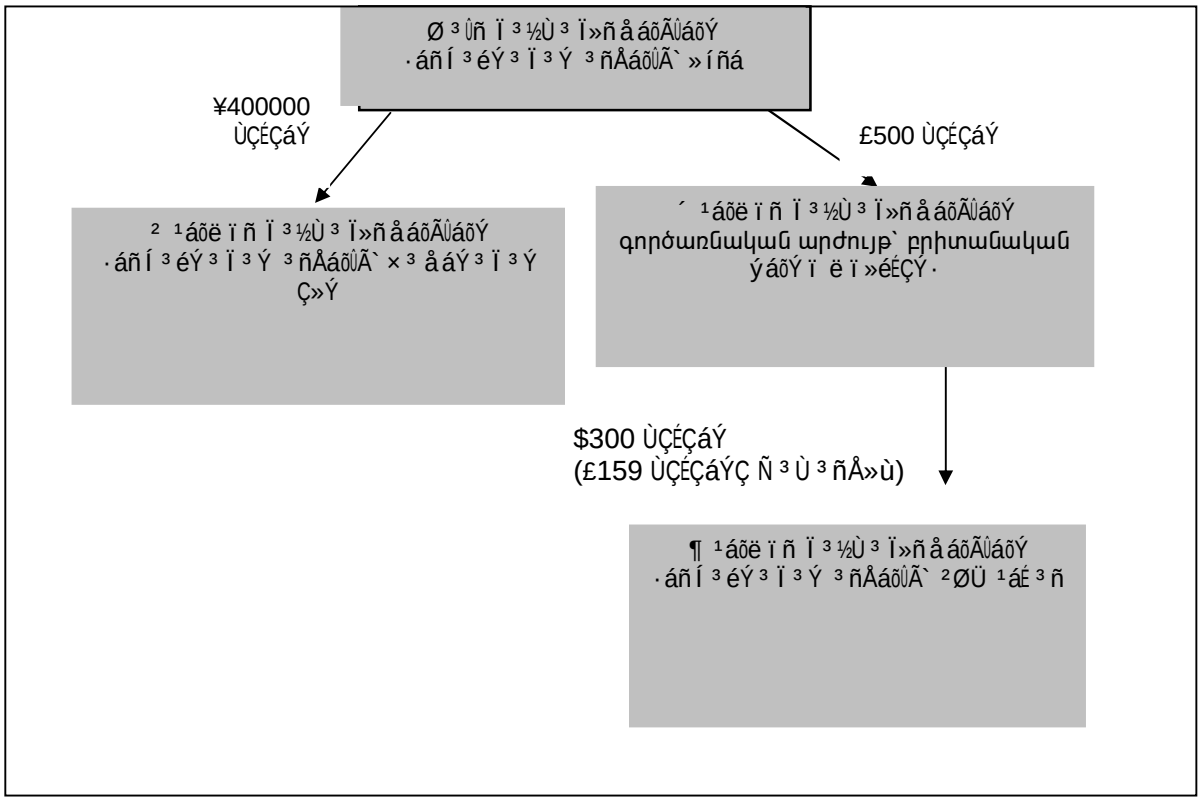

Ð»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÇ Ñ³Ù³ñ Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ëí»É Ñ»ç³íáñÙ³Ý փոխհարաբերություն (պարագրաýÝ»ñ 10-13)

Îàô3 Ø³ÛñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ó³ÝÏ³ÝáõÙ ¿ Ñ»ç³íáñ»É ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõïÝ»ñ¹ñÙ³Ý ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÁ: ºÝÃ³¹ñ»Ýù, áñ ² ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÇ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ³ÛÇÝ ëï³óí³Í ÷áË³éáõÃÛáõÝ: Ð³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï±ղջղնի սկզբին Ա ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³ÏïÇÍÝ»ñÁ Ï³½ÙáõÙ »Ý ¥400000 ÙÇÉÇáÝ, Ý»ñ³éû³É $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ Ï³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛáõÝÇó ëï³óí³Í ÙáõïùÁ:

Îàô4 Ð»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÁ Ï³ñáÕ¿ ÉÇÝ»É½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ ÷áùñ¿ Ï³Ù Ñ³í³ë³ñ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ($300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ) Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý հաշվեկշռային արժեքին, որը ներկայացված է իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում: Իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում մայր կազմակերպությունը կարող է Ý³Ë³ï»ë»É² ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÏ³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ áñå»ë EUR/USD-Ç ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»ç³íáñáõÙ, áñÁ Ï³åí³Í¿ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ½áõï ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ Çñ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»ï: ²Ûë ¹»åùáõÙ` Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ¹ñáõÛÃÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, EUR/USD արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները և՛ ²¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÏ³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý Ù³ëáí, ¨´ ¶ ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ½áõï Ý»ñùրման մասով ներառվում են մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³Ñáõëïáõ Ù:

Îàô5 Հեջի հաշվապահական հաշվառման բացակայության դեպքում Ա դուստր կազմակերպության $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÏ³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý ³éáõÙáí USD/EUR ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ùÇ ընդհանուր տարբերությունը պետք է ճանաչվի մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå՝

- ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ù»ç USD/JPY ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ՝ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í»íñáÛáí, ¨
- JPY/EUR ÁÝÃ³óÇÏ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ:

Îàô4 պարագրաֆում ներկայացված նախատեսման փոխարեն՝ իր համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ² ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÏ³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ý³Ë³ï»ë»É´¨ ¶ ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ GBP/USD ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ²Ûë ¹»åùáõÙ ² ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÏ³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý ·ÍáíUSD/EUR արտարժույթի փոխարժեքային ընդհանուր տարբերությունը կճանաչվի մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում հետևյալ կերպ՝

- GBP/USD ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ¶ ¹áõëïñ կազմակերպությանը վերաբերող արտաÑÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³Ñáõëïáõ Ù.
- GBP/JPY ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ՝ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í»íñáÛáí ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ. ¨
- JPY/EUR ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ:

Îàô6 Իր համախմբված ֆինանսաÏ³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ ² ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ Ï³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛáõÝÁ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ¨´ EUR/USD, ¨´ GBP/USD ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏ»ñÇ Ñ»ç³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: Ø»Ï Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù Ï³ñáÕ¿ Ñ»ç³íáñ»É ÙÇ¨Ýáõ՝Ý Ý³Ë³ï»ëí³Í éÇëÏÁ ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ³Ý·³Ù: ´ ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ï³ñáÕ ÏÇñ³é»É Ñ»çÇ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý հաշվառումն իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, որովհետև հեջավորող գործիքը ·ïÝíáõÙ¿ ´ ¨ ¶ ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇg բաղկացած խմբից դուրս:

Խմբի մեջ որտեղ կարող է պահվել հեջավորման գործիքը (պարագրաֆ 14 և 15)

Îàô7 Ինչպես նշվել է ԿՈՒՏ պարագրաֆում, հեջի հաշվապահական հաշվառման բացակայության դեպքում Ա ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÏ³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃ³Ý ³ñÅ»ùÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏÇ ·Íáí Ï·ñ³Ýóí»ñ ¨´ áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë (USD/JPY ë÷áÃ éÇëÏÇ ·Íáí), ¨´ áñå»ë ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³ñ¹ÛáõÝù (EUR/JPY սփոթ ռիսկի գծով) մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ: ºñÏáõ·áõÙ³ñÝ»ñÝ¿É Ý»ñ³éáõÙ»Ý՝ Îàô4 å³ñ³·³ýáõÙ Ý³Ë³ï»ëí³Í Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ·Ý³Ñ³ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ù³ÝÇ áñ Ñ»çÇ ÷³ëï³ÃÕÃ³íáñÙ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ՝ ¨´ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÇ, ¨´ Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³ÍÇ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³ßí³ñÏíáõÙ »Ý áã Ã» ¶ ¹áõëïñÏ³½Ù³Ï»ñåáõÃ³Ý ²ØÜ ¹áÉ³ñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ, ³ÛÉ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý »íñá ֆունկցիոնալ արժույթի հիման վրա: Համախմբման մեթոդը (այսինքն՝ ուղղակի կամ քայլ առ քայլ) չի ³½¹áõÙ Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý ·Ý³Ñ³ï»Ù³Ý íñ³:

àñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ ³ñï»ñÏñû³ ստորաբաժանման օտարումից հետո (պարագրաֆներ 16 և 17)

Î àô8 Երբ Գ դուստր կազմակերպությունն օտարվի, մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ³ñï³ñÅáõÛÃÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý å³Ñáõëï Çó (²ì ä) áñå»ë ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ë í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·íáÕ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ Ñ»ï¨Û³ÉÝ»Ý`

(³) ²¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ Ï³½ÙáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÃÛ³Ý ³éáõÙáí, Áëï ÐÐØê 39-Ç å³Ñ³ÝçÇ áñáß³ÏÇ³óíáÕ ·áõÙ³ñÁ, ³ûëÇÝùÝ` ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëïÇ ·Íáí ³ñÅ»ùÇ ³ÛÝ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É ¿ ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñáõÙ áñå»ë Ñ»çÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ù³ë.

(բ) ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÇ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ³éáõÙáí, կազմակերպության համախմբման մեթոդով որոշված գումարը: Եթե մայր կազմակերպությունը ·áñÍ³ÍÇ áõÕÕ³ÏÇ Ù»ÃáÍÁ, ³å³ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³éáõÙáí ²ì ä-Ý ÏáñáßíÇ áõÕÕ³ÏÇ EUR/USD ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùáí: ºÃ» Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áñÍ³ÍÇ ù³ûÉ ³é ù³ûÉ Ù»ÃáÍÁ, ³å³ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³éáõÙáí Çñ ²ì ä-Ý ÏáñáßíÇ ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í ²ì ä-áí, áñÝ ³ñï³óáÉáõÙ ¿ GBP/USD ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÀ` í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí³Í Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáí` û·ï³·áñÍ»Éáí EUR/GBP ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ: Ü³Ëáñ¹ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý կողմից համախմբման քայլ առ քայլ մեթոդ՝ Çû·ï³·áñÍáõÙÁ ãÇ å³Ñ³ÝçáõÙ Ï³Ù ³ñ·»Éáõ Ù, áñå»ë½Ç ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ûï³ñáõÙÇó Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áñå»ë ²ì ä-Çó í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·Ù³Ý »ÝÃ³Ï³ ·áõÙ³ñ, áñáßÇ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÝ ÇÝùÁ Ï×³Ý³ã»ñ, »Ã» ÙÇßï ûï³·áñÍ»ñ áõÕÕ³ÏÇ Ù»ÃáÍÁ` Ï³Ëí³Í Çñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝÇó:

Մեկից ավելի արտերկրյա ստորաբաժանումների հեջավորումը (պարագրաֆներ 11, 13 ¨ 15)

Î àô9 Հետևյալ օրինակները լուսաբանում են, որ մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÛÝ éÇëÏÁ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ»ç³íáñí»É, ÙÇßï Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ Çñ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ (»íñá) ¨ ´ áõ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÙÇç¨ »Õ³Í éÇëÏÁ: ²ÝÏ³Ë ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÇó, Ã» Ñ»ç»ñÝ ÇÝãå»ë »Ý Ý³Ë³ï»ëí³Í ³ÛÝ ³é³í»É³·áõÛÝ ·áõÙ³ñÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ÉÇÝ»É ³ñ¹ÛáõÝ³í»ï Ñ»ç»ñ` Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåության համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների արտարժույթի վերահաշվարկման պահուստներում ներառվելու համար, երբ երկու արտերկրյա ստորաբաժանումներն էլ հեջավորված են, հանդիսանում են $300 միլիոն ԱՄՆ դոլարը EUR/USD éÇëÏÇ ·Íáí ¨ £341 ÙÇÉÇáÝ ýáõÝï ëï»éÉÇ·Á EUR/GBP éÇëÏÇ ·Íáí: ²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇó ³é³ç³óí³Í ³ñÅ»ùÇ ³ÛÉ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ý»ñ³éíáõÙ »Ý Ù³ûñ կազմակերպության համախմբված շահույթների կամ վնասների մեջ: Անշուշտ, հնարավոր է, որ մայր Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñÁ Ý³Ë³ï»ë»ñ ÙÇ³ÛÝ USD/GBP ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³ñ Ï³Ù £500 ÙÇÉÇáÝ ýáõÝï ëï»éÉÇ·Á`ÙÇ³ÛÝ GBP/EUR ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ Ñ³Ù³ñ:

Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ïÇñ³å»ïáõÙ ¿ ¨´ ²ØÜ ¹áÉ³ñáí, ¨´ բրիտանական ýáõÝï ëï»éÉÇ·áí ³ñï³Ñ³Ûï³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ

Î àô10 Ø³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ó³ÝÏ³Ý³É Ñ»ç³íáñ»É´ ¨ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³ñÅ»ù³ÛÇÝ éÇëÏ»ñÁ: ºÝÁ³¹ñ»Ýù, áñ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ïÇñ³å»ïáõÙ ¿ ²ØÜ ¹áÉ³ñáí ¨ ýáõÝï ëï»éÉÇ·áí ³ñï³Ñ³Ûï³Í Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÝ»ñ, áñáÝù Ï³ñáÕ ¿ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ´ ¨ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Çñ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ Ñ»ç»ñ: ²ÛÝ Ý³Ë³ï»ëáõÙÝ»ñÁ, áñ Ï³ñáÕ ¿ ³Ý»É Ù³ûñ կազմակերպությունն իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, ներառում են հետևյալը, ը³ÛóãÝë³ÑÙ³Ý÷³Ï íáõÙ ¹ñ³Ýóáí`

(³) $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñáí ³ñï³Ñ³ÛïÍ³Í Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù, áñÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ áñå»ë Ñ»ç ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ³ñ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÇ éÇëÏÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ ³ñï³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË³ñÅ»ùÇÝ (EUR/USD) »ÝÃ³ñÏí³ÍáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÙÇÝã¨ £341 ÙÇÉÇáÝ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇù, áñÁ Ý³Ë³ï»ëí³Í ¿ áñå»ë Ñ»ç ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ £341 ÙÇÉÇáÝ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ³Ù³ñ, áñÇ éÇëÏÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ ¿ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ¨ ´

¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ÙÇç¨ ³ñ ï ³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË ³ñÅ»ùÇÝ (EUR/GBP) »ÝÃ ³ñÏ í ³ ÍáõÃÛáõÝÁ.

(բ) $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ ³ñáí ³ñ ï ³Ñ ³Ûï í ³ Í Ñ»ç ³íáñÙ ³Ý ·áñÍÇù, áñÁ Ý ³Ë ³ ï»ëí ³ Í ¿ áñå»ë Ñ»ç ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ ³ñ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ ñ, áñÇ éÇëÏÁ Ñ ³Ù ³ ñíáõÙ ¿ ´ ¨ ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ ³ñ ï ³ñÅáõÛÃÇ ë÷áË ³ñÅ»ùÇÝ (GBP/USD) »ÝÃ ³ñÏ í ³ ÍáõÃÛáõÝÁ, ÇÝãå»ë Ý ³¨ ÙÇÝã¨ £500 ÙÇÉÇáÝ Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇù, áñÁ Ý ³Ë ³ ï»ëí ³ Í ¿ áñå»ë Ñ»ç ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ £500 ÙÇÉÇáÝ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ ñ, áñÇ éÇëÏÁ Ñ ³Ù ³ ñíáõÙ ¿ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ¨ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ÙÇç¨ ³ñ ï ³ñÅáõÛÃÇ ë÷áË ³ñÅ»ùÇÝ (EUR/GBP) »ÝÃ ³ñÏ í ³ ÍáõÃÛáõÝÁ:

Î àõ11 Գ դուստր կազմակերպությունում մայր կազմակերպության զուտ ներդրման EUR/USD ռիսկը տարբեր է ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý EUR/GBP éÇëÏÇó: ²ÛÝáõ ³Ù»Ý ³ÛÝÇí, Î àõ10(³) å ³ñ ³·ñ ³ýáõÙ ÝÏ ³ñ ³·ñí ³Í ¹»åùÇ å ³ñ ³·³ÛáõÙ Ý ³Ë ³ ï»ë»Éáí ²ØÜ ¹áÉ ³ñáí ³ñ ï ³Ñ ³Ûï í ³ Í ÇñÏáÕÙÇó å ³ÑíáÕ Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇùÁ, Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ ³ñ¹»Ý ամբողջովին հեջավորում է Գ դուստր կազմակերպությունում իր ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý EUR/USD éÇëÏÁ: ºÃ» մայր կազմակերպությունը նախատեսեր նաև բրիտանական ֆունտ ստեռլինգով արտահայտված՝ Çñ ÏáÕÙÇó å ³ÑíáÕ ·áñÍÇùÁ áñå»ë ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ £500 ÙÇÉÇáÝ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý Ñ»ç, ³ å ³ ³Ûï ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý £159 ÙÇÉÇáÝÁ, áñÝ Çñ»ÝÇó Ý»ñÏ ³Ù ³ óÝáõÙ ¿ ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ԱՄՆ դոլարով կատարված իր զուտ ներդրման բրիտանական ֆունտ ստեռլինգով արտահայտված համարժեքը, մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ÏÑ»ç ³ íáñí»ñ ÏñÏÝ ³ ÏÇ GBP/EUR éÇëÏÇ ·ÍáÍ:

Î àõ12 ԿՈՒ10(բ) պարագրաýáõÙ ÝÏ ³ñ ³·ñí ³Í ¹»åùÇ å ³ñ ³·³ÛáõÙ, »Ã» Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ ³ñ ï ³ñÅáõÛÃÇ ë÷áÃ ÷áË ³ñÅ»ùÇÝ (GBP/USD) »ÝÃ ³ñÏ í ³ ÍáõÃÛáõÝ, ³ å ³ Çñ $300 ÙÇÉÇáÝ ²ØÜ ¹áÉ ³ñáí ³ñ ï ³Ñ ³Ûï í ³ Í Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇùÇ ³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛ ³Ý ÙÇ ³ÛÝ GBP/USD Ù ³ëÁ ÏÝ»ñ ³éíÇ Ù ³ûñ կազմակերպության՝ Գ դուստր կազմակերպությանը վերաբերող արտարժույթի վերահաշվարկման å ³ÑáõëïáõÙ: öá÷áËáõÃÛ ³Ý ÙÝ ³ó ³Í Ù ³ëÁ (áñÁ Ñ ³Ù ³ñå»ù ¿ GBP/EUR ÷á÷áËáõÃÛ ³ÝÁ £159 ÙÇÉÇáÝÇ ·Íáí) Ý»ñ ³éí ³Í ÏÉÇÝÇ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý Ñ ³մախմբված չահույթի կամ վնասի մեջ, ինչպես Î àõ5 å ³ñ ³·ñ ³ýÇ ¹»åùáõÙ: ø ³ÝÇ áñ ´ ¨ ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç¨ USD/GBP éÇëÏÇ Ý ³Ë ³ ï»ëáõÙÁ ãÇ Ý»ñ ³éáõÙ GBP/EUR éÇëÏÁ, Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ ¿ Ý ³Ë ³ ï»ë»É ÙÇÝã¨ £500 ÙÇÉÇáÝ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõ ï Ý»ñ¹ñáõÙÇó՝ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ¨ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ÙÇç¨ ³ñ ï ³ñÅáõÛÃÇ ë÷áË ³ñÅ»ùÇ (GBP/EUR) éÇëÏÇ »ÝÃ ³ñÏ í ³ ÍáõÃÛáõÝÁ Ñ»ç ³ íáñ»Éáõ Ñ ³Ù ³ ñ:

´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å ³ÑáõÙ ¿ ²ØÜ ¹áÉ ³ñáí ³ñ ï ³Ñ ³Ûï í ³ Í Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇù

Î àõ13 ºÝÃ ³¹ñ»Ýù, áñ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å ³ÑáõÙ ¿ $300 ÙÇÉÇáÝ ³ñ ï ³ùÇÝ å ³ñ ï ù, áñÇ Ùáõ ï ù»ñÁ փոխանցվել են մայր կազմակերպություն ֆունտ ստեռլինգով արտահայտված ներխմբային ÷áË ³ éáõÃÛ ³Ý ÙÇçáóáí: ø ³ÝÇ áñ ¨´ ³ Ï ï ÇÍÝ»ñÁ, ¨´ å ³ñ ï ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ³ ×»É »Ý £159 ÙÇÉÇáÝáí, ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý զուտ ակտիվները մնում են անփոփոխ: Իր համախմբված ֆինանսական Ñ ³ßí» ï íáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ ¿ñ ³ñ ï ³ùÇÝ å ³ñ ï ùÁ Ý ³Ë ³ ï»ë»É áñå»ë ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý GBP/USD éÇëÏÇ Ñ»ç: Ø ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ ¿ å ³Ñå ³Ý»É ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ÏáÕÙÇó ³Ûï Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇùÇ Ý ³Ë ³ ï»ëáõÙÁ ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ $300 ÙÇÉÇáÝ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý GBP/USD éÇëÏÇ Ñ»çÇ Ñ ³Ù ³ñ (ï»ë å ³ñ ³·ñ ³ý 13), ¨ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï ³ñáÕ ¿ Ý ³Ë ³ ï»ë»É Çñ ïÇñ ³å»ï ³ Í ýáõÝï ëï»ëÉÇÝ·áí ³ñ ï ³Ñ ³Ûï í ³ Í Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇùÁ áñå»ë ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ áÕç £500 ÙÇÉÇáÝ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý Ñ»ç: ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý Ý ³Ë ³ ï»ë ³ Í ³é ³çÇÝ Ñ»çÁ Ï·Ý ³Ñ ³ ï ÍÇ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ ³É ³ñÅáõÛÃÇ (ýáõÝï ëï»éÇÝ·) ÑÇÙ ³Ý íñ ³, ÇëÏ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý Ý ³Ë ³ ï»ë ³ Í »ñÏñáñ¹ Ñ»çÁ Ï·Ý ³Ñ ³ ï ÍÇ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ ³É ³ñÅáõÛÃÇ (»íñá) ÑÇÙ ³Ý íñ ³: ²ûë ¹»åùáõÙ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ²ØÜ ¹áÉ ³ñáí ³ñ ï ³Ñ ³Ûï í ³ Í Ñ»ç ³ íáñÙ ³Ý ·áñÍÇùáí Ñ»ç ³ íáñí»É ¿ ÙÇ ³ÛÝ ¶ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý ½áõ ï ներդրման GBP/USD ռիսկը, այլ ոչ թե ամբողջ EUR/USD ռիսկը: Հետևաբար, Բ դուստր Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý £500 ÙÇÉÇáÝ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý áÕç EUR/GBP éÇëÏÁ կարող է հեջավորվել մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Î àõ14 ²ÛÝáõ ³Ù»Ý ³ÛÝÇí, ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³ÝÁ í×³ñí»ÉÇù Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý £159 ÙÇÉÇáÝ å ³ñ ï ùÇ Ñ ³ßí ³ éáõÙÁ ÝáõÛÝå»ë å» ï ù ¿ Ñ ³ßíÇ ³éÝ»É: ºÃ» Ù ³ûñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛ ³Ý í×³ñÙ ³Ý »ÝÃ ³ Ï ³ å ³ñ ï ùÁ ãÑ ³Ù ³ ñíÇ ´ ¹áõë ï ñ Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõ ï Ý»ñ¹ñÙ ³Ý Ù ³ë ÐÐØê 21-Ç 15-ñ¹ պարագրաֆի պայմանները չբավարարելու պատճառով, ապա դրա վերահաշվարկից առաջացած

GBP/EUR արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունը պետք է ներառվի Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý համախմբված շահույթում կամ վնասում: Եթե Բ դուստր կազմակերպությանը վճարվելիք £159 ÙÇÉÇáÝ å³ñïùÁ Ñ³Ù³ñíÇ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ù³ë, ³å³ ³Û¹ ½áõï Ý»ñ¹ñáõÙÁ ÏÉÇÝ»ñ ÙÇ³ÛÝ £341 ÙÇÉÇáÝ, ¨ ³ÛÝ ·áõÙ³ñÁ, áñÁ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÏÏ³ñáÕ³Ý³ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë Ñ»ç³íáñí³Í Ñá¹í³Í GBP/EUR éÇëÏÇ Ñ³Ù³ñ, ÏÝí³½Ç £500 ÙÇÉÇáÝÇó £341 ÙÇÉÇáÝ համապատասխանաբար:

Îàô15 ºÃ» Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ï³¹³ñÓÇ ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ï»ë³Í Ñ»ç³íáñáÕ փոխհարաբերությունը, ապա մայր կազմակերպությունը կկարողանա´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ïÇñ³å»ï³Í $300 ÙÇÉÇáÝ ³ñï³ùÇÝ ÷áËé³éáõÃÛáõÝÁ Ý³Ë³ï»ë»É áñå»ë ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ $300 ÙÇÉÇáÝ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»ç EUR/USD éÇëÏÇ Ñ³Ù³ñ, ¨ ýáõÝï ëï»éÉÇÝ·áí ³ñï³Ñ³Ûï³Ì՝ Çñ ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ Ñ»ç³íáñÙ³Ý ·áñÍÇùÁ ÏÝ³Ë³ï»ëÇ áñå»ë ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ ÙÇ³ÛÝ ÙÇÝã¨ £341 ÙÇÉÇáÝ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý Ñ»ç: ²Ûë ¹»åùáõÙ »ñÏáõ Ñ»ç»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛáõÝÁ ÏÑ³ßí³ñÏíÇ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃÇ (»íñá) ÑÇÙ³Ý վրա: Հետևաբար, և´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó å³ÑíáÕ ³ñï³ùÇÝ ÷áË³éáõÛ³Ý ³ñÅ»ùÇ USD/GBP ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ, ¨´ ´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ Ù³ûñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í×³ñí»ÉÇù å³ïï»ùÇ ³ñÅ»ùÇ GBP/EUR ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ (ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ù³ñÅ»ù »Ý USD/EUR-ÇÝ) կներառվի մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների արտարժույթÇ վերահաշվարկման պահուստում: Քանի որ մայր կազմակերպությունն արդեն ամբողջովին հեջավորել է ¶ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý EUR/USD éÇëÏÁ, EUR/GBP éÇëÏÇ Ñ³Ù³ñ ³ÛÝ Ï³ñáÕ¿Ñ»ç³íáñ»É´ ¹áõëïñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝáõÙ Çñ ½áõï Ý»ñ¹ñÙ³Ý ÙÇ³ÛÝ ÙÇÝã¨ £341 ÙÇÉÇáÝÁ:

ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 17

Ոչ դրամական ակտիվների բաշխումը սեփականատերերին

ÐÕáõÙÝ»ñ

- üÐØê 3 §Ò»éÝ³ñÏ³ï Çñ³Ï³Ý·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³íáñáõÙÝ»ñ¦ *(í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2008-ÇÝ)*
- üÐØê 5 §ì³×³éùÇ Ñ³Ù³ñå³ÑíáÕ áã ÁÝÃ³óÇÏ³Ï ïÇíÝ»ñ¨ ÁÝ¹Ñ³ïí³Í·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ¦
- üÐØê 7 §üÇÝ³Ýսական գործիքներ. բացահայտումներ»
- ÐÐØê 1 §üÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Ûóáõ Ù¦ *(í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007-ÇÝ)*
- ÐÐØê 10 §Ð³ßí»ïáõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇóÑ»ïá ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ¦
- ÐÐØê 27 §Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ» *(փոփոխված՝ 2008-Ç Ù³ÛÇëÇÝ)*

Ü³Ë³¹ñÛ³ÉÝ»ñ

1 Երբեմն կազմակերպությունը որպես շահաբաժին բաշխում է դրամական միջոցներ չհանդիսացող ³ÏïÇíÝ»ñ (áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ) Çñ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ[66], áñáÝù ·áñÍáõÙ »Ý áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñ ÇñÝó Ï³ñ·³íÇ×³ÏáíÙ³ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿Ý³¨ Çñ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ ï³É ÁÝïñáõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ՝ ëï³Ý³Éáõ Ï³Ù áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ, Ï³Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ: üÐØêØÎ-Ý ëï³ó»É ¿ Ñ³ñóáõÙª ï³Éáõ áõÕ»óáõÛó, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù ¿ կազմակերպությունը հաշվառի նման բաշխումները:

2 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïÝ»ñÁ (üÐØê) ã»Ý Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·áõÙ ³ÛÝ, þե ինչպես պետք է կազմակերպությունը չափի իր սեփականատերերին կատարված բաշխումները (որոնք սովորաբար կոչվում են շահաբաժիններ): ՀՀՍՍ 1-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñå»ë½Ç Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù Çñ ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³Éáõ ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝáõÙ, Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝ»ñÇÝ ïÇó Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óÝÇ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»ñ այն շահաբաժինների մասին, որոնք ճանաչվել են որպես սեփականատերերին կատարված բաշխումներ:

[66] ÐÐØê 1-Ç 7-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ áñå»ë ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ¿ ë³ÑÙ³Ýáõù áñå»ë ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³É ¹³ë³Ï³ñ·í³Í ·áñÍÇùÝ»ñ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ:

¶áñÍáÕáõÃÛ³Ý áÉáñïÁ

3 Սույն Մեկնաբանությունը կիրառվում է կ՝ողջ ներառյալ՝ ներդրումային ընկերությունների միջև ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ հաշվառման նկատմամբ՝

(ա) ընդհանուր կարգավորող դրույթներ (ներառյալ՝ որոշակի գործունեության (բիզնես), ինչպես սահմանում է ՖՀՄՍ 3-ը, և ներդրումային սեփականության բաժնեմասերի կամ օտարման խմբերի, ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 5-ում) բաշխումներ.

(բ) բաշխումներ, որոնք սեփականատերերին տալիս են ընտրության հնարավորություն՝ ստանալու դրամական կամ ոչ դրամական գործիքների բոլոր սեփականատերերը հավասարապես են դիտվում:

4 Սույն Մեկնաբանությունը կիրառվում է միայն այն բաշխումների նկատմամբ, որոնց դեպքում միևնույն դասի սեփական կապիտալի գործիքների բոլոր սեփականատերերը հավասարապես են դիտվում:

5 Սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում ոչ դրամական ակտիվի բաշխման նկատմամբ, բացի, եթե նախքան բաշխումը և դրանից հետո վերահսկվում է միևնույն կողմի կամ կողմերի կողմից: Սույն բացառումը կիրառվում է բաշխումը կատարող կազմակերպության առանձին, անհատական և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների նկատմամբ:

6 Դրույթ 5-ի համաձայն, երբ ոչ դրամական ակտիվը, վերջին հաշվով, ինչպես բաշխումից առաջ, այնպես էլ հետո, վերահսկվում է նույն անհատների խումբը վերահսկում է կազմակերպությանը, երբ պայմանագրային համաձայնության արդյունքում նրանք միասին են ձեռք բերում կազմակերպության ֆինանսական և գործառնական քաղաքականությունների վրա վերահսկողություն՝ անկախ նրանց նպատակով»: Հետևաբար, որպեսզի բաշխումը դուրս լինի սույն Մեկնաբանության գործողության ոլորտից այն հիմունքով, որ միևնույն կողմերը վերահսկում են ակտիվը ինչպես բաշխումից առաջ, այնպես էլ հետո, բաշխում ստացող անհատ բաժնետերերի խումբը միասին վերցրած պետք է, համաչափ նրանց սեփականության, ստացող մյուս սեփականատերերի նկատմամբ: Հ՝ողջ ներառյալ՝ այդպիսի կարողություն բաշխում կատարող կազմակերպության նկատմամբ:

7 Դրույթ 5-րդ պարագրաֆի՝ սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում, երբ կազմակերպությունը բաշխում է իր դուստր կազմակերպությունում սեփականության բաժնեմասի որոշ մասը, բայց պահպանում է վերահսկողությունը այդ դուստր կազմակերպության նկատմամբ: Բաշխում կատարող ներդրումային կազմակերպությունների, որոնք չեն չափում իրենց դուստր կազմակերպությունները իրենց կողմից հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքով՝ ՖՀՄՍ 27-ի (փոխադարձ հիմունքով) համաձայն:

8 Սույն Մեկնաբանությունը վերաբերում է միայն այն կազմակերպության կողմից վարվող հաշվապահական հաշվառմանը, որը կատարում է ոչ դրամական ակտիվի բաշխում: Դա չի վերաբերում այն հաշվառմանը, որը վարվում է այդպիսի բաշխում ստացող բաժնետերերի կողմից:

Դրույթներ

9 Երբ կազմակերպությունը հայտարարում է բաշխման մասին և ունի պարտականություն իր սեփականատերերին բաշխելու տվյալ ակտիվները, այն պետք է ճանաչի պարտավորություն վճարվելիք շահաբաժնի գծով: Հետևաբար, սույն Մեկնաբանությունը վերաբերում է հետևյալ հարցերին.

(ա) ե՞րբ պետք է կազմակերպությունը ճանաչի շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքը.

(բ) ինչպե՞ս պետք է կազմակերպությունը չափի շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքը.

(գ) երբ կազմակերպությունը մարում է շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքը, ինչպե՞ս պետք է այն հաշվառի բաշխված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի և վճարվելիք շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերությունը:

Երբ ճանաչել վճարվելիք շահաբաժինը

10 Շահաբաժին վճարելու պարտավորությունը պետք է ճանաչվի այն ժամանակ, երբ շահաբաժնի Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙÁ Ñ³ë³ï³í³Í¿ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï»ñåáí¨ ³ÛÉ¨ë Ï³Ëí³Íã¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý հայեցողությունից, ինչն էլ համարվում է այն օրը, երբ՝

(ա) շահաբաժնի հայտարարումը, օրինակ՝ կառավարության կամ տնօրենների խորհրդի կողմից, հաստատվում է համապատասխան իրավասություն ունեցողների, օրինակ՝ բաժնետերերի ÏáÕÙÇó, եթե նման հաստատում պահանջվում է օրենսդրությամբ. կամ

(բ) հայտարարվել է շահաբաժին, օրինակ՝ կառավարչության կամ տնօրենների խորհրդի կողմից, եթե օրենսդրությամբ չի պահանջվում հետագա հաստատում:

Շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքի չափումը

11 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ սեփականատերերին որպես շահաբաժին ոչ դրամական ակտիվներ բաշխելու պարտավորությունը պետք է չափի բաշխվելիք ակտիվների իրական արժեքով:

12 ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ ë»÷³Ï³Ý³ï»ñ»ñÇÝ ÁÝïñáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝù¿ ï³ÉÇë¨ ë ï³Ý³Éáõ Ï³¹Ù áã ¹ñ³Ù³Ï³Ý ³ÏïÇí, Ï³¹Ù ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáó, ³åա կազմակերպությունը շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքը պետք է գնահատի՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր տարբերակի իրական արժեքը և սեփականատերերի կողմից տվյալ տարբերակն ընտրելու հավանականությունը:

13 Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçáõÙ ¨ Ù³ñÙ³Ý ûñÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ վերանայի և ճշգրտի շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքը՝ այդ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ճանաչելով սեփական կապիտալում որպես բաշխման ·áõÙ³ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ:

Բաշխված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի և շահաբաժնի ·ÍáíÏñ»¹Çïáñ³Ï³Ý å³ñïùÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÝ ³ñÅ»ùÇ ÙÇç¨ »Õ³Íտարբերության հաշվառումը, երբ կազմակերպությունը մարում է շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքը

14 Երբ կազմակերպությունը մարում է շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքը, այն պետք է բաշխված ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇù արժեքի և շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերությունը ճանաչի շահույթում կամ վնասում:

Ներկայացումը և բացահայտումները

15 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 14-րդ պարագրաֆում նկարագրված տարբերությունը ներկայացնի իր ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ áñå»ë ³é³ÝÓÇÝ ïáÕ³ÛÇÝ Ñá¹í³Í:

16 Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալ տեղեկությունը, եթե տեղին է՝

(ա) շահաբաժնի գծով կրեդիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքը ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում.

(բ) բաշխվելիք ակտիվների իրական արժեքի փոփոխության ար¹ÛáõÝùáõÙ ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ 13-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ×³Ý³ãí³Í Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³×Á Ï³ÙÝí³½áõÙÁ:

17 Եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների Ñ³å³ñ³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Ñ³ë³ï³ïáõÙÁ, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ûï³ñ³ñáõÙ է որպես շահաբաժնի ոչ դրամական ակտիվ բաշխելու մասին, այն պետք է բացահայտի՝

(ա) բաշխվելիք ակտիվի բնույթը.

(բ) բաշխվելիք ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

(·) բաշխվելիք ակտիվի գնահատված իրական արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վ»ñçÇ դրությամբ, եթե այն տարբեր է իր հաշվեկշռային արժեքից, ինչպես նաև տեղեկատվություն ³Ûչ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùÁ áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñû·ï³·áñÍ³Í Ù»ÃáչÙ³ëÇÝ, ÇÝãå»ë å³Ñ³ÝçíáõÙ¿ üÐØê 7-Ç 27-րդ պարագրաֆի (ա) և (բ) կետերով:

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

18 Î ³½Ù³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å» ï ù ¿ ëáõÙ Մեկնաբանությունը կիրառի առաջընթաց 2009 թվականի հուլիսի 1-ÇÝ Ï ³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ» ï á ëÏëíáÕ ï ³ñ»Ï ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: Ð» ï ÁÝÃ³ó ÏÇñ³éáõÙ ãÇ ÃáõÛÉ³ ï ñíáõÙ: Âáõ۳ ï ñíáõÙ ¿ í³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙ: ºÃ» Ï ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ëáõÛÝ Մեկնաբանությունը կիրառում է նախքան 2009 թ. Ï ³ÝÇ ÑáõÉÇëÇ 1-Á ëÏëíáÕ Å³Ù³Ý³Ï ³ßñç³ÝÇ համար, ապա այն պետք է բացահայտի այդ փաստը, ինչպես նաև կիրառի ՖՀՍՍ 3-Á (í»ñ³Ý³ÛÍ³ Íª 2008-ÇÝ), ÐÐØê 27-Á (÷á÷áËí³Íª 2008-Ç Ù³ÛÇëÇÝ) ¨ üÐØê 5-Á (÷á÷áËí³Íª ëáõÛÝ Մեկնաբանությամբ):

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 7
²ÝóáõÙÁ »íñáÛÇ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 1 *üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ* (2007 Ã. վերանայված տարբերակը)
- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ï áõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- ÐÐØê 10 *Ð³ßí»ï áõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇó Ñ»ï á ï»ÕÇ áõÝ»óáÕ ¹»åù»ñ*
- ÐÐØê 21 *²ñï³ñÅáõÛÃÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ* (2003 Ã. վերանայված տարբերակը)
- ÐÐØê 27 *Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ* (2008 Ã. փոփոխված տարբերակը)

ÐÇÙÝ³Ñ³ñó»ñ

1 1999 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-Çóª îÝï»ë³Ï³Ý ¨ ³ñÅáõÃ³ÛÇÝ միության (ՏԱՄ) գործունեության փաստացի սկզբից, »íñáÝ Ï¹³éÝ³ ÉÇÇñ³í ³ñÅáõÛÃ, ÇëÏ »íñáÛÇ áõ Ù³ëÝ³ÏÇó »ñÏñÝ»ñÇ ³½·³ÛÇÝ ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ ³ÝÑ»ï³¹³ñÓ ÏýÇùëíÇ, ³ÛëÇÝùÝª ³Ûë ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³å³Í Ñ»ï³·³ փոխարժեքային տարբերությունների ռիսկը կվերանա ³Ûë ³Ùë³ÃíÇó Ç í»ñ:

2 Ð³ñóÁ ÐÐØê 21-Ç ÏÇñ³éáõÙÝ ¿ ºíñ³ÙÇáõÃÛ³Ý ³Ý¹³Ù-å»ï áõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³½·³ÛÇÝ ³ñÅáõÛÃÝ»ñÇó »íñáÛÇ անցման («անցում») նկատմամբ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

3 Արտարժույթով իրականացվող գործարքների և արտերկրյա ստորաբաժանումների ֆինանսական Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏմանը վերաբերող ՀՀՍՍ 21-Ç å³Ñ³ÝÇÝ»ñÁ å»ï ù ¿ Ëë ï áñ»Ý կիրառվեն անցման ժամանակ: Նույն տրամաբանությունը կիրառվում է ü³¨ ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÝ»ñÇ ֆիքսման նկատմամբ, երբ երկրները ՏԱՄ-ÇÝ ÙÇ³ÝáõÙ »Ý³í»ÉÇ áõß ÷áõÉ»ñáõÙ:

4 ê³,Ù³ëÝ³íáñ³å»ë, Ýß³Ý³ÏáõÙ ¿, áñ՝

(ª) ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ³ñï³ñÅáõÛÃáí ³ñï³Ñ³Ûï³í³Í ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÁ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ß³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý í»ñ³Ñ³ßí³ñÏí»É ýáõÝÏóÇáÝ³É ³ñÅáõÛÃáíª ÏÇñ³é»Éáí ÷³ÏÙ³Ý ÷áË³ñÅ»ùÁ: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ó³ÝÏ³ó³Í փոխարժեքային տարբերություն պետք ¿ ³ÝÙÇç³å»ë ×³Ý³ãíÇ áñå»ë »Ï³Ùáõ ï Ï³Ù Í³Ëë, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կազմակերպությունը պետք է շարունակի կիրառել գործող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը փոխարժեքային տարբերություններից ³é³ç³ցած այն օգուտների և վնասների գծով, որոնք վերաբերում »Ý Ï³ÝË³ï»éÍ³ ·áñÍ³ñùÇ ³ñï³ñÅáõÃ³ÛÇÝ éÇëÏÇ Ñ»ç»ñÇÝ.

(բ) արտերկրյա ստորաբաժանումների ֆինանսական հաշվետվություններ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý Ñ»ï կապված կուտակային փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք ճանաչվել են այլ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï»Ï³Ùïáõ, å»ï ù¿ Ïáõï³Ï í»Ýë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ¨ í»ñ³¹³ë³Ï³ñ·í»Ýª Ñ³Ýí»Éáí ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó ¨ Ý»ñ³éí»Éáí ß³ÑáõÙÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, ÙÇ³ÛÝ ³ñï»ñÏñÛ³ ստորաբաժանման մեջ զուտ ներդրման օտարման կամ մասնակի օտարման դեպքում.

(·) Ù³ëÝ³ ÏÇó »ñÏñÝ»ñÇ ³ñÅáõÛÃÝ»ñáí ³ñï³Ñ³Ûï³í³Í å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í ÷áË³ñÅ»ßային տարբերությունները չպետք է Ý»ñ³éí»Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý³Ï ï ÇíÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

1997 թ. հոկտեմբեր

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Սույն Մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 1998 թ. հունիսի 1-ՀՕ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ï ù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ÐÐØê 1-ում (2007 թ. վերանայված տարբերակ) կատարվել են ՖՀՍՄ-Ý»ñáõÙ ÏÇñ³éíáÕ ï»ñÙÇÝÝ»ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ: Æ Ëñáõ٪ ³ÛÝ ÷á÷áË»É ¿ 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (2007 Ã. í»ñ³Ý³Ûí³Í տարբերակը) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

ÐÐØê 27-ը (2008 թ. փոփոխված տարբերակը) փոփոխեց 4(բ) պարագրաֆը: Կազմակերպությունը պետք ¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõËÇëÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 27-Á (2008 թ. փոփոխված տարբերակը) ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ï ù ¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

ՄՄԿ մեկնաբանություն 10
ä»ï³Ï³Ý ûï·ÝáõÃÛáõÝ` ³é³Ýó ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï ÛáõñÇ³Ñ³ï áõÏ Ï³åÇ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- ÐÐØê 20 *Պետական չնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում*

ÐÇÙÝ³Ñ³ñó»ñ

1 àñáß »ñÏñÝ»ñáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ïñ³Ù³¹ñíáÕ å»ï³Ï³Ý ûï·ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ նպատակաուղղված լինել որոշակի տարածաշրջաններում կամ արդյունաբերության ճյուղերում ïÝï»ë³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ëñ³ËáõëÙ³ÝÁ Ï³Ù »ñÏ³ñ³Å³ÙÏ»ï ³ç³ÏóáõÃÛ³ÝÁ: ÜÙ³Ý ûï·ÝáõÃÛáõÝ ëï³Ý³éáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ÛáõñÑ³Ñ³ïáõÏ Ï³å ãáõÝ»Ý³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ»ï: ÜÙ³Ý ûï·ÝáõÃÛ³Ý ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý å»ïáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó é»ëáõñëÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, áñáÝù՝

(³) գործում են արդյունաբերության որոշակի ոլորտում.

(բ) չարունակում են գործել ևոր սեփականաշնորհված արդյունաբերության ոլորտներáõÙ. Ï³Ù

(·) ëÏëáõÙ Ï³Ù ß³ñáõÝ³Ïáõ Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ã»ñ½³ñ·³ó³Í ßñç³ÝÝ»ñáõÙ:

2 Ð³ñóÝ³ÛÝ ¿, Ã» ³ñ¹Ûáù ÝÙ³Ý å»ï³Ï³Ý ûï·ÝáõÃÛáõÝÁ §å»ï³Ï³Ý ßÝáñÑ¦ ¿ª ÐÐØê 20-Ç ·áñÍáõÃÛ³Ý ոլորտում, և հետևաբար պետք է հաշվառվի այդ ստանդարտի համաձայն:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

3 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ ï ñ³Ù³¹ñíáÕ å»ï³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ýáõù ¿ ÐÐØê 20-áõÙ տրված պետական շնորհի սահմանմանը, նույնիսկ եթե բացակայում են հատկապես կազմակերպության գործառնական գործունեությանը վերաբերող պայմաններ, բացառությամբ որոշակի ï³ñ³Í³ßñç³ÝÝ»ñáõÙ կամ արդյունաբերության ճյուղերում գործունեություն ծավալելու պահանջից: Այդ իսկ պատճառով, նման շնորհները չպետք է ուղղակիորեն կրեդիտագրվեն բաժնետերերի բաժնեմասին:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

1998 Ã. ÑáõÝí³ñ

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Uույն Մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտÝáõÙ 1998 Ã. û·áëï áëÇ 1-Çó: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 12

Համախմբում. հատուկ նշանակության Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *§Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 19 *§²ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇ Ñ³ ïáõóáõÙÝ»ñ¦*
- ÐÐØê 27 *«Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»*
- ÐÐØê 32 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. Ý»ñÏ³Ù³óáõÙÁ¦*
- üÐØê 2 *§´³ÅÝ» ïáÙëÇ íñ³ ÑÇÙÝí³Íí×³ñáõÙ¦*

Ð³ñó³¹ñáõÙÁ

1 Î³ñáÕ ¿ ë ï »ÕÍí»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝª Ý»Õ ¨ Ñëï³Ï ë³ÑÙ³Ýí³Í Ýå³ï³ÏÇ Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ï` í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ ÏÝù»Éáõ, Ñ» ï ³½á ïáõÃÛ³Ý ¨ Ùß³ÏÙ³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝ Ï³Ù ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»ÃÕÃ³íáñáõÙ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ): ²Û¹åÇëÇ Ñ³ ïáõÏ ÝßÝ³Ý³ÏáõÃÛ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (ÐÜÎ) Ï³ñáÕ ¿ ÁÝ¹áõÝ»É ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý (Ïáñåáñ³óÇ³ÛÇ), Ñ³í³ï³ñÙ³·ñ³ÛÇÝ կառավարման (տրաստի), ընկերակցության կամ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող Ó»éÝ³ñÏáõÃÛ³Ý Ó¨: Ð³×³ËÐÜÎ-Ý»ñÁ ëï»ÕÍáõÙ »Ý Çñ³í³Ï³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñ»ñáí, áñáÝù ËÇëï ¨ »ñÞeմն մշտական սահմանափակումներ են դնում կառավարող խորհրդի, հավատարմագրային Ï³é³í³ñÇãÝ»ñÇ Ï³Ù Õ»Ï³í³ñ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ` ÐÜÎ-ի գործունեությանը վերաբերող որոշումներ կայացնելու իրավասության նկատմամբ: Հաճախ, այս դրույթները սահմանում են, որ ՀՆԿ-Ç ÁÝÃ³óÇÏ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÙը կարգավորող քաղաքականությունը չի կարող փոփոխվել, թերևս բացի այն դեպքից, երբ դա փոփոխվում է ՀՆԿ-Ç ÑÇÙÝ³¹ñÇ Ï³Ù Ñáí³Ý³íáñÇ ÏáÕÙÇó (³ÛëÇÝùÝ` Ýñ³Ýù ·áñÍáõÙ »Ý ³Ûëå»ë Ïáãí³Í§íï áõÇÉáï¦é»ÅÇÙáí):

2 Ðáí³Ý³íáñÁ (Ï³Ù³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áõÙ³ÝáõÝÇó ë ï »ÕÍí»É¿ ³Û¹ ÐÜÎ-Á) Ñ³×³Ë³Ï ïÇíÝ»ñ¿ ÷áË³ÝóáõÙ ÐÜÎ, Çñ³íáõÝù ¿ ë ï ³ÝáõÙ û·ï³·áñÍ»É ÐÜÎ-Ç ³Ï ïÇíÝ»ñÁ Ï³Ù ÐÜÎ-Ç Ñ³Ù³ñ Ù³ ïáõóáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, ÇëÏ ÙÛáõë ÏáÕÙ»ñÁ (§Ï³åÇï³É ï ñ³Ù³¹ñáÕ»ñÁ¦) ÐÜÎ-ÇÝ Ï³ñáÕ »Ý ï ñ³Ù³¹ñ»É ýÇÝ³Ýë³íáñáõÙ: ÐÜÎ-Ç Ñ» ï ·áñÍ³ñùÝ»ñ Ï³ï³ñáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (Ñ³×³ËÑÇÙÝ³¹ÇñÁ Ï³Ù Ñáí³Ý³íáñÁ) Ï³ñáÕ¿ Áë ï ¿áõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëÏ»É ³Û¹ ÐÜÎ-Á:

3 úñÇÝ³Ï` ÐÜÎ-áõÙ ß³Ñ³éáõ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ÁÝ¹áõÝ»É å³ñïù³ÛÇÝ ·áñÍÇùÇ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ·áñÍÇùÇ, Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÇ, ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³Ùí³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ó¨: àñáß ß³Ñ³éáõ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ñáÕ »Ý ïÇñ³å»ïáÕÇÝ å³ñ½³å»ë ³å³Ñáí»É ýÇùëí³Í Ï³Ù å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í Ñ³ïáõÙó³¹ñáõÙù, ÇëÏ ÙÛáõëÝ»ñÁ ïÇñ³å»ïáÕÇÝ ï³ÉÇë »Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù Çñ³íáõÝùÝ»ñ ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó ëï³óíáÕ ³ÛÉ ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý օգուտների ևկատմամբ՝ ¸»åù»ñÇ Ù»Í³Ù³ëÝáõÃÛáõÝáõÙ, ÑÇÙÝ³¹ÇñÁ Ï³Ù Ñáí³Ý³íáñÁ (Ï³Ù ³ÛÝ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ, áõÙ ³ÝáõÝÇó ëï»ÕÍí»É¿ÐÜÎ-Á) å³ÑáõÙ¿ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇß³Ñ³éáõ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝáõÙª ãÝ³Û³Í ÐÜÎ-Ç ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ï³ñáÕ¿Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ ãáõÝ»Ý³É Ï³Ù áõÝ»Ý³É ÷áùñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ:

4 ÐÐØê 27-Á å³Ñ³ÝçáõÙ ¿, áñ Ñ³ßí»ïáõ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó í»ñ³ÑëÏíáÕ կազմակերպությունները համախմբվեն: Սակայն Ստանդարտը չի տրամադրում հստակ ուղեցույց ՀՆԿ-ների համախմբման վերաբերյալ:

7 Ð³ñóÝ ³ÛÝ¿, Ã» ÇÝã Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ å»ïù¿ Ï³½Ùակերպությունը համախմբի ՀՆԿ-Ý:

6 Սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում հետաշխատանքային հատուցումների պլանների կամ աշխատակիցների այլ երկարաժամկետ հատուցումների պլանների ևկատմամբ, որոնց ևկատմամբ ÏÇñ³éíáõÙ¿ ÐÐØê 19-Ա:

7 ²ÏïÇíÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó ÐÜÎ-ÇÝ Ï³ñáÕ ¿ áñ³Ïí»É áñå»ë ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Çñ³Ï³Ý³óí³Í í³×³éù: ÜáõÛÝÇëÏ »Ã» ÷áË³ÝóáõÙÝ Çñáù áñ³Ï³íáñíáõÙ ¿ áñå»ë í³×³éù, ÐÐØê 27-ի և սույն Մեկնաբանության դրույթները կարող են ևշանակել, որ կազմակերպությունը պետք է համախմբի ՀՆԿ-ն: Սույն ՄեկնաբանությունըÃÛáõÝÁ ãÇ ¹ÇÏ³ñÏáõÙ ³ÛÝ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝóáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ í³×³éùÇ Ùáï»óáõÙÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ãÇ դիտարկում նման վաճառքի հետևանքների բացառումը համախմբման ժամանակ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

8 ÐÜÎ-ն պետք է համախմբվի այն ժամանակ, երբ կազմակերպության և ÐÜÎ-Ç ÙÇç¨ հարաբերությունների բնույթից երևում է, որ ՀՆԿ-Ý í»ñ³ÑëÏíáõÙ¿ ³Û¹ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó:

9 ÐÜÎ-Ç ¹»åùáõÙ í»ñ³ÑëÏáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³é³ç³Ý³É ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ Ï³ÝËáñáß»Éáõ ÙÇçáóáí (·áñÍ»Éáí §³íïáåÇÉáï¦ é»ÅÇÙáí) Ï³Ù ³ÛÉ Ï»ñå: ÐÐØê 27.13-Á Ýßáõ Ù¿ ÙÇ ù³ÝÇ հանգամանքներ, որոնք հանգեցնում են վերահսկողության ևսկզբից այն դեպքերում, երբ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÁ å³ïÏ³ÝáõÙ¿Ù»Ï ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ùí»³ñÏáõÃÛ³Ý (Ó³ÛÝÇ) Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ Ï»ëÁ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó å³Ï³ë: ÜÙ³Ý³å»ë, í»ñ³ÑëÏáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ÝáõÛÝÇëÏ ³ÛÝ դեպքերում, երբ կազմակերպությունը ՀՆԿ-Ç ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ ãáõÝÇ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ï³Ù áõÝÇ ÷áùñ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ: ì»ñ³ÑëÏáõÃÛ³Ý Ñ³Û»ó³Ï³ñ·Ç ÏÇñ³éáõÙÁ Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ¹»åùáõÙ պահանջում է դատողությունների իրականացում՝ հաշվի առնելով բոլոր համապատասխան ·áñÍáÝÝ»ñÁ:

10 ´³óÇ ÐÐØê 27.13-áõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Çñ³íÇ×³ÏÝ»ñÇó, Ñ»ï¨Û³É Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñÝ, ûñÇÝ³Ï, Ï³ñáÕ »Ý ցույց տալ, որ հարաբերությունն այնպիսին է, որ կազմակերպությունը վերահսկում է ՀՆԿ-ÇÝ ¨, հետևաբար, պետք է համախմբի ՀՆԿ-ն (սույն Մեկնաբանության Հավելվածում բ»ñí³Í »Ý Éñ³óáõóÇã óáõóáõÙÝ»ñ).

(³) Áëï ¿áõÃÛ³Ý, ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÇó՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ Çñ ÏáÝÏñ»ï ·áñÍÝ³Ï³Ý Ï³ñÇùÝ»ñÇ, ³ÛÝå»ë, áñ ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñÁ ëï³Ý³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ.

(բ) Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ áõÝÇ ³ÛÝåÇëÇ áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝ»Éáõ Çñ³í³ëáõÃÛáõÝ, áñáÝóáí ÇÝùÁ Ïëï³Ý³ ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñÇ Ù»Í Ù³ëÁ, Ï³Ù ë³ÑÙ³Ý»Éáí §³íïáåÇÉáï¦ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÀ` Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³ïíÇñ³Ï»É¿ ³Û¹ áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝ»Éáõ Çñ³í³ëáõÃÛáõÝÁ.

(·) Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ³íáõÝù áõÝÇ ëï³Ý³Éáõ ÐÜÎ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó օգուտների մեծ մասը և, հետևաբար, կարող է ենթարկված լինել ՀՆԿ-Ç ·áñÍáõÝ»áõÃ³ÝÁ բնորոշ ռիսկերին. կամ

(¹) Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³ÝÝ »Ý ÙÝáõÙ ÐÜÎ-ին կամ դրա ակտիվներին վերաբերող ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ Ï³Ù ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í éÇëÏ»ñÁª ¹ñ³ ·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÇó û·áõïÝ»ñÁ ëï³Ý³Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

11 [Ð³Ýí³Í¿]

1998 Ã. ÑáõÝÇë

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Սույն Մեկնաբանությունը ուժի մեջ է մտնում 1999 թվականի հուլիսի 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý (Ñ³ßí»ïáõ) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, ë³Ï³ÛÝ í³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØê 2-Á ÏÇñ³éáõÙ ¿ ³í»ÉÇ í³Õ³Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ÝáõÛÝå»ë å»ïù¿ ÏÇñ³éíÇ ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

ՄՄԿ Մեկնաբանություն **13**

Ð³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñ. Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- *ÐÐØê 8 §Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³É Ý»ñ¦*
- *ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦*
- *ÐÐØê 18 §Ð³ëáõÛÃ¦*
- *ÐÐØê 31 §Ø³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙÝ»ñáõÙ¦*

Ð³ñó³¹ñáõÙÁ

1 ÐÐØê 31.48-ը վերաբերում է ձեռնարկողի և համատեղ ձեռնարկման միջև տեղի ունեցող թե՛ ներդրումներին, թե՛ վաճառքներին հետևյալ կերպ. «Երբ ձեռնարկողը համատեղ ձեռնարկման մեջ Ý»ñ¹ÝáõÙ Ï³Ù ÝñÝ³Ý í³×³éáõÙ ¿ ³Ï ï ÇíÝ»ñ, ³å³ ³Ûë åÇëÇ ·áñÍ³éÝáõÃÛáõÝÇó ³é³ç³óáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ áñ¨¿ Ù³ëÇ ×³Ý³ãáõÙÁ å»ïù¿ ³ñï ³óáÉÇ ·áñÍ³ñùÇ ¿áõÃÛáõÝÁ:¦ ´ ³óÇ ³Û¹, ÐÐØê 31.24-áõÙ ³ëíáõÙ¿. §Ñ³Ù³ï»Õ í»ñ³ÑëÏíáÕ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáõÙ¿, áñÁ »ÝÃ³¹ñáõÙ¿ ÁÝÏ»ñáõÃÛ³Ý, ÁÝÏ»ñ³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³ÛÉ ÙÇ³íáñÇ ÑÇÙÝ³¹ñáõÙ, áñï»Õ ÛáõñÍ³ù³ÝáÛáõñ Ó»éÝ³ñÏáÕ áõÝÇ բաժնեմաս (մասնակցություն):» Չկա հստակ ուղեցույց համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում (ՀՎԿ) ոչ դրամային ակտիվների ներդրումից առաջացող շահույթի կամ վնասի ճանաչման վերաբերյալ:

2 Ð³ïÏ³ñ»Ï³ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ý³ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ³Ï ï ÇíÝ»ñÇ ÷áË³ÝóáõÙÝ»ñª Ð³ïÏ³ï»Õ ³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝ ë ï ³Ý³Éáõ ¹ÇÙ³ó: ÜÙ³Ý Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý áõÝ»Ý³É տարբեր ձևեր: Ներդրումները ձեռնարկողների կողմից կարող են կատարվել միաժամանակ ՀՎԿ-Ç ÑÇÙÝ³¹ñÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï Ï³Ù ¹³ÝÇó Ñ»ïá: Ð³ïÏ³ï»Õ Ó»éÝ³ñÏáÕÇ (Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ) ë ï ³ó³Í Ñ³ïáõóáõÙÝ»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý Ý³¨ Ý»ñ³é»É ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³ïáõóáõÙ, áñÁ Ï³Ëí³Íã¿ Ð³ïÏ³ï»Õ ³å³·³ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÇó (§Éñ³óáõóÇã Ñ³ïáõóáõÙ¦):

3 Ð³ñó»ñÝ »Ý՝

(ª) երբ պետք է ձեռնարկáÕÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãÇ Ð³ïÏ³ï»Õ ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉáõÙ Ù³ëÝ³ÏóáõÛ³Ý ³ÇÙ³ó áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ï ÇíÇ Ý»ñ¹ñáõÙÇó ³é³ç³óáÕ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ù³ëÁ.

(բ) ÇÝãå»ë å»ïù¿ Ó»éÝ³ñÏáÕÁ Ñ³ßí³éÇ Éñ³óáõóÇã Ñ³ ï áõóáõÙÁ.

(·) ինչպես պետք է ձեռնարկողի համախմբված ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý ãÇñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ:

4 Սույն Մեկնաբանությունն առնչվում է այն հարցին, թե ինչպես պետք է ձեռնարկողը հաշվառի ոչ ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁª Ð Ì Î-Ç ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³Éáõù Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛ³Ý ¹ÇÙ³ó, áñÁ Ñ³ßí³éíáõÙ է՝ օգտագործելով կա՛մ բաժնեմասնակցության մեթոդը, կա՛մ համամասնական համախմբման մեթոդը:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

5 Ð Ì Î-ի սեփական կապիտալում մասնակցության դիմաց ոչ դրամային ներդրումների ընկատմամբ ՀՀՍՄ 31.48-Á ÏÇñ³é»ÉÇë Ó»éÝ³ñÏáÕÁ å»ïù ¿ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ ×³Ý³ãÇ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÇ ³ÛÝ Ù³ëÁ, áñÁ í»ñ·ñ»ÉÇ ¿ ³Ûë ë»÷³Ï³Ý Ï³åçï³Éáõù ³ÛÉ Ó»éÝ³ñÏáÕÝ»ñÇ մասնակցություններին, բացառությամբ երբ՝

(³) Ý»ñ¹ñí³Í áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÇ (³Ï ïÇíÝ»ñÇ) ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³å³Í³Í ÝßÝ³Ý³Ï³ÉÇ éÇëÏ»ñÁ ¨ û·áõ ï Ý»ñÁ ã»Ý ÷áË³Ýóí»É Ð Ì Î-ÇÝ. Ï³Ù

(բ) áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ý»ñ¹ñÙ³Ý ·Íáí ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ ãÇ Ï³ñáÕ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷í»É. Ï³Ù

(·) ներդրման գործարքը զուրկ է առևտրային բովանդակությունից, ինչպես այդ տերմինը ÝÏ³ñ³·ñí³Í¿ ÐÐØê 16-áõÙ:

Եթե կիրառվում է (ա), (բ) կամ (գ) բացառությունը, ա՝ å³ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÁ Ñ³Ù³ñíáõÙ¿ ãÇñ³óí³Í և, հետևաբար, չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ 6–ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ ÝáõÛÝå»ë ÏÇñ³éíáõÙ¿:

6 ºÃ» Ð Ì Î-ի սեփական կապիտալում մասնակցություն ձեռք բերելուց բացի, ձեռնարկողը ստանում է նաև ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ï³Ù áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñ, ³å³Ó»éÝ³ñÏáÕÁ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ å»ïù¿ ×³Ý³ãÇ ·áñÍ³ñùÇ ·Íáí ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ Ñ³Ù³å³ï³ëË³ÝÙ³ëÁ:

7 Ð Ì Î-áõÙ Ý»ñ¹ñí³Í áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ·Íáí ãÇñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ å»ïù¿ հանվեն (բացառվեն) համապատասխան ակտիվներից՝ համամասնական համախմբման մեթոդը կիրառելու դեպքում, կամ պետք է հանվեն (բացառվեն) ներդրման արժեքից՝ բաժնեմասնակցության Ù»ÃáÕÁ ÏÇñ³é»Éáõ ¹»åùáõÙ: ÜÙ³Ý ãÇñ³óí³Í ß³ÑáõÛÃÁ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñÁ ãå»ïù¿ Ý»ñÏ³Û³óí»Ý áñå»ë Ñ»ï³Ó·ñ³Í ß³ÑáõÛÃ Ï³Ù íÝ³ëÝ»ñ Ó»éÝ³ñÏáÕÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý íÇ×³ÏÇ Ùասին համախմբված Ñ³ßí»ïíáõÃÛáõÝáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

1998 Ã. ÑáõÝÇë

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Սույն Մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 1999 թվականի հունվարի 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ£ ì³Õ³Å³Ù ÏÇñ³éáõÙÁ Ëñ³Ëáõëíáõù ¿: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-ÇÝ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý:

14 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ Ýßí³Íª áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÇ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ñ³ßí³éù³Ý Ùá ï»óù³Ý Ù»ç ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ³é³çÁÝÃ³ó ï»ñåáí ³å³·³ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ Ýկատմամբ:

15 Սույն Մեկնաբանության մեջ ՀՀՍՄ 16-áí ³ñí³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ï³½Ù³ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ 2005 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïáëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ³Û¹ ëï³Ý¹³ñïÁ ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ³Û¹ ÝáõÛÝ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ å»ïù¿ ÏÇñ³éÇ Ý³¨ ³Ûë ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

ՄՄԿ մեկնաբանություն 15
¶áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ. Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 1 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ (2007 թ. վերաևայված տարբերակ)
- ÐÐØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý ·Ý³Ñ³ï³Ï³ÝÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ
- ÐÐØê 17 ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ (2003 թ. վերաևայված տարբերակ)

Ð³ñó³¹ñáõÙ

1 Üáñ Ï³Ù Ýáñ³óíáÕ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý í»ñ³բերյալ բանակցությունների ժամանակ í³ñÓ³ïáõÝ Ï³ñáÕ ¿ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ïñ³Ù³¹ñ»É՝ å³ÛÙ³Ý³·ÇñÁ ÏÝù»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ²Û¹åÇëÇ Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÇó »Ý Ï³ÝËÇÏ ·áõÙ³ñÇ Ï³ÝË³í í×³ñáõÙÁ í³ñÓ³Ï³ÉÇÝ Ï³Ù í»ñçÇÝÇë Í³Ëëáõ٠ñÇ ÷áËÑ³ïáõóáõÙÁ Ï³Ù ¹ñ³Ýó ëï³ÝÓÝáõÙÁ í³ñÓ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó (ÇÝãåÇëÇù »ù տեղափոխման, վարձակալված գույքի բարելավման, ինչպես նաև վարձակալի Ý³ËÏÇÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Í³Ëëáõ٠ÙÝ»ñÁ): àñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýù՝ վարձակալության սկզբնական ժամանակաշրջաններում վարձավճարը փոխադարձ համաձայնությամբ Ï³ñáÕ ¿ã·³ÝÓí»É Ï³Ù Ï³ñáÕ ¿ ·³ÝÓí»É ó³Íñ í³ñÓ³í×³ñ:

2 Ð³ñóÝ ³ÛÝ ¿, Ã» ÇÝãå»ë å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³ÝÝ ³éÝãíáÕ Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ Ã»՝ í³ñÓ³ïáõÇ, ¨ Ã»՝ í³ñÓ³Ï³ÉÇ ýÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

3 Üáñ Ï³Ù Ýáñ³óíáÕ ·áñÍ³éÝ³Ï³Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·րի համար բոլոր խրախուսող å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý áñå»ë í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ³Ù³ñ պայմանավորված զուտ հատուցման աևբաժան մաս՝ անկախ խրախուսող պայմանի բնույթից կամ í×³ñáõÙÝ»ñÇ Ó¨Çó Ï³Ù Å³ÙÏ»ïÝ»ñÇó:

4 ì³ñÓ³ïáõÝ å»ïù ¿ ×³Ý³ãÇ Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³ñÅ»ùÁ áñå»ë í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇó ëï³óíáÕ »Ï³Ù ïÇ ÝÍ³½óáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ՝ ÑÇÙÝí»Éáí ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Ç íñ³, »Ã» ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ³ÛÉ ëÇëï»Ù³ïÇÏ ÑÇÙáõÝù ³é³í»É Ý»ñÏ³Û³óáõóã³Ï³Ý ã¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉÁ û·áõï ¿ ëï³Ýáõ٠í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÇó:

5 ì³ñÓ³Ï³ÉÁ å»ïù ¿ Ëñ³Ëáõëáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ û·áõïÁ ×³Ý³ãÇ áñå»ë í³ñÓ³í×³ñÇ Í³Ëëç Ýí³½»óáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ ÁÝÃ³óùáõÙ՝ ÑÇÙÝí»Éáí ·Í³ÛÇÝ Ù»Ãá¹Ç íñ³, »Ã» ÙÇ³ÛÝ Ù»Ï ³ÛÉ ëÇëï»Ù³ïÇÏ ÑÇÙáõÝù ³é³í»É Ý»ñÏ³Û³óáõóã³Ï³Ý ã¿ ³ÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³ÍÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ í³ñÓ³Ï³ÉÁ û·áõï ¿ ëï³Ýáõ٠í³ñÓ³Ï³Éí³Í ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍáõÙÇó:

6 ì³ñÓ³Ï³ÉÝ Çñ Ïñ³Í Í³Ëëáõ٠ÝñÁ, Ý»ñ³éÛ³É Ý³ËÏÇÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í Í³Ëëáõ٠ÝñÁ (ûñÇÝ³Ï՝ å³ÛÙ³Ý³·ñÇ ¹³¹³ñ»óÙ³Ý, ï»Õ³÷áËÙ³Ý Ï³Ù í³ñÓ³Ï³Éí³Í ·áõÙÇ բարելավման հետ կապված ծախսումները), պետք է հաշվառի այդ ծախսումների նկատմամբ կիրառելի ëï³Ý¹³ïÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, Ý»ñ³éÛ³É ³ÛÝ Í³Ëëáõ٠ÝñÁ, áñáÝù ÷³ëïáñ»Ý ÷áËÑ³ïáõíáõÙ »Ý խրախուսող պայմանների վերաբերյալ համաձայնության միջոցով:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

1998 Ã. ÑáõÝÇë

àõÅÇÙ»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Սույն մեկնաբանությունը գործում է 1999 թ. հունվարի 1-ÇÝ Ï³Ù¹ñ³ÝÇó Ñ»ï á ëÏëíáÕ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ:

ØØԿ մեկնաբանություն 21
Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ. í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í åÙ³ßíáÕ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í»ñ³Ï³Ý·ÝáõÙ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- ÐÐØê 12 *Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ*
- ÐÐØê 16 *ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ* (2003 թ. վերաևայված տարբերակ)
- ÐÐØê 40 *Ü»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ ·áõÙù* (2003 թ. վերաևայված տարբերակ)

Ð³ñó³¹ñáõÙ

1 ÐÐØê 12.51-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝª Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ ã³÷áõÙÁ պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք բխում են այն եղանակից, որով կազմակերպությունը, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել ժամանակավոր տարբերություններ առաջացնող Ï³Ù å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÝ»ñÁ:

2 ÐÐØê 12.20-Á Ýßáõù ¿, áñ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ï áõÙÁ ÙÇßï ã¿, áñ ³½¹áõÙ ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ï Ù³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³ñÏíáÕ ß³ÑáõÛÃÇ (Ñ³ñÏ³ÛÇÝ íÝ³ëÇ) íñ³, ¨ áñ í»ñ³·Ý³Ñ³ï Ù³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ակտիվի հարկային բազան Ï³ñáÕ ¿ ã×ß·ñï í»É: ºÃ» Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ³å³·³ ÷áËÑ³ï áõóáõÙÁ Ñ³ñÏíáÕ ¿, ³å³ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í³Ï³ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ¨ ¹ըա հարկային բազայի միջև որևէ տարբերություն ժամանակավոր տարբերություն է, և այն ³é³ç³óÝáõÙ ¿ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝ Ï³Ù³Ï ïÇí:

3 Հարցն այն է, թե ինչպես մեկնաբանել «փոխհատուցում» տերմինը այն ակտիվի առնչությամբ, որը չի Ù³ßíáõÙ (ãÙ³ßíáÕ ³Ï ïÇí) ¨ í»ñ³·Ý³Ñ³ï íáõÙ ¿ ÐÐØê 16-Ç 31-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇÑ³Ù³Ó³ÛÝ:

4 Սույն մեկնաբանությունը կիրառելի է նաև այն ներդրումային գույքի նկատմամբ, որը հաշվեéíáõÙ ¿ í»ñ³·Ý³Ñ³ï í³Í³ñÅ»ùáí՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 40.33-Ç, ë³Ï³ÛÝ ÐÐØê 16-Ç ÏÇñ³éÙ³Ý å³ñ³·³ÛáõÙ ÏÑ³Ù³ñí»ñ ãÙ³ßíáÕ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

5 Ð»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÁ Ï³Ù ³Ï ïÇíÁ, áñÝ ³é³ç³ÝáõÙ ¿ ãÙ³ßíáÕ ³Ï ïÇíÇ í»ñ³·Ý³Ñ³ï íáõÙÇó՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 16.31-Ç, å»ï ù ¿ ã³÷íÇª ÑÇÙÝí»Éáí ³ÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ íñ³, áñáÝù Ï³é³ç³Ý³Ý í³×³éùÇ ÙÇçáóáí ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ï áõóáõÙÇó՝ ³ÝÏ³Ë այն բ³ÝÇó, Ã» ÇÝã ÑÇÙáõÝùáí ¿ ã³÷íáõÙ ³Û¹ ³Ï ïÇíÇ Ñ³ßí»Ïßé³ÛÇÝ արժեքը: Համապատասխանաբար, եթե հարկային օրենսդրությամբ սահÙ³ÝíáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÇ í³×³éùÇó Ñ³ßí³ñկած հարկվող գումարի նկատմամբ կիրառվող հարկման դրույքաչափ, որը տարբերվում է ³Ï ïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ñ³ßí³ñÏ³Í Ñ³ñÏíáÕ ·áÙ³ñÇ ÝÏ³ ï մամբ կիրառվող հարկման դրույքաչափից, ապա չմաշվող ակտիվին վերաբերող հետաձգված հարկային å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý Ï³Ù ³Ï ïÇíÇ ã³÷Ù³Ý å³ñ³·³ÛáõÙ ÏÇñ³éíáõÙ ¿ í»ñÁ Ýßí³Í Ñ³ñÏÙ³Ý ¹ñáõÙù³ã³÷»ñÇó ³é³çÇÝÁ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

1999 Ã. û·áë ï áë

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

êáõÛÝ ÷áËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ áõÅÇ Ù»ç ¿ Ù ï ÝáõÙ 2000 Ã. ÑáõÉÇëÇ 15-ÇÝ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÁ å»ï ù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 25
Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ. ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý կամ նրա բաժնետերերի հարկային կարգավիճակում
ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê *1 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ (2007 Ã. í»ñանայված տարբերակ)*
- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- ÐÐØê 12 *Þ³ÑáõÃ³Ñ³ñÏ*

Ð³ñó³¹ñáõÙ

1 Կազմակերպության կամ նրա բաժնետերերի հարկային կարգավիճակի փոփոխությունը կարող է Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñ áõÝ»Ý³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ` ³í»É³óÝ»Éáí Ï³Ù å³Ï³ë»óÝ»Éáí Ýñ³ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ: ê³ Ï³ñáÕ ¿ å³ï³Ñ»É, ûñÇÝ³Ï, Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý բաժնային գործիքների[a] բորսայական գնանշման գրանցման Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ í»ñ³Ï³½Ù³Ï»ñåÙ³ûի ժամանակ: Սա կարող է նաև պատահել այն ժամանակ, երբ վերահսկող բաժնետերը տեղափոխվում է արտասահմ³ÝÙ³Ý »ñÏÇñ: ²Ûչåçëç Çñ³¹³ñÓáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³ñÏí»É ³ÛÉ Ï»ñå. ³ÛÝ Ï³ñáÕ ¿, ûñÇÝ³Ï, ß³Ñ»É Ï³Ù ÏáñóÝ»É Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³ñï áÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù Ñ»ï³·ÛáõÙ »ÝÃ³Ï³ ÉÇÝ»É Ñ³ñÏÙ³Ý ³ÛÉ ¹ñáõÙù³ã³÷»ñÇ:

2 Կազմակերպության կամ նրա բաժնետերերի հարկային կարգաíÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ÝÙÇç³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óÇï Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ï³Ù ³Ï¨ÇíÝ»ñÇ íñ³: öá÷áËáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý³¨³í»É³óÝ»É Ï³Ù å³Ï³ë»óÝ»É Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ×³Ý³ãí³Í Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ¨ ³Ï¨ÇíÝ»ñÁ` Ï³Ëí³Í ³ÛÝ p³ÝÇó, Ã» Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ï³ñ·³íÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ ÇÝã ³½¹»óáõÃÛáõÝ ÏáõÝ»Ý³ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³Ï¨ÇíÝ»ñÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ßí»ïßé³ÛÇÝ ³ñÅ»ùÇ ÷áËÑ³ï³áõÓ³Ý Ï³Ù Ù³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³óáõÑ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÇ íñ³:

3 Ð³ñóÝ ³ÛÝ ¿, Ã» Ï³½Ù³Ï»åáõÃÛáõÝÝ ÇÝãå»ë å»ïù ¿ Ñ³ßվառի իր կամ իր բաժնետերերի հարկային Ï³ñ·³íÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³é³ç³ó³Í Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

4 Կազմակերպության կամ նրա բաժնետերերի հարկային կարգաíÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ ãÇ Ñ³Ý·»óÝáõÙ ß³ÑáõÛÃÇó Ï³Ù íÝ³ëÇó ¹áõñë ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇ ³í»É³óÙ³ÝÁ Ï³Ù å³Ï³ë»óÙ³ÝÁ: Ð³ñÏ³ÛÇÝ Ï³ñ·³íÇ×³ÏÇ ÷á÷áËáõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óÇï ¨ Ñ»ï³Ó·í³Í Ñ³ñÏÇ ·Íáí Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³éí»Ý ïíÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ, եթե միայն այդ հետևանքները չեն վերաբերում ³ÛÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇÝ áõ Çñ³¹³ñÓáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ, áñáÝù Ñ³Ý·»óÝáõÙ »Ý, ïíÛ³É Ï³Ù Ù»Ï ³ÛÉ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ, ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï»Ï³Ù ïáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ áõÕÕ³Ïçáñ»Ý Ýí³½»óí»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó Ï³Ù ³í»É³óí»Ý ¹ñ³Ý: ²ÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù վերաբերում են, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, սեփական Ï³åÇï³ÉÇ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ (áñáÝù ã»Ý Ý»ñ³éíáõÙ ß³ÑáõÛÃáõÙ Ï³Ù íÝ³ëáõÙ), å»ïù ¿ áõÕÕ³Ïçáñ»Ý Ýí³½»óí»Ý ë»÷³Ï³Ý Ï³åÇï³ÉÇó Ï³Ù ³í»É³óí»Ý ¹ñ³Ý: ²ÛÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù վերաբերում են այլ համ³å³ñ÷³Ï »Ï³ÙïáõÙ ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÝ»ñÇÝ, å»ïù ¿ ×³Ý³ãí»Ý ³ÛÉ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï »Ï³ÙïáõÙ:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

1999 Ã. û·áë ïáë

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

êáõÛÝ ÷áËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ áõÅÇ Ù»ç ¿ Ù ïÝáõÙ 2000 Ã. ÑáõÉÇëÇ 15-ÇÝ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-ÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ÐÐØê 1-ը (2007 թ. վերանայված տարբերակը) փոփոխության է ենթարկել ՖՀՄՍ-Ý»ñáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ: ´³óÇ ³Û¹, É³óáõÙÝ»ñ »Ý Ï³ï³ñí»É 4-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýáõÙ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ³Û¹ ³Ùë³ÃíÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ³å³ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù ¿ ÏÇñ³éí»Ý ³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ:

ì ³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ó¨ Ý»ñ³éáÕ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ բովանդակության գնահատումը

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ
- ÐÐØê 11 Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ
- ÐÐØê 17 ì³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ (2003 թ. վերահայված տարբերակ)
- ÐÐØê 18 Ð³ëáõÛÃ
- ÐÐØê 37 ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³ÏïÇíÝ»ñ
- ÐÐØê 39 üÇÝ³Ýë³Ï³Ý·áñÍÇùÝ»ñ. ×³Ý³ãáõÙÁ ¨ã³÷áõÙÁ (2003 թ. վերահայված տարբերակ)
- üÐØê 4 ²å³Ñáí³·ñáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ

Ð³ñó³¹ñáõÙ

1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ ãÏ³å³Ïóí³Í ÏáÕÙÇ Ï³Ù ÏáÕÙ»ñÇ (Ü»ñ¹ñáÕ) Ñ»ï ÙïÝ»É í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ó¨ áõÝ»óáÕ ·áñÍ³ñùÇ Ï³Ù ÙÇ ß³ñù Ï³éáõóí³Íù³ÛÇÝ ·áñÍ³ñùÝ»ñÇ (Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ) Ù»ç: úñÇÝ³Ï` Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ü»ñ¹ñáÕÇÝ í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ï³É³ÏïÇíÝ»ñ ¨ ÝáõÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ñ»ï í³ñÓ³Ï³É»É Ï³Ù, áñå»ë ³ÛÉÁÝïñ³Ýù, Çñ³í³Ï³Ý ï»ë³ÝÏÛáõÝÇóí³×³é»É ³ÏïÇíÝ»ñÁ ¨ ÝáõÛÝ ³ÏïÇíÝ»ñÁ Ñ»ï í³ñÓ³Ï³É»É: Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ó¨Á ¨ պայմանները կարող են զգալիորեն տարբերվել: Վարձակալության տալու և հետ վարձակալելու ûñÇÝ³ÏáõÙ ÑÝ³ñ³íáñ ¿, áñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÝ ¿ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ³é³í»ÉáõÃÛáõÝ ³å³Ñáí»É Ü»ñ¹ñáÕÇÝ, áñÝ ³ÛÝ ÏÇëáõÙ ¿ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï í×³ñÇ ï»ëùáí, ¨ áã Ã» ÷áË³Ýó»É ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ:

2 Երբ Ներդրողի հետ համաձայնությունը ներառում է վարձակալության իրավական ձև, հարցերը Ñ»ï¨Û³ÉÝ»Ý՝

(³) ÇÝãå»ë áñáß»É, ³ñ¹ûáù ÙÇ ß³ñù ·áñÍ³ñùÝ»ñ Ï³å³Ïóí³Í »Ý ¨ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éí»Ý áñå»ë Ù»Ï ·áñÍ³ñù.

(բ) արդյոք համաձայնությունը բավարարում ¿ ÐÐØê 17-Ç í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝÙ³ÝÁ, ¨ »Ã» áã, ³å³՝

(i) ³ñ¹ûáù ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßíÁ ¨ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñ Ï³ñáÕ »Ý ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É, Çñ»ÝóÇó Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ï¹ ï»ë ² Ñ³í»Éí³ÍÇ ²2(³) å³ñ·ñ³ýáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í ûñÇÝ³ÏÁ).

(ii) ինչպես Կազմակերպությունը պետք է հաշվառի համաձայնությունից բխող այլ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(iii) ÇÝãå»ë Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ Ñ³ßí³éÇ ³ÛÝ í×³ñÁ, áñÁ Ï³ñáÕ ¿ ë ï³Ý³É Ü»ñ¹ñáÕÇó:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

3 ØÇß³ñù ·áñÍ³ñùÝ»ñ, áñáÝù Ý»ñ³éáõÙ »Ý í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý Çñ³í³Ï³Ý Ó¨, Ï³å³Ïóí³Í »Ý ¨ å»ïù¿ հաշվառվեն որպես մեկ գործարք, երբ դրանց ընդհանուր տնտեսական ազդեցությունը հնարավոր չէ հասկանալ՝ առանց այդ գործարքների շարքը որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու: Սա այն դեպքն է, ûñինչպես, երբ մի շարք գործարքներ սերտորեն փոխկապակցված են, բանակցվել են որպես մեկ գործարք և տեղի են ունեցել միաժամանակ կամ անընդհատ հաջորդականությամբ (Ա հավելվածը լուսաբանում է սույն Մեկնաբանության կիրառումը):

4 Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éáõÙÁ å»ïù ¿ ³ñï³óáÉÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝության բովանդակությունը: Համաձայնության բովանդակությունը որոշելու համար այն պետք է գնահատվի՝ հաշվի առնելով բոլոր ï»ë³ÝÏÛáõÝÝ»ñÁ ¨ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ՝ Ï³ñ¨áñ»Éáí ³ÛÝ ï»ë³ÝÏÛáõÝÝ»ñÁ ¨ Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ, áñáÝù áõÝ»Ý ïÝï»ë³Ï³Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ:

5 ÐÐØê 17-Á ÏÇñ³éíáõÙ¿ ³ÛÝ ¹»åùëրում, երբ համաձայնության բովանդակությունը ներառում է ակտիվի û·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ÷áË³Ýóáõù áñáß³ÏÇ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï³í³Íáí: Ü³Ë³Ýß³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù առանձին վերցրած վկայում են, որ համաձայնությունն իր բովանդակությամբ կարող է չներառել í³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ` Áëï ÐÐØê17-Ç, Ý»ռառում են (Բ հավելվածը լուսաբանում է սույն Մեկնաբանության ÏÇñ³éáõÙÁ).

(³) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å³Ñå³ÝáõÙ¿ ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í³ÏïÇíÇë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ, ըստ էության, նույն Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ, áñáÝù áõÝó»É¿ Ý³Ëù³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ.

(բ) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý Ýå³ï³ÏÁ Ñ³ñï³ÛÇÝ ³é³í»ÉáõÃÛáõÝ ³å³Ñáí»ÉÝ¿, ³ÛÉ áã Ã» ³ÏïÇíÇû·ï³·áñÍÙ³Ý Çñ³íáõÝùÇ ÷áË³ÝóáõÙÁ.

(·) Ý»ñ³éí³Í¿ ûåóÇáÝ ³ÛÝåÇëÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñáí, áñ ¹ñ³ Çñ³·áñÍáõÙÁ Ù»Í³å»ë Ñ³í³Ý³Ï³Ý¿ (ûñÇÝ³Ï` í³×³éùÇ ûåóÇáÝ, որն իրագործելի է սպասվելիք իրական արժեքից բավարար բարձր գնով՝ այդ օպցիոնի իրագործելի դառնալու պահին):

6 ÐÇÙáõÝùÝ»ñÇ 49-64-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÝ»ñáõÙ ïñí³Í ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÁ ¨ áõÕ»óáõÛóÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ýª áñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ³ñ¹Ûáù ³é³ÝÓÇÝ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßÇíÁ ¨ í³ñÓ³í×³ñÇ ·Íáí å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, Áëï ¿áõÃÛ³Ý, Ý»ñÏ³Ù³óÝáõÙ »Ý Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ³ÏïÇíÝ»ñ ¨ պարտավորություններ: Նախանշանները, որոնք միասնաբար ցույց են տալիս, որ, ըստ էության, առանձին ներդրումային հաշիվը և վարձավճարների գծով պարտականությունները չեն բավարարում ³ÏïÇíÇ ¨ å³ñï³íáñáõÃÛ³Ý ë³ÑÙ³ÝáõÙÝ»ñÇÝ ¨ åå»ïù¿ ×³Ý³ãí»Ý Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó, Ñ»ï¨Û³ÉÝ »Ý.

(³) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Çñ Ýå³ï³ÏÝ»ñÁ Ñ»ï³åÝ¹»ÉÇë ãÇ Ï³ñáÕ í»ñ³ÑëÏ»É Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ հաշիվը և պարտավորված չէ վճարել վարձավճարները: Նման իրավիճակ առկա է, երբ, օրինակ, Ï³ÝË³í×³ñÁ Ü»ñ¹ñáÕÇÝ å³ßï³Ý»Éáõ Ýå³ï³ÏáíÙ³ÛÇÝ Ñ³ßíÇÝ, áñÁ Ï³ñáÕ¿ û·ï³·áñÍí»É ÙÇ³ÛÝ Ü»ñ¹ñáÕÇÝ í×³ñáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ, ¨ Ü»ñ¹ñáÕÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝíáõÙ¿, áñ í³ÑÓ³í×³ñÝ»ñÁ í×³ñí»Ý ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßíÇó, ÇëÏ Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ Ç íÇ×³ÏÇ ã¿ ³ñ·»É»É Ý»ñ¹ñáõÙ³ÛÇÝ Ñ³ßíÇó í³ÑÓ³í×³ñÝ»ñÇ í×³ñáõÙÁ Ü»ñ¹ñáÕÇÝ.

(բ) Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ »ÝÃ³Ï³¿ ÙÇ³ÛÝ ³ÝÝß³Ý éÇëÏÇ, áñ Ï÷áËÑ³ïáõóÇ Ü»ñ¹ñáÕÇó ëï³óí³Í վճարների ամբողջ գումարը և հավանաբար կվճարի հավելյալ գումար, կամ, եթե վճարներ չեն ëï³óí»É, »ÝÃ³Ï³¿ ÙÇ³ÛÝ ³ÝÝß³Ý éÇëÏÇ, áñ ³ÛÉ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (ûñÇÝ³Ïª երաշխիքի) դիմաց գումար կվճարի: Վճարում կատարելու միայն ակնշան ռիսկը առկա է, երբ, ûñÇÝ³Ï, Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ å³Ñ³Ýçáõ Ù»Ý, áñ Ï³ÝË³í×³ñÇ ·áõÙ³ñÁ Ý»ñ¹ñíÇ éÇëÏÇó ½»ñÍ ³ÏïÇíÝ»ñÇ Ù»ç, áñáÝù, Áëï ³ÏÝÏ³ÉáõÃÛáõ, կգոյացնեն բավականաչափ ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñ` í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÇ ·Íáí å³ñï³ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ù³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ.

(·) համաձայնության սկզբում տեղի ունեցող դրամական հոսքերից բացի, համաձայնության ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ ³ÏÝÏ³ÉíáÕ ÙÇ³Ï ¹ñ³Ù³Ï³Ý Ñáëù»ñÁ í³ñÓ³í×³ñÝ»ñÝ »Ý, áñáÝù Ù³ñíáõÙ »Ý սկզբնական դրամական հոսքերից գոյացած առանձին ներդրումային հաշվից դուրս բերված ÙÇçáó»ñáí:

7 Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³ÛÉ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ` Ý»ñ³éÛ³É ïñ³Ù³¹ñí³Í ó³ÝÏ³ó³Í »ñ³ßËÇù¨ í³Õ³Å³ÙÏ»ï ¹³¹³ñ»óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï ëï³ÝÓÝí³Í å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 37-Ç, ÐÐØê 39-Ç Ï³Ù üÐÐØê 4-Çª Ï³Ëí³Í Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇó:

8 ÐÐØê 18-Ç 20-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý ÛáõñÙ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý փաստերի և հանգամանքների նկատմամբ՝ որոշելու համար, թե երբ պետք է վճարները ճանաչել որպես »Ï³Ùáõï, áñÁ Ï³ñáÕ¿ ëï³Ý³É Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ: ä»ïù¿ Ñ³ßíÇ ³éÝí»Ý ³ÛÝåÇëÇ ·áñÍáÝÝ»ñ, ÇÝãåÇëÇù »Ýª ß³ñáõÝ³ÏíáÕ Ý»ñ·ñ³íí³ÍáõÃÛáõÝÁ` í×³ñÁ í³ëï³Ï»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßï ³å³·³ ³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í Ýß³Ý³Ï³ÉÇ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ó¨áí, å³Ñå³Ýí³Í éÇëÏ»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛáõÝÁ, ó³ÝÏ³ó³Í »ñ³ßËÇù³ÛÇÝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ¨ í×³ñÝ»ñÇ í³Õ³Å³ÙÏ»ï վճարման ռիսկը: Նախանշանները, որոնք առանձին վերցրած վկայում են, որ ամբողջ վճարի ճանաչումը որպես եկամուտ, երբ այն ստացվում է համաձայնության սկզբում, ճիշտ չէ, ներառում են.

(³) áñáß³ÏÇ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ Çñ³Ï³Ý³óÝ»Éáõ Ï³Ù ¹ñ³ÝóÇó Ó»éÝå³Ñ ÙÝ³Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ »Ý ëï³óí³Í í×³ñÁ í³ëï³Ï»Éáõ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ, ¨ հետևաբար իրավաբանորեն պարտադրող համաձայնագրի կնքումը ամենակարևոր գործողությունը չէ, որ պահանջվում է համաձայնությամբ.

(բ) ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý íñ³ ¹ñíáõÙ »Ý ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏïáõÙÝ»ñ, áñáÝù ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏïáõÙ Ï³Ù Ýß³Ý³Ï³ÉÇáñ»Ý ÷á÷áËáõÙ »Ý Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ³Û¹ ³ÏïÇíÇ û·ï³·áñÍÙ³Ý (ûñÇÝ³Ï` ëå³é»Éáõ, í³×³é»Éáõ Ï³Ù ·ñ³í ¹Ý»Éáõ) ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÁ:

(·) ê ï ³óí ³ Í í×³ñÇ áñ¨¿ Ùaսը վերադարձնելու և հավանաբար որոշ հավելյալ գումար վճարելու հավանականությունը աննշան չէ: Սա տեղի է ունենում, երբ, օրինակ՝

(³) ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ ³Í ³Ï ïÇíÁ Ù³ëÝ³·Çï ³óí ³Í ³Ï ïÇí ã¿, áñÁ å³Ñ³Ýçíáõù ¿ Կազմակերպության գործունեությունը վարելու համար, և հետևաբար առկա է Ñ³í ³Ý³Ï ³ÝáõÃÛáõÝ, áñ Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ·áõÙ³ñ Ïí×³ñÇª Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ í ³Õ³Å³ÙÏ» ï ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ. Ï ³Ù

(բ) Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ å³Ñ³Ýçáí Ï ³Ù Çñ Ù³ëÝ³ÏÇ կամ լիիրավ հայեցողությամբ պետք է ներդնի ստացված կանխավճարն ավելի, քան ³ÝÝß³Ý³Ï ³Éի ռիսկայնությամբ (օրինակ՝ արժութային, տոկոսադրույքի կամ å³ñï ù³ÛÇÝ éÇëÏ»ñÇ ï»ë³ÝÏÛáõÝÇó) ³Ï ïÇíÝ»ñáõÙ: ²Ûë å³ñ³·³ÛáõÙ, ³ÝÝß³Ý ã¿ այն ռիսկը, որ ներդրման արժեքը բավարար չի լինի վարձավճարների գծով պարտականությունների կատարման համար, և, հետևաբար, հնարավոր է, որ Î ³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÇó å³Ñ³ÝíÇ í×³ñ»É áñáß³ÏÇ ·áõÙ³ñ:

9 ì×³ñÁ å»ï ù ¿ Ý»ñÏ³Û³óíÇ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï »Ï³Ù ïÇ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ù»ç՝ ÑÇÙÝí»Éáí ¹ñ³ տնտեսական բովանդակության և բնույթի վրա:

´³ó³Ñ³Ûïáõ Ù

10 Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ, áñÁ ãÇ Ý»ñ³éáõÙ ÐÐØê 17-ով սահմանված՝ վարձակալության բնí³Ý¹³ÏáõÃÛáõÝ ունեցող գործարք՝ պետք է դիտարկվի բոլոր տեսանկյուններից՝ համաձայնությունը և հաշվապահական հաշվառման որդեգրված մոտեցումը հասկանալու համար անհրաժեշտ բացահայտումները որոշելու Ýå³ï³Ïáí: Ð³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Î ³½Ùակերպությունը պետք է բացահայտի հետևյալը.

(³) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ÝÏ³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É՝

(i) ÑÇÙùáõÙ ÁÝÏ³Í ³Ï ïÇíÁ ¨ ¹ñ³ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï Ï³åí³Í ó³ÝÏ³ó³Í ë³ÑÙ³Ý³÷³Ïáõ Ù.

(ii) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÁ ¨ ³ÛÉ Ýß³Ý³Ï³ÉÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ.

(iii) Ï³å³Ïóí³Í ·áñÍ³ñùÝ»ñÁ, Ý»ñ³éÛ³É ó³ÝÏ³ó³Í ûåóÇáÝ.

(բ) ստացված ցանկացած վճարի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման Ùáï»óáõÙÁ, Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ áñå»ë »Ï³Ùáõï ×³Ý³ãí³Í ·áõÙ³ñÁ ¨ Ñ³Ù³å³ñ÷³Ï»Ï³Ù ïÇ Ñ³ßí»ï íáõÃÛ³Ý Ñá¹í³ÍÁ, áñáõÙ ³ÛÝ Ý»ñ³éí³Í ¿:

11 Սույն Մեկնաբանության 10-րդ պարագրաֆում պահանջվող բացահայտումները պետք է կատարվեն Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ ³é³ÝÓÇÝ Ï³Ù ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ յուրաքանչյուր դասի համար: Դասը համաձայնությունների խումբն է, որոնց հիմքում ընկած են միևնույն բնույթի ակտիվներ (օրինակ՝ ¿É»Ï ïñ³Ï³Û³ÝÝ»ñ):

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

2000 Ã. ÷»ïñí³ñ

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Սույն Մեկնաբանությունը ուժի մեջ է մտնում 2001 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ÇÝ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ å»ïù¿Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ØØÎ -Մեկնաբանություն 29

Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ. բացահայտում

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 1 *§üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ¦* (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2007 Ã.)
- ÐÐØê 16 §ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ¦ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2003 Ã.)

- ÐÐØê 17 §ì ³ñÓ³Ï³ÉáõÃÛáõÝ¦ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2003 Ã.)
- ÐÐØê 37 §ä³ÑáõëïÝ»ñ, å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý å³ñï³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¨ å³ÛÙ³Ý³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦
- ÐÐØê 38 §àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇíÝ»ñ¦ (í»ñ³Ý³Ûí³Íª 2004 Ã.)
- üÐØêÎ 12 §ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ¦

ÊÝ¹Çñ

1. Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (ûå»ñ³ïáñÁ) Ù»Ï ³ÛÉ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý (ßÝáñÑ³ïáõÇ) Ñ»ï Ï³ñáÕ ¿ ÏÝù»É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ, áñÁ ïÝï»ë³Ï³Ý ¨ ëáóÇ³É³Ï³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÝ»ñÇ ûկատմամբ տալիս է հանրային հասանելիություն: Շնորհատուն կարող է լինել հանրային հատվածի կամ Ù³ëÝ³íáñ Ñ³ï³ñ³ÍÇ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝ, Ý»ñ³éÛ³É Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝ: Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ »Ý` çñ³½ï³Ù³Ý ¨ çñ³Ù³ï³Ï³ñ³ñÙ³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·ñÁ, ³íïáײ³Ý³å³ñÑÝ»ñÁ, ³íï³ÛïáÏ³Û³ÝÝ»ñÁ, ÃáõÝ»ÉÝ»ñÁ, Ï³ÙáõñÇÝ»ñÁ, û¹³Ý³í³Ï³Û³ÝÝ»ñÁ ¨ Ñ»é³Ñ³Õáñ¹³ÏóáõÃÛ³Ý ó³Ýó»ñÁ: Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñ ãÑ³Ý¹Çë³óáÕ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ûñÇÝ³ÏÝ»ñ »Ý` ³ñï³ùÇÝ é»ëáõñëÝ»ñÇ Ý»ñ·ñ³íáõÙ կազմակերպության ներքին Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ (ûñÇÝ³Ï` ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ëå³ë³ñÏáÕ ëñ×³ñ³ÝÁ, ß»ÝùÇ ëå³ë³ñ-ÏáõÙÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ï³Ù ï»Õ»Ï³ï³í³Ï³Ý ï»ËÝáÉá·Ç³Ý»ñÇ ·áñÍ³éáõÛÃ-Ý»ñÁ):
2. Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ, ëáíáրաբար, նախատեսում է ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ ßÝáñÑ³ïáõÇ ÏáÕÙÇó ûå»ñ³ïáñÇÝ ÷áË³Ýó»É՝

   ³) Çñ³íáõÝù՝ Ù³ïáõó»Éáõ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñÁ ïÝï»ë³Ï³Ý ¨ ëáóÇ³É³Ï³Ý ÑÇÙÝ³Ï³Ý »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÝ»ñÇ ûկատմամբ տալիս է հանրային հասանելիություն.

   բ) որոշ դեպքերում իրավունք՝ օգտագործելու որոշակի նյութական ակտիվներ, ոչ նյութական ակտիվներ կամ ÝÇÝ³Ýë³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñ.

   áñáÝó ¹ÇÙ³ó ûå»ñ³ïáñÁ՝

   ³) å³ñï³íáñíáõÙ ¿ Ù³ïáõó»É Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ՝ áñáß³ÏÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ.

   բ) երբ կիրառելի է, պարտավորվում է կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի վերջում վերադարձնել կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի սկզբում ստացված և/կամ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք բերված Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:
3. Ì³ռայության կոնցեսիայի բոլոր Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³ï Ï³ÝÇßÝ ³ÛÝ ¿, áñ ûå»ñ³ïáñÁ ÙÇ³Å³Ù³Ý³Ï ë ï³ÝáõÙ ¿ Çñ³íáõÙ ¨ ë ï³ÝÓÝáõÙ ¿ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝ՝ Ù³ïáõó»Éáõ Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃ-ÛáõÝÝ»ñ:
4. Խնդիրն այն է, թե ինչ տեղեկատվություն պետք է բացահայտի Ñ³ÛïíÇ ûå»ñ³ïáñÇ ¨ ßÝáñÑ³ïáõÇ ýÇÝ³Ýë³-Ï³ÝÑ³ßí³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ:
5. Ì³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ áñáß Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝների վերաբերող որոշակի ասպեկտների և բացահայտումÝ»ñÇ ³ñ¹»Ý ³Ý¹ñ³¹³ñÓ»É »Ý üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ³éÏ³ë ï³Ý¹³ñï»ñÁ (ûñÇÝ³Ï՝ ÐÐØê 16-ը կիրառվում է հիմնական միջոցների միավորների ձեռքբերման ûկատմամբ, ՀՀՍՄ 17-Á ÏÇñ³éíáõÙ ¿ ³Ï ïÇíÝ»ñÇ í³ñÓ³Ï³Éáõթյան ûկատմամբ, իսկ ՀՀՍՄ 38-Á՝ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíÝ»ñÇ Ó»éùբեñáõÙների ûկատմամբ): Այնուամենայնիվ, ծառայութ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ý»ñ³é»É Ï³ï³ñÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ å³ÛÙ³Ý³·ñ», áñáÝó üÇÝ³Ýë³Ï³Ý Ñ³ßí³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ëï³Ý¹³ñïների չեն անդրադառնում, բացառությամբ երբ այդ պայմանագրերն անբարենպաստ են, որոնց դեպքում կիրառվում է ՀՀՍՄ 37-ը: Հետևաբար, սույն մեկնաբանությունն անդր³¹³éÝáõÙ ¿ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ»ñÇ Éñ³óáõóÇã բացահայտումներին:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

6. àñáß»Éáõ Ñ³Ù³ñ, Ã» ÇÝã Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý բացառÑ³ÛïáõÙÝ»ñ å»ïù¿ Ï³ï³ñí»Ý Í³ÝáÃ³·ñáõÃÛáõÝ-Ý»ñáõÙ, å»ïù¿ ¹Çï³ñÏí»Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ»ñի բáÉáñ³ëå»ïÝ»ñÁ: Úáõñ³-ù³ÝãÛáõñ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ûå»ñ³ïáñÁ ¨ ßÝáñÑ³ïáõÝ պետք է բացահայտեն հետևյալը՝ª

   ³) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ý³Ï³ñ³·ñáõÃÛáõÝÁ.

   բ) Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ýß³Ý³Ï³ÉÇ å³ÛÙ³ÝÝ»ñÁ, áñáÝù Ï³ñáÕ »Ý ³½¹»óáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý³É ³å³·³¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ñáëù»ñÇ ·áõÙ³ñÇ, Å³ÙÏ»ïÇ ¨ áñáß³ÏÇáõÃÛ³Ý íñ³ (ûñÇÝ³Ï՝ ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Å³Ù³-Ý³Ï³ßñç³ÝÁ, ·ÝÇ íñ³Ý³ÛÙ³Ý ³Ùë³Ãí»ñÁ ¨ ÑÇÙáõÝùÁ, áñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ï»ÕÇ »Ý áõÝ»ÝáõÙ ·ÝÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙÁ Ï³Ù í»ñ³բաևակգáõÙÁ).

գ) ստորև նշվածների բնույթը և շրջանակը (օրինակ՝ քանակը, ժամանա Ï³ßñç³ÝÁ Ï³Ù ·áõÙ³ñÁ, ÇÝãå»ë Ýå³ï³Ï³Ñ³ñÙ³ñ¿)[a]

(i) áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ û·ï³·áñÍ»Éáõ Çñ³íáõÝùÝ»ñ.

(ii) Í³é³ÛáõÃÛáõÝ Ù³ ïáõó»Éáõ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ù³ ïáõóáõÙ ³ÏÝÏ³É»Éáõ Çñ³íáõÝùÝ»ñ.

(iii) ÑÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ ÙÇ³íáñÝ»ñ Ó»éù բերելու կամ կառուցելու պարտականություններ.

(iv) ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ í»ñçÇ ¹ñáõÃյամբ áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ ï ñ³Ù³¹»Éáõ å³ñï³-Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³Ù áñáß³ÏÇ ³Ï ïÇíÝ»ñ ë ï ³Ý³Éáõ Çñ³íáõÝùÝ»ñ.

(v) Ýáñ³óÙ³Ý ¨ ¹³¹³ñ»óÙ³Ý ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ.

(vi) ³ÛÉ Çñ³íáõÝùÝ»ñ ¨ å³ñï³Ï³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ï՝ ÑÇÙÝ³Ï³Ý í»ñ³Ýáñá·áõÙÝ»ñ).

¹) Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ù»ç ï»ÕÇ áõÝ»ó³Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ.

») ÇÝãå»ë ¿ ¹³ë³Ï³ñ·í»É Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÁ:

6Ա. Օպերատորը պետք է բացահայտի կառուցման ծառայությունների՝ ֆինանսական ակտիվով կամ ոչ ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíáí ÷áË³Ý³ÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ×³Ý³ãí³Í Ñ³ëáõÛÃÇ ¨ ß³ÑáõÛÃÇ Ï³Ù íÝ³ëÇ ·áõÙ³ñÁ:

7. Սույն մեկնաբանության 6-րդ պարագրաֆի համաձայն պահանջվող բացա Ñ³ÛïáõÙÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ï³ï³ñí»Ý ³é³ÝÓÇÝ՝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ ÛáõÃ³ù³ÝãÛáõñ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ, Ï³Ù Ñ³Ýñ³·áõÙ³ñ³ÛÇÝ՝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÛáõÃ³ù³ÝãÛáõñ ¹³ëÇ Ñ³Ù³ñ: Դասը համանման բնույթի ծառայութÛáõÝÝ»ñ (ûñÇÝ³Ï՝ í×³ÑÝ»ñÇ Ñ³í³ù³·ñáõÙ, Ñ»é³Ñ³Õáñ¹³Ï-óáõÃÛ³Ý ¨ çñ³½ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ) Ý»ñ³éáÕ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ÏáÝó»ëÇ³ÛÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ խմբավորում է:

ÖáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

2001 Ãí³Ï³ÝÇ Ù³ÛÇë:

àõÅÇ Ù»ç ÙïÝ»ÉÁ

Սույն մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 2001 թվականի դեկտեմբերի 31-ÇÝ:

Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ 6-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ §»¦ Ï»ïÇ¨ 6² å³ñ³·ñ³ýÇ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2008 Ãí³Ï³ÝÇ ÑáõÝí³ñÇ 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Եթե Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ üÐØêÎ 12-ը կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա նշված ÷á÷áËáõÃյունը պետք է կիրառվի այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 31

Հասույթ. բարտերային գործարքներ, որոնք ներառում են ·áí³½¹³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 8 *Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛáõÝ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ·Ý³Ñ³ ïáõÙÝ»ñáõÙ ¨ ëË³ÉÝ»ñ*
- ÐÐØê 18 *Ð³ëáõÛÃ*

Ð³ñó³¹ñáõÙ

1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ (ì³×³éáÕ) Ï³ñáÕ ¿ ÏÝù»É ·áí³½¹³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ Ù³ ïáõó»Éáõ ¨ ¹ñ³ դիմաց հաճախորդից (Հաճախորդ) գովազդային ծառայություններ ստանալու բարտերային գործարք: ¶áí³½¹»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ï»Õ³¹ñí»É ÇÝï»ñÝ» ïáõÙ Ï³Ù óáõó³Ý³ÏÝ»ñÇ íñ³, Ñ»é³ñÓ³Ïí»É հեռուստատեսությամբ կամ ո³¹ÇÛáí, ï å³·ñí»É Ã»ñÃ»ñáõÙ Ï³Ù ³Ùë³·ñ»ñáõÙ, Çñ³Ï³Ý³óí»É ³ÛÉ ÙÇçáóÝ»ñáí:

2 Երբեմն կազմակերպությունների միջև դրամական միջոցների կամ այլ հատուցման փոխանակում տեղի ãÇ áõÝ»ÝáõÙ: àñáß ³ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ Ñ³í³ë³ñ Ï³Ù ·ñ»Ã» Ñ³í³ë³ñ ã³÷áí ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñÇ Ï³Ù ³ÛÉ Ñ³ ïáõóÙ³Ý ÷áË³Ý³ÏáõÙ:

3 ì³×³éáÕÁ, áñÝ Çñ ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ Ù³ïáõóáõÙ ¿ ·áí³½¹³ÛÇÝ ծառայություններ, գովազդ ներառող բարտերային գործարքից ճանաչում է հասույթ՝ ըստ ՀՀՍՄ 18-Ç, այն ժամանակ, երբ, այլ չափանիշների հետ մեկտեղ, փոխանակվող ծառայությունները տարաբնույթ են (ÐÐØê 18.12) ¨ Ñ³ëáõÛÃÇ ·áõÙ³ñÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷í»É (ÐÐØê 18.12(³)): êáõÛÝ Մեկնաբանությունը կիրառվում է միայն տարաբնույթ գովազդային ծառայությունների փոխանակման ¹»åùáõÙ: Ð³Ù³ÝÙ³Ý ·áí³½¹³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝ»ñÇ ÷áË³Ý³ÏáõÙÁª ÁëïüÐØê 18-Ç, Ñ³ëáõÛÃ ³é³ç³óÝáÕ ·áñÍ³ñù ã¿:

4 ÊÝ¹ÇñÝ ³ÛÝ ¿, Ã» ÇÝã Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñáõÙ ì³×³éáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»É Ñ³ëáõÛÃÁ՝ բարտերային գործարքում ստացված կամ մատուցված գովազդային ծառայությունների իրական ³ñÅ»ùáí:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛáõÝ

5 ¶áí³½¹ Ý»ռառող բարտերային գործարքից հասույթը չի կարող արժանահավատորեն չափվել ëï³óí³Í ·áí³½¹³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ùáí: ²ÛÝáõ³Ù»Ý³ÛÝÇí ì³×³éáÕÁ Ï³ñáÕ ¿ արժանահավատորեն հասույթն չափել բարտերային գործարքում իր կողմից մատուցվող գովազդային Í³é³ÛáõÃÛáõÝ»ñÇ Çñ³կան արժեքով՝ անդրադառնալով միայն այն ոչ բարտերային գործարքներին, áñáÝù՝

(³) ներառում են բարտերային գործարքի գովազդին համանման գովազդ.

(բ) Ñ³×³Ë »Ý ï»ÕÇ áõÝ»ÝáõÙ.

(·) ներկայացնում են գործարքների քանակի և գումարի գերակշռող մասը՝ համեմատած բոլոր այն ·áí³½¹Ý»ñի հետ, որոնք համանման են բարտերային գործարքի գովազդին.

(¹) Ý»ñ³éáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí ¨/Ï³Ù ³ñÅ³Ý³Ñ³í³ï áñ»Ý ã³÷»ÉÇ Çñ³Ï³Ý ³ñÅ»ù áõÝ»óáÕ ³ÛÉ Ó¨áí Ñ³ïáõóáõÙ (ûñÇÝ³Ï՝ ßáõÏ³ÛáõÙ ³½³ï ßñç³Ý³éíáÕ ³ñÅ»ÃÕÃ»ñ, áã ¹ñ³Ù³ÛÇÝ ³Ï ï ÇíÝ»ñ ¨ ³ÛÉ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ):

(») ãեն ներառում նույն պայմանագրային կողմը, ինչ բարտերային գործարքում:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

2001 Ã. Ù³ÛÇë

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

Սույն մեկնաբանությունը ուժի մեջ է մտնում 2001 թ. դեկտեմբերի 31-ÇÝ: Ð³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý ù³Õ³ù³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝ»ñÁ å»ï ù¿ Ñ³ßí³éí»Ý ÐÐØê 8-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 32
àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ï ÇíÝ»ñ. ÇÝï»ñÝ» ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Í³ËëáõÙÝ»ñ

ÐÕáõÙÝ»ñ

- ÐÐØê 1 *üÇÝ³Ýë³Ï³ÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ³Û³óáõÙ* (2007 թ. վերանայված տարբերակ)
- ÐÐØê 2 *ä³ß³ñÝ»ñ* (2003 թ. վերանայված տարբերակ)
- ÐÐØê 11 *Î³éáõóÙ³Ý å³ÛÙ³Ý³·ñ»ñ*
- ÐÐØê 16 *ÐÇÙÝ³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ* (2003 թ. վերանայված տարբերակ)

- ԴԴՁê 17 *ì ³ñÓ³ Ï³ÉáõÃÛáõÝ* (2003 թ. վերաձայված տարբերակ)
- ԴԴՁê 36 *²Ï ï ÇíÝ»ñÇ ³ñÅ»½ñÏáõÙ* (2004 թ. վերաձայված տարբերակ)
- ԴԴՁê 38 *àã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ï ÇíÝ»ñ* (2004 թ. վերաձայված տարբերակ)
- üԴՁê 3 *Ò»éÝ³ñÏ³ ïÇñ³Ï³Ý ·ñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÙÇ³ íáñáõÙÝ»ñ*

Դ³ñó³¹ñáõÙ

1 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³ï³ñ»É Ý»ñùÇÝ Í³ËëáõÙÝ»ñ` Ý»ñùÇÝ Ï³Ù ³ñï³ùÇÝ հասանելիությամբ իր սեփական ինտերնետային կայքի մշակման և օգտագործման նպատակով: ²ñï³ùÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³·Íí³Í ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ Ï³ñáÕ ¿ û·ï³·áñÍí»É տարբեր նպատակներով, ինչպիսիք են կազմակերպության սեփական արտադրանքի ու Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³çË³Õ³óáõÙÝ áõ ·áí³½¹Á, ¿É»Ï ïñáÝ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ïáõóáõÙÁ ¨ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ áõ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í³×³éùÁ: Ü»ñùÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ Ý³Ë³·Íí³Í Ï³ÛùÁ կարող է օգտագործվել կազմակերպության քաղաքականության և հաճախորդների վերաբերյալ ï»Õ»ÏáõÃÛáõÝÝ»ñ å³Ñå³Ý»Éáõ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ï»Õ»Ï³ïáõÃÛáõÝ áñáÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

2 ÆÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ ÙßÏ³ÙÝ ÷áõÉ»ñÁ Ï³ñ»ÉÇ ¿ ÝÏ³ñ³·ñ»É Ñ»ï¨Û³É Ï»ñå`

(³) äÉ³Ý³íáñáõÙ. Ý»ñ³éáõÙ ¿ Çñ³·áñÍ»ÉÇáõÃÛ³Ý áõëáõÙÝ³ëÇñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý³Ë³Ó»éÝáõÙ, Ýå³ï³ÏÝ»ñÇ ¨ ëå»óÇýÇÏ³óÇ³Ý»ñÇ ë³ÑÙ³ÝáõÙ, ³ÛÉÁÝïñ³ÝùÝ»ñÇ ·Ý³Ñ³ïáõÙ ¨ նախընտրելի տարբերակների ընտրություն.

(բ) Ìñ³·ñÇ ¨ »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÇ Ùß³ÏáõÙ. Ý»ñ³éáõÙ ¿ ¹áմեյնի անվան ձեռք բերում, ë³ñù³íáñáõÙÝ»ñÇ ¨ Íñ³·ñ³ÛÇÝ ³å³ÑáíÙ³Ý ·ÝáõÙ ¨ Ùß³ÏáõÙ, Ùß³Ïí³Í Íñ³·ñ»ñÇ ï»Õ³¹ñáõÙ ¨ ëÃñ»ë Ã»ëï³íáñáõÙ.

(·) ¶ñ³ýÇÏ³Ï³Ý ¹Ç½³ÛÝÇ Ùß³ÏáõÙ. Ý»ñ³éáõÙ ¿ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ ¿ç»ñÇ ³ñï³ùÇÝ ï»ëùÇ ¹Ç½³ÛÝÇ Çñ³Ï³Ý³óáõÙÁ.

(¹) Պարունակության մշակում. ներառում է տեքստային կամ գրաֆիկական բնույթի տեղեկատվության ստեղծում, գնում, պատրաստում և բեռնավորում ինտերնետային կայքում՝ Ý³ËùÝ³Ï³ÛùÇ Ùß³ÏÙ³Ý ³íñïÁ: ²ÛëïÕ»Ï³ïáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ ¿ Ï³Ù å³Ñå³Ýí»É ³é³ÝÓÇÝ ïíÛ³ÉÝ»ñÇ ßï»Ù³ñ³ÝÝ»ñáõÙ, áñáÝù ÇÝï»·ní³Í »Ý ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇÝ (Ï³Ù Ñ³ë³Ý»ÉÇ »Ý ¹ñ³ÝÇó), Ï³Ù Ïá¹³íáñí»É áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ ¿ç»ñáõÙ:

3 ÆÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Ùß³ÏÙ³Ý ³í³ñïÇó Ñ»ïá ëÏëíáõÙ ¿ û·ï³·áñÍÙ³Ý ÷áõÉÁ: ²Ûë ÷áõÉÇ ընթացքում Ընկերությունը սպասարկում և բարելավՈՒմ ¿ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Íñ³·ñ»ñÁ, »ÝÃ³Ï³éáõóí³ÍùÁ, ·ñ³ýÇÏ³Ï³Ý ¹Ç½³ÛÝÁ ¨ å³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ:

4 Կազմակերպության ներքին և արտաքին հասանելիությամբ սեփական ինտերնետային կայքի մշակման և օգտագործման նպատակով կատարված ներքին ծախսումների հաշվառումը վերաբերող խնդիրներÑÝ »Ý`

(³) ³ñ¹ÛáùÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ Ý»ñëï»ÕÍí³Íáã ÝÛáõÃ³Ï³Ý³Ï ïÇí¿, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ԴԴՁê 38-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ.

(բ) ³Û¹ Í³ËëáõÙÝ»ñÇ Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ùáï»óáõÙÁ:

5 Սույն մեկնաբանությունը չի կիրառվում ինտերնետային կայքի համար սարքավորումների (օրինակ՝ ó³Ýó³ÛÇÝ ë»ñí»ñÝ»ñÇ, ÙÇç³ÝÏÛ³É ë»ñí»ñÝ»ñÇ, ³ñï³¹ñ³Ï³Ý ë»ñí»ñÝ»ñÇ ¨ ÇÝï»ñÝ»ï³ միացումների) գնման, մշակման և օգտագործման հետ կապված ծախսումների նկատմամբ: Այդ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ Ñ³ßí³éáõÙ »Ý ԴԴՁê 16-Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: Æ ÉñáõÙÝ, »Ã» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ Í³ËëáõÙÝ»ñ¿ Ï³ï³ñáõÙ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Ù³ï³Ï³ñ³ÑÇ Ùáï Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ ï»Õ³Ï³ÛÙ³Ý (Ñáëï ÇÝ·Ç) Ñ³Ù³ñ, ³Û¹ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ ×³Ý³ãíáõÙ »Ý áñå»ë Í³ËëՏ³Ù³Ó³ÛÝ ԴԴՁê 1.88-Ç ¨ *ÐÇÙáõÝÙÝ»ñÇª* ³Û¹ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëï³óÙ³Ý å³ÑÇÝ:

6 ԴԴՁê 38-Á ãÇ ÏÇñ³éíáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ëáíáñ³Ï³Ý ·áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý ÁÝÃ³óùáõÙ í³×³éùÇ Ýå³ï³ïÏáí å³ÑíáÕ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇíÝ»ñÇ (ï»ë ԴԴՁê 2 ¨ ԴԴՁê 11) Ï³Ù ԴԴՁê 17-Ç գործողության ոլորտում գտնվող վարձակալության գործարքների նկատմամբ: Համապատասխանաբար, սույն Մեկնաբանությունը չի կիրառվում այլ կազմակերպությանը վ³×³é»Éáõ Ýå³ï³ïÏáí ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ (Ï³Ù ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Íñ³·ñ³ÛÇÝ ³å³ÑáíÙ³Ý) Ùß³ÏÙ³Ý կամ օգտագործման ծախսումների նկատմամբ: Երբ ինտերնետային կայքը վարձակալվում է գործառնական վարձակալությամբ, սույն Մեկնաբանությունը կիրառում է վարձատուն: Երբ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ կայքը վարձակալվում է ֆինանսական վարձակալությամբ, սույն Մեկնաբանությունը կիրառում է վարձակալը՝ վարձակալված ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո:

7 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ùß³Ï³í³Í ¨ Ý»ñùÇÝ áõ ³ñï³ùÇÝ Ñ³ë³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ³Ý³Ë³ï»ëí³Í ë»÷³Ï³Ý ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ Ý»ñëï»ÕÍí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇí ¿, áñÁ »ÝÃ³Ï³ ¿ ÐÐØê 38-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ:

8 Øß³ÏÙ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ë ï»ÕÍí³Í ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ակտիվ միայն և միայն այն դեպքում, երբ, ի լրումն ՀՀՍՄ 38.21-áõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ Ñամապատասխանության, կազմակերպությունը կարող է բավարարել ՀՀՍՄ 38.57-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇÝ: Մասնավորապես՝ կազմակերպությունը կարող է բավարարել ՀՀՍՄ 38.57(դ) կետի պահանջը և óáõó³¹ñ»É, Ã» ÇÝãå»ë ¿ Çñ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ ³é³ç³óÝ»Éáõ Ñ³í³Ý³Ï³Ý ³å³·³ ïÝï»ë³Ï³Ý օգուտներ, երբ, ûñÇÝ³Ï, ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ Ï³ñáÕ ¿ ³é³ç³óÝ»É Ñ³ëáõÛÃ, Ý»ñ³é³É Ï³ÙùáõÙ å³ï»ñÝ»ñÇ ï»Õ³¹ñÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ³Ý ÁÝÓ»éáõÙÇó ·áÛ³óáÕ áõÕÕ³ÏÇ Ñ³ëáõÛÃÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ âÇ Ï³ñáÕ óáõó³¹ñ»É, Ã» ÇÝãå»ë ¿ ÙÇ³ÛÝ Ï³Ù ·ÉË³íáñ³å»ë Çñ ë»÷³Ï³Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ³é³çË³Õ³óÙ³Ý ¨ ·áí³½¹Ç Ñ³Ù³ñ Ùß³Ï³í³Í ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ կայքը առաջացնելու հավանական ապագա տնտեսական օգուտներ, և, հետևաբար, նման կայքի մշակման բոլոր ծախսումները պետք է որպես ծախս ճանաչվեն դրանց կատարման պահին:

9 Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Ùß³ÏÙ³Ý ¨ û·ï³·áñÍÙ³Ý Ñ»ï Ï³å³í³Í ó³ÝÏ³ó³Í Ý»ñùÇÝ Í³Ëëáõû å»ïù ¿ Ñ³ßí³éíÇ ÐÐØê 38-þ համաձայն: Յուրաքանչյուր գործունեության բնույթը, áñÇ Ñ³Ù³ñ ï³ï³ñí»É¿ ïíÛ³É Í³Ëëáõ ÙÁ (ûñÇÝ³Ï՝ ³ßË³ï áõÝ»ñÇ áõëáõóáõÙ ¨ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ ëå³ë³ñÏáõÙ), ÇÝãå»ë Ý³¨ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Ùß³ÏÙ³Ý Ï³Ù Ñ»ïÙß³ÏÙ³Ý ÷áõÉÁ å»ïù ¿ ·Ý³Ñ³ïí»Ý՝ Ñ³ßí³å³Ñ³Ï³Ý Ñ³ßí³éÙ³Ý Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ÙáïŋóáõÙ Ó¨³íáñ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí (սույն Մեկնաբանության Հավելվածում ներկայացված է լրացուցիչ ուղեցույց): Օրինակ՝

(³) Պլանավորման փուլն իր բնույթով նման է ՀՀՍՄ 38.54-56 Ï»ï»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ñ»ï³½áïáõÃÛ³Ý ÷áõÉÇÝ: ²Ûë ÷áõÉáõÙ Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë՝ ¹ñ³ Ï³ï³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ.

(բ) Ìñ³·ñÇ ¨ »ÝÃ³Ï³éáõó³ÍùÇ Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉÁ, ·ñ³ýÇÏ³Ï³Ý ¹Ç½³ÛÝÇ ÷áõÉÁ ¨ Ï³ÛùÇ å³ñáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉÁª ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ³Û¹ å³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ Ùß³Ïí³Í ã¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý ³å³ñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áí³½¹Ç ¨ ³é³çË³Õ³óÙ³Ý նպատակով, իրենց բնույթով նման են ՀՀՍՄ 38.57-64 Ï»ï»ñáõÙ ÝÏ³ñ³·ñí³Í Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉÇÝ: ²Ûë ÷áõÉ»ñáõÙ Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÝ»ñÁ å»ïù ¿ Ý»ñ³éí»Ý áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ÏïÇí ×³Ý³ãí³Í ÇÝï»ñÝ»ï³յին կայքի արժեքում՝ սույն Մեկնաբանության 8-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÇ համաձայն, երբ դրանք ուղղակիորեն վերաբերում են և անհրաժեշտ են ինտերնետային կայքի ë ï»ÕÍÙ³Ý, ³ñï³¹ñÙ³Ý Ï³Ù å³ï³ñ³ëïÙ³Ý Ñ³Ù³ñª ³ÛÝ Õ»Ï³í³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ý³Ë³ï»ëí³Í »Õ³Ý³Ïáí û·ï³·áñÍÙ³Ý »ÝÃ³Ï³ ¹³ñÓÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: úñÇÝ³Ïª ïíÛ³É ինտերնետային կայքի համար պարունակության ձեռքբերման կամ ստեղծման գծով ծախսումը (բացառությամբ այն պարունակության, որն ուղղված է կազմակերպության սեփական ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áí³½¹ÇÝ ¨ ³é³çË³Õ³óÙ³ÝÁ), Ï³Ù ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùáõÙ ³Û¹ å³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ áñå»ë Í³Ëë ×³Ý³ãí³Í áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý Ñá¹í³ÍÇ íñ³ կատարված ծախսումը հետագա ամսաթվի դրությամբ չպետք է ճանաչվի որպես ոչ նյութական ակտիվի արժեքի մաս (օրինակ՝ եթե հեղինակային իրավունքի արժեքը ամբողջությամբ ³ÙáñïÇ½³óí»É¿, ¨ å³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùáõÙ ï»Õ³¹ñíáõÙ¿ ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá).

(·) ä³ñáõÝ³ÏáõÃÛ³Ý Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉáõÙ Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÁª ³ÛÝù³Ýáí, áñù³Ýáí ³Û¹ å³ñáõÝ³ÏáõÃÛáõÝÁ Ùß³ÏíáõÙ ¿ Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·áí³½¹Ç ¨ ³é³çË³Õ³óÙ³Ý Ñ³Ù³ñ (ûñÇÝ³Ï՝ ³åñ³ÝùÝ»ñÇ Ãí³ÛÇÝ Éáõë³ÝÏ³ñÝ»ñÁ), å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë ¹ñ³ Ï³ï³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ՝ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐØê 38.69(·) Ï»ïÇ: úñÇÝ³Ïª Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý ë»÷³Ï³Ý ³åñ³ÝùÝ»ñÁ Éáõë³ÝÏ³ñ»Éáõ ¨ ¹ñ³Ýó ներկայացումը բարելավելու մասնագիտական ծառայությունների ·Íáí Í³ËëáõÙÁ Ñ³ßí³é»ÉÇë ³Û¹ Í³ËëáõÙÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë՝ Ù³ëÝ³·Ç ï³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ë ï³óÙ³ÝÁ ½áõ·áÝÃ³ó, ³ÛÉ áã Ã» Ãí³ÛÇÝ Éáõë³ÝÏ³ñ»ñÁ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùáõÙ ï»Õ³¹ñ»Éáõó Ñ»ïá.

(¹) ú·ï³·áñÍÙ³Ý ÷áõÉÁ ëÏëíáõÙ ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ Ùß³ÏÙ³Ý ÷áõÉÇ ³í³ñïÇó Ñ»ïá: ²Ûë ÷áõÉáõÙ Ï³ï³ñí³Í Í³ËëáõÙÁ å»ïù ¿ ×³Ý³ãíÇ áñå»ë Í³Ëë՝ ¹ñ³ Ï³ï³ñÙ³Ý å³ÑÇÝ, բացառությամբ եթե նշված ծախսումը բավարարում է ՀՀՍՄ38.18-áí ë³ÑÙ³Ýí³Í ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ:

10 ÆÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ, áñÁ ×³Ý³ãí»É¿ áñå»ë áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³Ï ïÇíª սույն Մեկնաբանության 8-ñ¹ պարագրաֆի համաձայն, սկզբնական ճանաչումից հետո պետք է չափվի ՀՀՍՄ 38.72-87-Ç å³Ñ³ÝçÝ»ñÇ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ: ÆÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÇ û·ï³Ï³ñ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ïÇ É³í³·áõÛÝ ·Ý³Ñ³ïáõÙÁ å»ïù¿ ÉÇÝÇ Ï³ñ×:

öáËÑ³Ù³Ó³ÛÝáõÃÛ³Ý ³Ùë³ÃÇíÁ

2001 Ã. Ù³ÛÇë

àõÅÇ Ù»ç Ù ï Ý»ÉÁ

êáõÛÝ Ø»Ïïնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 2002 Ã. Ù³ñïÇ 25-ÇÝ: Սույն Մեկնաբանության áñ¹»·ñÙ³Ý Ñ»ï¨³ÝùÝ»ñÁ å»ïù¿ Ñ³ßí³éí»Ýª û·ï³·áñÍ»Éáí ÐÐØê 38-Ç 1998 Ã. Ññ³åարակված տարբերակի ³ÝóáõÙ³ÛÇÝ ¹ñáõÛÃÝ»ñÁ: Հետևաբար, երբ ինտերնետային կայքը չի բավարարÙ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ïïÇíÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ Ý³ËïÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É¿ áñå»ë ³Ïïçí, Ñá¹í³ÍÁ å»ïù¿ ապաճանաչվի սույն Մեկնաբանության ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ: ºÃ» ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ, ¨ ¹ñ³ Ùß³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ բավարարÙ »Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ïïÇíÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, ë³Ï³ÛÝ Ý³ËïÇÝáõÙ ã»Ý ×³Ý³ãí»É áñå»ë ³Ïïçí, ³å³ áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ակտիվը չպետք է ճանաչվի սույն Մեկնաբանության ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ: ºÃ» ÇÝï»ñÝ»ï³ÛÇÝ Ï³ÛùÁ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝÇ, ¨ ¹ñ³ Ùß³ÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ Í³ËëáõÙÝ»ñÁ բավարարÙ »Ý áã ÝÛáõÃ³Ï³Ý ³ïïÇíÇ ×³Ý³ãÙ³Ý ã³÷³ÝÇßÝ»ñÁ, Ý³ËïÇÝáõÙ ×³Ý³ãí»É »Ý áñå»ë ³Ïïçí¨ սկզբնապես չափվել սկզբնական արժեքով, ապա սկզբնապես ճանաչված գումարը համարվում է պատշաճ կերպով áñáßí³Í:

ÐÐØê 1-Á (2007 Ã. վերանայված տարբերակÁ) ÷á÷áË»É¿ üÐØê-Ý»ñáõÙ û·ï³·áñÍíáÕ ï»ñÙÇÝÝ»ñÁ: Æ ÉñáõÙÝª ³ÛÝ ÷á÷áË»É¿ 5-ñ¹ å³ñ³·ñ³ýÁ: Î³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ³Û¹ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÏÇñ³éÇ 2009 Ã. ÑáõÝí³ñÇ 1-ÇÝ Ï³Ù ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá ëÏëíáÕ ï³ñ»Ï³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ: ºÃ» Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÁ ÐÐØê 1-Á (2007 Ã. վերանայված տարբերակÁ) ÏÇñ³éáõÙ¿ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ, ÷á÷áËáõÃÛáõÝÁ å»ïù¿ ÏÇñ³éí»Ý³Û¹ ³í»ÉÇ í³Õ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ: